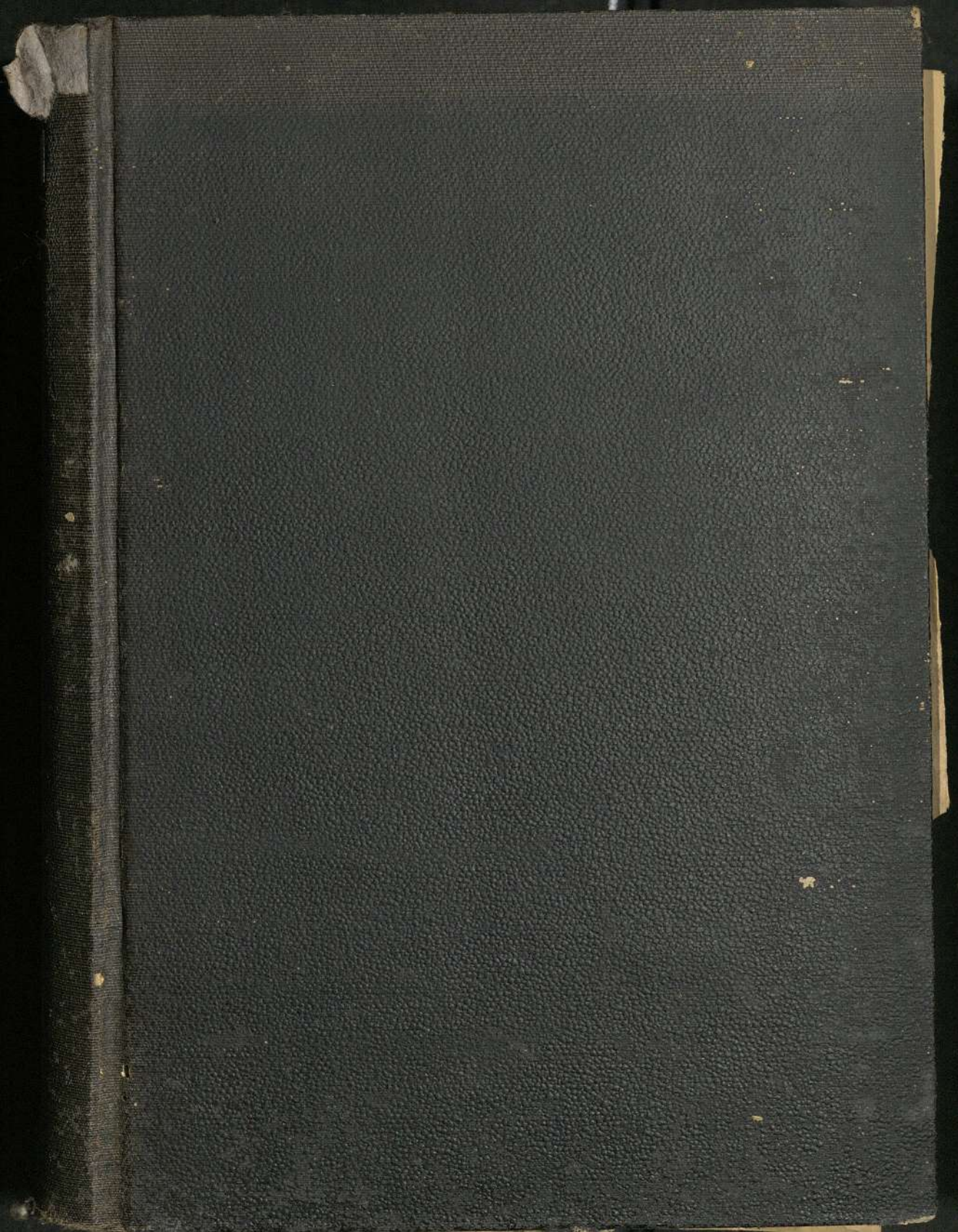

144

ΑΑΨΣΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ «ΚΟΡΙΝΝΗΣ» ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ ΑΡ. 10

ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Πλατεία Λουδοβίκου, ἔναντι τοῦ νέου δημοτικοῦ Θεάτρου

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ συγγραφόμεον τῆ
συνεργασίᾳ πλεί-
στων λογίων ἐπιμελείᾳ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἑθν. Πανεπι-
στημίου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΤΣΟΠΟΛΟΥ.

Τὸ ὅλον ἔργον φυλλάδια 75 ἐκ σελίδων 32 ἕκαστον,
ἦτοι ἐν ὄλῳ σελ. 2,400.

Τὸ ἔργον εὐρίσκεται περὶ τὸ πέρας.

Συνδρομὴ ἐνταῦθα καὶ ἐπαρχίας δρ. 20

» ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 20

ΤΑ ΑΦΡΟΔΙΣΙΑ ΠΑΘΗ καὶ ἡ θεραπεία αὐ-
τῶν ὑπὸ P. DIDAY πρώην ἀρχιχειρουργοῦ τοῦ Νοσοκομείου
Antiquaille κατὰ μετάφρασιν Α. Δ. ΚΑΛΛΙΒΩΚΑ ἰατροῦ, ὕφη-
γητοῦ ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ. Τὸ ὅλον ἔργον σελ. 600
δρ. 10.

ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΑ ὑπὸ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΡΕΚΛΗ ὕφηγη-
τοῦ τῆς Μαιευτικῆς καὶ Γυναικολογίας. Σελίδες 416. Εἰ-
κόνες πλείσται δρ. 8.

ΕΠΙΤΟΜΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ ἐπὶ τῇ βάσει νεωτά-
των φαρμακολογικῶν συγγραμμάτων, ὑπὸ Α. Δ. ΚΑΛΛΙΒΩΚΑ
ἰατροῦ ὕφηγητοῦ ἐν τῷ Ἑθν. Πανεπιστημίῳ. Σελίδες 320
δρ. 5.

ΟΙ ΑΘΛΙΟΙ ὑπὸ VIKTOR HUGO, μετάφρασις Ι.
Ι. ΔΑΦ. ΔΟΥ ΣΚΥΛΙΣΗ, τόμ. 5, σελ.
1200, εἰκόνες ὀλοσέλιδι 150 δρ. 10.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΠΡΑΚΣΕΙΟΥ

Ἀριθ. αἰθ.

Κατηγ.

ΔΑΪΚΗ
ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Α

ΑΒΑΝΑ. — Ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου Κούβας εἰς τὴν
Ἀμερικὴν ἀνήκει εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς. Εἶνε πόλις ἐμπορι-
κωτάτη καὶ ἔχει καλὸν λιμένα ὠχυρωμένον. Ἀριθμεῖ 210,000
περίπου κατοίκους. Παράγει τὰ ὠραῖα ποῦρα τὰ γνωστὰ ὑπὸ
τὸ ὄνομα Ποῦρα τῆς Ἀβάνας.

ΑΒΔ ΕΛ-ΚΑΔΕΡ. — Περίφημος Ἄραφ γεννηθεὶς ἐν Ἀλγε-
ρίᾳ τῷ 1807. Ἐπεχείρησε φοβερόν θρησκευτικὸν πόλεμον κατὰ
τῶν Γάλλων καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ τὸν ἀναγνωρίσουν ὡς ἡγε-
μόνα τοῦ Ἀλγερίου. Ἀλλὰ νέος κατόπιν πόλεμος κατὰ τῶν
Γάλλων τὸν ἠνάγκασε νὰ καταφύγῃ εἰς Μαρόκον, ὅπου αἰχμα-
λωτισθεὶς ἐπὶ τέλους, ἐφυλακίσθη εἰς Γαλλίαν. Μόλις δὲ τὸ 1852
τὸν ἀπέλυσεν ὁ Λουδοβίκος Ναπολέων καὶ ἀπῆλθε τότε εἰς
Ἀσίαν ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐν Δαμασκῷ τῆς Συρίας τῷ 1883.

ΑΒΑΣ ΠΑΣΣΑΣ — Ὁ νῦν Ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύ-
πτου. Διεδέχθη τὸ 1892 τὸν ἀποθανόντα πατέρα του Τεβ-
φῆκ Πασσᾶν.

ΑΒΔΟΥΛ ΜΕΔΖΙΤ — Σουλτάνος τῆς Τουρκίας ἐγεννήθη
τὸ 1823, διεδέχθη τὸν πατέρα του Μαχμούδ τὸν Βον ὅτε ὁ
Ἰβραχὴμ Πασσᾶς προὐχώρει πρὸς τὴν Κων(πολιν) ἐπὶ κεφαλῆς
τοῦ νικηφόρου Αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ τῷ 1839. Ἡ ἐπέμβασις τῆς
Ἀγγλίας ἔσωσε τότε τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος. Αὐτὸς ἐξέδωκε
διάταγμα περὶ ἰσότητος μεταξὺ ὄλων τῶν ὑπηκόων του. Ἐπ'

αὐτοῦ ἐγένετο ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος. Ἀπέθανε δὲ νέος τὴν ἡλικίαν τῷ 1861.

ΑΒΔ-ΟΥΛ ΧΑΜΙΤ Β'. — Ὁ σήμερον Σουλτᾶνος τῶν Τούρκων, υἱὸς τοῦ 'Αβδ-ούλ-Μετζίτ. Ἐγένετο Σουλτᾶνος τὸν Αὐγουστον τοῦ 1876, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσεν ἐπὶ 3 μῆνας ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός του Μουράτ Ε'. Μόλις ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ 'Αβδ-ούλ-Χαμίτ εὗρε τὸ κράτος του εἰς φοβερὰς περιπλοκάς. Ἡ Σερβία καὶ τὸ Μαυροβούνιον εἶχον ἐπαναστατήσει. Ἀλλὰ διὰ τῆς φρονήσεως κατώρθωσε νὰ τακτοποιήσῃ τὰ πάντα. Κατόπιν περιῆλθεν εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ρωσίαν καὶ νικηθεὶς ἠναγκάσθη νὰ παραδεχθῇ τὴν συνθήκην τοῦ ἁγίου Στεφάνου, τῆς ὁποίας ὅμως τὰς περισσοτέρας διατάξεις κατήργησεν ἢ συνθήκην τοῦ Βερολίνου διὰ τῆς ὁποίας παρεχωρήθησαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ Θεσσαλίαν καὶ ἢ Ἡπειρος. Ὁ Σουλτᾶνος οὗτος ἐπροστάτευσε πολὺ τὴν παιδείαν καὶ ἐτακτοποίησε τὰ οἰκονομικὰ τοῦ κράτους.

ΑΒΗΣΣΥΝΙΑ. — Χώρα βουνώδης τῆς Ἀφρικῆς εὐρισκομένη εἰς τὴν ἀνατολικὴν αὐτῆς πλευρὰν καὶ βρεχομένη ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν. ἔχει βουνὰ ὑψηλὰ ἕως 4900 μέτρων, πεδιάδας μικράς, πολλὰ ὕδατα καὶ ποταμούς καὶ εἰς τὸ μέσον τὴν μεγάλην λίμνην Τάναν ἢ ὁποία εὐρίσκεται εἰς ὕψος 1861 μέτρων ἄνωθεν τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Τὸ κλίμα τῆς εἰς τὰ ὄρεινὰ μέρη εἶνε μέτριον εἰς δὲ τὰ ἐπίπεδα καὶ εἰς τὰ παράλια θερμότατον. Ἐνεκα δὲ τῆς διαφορᾶς αὐτῆς τοῦ κλίματος καὶ ἡ φυτεία τῆς εἶνε πολὺ διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν μίαν ἐπαρχίαν εἰς τὴν ἄλλην, ὅπως καὶ τὰ ζῷα τῆς ἡμερα καὶ ἄγρια.

Ὁ λαὸς τῆς Ἀβησσυνίας δὲν ὁμοιάζει τοὺς ἄλλους Ἀφρικανούς, διότι ἐδῶ ἤλθον καὶ ἀπεκατεστάθησαν πολλοὶ ξένοι ἀπὸ πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἔνεκα δὲ τούτου ἡ Ἀβησσυνιακὴ φυλὴ ἔλαβεν ἰδιαιτέραν μορφήν καὶ ὁμοιάζει σήμερον περισσύτερον τοὺς Ἰνδοὺς παρὰ τοὺς Ἀραβας. Εἶναι δὲ οἱ Ἀβησσυνοὶ λαὸς ἀγράμματος καὶ ἀκολουθοῦν τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν ἀλλὰ φυ-

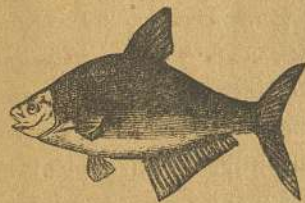
λάττουν καὶ πολλοὺς τύπους τῆς Ἑβραϊκῆς, ὑπάρχουν δὲ καὶ πολλοὶ εἰδωλολάτραι. Ὅλοι δὲ οἱ κάτοικοι δὲν ὑπερβαίνουν τὰ 3 ἢ 4 ἑκατομμύρια.

Ἡ παιδεία εἶναι ὀλίγον διαδεδομένη, ἢ γλῶσσα τῶν πολλῶν πτωχῶν, τὸ δὲ ἐμπόριον ἐνεργεῖται κυρίως ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους οἱ ὅποιοι κατοικοῦν τὴν παραλίαν καὶ μεταξύ τῶν ὁποίων εὐρίσκονται καὶ ὀλίγοι Ἕλληνες.

ΑΒΙΑΣ **δῆμος** τοῦ νομοῦ Λακωνίας ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἄνω Μάνης, ἔχει πρωτεύουσαν τὸν Κάμπον, 21 χωρία καὶ 4678 κατοίκους.

ΑΒΡΑΑΜ— Γεννάρχης τῶν Ἑβραίων. Ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 175 ἐτῶν. Ἐκ τῆς γυναικὸς του Σάρρας ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ ἐκ δὲ τῆς δούλης του Ἄγαρ τὸν Ἰσμαήλ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἰσχυρίζονται ὅτι κατάγονται οἱ Ἀραβες.

ΑΒΡΑΜΙΣ.— Ἴχθυς τῆς ὁμοιογενείας τῶν κυπρίνων ζῶν ἐντὸς γλυκίων ὑδάτων. Εἶνε πλατὺς ὡς ὁ κυπρίνος καὶ ἔχει μῆκος 30 ὑπεκατομ. καὶ πλέον. Τὸ κρέας του εἶνε ὀλιγώτερον νόστιμον ἀπὸ τὸ τοῦ κυπρίου.

'Αβραμίς

ἀνα ποταμοῦ ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Μάγχης καὶ ἔχει σήμερον 112.000 κατοίκους, καὶ περίφημα ναυπηγεῖα.

ΑΒΥΡΤΑΚΗ (κοινῶς μουστάρδα).—Κατασκευάζεται ἡ ἀβυρτάκη ἂν ἐνώσωμεν ὁμοῦ φιλοκοπανισμένον σπόρον συνάπεως, ὄξος, σάκχαρον καὶ ἄλας. Εἰς τὸ μίγμα τοῦτο προσθέτουν ἐνίοτε καὶ ἄλλας τινας φυτικὰς οὐσίας, καὶ διὰ τοῦτο ἔχομεν διαφόρων εἰδῶν μουστάρδας. Ἡ ἀβυρτάκη εἶνε τονωτικὴ τοῦ στομάχου, διευκολύνει τὴν ὄρεξιν καὶ ὠφελεῖ πολὺ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ δυσκολιότητος. Βλάπτει ὅμως ὅταν πάσχη κανεὶς ἀπὸ κατάρρου

τοῦ στομάχου, ὅπως καὶ ὅταν γίνεται κατάχρησις αὐτῆς, διότι ἐξασθενίζει τὰ πεπτικά ὄργανα.

ΑΓΑΛΑΚΤΙΑ (κτηνιατρ.) — Οὕτω ὀνομάζεται ἡ ὀλιγόστυσις ἢ ἐντελής στέρησις τοῦ γάλακτος εἰς τὰ οἰκιακὰ ζῶα.

Αἷτια — Νόσοι τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων· χρῆσις τροφῶν ξηρῶν καὶ σκληρῶν ἢ καὶ κακῆς ποιότητος ὕδατος· θρέψις ἀτελής, ἐργασία κοπιώδης, ἀνάληψις δηλητηριωδῶν βοτάνων κατὰ τὴν βοσκὴν, δηλαδή εὐθαλείας, ὑσοκιάμου, κολχικοῦ, ἀκονίτου κ. τ. λ. τοπικαὶ διαταραχαί τῶν μαστῶν. Ἐνίοτε δὲ αἰτία τῆς ἀγαλακτίας εἶνε καὶ ἡ ἐξαφάνισις τοῦ νεογνοῦ, ἡ ἀλλαγὴ σταύλου, ὁ αἰφνίδιος φόβος, τὰ ὅποια ἐπιφέρουν διαταραχαί τοῦ ὄργανισμοῦ.

Θεραπεία — Τὸ παθὸν ἐξ ἀγαλακτίας ζῶον πρέπει κυρίως νὰ ἀμέλγεται συχνότερα. Ἐπίσης ὠφελεῖ πολὺ ἡ ἐλαφρὰ μάλαξις τῶν μαστῶν διὰ τῆς χειρὸς καὶ ἡ παροχὴ τροφῶν μαλακῶν καὶ ὕδαρῶν (νερουλῶν) δηλαδή πιτύρων ὑγρῶν, ἀλεύρων, χλωρῶν φύλλων, γυγγυλίων κ. τ. λ. ἢ καὶ οὐσιῶν φαρμακευτικῶν, ἧτοι κανέλλας, ἀνηθοσπόρου, κυμίνου, κοριάννου, θείου, διαφόρων σκευασιῶν τοῦ ἀντιμονίου κ. τ. λ. Πολὺ δὲ ὠφελεῖ καὶ ἂν τρεῖς φορές τὴν ἡμέραν ρίπτεται εἰς τὴν τροφήν ἀπὸ ἓν κοχλιάριον τοῦ φαγητοῦ ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον κόνιν. *Stibii sulphurici nigri* 100 γραμ. *sulphur. de purat. Pulv. fructi Foenicali carvi, Zuniperis a a* 50 γραμ. καὶ *Natri chlorati* 200 γρ.

ἌΓΑΜΕΜΝΩΝ. — Βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Μενελάου τοῦ Βασιλέως τῆς Σπάρτης. Εἶχε σύζυγον τὴν Κλυτεμνήστραν καὶ τέκνα τρία: τὴν Ἰφηγέειαν, τὴν Ἥλεκτραν καὶ τὸν Ὀρέστην. Ὅταν ἐγεινεν ὁ κατὰ τῆς Τρωάδος πόλεμος ἕνεκα τῆς ἀρπαγῆς τῆς ὠραίας Ἑλένης ὁ Ἄγαμέμνων ἀνεκηρύχθη γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν Ἑλλήνων. Τότε τῇ συμβουλῇ τοῦ Κάλχου ἐθυσίασε τὴν θυγατέρα του Ἰφηγέειαν διὰ νὰ ἐξευμενίσῃ τοὺς θεοὺς. Ἀφ' οὗ δὲ κατεστράφη ἡ Τρωὰς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του μετὰ δέκα ἔτη, ὅπου ἐδολοφονήθη ὑπὸ τοῦ

Αἰγίσθου τοῦ ἐραστοῦ τῆς συζύγου του, ὁ δὲ υἱὸς του Ὀρέστης τὸν ἐξεδίχησε φονεύσας τὸν Αἰγίσθον.

ΑΓΑΜΙ. — Τὸ πτηνὸν αὐτὸ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς εἶνε παραδόξον. Δύναται νὰ ἐξημερωθῇ εὐκόλως καὶ μένει πιστὸν εἰς τὸν κύριόν του· ὁδηγεῖ τὰς ὄρνιθας εἰς τὴν βοσκὴν καὶ τὰς ἐπαναφέρει πρὸς τοῦτοις τὰς προστατεύει ἀποδιῶκον τὰς ἀλώπεκας καὶ τὰ ἀρπακτικὰ πτηνά. Τὰ πτερά του εἶνε ὠραϊότατα.

Ἄγαμι

ΑΓΑΜΙΑ τοῦ **Κλήρου**. — Οἱ ἱερεῖς τῶν Ἑβραίων ἦσαν ἐγγαμοὶ ὡς καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους. Ἡ ἀγαμία ἤρχισεν ἀπὸ τὸν δεῦτερον αἰῶνα μετὰ Χριστόν. Ἡ ἰδική μας ἐκκλησία ἀπαγορεύει εἰς τοὺς χηρεῦσαντας ἱερεῖς τὸν δεῦτερον γάμον. Ἡ Δυτικὴ καθιέρωσε τὴν ἀγαμίαν, ἐν ᾗ ἡ ἐκκλησία τῶν Διαμαρτυρομένων τὴν κατήργησε. Μόνον ἐπίσκοποι δὲν δύνανται νὰ γίνωσιν ἐγγαμοί.

ΑΓΑΡΙΚΟΝ. — Τὸ κοινῶς ἄγριον μανιτάρι καλούμενον. Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ εἶνε δηλητηριώδη. (Πῶς διακρίνονται βλ. εἰς τὸ ἄρθρον Μανιτάρι).

ΑΓΑΣ. — Εἰς τὴν παλαιὰν τουρκικὴν γλῶσσαν Ἄγας ἐλέγετο ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός, ἐνῶ σήμερον Ἄγας λέγεται καὶ ὁ Ἀφέντης ἀπὸ τὸν δούλον καὶ ὁ Τοῦρκος ἀπὸ τὸν ραγιά. Ἦνε τίτλος τῶν ἐχόντων ἀξίωμα ἀλλ' ἀγραμμάτων Τούρκων, ἐνῶ ὁ ἐν ἀξιώματι ἐγγράμματος λέγεται ἐφέυδης.

ΑΓΓΑΡΙΑ. — Εἶδος φορολογίας κατὰ τὸ ὅποιον ἀντὶ νὰ διδῇ τις χρήματα ἐκτελεῖ μίαν ἐργασίαν. Εἰς παλαιότερους χρόνους ἡ ἀγγαρία ἦτο κοινοτάτη, σήμερον ὅμως εἶνε περιορισμένη. Ἐν Ἑλλάδι πᾶς δημότης εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ παρέχῃ δωρεὰν τὴν προσωπικὴν του ἐργασίαν διὰ τὴν ἐπισκευὴν δημοτικῶν ἢ

Ἄγαρικόν

διδασκτικῶν καταστημάτων, πηγαδίων, δρόμων, γεφυρῶν κ.τ.λ. Οἱ δὲ ἔχοντες ζῶα ὑποχρεοῦνται νὰ προσφέρωσι καὶ ταῦτα ἐν ἀνάγκῃ. Τῆς ἀγγαρίας ἐξαιροῦνται ὁ δήμαρχος καὶ ὁ πάρεδρος.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ. — Φυτόν σπάνιον ἐν Ἑλλάδι. Ἔχει ὄσμην ὁμοιάζουσαν μὲ τὴν ὄσμην τοῦ βαλσάμου καὶ εὐχάριστον γεῦσιν. Ἄπ' αὐτὸ ἐξάγεται ἡ ἀγγελικίνη (φαρμ.). — Ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ τούτου δίδεται εἰς ἔγχυμα (2—4 ὄρ.) ὡς διεγερτικὸν καὶ εἰς τὰς ἀτονίας τῶν πεπτικῶν ὀργάνων, ὅταν συνοδεύωνται μὲ κωλικόπονον. Ἐπίσης δὲ χρήσιμος εἶνε καὶ εἰς τὴν ζαχαροπλαστικὴν.

ΑΓΓΙΝΗ. — Καλεῖται οὕτω ὁ πονόλαιμος τῶν ζῶων· αἰτία δὲ δυνάμεναι νὰ τὴν παραγάγουν εἶνε, τὰ κτυπήματα, κρουολογήματα, ὅταν πίουσι κρῦον ὕδωρ ἐν ᾧ εἶνε ἰδρωμένα, ὅταν τρέξουν ἐπὶ πολὺ ἐμπρὸς εἰς κρῦον ἄνεμον κτλ. Ὡς συμπτώματα δὲ ἔχει ἀνορεξίαν καὶ βῆχα, ὁ τράχηλος τοῦ ζώου κρατεῖται τότε ὄρθιος, ἀκουμβᾷ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς φάτνης, ἔχει δύσπνοιαν, πυρετὸν, ἀναπνοὴν ἐν εἶδει ροχαλητοῦ καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἡ ἀσθένεια αὕτη θεραπεύεται ἐὰν θέσωμεν τὸ ζῶον ἐντὸς θερμοῦ καὶ καθαροῦ σταύλου, ἐντὸς δὲ αὐτοῦ στρώσωμεν παχεῖαν καὶ στεγνὴν στρωμνὴν, ἀφ' οὗ δὲ καλύψωμεν τὸ σῶμα αὐτοῦ μὲ κουβέρταν τοῦ δίδομεν ὅπως φάγη μαλακὰς τροφὰς ἀπὸ πίτουρα, ἀλεῦρι καὶ χλωρὰ φυτὰ. Ἄφ' οὗ δὲ κάμωμεν τὰ ἀνωτέρω δίδομεν εἰς τὸ ζῶον νὰ εἰσπνεύσῃ ἀτμοὺς ὕδατος θερμοῦ περιέχοντος φαινικὸν ὀξύ ὡς καὶ διάφορα μαλακτικὰ, τρίβομεν τὸν λαιμὸν του δι' ἀλοιφῆς ὑδραργύρου καὶ ἀφίνομεν αὐτὸ ὅπως ἀναπαυθῆ καλῶς.

ΑΓΓΛΙΑ. — Ὀνομάζεται ἐν ἑκ τῶν τριῶν κρατῶν τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὸ ἡνωμένον βασιλεῖον τῆς Μεγ. Βρετανίας. Ὀρίζεται πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῆς Σκωτίας, πρὸς νότον ὑπὸ τοῦ Πορθμοῦ τῆς Μάγχης πρὸς Δ. ὑπὸ τῆς Βορείου Θαλάσσης. Ἡ ἑκτασίς της μετὰ τῆς Οὐαλίας εἶνε 151,000 περίπου τετρ. χ.μ. οἱ δὲ κάτοικοι 30 ἑκατομμύρια. Αἱ κυριώτεραι πόλεις της εἶνε τὸ Λονδῖνον (4,800,000 κατοίκους,) ἡ Λιβερπούλη

560,000 κατ. ἡ Σεφεῖλδη 290,000 κατ. ἡ Νεοκαστέλη 210,000 κατ. καὶ ἄλλαι, (πλειότερα βλ. εἰς τὸ ἄρθρον Μεγάλῃ Βρετανία.)

ΑΓΓΛΙΚΗ ΣΑΛΑΤΑ. — Διὰ νὰ παρασκευάσωμεν αὐτὴν βράζομεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν τρία αὐγά, ἀφαιροῦμεν τοὺς κρόκους των, τοὺς ὁποίους ψιλοκοπανίζομεν, τοὺς θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον πιπέρι, ἄλας, μοσχονάρυδο καὶ τὸν ζωμὸν λεμονίου, προσθέτομεν ὀλίγον βούτυρον καὶ τὰ θερμαίνομεν εἰς τὸ πῦρ.

ΑΓΓΟΥΑΡΙΟΣ (ἢ Ἰαγουάρος). — Τὸ μέγιστον σαρκοβόρον ζῶον τῆς Ἀμερικῆς, ὀνομαζόμενον καὶ Ἀμερικανικὴ τίγρις.

Ἄγγοῦριος.

Μετὰ τὸν λέοντα καὶ τὴν τίγριν εἶνε τὸ μεγαλειότερον ἀπὸ τὰ αἰλουροειδῆ. Ὁ Ἀγγοῦριος εἶναι τὸ ἐπιφοβώτερον θηρίον τοῦ Νέου Κόσμου καὶ ἀναρριχᾶται εὐκολώτατα καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων δένδρων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα συνηθίζει νὰ ἐπιτίθεται κατὰ τῶν διερχομένων ζῶων. Ἡ δύναμις του εἶνε τοιαύτη, ὥστε πολὺ εὐκόλα δύναται νὰ φονεύσῃ καὶ νὰ ἀρπάσῃ βοῦν καὶ ἵππον. Τὸν ἄνθρωπον ὁμῶς προσβάλλει μόνον ὅταν ὑποφέρῃ ἀπὸ πείναν. Τὸ χρῶμά του εἶνε κιτρινόφαιον καὶ φέρει πολλὰ μαῦρα στίγματα, τὸ δὲ ὕψος τοῦ σώματός του φθάνει ἀπὸ 75 μέχρις 90 ὑφεκατ.

ΑΓΓΟΥΡΙΟΝ. — Φυτεύονται οἱ σπόροι κατὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ Μάτιον, πρέπει δὲ νὰ ρίπτωνται μέσα εἰς τρύπας τὰς ὁποίας νὰ σκεπάζωμεν κατόπιν μὲ χῶμα. Ὅταν ἡ γῆ εἶνε ἐλαφρὰ αἱ τρύπαι πρέπει νὰ ἔχουν βάθος 20 ἕως 25 ὑφεκατόμετρα, ὅταν δὲ ὄχι, 40 ἢ 50. — Ἄν ἡ γῆ ἔχῃ ὑγρασίαν πρέπει νὰ στηλῶνται οἱ κλάδοι διὰ νὰ μὴ ἀκουμβοῦν εἰς τὸ χῶμα οἱ καρποί.

Οἱ σπόροι ἐξάγονται ἀφ' οὗ ἀφήσωμεν τὰ ἀγγούρια νὰ παραγίνουν ἐπὶ τοῦ κλάδου των, κατόπιν δὲ τοὺς ξηραίνομεν εἰς τὴν σκιὰν καὶ δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἐπὶ 7 ἢ 8 ἔτη.

ΑΓΕΛΑΣ. — Μολονότι αἱ ἀγελάδες δὲν ἔχουν τὴν σωματικὴν δύναμιν τῶν βοῶν, τὰς μεταχειρίζονται ὅμως μερικοὶ διὰ τὸ ἄροτρον. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ γάλα τὸ ὅποιον δίδουν αἱ ἀγελάδες αἱ ὑποβαλλόμεναι εἰς τοιοῦτου εἶδους ἐργασίας εἶναι μῆδαιμινὸν καὶ ὡς ποσότης καὶ ὡς ποιότης. Φρονιμώτεροι εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι δὲν τὰς ἀφίνουν νὰ ἐργασθῶσι, διότι τὰ προϊόντα τὰ ὅποια δίδουν ὅταν δὲν ἐργάζωνται καλύπτουν δύο φορὰς τὰ ἐξοδα τῆς συντηρήσεώς των, τόσῃ μᾶλλον, καθ' ὅσον, ἐκτός τῶν μόσχων καὶ τοῦ γάλακτός των, ἔχομεν καὶ τὴν κόπρον των ἢ ὅποια ἀποτελεῖ, ὡς γνωστὸν, λίπασμα πρώτης ποιότητος.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ κυριώτερον προϊόν τῶν ἀγελάδων εἶναι τὸ γάλα, δι' αὐτό, ὅταν πρόκειται ν' ἀγοράσωμεν τοιαύτας, πρέπει μεταξὺ αὐτῶν, νὰ ἐκλέγωμεν ἐκείνας αἱ ὅποια δίδουν ἀφθονώτερον καὶ καλητέρας ποιότητος. Δυστυχῶς ὅμως δὲν εἶνε πάντοτε εὐκόλος ἡ ἐκλογή. Πρέπει, ὄντως, νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀγορασταὶ ὅτι αἱ περισσότερον γαλακτοφόροι εἶνε καὶ αἱ πλέον δύσμορφοι· πράγματι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὅσαι ἀγελάδες ἔχουν περισσότερον γάλα, εἶναι καὶ ἰσχυραὶ καὶ κακὸσωμοι. Ἐντοσοῦτω ὁ κανὼν δὲν δύναται νὰ γίνῃ γενικὸς, διότι αἱ ὠραιώτεραι τὸ σχῆμα Ἑλβετικαὶ ἀγελάδες δίδουν τὸ ὠραιότερον καὶ ἀφθονώτερον γάλα, ἐνῶ ἐκ τῶν Ὀλλανδικῶν αἱ δυσμορφότεραι εἶνε ἀκριβῶς αἱ ἐκλεκτότεραι.

Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ καλῆς γαλακτοφόρου ἀγελάδος εἶναι τὰ ἑξῆς: Τὸ δῆρμα τῆς πρέπει νὰ εἶνε ἐλαστικόν, ἀπαλόν, εὐκίνητον, τὰ ὀπίσθια τῆς βαρύτερα καὶ εὐρύτερα τῶν ἐμπροσθίων. Αἱ κνήμαι βραχεῖαι καὶ λεπταί, αἱ φλέβες τῶν μαστῶν χονδραὶ καὶ κυματώδεις, βαίνουσαι μέχρι τῆς κοιλίας, Ἡ Ρόγα πρέπει νὰ εἶνε ραγισμένη, ὁ μαστὸς νὰ ἔχη δῆρμα λεπτὸν καὶ τρυφερόν, νὰ εἶνε ὀγκώδης καὶ σκληρὸς ὅταν εἶνε

γεμάτος, μικρὸς δὲ καὶ μαλακὸς ὅταν εἶνε ἄδειος. Τὸ δῆρμα εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῶν μηρῶν πρέπει νὰ εἶναι κίτρινον καὶ νὰ ἔχη τρίχωμα βραχὺ, μαλακὸν καὶ λεπτόν.

Αἱ ἀγελάδες ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ συγκρατοῦν, ὅταν θέλουν τὸ γάλα των, καὶ δὲν εἶνε τόσον εὐκόλον ὅσον ὑποτίθεται τὸ νὰ τὰς ἀμέλξη τις. Ὑπάρχουν ἀγελάδες αἱ ὅποια συνήθισαν νὰ δέχωνται περιποιήσεις ἀπὸ γυναῖκας, καὶ αἱ ὅποιοι δὲν ἀφίνουν ἄνδρας νὰ τὰς ἀμέλξουν. Πρώτη φροντίς τοῦ τρέφοντος ἀγελάδας εἶνε νὰ ἀποκτήσῃ τὰς συμπαθείας των, διότι ἂν δὲν τὸ κατορθώσῃ—καὶ δὲν εἶναι δύσκολον—τότε θὰ τῷ εἶνε ἀδύνατον νὰ τὰς ἀμέλξη.

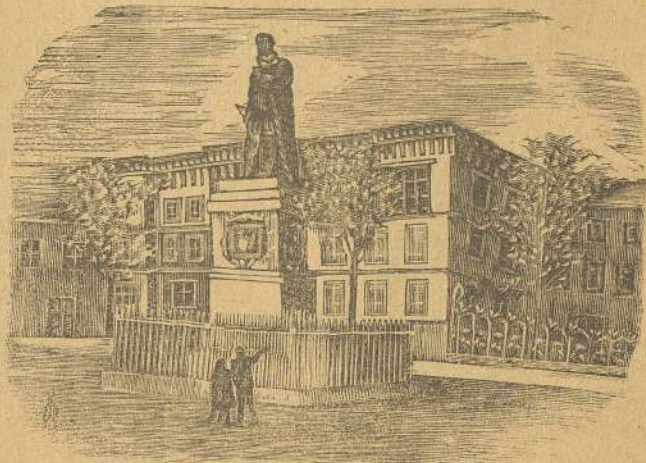
Διὰ τὸ ἀμελγῆμα πρέπει νὰ τοποθετηθῶμεν πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἀγελάδος καὶ νὰ κρατῶμεν μεταξὺ τῶν σκελῶν μας τὸν κἀθδον εἰς τὸν ὅποιον θὰ πίπτῃ τὸ γάλα. Κατ' ἀρχὰς πρέπει νὰ πλύνωμεν ἐπιμελῶς τοὺς μαστούς τῆς, μεθ' ὃ περνῶμεν τοὺς δακτύλους μας μεταξὺ αὐτῶν, ὡς διὰ νὰ τοὺς θωπεύσωμεν. Κατόπιν λαμβάνομεν μὲ τὰς δύο μας χεῖρας τὸν μαστόν, καὶ ὅταν καταβιδάζομεν τὴν μίαν, ἔχομεν ἐτοίμη τὴν ἄλλην εἰς τὸ ἐπάνω μέρος, καὶ ὅταν αὐτὴ καταβαίνει, ἡ ἄλλη ἀναβαίνει, τοιουτοτρόπως δὲ, τὸ γάλα τρέχει χωρὶς διακοπὴν. Νὰ σημειώσῃ ὁ καθείς ὅτι ἡ ἀγελάς πρέπει νὰ ἀμελχθῇ καθ' ὀλοκληρίαν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν καθ' ἐκάστην ὥραν, διότι παρετηρήθη ὅτι τὸ γάλα ἐλαττώνεται ὅταν δὲν ἀμελγῶμεν ἐντελῶς τὴν ἀγελάδα ἢ ἐπὶ ἀκανονίστους ὥρας. Τόσον μάλιστα, ὥστε ὅταν θέλουν νὰ παχύνουν μίαν ἀγελάδα, καὶ, ἐπομένως, νὰ τῆς κόψουν πρῶτον τὸ γάλα, τὴν ἀμελγουν ἀτελῶς.

Οἱ κτηνοτρόφοι οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται πλησίον τῶν πόλεων, ἔχουν μέγα συμφέρον νὰ πωλοῦν τὸ γάλα των εἰς τὴν φυσικὴν του κατάστασιν. Ἐὰν, ἐξ ἑναντίας, εἶναι μακρὰν παντὸς μεγάλου κέντρου, τότε πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὴν βουτυροποιίαν καὶ τὴν τυροκομίαν, διότι τοιουτοτρόπως τὸ γάλα καὶ εὐκόλως μεταφέρεται καὶ περισσότερον διατηρεῖται, καὶ καλητέρον ἐξοδεύεται.

Αἱ τροφαὶ τὰς ὁποίας δίδουν εἰς τὰς ἀγελάδας, ἐξασκοῦν μεγάλην ἐπίδρασιν· ὄχι μόνον εἰς τὴν ποσότητα ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ποιότητα καὶ εἰς τὴν γεῦσιν τοῦ γάλακτος. Αἱ ἀγελάδες, αἱ ὁποῖαι τρέφονται κακῶς, δίδουν γάλα λευκὸν καὶ ἀδύνατον. Ὅταν τὸν χειμῶνα τρώγουν καλὸν χόρτον, τριφύλλι, γαιώμηλα βραστά, καρόττα, τότε τὸ γάλα των εἶνε ἀρίστης ποιότητος. Ρίζαι πετροσελίνου, καρόττα καὶ κόμινον τῶν λειβαδιῶν δίδουν εἰς τὸ γάλα χρῶμα καὶ εὐωδίαν καὶ ἄρωμα. Μία μόνη χεριὰ ἀρκεῖ διὰ 5 — 6 ἀγελάδας. Καλῆτερον ἀσυγκρίτως θὰ ἦνε ἂν ἀναλύωμεν πρότερον τὰς τροφὰς ἐντὸς χλιαροῦ ὕδατος.

Αἱ ἀγελάδες ὑπόκεινται εἰς μερικὰς ἀσθενείας ἀπὸ τὰς ὁποίας συνήθως δὲν προσβάλλονται ὅλα τὰ κερασφόρα ζῶα. Μεταξὺ τῶν ἀσθενειῶν τούτων εἶνε ἡ πνευμονικὴ φθίσις, ἡ μαστίτις, τὰ σχάσματα τῶν μαστῶν, ἡ ἀνατροπὴ τῆς μήτρας καὶ ὅσαι ἄλλαι σχετίζονται μὲ τὸν τοκετόν.

ΑΓΗ. — Ἡ πρωτεύουσα τῆς Ὀλλανδίας. Ἀπέχει ἀπὸ τὴν θαλάσσαν πέντε μίλια καὶ ἔχει 140,000 κατοίκους. Αἱ ἐξοχαί

ΑΓΗ. — Μουσεῖον Μαυρικίου.

τῆς εἶνε θαυμάσιαι, ἔχει δὲ καὶ κήπους ὡραίους καὶ οἰκοδομὰς μεγαλοπρεπεῖς, ἀλλὰ τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία τῆς εἶνε μι-

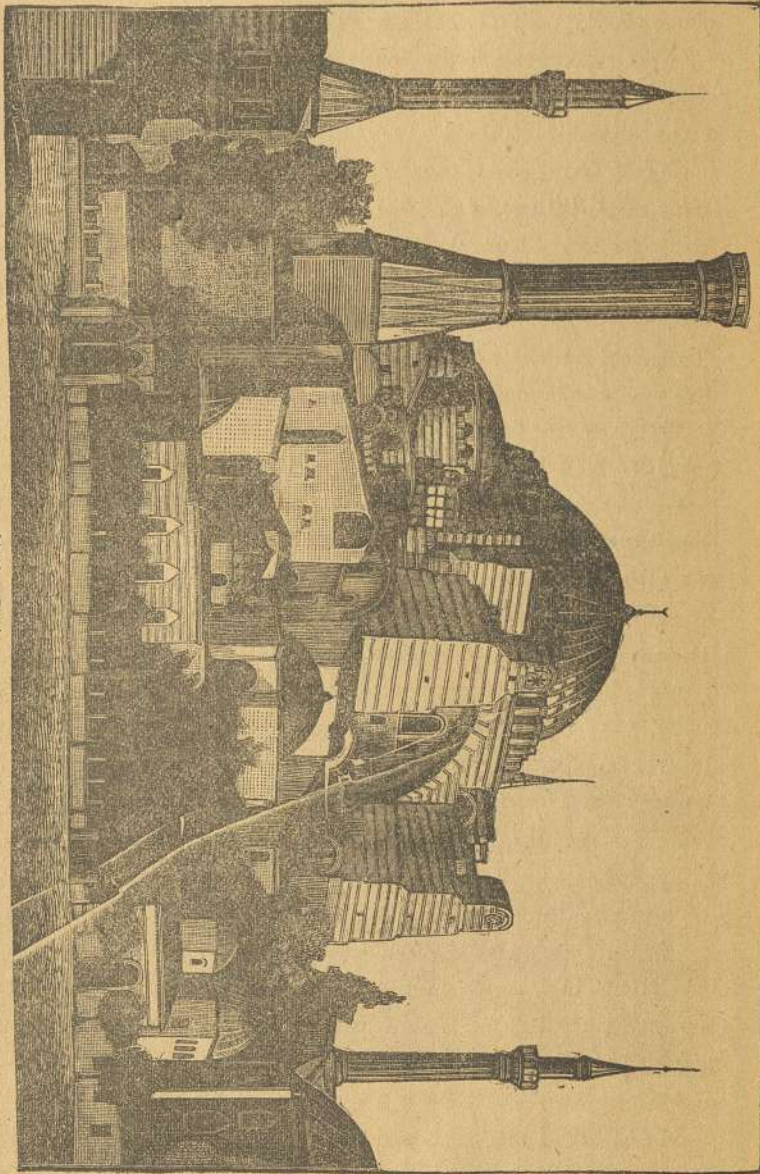
κρά, διότι εἶνε πόλις τῶν πλουσίων καὶ εὐγενῶν καὶ τίποτε ἄλλο. Ἐχει μεγάλην βιβλιοθήκην καὶ θαυμάσιον μουσεῖον μὲ μεγίστην πινακοθήκην εἰκόνων.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ (Ἱστορ.) — Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης διαδεχθεὶς τῷ 399 π. Χ. τὸν ἀδελφόν του Ἄγιν. Τὸ 396 μετέβη εἰς τὴν Ἀσίαν μὲ 8,000 ἄνδρας ἐνίκησεν εἰς τὸν Πακτωλὸν τοὺς Πέρσας καθυπέταξε τὴν Λυδίαν, τὴν Φρυγίαν, ἠτοιμάζετο δὲ νὰ εἰσβάλῃ καὶ εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ Περσικοῦ κράτους. Ὁ Ἄρταξέρξης ὁμως διὰ τοῦ χρυσοῦ κατώρθωσε νὰ συμμαχήσωσιν οἱ Θηβαῖοι Ἀθηναῖοι, Κορινθιοὶ καὶ Ἀργεῖοι καὶ νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῆς Σπάρτης. Τοῦτο ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ ἀνακαλέσῃ πρὸς βοήθειάν της τὸν Ἀγησίλαον, ὅστις νικᾷ τοὺς συμμαχοὺς ἐν Κορωνεΐᾳ (394 π. Χ.) πληρωθεὶς καὶ αὐτὸς ἐν τῇ μάχῃ. Κατόπιν διεκρίθη εἰς τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον ἀγωνιζόμενος κατὰ τοῦ Ἀθηναίου Ἴπικράτους. Ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συνομολογηθεῖσα Ἀνταλικίδειος εἰρήνη ἡ τόσον ἐπιβλαβὴς διὰ τὸν ἑλληνισμόν, ἠνάγκασε τὸν Ἀγησίλαον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ περὶ καταλύσεως τοῦ Περσικοῦ κράτους μεγαλεπίβουλα σχέδιά του. Εἰς τοὺς μετὰ τῶν Θηβαίων ἀγῶνας τῆς πατρίδος του μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς του δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποτρέψῃ τὰς ἐν Λεύκτροις καὶ Μαντινεΐᾳ ἤττας. Κατόπιν ἠγούμενος μισθοφόρων μετέβη εἰς τὴν Αἴγυπτον ὅπως ὑποστηρίξῃ τοὺς ἀγῶνας τοῦ βασιλεῦς της Ταχῶ κατὰ τοῦ Ἄρταξέρξου. Ἐνῶ δ' ἐτοιμάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Σπάρτην ἀπέθανε τὸ 361 π. χ. Ὁ νεκρὸς του ταριχευθεὶς ἐντὸς μέλιτος μετεκομίσθη εἰς τὴν Σπάρτην. Ὁ Ἀγησίλαος ἦτο χωλὸς κατὰ τὸν ἕνα πόδα.

ΑΓΗΡΑΤΟΝ τὸ Μεξικανικὸν (ἀνθοκ.) — Φυτόν τοῦ Μεξικου ἔχον φύλλα ὄρειδῃ καὶ μικρὰ κυανᾷ ἄνθη. Σπείρεται κατὰ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον καὶ φυτεύεται τὸν Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον.

ἌΓΙΑ ΣΟΦΙΑ. — Ἡ μεγαλειτέρα καὶ ἐπισημοτέρα ἐκκλησία τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Κατ' ἀρχὰς τὴν ἔκτισεν ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος, ἀλλὰ κατόπιν ἐκάη καὶ τὴν ἀνωκοδόμησεν ὁ

Ἁγία Σοφία.

Ἰουστιανὸς μὲ μεγαλοπρέπειαν καὶ πολυτέλειαν πρωτοφανῆ τὸ 537. Κατόπιν, ὅταν κατέλαβον οἱ Τούρκοι τὴν Κωνσταντινούπολιν ἡ Ἁγία Σοφία μετεβλήθη εἰς Τζαμίον καὶ μένει μέχρι σήμερον τοιοῦτον.

Ἡ Ἁγία Σοφία εἶνε τὸ μέγα προσκύνημα ὄλου τοῦ χριστιανικοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὸ ὄνομά της εἶνε στενῶς συνδεδεμένον μὲ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἀποκατάστασιν. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰουστιανοῦ εἶχε χιλίους κληρικούς. Μετὰ τὴν καταστροφὴν ἦν ὑπέστη κατὰ τὴν κυρίευσιν τῆς Κων)πόλεως ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ὅποτε καὶ ὁ πατριάρχης μας ἀπέθανεν ἐνῶ ἐλειτούργει τὴν ἐπεδιώρθωσε κατόπιν, τῷ 1847—1849, ὁ Σουλτάνος Ἀβδοῦλ Μετζίτ καὶ ἀπὸ τότε χρησιμοποιεῖται εἰς τζαμίον.

ΑΓΙΟΝΟΡΙ. — Εἶνε χωρίον τοῦ δήμου Κλεωνῶν ἔχον καὶ φρούριον μεσαιωνικόν. Περίφημον κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν διὰ τὴν κλεισοῦραν ἢ ὅποια εὐρίσκεται πλησίον αὐτοῦ. Ἐχει τὴν 1200 κατοίκους.

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ (Ἄθως). — Βουνὸν 2000 μέτρα ὑψηλὸν τὸ ὅποιον σχηματίζει τὴν Ἀνατολικὴν γλῶσσαν τῆς Χαλκιδικῆς

Ἁγιον Ὄρος.

χερσονήσου ἐν Μακεδονίᾳ. Ἐχει 20 μονὰς ἐκ τῶν ὁποίων ἡ νεωτέρα τοῦ Ἁγίου Διονυσίου ἐκτίσθη τὸ 1385, δώδεκα σκήτας καὶ 300 κελλία μὲ χωράφια τὰ ὅποια καλλιεργοῦν οἱ μοναχοί. Τὸ Ἁγιον Ὄρος κατοικεῖται τὴν 5526 καλογήρους καὶ ἀσκητᾶς, ἀπὸ τοὺς ὁ-

ποίους οἱ 2653 εἶνε Ἕλληνες οἱ δὲ ὑπόλοιποι Ρῶσσοι (2440), Βούλγαροι (225), Ρωμοῦνοι (164) καὶ (44) Σέρβοι. Ἀπὸ τὰς 20 αὐτάξμονας, αἱ ὅποια διοικοῦνται ἀπὸ τετραμελῆ ἐπιτροπὴν,

στέλλονται 20 ἀντιπρόσωποι εἰς τὴν Ἱερὰν Σύναξιν ἣ ὅποια εὐρίσκεται εἰς τὴν κωμόπολιν Καρυαῖς καὶ ἐπιβλέπει τὰ συμφέροντα τῶν μοναστηρίων χρησιμεύει δὲ συγχρόνως καὶ ὡς δικαστήριον.

Τὸ Ἅγιον Ὅρος δὲν πληρώνει ἄλλους φόρους ἐκτός 720 τουρκικῶν λιρῶν τὰς ὁποίας στέλλει κατ' ἔτος εἰς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν.

ΑΓΙΣ (Ἱστορ.) — Ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἅγις εἶνε γνωστοὶ τέσσαρες βασιλεῖς τῆς Σπάρτης ὁ κυριώτερος εἶνε Ἅγις ὁ υἱὸς τοῦ Εὐδαμίδου (244-240 π. χ.) Οὗτος προσεπάθησε νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πολίτευμα τοῦ Λυκούργου καὶ νὰ ἀνυψώσῃ τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διεφθαρμένην Σπάρτην. Ἄλλ' αἱ προσπάθειαι του ἀπέτυχον, αὐτὸς δὲ ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος ὡς εἰς ἄσυλον. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν Ἐφόρων εἰς θάνατον καὶ ἐπνίγη εἰς ἡλικίαν 24 ἐτῶν.

ΑΓΚΙΝΑΡΑ. — Εἶνε φυτὸν καλλιεργούμενον εἰς τοὺς κήπους καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ παραφυάδων (ξεσπλαδίων) φυτεύεται κατὰ τὸ φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα εἰς χῶμα καλὰ φουσκισμένον. Οἱ σπόροι οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ εἶνε πολλοὶ ὄριμοι

Ἄγκινάρα.

σπείρονται τὴν ἀνοιξιν. Ὡς τροφή τὸ φυτὸν τοῦτο εἶνε νοστιμώτατον καὶ χρησιμεύει πολὺ εἰς τὴν μαγειρικὴν.

— Ἡ Ἄγκινάρα μαγειρεύεται μετὰ κρέατος καὶ ἀνήθου ἢ μαϊντανοῦ. Τρώγεται δὲ καὶ μαγειρευμένη μόνη ἢ μετὰ χλωρῶν κουνικίων με ἔλαιον καὶ κρεμμύδια. — Ἄλλη κατασκευὴ πρόχειρος τῆς ἀγκινάρας εἶνε ἡ ἀκόλουθος:

— Καθαρίσατε καλῶς τὰς ἀγκινάρας καὶ ἔπειτα ζεματίσατέ τας τρεῖς φορές. — Σχίσατέ τας κατόπιν εἰς δύο κατὰ μῆκος, ὥστε εἰς κάθε ἡμισυ τεμάχιον

νὰ μένη καὶ ἡμίσεια οὐρά. Ἀλατίσατε ὀλίγον, βρέξατέ τας με ἔλαιον μετὰ λεμονίου καὶ ρίγανης, τὸ ὅποιον προετοιμάζετε ἐκ τῶν προτέρων καὶ ψήσατέ τας εἰς τὴν σκάραν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς βγάζετε καὶ τὰς βουτᾶτε μέσα εἰς τὸ λάδι καὶ τὸ λεμόνι, ἕως οὗ ψηθοῦν 4 ἢ 5 φορές διὰ νὰ μὴ ξηραίνωνται καὶ καιώνται. — Ἡ αὐτὴ κατασκευὴ εἴμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν φούρνον.

ΑΓΚΙΣΤΡΙ. — Μικρὰ νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ Κόλπου. Εὐρίσκεται πλησίον τῆς Αἰγίνης· εἶνε κατάφυτος ἀπὸ πεῦκα. Τὸ Ἄγκίστρι ἀποτελεῖ ἓνα δῆμον ἀπὸ τοὺς μικροτέρους τοῦ κράτους καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὸ Μεγαλοχώρι καὶ 511 κατοίκους. Τὰ προϊόντα του εἶνε ρητίνη, κριθή, βάμβαξ, σῦκα, ἐλαῖαι καὶ οἶνος.

ΑΓΚΥΛΩΣΙΣ — Ἀσθένεια σοβαρὰ προσβάλλουσα τὰ κερασφόρα ζῶα. Ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὸ τρίξιμον τῶν ὀστέων. Θεραπεύεται δὲ ἂν πλύνεται συχνὰ τὸ πάσχον μέρος με πυκτὸν καὶ χλιαρὸν ἀπόβρασμα μαλακτικῶν χόρτων καὶ ἐπιτίθενται καταπλάσματα ἀπὸ ἄρτον μουσκευμένον εἰς γάλα, ἢ ἀπὸ λιναρόσπορον τὸν ὅποιον διαλύομεν ἐντὸς ἀφεψήματος ἀγριομολόχας. Ἐπειδὴ ὅμως εἶνε ἀσθένεια μὴ θεραπευομένη εὐκόλως φρόνιμον εἶνε τὰ προσβαλλόμενα ζῶα νὰ σφάζωνται καὶ νὰ πωλῶνται ὡς κρέας.

ΑΓΝΑΝΤΑ. — Κώμη τοῦ Νομοῦ Ἄρτης, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἄγναντων με 1225 κατοίκους. Εἶνε κτισμένη εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῶν βουνῶν Τσουμέρκων καὶ ἔχει πολλὰς φυτείας ἀπὸ ἔλατα. Οἱ κάτοικοι καταγίνονται εἰς τὴν καλλιέργειαν ὀλίγων ἀμπέλων καὶ τὴν διατροφήν αἰγῶν καὶ προβάτων, ἀλλ' ἡ πτωχεῖα εἶνε μεγάλη καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ ἐξ αὐτῶν μεταβαίνουν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς εὐρεσιν πόρου ζωῆς.

ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ. — Εἶνε ἡ συνεννόησις τὴν ὅποιαν κάμουν δύο ἢ περισσότερα πρόσωπα διὰ νὰ ἀνταλλάξουν ἐν οἰονδῆποτε πράγμα ἀντὶ χρημάτων. Ὁ οἶδων τὸ πρᾶγμα καλεῖται πωλητῆς, ὁ δὲ τὰ χρήματα ἀγοραστῆς. Ὁ πωλητῆς ὀφείλει νὰ παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἐπώλησεν εἰς τὴν πλήρη

κατοχὴν τοῦ ἀγοραστοῦ· ἂν ὁμως ἐκ τύχης καταστραφῆ τὸ πρᾶγμα πρὶν ἢ παραλάβῃ αὐτὸ ὁ ἀγοραστής, ὁ πωλητὴς δικαιούται νὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμον, διότι ἡ ἀγοραπωλησία θεωρεῖται περατωμένη καὶ ὀριστική, ἀφ' ἧς στιγμῆς τελειώσῃ ἡ συμφωνία μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔγεινεν ἀμέσως ἡ παράδοσις τοῦ πωληθέντος. Μόνον εὐθύνεται ὁ πωλητὴς εἰς τὸ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν τιμὴν ἂν κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ πράγματος παρατηρηθῶσιν ἐλαττώματα τὰ ὅποια δὲν ἦτο δυνατόν νὰ διακριθῶν ἀμέσως ἢ δὲν ἦσαν γνωστά εἰς τὸν ἀγοραστήν. Ὁ ἀγοραστής πάλιν δύναται νὰ λύσῃ τὴν ἀγοραπωλησίαν ἐν περιπτώσει ὑπερόγκου ζημίας. Ὁ ἀγοραστής ὀφείλει ὅπως ἀμέσως μετρήσῃ τὸ ἀντίτιμον, ἄλλως ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τόκων, ἔστω καὶ ἂν δὲν γίνῃ κάτοχος τοῦ πράγματος. Αὐτὰ γίνονται ὅταν πωλοῦνται πράγματα κινητά, ὅταν ὁμως πρόκειται περὶ πωλήσεως ἀκινήτων εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ συμβολαιογραφικὴ πράξις.

ΑΓΟΥΛΙΝΙΤΣΑ. — Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Βώλακος τῆς Μεσσηνίας· εὐρίσκεται πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἄλφειοῦ καὶ ἔχει 2395 κατοίκους, Τηλεγραφεῖον, Ταχυδρομεῖον καὶ Εἰρηνοδικεῖον.

Ἄγουτι

ΑΓΟΥΤΙ. — Εἶδος ἀμερικανικοῦ Κουνιλοῦ (Κουνελίου).

ΑΓΡΑΙΩΝ δῆμος τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. Σύγκειται ἀπὸ 14 χωρίων καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὸ Κεράσσοβον καὶ 5041 κατοίκους.

ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΙΣ. — Ἐπειδὴ ἡ γῆ ὅταν καλλιεργῆται διαρκῶς χάνει τὰ συστατικὰ διὰ τῶν ὁποίων τρέφει καὶ παχύνει τὰ φυτά, οἱ γεωργοὶ συνηθίζουν εἰς πολλὰς χώρας νὰ ἀφήνουν ἀκαλλιεργήτα τὰ χωράφια τῶν ἐπὶ ὀλίγον χρόνον διὰ νὰ ἀναλαμβάνουν τὰς θρεπτικὰς τῶν δυνάμεις. Τοῦτο ὁμως εἰμπορεῖ νὰ ἀναπληρωθῇ εὐκόλως καὶ διὰ τοῦ καταλλήλου φουσκίσματος, ὅπως σήμερον γίνεταί εἰς ὅλα τὰ μέρη ὅπου ἡ γεωργία εἶνε πολὺ προωδευμένη.

ΑΓΡΑΦΑ. — Εἶνε μεγάλη βουνώδης ἔκτασις συγκειμένη ἀπὸ μέγα μέρος τῆς Εὐρυτανίας καὶ τῆς Καρδίτσας. Περιέχει πολλὰ ἀπόρημα βουνὰ καὶ μικροὺς ποταμούς καὶ ἔχει 50 χωρία τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι καταγίνονται ἰδίως εἰς τὴν κτηνοτροφίαν. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τὰ Ἄγραφα ἦσαν περίφημα διὰ τοὺς ἄρματωλοὺς καὶ κλέφτας οἱ ὅποιοι ἔζων εἰς τὰ βουνὰ τῶν. Σήμερον Ἄγραφα λέγεται καὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἄγραφων ἡ ὅποια ἔχει 474 κατοίκους καὶ Εἰρηνοδικεῖον.

ΑΓΡΙΑΓΚΥΝΑΡΑ. — Φύεται ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὴν Ἀργολίδα καὶ τὰς Θήβας ὡς καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Εἶνε νοστιμωτέρα ἀπὸ τὴν ἡμερην ἀγκυνάραν τῶν κήπων καὶ εὐρίσκεται εἰς κοινοτάτην χρῆσιν πανταχοῦ. Αἱ ἀγριαγκυνάραι εἶνε ἀγκαθωταὶ καὶ ὀλίγον τι μικρότεροι ἀπὸ τὰς ἡμέρους, κόπτονται δὲ κατὰ τὸν Μάρτιον, ὅτε ἐν Ἀχαΐᾳ ἀρχίζουν νὰ πωλῶνται βρασμένα εἰς τὰς ὁδοὺς. Εἰς τὰ θερμότερα κλίματα ἡ ἀγριαγκυνάρα εἶνε πρωϊμότερα. Αἱ ἀγριαγκυνάραι τρώγονται καὶ ψηταὶ εἰς τὴν σάραν μὲ λεμόνι καὶ λάδι, ὅπως αἱ ἡμεροί.

ΑΓΡΙΑΓΓΟΥΡΙΑ. — Εὐρίσκεται ἀφθόνως πλησίον εἰς τὰ ξηροπόταμα καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐχει φύλλα παχέα καὶ τριχωτά, οἱ δὲ καρποὶ τῆς, οἱ ὅποιοι ὁμοιάζουσι μὲ μικρὰ ἀγγούρια, ἅμα κανεὶς τοὺς ἐγγίσει σχίζονται καὶ πηδῶσι μακράν. Ἡ ἀγριαγγουριά δὲν χρησιμεύει πρὸς τροφήν.

ΑΓΡΙΑΔΑ. — Φυτὸν καλούμενον καὶ ἄγρωσις. Ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ τούτου εἶναι φάρμακον διουρητικὸν καὶ ὀροσιστικόν, ὠφελεῖ δὲ εἰς τοὺς ὕδρωπασι, τοὺς διαφόρους πυρετοὺς καὶ ἄλλας ἐσθνεϊας. Ἡ ρίζα αὐτῆς συνάζεται τὴν ἀνοιξιν ἢ τὸ φθινόπωρον, καθαρίζεται ἀπὸ τὰ ριζάνια, πλύνεται καλῶς, ξηραίνεται καὶ φυλάττεται εἰς τὰς οἰκίας. Ὡς φάρμακον παρασκευάζεται ὡς ἐξῆς· λαμβάνομεν ἀπὸ τὴν ρίζαν ἕως ἡμίσειαν φούχταν καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ βράσῃ ἐπὶ μίαν ὥραν μέσα εἰς

Ἄγριάδα

300 δραμ. ὕδατος, τὸ σουρώνομεν, τὸ ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ καὶ τὸ δίδομεν εἰς τὸν ἄρρωστον ἐντὸς τῆς ἡμέρας, ἐν φλιντζάνιον κάθε φοράν.

ΑΓΡΙΑ ΕΛΑΙΑ. — Εἶναι δένδρον τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν κοινὴν ἐλαίαν. Ἔχει ὅμως καρποὺς μικροτέρους ἀπ' αὐτὴν καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν ἔλαιον εἶναι ὑπόπικρον, ἀλλ' ὅταν ἐμβολιάσωμεν αὐτὴν παράγει ἐλαίας μεγάλας καὶ ἔλαιον ἐκλεκτόν. Ἡ ἄγρια ἐλαία φύεται μόνη εἰς πετρώδη καὶ ξηρὰ εἰσάφη καὶ ἀντέχει εἰς μέγα ψύχος. Τὸ ξύλον αὐτῆς ἐπειδὴ εἶναι πολὺ πυκνὸν καὶ σκληρόν, εἶναι καταλληλότατον διὰ ξυλουργικὰς ἐργασίας.

ΑΓΡΙΑΛΙΦΑΣΚΙΑ. — Εἶνε εἶδος ἀλιφασκιάς ἢ ὁποία φυτρώνει εἰς ὑψηλότερα μέρη ἀπὸ τὴν κοινὴν ἀλιφασκίαν, ἔχει δὲ τὰ φύλλα σκληρὰ καὶ πλατέα.

ΑΓΡΙΜΟΝΙΑ τὸ εὐπατόριον. — Φυτὸν ἐκ τῶν ροδανθῶν. Ἔχει ἄνθη κίτρινα καὶ εἶναι στυπτικόν.

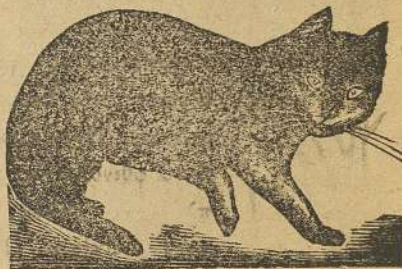
ΑΓΡΙΝΙΟΝ. — Μικρὰ πόλις τῆς Αἰτωλίας, πρωτεύουσα δήμου. Ἔχει 7430 κατοίκους καὶ κεῖται πλησίον τῆς λίμνης Τριχωνίδος. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐλέγετο Βραχῶρι. Ἔχει σήμερον γυμνάσιον, εἰρηνοδικεῖον, τηλεγραφεῖον καὶ συνδέεται διὰ σιδηροδρόμου μὲ τὸ Μεσολόγγιον.

ΑΓΡΙΟΓΑΤΟΣ. — Εἶναι ζῶον σαρκοφάγον, ὀλίγον τι μεγαλείτερον τῆς κοινῆς γάτας καὶ ζῆ εἰς τὰ μεγάλα θάση τῆς Εὐρώπης. Τὸ τρίχωμά του εἶναι βαθύ στα-

κτὶ καὶ σχηματίζει γραμμάς. Καταδιώκει φοβερὰ τὰ μικρὰ ζῶα καὶ κυρίως τοὺς κονίκλους, οἱ ὁποῖοι κατα-

Ἄγριμονία

Ἄγριόγατος

στρέφουσι τὰ σπαρτά. Διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν γεωργῶν θεωρεῖται εὐεργετικώτατος.

ΑΓΡΙΟΓΟΓΓΥΛΗ. — Φυτὸν τὸ ὁποῖον εὐδοκιμεῖ πανταχοῦ. Ὑπάρχουν δύο εἶδη ἀγριογογγύλης, ἡ χειμωνιάτικη καὶ ἡ ἀνοιξιάτικη, ἡ πρώτη χρησιμεύει ὡς λαμπρὰ βοσκή. Σπείρεται τὸν Αὐγούστον, ἀπ' οὗ σκάψουν ἅπαξ μόνον ἐλαφρὰ τὸ ἔδαφος, ἀνθίζει δὲ περὶ τὰ τέλη Μαρτίου· τότε ἰδίως χρησιμεύει ὡς τροφή διὰ τὰς ἀγελάδας τοῦ γάλακτος καὶ τὰ πρόβατα. Ἡ δὲ ἀνοιξιάτικη φυτεύεται κατόπιν καὶ διατηρεῖται τὸν χειμῶνα· καλλιεργεῖται δὲ διὰ τοὺς σπόρους τῆς ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἐξάγεται λάδι κατάλληλον διὰ φωτισμόν.

ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟΝ ἢ ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΟΣ. — Ο ἄγριοχοῖρος εἶναι μεγαλείτερος καὶ δυνατώτερος τοῦ κοινοῦ χοίρου,

Ἄγριογούρουνο

αἱ δὲ σιαγόνες του εἶναι ὠπλισμέναι μὲ βραχεῖς μὲν ἀλλ' ἰσχυροὺς ὀδόντας. Τρέφεται συνήθως ἐκ ριζῶν καὶ χόρτων καὶ δὲν προσβάλλει κύνεν ζῶον, οὐδὲ τὸν ἄνθρωπον χωρὶς νὰ προκληθῆ ὑπ' αὐτοῦ. Τὸ κυνήγιον των ὅμως εἶναι ἀρκετὰ ἐπικίνδυνον, διότι μ' ὅλον τὸ πάχος του καὶ τὸν ἀκατέργαστον ὄγκον τρέχει μετ' ἀπιστεύτου ταχύτητος καὶ χωρὶς νὰ λοξοδρομῆ ὑπερπηδῶν τοὺς φράκτας, θραύων τοὺς θάμνους καὶ πᾶν ὅ,τι συναντᾷ εἰς τὸν δρόμον του. Προσβαλλόμενος δὲ ὑπὸ τῶν κυνῶν, οἱ ὁποῖοι συνήθως ὁρμοῦν κατὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὠτων του ἀνθίσταται πεισμώνως καὶ ἀπελπιστικῶς, τοὺς ἐκσπενδονίζει εἰς τὸν ἀέρα καὶ τοὺς ξεσχίζει. Ἐνίοτε μάλιστα ἐφορμᾷ καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ κυνηγοῦ, τὸν ὁποῖον ἀνατρέπει καὶ τραυματίζει διὰ τῶν ὀδόντων του.

ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟΝ. — Λαμβάνομεν τὸ φιλέτον τοῦ ἀγριογούρουνο, τὸ κεντῶμεν μὲ λαρδί, τὸ μαρυνάρομεν μὲ φύλλα δάφνης, ζῦδι καὶ ἔλαιον καὶ τὸ ἀφίνομεν ἐπὶ ἐν ἡμερονύκτιον. Στραγγίζομεν κατόπιν αὐτὸ καὶ τὸ θέτομεν εἰς τὸ τηγάνι προσθέτοντες μίαν κουταλιά μερεμπουά, τὸ θέτομεν,

μέχρις ὅτου γλαυαρισθῆ ἀσκέπαστον, ἀφ' οὗ ψηθῆ δίδομεν εἰς αὐτὸ τὸ σχῆμα κορώνας εἰς τὸ πιάτον καὶ τὸ περιχύνωμεν μὲ σάλτσαν Ροβέρ.

ΑΓΡΙΟΔΑΜΑΣΚΗΝΙΑ. — Τὸ δένδριον τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ὕψος μεγαλείτερον τῶν δέκα σπιθαμῶν καὶ ἀνήκει εἰς τὸ γένος τῆς δαμασκηνέας, εἶνε ἀκανθῶδες καὶ σκληρόφυλλον. Τὸν Ἀπρίλιον φέρει ἄνθη λευκά καὶ εἴσσμα. Χρησιμοποιεῖται διὰ φράκτας ἀγρῶν. Τὸ ξύλον του εἶνε κόκκινον καὶ χρησιμεύει εἰς τοὺς τορνευτάς.

ΑΓΡΙΟΚΑΣΤΑΝΙΑ. — Φύεται ἀφθόνως ἐπὶ τοῦ Πηλίου καὶ τῆς Ὀσσας ὅπου οἱ ἐντόπιοι τὴν ὀνομάζουσι *πικροκαστανιά* διότι οἱ καρποὶ τῆς ἔχουν γεῦσιν ὑπόπικρον.

ΑΓΡΙΟΚΟΤΤΑ — Οὕτω ὀνομάζεται ἓν εἶδος πτηνῶν τὸ ὁποῖον ζῆ εἰς τὸ νότιον μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν πέρδικα, διὰ τοῦτο ὀνομάζεται καὶ *λιθαδοπέρδικα*. Ἐχει κρέας περιζήτητον διὰ τὴν νοστιμότητά του.

Ἀγριοκόττα

ΑΓΡΙΟΚΥΠΑΡΙΣΣΙ (*Ἀρκευθός*). — Ἀπὸ τὸ δένδρον τοῦτο ἔχομεν 6 εἶδη εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἀγριοκυπαρίσσι φυτρώνει εἰς μέρη ξηρὰ καὶ πετρώδη.

Ἐχει δὲ πολλάκις ὕψος 7 ἢ 8 μέτρα. Οἱ καρποὶ του εἰς μικρὰν δόσιν εἶνε τονωτικοί, ἀνοίγουν τὴν ὄρεξιν καὶ διευκολύνουν τὴν χώνευσιν· εἰς μεγάλην δόσιν φέρουν ἰδρώτα, διευκολύνουν τὸ οὔρος καὶ ὠφελοῦν εἰς τὸ ἄσθμα καὶ τοὺς χρονικοὺς κατάρρους τῶν πνευμόνων καὶ τῆς κύστεως.

Ἡ δόσις εἶνε ἡ ἐξῆς: Διαλύομεν 30 γραμ. ψιλοκοπανισμένων καρπῶν ἀρκευθού εἰς 1 λίτραν ὕδατος καὶ πέρνομεν δύο φλιντζάνια τὴν ἡμέραν διὰ μικρὰν δόσιν ἢ 5 φλιντζάνια διὰ μεγάλην.

Ἀγριοκυπαρίσσι.

Οἱ καρποὶ του ἔχουν ὀσμὴν ἀρωματικὴν καὶ εὐχάριστον, τραγώμενοι δὲ εἶνε πικροί· τὸ ξύλον του εἶνε μαλακὸν ἀλλὰ σχίζεται μὲ δυσκολίαν, κατασκευάζουσι δὲ ἐξ αὐτοῦ κανάτια καὶ νεροβάρελα τὰ ὁποῖα βαστοῦν πολὺ, βερνυκλώνεται καὶ λουστράρεται εὐκόλα καὶ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς τορνευτάς καὶ τοὺς ἐπιπλοποιοὺς διὰ τὴν κατασκευὴν πολλῶν ἀντικειμένων.

Ἀπὸ τοὺς καρποὺς του κατασκευάζεται ἓν εἶδος οἴνου ὃ ὁποῖος ὀνομάζεται *ζινέβρα* ἢ *ζευεβρόεττη*. — Ἐπίσης κατασκευάζεται *ρακὴ* ἢν βρέξωμεν καρποὺς ἀγριοκυπαρίσσου μέσα εἰς κοινὴν ρακὴν, ὀνομάζεται δὲ καὶ αὕτη *ζινέβρα* καὶ ἐξασθενεῖ τὰς πνευματικὰς μας δυνάμεις ὅταν κάμνωμεν κατάχρησιν αὐτῆς, ὅπως γίνεται εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὸ Βέλγιον.

ΑΓΡΙΟΜΑΣΤΙΧΙΑ. — Εἶνε μικρὸν φυτὸν τῶν Κυκλάδων νήσων ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξάγεται εἶδος ρητίνης, τὴν ὁποίαν μασσοῦν ὡς μαστίχαν εἰς τὴν Ἀνδρον, τὴν Τήνον καὶ τὰς λοιπὰς νήσους. Ἡ ἀγριομαστιχιά εὐρίσκεται ἐπίσης καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς ἀκαλλιεργήτους ἀγρούς.

ΑΓΡΙΟΜΗΛΙΑ — Ὀνομάζεται καὶ ἀγριοκυδωνιά. Εἶνε θάμνος καὶ εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς Ἑλλάδος καὶ πολλάκις εἰς ὕψος 2,000 μέτρ. ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

ΑΓΡΙΟΠΛΑΤΑΝΟΣ — Εἶνε δένδρον τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται οὕτω διὰ τὴν ὁμοιότητα τὴν ὁποίαν ἔχουσι τὰ φύλλα του πρὸς τὸν πλάτανον καὶ φύεται ἐπὶ τοῦ Πηλίου μέχρι 15 μετ. ὕψους. Οἱ καρποὶ του ὁμοιάζουσι μὲ τὰ σοῦρβα, ἀλλ' εἶνε μικρότεροι, ἔχοντες μέγεθος κερασίου μικροῦ· ἐν ὄσῳ εἶνε ἄωροι εἶνε πράσινοι καὶ λίαν στυφοί, μετὰ ταῦτα γίνονται καστανόχροιοι καὶ λαμβάνουσι γεῦσιν γλυκίζουσαν. Τὸ ξύλον τοῦ δένδρου τούτου εἶνε καταλληλότερον διὰ τορνευτικὰς ἐργασίας καὶ πρὸς κατασκευὴν διαφόρων ὀργάνων. Οἱ καρποὶ αὐτοῦ τρώγονται, ἐν Γαλλίᾳ δὲ ἐξ αὐτῶν κατασκευάζουσι ἓν εἶδος οἴνο-πνευματώδους ποτοῦ. Τὸ δένδρον τοῦτο εἰς τὴν Ζαγοράν ἐμβολιάζουσι δι' ἀπιδέας καὶ παράγει ἀπιδία.

Ἄγγριον

ΑΓΡΙΟΝ. — Σαρκοφάγον ἔντομον τῆς οἰκογενείας τῶν ἀγγριοειδῶν.

ΑΓΡΙΟΡΡΑΔΙΚΙΑ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο εὐρίσκεται εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶνε πικρότερον μὲν ἀπὸ τὰ κοινὰ

ραδίκια τῶν κήπων ἀλλὰ νοστιμότερον συνάμα καὶ ὑγιεινότερον, τρώγεται δὲ ὡς σαλάτα ἀφ' οὗ βρασθῆ ἐπὶ ὀλίγον, μὲ ὀλίγο λεμόνι καὶ λάδι.—Τὰ ἀγγιορραδίκια σπείρονται τὸν Ἀπρίλιον καὶ θέλουν κατ' ἀρχὰς πότισμα ἀρκετὸν τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ὀλιγοστεύῃ ἅμα ἀρχίσουν καὶ βγαίνουν τὰ πρῶτα φύλλα.

Ἡ πικράδα τῶν ἀγγιορραδικιῶν γίνεται μεγαλειτέρα ὅσον περισσότερον μένουν ἀφ' οὗ κοποῦν ἐκτεθειμένα εἰς τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα· ἀλλὰ ἀρκεῖ νὰ ξεζουμῶνονται τότε καὶ ἡ πικράδα ὀλιγοστεύει.—Εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας καὶ ἰδίως εἰς τὰ χωρία τὰ ἀγγιορραδίκια εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ συχνότερα φαγητά, ὡς σαλάτα δὲ τρώγονται εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τὰ ἀγγιορραδίκια τῆς Γαλλίας τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ πικρὰ τὰ ὀνομάζουσι ἐκεῖ γένεια τῶν καπουτσίνων.

ΑΓΡΙΟΡΡΑΠΑΝΙΑ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο καλλιεργεῖται εἰς τοὺς κήπους διὰ τὴν ρίζαν τοῦ ἧ ὁποῖα τρώγεται ἀντὶ μουστάρδας μὲ κρύα κρέατα. Τὸ ἀγγιορραπάνι ζῆ πολλά ἔτη καὶ ἀγαπᾷ τὴν μαλακὴν γῆν καὶ τὴν σκιάν. Διὰ νὰ τὸ πολλαπλασιάσωμεν κόπτομεν τὴν ρίζαν κατὰ μᾶκρος καὶ φυτεύομεν τὰ τεμάχια αὐτῆς τὴν ἀνοιξιν.

—Τὸ ζουμὶ τῶν φύλλων τοῦ χρησιμεύει ὡς φάρμακον διουρητικόν.

ΑΓΡΙΟΣΕΛΙΝΟΝ. — Φυτρώνει εἰς μέρη ὑγρά, ἐλώδη ἢ καὶ ἀλατοῦχα καὶ συνάζεται δύο φορές τὸν χρόνον. Ἀπὸ τὰ φύλλα τοῦ ἀγγριοσελίνου κατασκευάζεται ὠραία πρασίνη βαφὴ χρήσιμος διὰ τὴν ζαχαροπλαστικὴν.

ΑΓΡΙΟΨΩΡΑ. — Εἶνε ἀσθένεια ἡ ὁποῖα προσβάλλει τὸ δέρμα τῶν ζώων καὶ κυρίως γηραιῶν κυνῶν. Ἐκ τῆς ἀσθeneίας ταύτης τὸ δέρμα φλογίζεται καὶ παρουσιάζονται σπειρία

περιέρχοντα ὕλην, ἐπιφέροντα δὲ δυνατὸν κνισμὸν. Οἱ κύνες οἱ πάσχοντες ἐκ τῆς ἀσθeneίας ταύτης εἶνε ἐλεεινοὶ τὴν θεάν, ἐκπέμπουσιν ὄσμην κακὴν, καὶ τὸ δέρμα αὐτῶν ἀπολεπίζεται. Κυρίως ὑπάρχει φόβος νὰ πάθωσι ἐκ τῆς ἀσθeneίας ταύτης οἱ πολὺ τρεφόμενοι κύνες. Ἡ ἀσθένεια αὕτη θεραπεύεται ὡς ἐξῆς: ἀπαγορεύομεν εἰς τὸν κύνα πᾶσαν ζωικὴν τροφήν καὶ τρίβομεν τὸ δέρμα του δι' ἀλοιφῆς συγκειμένης ἐκ τιτάνου καὶ χειρείου λίπους, συχνὰ δὲ πλύνομεν αὐτὸ διὰ φαρμάκου συνισταμένου ἐξ 120 γραμ. ἐνθείου καλίου μετὰ 30 γραμ. θειικοῦ ὀξέος.

ΑΓΡΟΙΚΙΑ (οἰκία ἐξοχική).—Διὰ νὰ εἶνε ὑγιεινὴ ἡ ἀγγροικία πρέπει νὰ ἔχη τὰ παράθυρα πρὸς μεσημβρίαν τὴν δὲ θύραν πρὸς ἀνατολὰς, νὰ ᾖ ἀνώγειος πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑγρασίας. Ἄν εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς ράχεως λόφου ἀνάγκη νὰ ἀνοίγωνται χάνδακες διὰ νὰ φεύγουν τὰ νερά.

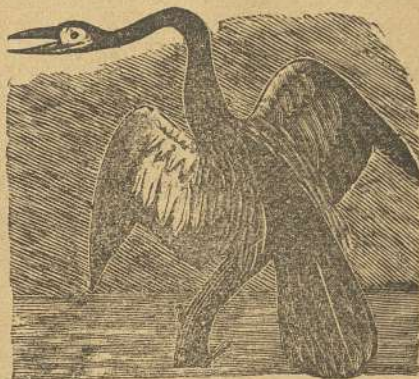
ΑΓΡΟΦΥΛΑΞ—Ὁ ἐπιφορτισμένος νὰ φυλάττῃ τοὺς ἀγρούς. Οἱ Ἄγροφύλακες ἐκλέγονται ἀπὸ τοὺς κτηματίας κατὰ πλειονοψηφίαν καὶ διορίζονται ὑπὸ τῶν δημάρχων. Τὴν ἀντιμισθίαν τῶν ἠρίζουν οἱ κτηματῖαι ἀναλόγως πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν κτημάτων καὶ συντάσσουν πρωτόκλλον τὸ ὁποῖον παραδίδουσι εἰς τὸν Δήμαρχον.

ΑΓΥΙΑ.—Μικρὰ πόλις τῆς Θεσσαλίας, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Δωτίου ἔχουσα 2050 κατοίκους. Ἡ Ἄγυιὰ κεῖται εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ὀσσης καὶ ἔχει ἀξιόλογον ἐμπόριον μετὰξις, οἴνων, βάμβακος κ.τ.λ.

ΑΓΧΙΑΛΟΣ—Πόλις Ἑλληνικὴ κειμένη εἰς τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου. Τώρα ἀποτελεῖ μέρος τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Ἔχει 5,000 κατοίκους. Ἡ Ἄγχιαλος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτῆς κειμένου Πύργου ἢ Βουργᾶ εἶνε οἱ δύο ἐμπορικώτεροι λιμένες τῆς Νοτίου Βουλγαρίας εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον, ἐνεργοῦν δὲ σπευδαῖον ἐμπόριον μετὰ τῶν μεσογείων, τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ρωσσίας· τὸ ἐμπόριον τοῦτο κυρίως εὐρίσκεται εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι εἰς τὰς δύο αὐτὰς

πόλεις ἀνέρχονται ἕως 2,500 ἐκ τῶν ὁποίων 760 εἶνε ὑπήκοοι τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος.

ΑΓΧΙΓΓΑ ἢ φειδοπούλι. — Πτηνὸν ἐκ τῶν κολυμβητικῶν.

Ἀγχίγγα.

Ζῆ εἰς τὰς θερμότερας χώρας τῆς Ἀμερικῆς, ἔχει λαιμὸν ὑπερμεγέθη, τρέφεται μὲ μικροὺς ἰχθύς καὶ ἔρπετά, φωλεῖ δὲ ἐπὶ τῶν δένδρων.

ΑΓΧΙΣΗΣ. — Πατὴρ τοῦ Αἰνείου. Κατὰ τὴν μυθολογίαν ἡ Ἀφροδίτη συνουρεθεῖσα μετ' αὐτοῦ ἐγέννησε τὸν Αἰνεῖον. Μετὰ τὴν

ἄλωσιν τῆς Τρωάδος ἐσώθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του Αἰνείου, ὅστις τυφλὸν ὄντα τὸν ἔφερεν ἐπ' ὤμων θεωρήσας τὸν πατέρα του ὡς τὸν πολυτιμώτερον τῶν θησαυρῶν.

ΑΓΧΙΣΤΕΙΑ. — Κοινῶς λέγεται συμπεθεριὰ εἶνε δὲ ἡ συγγένεια, τὴν ὁποίαν ἀποκοτῶν οἱ συγγενεῖς τοῦ γαμβροῦ μὲ τοὺς συγγενεῖς τῆς νύμφης. Γάμος μεταξὺ τοιούτων κατὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον δὲν ἐπιτρέπεται μέχρι τοῦ πέμπτου βαθμοῦ. Ἄν κανεῖς εἶνε συγγενῆς τρίτου βαθμοῦ π. χ. πρὸς τὴν νύμφην λογίζεται ὅτι ἔχει τὴν αὐτὴν συγγένειαν καὶ μὲ τὸν γαμβρόν. Κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον κώλυμα γάμου ὑπάρχει πολλάκις καὶ εἰς τὸν ἕκτον βαθμόν. Κατὰ τὴν ἰδικὴν μας ἐκκλησίαν τοιοῦτον κώλυμα δὲν γεννᾶται μόνον ὅταν ὁ γάμος εἶνε ἄκυρος.

ΑΓΩΓΗ. — Διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητοῦμεν ἀπὸ τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ προσβληθέντος δικαίου ἡμῶν. Ἡ ἀγωγή πρέπει νὰ περιέχη: 1) τὰ ὀνόματα τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου, 2) τὴν κατοικίαν αὐτῶν, 3) τὸ δικαστήριον ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ συζητηθῇ, 4) τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου (δηλ. ἀντιπροσώπου διὰ νὰ παραλαμβάνῃ τὰ δικόγραφα) ἂν ὁ ἐνάγων δὲν κατοικῇ ἐντὸς τῆς ἑδρας τοῦ δικαστηρίου, 5) τὸ

δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ ἐνάγων καὶ τὰ γεγονότα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζονται αἱ ἀπαιτήσεις του, 6) ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῆς ἀγωγῆς, 7) προθεσμίαν πρὸς συζήτησιν καὶ 8) ἀκριβῆ περιγραφὴν τῶν ἀκινήτων (ὅταν πρόκειται περὶ ἀκινήτων) καὶ τὰ ὄρια αὐτῶν. — Ἐπιδίδεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος σημειουμένης κάτωθεν αὐτῆς τῆς οἰκείας παραγγελίας παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ δικηγόρου του. Ἄν οἱ ἐναγόμενοι εἶνε πολλοί, ἡ ἀγωγή κοινοποιεῖται πρὸς ἕκαστον χωριστά. — Οἱ ἀνήλικοι, οἱ ἀπηγορευμένοι κλπ. δὲν δύναται νὰ ἐγείρουν ἀγωγήν. Ἡ ἀγωγή διὰ νὰ συζητηθῇ πρέπει νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸ πινακίον τοῦ Πρωτοδικείου ἢ τοῦ Εἰρηνοδικείου. Αἱ πρὸς Εἰρηνοδικεῖον ἀγωγαὶ λέγονται καὶ κλήσεις, αἵτινες ἐγείρονται μόνον ἂν τὸ ζητούμενον ποσὸν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 300 δραχμάς.

Ἄν ὁ ἐνάγων δὲν ὀρίσῃ μεγαλειτέραν προθεσμίαν, ἡ ἀγωγή συζητεῖται ἐνώπιον μὲν τοῦ Εἰρηνοδικείου τὴν τρίτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, ὅταν ὁ ἐναγόμενος κατοικῇ ἐντὸς τῆς ἑδρας τοῦ δικαστηρίου, ἄλλως ὀρίζεται προσθήκη μιᾶς ἡμέρας δι' ἕκαστην ὁῶρον ἀπόστασιν. Ἐνώπιον δὲ τοῦ Πρωτοδικείου συζητεῖται ἅμα ἔλθῃ ἡ σειρά της ἐκ τοῦ πινακίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγγράφεται μετὰ δεκαπέντε μὲν ἡμέρας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της ἂν ἡ ὑπόθεσις ἦνε συνήθης μετὰ τρεῖς δὲ ἂν ἦνε συνοπτικὴ ἢ ἐμπορικὴ. Ἄλλ' ὁ πρόεδρος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως τῆς ὑποθέσεως. — Αἱ πρὸς Εἰρηνοδικεῖα ἀγωγαὶ συντάσσονται ἐπὶ χαρτοσήμου 50 λεπτῶν, αἱ δὲ πρὸς Πρωτοδικεῖα ἐπὶ 1 δραχμῆς. Κατὰ δὲ τὸν τελευταῖον νόμον περὶ Χαρτοσήμου τὸ δικόγραφο τῆς ἀγωγῆς προσάγεται κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον Πρωτοδικείου ἐπὶ χαρτοσήμου 3 δραχμῶν.

ΑΓΩΓΙΑΤΗΣ. — Ὁ μεταφέρων διὰ ζῶου ἀνθρώπους ἢ ἐμπορεύματα διὰ τὰ ὁποῖα εἶνε ὑπεύθυνος, ἐκτὸς ἂν βλαφθοῦν ἀπὸ ἀνωτέραν βίαν, δηλ. βροχὴν, κεραυνὸν κ. τ. ὅμ. Ὁ ἀγωγιάτης ἔχει προνόμιον διὰ τὸ ἀγῶγί του ὅταν πρόκειται νὰ πλειστηριασθοῦν τὰ ἐμπορεύματα, τὰ ὁποῖα μετέφερε.

ΑΓΩΝΙΑ. — Ὅταν εἰς κανένα βαρέως πάσχοντα, παρατηρή-

σώμεν ὅτι ἀλλοιοῦνται οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου, σβύνεται ἡ φωνή, παγώνουν τὰ ἄκρα καὶ ἀκούεται ὁ ρόγχος, τότε λέγο-
 ὅτι ἤρχισεν ἡ ἀγωνία τοῦ θανάτου. Εἰς τοιαύτας στιγμὰς
 ὑπάρχουν ἀκόμη βοήθειαι, τὰς ὑποίας ὀφείλομεν νὰ προσφέρωμεν
 εἰς τὸν ἄρρωστον, δηλαδή: Ἀνοίγωμεν τὰ παράθυρα διὰ νὰ κα-
 θαρίζεται ἡ ἀτμοσφαῖρα τοῦ ὀσπασίου, τρίβομεν τοὺς πόδας καὶ
 τὰς χεῖρας· ξεσφίγγωμεν τὸν λαιμόν· μὲ ἓν πτερόν ἢ μὲ τὰ
 δάκτυλα ἀφαιροῦμεν τὰς βλέννας, αἱ ὑποῖαι κλείουν τὸ στόμα
 του· τῷ δίδομεν νὰ πῖν ἂν ἦνε δυνατόν, μερικὰ κολλι-
 ἄρια ὕδατος ἢ οἴνου, καὶ τέλος, ἀπομακρύνομεν ἀπὸ πλη-
 σίον του τὰς σπαραξικαρδίους φωνὰς καὶ τοὺς θρήνους τῶν
 προσφιλῶν αὐτοῦ, οἱ ὑποῖοι ἤμποροῦν ἴσως ν' ἀποσπάσωσι
 τὸν ψυχροραγοῦντα ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ἀγωνίας καὶ νὰ τὸν κά-
 μωσι ν' ἀντιληφθῇ τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ κατάστασιν.

ΑΔΑΜ. — Ὁ πρῶτος κατὰ τὴν Γραφὴν ἄνθρωπος τοῦ
 κόσμου, ἐξ οὗ κατὰγεται ἅπην τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ὁ
 Ἄδαμ κατὰ τὴν Γραφὴν ἐπλάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ χῶμα
 κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ, ἐνεφύσησε δὲ εἰς αὐτὸν πνοὴν
 ζωῆς. Ἐνῶ ἔκοιματο ὁ Ἄδαμ ὁ Θεὸς ἐπλάσεν ἐκ τῆς πλευρᾶς
 αὐτοῦ γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ὠνόμασεν Εὐάν καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν
 Ἄδαμ βοήθον καὶ σύντροφον. Ἔθεσε δὲ αὐτοὺς ἐντὸς τερπινοτά-
 του κήπου, τοῦ Παραδείσου, παραγγείλας νὰ τρώγωσιν ἀπὸ ὅλους
 τοὺς καρποὺς ἐκτὸς μόνον τοῦ καρποῦ τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ
 καὶ τοῦ κακοῦ. Ἄλλ' ὁ Ἄδαμ παραπεισθεὶς ἀπὸ τὴν Εὐάν, ἡ
 ὁποία ἠπατήθη ἀπὸ τὸν ἐν σχήματι ὄφραος διάβολον, ἔφαγεν ἐκ
 τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ καὶ διὰ τοῦτο ἐδιώχθη ἐκ τοῦ παρα-
 δείου καταδικασθεὶς νὰ τρώγῃ τὸν ἄρτον τοῦ ἐν ἰδρωτί τοῦ
 προσώπου του. Ὁ Ἄδαμ κατὰ τὴν Γραφὴν ἐζῆσεν ἐνεακόσια
 τριάκοντα ἔτη.

ΑΔΑΜΑΣ. — Εἶνε τὸ σκληρότερον ἀπὸ ὅλα τὰ γνωστὰ σώ-
 ματα καὶ σχίζεται εἰς 8 ὀκτάεδρα. Ὁ ἀδάμας ἂν προστριφθῇ
 ἠλεκτρίζεται δι' ὀλίγας στιγμὰς μόνον, φεγγοβολεῖ δὲ καὶ ὅταν
 τὸ φῶς τὸν κτυπήσῃ διερχόμενον μέσα ἀπὸ ὑαλίνην θήκην, ἔχει

δὲ τὸ ἰδίωμα νὰ ἀπορροφᾷ τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτός. — Τὸ εἰδι-
 κὸν βάρος τοῦ ἀδάμαντος εἶνε 3,509 ἕως 3,519.

Οἱ καθαρότεροι ἀδάμαντες εἶνε ἄχρωμοι καὶ διαυγεῖς, ἀλλ'
 εἶνε πολὺ ὀλίγοι. Ἐν τούτοις ὑπάρχουν μέσα μὲ τὰ ὅποια ἀφαι-
 ροῦνται πολλάκις τὰ χρώματα καὶ τότε οἱ κίτρινοι καὶ οἱ πρά-
 σινοι γίνονται κατάσπροι.

Μὲ τὸν ἀδάμαντα εἰμποροῦμεν εὐκόλως νὰ κόπτωμεν ὑάλους
 ἕνεκα τῆς μεγάλης του σκληρότητος.

Τὸ βάρος τοῦ ὑπολογίζεται εἰς καράτια, ἕκαστον τῶν ὁποίων
 ἰσοδυναμεῖ μὲ 4 κόκους.

Ἀναλόγως τῆς καθαρότητος των οἱ ἀδάμαντες λέγονται:
 «πρώτου νεροῦ», «δευτέρου νεροῦ» κ. τ. λ.

Πολὺ δύσκολον εἶνε νὰ ἐκτιμηθῇ ὁ ἀκατέργαστος ἀδάμας,
 διότι μετὰ τὴν κατεργασίαν τὰ μικρὰ του ἐλαττώματα γίνον-
 ται πολλάκις μεγάλα. Ἀδάμαντες οἱ ὁποῖοι φαίνονται λευκοὶ
 κατ' ἀρχάς, κατεργαζόμενοι γίνονται κίτρινοι. Ἄλλοτε δὲ πά-
 λιν ἐνῶ εἶνε ὑπερβολικὰ διαφανεῖς, δὲν ἔχουν λάμψιν.

Ὁ ἀδάμας διὰ νὰ ἦνε ἀληθῶς πολύτιμος πρέπει νὰ ἦνε
 ὁμοῖος μὲ σταγόνα πετρελαίου ἐντελῶς καθαροῦ, νὰ ἔχη σχῆμα
 κανονικόν καὶ οὐδὲν ἐσωτερικόν ἢ ἐξωτερικόν ἐλάττωμα.

— Οἱ περιφημότεροι ἀδάμαντες τοῦ κόσμου εἶνε οἱ ἐξῆς:

Ἀντιδασιλεύς. — Εὐρέθη εἰς τὸ Πορτεάλ καὶ ζυγίζει 136
 καράτια. Ἐπωλήθη κατ' ἀρχάς ἀντὶ 312,500 φρ. ἀλλὰ κα-
 τόπιν ἐξετιμήθη ἀντὶ 12 ἑκατομμυρίων.

Βραγάνζας. — Ζυγίζει 1680 καράτια καὶ ἀξίζει ἐπτὰ δι-
 σεκατομμύρια καὶ πεντακόσια ἑκατομμύρια φράγκα! Μερικοὶ
 πιστεύουν ὅτι εἶνε τοπαζίον.

Σάχης. — Εὐρίσκειται εἰς τὸ στέμμα τῆς Ρωσσίας καὶ ζυ-
 γίζει 95 καράτια.

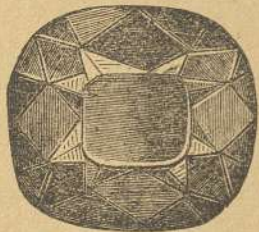
Μεσημβρινὸς Ἀσθήρ. — Εὐρέθη εἰς τὴν Βραζιλίαν καὶ
 ζυγίζει 124 καράτια.

Ἀδάμας τοῦ Σουλτάνου τοῦ Ματτάν. — Ἀνή-

και εἰς ἓνα Σουλτάνον τῆς νήσου Βορνέου καὶ ζυγίζει ἀκατέρ-
γαστος 368 καράτια.

*Ἄλλοι περίφημοι ἀδάμαντες εἶνε ὁ Νιζάμ (ἀξίας 5 ἑκατομ-
μυρίων).

Ὁ Μέγας Μογγόλος ἀξίας 12 ἑκατομμυρίων, ὁ Μέγας Δουξ
τῆς Τοσκάνης, ὁ Κυανουὸς Ἀδάμας τοῦ Χάπ, ὁ Σανσὺ ἀξίας

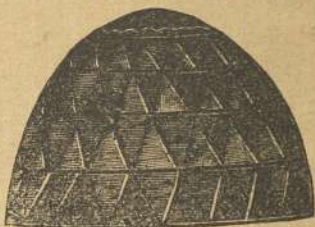

Ἀντιβασιλεύς.

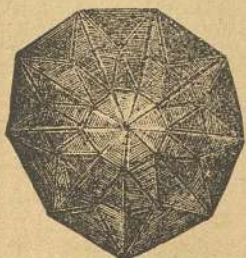
Βραγάνζας.

ἐνὸς ἑκατομ., ὁ Κο-χί-νωρ ὁδηλαδὴ ὕψος φωτός, ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ

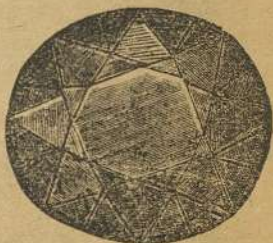

Μέγας Μογγόλος.

ἀρχαιότερος ἀδάμας τοῦ κόσμου διότι, καθὼς λέγουσιν, ἀνῆκε

Μέγας Δουξ τῆς Τοσκάνης.

Κω-χί-νωρ.

κατ'ἀρχὰς εἰς τὸν Καρνά βασιλέα τῆς Ἀγγᾶς, ὁ ὁποῖος ἤκμασε

3000 ἔτη πρὸ Χριστοῦ, ὁ Πιγγὸς ἀξίας 750,000 φρ., ὁ Πασ-
σᾶς τῆς Αἰγύπτου, ἀξίας 760,000 φρ., ὁ Νασσάκ, ὁ Ὁρλώφ
ἀξίας 2 ἑκατομμυρίων καὶ ὁ Πολικὸς Ἀστὴρ τοῦ Ρωσικοῦ
στέμματος, ὅστις ζυγίζει 40 καράτια.

ΑΔΑΜΑΣ. — Δῆμος τῆς νήσου Μήλου. Εἰς τὸν Ἀδάμαντα
ἦλθον καὶ ἀπεκατεστάθησαν πρόσφυγες Κρήτες κτίσαντες τὸ
χωρίον Ἀδάμας τὸ ὁποῖον κατοικεῖται ἤδη ἀπὸ 760 κατοίκους
καὶ ἀπέχει 1 ὥραν ἀπὸ τὴν Μῆλον.

ΑΔΑΝΣΩΝΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλεῖτερα δένδρα τῆς
Ἀμερικῆς. Ἔχει ὕψος 30 μέτρων καὶ πολλάκις ἴσην περι-
φέρειαν. Κάμνει ἄνθη λευκὰ καὶ

Ἀδανσωνία

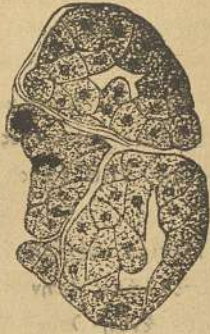
πλατέα τὰ ὁποῖα μεταβάλλονται εἰς
κάψας μακρουλάς ἐντὸς τῶν ὁποίων
εὐρίσκονται οἱ κόκκοι τοῦ μέσα εἰς
σάρκα ἀπαλὴν καὶ ὀξυνήν ἢ ὁποῖα
ὀνομάζεται ἄρτος τῶν πιθήκων,
τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται οἱ ἐντό-
πιαι ὡς ἄρτυμα. Τὰ ξηρὰ τῆς φύλ-
λα χρησιμεύουν ὡς τροφή ἀπὸ δὲ

τὸν φλοιὸν τῆς κατασκευάζονται σχοινία.

ΑΔΕΙΑ. — Αὕτη ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἐξάσκησιν πολ-
λῶν ἐπαγγελμάτων. Εἶνε ἀπαραίτητος διὰ τοὺς ἰατροὺς, τοὺς
φαρμακοποιούς καὶ τοὺς δικηγόρους. Ἐπίσης πρέπει νὰ ἔχη κἀνεὶς
ἄδειαν παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς διὰ τὴν ὑλοτομίαν, τὴν
συλλογὴν ρητίνης, τὴν οἰνοπνευματοποιίαν τὸ κυνήγιον κ. τ. λ.
Οἱ ἐρχόμενοι εἰς γάμον ἀνάγκη νὰ ἔχωσιν ἄδειαν παρὰ τῆς
ἀρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς διὰ νὰ ἦνε ἐγκυρος ὁ γάμος.
Οἱ στρατιωτικοὶ πρέπει νὰ λάβουν ἄδειαν καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουρ-
γείου τῶν Στρατιωτικῶν.

ΑΔΕΝΕΣ. (Ἑληὸς-Βόλια). — Καλοῦνται κοινῶς ἀδένες, ἐξογ-
κώματα διαφόρου μεγέθους, ἀπὸ φασολίου μέχρι καρυδίου ἢ καὶ
ωοῦ, τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται εἰς τὸν λαιμόν, εἰς τὴν μασχά-
λην ἢ εἰς τὸ μεταξὺ τῆς κοιλίας καὶ τοῦ μηροῦ μέρος. Προέρ-
χονται δὲ ἀπὸ διαφόρους αἰτίας. Κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ βρέ-

φους τοιοῦτοι μικροὶ ἀδένες (βολάκια) παρατηροῦνται πάντοτε εἰς τὸν λαιμὸν ὅταν τὸ παιδίον ἔχη ἐξανθήματα (σπειρία) εἰς τὸ

'Αδένες

πρόσωπον ἢ τὴν κεφαλὴν εἶνε ὅμως ἀσήμαντοι καὶ διαλύονται εὐκόλως. Ἄλλοτε οἱ ἀδένες παρουσιάζονται εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ ἀφροδισιακᾶ (Ἴδε Ἀφροδισιακὰ πάθη). Καί, τέλος, ἀναπτύσσονται εἰς τὸν λαιμὸν καὶ τὰς μασχάλας ἀδένες χοιραδικοὶ (χελώνια) τὰ ἐξογκώματα ταῦτα δυσκόλως διαλύονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ γίνονται ὀλονὲν μεγαλύτερα, σχηματίζεται ὕλη ἐντὸς καὶ ἀνοίγουν, φανερόνεται δὲ τότε πληγαί

αἱ ὁποῖαι βραδύνουν νὰ κλείσουν, ἅμα δὲ θεραπευθῶσιν ἀφίησιν οὐλὰς (σημάδια) αἱ ὁποῖαι ἀσχημίζουσι τὸν λαιμὸν.

Θεραπεία. Οἱ μικροὶ ἀδένες (βολάκια) τοῦ λαιμοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς τῶν παιδίων, ὅταν παρουσιάζονται συγχρόνως μὲ ἐξανθήματα καὶ σπειρία τοῦ προσώπου ἢ τῆς κεφαλῆς, δὲν χρειάζονται σχεδὸν ἰδιαιτέραν θεραπείαν· διαλύονται μόνοι των, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἅμα ἐξαλειφθῶσι τὰ ἐξανθήματα. Ἀπεναντίας οἱ ἔχοντες χοιραδικούς ἀδένες (χελώνια) πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τοὺς ἐμπειρικούς καὶ τὰς γυναῖκας καὶ νὰ καταφεύγωσιν, ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγκαιρότερον, εἰς ἐπιστήμονα Ἴατρόν, διότι πολλάκις διακινδυνεύουν καὶ τὴν ζωὴν των ἀπὸ τὰ ψευδοφάρμακα τῶν ἐμπειρικῶν.

ΑΔΕΝΙΤΙΣ ΤΩΝ ΙΠΠΩΝ. — Εἶνε ἀσθένεια κολλητική ἡ ὁποῖα προσβάλλει τοὺς ἵππους. Προέρχεται ἀπὸ μικροβιον, ἀπὸ κρυολογήματα καὶ ἀλλαγὴν κλίματος καὶ διαίτης. Γνωρίζεται ἀπὸ τὰ ἐξῆς συμπτώματα. Κατ' ἀρχὰς καταρροή, ἔπειτα ἐρεθισμὸς τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ στόματος, φλόγωσις καὶ πρίζιμον ὄλων τῶν ἀδέων, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς τὸν λαιμὸν καὶ τὴν κεφαλὴν, βῆξ, δύσπνοια, ἐκροή ἐκ τῆς ρινὸς ὕλης πυκτῆς κιτρινῆς, ἀνορεξία, ρίγος καὶ πυρετός· θεραπεύεται ἐὰν θέ-

σωμεν τὸ ζῶον ἐντὸς σταύλου μετρίας θερμοκρασίας καὶ καλύπτομεν τὸ σῶμα του· ἔπειτα λαμβάνομεν διάλυσιν συγκειμένην ἀπὸ 100 μέρη ὕδατος καὶ 2 μέρη φαινικοῦ ὀξέος καὶ δι' αὐτῆς πλένομεν συχνὰ τοὺς ῥῶθνας, τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Δίδομεν τροφήν μαλακτικὴν ἐκ χόρτων καὶ τρίβομεν δι' ἀλοιφῆς ὑδραργύρου τοὺς ἀδένες.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ. — Λέγεται κάθε πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει κύριον. Τὸ ἀδέσποτον δύναται ὁ καθέ τις νὰ ἀποκτήσῃ ἂν τὸ καταλάβῃ πρῶτος. Διὰ νόμου ἐκδοθέντος τὸ 1837 δὲν θεωροῦνται ἀδέσποτα τὰ ἀκίνητα καὶ τὰ πράγματα ἐγκαταλειφθείσης κληρονομίας, διότι αὐτῶν κύριος εἶνε τὸ δημόσιον.

ΑΔΗΛΩΤΑ ΖΩΑ. — Ἐκαστος δήμαρχος συντάσσει ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν μὴ δηλωσάντων τὰ ζῶα των. Ὁ κατάλογος οὗτος ἐκτίθεται ἐπὶ 10 ἡμέρας (ἀπὸ τῆς 26 Μαρτίου) εἰς ὅλα τὰ Παρεδρεῖα τοῦ Δήμου διὰ νὰ λαμβάνῃ γνώσιν πᾶς πολίτης, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καταγγέλῃ τοὺς μὴ δηλωσάντας τὰ ζῶα των, οἱ ὁποῖοι δὲν περιέχονται εἰς τὸν κατάλογον, τὰς δὲ καταγγελίας ταύτας ὁ Δήμαρχος στέλλει πρὸς τὸν δημόσιον κατήγορον.

Ἡ παράλειψις τῆς δηλώσεως τῶν ζῶων θεωρεῖται πταίσμα καὶ οἱ παραβάται δικάζονται ἐνώπιον τοῦ πταισματοδικείου, ἂν δὲ δὲν ἐκτελέσουν τὸ καθῆκον τοῦτο μέχρι τῆς παραμονῆς τῆς δίκης τὸ βραδύτερον, τιμωροῦνται μὲ ποινὴν ἴσην πρὸς τὸ διπλάσιον τοῦ φόρου τῶν μὴ δηλωθέντων ζῶων, πληρώνουσι δὲ ἰδιαιτέρως καὶ τὸν φόρον τούτων.

ΑΔΗΦΑΓΟΣ. — Ζῶον τῆς Β. Ἀμερικῆς ὀνομασθὲν οὕτω ἕνεκα τῆς μεγάλης του λαιμαργίας. Εἶνε θηριωδέστατον· συνηθίζει δὲ ν' ἀναβαίνει εἰς τὰ δένδρα καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἐπιτίθεται κατὰ τῶν διερχομένων ζῶων.

ΑΔΙΑΒΡΟΧΟΝ — Εἶνε πᾶν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν περνᾷ τὸ ὕδωρ. Ἐν ὕφασμα διὰ νὰ τὸ κάμωμεν ἀδιάδροχον· διαλύομεν 1 χλγ. στυπτηρίας ἐντὸς 32 χλγ. ὕδατος καὶ 1 χλγ. ὀξικοῦ μολύβδου ἐντὸς 1 λίτ. ὕδατος καὶ ἀνακατόνομεν τὰ δύο

ὕγρα. Ὅταν κατακαθῆσθαι καλῶς στραγγίζομεν μετὰ προσοχῆς τὸ ὕγρον. Ἐντὸς τοῦ ὕγρου τούτου θέτομεν τὸ ὕφασμα καὶ ἀπ' οὗ τὸ τρίβομεν καλῶς, τὸ ἀφίνομεν εἰς τὸν ἀέρα νὰ στεγνώσῃ τότε τὸ ὕφασμα γίνεται ἀδιάβροχον (μουσαμάς).

Ἄδραγος

ΑΔΡΑΜΥΤΙΟΝ.— Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κειμένη εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἰδῆς καὶ ἀπέχουσα $1\frac{1}{2}$

ὥραν τοῦ Ἀδραμυτικοῦ κόλπου. Ἐχει 15,000 κατοίκους ἐξ ὧν οἱ 4,000 εἶνε Ἕλληνες. Παράγει οἶνον, ἔλαιον, βάμβακα, βελανιδία, ὀπωρικά. Οἱ κάτοικοι τῆς ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν ζυλεμπορίαν.

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ.— Ἡ δευτέρα κατὰ τὸ μέγεθος πόλις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Οἱ Τούρκοι τὴν ὀνομάζουσι Ἐδρινέ ἢ Ἐδρενέ. Κεῖται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου εἰς ἀπόστασιν 36 ὥρων ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ εἶνε πρωτεύουσα Βιλαετίου. Κατοικεῖται ἤδη ἀπὸ 140,000 ψυχᾶς, τῶν ὁποίων αἱ 50,000 εἶνε Ἕλληνες καὶ περικλείεται ἐντὸς φρουρίου, τὸ ὁποῖον σήμερον εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον κατεστραμμένον, ἔχει ὅμως νεώτερα φρούρια καὶ ὀχυρώματα ἰσχυρότατα, τὰ ὁποῖα κατεσκευάσθησαν κατὰ τὸν Ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον, ὀπλοστάσιον καὶ χυτήριον κανονίων. Οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀδριανουπόλεως ἐξασκοῦσιν ἐκτεταμένον ἐμπόριον μαλλίων, βάμβακος, οἴνων, μετὰξῆς, βελανιδίων, ταπήτων κ. τ. λ. Κατέχει δὲ ἡ πόλις μίαν ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας θέσεις τῆς Θράκης ὑπὸ στρατηγικὴν καὶ ἐμπορικὴν ἔποψιν.— Ἡ Ἀδριανούπολις ὑπέστη πολλὰς πολιορκίας καὶ καταστροφὰς ἐκυριεύθη δὲ τελευταίως, τῷ 1878 ὑπὸ τῶν Ρώσων.

ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ.— Τοιοῦτον ὄνομα ἔχει ἡ θά-

λασσα, ἡ ὁποία ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς Τεργέστης μέχρι τοῦ Βρενθησίου τῆς Ἰταλίας. Ἐχει σχῆμα μεγίστου κόλπου καὶ βρέχει πρὸς ἀνατολὰς μὲν τὴν Αὐστρίαν, τὸ Μαυροβούνιον καὶ τὴν Τουρκίαν, πρὸς δυσμὰς δὲ τὴν Ἰταλίαν. Ἐχει μῆκος 130 μίλια καὶ πλάτος 35.

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΤΗΣ ΟΡΑΣΕΩΣ.— Ἡ ἐξασθένησις τῆς ὀράσεως ἄλλοτε μὲν προέρχεται ἀπὸ μεταβολὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τότε ἐκλείπει πολλάκις μετὰ τὴν χρῆσιν τῶν ὀφθαλμοῦαλιῶν (γυαλιῶν), ἄλλοτε ἀπαιτεῖ ἐγγχείρισιν ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἄλλοτε προέρχεται ἀπὸ τὴν γενικὴν ἀναιμίαν τοῦ σώματος καὶ θεραπεύεται ἐντελῶς μετὰ τὰ δυναμωτικά.

Ἄδωνις.

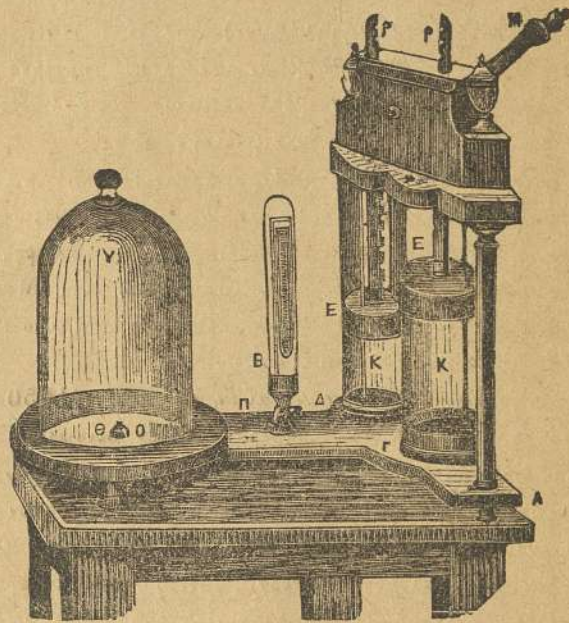
ΑΔΩΝΙΣ.— Ὡραῖον φυτὸν ἀπὸ τὰ βατραχιώδη μετὰ λαμπρὰ κόκκινα ἄνθη. Φυτρώνει μέσα εἰς τὰ σπαρτά, εἰμπορεῖ δὲ νὰ καλλιεργηθῇ καὶ εἰς τοὺς ἀνθῶνας, ὅπου ἀνθίζει τὸν Μάρτιον ἢ Ἀπρίλιον. Τὰ φύλλα του εἶνε δυναμωτικά τῆς καρδίας καὶ διευκολύνουσι τὴν οὐρῆσιν.

ΑΕΡΑΝΤΛΙΑ.— Ἡ μηχανὴ αὕτη ἐφευρέθη τὸ 1650 καὶ χρησιμεύει διὰ νὰ ἀφαιροῦμεν τὸν ἀέρα ἀπὸ ἓν ὀρισμένον μέρος ἢ ἀγγεῖον.— Σὺγκριται ἀπὸ δύο κυλίνδρους ἐκ κρυστάλλου (Κ.Κ.) ἐντὸς τῶν ὁποίων κενοῦνται δύο ἔμβολα (ΕΕ) ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐνοῦται μετὰ ῥάβδον ὀδοντωτὴν (Ρ), μέσα εἰς τοὺς ὀδόντας τῆς ὁποίας ἐμπλέκεται ὁ τροχὸς Μ., ὁ ὁποῖος στρέφεται καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰς τρόπον ὥστε ὅταν ἀναβαίνει τὸ ἓν ἔμβολον τὸ ἄλλο καταβαίνει.

Οἱ δύο κυλίνδροι εἶνε στερεῶς προσκεκολλημένοι ἐπάνω εἰς χαλκίνην πλάκα (ΔΠ) εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁποίας εὐρίσκεται εἰς δίσκος (Θ), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ ὑάλινος κῶδων Υ', ἐντὸς τοῦ ὁποίου σχηματίζεται τὸ κενόν (ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀφαιρεῖται ὁ ἀήρ.) Εἰς τὸ κέντρον δὲ τοῦ δίσκου εὐρίσκεται μία τρύπα (Ο) ἡ ὁποία συγκοινωνεῖ μετὰ τοὺς δύο κυλίνδρους.

'Η αεραντλία φέρει πρὸς τούτοις καὶ ἓν κολοβὸν βαρόμετρον Β, διὰ νὰ διακρίνομεν πόσος ἀήρ μένει μέσα εἰς τὸν κώδωνα.

ΑΕΡΙΑ. — Σώματα ρευστότερα καὶ ἀραιότερα ἀπὸ τὰ ὑγρά, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν κανὲν σχῆμα ἰδικόν των καὶ λαμβάνουν πάντοτε τὸ σχῆμα τῶν ἀγγείων εἰς τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται, ὅπως π. χ. ὁ ἀήρ τὸν ὁποῖον ἀναπνέομεν, τὸ ὑδρογόνον μὲ τὸ ὁποῖον πολλὰς φορὰς γεμίζουσι τὰ ἀερόστατα κ.τ.λ. Ὑπάρχουν δὲ καὶ

'Αεραντλία.

ἄλλα τὰ ὁποῖα μεταβάλλονται εἰς αἲρια ἂν ζεσταθοῦν ἀρκετὰ, καὶ αὐτὰ λέγονται αἰμοί.

ΑΕΡΙΟΦΩΣ ἢ ΓΚΑΖ. — Ἐνα ἀπὸ τὰ χρησιμώτερα αἲρια εἶνε τὸ κοινὸν γκάζ ἢ φωταέριον, τὸ ὁποῖον ἐξάγεται ἀπὸ τοὺς γαιάνθρακας καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου φωτίζονται αἱ περισσότεραι πόλεις τοῦ κόσμου. — Τὸ γκάζ εἶνε συνάμα καὶ τὸ οἰκονομικώτερον μέσον φωτισμοῦ, διότι διὰ τὸ αὐτὸ διάστημα κατὰ τὸ ὁ-

ποῖον θὰ καύσωμεν γκάζ μιᾶς δραχμῆς, θὰ ἐκαίωμεν λάδι 4 δραχμῶν, ἀλειμματοκέρι 5 δραχμῶν καὶ κοινὸν κηρίον (λαμπάδας) 7 δραχμῶν.

Χρήσιμοι ὁδηγίαι: Οἱ σωλῆνες τοῦ αἰριοφωτος εἶνε προτιμότερον νὰ κατασκευάζωνται ἀπὸ σίδηρον παρά ἀπὸ μόλυβδον ὅπως συνήθως τοὺς κατασκευάζουσι.

Τὰ γυαλιὰ τὰ ὁποῖα σκεπάζουσι τὴν φλόγα τοῦ αἰριοφωτος πρέπει νὰ ἔχουν 30 ὑψεκτόμ. ὕψος.

Ὅταν πρόκηται νὰ σβύσωμεν τὸ γκάζ πρέπει νὰ κλείωμεν πρῶτον τὸν κεντρικὸν σωλῆνα καὶ ἔπειτα ἕνα ἕνα τοὺς μικροὺς.

Τὰ μέρη τὰ ὁποῖα φωτίζονται μὲ γκάζ πρέπει νὰ αερίζονται καλῶς, διότι τὸ ποσὸν τοῦ αἰρίου τὸ ὁποῖον δὲν καίεται, διαχύνεται ἐντὸς τῶν ὀρωματίων καὶ εἰμπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ἀσφυξίαν καὶ ἄλλας σωματικὰς διαταράξεις.

Ἄν ὑπάρχη εἰς κανένα σωλῆνα ἀνοιγμα (χαραμάδα) ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ἐξέρχεται τὸ γκάζ δὲν πρέπει νὰ πλησιάζωμεν μὲ φῶς διὰ νὰ παρατηρήσωμεν ἂν ὅμως πράξωμεν τοῦτο καὶ συμβῆ νὰ ἀνάψῃ τὸ γκάζ, τὸ σβύνομεν θέτοντες ἐπὶ τῆς τρύπας λινάρι βρεγμένον μὲ νερό.

Ἐπίσης τὸ γκάζ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ εἰς τὸ μαγειρεῖον ἀντὶ ἀνθράκων, ἀφ' οὗ προμηθευθῶμεν τὰς ἀπαιτουμένας ἰδιαιτέρας πυρωστίας κτλ., αἱ ὁποῖαι εἶνε μικρὰς ἀξίας, ἢ φωτὶα τοῦ αἰριοφωτος εἶνε δυνατὴ καὶ δὲν καπνίζει, δυνάμεθα δὲ νὰ αὐξάνωμεν καὶ νὰ τὴν ὀλιγοστεύωμεν εὐκόλως, ὅπως κάμνωμεν καὶ εἰς τὸ φῶς· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ μαγειρικὴ μὲ τὸ γκάζ εἶνε καὶ πολὺ οἰκονομικώτερα ἀπὸ τὴν κοινὴν μὲ τοὺς ἀνθράκας.

ΑΕΡΕΣ: — Εἰς πολλοὺς συμβαίνει ἡχώνουσις νὰ γίνεταί κακῶς. μετὰ τὸ φαγητὸν αἰσθάνονται φούσκωμα εἰς τὸν στόμαχον καὶ ἔχουσι ρεψίματα, πολλάκις κακῆς ὀσμῆς· τὰ συναθροισθέντα εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὴν κοιλίαν φουσκῶνουσι αὐτόν, προξενουσι κωλικόπονον καὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὸ στόμα ἢ τὸν ἀφῶδωνα. Τὰ αἲρια ταῦτα σχηματίζονται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἴτε ἀπὸ τὴν ζύμωσιν ἐντὸς τοῦ στομάχου διαφόρων τροφῶν δυσκο-

λοχανεύτων, εἴτε ἔχουσι νευρικήν αἰτίαν, εἴτε συναθροίζονται καὶ σταθμεύουσιν εἰς τὴν κοιλίαν διότι τὰ ἔντερα χαλαρωμένα ὄντα δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ συσταλῶσι καὶ ἀπωθήσωσιν αὐτὰ πρὸς τὰ ἄνω ἢ πρὸς τὰ κάτω.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ διεγείρωμεν καὶ τονώσωμεν τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα μὲ ζεστά ἀπὸ γλυκάνισον, χαμόμηλον, μαραθόσπορον, μέλισσαν, δυόσμον. Ἡ ἐνέργεια ὅμως τῶν ζεστῶν τούτων εἶνε στιγμιαία. Ὁ πάσχων πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τὴν χρῆσιν ὠρισμένων τροφῶν, ὡς τῶν φασιλίων, κυάμων, (κουκίων), κουνουπιδίων κ.τ.λ. καὶ νὰ προφυλάττηται ἀπὸ τὸ κρύον.

ΑΕΡΙΣΜΟΣ.— Εἶνε ἀναγκαιότατον νὰ ἀνανεώνεται συχνὰ ὁ ἄνεμος τῶν δωματίων διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀνοίγωνται δύο ἢ τρεῖς φοαὶς καθ' ἑκάστην αἰ θύραι καὶ τὰ παράθυρα.— Τὸ καλοκαίρι πρὸ πάντων τὰ παράθυρα πρέπει νὰ μένουσιν ἀνοικτὰ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον χρόνον. Διὰ τὸν χειμῶνα εἶνε καλὸν νὰ κατασκευάζωνται τὰ παράθυρα μὲ χωριστὸν τὸ ἐπάνω μέρος, τὸ ἑποῖον νὰ ἀνοίγῃ ἀπὸ τὰ κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ὅπως τὰ ἔχουν εἰς τὰ καφενεῖα, διὰ νὰ ἀερίζωνται τὰ δωματία χωρὶς νὰ σχηματίζωνται ρεύματα ἐπικίνδυνα.

Ἐπίσης πρέπει νὰ ἀερίζωνται συχνὰ καὶ οἱ σταῦλοι, οἱ ὄρνιθῶνες, τὰ ποιμνιστάσια καὶ τὰ ὅμοια χάριν τῆς υἰείας τῶν ζώων. Εἰς αὐτὰ δυνάμεθα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ν' ἀντικαθιστῶμεν τὰ θυρόφυλλα δι' ἐνός πυκνοῦ δικτυωτοῦ (πλεκτὰ κόσκινα κ.τ.λ.).

ΑΕΡΟΛΙΘΟΙ (ἀστρον.)— Οἱ ἀερόλιθοι εἶνε λίθοι οἱ ὅποιοι ἐμπεριέχουν σίδηρον ἢ λιθώδεις οὐσίας καὶ καταπίπτουν ἀπὸ τοῦ ἀχανοῦς. Διαφέρουν δὲ τῶν διαττόντων ἀστέρων κατὰ τοῦτο, ὅτι οἱ μὲν διαττόντες διατρέχουν ἀπλῶς τὴν ἀτμοσφαιραν μὴ ἀφίνοντες ὀπισθὲν τῶν ἢ φωτεινὸν αὐλακα, ἐν ᾧ οἱ ἀερόλιθοι ὅταν ἐν τῇ πορείᾳ τῶν συναντήσουσιν τὴν γῆν, πίπτουν ἐπ' αὐτῆς καὶ θραύονται.

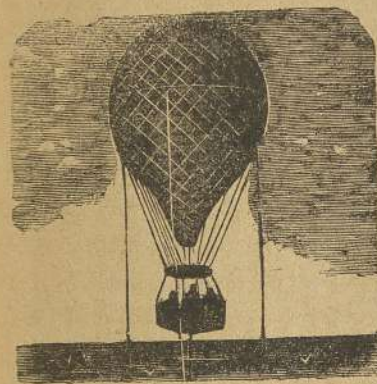
Ἄλλοτε ὑπέθετον ὅτι οἱ ἀερόλιθοι εἶνε λίθοι τοὺς ὁποίους ἐκ-

σφενδονίζουσι τὰ ἡφαίστεια τῆς σελήνης, ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν εἶνε ἀληθής. Τὸ ἀξιοσημείωτον τοῦτο φαινόμενον ἀναφερόμενον καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων παρατηρεῖται καὶ σήμερον ἀρκετὰ συχνά. Οὕτω τῷ 1809 κατέπεσεν ἐν Νορμανδίᾳ ἀληθὴς βροχὴ ἀερόλιθων τὴν 15 Φεβρουαρίου 1818 ἔπεσεν εἰς τὴν πόλιν τῆς Γαλλίας Λυγυστόριτον (Limoges) ἀξιοσημείωτος ἀερόλιθος, τὸ 1751 ἔπεσαν ἐν Οὐγγαρίᾳ δύο ἀερόλιθοι τῶν ὁποίων ὁ εἰς ἐξύγιζε 35 χιλιογράμματα.

Ἀλλὰ πῶς ἐξηγεῖται ἡ πτώσις τῶν καὶ πόθεν προέρχονται οἱ λίθοι οὗτοι; Ἡ ἐπιστήμη ἔλυσε τὸ ζήτημα· ἡ γῆ περιστρεφόμενη περὶ τὸν ἥλιον διαγράφει κύκλον ὅστις καλεῖται τροχιὰ τῆς γῆς καὶ εἰς τὰ περίξ τῆς τροχιᾶς ταύτης περιφέρονται πλεῖστα στερεὰ σώματα. Καὶ τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν συναντῶνται ἀπλῶς μετὰ τῆς γῆς καὶ πυρακτοῦνται προστριβόμενα ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ ταῦτα εἶνε οἱ διαττόντες ἀστέρες· ἄλλα δὲ πολὺ πλησίον τῆς γῆς εὐρίσκόμενα ἐλκύονται ὑπ' αὐτῆς, διαρρήγνυνται καὶ πίπτουν εἰς συντρίμματα.— Αὐτὰ εἶναι τὰ ὀνομαζόμενα ἀερόλιθοι. Ὑποθέτουσι δὲ ὅτι τὰ σώματα ταῦτα εἶνε συντρίμματα ἀρχαίων πλανητῶν.

ΑΕΡΟΣΤΑΤΟΝ.— Ὀνομαζέται ἀερόστατον σφαῖρα κατασκευασμένη ἀπὸ λεπτὸν ὑφασμα ἀδιάβροχον, τὴν ὁποίαν γεμίζουν μὲ φωταέριον (γκάζ) ἢ μὲ ὑδρογόνον.— Τὰ πρῶτα ἀερόστατα εἶχον εἰς τὸ κάτω μέρος τρύπαν καὶ ὑποκάτω αὐτῆς ἀγγεῖον εἰς τὸ ὅποῖον εὐρίσκετο πῦρ, ἀμα δὲ ἐξεσταίνετο ὁ ἐντὸς τῆς σφαιρας ἀήρ, ἐγίνετο ἐλαφρότερον καὶ τὸ ἀερόστατον ὑψώετο.

Σήμερον τὰ ἀερόστατα κατασκευάζονται ἀπὸ λεπτὸν καουτσούκ τὸ ὅποῖον καλύπτει

Ἀερόστατον

ται ἀπὸ μέσα καὶ ἀπ' ἔξω μὲ ἓν φύλλον ταφφετᾶ. Εἰς τὸ ἐπάνω μέρος ἢ σφαῖρα ἔχει μικρὰν θυρίδα, τὴν ὅποιαν ἀνοίγει κανεὶς ἂν τραβήξῃ ἓν σχοινίον κρεμᾶμενον ἕως κάτω, καὶ τότε ἐξέρχεται ἀπὸ αὐτὴν τὸ ἀέριον καὶ τὸ ἀερόστακτον καταβαίνει.

Ὀλόκληρον τὴν σφαῖραν σκεπάζουν κατόπιν μὲ δίκτυον τὸ ὅποιον τελειώνει εἰς 32 σχοινία ἀπὸ τὰ ὅποια κρεμοῦν μικρὰν λέμβον ἢ κάλαθον ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἰσέρχεται ὁ ἀερονκύτης, πέρνει δὲ μαζὶ του καὶ σάκκους χύματος τοὺς ὁποίους κενώνει ἐν ἀνάγκῃ διὰ νὰ ἀναβῇ ὑψηλότερον, μίαν ἄγκυραν διὰ νὰ τοῦ χρησιμεύσῃ ὅταν πρόκειται νὰ καταβῇ καὶ ὅ,τι ἄλλο τοῦ χρειάζεται.

ΑἲΤΟΣ. — Εἶνε τὸ σπουδαιότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἀρπακτικὰ πτηνὰ καὶ δικαίως ὀνομάζεται βασιλεὺς τῶν πτηνῶν, διότι ὅ,τι εἶνε ὁ Λέων μεταξὺ τῶν τετραπόδων εἶνε καὶ ὁ αἲτος μεταξὺ τῶν πτηνῶν. Τὸ μέγα τοῦτο πτηνὸν ἔχει τὴν μύτην πολὺ ἰσχυρὰν καὶ γυριστὴν εἰς τὸ ἄκρον, τοὺς ὄνυχας μεγάλους, γυριστοὺς καὶ χονδροῦς, πτερὰ καὶ οὐρὰν μακρότατα, τὸ δὲ πτέρωμα του φθάνει ἕως εἰς τὴν ρίζαν τῶν δακτύλων.

Χρυάετος

Ὁ αἲτος εἶνε πτηνὸν τολμηρότατον, πετᾷ δὲ ταχύτατα καὶ εἰμπορεῖ νὰ ἀνέλθῃ εἰς ὕψη ὅπου ὁ ὀφθαλμὸς δὲν δύναται νὰ τὸν φθάσῃ. Τὸ μέγεθος τοῦ θηλικῶ αἲτου εἶνε 3 μέτρων σχεδὸν ὅταν ἔχῃ τὰ πτερὰ ἀνοιγμένα, ἀπὸ δὲ τὴν κεφαλὴν ἕως τοὺς ὄνυχας ἔχει μᾶκρος 1,20 μέτρα· ὁ ἀρσενικὸς αἲτος εἶνε ὀλίγον τι μικρότερος.

Ὁ αἲτος οὐδέποτε ἀλλάζει φωλεὰν εἰς τὴν ὅποιαν ζῆ μόνος του. Ἐχει δὲ καὶ τὸ προτέρημα νὰ εἰμπορῇ νὰ κυττάξῃ τὸν ἥλιον εὐκόλως, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ του φέρουν ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος ἓν εἶδος μεμβράνης (πέτσας), τὴν ὅποιαν χαμηλώνει

ὅταν θέλῃ νὰ κυττάξῃ τὸ φῶς τοῦ χρησιμεύει δηλαδὴ ὅπως τὰ χρωματιστὰ γυαλιὰ εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ὁ αἲτος εἶνε τόσο δυνατὸς ὥστε εὐκόλως ἀρπάζει καὶ ἀνυψώνει εἰς τὸν ἀέρα λαγῶν, πρόβατον, αἶγα καὶ ἄλλα τοῦ αὐτοῦ βάρους ζῶα. Ἐχει τὴν ιδιότητα νὰ ζῆ ἐπὶ πολὺν χρόνον

Ἀλιέτος

χωρὶς τροφήν, δὲν ἐξημερώνεται δὲ οὐδέποτε ἐντελῶς, ὅσον μικρὸς καὶ ἂν συλληφθῇ.

Ἐν εἶδος αἲτου ἀπὸ τὰ ὠραιότερα εἶνε καὶ ὁ λεγόμενος ἀλιέτος, ὁ ὁποῖος κτίζει τὴν φωλεὰν του ἐπὶ ἀποτόμων βράχων τῶν παραλίων καὶ ζῆ μὲ ψάρια καὶ ἄλλα θαλάσσια ζῶα τὰ ὅποια συλλαμβάνει εὐκολότατα.

ΑΖΙΜΟΥΘ. — Οὕτω καλεῖται τὸ τόξον τοῦ Ὁρίζοντος τὸ περιεχόμενον μεταξὺ τοῦ ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παρατηρήσεως διερχομένου μεσημβρινοῦ καὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ κέντρου τοῦ ἡλίου διερχομένου κατακορύφου κύκλου.

Ἰπολογίζεται δὲ ἀπὸ Β. πρὸς Α. καὶ Δ. ἀπὸ 0°—180°. Ἡ πηξίς, διὰ τῆς ὁποίας παρατηρεῖται ἡ τοιαύτη θέσις τοῦ ἡλίου, καλεῖται ἀξιμουθική. Αἱ δὲ τοιαῦται παρατηρήσεις χρησιμεύουσι πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἐγκλίσεως (ἢ παραλλαγῆς) τῆς μαγνητικῆς βελόνης, ἥτοι δὲν εἶναι ἄλλο ἢ

Ἀλιέτος ὁ ἀσπρόουρος

ἢ μεταξύ τοῦ ἀληθοῦς Ἀξιμοῦθ δι' ὑπολογισμοῦ εὐρισκομένου καὶ τοῦ διὰ τῆς πυξίδος παρατηρουμένου καὶ Μαγνητικοῦ, διαφορὰ.

AZOPAI NΗΣΟΙ (Ἱερακόννησοι).—Σύμπλεγμα ἐξ 9 νήσων εὐρισκομένων ἀπέναντι εἰς τὰ δυτικά παράλια τῆς Ἀφρικῆς, ΝΔ τῆς Πορτογαλλίας. Εἶνε νῆσοι βουνώδης καὶ μετὰ παράλια ἄγρια, ξηρὰ καὶ βραχώδη, ἀλλ' ἔχουν κλίμα λαμπρὸν καὶ προϊόντα ἄφθονα. Αἱ Ἀζόραι ἀνήκουν εἰς τὴν Πορτογαλίαν ἔχουν δὲ ἑκτασιν μὲν 2,388 τετραγ. χιλιομέτρων κατοίκους δὲ 265,000 ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι Εὐρωπῆιοι παράγουσι αἱ νῆσοι αὐταὶ θαυμασίους οἶνους καὶ μεγάλην ποσότητα πορτοκαλίων καὶ λεμονίων.

AΖΩΤΟΝ.—Εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀέρος καὶ ἀποτελεῖ τὰ 4 πέμπτα αὐτοῦ σχεδόν, δὲν ἔχει δὲ μήτε χρῶμα μήτε ὄσμήν.

Τὸ ἄζωτον οὐδέποτε εὐρίσκεται καθαρὸν, ἀλλ' ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν ἀέρα θὰ ἀπεθνήσκωμεν ὅλοι, ἐπειδὴ αὐτὸ μετρίαζει ἡδὴ τὴν ἐνέργειαν τοῦ ὀξυγόνου ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ μας.

Δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν καθαρὸν ἄζωτον ἂν καύσωμεν ἐντὸς ποτηρίου φώσφορον, διότι τότε τὸ φώσφορον ἐνώνεται μετὰ τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀέρος καὶ τὸ ἄζωτον μένει μόνον.

Τὸ ἄζωτον ὠφελεῖ μεγάλως εἰς τὸν στόμαχον, διὰ τοῦτο καὶ αἱ καλλίτεροι τροφαὶ εἶνε ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι περιέχουν περισσότερο ἄζωτον, δηλαδή: κρέας, αὐγά, γάλα, ὄρυζιον, ὄσπρια κτλ.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ἄζωτον εἶνε τὸ ὠφελιμώτερον διὰ τὸν ἄνθρωπον στοιχεῖον τοῦ ἀέρος καὶ ἀπορροφᾶται ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, διὰ τοῦτο τὰ δωμάτια πρέπει νὰ ἀερίζωνται καλῶς καὶ νὰ μὴ κοιμῶνται πολλοὶ ἐντὸς ἐνὸς δωματίου μικροῦ, διότι ἐξαντλεῖται διὰ τῆς ἀναπνοῆς τὸ ἄζωτον τοῦ ἀέρος τῶν καὶ μένουσι τὰ βλαβερά αὐτοῦ στοιχεῖα.

AΗΔΩΝ.—Πτηνὸν κοινότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὐρισκόμενον συνήθως ἐντὸς τῶν ὀσῶν τὰ ὁποῖα φαιδρύνει διὰ τοῦ γλυκοῦ του κελάδηματος. Εἰς τὸ κελάδημα τῆς ἀηδόνης διακρίνον-

ται 16 διάφορα ἄσματα. Τὸ πτηνὸν τοῦτο τρέφεται μετὰ ἔντομα, ἐξημεροῦται δ' εὐκόλως καὶ ζῆ ἐντὸς κλουβίου, γεννᾷ δὲ μίαν φοράν τὸ ἔτος ἀπὸ 4 ἕως 6 αὐγά.

Ἀηδών.

AHP.—Ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου σώματα εἶνε ὁ καθαρὸς ἀήρ. Ἐνεκα διαφορῶν λόγων ὁ ἀήρ

δὲν διατηρεῖται πάντοτε ἀκριτὰ καθαρὸς. Διὰ τοῦτο ὁ ἀήρ τῶν πόλεων ὁ ὁποῖος καθ' ἑκάστην μολύνεται δὲν εἶνε τόσον κατάλληλος εἰς ἀναπνοήν, ὅσον ὁ ἀήρ τῶν ἀγρῶν καὶ ἰδίως τῶν βουνῶν. Ἡ σπουδαιότερα βλάβη τῆς ὑγείας ἐπέρχεται ἐκ τοῦ ἀέρος, ἀπὸ τὴν συνήθειαν τὴν ὁποίαν ἔχουν μερικοὶ νὰ ἀνοίγουν σπανίως τὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν. Αἱ οἰκίαι πρέπει νὰ ἀερίζονται ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο δις τοῦλάχιστον τῆς ἡμέρας, διότι ὅταν ἀναπνέωμεν, οἱ πνεύμονές μας κρατοῦν ἀπὸ τὸν ἀέρα τὰ καλὰ συστατικά, τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος, καὶ ἀποβάλλουν τὰ ἐπιβλαβῆ, ὅστε μετ' ὀλίγον ὁ ἀήρ τοῦ δωματίου μας μολύνεται καὶ δὲν εἶνε πλέον ὑγιεινός. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν πρέπει νὰ ἀφίνωμεν φυτὰ ἐντὸς τῶν δωματίων τοῦ ὕπνου, ὅπως δὲν πρέπει νὰ κοιμῶνται καὶ πολλοὶ ἡμεῖς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ δωματίου, ὅταν μάλιστα τὸ δωμάτιον ἦνε μικρόν.

AΘAMANON.—Δῆμος τοῦ νομοῦ Τρικκάλων ἔχων πρωτεύουσαν τὸ Γαρδίκι καὶ περιλαμβάνων βχωρία καὶ 3400 κατοίκους.

AΘANATA ANΘH.—Εἰς τὴν Εὐρώπην ὀνομάζονται ἀθάνατα πολλὰ εἶδη ἀνθῶν τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ διατηροῦν τὸ χρῶμα καὶ τὴν ζωηρότητα τῶν καὶ ἀφ' οὗ ξηρανθούσιν κατασκευάζονται δὲ ἐξ αὐτῶν λαμπραὶ ἀνθοδέσμαι κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ καλλιέργεια τῶν ἀθανάτων δὲν εἶνε πολὺ διαδεδομένη, μόνον δὲ ἐκ τοῦ εἶδους τούτου

γνωστά ἄνθη ἔχομεν τὰ *ἠλίχουσα* καὶ τὰ *ξηράνθεμα*. Τὰ *ἀθάνατα* ἐν γένει ὁμοιάζουν μὲ τὴν *μαργαρίταν*.

Τὸ *ξηράνθεμον*, τὸ ὁποῖον εἶνε *χνουδωτὸν* καὶ ἔχει ἄνθη ἐρυθρᾶ, λευκὰ ἢ κίτρινα, φυτεύεται μέσα εἰς γάστρας διὰ σπόρου, τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον ἢ Ὀκτώβριον. Αἱ γάστραι πρέπει νὰ προφυλάττωνται ἀπὸ τὸ ψῦχος καὶ τὴν βροχὴν, τὸν δὲ Φεβρουάριον μεταφυτεύομεν τὰ ἄνθη μας ἐντὸς κήπου καὶ τὰ ποτίζομεν μετρίως. Ἀρχίζει νὰ ἀνθῇ τὸν Μάιον καὶ ἔχει ἄνθη μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου, εἰμπορεῖ δὲ νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ ἂν σπαρῇ τὸν Μάρτιον.

Τὸ δὲ *ἠλίχουσον* εἶνε διπλάσιον ἀπὸ τὸ *ξηράνθεμον* καὶ ἔχει ἄνθη μὲ πολλὰ ζωηρὰ χρώματα. Σπείρεται τὸ φθινόπωρον καὶ προφυλάσσεται ἀπὸ τὸν πάγον καὶ τὰς βροχὰς καὶ μεταφυτεύεται εἰς κήπον τὴν ἀνοιξιν.—Τὰ *ἀθάνατα* εἶνε ἀπὸ τὰ ἰδιοτροπότερα καὶ τὰ ὠραιότερα συνάμα ἄνθη.

ΑΘΑΝΑΤΟΣ—Τὸ φυτὸν αὐτὸ φύεται ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὰ μέρη μας καὶ χρησιμεύει πρὸς περίφραξιν τῶν ἀγρῶν. Τὰ παχέα φύλλα του δύνανται νὰ χρησιμεύσουν πρὸς κατασκευὴν διαφόρων ἐργοχειρῶν. Ὀνομάζεται καὶ Ἀγαύη.

'Αθάνατος. ἢ Ἀγαύη
ἢ Ἀμερικανική.

ἀμέσως ἐπιτετάχθη μέσα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς τῶν Θεῶν ἢ θεᾶ τῆς σοφίας, ἢ Ἀθηνᾶ, ἢ μάλλον αὐτὴ ἢ ἰδίᾳ Σοφία, ὅπως ἐνοοῦν καὶ οἱ μῦθοι. Ἡ Ἀθηνᾶ ἐγεννήθη ὠπλισμένη, διότι ἰθεωρεῖτο συνάμα καὶ ὡς θεᾶ τοῦ πολέμου, καὶ, ἐπειδὴ πάντοτε ἐνί-

κων ἐκείνοι τοὺς ὁποίους ἐβοήθει, ἢ δὲ νίκη φέρει πάντοτε καὶ τὴν εἰρήνην, ἐλατρεύετο καὶ ὡς θεᾶ τῆς εἰρήνης· διότι βέβαια ἢ σοφία ἢ ἡ φρόνησις, ἢ ἑποῖα θεωρεῖ ἀναγκαῖον κάποτε τὸν πόλεμον, αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ φρόνησις (δηλαδὴ ἡ Ἀθηνᾶ) εἶνε ἡ αἰτία νὰ γίνε-ται μετὰ τὸν πόλεμον εἰρήνη.

ΑΘΗΝΑΙ.—Ἡ ἀρχαία πόλις ἐκτίσθη 1650 ἔτη πρὸ Χριστοῦ ἀπὸ τὸν Κέκροπα. Ἡ ἱστορία τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος μέχρι σήμερον εἶνε τόσον ἐνδοξος ὅσον καμμιας ἄλλης πόλεως τοῦ κόσμου, διότι καὶ ὁ πολιτισμὸς καὶ τὰ γράμματα προώδυσαν εἰς τὰς Ἀθῆνας τόσον πολὺ ὅσον εἰς κανὲν ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου.

Αἱ σημεριναὶ Ἀθῆναι ἐκτίσθησαν ἐπὶ τῶν ἑρειπίων τῆς παλαιᾶς πόλεως, διαιροῦνται δὲ εἰς 6 τμήματα καὶ περιέχουν 23 πλατείας καὶ 442 ὁδοὺς.

Αἱ Ἀθῆναι ἔγειναν πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος τὴν 18 Σεπτεμβρίου τοῦ 1834 καὶ ἔκτοτε ἤρχισαν νὰ προσδεύουν τόσον πολὺ, ὥστε σήμερον θεωροῦνται ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Ὅταν ἔγεινε πρωτεύουσα εἶχε μόνον 12000 κατοίκους, σήμερον ὅμως ὁ πληθυσμὸς τῆς ὑπερβαίνει τὰς 120,000· ἔχει, δὲ ἡ πόλις ἔκτασιν 4 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων.

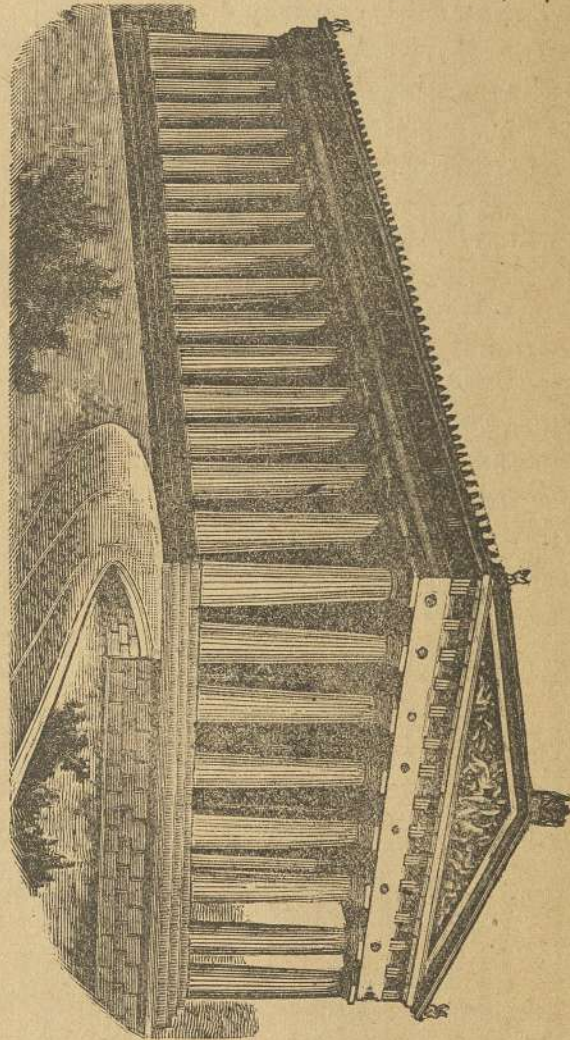
Τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας εἶνε σήμερον πολὺ ἀνεπτυγμένα. Ἡ πόλις ἔχει 350 ἀμάξας, λεωφορεῖα, ἵπποσιδηροδρόμους μὲ τοὺς ὁποίους συγκοινωνεῖ μὲ τὰ προάστειά τῆς, σιδηροδρόμους διὰ τῶν ὁποίων ἐνοῦται μὲ πολλὰς ἄλλας πόλεις τοῦ κράτους καὶ τηλεγραφεῖα μὲ τὰ ὁποῖα συγκοινωνεῖ πρὸς ὅλον τὸν κόσμον.

Τὰ κτίρια καὶ αἱ οἰκίαι τῶν νέων Ἀθηνῶν διακρίνονται διὰ τὴν κομψότητα καὶ τὴν φιλοκαλίαν των, ἔχει δὲ πλεῖστα δημόσια καταστήματα λαμπρά, μουσεῖα, βιβλιοθήκας, πανεπιστήμιον, ἀκαδημίαν, πολυτεχνεῖον, Τραπεζας, ἀνάκτορα, ἐκπαιδευτήρια παντὸς εἶδους, Ἑλληνικὰ καὶ ξένα, ἐκκλησίας, θέατρα, φιδεῖον, κ.τ.λ. καὶ ἀρχαῖα μνημεῖα ἐξόχου τέχνης, τὴν Ἀκρόπολιν, τὰς Στήλας τοῦ Ὀλυμπίου, τὴν Πύλῃν τοῦ Ἀδριανοῦ, τὸ θέατρον τοῦ Ἡρώδου κ. τ. λ. τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὴν

ἐπίσκεψιν πολλῶν ξένων, οἱ ὅποιοι ἀφίνουν πολὺ χρῆμα εἰς τὴν πόλιν.

Τὰ ξενοδογεῖα, τὰ καφενεῖα, αἱ λέσχαι, τὰ ἐμπορικὰ καὶ

Οὐ Παρθενῶν ὅπως ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

βιομηχανικὰ καταστήματα, τὰ ζαχαροπλαστεῖα, τὰ ζυθοπω-
λεῖα τῆς πόλεως εἶνε πλέον ἀκριβῶς εὐρωπαϊκὰ, καὶ πολλὰί

ἀπὸ τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ὁμοιάζουν μὲ τὰς ὁδοὺς τῶν μεγάλων πό-
λεων τῆς Εὐρώπης.

Ἡ κοινωνία τῶν Ἀθηναίων εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀρκετὰ
ἀνεπτυγμένη καὶ θὰ ἦτο περισσότερο, ἐὰν δὲν παρεξηγεῖτο παρ'
ἡμῖν ὁ εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς, καὶ ἂν εἴχομεν ὀλιγωτέραν μανίαν
εἰς τὸ νὰ μιμούμεθα καθ' ὅλας μας τὰς πράξεις τοῦ ξένου.
Ἄλλὰ καὶ μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς ἐλλείψεις εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἴπῃ
ὅτι ἡ ἀθηναϊκὴ κοινωνία εἶνε ἡ περισσότερο ἀνεπτυγμένη καὶ
μορφωμένη ἀπὸ ὅλας τὰς κοινωνίας τῶν πόλεων τῆς ἀνατολικῆς
Εὐρώπης.

Καὶ εἰς τὰ γράμματα αἱ Ἀθῆναι κατέχουν τὴν πρώτην θέσιν
μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς. Τῶ ὄντι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι
καὶ αἱ τέχναι ἀνεπτύχθησαν πολὺ εἰς τὰς νεωτέρας Ἀθήνας καὶ
ἡ ἐλαφρὰ δὲ φιλολογία καὶ ἡ ποίησις ἤρχισε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν
νὰ ἀναλαμβάνῃ κάποιαν ζωὴν, ἡ δὲ νεολαία τῆς πόλεως δεικνύει
ἀγάπην πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὴν καλλιτεχνίαν ὥστε νὰ γεννᾷ
πολλὰς ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον αὐτῶν ἐν Ἑλλάδι.

Αἱ Ἀθῆναι ἔχουν ἐν ἀπὸ τὰ ὑγιεινότερα κλίματα τῆς μεσημ-
βρινῆς Εὐρώπης καὶ θερμοκρασίαν μετρίαν καὶ τὸ θέρος καὶ τὸν
χειμῶνα, καὶ τοῦτο διότι ἔχουν μίαν ἀπὸ τὰς καλλιτέρας τοπο-
θεσίας διὰ μίαν πόλιν μεγάλην ὅπως αὐτή, ἐπειδὴ εἶνε σχεδὸν
ὄρεινὴ καὶ σχεδὸν παραθαλάσσιος, συναντῶνται δὲ εἰς αὐτὴν οἱ
ἄνεμοι τοῦ βουνοῦ μὲ τοὺς ἀνέμους τῆς θαλάσσης. Διὰ τοῦτο δὲ
κυρίως καὶ αἱ ἀσθένειαι εἶνε ὀλίγαι ἐν Ἀθήναις καὶ αἱ ἐπιδημιαὶ
σπανίως τὰς προσβάλλουν.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ Ἀθῆναι ὑπὸ ὅλας τὰς ἐπόψεις εἶνε ἡ περισσό-
τερον προοδεύουσα πόλις τῆς Ἀνατολῆς ἐλπίζομεν ὅτι πολὺ τα-
χέως θὰ φθάσῃ τὸ μέγεθος καὶ τὴν σπουδαιότητα τῶν ἀρχαίων
Ἀθηναίων, αἱ ὅποιοι ἐγέννησαν τοὺς μεγαλειότερους ἄνδρας τοῦ
κόσμου, διὰ τῶν ὁποίων διεδόθησαν τὰ φῶτα τῆς Ἐπιστήμης,
τῆς τέχνης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ εἰς ὅλην τὴν γῆν, καὶ μᾶς ἀφῆ-
καν ὡς ἀθάνατον κληρονομίαν τὰ θαυμάσια τῆς ἀρχαιότητος

ερείπια· τὴν Ἀκρόπολιν, τὸ Ὀλυμπεῖον, τὸ Θησεῖον καὶ τόσα ἄλλα.

ΑΘΗΝΑΙΩΝ ἄθμος. — Σύγκεται ἀπὸ 24 χωρία καὶ συνοικισμούς, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰς Ἀθήνας καὶ 135,000 κατοίκους περίπου.

ΑΙΑΝΤΙΟΥ ἄθμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου, ἔχει πρωτεύουσαν τὸ Τρίκερι, πέντε νησίδια, δύο χωρία καὶ 1520 κατοίκους.

ΑΙΑΣ. — Ὄνομα δύο Ἑλλήνων ἡρώων καὶ ἀρχηγῶν εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Ὁ πρῶτος ἦτο υἱὸς τοῦ Τελαμῶνος, ὁ ὁποῖος ἦτο βασιλεὺς τῆς Σαλαμῖνος καὶ ἦτο ὁ δεύτερος κατὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν πολεμικὴν ἰκανότητα μετὰ τὸν περίφημον Ἀχιλλεῖα. Ὄταν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀπέθανε καὶ τὰ ὄπλα του ἐδόθησαν ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας εἰς τὸν Ὀδυσσεῖα, ὁ Αἴας ἠτύχησε, διότι δὲν τὰ ἐπῆρεν αὐτός. — Ὁ δεύτερος Αἴας ἦτο υἱὸς τοῦ Ὀϊλλεῶς τοῦ βασιλέως τῶν Λοκρῶν καὶ εἶχε τὴν ἀρχηγίαν 40 πλοίων εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, ἦτο δὲ καὶ αὐτός εἰς ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους Ἑλληνας πολεμιστάς.

ΑΙΓΑΓΡΟΣ (ἀγριόγιδο). — Τὸ ζῶον αὐτὸ εὐρίσκεται σήμερον εἰς πολλὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καθὼς καὶ εἰς τὴν Κρήτην, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν κ.λ.π. Οἱ κυνηγοὶ ἰδίως ἐν Εὐρώπῃ, τὸ καταδιώκουν συχνότατα διὰ τὸ δῆμα του, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου κατασκευάζονται ωραιότατα γάντια· καὶ τὸ κρέας του δὲ εἶνε θαυμασιόν φαγητόν. Ὁ Αἰγαγρὸς εὐχαριστεῖται νὰ ζῆ εἰς μέρη πετρώδη καὶ ἀπόκρημα, ὅπως καὶ αἱ ἡμεροὶ αἴγες.

ΑΙΓΑΙΟΝ πέλαγος. — Τὸ μέρος τῆς Μεσογείου θαλάσσης, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μετὰ τὴν Ἑλλάδα, Τουρκίαν καὶ Μικρὰν Ἀσίαν καὶ χωρίζεται τὴν Εὐρώ-

Αἰγαγρὸς

πην ἀπὸ τῆς Ἀσίας. Τὸ Αἰγαῖον πέλαγος βρέχει τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Ἑλλάδος καὶ περιλαμβάνει τὰς νήσους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὰς νήσους τῆς Θράκης, τὰς Βορείους Σποράδας (Σκόπελον, Σκιάθον κ.τ.λ.), τὴν Εὐβοίαν καὶ τὰς Κυκλάδας. Τὸ Αἰγαῖον ἔχει βάθος ἀπὸ 8—400 μέτρων, πυθμένα (πάτον) πολὺ ἀνώμαλον, καὶ εἶνε μία ἀπὸ τὰς καλλιτέρας θαλάσσης διὰ τὴν στογγαλιεῖαν, διότι οἱ κατ' ἔτος ἐξαγόμενοι ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν πλοίων σπόγγοι ἔχουν κατὰ μέσον ὄρον ἄξιαν $2\frac{1}{2}$ ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

ΑΙΓΑΙΩΝ δῆμος. — Εὐρίσκεται εἰς τὸν νομὸν Εὐβοίας, ἔχει δὲ 16 χωρία, 3605 κατοίκους καὶ πρωτεύουσαν τὴν Λίμνην.

ΑΙΓΕΙΡΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Αἰγιαλείας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰ Ἀρφαρά, 3 χωρία καὶ 1351 κατοίκους.

ΑΙΓΙΑΛΗΣ. — Ἀνήκει εἰς τὴν νῆσον Ἀμοργὸν (ἐπαρχία Θήρας), ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰ Λαγκαδία, 6 χωρία καὶ 1417 κατοίκους.

ΑΙΓΙΕΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Αἰγιαλίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Αἶγιον, 35 χωρία καὶ 16579 κατοίκους.

ΑΙΓΙΝΑ. — Νῆσος τριγωνικὴ εὐρισκομένη εἰς τὸ μέσον τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου καὶ ἔχουσα ἔκτασιν 83 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων. Εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ὄρεινὴ καὶ πετρώδης, ἔχουσα ὑψηλοτέραν κορυφὴν τὸ Ὄρος (531 μέτρα). Ἀλλὰ αἱ μικραὶ τῆς πεδιάδος εἶνε κατάφυτοι καὶ παράγουν λαμπρὰν ρετσίναν (εἶδος οἴνου), λαχανικά, σῦκα κ.τ.λ. τὰ δὲ βουνά τῆς εἶνε ὅλα σχεδὸν σκεπασμένα ἀπὸ δένδρα.

Κυριότερον ἐπαγγεῖμα τῶν κατοίκων τῆς Αἰγίνης εἶνε ἡ ἐλιεία καὶ ἰδίως ἡ στογγαλιεῖα, ἀπὸ τῆν ὁποῖαν εἰσάγονται κατ' ἔτος εἰς τὴν νῆσον περισσότερα, ἀπὸ ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν. Εἰς τὴν Αἴγιναν ἐπίσης κατασκευάζονται περίφημα κανάτια.

Σήμερον ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Αἴγιναν, ἣ ὁποῖα εὐρίσκεται εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τῆς νήσου καὶ κατοικεῖται ἀπὸ 4232 ψυχᾶς, 12 χωρία, σπουδαῖα ερείπια τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (22 κολλῶνες), τὴν περίφημον Μοῆν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τὸ ὅλον 7137 κατοίκους.

Εἰς τὴν Αἴγινα εὐρέθησαν τὰ παλαιότερα νομίσματα καὶ ἐκόπησαν τὰ πρῶτα τῆς νέας Ἑλλάδος.

ΑΙΓΙΝΙΟΥ ἄστυ.— Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας, ἔχει δὲ 25 χωρία καὶ μοναστήρια καὶ 6681 κατοίκους.

ΑΙΓΙΟΝ.— Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Αἰγιαλείας εὐρισκομένη εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου παρὰ τὸν σιδηρόδρομον Πειραιῶς— Ἀθηνῶν— Πελοποννήσου· εἶνε μία ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας πόλεις τῆς Πελοποννήσου καὶ κατοικεῖται σήμερον ἀπὸ 6,859 ψυχάς.— Οἱ Αἰγίεις καταγίνονται προπάντων εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν σταφιδάμπέλων των, αἱ ὁποῖαι παράγουν τὴν σταφίδα τῆς πρώτης ποιότητος, πωλουμένην πολλὰκις 300 καὶ 400 δραχμὰς τὸ χιλιόλιτρον.

Τὸ Αἴγιον ἔχει καλὸν λιμένα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξάγονται κατ' ἔτος 15 ἑκατομμύρια λίτραι σταφίδος καὶ 80,000 ὀκάδες ἐλαίου, σύγκειται δὲ ἡ πόλις ἀπὸ δύο χωριστὰς συνοικίας, τῶν ὁποίων ἡ δευτέρα εὐρίσκεται ὑψηλότερον τῆς παραλίας ἐπὶ μακροῦ κατ' ἐπιπέδου λόφου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἡ θεὰ εἶνε θαυμασία.— Κοινῶς τὸ Αἴγιον ὀνομάζεται **Βοστίτσα**.

ΑΙΓΙΤΙΟΥ ἄστυ.— Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωριδος, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Λιδωρικιον, 9 χωρία καὶ 4104 κατοίκους.

ΑΙΓΟΔΕΡΜΑ (γιδοτόμαρον).— Τὰ δέρματα τῶν αἰγῶν κατεργάζονται μὲ ἄσβεστον, ἄλας καὶ στύψιν· διὰ τοῦ τρόπου τούτου λευκαίνονται ἐντελῶς καὶ ἐπειδὴ εἶνε πολὺ ἐλαστικὰ καὶ στερεὰ, χρησιμοποιοῦνται καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν χειροκτίων, ἰδίως τὰ δέρματα τῶν μικρῶν ἐριφίων (κατσικιῶν).

ΑΙΓΟΘΗΛΗΣ (γιδοβυζάστρα)— Εἰς πολλὰ μέρη οἱ χωρικοὶ πιστεύουν ὅτι τὸ δασόβιον αὐτὸ πτηνὸν ζῆ βυζαῖνον τὸ γάλα τῶν αἰγῶν ἢ τῶν λαγῶν, διὰ τοῦτο τὸ ὄνομαζον **γιδοβυζάστρα**. Ὁ αἰγοθήλης ἐντούτοις τρέφεται μὲ μικρὰ ἕντομα, ἔχει δὲ τὴν μύτην πλατεῖαν καὶ τοὺς πόδας μικροὺς καὶ λεπτοὺς.—

Αἰγοθήλης

Τὸ κυνήγι τοῦ αἰγοθήλους εἶναι πολὺ εὐκὸλον, διότι συνήθως μένει ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα μέσα εἰς ὄαση πυκνά, ἔχει δὲ κρέας πολὺ νόστιμον καὶ μαγειρεύεται ὅπως ἡ πέρδικα ἢ τὸ τρίγωνο.

ΑΙΓΟΚΛΗΜΑ ἢ **Αἰγόκλημα**.— Φυτόν κοινότατον εἰς τοὺς κήπους μας ἀναρριχώμενον εἰς τοὺς τοίχους καὶ ἔχον ἄνθη κοκκινωπὰ ἀπ' ἔξω καὶ λευκὰ ἔσωθεν καὶ εὐωδίαν λαμπράν. Φυτρώνει εἰς κάθε γῆν καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ τῶν σπόρων καὶ τῶν παραφυάδων (ξεκλάδων) του.

Αἰγόκλημα.

ΑΙΓΟΠΩΓΩΝ ἢ καὶ **ΤΡΑΓΟΠΩΓΩΝ**— Τὸ φυτόν αὐτὸ ζῆ δύο ἔτη, πρέπει δὲ νὰ φυτεύεται εἰς μέρη ὅπου εὐδοκιοῦν τὰ δαυκία καὶ νὰ καλλιεργῆται ὅπως καλλιεργοῦνται καὶ αὐτά. Τὰ φύλλα του εἶναι στενόμακρα καὶ ἔχουν χρῶμα

Αἰγοπῶγων ὁ μαῦρος.

πολὺ βαθύ πράσινον, εἶνε δὲ ἀκατάλληλα, διὰ τροφήν. Ἀπ' ἐναντίας ὅμως ἡ ρίζα του εἶνε πολὺ νόστιμη, τρώγεται δὲ τηγανιτῇ μὲ ἔλαιον ἢ βούτυρον ἢ καὶ μὲ τυρὶ ὅπως τὰ μακαρόνια.

Αἴγυπτος.— Μεγάλῃ χώρᾳ τῆς Ἀφρικῆς κατέχουσα τὴν βορειανατολικὴν αὐτῆς γωνίαν, κατ' ὄνομα μὲν ὑποτεταγμένη εἰς τὴν Τουρκίαν, πράγματι ὅμως εὐρισκομένη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀγγλίας.— Ἡ ἰδίως **Αἴγυπτος** ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν

Αἰγοπῶγων ὁ λευκός.

μέχρι τοῦ πρώτου καταρράκτου τοῦ Νείλου, μεταξύ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τῆς ἐρήμου, καὶ ἔχει ἑκτασιν 550-630 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων (δηλαδὴ εἶνε 9 φορές μεγαλητέρα τῆς Ἑλλάδος) καὶ ἔχει 6,000,000 κατοίκων. Ἀλλὰ αἱ αἰγυπτιακαὶ κτήσεις εἶνε πολὺ μεγαλείτεροι καὶ κατέχουν ἀπεράντους χώρας τῆς ἰσωτερικῆς Ἀφρικῆς, ὥστε ἡ ἐπιφάνεια τῆς Αἰγύπτου μαζί μὲ

όλας τῆς τὰς κτήσεις ἀνέρχεται εἰς 2,251,630 τετραγωνικά χιλιόμετρα, καὶ οἱ κάτοικοι εἰς 16—17 ἑκατομμύρια. — Ποταμοὺς ἡ Αἴγυπτος ἔχει πολὺ ὀλίγους καὶ μικροὺς, ἐκτὸς τοῦ Νεῖλου ὁ ὁποῖος τὴν διασχίζει ὀλόκληρον καὶ ἔχει μέσον πλάτος 800 μέτρων, σχηματίζει δὲ πολλοὺς καταρράκτας, καὶ, πλημμυρῶν περιοδικῶς, καθιστᾷ τὰς πεδιάδας τῆς Αἰγύπτου εὐφωτάτας. — Βουνὰ ἡ Αἴγυπτος δὲν ἔχει διόλου, ἐκτὸς μιᾶς σειρᾶς 2,000 μέτρων ὑψηλῆς ἡ ὁποία σκεπάζει τὴν ἔρημον ἥτις κεῖται μεταξὺ τοῦ Νεῖλου καὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης· ἔχει δὲ πρὸς τούτοις λίμνας μετρίας ἐκτάσεως καὶ πολλὰς μεγάλας διώρυγας ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότεραι εἶνε ἡ διώρυξ τοῦ Σουέξ καὶ ἡ διώρυξ τοῦ Μαχμουτιέχ, ἡ ὁποία ἔχει μῆκος 80 χιλιομέτρων καὶ πλάτος 35 μέτρων ἐνώσει δὲ τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας μὲ τὸν Νεῖλον.

Δάση ἡ Αἴγυπτος δὲν ἔχει καθόλου, τὰ δένδρα τῆς δὲ εἶνε ὀλίγα καὶ ἀραιότατα, ἐκτὸς τῶν φοινίκων, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἀφθονοί. Ἐπίσης δὲν εὐρίσκονται πλέον εἰς τὴν κυρίως Αἴγυπτον ἀγρια ζῶα, δηλαδὴ κροκόδειλοι προπάντων καὶ ἵπποπόταμοι, οἱ ὁποῖοι ἄλλοτε ἦσαν πολυπληθέστατοι. Τὸ κλίμα τῆς Ἄνω Αἰγύπτου εἶνε ξηρότατον, ἐνῶ εἰς τὴν Κάτω Αἰγύπτου πίπτουν πολλάκις ἀφθονα νερά. Ἡ θερμοκρασία τῆς κάτω Αἰγύπτου εἶνε 25—35 βαθμῶν κατὰ τὸ θέρος καὶ 10—17 κατὰ τὸν χειμῶνα, τῆς δὲ ἄνω 32—38 κατὰ τὸ θέρος καὶ 17—23 τὸν χειμῶνα.

Ἡ Αἴγυπτος κυβερνᾶται σήμερον ἀπὸ τὸν Ἀντιβασιλέα ἢ Κεδίβην, αἱ δὲ πόλεις Κάϊρον (πρωτεύουσα), Ἀλεξάνδρεια, Σουέξ, Πόρτ-Σαῖδ, Δαμιέττη, Ροσσέττη καὶ Κοσσαῖρ ἔχουν ἰδιαιτέρους διοικητάς.

Υπήκοοι ξένων δυνάμεων ὑπάρχουν εἰς τὴν Αἴγυπτον 20406 Ἕλληνες, 16000 Γάλλοι, 14000 Ἴταλοὶ, 4000 Ἀγγλοὶ, 2500 Αὐστριακοὶ, 1000 Ἴσπανοὶ, 1000 Γερμανοὶ καὶ 1000 Πέρσαι. Ἐξ ὧν δὲ τῶν κατοίκων 600000 εἶνε Χριστιανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Μωαμεθανοί.

Ἐμπόριον : Τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῆς Αἰγύπτου συνίστα-

ται εἰς δημητριακοὺς καρπούς, βάμβακος, ζάχαριν κ.τ.λ. τὸ δὲ εἰσαγωγικὸν εἰς ὑφάσματα, μηχανὰς καὶ διάφορα ἄλλα βιομηχανικὰ προϊόντα τῆς Εὐρώπης καὶ προπάντων τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Αὐστρίας. Ἐνεργεῖται ἐπίσης καὶ μέγα ἐμπόριον μετὰ τῆς ἐσωτερικῆς Ἀφρικῆς μὲ τὰ καραβάνια.

Ἡ Αἴγυπτος ἔχει ἐν συνόλῳ σιδηροδρόμους ἐκτάσεως 1520 χιλιομέτρων καὶ 8600 χιλιόμετρα ἠλεκτρικῶν τηλεγράφων· ἀπὸ τῆς διώρυγος δὲ τοῦ Σουέξ διέρχονται κατ' ἔτος 2 1(2 ἕως 3 χιλιάδες πλοῖα.

Ὁ στρατὸς καὶ ἡ χωροφυλακὴ τῆς Αἰγύπτου διευθύνεται σήμερον ἀπὸ ἀνωτέρους διοικητὰς Ἀγγλοῦς. Τὰ μέλη τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως ἐκλέγονται ἐν μέρει ἀπὸ τὸν Κεδίβην καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τὸν λαόν. Τὸ δημόσιον χρέος τῆς χώρας εἶνε σήμερον 2 1(2 δυσεκατομμύρια φράγκα χρυσᾶ, ὁ δὲ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τῆς 200 ἑκατομμύρια. Ὁ στρατὸς σύγκειται ἀπὸ 8 συντάγματα πεζικοῦ, 4 πυροβολαρχίας, 4 συντάγματα ἵππικοῦ καὶ 144 πυροβόλα, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν εἶνε μικρὸς καὶ ἡ διοργάνωσις τοῦ στρατοῦ πλημμελής. Ὁ στόλος περιλαμβάνει 2 φρεγάτας, 2 κορβέττας, 2 μεγάλας θαλαμηγούς τοῦ Κεδίβου καὶ 4 κανονιοφόρους.

Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται διὰ τοῦ καθῆ τῶν διαφορῶν πόλεων καὶ χωρίων καὶ τοῦ μουδίρη (ἐπάρχου). Ἡ παιδεία ἔχει κάμει ἀρκετὰς προόδους· ὑπάρχουν τὸ ὅλον 60000 μαθηταὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἐν καλὸν πανεπιστήμιον εἰς τὸ Κάϊρον, ὅπου φοιτῶσι νέοι ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Τουρκίας.

Εἰς παλαιστάτην ἐποχὴν ἡ Αἴγυπτος ἦτο κράτος ἰσχυρότατον, μέγιστον καὶ πεπολιτισμένον, φαίνεται δὲ ὅτι ὁ πολιτισμὸς εἶχεν εἰσαχθῆ εἰς τὴν Αἴγυπτον 4 ἢ 5000 ἔτη πρὸ Χριστοῦ. Κατ' ἀρχὰς ἡ Αἴγυπτος ἐκυβερνήθη ἀπὸ τοὺς Φαραῶ· ὅπως διηγεῖται ἡ Παλαιὰ Γραφή, δηλαδὴ ἀπὸ βασιλεῖς ἐντοπίους, οἱ ὁποῖοι τὴν ἀνέδειξαν μεγάλην καὶ ἰσχυράν. Εἶχε τότε πόλεις πλουσιωτάτας καὶ μεγίστας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν αἱ πρῶτα

πόλεις τοῦ κόσμου εἰς τὴν ἐποχὴν των. Κατόπιν ἔρχονται ὡς βασιλεῖς καὶ κύριοι τῆς χώρας οἱ Πέρσαι. Μετὰ ταῦτα κατελήφθη ἀπὸ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐκυβερνήθη ἀπὸ βασιλεῖς Ἕλληνας, τοὺς Πτολεμαίους. Μετὰ τοὺς Ἕλληνας τὴν κατέκτησαν οἱ Ῥωμαῖοι, ἔπειτα ἦλθον οἱ Ἀραβες, τοὺς ὁποίους διεδέχθησαν τελευταῖοι οἱ Τοῦρκοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀνέλαβον σήμερον ὑπὸ τὴν προστασίαν των τὴν Αἴγυπτον οἱ Ἄγγλοι μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Ἀραβῆ βέη.

ΑΙΔΗΨΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐπρωχωρίου (Εὐβοίας), ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Αἰδηψόν, 14 χωρία, μίαν μονὴν καὶ 3048 κατοίκους.

ΑΙΔΗΨΟΣ. — Χωρίον τῆς νήσου Εὐβοίας· ἀπέχει ἀπὸ τὸ Ἐπρωχωρί 5 ὥρας καὶ κατοικεῖται ἀπὸ 713 κατοίκους, οἱ ὅποιοι πενταπλασιάζονται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν λουτρῶν.

Λουτρὰ Αἰδηψοῦ: Αἱ πηγαὶ τῶν Λουτρῶν εὐρίσκονται εἰς τὴν παραλίαν, ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τοῦ χωρίου. Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα τὰ λουτρὰ αὐτὰ ἦσαν γνωστὰ καὶ ἐσυχνάζοντο ἀπὸ πλείστους ἀσθενεῖς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Σήμερον εἶνε περίφημα διὰ τοὺς ὑποφέροντας ἀπὸ ρευματισμούς καὶ ἀρθρίτιδα ἰδίως καὶ προσέτι διὰ τὰ χρόνια πάθη τῶν κοιλιακῶν σπλάγγων, τῆς μήτρας, τῶν αἰμορροΐδων, τῶν νευραλγιῶν κ.λ.π.

Αἱ πηγαὶ εἶνε ἐν ὄλῳ 7, ἀλλὰ ἔχουν πολλὰ στόμια καὶ φαίνονται περισσότεραι, ἢ δὲ θερμοκρασία των εἶνε 30—60 βαθμῶν· καὶ εἶνε ὄλαι ἀλμυραί.

ΑΙΔΙΝΙΟΝ. — Χωρίον τοῦ δήμου Ἀλμυροῦ τῆς Θεσσαλίας, ὅπου εὐρίσκεται ἡ «Κασαβέτειος καὶ Τριανταφυλλίδειος Γεωργικὴ Σχολή», εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει καὶ ὀλόκληρον τὸ χωρίον δωρηθὲν εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Κασαβέτη. Τὸ Ἀιδίνιον ἔχει σήμερον 227 κατοίκους.

ΑΙΔΙΝΙΟΝ. — Εἶνε Τουρκικὸν βιλαέτι τῆς Ἀσίας καὶ ἔχει 1,100,000 κατοίκους καὶ πρωτεύουσαν τὸ Ἀιδίνιον. Ἡ πρωτεύουσα εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μεάνδρου εἰς ἀπόστασιν

90 χιλιομέτρων ἀπὸ τὴν Σμύρνην καὶ πλησίον εἰς τὰ ἑρείπια τῶν ἀρχαίων Τράλλων, ἐνεργεῖ δὲ σπουδαῖον ἐμπόριον ὑφασμάτων, σύκων κ.τ.λ. καὶ ἔχει σήμερον 40,000 κατοίκους.

ΑΙΘΗΡ (αἰθέρας). — Ὁ αἰθήρ εἶνε φάρμακον καθησυχαστικὸν τῶν νεύρων ἐν φιαλίδιον ἕως 10 δραμιῶν, πολὺ καλῶς κλεισμένον, διότι εὐκόλως ἐξατμίζεται, εἶνε ἀρκετὸν διὰ μίαν οἰκίαν. Εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα ἐρεθίζονται εὐκόλως ἀπὸ τὰ νεῦρα, εἰς τὰς νευρικές λειποθυμίας καὶ τοὺς παροξυσμούς, χύνομεν 10—15 σταγόνας εἰς τεμάχιον ζαχάρεως καὶ τὸ προσφέρομεν ἀμέσως εἰς τὸν πάσχοντα, διότι ἐξατμίζεται. Ἄς προσέχωμεν νὰ μὴ πλησιάζωμεν εἰς φῶς τὸ φιαλίδιον, διότι εἴμπορεῖ νὰ ἀνάψῃ καὶ γίνῃ πυρκαϊά. Τὸ εἰς τὸν λαὸν γνωστὸν λικορανοδίνιον δὲν εἶνε αἰθήρ καθαρὸς, ἀλλὰ περιέχει 1 μέρος αἰθέρος καὶ 3 μ. οἰνοπνεύματος. Δίδεται ὁμως εἰς τὰς ἰδίας περιστάσεις εἰς δόσιν 15—20 σταγόνων, ἢ ὁποῖα ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης δύναται καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ.

ΑΙΘΙΚΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τρικκάλων (Θεσσαλίας), ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Τύρναν, 16 χωρία, 4 μοναστήρια καὶ 3547 κατοίκους.

ΑΙΘΙΟΠΙΚΗ ΦΥΛΗ. — Εἰς τὴν φυλὴν αὐτὴν ἀνήκουν ὄλοι οἱ λαοὶ οἱ ὅποιοι ἔχουν χρῶμα μαῦρον ἢ μαυρωπὸν, μαῦρα

Αἰθιοφ Ἀβησσυνός

Αἰθιοφ Νέγρος

κοντὰ καὶ κατσαρὰ μαλλιά, παρειὰς καὶ σιαγῶνας ἐξογκωμέ-

νας, μύτην μακρὰν καὶ πλατεῖαν, καὶ χεῖλη παχέα. Ἡ αἰθιοπική φυλὴ περιέχει δύο διακεκριμένας οικογενείας: 1) τοὺς αἰθίοπας τῆς Ἀφρικῆς, οἱ ὅποιοι εἶνε καὶ οἱ περισσότεροι καὶ μελανότεροι, καὶ 2) τοὺς αἰθίοπας τῆς Αὐστραλίας, οἱ ὅποιοι δὲν εἶνε ἐντελῶς μαῦροι, μήτε ἔχουν ἀπαράλλακτα ὅλα τὰ ἄλλα γνωρίσματα τῶν ἀφρικανῶν.

ΑἰΘΥΙΑ ἢ βουτυχήρα. — Εἰς τὰς βορείους θαλάσσας μέσα εἰς τὰ φύκη καὶ τὰ καλάμια τῶν παραλίων ἀπαντᾷ κανεὶς συχνότατα πολλὰς φωλεὰς ἐνός εἶδους πτηνοῦ τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν ἰδικὴν μας πάπιαν, ζῆ δὲ σχεδὸν διαρκῶς μέσα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὀνομάζεται αἰθουα, ὃ δὲ πολὺς κόσμος τὴν ὀνομάζει βουτυχήρα ἢ βουτύχτρα, διότι ἔχει τὸ προτέρημα νὰ βυθίζεται εὐκολώτατα μέσα εἰς τὰ κύματα καὶ νὰ συλλαμβάνη μικρὰ ψάρια μὲ τὰ ὁποῖα τρέφεται. Ἡ αἰθουα ἔχει μακρὸν

Αἰθουα ἢ βουτυχήρα

καὶ λεπτὸν λαϊμὸν μύτην δὲ πολὺ στενήν, μεγαλειτέραν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν καὶ ὀλίγον τι γυριστήν· τὰ πτερά της εἶνε πολὺ μικρὰ ἀλλὰ ἰσχυρὰ καὶ κατάλληλα διὰ νὰ ὑποβαστάζουν τὸ σῶμα ὅταν πετᾷ, οἱ δὲ πόδες της εἶνε ὅμοιοι μὲ τῆς πάπιας καὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σώματος, ὥστε τὸ πτηνὸν φαίνεται ὡς νὰ ἴσταται ὄρθιον ἐπὶ τῆς οὐράς του. Ἡ αἰθουα ζῆ πάντοτε μέσα εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν δὲ φωλεὰν της χρησιμοποιοῖ μόνον διὰ νὰ τοποθετῇ τὰ 2 μακρουλά αὐγὰ τὰ ὁποῖα γεννᾷ. Τὸ χρῶμα τῶν αὐγῶν της εἶνε ἀνοικτὸν στακτὶ καὶ ἔχει ἐπάνω σημάδια στακτόμαυρα.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Β'. ἢ Μεγάλη. — Αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας σύζυγος Πέτρου τοῦ τρίτου, καταγωγῆς Γερμανικῆς. Ἦτο γυνὴ φιλόδοξος καὶ εὐεργετικὴ, θέλουσα δὲ νὰ γείνη Αὐτοκράτειρα, ἤλθεν εἰς συνενόησιν μετὰ τῶν δυσηρεστημένων μὲ τὸν Αὐτοκράτορα, διὰ θρησκευτικὰ ἰδίως καὶ ἐξωτερικὰ ζητήματα,

καὶ ὁ δυστυχῆς Αὐτοκράτωρ ἐστραγγαλίσθη μετ' ὀλίγον ἐν τῇ φυλακῇ του. Δὲν εἶνε ὅμως ἀπίθανον ὅτι ἡ Αἰκατερίνη δὲν εἶχε λάβει μέρος εἰς τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της, μετὰ τὸν ὁποῖον ἀνέλαβε τὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ ἐκυβέρνησε μὲ ἔκτακτον μεγαλοπρέπειαν. Ἡ Αἰκατερίνη ἐβασίλευσε 34 ἔτη μὲ φρόνησιν καὶ τόλμην σπανίαν, ὅχι δὲ καὶ μὲ ὀλίγην τύχην. Μόλις ἀνέλαβε τὴν βασιλείαν ἐσυνθηκολόγησε μὲ τὴν Πρωσσίαν καὶ τὴν Δανίαν μετὰ τῶν ὁποίων εὐρίσκετο εἰς πόλεμον ἡ Ρωσσία, ἐπολέμησε κατόπιν πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ ἐνίκησεν αὐτούς, ἀπέστειλε τότε στόλον εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀδελφῶν Ὀρλώφ καὶ ἔδωκε θάρρος εἰς τοὺς ἐπαναστατήσαντας Ἕλληνας, ἔκαυσε δὲ μετ' ὀλίγον τὸν Τουρκικὸν στόλον εἰς τὸν Τσεσμέ πλησίον τῆς Σμύρνης. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ μεταξύ ἡ Αὐστρία ἐξηγηρίωθη διὰ τὴν κατάληψιν τῆς Μολδαυίας καὶ Βλαχίας ὑπὸ τῆς Αἰκατερίνης καὶ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ μέγας εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, ἐπῆλθε συνενόησις μετὰ τῆς Ρωσσίας τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Γερμανίας (Πρωσσίας) καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ διαμοιρασθῶν τὰ τρία αὐτὰ κράτη τὴν ἀτυχῆ Πολωνίαν, νὰ διαπραξῶν δηλαδὴ τὸ μεγαλιτέρον ἔγκλημα ἀπὸ ὅσα διέπραξε ποτὲ ὁ κόσμος.

Κατόπιν ἡ Αἰκατερίνη ἐνίκησε καὶ κατέστρεψε τὸν ἐπαναστατήσαντα Κοζάκον Γεμελιάν, τὸν Ψευδοπέτρον τὸν Γ'. καὶ ἐσυνθηκολόγησε μὲ τοὺς Τούρκους ὑποχρεώσασα αὐτούς νὰ μὴ καταδιώκωσι τοὺς Χριστιανούς τοῦ Κράτους των. Ἐἶτα δὲ συνεννοήθη μετὰ τῆς Αὐστρίας νὰ καταστρέφων ἐντελῶς τὸ ἐν Εὐρώπῃ Κράτος τῶν Τούρκων, νὰ μοιρασθῶν τὰς ἐπαρχίας αὐτοῦ καὶ νὰ κάμωσιν τὴν Κωνσταντινούπολιν πρωτεύουσαν Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας μὲ αὐτοκράτορα τὸν Κωνσταντῖνον Παύλοβιτς, δευτερότοκον ἔγγονον τῆς Αἰκατερίνης. Ἄλλ' ὅταν ἡ Ρωσσία κατέλαβε τὴν Κριμαίαν καὶ τὴν Γεωργίαν, ἡ Τουρκία εἶδεν ὅτι εἰ Ρῶσοι πλησιάζουν εἰς τὸ κράτος της καὶ ἐκήρυξε κατ' αὐτῶν τὸν πόλεμον τῷ 1787 ἄλλ' ἐνίκηθη.

μετά τὴν κόλλησιν ἐκδόριου (τὸ ὁποῖον ὁμως σπανίως συμβαίνει) ἀφαιρούμεν ἀμέσως τὸ ἐκδόριον.

ΑΙΜΟΜΙΞΙΑ. — Κατὰ τὸν ἰδικὸν μας ποινικὸν νόμον αἰμομιξία εἶνε ἡ συνουσία μεταξύ ἀνιόντων καὶ κατιόντων συγγενῶν καὶ ἑτεροθαλῶν ἢ ἀμφιθαλῶν ἀδελφῶν, ὡς καὶ ὁ γάμος μεταξύ τοιοῦτων προσώπων ἢ καὶ ἄλλου βαθμοῦ συγγενῶν, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἀπηγορευμένον νὰ ὑπανδρεύωνται μεταξύ των. Ὁ νόμος ἐπιβάλλει εἰς τὸ ἐγκλημα τοῦτο τὴν ποινὴν τῆς εἰρκτῆς καὶ ἀποστερεῖ τοὺς γονεῖς ἀπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν καὶ ἀπὸ τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν τέκνων των. Τὰ δὲ τέκνα τὰ συμπληρώσαντα τὸ 12ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ διαπράξαντα τὸ ἀδίκημα τοῦτο τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν 6 μηνῶν. — Ἡ ἐκκλησία θεωρεῖ τὴν αἰμομιξίαν ὡς ἐν ἀπὸ τὰ βδελυρότερα ἀμαρτήματα καὶ τὴν τιμωρεῖ μὲ τὰ βαρύτερα ἐπιτίμια.

ΑΙΜΟΠΤΥΣΙΣ. — Ἡ αἰμόπτυσις κατατρομάζει τοὺς παθόντας ἐξ αὐτῆς, διότι ἀμέσως φαντάζονται ὅτι ἔγειναν φθισικοί. Τὸ τοιοῦτον εἶνε ὑπερβολή· εἶνε ἀληθές ὅτι εἰς πολλοὺς στηθικούς ἐπέρχονται αἰμοπτύσεις, ἀλλ' ἐπίσης εἶνε βέβαιον ὅτι ἡ αἰμόπτυσις, ἰδίως εἰς τοὺς νέους, δύναται νὰ ἔλθῃ ἀπαξ καὶ πολλάκις, χωρὶς νὰ ἀφήσῃ ἔχνη ἀσθενείας. Πρέπει ὁμως τὸ γεγονός τοῦτο νὰ καταστήσῃ προσεκτικούς τοὺς παθόντας καὶ νὰ τοὺς ἀναγκάσῃ νὰ μὴ ἐκτίθενται εἰς τὸ ψῦχος, τὴν ὑγρασίαν καὶ τὰς παντὸς εἴδους καταχρήσεις. Ἡ αἰμόπτυσις ἔρχεται συνήθως μὲ βῆχα, τὸ δὲ ἐξερχόμενον αἷμα ἔχει ἀνοικτὸν κόκκινον χρῶμα.

Ἔως ὅτου ἔλθῃ ὁ ἰατρὸς, ἀνοίγομεν πρῶτον τὰ παράθυρα διὰ νὰ ἀερισθῇ τὸ δωμάτιον, ἀφοῦ δὲ ἀφαιρέσωμεν τὰ ἐνδύματα τοῦ πάσχοντος, τὰ ὁποῖα τὸν στενοχωροῦν εἰς τὴν ἀναπνοήν, τὸν τοποθετοῦμεν καθιστὸν εἰς τὴν κλίνην, τῷ παραγγέλλομεν ἀπολυτὸν ἀκινήσιαν καὶ σιωπὴν καὶ τῷ δίνομεν νὰ πῖῃ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μερικὰ κοχλιάρια πολὺ ψυχροῦ ὕδατος. Εἰς τὸ μέτωπον ἐπιθέτομεν ψυχρὰ βρεγμένα πανία, εἰς τὰς κνήμας καὶ μεταξύ τῶν ὤμων συναπισμούς. Εἰς τὰς πολὺ ἐλαφράς ὁμως αἰ-

μοπτύσις, ὅταν δηλ. μόνον εἰς τὸν σιελον εἶνε ἀναμεμιγμένον ὀλίγον αἷμα, ἢ ἀκινήσιαν καὶ ὀλίγα κοχλιάρια ψυχροῦ ὕδατος ἀρκοῦσιν· ἐντούτοις καὶ αὐτὰ ἀκόμη πρέπει νὰ τὰ φανερώσωμεν κατόπιν εἰς τὸν ἰατρὸν.

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ. Ὅταν κατόπιν τραυματισμοῦ, πτώσεως κ.τ.λ. κοπῆ ἐν ἀγγεῖον τοῦ σώματος, τὸ αἷμα ρεεῖ πρὸς τὰ ἔξω, εἶνε δὲ ἀνάγκη ἀμέσου βοήθειας διὰ νὰ σταματήσῃ ἡ ροή του, ἢ ὁποῖα, ἂν τὸ ἀγγεῖον εἶνε μεγάλον, ἀπειλεῖ αὐτὴν τὴν ζωὴν τοῦ παθόντος. Ἴδου πῶς θέλει ἐνεργήσῃ εἰς τὰς αἰμορραγίας τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ὅστις εὐρεθῆ ἐνώπιον τοιαύτης περιστάσεως ἄνευ ἱατροῦ. Πρῶτον πρέπει νὰ ἐννοήσῃ ἂν τὸ ἐξερχόμενον αἷμα προέρχεται ἀπὸ ἀρτηρίαν ἢ ἀπὸ φλέβα, τὸ ἐννοεῖ δὲ ἀπὸ τὰ ἐξῆς

Ἐπίσχεσις αἰμορραγίας.

χαρακτηριστικά· τὸ μὲν ἀρτηριακὸν αἷμα (αἰ ἀρτηρίαί, φέρουσι τὸ αἷμα ἐκ τῆς καρδίας εἰς τὰ ἄκρα, αἰ δὲ φλέβες ἐκ τῶν ἄκρων εἰς τὴν καρδίαν) ἔχει χρῶμα κόκκινον ἀνοικτὸν καὶ ἐξέρχεται ὀρεχτικώτερον, τὸ δὲ φλεβικὸν ἔχει χρῶμα μαυροκόκκινον. Τὸ προχειρότερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον μέσον διὰ νὰ σταματήσῃ τὸ αἷμα εἶνε ἡ πίεσις μὲ τοὺς δακτύλους ἢ μὲ ἐπίδεσμον· καὶ ἂν μὲν τὸ αἷμα εἶνε μαυροκόκκινον καὶ ἐπομένως φλεβικόν, πιέζομεν τὴν φλέβα κάτωθεν τοῦ νοσήματος (τραύματος), ἂν δὲ ἦναι ζωηρὸν κόκκινον, τὸ ἐναντίον, πιέζομεν τὴν ἀρτηρίαν ἄνωθεν αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὅταν ἡ αἰμορραγία εἶνε πολὺ δυνατὴ καὶ εἶνε φόβος νὰ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος, τότε ἀφοῦ πλύνωμεν τὸ μέρος διὰ νὰ ἴδωμεν ἀπὸ ποῦ ἀκριβῶς ἐξέρχεται τὸ αἷμα, μὲ ἓνα ἢ περισσοτέρους δακτύλους στουππόμενον ἀκριβῶς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖον τὸ αἷμα ἀναπηδᾷ, κρατοῦμεν αὐτοὺς τοιοιτοτρόπως ὀλίγην ὥραν, ἀκολουθῶς ἀφαιρούμεν καὶ εἰς τὴν θέσιν των θέτομεν ὅ, τι προχειρον εὐρεθῆ περίξ ἡμῶν, οἷον βαμβάκιον, ἴσκαν (Ἴδὲ Ἴσκα),

ξαντόν, σπουπίον, παλαιὸν πανίον, ἀραχνιάν, καὶ προτιμότερον ὄλων σπόγγον, καὶ τὸ ἐπιδένον μεν φασκιάν κάλτσαν ἢ μανδύλιον.

Ὅταν ὁμως ἡ αιμορραγία ἦναι ἀσήμαντος καὶ προέρχεται ἀπὸ μικρὸν κόψιμον κ.λ. σταματᾷ εὐκόλως, πρὸς τοῦτο δὲ συντελοῦσι καὶ διάφορα μέσα, ὡς στύψις διαλελυμένη εἰς ὕδωρ, τὸ λεγόμενον κοινῶς Βάλαμον (τὸ ὁποῖον ζητεῖτε εἰς τὰ Φαρμακεία), ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμβρέχονεν ξαντόν ἢ βαμβάκιον καὶ ἐπιθέτομεν εἰς τὴν πληγὴν.

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ ΤΗΣ ΡΙΝΟΣ (μύτης). Ὅταν ἡ μύτη ἀνοίγη εἰς ἀνθρώπους νέους, εὐρώστους καὶ αιματώδεις οὐδεμία βλάβη, ὠφέλεια ἀπεναντίας ἐπέρχεται. Ἄλλ' ὅταν συμβῆ εἰς τὸ μέσον ἑνὸς πυρετοῦ ἢ ἄλλης ἀσθeneίας, ἢ εἰς ἀναιμικούς καὶ νευρικούς ἀνθρώπους, τότε, ἀπεναντίας ἐξασθενίζει τὸν ὀργανισμόν. Συνήθως τὸ αἷμα σταματᾷ μόνον του. Ἐὰν ὁμως ἐξακολουθῆ, δίδομεν εἰς τὸν πάσχοντα νὰ ροφήσῃ διὰ τῆς ρινὸς ψυχρὸν ὕδωρ καθαρὸν ἢ μὲ ὀλίγον ὄξος ἢ λεμόνιον, ἢ στύψιν ἐντὸς αὐτοῦ διαλελυμένην, ἐπιθέτομεν ἐπὶ τῆς ρινὸς καὶ τοῦ μετώπου πανία βρεγμένα εἰς ψυχρὸν ὕδωρ ἀνανεώνοντες αὐτὰ ἅμα ζεσταίνονται, καὶ εἰς τὴν ῥάχιν ἐν μεγάλῳ κλειδίῳ· ἐὰν δὲ δὲν σταματήσῃ προσθέτομεν εἰς ταῦτα ἐν ποδόλουτρον μὲ σινάπι τὸ ὁποῖον ὁ πάσχων θὰ λάβῃ ὄρθιος.

ΑΙΜΟΡΡΟΪΔΕΣ [(Ζωχάδες.) Εἰς τὸ κατώτατον μέρος τῶν ἐντέρων συχνάκις ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος ἐντὸς τῶν φλεβῶν δὲν γίνεται ἐλευθέρως, τὸ αἷμα συνάζεται καὶ σχηματίζει περίξ τοῦ ἀφεδρῶνος ἐξογκώματα τὰ ὁποῖα ὀνομάζομεν αιμορροΐδας. Αἱ αιμορροΐδες ἄλλοτε μὲν εἶνε στεγναί, ἄλλοτε δὲ ἐπιφέρουσιν αιμορραγίας, πρὸ πάντων καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πάσχων ἐκτελεῖ τὴν ἀνάγκην του· λέγονται δὲ ἐσωτερικαί ὅταν τὰ ἐξογκώματα εἶνε ἐσωθεν τοῦ ἀφεδρῶνος καὶ ἐξωτερικαί ὅταν φαίνωνται ἐξωθεν καὶ σχηματίζουσι περίξ αὐτοῦ εἶδος κομβολογίου. Ἡ αιμορραγία εἶνε φαινόμενον συχνὸν εἰς τοὺς αιμορροϊδικούς, τόσον εἰς τοὺς ἀνδρας ὅσφ καὶ εἰς τὰς γυναῖκας· καὶ ἐν ὅσφ μὲν εἶνε μετρία δυνατὸν

νὰ μὴ βλάβῃ μάλιστα δὲ εἰς μερικούς καὶ νὰ ὠφελῆ, καθόσον ἀπομακρύνει τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν, τὸ ἦπαρ, τοὺς πνεύμονας κ.λ. ἀνθρώπων οἵτινες ὑποφέρουσι ἀπὸ συμφορήσεις εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα· ὅταν ὁμως ἦνε ἀφθονος καὶ ἐπαναλαμβάνεται συχνά, τότε καταντᾷ ἐπιβλαβής. Αἱ αιμορροΐδες συχνάκις φλορίζονται, πρὸ πάντων αἱ ἐξωτερικαί, προξενουσι δὲ πόνους δυνατούς καὶ ἀνυπόφορους οἱ ὁποῖοι εἰς μερικούς διαρκουσιν ὀλόκληρον ἐβδομάδα· ἄλλοτε σχηματίζονται εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἐξογκωμάτων μικραὶ πληγαὶ αἱ ὁποῖαι ἐπίσης πονοῦν ὑπερβολικά.

Τὰ κυριώτερα αἷτια τῶν αιμορροΐδων εἶνε ἡ συνήθης δυσκολιότης, ἡ παρατεινομένη ἀποπάτησις, οἱ μακρυνοὶ δρόμοι, ἡ ἱπασιὰ, αἱ πτώσεις εἰς τὰ ὀπίσθια καὶ ἡ μεγάλη χρῆσις τῶν καθαρτικῶν καὶ προπάντων τῆς ἀλοῆς· συχνάκις δὲ παρουσιάζονται ὅταν ὑπάρχῃ ἀσθένεια τοῦ ἦπατος (σηκωτίου). Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁμως ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν κρᾶσιν τοῦ ἀτόμου καὶ πολλάκις μεταδίδονται κληρονομικῶς ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα.

Θεραπεία. Ἄν ὑπάρχῃ συμφορήσις μόνον αἵματος εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἢ καὶ ἐλαφρὰ φλόγωσις τῶν ἐξογκωμάτων, ὁ ἀσθενὴς θὰ ἀναπαυθῆ εἰς τὴν κλίνην, θὰ λαμβάνῃ ὀροιστικὰ ποτὰ καὶ θὰ φυλάξῃ διαίταν. Ὅταν ἡ φλόγωσις εἶνε μεγαλητέρα δυναται ὁ πάσχων νὰ λάβῃ καθάρσιον ἄλας Ἀγγλικὸν 15—20 δράμια καὶ νὰ μεταχειρίζεται πανία βρεγμένα ἐντὸς βρασμένου λιναροσπόρου, μολόχας ἢ ἀλταίας. Ὅταν οἱ πόνοι ἦνε πολὺ δυνατοὶ καὶ ἀνυπόφοροι, αἱ βδέλαι ἐπὶ τοῦ ἀφεδρῶνος ἀνακουφίζουν πολὺ τὸν πάσχοντα. Ἄν τρέχῃ αἷμα πολὺ, βάζομεν ἐπάνω βρεγμένα πανία εἰς νερὸ κρύο ἀνακατευμένον μὲ ξεῖδι, λεμόνι καὶ στύψιν.

ΑΙΜΟΣ.—Μακρὰ σειρά βουνῶν χωρίζουσα τὴν Β. Θράκην (ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν) ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν, τὰ λεγόμενα Βαλκάνια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὀνομάσθη Βαλκανικὴ ἡ μεγάλη χερσόνησος ἢ ὁποῖα περιλαμβάνει τὴν Βοσνίαν καὶ Ἐρζεγοβίνην τῆς Αὐστρίας, τὴν Σερβίαν, Ρωμουνίαν, Βουλγαρίαν, Τουρκίαν, Μαυ-

ξαντόν, στουπίον, παλαιόν πανίον, άραχινίαν, καὶ προτιμότερον ὄλων σπόγγον, καὶ τὸ ἐπιδέσμεν μὲ φασιανὴν κάλτσαν ἢ μανθῆλιον.

Ὅταν ὅμως ἡ αἰμορραγία ἦναι ἀσήμαντος καὶ προέρχεται ἀπὸ μικρὸν κόψιμον κ.λ. σταματᾷ εὐκόλως, πρὸς τοῦτο δὲ συντελοῦσι καὶ διάφορα μέσα, ὡς στύψις διαλελυμένη εἰς ὕδωρ, τὸ λεγόμενον κοινῶς Βάλσαμον (τὸ ὁποῖον ζητεῖτε εἰς τὰ Φαρμακεῖα), ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμβρέχουμεν ξαντόν ἢ βαμβάκιον καὶ ἐπιθέτομεν εἰς τὴν πληγὴν.

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ ΤΗΣ ΡΙΝΟΣ (μύτης). Ὅταν ἡ μύτη ἀνοίγῃ εἰς ἀνθρώπους νέους, εὐρώστους καὶ αἱματώδεις οὐδεμίαν βλάβην, ὠφέλεια ἀπεναντίας ἐπέρχεται. Ἄλλ' ὅταν συμβῇ εἰς τὸ μέσον ἐνὸς πυρετοῦ ἢ ἄλλης ἀσθενείας, ἢ εἰς ἀναιμικούς καὶ νευρικούς ἀνθρώπους, τότε, ἀπεναντίας ἐξασθενίζει τὸν ὀργανισμόν. Συνήθως τὸ αἷμα σταματᾷ μόνον του. Ἐὰν ὅμως ἐξακολουθῇ, δίδομεν εἰς τὸν πάσχοντα νὰ ροφήσῃ διὰ τῆς ρινός ψυχρὸν ὕδωρ καθαρὸν ἢ μὲ ὀλίγον ὄζος ἢ λεμόνιον, ἢ στύψιν ἐντὸς αὐτοῦ διαλελυμένην, ἐπιθέτομεν ἐπὶ τῆς ρινός καὶ τοῦ μετώπου πανία βρεγμένα εἰς ψυχρὸν ὕδωρ ἀνανεώνοντες αὐτὰ ἅμα ζεσταίνονται, καὶ εἰς τὴν ράχιν ἐν μεγάλῳ κλειδίῳ· ἐὰν δὲ δὲν σταματήσῃ προσθέτομεν εἰς ταῦτα ἐν ποδόλουτρον μὲ σινάπι τὸ ὁποῖον ὁ πάσχων θὰ λάβῃ ὄρθιος.

ΑΙΜΟΡΡΟΪΔΕΣ [(Ζωχάδες.) Εἰς τὸ κατώτατον μέρος τῶν ἐντέρων συχνάκις ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος ἐντὸς τῶν φλεβῶν δὲν γίνεται ἐλευθέρως, τὸ αἷμα συναζέται καὶ σχηματίζει περίξ τοῦ ἀφεδρῶνος ἐξογκώματα τὰ ὁποῖα ὀνομάζομεν αἰμορροΐδας. Αἱ αἰμορροΐδες ἄλλοτε μὲν εἶνε στεγναί, ἄλλοτε δὲ ἐπιφέρουσιν αἰμορραγίας, πρὸ πάντων καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πάσχων ἐκτελεῖ τὴν ἀνάγκην του· λέγονται δὲ ἐσωτερικαί ὅταν τὰ ἐξογκώματα εἶνε ἔσωθεν τοῦ ἀφεδρῶνος καὶ ἐξωτερικαί ὅταν φαίνωνται ἔξωθεν καὶ σχηματίζουσι περίξ αὐτοῦ εἶδος κομβολογίου. Ἡ αἰμορραγία εἶνε φαινόμενον συχνὸν εἰς τοὺς αἰμορροϊδικούς, τόσον εἰς τοὺς ἄνδρας ὅσῳ καὶ εἰς τὰς γυναῖκας· καὶ ἐν ὄσῳ μὲν εἶνε μετρία δυνατὸν

νὰ μὴ βλάβηται μάλιστα δὲ εἰς μερικούς καὶ νὰ ὠφελῇ, καθόσον ἀπομακρύνει τὸ αἷμα ἀπὸ τὴν κεφαλὴν, τὸ ἦπαρ, τοὺς πνεύμονας κ.λ. ἀνθρώπων ὅτινες ὑποφέρουσι ἀπὸ συμφορήσεις εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα· ὅταν ὅμως ἦνε ἄφθονος καὶ ἐπαναλαμβάνεται συχνά, τότε καταντᾷ ἐπιβλαβής. Αἱ αἰμορροΐδες συχνάκις φλογίζονται, πρὸ πάντων αἱ ἐξωτερικαί, προξενοῦσι δὲ πόνους δυνατούς καὶ ἀνυποφόρους οἱ ὁποῖοι εἰς μερικούς διαρκοῦσιν ὀλόκληρον ἐβδομάδα· ἄλλοτε σχηματίζονται εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἐξογκωμάτων μικραὶ πληγαὶ αἱ ὁποῖαι ἐπίσης πονοῦν ὑπερβολικά.

Τὰ κυριώτερα αἰτία τῶν αἰμορροΐδων εἶνε ἡ συνήθης δυσκολιότης, ἡ παρατεινομένη ἀποπάτησις, οἱ μακρυνοὶ ὁρόμοι, ἡ ἱπασιὰ, αἱ πτώσεις εἰς τὰ ὀπίσθια καὶ ἡ μεγάλη χρῆσις τῶν καθαρτικῶν καὶ προπᾶντων τῆς ἀλοῆς· συχνάκις δὲ παρουσιάζονται ὅταν ὑπάρχῃ ἀσθένεια τοῦ ἥπατος (σηκωτίου). Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅμως ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν κρᾶσιν τοῦ ἀτόμου καὶ πολλάκις μεταδίδονται κληρονομικῶς ἀπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα.

Θεραπεία. Ἄν ὑπάρχῃ συμφορήσις μόνον αἵματος εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἢ καὶ ἐλαφρὰ φλόγωσις τῶν ἐξογκωμάτων, ὁ ἀσθενὴς θὰ ἀναπαυθῇ εἰς τὴν κλίνην, θὰ λαμβάνῃ ὀροιστικά ποτὰ καὶ θὰ φυλάξῃ δίαιταν. Ὅταν ἡ φλόγωσις εἶνε μεγαλητέρα δύναται ὁ πάσχων νὰ λάβῃ καθάρσιον ἄλας Ἀγγλικόν 15—20 δράμια καὶ νὰ μεταχειρίζεται πανία βρεγμένα ἐντὸς βρασμένου λιναροσπόρου, μολόχας ἢ ἄλταϊας. Ὅταν οἱ πόνοι ἦνε πολὺ δυνατοὶ καὶ ἀνυπόφοροι, αἱ βδέλαι ἐπὶ τοῦ ἀφεδρῶνος ἀνακουφίζουν πολὺ τὸν πάσχοντα. Ἄν τρέχῃ αἷμα πολὺ, βάζομεν ἐπάνω βρεγμένα πανία εἰς νερὸ κρῦο ἀνακατευμένον μὲ ζεῖδι, λεμόνι καὶ στύψιν.

ΑΙΜΟΣ.—Μακρὰ σειρά βουνῶν χωρίζουσα τὴν Β. Θράκην (ἀνατολικὴν Ρωμουλίαν) ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν, τὰ λεγόμενα Βαλκάνια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὀνομάσθη Βαλκανικὴ ἢ μεγάλη χερσόνησος ἢ ὁποῖα περιλαμβάνει τὴν Βοσνίαν καὶ Ἐρζεγοβίνην τῆς Αὐστρίας, τὴν Σερβίαν, Ρωμουλίαν, Βουλγαρίαν, Τουρκίαν, Μαυ-

ροβούνιον καὶ Ἑλλάδα. Διαιρεῖται δὲ ὁ Αἶμος εἰς δύο μέρη τὸν Μέγαν Αἶμον (Κοντζᾶ Βαλκάν) καὶ τὸν Μικρὸν Αἶμον (Κουτσούκ Βαλκάν) ὅστις φθάνει ἕως τὴν Μαύρην θάλασσαν, καὶ ἔχει ὑψηλοτέραν κορυφὴν τὸ βουνὸν Γιουμουκτσάλ (2390 μέτρα).

ΑἶΝΕ ('Ερρίκος).—Διάσημος ποιητὴς Γερμανός, γράψας καὶ εὐφυστάτα πεζὰ ἔργα μεγάλης ἀξίας. Ἐγεννήθη ἀπὸ Ἑβραίου εἶνε δὲ ὁ πρῶτος ὅστις ἤνωσε τὴν ρωμαντικὴν ποίησιν μὲ τὴν ἀφέλειαν τοῦ στίχου τῆς νεωτέρας ποιήσεως.

ΑἶΝΕΙΑΣ.—Τρωαδίτης ἥρωος γεννηθεὶς ἀπὸ τὸν Ἀγχίσην καὶ τὴν θεᾶν Ἀφροδίτην. Ὁ Αἶνειας διέπρεψεν εἰς τὸν κατὰ τῆς Τρωάδος πόλεμον τῶν Ἑλλήνων. Ἐμονομάχησε καὶ μὲ τὸν Ἀχιλλεῖα ἀλλὰ τὸν ἔσωσεν ὁ θεὸς Ποσειδῶν, καθὼς λέγει ὁ Ὅμηρος. Μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἔφυγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ὅπου ἔκτισε τὸ Λατίνιον καὶ ὅπου κατόπιν ἐφρονεύθη εἰς πόλεμον κατὰ τῶν Ρουτούλων.

ΑἶΝΟΣ.—Πόλις τῆς Θράκης. Εὐρίσκεται εἰς τὸ μέρος ὅπου χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν ὁ ποταμὸς Ἐβρος (Μαρίτσα). ἔχει 3000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι εἶνε Ἕλληνες, ἀσχολούμενοι εἰς τὴν κτηνοτροφίαν. τὴν κατασκευὴν πυλίνων ἀγγείων (πιθαρίων), τὴν ἀλιεῖαν καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον.

ΑἶΞ (Γίδα ἢ Αἶγα).—Αἱ αἶγες ἦσαν πάντοτε ζῶα οἰκιακά, ζῶσι δὲ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν βουνῶν καὶ δὲν ἀγαποῦν διόλου τὰ δάση. — Τὸ γάλα τῆς αἶγος εἶνε νοστιμώτατον κατασκευάζεται δὲ ἀπ' αὐτὸ τυρὸς ἐν Ἑλλάδι θαυμασίος, ἡ λεγομένη μισίθρα

Αἶξ

ἀλλὰ τὸ κρέας τῆς εἶνε κατωτέρας ποιότητος ἀπὸ τὸ κρέας τοῦ προβάτου καὶ τὰ μαλλία τῆς χρησιμεύουν μόνον διὰ χονδρὰ ὑφάσματα, ἰδίως διὰ τὰ λεγόμενα σαΐσματα ὑπὸ τῶν χωρικῶν μας, δηλαδὴ χονδρὲς μάλλινες κουβέρτες. Τὸ ἔρμα των χρησιμεύει ἐνίοτε καὶ πρὸς κατασκευὴν γαντίων.—Αἱ αἶγες τρέφονται εὐκόλως, διότι τρώγουν ὅ,τι

κόλως, διότι τρώγουν ὅ,τι καὶ ἂν εὔρουν, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ χόρτα, τὰ ὅποια εἶνε ἐπιβλαβῆ διὰ τὰ πρόβατα καὶ τὰς ἀγελάδας· προτιμῶσιν ὅμως τὰ φύλλα τῶν ἀμπέλων καὶ ἀρέσκονται πολλάκις νὰ τρώγουν τὴν φλούδαν τῶν δένδρων· ἔνεκα δὲ αὐτῆς τῆς συνηθείας των ἐπιφέρουν μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὰ δάση.—Ὁ σταῦλος ἢ ἡ μάνδρα ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ αἰγοβοσκοὶ φυλάττουν τὰς αἶγας διὰ νὰ μὴ εἶνε ἐπιβλαβῆς εἰς αὐτὰς πρέπει νὰ ἔχη τοῦλάχιστον $1\frac{1}{2}$ μέτρον τετραγωνικοῦ τόπον διὰ κάθε ζῶον καὶ νὰ ἀερίζεται καλῶς.

Εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας αἱ αἶγες γεννοῦν πολλάκις δύο φορές τὸν χρόνον, τὰ ἐρίφια δὲν πρέπει νὰ σφάζονται προτοῦ νὰ γίνουιν ἐνὸς μηνὸς τοῦλάχιστον.

Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγκυμοσύνης αἱ αἶγες πρέπει νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ βροχᾶς, ψύχος καὶ ὑπερβολικὴν ζέστην, νὰ μὴ τὰς ἀφίνουιν δὲ νὰ τρέχουιν καὶ νὰ πηδοῦιν· διὰ τοῦτο προτιμότερον εἶνε εἰς τοιαύτας περιστάσεις νὰ τὰς κλείουιν μέσα εἰς σταύλους ἐπίτηδες κατασκευαζομένους, ὅπου νὰ μένουιν κατὰ τοὺς 6 μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης.

Ἄν κατὰ τὴν γέννησιν παρουσιάζει τὸ ζῶον δυσκολίαν ἔνεκα ἀδυναμίας, πρέπει νὰ δίδεται εἰς αὐτὸ τεμάχιον ἄρτου ἐψημμένου ἢ βουτηγμένου μέσα εἰς 1 ἢ 2 ποτήρια κρασί ἢ μπίρα ἐντὸς τῶν ὁποίων ρίπτομεν καὶ ὀλίγην κανέλλαν. Ἐὰν δὲ ἡ δυσκολία προέρχεται ἐκ πληθώρας αἵματος τότε καλὸν εἶνε νὰ γίνεταί μικρὰ φλεβοτομία. Ἐν γένει δὲ ἡ αἶξ θέλει πάντοτε μικρὰν βοήθειαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως τοῦ ἐρίφιου. Καὶ μετὰ τὴν γένναν θέλει περιποίησην, ἂν ὁ' ἐξακολουθῇ ἡ ἀδυναμία πρέπει νὰ τῆς δίδωμεν διαρκῶς παξιμάδια βουτημένα μέσα εἰς κρασί.

Τὸ ζῶον τοῦτο προσβάλλεται συχνὰ ἀπὸ πυρετὸν ὁ ὁποῖος τὸ ἀδυνατίζει πολὺ. Πρέπει τότε νὰ τὸ χωρίζωμεν ἀπὸ τὰ ἄλλα, νὰ τὸ θέτωμεν εἰς ἀνάπαυσιν, νὰ τοῦ ὀλιγοστεύωμεν τὴν τροφήν καὶ ἐν ἀνάγκῃ, νὰ τοῦ κάμνωμεν μίαν φλεβοτομίαν.

ΑἶΞ ἢ ΑἶΞ-ΛΕ-ΜΠΑΙΝ.—Κωμόπολις τοῦ νομοῦ Σαβοΐας

ἐν Γαλλίᾳ· θαυμάσια θερμὰ λουτρὰ θειούχα γνωστὰ καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους. Ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ Αἰξ σπουδαιότεραι εἶνε 2 καὶ ὠφελοῦν εἰς τοὺς ρευματισμούς, τὰς ἀτροφίας, τὰς ρευματικὰς παραλύσεις καὶ τοὺς χρονίους κατάρρους τῶν βλενομεμβρανῶν. Εἰς τὸ Αἰξ εὐρίσκονται λαμπρὰ ὑδροθεραπευτικὰ καταστήματα, πρέπει δὲ νὰ ἐπισκεπτόμεθα τὰ λουτρὰ ἀπὸ 15 Μαΐου ἕως 1 Νοεμβρίου.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ ἢ Σωκρατικός. — Ἀθηναῖος φιλόσοφος φίλος καὶ μαθητὴς τοῦ Σωκράτους. Ἐγραψεν ὠραίους φιλοσοφικούς διαλόγους.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ ὁ ρήτωρ. — Ὁ περιφημότερος ἀρχηγὸς τῆς μακεδονικῆς μερίδος ἐν Ἀθήναις καὶ ὁ σπουδαιότερος ἀντίπαλος τοῦ ἀντιμακεδονικοῦ Δημοσθένους. Ἐγεννήθη ἀπὸ γονεῖς πτωχοὺς ἀλλὰ πολὺ ἔνωρίς ἀνεδείχθη εἰς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους ρήτορας τῶν Ἀθηνῶν.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ. — Μέγας ποιητὴς Ἀθηναῖος, ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος ἔγραψε τραγωδίας. Ἐγεννήθη τῷ 525 πρὸ Χριστοῦ ἀπὸ γονεῖς εὐγενεῖς καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τοὺς Περσικούς πολέμους ὅπου ἠνδραγάθησε. — Ἐγραψε τοὺς «Πέρσας», τοὺς «Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας», τὸν «Λαῖον», «Οἰδίποδα», τὴν «Σφίγκα», τὰς «Ἰκέτιδας», τοὺς «Αἰγυπτίους», τὴν «Δαναΐδα», τὸν «Προμηθεὶα Δεσμώτην», τὸν «Ἀγαμέμνονα», τὰς «Χοηφόρους», τὰς «Εὐμενίδας», τὴν «Ὀρέστειαν» καὶ ἄλλα, τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων δὲν σώζονται σήμερον.

ΑΙΣΩΠΟΣ. — Ὁ περίφημος ἐκ Φρυγίας μυθογράφος, τοῦ ὁποῖου οἱ θαυμάσιοι μῦθοι διδάσκονται καὶ σήμερον εἰς τὰ σχολεῖά. Τοὺς μῦθους τοῦ Αἰσώπου ἐμιμήθη, κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ὁ Λαφονταῖν, ὁ διασημότερος Γάλλος μυθογράφος.

Αἶτη. — Μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας νήσους τοῦ κόσμου. Εὐρίσκεται ἐντὸς τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου, μεταξύ τῆς Βορείου καὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Ἐχει ἕκτασιν 72877 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, (εἶνε δηλαδὴ κατὰ τὸ ἥμισυ μεγαλειτέρα τῆς Ἑλλάδος), κατοικεῖται ἀπὸ 1⁴/₂ ἑκατομμύριον κατοίκους καὶ διαι-

ρεῖται εἰς δύο δημοκρατίας, εἰς τὴν Ἀἶτην καὶ τὸν Ἀγίου Δομίγκου. Ἐχει ὄρη ὑψηλὰ (τὰ Κιβάο — 2955 μέτρα) πλήρη μεταλλείων χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, ὑδροαργύρου, καλαίου καὶ σιδήρου. — Τὴν Ἀἶτην ἀνεκάλυψεν ὁ Χριστόφορος Κολόμβος τὴν 6 Δεκεμβρίου 1492 καὶ κατ' ἀρχὰς ἔγεινε κτῆμα τῶν Ἰσπανῶν· κατόπιν τὴν κατέλαβον οἱ Ἀγγλοὶ καὶ τέλος οἱ Γάλλοι. — Σήμερον ἡ Ἀἶτη ἀποτελεῖ δύο δημοκρατίας ἀνεξαρτήτους ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν «Ἀἶτη» ἔχει 7000 στρατόν, 2 πλοῖα καὶ ἐτήσιον προϋπολογισμόν 4 ἑκατομμύρια πιάστρα (20,000,000 φράγκα), καὶ ἐν ἑκατομμύριον κατοίκους, ὁ δὲ «Ἅγιος Δομίγκος» εἶνε διπλάσιος μὲν κατὰ τὸ μέγεθος ἀλλὰ κατοικεῖται ἀπὸ 500,000 μόνον κατοίκους.

Αἶτην ἢ Γ/βελ. — Μέγα ἠφαιστειον ὄρος τῆς ἰταλικῆς νήσου Σικελίας. Ἐχει ὕψος 3302 μέτρα τὸ δὲ ἀνοιγμα τοῦ κρατῆρος τοῦ ἔχει πλάτος 1800 μέτρων. Ἡ Αἶτην εἶνε πάντοτε σκεπασμένη ἀπὸ χιόνας καὶ ὕλας αἱ ὁποῖαι ἐξέρχονται ἀπὸ τοὺς κρατῆρας τῆς. Δένδρα καὶ χόρτα φυτρῶνουν μόνον μέχρι ὕψους 1200 μέτρων.

Αἰτωλία. — Τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ Νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. Εὐρίσκεται μεταξύ Ἀρτης, Θεσσαλίας, Φθιώτιδος, Φωκίδος, Κορινθιακοῦ καὶ Πατραϊκοῦ Κόλπου καὶ Ἀκαρνανίας. Ἡ παραλία τῆς εἶνε χαμηλὴ καὶ πρὸς τὸ Μεσολόγγιον πλήρης ἀπὸ τέλματα, λίμνας καὶ λιμνοθαλάσσης. Ἡ Αἰτωλία ἔχει βουνὰ ὑψηλὰ καὶ ἀπότομα, λίμνας μεγάλας καὶ πεδιάδας εὐφορωτάτας. Ὑψηλότερον ὄρος τῆς εἶνε τὸ Βελοῦχι (Τυμφρηστός — 2319 μέτρα) μεγαλειτέρα δὲ λίμνη ἡ τοῦ Βραχωρίου (Τριχωνίς). Βρέχεται δὲ ἡ Αἰτωλία ἀπὸ δύο μεγάλους ποταμούς, τὸν Ἀσπροπόταμον καὶ τὸν Φίδαριον (Εὐνήιον) καὶ παράγει ἐν ἀφθονίᾳ, οἶνον, ἔλαιον, βαλανίδια, δημητριακοὺς καρποὺς καὶ σταφίδα, μετρίως ποιότητος ἰδίως εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσολλογγίου. Ἄλλ' οἱ ρωμαλαῖοι Αἰτωλοὶ καὶ ἰδίως οἱ ὀρεινοὶ Εὐρυτᾶνες καὶ Ἀγραφιῶται εἶνε λαὸς ἀποφεύγων τοὺς κόπους καὶ ἀρεσκόμενος εἰς βίον ἐλεύθερον καὶ παληκαρικόν, διὰ τοῦτο ἐν Αἰτωλίᾳ εἶνε

μὲν μεγάλως ἀνεπτυγμένη ἢ ποιμενική, ὀλίγον ὅμως διεδόθησαν τὰ γράμματα. Σήμερον ἡ Αἰτωλία περιέχει 4 ἐπαρχίας, 25 δήμους καὶ 118,000 κατοίκους.

ΑΙΤΩΛΙΑΣ καὶ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ Νομός. — Εἰς ἀπὸ τοὺς 3 νομούς εἰς τοὺς ὁποίους διαιρεῖται ἡ Στερεὰ Ἑλλάς κατέχων τὸ δυτικώτατον αὐτῆς μέρος, καὶ βρεχόμενος πρὸς μεσημβρίαν ἀπὸ τὰ νερά τοῦ Πατρικίου καὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, πρὸς δυσμὰς ἀπὸ τὸ Ἴόνιον Πέλαγος καὶ πρὸς τὰ ΒΔ ἀπὸ τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον. Συνορεύει δὲ πρὸς Ἀνατολὰς μὲ τὴν Φθιώτιδα καὶ Φωκίδα καὶ πρὸς τὰ βόρεια μὲ τὰς ἐπαρχίας Καρδίτσης (Θεσσαλία) καὶ Ἄρτης (Ἡπειρος). Ὁ νομὸς οὗτος διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλας χώρας ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἀλφειὸν περιέχει δὲ 6 ἐπαρχίας: *Εὐρυτανίαν* χώραν σκεπασμένην ἀπὸ βουνὰ ὑψηλὰ καὶ πετρώδη (Βελοῦχι, Ἄγραφα, Πανατωλικὸν κ.τ.λ.) *Τριχωνίαν* ὀλιγώτερον ὄρεινὴν ἔχουσαν πρὸς μεσημβρίαν τὸν Ζυγὸν (Ἀράκυνθον) καὶ τὰς μεγάλας λίμνας Τριχωνίδα καὶ Ὀζερὸν αἱ ὁποῖαι χύνονται εἰς τὸν Ἀσπροπόταμον, τὴν τοῦ Μεσολογγίου μὲ βουνὰ τὸν Ζυγὸν καὶ πολλὰ παράλια τέλματα, βάλτους καὶ λιμνοθαλάσσας τὴν *Ναυπακτίαν*, χώραν κατὰ τὸ πλεῖστον ὄρεινὴν βρεχομένην ἀπὸ τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ Φεΐδαρη (Εὐήγου) τὴν τοῦ Βάλτου κατέχουσαν τὰ χαμηλὰ μέρη τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀλφειοῦ, χώραν γυμνὴν καὶ ξηρὰν σκεπασμένην ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ χαμηλὰ καὶ πετρώδη βουνὰ καὶ βάλτους μεγάλους, καὶ τέλος τὴν τῆς *Βουίτσης* καὶ *Ξηρομέρου* εἰς τὰ ΒΔ, χώραν ξηρὰν καὶ πετρώδη περιέχουσαν πολλὰ καὶ πυκνὰ δάση. Περιέχουν, δὲ αἱ ἐπαρχίαι αὗται δήμους 34.

Ἡ ἑκτασίς τοῦ Νομοῦ τούτου εἶνε 7833 τετραγ. χιλιομέτρα οἱ δὲ κάτοικοι 160,000, οἰκοῦντες εἰς 367 πόλεις, (3) κωμοπόλεις (12) χωρία, καὶ 7 μοναστήρια.

ΑΙΤΩΛΙΚΟΝ. — Κωμόπολις τῆς Αἰτωλίας πρωτεύουσα τοῦ δήμου *Αἰτωλικοῦ*. Ἀπέχει ἀπὸ τὸ Μεσολόγγιον ὥρας 2, καὶ εἶνε ἐκτισμένον ἐπάνω εἰς μικρὰν νῆσον ἢ ὁποῖα ἐνώνεται μὲ τὴν ξηρὰν διὰ δύο γεφυρῶν λιθοκτίστων. Ἐχει σήμερον 4863 κατοί-

κους καταγινόμενους εἰς τὴν ἀλιεῖαν καὶ τὴν γεωργίαν, δημοτικὰ σχολεῖα, Ἑλληνικόν, Εἰρηνοδικεῖον, Ταχυδρομεῖον καὶ Τηλεγραφεῖον.

ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ ἄημος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσολογγίου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Αἰτωλικόν, 3 χωρία καὶ 5392 κατοίκους.

ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ — Ἐὰν αἰχμαλωτισθῇ κανεὶς ἐντὸς πλοίου ἕνεκα συγκρούσεως μὲ πειρατὰς ἢ ἐχθροὺς δὲν δικαιούται νὰ λάβῃ καμμίαν ἀποζημίωσιν, πλὴν τοῦ μισθοῦ του, τὸν ὁποῖον λαμβάνει ἀκέραιον. Ἐκτὸς μόνον ἂν ἠχμαλωτίσθῃ ὀλόκληρον τὸ πλοῖον ὅποτε δὲν λαμβάνει πλέον τίποτε. Ἐὰν ὅμως αἰχμαλωτισθῇ εἰς τὴν ξηρὰν ἐξεληθὼν κατὰ διαταγὴν τοῦ κυβερνήτου δι' ὑπηρεσίαν, ἢ καὶ ἐντὸς τοῦ πλοίου ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις λαμβάνει (ἐὰν δὲν πάθῃ τίποτε τὸ πλοῖον) τὸν μισθὸν του ὀλόκληρον καὶ 600 δραχμῶν ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ πλοίου ἢ τὸ ἡμισυ ἀπὸ τὸν φορτωτὴν ἂν ἡ ὑπηρεσία ἕνεκα τῆς ὁποίας συνελήφθη ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς ἀπέβλεπε καὶ τὸν φορτωτὴν.

ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ἐν καιρῷ πολέμου. — Ἐν καιρῷ πολέμου αἰχμαλωτίζονται μόνον οἱ λαμβάνοντες μέρος εἰς αὐτὸν (στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοί) ὅχι δὲ καὶ οἱ ἰατροί, οἱ νοσοκόμοι, οἱ ἱερεῖς κ.λ., κρατοῦνται δὲ αἰχμαλῶται ἕως ὅτου τελειώσῃ ὁ πόλεμος, ἐκτὸς ἂν γίνῃ ἀνταλλαγὴ αἰχμαλῶτων ἐκ μέρους τῶν δύο ἐχθρῶν στρατῶν.

ΑΚΑΚΙΑ. — Φυτόν εὐρισκόμενον πανταχοῦ ἀλλὰ προπάντων εἰς τὰ λεπτὰ μέρη. Τῆς ἀκακίας ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη ἐκ τῶν ὁποίων κοινότερα ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ λευκὴ καὶ ἡ κόκκινη ἀκακία. — Τὸ ξύλον τῆς εἶνε κατάλληλον πρὸς καῦσιν, πρὸς κατασκευὴν ἀκτίνων διὰ τὰς ρόδας τῶν ἀμαξῶν, βελονθηκῶν κ.λ.π.

Ἡ ἀκακία πολλαπλασιάζεται διὰ καταβολὰδων, ριζῶν καὶ σπόρου· οἱ σπόροι ὅμως πρέπει νὰ μένουν ἐπὶ τοῦ δένδρου ἕως τὰ τέλη τοῦ φθινοπώρου, νὰ σπείρωνται δὲ ἐν τῷ μεταξὺ ἕως τὴν ἀνοιξιν καὶ ἰδίως κατὰ τὸν Μάϊον εἰς βάθος 3 ἢ 4 ὑφεκατομέτρων καὶ εἰς τόπον καλοσκαμμένον καὶ φουσκισμένον.

Ἀκακία

Εἰς τὸ κλάδευμα τῆς ἀκακίας πρέπει νὰ δίδεται μεγάλη προσοχὴ κατὰ τὸν πρῶτον μάλιστα χρόνον, ὅτε πρέπει νὰ κόπτονται ὅλοι οἱ περιττοὶ κλάδοι καὶ νὰ ἀφίεται εἰς μόνον, ὁ μεσαῖος. Τὰ φύλλα τῆς ἀκακίας εἶνε λαμπρὰ τροφή διὰ τὰ ζῶα, τὰ δὲ ἄνθη τῆς γίνονται ὠραῖον γλύκισμα καὶ στομαχικὸν σιρόπι ἂν τὰ ζεματίσωμεν ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος περιέχοντος ἀρκετὴν ποσότητα σακχάρου καὶ τὰ ἀφήσωμεν ἐντὸς αὐτοῦ ἐπὶ 24 ὥρας.

Εἰς τὸ σιρόπι τοῦτο ἂν προσθέσωμεν μικρὰν ποσότητα οἴνου πνεύματος κατασκευαζόμεν γευστικώτατον ἠδύποτον.

ΑΚΑΝΘΑ.— Τόσον πολλὰ εἶδη ἀκανθῶν ὑπάρχουν, ὥστε καὶ ἑκατὸν σελίδες δὲν θὰ ἤρκουν νὰ τὰς περιγράψωμεν ὅλας. Ἡ λεγομένη μαλακὴ ἀγκαθιά εἶνε κοινοτάτη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔχει ὠραία, μεγάλα καὶ μαλακὰ φύλλα, ἔχει δὲ ὕψος τὸ πολὺ ἐνός μέτρου. Ἐπίσης κοινοτάτη εἶνε εἰς τοὺς ἀγρούς μας καὶ ἡ ἀγκαθωτή, ἡ ὁποία εἶνε σκληρὰ ἔχει δὲ τὸ αὐτὸ σχεδὸν μέγεθος μὲ τὴν μαλακὴν. Αἱ ἀκανθαὶ πολλαπλασιάζονται μὲ σπόρους ἢ μὲ κομμάτια ριζῶν, σπείρονται δὲ τὸν Μάρτιον εἰς χῶματα ἐλαφρὰ καὶ ξηρὰ καὶ μεταφυτεύονται τὰ φυτάρια τὸ φθινόπωρον.

*Ακανθα

Τὰ φύλλα τῆς ἀκάνθης βραζόμενα κάμουν καλὸν μαλακτικὸν φάρμακον, αἱ δὲ ρίζαι τῆς, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ συλλέγωμεν τὸ φθινόπωρον ἢ τὴν ἀνοιξιν, ἀφ' οὗ πλυθοῦν καλὰ καὶ ξηρανθοῦν, χρησιμεύουν βραζόμεναι ὡς φάρμακον κατὰ τῆς αἱμοπτυσίας καὶ τῆς ἐμμηνορραγίας τῶν γυναικῶν.

ΑΚΑΝΘΟΧΟΙΡΟΣ (Σκαντζόχοιρος).— Ὁ ἀκανθόχοιρος θὰ ἦτο ἐν ἀπὸ τὰ χρησιμώτερα ζῶα ἂν δὲν εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ τρώγῃ τὰ αὐγὰ τῶν πτηνῶν ἀπὸ τὰς φωλεάς των, ὅταν γεννοῦν κατὰ γῆς. Ἄλλ' ὅμως καταστρέφει τὰ ἔντομα, τοὺς ποντικούς, τοὺς κοχλίας (σαλιγγάρους), τὰ φειδια, τῶν ὁποίων μάλιστα τὸ δηλητηρίον δὲν τοὺς βλάπτει καθόλου, κ.τ.λ. Αἱ ἔχιδναι

(ὄχλαις) μόλις ἐνοήσουν ὅτι εἰς ἐν μέρος εὐρίσκεται ἀκανθόχοιρος, φεύγουν ἀμέσως καὶ τὸν ἀφίνουν νὰ ζῆ ἡσυχος μόνος του.

*Ακανθόχοιρος.

Ὁ ἀκανθόχοιρος ἐξημερώνεται εὐκολώτατα, ὡς ἐκ τούτου δὲ θὰ ἦτο καλὸν νὰ τὸν χρησιμοποιοῦν οἱ γεωργοὶ διὰ νὰ καταστρέφῃ τὰ ἔντομα καὶ τὰ ἔρπετά τῶν κήπων τῶν..

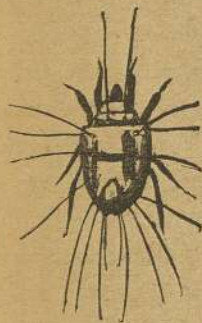
Τὸ ἀγκαθωτὸν του φόρεμα τὸν προστατεύει ἀπὸ τὴν προσβολὴν ἄλλων ζῶων, τὸ δὲ κρέας του ἔχει μὲν μίαν ἄσχημον μυρωδιάν, ἀλλὰ εἶνε ἀρκετὰ νόστιμον καὶ οἱ χωρικοὶ τὸ μεταχειρίζονται πρὸς τροφήν, ὁμοιάζει δὲ πολὺ μὲ τὸ κρέας τοῦ χοίρου.

Διὰ νὰ συλλάβῃ κανεὶς ἀκανθόχοιρον, ἐπειδὴ τὴν ἡμέραν δὲν βγαίνει ἀπὸ τὴν φωλεάν του, ἀρκεῖ νὰ καύσῃ εἰς τὴν εἴσοδον αὐτῆς ὀλίγον θειάφι, διότι τότε τὸ ζῶον ἐξέρχεται ἐπειδὴ δὲν εἴμπορεῖ ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν ὄσμην τοῦ θείου.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὑπάρχει εἶδος τι ἀκανθόχοιρου μὲ μακρὰν οὐρὰν ὁ ὁποῖος ζῆ ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα.

ΑΚΑΡΙ.— Ζωῦριον μικροσκοπικὸν ὅμοιον σχεδὸν μὲ ἀράχην τὸ ὁποῖον προσβάλλει τὴν ἀμπελον, δαγκάνει τὰ φύλλα καὶ τοὺς βλαστοὺς τῆς καὶ σχηματίζει ἐπάνω εἰς αὐτὰ φούσκας ἢ καρούλας. Διαχειμάζει τὸ ἀκαρι μέσα εἰς τὰ μάτια τῶν ἀμπέλων, αὐξάνει δὲ καὶ πληθύνεται ὅταν τὸ καλοκαίρι εἶνε θερμὸν καὶ τότε καταστρέφει τὰς ἀμπελοφυτείας διότι προξενεῖ τὴν νόσον ἡ ὁποία λέγεται:

*Ακαρίασις ἢ κοινῶς καρούλα. Τὰ φύλλα σκεπάζονται ἀπὸ μικρὰς καρούλας κατ' ἀρχὰς πρασίνας ἀλλὰ κατόπιν καστανάς, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο μέρος τὰ φύλλα εἶνε σκεπασμένα μὲ χνοῦδι ὅπου εὐρίσκεται καρούλα.— Ἐπειδὴ ὅμως δὲν κατωρθώθη ἀκόμη νὰ

*Ακαρι.

ἀνακαλυφθῆ ἀκριβῶς εἰς ποῖον μέρος τῆς ἀμπέλου εὐρίσκεται τὸ ζωύφιον αὐτό, καλὸν εἶνε οἱ ἀμπελουργοὶ νὰ κόπτουν καὶ πετοῦν τὰ προσβαλλόμενα φύλλα ἢ καλλίτερον νὰ τὰ καίουν. Ἐπίσης καλὸν εἶνε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ κάθερου καὶ τοῦ κλάδου νὰ καίωνται ὅλαι αἱ περιτταὶ βέργαι ἐπὶ τῶν ὁποίων διαχειμάζει τὸ ἄκαρι. Τέλος δέ, ἐπίσης καλὸν εἶνε μετὰ τὸ κλάδευμα νὰ ἀλείφεται ὁ κορμὸς καὶ αἱ βέργαι μὲ διάλυσιν ἐνὸς μέρους θεϊκοῦ χαλκοῦ (γαλατόπετρας) καὶ πέντε μερῶν ὕδατος, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει καὶ διὰ νὰ προλαμβάνη πολλὰς ἄλλας ἀσθενείας.

ΑΚΑΡΝΑΝΙΑ. — Χώρα τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἀποτελοῦσα τὸ δυτικὸν ἡμισυ τοῦ Νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. Διαρεῖται φυσικῶς εἰς δύο μέρη, τὸν Βάλτου πρὸς Β. καταλήγοντα εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἄρτης, καὶ τὸ Ξηρόμερον, μετὰ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Ἀσπροποτάμου (Ἀχελῷου). — Ὁ Βάλτος εἶνε χώρα βουνώδης καὶ ὑπερβολικὰ ἀπόκρημος, πλήρης ἀπὸ λαγκάδια καὶ ξηροπόταμα ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δάση μεγάλα καὶ πυκνότατα· τὰ μικρὰ του ὄροπέδια καλύπτονται ἀπὸ ἀμπέλους καὶ σιτάρια ἰδίως, ἀλλὰ μένου καὶ πολλὰ μέρη ἐντελῶς ἀκαλλιεργητὰ· τὰ ἀπέραντα δάση τοῦ Βάλτου ἀνήκουν ὅλα εἰς τὸ δημόσιον χωρὶς νὰ φέρουν κανέν εἰσόδημα, ἐνῶ εἰμποροῦσαν νὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς τὴν ναυπηγίαν καὶ νὰ πλουτίσουν τὸ Κράτος, σήμερον δὲ μόνον ἀπὸ τὰ βαλανίδια ὠφελοῦνται πολλὰ οἱ κάτοικοι. — Τὸ δὲ Ξηρόμερον ἔχει καὶ αὐτὸ βουνὰ ἀπόκρημα, ἀλλὰ καὶ πεδιάδας μεγάλας· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἔδαφός του εἶνε ξηρὸν καὶ σπογγῶδες, ἀπορροφᾷ εὐκόλως τὰ νερὰ καὶ διὰ τοῦτο ἡ χώρα αὕτη δὲν ἔχει ποταμούς καὶ πηγὰς, ἀπὸ δὲ τὰ νερὰ τὰ ὁποῖα ρέουν ὑπογείως ἐξηματίσθησαν ἐδῶ αἱ λίμναι Ἀμβρακία, Ρέβιος, Μεγάλῃ Ὁξερὸς καὶ Μικρὰ Ὁξερὸς, αἱ ὁποῖαι συγκοινωνοῦν ὑπογείως καὶ χύνουν ἐπὶ τέλους τὰ νερὰ των εἰς τὸν Ἀσπροπόταμον. Οἱ λόφοι ἀπὸ τοῦ Ξηρομέρου εἶνε σκεπασμένοι ἀπὸ λαμπρὰς ἀμπέλους, αἱ δὲ πεδιάδες του πλησίον τῶν χωρίων ἔχουν παχύτατα χωράφια, ἀλλὰ ἡ γεωργία καὶ ἐδῶ

εἶνε περιορισμένη. — Ἡ Ἀκαρνανία σήμερον περιέχει 2 ἑπαρχίας, 9 δήμους, καὶ 45,000 κατοίκους.

ΑΚΑΡΠΙΑ ΟΠΩΡΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ. — Πολλὰς φορές συμβαίνει δένδρα μεγάλα καὶ παχύτατα νὰ μὴ δένουν καρποὺς ἢ καὶ νὰ μὴ τοὺς κρατοῦν. Τοῦτο προέρχεται ἐξ ὑπερβολικῆς ὑγείας τοῦ δένδρου· συμβουλευόμεν δὲ τὰ ἐξῆς κατὰ τῆς τοιαύτης ἀκαρπίας: Νὰ χαράσσωνται ἐλαφρῶς οἱ κλάδοι ποῦ φέρουν τοὺς καρποὺς διὰ νὰ μετριάζεται ἡ πληθώρα τῶν χυμῶν ἢ καὶ νὰ ἀποκόπτεται μία ἀπὸ τὰς ρίζας τοῦ δένδρου διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Οὕτω πως τὰ ἄκαρπα δένδρα γίνονται καρποφόρα.

ΑΚΡΑ ΠΤΗΝΩΝ. — Δηλαδὴ κεφαλὴ, πτέρυγες, πόδες, λαίμμος κ. λ. π. Συνηθέστατα μαγειρεύονται τὰ ἄκρα τοῦ Ἰνδιάνου (γάλλου) ὡς ἐξῆς: Ἀφαιρέσατε ἀπὸ τὸ κεφάλι τὰ μάτια καὶ τὴν μύτην, κόψατε εἰς δύο τὰ πτερά, κοκκινίσατέ τα μὲ βούτυρον, προσθέσατε κατόπιν ζωμὸν κρέατος ἢ νερόν, πατάτες καὶ γογγύλια καὶ κατόπιν τὰ στέλλετε νὰ ψηθοῦν. — Βραστά τὰ ἄκρα εἶνε πολὺ ὠφέλιμα εἰς πρόσωπα ἀδύνατα καὶ φιλάσθENA.

ΑΚΡΑΙΦΝΙΟΥ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἑπαρχίαν Θηβῶν, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Καρόϊτσαν, 15 χωρία καὶ Μονὰς καὶ 1990 κατοίκους.

ΑΚΡΙΔΕΣ. — Βλαβερὰ ἔντομα, εὐρισκόμενα μέσα εἰς τὰς φυτείας, τὰς ὁποίας καταστρέφουν. Εἰς τὰς ἀνατολικὰς χώρας ἰδίως αἱ ἀκρίδες εἶνε πολυάριθμοι καὶ καταστρεπτικοί. Τὰ ζωύφια ταῦτα ἔρχονται πολλάκις τόσον πολυάριθμα ὥστε ὁμοιάζουν μὲ σύννεφα καὶ καλύπτουν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ τότε εἶνε ἀληθῆς πληγὴ Φαραῶ διὰ τὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας ἐμφανίζονται. Ἄρκοῦν ὀλίγα ἡμέραι τότε διὰ νὰ μαδίσουν ὀλοκλήρους πεδιάδας σπαρτῶν. Αἱ ἐπιδρομαὶ τῶν ἀκρίδων εἶνε συνηθέσταται καὶ φοβερὰ εἰς τὴν Οὐγγαρίαν ὅπου τὰς φέρουν οἱ ἀνατολικοὶ ἄνεμοι· διὰ νὰ τὰς καταστρέφουν δὲ οἱ Οὐγγροὶ μεταχειρίζονται τὸν καπνόν.

Ἀκρίδα

Ἀνάπτουν ξυλάρια, βέργας καὶ χόρτα ἄφθονα καὶ γεμίζει ἡ ἀτμοσφαῖρα ἀπὸ καπνὸν ἀπὸ τὸν ὅποιον πνίγονται αἱ ἀκρίδες καὶ ψωφοῦν στρώνουσαι κατὰ ἑκατομμύρια τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου πίπτουν. Τότε τὰς συνάζουσιν ἀμέσως καὶ τὰς θάπτουσιν διότι εἶνε ἐπικίνδυνα τὰ πτώματά των ἐπειδὴ γεννοῦν ἐπιδημικὰς ἀσθενείας. Ἀναφέρεται ὅτι τὸ ἔτος 200 πρὸ Χριστοῦ ἑκατομμύρια ἀκρίδων ἀφ' οὗ κατέστρεψαν τὰς φυτείας τῆς Ἀφρικῆς ἔπεσαν ἐντὸς τῆς θανάσεως καὶ ἐγέννησαν ἐπιδημίαν ἀπὸ τῆν ὁποῖαν ἀπέθανον 300,000 ἄνθρωποι!

Εἰς τὴν Μεσοποταμίαν καὶ τὸ Ἰράκ Ἀραβί τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἐπιπίπτουν κατ' ἔτος χιλιάδες ἀκρίδων αἱ ὁποῖαι περνοῦν κατόπιν εἰς τὴν Περσίαν καὶ καταστρέφουσιν τὰς φυτείας τῆς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει συχνότατα καὶ εἰς τὴν Ἀλγερίαν, ὅπου ὀλόκληροι ἀπέραντοι πεδιάδες καταστρέφονται καθ' ὀλοκληρίαν. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲ τελευταίως ἔχομεν αὐτὴν τὴν φοβερὰν πληγὴν, ἡ ὁποία πολὺ συχνὰ, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη κατέστρεψε τὰ σπαρτὰ καὶ τὰς ἀμπελοφυτείας μας.

Ὅλαι αἱ Κυβερνήσεις ἐπλήρωσαν πάντοτε ἀδρότατα διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἐντόμου αὐτοῦ, ἀλλὰ ἡ πληρωμὴ εἶνε ματαία ὅταν οἱ ἴδιοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι γεωκτῆμονες δὲν ἐργάζονται διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀκρίδων, αἱ ὁποῖαι ἄλλως τε πολλαπλασιάζονται ταχύτατα, διότι ἐκάστη γεννᾷ 200—400 αὐγά.

Πρὸς καταστροφὴν τῶν ἀκρίδων ἐκτὸς τοῦ μέσου τοῦ ὁποῖου μεταχειρίζονται εἰς τὴν Οὐγγαρίαν, χρησιμοποιοῦν πρὸς τοῦτοις καὶ τὸ ζεστὸν ὕδωρ. Εἰς τὴν Ἀλγερίαν μετεχειρίσθησαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐξῆς μέσον: ἐκρέμων ὅσον τὸ δυνατὸν ὑψηλότερα μακρὰ σειρὰν πανίων τὰ ὁποῖα ἔφθνον μέχρι τοῦ ἔδαφους ἔσκαπτον δὲ ἐμπροσθεν αὐτῶν μακρὸν καὶ βαθύ χανδάκι. Ὅταν τὸ νέφος τῶν ἀκρίδων ἔφθανεν ἐκεῖ, ἐκτύπων ἐπὶ τῶν πανίων ἀπὸ τὴν ὀρμὴν τὴν ὁποῖαν εἶχον καὶ αἱ ἀκρίδες ἐπιπτον μέσα εἰς τὸ χανδάκι ὅπου τὰς ἐθανάτωνον. — Μετεχειρίζοντο ἐπίσης πρὸς καταστροφὴν αὐτῶν καὶ τὸ πετρέλαιον, ἀλλ' ἡ δαπάνη εἶνε μεγάλη.

ὅταν ὅμως δὲν εἶνε πάρα πολλὰ τὸ καλλίτερον μέσον εἶνε νὰ τὰς συλλέγωμεν μετὰ τὰς χεῖρας.

Πρὸς καταστροφὴν τῶν μικρῶν (ἀπτέρων) ἀκρίδων συντελεῖ καὶ τὸ ἐλαφρὸν ράντισμα τοῦ ἔδαφους μετὰ νερὸν εἰς τὸ ὅποιον ἀναμιγνύομεν ἀρκετὴν ποσότητα μονοθειοῦχου νατρίου (monosulfure de sodium) 8—12 βιβλίων. — Ἐπίσης διαλύομεν ἐντὸς 100 ὀκάδων ὕδατος ζεστοῦ 25 ὀκάδας κοινῆς σόδας τῶν σαπωνοποιῶν, καὶ εἰς 35 ὀκάδας ὕδατος σβύνομεν 10 ὀκάδας ἀσβέστου ἀνακατώνομεν τὸ ὄλον καὶ καταβρέχομεν μετὰ τὸ μίγμα τὸ ἔδαφος ὅπου εὐρίσκονται αἱ ἀκρίδες.

Τὰ ἀμπέλια καὶ αἱ σταφιδάμπελοι δύνανται νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν ἀκρίδων, ἂν ραντισθοῦν μετὰ κοινὸν ὕδωρ εἰς τὸ ὅποιον νὰ ἔχωμεν διαλύσει 2 τοῖς % θειικοῦ χαλκοῦ καὶ $\frac{1}{4}$ τοῖς % κοινῆς ἀσβέστου. Τότε αἱ ἀκρίδες δὲν πλησιάζουσιν εἰς τὰ κλήματα καὶ αἱ ἀμπελοφυτεῖαι σώζονται ἀπὸ βεβαίαν καταστροφὴν.

ΑΚΡΟΛΟΦΙΤΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν, ἔχει δὲ πρωτεύουσιν τὸ χωρίον Καρουσάδες, 13 χωρία καὶ 5383 κατοίκους.

ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ ΧΩΡΑ. — Μεγάλῃ ἀποικία τῶν Ἀγγλων, λεγομένη ἀπ' αὐτοῦς *Καπλάνδη*. Ἡ ἀποικία τοῦ Ἀκρωτηρίου κατέχει τὴν μεσημβρινωτάτην ἄκρην τῆς Ἀφρικῆς, ὠνομάσθη δὲ οὕτω ἀπὸ τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον ἀκρωτήριο τῆς *Καλῆς Ἑλπίδος*. Εἶνε χώρα ὀρεινὴ καὶ θερμὴ παράγει δὲ ἄφθονα φυτικὰ προϊόντα καὶ τρέφει πλεῖστα ὅσα ζῶα ἡμερα καὶ ἄγρια. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς εἶνε ἐντόπιοι Ἀφρικανοὶ καὶ Ὀττανόται, ὀλίγοι δὲ Ὀλλανδοί, Ἀγγλοὶ καὶ ἄλλοι Εὐρωπαῖοι. ἔχει λιμένας πολλοὺς καὶ μεγάλους καὶ ποταμοὺς μετρίου μήκους. — Πρωτεύουσα τῆς ἀποικίας εἶνε τὸ Ἀκρωτήριο ἢ *Κεπ-τάων* δηλαδὴ ἀκρωτηρίου πόλις, κειμένη εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἄκρην τῆς Ἀφρικῆς καὶ χρησιμεύουσα ὡς σταθμὸς τῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα κάμνουσιν τὸν γύρον τῆς Ἀφρικῆς διὰ νὰ μεταβῶν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην εἰς τὰς Ἰνδίας, ἂν καὶ τότε πλέον

πολύ ὀλίγα περνοῦν ἀπ' ἐκεῖ, διότι ὅλα ταξιδεύουν, διὰ τὴν μεγάλην συντομίαν τοῦ ὁρόμου διὰ τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ. Ἀπέχει ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἐλπίδος 50 χιλιομέτρα καὶ ἔχει 30,000 κατοίκους, ἀκρόπολιν ἰσχυράν, βοτανικὸν κῆπον, ἀστεροσκοπεῖον, μουσεῖον κ. τ. λ. Ἐκτίσθη δὲ ἀπὸ τοὺς Ὀλλανδοὺς τῷ 1650. Ἐνεργεῖ δὲ ὁ λιμὴν τῆς ἀξιόλογον ἐμπόριον μὲ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν. — Ὅλη ἡ ἀποικία ἔχει ἔκτασιν 500,000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, (εἶνε δηλαδὴ ὀκταπλασία τῆς Ἑλλάδος), καὶ 750,000 κατοίκους.

ΑΛΑΒΑΜΑ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς βορείου Ἀμερικῆς, ἔχουσα πρὸς μεσημβρίαν τὸν Μεξικανικὸν κόλπον. Ἡ Ἀλαβάμα ἔχει ἔκτασιν 135,322 τετραγ. χιλιομέτρα καὶ κατοίκους 1,300,000 ἐκ τῶν ὁποίων 600,000 εἶνε μαῦροι. Εἶνε χώρα ὄρεινὴ πρὸς τὰ βόρεια μέρη καὶ πεδινὴ πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ ἔχει πολλοὺς βάλτους εἰς τὰ παράλια· τὸ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε εὐφορώτατον, παράγον ἰδίως ἀφθονον βάρβικκα, ἔχει δὲ καὶ μέγα ἐμπόριον διευκολυνόμενον ἀπὸ τοὺς μεγάλους ποταμοὺς Τεννεσσέϋ, Ἀλαβάμα καὶ Μοβίλε. Πρωτεύουσαν ἔχει τὴν Μοργόμεν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κούζα, παραποτάμου τοῦ Ἀλαβάμα, καὶ σπουδαιότερον λιμένα τὸν Μοβίλε.

ΑΛΑΒΑΣΤΡΟΣ. — Τὰ ἀλαβάστρινα, δηλαδὴ τὰ φαρφουρένια ἀγγεῖα προσκολλῶνται ὅταν σπάσουν ἂν ἀλείψωμεν αὐτὰ διὰ τοῦ σιέλου τῶν σαλιγκάρων, τὸν ὁποῖον εὐρίσκωμεν μέσα εἰς τὸ ὄστρακον αὐτῶν.

ΑΛΑΓΟΝΙΑΣ δημος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμῶν, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Σίτσουαν, 6 χωρία, 2 μονὰς καὶ 3785 κατοίκους.

ΑΛΑΤΙ. — Τὸ ἀλάτι εὐρίσκεται διαλελυμένον μέσα εἰς τὸ θαλάσσιον ὕδωρ, κρυσταλλωμένον δὲ εἰς τὰ ἀλατωρυχεῖα, ὅτε λέγεται ὀρυκτὸν ἄλας. Τὸ θαλασσινὸν ἀλάτι εἶνε παραγεμισμένον ἀπὸ γύψου, ἐγγλῶριον κάλιον καὶ ἐγγλῶριον μαγνήσιον. Ἀπὸ τὸ ἀλάτι παράγεται σόδα, ἀμμωνιακὸν καὶ ὑδροχλώριον.

Εἰς τοὺς κτηνοτρόφους τὸ ἀλάτι εἶνε χρησιμώτατον. Ἄν θέ-

λου νὰ παχύνουν τὰ προωρισμένα διὰ σφαγὴν ζῶα, ἄς τοὺς δίδουν τακτικῶς ἀλάτι, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ρίπτεται μέσα εἰς τὴν τροφήν (100 ὀκάδες τροφή 1 ὀκά ἀλάτι). Εἰς τὰ λοιπὰ ζῶα πρέπει νὰ δίδεται τὸ ἡμισυ. — Ὅταν ἡ τροφή τῶν ἵππων ἔχει βλαφθῆ ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν, ἀρκεῖ νὰ ρίπτεται μέσα εἰς 1000 ὀκάδας τροφῆς 5 ὀκάδες ἄλατος διὰ νὰ μὴ βλάβη τὴν ὑγείαν τῶν ζῶων. — Ἐπίσης εἰς τὰ ζῶα τὸ ἀλάτι ὠφελεῖ, διότι προλαμβάνει πολλὰς ἀσθενείας των, καθότι διευκολύνει τὴν χώνευσιν. Δὲν πρέπει δὲ νὰ δίδωμεν ἀλάτι μόνον εἰς τὰ πολὺ εὐρωστα καὶ ζωηρὰ ζῶα. — Τὸ ἀλάτι χρησιμοποιεῖται εἰς τὰ ζῶα καὶ ὡς καθάρσιον· τότε ὅμως πρέπει νὰ δίδεται κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ποσότητας :

Εἰς τὸν ἵππον	250—275	γραμμάρια.
» » βοῦν	450—500	»
» τὸ πρόβατον	60—90	»
» τὸν χοῖρον	60—90	»
» » σκύλλον	30—50	»

ἔχει περισσότερον, διότι εἶνε φόβος νὰ δηλητηριασθῆ τὸ ζῶον.

Ὁ ἄνθρωπος μεταχειρίζεται τὸ ἀλάτι ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, διότι εἶνε θρεπτικόν, ὀρεκτικόν καὶ χωνευτικόν, κάμνει δὲ τὰς τροφὰς νοστιμότερας καὶ ὠφελεῖ πολὺ τοὺς ἀτροφικούς καὶ τοὺς ἀδυνατούς, δὲν προκαλεῖ δὲ τὴν δίψαν, ὅπως πιστεύωμεν ὅλοι ἐσφαλμένως.

ΑΛΓΕΡΙΑ. — Μεγάλη χώρα τῆς βορείου Ἀφρικῆς, ἡ ὁποία κατέχεται σήμερον ἀπὸ τοὺς Γάλλους. Ἀρχίζει ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ἀντικρὺ τῆς Γαλλίας καὶ φθάνει ἕως τὴν ἔρημον Σαχάραν ὅπου τὰ σύνορα δὲν ἔχουν χαραχθῆ ἀκόμη. Ἡ Ἀλγερία ἔχει ἔκτασιν 670000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, εἶνε δηλαδὴ δεκαπλασία καὶ πλέον τῆς Ἑλλάδος, καὶ 5 ἑκατομ. κατοίκους, μεταξὺ τῶν ὁποίων 200,000 εἶνε Γάλλοι καὶ 40,000 εὐρωπαϊοὶ ἄλλων ἐθνικοτήτων.

Εἰς τὰ παράλια ἡ Ἀλγερία εἶνε πετρώδης καὶ ἀπότομος δὲν ἔχει δὲ λιμένας ἐκτὸς δύο ἢ τριῶν ἀξίων σημειώσεως. Ἀπ' ἐδῶ

μέχρι τῆς βουνοσειρᾶς τοῦ Ἄτλαντος περιέχει μεγάλας πεδιάδας, αἱ ὁποῖαι εἶνε κατάφυτοι ἀπὸ διάφορα εἶδη φυτῶν καὶ δένδρων καὶ περιέχουν ἀπέραντα καὶ πυκνὰ δάση. Κατόπιν ἔρχεται τὸ μέγα βουνὸν Ἄτλας καὶ ἀρχίζει ἡ ἔρημος Σαχάρα, ἡ ὁποία ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε ἀκαλλιέργητος καὶ ξηρὰ, περιέχει δὲ ἐδῶ ἐκεῖ μικρὰς καὶ μεγάλας ὁάσεις, ὁπλαδὴ τόπους καλλιεργημένους καὶ μὲ νερά, εἰς δὲ τὴν λοιπὴν χώραν μόνον ὀλίγα ἄγρια χόρτα καὶ χαμόκλαδα φυτρῶνουν. — Τὸ μόνον βουνόν, τὸ ὁποῖον περιέχει ἡ Ἄλγερία εἶνε ὁ Ἄτλας, ὁ ὁποῖος σχηματίζει 3 σειρὰς καὶ ἔχει ὑψηλοτέρας κορυφὰς τὰ βουνὰ Χεκίκα (2312 μέτρα), Οὐαρανσένι (2000 μ.) καὶ Τζουρτζούρα (2000 μ.) — Ποτάμια ἡ χώρα ἔχει μεγάλα ἀλλὰ τὸ καλοκαῖρι ξηραίνονται· σπουδαιότερον εἶνε ὁ Κελίφης, ὁ ὁποῖος ἔχει μῆκος 450 χιλιόμετρα, περιέχει δὲ καὶ λίμνας καὶ τέλματα πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ξηραίνονται τὸ καλοκαῖρι καὶ μεταβάλλονται εἰς μεγάλας πεδιάδας σκεπασμένας ἀπὸ ἀλάτι.

Τὰ βουνὰ τῆς περιέχουν πλούσια μεταλλεῖα σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, ἀντιμονίου, τζίγκου, ἀργύρου καὶ χρυσοῦ εἰς μερικὰ μέρη. Προσέτι δὲ μάρμαρα, μυλόπετρας καὶ θειοῦχα μεταλλικὰ νερά. — Σπανίως πίπτει χιὼν εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἄλγερίας, τὸ δὲ κλίμα τῆς εἶνε πολὺ θερμὸν καὶ εἰς πολλὰ μέρη τὸ θερμόμετρον φθάνει ἕως 52 βαθμοῦς τὸ καλοκαῖρι, εἰς δὲ τὴν ἔρημον φυσοῦν συχνότατα οἱ φοβεροὶ καὶ καυστικοὶ ἄνεμοι Σιμὸν καὶ Σιρόκος. — Ἐχει πολλῶν εἰδῶν δένδρα, ἐλαίας, φοίνικας, βαλανιδέας, κέδρους, πλατάνους κ.τ.λ. καὶ πλεῖστα ὅσα φυτὰ καὶ ἄνθη, καλλιεργεῖται δὲ ἐπιτυχῶς εἰς πολλὰς πεδιάδας ὁ ἐὺκαλυπτος, καὶ τρέφει ὅλα τὰ εἶδη τῶν εὐρωπαϊκῶν ζώων καὶ ἄγρια θηρία, λέοντας, πάνθηρας, υἰάνας, τζακάλια, τίγρεις, ἀγριοχοίρους, γαζέλλας, πιθήκους, στρουθοκαμήλους καὶ πολλῶν εἰδῶν πτηνά, τὰ ὁποῖα καταδιώκονται ἀδιακόπως ἀπὸ τοὺς κυνηγοὺς καὶ φονεύονται κατ' ἔτος κατὰ χιλιάδας.

Αἱ φυτεῖαι τῆς Ἄλγερίας καταστρέφονται πολὺ συχνὰ ἀπὸ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀκρίδων τὰ ὁποῖα ἐπιπίπτουν κατ' αὐτῶν.

Εἰς τὸ ἄρθρον «ἀκρίδες» ἐγραψαμεν τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον τὰς καταστρέφουν οἱ Ἄλγερῖνοι γεωργοί. — Ὁ σῖτος εἰς τὴν Ἄλγερίαν καρποφορεῖ 3 φορές τὸν χρόνον, ἐξάγεται δὲ ἄφθονον ἔλαιον, βάμβαξ, μέταξα, μαλλίον, ὄπιον καὶ λαμπρὰς ποιότητος οἶνοι.

Εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς Ἄλγερίας εὐρίσκει κανεὶς πολλὰς φυλὰς τῆς Ἀφρικῆς. Μουσουλμάνους Ἀραβας, Φελάχους, Βεδουίνους κ.τ.λ. ἐκάστη τῶν ὁποίων ἔχει ἰδιαιτέρα ἥθη καὶ ἔθιμα. Ἐχει δὲ ἡ ἀποικία καὶ σιδηροδρόμους ἐκτάσεως 2,500 χιλιομέτρων, οἱ ὁποῖοι συνδέουν ὅλας τὰς σπουδαιότερας πόλεις τῆς Ἄλγερίας.

Ἡ Ἄλγερία εἰς τὴν ἀρχαιότητα κατακείτο ἀπὸ φυλὰς βαρβάρους τῆς Ἀφρικῆς, ἔπειτα τὴν κατέλαβον οἱ Καρχηδόνιοι, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους τὴν ἀφῆρσαν οἱ Ῥωμαῖοι. Μετὰ ταῦτα ἔμεινε πάλιν ἀνεξάρτητος, ἔπειτα ὅτε ἦτο καταφύγιον πολλῶν καὶ φοβερῶν πειρατῶν, τὴν κατέλαβον οἱ Μωαμεθανοί, οἱ Τοῦρκοι καὶ τελευταῖον οἱ Γάλλοι τὸ 1830. Σήμερον ἔχει σπουδαιότερας πόλεις τὴν πρωτεύουσαν Ἄλγεριον, τὸ Ὁράν, τὴν Βόννην καὶ τὴν Φιλιππεδίλλην.

ΑΛΓΕΡΙΟΝ. — Μεγάλη πόλις τῆς Ἀφρικῆς, πρωτεύουσα τῆς Γαλλικῆς ἀποικίας Ἄλγερίας, ἀπέχει ἀπὸ τὴν Μασσαλίαν 800 χιλιόμετρα. Ἡ πόλις εἶνε ἐκισμένη εἰς τὰ πλάγια ἀποτόμου λόφου, φθάνουν δὲ αἱ οἰκίαι τῆς ἀπὸ τῆς παραλίας μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου καὶ περικυκλοῦται ἀπὸ ἰσχυρὸν φρούριον. Ἐχει λιμένα μέγαν καὶ πολεμικὸν ναύσταθμον, κατοικεῖται δὲ ἀπὸ 60,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 19,000 Γάλλοι, 7,000 Ἑβραῖοι, 12 χιλιάδες ἐντόπιοι Μουσουλμάνοι καὶ οἱ λοιποὶ ξένοι ἀπὸ διάφορα ἔθνη. Ἐνεργεῖ δὲ τὸ Ἄλγεριον μέγα ἐμπόριον μετὰ τῆς Μασσαλίας ἰδίως μὲ τὴν ὁποίαν ἔχει τακτικὴν συγκοινωνίαν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ. — Πόλις τῆς Αἰγύπτου ἀρχαιοτάτη. Ἐκτίσθη κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, τοῦ ὁποῖου ἔλαβε τὸ ὄνομα. Σήμερον ἡ Ἀλεξάνδρεια εἶνε μία ἀπὸ τὰς ἐμπορικωτέρας πόλεις τῆς Μεσογείου καὶ ἡ δευτέρα κατὰ τὴν

ἐκτασιν καὶ τὸν πληθυσμόν, πόλις τῆς Αἰγύπτου. Ἀπέχει ἀπὸ τὸ Κάϊρον 209 χιλιόμετρα, δηλαδή περίπου ὅσον ἀπέχει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας τὸ Αἴγιον, συνδέεται δὲ μὲ τὸ Κάϊρον διὰ σιδηροδρόμου καὶ ἔχει 250,000 κτιοίκων ἐκ τῶν ὁποίων 50,000 εἶνε ξένοι διαφόρων ἐθνικοτήτων, πλείστοι δὲ Ἕλληνες μεταξὺ τῶν ὁποίων 5,600 ὑπήκοοι τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος.—Οἱ ξένοι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δικάζονται εἰς δικαστήρια μικτὰ τῶν ὁποίων προΐσταται τὸ ἐν τῇ πόλει Ἐφετεῖον.

Ἡ Ἀλεξάνδρεια ἔχει μέγαν καὶ ἀσφαλέστατον λιμένα ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται πάντοτε 200—300 ἐμπορικὰ πλοῖα καὶ ὁ πολεμικὸς στόλος τῆς Αἰγύπτου, ἔχει δὲ ὁ λιμὴν δύο μεγάλας εἰσόδους καὶ διαιρεῖται εἰς ἓνα μέγαν ἐξωτερικὸν καὶ ἓνα μικρὸν ἐσωτερικόν.

Εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν συναντᾶ κανεὶς ὅλας σχεδὸν τὰς φυλὰς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀνατολῆς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ κοινωνία τῆς πόλεως ἔχει παντὸς εἶδους ἔθιμα καὶ συνηθείας· διαιρεῖται δὲ ἡ πόλις εἰς δύο χωριστὰς συνοικίας, τὴν *τουρκικὴν* ἢ ὁποία ἔχει 100,000 κατοίκους καὶ 100 τζαμιά, καὶ τὴν *φραγκικὴν*, διότι *φράγκους* ὀνομάζουν ὅλους τοὺς ξένους.

Ἡ *φραγκικὴ* συνοικία εἶνε ἡ ὠραιοτέρα, ἔχει δὲ τὰς ὁδοὺς λιθοστρώτους, λαμπράς οἰκοδομὰς καὶ ξενοδοχεῖα, θέατρον ὠραῖον, 4 ἐκκλησίας τῶν δυτικῶν, 3 τῶν διαμαρτυρομένων, 3 τῶν ὀρθοδόξων, 1 τῶν Κοπτῶν, 1 τῶν *Μαρωνιτῶν* καὶ 3 ἑβραϊκάς συναγωγὰς. Εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν ἐδρεῖται καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν τῆς Αἰγύπτου καὶ οἱ Πατριάρχαι τῶν Ὀρθοδόξων καὶ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ ἡ ναυτικὴ καὶ στρατιωτικὴ Σχολὴ τῆς Αἰγύπτου.

Ἐκτὸς τούτων ἡ Ἀλεξάνδρεια ἔχει 4 εὐρωπαϊκὰ νοσοκομεῖα καὶ τινὰ Αἰγυπτιακὰ, πλείστα ἐκπαιδευτήρια ὅλων τῶν ἐθνικοτήτων, ἰταλικὸν θέατρον, βιβλιοθήκην καὶ σπουδαιότατα ὄχυράματα.

Ὁ λιμὴν τῆς Ἀλεξανδρείας εἶνε ὁ κυριώτερος ἐν τῇ Μεσογείῳ διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν πολυπληθῶν προϊόντων τῆς Αἰγύ-

πτον καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν Εὐρωπαϊκῶν εἰδῶν. Ἐκ τῶν σπουδαιότερων ἐμπορικῶν καταστημάτων τὰ περισσότερα τὰ διευθύνουν Ἕλληνες, κατόπιν δὲ ἔρχονται οἱ Ἴταλοί, οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Γερμανοί, οἱ δὲ ἐντόπιοι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε ἀπλοὶ μεταπράται.

Ἡ φιλολογία εἶνε ἐλαχίστη, διότι ἡ πόλις εἶνε καθαρῶς ἐμπορικὴ, ἡ δὲ δημοσιογραφία ἔχει πολλὰ ὄργανα καθημερινὰ καὶ μὴ, μεταξὺ τῶν ὁποίων 5 ἢ 6 εἶνε Ἑλληνικὰ καταγινόμενα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὰ τοπικὰ ἐμπορικὰ ζητήματα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ἢ *ἀχυρίνη*).— Πόλις τῆς βορείου Ἰταλίας, ὀνομασθεῖσα οὕτω ἀπὸ τὸν Πάπαν Ἀλέξανδρον Γ'. Ἔχει πολὺ ἀνεπτυγμένην βιομηχανίαν ὑφασμάτων παντὸς εἶδους, κλωσῶν, κηρίων κ.τ.λ. καὶ 60,000 κατοίκους.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ, ὁ *Μακεδῶν*.— Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἦτο υἱὸς τοῦ Φιλίππου, Βασιλέως τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος, ἐγεννήθη δὲ εἰς τὴν Πέλλαν τῷ 356 πρὸ Χριστοῦ. Ὡς διδάσκαλόν του εἶχε τὸν περίφημον φιλόσοφον Ἀριστοτέλην. Ἐγενεὶ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας τῷ 336, ἐνίκησε δὲ ἀμέσως τοὺς ἐπαναστατήσαντας Ἕλληνας καὶ κατέστρεψε τὰς Θήβας καὶ ἔπειτα ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἀσίας. Ἐπέρασε τῷ 334 τὸν Ἑλλήσποντον (Δαρδανέλια) καὶ κατέστρεψε τοὺς Πέρσας πλησίον τοῦ ποταμοῦ Γρανικοῦ. Τότε ὅλη ἡ Μικρὰ Ἀσία ἐγενεὶ ἰδική του, ἀφ' οὗ μάλιστα ἔκοψε μὲ τὸ ξίφος του τὸν γόρδιον δεσμόν, δηλαδή ἓνα κόμβον τὸν ὁποῖον ὅποιος ἤθελε κατορθῶσαι νὰ λύσῃ ἐμελλε νὰ γίνῃ κύριος τοῦ κόσμου καθὼς ἐπίστευον οἱ Ἀσιανοί. Ἐπειτα ἐνίκησε τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν Δαρείον πλησίον τῆς Ἴσσοῦ ἠλευθέρωσεν ὅμως τὴν εὐκογένειαν αὐτοῦ. Μετὰ τὴν λαμπρὰν αὐτὴν νίκην κατέλαβε τὴν Συρίαν καὶ τὴν Φοινίκην, ἐκτὸς τῆς πόλεως Τύρου, τὴν ὁποίαν μετὰ πολλοὺς κόπους ἐκυρίευσεν καὶ κατέστρεψεν.

Ἐπειτα εἰσῆλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ὅπου τὸν ὑπεδέχθησαν ὡς ἐλευθερωτὴν τῶν ἀπὸ τοὺς Πέρσας οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ὅπου ἐκτίσεν τὴν μεγάλην πόλιν Ἀλεξανδρείαν, ἐπεσκέφθη δὲ καὶ τὸν

ναὸν τοῦ Ἀμμωνος Διὸς εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ὁ ἱερεὺς τὸν ὠνόμασεν υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Κατόπιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Περσίαν καὶ μετὰ 47,000 Ἑλληνας κατέστρεψεν 1 ἑκατομμύριον Πέρσας εἰς τὰ Ἀρβηλα τῆς Μεσοποταμίας τῷ 331, μετὰ δὲ τὴν νίκην αὐτὴν κατέλαβεν ἄνευ ἀντιστάσεως ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Περσίας καὶ ἐπροχώρησε ἕως εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας πάντοτε

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος

νικῶν τοὺς ἐχθρούς του. — Μέσα ὅμως εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν δόξαν ἐλησμόνησε τὰς συμβουλὰς τοῦ διδασκάλου του Ἀριστοτέλους καὶ παρεδόθη εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰ Ἀσιατικὰ ἔθη.

Ἡ ὑπερηφάνειά του τότε καὶ ἡ σκληρότης του ἐξηρέθησε τοὺς στρατηγούς του οἱ ὅποιοι τοῦ ἐζήτησαν νέας ἐκστρατείας διὰ νὰ δοξασθοῦν καὶ αὐτοί. Ἐξεστράτευσε λοιπὸν πάλιν κατὰ τῶν Ἰνδιῶν καὶ ἐνίκησε τὸν βασιλέα Πόρον, τὸν ἄφησεν ὅμως κύριον τοῦ βασιλείου του καὶ τοῦ ἔδωκε καὶ ἄλλας πολλὰς χώρας νὰ

κυβερνᾶ. Ἐπειτα ἐκυρίευσεν πολλὰς ἄλλας χώρας τῆς Ἰνδίας καὶ ἔφθασε μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ἰφάσιος, ἀλλὰ οἱ στρατιῶται του δὲν ἤθελον νὰ προχωρήσουν περαιτέρω καὶ ἠναγκάστη νὰ ἀφήσῃ αὐτοὺς νὰ καταβοῦν διὰ τοῦ ποταμοῦ εἰς τὰ παράλια τοῦ Περσικοῦ κόλπου καὶ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ὁ ἴδιος δὲ ἐπὶ κεφαλῆς ὀλίγου στρατοῦ ἐπέστρεψε διὰ ξηρᾶς ἀφ' οὗ ὑπέστη πολλὰς κακουχίας εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἐπὶ ἡμέρας ὀλοκλήρους δὲν ἔπιον σταγόνα ὕδατος μῆτε οἱ στρατιῶται του μῆτε αὐτός. Λέγουν μάλιστα ὅτι, ὅταν μίαν ἡμέραν τοῦ ἔφερον ὀλίγον ὕδωρ τὸ ὁποῖον εἶχον εὔρει μέσα εἰς μίαν πέτραν, αὐτὸς τὸ ἔχυσε καὶ εἶπε ὅτι ἂν ὁ στρατός του διψᾷ πρέπει νὰ διψᾷ καὶ αὐτός. Ἐπανῆλθε λοιπὸν νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος εἰς τὴν Βαβυλῶνα τῷ 325, ὅπου ἐδέχθη τοὺς ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν ἐθνῶν.

Ἐκεῖ ἐσχεδίαζε νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Ἀραβίας, τῆς Ἀφρικῆς, καὶ τῆς Ἰθρίας διὰ νὰ προσθήσῃ καὶ αὐτὰς τὰς χώρας εἰς τὸ ἀπέραντον κράτος του, ὅτε τὸν προσέβαλε δυνατὸς πυρετὸς ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἀπέθανε. Σχεδὸν δὲ δὲν εἶχεν ἀκόμη κλείσει τὰ μάτια, ὅτε τὸ κράτος του διενεμήθη μεταξὺ τῶν στρατηγῶν του καὶ ἀπετέλεσε πολλὰ βασίλεια ἀνεξάρτητα.

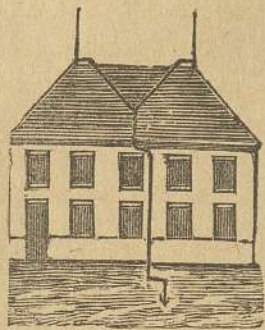
Τὸ σῶμα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐτάφη κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Βαβυλῶνα, κατόπιν δὲ μετεφέρθησαν τὰ κόκκαλά του καὶ ἐτάφησαν εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν ἐντὸς τάφου ὑαλίνου, ὁ τάφος ὅμως αὐτὸς δὲν κατωρθώθη νὰ εὔρεθῇ. Ἀπέθανε δὲ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ σπουδαιότατος στρατηγὸς καὶ πολεμιστὴς τοῦ κόσμου, τὴν 30 Ὀκτωβρίου τοῦ 323 πρὸ Χριστοῦ.

ΑΛΕΞΙΚΕΡΑΥΝΟΝ. — Μηχάνημα διὰ τοῦ ὁποῖου προφυλάττονται ἀπὸ τοὺς κεραυνοὺς τὰ οἰκοδομήματα καὶ τὰ πλοῖα. Σύγκειται δὲ τὸ ἀλεξικέραυνον ἀπὸ ράβδον σιδηρᾶν 6 μέτρων ὕψους τὸ πολὺ ἀπολήγουσαν εἰς ἀκμὴν (μύτην) καὶ ἀπὸ ἓν σύρμα μακρὸν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἀγωγὸς καὶ τὸ ὁποῖον παραχώνεται μέσα εἰς ἓνα πηγάδι. Ὁ

Ἀλεξικ. κούρον

ἀγωγὸς στερεώνεται καλὰ ἐπὶ τοῦ κτιρίου ἢ τοῦ πλοίου καὶ συνδέεται μὲ ἄλλα σύρματα μὲ ὅλα τὰ μεταλλικὰ μέρη τοῦ κτιρίου

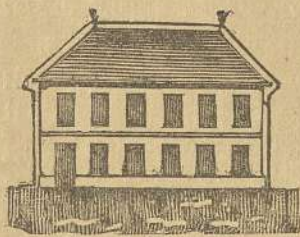

Οἰκία μὲ κοινὸν ἀλεξικέραυνον.

Ἄλεξικέραυνον τοῦ Μέσλεως.

Ἡ ράβδος τοῦ ἀλεξικεραύνου ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἀπορροφᾷ τὸν ἠλεκτρισμὸν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον γεννᾶται ὁ κεραυνός, καὶ νὰ τὸν στέλλει διὰ τοῦ ἀγωγοῦ νὰ βυθίζεται καὶ νὰ χάνεται μέσα εἰς τὸ πηγάδι ἢ εἰς τὴν θάλασσαν χωρὶς νὰ βλάβη τὰ κτίρια ἢ τὰ πλοῖα· εἰς τὰ πλοῖα ὅμως κάθε κατάρτι πρέπει νὰ ἔχη ἰδιαίτερον ἀγωγὸν ὁ ὁποῖος νὰ συγκοινωνῇ μὲ τὴν ράβδον. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ὅταν τὰ κτίρια εἶνε μεγάλα καὶ ἔχουν πολλὰ ἀλεξικέραυνα.

Οἰκία μὲ ἀλεξικέραυνον Μέσλεως.

ΑΛΕΞΙΟΣ ὁ ΚΟΜΝΗΝΟΣ. — Ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου (Κωνσταντινουπόλεως) ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τῷ 1081. Εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους αὐτοκράτορας τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον διωργάνωσε καὶ ἐβελτίωσε κατὰ πολὺ, ἐπολέμησε δὲ πρὸς τοὺς Φράγκους Σταυροφόρους καὶ πρὸς τοὺς Τούρκους καὶ ἀπέθανε τῷ 1118. Τὴν ἱστορίαν του ἔγραψεν ἡ κόρη του εἰς τὴν «Ἄλεξιάδα» της.

ΑΛΕΞΙΦΛΟΓΟΝ. — Ὅταν παρίσταται ἀνάγκη νὰ ἐμποδί-

σωμεν πρᾶγμα τι νὰ βλαφθῇ ἀπὸ τὴν φλόγα ἢ καὶ τὴν πύραν ἀπλῶς, θέτομεν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς φωτιᾶς ἢ τῆς λάμπας τεμάχιον χαρτονίου ἢ καὶ τεντωμένου πανίου τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἀλεξίφλογον ὡς ἐμποδίζον τὴν φλόγα. — Εἰς τοὺς φανούς τῶν πλοίων καὶ τοὺς φάρους ἐν γένει, πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν μεταχειρίζονται πλάκα ἀπὸ μέταλλον.

ΑΛΕΥΡΟΝ. — Εἶνε ἡ σκόνη, τὴν ὁποῖαν ἀφίουν τὰ δημητριακὰ ὅταν ἀλεσθοῦν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν Ἄλεξίφλογον τοῦ 18ου αἰῶνος τῶν πιτύρων, τὰ ὁποῖα σχηματίζονται ἀπὸ τὴν φλούδα τῶν κόκκων. — Ἀπὸ τὸ ἄλευρον τοῦ σίτου κατασκευάζεται ἄρτος, γαλέτται, κόλλα, μακαρόνια καὶ πλείστα ἄλλα ζυμαρικά.

Κατωτέρας ποιότητος εἶνε τὰ ἄλευρα τῆς κριθῆς, τοῦ ἀραβοσίτου, τῆς σήκαλης κ.τ.λ. Ὁ ἄρτος ἀπὸ σήκαλην ἔχει χρῶμα στακτερόν καὶ εἶνε δυσχώνευτος, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ κριθίνος. Τὰ τοιαῦτα ἄλευρα εἶνε χρήσιμα ἀνάμικτα μὲ σιτάλευρον.

Τὸ ἄλευρον διὰ νὰ κάμη καλὸν ἄρτον πρέπει νὰ μὴ εἶνε πολὺ νεοαλεσμένον ἀλλὰ μῆτε καὶ πολὺ παλαιόν, πρέπει δὲ νὰ κοσκινίζεται καλὰ.

Τὰ ἄλευρα διὰ νὰ μὴ χαλοῦν, πρέπει νὰ φυλάττωνται ἐντὸς δωματίων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ὑγρασίαν, νὰ ἀνακατώνωνται δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ νὰ ἀερίζωνται, διότι διαφορετικὰ ἀπὸ τὴν ζέστην εἰμπορεῖ νὰ χαλάσουν. — Ἐπίσης διατηρεῖται τὸ ἄλευρον καὶ μέσα εἰς βαρέλια ἐνδεδυμένα ἐσωτερικῶς μὲ χαρτίον, τὰ ὁποῖα τοποθετοῦνται εἰς δωματίον εὐάερον. Μόνον δὲ κατ' ἀνάγκην εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ μεταχειρισθῇ καὶ σάκκους. — Τὸ δωματίον εἰς τὸ ὁποῖον χύνεται τὸ ἄλεϋρι καὶ τὰ βαρέλια εἶνε χρήσιμα διὰ τοῦ

ἄλευροπώλας, οἱ ὅποιοι διατηροῦν ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὰ ἄλευρα εἰς τὰς ἀποθήκας των, οἱ δὲ ἄρτοποιοί, οἱ ὅποιοι τὰ χρησιμοποιοῦν γρήγορα εἰμποροῦν νὰ μεταχειρίζονται διὰ τὴν εὐκολίαν σάκκους ἐκ λινάτσας.

Ὅταν πρόκειται νὰ κατασκευάσωμεν ἄρτον ἀπὸ διάφορα εἶδη ἄλευρων, τὸ καλλίτερον εἶνε νὰ ἀνακατώνωμεν 3 μέρη σιταλεύρου μετὰ 1 μέρους κριθῆς, ἢ ὅποια κάμνει τὸν ἄρτον μαλακότερον.

Τὰ καλλίτερα ἄλευρα εἶνε πολὺ λευκά καὶ μαλακά. Τὰ δὲ κακῆς ποιότητος διακρίνονται ἂν τὰ τρίψωμεν μετὰ τῶν δύο χειρῶν μας, ὅτε βλέπομεν ὅτι φεύγουν ἀπὸ τὰ δάκτυλα, εἶνε σκληρὰ ἢ καὶ ἔχουν κακὴν μυρωδιάν. — Ἀσφαλέστερον ὅμως διακρίνομεν τὴν καλὴν ποιότητα ἂν χύσωμεν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλευρι ὀλίγας σταλαγματίας ὕδατος : ἐὰν τὸ ἄλευρι ἀπορροφήσῃ τὸ νερὸ εἶνε καλῆς ποιότητος.

Τὸ καλοκαῖρι κινδυνεύουν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν τὰ ἄλευρα νὰ χαλάσουν, διὰ τοῦτο πρέπει τότε νὰ ἀνακατώνονται συχνά, διότι τὰ βλάπτει πολὺ ἡ ζέστη. Τὰ δὲ βαρέλια καὶ οἱ σάκκοι ἐντὸς τῶν ὁποίων τὰ ἄλευρα πρόκειται νὰ μείνουν ἐπὶ πολὺ καιρὸν πρέπει νὰ ἀδειάζονται νὰ κοσκινίζονται καὶ νὰ ξαναγεμίζονται.

Τὰ ἄλευρα βλάπτονται περισσότερο τὸ καλοκαῖρι ὅταν τὰ σιτηρὰ δὲν ἦσαν καλὰ στεγνωμένα ὅταν τὰ ἀλέσωμεν, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσέχωμεν τὸ σιτάρι νὰ ἦνε πολὺ στεγνὸν καὶ ξηρὸν.

Ἄλευρα νοθευμένα. — Τὰ ἄλευρα νοθεύονται καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον διὰ τῆς ἀναμίξεως μὲ ἄλλα κατωτέρας ποιότητος, ἢ μὲ λευκὰργίλον καὶ κρητῖδα (τεμπεσίρι), τότε δὲν εἶνε πλέον θρεπτικά καὶ πολλάκις εἶνε ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν υἰγιάν. — Δυνάμεθα εὐκόλως νὰ διακρίνωμεν τὰ νοθευμένα ἄλευρα διὰ τοῦ ἐξῆς τρόπου.

Λαμβάνομεν 25 δράμια ἀλεύρου καὶ τὰ ἀναμιγνύομεν μὲ 10 ἢ 15 δραμ. ὕδατος μέχρις οὗ γίνουσι ζυμάρι. Τὸ ζυμάρι αὐτὸ τὸ ἀφίνομεν 1 ὥραν σχεδὸν κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ $\frac{1}{2}$ κατὰ τὸ θέρος. Ἐπειτα τὰ μαλάσσομεν ρίπτοντες συνάμα ἐπὶ τῶν

χειρῶν μας νερὸ καλλίτερον εἶνε νὰ γίνεταί τοῦτο ἀπὸ κάτω ἀπὸ τεχνητὴν θρύσιν ἢ ὅποια νὰ τρέχῃ ὀλίγον. — Μὲ τὸ πλύσιμο αὐτὸ φεύγει ἀπὸ τὸ ζυμάρι τὸ ἄμυλον καὶ μένουσι τὰ ἄλλα συστατικά τοῦ ἀλεύρου (ἢ γλουτίνη). 25 δράμια καλοῦ σιταλεύρου θὰ ἀφήσουν 6 ἢ 7 δράμια γλουτίνης ἢ ὅποια ἔχει χρῶμα ἀνοιχτὸν κίτρινον· 25 δὲ δράμια κατωτέρας ποιότητος ἀφίνουν 5 δράμια γλουτίνης ἢ ὅποια ἔχει χρῶμα στακτερόν, ἢ καὶ ὀλιγωτέραν ἢ καὶ καθόλου ἀναλόγως τοῦ νοθεύματος.

Ἄν τὸ ἄλευρον περιέχει χῶμα, τεμπεσίρι κ. τ. λ. διακρίνεται ἂν ρίψωμεν μίαν φούκταν ἀπὸ τὸ κάτω μέρος τοῦ σάκκου ἐντὸς ποτηρίου πλήρους ὕδατος. Τότε αἱ ξένοι ὕλοι κατάσταλάζουν καὶ ἂν τὸ καταστάλλαγμα εἶνε περισσότερο ἀπὸ τὸ ἐν χιλιστόν τοῦ ἀλεύρου τὸ ὅποιον ἐρρίψαμεν μέσα εἰς τὸ ποτήρι, τὸ ἄλευρον εἶνε νοθευμένον.

Ἄλευρα κατασκευάζονται καὶ ἀπὸ τὰ κάστανα ὅταν ξηρανθοῦν καλῶς καὶ ἔπειτα ἀλεσθοῦν. Διατηρεῖ δὲ τὸ ἄλευρι τοῦ καστανίου τὴν ὄσμην καὶ τὴν γέυσιν τοῦ καρποῦ καὶ δύναται νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ 1 ἔτος χωρὶς νὰ χαλάσῃ.

ΑΛΗ ΠΑΣΣΑΣ. — Ὁ περίφημος Πασσᾶς τῶν Ἰωαννίνων ὁ ὀνομαζόμενος Τεπελενλῆς ἀπὸ τὸ χωρίον τῆς γεννήσεώς του. Ἀπεστάτησεν ἀπὸ τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν καὶ σχηματίσας φοβερὸν σῶμα στρατιωτῶν ἐκυβέρνησεν ἐπὶ πολὺ ὡς ἀνεξάρτητος ἄρχων τὴν ἐπαρχίαν τῶν Ἰωαννίνων. Ἐκαμὲ κατόπιν συμμαχίαν μὲ τοὺς Ἀγγλοὺς ἢ ὅποια τὸν ἐνεδυνάμωσεν ἀκόμη περισσότερο. Κατέλαθε καὶ κατέστρεψε πολλὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀλβανίας, ἐπολέμησε κατὰ τῶν Γάλλων εἰς τὴν Ἀνατολήν καὶ ἔφερε παντοῦ τὴν ἀναρχίαν καὶ τὸν τρόμον ὅπου διέβαινε. Ἐπολέμησεν ἐπανειλημμένως καὶ μὲ τοὺς Σουλιάτας ἀλλ' ἐνίκηθη καὶ ὁ στρατός του ἐτράπη εἰς φυγὴν πολλὰς φορὰς ἀπὸ τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἡρωίδας γυναῖκας τοῦ Σουλίου, τὸ ὅποιον ἐπὶ τέλους ἐκυρίευσεν μὲ δόλον. Ἡ Τουρκία τὸν ἄρνησε νὰ πράττῃ ὅτι ἠθέλε ἀφ' οὗ δὲν εἰμποροῦσε νὰ τὸν νικήσῃ, ἀλλὰ ὅταν μίαν φορὰν, μέσα εἰς αὐτὴν τὴν Κωνσταντινού-

πολιν ἐνήργησε νὰ κτυπηθῆ ὁ Ἰσμαήλ Πασσάς, ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ὠργίσθη καὶ ἐξεστράτευσε κατ' αὐτοῦ μὲ φοβερὸν στρατόν, ὁ ὁποῖος καὶ ἐνίκησεν ἐπὶ τέλους τὸν Ἀλῆν. Τότε κατέφυγε μὲ τοὺς θησαυροὺς του εἰς ἓν φρούριον πλησίον τῶν Ἰωαννίνων ὅπου συνελήφθη μὲ δόλον καὶ ἀπεκεφαλίσθη αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ του, αἱ δὲ θυγατέρες του ἐπωλήθησαν ὡς δούλαι.

ΑΛΙΕΙΑ ἢ ψάρευμα. — Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀνθρωπότητος ὅταν ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐγνώριζε καμμίαν τέχνην καὶ καμμίαν ἐπιστήμην, ἔζη μόνον μὲ τὸ κυνήγι καὶ μὲ τὸ ψάρευμα. Ἀλλὰ καὶ σήμερον ἀκόμη τὸ ψάρευμα εἶνε καὶ θὰ εἶνε μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας ἐνασχολήσεις τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος πανταχοῦ ζητεῖ νὰ εὔρη τροφήν διὰ νὰ ζήσῃ. Ἀλλὰ ἡ ἀλιεία δὲν εἶνε πανταχοῦ ὁμοία· εἰς τὰ ἰδικὰ μας μέρη ἡ ἀλιεία εἶνε περιορισμένη πλησίον εἰς τὰς παραλίας καὶ ἔχει σκοπὸν νὰ συλλαμβάνῃ μόνον μικρὰ ὀψάρια χρήσιμα διὰ τὴν καθημερινὴν μας τροφήν καὶ τίποτε ἄλλο. Ἐὰν ὅμως πρόκειται νὰ ἡμιλήσωμεν περὶ τῆς ἀλιείας τῶν βορείων θαλασσῶν, θὰ ἴδωμεν ὅτι ἐκεῖ τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ εἶνε ἀληθῆς πόλεμος καὶ πόλεμος μάλιστα ἐπικίνδυνος τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ θαλάσσια τέρατα. Ἐκεῖ πηγαίνουν στόλοι ὀλόκληροι ἀλιευτικῶν πλοίων καὶ κυνηγοῦν τὴν φάλαιναν, τὴν μουρούναν, τὸν φυσητήρα, τὴν φάκην καὶ τόσα ἄλλα μεγάλα καὶ φοβερά θαλάσσια ζῶα τὰ ὁποῖα εἶνε πολῦτιμα διὰ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως θὰ ἴδωμεν ἐκεῖ ὅπου θὰ ἡμιλήσωμεν περὶ ἑνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν.

Ἡ μικρὰ ἀλιεία τῶν τόπων μας γίνεται εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς λίμνας, ἐνεργεῖται δὲ μὲ δίκτυα καὶ μὲ ὄρμιές. Μὲ ὄρμιές πρέπει νὰ ψαρεύωμεν ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ἕως τὰς 9 ἢ τὰς 10, καὶ τὸ βράδυ μετὰ τὰς 3, διότι αὐτὰς τὰς ὥρας μαζεύονται περισσότερα ψάρια κοντὰ εἰς τὴν παραλίαν. — Τὰ δίκτυα εἶνε πολλῶν εἰδῶν· ἄλλα μὲν ρίπτονται καὶ σύρονται ἀμέσως, ἄλλα δὲ ἀφήνονται ἐπὶ πολλὰς ὥρας μέσα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ φέρουν βάρη διὰ νὰ μὴ παρασύρωνται, ἔχουν δὲ διάφορα ὀνόματα ἀνάλογα μὲ τὴν κατασκευὴν τῶν :

Ἡ πόχα ἢ ἀπόχη εἶνε δίκτυον μικρὸν καὶ ἔχει λαβὴν (χέρι) ἀπὸ τὴν ὁποίαν τὴν κρατεῖ ὁ ἀλιεὺς καὶ τὴν διευθύνει, ψαρεύονται δὲ συνήθως μὲ αὐτὴν ψάρια μικρὰ καὶ γαρίδες. Ὁ πεζόβολος ἔχει σχῆμα χωνίου καὶ εἰς τὸ κάτω μέρος φέρει βάρη διὰ νὰ τὸν ὑποβαστάζουν· ὅταν δὲ τὸν ρίπτῃ ὁ ψαρεὺς, πίπτει ἀνοικτὸς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης κλείεται ὅμως ὅσον καταβαίνει κάτω, καὶ οὕτω πῶς φυλακίζει μέσα του ὅλα τὰ ψάρια ὅσα ἔτυχον νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὸ μέρος ὅπου τὸν ἐρρίψαμεν, ὅταν δὲ τὸν ἀνασύρωμεν τὰ βάρη τὰ ὁποῖα φέρει δὲν τὸν ἀφήνουν πλέον νὰ ἀνοίξῃ, καὶ τὰ ψάρια συλλαμβάνονται εὐκολώτατα. Τὰ κοφινέλια καὶ ἡ καλαμωτὴς εἶνε κατασκευασμένα μὲ καλάμια συνδεδεμένα· ἀφήνονται δὲ ἐπὶ πολλὰς ὥρας καὶ αὐτὰ μέσα εἰς τὸ νερὸν καὶ φέρουν ἐπάνω μέγα τεμάχιον φελῶ διὰ νὰ γνωρίζεται ἡ θέσις ὅπου ἐρρίφθησαν. Ὅλα τέλος τὰ δίκτυα κατασκευάζονται ἀπὸ λινάρι, βάμβυκα καὶ μετάξι· διὰ νὰ ἦνε στερεὰ αἱ δὲ ὄρμιαι ἀπὸ μετάξι, ἢ κανάβι ἢ καὶ τρίχας ἔππου καὶ φέρουν εἰς τὸ ἄκρον τὸ ἀγγίστρι μὲ μικρὸν βάρος, ὅταν θέλωμεν νὰ βυθίζωνται εἰς τὸ ὕδωρ.

Τὰ μεγάλα ψάρια, τὰ ὀκταπόδια καὶ ἡ σουπιαιὶς δὲν συλλαμβάνονται μὲ δίκτυα, ἀλλὰ φονεύονται μὲ καμάκι, δηλαδὴ μὲ ἓνα μεγάλο περόνιον ἢ λόγχην, μὲ τὴν ὁποίαν κτυπᾷ ὁ ἀλιεὺς καὶ φονεύει αὐτὰ μόλις τὰ ἴδῃ.

Ἐπίσης δὲ ἡ σάρπες, οἱ κέφαλοι κ. τ. λ. ἀλιεύονται καὶ μὲ τυφέκια κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον: Ρίπτομεν ἐπάνω εἰς τὸ νερὸν ὀλίγον λάδι· τότε τὰ ψάρια αὐτὰ ἀνέρχονται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν διὰ νὰ τὸ φάγουν καὶ τὰ πυροβολοῦμεν μὲ τυφέκια γεμισμένα μὲ μικρὰ σφαιρίδια.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἀρέσκειται εἰς τὴν ποικιλίαν καὶ ἐπινόησε διὰ τοῦτο καὶ ἄλλους τρόπους ἀλιείας μὲ φλόμον καὶ δυναμίτιδα, αἱ Κυβερνήσεις ἠναγκάσθησαν νὰ λάβουν αὐστηρὰ μέτρα κατὰ τῶν τοιούτων ἀλιεύσεων, διότι ὁ μὲν φλόμος δηλητηριάζει τὰ νερά καὶ βλάπτει καὶ εἰς τὴν δημοσίαν ὑγίαν, ἡ δὲ δυναμίτις φονεύει καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ μόλις γεννηθέντα ψάρια πολλάκις δὲ καὶ τὸν ψαρεὺ τὸν ἴδιον, ἢ τοῦ κόπτει τὰ χέρια ἢ τοῦ

σπάζει τὸ κεφάλι. Ὡς ἐκ τούτου τιμωροῦνται αὐστηρῶς οἱ ἀλιεῦντες μὲ δυναμίτιδα καὶ μὲ φλόμον.

Ἐπίσης τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν 1 μηνὸς τὸ πολὺ καὶ μὲ πρόστιμον ἕως 200 δραχμῶν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἤθελε συλληφθῆ ψαρευῶν εἰς μέρος ὅπου ἄλλος τις ἔχει δικαίωμα ἀλιείας χωρὶς νὰ λάβῃ προηγουμένης τὴν ἄδειαν αὐτοῦ. Εἰς δὲ τοὺς ξένους ἀπαγορεύεται τὸ ψάρευμα ἐντὸς τῶν θαλασσιῶν ὄριων τοῦ Κράτους, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ σύμβασις.

ΑΛΙΚΑΝΤΗ. — Σπουδαῖος ἐμπορικός λιμὴν τῆς Ἰσπανικῆς ἐπαρχίας Ἄλικάντης ἔχων φρούριον ἰσχυρόν, λαμπρὸν λιμένα καὶ 35000 κατοίκους παράγων δὲ ἐξαίσιον κόκκινον οἶνον.

ΑΛΙΚΑΝΤΗΣ. Οἶνος. — Εἶνε κρασί τῆς Ἰσπανικῆς πόλεως Ἄλικάντης κόκκινον δυνατόν καὶ πολὺ τονωτικόν. Βλάπτει ὁμως εἰς τοὺς αἱματώδεις ἀνθρώπους.

Ὁ οἶνος οὗτος σπανίως εὐρίσκεται καθαρὸς εἰς τὸ ἐμπόριον. Δύναται ὅμως ἕκαστος νὰ τὸν μιμηθῆ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον :

Λάβετε 5 λίτρας μούστου ἐκλεκτῶν μαύρων σταφυλῶν καλὰ ὠριμασμένων καὶ σουρώσατε αὐτόν· προσθέσατε 500 γραμ. σακχάρους καὶ ἀφήσατε τὸ μίγμα εἰς τὸ πῦρ ἕως ὅτου μείνῃ τὸ ἐν τρίτον. Θέσατέ το κατόπιν ἐντὸς ἀγγείου, τὸ ὁποῖον τοποθετήσατε εἰς μέρος εὐάερον διὰ νὰ κρυώσῃ γρήγορα, καὶ τέλος, προτοῦ κάμετε χρῆσιν, ἀφήσατέ το ἐπὶ ἓνα ἢ δύο μῆνας ἐντὸς ἀγγείου τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ᾔνε ἐντελῶς γεμάτον καὶ καλὰ σφραλισμένον.

Διὰ νὰ γίνεταί ἡ ποιότης ἀρίστη ὁ μαῦρος μούστος καλὸν εἶνε νὰ στύφεται ἀπὸ σταφύλια μοσχάτα.

ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΣ. — Σπουδαιοτάτη καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς μικρᾶς Ἀσίας (Ἀνατολῆς), ἄλλοτε πρωτεύουσα τῶν βασιλέων τῆς Καρίας. Σήμερον διατηροῦνται μόνον ὀλίγα ἑρείπια πλησίον τοῦ Μπουνηροῦμ ἢ Πετρουμίου, τὸ ὁποῖον κατοικεῖται σήμερον ἀπὸ 2000 Τούρκους καὶ 1000 Ἑλληνας καὶ ἐξάγει ὠραῖα σῦκα καὶ ἔλαιον.

ΑΛΙΚΟΝ χρώμα. — Τὸ χρώμα τοῦτο ἐξάγεται ἀπὸ ἓν ζωύ-

φιον τῆς Ἀμερικῆς τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ὕσγινον (κρεμίζο). Τὸ ἄλικον εἶνε τὸ ὠραιότερον ἀλλὰ καὶ τὸ ἀδυνατώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ κόκκινα χρώματα. — Ἐὰν τὸ ὕφασμα ἔτυχε νὰ λάβῃ χρώμα βαθύτερον, ἐπαναφέρεται εἰς τὸ πρῶτον τοῦ χρώμα ἂν ἀλείψωμεν τὰ μέρη ὅπου ἐχάλασε τὸ χρώμα μὲ ζωμόν λεμονίου.

ΑΛΙΠΑΣΤΑ ΚΡΕΑΤΑ. — Εἰς πολλὰς ἀπὸ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς κατασκευάζονται τὰ καλλίτερα ἄλιπαστα. Ἐπίσης ἀφθονα τοιαῦτα χοιρινὰ κρέατα μᾶς ἔρχονται ἀπὸ τὸ Σικάγο καὶ τοὺς Κιγκινάτους. Ἀρίστης ποιότητος ἄλιπαστα (χοιρομήρια κ.τ.λ.) κατασκευάζονται εἰς τὴν Θουριγγίαν τῆς Γερμανίας καὶ τὴν Μαγόνζαν καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Δανιὴλ τῆς Ἰταλίας. Ὁμοίως περίφημα εἶνε αἱ μορταδέλλαι τῆς Βολωνίας, τὰ σαλάμια τῆς Λομβαρδίας (βόρειος Ἰταλία), τὰ χοιρομήρια τῆς Μοδένας, καὶ τὰ λουκάνικα τὰ ὁποῖα κατασκευάζουν εἰς τὴν Βιέννην καὶ τὴν Φραγκφούρτην.

Τὰ κρέατα αὐτὰ διὰ νὰ διατηρῶνται ἐπὶ πολὺν χρόνον εἰς καλὴν κατάστασιν, ἀφ' οὗ ἀλατισθῶν καταλλήλως ἐκτίθενται ἐπὶ 8 ἡμέρας εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ καπνοῦ. Κρεμοῦν τὰ κρέατα εἰς ἐπὶ τοῦτο μικρὰ κλειστὰ δωμάτια καὶ ἀνάπτουν ἀπὸ κάτω ξύλα ξηρὰ καὶ χλωρὰ· τοιοιτοτρόπως καπνίζονται καὶ διατηροῦνται ἐπὶ πολὺ τὰ χοιρινὰ κρέατα, αἱ σαρδέλλαι, αἱ ρέγγαι (σκουράντζοι) καὶ ἄλλα παστὰ κρέατα καὶ ψάρια.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα κατασκευάζονται σαλάμια (σαλτσιτσιότα ἢ ἀλλάντες) καλλίστης ποιότητος, εἰς τὴν Ἄνδρον, τὴν Ζάκυνθον καὶ τὴν Λευκάδα, λουκάνικα δὲ εἰς τὰς πλείστας πόλεις, ἀλλ' ὄχι πάντοτε καλλῆς ποιότητος. Φημίζονται τὰ λουκάνικα τῆς Μάνης, ὅπου κατασκευάζονται καὶ τὰ λεγόμενα σύγγλινα, δηλαδὴ κρέατα χοιρινὰ μὲ πάχος διατηρούμενα μέσα εἰς πάχος καὶ ἄρμην ἐντὸς βαρελίαν καὶ πιθαρίων.

ΑΛΙΦΑΣΚΙΑ ἢ **ΑΛΙΣΦΑΚΙΑ** (ὁ Ἑλελίφασκος). — Τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη τοῦ φυτοῦ τούτου διατηροῦνται χλωρὰ καὶ μαλακὰ καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα, ὑπάρχουν δὲ 300 εἶδη ἀλιφασκιᾶς. Ἐκ τούτων ἡ χρησιμεύουσα ὡς φάρμακον ἔχει ἄνθη κυανοκόκ-

κινα, γεῦσιν πικρὰν καὶ ὀσμὴν ἀρωματικὴν, εἶνε δὲ τονωτικὴ καὶ ἀντισπασμωδική. Ἡ ἀλιφασκιά καπνίζομένη εἰς σιγάρα μετριάζει τὸν πονοκέφαλον, τὸ δὲ λάδι τὸ ὁποῖον ἐξάγεται ἀπ' αὐτὴν χρησιμεύει κατὰ τῶν ρευματισμῶν.

Οἱ Κινέζοι παραξενεύονται διὰ τὸ οἱ Εὐρωπαῖοι πηγαίνουν εἰς τὴν Κίνα νὰ ζητήσουν τσαΐ, ἀφ' οὗ εἰς τὴν πατρίδα των εἶνε ἄφθονος ἡ ἀλιφασκιά!

Ὑπάρχει καὶ ἄλλο εἶδος ἀλιφασκιάς ἡ ὁποία κάμνει μικροὺς καρπούς (μῆλα) γεμάτους ἀπὸ χυμὸν πυκτόν, οἱ ὁποῖοι τρώγονται σακχαρωμένοι. — Ἡ δὲ λεγομένη ἀργιολιφασκιά φυτρώνει ἐν ἀφθονίᾳ μέσα εἰς τὰ χωράφια καὶ τὰς ἀμπελοφυτεῖς.

ΑΛΙΦΕΙΡΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ζάχαν, 20 χωρία, 1 Μονὴν καὶ 4103 κατοίκους.

ΑΛΚΑΖΑΡ. — Ὄνομα τὸ ὁποῖον μεταχειρίζομεθα σήμερον ὡς ἐπιγραφὴν διὰ τὰς λέσχας, τὰ καφέ-σαντὰν κ. τ. λ., εἶνε λέξις ἀραβικὴ καὶ σημαίνει μέγαρον, παλάτι. Ἄλκαζαρ ὠνόμαζον τὰ ἀνάκτορα οἱ ἄραβες οἱ ὁποῖοι κατέκτησαν τὴν Ἰσπανίαν κατὰ τὸν μεσαίωνα.

ΑΛΚΑΙΟΣ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους ποιητὰς τῆς Μυτιλήνης. Ἐζήσθη τὴν ἐποχὴν τῆς Σαπφοῦς καὶ τοῦ Πιπτακοῦ καὶ ὑπῆρξεν ἐραστής τῆς Σαπφοῦς ἀλλὰ δὲν ἠγαπήθη παρ' αὐτῆς. Ἀπὸ τὰ ποιήματά του ἐσώθησαν μόνον 104 μικρὰ ἀποσπάσματα.

ΑΛΚΑΛΙ. — Τὸ ἄλκαλι εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα δηλητήρια. Τὸ καλλίτερον ἀντιφάρμακον ἐν περιπτώσει δηλητηρίασεως εἶνε νερὸ ἀναμεμιγμένον μὲ ζεῖδι, τὸ ὁποῖον λαμβάνει ὁ δηλητηριασθεὶς ἕως ὅτου καταφθάσῃ ὁ ἰατρός. Εἰς ἐκάστην δὲ δόσιν ἐκ τοῦ ὑγροῦ τούτου πέρνει καὶ μίαν κουταλιὰν ἐλαίου. Ἄν δὲ ὁ ἐμετός δὲν ἔρχεται λαμβάνει 5—10 ἐκατοστόγραμμα ἐμετικῶ καὶ διπλασιάζει τὴν δόσιν, ἂν πάλιν δὲν ἐμέσῃ.

Πολλὰ τροφὰ περιέχουν ἄλκαλι, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὄλα τὰ κρέατα καὶ πολλὰ λαχανικά. Εἰς τὰ κρέατα τὸ ἄλκαλι

σχηματίζεται ἀφ' οὗ σπαχθῆ τὸ ζῶον, διότι εἰς ζωντανὸν κρέας δὲν εὐρίσκεται ποτέ.

Ἄλκν

ὁμοιάζουν μὲ τοὺς τῆς ἰδικῆς μας πάπικας. Εὐρίσκεται εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας καὶ τρέφεται ἀπὸ ψάρια, παχυνόμενον ὑπερβολικά.

ΑΛΚΜΑΙΩΝ. — Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν ὁ Ἄλκμαιὼν ἦτο υἱὸς τοῦ μάντεως Ἀμφιαράου καὶ τῆς Ἐριφύλης, ἀρχηγός δὲ τῶν Ἐπιγόνων εἰς τὴν ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Θηβῶν.

Ἄλκν

Διὰ νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τοῦ ἐφόνευσεν τὴν μητέρα του, ἀλλὰ κατόπιν κατεδιώχθη ἀπὸ τοὺς δαίμονας καὶ κατέφυγε διὰ νὰ σωθῆ εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Ἀρκαδίας, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδωκε γυναῖκα τὴν κόρην του αὐτὸς ὅμως τὴν ἐγκατέλιπε καὶ ἔλαβεν ὡς σύζυγον τὴν βασιλισσάν τῆς Ἠλείου Καλλιρρόην, ἐθνατώθη δὲ ἐπὶ τέλος ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς τῆς πρώτης του γυναικός.

ΑΛΚΜΗΝΗ. — Ὁ Ἐλυκτρίων ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν εἶχε μίαν κόρην τὴν Ἀλκμῆνν, ἡ ὁποία ἐφημίζετο διὰ τὴν ὠραιότητά της, τὴν εἶχε δὲ ὑπανδρεύσει μὲ τὸν Ἀμφιτρυῶνα. Ἄλλὰ ὁ Ζεὺς, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἐπειδὴ εἶδεν αὐτὴν καὶ τὴν ἠγάπησεν, ἔλαβε τὴν μορφήν τοῦ συζύγου της καὶ τὴν ἐξηπάτησεν ὅταν ὁ σύζυγός της εὐρίσκετο εἰς τὸν πόλεμον. Ἀπὸ

αὐτὴν λοιπὸν καὶ τὸν Δία καὶ ἐγεννήθη τότε ὁ περίφημος ἥρωας τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος Ἡρακλῆς.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ. — Στρατηγὸς τῶν Ἀθηνῶν περίφημος διὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ὠραιότητά του. Ἄλλ' ἦτο ριψοκίνδυνος καὶ ἄφρων, διὰ τοῦτο δὲ περιέπλεξε τὴν πατρίδα του εἰς ἀδίκους καὶ φοβεροὺς πολέμους. Τῷ 415 ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν τῆς Σικελίας, ἀλλ' ἀνεκλήθη ἀμέσως νὰ δώσῃ λόγον ἐπὶ προδοσίᾳ. Τότε κατέφυγεν εἰς τὴν Σπάρτην διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν θάνατον εἰς τὸν ὁποῖον τὸν κατεδίκαναν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ κατέπεισε τοὺς Σπαρτιάτας νὰ κηρύξουν τὸν πόλεμον κατὰ τῆς πατρίδος του· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον δυσηρεστήθη καὶ μετὰ αὐτοὺς καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν Πέρσῃ σατράπῃ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Τισσαφέρην, τὸν ὁποῖον ἔκαμε σύμμαχον τῶν Ἀθηναίων· διὰ τοῦτο οἱ πατριῶταί του τὸν ἀνεκάλεσαν καὶ τοῦ ἔδωκαν νὰ κυβερνήσῃ μέρος τοῦ στόλου των, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐνίκησε τοὺς Σπαρτιάτας καὶ ἐκυρίευσεν τὸ Βυζάντιον· ἐνῶ ὁμως αὐτὸς ἀπουσίαζεν ὁ ἀναπληρωτὴς του Ἀντίοχος ἐνίκηθη καὶ ὁ Ἄλκιβιάδης ἠναγκάσθη καὶ πάλιν νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Ἀσίαν, πλησίον τοῦ σατράπου Φαρναβάζου ὁ ὁποῖος καὶ τὸν ἐδόλοφόνησεν.

Ἄλλιγάτωρ.

ΑΛΛΙΓΑΤΩΡ. — Ὁ Ἄλλιγάτωρ εἶνε εἶδος μεγάλου κροκοδείλου, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται προπάντων εἰς τοὺς μεγάλους ποταμοὺς καὶ λίμνας τῆς Ἀμερικῆς ἔχει δὲ μέγεθος 14—18 ποδῶν. Οἱ Ἄλλιγάτορες τρέφονται μὲ χελῶνας, βατράχους καὶ ἄλλα ζῶα, εἶνε δὲ πολὺ ἐπικίνδυνος εἰς τοὺς κυνηγοῦντας αὐτοὺς ἕνεκα τοῦ λαμπροῦ των δέρματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κατασκευάζονται θαυμάσιοι ὀδοιπορικοὶ σάκκοι, ὑποδήματα κ.τ.λ. — Οἱ Ἄλλιγάτορες γεννοῦν τὰ αὐγά των ἐπὶ τῆς ἄμμου.

ΑΛΜΑΝΤ σάλτσα. — Κατασκευάζομεν πρῶτον σάλτσαν βελουτέ (βλέπε λέξιν) καὶ ἀφ' οὗ δέσῃ, ἔχομεν ἔτοιμην σάλτσαν ἀπὸ κορκοὺς αὐγῶν, ὀλίγον φρέσκον βούτυρον καὶ ξυμένον μοσχοκάρυδον· θέτομεν τὰς δύο σάλτσας μαζὶ ἐντὸς κατσαρόλας

καὶ τὰς ἀνακατώνομεν ἐπὶ τῆς φωτιάς προσεκτικῶς διὰ νὰ μὴ κόψουν ἢ κολλήσουν, ἕως οὗ πάρουν 2—3 βράσεις καὶ ψηθῇ τὸ αὐγόν. Ἄμα πλέον δέσῃ καὶ δὲν ἀπλώνει τὴν περιῶμεν ἀπὸ ψιλὸν τρυπητὸν (σουροτῆρι) εἰς κατσαρόλαν καὶ τὴν ἀνακατώνομεν διὰ νὰ κρυώσῃ. Κατόπιν προσθέτομεν ἐπάνω της ὀλίγον βούτυρον καὶ σκεπάζομεν τὴν σάλτσαν.

ΑΛΜΥΡΟΣ. — Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας πλησίον τοῦ κόλπου τοῦ Βῶλου (Παγασητικοῦ). Εὑρίσκεται ἐντὸς μικρᾶς πεδιάδος καταφύτου ἀπὸ σίτον, κριθήν, βάμβακα, ἀμπέλους καὶ λαμπρὰς καπνοφυτείας, ἔχει δὲ κλῆμα νοσῶδες ἕνεκα τῶν λιμναζόντων νερῶν τῆς παραλίας καὶ 3859 κατοικοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὸ ἐμπόριον.

ΑΛΜΥΡΟΥ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀλμυροῦ, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸν Ἀλμυρόν, 17 χωρία καὶ 6272 κατοικοὺς.

Ἄλογόμυγα.

ΑΛΟΓΟΜΥΓΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα μαρτύρια τὰ ὁποῖα ὑφίστανται τὰ ζῶα, καὶ τὸ ὁποῖον πολλάκις γίνεται ἀφορμὴ ἀσθενειῶν εἰς αὐτά, εἶνε ἡ ἀλογόμυγα. Τὸ ἔντομον αὐτὸ ἔχει κέντρον πολὺ μυτερόν καὶ δυνατὸν μὲ τὸ ὁποῖον διατρύχῃ τὸ δέρμα τῶν χορτοφάγων ζῶων διὰ νὰ ροφᾷ τὸ αἷμα των· τὸ κέντημα τοῦτο προξενεῖ τόσον δυνατοὺς πόνους ὥστε τὰ κερασφόρα ζῶα καταλαμβάνονται ἀπὸ ἀληθινὴν μανίαν. Ἔχει ὁμως ἡ ἀλογόμυγα τὸ καλὸν ὅτι ποτὲ δὲν εἰσέρχεται εἰς τοὺς σταύλους, ἔξω δὲ προσβάλλῃ συνήθως τὰ ζῶα κατὰ τὰς ὥρας τοῦ μεγάλου καύσωνος, ὥστε εἰμπορεῖ κανεὶς τὰς ἀποφεύγῃ, ἂν δὲν ὀδηγῇ τὰ ζῶα εἰς τὴν βοσκὴν ἐν καιρῷ μεγάλης ζέσσης.

Διὰ τοὺς βόας δέ, οἱ ὁποῖοι καὶ ὑποφέρουν φοβερὰ ἀπὸ τὸ ζῶον αὐτό, ὅταν πρόκειται νὰ τοὺς βγάλωμεν διὰ βοσκὴν, συμβουλευόμεν τὸ ἐξῆς : σκεπάσατέ τους μὲ πανία ἢ τρίψατέ τους καλλίτερον μὲ τὴν κοπρίαν των καὶ τότε ἡ ἀλογόμυγα δὲν τοὺς πλησιάζει.

'Αλόη

ΑΛΟΗ.— 'Η 'Αλόη εἶνε προϊόν τῶν 'Ινδιῶν· ἐκεῖ ὀνομάζεται *'Αλοέχ*, καὶ εἶνε τριῶν εἰδῶν 1) 'Η *στακτόχρους* ἢ ὁποῖα ἅμα τριφθῆ λαμβάνει χρῶμα ὑπόχρυσον, 2) ἢ *έρυθρά* ἢ λεγομένη *ἡπατική*, καὶ 3) ἢ *μαύρη* ἢ πλέον ἀκάθαρτος ὄλων ἢ ὁποῖα ἔχει καὶ ὄσμην δυσάρεστον,

'Η 'Αλόη λαμβανομένη εἰς μικρὰς δόσεις ἀνοίγει τὴν ὄρεξιν, διευκολύνει τὴν χώνευσιν καὶ εἶνε ἀντινευρική. 'Η 'Αλόη ὡς φάρμακον εἶνε πολὺ γνωστὴ εἰς τὸν λαόν, καὶ εἶνε καλὸν καὶ ἀσφαλές καθαρτικόν, λαμβάνεται δὲ εὐκόλως· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχει τὸ ἐλάττωμα, νὰ συγκεντρῶνῃ τὴν ἐνέργειάν του εἰς ἓν μόνον μέρος τῶν ἐντέρων, δὲν εἶνε δυνατὸν οὔτε συχνὰ νὰ γίνεταί χρεῖσις αὐτῆς, οὔτε εἰς δόσεις ἀρκετάς. Εἰς μερικάς ἀσθενείας, καὶ πρὸ πάντων τῶν γυναικῶν, βλάπτει ἢ ἀλοῇ καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ λαμβάνεται ἄνευ συμβουλῆς τοῦ 'Ιατροῦ. 'Απαγορεύεται δὲ ἀπολύτως εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ἐμμήνων. Κατὰ τῆς δυσκοιλιότητος ἢ συνήθης δόσις εἶνε 5—10 κόκκοι διὰ τοὺς μεγάλους, εἰς μερικὰ ὅμως πρόσωπα χρειάζονται 15 καὶ 20 κόκκοι διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἐνέργεια. Καλλίτερον εἶνε νὰ λαμβάνεται εἰς χάπια.

ΑΛΟΙΦΑΙ.— **'Αλοιφή Αἰγυπτιακή.**—Εἶνε φαρμακευτικὴ σκευασία ἢ ὁποῖα κατασκευάζεται ὡς ἑξῆς :

μέλιτος λευκοῦ	μέρη	14
'Οξους δυνατοῦ	»	7
'Υποξικοῦ χαλκοῦ	»	5

(sous dento acétate de cuivre).

Θερμαίνομεν τὸ ὄλον ἐντός καζανίου μεγάλης περιεκτικότητος μέχρις ὅτου ὁ ὑπόξικος χαλκὸς ἀναλυθῆ, τὸ λευκὸν μέλι προσλάβῃ χροῖαν ἐρυθράν, τὸ ὄλον δὲ τὴν σύστασιν ἀλοιφῆς.

«'Η σκευασία αὕτη, λέγει ὁ Nysten, ἐξωτερικῶς μόνον χρησιμοποιεῖται ὡς διεγερτικὴ καὶ στυπτικὴ. Περιέχει ἀρκετὴν πο-

σότητα χαλκοῦ καλῶς ἀναμειγμένου μετὰ τῶν λοιπῶν συστατικῶν.

β'— **'Αλοιφή πρὸς διατήρησιν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς.** Λάβε μυελὸν βοῦς καθαρισμένον 20 δράμια· ρετινόλαδον 10 δράμια, βάμμα βενζόης 3 δράμια· ἀνάμιξον αὐτὰ καὶ ζέστανέ τα πολὺ ὀλίγον, μόνον διὰ νὰ ἀναλύσῃ ὁ μυελός, ἀπόσυρον τοῦ πυρός, καὶ ἀνακάτωσε ἕως οὗ κρυώσουν· τὸ θέρος διὰ νὰ ἐπιτυγχάνεται πλέον πηκτὴ ἢ ἀλοιφή, θέτομεν ὀλιγώτερον ρετινόλαδον.

Διὰ νὰ καθάρσωμεν τὸν μυελὸν κόπτομεν πρῶτον αὐτὸν εἰς μικρότερα τεμάχια, τὰ ὁποῖα πλύνομεν μὲ ὕδωρ, ἀναλύομεν εἰς σιγανὸν πῦρ καὶ σουρόνωμεν μὲ κρουστὸν πανίον.

'Η ἀλοιφή αὕτη ἐμποδίζει τὴν πτώσιν τῶν τριχῶν, ἂν ὅμως αὕτη προέρχεται ἀπὸ ἀσθενείας τῆς κεφαλῆς ἢ ἄλλας σπουδαϊότερας ἀφορμάς, ἢ ἀλοιφή αὕτη εἶνε ἀνεπαρκής.

γ'— **'Αλοιφή διὰ ψεμμύθειον (φιασιδί).**—'Αναμίξατε 3 μέρη ἀνθρακικοῦ μολύβδου μὲ 7 μέρη Βαζελίνης. Σχηματίζεται οὕτω πῶς ἀλοιφή λευκοτάτη, στυπτικὴ καὶ καταλληλοτάτη διὰ νὰ ἀποξηραίνῃ τὰ ἐλαφρὰ σπειράκια τοῦ δέρματος, νὰ θεραπεύῃ δὲ τὰ σκασίματα, τὰ γδαρσίματα κ. τ. ὅμοια. 'Αλλὰ δὲν πρέπει νὰ γίνεταί μῆτε μεγάλη, μῆτε συχνὴ χρῆσις αὐτῶν, διότι τὴν ἀναπίνει τὸ δῆμα καὶ εἶνε ἐπόμενον νὰ ἐπιφέρῃ δηλητηρίασιν χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσωμεν.

ΑΛΟΝΗΣΟΥ' δῆμος.—'Ανήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σκοπέλου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν 'Αλονήσον ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου πετρώδους καὶ ξηρᾶς νήσου, 2 Μονὰς καὶ 501 κατοίκους.

ΑΛΟΥΜΙΝΗ.—Εἶνε ἡ μόνη γνωστὴ ἐνωσις ὀξυγόνου καὶ ἀλουμινίου. 'Η 'Αλουμίνη (ὀξύδιον τοῦ ἀλουμινίου) εὐρίσκεται ἐν τῇ φύσει ὑπὸ σχῆμα κρυστάλλων χρωματιστῶν διὰ λαμπρῶν χρωμάτων καὶ τότε καταλέγεται εἰς τοὺς πολυτίμους λίθους. Ὅταν εἶνε κυανοῦς, ὀνομάζεται *σάπφειρος*· ὅταν δὲ εἶνε ἐρυθρός, *ρουβίνιον*.—Εἶνε μετὰ τὸν ἀδάμαντα τὸ σκληρότερον τῶν σωμάτων.

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ἢ ΑΡΓΙΛΙΟΝ.—Εἶνε μέταλλον πολύτιμον τὸ ὁποῖον ἀντέχει εἰς ἰσχυρὸν πῦρ, ἐξάγεται δὲ ἀπὸ τὴν ἄργιλον εἰς μεγάλας ποσότητας. Εἶνε βαρὺ ὁσονεὶ ἡ ὕαλος καὶ σκληρὸν ὅπως ὁ ἄργυρος μὲ τὸν ὁποῖον ἔχει τὸ ἴδιον χρῶμα περίπου. Κόπτεται εὐκόλως εἰς λωρίδας καὶ τρίβεται διὰ τῆς λίμας. Ἐπειδὴ δὲ εἶνε ὀκτὶς καταλληλότερον ἀπὸ τὸν σίδηρον διὰ ἠλεκτρικὰ σύρματα, θὰ ἐκρησιμοποιεῖτο εἰς αὐτὰ ἂν δὲν ἦτο πολὺ ἀκριβόν. Σήμερον χρησιμοποιεῖται κυρίως εἰς τὰ ἐργαλεῖα τῆς χειρουργίας, τῆς φυσικῆς καὶ τῆς μαθηματικῆς. Βλάπτεται ὅμως πολὺ ἀπὸ τὸ χλωροδρικόν ὀξύ καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἀκόμη τὸ κοινὸν ὄξος.

Ἄλπακα

ΑΛΠΑΚΑ.— Εἶνε ζῶον ὅμοιον ἀλλὰ πολὺ μεγαλείτερον ἀπὸ τὸ πρόβατον καὶ ἀνήκει εἰς τὸ εἶδος τῶν προβατοκαμήλων, ὅπως ὠνομάσθησαν αὐτὰ τὰ ζῶα, εὐρίσκεται δὲ εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν εἰς τὰ περὶχωρα τῶν βουνῶν Ἀνδεων, ὅπου τὸ μεταχειρίζονται καὶ διὰ φορτία.— Εἰς τὴν βιομηχανίαν ἡ Ἄλπακα εἶνε χρη-

σιμωτάτη, διότι ἀπὸ τοῦ ὠραίου μαλλί της κατασκευάζονται λαμπρὰ ὑφάσματα, τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀλπακάδες, τὰ ὁποῖα εἶνε μεγάλης ἀξίας. Ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα εὐρίσκομεν συνήθως εἰς τὰ ἐμπορικὰ μας καταστήματα μὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα δὲν εἶνε γνήσιοι ἀλπακάδες, ἀλλὰ κατασκευάζονται ἀπὸ κοινὰ μαλλία προβάτων εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὁμοιάζουν μὲ τὰ ἀληθῆ.— Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις πόσον χρήσιμον καὶ πόσον πολύτιμον εἶνε τὸ ζῶον τοῦτο ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν ὅτι εἰς τὸν πρῶτον ὁ ὁποῖος τὸ εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τῷ 1836, τὸν Κόμητα Δέρβυ, ἡ Ἀγγλία κατεσκεύασεν ἀνδριάντα!

ΑΛΠΕΙΣ.— Τὰ ὑψηλότερα ὄρη τῆς Εὐρώπης. Σκεπαζοῦν ὁλόκληρον τὴν Ἑλβετίαν καὶ μέρος τῆς ἀνατολικῆς Γαλλίας,

τῆς μεσημβρινῆς Γερμανίας, τῆς δυτικῆς Αὐστρίας καὶ τῆς βορείου Ἰταλίας. Διαιροῦνται εἰς τρία μεγάλα μέρη: Τὰς δυτικὰς, τὰς κεντρικὰς, καὶ τὰς ἀνατολικὰς Ἄλπεις καὶ ἔχουν ὑψηλότερας κορυφὰς τὸ Λευκὸν ὄρος (4810 μέτρα), τὸν Γιγαντα (4206 μ.), τὸ Μέγα Κόμβινον (4317 μ.), τὸ Κέφβινον (4432 μ.), τὸ Ἐρυθρὸν (Ρόζα—4600 μ.), τὸ Βίσον (3840 μ.), τὴν Σασσιέρην (3756 μ.), τὸ Πίτς-Ρόσετς (3968 μ.), τὸ Βρέννερ (3650 μ.), κ.τ.λ.— Αἱ Ἄλπεις πρὸς τὸ μέρος τῆς Γαλλίας, τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Γερμανίας εἶνε ὁμαλεῖαι, πρὸς δὲ τὴν Ἰταλίαν εἶνε ἀπόκρημνοι μέταλλα ἔχουν ὀλίγα, καλλιεργοῦνται δὲ σιτηρὰ καὶ δένδρα ὀπωροφόρα μέχρι ὕψους 1000 μέτρων καὶ ἄμπελοι μέχρι 500 μέτρων. Ἄλλα δένδρα εὐρίσκεται μέχρι ὕψους 1800 μέτρων, λειχῆνες δὲ καὶ ἄλλα τινα ἀπαντῶνται καὶ εἰς ὕψος 3600 μέτρων, εὐρίσκονται δὲ ἐπ' αὐτῶν καὶ πλεῖστα ἄγρια θηρία, ἄπειρα δὲ ποίμνια, διότι αἱ βοσκαί των εἶνε θαυμάσιαι ἕνεκα τῶν ἀφθόνων νερῶν τὰ ὁποῖα καταβαίνουν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῶν πελωρίων αὐτῶν βουνοσειρῶν αἱ ὁποῖαι εἶνε πάντοτε σκεπασμένα ἀπὸ χιόνας.

ΑΛΤΑΙΑ ὄρη.— Μεγίστη σειρά βουνῶν τῆς Ἀσίας τὰ ὁποῖα χωρίζουν τὴν Ρωσικὴν Σιβηρίαν ἀπὸ τὴν Κίαν. Τὰ Ἄλτάια ἔχουν μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ χαλκοῦ καὶ φθάνουν εἰς ὕψος 3600 μέτρων.

ΑΛΤΟΝΑ.— Μεγάλῃ ἐμπορικῇ πόλιν τοῦ πρωσικοῦ νομοῦ Σιέσβιγ-Όλσταϊν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἄλβιος καὶ ἀπέναντι τοῦ Ἀμβούργου, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἀποτελεῖ ἐλευθέρην ἐμπορικὴν ἐπικράτειαν. Ἐχει δὲ ἡ Ἄλτονα λαμπρὸν λιμένα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, ναυτικὴν σχολὴν, ἀστεροσκοπεῖον, ναυπηγεῖα, μεγάλην βιομηχανίαν καὶ 110,000 κατοίκους.

ΑΛΓΚΑΙ.— Εἰς πολλὰ μέρη τῆς παραλίας σχηματίζονται μεγάλαι ἢ μικραὶ λίμναι καὶ δεξαμεναί, αἱ ὁποῖαι γεμίζουσι ἀπὸ θαλάσσιον ὕδωρ. Τότε δὲ, ὅταν μὲν τὸ κλίμα τοῦ τόπου εἶνε θερμὸν, τὸ νερὸν ἐξατμίζεται καὶ μένει μόνον τὸ ἄλατι ἀποκρυσταλλωμένον, συλλέγεται δὲ τότε καὶ παραδίδεται εἰς

τὴν χρῆσιν τοῦ λαοῦ· ὅταν δὲ τὸ κλίμα τοῦ τόπου εἶνε ψυχρόν, τότε τὸ μὲν νερὸ παγώνει τὸ δὲ ἄλατι κατακαθίζει ἀνακατωμένον μὲ ἄλλας οὐσίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας καθαρίζεται κατόπιν καὶ πωλεῖται. Ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχομεν ἀλυκὰς καὶ μεγάλας καὶ πολλὰς εἰς τὸ Μεσολόγγιον, Λαμίαν, Βόλον, Λευκάδα, Χαλκίδα, Δομβραίναν, Λαύριον κ.τ.λ., ἀνήκουν δὲ ὅλαι εἰς τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ μονοπώλιον τοῦ ἄλατος καὶ διευθύνονται ἀπὸ ἰδιαιτέρους ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως.

ΑΛΥΣΣΟΝ.— Εἶνε φυτὸν μικρὸν σχηματίζον μὲ τὰ φύλλα του στρογγύλην φούνταν. Τὸν Μάϊον κάμνει μικρὰ ἄνθη κίτρινα τόσον πολλὰ ὥστε τὰ φύλλα σκεπάζονται καὶ δὲν φαίνονται πλέον. Πολλαπλασιάζεται δὲ τὸ φθινόπωρον διὰ τῶν παραφυάδων του. Κατὰ τὴν ἀνοιξιν τὸ Ἄλυσσον καλύπτει τὰς πέτρας τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ὅλους τοὺς πέριξ λόφους.

ΑΛΦΕΙΟΣ.— Ὁ μεγαλειότερος ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς τῆς Πελοποννήσου. Κοινῶς ὀνομάζεται *Ρουφιᾶς* καὶ ἔχει μῆκος 16 μιλίων. Ὁ Ἀλφεὶὸς πηγάζει ἀπὸ τὸν Πάρνωννα, ὀνομάζεται δὲ κατ' ἀρχὰς *Σαρανταπόταμος*, ἔπειτα βυθίζεται μέσα εἰς καταβόθρας ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξέρχεται μετ' ὀλίγον καὶ διευθυνόμενος πρὸς δυσμὰς χύνεται εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος πλησίον τοῦ Πύργου τῆς Ἡλείας. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν εἶχον θεοποιήσει καὶ τὸν ἔλεγον υἱὸν τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος.

ΑΛΦΕΝΙΔΙΟΝ.— Εἶνε μέταλλον, τὸ ὁποῖον σχηματίζεται ἂν ἀναμιζόμεν 591 μέρη χαλκοῦ, 302 τσίγκου, 97 νικελ καὶ 10 σιδήρου. Τὸ μέταλλον τοῦτο ἔχει χρῶμα λευκὸν καὶ χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν ἀγγείων τραπεζικῶν τὰ ὁποῖα σκεπάζονται κατόπιν μὲ στρώμα ἀργύρου.

ΑΛΦΙΕΡΗΣ (Βίκτωρ).— Περίφημος τραγικὸς ποιητὴς τῆς Ἰταλίας. Ἐγεννήθη τῷ 1749 καὶ ἀπέθανε τῷ 1803. Ἐγραψεν 21 τραγωδίας τῶν ὁποίων ἀρίστη εἶνε ὁ *Σαοῦλ*, μερικὰς κωμωδίας, πολλὰ λυρικά καὶ σατυρικά ποιήματα καὶ πεζά.

ΑΛΦΡΕΔΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ.— Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας. Ἐγεννήθη τῷ 849, ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς τῆς Ἑσσεξίας τῷ 871,

ὅτε τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Ἀγγλίας τὸ εἶχον καταλάβει οἱ Νορμανδοὶ καὶ οἱ Δανοί. Κατ' ἀρχὰς ἠναγκάσθη νὰ περιωρισθῇ εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ μικροῦ του βασιλείου, κατόπιν ὅμως κατώρθωσε νὰ νικήσῃ ἐπανειλημμένως τοὺς ξένους κατακτητὰς καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ ὅλόκληρον τὴν Ἀγγλίαν. Ἐξέδωκε κατόπιν σοφοὺς νόμους, ἱδρυσε σχολεῖα, ὑπεστήριξε τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ διωργάνωσε στρατιωτικῶς τὴν χώραν. Ἀπέθανε τῷ 901.

ΑΛΩΝΙΣΜΑ.— Τὰ ἄλῶνια τὰ ὁποῖα χρησιμεύουν διὰ τὰ γεννήματα πρέπει νὰ ᾔνε στρογγύλα, ἐπίπεδα καὶ νὰ ἀνεμίζονται καλά. Εἰς τὸ μέσον αὐτῶν καρφώνεται πάσσαλος (παλοῦκι) ἀπὸ τὸν ὁποῖον δένομεν τὸ ἄλογον μὲ μακρὸ σχοινίον· τὸ κτυποῦν κατόπιν καὶ γυρίζει γύρω εἰς τὸ ἄλῶνιον τὸ δὲ σχοινὶ μαζεύεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ οὕτω πως τὸ ἄλογον πατεῖ ὅλα τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους γεννήματα.— Ὅταν τὸ ἄλῶνι ἔχη μύρμηκας πρέπει νὰ τὸ βρέχωμεν προηγουμένως μὲ θαλάσσιον ὕδωρ· τότε δὲ οἱ μύρμηκες ψοφοῦν ἢ φεύγουν. Ἄν δὲ παρουσιασθοῦν μυρμηγκία ἀφοῦ τοποθετήσωμεν τὰ γεννήματα τότε, τὸ βρέχομεν μὲ ζεστὸ νερὸ ἢ καὶ μὲ φανικὸν ὄξύ, τὸ ὁποῖον δὲν μυρίζει κατόπιν διότι ἐξατμίζεται.

Τὸ ἄλῶνισμα γίνεται καὶ μὲ τὸ δικάβαλον, τὸ ὁποῖον εἶνε δύο ράβδοι, ἢ μία μακροτέρα ἀπὸ τὴν ἄλλην, προσδεδεμένα μὲ σχοινίον. Ὁ ἄλωνιστὴς κρατεῖ τὴν μεγαλειτέραν καὶ κτυπᾷ τὰ γεννήματα μὲ τὴν μικροτέραν, οὕτω δὲ πῶς βγαίνουν οἱ κόκκοι ἀπὸ τὰ ξηρὰ στάχια. Ἐπίσης γίνεται μὲ ἔλκνυθρα τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται *δοκάναις*· τὸ καλλίτερον ὅμως καὶ τὸ εὐκολώτερον εἶνε νὰ γίνεται τὸ ἄλῶνισμα μὲ τὰς ἄλωνιστικὰς μηχανάς, ἀφ' οὗ ἡ γεωργία πλέον προώδευσε τόσον, ὥστε νὰ μὴ ὑποβαλλώμεθα εἰς μεγάλους κόπους καὶ συνάμα ἡ ἐργασία μας νὰ γίνεταί καλλιτέρα. Αἱ μηχαναὶ αὗται δὲ εἶνε μῆτε δυσκολομεταχειρίστοι μῆτε πολυέξοδοι.

ΑΛΩΠΗΞ (Ἄλεποῦ).— Εἰς τὸ κυνήγιον τῆς ἀλώπεκος

χρειάζεται μεγάλη προσοχή και ἐπιτηδεϊότης, διότι φεύγει πάντοτε ταχύτατα και εἰς τὸ δυσβατώτερον ἔδαφος, και εὐρίσκει

Ἀλώπηξ τῆς Εὐρώπης

περάσματα ἀπὸ τὰ ὅποια εἶνε ἀδύνατον νὰ διέλθῃ σκύλλος ἢ ἵππος. Ὅταν ἴδῃ ὅτι κινδυνεύει χώνεται μέσα εἰς ὀπὰς, ὥστε διὰ νὰ μὴ συλληφθῆ πρέπει νὰ φροντίζωμεν πρῶτον νὰ κλείωμεν ὅλας τὰς τρύπας τοῦ ἔδαφους, ἀρκεῖ δὲ πρὸς τοῦτο νὰ χώνωμεν μέσα εἰς τὰς ὀπὰς ἓνα κλάδον ξεφλουδισμένον, διότι τότε φοβῆται και δὲν κρύπτεται εἰς αὐτάς. Διὰ νὰ μὴ περάσῃ ἀπὸ ἓν μέρος εἰς ἄλλο ἀρκεῖ νὰ δέσωμεν σχοινίον και νὰ κρεμάσωμεν ἐπ' αὐτοῦ κομμάτια ὑφάσματος διαφόρων χρωμάτων. Ἡ ἀλεπού φωνεύεται εὐκόλα ἂν παραφυλάξῃ κανεὶς εἰς τὴν φωλεάν της ἀφ' οὗ κλείσῃ ὅλας τὰς τρύπας και ἀφήσῃ ἀνοικτὴν μίαν μόνον. — Ὅταν εἰσέλθῃ εἰς ὄρνιθῶνα ἐννοεῖ νὰ θανατώσῃ ὅλας τὰς ὄρνιθας και νὰ τὰς μεταφέρῃ εἰς τὴν φωλεάν της. — Ἄλλο εἶδος

Ἀλώπηξ ἢ λαγόπους

ἀλώπεκος εἶνε ἡ λεγομένη λαγόπους, ἡ ὅποια ζῆ εἰς τὰ βόρεια μέρη και ἔχει τὸν μὲν χειμῶνα χρῶμα λευκὸν τὸ δὲ θέρος στακτερόν ἢ γαλαζωπὸν. — Ἡ ἀλεπού διαιρεῖ τὴν φωλεάν της εἰς 3 δωμάτια μὲ ἰδιαιτέρας εἰσόδους, γεννᾷ δὲ τὸν Ἀπρίλιον ἕως 5 μικρὰ τὰ ὅποια βυζαίνει ἕως τὸν Ἰούνιον.

ΑΜΑΔΡΥΑΣ. — Εἶνε εἶδος μεγάλου πιθήκου (μαίμου) ἀπὸ

τοὺς λεγομένους **Κυνοκεφάλους**, εὐρισκόμενος εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἀθησσυρίας. Αἱ τρίχες σχηματίζουν ἐπάνω εἰς τὴν ράχιν και τὴν κεφαλὴν του εἶδος τι μανδύου, ὃ ὁποῖος φθάνει ἕως εἰς τὴν μέσην του. Ὅταν εἶνε μικρὸς ἔχει χρῶμα στακτερόν και καθ' ὅσον μεγαλώνει γίνεται λευκώτερος, εἶνε δὲ πολὺ ἄγριος και ἰσχυρότατος. Πολεμοῦν πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς μαζί ἐναντίον ἄλλων πιθήκων μὲ πέτρας. Εἰς παλαιότερους χρόνους ὁ Ἀμαδρύας εὐρίσκετο και εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου μάλιστα οἱ κάτοικοι εἶχον κατορθώσει νὰ τὸν ἐξημερώσουν, ἀλλὰ τώρα δὲν ὑπάρχει πλέον ἐκεῖ.

AMAZONES. — Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπίστευον εἰς τὴν ὑπαρξιν ἔθνους τοῦ ὁποῖου αἱ γυναῖκες ἦσαν ρωμαλαιότεραι τῶν ἀνδρῶν και ἐσχημάτιζον τὸν στρατὸν αὐτοῦ. Τὰς γυναῖκας αὐτάς ὠνόμαζον Ἀμαζόνας και τὰς ἐθεώρουν καταγομένας ἀπὸ τὴν Μ. Ἀσίαν. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους μύθους ὁ Ἡρακλῆς ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Ἀμαζόνων και φονεύσας τὴν Ἴππολύτην τῆς ἀφήρесе τὴν ζώνην τὴν ὁποῖαν τῆς εἶχε δώσει ὁ Ἄρης. Ὁ Θησεύς κατόπιν ἐφόνευσε τὴν Ἀντιόπην και διὰ τοῦτο αἱ Ἀμαζόνες ἐξεστράτευσαν κατὰ τῶν Ἀθηναίων. Κατόπιν ἀναφαίνονται αἱ Ἀμαζόνες εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ὅπου ὁ Ἀχιλλεύς ἐφόνευσε τὴν Πενθεσίλειαν, και εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου τὸν ὁποῖον ἐπεσκέφθη ἡ Θαλήστρια.

AMAZONIOΣ ποταμός. — Ὁ δεύτερος κατὰ τὸ μέγεθος ποταμὸς τοῦ κόσμου (πρῶτος εἶνε ὁ Νεῖλος τῆς Αἰγύπτου). Εὐρίσκεται εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν, πηγάζει ἀπὸ τὴν λίμνην Λαουρικὸχαν τῆς Περουβίας, διασχίζει ὅλην τὴν βόρειον Βραζιλίαν και χύνεται εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανόν. Ἔχει ὀλίκον μῆκος 5000 χιλιομέτρων, πλάτος δὲ εἰς μερικὰ μέρη 70 ἕως 80 χιλιομέτρων, και δέχεται τὰ ὕδατα ἀπείρων μεγάλων ποταμῶν. Τὰ νερά του εἶνε ἀκάθαρτα και τὸ ρεῦμα του ὀρηκτικώτατον, ζῶσι δὲ ἐντὸς αὐτοῦ παμμέγιστοι και φοβεροὶ κροκόδειλοι, χελῶναι και παντὸς εἶδους ἰχθύς, και περιέχει νήσους πολλὰς και μεγάλας, μεταξύ τῶν ὁποίων ἡ Ἰλχα-δὸς-τουμπιναμβαράνας ἔχει ἑκτασιν ἴσην σχεδὸν μὲ τὴν Πελοπόννησον.

ΑΜΑΛΙΑ. — Ἡ πρώτη βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος, σύζυγος τοῦ βασιλέως Ὄθωνος, κόρη δὲ τοῦ Μεγάλου Δουκὸς τοῦ Ὀλδεμβούργου. Ἐγενήθη τῷ 1818. Ἦτο γυνὴ φιλόδοξος, ἀλλὰ σύζυγος πιστὴ και βασίλισσα σώφρων και ἀγαπητὴ εἰς τὸν λαόν πρὸς τὰ ἥθη τοῦ ὁποῖου τάχιστα συνεμορφώθη και τοῦ ὁποῖου τὴν γλῶσσαν ὠμίλει ὡς Ἑλληνίς. Ἡ Ἀμαλία ἀπέθανε μετὰ τὴν ἐκθρόνισιν ἐν Βαμβέργῃ τῆς Γερμανίας τῷ 1875.

ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ ἢ ΣΤΑΘΩΡΙ.— Ἄνθος ἄοσμον μὲν ἀλλ' ἀρκετὰ ὠραῖον διὰ τὸ ἐρυθρὸν καὶ βελουδοειδὲς χρῶμά του, ἐξ οὗ τινες τὸ ὀνομάζουσι *κατηφέν*. Διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸ θέρος καὶ μέρος τοῦ φθινοπώρου, διατηροῦν πάντοτε τὴν ζωηρότητά του. Εἶνε διαφόρων σχημάτων· ἄλλα μὲν πυραμιδοειδῆ, ἄλλα δὲ ὡς ἡ οὐρά τῆς ἀλώπεκος, ἄλλα ὡς ὁ λόφος τοῦ ἀλέκτορος καὶ ἄλλα παραδοξώτερα ἔτι. Πολλαπλασιάζεται εὐκολώτατα διὰ τοῦ ἀφθόου σπόρου του καὶ εἰς οἰανδὴποτε γῆν.

Ἀμάραντος.

Ἐπάρχει ἓν εἶδος *τρίχρωμον* λεχόμενον, διότι τὰ φύλλα του εἶνε κίτρινα, ἐρυθρὰ καὶ πράσινα.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ.— Φυτόν ἔχον ἄνθη λαμπρῶν χρωμάτων. Τὴν καλλιεργοῦν ὅπως τὸν Ἰάκινθον (Γιατσίντο, ὄρα λέξιν)· εἶνε δὲ τριῶν εἰδῶν. 1) Ἡ *μπελλαντόνα*, ἡ ὁποία ἔχει ἄνθη κόκκινα ὅμοια μὲ κρῖνα καὶ εὐώδη τὴν καλλιεργοῦν εἰς κήπους καὶ

τὴν φυτεύουσι τὸν χειμῶνα. 2) Ἡ *σταυραυθῆς*, ἡ ὁποία ἔχει ἄνθη χρώματος βυσσίνου καὶ 3) Ἡ *βασιλικὴ ἀμαρυλλίς*, τῆς ὁποίας τὰ ἄνθη ὁμοιάζουσι μὲ κουδουνάκια καὶ ἔχουσι χρῶμα ζωηρὸν κόκκινον καὶ φυτεύεται δὲ εἰς μέρη θερμά.

ΑΜΑΥΡΩΣΙΣ.— Γενικὴ ὀνομασία σημαίνουσα τὴν στέρησιν τῆς ὀράσεως χωρὶς ὁ ὀφθαλμὸς ἐξωτερικῶς νὰ φαίνεται πάσχων. Οἱ ὀφθαλμολόγοι ὅμως δι' ἐργαλείου τὸ ὅποιον ὀνομάζουσι ὀφθαλμοσκόπιον ἀνακαλύπτουσι τὰς αἰτίας τῆς ἀσθενείας ταύτης. Αὗται δὲ εἶνε ἄλλοτε μὲν ὁ διαβήτης ἢ ἡ νεφρίτις, ἄλλοτε δὲ ἡ ὑπερβολικὴ ἀναιμία, ἄλλοτε ἢ ἀπορρόφησις τοῦ μολύβδου ὑπὸ τοῦ αἵματος, ἣτις παρατηρεῖται εἰς ὄσους κατεργάζονται τὸ μέταλλον τοῦτο, ἄλλοτε ὁ

Ἀμαρυλλίς.

ὕστερισμὸς καὶ τινὰ ἀφροδισιακὰ πάθη, καὶ συνηθέστερον, τέλος ἢ κατάχρησις τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν καὶ τοῦ καπνοῦ. Ἐνίοτε εἶνε ἀθεράπευτος, συχνάκις ὅμως θεραπεύεται, ἅμα θεραπευθῶσι αἱ αἰτίαι ἐκ τῶν ὁποίων προῆλθεν. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀνάγεται εἰς τοὺς ὀφθαλμολόγους· ὅ,τι δὲ μόνον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ πάσχοντος εἶνε νὰ ἐπιβληθῶσι εἰς αὐτὸν ἵνα μετριάσῃ καὶ παύσῃ τὴν χρῆσιν τῶν ποτῶν καὶ τοῦ καπνίσματος, ὅταν ὑπὸ τοῦ Ἰατροῦ ἀναγνωρισθῶσι ταῦτα ὡς αἰτία τῆς ἀσθενείας.

ΑΜΒΕΡΣΗ.— Σπουδαιοτάτη πόλις τοῦ Βελγίου κειμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σκάλδιος καὶ ἀποτελοῦσα τὸ σπουδαιότερον κέντρον ὅπου συναντῶνται οἱ Βελγικοὶ σιδηρόδρομοι. ἔχει σπουδαίαν ἀκαδημίαν τῆς ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς, τῆς ἀρχαιολογίας, βιβλιοθήκην καὶ πινακοθήκην, Ζωολογικὸν κήπον, ὠδεῖον, ναυτικὴν καὶ ἐμπορικὴν σχολήν, σπουδαιότατα ἐκπαιδευτήρια, λαμπρὰ βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα, φοβερὰ φούρια, μέγιστον ἐμπόριον καὶ 220,000 κατοίκους.

Ἀμβλύωψις.

ΑΜΒΛΥΩΨΙΣ.— Εἶνε ἓν εἶδος ἰχθύων οἱ ὁποῖοι ζοῦν μέσα εἰς νερά ὑπόγεια καὶ ἰδίως ὑποθαλάσσια σπήλαια εἶνε δὲ σχεδὸν ἐντελῶς τυφλοὶ καὶ οὐδέποτε ἐξέρχονται εἰς τὸ φῶς. Ἡ ἀμβλύωψις ἡ ὁποία ὀνομάζεται καὶ *σπηλαία* εὐρίσκεται ἐν ἀφθονίᾳ μέσα εἰς τὸ ἀπέραντον σπήλαιον τοῦ Μάμμουθ εἰς τὸ Κεντουκὸ τῆς βορείου Ἀμερικῆς.

ΑΜΒΟΥΡΓΟΝ.— Ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς Γερμανίας. Ἐλευθερὸς λιμὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἄλβιος ἀπέναντι τῆς Ἀλτονας. ἔχει 15 προάστεια καὶ 480,000 κατοίκους· ἔχει ἐτησίαν εἰσαγωγὴν ἐμπορευμάτων ἀξίας 2—3,000,000 δραχμῶν, λαμπρὰ οἰκοδομήματα καὶ βιομηχανικὰ καταστήματα, ἰδίως δὲ ζυθοποιεῖα, μέγαν λιμένα εἰς τὸν ὅποιον λιμενίζονται τὰ πολυάριθμα

πλοῖα τὰ ὅποια ἀλιεύουν τὰς φαλαίνας εἰς τὰς παγωμένας θαλάσσας, εἶνε δὲ ἐλευθέρη πόλις καὶ κυβερνᾶται συνταγματικῶς.

ΑΜΒΡΑΚΙΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βάλτου. ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸν Καρθασαράν, 10 χωρία καὶ 5953 κατοίκους.

ΑΜΒΡΑΚΙΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριχωνίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸν Μπερίκον, 11 χωρία καὶ 2,339 κατοίκους.

ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΣ κόλπος. — Ὁ λεγόμενος κόλπος τῆς Ἄρτας. Ἐκτείνεται μεταξύ τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Ἡπείρου καὶ συγκοινωνεῖ μὲ τὸ Ἴόνιον πέλαγος διὰ τοῦ στενοῦ (πορθμοῦ) τοῦ Ἀκτίου (Πούντα), καὶ εἶνε θάλασσα ἀβαθής, ὥστε μόνον μικρὰ ἀτμόπλοια εἰμποροῦν νὰ εἰσέρχωνται.

ΑΜΕΘΥΣΤΟΣ (λίθ. πολ.) — Εἶνε λίθος ἡμιπολύτιμος διαφανής, χρώματος ἰώδους τὸ ὅποσον οφείλεται εἰς ὑπεροξειδίου τοῦ μαγγανησίου τὸ ὅποσον περιέχει. Οἱ χρυσοχόοι κατασκευάζουν ἐξ αὐτοῦ δακτυλιολίθους, ἐνώτια, κ.τ.τ. Οἱ ὠραιότεροι ἀμέθυστοι ἔρχονται ἐξ Ἰνδιῶν, ἐκ Βραζιλίας καὶ ἐκ Σιθηρίας. Εὐρίσκονται ὅμως καὶ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Οἱ δέσποναι τῆς Ρώμης ὑπερηγάπων τὸν ἀμέθυστον. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἐν γένει, ἰθεωρεῖτο ὡς ἔχων ὑπερφυσικὰς ἰδιότητας κατὰ τῆς μέθης, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομά του.

Ἡ νεωτέρα βιομηχανία κατώρθωσε ν' ἀπομιμηθῇ τὸν ἀμέθυστον ἐπιτυχέστατα.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΦΥΛΗ. — Μία ἀπὸ τὰς φυλὰς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν ὅλοι οἱ ἐντόπιοι Ἀμερικανοί, οἱ ὅποιοι κατέχουν τὴν ἠπειρον αὐτὴν προτοῦ τὴν ἀνακαλύψῃ ὁ Κολόμβος. Ἡ Ἀμερικανικὴ φυλὴ ἐσχηματίσθη ἀπὸ τὴν ἐπιμιξίαν ἐντοπίων μὲ Ἀσιανούς, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀποκατασταθῆ εἰς τὴν χώραν αὐτὴν κατὰ χρόνους ἀγνώστους. — Τὸ χρῶμα τῆς φυλῆς αὐτῆς εἶνε ἐλαιόχρουν ἢ κανελλοειδές, αἱ τρίχες μακρὰὶ μαύραι καὶ σκληραὶ, ὁ μύσταξ καὶ τὸ γένειον ὀλιγότριχα, τὸ πρόσωπον πλατύ, οἱ ὀφθαλμοὶ μικροί,

Ἀμερικανός.

ἡ μύτη εἰς ἄλλους μὲν στενὴ καὶ κυρτὴ εἰς ἄλλους δὲ πλατεῖα καὶ μακρὰ, αἱ σιαγόνες των ἐξέχουν, οἱ ὀδόντες εἶνε ἰσχυροὶ καὶ σπανίως προσβάλλονται ἀπὸ ἀσθενείας, τὸ δὲ ἀνάστημά των μᾶλλον ὑψηλόν. Οἱ ἄνθρωποι τῆς φυλῆς ταύτης εἶνε σήμερον ὀλιγάριθμοι, ἐλαττοῦνται δὲ ὅσον παρέρχονται τὰ ἔτη.

ΑΜΕΡΙΚΗ. — Ἐν ἀπὸ τὰ πέντε μέρη τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὸν κόσμον. Ἡ Ἀμερικὴ εἶνε τέσσαρας φορές μεγαλειτέρα ἀπὸ

τὴν Εὐρώπην καὶ διαιρεῖται φυσικῶς εἰς δύο μεγάλα τμήματα: τὴν Βόρειον καὶ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν αἱ ὁποῖαι συνδέονται διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τοῦ Παναμᾶ.

1) Βόρειος Ἀμερικὴ. — Ἐχει πρὸς δυσμὰς τὰ ἀπόκρημα καὶ ὑψηλότατα Βραχώδη ὄρη, τὰ ὅποια κάμνουν ὀρεινότατον αὐτὸ τὸ μέρος τῆς ἠπείρου καὶ περιέχουν πολλὰ ἠφαίστεια, καὶ πρὸς ἀνατολὰς τὰ Διλλιγένεια ὄρη χαμηλότερα καὶ ὀλιγότερον ἀπότομα. Ποταμούς ἔχει μεγάλους καὶ πλατυτάτους, τὸν Μισσισιππὴ, τὸν Μισσουρη, τὸν Ἅγιον Λαυρέντιον, τὸν Μακενσίαν κτλ. Λίμνας πολλὰς καὶ ἀπεράντους, δάση πάμπολλα· τὰ δὲ βόρεια μέρη αὐτῆς εἶνε πάντοτε σκεπασμένα ἀπὸ πάγους καὶ χιόνια.

Σπουδαιότερα Κράτη αὐτῆς εἶνε αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι καὶ τὸ Μεξικόν. Οἱ Ἄγγλοι κατέχουν ἐδῶ τὸν Καναδᾶν καὶ τὴν Νέαν Γῆν, οἱ Δανοὶ τὴν βορειοτάτην καὶ παγωμένην Γροιλανδίαν. Αἱ δὲ νῆσοι Ἀντίλλαι, ἐκτὸς τῆς Αἴτης, εἶνε ἀποικίαι τῶν Ἰσπανῶν, τῶν Ἀγγλῶν, τῶν Γάλλων, τῶν Ὀλλανδῶν καὶ τῶν Δανῶν.

2) Νότιος Ἀμερικὴ. — Ἀπέραντος σειρά ὑψηλοτάτων καὶ σκεπασμένων ἀπὸ δάση βουνῶν, αἱ Κορδιλλέραι τῶν Ἀνδεων,

παρακολουθεῖ τὴν δυτικὴν παραλίαν καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἕκτασιν περιέχουσα πολλὰ φοβερὰ ἠφαιστεια, ὅλον δὲ τὸ ὑπόλοιπον αὐτῆς ἐκτὸς ἐνὸς μέρους τῆς Βραζιλίας, εἶνε πεδινόν. Ἔχει μεγίστους ποταμούς, τὸν Ὁρηνόκου, τὸν Ἀμαζόνιου, τὸν Ριο-δὲ-λὰ-Πλάτα κ.τ.λ. λίμνας δὲ μικροτέρας ἀπὸ τὴν Βόρειον.— Σπουδαιότερα κράτη αὐτῆς εἶνε αἱ δημοκρατίαι Χιλὴ, Λαπλάτα, Περουβία, Κολουβία καὶ ἡ Αὐτοκρατορία Βραζιλία. Οἱ Ἄγγλοι, οἱ Ὀλλανδοὶ καὶ οἱ Γάλλοι κατέχουν ἐδῶ τὴν Γουϊάνην.

Τὴν Ἀμερικὴν ἀνεκάλυψεν ὁ Χριστόφορος Κολόμβος τὸ 1492, φαίνεται ὅμως ὅτι πολὺ προηγήθη ἢ γινώσκοντες εἰς τοὺς Ἀσιανοὺς καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τῶν νήσων τῆς Ὀκεανίας. Ὄνομάσθη δὲ Ἀμερικὴ, κατὰ τὴν πιθανοτέραν γνώμην, ἀπὸ τὸν Φλωρεντινὸν θαλασσοπόρον Ἀμέρικου Βεσπούκιου, ὁ ὁποῖος περιηγήθη πολλὰ μέρη αὐτῆς κατὰ τὸ 1501—1504.

ΑΜΕΡΛΙΓΓ (Ροβέρτος).— Αὐστριακὸς ποιητὴς καὶ φιλόσοφος ἀπὸ τοὺς διασημότερους. Ἀπὸ τὰ ἔργα του σπουδαιότερα εἶνε αὐτὸ Ἀχάσβερος ἐν Ρώμῃ, ὁ «Δαντῶν καὶ Ροβεσπιέρος» καὶ ἡ «Ἀσπασία». Ἐγεννήθη τῷ 1830 εἰς τὸ Κίρχβεργ ἀπὸ πτωχὴν οἰκογένειαν καὶ διήλθε τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ βίου του ὡς διδάσκαλος, ἀπέθανε δὲ τὸ 1889.

ΑΜΙΕΝΗ (Ἀμιάνς).— Μεγάλη πόλις τῆς Γαλλίας ἔχουσα φρούριον ἰσχυρόν, πανεπιστήμιον, σπουδαῖον ἀρχαιοφυλάκειον, βοτανικὸν κήπον, σπουδαιότατα βιομηχανικὰ καταστήματα, κανονικὸν σχέδιον, λαμπρὸν μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ 85,000 κατοίκους.

ΑΜΙΛΚΑΣ.— Περὶφημος στρατηγὸς τῶν Καρχηδονίων. Κατέκτησε τὴν Σικελίαν, ἀλλὰ κατόπιν νικηθεὶς ἀπὸ τὸν Ὑπατον τῶν Ρωμαίων Λουτάτιον ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Καρχηδόνα ὅπου ἐνίκησε τοὺς ἐπαναστατήσαντας δούλους. Μετὰ ταῦτα ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἰσπανίας, κατέλαβε πολλὰς χώρας αὐτῆς καὶ ἔκτισε τὴν πόλιν Βαρκίνο (τὴν σημερινὴν Βαρκελώναν), ἐν ᾗ δὲ ἐσκέπτετο νὰ ἐπιτεθῆ καὶ πάλιν κατὰ τῶν Ρωμαίων ἐφρονεῖτο εἰς μάχην τινα κατὰ τῶν Βεττόνων.

Ὁ Ἀμίλκας εἶχεν ὀρκίσει τὸν υἱὸν του Ἀννίβαν νὰ μείνῃ πάντοτε ἄσπονδος ἐχθρὸς τῶν Ρωμαίων.

ΑΜΜΟΚΟΝΙΑ.— Ἡ ἄμμοκονία κατασκευάζεται ἂν ἀναμιζώμεν ἀσβέστην καὶ ἄμμον καὶ χρησιμεύει διὰ νὰ συγκολληθῶνται οἱ λίθοι τῶν οἰκοδομῶν. Ἄν δὲ ἀναμιζώμεν ἄμμον μὲ ἀργίλον κατασκευάζομεν ἄμμοκονίαν καταλληλοτάτην διὰ γωνίας, τζάκια καὶ ἄλλα μέρη ἐκτεθειμένα εἰς μεγάλην θερμότητα.— Ἡ κοινὴ ἄμμοκονία περιέχει 3 μέρη χονδροῦ ἄμμου καὶ ἓν μέρος σβεσμένης ἀσβέστου, τὰ ὅποια ζυμώνονται μέσα εἰς νερόν.— Ἡ λεπτὴ ἄμμοκονία περιέχει 2 μέρη ψιλὸν ἄμμον καθαρὸν καὶ ἓν μέρος ἀσβέστου.— Ἡ ὑδραυλικὴ ἄμμοκονία, ἡ ὁποία χρησιμεύει διὰ ἔργα ὑποθαλάσσια, ὀχετοῦς, ὑδραγωγεῖα κ.τ.λ., περιέχει 1 μέρος ψιλὸν ἄμμον, 1 μέρος ψιλοτριμμένην πλίνθον καὶ 1 μέρος ἀσβέστου, ἀντέχει δὲ λαμπρὰ εἰς τὸ νερόν.

ΑΜΜΟΣ.— Διὰ τὰς πολὺ σκληρὰς γαίας ὁ ἄμμος εἶνε στοιχεῖον ὠφελιμώτατον. Κάμνει τὸ χωράφι ν' ἀπορροφᾷ εὐκολώτερον τὰ νερά καὶ τὰ φυτὰ νὰ θυθίζουν εὐκολώτερα καὶ βαθύτερα τὰς ρίζας των. Πάντοτε δὲ ἡ γῆ περιέχει ἀρκετὴν ποσότητα ἄμμου, ἂν δὲν εἶνε ἀργιλώδης ἢ ἀπὸ κιμωλίαν (τεμπεσίρι)· ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει εἰμποροῦμεν νὰ ἀναμιγνύομεν τὸ ἐσκαμμένον χῶμα μὲ ἀρκετὴν ποσότητα ἄμμου τὴν ὁποίαν χύνομεν ἐπ' αὐτοῦ ὅταν τὸ σκάπτωμεν.

Τὰ ἐντὸς τῶν κήπων μονοπάτια πρέπει νὰ σκεπάζωνται μὲ ἄμμον κοσκινισμένον διὰ νὰ φεύγουν τὰ χονδρὰ χαλίκια, καὶ τοῦτο διότι οὕτω πῶς τὰ μονοπάτια δὲν διατηροῦν ὑγρασίαν καὶ συντηροῦνται ἐπὶ πολὺ.

Ἐπάρχουν δὲ καὶ φυτὰ τὰ ὅποια εὐδοκιμοῦν μόνον ἐντὸς τῶν ἄμμων, ὅπως π. χ. τὰ καλάμια, τὰ σπαράγγια, ἡ ἐρείκη κ.τ.λ.

Διὰ νὰ καλλιεργῆται ἡ γῆ δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ περισσότερο ἀπὸ ἓν μέρος ἄμμου εἰς δύο μέρη ἀργίλου. Ἄν δὲ ἡ

ἄργιλλος ἀποτελεῖ μόνον τὸ 1)3 ἢ τὸ 1)4 τὸ ἔδαφος εἶνε κατάλληλον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς σήμαλης.

AMMON ἢ AMMOYΣ ἢ AMMOYN.— Μυθολογικὸς θεὸς τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, τὸν ὁποῖον ἐπεσκέφθη ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἰς τὸν ναὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ Λυβίῃ, ὅπου ὁ ἱερεὺς αὐτοῦ τὸν ὠνόμασεν «υἷον θεοῦ». Ἐλατρεύετο δὲ ὁ Ἄμμων ὡς θεὸς τοῦ φωτός.

AMMONIA—Τὸ ἄζωτον ἐνούμενον μετὰ τοῦ ὑδρογόνου ἀποτελεῖ τὴν ἀμμωνίαν. Τὸ ἀέριον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐξάγεται ἐξ οὐσίας γνωστῆς εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀμμωνιακὸν ἄλας ἔχει ὁσμὴν ἐρεθιστικὴν, προκαλοῦσαν δάκρυα, καὶ γεῦσιν καυστικωτάτην. Σχηματίζεται ἐν τῇ φύσει διὰ τῆς σήψεως ζωϊκῶν οὐσιῶν περιεχουσῶν πρὸς τοῖς ἄλλοις αὐτῶν στοιχείοις, ὑδρογόνου καὶ ἄζωτον. Μεταχειρίζονται συχνὰ τὴν ἀμμωνίαν εἰς τὴν ἰατρικὴν, ὅχι ὅμως ἐν ἀερώδει καταστάσει, ἀλλὰ διαλελυμένην ἐντὸς ὕδατος, τὸ ὁποῖον ἀπορροφᾷ ἐξ αὐτῆς τὸ 1)3 τοῦ βάρους τῆς. Ἡ ἀμμωνία αὕτη τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσι καὶ καυστικὴν ἀμμωνίαν εἶνε φάρμακον δραστηκώτατον κατὰ τῶν δηγημάτων τῶν ἰσθόλων ὄψεων, ἰδίως δὲ τῆς ἐχίδνης. Ὀλίγα σταγόνες τοῦ ὑγροῦ τούτου ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος διαλύουσι ταχέως τοὺς καπνοὺς τῆς μέθης.

Πολλάκις τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα ἔφαγον μεγάλην ποσότητα ὑγροῦ τριφυλλίου πρίσκωνται εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ διατρέχουν σπουδαῖον κίνδυνον, ἂν δὲν τοῖς δοθῇ εἰς αὐτὰ ἔγκαιρος βοήθεια. Ἡ ἀσθένεια αὕτη ἥτις προέρχεται ἔνεκα μεγάλης ποσότητος θείουχου ὑδρογόνου καὶ ἄλλων ἀερίων, τὰ ὁποῖα ἀναπτύσσονται εἰς τὸν πεπτικὸν σωλῆνα τοῦ ζῴου, θεραπεύεται σήμερον διὰ τῆς ἀμμωνίας. Δίδομεν εἰς τὰ πάσχοντα ζῶα νὰ πῶσι 4 γραμμάρια ἀμμωνίας διαλελυμένης εἰς 120 γραμ. ὕδατος, οὕτω τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἀερίων ἀπορροφᾶται ὑπὸ τῆς ἀμμωνίας, τὸ δὲ ζῶον σώζεται.

Τὸ ἀμμωνιακὸν ἄλας εὐρίσκεται εἰς μικρὰν ποσότητα εἰς τὰ ἠφαίστεια, τὰ γαιανθρακωρυχεῖα καὶ τὰ θειωρυχεῖα. Ἐν Αἰγύ-

πτῶ κατασκευάζουσι ἄλλοτε τὸ ἀμμωνιακὸν ἄλας κλιόντες τὴν κόπρον τῆς καμήλου, σήμερον ὅμως γενικῶς κατασκευάζεται ἐκ ζωϊκῶν οὐσιῶν, οἷον ὀστέων, αἱμάτων, λειψάνων δέρματος, τριχῶν κλ., ἢ καὶ ἐξ ὑδάτων τὰ ὁποῖα περιέχουσι ἀμμωνίαν καὶ ἐξάγονται ἐκ τῶν λάκκων τῶν ἐργοστασίων τοῦ φωταερίου.

Τὸ ἀμμωνιακὸν ἄλας χρησιμεύει ἐπίσης εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν μετάλλων ἀπὸ τῆς σκωρίας, τὰ ὁποῖα θέλομεν νὰ κολλήσωμεν ἢ νὰ κασσιτερώσωμεν (γανώσωμεν), εἰς τὴν ἐνίσχυσιν μερικῶν χρωμάτων, εἰς τὴν ἐπαργύρωσιν τῶν χαλκῶν κλπ.

Ἡ ἀμμωνία εἶνε φάρμακον καυστικώτατον καὶ ἐπικίνδυνον διὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν. Καὶ ὅταν ἀκόμη θὰ τὸ μεταχειρισθῇ τις εἰς τοὺς λιποθυμημένους καὶ ἀσφυκτικούς πρὸς εἰσπνοὴν, χρειάζεται μεγάλη προσοχή, μόλις δὲ στιγμὰς τινὰς πρέπει νὰ τὸ θέτῃ πρὸς εἰσπνοὴν ὑπὸ τὴν ρῖνα τοῦ πάσχοντος.

Ἄν δὲ κατὰ λάθος τις πῖη ἐκ τοῦ περιέχοντος τὴν ἀμμωνίαν φιαλιδίου, τρέχει κίνδυνον δηλητηρίασεως· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀμέσως δίδεται αὐτῷ πρὸς πόσιν ὕδωρ μετὰ ὄξους (3 κοχλ. ὄξος εἰς 300 ὄρ. ὕδατος), καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ πρόχειρον ὄξος δίδεται αὐτῷ ἄφθονον χλιαρὸν ὕδωρ, ὅπως ἐμέσῃ, μετὰ δὲ τὸν ἐμετὸν τοῦ δίδουσι γάλα ἢ λιναρόσπορον βρασμένον.

AMMONIA OXIKH.— Θέτομεν ἐντὸς φιαλιδίου (τὸ ὁποῖον νὰ κλείεται καλῶς μὲ ὑάλινον πῶμα) πέντε μέρη ὄξικου ὄξεος καὶ προσθέτομεν, κατὰ σταγόνας, ἓν μέρος καυστικῆς ἀμμωνίας. Κλείομεν στερεῶς τὸ φιαλίδιον, καὶ, τὸ περιεχόμενον εἶνε ἀμμωνία ὄξικη.

AMMONITHES.— Ὀστρακὸν τὸ ὁποῖον σήμερον εὐρίσκεται μόνον ἀπολιθωμένον. Ἀμμωνίτης ὀνομάσθη διότι ἔχει μεγάλην ἑμοιότητα μὲ τὰ κέρατα τὰ ὁποῖα φέρουσι τὰ ἀγάλματα τοῦ θεοῦ τῶν Αἰγυπτίων Ἀμμωνος.

AMNHSTEA.— Τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ Βασιλεὺς ἐκ τοῦ συν-

Ἀμμωνίτης

τάγματος νὰ ἐμποδίζῃ τὴν καταδιώξιν ἐγκληματιῶν καὶ νὰ ἀθωώῃ αὐτοὺς ἄνευ δίκης. Ἡ ἀμνηστία χορηγεῖται μόνον ἐπὶ πολιτικῶν ἐγκλημάτων ἐπ' εὐθύνῃ τοῦ ὑπουργείου καὶ δὲν περιορίζεται ἀπὸ κανένα ὄρον ὁ ὁποῖος νὰ καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν ἐξέτασιν τοῦ γενομένου πολιτικοῦ ἐγκλήματος.

ΑΜΟΡΓΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς νήσους Κυκλάδας κειμένη εἰς τὰ ΝΑ σύνορα τοῦ Βασιλείου. Διαιρεῖται εἰς δύο δήμους, τῆς Ἄμοργου καὶ τῆς Αἰγιάλης καὶ ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Θήρας. Ἡ Ἄμοργος εἶνε μακρὰ καὶ στενὴ ἔχει δὲ ἔκτασιν 120 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων. Καθ' ὅλον αὐτῆς τὸ μῆκος τὴν διασχίζουν βουνὰ ἀπόκρημα καὶ πετρώδη ἔχοντα ὑψηλότεραν κορυφὴν τὸν Κρίκειαν (853 μέτρα). Ἡ Ἄμοργος στερεῖται ἀφθόνων ὑδάτων καὶ ἔχει μικρὰς πεδιάδας εἰς τὰς ὁποίας καλλιεργοῦνται ἄμπελοι, βάμβαξ, σιτηρά, ἐλαῖαι, ὄσπρια, σῦκα κτλ., τρέφει δὲ 5—5⁴/₈ χιλιάδας αἴγας καὶ πρόβατα καὶ συντηρεῖ 60 ἀλιευτικὰ καὶ ἐμπορικὰ πλοίαρια. — Οἱ Ἄμοργῖνοι εἶνε ἄνδρες ρωμαλαῖοι καὶ μεγαλόσωμοι, αἱ δὲ γυναῖκες τῶν φημίζονται διὰ τὴν ὠραιότητά των. Σήμερον ἡ νῆσος κατοικεῖται ἀπὸ 4058 κατοίκους, εἰς δὲ τὴν ἀρχαιότητα εἶχε τρεῖς μεγάλας πόλεις, τὴν Ἀρκεσίην, τὴν Αἰγίλην καὶ τὴν Μινώαν, καὶ ἦτο σπουδαιότατη διὰ τὴν τοποθεσίαν της μεταξύ Ἀσίας καὶ Ἑλλάδος. Κατὰ τὸν Μεσαίωνα ὑπετάχθη ἀλληλοδιαδόχως εἰς πολλοὺς Φράγκους μικρογεγεμόνας τῶν Κυκλάδων καὶ τελευταῖον εἰς τοὺς Βενετοὺς καὶ τοὺς Τούρκους καὶ ἐγένετο καταφύγιον πολλῶν πειρατικῶν πλοίων. — Ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου (τοῦ δήμου Ἄμοργου) Ἄμοργος, Χώρα ἢ Κάστρο, ἀπέχει ἀπὸ τὴν Σύρον 60 Ναυτικὰ μίλια καὶ ἔχει τετρακοσίας οἰκίας, παλαιότατον φρούριον καὶ 1302 δύο κατοίκους· προσεῖτι δὲ Εἰρηνοδικεῖον, τηλεγραφεῖον, Ταχυδρομεῖον καὶ Ἑλλήν. Σχολεῖον.

ΑΜΟΡΓΟΥ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Θήρας καὶ κατέχει τὸ δυτικὸν μέρος τῆς νήσου Ἄμοργου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἄμοργὸν (Χώρα ἢ Κάστρο), 23 χωρία, 1 Μο- νὴν καὶ 2641 κατοίκους.

ἌΜΟΥΡ ἢ Σακαλίν-Οὐλά. — Εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ποταμοὺς τῆς Κίνας πηγάζων ἀπὸ τὰ ὄρη Σιγγάν καὶ χυνόμενος εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὀκεανόν. Ἐχει μῆκος 3420 χιλιομέτρων.

ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ. — Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀμπελακίων. Εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὸν Πηγεῖον ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζει ἡ κοιλάς τῶν Τεμπῶν· ἔχει ἑλληνικὰ καὶ δημοτικὰ Σχολεῖα ἀξιόλογα συντηρούμενα ἀπὸ τὸ κληροδότημα Μανάρη, Εἰρηνοδικεῖον καὶ 1471 κατοίκους, πρὸ 100 δὲ ἐτῶν εἶχε πολὺ ἀνεπτυγμένη βιομηχανίαν ὑφασμάτων καὶ βαπτικῆς.

ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Λαρίσης, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰ Ἀμπελάκια, 3 χωρία καὶ 2, 734 κατοίκους.

ΑΜΠΕΛΟΣ. — Τὸ σπουδαιότατον τοῦτο φυτὸν φαίνεται ὅτι

Ἄμπελος κοινὴ.

κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, ὁπόθεν εἰσῆχθη κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα κατόπιν δὲ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην. Οἱ Ἕλληνες ἐγνώριζον τὴν ἄμπελον καὶ κατεσκεύαζον οἶνον πολὺ πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὀμήρου, οἱ δὲ Αἰγύπτιοι φαίνεται ὅτι τὴν ἐγνώριζον πρὸ 5 ἢ 6, 000 ἐτῶν. Μία ἀπὸ τὰς καταλ-

ηλοτέρας χώρας διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου εἶνε ἡ Ἑλλάς, διότι ἔχει κλίμα μέτριον εἰς τὸ ὁποῖον ἀρέσκειται καὶ εὐδοκίμει τὸ φυτὸν τοῦτο. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ποιότης τῶν ἑλληνικῶν σταφυλῶν εἶνε ἀρίστη· θὰ ἦσαν δὲ καὶ οἱ οἶνοι μας ἐπίσης ἀριστοὶ ἂν εἶχε προοδεύσει καὶ ἡ οἰνοποιία ὅσον προώδευσεν ἡ ἀμπελοργία.

— Ἡ ἄμπελος εἶνε ἀπείρων εἰδῶν κατὰ τὰ διάφορα μέρη τοῦ κόσμου εἰς τὰ ὁποῖα καλλιεργεῖται· διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον καὶ

ὄλαι αἱ γαῖαι εἶνε κατάλληλοι διὰ τὴν φύτευσιν αὐτῆς· ἀλλὰ ἕκαστον εἶδος ἀμπέλου εὐδοκιμεῖ καὶ εἰς ὠρισμένον εἶδος γαιῶν, π. χ. τὰ κλήματα τὰ κάμνοντα σταφύλια λευκὰ εὐδοκιμοῦν προπάντων καὶ πρέπει νὰ φυτεύωνται εἰς τόπους ἀσβεστώδεις καὶ γαίας λευκὰς (ἀσπρόχωμα)· τὰ κλήματα τὰ ὅποια κάμνουں σταφύλια χωρὶς σπόρους (κουκούτσια) πρέπει κυρίως νὰ καλλιερῶνται εἰς μέρη παραποτάμια (ποταμιαῖς), διότι τότε αἱ σταφυλαὶ γίνονται καὶ περισσότεραι καὶ παχύτεραι, τὰ δὲ κλήματα τὰ ὅποια κάμνουں σταφύλια μαῦρα εὐδοκιμοῦν προπάντων εἰς τὰ λεγόμενα κοκκινιοπήλια. Ἐκτὸς τούτου αἱ ἀμπελοὶ πρέπει νὰ ἠλιαζῶνται καὶ συνάμα νὰ ἀερίζωνται καλά, διὰ τοῦτο τόποι καταλληλότεροι διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀμπέλων εἶναι οἱ μεσημβρινοὶ πρόποδες τῶν βουνῶν (ριζοβούνια), ἐπειδὴ ἀπεδείχθη ὅτι οἱ καλλίτεροι οἶνοι κατασκευάζονται ἀπὸ σταφύλια ἀμπέλων φυτευμένων εἰς τοιαῦτα μέρη. — Ἄς ἐξετάσωμεν τώρα πῶς πρέπει νὰ καλλιεργῶνται τὰ ἀμπέλια.

Φύτευσις τῶν ἀμπέλων. — Προτοῦ φυτευθῶν τὰ κλήματα οἱ ἀμπελουργοὶ πρέπει νὰ καθαρίζουν καλά τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὰ λιθάρια, τὰ ἄγρια χαμόδενδρα, τὰς ρίζας καὶ τὰ ἄλλα φυτὰ τὰ ὅποια φυτρῶνουν εἰς τὰ χωράφια καὶ βλάπτουν τὰς φυτείας. Ἐπειτα νὰ ὀργῶνουν 2 ἢ καὶ 3 φορές τὸ ἔδαφος καὶ κατόπιν νὰ τὸ σβαρνίζου (ισιάζου) καλά, τὰ δὲ αὐλάκια μέσα εἰς τὰ ὅποια θὰ φυτευθῶν αἱ βέργαι πρέπει νὰ ἀνοίγωνται εἰς ἀπόστασιν πέντε τοῦλάχιστον ποδῶν τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Προτοῦ νὰ γίνῃ ὁ τρύγος πρέπει νὰ διαλέγωνται καὶ νὰ σημαδεύωνται τὰ καλλίτερα καὶ δυνατώτερα κλήματα, κατὰ δὲ τὸν Νοέμβριον, ἀφ' οὗ πέσουν ὅλα τὰ φύλλα νὰ κόπτονται αἱ βέργαι διὰ τὸ φύτευμα ἀπ' αὐτὰ ἀποκλειστικῶς τὰ καλά κλήματα. Αἱ βέργαι πρέπει νὰ καθαρίζωνται καλά καὶ νὰ κόπτονται μαζί με τὰ κεφάλια τῆς περασμένης ἀνοίξεως.

Κατόπιν δένομεν τὰς βέργας τὰς ὁποίας ἐκόψαμεν εἰς δεμάτια ἀνὰ 100, σκάπτομεν λάκκους καὶ παραχῶνωμεν αὐτὰ

ἓνα ἓνα εἰς κάθε λάκκον, τὰ σκεπάζομεν δὲ καλά με χῶμα. Πρέπει δὲ νὰ ἐκλέγωμεν διὰ τοὺς λάκκους τόπον ὁ ὅποιος νὰ ποτίζεται καλῶς. Μέσα εἰς τοὺς λάκκους αὐτοὺς ἀφίνομεν τὰς βέργας ἐπὶ 20 ἡμέρας κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων μουσκεύονται, παχύνονται καὶ λουφρῶνουν, γίνονται δηλαδή εὐλύγιστοι.

"Αμπελος ἄγρια.

Ὅταν πρόκηται νὰ φυτεύσωμεν τὰς ἐτοιμασθείσας βέργας πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν τὴν ποιότητα τοῦ ἔδαφους, καὶ ἂν μὲν τὸ μέρος εἶνε ξερικὸ καὶ δὲν ὑπάρχουν πλησίον τρεχούμενα νερὰ διὰ νὰ ποτισθοῦν, ἀπὸ τὰς βροχάς· ἐὰν δὲ τὸ μέρος εἶνε παχὺ καὶ ἔχει ἄφθονα νερὰ (ποταμιαῖς κ.τ.λ.), τότε τὰς φυτεύομεν εἰς τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος διότι εἰμποροῦν νὰ σαπίσουν ἀπὸ τὸ πολὺ νερὸ.

Ἡ φύτευσις γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: Σκάπτομεν λάκκους εἰς μὲν τοὺς ὑγροὺς τόπους 30 — 40 ὑφεκατομέτρων (πόντων) βάθους, εἰς δὲ τοὺς ξερικοὺς 50—60 ὑφεκατομ. βάθους καὶ 20 πλάτους. Ἐπειτα φυτεύομεν δύο βέργας εἰς κάθε λάκκον καὶ τὰς σκεπάζομεν με ἀρκετὸν χῶμα, διὰ μὴ τὰς βλάψουν οἱ πάγοι τοῦ χειμῶνος (ξεροβόρια κ.τ.λ.). Ἐπειτα, ὅταν ἔλθῃ ὁ Μάρτιος ἢ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ξεσκεπάζομεν τὰς βέργας ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ ὅσαι δὲν στέκονται ὀρθαὶ τὰς ἀνασηκῶνομεν με τὸ χέρι. Ἀφοῦ δὲ ἰσαχθοῦν ὄλαι αἱ βέργαι πρέπει νὰ ἰσαχθῇ καὶ τὸ ἔδαφος, διότι ἀπὸ τὰ χῶματα τῶν λάκκων καὶ τὰς βροχάς τοῦ χειμῶνος ἔχει χαλάσει τὸ πρῶτον σβαρνισμα, διὰ τοῦτο πρέπει ἐξ ἄπαντος νὰ ὀργωθῇ πάλιν ἐλαφρὰ ὁ τόπος καὶ με προσοχὴν.

Μετὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἀρχίζει ἡ τακτικὴ καλλιέργεια ἢ ὁποία πρέπει νὰ γίνεταί κάθε χρόνο ὡς ἐξῆς, δηλαδή:

Α'.) **Πρῶτον σκάψιμον:** Τὸ σκάψιμον αὐτό, δηλαδή τὸ διβόλισμα γίνεται με ξινάρι ἢ τσαπί καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ βάθος 30—40 ὑφεκατομέτρων. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου κόπτονται καὶ

βγαίνουν ὅλα τὰ ξένα χόρτα καὶ αἱ ρίζαι εἰς τὸ ὅποιον πρέπει νὰ προσέχη πολὺ ὁ ἀμπελουργὸς διότι κατόπιν τὰ χόρτα πιά-
νουν ρίζας καὶ δυσκόλως κόπτονται, βλάπτουν δὲ φοβερὰ τὴν
φυτεῖαν του. Ἐπειτα κόπτονται αἱ βέργαι αἱ ὅποιαι ἐξέχουν μὲ
ψαλλίδα ἢ κλαδευτήρι καὶ ἀφίνεται ἓνα μόνον μάτι εἰς κάθε
βέργαν.

Β'.) Δεύτερον σιάψιμον. Τοῦτο πρέπει νὰ γίνεται τὸ δεύ-
τερον φθινόπωρον μετὰ τὴν φύτευσιν, δηλαδὴ εἰς τὰ τέλη τοῦ
ἐπομένου Νοεμβρίου, διὰ σκαπάνης (ξινάρας ἢ τσάπας). Τὰ
χώματα γίνονται τότε σωροὶ (τὰ λεγόμενα κοινῶς κουτρούλια
ἢ κουλούμια, καὶ τοποθετοῦνται κατὰ σειρὰν εἰς τὸ μεταξὺ τῶν
κλημάτων κενὸν ἔδαφος· οὕτω πῶς σχηματίζονται τὰ λεγόμενα
καράβια ἢ φρούδια. Ἄμα δὲ ἀρχίσουν τὰ κλήματα νὰ βλα-
σιάνουν ὁ ἀμπελουργὸς πρέπει νὰ σκορπίζη τοὺς σωροὺς αὐτοὺς
καὶ νὰ ἰσιάζη τὸ ἔδαφος· τοιουτοτρόπως αἱ ρίζαι τῶν κλημά-
των σκεπάζονται μὲ χῶμα καὶ διατηροῦν τὴν ἀναγκαίαν ὑγρα-
σίαν. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε τὸ λεγόμενον σκάλο ἢ σκάλισμα.

Γ'.) Ξελάκκωμα. Τὸ ξελάκκωμα πρέπει νὰ γίνεται κατὰ τὰ
τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου, ὅταν ὁ ἥλιος ἀρχίζει νὰ μὴν ἦνε πολὺ
δυνατός. Γίνεται δὲ τὸ ξελάκκωμα οὕτω πῶς: Ἀφαιροῦμεν μὲ
τὸ ξινάρι τὰ χώματα ἀπὸ τὰς ρίζας τῶν κλημάτων καὶ σχη-
ματίζομεν γύρωθεν αὐτοῦ μεγάλον λάκκον, κόπτομεν δὲ τὰς
ἀχρήστους ρίζας καὶ καθαρίζομεν τὸν λάκκον ἀπὸ τὰ ξένα
χόρτα. Καμμία ὅμως ρίζα δὲν πρέπει νὰ κόπτεται ὅταν τὰ
ἀμπέλια εἶνε ποτιστικά.

Δ'.) Κάθερος. — Ὅταν ἔλθῃ ὁ Νοέμβριος κόπτομεν τὰς
βέργας, αἱ ὅποιαι εἶνε περιτταὶ ἢ δὲν διατηροῦνται εἰς καλὴν
κατάστασιν καὶ φαίνονται ὅτι δὲν θὰ κάμουν σταφύλια, καὶ
ἀφίνομεν μόνον τὰς δυνατάς· οὕτω πῶς τὸ κλῆμα δυναμώνει
καὶ θρέφεται καλλίτερα καὶ τὰ σταφύλια του γίνονται πα-
χύτερα.

Ε'.) Κλάδος. — Τὸ κλάδευμα γίνεται τὸν Ἰανουάριον ἢ τὸν
Φεβρουάριον ἀναλόγως τοῦ τόπου, ἀλλὰ καλὸν εἶνε νὰ κλαδεύω-

μεν τὰ ἀμπέλια ὅσα τὸ δυνατόν ὀψιμώτερα διὰ νὰ μὴ μᾶς
προσθάνουν τὰ κρύα. Τὸ κλάδευμα εἶνε μία ἀπὸ τὰς σπουδαιο-
τέρας ἐργασίας τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ καλλιέργεια τῆς ἀμπέ-
λου. Ἀπὸ τὸ καλὸ κλάδευμα ἐξαρτᾶται ἂν θὰ μεγαλώσῃ καὶ
θὰ εὐδοκιμήσῃ τὸ κλῆμα καὶ ἂν θὰ κάμῃ καλὰ καὶ παχέα
σταφύλια· διὰ τοῦτο πρέπει οἱ ἀμπελουργοὶ νὰ προσέχουν π.λύ
εἰς αὐτὴν τὴν ἐργασίαν καὶ νὰ ἐκλέγουν δοκιμασμένους κλα-
δευτάς, διότι ἡ κλάδευσις εἶνε ἀληθινὴ τέχνη καὶ χωρὶς καλὸ
κλάδευμα πηγαίνει χαμένη ὅλη μας ἡ προσεκτικὴ καλλιέργεια.
Πρέπει δὲ τὸ τακτικὸν κλάδευμα νὰ ἀρχίζῃ τὸ 4ον ἢ 5ον ἔτος
ἀφ' ὅτου ἐφυτεύθη τὸ ἀμπέλι.

ΣΤ'.) Ξεφύλλισμα, Ξέφυλλο, ἢ Ἀργολογία. — Ὅταν τὰ
ἀμπέλια εἶνε ποτιστικά καὶ ἡ γῆ παχεῖα, τὰ κλήματα κάμνουν
πολλὰ φύλλα, τὰ σταφύλια σκεπάζονται καὶ εἶνε φόβος καὶ
νὰ σαπίσουν καὶ νὰ μὴ ὀριμάσουν γρήγορα, διότι δύσκολα τὰ
βλέπει ὁ ἥλιος κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα. Διὰ τοῦτο τὰ ποτιστικά
ἀμπέλια πρέπει νὰ ξεφυλλίζονται· ἀλλὰ καὶ τὸ ξέφυλλο θέλει
προσοχὴν μεγάλην, διότι δὲν πρέπει νὰ κόπτονται πολλὰ φύλ-
λα ἀλλὰ μόνον τὰ ἄχρηστα καὶ τὰ ἐπιβλαβῆ, ἰδίως δὲ τα
κάτω φύλλα καὶ ὄχι τὰ ἐπάνω. Ὅταν γίνεται τὸ ξεφύλλισμα
εὐκόλον εἶναι νὰ κόπτονται καὶ ὅλα τὰ ξηρὰ καὶ τὰ προσβλη-
θέντα ἀπὸ ἀσθίνειαν φύλλα, τὰ ὅποια ὅμως δὲν πρέπει νὰ πε-
τῶμεν χάμω καὶ μάλιστα κάτω ἀπὸ τὰ κλήματα.

Ζ'.) Κορφολόγημα. — Ἡ ἐργασία αὕτη εἶνε ἀναγκαία διὰ
νὰ μαζεύεται ὁ χυμὸς τῶν κλημάτων εἰς τὰ σταφύλια. Κό-
πτονται δὲ τὰ ἄκρα τῶν βλαστῶν.

Η'.) Τρυγητός. — Ὁ τρύγος ἢ τρυγητός γίνεται κατὰ
τὸν Αὐγουστον ἢ τὸν Σεπτιέμβριον, ἀναλόγως τοῦ κλίματος ἐκά-
στου τόπου καὶ τοῦ εἶδους τῶν σταφυλῶν. Τὰ ἄσπρα σταφύλια
ὀριμάζουν γρηγορώτερα καὶ πρέπει νὰ τρυγῶνται πρῶτον αὐτὰ
κατόπιν δὲ τὰ μαῦρα. Μεταφέρονται δὲ μὲ κοφίνια ἢ κάδους
εἰς τοὺς λινοὺς ὅπου πατοῦνται ἢ στίφονται μέσα εἰς μηχανὰς

καὶ κατασκευάζεται ὁ μούστος ἀπὸ τὸν ὁποῖον γίνεται ὁ οἶνος.

Ἀφ' οὗ περιεγράψαμεν τὸν τρόπον τῆς καλλιέργειας τῶν ἀμπέλων, ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς μερικὰς ἄλλας ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἀμπελόροτρα.— Εἰς τὴν Εὐρώπῃν, ὅπου ἡ γεωργία ἀνεπτύχθη πολὺ, ἄνθρωποι εἰδικοί κατέγειναν νὰ εὔρουν τὰ ἀπαιτούμενα μέσα διὰ τὴν εὐκολωτέραν καλλιέργειαν τῶν ἀμπέλων. Οὕτω πῶς ἐν Γαλλίᾳ καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου τὸ σκάψιμο, ἢ τόσον δύσκολος αὐτῆ ἔργασία, γίνεται εὐκολώτατα διὰ τῶν ἀμπελόροτρων, δηλαδή μὲ ἀλέτρια ἐπίτηδες κατασκευασμένα διὰ τὰς ἀμπέλους. Τὰ ἄροτρα αὐτὰ εἶνε πολὺ στερεὰ, στενὰ δὲ ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ ἀμπελοφυτεία καὶ πολὺ εὐκολομεταχειρίστα, τιμῶνται δὲ ἀπὸ 150 ἕως 200 δρ. ἕκαστον καὶ δύναται νὰ τὰ διευθύνῃ καὶ εἰς μόνον ἄνθρωπος. Εἰς τὰ ἀμπελόροτρα οἱ βόες δὲν σχηματίζουν ζυγόν, ἀλλὰ τίθεται ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζονται ἀπὸ τὰ κλήματα εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄρότρου τούτου εἰμποροῦμεν ἐπίσης νὰ χρησιμοποιήσωμεν καὶ ἄλογα.— Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅμως εἶνε δύσκολος ἡ χρῆσις τῶν ἀμπελόροτρων, διότι τὰ κλήματα φυτεύονται πολὺ πυκνὰ καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰς πολλὰ μέρη δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος χώρος διὰ νὰ περνᾷ τὸ ἀλέτρι. Καλὸν λοιπὸν θὰ ἦτο, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι φυτεύουσιν σήμερον ἢ θὰ φυτεύουσιν εἰς τὸ μέλλον ἀμπέλια νὰ φροντίζουν ὥστε τὸ ἕνα κλῆμα νὰ ἀπέχη ἀπὸ τὸ ἄλλο τοῦλάχιστον 1 μέτρον. Οὕτω πῶς τὸ ἄροτρον περνᾷ πρῶτον μὲν καθέτως καὶ ἔπειτα πλαγίως καὶ τὸ ὄργωμα γίνεται σταυροειδῶς εὐκολώτατα, μὲ ἐλάχιστα ἐξοδα καὶ πολὺ σύντομα, τὸ ὁποῖον εἶνε καὶ τὸ σπουδαιότερον.

Σπορά.— Εἰς τὴν Εὐρώπῃν διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἀμπέλων ἐκτὸς τῶν βεργῶν (μοσχευμάτων) τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα ἡμεῖς διὰ τὸ φύτευμα, μεταχειρίζονται καὶ σπόρον.— Ἐκλέγουσιν τὰ καλλίτερα καὶ δυνατώτερα κλήματα ἀπ' αὐτὰ δὲ τὰ παχύτερα σταφύλια καὶ ἀπ' αὐτὰς τὰς καλλιτέρας ρόγας καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἐξάγουσιν τοὺς σπόρους. Οἱ σπόροι αὐτοὶ πλύνονται καλῶς καὶ ξηραίνονται εἰς τὸν ἥλιον· ἐὰν δὲ πρόκει-

ται νὰ μὴ τοὺς σπείρουν ἀμέσως τὸ φθινόπωρον, τότε τοὺς παραχώνουν μέσα εἰς ἄμμον ξηρὸν καὶ σπέρνονται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοιξέως. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου φυτρώνουν κλήματα δυνατὰ τὰ ὁποῖα ἐμβολιάζονται κατόπιν καὶ δύναται νὰ ἀντέχουν κατὰ τῆς φυλλοξήρας.— Προτοῦ ὅμως σπείρωμεν τοὺς σπόρους τῶν σταφυλῶν πρέπει νὰ σκάπτωμεν καλὰ τὸ ἔδαφος καὶ νὰ τὸ φουσκίζωμεν μὲ καλὰ χωνευμένη κοπρίαν, νὰ παραχώνωμεν δὲ τοὺς σπόρους εἰς βάθος 5—6 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου καὶ νὰ τοὺς σκεπάζωμεν μὲ χῶμα καὶ ψιλλὸν ἄμμον, καὶ ἔπειτα μὲ ἄχυρα, νὰ ποτίζωμεν δὲ τὴν φυτεῖαν δύο ἢ τρεῖς φορές τὴν ἐβδομάδα μὲ ὀλίγον ὕδωρ.

Ἡ δὲ λεγομένη ἀμπελώψις εἶνε φυτὸν ἐκ τοῦ εἶδους τῶν Ἀμπελιδείων, τὸ ὁποῖον πρὸ πάντων εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ, κατὰ δεύτερον λόγον, εἰς τὴν Ἰαπωνίαν· καλλιεργείται δὲ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰς φυτείας χάριν στολισμοῦ μόνον.

Ἀμπελώψις.

ΑΜΠΟΥ (Ἐδμόνδος).— Σπουδαῖος Γάλλος συγγραφεὺς γεννηθεὶς τὸ 1828 καὶ ἀποθανὼν τὸ 1885.— Ἐγραψε τὴν «Σύγχρονον Ἑλλάδα» εἰς τὴν ὁποίαν ἀποφαίνεται μετὰ τραχύτητος κατὰ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, καὶ τὸν «Βασιλεῖα τῶν βουνῶν» διὰ τοῦ ὁποίου ἐπίσης ἐπιτίθεται κατὰ τῆς Ἑλλάδος, λαμβάνων ὡς ἀφορμὴν τὴν ληστείαν. Ἐγραψε κατόπιν τὸ «Ρωμαϊκὸν Ζήτημα» σύγγραμμα πολυκροτὸν κατὰ τοῦ Πάπα.— Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι ὁ Ἄμποῦ ἔγραψεν ὑπερβολὰς ἐναντίον μας, κύριος οἶδε διατί, ἀλλ' εἶνε ἐπίσης ἀληθές ὅτι εἶπε καὶ πολλὰς πικρὰς ἀληθείας.

Περὶ τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἀμπέλου βλέπε τὰ ἄρθρα μας. Ἀναρίσις, Ἄνθραξ, Κομμίπους, Περονόσπορος, Πυραλίς, Φυλλοξήρα, Φῶμα, Ὠίδιον.— Λεπτομερέστερον δὲ περὶ σταφιδάμπελων ἴδε τὴν λέξιν Σταφιδάμπελος.

ΑΜΣΤΕΛΛΟΔΑΜΟΝ (Ἀμστερνταμ). — Ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Ὀλλανδίας. Εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Βορείου θαλάσσης πλησίον τῶν ποταμῶν Ἰ καὶ Ἀμστελ. Ἔχει πλείστας διώρυγας καὶ διασχίζεται ἀπὸ τὰς διακλαδώσεις τοῦ Ἀμστελ, ὥστε διαιρεῖται εἰς 100 μικρὰ νησιά. Εἶνε μία ἀπὸ τὰς βιομηχανικωτέρας πόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρίστους καὶ ἐμπορικωτάτους λιμένας αὐτῆς. Ἔχει ὠραία δημόσια οἰκοδομήματα, ἐξ θεάτρα, μουσείων, βοτανικὸν καὶ ζωολογικὸν κῆπον, βιβλιοθήκην, φιλανθρωπικὰ καταστήματα, πλείστους σιδηροδρόμους καὶ 300,000 κατοίκους. — Ἐν περιπτώσει πολιτικῆς τὸ Ἀμστελλόδαμον εἰμπορεῖ νὰ ὑπερασπισθῆ ἂν ἀνοιξῆ τὰς διώρυγας, διότι τότε ὅλη ἡ γύρω πεδιάς πλημμυρεῖ ἀπὸ νερὰ καὶ γίνεται ἀδιάβατος. Ὄταν τὸ 1795 τὴν ἐκυρίευσαν οἱ Γάλλοι τοὺς ἐβοήθησεν ὁ πάγος, ὁ ὁποῖος ἐκράτει τὰ πλοῖα καὶ τὰ νερὰ ἀκίνητα.

ΑΜΥΓΔΑΛΑ. — Εἶνε δύο εἰδῶν, τὰ γλυκὰ καὶ τὰ πικραμύγδαλα. Τὰ πρῶτα ἀναμιγνυόμενα μὲ ὕδωρ καὶ ζάχαρον σχηματίζουν τὸ γάλα τῶν ἀμυγδάλων (μία οὐγγία ἀμύγδαλα ξεφλουδισμένα, μία οὐγγία ζαχάρεως καὶ μία λίτρα ὕδατος κρύου) ὠφελιμώτατα εἰς ὅλας τὰς ἀσθενείας αἱ ὁποῖαι ἐπιφέρουν φλόγωσιν ὅπως καὶ εἰς τὸν βῆχα. Τὰ παχέα ἀμύγδαλα χρησιμεύουν πολλάκις καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς σοκολάτας ἀντὶ κακάου, εἶνε δὲ καὶ ὡς τροφή θρεπτικώτατα καὶ δροσιστικά, ἀλλὰ καλὸν εἶνε νὰ τὰ ἀποφεύγουν οἱ ἀδυνάτου κράσεως διότι βλάπτουν τὰ νεῦρα τοῦ στομάχου.

Τὰ δὲ πικραμύγδαλα εἰς μικρὰν δόσιν εἶνε στομαχικά καὶ ἀντιελθυτικά, ἀλλὰ πολλάκις προξενοῦν ἔμετον, καὶ οὐχὶ σπανίως δηλητηριάζουν, τὰ συμπτώματα τῆς τοιαύτης δηλητηρίασεως εἶνε: μεγάλη ἀδυναμία, ψυχρότης τοῦ δέρματος καὶ κιτρινάδα, πρέπει δὲ τότε ὁ ἀσθενὴς νὰ ἐμέσῃ, νὰ σκεπασθῆ καλὰ διὰ νὰ ζεσταθῆ καὶ νὰ πῆ ρούμιον ἢ οἰνόπνευμα.

ΑΜΥΓΔΑΛΑ ΤΟΥΡΤΑ. — Θέσατε μέσα εἰς λεκάνην 100 δράμια ζάχαριν, σπάζομεν ἔπειτα 12 αὐγά τὰ ὁποῖα δουλεύομεν ὅπως

τὸ παντεσπάνιον, ὅταν δὲ πλησιαζῆ νὰ γίνῃ ἡ πάστα, ρίπτομεν μέσα 30 δράμια κομμένων ἀμυγδάλων λευκῶν καὶ ἴσῃν ποσότητα φιλοκομμένων φρούτων, τὰ ἀνακατώνομεν καὶ ρίπτομεν κατόπιν τὸ ἥμισυ τῆς μαρέγγας καὶ 70 δράμια ἀλεύρι, τὰ δουλεύομεν καὶ ρίπτομεν κατόπιν καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ τῆς μαρέγγας καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου σχηματισθῆ μία πάστα, τὴν ὁποῖαν κενώνομεν εἰς φόρμας στρογγυλάς, τυλιγμένας εἰς ἄσπρο χαρτί, τὰς ψήνωμεν ὅπως τὸ παντεσπάνιον καὶ τὰς ἀλείφομεν ἔπειτα μὲ μαρμαλάτον καΐσι, γλασάρομεν αὐτὰς μὲ λεπτὸν φοντάν, τὰς κεντῶμεν μὲ κοσμήματα διάφορα καὶ χύνομεν ἐπ' αὐτῆς χυτὰ φοντάνια, φρούτα καὶ βομβόνια.

ΑΜΥΓΔΑΛΑΤΟΝ. — Κοπανίσατε 300 δράμια ἀμύγδαλα γλυκὰ, 150 δραμ. ζαχάρεως καὶ μερικὰ πικραμύγδαλα, προσθέσατε 7 ἕως 8 κορούς αὐγῶν καὶ τὸν ζωμὸν ἡμίσεως πορτοκαλίου καὶ ψήσατε τὸ μίγμα εἰς φοῦρνον μὲ ὀλίγην φωτιά, κατόπιν δὲ καλύψατέ το μὲ φιλοκοπανισμένην ζάχαριν.

ΑΜΥΓΔΑΛῆ. — Ἡ Ἀμυγδαλῆ ἀνθεῖ προίμως προτιμᾷ δὲ τοὺς εὐηλίους τόπους καὶ ἀπαιτεῖ γῆν ἑλαφράν, βαθεῖαν καὶ ὀλίγον τιτανώδη. Πολλαπλασιάζεται εὐκόλως διὰ τῶν ἀμυγδάλων καὶ τὰ ἐκ τούτων δένδρα εἶνε δυνατώτερα καὶ μακροβιώτερα τῶν προερχομένων ἐκ παραφυάδων. Τὰ ἀμύγδαλα σπεύρονται τὸ φθινόπωρον ἢ καὶ τὴν ἀνοιξιν. Τὰ πρῶτα φυτεύονται μὲ ἐξώφλοιον, ἂν σπάσωμεν δὲ τὸν φλοιὸν τῶν ὀψίμων, φυτρώουσι

Ἀμυγδαλῆ.

ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἀλλὰ καὶ ταῦτα ὑπόκεινται εἰς τὰς προσβολὰς τῶν ἐντόμων καὶ σκωλήκων. Τὰ ἀμύγδαλα πρέπει νὰ εἶνε νεπὰ, ὄριμα καὶ νὰ φυτεύονται εἰς βάθος τριῶν δακτύλων μὲ τὴν κορυφὴν πρὸς τὰ ἄνω. Τὸ δεύτερον ἢ τὸ τρίτον ἀπὸ τῆς φυτεύσεως ἔτος ἐνοσθαλμίζονται τὰ δένδρια, τὰ ὁποῖα ἂν φυτευθοῦν καλῶς καὶ ποτισθοῦν ἀποκτοῦν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος 2 καὶ τριῶν ποδῶν ὕψος. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ τὰ ἀφήσωμεν νὰ

μεγαλώσουν πάρα πολὺ ἀμέσως, ἀλλὰ νὰ τὰ βραχύνωμεν, ἵνα χονδρύνῃ ὁ κορμὸς των. Εἰς τὴν ἀμυγδαλίαν ἐγκεντρίζονται καὶ αἱ ροδακινεαί, βερικοκέαι καὶ δαμασκηνεαί, αἱ ὁποῖαι εὐδοκιμοῦν καλλίστα εἰς αὐτήν, πρέπει ὅμως νὰ ἀποφεύγωμεν τὸ σχιστὸν ἐγκέντρισμα, διότι τὸ δένδρον τοῦτο εἶνε ρητινώδες καὶ πνίγει τὰ ἐνθέματα.

Τὸ ξύλον τῆς ἀμυγδαλῆς εἶνε χρησιμώτατον εἰς τὴν βιομηχανίαν, διότι εἶνε σκληρόν, ὥστε νὰ μὴ σπᾶ εἰς τὰς λεπτουργικὰς ἐργασίας καὶ νὰ δύναται νὰ κατεργασθῇ διὰ τοῦ τόρνου· ἔχει δὲ καὶ φυσικὸν χρῶμα πολὺ εὐμορφον καὶ εὐκόλως λουστράρεται.

Ἀπὸ τὴν κοινὴν ἀμυγδαλὴν ὑπάρχουν δύο εἶδη, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρώτη παράγει ἀμύγδαλα γλυκά, ἡ δὲ δευτέρα εἶνε ἡ γνωστὴ πικραμυγδαλή. Τῆς πρώτης γνωστὰ ἐν Ἑλλάδι εἶνε δύο εἶδη πάλιν: ἡ παράγουσα τὰ σκληροπύρινα ἀμύγδαλα, καὶ ἡ χριώτικη ἡ παράγουσα τὰ λεγόμενα ἀφράτα μύγδαλα, τῶν ὁποίων τὸ περικάλυμμα εἶνε τόσον λεπτὸν καὶ μαλακόν, ὥστε σπᾶ μὲ τὴν πίεσιν τῶν δύο δακτύλων.

ΑΜΥΓΔΑΛΙΤΙΣ. — Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λαιμοῦ ὑπάρχουσι δύο μικρὰ ἐξογκώματα καλούμενα ἀμυγδαλαί, τὰ ὁποῖα ἔχουν περίπου μέγεθος ἐνὸς ἀμυγδαλοῦ. Ὄταν αἱ ἀμυγδαλαί φλογισθοῦν σχηματίζεται ἡ ἀμυγδαλίτις· ἐπέρχεται πυρετὸς δυνατὸς, ὁ λαιμὸς κλείει σχεδὸν καὶ ἡ κατάποσις προξενεῖ πόνον δυνατὸν. Κάμνομεν προχείρως εἰς τὸν ἀσθενῆ ἐν ποδόλουτρον μὲ σινάπι καὶ μίαν γαργάραν ἀπὸ ἀλτέαν, καὶ προσκαλοῦμεν ταχέως τὸν ἰατρόν.

ΑΜΥΛΟΝ. — Τὸ ἄμυλον εἶνε οὐσία λευκὴ ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ φυτὰ καὶ ἰδίως εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρπούς (σιτηρά), τὰ γεώμηλα κ.τ.λ. — Ὡς τροφή εἶνε ἀκατάλληλον δι' ἀνθρώπους ἀτροφικοὺς καὶ καχεκτικοὺς, ἀπ' ἐναντίας δὲ εἶνε καλὸν διὰ τοὺς αἱματώδεις, τοὺς πάσχοντας ἀπὸ ψαμμίαςιν καὶ ποδάγραν.

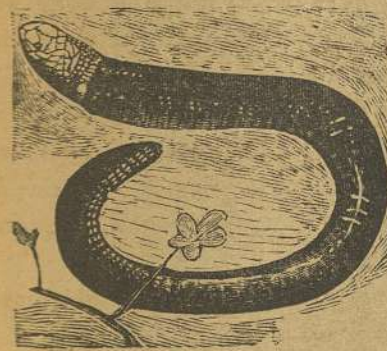
Τὸ κοινὸν ἄμυλον, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει διὰ τὸ κολλᾶρισμα τῶν ὑποκαμίσων, ἐξάγεται ἀπὸ τὸν σίτον.

Τὸ ἄμυλον νοθεύεται διὰ λευκῆς ἀργίλου ἢ διὰ γύψου, ἀλλὰ

διακρίνεται εὐκόλως ἂν εἶνε καθαρὸν, ἂν καύσωμεν μικρὰν ποσότητα καὶ ἔπειτα ζυγίσωμεν τὴν στάκτην, τῆς ὁποίας τὸ βάρος δὲν πρέπει νὰ εἶνε μεγαλύτερον τοῦ 1 ἑκατοστοῦ τοῦ ἀρχικοῦ βάρους.

ΑΜΥΝΑ. — Εἶνε δικαίωμα τὸ ὁποῖον ἔχει ἐκ τοῦ νόμου ἕκαστος πολίτης ν' ἀντιρροῦσῃ ἐπίθεσιν ἄλλου χωρὶς νὰ τιμωρῆται διὰ τὴν πράξιν του αὐτήν. Ἡ ἐπίθεσις ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει πρέπει νὰ ᾖ: 1) βιαία καὶ παράνομος· ὥστε δὲν εἴμπορεῖ νὰ μείνῃ ἀτιμώρητος ὁ ἀνθιστάμενος κατὰ τῆς ἀρχῆς ἡ ὁποία πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ διὰ τῆς βίας τὸ καθήκον τὸ ὁποῖον τῆς ἐπιβάλλει ὁ νόμος· 2) Ἡ ἐπίθεσις πρέπει νὰ ἔγινε κατὰ τῆς ζωῆς, υγείας, ἐλευθερίας, περιουσίας καὶ τιμῆς τοῦ ἀμυνομένου. — 3) Ἡ ἀντίστασις θεωρεῖται δικαίωμα ὅταν γίνεται κατὰ τὴν στιγμήν τῆς ἐπιθέσεως ἢ ὅταν ἡ ἐπίθεσις πλέον εἶνε φανερά, ὅχι ὅμως καὶ μετὰ ταῦτα. — 4) Ἡ ἄμυνα πρέπει νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα μεταχειρίζεται ὁ ἀμυνομένος. Ἄν συμβῇ κατὰ τὴν ἄμυναν νὰ φονευθῇ ὁ ἐπιτεθεὶς χωρὶς ὁ ἀμυνομένος νὰ ὑπερέβῃ τὰ ὅρια τῆς ἀμύνης, πρέπει νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου ἀμέσως τὴν πλησιεστέρην ἀρχήν, διότι διαφορετικῶς τιμωρεῖται μὲ κράτησιν ἢ μὲ πρόστιμον.

ΑΜΦΕΙΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμῶν, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰ Ἀρφαρά, 9 χωρία, 1 Μονήν καὶ 4584 κατοίκους.

Ἄμφιβιτης

ΑΜΦΙΒΑΤΗΣ. — Εἶνε ἐν εἶδος ὄφειος ὅχι δηλητηριώδους ζῶντος εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν. ἔχει κεφαλὴν λεπτήν καὶ κοντὴν οὐράν ἡ ὁποία ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν κεφαλὴν του. Τρέφεται μὲ ἔντομα.

ΑΜΦΙΒΙΑ. — Ὄνομάζονται ἀμφίβια ὅλα ἐκεῖνα τὰ ζῶα τὰ ὁποῖα ζοῦν καὶ

μέσα εἰς τὸ νερόν καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς δηλαδὴ οἱ βάτραχοι, αἱ σαλαμάνδραι, ἀκόμη δὲ καὶ αἱ φῶκαι καὶ ἄλλα θαλάσσια μεγάλα ζῶα.

Ἀμφίοξος

καὶ δὲν ἔχει μῆτε κεφαλὴν μῆτε ἐγκέφαλον, τὸ δὲ σχῆμά του εἶνε ὅμοιον μὲ ἄκρον λόγχης.

ΑΜΦΙΟΞΟΣ. — Εἶνε τὸ ἀτελέστερον ἀπὸ ὅλα τὰ ψάρια ὁμοιάζει μᾶλλον μὲ γυμνοσάλιαγκον

Ἀμφιούμια

ΑΜΦΙΟΥΜΙΑ. — Εἶδος ἑρπετοῦ ὁμοιάζοντος μὲ τὰ φείδια, εὐρισκόμενον εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἔχουν χρῶμα γυαλιστερόν μαῦρον μὲ σημάδια κιτρινωπὰ εἰς τὴν ράχιν, ζοῦν δὲ μέσα εἰς ἀκάθαρτα νερά καὶ τρέφονται ἀπὸ ἔντομα, μικρὰ ψάρια κ.τ.ἄμ. Ἡ ἀναπνοή των γίνεται κατὰ τὴν πρώτην περίοδον μὲ τὰ θράγγια τὰ ὁποῖα ὅμως ἐξαφανίζονται κατόπιν, καὶ τότε ἀναπνεύουν μὲ

τοὺς πόρους τοῦ λαιμοῦ των,

ΑΜΦΙΣΣΑ. — Ἀρχαιοπάτη πόλις τῆς Λοκρίδος κτισθεῖσα ἀπὸ τοὺς Ὀζόλας Λοκρούς. Ὄταν οἱ Γαλάται καὶ κατόπιν οἱ Ρωμαῖοι ἦλθον εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν κατώρθωσαν νὰ τὴν κυριεύσουν, διότι εἶχε φρούρια πολὺ ἰσχυρά. Οἱ κατόπιν ἑλθόντες Βούλγαροι τὴν κατέστρεψαν καθ' ὄλοκληρίαν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅπου κατέλαβον τὴν Ἑλλάδα οἱ Φράγκοι ὠνομάσθη *Σάλωνα* διετήρησε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα μέχρι σήμερον. Τώρα ἡ Ἀμφισσα εἶνε πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας *Παρνασσίδος* καὶ ἔδρα τοῦ ἐπισκόπου *Φωκίδος*, ἔχει δὲ πρωτοδικεῖον, ταμεῖον, οἶκον, ἐφορίαν, τηλεγραφεῖον, ταχυδρομεῖον, ὑπομοιραρχίαν, γυμνάσιον συντηρούμενον ἀπὸ τὸ κληροδότημα *Γιαγτσῆ*, Ἑλλ. σχολεῖον, παλαιὰν ἀκρόπολιν καὶ ἄλλα ἐρείπια καὶ 5180 κατοίκους. Κατὰ δὲ τὴν ἐπανάστασιν οἱ Σαλωνῖται ἀνεδείχθησαν γενναϊότατοι πολεμισταί.

ΑΜΦΙΣΣΗΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν *Παρνασσίδος*, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἀμφισσαν, 5 χωρία καὶ 8374 κατοίκους.

ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ. — Θεὰ τῆς θαλάσσης. Ἡ Ἀμφιτρίτη, κατὰ τὴν μυθολογίαν, ἦτο κόρη τοῦ *Νηρέως* καὶ τῆς *Δωρίδος*, ἐνῶ δὲ μίαν φορὰν ἐχώρευεν εἰς τὴν *Ναξον* μὲ τὰς ἄλλας *Νηρηίδας*, τὴν εἶδεν ὁ Θεὸς τῆς θαλάσσης *Ποσειδῶν* καὶ ἐξελεῖθ' εἰς τὴν ξηρὰν τὴν ἤρπασε καὶ τὴν ἔκαμε σύζυγόν του.

ΑΝΑΒΟΛΗ ΚΑΤΑΤΑΞΕΩΣ εἰς τὸν στρατόν. — Ἡ ἀναβολὴ κατατάξεως εἰς τὸν στρατόν μας ἐπιτρέπεται μόνον ἐν καιρῷ εἰρήνης καὶ ὅταν ζητηθῆ πρὸ τῆς κληρώσεως ἔχουν δὲ δικαίωμα νὰ ζητήσουν ἀναβολὴν κατατάξεως α') οἱ διατρέχοντες τὸ τελευταῖον ἢ προτελευταῖον ἔτος τῶν σπουδῶν των εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἢ καὶ εἰς κανὲν πανεπιστήμιον τοῦ Ἐξωτερικοῦ. β') οἱ δημοδιδάσκαλοι ἐφ' ὅσον χρόνον εὐρίσκονται εἰς ὑπηρεσίαν, καὶ γ') οἱ ἐσωτερικοὶ μαθηταὶ τῶν στρατιωτικῶν ἢ τεχνικῶν σχολῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

ΑΝΑΒΡΥΤΗΡΙΑ. — Πάντοτε δυνάμεθι εὐκολώτατα νὰ κατασκευάσωμεν ἀναβρυτήριον, ἀρκεῖ νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν διάθεσίν μας τεπόζιτο (δεξαμενὴν) νεροῦ κειμένην εἰς ὑψηλὸν μέρος. Προσκολλῶμεν τότε εἰς τὴν δεξαμενὴν μας ἓνα σωλῆνα ἀρκετὰ πλατὺν ὥστε νὰ μὴ ἀπαντᾷ δυσκολίαν τὸ νερὸ νὰ περνᾷ δι' αὐτοῦ τὸν φέρομεν εἰς μέρος χαμηλὸν καὶ κατόπιν τὸν ἀνυψώνομεν. Τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ σωλῆνος ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐξέρχεται τὸ ὕδωρ πρέπει νὰ ᾖ πολὺ στενόν, ἐὰν δὲ θέλωμεν τὸ ἀναβρυτήριον νὰ ἔχῃ διακλαδώσεις, θέτομεν εἰς τὸ στόμιον σφαιρὰν τρυπημένην μὲ πολλὰς μικρὰς ὀπὰς ἢ καὶ ἐν ἀπὸ τὰ κοινὰ τρυπητὰ τῶν ποτιστήρων τῶν κηπουρῶν καὶ τὸ δένομεν ἢ τὸ κολλῶμεν στερεά.

Ἀφοῦ ἐτοιμάσωμεν οὕτω πῶς τὸν σωλῆνα μας δυνάμεθα ἔπειτα νὰ τὸν κτίσωμεν γύρω γύρω, νὰ φυτεύσωμεν εἰς τὸ κάτω μέρος χόρτα καὶ νὰ σχηματίσωμεν γύρω μικρὰν δεξαμενὴν τοῦ

νεροῦ. Οὕτω πως ἀποκτῶμεν πρόχειρον ἀναβρυτήριον τὸ ὁποῖον εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς πρώτους στολισμοὺς τῶν κήπων.

ΑΝΑΓΑΛΛΙΣ. — Εἶναι φυτὸν κοινότατον εἰς τοὺς ἀγρούς, ὑπάρχουν δὲ δύο εἶδη: 1. — ἡ ἀναγαλλίς τῶν πτηνῶν (ἢ μοργελίνα) τῆς ὁποίας τὰ πτηνὰ τρώγουν λαιμάργως τοὺς κόκκους, τὰ ἄνθη καὶ τὰ φύλλα, ἐπίσης δὲ καὶ ὅλα τὰ οἰκιακὰ ζῶα. 2. — ἡ κόκκινη ἀναγαλλίς, ἡ ὁποία δηλητηριάζει τὰ πτηνὰ. — Ἡ ἀναγαλλίς σκεπάζει μεγάλας ἐκτάσεις τῶν ἀγρῶν βέ τὰ ὠραία τῆς μικρᾶ ἄνθη σπείρεται δὲ τὴν ἄνοιξιν (τὸν Ἀπρίλιον). Εἰμπορεῖ δὲ νὰ εὐδοκιμήσῃ καὶ τὸν Σεπτέμβριον ἂν φυτευθῇ μέσα εἰς κατάλληλα ἀγγεῖα καὶ προφυλάσσεται ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸν ψύχος.

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ. — Ὅταν πρόκειται νὰ πλειστηριασθοῦν κτήματα τινὸς ἔχοντος πολλοὺς δανειστάς, οἱ δανεισταὶ οἱ ὁποῖοι δὲν ἔκαμον κατάσχεσιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναγγείλωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλον τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν πρόκειται νὰ γίνῃ ὁ πλειστηριασμός. Ἡ ἀναγγελία γίνεται μὲ ἰδιαιτερον δικόγραφο τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ἀναγγελητήριον· πρέπει δὲ νὰ περιέχῃ τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀναγγέλλοντος δανειστοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ δανειστοῦ ὁποῖος κάμνει τὸν πλειστηριασμόν (τοῦ κατασχόντος), τὸ ὄνομα τοῦ ὀφειλέτου καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου· προσέτι δὲ περιγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως καὶ τῶν προνομίων (ἂν ὑπάρχουν) καὶ αἴτησιν νὰ καταταχθῇ ὁ ἀναγγέλλων δανειστὴς εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος. Ὅταν ὁ δανειστὴς ἔχει ὑπόθηκην, ἡ ἀναγγελία του γίνεται ἀφ' οὗ εἰδοποιηθῇ περὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ· χρησιμεύει δὲ ἡ ἀναγγελία καὶ διὰ τὴν κατόπιν πρόσκλησιν διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΡΑΣ. — Ἀγωνιστὴς Πελοποννήσιος ἐκ Λεονταρίου. Ὁ Ἄναγνωσταρᾶς ἢ Ἄναγνώστης Παπαγεωργίου ἦτο κατ' ἀρχὰς ἔμπορος, ἀλλὰ κατόπιν, ἐπειδὴ ἐφόνευσε τὸν συμπολίτην του Κωνσταν. Δικαῖον, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε συκοφαντήσει,

ἔγεινε κλέφτης καὶ μετ' ὀλίγον ἀρμυτωλὸς (μπουλούμπασης) τοῦ Λεονταρίου. Μετὰ ταῦτα ὅμως, ἐπειδὴ ἦλθεν εἰς ἔχθραν μὲ τοὺς Τούρκους μετέβη εἰς τὴν Ἑπτάνησον καὶ κατετάχθη εἰς τὸν Γαλλικὸν στρατόν, ἔπειτα δέ, τῷ 1805, εἰς τὸν Ρωσικὸν μὲ βαθμὸν ταγματάρχου. Ἐν τῷ μεταξύ οἱ Τούρκοι ἐδήμειυσαν τὴν περιουσίαν του καὶ κατεδίωξαν τοὺς συγγενεῖς του· τότε ὁ Ἄναγνωσταρᾶς μετέβη εἰς Ρωσίαν νὰ ζητήσῃ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ὅταν δὲ ἐπέρασεν ἀπὸ τὴν Ὀδησσὸν ἐγνωρίσθη μὲ τὰ μέλη τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας. Ἐπῆγε κατόπιν εἰς τὴν Μόσχαν καὶ ἀφ' οὗ ἐπέτυχεν ὅ, τι ἐζήτηε ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἔλαβε χρήματα διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ἐπανάστασιν ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ ἦλθεν ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν Ἰθρᾶν κατόπιν δὲ εἰς τὴν Μεσσηνίαν καὶ εἰς τὴν Ζάκυνθον πρὸς συνενόησιν μετὰ τοῦ Κολοκοτρώνη. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1821 ἐπῆγεν εἰς τὴν Μάνην, ὅπου μαζὶ μὲ τὸν Κολοκοτρώνη καὶ τὸν Νικηταρᾶν συνώδευσε τὸν Πετρόμπεην εἰς τὰς Καλάμας ἅμα ἐκηρύχθη ἡ ἐπανάστασις. Ὁ Ἄναγνωσταρᾶς ἔλαβε μέρος εἰς πολλὰς μάχας καὶ ἀνηγορεύθη στρατηγός, ἔπειτα δὲ ἔλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπουρχοῦ τοῦ πολέμου τὸ ὁποῖον εἶχε μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἀπέθανε δὲ φονευθεὶς εἰς τὴν Σφακτηρίαν τὴν 26 Ἀπριλίου 1825 ὅταν ὁ Ἰβραὶμ κατέλαβε τὴν νῆσον αὐτήν.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης. — Εἰς ἀπὸ τοὺς συστήσαντας τὴν Φιλικὴν Ἑταιρίαν. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἀνδρίτσαιναν τῷ 1790 ἀπέθανε δὲ ἀπὸ τὴν χολέραν τῷ 1854 εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Ἄναγνωστόπουλος εἶνε εἰς ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἰργάσθησαν μὲ περισσώτερον ζῆλον διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὁ σκοπὸς τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας, ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἑλλάδος.

ΑΝΑΔΕΝΔΡΑΔΕΣ ἢ Κληματαργές. — Τὰ ἀμπελοκλήματα ἔχουν τὴν ιδιότητα, φυτευόμενα πλησίον εἰς δένδρα νὰ περιπλέκωνται εἰς τοὺς κορμούς των, νὰ ἀναβαίνουν ὑψηλὰ καὶ νὰ σχηματίζουσι μετὰ τῶν δένδρων ἓν σῶμα. Εἰς τὰ περισσώτερα μέρη

τῆς Ἑλλάδος ἡ κληματαριὲς εἶνε κοινόταται, μεταχειρίζονται δὲ οἱ ἀμπελοουργοὶ πρὸς τοῦτο ὄχι δένδρα ἀλλὰ μακροὺς στύλους ἐπὶ τῶν ὁποίων σχηματίζουν εἶδος κρεββατίου, ἐξ οὗ καὶ ὀνομάζονται κρεββατίαις. Ἡ κληματαριὲς εἶνε χρησιμώταται εἰς τὴν ἀμπελοουργίαν, ἰδίως διὰ τὰ σταφύλια τοῦ φαγητοῦ· διότι τὸ κλῆμα ἀποκτᾷ δι' αὐτῶν περισσότερον ἀέρα, αἱ ρίζαι του προχωροῦν βαθύτερον μέσα εἰς τὴν γῆν καὶ τὰ σταφύλια του γίνονται παχύτερα καὶ ὠριμάζουσι κανονικώτερον. Ἔχομεν πλεῖστα παραδείγματα κλημάτων, τὰ ὅποια ἐφυτεύθησαν χαμηλὰ καὶ ὑψηλὰ, ἔδωκαν δὲ ὅταν ἦσαν ὑψηλὰ καὶ πολὺ περισσότερον καὶ πολὺ καλλίτερον καρπὸν· διὰ τοῦτο εἰς τὰς ἀμπελοφόρους ἐπαρχίας μας σχηματίζουν πολλάκις ὀλοκλήρους σειρὰς ἀπὸ κληματαριῶν γύρω εἰς τοὺς ἀμπελῶνας, τὰς ὁποίας ὀνομάζουσι κοινῶς στρατόνια. Εἶνε δὲ καὶ ἡ καλλιέργεια οὕτω πῶς πολὺ εὐκολωτέρα.

ΑΝΑΙΜΙΑ. — Ἡ ἀναιμία σημαίνει κακὴν σύνθεσιν τοῦ αἵματος καὶ ἰδίως ἐλάττωσιν τῶν λεγομένων σφαιριδίων αὐτοῦ. Ἀπαντᾷται δὲ ἢ μόνη, χωρὶς νὰ ὑπάρχη εἰς τὸν ὀργανισμὸν καμμία ὠρισμένη ἀσθένεια, ἢ μαζὺ μὲ χρονικὰς ἀσθενείας. Οἱ ἀναιμικοὶ ἔχουσι τὸ πρόσωπον ὠχρὸν, ἀλλ' ὄχι πάντοτε. Κουράζονται εὐκολὰ καὶ ἰδίως ὅταν ἀναβαίνουν σκάλαν ἢ ἀνήφορον ἔχουσι ἀνορεξίαν, δυσκοιλιότητα κ.τ.λ.

Ὅταν ἡ ἀναιμία εἶνε τοιαύτη, ὥστε νὰ μᾶς δίδη τὰς ἀνωτέρω ἐνοχλήσεις πρέπει νὰ ἐξετασθῶμεν ἀπὸ Ἰατρὸν διὰ νὰ ὑποβληθῶμεν εἰς κατάλληλον θεραπείαν. Διότι καὶ αἱ ἐλαφρὰ ἀσθένειαι εἰς τοὺς ἀναιμικοὺς γίνονται πολλὰς φορὰς σπουδαῖαι.

ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ. — Ἐκαστος πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως εἰς αὐτὸν ἀποφάσεως οἰουδῆποτε δικαστηρίου νὰ κάμῃ ἀναίρεσιν αὐτῆς εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ἐὰν νομίζει (σύμφωνα μὲ τὸν νόμον) ὅτι ἀδικῶς κατεδικάσθη ἢ ὅτι ἡ δίκη του δὲν ἔγεινε συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, ἢ τὸ δικαστήριον τὸ ὅποιον τὸν κατέδικασε δὲν ἦτο ἀρμόδιον. Πρὸ τῆς συζητήσεως ὑποχρεοῦται ὁ κά-

μῶν ἀναίρεσιν νὰ καταβάλλῃ δραχμὰς 100, ἂν δὲ εἶνε πένης 50, τὰ δὲ χρήματα αὐτὰ τὰ κερδίζει τὸ δημόσιον ἂν ἀπορριφθῇ ἡ ἀναίρεσις ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον. Ἄν ἡ ἀναίρεσις γίνῃ δεκτὴ ὁ Ἄρειος Πάγος ὀρίζει ἄλλο δικαστήριον διὰ νὰ δικάσῃ ἐξ ἀρχῆς τὴν ὑπόθεσιν, ἐκτὸς ἂν ἡ ἀναίρεσις στηρίζεται εἰς τὴν ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ Ἀστικοῦ Νόμου ἀπὸ τὸ πρῶτον δικαστήριον, ὅτε καὶ τὴν δικάζει ὁ ἴδιος.

Ἄνακάρδιον

ΑΝΑΚΑΡΔΙΟΝ. — Τὸ δένδρον τοῦτο εὐρίσκεται εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας. Ἔχει καρποὺς μεγάλους οἱ ὁποῖοι κλείονται μέσα εἰς παχὺ κέλυφος (τόσφιλο) γεμάτον ἀπὸ τρύπας μέσα εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκεται κοκκινωπὸς χυλὸς χρησιμεύων εἰς τὴν ἰατρικὴν ὡς καὶ εἰς τὸ μαρκάρισμα τῶν ἀσπρροῦχων. Ἀπὸ τὰ ἀνάκαρδια βγαίνει καὶ εἶδος

τι δυνατοῦ ἐλαίου. Ἀπὸ δὲ τὸν ἀπιδοειδῆ ποδίσκον τοῦ καρποῦ τούτου, ὁ ὁποῖος τρώγεται, κατασκευάζονται εἰς τὴν Βραζιλίαν ζαχαρωτὰ περίφημα, οἶνος, ξύδι καὶ διάφορα λικέρια. — Ἀπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ Ἀνακαρδίου βγαίνει ἓν εἶδος κίτρινωπῆς γόμματος, τὸ λεγόμενον κόμμι τοῦ ἀκαίου διὰ τῆς ὁποίας κατασκευάζονται ὠραῖα βερνίκια.

ΑΝΑΚΟΠΗ. — Ὅταν κανεὶς δικασθῇ ἐρήμην, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν τῆς ἀποφάσεως παντὸς δικαστηρίου, πλὴν τοῦ Ἄρειου Πάγου (ὅταν δικάσῃ ὡς ἀνωρωτικόν). Ἡ ἀνακοπὴ συντάσσεται ὅπως ἡ συνοπτικὴ ἀγωγή καὶ περιέχει τοὺς λόγους αὐτῆς, κοινοποιεῖται δὲ πρὸς τὸν ἀντίδικον. Ἄν πρόκειται περὶ ἀποφάσεως Πρωτοδικείου ἢ Ἐφετείου ἡ ἀνακοπὴ πρέπει νὰ ἐγγράφεται (ἐντὸς 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως) εἰς τὸ βιβλίον τῶν ἀνακοπῶν. Προθεσμία διὰ τὴν ἀνακοπὴν

ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως εἶνε διὰ τὰ εἰρηνοδικεῖα 5 ἡμέραι, διὰ τὰ λοιπὰ δικαστήρια 8 ἡμέραι, ἐπὶ δὲ προσωπικῆς κρατήσεως 3 ἡμέραι καὶ ἐπὶ λιπομαρτυρίας 15 ἡμέραι. Διὰ τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὴν Τουρκίαν, τὴν Εὐρώπην καὶ Αἴγυπτον ἢ προθεσμία εἶνε 6 μηνῶν, εἰς τὰ ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου 12 μηνῶν. Ὅταν ὁ δικασθεὶς ἐρήμην εἶνε εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ ἀπόφασις κοινοποιεῖται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀρχίζει ἢ προθεσμία, δημοσιεύεται δὲ ἡ ἀπόφασις καὶ εἰς 2 ἐφημερίδας τῆς πρωτεύουσας.

ΑΝΑΚΡΕΩΝ. — Περίφημος Ἕλλην ποιητής. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Τέων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τῷ 561 πρὸ Χριστοῦ. Ἐψάλλε θαυμασίως τὸν ἔρωτα καὶ τὸν οἶνον μὲ στίχους τοὺς ὁποίους κἀνεὶς ἀπὸ τοὺς νεωτέρους ποιητὰς δὲν κατώρθωσε νὰ φθάσῃ.

ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ. — Ἡ ἀνάκρισις εἶνε δύο εἰδῶν, προεισαγωγική καὶ κυρία. Ἡ πρώτη γίνεται διὰ νὰ θεβαιωθῇ ἡ δικαιοσύνη ἂν ἐγεινεν ἀληθῶς ἀδίκημα καὶ νὰ συλλέξῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἐνεργεῖται δὲ ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς δικαστικῆς ἀστυνομίας. Ἡ δὲ κυρία ἀνάκρισις ἐξετάζει τὰς πληροφορίας ταύτας διὰ νὰ προσδιορίσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς πράξεως καὶ ἂν καὶ κατὰ πόσον οἱ κατηγορούμενοι εἶνε ἔνοχοι, ἐνεργεῖται δὲ ἀπὸ τὸν ἀνακριτὴν. Αἱ δὲ πράξεις εἰς τὰς ὁποίας προβαίνει ἡ ἀνάκρισις εἶνε ἢ κατ' οἶκον ἔρευνα, ἢ κατὰσχέσεις τῶν πειστηρίων δηλ. τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα μαρτυροῦν τὸ ἀδίκημα, ἢ αὐτοψία, ἢ πραγματογνωμοσύνη, ἢ ἀκρόασις μαρτύρων καὶ ἡ ἐξέτασις τῶν κατηγορουμένων.

ΑΝΑΚΤΟΡΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βονίτσης καὶ Ἐηρομέρου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Βόνιτσαν, 10 χωρία καὶ 8812 κατοίκους.

ΑΝΑΝΑΣ. — Ὁ ἀνανᾶς εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα φυτὰ τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου καρποφορεῖ κατ' ἔτος παράγων ἓνα μόνον καρπὸν. Εἰς τὴν Εὐρώπην καρποφορεῖ μόνον κάθε τρία ἔτη, καὶ πρέπει νὰ καλιεργῆται εἰς θερμοκήπια, διότι θέλει θερμοκρασίαν 30 βαθμῶν. Πολλαπλασιάζεται μὲ τὰ βολβάρια τῆς ρίζης του,

τὴν πρασινόφυλλον κορυφήν του ἢ καὶ τοὺς σπόρους τοῦ καρποῦ του.

Μέσα εἰς τὸν καρπὸν του εὐρίσκεται ὑγρὸν ὑπόζυνον καὶ πλήρες ζαχάρους τὸ ὁποῖον ἔχει σχεδὸν τὴν γεῦσιν τοῦ κερασίου. — Ὁ ἀνανᾶς εἶνε ὁ ἐκλεκτότερος ἀπὸ ὅλους τοὺς καρπούς.

Ἄνανᾶς

Ὁ ἀνανᾶς προσβάλλεται ἀπὸ μικρὸν τι ζωύφιον τὸ ὁποῖον καταστρέφεται ἂν ἀλείψωμεν τὰ φύλλα του μὲ ἔλαιον καὶ ἔπειτα τὰ πλύνωμεν μὲ ὕδωρ.

Ποτὸν ἀνανᾶ: — Λάβετε 9 τεμάχια φλούδας ἀνανᾶ, 4 τεμάχια φλούδας πορτοκαλλίου, 24 δράμια καλῆς κίκιας, 27 δράμια βανίλιας καὶ 20 δράμια γαρύφαλλα. Ἀφήσατέ τα μαζί μέσα εἰς 5 ὀκάδας οἰνοπνεύματος τῶν 90 0)0 T, νὰ χωνεύσουν ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἐπειτα τὰ στραγγίζομεν καὶ τὰ ἐνώνομεν μὲ 11 ὀκάδας καὶ 270 δράμια διαλελυμένον ἄσπρον κάντιον μέσα εἰς 3 ὀκάδας καὶ 250 δράμια καθαροῦ νεροῦ.

ΑΝΑΞΑΓΟΡΑΣ. — Ἀρχαῖος Ἕλλην φιλόσοφος ἀπὸ τὰς Κλαζομενάς τῆς Ἰωνίας. Εἶνε ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος εἶπεν ὅτι ὁ κόσμος διευθύνεται ἀπὸ ἓν ὑπέρτατον Ὄν, τὸ ὁποῖον ὠνόμαζε νοῦν. Πρῶτος ἐπίσης εἶπεν ὅτι ὁ ἥλιος εἶνε σφαῖρα διάπυρος καὶ ὅτι οἱ ἀστέρες εἶνε ὅμοιοι μὲ τὴν γῆν καὶ λαμβάνουν τὸ φῶς ἀπὸ τὸν ἥλιον. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ καιρὸν καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Λάμψακον. Ἔζη κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Περικλέους, 500 — 428 πρὸ Χριστοῦ.

Ἄναρρίχης

ΑΝΑΡΡΙΧΗΣ. — Εἶδος ἰχθύων οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ ἀναρριχῶνται ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους τῶν παραλιῶν μὲ τὰ πτερύγια καὶ τὴν οὐράν των. Εἶνε μεγαλοὶ 3 ἕως 5 πόδας καὶ πολὺ

ἄγριοι. Ἐν μέγα εἶδος ἀπ' αὐτὰ ἔχον μῆκος 6—7 ποδῶν ζῆ εἰς τὰς βορείους θαλάσσας καὶ ὀνομάζεται λύκος ἢ γάτος τῆς θαλάσσης. Ἐχει χρῶμα στακτερόν μὲ μαύρας λωρίδας καὶ κρέας ὅμοιον μὲ χέλι. Τὸ δέρμα του μεταχειρίζονται οἱ βυρσοδέψαι διὰ πολλὰς ἐργασίας.

ΑΝΑΡΡΩΣΙΣ.—Οἱ ἀσθενεῖς οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται εἰς ἀνάρρωσιν πρέπει νὰ τρώγουν ὀλίγον καὶ συχνὰ διὰ νὰ καταπαύουν τὴν πείνα ὅχι δὲ πολὺ μαζί, διότι τότε ἡ χώνευσις γίνεται δυσκόλως καὶ τὸ ἀσθενὲς ἀκόμη σῶμα κινδυνεύει νὰ ξαναπέσῃ εἰς τὸ κρεβάτι. Νὰ ἐκλέγουν τὰς ἐλαφροτέρας τροφὰς καὶ νὰ τὰς μασοῦν καλά.— Καλὸν εἶνε εἰς τὴν ἀρχὴν νὰ τρώγουν ζυμὸν ἀπὸ κότταν καὶ κατόπιν ἀπὸ κρέας βοδινόν καὶ ὅχι πολὺ παχύν. Ἐπειτα αὐτὰ (μελάτα ἰδίως), ψητὰ ὀρνίθια, πλευρὰς ἀρνίου, ἀγριοπούλα κ. τ. ὅμ.—Τὸ κρασί εἰς τὴν ἀρχὴν πρέπει νὰ ἀνακατεύεται μὲ νερὸν νὰ ᾔνε δὲ ὅσῳ τὸ δυνατόν παλαιότερον.

Τὰ φορέματα τῶν ἐν ἀναρρώσει ἀσθενῶν πρέπει νὰ ᾔνε μάλιννα καὶ εὐρύχωρα, ἐπίσης δὲ καὶ αἱ κάλτσαι, τὰς ὁποίας πρέπει ν' ἀλλάζουσι συχνὰ, ὡς καὶ τὰ ἀσπρόρουχα. Ἄν ἔχουν ἰδρωτὰς πρέπει νὰ τρίβεται τὸ δέρμα των μὲ οἰνόπνευμα· ἂν πάσχουν ἀπὸ ἀϋπνίαν νὰ τοὺς δίδονται ὀλίγα σταγόνες λαυδάνου.

Πρὸς τούτοις πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὰς διανοητικὰς ἐργασίας, καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ἀκόμη κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας, ὡς καὶ τὰς ζωηρὰς συζητήσεις καὶ τὰς φλυαρίας ἄλλων, αἱ ὁποῖαι εἰμποροῦν νὰ φέρουν στενοχωρίαν εἰς τὸν ἀδύνατον ὄργανισμὸν τῶν ἐν ἀναρρώσει εὐρισκομένων ἀσθενῶν.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΔΙΚΗΣ.—Ὅταν μία δίκη παραμεληθῇ ἀπὸ τοὺς διαδίκους προτοῦ ἐκδοθῇ ἡ ὀριστικὴ ἀπόφασις, ἂν εἶνε εἰς εἰρηνοδικεῖον ἀνατρέπεται, δηλ. καταργεῖται, μετὰ μίαν ἑξαμηνίαν, ἂν δὲ εἰς κανὲν ἄλλο δικαστήριον μετὰ τρία ἔτη. Ἡ τοιαύτη δίκη θεωρεῖται ὡς νὰ μὴ ἤρχισε διόλου, ἀλλὰ διατηρεῖται τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ κανεὶς πάλιν ἀγωγὴν διὰ νὰ ξαναρχίσῃ τὴν δίκην.

ΑΝΑΦΟΡΑ.—Ἐκαστος πολίτης, συντεχνία, σωματεῖον ἢ

ιδιωτικὰ καταστήματα, ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ υποβάλουν ἐγγράφως τὰ παράπονά των ἠτὰς ἀπαιτήσεις των πρὸς τὰς δημοσίας ἀρχὰς τοῦ Κράτους. Γράφονται δὲ αἱ ἀναφοραὶ ἐπὶ χαρτοσήμου 50 λεπτῶν· ὅταν δὲ ἡ ἀναφορὰ ἀποβλέπει εἰς συμφέροντα ὅχι ιδιωτικὰ ἀλλὰ τοῦ δημοσίου, γίνεται ἐπὶ ἀπλοῦ χάρτου.—Τὸ φύλλον τοῦ χάρτου ἢ τοῦ χαρτοσήμου διπλώνεται εἰς δύο κατὰ μῆκος, καί, πρὸς τὰ ἀριστερὰ μὲν γράφεται ἡ χρονολογία καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀναφερομένου, πρὸς τὰ δεξιὰ δὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀναφορᾶς.

ΑΝΑΦΗ.—Ἐἶνε ἡ τελευταία πρὸς τὰ νοτιανατολικά νῆσος τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου καὶ ὀλοκλήρου τῆς Εὐρώπης. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα τὴν κατώκησαν Φοῖνικες καὶ εἶχε ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκεῖ ὅπου τόρξ εὐρίσκεται ἡ μονὴ Παναγίας τῆς Καλαμιώτισσας. Κατὰ τὴν Φραγκοκρατίαν ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Βενετούς καὶ ὀνομάσθη Νάμφιο, κατόπιν δὲ τὴν κατέλαβον οἱ Τούρκοι τῷ 1527, ὅτε καὶ ὑπέφερον ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς πειρατὰς τοῦ Αἰγαίου. Ὅταν ἠλευθερώθη ἡ Ἑλλάς, πολλοὶ Ἀναφιῶται ἦλθον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀπεκατεστάθησαν εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως, ὅπου εἶνε σήμερον τὰ λεγόμενα «Ἀναφιῶτικα».—Σήμερον ἡ Ἀνάφη σχηματίζει ἓνα δῆμον ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Θήρας, ἀπέχει 84 μίλια ἀπὸ τὴν Σύρον καὶ ἔχει ἐν μόνον χωρίον, τὴν Ἀνάφην μὲ Εἰρηνοδ., Ἑλλην. Σχολεῖον Τηλεγρ., Ταχυδρ. καὶ 650 κατοίκους.—Ἡ νῆσος ἔχει ἑκτασιν 1¼ τετραγ. μιλίων, παράγει καλὸν σῖτον καὶ οἶνον, τὴν ἐπισκέπτονται δὲ συχνὰ οἱ κυνηγοὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν περδίκων, τὰς ὁποίας περιέχει.

ΑΝΔΑΝΙΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνίας ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Διαβολίτσι, 14 χωρία καὶ 6867 κατ.

ΑΝΔΟΡΡΑ.—Εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Γαλλίας, ἐπάνω εἰς τὰ ὄρη Πυρηναιῖα, εὐρίσκεται μικρὰ πεδιάς ἡ ὁποία λέγεται Ἀνδόρρα καὶ σχηματίζει σήμερον μικρὰν ἀνεξάρτητον δημοκρατίαν οὐδετέραν. Ἡ Ἀνδόρρα εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ μικρότερα κράτη τοῦ κόσμου, ἔχει δὲ ἑκτασιν 495 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα καὶ 12000 κατοίκους. Διαιρεῖται εἰς 6 δήμους καὶ

διοικείται ἀπὸ Γενικὸν Συμβούλιον συγκείμενον ἀπὸ 24 μέλη τὰ ὁποῖα ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν λαὸν κάθε 4 ἔτη, ὁ δὲ Πρόεδρος ἐκλέγεται ἀπὸ τὸ συμβούλιον. Ἡ 'Ανδρόρρα ἔχει πολλὰ δάση καὶ μεταλλεῖα σιδήρου, οἱ δὲ κάτοικοί της καταγίνονται εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν ἀμπελοργίαν, τὴν κατασκευὴν χονδρῶν μαλλίων ὑφασμάτων καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

ΑΝΔΡΑΒΙΔΑ. — Μέγα χωρίον τοῦ δήμου Μυρτουνηίων τῆς Ἡλείας. Εὐρίσκεται πλησίον τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ καὶ εἶνε γνωστὴ διὰ τὴν εὐρωστίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν ὠραιότητα τῶν γυναικῶν της. Ἐπὶ τῆς Φραγκοκρατίας ἡ 'Ανδραβίδα ἦτο μεγάλη πόλις καὶ πρωτεύουσα τῶν Πριγκήπων τοῦ Μωρέως ἀπὸ τὴν ἐποχὴν δὲ αὐτὴν διατηροῦνται ἀκόμη πολλὰ ἱερεῖα. Σήμερον ἡ 'Ανδραβίδα ἔχει δημοτικὰ σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων, ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1761 κατοίκους, οἱ ὅποιοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καταγίνονται εἰς τὴν σταφιδοφυτεῖαν.

ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑ. — Κωμόπολις τῆς Μεσσηνίας, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Ὀλυμπίας. Ἡ 'Ανδρίτσεινα εἶνε κτισμένη ἐπὶ ὑψώματος 650 μέτρα ὑπεράνω τῆς θαλάσσης εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Λυκαίου καὶ διασχιζέται ἀπὸ μικρὸν ποταμίσκον χυνόμενον εἰς τὸν 'Αλφειόν. Ἐχει κλίμα ψυχρὸν ἀλλ' ὑγιεινόν, δημοσίαν βιβλιοθήκην δωρηθεῖσαν ἀπὸ τὸν Κωνστ. Νικολόπουλον, Εἰρηνοδ. Ταμεῖον, Τηλεγρ. Ταχυδ. Ἐφορείαν, Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, Γυμνάσιον καὶ 2810 κατοίκους.

ΑΡΔΙΤΣΑΙΝΗΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν 'Ανδρίτσειναν, 18 χωρία καὶ 7650 κατοίκους.

ΑΝΔΡΙΤΣΟΣ. — Περιφημος ἀρματωλὸς ἀπὸ τὰς Λιθανάτας τῆς Λοκρίδος. Εἰς ἡλικίαν 25 ἐτῶν ἦτο ἀρχηγὸς 300 ἀνδρῶν καὶ ἔκαμεν ἀδελφοποιτὸν τοὺς τὸν 'Αλῆ Πασσᾶν. Ὄταν ὁ Λάμπρος Κατσῶνης ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ του εἰς τὴν Μάνην ὅπου εἶχε ὑπάγει μὲ τὰ πλοῖα του, ὁ 'Ανδρίτσος ὁ ὁποῖος τὸν ἠκολούθησε μὲ 500 πολεμιστάς, ὑπῆγε διὰ ξηρᾶς εἰς τὸ Αἴγιον διατρέξας ὁλόκληρον τὴν Πελοπόννησον. Ἄπ' ἐκεῖ ἐπέρασε διὰ

πλοίου εἰς τὴν Πρέβεζαν τὴν ὁποίαν κατεῖχον τότε οἱ Βενετοί, ἀλλ' αὐτοὶ τὸν παρέδωκαν εἰς τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐπνιξαν εἰς τὸν Βόσπορον, ἴσως κατὰ τὸ 1796.

ΑΝΔΡΙΤΣΟΣ ἢ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ Ὀδυσσεύς. — Μονογενὴς υἱὸς τοῦ 'Ανδρίτσου ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἰθάκην τῷ 1790, ὅταν ἐνηλικιώθη ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ ἔγεινεν ὁ σπουδαιότερος ἀρματωλὸς τῆς Λοκρίδος. Συνενοήθη μὲ τὴν Φιλικὴν Ἐταιρίαν καὶ ἔπειτα μετέβη εἰς τὰ Ἰωάννινα, ὡς φίλος δῆθεν τοῦ Σουλτάνου ὅπου ἦλθεν εἰς συνενόησιν μὲ τοὺς σπουδαιότερους Ἀλβανούς ὀπλαρχηγούς καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Πελοπόννησον ὅπου συνενοήθη μὲ τοὺς λοιπούς ἀρχηγούς τοῦ ἀγῶνος. — Ὄταν ὁ Ὁμὲρ Βρυώνης ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τῆς Πελοποννήσου ὁ 'Ανδρουῦτσος τὸν ἐκράτησεν εἰς τὸ χάνι τῆς Γαβριάς, ὅπου κατέστρεψε πολλοὺς Τούρκους διὰ τῆς φοβερᾶς ἐξόδου τὴν ὁποίαν ἔκαμε τὴν νύκτα. — Κατόπιν ἡ Συνέλευσις τῆς Ἐπιδαύρου τὸν διώρισεν ἀρχιστράτηγον τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος, παρητήθη ὅμως ἀπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦτο διότι ὁ τότε Ἄρειος Πάγος δὲν τοῦ ἐδείκνυε φιλίαν. Εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ἐστάλησαν ὁ Ἄλ. Νοῦτσος καὶ ὁ Χρῆστος Παλάσκας, ἀλλὰ ὅταν ὑπῆγαν εἰς τὸ στρατόπεδον ἐφιλονίκησαν τόσοσιν ζωηρῶς μαζί του, ὥστε οἱ πιστότεροι ἀπὸ τοὺς στρατιώτας του ὠργίσθησαν καὶ τοὺς ἐθανάτωσαν. Τότε ὁ 'Ανδρίτσος ἀπῆλθεν εἰς τὴν Λοκρίδα ὅπου ἔμενε σχεδὸν κεκρυμμένος διότι ἡ προσωρινὴ Κυβέρνησις προεκῆρυξε χρηματικὴν ἀμοιβὴν εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος θὰ τὸν ἐφόρευε. Ὄταν ὅμως ὁ Δράμαλης ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Πελοποννήσου, ἡ Κυβέρνησις τὸν ἀνεκάλεσε καὶ τοῦ ἔδωκε πάλιν τὴν ἀρχιστρατηγίαν. Τότε ὁ Ὀδυσσεύς κατόρθωσε νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ἐπικουρίας νὰ περάσουν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ ὁ Δράμαλης κατεστράφη. Ἐν τῷ μεταξῷ οἱ Ἀθηναῖοι προὔχοντες τὸν ἐκάλεσαν νὰ καταλάβῃ τὴν Ἀκρόπολιν, ἦλθε λοιπὸν εἰς Ἀθήνας τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822 καὶ ἀφ' οὗ ὠχύρωσε τὴν Ἀκρόπολιν ἄφησεν ἀντικαταστάτην του τὸν Γκούραν, καὶ αὐτὸς ἦλθεν εἰς συνενόησιν ψευδῆ μὲ τὸν Ρεσίτ Πασσᾶν, ὑποσχόμενος ὅτι δῆθεν οἱ Ἕλληνες θὰ ἄφηναν τὰ ὅπλα,

ἔκαμε μάλιστα μαζί του καὶ πλαστὴν συνθήκην, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἔλαβε καιρὸν νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ Καρὰ Μπαμπᾶ, φρουρίου τῆς Χαλκίδος. Ἄλλὰ ἐπροδόθη καὶ τὸ σχέδιόν του ἀπέτυχε.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἔτρεξεν εἰς τὸ Μεσολόγγι τὸ ὁποῖον ἐπολιόρκει τότε ὁ Ὅμῆρ Βρυώνης, καὶ ἔστειλε πλαστὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Τοῦρκον διὰ τῆς ὁποίας εἰδοποιεῖτο ὅτι ἤρχετο ὁ Ἄνδρουτσος μὲ πολλοὺς ἐπαναστάτας φοβηθεὶς δὲ ὡς ἐκ τούτου ὁ Ὅμῆρ ἔλυσε τὴν πολιορκίαν τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1822. — Τὸν Μάϊον ὁ Ἄνδρουτσος ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐσχηματίσε σῶμα μισθωτῶν καὶ ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Γιουσούφ Περκόφτσαλη πασσᾶ τὸν ὁποῖον ἠνάγκασε νὰ συνθηκολογήσῃ μαζί του. Ἐπειτα ἐπολιόρκησε ἐπὶ πολὺν χρόνον τὴν Κάρυστον ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος διὰ τοῦτο δὲ ἡ Κυβέρνησις τὸν ἐκήρυξε προδότην καὶ διέταξε τὸν Γκούραν νὰ ἐστρατεύσῃ ἐναντίον του· ὁ Γκούρας ἡμέραν τινα τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἔφερεν ἀλυσσοδέτον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ὅπου καὶ ἐθανατώθη διὰ στραγγαλισμοῦ τὴν νύκτα τῆς 5 πρὸς τὴν 6 Ἰουνίου τοῦ 1825. — Ὁ Ὀδυσσεύς Ἄνδριτσος ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς γενναιοτέρους καὶ ἰκανωτέρους πολεμιστὰς τῆς Ἐπαναστάσεως, ἂν δὲ δὲν ἦτο πανουῆργος, ὀξύθυμος καὶ φιλύκοπος δὲν θὰ ἀπέκτα ἐχθροὺς, δὲν θὰ ἐνομιζέτο προδότης, καὶ θὰ καθίστατο ὠφελιμώτατος εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα· ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ κακὰ αὐτὰ ἐλαττώματα του τὸν κατέστρεψαν ἄνευ λόγου.

ΑΝΔΡΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄνδρου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἄνδρον, 25 χωρία, 2 μοναστήρια καὶ 8186 κατοικοῦς.

ΑΝΔΡΟΠΩΓΩΝ τὸ σάρωθρον. — Ἐν εἶδος φυτοῦ ἀπὸ τοὺς πολλῶν εἰδῶν ἀνδροπύγωνας, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται κυρίως εἰς τὰς Ἰνδίας. Τὸ σάρωθρον καλλιεργεῖται καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ὀνομάζεται δὲ τοιοῦτοτρόπως διότι ἀπὸ αὐτὸ κατασκευάζονται ὠραῖα σαρώματα. Ἄλλου τινὸς ἰνδικοῦ ἀνδροπύγωνος αἱ ρίζαι ξηραίνονται, χρησιμεύουν διὰ τὴν κατασκευὴν λαμπρῶν μυρω-

δικῶν. — Καθὼς λέγουν εἰς κλάδος ἀνδροπύγωνος τιθέμενος μέσα εἰς κιβώτιον ἢ τουλάπαν ρούχων, προφυλάττει αὐτὰ ἀπὸ τοὺς σκόρους.

Ἄνδροπύγων.

ΑΝΔΡΟΣ. — Κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν Εὐβοίαν εὐρίσκεται ἡ νῆσος Ἄνδρος, ἡ ὁποία εἶνε ἡ βορειότερα ἀπὸ τὰς νήσους Κυκλάδας. Χωρίζεται ἀπὸ τὴν Εὐβοίαν διὰ τοῦ στενοῦ τοῦ Καφηρέως, τὸ ὁποῖον ἔχει πλάτος 6 μιλίων, ἀπὸ δὲ τὴν Τήνον διὰ τοῦ Στενοῦ (πλάτος $\frac{5}{8}$ τοῦ μιλίου) — Ἡ Ἄνδρος ἔχει ἕκτασιν 415, 128 στρεμμάτων καὶ σκεπάζεται σχεδὸν ὀλόκληρος ἀπὸ βουνά, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται Πέταλο καὶ ἔχουν ὑψηλότερας κορυφὰς τὴν Κουβάρα (975 μέτρ.), τοὺς Ἀγίους Σαράντα (790 μέτρα), τὸν Προφήτην Ἥλιον (750 μέτρα) καὶ τὸν Γερακόνα (760 μέτ.). Τὰ βουνὰ αὐτὰ ἀφήνουν μεταξὺ τῶν διακλαδώσεών των τρεῖς μικρὰς πεδιάδας, εἰς τὰς ὁποίας καλλιεργεῖται ἡ ἐλαία, ἡ ἄμπελος, ἡ κριθή, ὁ σῖτος, ὁ ὁποῖος εἶνε λαμπρᾶς ποιότητος ἀλλὰ

ὀλίγος, τὰ σῦκα καὶ πρὸ πάντων αἱ λεμονέαι, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξάγονται κατ' ἔτος 20 ἑκατομμύρια λεμόνια, ἐν ᾧ τὰ σιτηρὰ δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 40—45 χιλιάδας κοιλὰ, καὶ ὁ οἶνος τὰς 300,000 ὀκάδας. Τρέφει δὲ καὶ ποίμνια ἀξιόλογα, 8000 πρόβατα, 6000 αἴγας καὶ πολλοὺς βόας καὶ μόνους.

Τόσον πολλὰ νερά ἔχει ἡ Ἄνδρος ὥστε ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους ὠνομάζετο Ἰθροῦσα. Ἀπὸ τοὺς λιμένας τῆς νήσου σπουδαιότερος εἶνε ὁ τοῦ Γαυρείου μέγας καὶ κλειστός ἀπὸ τὰ τρία μέρη, ὥστε προστατεύεται ἀπὸ ὄλους τοὺς ἀνέμους, οἱ ὁποῖοι, καὶ ἰδίως τὰ λεγόμενα μελέμια κάμνουν τὸ κλῆμα τῆς Ἄνδρου ὀροσερώτατον κατὰ τὸ θέρος καὶ συνάμα ὑγιεινότερον.

Κατὰ τὸν Μεσαιῶνα κατέλαθον αὐτὴν οἱ Ἄλβανοί, ἔκτοτε δὲ διατηροῦνται πολλὰ ἄλβανικὰ ἔθιμα καὶ ἡ γλῶσσα, τὰ ὁποῖα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξαλείφονται διότι οἱ Ἄνδρειοι εἶνε φιλομαθεῖς καὶ φιλοπρόδοι, ὅπως εἶνε φιλόπονοι καὶ φιλόξενοι.

Σήμερος ἡ Ἄνδρος ἀποτελεῖ μίαν ἐπαρχίαν τοῦ νομοῦ Κυκλαδῶν καὶ ὑποδιαιρεῖται εἰς 4 δήμους, εἶνε δὲ ἔδρα τοῦ ἀρχιερέως Ἄνδρου καὶ Κέας, καὶ περιέχει ἐν ὅλῳ 56 χωρία, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων εὐρίσκονται εἰς τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς μέρος, 4 μοναστήρια καὶ 18.150 κατοίκους.

Πρωτεύουσα τῆς νήσου εἶνε ἡ Ἄνδρος, ἡ ὁποία ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους ὠνομάζεται Κάτω Κάστρο καὶ Χώρα. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ μιᾷ ὑψηλῆς καὶ πετρώδους γλώσσης, ἡ ὁποία διαιρεῖ εἰς δύο τὸν κόλπον τῆς Ἄνδρου, ἔχει ὠραίας οἰκίας, ὄρφανοτροφεῖον, τὸ ὁποῖον συνεστήθη τῷ 1835, πολλὰ ἐρείπια καὶ παλαιὰς οἰκίας τῆς ἀρχαίας βενετικῆς πόλεως, ἐφορείαν, Ταμεῖον, Ταχ. Τηλεγρ. Ἑλλήν. Σχολεῖον, Εἰρηνοδ. καὶ 2030 κατοίκους.

ΑΝΔΡΟΥΣΣΑ. — Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Εὐσας τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας. Ἀπέχει ἀπὸ τὸ Νησί ὦρας 2 καὶ ἔχει 765 κατοίκους, κεῖται δὲ ἐπὶ ἱροπεῖου ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅλη ἡ πεδιάς τῆς Μεσσηνίας, διὰ τοῦτο ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἦτο ἡ σπουδαιότερα ἀπὸ τὰς μεσσηνίους πόλεις τῆς Μεσσηνίας. Πλησίον τῆς Ἄνδρουσσας εὐρίσκονται ἐρείπια παλαιοῦ φρουρίου καὶ ἐπὶ

τινος λόφου καταφύτου ἀρχαία βυζαντινὴ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἡ Ἄνδρουσσα εἶνε πατρίς τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἀθανασίου τοῦ Β'.

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ ἢ ΚΟΛΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ Γεώργιος. — Ναύαρχος τῶν Σπετσῶν διαδεχθεὶς τὸν παραιτηθέντα Παναγιώτην Μπότασιν τῷ 1824 καὶ διοικήσας μέχρι τέλους τῆς ἐπαναστάσεως τὸν στόλον τῶν Σπετσιωτῶν. Ἐπολέμησεν εἰς τὴν Σάμον εἰς τὴν Χίον καὶ εἰς τὸν Καφηρέα καὶ ἐνίκησε πολλὰκις τοὺς Τούρκους μαζί με ἄλλους Ἑλληνας ναυάρχους, ἐπῆγε δὲ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ εἰς τὴν Σούδαν τῆς Κρήτης ἀλλ' ἡ ἀπόπειρα ἐκείνη κατὰ τοῦ ἠνωμένου Αἰγυπτιακοῦ καὶ Τουρκικοῦ στόλου ἀπέτυχε. — Κατόπιν παρευρέθη εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου μετὰ τοῦ Μιαούλη καὶ Ἀποστόλη, ἐπολέμησε πάλιν εἰς τὴν Σάμον καὶ εἰς τὴν Χίον μετὰ τὸν Φαβιέρου καὶ ἀπέθανε τῷ 1851 εἰς τὰς Σπέτσας.

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ Ἀναστάσης. — Ἀδελφὸς τοῦ Γεωργίου Ἄνδρουτσοῦ τοῦ γενναίου ναυάρχου τῶν Σπετσῶν. Διετέλεσε καὶ αὐτὸς προσωρινὸς ναύαρχος, ἔλαβε μέρος εἰς ὅλας τὰς ναυμαχίας τῶν Σπετσιωτῶν καὶ ἠνδραγάθησεν εἰς τὰς πολιορκίας τῆς Μονεμβασίας καὶ τῆς Πύλου (Ναυαρίνου) τῷ 1821, ὅπου ἔλαβε μέρος ὡς κυβερνήτης ἰδικοῦ του πλοίου.

ΑΝΕΜΟΕΥΛΟΓΙΑ. — Εἶνε ἐξάνθημα τῶν παιδίων πολὺ ἐλαφρότερον τῆς εὐλογίας, ἔρχεται δὲ κατὰ ἐπιδημίας. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ πυρετὸς εἶνε ἐλαφρὸς καὶ παρέρχεται ταχέως. Διὰ τοῦτο καὶ θεραπεύεται μετὰ μόνην τὴν προφύλαξιν, ἐλαφρὰν διαίταν καὶ μαλακτικὰ ζεστά.

ΑΝΕΜΟΜΕΤΡΟΝ. — Εἶνε μηχανήμα διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζομεν τὴν δύναμιν, τὴν ταχύτητα καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν ἀνέμων· τὸ τελειότερον ὄλων εἶνε τὸ ἀνεμόμετρον τοῦ Ροβινσῶνος.

ΑΝΕΜΟΠΥΡΩΜΑ (Ἐρυσίπελας). — Τὸ ἀνεμοπύρωμα παρυσιάζεται εἴτε χωρὶς φανεράν αἰτίαν, εἴτε περίεξ πληγῶν παλαιῶν ἢ νέων, ἢ ἐκδορῶν τοῦ δέρματος. Τὸ δερμα γίνεται ἐρυ-

θρόν και γυαλιστερόν, εἶνε θερμόν και φαίνεται πρησμένον και προεξέχον ἀπὸ τὰ περίξ ὑγιή μέρη· ἐνίοτε εἰς τὸ δέρμα σχηματίζονται και φούσκαί μικραί. Οἱ ἀσθενεῖς ἔχουσι πονοκέφαλον και ἔμετόν. Ὅταν δὲν ἐπεκταθῆ εἰς πολλήν ἔκτασιν τῆς κεφαλῆς θεραπεύεται ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος. Ἄλλοτε πάλιν σχηματίζεται πῦον εἰς τὸ βάθος και ἀνοίγει ἀπόστημα.

Θεραπεία. Ὅταν τὸ ἀνεμοπύρωμα ἦνε ἐλαφρόν, παραγγέλλομεν εἰς τὸν ἀσθενῆ δίαιταν, δροσιστικὰ ποτά, ἐν κλύσμα καρτικόν και ἐπιθέτομεν εἰς τὸ πάχρον μέρος πανίον βρεγμένον εἰς βρασμένην ἀλταίαν ἢ ζαμποῦκον, ἢ ἀλείφομεν αὐτὸ μὲ φρέσκον βούτυρον ἢ κηραλοιφήν. Ὅταν ὅμως παρουσιάζεται δυνατὸς πυρετός, πονοκέφαλος κ.τ.λ. εἶνε ἀνάγκη ἰατροῦ.

ANEMONH.— Τὸ ἄνθος τοῦτο καλλιεργεῖται εἰς τοὺς κήπους, φυτεύεται δὲ εἰς μὲν τὰ ψυχρὰ κλίματα τὴν ἀνοίξιν εἰς δὲ τὰ θερμὰ τὸ φθινόπωρον. Ἄν σπαρῆ τὸν Αὐγούστον και τὸν Ἰούλιον θὰ ἀνθίσῃ τὸ φθινόπωρον. Οἱ κλάδοι πρέπει νὰ θυθίζωνται 5 ὑπεκατόμετρα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους. Τὰ ἄνθη τῆς εἶνε πολύφυλλα και στρογγυλά. Ἡ ἀργία ἀνεμώνη εὐρίσκεται ἀφθόνως εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἀνεμώνη τῶν δασῶν εἶνε ὀηλητηριώδης και ἂν τεθῆ ἐπὶ τοῦ δέρματος φέρει τὸ ἀποτέλεσμα τὸ ὁποῖον φέρει και ὁ συναπόσπορος, χρησιμεύει δὲ και ὡς φάρμακον εἰς τοὺς ρευματισμοὺς και τὴν ἀρθρίτιδα.

Ἄνεμώνη

ANEMONH.— Ὀνομάζεται και ἐν εἶδος θαλασσίου ζώου τὸ ὁποῖον ἔχει σχῆμα σωλήνος, ζῆ δὲ εἰς νερά ριχὰ (ἀβαθῆ και προσκολλᾶται ἐπάνω εἰς τοὺς ὑποθαλασσίους βράχους. Τὸ σῶμά του εἶνε μονοκόμματον και φέρει εἰς τὸ ἐπάνω μέρος γύρωθεν τοῦ χείλους τοῦ στομάχου πολυαριθμοὺς πλοκάμους σχη-

ματίζοντας φύοντα, τὰς ὁποίας ἂν ἐγγίσῃ κανεῖς τοῦ ἐρεθίζονται φοβερὰ τὰ δακτυλα.

Ἄνεμώνη θαλασσία ἀνεκτῆ

Ἄνεμώνη θαλασσία κλειστή

ANETHON.— Φυτὸν εἰῶδες ἀπὸ τὰ λεγόμενα σκιαδοφόρα ὀνομάζεται δὲ και νόθον μάραθτον. Καλλιεργεῖται ἰδίως εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας, διότι θέλει τόπους θερμούς και χρησιμεύει πολὺ εἰς τὴν μαγειρικὴν, ἐπίσης δὲ τὰ σπέρματά του χρησιμοποιοῦνται και εἰς τὴν ἰατρικὴν. Ζῆ ἐν μόνον ἔτος, ἔχει ὕψος 30 ὑπεκατ. ἕως 1 μέτρον μὲ μικρὰ λευκὰ ἄνθη και φυτρώνει συνήθως εἰς μέρη ὑψηλά και ἀμμώδη. Συνάξεται τὸν Αὐγούστον. Εἶνε δὲ δύο εἰδῶν ἐκ τῶν ὁποίων μόνον τὸ ἐν μυρίζει, τὸ ὁποῖον φυτρώνει ἀφθόνως εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας και εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄνθηον

ANΘEMIS ἢ πολυγόνατον.— Φυτὸν πολυετὲς φυτρώνει εἰς τόπους μαλακοὺς και σκιασμένους. Ἀνθίζει τὸν Μάιον τὰ δὲ ἄσπρα του ἄνθη σχηματίζουν στάχυν. Ἡ μυρωδιά των εἶνε ἀπὸ τὰς λαμπροτέρας. Ἡ ἀνθεμις, τῆς ὁποίας ὑπάρχουν πολ-

λά εἶδη, φυτεύεται καὶ πολλαπλασιάζεται μὲ τὰς ρίζας τῆς καλλιιεργεῖται δὲ καὶ μέσα εἰς γλάστρας.

Ἄλλο εἶδος ἀνθεμίδος εἶνε τὸ λεγόμενον Σφραγὶς τοῦ Σολομῶντος, τὸ ὁποῖον ἀνθεῖ τὸν Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον. Τὰ ἄνθη του εἶνε λευκοπράσινα καὶ φυτρῶνουν εἰς τὸ ἓν μόνον μέρος τοῦ κλάδου, φυτεύεται δὲ ὁμοίως μὲ ρίζας.

ΑΝΘΗ.— Τὸ ἐμπόριον τῶν νωπῶν ἀνθέων, τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν ἀνεπτύχθη πολὺ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου, τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἀμερικὴν κ. τ. λ., ἐπροώδευσε τόσο πολὺ ὥστε ὀλόκληρα ἑκατομύρια εἰσπράττουν κατ' ἔτος οἱ ἀνθοπῶλαι καὶ ἔχουν καταστήματα ἀπέραντα.

Ἡ ἀνάπτυξις δὲ τῆς ἀνθοκομίας εἶτε εἰς δοχεῖα, εἶτε εἰς κήπους, εἶτε εἰς θερμοκήπια ἐπιτρέπει σήμερον νὰ εὕρισκῃ κανεῖς νωπά εἰς πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

Μεγάλῃ ἐξόδουσις ἀνθέων γίνεται καὶ διὰ τὰς τραπέζας τὰς ὁποίας καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐσυνήθιζον νὰ στολιζοῦν μὲ ἄνθη δὲν ὑπάρχει δὲ πλέον οἰκία εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ καλλιιεργοῦνται ἄνθη εἰς κήπους ἢ γλάστρας.

Τὰ καταλληλότερα ἄνθη διὰ στολισμὸν τραπέζων καὶ δωματίων ἐν γένει εἶνε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν μυρωδιά, διότι οὕτω πῶς δὲν βλάπτουν εἰς τὴν υἰείαν, ἔπειτα αὐτὰ ἔχουν τόσην μεγάλην ποικιλίαν χρωμάτων, ὥστε εἶνε μόνον τῶν ἀρκετὰ νὰ ἰκανοποιήσουν κάθε γούστο. Ἐν ᾧ τὰ εὐώδη, π. χ. τὰ τριαντάφυλλα, τὰ κρῖνα, τὰ ἄνθη τῆς παροκαλέας κ. τ. τ. διεγείρουν τὰ νεῦρα καὶ ἐπιφέρουν πονοκέφαλον. Διὰ τοῦτον δὲ τὸν λόγον δὲν πρέπει νὰ ἀφήνωμεν τοιαῦτα ἄνθη εἰς τὰ δωμάτια τοῦ ὕπνου· εἰμποροῦμεν ὅμως νὰ ἔχωμεν καμελίαν ἢ ἄλλα ἄοσμα ἄνθη χωρὶς νὰ κινδυνεύωμεν ἀπὸ τὴν συντροφίαν των. Ἀλλὰ προτι-

Ἄνθεμις

μότερον εἶνε τὴν νύκτα. νὰ μὴ ἀφήνωμεν διόλου ἄνθη εἰς τὰ δωμάτια μας.

Τὰ κομμένα ἄνθη δὲν εἰμποροῦν νὰ διατηρηθοῦν μέσα εἰς τὸ νερὸ περισσότερο ἀπὸ 3 ἢ 4 ἡμέρας, ἀλλ' ἂν θέλωμεν νὰ τὰ διατηρήσωμεν περισσότερο πρέπει νὰ βυθίσωμεν τὰ κλωνάρια αὐτῶν μέσα εἰς βραστὸν ὕδωρ καὶ νὰ τὰ ἀφήσωμεν ἐκεῖ ἕως οὗ τὸ ὕδωρ κρυώσῃ. Τότε τὰ ἄνθη γίνονται πάλιν ζωηρὰ ὅπως ἦσαν εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰμποροῦν νὰ διατηρηθοῦν ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας. Πρὸ πάντων δὲ ὠφελεῖ τὸ θερμὸν ὕδωρ εἰς τὸν ὑάκινθον (γιατσίντο), τὸν νάρκισσον καὶ ἄλλα τοῦ αὐτοῦ εἶδους, εἰς δὲ τὰ λοιπὰ εἶνε καλλίτερον νὰ ρίπτωμεν μέσα εἰς τὸ νερὸν ὀλίγον χονδροκοπανισμένον κάρβουνον ἢ καὶ σκόνην κάμφορας, ἢ ὅποια ὠφελεῖ καὶ τὰ φυτὰ τῶν κήπων, ἐπίσης δὲ καὶ τοὺς ξηροὺς καὶ παλαιούς σπόρους ὅταν πρόκηται νὰ τοὺς φυτεύσωμεν.

ΑΝΘΗ ΤΕΧΝΗΤΑ.— Ἀπὸ τινων ἐτῶν ἡ βιομηχανία τῆς κατασκευῆς τεχνητῶν ἀνθέων ἔλαβε μεγάλην ἀνάπτυξιν ἰδίως εἰς τοὺς Παρισίους καὶ τὰς Βρυξέλλας. Ἐν Ἑλλάδι μόλις τώρα τελευταίως εἰσῆχθη καὶ ἤρχισεν ἀρκετὰ νὰ προοδεύῃ.— Εἰς τὴν Εὐρώπῃ ἀσχολοῦνται χιλιάδες ἐργάται καὶ ἐργάτιδες εἰς τὴν βιομηχανίαν αὐτὴν καὶ οἱ ἐργοστασιάρχαι ὠφελοῦνται ἑκατομύρια. Καὶ τὰ κοράσια δὲ τῶν οἰκογενειῶν θεωροῦν μίαν ἀπὸ τὰς εὐχαριστοτέρας ἐνασχολήσεις τὴν κατασκευὴν τεχνητῶν ἀνθέων καὶ ἀληθῶς εἶνε διασκεδάσις εὐγενῆς καὶ δὲν ἀπαιτεῖ μεγάλον κόπον, ἀλλὰ μόνον ὀλίγην ἐπιτηδεϊότητα.

Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀνθέων χρειάζονται τρία μόνον μικρὰ ἐργαλεῖα: α) Μία λαβὴ 8—12 ὕψους. μακρὰ, μὲ τὴν ὁποίαν πιάνονται καὶ συστρέφονται τὰ φύλλα τῶν ἀνθέων διὰ νὰ λάβουν τὸ σχῆμα τῶν φυσικῶν· β) μία λεπτὴ ράβδος ἀπὸ σιδήρον, ἢ ὁποῖα ἔχει εἰς τὴν μίαν ἄκρην σφαῖραν σιδηρᾶν διαμέτρου 10—12 ὕψους. μὲ τὴν ὁποίαν στρογγυλοῦνται τὰ φύλλα τῶν ἀνθέων, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ ἐργαλείου τούτου εἰμπορεῖ κανεῖς νὰ μεταχειρίζεται καὶ ἀπλὴν δακτυλίθραν, καὶ γ') μικρὸν πινέλλον διὰ τοῦ ὁποίου προσκολλῶνται τὰ φύλλα μὲ γόμμων.— Τὰ

δὲ ἀπαιτούμενα ὕλικά, χαρτί διαφόρων χρωμάτων, χαρτί τοῦ ὄρουζιου, σύρματα, πανὶ χρωματιστόν, γόμμα κ.τ.λ. εὐρίσκονται ἔτοιμα εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἡ ἀξία των εἶνε μικρά· ἐπίσης δὲ οἱ ἔμποροι ἔχουν καὶ τετράδια μὲ σχήματα διαφόρων ἀνθέων φυσικῶν καὶ μὲ ὁδηγίας διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τεχνητῶν.

Ἄν θέλομεν νὰ σχηματίσωμεν ἀνθοδέσμη ἀπὸ τεχνητὰ ἄνθη, θέτομεν εἰς τὸ μέσον τὰ μεγάλα, ἔπειτα γύρω τὰ μικρότερα καὶ τυλίσομεν τὸ ὅλον μὲ χόρτα χλωρά, τὰ ὅποια βρέχομεν μέσα εἰς λουλάκι διὰ νὰ διατηρῶνται, ἢ εἰς ζωμὸν μπακαμίου ἂν θέλομεν νὰ τοὺς δώσωμεν χρῶμα βαθύ κόκκινον. Οὕτω πως ἡ τεχνητὴ ἀνθοδέσμη μας ὁμοιάζει μὲ φυσικὴν.

Ἄνθράξανθον.

ἔχουν τὴν συνήθειαν, ὡς γνωστόν, νὰ κοπρίζουν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων, καὶ οὕτω ἀποκοτῶν κακὴν ὁσμὴν καὶ ἐπιβλαβὴ ὅταν καίωνται. Ἐπειδὴ δὲ τὰ κάρβουνα ἀναδίδουν συνήθως διάφορα ἀέρια πρέπει νὰ μὴ εἰσπρῶμεθα εἰς τὴν ἀποθήκην μὲ λαμπάδα ἀναμμένην, διότι ὑπάρχει φόβος νὰ ἀνάψουν τὰ τοιαῦτα ἀέρια καὶ νὰ ἔχωμεν αἰφνιδίως πυρκαϊάν.

ΑΝΘΡΑΞ.—Οἱ ἀνθρακες (κάρβουνα) κατασκευάζονται ἐκ

ξύλων ἂν τὰ καύσωμεν ἐντὸς χώρου εἰς τὸν ὁποῖον νὰ μὴ εἰσέρχεται ἀήρ. Ἡ θερμοκρασία ἢ ἀπαιτούμενη διὰ νὰ μεταβληθοῦν τὰ ξύλα εἰς ἀνθρακας εἶναι 350—370 βαθμῶν. Διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀνθράκων μεταχειρίζονται κρμίνια ἐντὸς τῶν ὁποίων τοποθετοῦνται τὰ ξύλα ὄρθια καὶ σκεπάζουν κατόπιν τὸ ὅλον μὲ χόρτα καὶ λάσπην διὰ νὰ μὴ εἰσέρχεται ὁ ἀήρ. Οἱ καλῆς ποιότητος ἀνθρακες ἔχουν χρῶμα βαθύ μαῦρον καὶ γυαλίζουν ὡς μέταλλα.

ΑΝΘΡΑΞ.—Ἀσθένεια τῶν ἀμπελῶν ἢ ὅποια γεννᾶται ἀπὸ μικρὸν μύκητα ζῶντα ἀπὸ τὸν χυμὸν τῶν προσβεβλημένων ὀργάνων τῶν κλημάτων. Τὰ φύλλα τοῦ κλήματος τὸ ὅποῖον πάσχει ἀπὸ ἀνθρακα σκεπάζεται ἀπὸ μικρὰ στρογγυλὰ σημάδια περικυκλωμένα ἀπὸ μαύρους γύρους, ἀποκόπτονται δὲ πολλὰς φορές καὶ πίπτουν τὰ μέρη αὐτὰ καὶ ἀφίνουν ἐπάνω εἰς τὰ φύλλα μικρὰς τρύπας. Εἰς τὰ κλωνάρια τῶν καρπῶν καὶ τῶν φύλλων καθὼς καὶ εἰς τοὺς πρασίνους κλάδους τὰ σημάδια αὐτὰ εἶνε μαῦρα, εἰς δὲ τὰ σταφύλια εἶνε εἰς τὸ μέσον ἄσπρα καὶ γίνεται βαθύτερον τὸ χρῶμα των ὅσῳ μεγαλώνουν. Ἄμα προσβληθῶν τὰ σταφύλια ἀπὸ τὸν ἀνθρακα ξηραίνονται καὶ δὲν μεγαλώνουν.—Παρατηρήθη ὅτι ἀπὸ τὸν ἀνθρακα προσβάλλονται ἰδίως τὰ ἀμπέλια τὰ ὅποια εἶνε φυτευμένα εἰς μέρη ὑγρά, προπάντων δὲ ὅταν κάρχει πολὺ ζέστη διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἀνοίγωνται χανδάκια διὰ νὰ στραγγίζουν τὰ πλεονάζοντα νερά, νὰ κόπτονται καὶ νὰ κλιώνται αἱ βέργαι καὶ τὰ φύλλα τῶν προσβεβληθέντων κλημάτων, νὰ βρέχωνται δὲ οἱ κορμοὶ (κούρβουλα) καὶ τὰ μεγάλα κλωνάρια μὲ νερόν ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ διαλύεται θεικὸς σιδήρος (καρχμπογιὰ), θεικὸς χαλκός (γαλαζόπετρα) καὶ ὀλίγη ἄσβεστος (1 μέρος θεικοῦ σιδήρου εἰς 2 μέρη ὕδατος). Οὕτω πως ὁ ἀνθραξ καὶ προλαμβάνεται καὶ θεραπεύεται ἀσφαλῆστα.

ΑΝΘΡΑΞ Τῶν Ζῴων.—Ἡ ἀσθένεια αὕτη προσβάλλει ὅλα τὰ ζῴα, ἡμερα καὶ ἄγρια, καὶ εἶνε φοβερὰ κολλητικὴ, μεταδίδεται δὲ καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπον ἰδίως ὅταν φάγη κρέας ζῴου προσ-

βεβλημένου ἀπὸ ἄνθρακα· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ δίδουν οἱ κτηνοτρόφοι μεγίστην προσοχὴν εἰς τὴν θεραπείαν τῆς φοβερᾶς αὐτῆς ἀσθενείας χάριν τῆς υγείας καὶ τῆς ζωῆς ὅλου τοῦ κόσμου.— Ὅταν τὸ ζῶον καταληφθῆ ἀπὸ τὸν ἄνθρακα ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται ρίγος (ἀνάτριχίλις), νευρικᾶς ταραχᾶς, καὶ κούρασιν· τὸ μάτι του γίνεται ὡς φοβισμένον, ἔχει δύσπνοιαν καὶ πρῶτα μὲν πυρετὸν ὑστερον δέ, ἀποτόμως, ρίγος πάλιν. Ἡ κόπρος του βγαίνει μαζί με αἷμα, ἢ κοιλία πρήσκειται καὶ πάσχη καταρροὴν με αἷμα. Παρουσιάζονται δὲ πολλάκις ἄλλοτε σκληρὰ καὶ ἄλλοτε μαλακὰ πρησίματα εἰς τὸ στῆθος, τὴν κοιλίαν καὶ μεταξὺ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, ἅμα δὲ χαραχθοῦν τὰ πρησίματα αὐτὰ βλέπομεν νὰ ἐκχύνεται μαύρη μάζα ἀπὸ τὸ μέσον καὶ κόκκινη ἀπὸ τὰ πλάγια.

Ἀμέσως τότε πρέπει νὰ χωρίζονται τὰ ἄρρωστα ζῶα ἀπὸ τὰ ὑγιῆ, νὰ ἀπολυμαίνωνται οἱ σταῦλοι, νὰ μὴ μεταχειρίζομεθα τὸ γάλα καὶ τὸ κρέας τῶν ἀσθενῶν καὶ ἂν ψοφήσουν νὰ τὰ θάπτωμεν μετὰ προσοχῆς μέσα εἰς βαθεῖς λάκκους εἰς τοὺς ὁποίους νὰ ρίπτωμεν ἀρκετὴν ποσότητα ἀσβέστου καὶ φανικὸν ὄξύ.

Διὰ τὸν ἄνθρακα δὲν ὑπάρχει σχεδὸν καμμία θεραπεία ὅταν εἶνε ἐσωτερικός· ὅταν ὅμως παρουσιάζει τὰ πρησίματα περὶ τῶν ὁποίων ὠμιλήσαμεν, πρέπει νὰ τὰ σχίζωμεν βαθεῖα ἕως τὸ γερὸν κρέας καὶ νὰ τὰ καυτηριάζωμεν καλὰ μετὰ καυμένον σίδηρον ἢ μετὰ καθαρὸν φανικὸν ὄξύ. Δίδομεν πρὸς τοῦτοις εἰς τὸ ζῶον νὰ πῆ οἰνόπνευμα καφουράς ἕως ἡμίσειαν οὐγγίαν. Τερεβινθέλαιον ἕως 3 οὐγγίας ἀνακατωμένον μετὰ κοινὸν λάδι καὶ διάλυσιν φανικοῦ ὄξεως 1 τοῖς ἑκατὸν (ἑκατὸν δράμια ὕδατος, ἕνα δράμιον φανικοῦ ὄξεως).— Ὁ Παστέρ ἐφεῦρε μέσον νὰ ἐμβολιάζῃ τὰ ὑγιῆ ζῶα καὶ νὰ τὰ προφυλάττῃ ἀπὸ τὸν ἄνθρακα, ἀλλὰ διὰ τὸν ἐμβολιασμὸν τοῦτον πρέπει νὰ προσκαλῆται κτηνίατρος.

Ὁ ἄνθραξ παρουσιάζεται καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνος κολλᾷ δὲ πάντοτε ἀπὸ τὰ ζῶα, διὰ τοῦτο ἂν καὶ τὰ ζῶα τὰ προσβληθέντα ἐξ ἄνθρακος ἀποθνήσκουσιν ὅλα,

ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ σωθῆ ἂν ἐγκαίρως ὑποβληθῆ εἰς θεραπείαν. Πρέπει λοιπὸν πᾶς ὅστις ἴδῃ εἰς τὸ σῶμά του ἐν σπυρίου μελανωπὸν προξενοῦν ἀσήμαντον πόνον καὶ περίξ αὐτοῦ τὸ δέρμα φλογισμένον, νὰ προσκαλέσῃ, ἢ καλλήτερον νὰ μεταβῆ ὁ ἴδιος ἀμέσως εἰς τὸν Ἴατρόν. Ἐὰν ὅμως σταθῆ ἀδύνατον νὰ εὐρεθῆ ἀμέσως Ἴατρός, ὁ δὲ πάσχων πεισθῆ, ὅτι πρόκειται περὶ ἄνθρακος, ἂς προβῆ μετὰ θάρρους εἰς τὴν καυτηρίασιν τοῦ σπυρίου του μετὰ σίδηρον ὀλίγον μυτερὸν κοκκινισμένον εἰς τὸ πῦρ, τὸ ὁποῖον περιστρέφει τριγύρω τοῦ πάσχοντος μέρους ἕως ὅτου αἰσθανθῆ ζωηρὸν κάψιμον, διότι προτιμότερον εἶνε νὰ καῖ περισσότερον μέρος παρὰ ὀλιγώτερον. Ἐπειτα βρέχομεν πανία μέσα εἰς σπέρτον κοινόν, καὶ τὰ θέτομεν ἐπάνω εἰς τὴν πληγὴν ἢ καὶ εἰς σπέρτον τῆς κάμφορας.

ΑΝΘΡΩΠΟΣ.— Εἶνε τὸ τελειότερον ζῶον τῆς φύσεως διότι εἶνε πεπρωτισμένος μετὰ λογικόν, ὁμοιάζει δὲ ὡς πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ σώματος ὀλίγον μετὰ τοὺς πιθήκους. Ὁ ἄνθρωπος διαιρεῖται εἰς 5 μεγάλας φυλάς· 1) τὴν *Καυκασίαν* ἢ *Λευκίην*, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρώπης, τῆς μεσημβρινοδυτικῆς Ἀσίας καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, — 2) τὴν *Αἰθιοπικὴν* ἢ *Μαύρην*, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφρικῆς, — 3) τὴν *Μογγολικὴν* ἢ *κιτρινήν*, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀσίας καὶ οἱ Ἑσκιμῶι τῆς βορειοτάτης Ἀμερικῆς καὶ 4) τὴν *Μαλαιήν*, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν οἱ κάτοικοι τῆς Αὐστραλίας καὶ τῆς Μαλαισίας (Σουμάτρα, Ἰάβα, Βόρνεος κ.λ.π.)

Αἱ δὲ τέσσαρες αὐταὶ μεγάλαι φυλαὶ διαιροῦνται εἰς πολλὰς μικροτέρας αἰ ὁποῖαι ἔχουν μικρὰς διαφορὰς μεταξὺ των. Ὁ Χαϊκὴλ τὰς διαιρεῖ εἰς 36. Τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκάστης τῶν 4 φυλῶν βλέπε εἰς τὰς σχετικὰς λέξεις.)

ΑΝΙΖΕΤ.— Ποτὸν εὐχάριστον εἰς τὴν γεῦσιν, τὸ ὁποῖον κατασκευάζεται ὡς ἐξῆς: Λάβετε 30 γραμ. γλυκανίσου, 1 γραμ. κανέλλας, 15 γραμ. κοριάννου καὶ ἀφήσατέ τα ἐπὶ ἕνα μῆνα μέσα εἰς μίαν λίτραν εἰσπνεύματος εἰς τὸ ὁποῖον προσθέτετε

μίαν λίτραν ζαχάρεως μισοδιαλελυμένης ἐντὸς ὀλίγου ὕδατος.

ANNAM ἢ, κατὰ τοὺς ἐντοπίους, Νγγάν-Νάμ δηλαδή «Ἡ-
συχία τῆς Μεσημβρίας», ὀνομάζεται ἡ μεγάλη ἀνατολική
χώρα τῆς Ἰνδοκίνας ἐν Ἀσίᾳ, ἡ ὁποία ἔχει ἔκτασιν 440—500
τετραγων. χιλιομέτρων· εἶνε δηλαδή 8 φορές μεγαλύτερα τῆς
Ἑλλάδος. Διαίρεται εἰς τὸ Τυγκίνου καὶ τὴν Κοχιγκίαν.

Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας δισχίζεται ἀπὸ μακρὰς καὶ ὕψη-
λὰς σειρὰς βουνῶν, τὰ ὁποῖα ἄλλοῦ μὲν εἶνε πετρώδη καὶ ξηρὰ
ἄλλοῦ δὲ σκεπάζονται ἀπὸ πυκνὰ καὶ ἄγνωστα δάση. Ἐπιση-
μότεροι ποταμοὶ εἶνε ὁ Μῆκ-Χόγγ καὶ ὁ Σόργας, πολλαὶ δὲ
διώρυγες συνδέουν τὰ παράλια μὲ τὰ μεσόγεια. Τὰ βουνὰ τοῦ
Τυγκίνου περιέχουν μεγάλα μεταλλεῖα σιδήρου ρηνωτάτου,
χαλκοῦ, ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, παράγει δὲ ἡ χώρα ἄφθονον ὀρύ-
ζιον, κάσσιαν, φοίνικας, πολύτιμα ξύλα, ἀραβόσιτον καὶ πλεῖ-
στα ἄλλα πολύτιμα προϊόντα, καὶ μέταξαν πολλὴν καὶ λαμ-
πρὰς ποιότητος.

Τὸ Ἀννάμ ἕως τὰ 1884 ἦτο βασιλείον ἀνεξάρτητον, ἀλλ'
ἔκτοτε ἀνεγνώρισε τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας, ὀνομάζεται
δὲ σήμερον Γαλλικὴ Ἰνδοκίνα καὶ διατηρεῖ ἐκάστη ἐπαρχία
τὴν διοίκησιν τὴν ὁποίαν εἶχε καὶ ὅταν ἦτο ἀνεξάρτητον κράτος.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀννάμ ἀνήκουν εἰς τὴν Μογγολικὴν φυλὴν
ἢ δὲ γλώσσᾳ των σύγκειται ἀπὸ λέξεις μονοσυλλάβους. — Τὸ
Ἀννάμ ἔχει πρωτεύουσιν τὴν πόλιν Οὐαί, ἡ ὁποία, μαζὶ μὲ
τὰ προάστειά της, ἔχει 50,000 κατοίκους καὶ ἐνεργεῖ ἀξιόλο-
γον ἐμπόριον, ὀλόκληρον δὲ τὸ Ἀννάμ ἔχει 6 ἕως 7 ἑκατομμύ-
ρια κατοίκων. — Ἡ Γαλλία διατηρεῖ ἐκεῖ 25000 στρατὸν εἰς τὸν
ὁποῖον ὑπηρετοῦν καὶ 12000 Ἀνναμίται.

ANNIBAS.—Περίφημος στρατηγὸς τῶν Καρχηδονίων υἱὸς
τοῦ Ἀμίλκα γεννηθεὶς τῷ 247 πρὸ Χριστοῦ. — Ὄταν ἐκυρίευσεν
τῷ 219 τὴν Σαγόνταν τῆς Ἰσπανίας, ἡ Ρώμη ἐκήρυξε τὸν πό-
λεμον κατὰ τῆς Καρχηδόνας. Τότε ὁ Ἀννίβας ἐμάζευσεν 90000
πεζούς, 12000 ἵππους καὶ 37 ἐλέφαντας, ἐπέρασε τὸν Ἑβρον
καθυπέταξε τοὺς λαοὺς τῆς βορείου Ἰσπανίας, διῆλθε τὰ ὄρη

Πυρηναία, ἔφθασεν εἰς τὸν ποταμὸν Ροδανόν, καὶ ἐπέρασε τὰς
Ἄλπεις ἐν μέσῳ φοβερῶν κακουχιῶν καὶ ἀφοῦ ἔμειναν ἀπὸ τὸν
στρατὸν τοῦ μόνον 20000 πεζοὶ καὶ 6000 ἵπποις. Ἐκαμε τότε
συμμαχίαν μὲ τοὺς ἐπαναστατήσαντας κατὰ τῆς Ρώμης λαοὺς
τῆς βορείου Ἰταλίας καὶ ἐκυρίευσεν τὸ Τουρῖνον· ἐνίκησε κατόπιν
τὸν Σκιπίωνα εἰς τὸν ποταμὸν Τίκινον καὶ τὸν Σεμπρώνιον εἰς
τὸν Τρεβίαν. Ἐπέρασεν ἔπειτα τὰ ὄρη Ἀπέννινα κατέστρεψε
τὸν Φλαμίνιον, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ τοῦ φράξῃ τὸν ὁρόμον καὶ
ἐθανάτωσε 4000 ἵππους Ρωμαίους ἐλθόντας εἰς ἐπικουρίαν αὐτοῦ.
Ἄν καὶ ὁ στρατὸς του εἶχε καταβληθῆ ἀπὸ τοὺς κόπους ἐν ᾧ
οἱ Ρωμαῖοι παρέταξαν ἤδη στρατιώτας νέους, καὶ πάλιν ὁμως
ἐνίκησε καὶ κατέστρεψεν αὐτούς, εὐρίσκετο δὲ πλέον εἰς τὰ πρό-
θυρα τῆς Ρώμης καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἤρχισαν νὰ τρέμουν. Ἀλλὰ
οἱ Καρχηδόνιοι εἶχον πλέον ἀνάγκην ἀναπαύσεως καὶ διὰ τοῦτο
εἰσῆλθον εἰς τὴν Καπύην, ὅπου παρεδόθησαν εἰς διασκεδάσεις καὶ
πανηγύρεις, αἱ ὁποῖαι, ὡς καὶ αἱ ἀσθeneῖαι, τοὺς ὀλιγώστευσαν
καὶ τοὺς κατέστησαν ἀνικάνους πρὸς πόλεμον. Καὶ ἐνίκησαν μὲν
μίαν ἀκόμη φοράν τοὺς Ρωμαίους ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο νὰ κυριεύ-
σουν τὴν Ρώμην. Ὁ στρατὸς τὸν ὁποῖον ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀν-
νίβα Ἀσδρούβης ἔφερεν εἰς ἐπικουρίαν του, κατεστράφη καθ'
ὁδόν. Συνάμα ὁ Σκιπίων εἶχε περάσει εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἀφ' οὗ
ἐκυρίευσεν τὴν Ἰσπανίαν καὶ ἠπέιλει ἤδη τὴν Καρχηδόνα. —
Τότε ὁ Ἀννίβας ἀνεκλήθη, ἀλλ' ἐνικήθη εἰς τὴν Ζάμαν καὶ
ἐσυνθηκολόγησε μὲ τοὺς Ρωμαίους. Ἐπειδὴ ὁμως κατόπιν εἰρ-
γάζετο νὰ ἀνορθώσῃ τὰς δυνάμεις τῆς πατρίδος του, οἱ Ρω-
μαῖοι ἐζήτησαν τὴν κεφαλὴν του· ἠναγκάσθη λοιπὸν τότε νὰ
καταφύγῃ εἰς τὸν Ἀντίοχον τὸν Μέγαν, τὸν βασιλέα τῆς Συ-
ρίας τὸν ὁποῖον ἔπεισε νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ρώ-
μης. Ἀλλ' ὁ Ἀντίοχος ἐνικήθη καὶ οἱ Ρωμαῖοι τοῦ ἔθεσαν ὡς
ὄρον τῆς εἰρήνης τὴν παράδοσιν τοῦ Ἀννίβα. Ὁ Ἀννίβας τότε
ἔφυγε κρυφίως καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Βιθυνίας
Προυσίαν, ὁ ὁποῖος ὁμως διέταξε νὰ τὸν φυλακίσουν. Οὕτω πως
ὁ μέγας ἥρωας τῆς Καρχηδόνας ἐμελλε νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν

Ρωμαίων, ὅτε ἠτύκτονησε καταπίων δηλητήριον τὸ ὁποῖον εἶχε πάντοτε μαζί του ἐντὸς δακτυλιδίου.

ANNOBERON. — Μεγάλη πόλις τῆς Γερμανίας, πρωτεύουσα τῆς Πρωσικῆς ἐπαρχίας ἢ ὁποῖα ἔχει τὸ ἴδιον ὄνομα. Ἄλλοτε ἦτο πρωτεύουσα ἰδικιτέρου Βασιλείου. — Τὸ Ἀννόβερον εἶνε κτισμένον εἰς τόπον ἀμμώδη, διαιρεῖται εἰς 4 μέρη καὶ ἔχει λαμπράς οἰκοδομάς, παλαιὰ ἀνάκτορα, βιβλιοθήκην πλουσιωτάτην, μουσεῖον γερμανικῶν ἀρχαιοτήτων, πολλὰ σχολεῖα, ὠραίας πλατείας, τὸ μνημεῖον τοῦ Λεϊβνιτίου, τὴν στήλην τοῦ Βατερλώ καὶ 150,000 κατοίκων.

ANTIGONH. — Κόρη τοῦ Οἰδίποδος καὶ τῆς Ἰοκάστης, ἢ ὁποῖα ἠκολούθησε τὸν τυφλὸν πατέρα της εἰς τὴν ἐξορίαν του καὶ ἔθραψε τὸ σῶμα τοῦ ἀδελφοῦ της Πολυνίκου, ἂν καὶ εἶχεν ἀπαγορεύσει τοῦτο ὁ βασιλεὺς τῶν Θηβῶν Κρέων. Κατεδικάσθη δὲ διὰ τοῦτο νὰ ἐνταφιασθῇ ζῶσα καὶ διὰ τὴν ἀποφυγὴν τὴν φοβερὰν αὐτὴν ποινήν ἠτύχειρῆσθη. Ὁ υἱὸς τοῦ Κρέοντος, ὁ ὁποῖος τὴν ἠγάπα ἠτύχειρῆσθη καὶ αὐτός. Τῆς Ἀντιγόνης τὰ πηθήματα ἐξύμνησεν ὁ μέγας Σοφοκλῆς εἰς τὴν τραγωδίαν του «Ἀντιγόνη».

ΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΑΝΗ. — Μελάνη χρησιμωτάτη διὰ τοὺς ἐμπόρους πρὸς ἀντιγραφὴν ἐπιστολῶν καὶ λογαριασμῶν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον τῶν ἀντιγραφῶν (κόπικα). Ἡ ἀντιγραφικὴ μελάνη κατασκευάζεται οὕτω: Τρίψατε καλῶς 870 γραμμάρια κηκίδων τοῦ Χαλεπίου, 289 γραμ. θειικοῦ σιδήρου, 289 γραμ. γόμμας καὶ 140 γραμ. στύψης, ρίψατε κατόπιν ὅλα αὐτὰ μέσα εἰς 6 λίτρας νεροῦ, ἀφήσατέ τα ἐπὶ 6 ἑβδομάδας νὰ σιτευθοῦν καὶ ἀνκατώνετε τὸ μίγμα μίαν φορὰν τὴν ἡμέραν. Μετὰ 6 ἑβδομάδας ἡ μελάνη εἶνε ἐτοιμη.

ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ ἢ Τσεριγῶτο. — Μικρὰ νῆσος κειμένη πρὸς μεσημβρίαν τῶν Κυθῆρων. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐλέγετο Αἴγιλα (τά). ἀπὸ δὲ τοὺς ἐντοπίους ὀνομάζεται Λιούς. Ἔχει σήμερον 435 κατοίκους καταγομένους ἀπὸ τὴν Κρήτην καὶ ἐν χωρίον,

τὸν Ποταμόν, παράγει δὲ περίφημον μέλι καὶ τρέφει πολλὰ ποίμνια.

ΑΝΤΙΛΛΑΙ νῆσοι. — Μεταξὺ τῆς βορείου καὶ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς ἀνοίγεται ὁ μέγιστος κόλπος τοῦ Μεξικῶ, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἀντικρὺ αὐτοῦ εὐρίσκεται μεγάλη σειρά μικρῶν καὶ μεγάλων νήσων αἱ ὁποῖαι ὀνομάζονται Ἀντίλλαι, εἶνε δὲ οἱ πρῶτοι τόποι τῆς Ἀμερικῆς τοὺς ὁποῖους εἶδεν ὁ Κολόμβος ὅταν ἐταξείδευε πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ μέρους τούτου τῆς γῆς. Αἱ Ἀντίλλαι διαιροῦνται εἰς Μεγάλας καὶ Μικράς· αἱ μεγάλαι εἶνε τέσσαρες: Κούβα, Αἴτη, Ἰαμαϊκὴ καὶ Πορτορικό· αἱ δὲ μικραὶ εἶνε περισσότεραι ἀπὸ 50.

Αἱ Ἀντίλλαι ἔχουν ὄρη ὑψηλά, τὴν Σιέραν Μέστραν (2375 μέτρ.) καὶ τὴν Σιέραν δὲλ Κόβρε εἰς τὴν Κούβαν, εἰς δὲ τὴν Ἰαμαϊκὴν τὸ Κυανοῦν ὄρος (2370 μ.), καὶ 7 ἠραιστεῖα. Τὸ κλίμα τῶν εἶνε θερμώτατον ἀλλὰ μετριάζεται ὀλίγον ἀπὸ τοὺς θαλασσίους ἀνέμους, ὑποφέρουν δὲ ἀπὸ φοβερᾶς τρικυμίας καὶ θεύλλας καὶ ἀπὸ τὸν κίτρινον πυρετὸν. Τὸ ἔδαφός τῶν εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς εὐφρωτέρους τόπους τοῦ κόσμου, παράγει δὲ ἄφθονον Καφέ, ζαχαροκάλαμον, ἀνανάς, ἐλαίας, βάμβακα, ἀραβόσιτον καὶ ἄπειρα ἄλλα εἶδη καρπῶν καὶ δένδρων.

Ὅλαι ὁμοῦ αἱ Ἀντίλλαι ἔχουν ἑκτασιν 228, 662 τετραγ. χιλιομέτρων (εἶνε δηλαδὴ πενταπλάσαι σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος), κατοικοῦνται δὲ ἀπὸ 5 ἑκατομμύρια ψυχᾶς καὶ εἶνε ὅλαι ἀποικίαι τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν ἐκτὸς τῆς Αἴτης ἢ ὁποῖα εἶνε ἀνεξάρτητος.

Ἀντιλόπη

ΑΝΤΙΛΟΠΗ. — Ζῶον κερασφόρον ὅμοιον μὲ ἐλάφι, ἔχον χρῶμα κοκκινωπὸν, ρύγχος μυτερόν καὶ τὰ κέρατα κλινόντα πρὸς τὰ ὀπίσω. Εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὰ ὑψηλὰ βουνὰ εὐρίσκεται ἐν μόνον εἶδος Ἀντιλόπης, ἢ ὀνομαζομένη παρὰ τῶν χωρικῶν μας ἀγριοκατσίκια ἢ ἀγριώγιδου. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὑπάρχει εἶδος τι μεγάλης ἀντιλόπης μὲ

κέρατα διχαλωτά· ἔχει δὲ τὰς τρίχας ὀρθὰς καὶ σκληρὰς ὥστε νὰ σπάζουν ὡς νὰ ἦσαν ἀπὸ ξύλον.

ANTIMONION.— Μέταλλον λευκὸν ὅπως ὁ ἄργυρος, τὸ ὁποῖον τρίβεται εὐκόλως καὶ διαλύεται εἰς θερμότητα 425 βαθμῶν. Τὸ ἀντιμόνιον χρησιμεύει διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων εἰς τὰ ὁποῖα ἐνώνεται μὲ μόλυβδον (84 μέρη μόλυβδου καὶ 16 ἀντιμονίου). Διὰ τὴν στερεοτυπίαν πρέπει νὰ θέτωμεν 75 μέρη μόλυβδου, 20 μέρη ἀντιμονίου καὶ 5 κασσιτέρου (καλαΐ).

ANTIOXEIA ἢ τουρκιστὶ Ἀντακιέχ.— Ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Σέλευκον τὸν Νικάτορα τῷ 300 πρὸ Χριστοῦ, καὶ ἔγεινε πρωτεύουσα τῶν Σελευκιδῶν. Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Χρυσοστόμου εἶχε 700 χιλιάδας κατοίκους καὶ ἦτο ἔδρα περιφήμου ἐκκλησίας καὶ Πατριαρχείου μὲ 100,000 Χριστιανούς. — Σήμερον εἰς τὴν Ἀντιόχειαν μένουσιν 5 πατριάρχαι Ἑλλήν, Καθολικὸς καὶ 3 ἄλλων ἐκκλησιῶν. Τὸ 526 φοβερὸς σεισμὸς τὴν κατέστρεψε καὶ ἐθνήκωσεν 250,000 ἀνθρώπους. Κατόπιν ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Πέρσας, τοὺς Σαρρακινούς, τοὺς Βυζαντινοὺς, τοὺς Σταυροφόρους καὶ ἐπὶ τέλος ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Ἄλλος δὲ σεισμὸς τῷ 1872 τὴν κατέστρεψε πάλιν καὶ ἐθνήκωσεν 1600 ἀνθρώπους. Σήμερον ἔχει 12000 κατοίκους, ἰσχυρὸν φρούριον καὶ ἐμπόριον μετὰ ξηρῶν, σίτου, μέλιτος, βουτύρου, ἐλαίου, σάπωνος κ.τ.λ.

ANTIOXOS Γ' ὁ μέγας.— Βασιλεὺς τῆς Ἀσίας, διάδοχος τοῦ Σελεύκου καὶ ἀδελφὸς Ἀντιόχου τοῦ Θεοῦ. Ἡξήησε τὸ κράτος του κατὰ πολὺ, ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς Ἰνδίας, ἐκυριεύσεν τὴν Παλαιστίνην, ὅταν ἀπέθανεν ὁ Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ, καὶ ἔπειτα τὴν χερσόνησον τῆς Θράκης. Ἐκήρυξε κατόπιν τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ρωμαίων, συμμαχήσας μὲ τοὺς Αἰτωλοὺς, συνηντήθη μὲ τὸν Γλαβρίωνα εἰς τὰς Θερμοπύλας καὶ μὲ τὸν Σκιπίωνα εἰς τὴν Μαγνησίαν, ἀλλ' ἐνίκηθη καὶ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν εἰρήνην ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ μεγάλην ποσότητα χρημάτων, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ ἐφονεύθη ἀπὸ τὸν λαόν του τὸν ἴδιον. — Ὁ

Ἀντίοχος ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους διαδόχους τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

ΑΝΤΙΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ.— Κατὰ τὸν νόμον οἱ μάρτυρες, εἰς οἵανδήποτε ὑπόθεσιν, ἐξετάζονται ἕκαστος ἰδιαιτέρως. Ἄν ὅμως συμβῇ αἱ καταθέσεις τῶν νὰ εἶνε ἀντιφατικαί, νὰ μὴ συμφωνῇ ἢ μία μὲ τὴν ἄλλην, τότε ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς ἐξετάσῃ κατ' ἀντιπαράστασιν, νὰ τοὺς ἀνακρίνῃ δηλαδὴ μαζὶ διὰ νὰ ἴδῃ ποία εἶνε ἡ ἀλήθεια. — Ἀπὸ τοὺς μάρτυρας ἐξαιροῦνται μόνον οἱ ἄρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε ἐξετάζονται κατ' ἀντιπαράστασιν, ἂν καὶ ἂν προσκληθῶσιν εἰς τὸ κακούργιοδικεῖον ὡς μάρτυρες, εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ προσέλθουν ἵνα μαρτυρήσουν. Τοῦτο γίνεται διὰ τοὺς ἄρχιερεῖς, διότι τὸ σχῆμά των εἶδει πεποιθήσιν εἰς τὸ δικαστήριον ὅτι δὲν θὰ προσπαθήσουν ν' ἀποκρύψουν ἢ νὰ διαστρέψουν τὴν ἀλήθειαν.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ.— Ἀντιπρόσωπος ὀνομάζεται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐνεργεῖ δικαιοπραξίαν τινὰ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου· ὀφείλει δὲ νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας, ἢ ὁποία τοῦ ἐδόθη, διότι τότε εὐθύνεται δι' ὅσα ἐπραξεν ἐκτὸς τῆς ἐντολῆς ἣν ἔλαβεν. Εἰς τὸ δικαστήριον οἱ ἀντιπρόσωποι πρέπει νὰ ἦνε δικηγόροι, ὀνομάζονται δὲ τότε πληρεξούσιοι, ἐκτὸς μόνον ἂν ἦνε συγγενεῖς, τοὺς ὁποίους ὀρίζει ὁ νόμος εἰς μερικὰς περιπτώσεις. Ἀπαγορεύεται δὲ ὠρισμένως ἡ ἀντιπροσωπεία, ὅταν πρόκειται περὶ ὄρκου, υἱοθεσίας γάμου καὶ ἐκστάσεως ὑπαρχόντων.

ΑΝΤΙΡΡΙΝΟΝ.— Τὸ ὠραῖον αὐτὸ φυτὸν ὀνομάζεται κοινῶς σκυλάκι· θὰ τὸ ἀπαντήσετε συχνὰ εἰς τοὺς παλαιούς τοίχους καὶ τὰ εἰρεπία τῶν οἰκοδομῶν. Τὰ ἄνθη του ὁμοιάζουν μὲ σταφύλια καὶ ἔχουν χρῶμα κόκκινον ἢ λευκόν. Ποτὲ δὲν γίνεται ὑψηλότερον ἀπὸ 5 πόντους. — Ἄν θέλετε νὰ τὸ καλλιεργήσετε εἰς κῆπον πρέπει νὰ τὸ σπείρετε τὸν Αὐγούστου ἢ τὸν Σεπτέμβριον ἢ τὸν Φεβρουάριον, ἢ νὰ φυτεύετε ξεκλάδια κατὰ τὸν χειμῶνα· τὸ δὲ καλοκαῖρι τὸ ποτίζετε κάθε 2 ἢ 3 ἡμέρας καὶ ὄχι πολὺ.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ. — Ἀρχαῖος Ἀθηναῖος φιλόσοφος, ἀρχηγὸς τῶν Κυνικῶν φιλοσόφων. Εἶχεν εἰς ἀξίωμα του ὅτι τὸ μεγαλύτερον καλὸν εἶνε ἡ ἀρετὴ, ἡ ὁποία κάμνει τὸν ἄνθρωπον ἴσον μὲ τὸν Θεόν. Ὡστε διὰ τὴν ὁμοίαν κινεῖς μὲ τὸν Θεὸν ἀρκεῖ νὰ κατορθώσῃ νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην κανενὸς πράγματος, καὶ διὰ τοῦτο ἔζη ὅπως ὁ Διογένης ὁ μαθητὴς του. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο ὑπερήφανος, ὁ διδάσκαλός του Σωκράτης τοῦ ἔλεγεν: «Βλέπω ὅτι ἀπὸ τὰς τρύπας τοῦ μανθῦ σου περνᾷ ἡ ὑπερηράνεια». Ὁ Ἀντισθένης ἀπέθανεν 72 ἐτῶν.

ΑΝΤΙΦΑΡΜΑΚΑ. — Πολλὰ δηλητήρια ἔχουσι τὰ ἀντιφάρμακά των.

Τὰ μέσα τῆς ἐνεργείας ἡμῶν κατὰ τῶν δηλητηριάσεων εἶνε τέσσαρα: α') Ἡ πρόκλησις ἐμετῶν. β') Τὸ λευκωματοῦχον ὕδωρ γ') Ἡ κεκαυμένη μαγνήζια καὶ δ') Ἐν καθαρτικόν.

Ἐμετοί. — Ἄμα κανεὶς πιστεύῃ ὅτι ἔλαβε δηλητήριο, τῷ δίδομεν τάχιστα νὰ καταπίῃ νερὸν εἰς μεγάλην ποσότητα καὶ ἀκολούθως, ἀφοῦ γεμίσῃ ὁ στόμαχος, τὸν συμβουλεύομεν νὰ θέσῃ τοὺς δύο δακτύλους εἰς τὸ βᾶθος τοῦ λαιμοῦ· ἐπαναλαμβάνομεν δὲ τοῦτο ἕως ὅτου ἀφθῶσι ἐμετοὶ κενώσωσι τὸν στόμαχον, τότε δὲ μόνον παύομεν ὅταν τὸ ἐξ αὐτοῦ ἐξερχόμενον διὰ τοῦ ἐμετοῦ εἶνε καθαρὸν. Τὸ χλιαρὸν ὕδωρ εἶνε προτιμότερον τοῦ ψυχροῦ, ἀλλ' ἕως ὅτου ἐτοιμάσωμεν τὸ χλιαρὸν μεταχειριζόμεθα τὸ ψυχρὸν. Εἰμποροῦμεν νὰ γαργαλίζομεν τὸν λαιμὸν τοῦ ἀσθενοῦς μὲ πτερόν. Ἄν ἔχομεν, προσθέτομεν καὶ γάλα ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

Λευκωματοῦχον ὕδωρ. Πρασκευάζεται ἂν κτυπήσωμεν ἐν ἡ δύο ἀσπράδια τοῦ αὐγοῦ ἐντὸς 300 δραμιῶν ὕδατος. Μεταχειριζόμεθα δὲ αὐτὸ ἀπαραλλάκτως, ὅπως τὸ ὕδωρ ἢ τὸ γάλα καὶ ἔχομεν ἀσφλέστερον ἀποτέλεσμα· ἀλλ' ἕως ὅτου ἐτοιμάσωμεν αὐτὸ ἄς ἐξακολουθῶμεν τὸ ὕδωρ.

Μαγνήζια (κεκαυμένη). — Διὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν ἀνακατόνομεν ἐν μεγάλῳ κοχλιάρῳ τῆς σοῦπας εἰς 300 δράμια ὕδατος καὶ προσφέρομεν τοῦτο εἰς τὸν πάσχοντα. Ἐως ὅτου ὁ-

μως προμηθευθῶμεν αὐτὴν θὰ ἔχομεν ἤδη διὰ τῶν ἄλλων μέσων προκαλέσῃ πολλοὺς ἐμετοῦς, ὥστε αὕτη μόνον διὰ τοὺς τελευταίους χρησιμεύει.

Καθαρτικόν. Ἐπειδὴ πιθανὸν εἶνε μέρος τοῦ δηλητηρίου νὰ κατῆλθεν εἰς τὰ ἔντερα ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξέλθῃ, ὑπάρχει ἀνάγκη καθαρτικοῦ. Τὸ καλῆτερον διὰ τὴν περίστασιν ταύτην καθάρσιον εἶνε τὸ ἀγγλικὸν ἄλας (θεϊκὴ μαγνησία) 20 δράμια εἰς δύο ποτήρια ὕδατος· ἐν ἑλλείψει τούτου τὸ ρετσίνο-λαδὸν εἰς τὴν αὐτὴν δόσιν. Ἄν ὅμως δὲν ἔχομεν πρόχειρα καὶ ταῦτα, δίδομεν ὅποιονδήποτε ἄλλο καθάρσιον τύχη νὰ ἔχομεν· ἂν δὲ εἶνε καταπότια (χάπρια) πρέπει νὰ τὰ τρίψωμεν εἰς κόνιν ψιλὴν διὰ τὴν ἐνεργήσωσι ταχύτερον.

Κατόπιν ἀφίνομεν τὸν ἀσθενῆ νὰ πλαγιάσῃ, τοῦ δίδομεν δροσιστικὰ ποτὰ καὶ γάλα ἀραιωμένον· ἂν αἰσθάνεται πόνους εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὴν κοιλίαν τοῦ θέτομεν καταπλάσματα ἀπὸ λιναρόσπορον καὶ τὸν ζεσταίνομεν μὲ μποτίλλιας γεμάτες θερμοῦ ὕδατος καὶ τὸν τρίβομεν μὲ ἕν κομμάτι φανέλλας βρεγμένης μέσα εἰς οἰνόπνευμα ἢ κολώνιαν.

ΑΝΤΡΑΧΛΑ. — Ἡ ἀντράχλα καλλιεργεῖται εὐκολώτατα εἰς ὅλους τοὺς κήπους καὶ ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς νοστιμότερας σαλάτας, εἶνε δὲ κοινοτάτη εἰς τὴν Ἑλλάδα. Διὰ τὴν εὐδοκίμησην ἀπαιτεῖ τόπον ἐλαφρὸν καὶ καλοσκαμμένον χῶμα, πρέπει δὲ νὰ ποτίζεται ἀφθόνως καὶ νὰ μὴ εἶνε πολὺ ἐκτεθειμένη εἰς τὸν ἥλιον· τότε τὰ φύλλα τῆς γίνονται πολὺ παχύτερα, χρησιμεύουν δὲ καὶ ὡς λαμπρὰ μαλακτικὰ καταπλάσματα.

Ἀντράχλα.

ΑΝΩΝΙΔΑ ἢ ΑΣΦΑΛΑΚΤΟΣ. — Εἰς ὅλα τὰ χαντάκια καὶ εἰς τὰ ἄκρα τῶν δρόμων θὰ εὑρετὴ τὸ εὐμορφὸν αὐτὸ φυτὸν μὲ τὰ ὠραῖά του κόκκινα καὶ ἄσπρα ἄνθη, εἰμπορεῖ δὲ καὶ νὰ μεταφυτευθῇ εἰς κήπους χωρὶς νὰ ἀπαιτεῖ μεγάλην περιποίησιν.

Τὰ φύλλα του εἶνε στενά καὶ ξηρὰ ὅπως καὶ ἡ ρίζα του, σκεπάζεται δὲ ὑλόκληρον σχεδὸν ἀπὸ τὰ ἄνθη.

Ἄνωτίδα.

Ἡ ρίζα καὶ τὰ φύλλα τῆς ἀνωτίδος βραζόμενα πίνονται καὶ δευκολύνουν τὸ οὔρος· πρέπει δὲ νὰ βράζωμεν 2 οὐγγίαις φύλλων καὶ ριζῶν μέσα εἰς μίαν λίτραν ὕδατος. Ἡ γεῦσις του δὲν εἶνε πολὺ εὐχάριστος.

ΑΝΩΤΕΡΑ λίμνη. — Εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν μεταξὺ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν καὶ τοῦ ἀγγλικοῦ Καναδά, ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκεται τὸ Σικάγο, ἐκτείνεται παμμεγίστη ἔκτασις σκεπασμένη ἀπὸ λιμναζόντα ὕδατα καὶ σχηματίζουσα τὴν μεγαλειτέραν λίμνην τοῦ κόσμου. Τὰ ὕδατα αὐτὰ διαιροῦνται εἰς 3 χωριστὰς λίμνας, ἐπισημοτέρα καὶ μεγαλειτέρα τῶν ὁποίων εἶνε ἡ κειμένη πρὸς βορρᾶν τῶν ἄλλων δύο καὶ ὀνομάζεται Ἄνωτέρα, Σουπερίορ ἢ Κίτσχι-Γκοῦμι καθὼς τὴν λέγουσι οἱ ἐντόπιοι Ἰνδοί. — Ἡ ἔκτασις τῆς λίμνης αὐτῆς εἶνε σχεδὸν διπλασία τῆς Ἑλλάδος (83, 627 τετραγ. χιλιομ.), ἔχει δὲ πολλὰς νήσους, νερὰ γλυκὰ καὶ ἀφθονίαν ψαρίων πολλῶν εἰδῶν. Χύνονται εἰς τὴν Ἄνωτέραν πολλοὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι ποταμοί, αἱ παραλίας της περιέχουν μεγάλα στρώματα ἀπὸ γαιάνθρακος καὶ διάφορα μέταλλα.

ΑΕΙΝΗ (ξινάρι). — Τὸ κοπτερόν σίδηρον τῆς ἀξίνης πρέπει νὰ ἔχη μῆκος 30—35 ὑφεκατόμετρα, ἡ δὲ ράβδος (τὸ στηλιάρι) νὰ κατασκευάζεται ἀπὸ ξύλον μελίας ἢ ἀγριουμηλιάς διὰ νὰ ᾗνε στερεόν καὶ νὰ ἔχη μᾶκρος 80 τὸ πολὺ ὑφεκατομέτρων διὰ νὰ ᾗνε εὐμεταχείριστον.

ΑΕΙΟΣ ἢ Βαρδάρ. — Εἶνε ὁ μεγαλιέτερος ποταμὸς τῆς Μακεδονίας, ὁ ὁποῖος τὴν χωρίζει ἀπὸ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν εἰς δύο μέρη. Πηγάζει πλησίον εἰς τὸ Κόσσιον, περᾶ ἀπὸ τὸ Καλκάνδελεν, τὰ Σκόπια καὶ τὸν Βελισσόν καὶ χύνεται εἰς τὸ

κόλπον τῆς Θεσσαλονίκης, ἀφ' οὗ συμπαραλάβει τὰ νερὰ τοῦ Τρέσκα, τοῦ Λέπενας, τοῦ Πτσίνγλα, τῆς Μπεργάνιτσας, τῆς Τσήνας (Ἐριγῶνος) καὶ τοῦ Λουδίου. Ὁ Ἄξιός πλημμυρεῖ πολλάκις καὶ ἐπιφέρει μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὰ πλησίον τοῦ στομίου του κτήματα καὶ χωρία.

ΑΠΑΓΩΓΗ. — Ὅταν ἡ ἀπαγωγὴ γίνεται διὰ τῆς βίας ἢ διὰ δόλου, ἂν μὲν ὁ σκοπὸς τῆς ἀπαγωγῆς ἐξετελέσθη (ἀκολασία, γάμοι βίαιοι, παράδοσις εἰς ἄλλους), ὁ ἀπαγωγεὺς τιμωρεῖται μὲ εἰρκτὴν, ἂν δὲ ὄχι μὲ φυλάκισιν 2 ἐτῶν τοῦλάχιστον. Ἄν τὸ ἀπχθὲν πρόσωπον εἶνε ἡλικίας κατωτέρας τῶν 12 ἐτῶν καὶ θεληματικῶς ἂν ἀπήχηθῃ δὲν ἐλατώνεται ἡ τιμωρία τοῦ ἀπαγωγέως. — Ἐὰν δὲ τὸ πρόσωπον τοῦτο εἶνε μεγαλιέτερον τῶν 12 ἐτῶν ἀλλὰ μικρότερον τῶν 21 καὶ ἀκολουθήσῃ θεληματικῶς τὸν ἀπαγωγέα κρυφὰ ἀπὸ τοῦ γονεὺς αὐτοῦ, τιμωροῦνται τότε καὶ οἱ δύο.

ΑΠΑΤΗ. — Ἐνοχος ἀπάτης θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος πράγματα ψευδῆ παριστάνει ὡς ἀληθῆ πρὸς ἄλλον διὰ νὰ ὠφελῆθῃ αὐτὸς ἢ νὰ βλάψῃ ἐκεῖνον, ἢ καὶ πράγματα ἀληθῆ παριστάνῃ ὡς ψευδῆ ἢ καὶ ἐπωφελεῖται ἀπὸ τὴν πλάνην εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἄλλος εὐρίσκεται. Εἶνε δὲ ἡ ἀπάτη δύο εἰδῶν: ἡ ἐκτὸς τῶν συμβολαίων καὶ ἡ γινομένη διὰ τῶν συμβολαίων, καὶ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐγείνη, χαρακτηρίζεται ὡς πλημμέλημα ἢ ὡς κακούργημα.

ΑΠΕΙΛΗ (φοβέρα). — Ὅταν ἀπειλήσῃ κανεὶς ἄλλον διὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ κάμῃ ἔγκλημα, θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἡθικὸς αὐτουργὸς τοῦ ἐγκλήματος καὶ τιμωρεῖται ὡς τοιοῦτος, ὁ δὲ ἀπειληθεὶς θεωρεῖται ὡς ἄμεσος αὐτουργὸς, ἀλλ' αὐτὸς ἀποφεύγει τὴν τιμωρίαν ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἀπειλὴ ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ζωὴν, τὴν τιμὴν ἢ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἢ καὶ τῶν ἐξ αἵματος ἀνιόντων καὶ κατιόντων συγγενῶν του, ἀδελφῶν ἢ συζύγου. — Ἐπίσης ὑπάρχουν περιστάσεις (βιασμός, ἐκβίασις, ληλασία κ.τ.τ.) κατὰ τὰς ὁποίας ἀπειλεῖ κανεὶς ἄλλον διὰ νὰ κάμῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸ ἔγκλημα καὶ ὄχι ὁ ἄλλος,

τότε δὲ ὁ ἄλλος (ὁ ἀπειληθεὶς) δὲν εὐθύνεται, — Ὅταν δὲ ἡ ἀπειλή μὲν ἄνευ κακοῦ ἀποτελέσματος ἔχει ἐλαφροτέραν τιμωρίαν.

ΑΠΕΙΡΑΝΘΙΑΣ δῆμος. — Ἀνήκων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Νάξου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἀπειρανθον, 1 χωρίον καὶ 1990 κατοίκους.

ΑΠΕΛΛΗΣ. — Ζωγράφος περίφημος τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἀνατολήν καὶ ἔζησε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἦτο μαθητὴς τοῦ Ἐφάρου ἐν Ἐφέσῳ καὶ κατόπιν τοῦ περιφήμου Παμφίλου εἰς τὴν Σικυῶνα. Τὰ ἔργα του ἦσαν ἀγαπητὰ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἦτο δὲ καὶ βασιλικὸς ζωγράφος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου τοῦ ὁποίου ἔκαμε πολλὰς εἰκόνας.

ΑΠΕΝΝΙΝΑ ὄρη. — Τὴν Ἰταλίαν διασχίζει καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς μεγάλης σειρᾶς βουνῶν, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται Ἀπέννινα, δηλαδὴ βραχώδη ὄρη ἀρχίζουσι δὲ ἀπὸ τὰς Ἀλπεῖς, δηλ. ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Γαλλίας καὶ τελειώνουσι εἰς τὴν νοτιοτάτην ἄκρην τῆς Ἰταλικῆς χερσονήσου. Τὰ Ἀπέννινα ἔχουσι ὑψηλοτέραν κορυφὴν τὴν Μεγάλην Πέτραν (Γράν Σάσσο, 2900 μέτρ.)

ΑΠΕΡΑΝΤΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Γρανίτσαν, 11 χωρία καὶ 4360 κατοίκους.

ΑΠΙΣΤΙΑ ἢ ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ. Ὅταν κανεὶς δημόσιος ἢ δημοτικὸς υπάλληλος, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἐργασίαν του νὰ εἰσπράττῃ ἢ νὰ φυλάττῃ (Εἰσπράκτωρ, Ταμίας κ. τ. λ.) τὰ δημόσια ἢ τὰ δημοτικὰ ἔσοδα, σφετερισθῇ τὰ χρήματα αὐτὰ εἴτε διὰ νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἑαυτὸν του εἴτε διὰ νὰ ὠφελήσῃ ἄλλους, τιμωρεῖται ὁ τοιοῦτος υπάλληλος διὰ τὴν ἀπιστίαν του μὲ φυλάκισιν, ὅταν τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον κατεχράσθη δὲν εἴνε μεγαλιότερον ἀπὸ 500 δραχμᾶς, καὶ μὲ εἰρκτὴν ὅταν εἴνε ἄνω τῶν 500 δραχμῶν.

ΑΠΟΒΟΛΗ. — Λέγεται ὁ τοκετὸς ὁ γινόμενος ἀπὸ τὸ

ἑβδόμον μῆνα ὅταν τὸ παιδίον δὲν ἦνε ἀκόμη τελείως ἀνεπτυγμένον.

Ὅταν γυνὴ τις πιστεύῃ ὅτι διατρέχει κίνδυνον ἀποβολῆς, πρέπει ἀμέσως νὰ διατηρήσῃ εἰς τελείαν ἀνάπαυσιν τὸ σῶμα της, νὰ κάμνῃ μεγάλα μαλακτικὰ κλύσματα διὰ νὰ κενώσῃ τὰ ἔντερα ἀπὸ τὰς σκληρὰς ἀκαθαρσίας, νὰ θέτῃ καταπλάσματα ἀπὸ λιναρόσπορον εἰς τὴν κοιλίαν περιβρέχουσα αὐτὰ μὲ ὀλίγας σταγόνας λαυδάνου, νὰ τρώγῃ ὀλίγον καὶ νὰ πίνῃ τίλιον ἢ ἀνθόνερον ἀραιωμένον εἰς ὕδωρ. Ὅταν ὅμως ἡ ἀποβολὴ γίνῃ πρέπει ἡ γυνὴ νὰ λάβῃ τὰς ἰδίας προφυλάξεις ὡς νὰ ἔγεινε τοκετός.

Αἱ δὲ διὰ τῆς βίας ἢ διαφόρων φαρμάκων γενόμεναι ἀποβολαὶ διακινδυνεύουσι αὐτὴν τὴν ζωὴν.

ΑΠΟΓΑΛΑΚΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ. — Διὰ νὰ ἀποκόψωμεν τὸ βρέφος πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν σωματικὴν κατάστασιν αὐτοῦ, ἂν ἔχῃ ἡ μήτηρ ἀρκετὸν γάλα ἢ ὄχι, καὶ πρὸ πάντων τὴν κατάστασιν τῶν ὀδόντων, διότι εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ὀδοντοφυΐας ὑποφέρουσι καὶ ἀπὸ τὴν κοιλίαν, καὶ ἀπὸ βῆχα καὶ ἀπὸ πυρετὸν καὶ ἀπὸ πολλὰς ἄλλας ἀσθενείας ἀρνοῦνται δὲ νὰ λάβωσι πᾶσαν ἄλλην τροφήν καὶ ποτὸν ἐκτὸς τοῦ γάλακτος τῆς μητρὸς, δὲν πρέπει λοιπὸν ποτὲ νὰ τὰ ἀποκόπτωμεν ὅταν εὐρίσκωνται εἰς τὴν ἐποχὴν ποῦ βγάζουσι δόντι, ἀλλὰ νὰ ἐκλέγωμεν πρὸς τοῦτο τὰ διαλείμματα μεταξὺ τοῦ φυτρώματος ἐνὸς ὀδόντος καὶ ἄλλου. Ἐν γένει ὅμως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὰ ἀποκόπτωμεν, ὅταν εἴνε δυνατόν, πρὶν συμπληρώσῃ ἓν ἔτος καὶ νὰ ἔχουσι ἀναφανῆ τούλάχιστον 12 ὀδόντες. Οὐδέποτε δὲ τὸ θέρος.

Ὅταν τὰ παιδιά παρουσιάζουσι δυσκολίας εἰς τὴν ἀποκοπὴν, τότε ἡ μήτηρ ἢ ἡ παραμάνα πρέπει νὰ βραδύνουσι περισσοτέρας ἡμέρας ἕως ἀλείψωσι τὴν ρώγαν μὲ ὀλίγην ἀλόην ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ὥστε νὰ προκαλῶσι τὴν ἀηθίαν τοῦ παιδίου καὶ ἕως αὐξάνωσι συγχρόνως καθὲς ἡμέραν τὴν τροφήν του.

Ἡ τροφή ἢ ὁποῖα θὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ γάλα πρέπει νὰ

ἦνε ζωμός εἰς τὸν ὁποῖον προσθέτομεν καὶ ὀλίγον σεμιγδαλίον ψιλὸν φιδὲ κ. τ. λ. ἐν γένει τροφή ἐλαφρὰ εἰς τὴν ἀρχὴν ἕως οὐ συνηθίσῃ καὶ εἰς στερεωτέραν.

ΑΠΟΔΟΤΙΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπαικίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσας δύο τὴν θερινὴν Μεγάλα Λομποτινά, καὶ τὴν χειμερινὴν Βετολισταν, 14 χωρία καὶ 5525 κατοίκους.

ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ. — Ὀνομάζονται οὕτω τὰ ἐμπορικὰ προϊόντα τὰ ὁποῖα ἔρχονται ἀπὸ τὰ μέρη τοῦ κόσμου εἰς τὰ ὁποῖα ἔχουν συστήσει ἀποικίας οἱ Εὐρωπῆες, ὀχλαδὴ ὁ κρέας, ἡ ζάχαρις, τὸ λουλάκι, ὁ καπνός, τὸ ὄρυζιον, τὰ βερικά ξύλα, τὸ πέπερι, τὸ κιννάβαρι, αἱ γόμμη, ἡ κανέλλα, τὸ κακάο, τὰ ἀρωματικὰ κ.τ.λ. Τὰ περισσότερα ἀποικιακὰ ἔρχονται ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν καὶ ἀπὸ τὰς Ἰνδίας, κυριωτέρη δὲ ἀγορὰ ἀποικιακῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶνε ὁ Πειραιεύς, ὁ ὁποῖος θὰ καταστῆ καὶ ἡ σπουδαιότερη ἀγορὰ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, ὅταν κατορθωθῇ νὰ ἐνωθῇ μετὰ σιδηροδρόμους καὶ ἀτμοπλοικίας γρημμῶς μετὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀμερικὴν κατ' εὐθείαν.

ΑΠΟΛΛΩΝ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς μεγάλους θεοὺς τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας, ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς δίδυμος δὲ ἀδελφός τῆς Ἀρτέμιδος. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν ἐθεώρουν ὡς Θεὸν τοῦ ἔσματος καὶ τῆς λύρας καὶ ὡς θεὸν τῶν ποιμένων. Κατόπιν Ἀπόλλωνα ὠνόμασαν τὸν Ἥλιον καὶ τὸν ἐθεώρησαν προφητικὴν θεότητα. Εἰς τοὺς Δελφούς τῆς Λοκρίδος ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος ὅπου εἶδεδε τὰς προφητείας του, ἐπίσης δὲ εἰς τὰς Θήβας, εἰς τὸν Δῆλον, καὶ εἰς τὰ Πάταρα κ.τ.λ.

Ἦτο μόλις ὀλίγων ἡμερῶν ὅταν ἐρόνευσε μετὰ τὰ βέλη του τὸν φοβερὸν ὄφιν Πύθωνα. Διὰ νὰ ἐκδικήσῃ τὸν ἀδελφόν του Ἀσκληπιὸν τὸν ὁποῖον ἐκεραύνωσεν ὁ Ζεὺς, ἐρόνευσε μετὰ βέλη του τοὺς Κύκλωπας οἱ ὁποῖοι εἶχον κατασκευάσει τὸν Κερκυονόν. Ἐνεκα δὲ τούτου ἐξεδιώχθη ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν γῆν, ὅπου ἔγεινε ποιμὴν καὶ ἐφύλαττε τὰ πρόβατα τοῦ Ἀδμήτου, τοῦ βασιλέως τῆς Θεσσαλίας.

Κατόπιν ἔκτισε μαζὺ μετὰ τὸν Ποσειδῶνα τὰ τεῖχη τῆς Τρωάδος καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Λαομέδοντος, ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ πληρώσῃ ὁ Ἀπόλλων τὸν ἐτιμώρησε μετὰ φοβερὰν ἀσθένειαν ἢ ὁποῖα ἠρήμωσε τὴν χώραν. Μετὰ ταῦτα ὁ Ζεὺς τὸν συνεχώρησεν καὶ τοῦ ἔδωκε πάλιν νὰ διευθύνῃ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. ἔγεινε λοιπὸν ὁ Ἀπόλλων θεὸς τοῦ φωτός καὶ ὠνομάσθη Φοῖβος. Κάθε πρωτὴ αἰ ὄραι ἐπέσασον τοὺς 4 ἵππους του, ἡ Ἥως ἤνοιγε τὰς θύρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὁ Ἀπόλλων τὸν διέτρεχεν ἐπὶ τοῦ φλογεροῦ του ἄρματος.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λευκάδος, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸν Ἅγιον Πέτρον, 4 χωρία καὶ 3510 κατοίκους.

ΑΠΟΠΑΤΟΣ. — Τὸ μέρος τοῦτο τῶν κατοικιῶν πρέπει νὰ ἦνε μακρὰν ἀπὸ τὰ δωμάτια, τὰ μαγειρεῖα, κλπ. νὰ ἦνε εὐρύχωρον, εὐαέρον, καὶ προσήλιον καὶ νὰ διατηρῆται εἰς μεγίστην καθαρότητα. Οἱ ἀπόπατοι οἱ ὁποῖοι δὲν εἶνε κατεσκευασμένοι κατὰ τὸ ἀγγλικὸν σύστημα (μετὰ λεκάνην κτλ.) ἀναδίδουν κάποτε βρώμαν ἀνυπόφορον. Πρὸς ἀποφυγὴν αὐτῆς πρέπει νὰ τοὺς πλύνωμεν μετὰ θερμὸν ὕδωρ ἐντὸς τοῦ ὁποῖου διαλύομεν 250 γραμ. θεικοῦ ἢ καὶ χλωριούχου ψευδαργύρου.

Εἰς τὰ μέρη ὅπου δὲν ὑπάρχουν ὄχετοί, αἱ δὲ ἀκαθαρσίαι πίπτουν μέσα εἰς λάκκους, εὐρισκόμεθα συχνὰ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κενώνωμεν αὐτούς· ἀλλὰ προηγουμένως πρέπει νὰ ρίπτωμεν μέσα εἰς τοὺς ἀποπάτους ἀρκετὴν ποσότητα ἀπὸ τὸ ἀνωτέρω ὑγρὸν, καὶ νὰ κάμνωμεν τοῦτο 12 ὥρας πρὸ τῆς ἐκκενώσεως καὶ ν' ἀνακατεύωμεν τὸν λάκκον διὰ ξύλου. Ἐπίσης, ὅταν οἱ ἀπόπατοι κενοῦνται διὰ τῆς ἐπὶ τοῦτο μηχανῆς ἢ δυσαδία εἶνε μικροτέρα καὶ μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπον εἰμπορεῖ νὰ ἐξαλειφθῇ καὶ ἐντελῶς.

Ἐν τέλει συμβουλευόμεν εἰς ὅλους νὰ ρίπτουν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐντὸς τῶν ἀποπάτων καὶ εἰς τὸ ἔδαφος ὅπου πάντοτε συναθροίζονται τὰ οὐρα μικρὰν ποσότητα ἐσβεσμένης ἀσβέστου ἐν τῇ ὁποῖα ἠμποροῦν νὰ ρίπτουν καὶ ὀλίγον φανικὸν ὄξύ.

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΚΛΟΠΗΣ, ΦΟΝΟΥ, ΑΝΑΙΡΕΣΣΕΩΣ κ.τ.λ. —
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 11

Ὅταν κανεὶς δοκιμάσῃ νὰ κάμῃ κανέν ἀδίκημα ὁποιοδήποτε, φόνον, κλοπὴν κ. τ. ὅ., τιμωρεῖται πάντοτε καὶ διὰ τὴν ἀποπειραν αὐτὴν, διότι καὶ αὐτὴ εἶναι ἔγκλημα, ἀλλὰ δὲν τιμωρεῖται τόσον αὐστηρῶς ὅσον διὰ τὸ ἔγκλημα τὸ ὅποιον ἔδοξίμασε νὰ κάμῃ. Μένει δὲ ἀτιμώρητος ὁ ἀποπειραθεὶς νὰ διαπράξῃ ἔγκλημα τότε μόνον, ὅταν προτοῦ νὰ τὸ ἐκτελέσῃ, ἀπεσύρθη μόνος του καὶ δὲν ἐπέμεινε νὰ τὸ πράξῃ, χωρὶς νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἄλλος καὶ χωρὶς ν' ἀποσυρθῇ διότι ἀπήντησε πιθανὸν δυσκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν. Καὶ τοῦτο διότι, ἂν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἀδικήματος ἠμποδίσθη ἀπὸ ἄλλην αἰτίαν καὶ ὄχι διότι ὁ ἀποπειραθεὶς δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ κάμῃ, τότε τιμωρεῖται πάλιν ὅπως ὅταν δὲν συμβῆ κανέν τὸ ὅποιον νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τὸ ἔγκλημα.

ΑΠΟΠΛΑΝΗΣΙΣ ΕἰΣ ΑΣΕΛΓΕΙΑΝ. — Ὅταν κανεὶς κατωρθῶσῃ νὰ καταπίσῃ πρόσωπον ἡλικίας κάτω τῶν 12 ἐτῶν νὰ συνευρεθῇ μαζί του τιμωρεῖται ὡς νὰ διέπραξε βιασμόν (διὰ τῆς βίας) μόνον ἔὰν καταγγεῖλθῃ ἀπὸ τὴν παθοῦσαν ἢ ἀπὸ τοὺς κηδεμόνας τῆς. Ἐὰν ὅμως τὸ ἀποπλανηθὲν πρόσωπον εἶνε παιδίον ἄρρεν, ἢ ὁ ἀποπλανήσας κοράσιον εἶνε κηδεμῶν αὐτοῦ τοῦ ιδίου, τότε τιμωρεῖται αὐτεπαγγέλτως (καταγγελλόμενος ἀπὸ τὸν Εἰσαγγελέα ἀπ' εὐθείας) καὶ χωρὶς νὰ καταγγεῖλθῃ ἀπὸ τὸ ἀποπλανηθὲν πρόσωπον.

ΑΠΟΠΛΗΞΙΑ ΤΟΥ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ. — Συμβαίνει ὅταν τὸ αἷμα φέρεται μὲ ὄρμην εἰς τὴν κεφαλὴν, ὥστε σπάζουν τὰ ἀγγεῖα τοῦ ἐγκεφάλου ἐντὸς τῶν ὁποίων κυκλοφορεῖ τὸ αἷμα, καὶ τὸ αἷμα χύνεται ἐντὸς αὐτοῦ. Ἡ ἀποπληξία ἐνίσταται ἐπέρχεται χωρὶς κανέν σημεῖον νὰ προαναγγεῖλῃ αὐτὴν καὶ πάντοτε μὲ παράλυσιν τῶν μελῶν τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ σώματος (δεξιοῦ ἢ ἀριστεροῦ)· ὅταν τοῦ ἔλθῃ δὲ ἡ προσβολή, ἀναλόγως τῆς βαρῦτητος ἢ τῆς ἐλαφρότητος αὐτῆς, χάνει ἐντελῶς ἢ ἀτελῶς τὰς αἰσθήσεις καὶ ἔχει ἐντελῶς παραλυμένα ἢ ἀπλῶς αἰεθάνεται βαρέα τὰ μέλη (χέρι καὶ πόδι) τοῦ δεξιοῦ ἢ ἀριστεροῦ ἡμίσεος τοῦ σώματος. Ἡ ἀποπληξία πολλάκις εἶνε θανατηφόρος· ἄλλοτε

ὅμως ὁ ἀσθενὴς θεραπεύεται, μόνον δὲ ἡ παραλυσία διατηρεῖται δι' ὀλίγον καιρὸν ἢ πάντοτε. Οἱ ἅπαξ ὅμως παθόντες ἀποπληξίαν ὑπόκεινται καὶ εἰς δευτέραν προσβολὴν, τὴν ὁποίαν ἠμποροῦν πολλάκις νὰ ἀποφύγουν ἂν τακτικῶς ἀκολουθῶσι τὰς κατωτέρω παραγγελίας.

Θεραπεία. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ προσκληθῇ ὁ ἰατρός. Ἔως ὅμως φθάσῃ, μεταφέρομεν τὸν παθόντα ἐπὶ μιᾶς πολυθρόνας μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψωμένην καὶ τοὺς πόδας πρὸς τὰ κάτω κρεμασμένους, τοῦ ξεσφιγγόμεν τὸν λαιμὸν καὶ τὸ στήθος καὶ τοῦ κάμνομεν ἀέρα. Ἐτοιμάζομεν ἀμέσως ἐν ποδόλουτρον ζεστόν εἰς τὸ ὅποιον προσθέτομεν σινάπι κοπανισμένον, ἢ ἐν ἑλλείψει τούτου, μίαν φούκταν ἄλατος τοῦ μαγειρείου ἢ στάκτην, θὰ διαρκέσῃ 15-20 λεπτὰ καὶ θὰ τὸ λάβῃ ὁ ἀσθενὴς ὅσον εἶνε δυνατὸν ὄρθιος. Ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ δίδομεν νὰ ἀναπνεύσῃ κολώνιαν, ξύδι ἢ ἀμμωνίαν (μετὰ μεγάλης ὅμως προσοχῆς καὶ ἐπὶ μίαν μόνην στιγμὴν), τοῦ θέτομεν εἰς τὸ μέτωπον πανία βρεγμένα ἐντὸς ψυχροῦ ὕδατος μὲ ὀλίγον ξύδι καὶ ἂν ἠμπορῇ νὰ καταπίῃ τοῦ δίδομεν μερικὰ κοχλιάρια ὕδατος ἢ λεμονάδας. Ἀκολουθῶς τοῦ κάμνομεν ἐν κλύσμα καθαρτικὸν μὲ ἄλας κοινόν.

Ὁ ἰατρός θὰ διατάξῃ κατόπιν τὰ ἀναγκαῖα φάρμακα καὶ θὰ κανονίσῃ λεπτομερῶς τὴν δίαιταν εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ὑποβληθῇ ὁ ἅπαξ παθὼν συμφορήσιν ἢ ἀποπληξίαν. Ἐπειδὴ ὅμως συχνάκις συμφορήσις καὶ ἀποπληξία προέρχονται ἀπὸ τὴν δυσκοιλίότητα, πρέπει πάντοτε εἰς τοιαύτην περίπτωσιν νὰ κάμνομεν κλύσματα μαλακτικὰ ἢ καθαρτικὰ. Ἡ πολυφαγία καὶ ἡ πολυποσία ἀπαγορεύονται ὁμοίως ἀπαγορεύεται ὁ καφῆς, ὁ δυνατός καὶ καθαρὸς οἶνος, τὰ οἶνοπνευματώδη ποτὰ (σπίρτα), τὰ δυσκολοχώνευτα φαγητὰ, ἢ σύχνασις εἰς καφενεῖα, χορούς, θέατρα κ. λ. Συνιστᾶται δὲ ὁ πρωϊνὸς περίπατος, ἡ ἀποφυγὴ πάσης ψυχικῆς ταραχῆς καὶ ἐν γένει ὁ ἥσυχος βίος.

ΑΠΟΣΤΗΜΑ. Ὅταν μέρος τι τοῦ δέρματος ἢ τὸ κάτωθεν αὐτοῦ μέρος φλογίζεται, πονῇ καὶ καίῃ, ἢ φλόγῳσις αὕτη ἢ διαλύεται ἢ προχωρεῖ, σχηματίζεται ἐντὸς πύον (ἔμπυον) καὶ γί-

νεται ἀπόστημα. Ὄταν ὁ ἀσθενὴς ἐννοήσῃ ὅτι συναΐζεται πῦον, καλὸν εἶνε νὰ ὑπάγῃ νὰ τοῦ τὸ σχίσῃ ὁ Ἰατρός· ἄς μὴ περιμένη νὰ ὠριμάσῃ ἐντελῶς μὲ ἀλοιφὰς κ. λ. διότι εἶνε μερικὰ ἀποστήματα τὰ ὁποῖα εἶνε ἀνάγκη ἐνωρὶς νὰ ἀνοίγωνται. Ὄταν ὁμως τὸ ἀπόστημα ἀνοίξῃ μόνον τοῦ ὀπωσδήποτε τότε ἐπιθένται καταπλάσματα διὰ νὰ εὐκολύνουν τὴν ἔξοδον τοῦ πύου, καὶ πιέζεται ἡ πληγὴ μὲ τοὺς δακτύλους διὰ νὰ ἐξέρχεται τὸ πῦον καὶ ἀκολούθως ἀλλάζεται καθ' ἡμέραν μὲ λεπτὸν πανίον ἀλειμμένον μὲ κηραλοιφήν. Προσέχομεν νὰ μὴ κλείσῃ ἡ ὀπὴ τοῦ ἀποστήματος, ἂν δὲ ἐξακολουθῇ νὰ τρέχῃ ὕλη, εἰσάγομεν φυτίλιον.

ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ. — Περίφημος ναύαρχος τῶν Ψαριανῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν. Ἦτο νεανίας ἀκόμη ὅταν ἐπολέμησε μὲ τὸν Λάμπρον Κατσώνην. Κατόπιν ἔγεινεν ἐμποροπλοίαρχος καὶ ἔκαμε πολλὰ ταξείδια εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην καὶ ἰδίως εἰς τὴν Ὀλλανδίαν, καὶ ὠφελήθη πολλὰ χρήματα. — Τῷ 1818 ἦλθεν εἰς τὰ Ψαρὰ ὁ Θέμελης ἐκ μέρους τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας καὶ συνενοήθη μετὰ τοῦ Ἀποστόλη καὶ τοῦ Μαμουῆ, ὅταν δὲ ἐξερράγη ἡ ἐπανάστασις οἱ Ψαριανοὶ ἀνεκήρυξαν τὸν Ἀποστόλην ναύαρχον. Κατ' ἀρχὰς ἔσπευσε μὲ 8 πλοῖα εἰς τὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας νὰ ἐμποδίσῃ τὰ τουρκικὰ στρατεύματα τὰ ὁποῖα ἐπρόκειτο νὰ κατέλθουν εἰς τὴν Πελοπόννησον, συνέλαβε δὲ πολλὰ τουρκικὰ πλοῖα, ἐβύθισεν ἓν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του μὲ τὰ λάφυρα. Κατόπιν ἠνώθη μὲ τοὺς ναύαρχους τῆς Ὑδρας καὶ Σπετσῶν καὶ ἐπολέμησε μαζί τους ἕως τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος, μὲ ἀνδρείαν καὶ σταθερότητα. Ὄταν μίαν φορὰν τοῦ ἐπρότειναν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν κυβερνήτην τουρκικοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον εἶχε καύσει εἰς τὴν ναυμαχίαν τοῦ Γέροντα, καὶ νὰ τοῦ ἐλευθερώσουν εἰς ἀνταλλαγὴν τὴν σύζυγόν του Ἀσημίαν, ἀπεκρίθη: «Καλλίτερα πενήντα Ἀσημίαις νὰ χαθοῦν σκλάβαις παρὰ νὰ ζήσῃ τέτοιο θηρίο», καὶ διέταξε νὰ θανατώσουν τὸν Τοῦρκον. Εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρῶν ἔχασεν

ὅλην του τὴν περιουσίαν καὶ ἀπέθανεν ἐπὶ τέλους πάμπτωχος εἰς τὴν Αἴγινα τῷ 1827.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΑ. — Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἑλλήν. στρατοῦ τίθενται εἰς ἀποστρατείαν ἢ ὅταν ἀποδειχθῶν ἀνίκανοι διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἢ δι' ἀρχαιότητα ὑπηρεσίας, τοῦτο δὲ συμβαίνει ὅταν συμπληρώσουν οἱ συνταγματάρχαι τὸ 70όν, οἱ ἀντισυνταγματάρχαι τὸ 68ον, οἱ ταγματάρχαι τὸ 65ον, οἱ λοχαγοὶ τὸ 60ον, οἱ ὑπολοχαγοὶ τὸ 52ον, καὶ οἱ ἀνθυπολοχαγοὶ τὸ 50όν ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ἐκτὸς μόνον ἂν ὁ στρατὸς εὐρίσκειται ἐν ἐπιστρατεία, ὅτε δὲν ἀποστρατεύεται κανεὶς. — Οἱ ἀποστρατευμένοι ἀξιωματικοὶ δύνανται νὰ διορισθῶν εἰς ἄλλας θέσεις τοῦ βαθμοῦ των, π. χ. εἰσηγηταὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἢ τῶν Στρατοδικείων, καθηγηταὶ, φρούραρχοι, ὑγειονόμοι, μηχανικοὶ κ. τ. ὅ.

ΑΠΟΦΟΡΑ ΤΟΥ ΙΔΡΩΤΟΣ ΤΩΝ ΠΟΔΩΝ, ΤΩΝ ΧΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΣΧΑΛΗΣ. — Διὰ νὰ θεραπευθῶμεν ἀπὸ τὸ πάθος τοῦτο πρέπει νὰ φορῶμεν μαλακὰς καὶ πυκνὰς μαλλίνας κάλτσας τὰς ὁποίας νὰ ἀλλάζωμεν τακτικὰ καθ' ἡμέραν· αἱ κάλτσαι αὐταὶ δὲν πρέπει νὰ τίθενται εἰς τὴν ἀλυσίβαν, ἀλλὰ νὰ πλύνωνται μὲ ὕδωρ καθαρὸν καὶ μόλις ζεσταμένον. Νὰ πλύνωμεν δύο φορὰς τὴν ἡμέραν μὲ νερὸν τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα ἰδρώνομεν καὶ κατόπιν μὲ οἰνόπνευμα (σπίρτον)· πρὶν δὲ φορέσωμεν τὰς κάλτσας νὰ εἴπωμεν ἐντὸς αὐτῶν ὀλίγην ἀπὸ τὴν ἐπομένην κόνιν, τὴν ὁποίαν θὰ μᾶς παρασκευάσῃ ὁ φάρμακοποιὸς καὶ θὰ τὴν φυλάττωμεν προσεκτικῶς διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς χεῖρας παιδίων κ. λ. ἐντὸς φιαλιδίου καλῶς κλεισμένου.

Φαινικοῦ ὀξέος καθαροῦ	10	γραμμάρια
Οἰνοπνεύματος	20	»
Κόνεως ἀμύλου	200	»

Διὰ δὲ τὸν ἰδρῶτα τῆς μασχάλης μεταχειρίζονται τὴν κόνιν θέτοντες αὐτὴν ὑπὸ τὴν μασχάλην ἐντὸς μικρῶν σακκουλιῶν, ἂν ὄχι καθ' ἡμέραν, διότι θὰ ἦνε ὀχληρὸν, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ὁσάκις πρόκειται νὰ παρευρεθῶμεν ἐνώπιον κόσμου, εἰς συναναστροφὴν κλ.

ΑΠΟΦΟΡΑ ΤΗΣ ΜΥΤΗΣ. — Διὰ τὴν ἀηδῆ αὐτὴν πάθη-
σιν πρέπει νὰ συμβουλευώμεθα τὸν Ἴατρόν, διότι προέρχεται ἀπὸ
διαφόρους αἰτίας, τὰς ὁποίας αὐτὸς μόνον δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ.
Ἐν τούτοις καὶ διὰ τὴν ἀποφορὰν ταύτην, καλὴ εἶνε ἡ ἀνωτέρω
συνταγή. Τὸ φάρμακον πρέπει νὰ λαμβάνεται ὡς πρὲξ πολλὰς
φορὰς τὴν ἡμέραν.

ΑΠΟΦΟΡΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ. — Διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ πρέπει νὰ
θεραπεύεται ἡ δυσπεψία ἂν αὐτὴ εἶνε ἡ αἰτία, νὰ καθαρίζονται
πάντοτε μετὰ τὸ φαγητὸν οἱ ὀδόντες μὲ μίαν καλὴν κόνιν (ὀδο-
τότριμμα) καὶ νὰ γίνονται πλύσεις τοῦ στόματος μὲ κατάλληλα
τινα φάρμακα, ὅπως π. χ. μὲ τὸ ἀκόλουθον, τὸ ὁποῖον θὰ παρα-
σκευάσῃ ὁ φαρμακοποιός.

Διπτανθρακικοῦ νατρίου	} ἀνά 5 γραμμάρια
Σακχαρίνης	
Σπειραϊκοῦ ὀξέος	
Αἰθυλικῆς οἰνοπνεύματος	150

Ἐν κοχλιάριον τῆς σούπας ἐκ τοῦ ὑγροῦ τούτου πρόσθεσον
εἰς ἕν φλυτζάνιον ὕδατος καὶ κάμνε γαργαρισμοὺς τοῦ στόματος
πολλάκις τῆς ἡμέρας.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ. — Κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα εἰς τὰ θερμὰ κλίματα
ἐξακολουθοῦν αἱ σποραὶ τῆς ἀνοιξέως εἰς ὅσα μέρη ὀπωσδήποτε ἡ
δρόσος εἶνε μεγαλειτέρα. Σπείρονται δὲ ρεβίθια, φασόλια, ἀραβό-
σιτος, κερρί, σησάμι κ. τ. λ. Εἰς δὲ τὰ βόρεια μέρη τὸν Ἀπρί-
λιον σπείρονται τὰ γεώμηλα καὶ τὰ τεύτλα, προσέτι δὲ ὁ βάμ-
βαξ καὶ ὁ καπνός. Τὸν Ἀπρίλιον ἐπίσης γίνεται τὸ σκάλισμα
καὶ τὸ βοτάνισμα τῶν ἀναπτυχθέντων φυτῶν, θερίζεται δὲ ὁ σα-
νός, ἡ κριθή, ὁ βῆκος κ. τ. ὅμοια, θειαφίζονται τὰ ἀμπέλια καὶ
σκαλίζονται.

ΑΡΑΒΙΣ. — Φυτὸν πολυετὲς φέρων ἄνθη λευκὰ τὸν Μάρτιον
Φυτρώνει εἰς ξηρὰ καὶ ἀμμώδη μέρη, πρέπει δὲ διὰ νὰ χρησι-
μοποιηθῇ εἰς τοὺς κήπους νὰ κόπτονται οἱ κλώνοι οἱ ὁποῖοι
βγαίνουν ἀκανονίστως περίξ τοῦ κεντρικοῦ κλώνου, εὐθὺς ἀμα

φυτρῶσυν. Φυτεύεται τὸν Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον διὰ μο-
σχευμάτων.

ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ.—Εὐδοκιμεῖ κυρίως εἰς ἐλαφρὰς καὶ δροσερὰς
γαίας. Φοβεῖται δὲ τὸ ψῦχος κυρίως κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς βλα-
στήσεως. Παρ' ἡμῖν, δέον νὰ σπείρεται τὸν Ἀπρίλιον, ὥστε ὁ
γεωργὸς δύναται νὰ σπείρῃ δι' αὐτοῦ καὶ τὰς βαλτώδεις γαίας
αἱ ὁποῖαι δὲν στεγνόνουν πρὸ τοῦ Ἀπριλίου, ὅπου μάλιστα ἡ
σπορὰ δύναται νὰ γίνῃ καὶ βραδύτερον, ἤτοι ἄχρι τέλους Μαΐου,
ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ ποτισθῇ.

Ὁ σπόρος πρέπει νὰ ἐκλέγεται ἐκ τῶν ὀριμοτέρων κόνων ἢ
καρπουζίων, ὡς καλοῦνται πολλαχοῦ τ' ἀστάχια τοῦ ἀραβόσι-
του, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐκκοκίζονται, εἰμὴ ὅταν θὰ γείνη ἡ
σπορὰ. Εἶνε δὲ καλὸν νὰ ἐκλέγωνται οἱ κόννοι οὔτοι κατὰ τὸ
φθινόπωρον καὶ νὰ κρεμώνται ἀπὸ τῆς οὐρᾶς εἰς μέρη οὔτε πολὺ
ζεστά, οὔτε πολὺ κρύα.

Ὁ ἀγρός, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ σπαρθῇ ὁ ἀραβόσιτος, πρέπει νὰ
ὀργωθῇ δύο φορὰς τοῦλάχιστον, νὰ βολοκοπηθῇ καὶ νὰ σθαρνισθῇ·
ἂν δὲ κοπρισθῇ ἀκόμη καλλίτερον.

Μετὰ 8 ἢ 12 τὸ πολὺ ἡμέρας, ὁ ἀραβόσιτος φυτρώνει. Ὅταν
δὲ φθάσῃ εἰς ὕψος 16—18 πόλων γίνεται, πάντοτε μὲ και-
ρὸν ξηρὸν, τὸ πρῶτον σκάλισμα μετὰ προσοχῆς ὅμως, ὅπως μὴ
εἰσέλθῃ χῶμα μέσα εἰς τὰ χλωρὰ φύλλα.

Μετὰ 15 ἡμέρας ὁ ἀραβόσιτος φθάνει εἰς ὕψος 40—50 ὑφε-
κατομ. Τότε τὸν παραχώνουσι καὶ μετὰ ἕνα μῆνα κάμνουν
δεύτερον παράχωμα μεγαλιότερον τοῦ πρώτου. Ὅταν τὰ ἀρ-
σενικὰ ἄνθη ἐξανθίσουν καὶ ἡ φοῦντες τῶν στάχτων ἀρχίσουν
νὰ ξηραίνωνται, μαζεύουν τὸ χορτάρι καὶ πρῶτον βγάζουν ὅλας
τὰς ἀνθοθήλας, καθ' ὅσον ἐξανθίζουσι κόπτοντες αὐτὰς ἄνωθι
τοῦ ὑψηλότερον ἐπὶ τοῦ καυλοῦ φεύοντος στάχτους. Εἶτα ἀποκό-
πτουσι τοὺς περισσοὺς στάχτους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξήντλουν τὰς ρί-
ζας, ἀποσπῶσιν ἢ ἀποκόπτουσι τὰς περὶ τὸν κύριον καυλὸν πα-
ραφυάδας, καὶ ἐπὶ τέλους ἀφαιροῦσι μέρος τῶν φύλλων. Τὸ οὕτω

συλλεγόμενον χόρτον εἶνε ἀξιόλογον καὶ ἰδίως διὰ τὰ γαλακτοφώρα ζῶα. Δείον δὲ νὰ δίδεται εἰς αὐτὰ φιλοκομμένον.

Θέρισμα. — Ὅταν οἱ κόκκοι δυναμώσουν ἀρκετὰ ὥστε νὰ μὴ σπάζουν μὲ τὸ νύχι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ὀκτωβρίου συνήθως εἶναι ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ.

Ἄν θέλουν νὰ κατορθώσουν ὥστε τὰ ὄψιμα ἀραποσίτια νὰ γίνων γρήγορα ἀνοίγουν τὰ φύλλα τῶν ἀσταχίων ἅμα μεγαλώσουν ἐντελῶς καὶ πρὶν ν' ἀρχίσουν αἱ βροχαί.

Τὸ κάλλιστον μέσον πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀραβοσίτου εἶνε νὰ ἀφήνῃται εἰς ἕκαστον στάχυν 2 ἢ 3 φύλλα τὰ ὅποια ἀνοίγονται καὶ δι' αὐτῶν δένονται οἱ στάχεις δύο — δύο καὶ κρεμῶνται ἀπὸ σχοινίων ἢ ξύλων, μέσα εἰς καλύθας ἢ ἀχούρια τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἦνε πολὺ εὐαέρα διὰ νὰ διατηρηθοῦν ἐπὶ πολὺν καιρὸν τὰ ἀραποσίτια.

Τὸ ἀραποσίτι ἐξάγεται ἀπὸ τὰ στάχυα ὅταν μὲν εἶνε ὀλίγα ἂν τὰ τρίψωμεν μὲ τὴν ἄκραν ξύλου ἢ μὲ παληομάχαιρο ὅταν ὁμως ἡ ἔσοδεία εἶναι μεγάλη καλλίτερον εἶνε τὸ ράβδισμα, καὶ αἱ ἰδιαιτέρας μηχαναί.

Ἄλευροι τοῦ ἀραβοσίτου. — Ἡ ἔλλειψις ἀλευροκόλλας κάμνει τὸ ἄλευρον τοῦτο ἀκατάλληλον πρὸς κατασκευὴν ἄρτου. Ἄλλὰ μίγμα 1)5 ἀραβοσιταλεύρου εἰς 1 μέρ. σιταλεύρου παρέχει εἰς τὸν ἄρτον γεῦσιν ἀρκούντως εὐχάριστον. Τὸ ἀραβοσιτάλευρον χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν *πλακουριῶν*, *μπομπότας*, *πολέντας*, *χυλοῦ*, κ. τ. ὅμ. Τὸ ἄλευρον τοῦτο εἶναι γλυκὺ καὶ εὐκολοχώνευτον. Ἄλλὰ ἡ κατάχρησις αὐτοῦ εἴμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ σπουδαίαν ἐπιδερμικὴν ἀσθένειαν τὸ ὅποion καὶ συμβαίνει συχνὰ εἰς τὴν Γαλλίαν.

Οἶνος ἀραβοσίτου. — Συλλέξατε τὰ κοτσάνια τοῦ ἀραβοσίτου, ἀποφυλλίσάτε τα· ἀφήσατε αὐτὰ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας εἰς τὸν ἥλιον ἢ μέσα εἰς φούρνον ἀφ' οὗ ἔβγη τὸ ψωμί. Κόψατέ τα ἔπειτα εἰς τεμάχια μᾶκρους 15—20 πόντων, στίψατέ τα μέσα εἰς στρίβλαν καὶ ἀφήσατε τὸ ὄλον νὰ ζυμωθῇ. Δύνασθε δὲ ν' ἀρωματίσετε τὸν οἶνον τοῦτον διὰ φύλλων ἀψίνθου κτλ.

ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΧΛΩΡΟΣ. — Ὅταν οἱ στάχεις εἶναι χλωροὶ καὶ οἱ κόκκοι περιέχουσι, ὅλην τὴν γαλακτώδη οὐσίαν των, τὸ ὅποion βλέπει τις εὐκόλως χαράσσωσιν αὐτοὺς διὰ τοῦ δνυχος, τρώγονται καὶ βρασμένοι ἢ ψημένοι· τοὺς βρασμένους περιχύνουσι μὲ βούτυρον καὶ τότε εἶναι φαγητὸν ἀρκετὰ εὐχάριστον. Οἱ ψημένοι χλωροὶ ἀραβοσίτοι, οἱ ὅποιοι τρώγονται καθ' ἅπασαν σχεδὸν τὴν Ἀνατολήν, εἶναι φαγητὸν γλυκὺ καὶ εὐπεπτον.

ΑΡΑΙΟΜΕΤΡΑ. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀραιόμετρων βασιζέται εἰς τὸν ἐξῆς κανόνα τὸν ὅποion ὁ Ἀρχιμήδης ἀνεκάλυψε.

«Ὅταν εἰς ὑγρὸν οἰοδηποτε βυθίσωμεν ΣΩΜΑ ΣΤΕΡΕΟΝ τότε τὸ σῶμα αὐτὸ χάνει τόσον ἀπὸ τὸ βάρος του, ὅσον εἶνε τὸ βάρος τοῦ ὑγροῦ τὸ ὅποion ἐξετόπισε».

Δηλαδή, ὅταν εἰς ποτήριον, (τὸ ὅποion νὰ ἦναι ἕως τὰ χεῖλη γεμισμένον ἀπὸ νερὸν) βυθίσωμεν μίαν σφαῖραν μολυβδίνην αἰφνης τότε τὸ νερὸν θὰ χυθῇ ἀπ' ἐξω, βεβαίως. Ἐὰν δέσωμεν τὴν σφαῖραν μὲ κλωστὴν καὶ ζυγίσωμεν αὐτὴν, ἐν ᾧ εὐρίσκειται ἀκόμη εἰς τὸ ποτήριον, θὰ ἴδωμεν ὅτι τὸ Ἀραιόμετρον βάρους τῆς ἑκατέβη, παραδείγματος χάριν, κατὰ δέκα γραμμάρια. Ἄν ἄτῳρα ζυγίσωμεν καὶ τὸ νερὸν τὸ ὅποion ἐχύθη ὅταν ἐβάλαμεν εἰς τὸ ποτήριον τὴν σφαῖραν, θὰ ἴδωμεν ὅτι καὶ αὐτὸ δέκα γραμμάρια θὰ ζυγίξῃ.

Ἀραιόμετρον

Ἐπειδὴ ὁμως ὅσον νερὸν ἐκτοπίζει ἡ μολυβδίνην σφαῖρα δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτοπίξῃ καὶ μία ἄλλη σφαῖρα τοῦ αὐτοῦ μεγέθους μὲν, ἀλλὰ ἀπὸ χαρτί λόγου χάριν, οἱ φυσικοὶ ἐσκέφθησαν διὰ νὰ διακρίνωσι τὰ διάφορα σώματα, νὰ εὑρῶσιν ἕνα μέσον ὄρον ὁ ὅποτος νὰ λέγῃ ὀριστικῶς ποῖον βάρους ἔχει τὸ δεινὸν σῶμα. Τὸν μέσον ὄρον αὐτὸν τὸν ὠνόμασαν *εἰδικὸν βάρους*, καὶ ἔθεσαν τὸν ἐξῆς ὀρισμὸν :

«*Εἰδικὸν βάρος ἐνὸς σώματος, εἶναι ἢ σχέσις τοῦ βάρους τοῦ πρὸς τὸν ὄγκον του.*

Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσῃτε ὅτι ὕδωρ εἶνε ἡ συγκριτικὴ μονὰς τῶν σωμάτων. Ὄταν λοιπὸν λέγομεν ὅτι τὸ ἔλαιον π. χ., εἶνε ἐλαφρότερον ἀπὸ τὸ ὕδωρ, ἐννοοῦμεν ὅτι ἐὰν ζυγίσωμεν ἐν ποτήριον ὕδατος καὶ ἐν ποτήριον ἐλαίου, βαρύτερον θὰ ᾔηε τὸ ὕδωρ.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω καθεὶς ἐννοεῖ ὅτι, ὅταν ἐν σῶμα ἔχει *εἰδικὸν βάρος* περισσότερον ἀπὸ ἐν ἄλλο, φυσικὰ πρέπει καὶ νὰ ᾔηε *πυκνότερον*. Δ. χ. τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης ἔχει *εἰδικὸν βάρος* περισσότερον ἀπὸ τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ, ἄρα εἶνε καὶ *πυκνότερον*, καὶ ὅτι εἶνε *πυκνότερον* ὅλοι τὸ γνωρίζουν, διότι ὅλοι εὐκολὰ κολυμβοῦν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνῶ ὅλοι δὲν κολυμβοῦν εἰς τὸν ποταμόν. Εἰς τὴν θάλασσαν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπιπλῆῃ χωρὶς νὰ κάμνη τίποτε, διότι τὸ ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον εἶνε *πυκνόν*, ἡμπορεῖ νὰ σηκῶνῃ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, ἐνῶ εἰς τὸν ποταμόν βυθίζεσαι ἀμέσως ἂν δὲν κινήσῃς χεῖρας καὶ πόδας καταλλήλως. Εὐκολώτερον ἀκόμα θὰ ἠδυνάμεθα νὰ κολυμβῶμεν εἰς τὸ γάλα αἴφνης, τὸ ὁποῖον εἶνε *πυκνότερον* ἀπὸ τὸ θαλάσσιον ὕδωρ καὶ ἐπομένως ἔχει *εἰδικὸν βάρος* περισσότερον ἀπὸ αὐτό.

Καὶ διὰ νὰ εὐρίσκουν εὐκόλως τὸ *εἰδικὸν βάρος* τῶν σωμάτων ἐφεῦρον τὰ *ἀραιόμετρα*, τὰ ὁποῖα εἶνε δύο εἰδῶν.

Ἀπὸ ὅλα τὰ *ἀραιόμετρα*, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Νικόλσον (ἄγγλος χημικός) κατεσκεύασεν εἶνε τὸ πλέον γνωστὸν καὶ τὸ πλέον κατάλληλον, διότι μὲ αὐτὸ ὄχι μόνον τὸ *εἰδικὸν βάρος* ἐνὸς σώματος εὐρίσκει, ἀλλὰ καὶ τὸ *φυσικὸν του βάρος*.

Τὸ ἐργαλεῖον αὐτὸ (βλ. εἰκόνα) εἶναι κύλινδρος ἀπὸ *τερεκέ*, εἰς δὲ τὰ δύο ἄκρα τοῦ κυλίνδρου ὑπάρχουν δύο χωνία. Ἀπὸ τὸ κάτω χωνίον κρέμεται μικρὸν ἄγγεῖον εἰς τὸ ὁποῖον θέτομεν *σάγγα*. Εἰς τὸ ἐπάνω χωνίον ὑπάρχει λεπτὸς στύλος, καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ στύλου, δίσκος μικρός. Ἐπάνω εἰς τὸν στύλον εἶναι χαραγμένον μικρὸν σημεῖον Ο καὶ τοῦτο ὀνομάζεται ση-

μεῖον ἐπιπλεύσεως διότι ἕως αὐτὸ τὸ σημεῖον πρέπει νὰ βυθισθῇ τὸ *ἀραιόμετρον*.

Θέτομεν λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ ὁποίου θέλομεν νὰ εὐρωμεν τὸ *εἰδικὸν βάρος* ἐπάνω εἰς τὸν μικρὸν δίσκον τοῦ *ἀραιόμετρον*, καὶ προσπαθοῦμεν νὰ τὸ κάμωμεν, μὲ ὀλίγην ἄμμον, νὰ βυθισθῇ ἕως τὸ σημεῖον Ο. Ἀμα γίνῃ καὶ τοῦτο, τότε ἀφαιροῦμεν τὸ σῶμα ἀπὸ τὸν δίσκον καὶ θέτομεν ἀντὶ αὐτοῦ βάρη ὅσα χρειάζονται διὰ νὰ ἐπανέλθῃ ἡ ἰσορροπία. Καθεὶς καταλαμβάνει ὅτι τὰ βάρη αὐτὰ παριστῶσι τὸ *φυσικὸν βάρος* τοῦ σώματος.

Τώρα θέλομεν νὰ εὐρωμεν καὶ τὸ *εἰδικὸν βάρος*. Πρὸς τοῦτο θέτομεν τὸ σῶμα ἐντὸς τοῦ κάτω δοχείου, βυθίζομεν πάλιν τὸ *ἀραιόμετρον* εἰς τὸ νερόν, καὶ προσπαθοῦμεν, μὲ βία, νὰ μείνῃ βυθισμένον τὸ ἐργαλεῖον ἕως τοῦ σημείου Ο. Ἐπειδὴ τὸ σῶμα εἶναι μέσα εἰς τὸ νερόν, καὶ ἐπειδὴ ὡς εἶπομεν, γίνετ' ἐλαφρότερον τὰ βάρη τὰ ὁποῖα τὴν φορὰν αὐτὴν θὰ θέσωμεν ἐπὶ τοῦ δίσκου θὰ ᾔηε ὀλιγώτερα, βέβαια, ἀπὸ τὰ πρῶτα. Τὰ δεύτερα βάρη παριστοῦν τὸ *βάρος ἐνὸς ὄγκου ὕδατος ἴσου πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ σώματος ἐκείνου*. Ἐὰν τώρα διαιρέσωμεν τὸ *βάρος* τοῦ σώματος μὲ τὸ *βάρος* τοῦ ὕδατος, θὰ εὐρωμεν τὸ *εἰδικὸν βάρος* τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν.

Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα *ἀραιόμετρα* τὰ ὁποῖα καὶ περισσότερον χρησιμεύουν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν, ὡς λόγου χάριν τὸ *ἀραιόμετρον* τοῦ *Φαρεγγάιτ* διὰ τὰ ὑγρά.

Καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται διὰ νὰ εὐρίσκουν πόσιν *ζάχαριν*, πόσον *οἶνόπνευμα*, *τὴ δξέα*, *τὴ ἄλατα* πόσον *γάλα*, πόσον *αἰθέρα* κτλ. περιέχει τὸ δεῖνα ὑγρὸν.

Τὰ ἐργαλεῖα αὐτὰ κατασκευάζονται κατὰ τὸν ἀκόλουθον κανόνα.

«Ὅσον ὀλιγώτερον συμπυκνωμένον εἶναι τὸ ὑγρὸν, τόσο περισσότερο βυθίζεται τὸ *ἀραιόμετρον* εἰς αὐτό· καὶ ὅσον περισσότερο συμπυκνωμένον εἶναι τὸ ὑγρὸν, τόσο ὀλιγώτερον βυθίζεται τὸ *ἀραιόμετρον* εἰς αὐτό.»

(Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι, κατὰ τὴν πρώτην περίστασιν, ὑποθέτω-

μεν υγρὸν ἐλαφρότερον τοῦ ὕδατος, καὶ κατὰ τὴν δευτέραν, υγρὸν βαρύτερον τοῦ ὕδατος).

Τ' ἀραιόμετρα αὐτὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἓνα κύλινδρον ὑάλινον ὁ ὁποῖος εἰς τὸ κάτω ἄκρον ἔχει μικρὰν σφαῖραν κενήν, καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὴν, ἄλλην μικροτέραν ἢ ὁποῖα περιέχει ὑδράργυρον. Κατὰ μῆκος ὁ κύλινδρος ἔχει εἰς τὸ ἐσωτερικόν του χαραγμένην βαθμολογικὴν κλίμακα, τῆς ὁποίας, ἢ βαθμολόγησις βασιζέται ἐπὶ ὀρισμένου εἰδικοῦ βάρους.

Ὅταν βυθίζομεν τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο εἰς διάφορα υγρὰ, τὸ εἰδικόν των βάρος φαίνεται ἀμέσως γραμμέον εἰς τὸ σημεῖον τοῦ κυλίνδρου, εἰς τὸ ὁποῖον φθάνει τὸ ἀραιόμετρον, ὅταν βυθίζεται καὶ τοιοῦτοτρόπως δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ μεταχειριζόμεθα βάρη.

ΑΡΑΒΙΑ. — Μεγάλη χερσόνησος τῆς δυτικῆς Ἀσίας μεταξὺ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ τοῦ Περσικοῦ Κόλπου. ἔχει πρὸς τὰ βόρεια μέρη τὴν Συρίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται διὰ μεγάλης ἐρήμου σκεπασμένης ἀπὸ ἄμμον. — Ἡ Ἀραβία ἔχει ἔκτασιν 3,156,574 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ 8 ἕως 10 ἑκατομμύρια κατοίκους. — Τὰ δυτικὰ μέρη τῆς χερσονήσου περιέχουν δύο βιλαέτια ἀνήκοντα εἰς τοὺς Τούρκους· τὴν Ἐδξὰξ καὶ τὴν Ἰεμένην. Τὰ μεσημβρινὰ καὶ τὰ ἀνατολικὰ τὸ Ἀδραμαὺτ μεγάλην χώραν ἔρημον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἢ ὁποία κατοικεῖται ἀπὸ φυλὰς ἀνεξαρτήτους, καὶ τὸ Ὁμὰν τὸ ὁποῖον εἶνε ἐλεύθερον Σουλτανάτον. Τὰ δὲ μεσόγεια καὶ τὰ ἀνατολικὰ κατοικοῦνται ὅπου δὲν εἶνε ἔρημα ἀπὸ φυλὰς ἀνεξαρτήτους, καὶ περιέχουν τὸ ἀνεξάρτητον Σουλτανάτον Σχόμερ.

Ἡ Ἀραβία προσβάλλεται συχνὰ ἀπὸ τὴν πανώλην καὶ τὴν χολέραν ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ προσκνηήματος τῶν Μωαμεθανῶν εἰς τὸν τάφον τοῦ Μωάμεθ, κοινόταται δὲ εἶνε αἱ ἀσθένειαι τῶν ὀφθαλμῶν.

Βουνὰ ἢ Ἀραβία ἔχει ὀλίγα καὶ χαμηλὰ πρὸς τὸ δυτικὸν καὶ τὸ μεσημβρινὸν μέρος, εἰς δὲ τὰ βορειοδυτικὰ τὸ βουνὸν Σινὰ σχηματίζει τὴν Σιναιτικὴν χερσόνησον. Ἡ λοιπὴ χώρα εἶναι πε-

δινή, οἱ δὲ ποταμοὶ τῆς εἶναι μικροὶ καὶ ξηραίνονται τὸ θέρος. ἔχει μεταλλεῖα σιδήρου, μολύβδου, χαλκοῦ, ἄλατος, θείου, ἀσφάλτου, νάφθας κ.τ.λ. παράγει δὲ τὸν ἐκλεκτότερον καφὲν τῆς Ἰεμένης, διαφόρους καρποὺς καὶ ἀρωματικὰ βότανα, λαχανικὰ, γόμμαν κ.τ.λ., καὶ τρέφει τοὺς περιφήμους εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀραβικοὺς ἵππους, ἔτι δὲ καμήλους, πάνθηρας, ἀγριοχοίρους, τσακάλια, ἀλώπεκας, ὀνάγρους, πιθήκους, ὑαίνας, ἀετούς, ἰέρακας, στρουθοκαμήλους κ.τ.λ.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀραβίας σύγκειται οὐ μόνον ἀπὸ τοὺς ἰδίως Ἀραβας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πολλοὺς Ἀβυσσινοὺς, Ἰνδοὺς, Τούρκους, Νέγρους, Πέρσας, Ἑβραίους. Κυριωτέρα θρησκεία εἶνε ἡ Μωαμεθανική. Οἱ Ἀραβες πιστεύουν ὅτι κατὰγονται ἀπὸ τὸν Ἰσμαήλ τὸν υἱὸν τοῦ Ἀβραάμ καὶ τῆς Ἄγαρ. Κατὰ τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα διαφέρουν πολὺ οἱ Βεδουῖνοι Ἀραβες τῶν Ἐρήμων ἀπὸ τοὺς Ἀραβας τῶν πόλεων, εἶνε ὅμως ὅλοι ἄνδρες ἀτρόμητοι, ρωμαλῆται, εὐγενεῖς, ἀλλ' ἀφωσιωμένοι μέχρι φανατισμοῦ εἰς τὴν θρησκείαν των, τὸ ὁποῖον πολὺ συχνὰ τοὺς κάμνει νὰ φαίνωνται σκληροὶ καὶ βάρβαροι τοῦ ἐσχάτου εἴδους.

ΑΡΑΚΑΣ. — Εἶνε φυτὸν ὅμοιον μὲ *πίσση* (μπιζέλι), ἀπαιτεῖ γῆν μαλακὴν καὶ ἀρκετὸν πότισμα καὶ σπεῖρεται τὸν Μάϊον. Ὁ ἀρακᾶς βραζόμενος μὲ ἔλαιον καὶ κρόμμυα ἀποτελεῖ ἓν ἀπὸ τὰ συνήθη φαγητὰ ἐν Ἑλλάδι, μαζὶ δὲ μὲ κρέας εἶνε πολὺ νοστιμώτερος καὶ θρεπτικὸς ὅπως τὰ ρεβίθια.

ΑΡΑΚΥΝΘΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίαν, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸν Προυσόν, 10 χωρία καὶ 39,506 κατοίκους.

ΑΡΑΚΥΝΘΟΣ ἢ ΖΥΓΟΣ. — Βουνὸν τῆς Αἰτωλίας. Ἡ ὕψηλοτέρα του κορυφὴ τοῦ ὁποῖου εὐρίσκεται πλησίον εἰς τὸ χωρίον Σύβιστα, (955 μέτρα). Αἱ νότιαι ράχεις του εἶνε γυμναὶ καὶ εἰς πολλὰ μέρη βραχώδεις, αἱ δὲ βόρειαι εἶνε σκεπασμέναι ἀπὸ μικρὰ δάση καὶ οἱ πρόποδες ἀπὸ καστανίας.

ΑΡΑΛ ἢ ΑΡΑΛ-ΔΕΓΓΙΣ δηλ. *Νησοθάλασσα*. — Ἡ δευτέρα κατὰ τὸ μέγεθος λίμνη τῆς Γῆς. Εὐρίσκεται εἰς τὸ Τουράν τῆς

Ἀσίας καὶ ἔχει ἑκτασιν 66,998 τετραγ. χιλιομέτρων. Χύνονται εἰς αὐτὴν δύο μεγάλοι ποταμοὶ ὁ Σιρ ἢ Σιχόν καὶ ὁ Ἀμοῦ Δαρίας, ἔχει νερὰ γλυκὰ, κελούς καὶ πολλοὺς λιμένας καὶ εἶνε γεμάτη ἀπὸ πολλὰ μικρὰ καὶ μεγάλα νησιά ἀκατοίκητα, ἀνήκει δὲ εἰς τοὺς Ρώσους.

ΑΡΑΜΠΗ ΠΑΣΑΣ. — Ἄραψ φελλάχος ἀξιωματικὸς τοῦ αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ. ἔγεινε ἀρχηγὸς μερίδος ἡ ὁποία ἐζήτει νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Αἰγύπτου ὅλοι οἱ ξένοι. τῷ 1879, συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν καθάρειν τοῦ Ἰσμαήλ πασᾶ, τῷ δὲ 1882 ἔγεινε ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ κατήγγησε τὸν ἀγγλογαλλικὸν ἔλεγχον εἰς τὰ οἰκονομικὰ τῆς Αἰγύπτου. Τοῦτο ὅμως καὶ ἡ ἔχθρα τὴν ὁποίαν ἐδείκνυε πρὸς τὸν Κεδίβην Τεβρὶκ, διήγειραν ταραχὰς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκ μέρους τῶν φανατικῶν ἀράβων. ἐπειδὴ δὲ τέλος ὁ Ἄραμπη ἔλαβεν ἐχθρικὴν στάσιν καὶ κατὰ τοῦ ἀγγλογαλλικοῦ στόλου ἠναγκάσθη ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Σεϋμούρ νὰ βομβαρδίση τὴν Ἀλεξανδρείαν. Τότε ὁ Ἄραμπης ἐσχημάτισε μέγα στρατόπεδον εἰς τὸ Τέλ-ἔλ-Κεβίρ καὶ ἀνέλαβε τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ἄγγλων, λαβὼν πρὸς τοῦτο ἐντολὴν ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν τὴν ὁποίαν συνεκάλεσεν ἀμέσως τότε εἰς τὸ Κάϊρον. Ἄλλ' ὁ Ἄγγλος στρατηγὸς Οὐολσελεύ τὸν ἐνίκησε τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1892, καὶ τὸν συνέλαβε. Ὁ Κεδίβης κατεδίκασε τὸν Ἄραμπη εἰς θάνατον, ἀλλὰ ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις κατώρθωσε νὰ μεταβάλῃ τὴν ποινὴν του εἰς ἐξορίαν καὶ τὸν ἔστειλε μαζί με ἄλλους ὁπαδούς του εἰς τὴν Νῆσον Κεϋλάνην ὅπου εὐρίσκεται ἀκόμη καὶ σήμερον.

ΑΡΑΡΑΤ. — Περιήρημον ὄρος τῆς Ἀρμενίας ὕψους 4,912 μέτρων ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου ἐστάθη, κατὰ τὴν γραφήν, ἡ Κιθωτὸς τοῦ Νῶε· εἶνε διαρκῶς χιονοσκεπὴς, καὶ σχηματίζει σήμερον τὰ σύνορα τῆς Ἀρμενίας, Ρωσίας καὶ Περσίας, εἶναι δὲ ἐντελῶς μεμονωμένον ἀπὸ τὰ γύρω βουνὰ καὶ ὑψοῦται ἀποτόμως.

ΑΡΑΡΟΥΤΙ. — Οὐσία λευκὴ, ἀμυλῶδης, τὴν ὁποίαν πολὺ μεταχειρίζονται αἱ μητέρες πρὸς διατροφήν τῶν μικρῶν παιδίων, βράζουσαι αὐτὴν με ὕδωρ ἢ με γάλα ἢ καὶ με ζωμόν.

Καὶ εἶναι μὲν τὸ ἀραρούτι ἐλαφρὸν καὶ εὐκόλως λαμβάνεται ἀπὸ τὰ παιδία τοιουτοτρόπως παρασκευαζόμενον ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ θρεπτικὸν ὅσω νομίζουσιν αἱ μητέρες· ἡ κατάχρησις μάλιστα δύναται νὰ βλάψῃ τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα.

ΑΡΑΤΟΣ. — Ἕλλην στρατηγὸς ἀπὸ τὴν Σικυῶνα. Ἐγεννήθη τῷ 271 πρὸ Χριστοῦ, ἀπέθανε δὲ τῷ 213. Ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα του ἀπὸ τὴν τυραννίαν τοῦ Νικοκλέους καὶ διωρίσθη στρατηγὸς τῆς Ἀχαϊκῆς συμπολιτείας, εἰς τὴν ὁποίαν προσέθεσε μετ' ὀλίγον τὴν Κόρινθον, ἐλευθέρωσε αὐτὴν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνες, τὴν Τροιζῆνα, τὴν Ἐπίδαυρον, τὰ Μέγαρα, τὰς Κλεωνάς, τὸ Ἄργος καὶ τὴν Μεγαλόπολιν καὶ ἤλπιζε νὰ ἐνώσῃ οὕτω πως, ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Ἑλλάδος· ἀλλ' ἡ Σπάρτη ἀντεστάθη εἰς τοῦτο καὶ ὁ Ἄρατος ἠναγκάσθη νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθειαν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Ἀντιγόνου τοῦ Δάσωνος, ὁ ὁποῖος ἐκυρίευσε τότε ὅλην τὴν Ἑλλάδα· ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ Φίλιππος ὁ Γ' ἐδηλητήρισε τὸν δυστυχῆ Ἄρατον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

ΑΡΑΧΘΟΣ. — Τὰ δυτικὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας σχηματίζει τὸ ποτάμι τῆς Ἄρατος, δηλαδὴ ὁ Ἄραχος τῶν ἀρχαίων, ὁ ὁποῖος πηγάζων ἀπὸ τὸν Ζυγὸν τοῦ Μετσόβου καὶ περῶν πλησίον ἀπὸ τὴν Ἄρταν, χύνεται εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον.

ΑΡΑΧΝΗ. — Εἶνε ἔντομον μᾶλλον ἀηδὲς παρὰ βλαβερὸν. Ἀποδιώκεται εὐκόλως ἂν εἰς τὰ μέρη ὅπου εὐρίσκεται καύσωμεν καπνόν, εἰς δὲ τὰ ὑπόγεια ἀρκεῖ νὰ ραντίσωμεν τοὺς τοίχους με ὀλίγον χλωρίον. Ἡ ἀράχνη εἶνε χρησιμωτάτη διότι καταστρέφει πολλὰ ὀχληρὰ ζῴδια.

Ἡ μαύρη καὶ ἡ κόκκινη ἀράχνη τῶν κηπουρῶν εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ λαχανικὰ καὶ ἰδίως ἡ δευτέρα ἡ ὁποία καταστρέφει τὰ δαυκία. Πρὸς καταστροφὴν δὲ αὐτῶν ἀρκεῖ νὰ βρέξωμεν τὰ φυτὰ με ζωμόν ἀπὸ καπνὸν ἢ ἀπὸ καρυδόφυλλα.

Οἱ ἴστοι τῆς ἀράχνης (σφαλαμουδιές) χρησιμεύουν διὰ νὰ καταπαύσουν τὴν αἰμορραγίαν τῶν πληγῶν. Εἰς τὴν Ἰσπανίαν

δὲ τὰς μεταχειρίζονται καὶ ὡς χάπια κατὰ τοῦ πυρετοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται προσοχὴ διότι ἐρεθίζονται τὰ ἔντερα.

Ἀράχνη

Αἱ ἑλληνικαὶ ἀράχναι εἶνε ἐντελῶς ἀβλαβεῖς, ἀλλὰ εἰς ἄλλα μέρη πολὺ θερμὰ ὑπάρχουν ἀράχναι τῶν ὁποίων τὸ δάγκαμα εἶνε δηλητηριῶδες καὶ πολλακίς ἐπιφέρει θάνατον. Τοιαύτη ἀράχνη εἶναι καὶ ἡ *Ταραντέλλα* τῆς Ἰταλίας.

ΑΡΑΧΩΒΑ. — 8 1)2 ὧρας πρὸς δυσμὰς τῆς Λεβαδείας ἐπάνω εἰς τὴν πετρώδη διακλά-

δωσιν τοῦ Παρνασσοῦ *Πετρίτης* εἶνε κτισμένη ἢ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀραχώβης Ἀράχωβα, ἣτις ἔχει ταχυδρ. τηλεγρ. εἰρηνοδ. ἑλλην. Σχολεῖον, δύο δημοτικά καὶ 3140 κατοίκους. Ἐδῶ τὸ 1826 ὁ Καραϊσκάκης νικήσας τοὺς Τούρκους μετὰ φοβερὰν μάχην ἔστησεν ὡς τρόπαιον λόφον ἀπὸ 300 τουρκικὰ κεφάλια.

ΑΡΑΧΩΒΗΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λεβαδείας ἔχει δὲ μίαν μόνον κωμόπολιν, κατέχει τὰς ἀνατολικὰς διακλάδωσεις τοῦ Παρνασσοῦ, παράγει ἀφθόνους οἴνους καὶ κατοικεῖται ἀπὸ 3130 ψυχάς.

ΑΡΓΑΛΑΣ. — Ὁ ἀργάλας εἶναι πελαργὸς τῆς Ἰνδίας. Εἰς παλαιὰν ἐποχὴν τὰ πτίλα του (πούπουλα) ἦσαν περιζήτητα καὶ ἐχρησίμευον διὰ κοσμήματα. Οἱ Ἴνδοι τὸ ὄνομάζουσαν *Μαραβούτ* οἱ δὲ Ἕλληες ἄγγλοι ὕλασπιστήν, διότι ἀπὸ μακρὰν ὁμοιάζει μὲ ἄγγλον ἀξιωματικὸν μὲ τὸ ἄσπρο του γελέκι καὶ τὸ ἄσπρο του πανταλόσι. Ἐχει μᾶκρος 12 μέτρων καὶ ὕ-

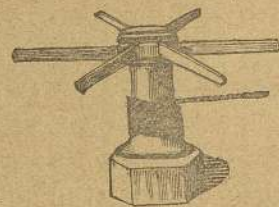

Ἀργάλας

ψος, ὅταν ἴσταται ὄρθιον 1 μέτρον καὶ 6 ὀ πόντους. Οἱ Ἴνδοι πιστεύουν ὅτι μέσα εἰς κάθε ἀργάλας κατοικεῖ ἀπὸ μία ψυχὴ Βραχμάνου (ἱερέως). Τρώγει φοβερὰ καὶ ἀδιάκοπα ὅ,τι καὶ ἂν εἴη· ἰχθύς, ἕρπετά, πτηνά, μικρὰ τετράποδα κτλ., εἶνε δὲ ἀδύνατον νὰ ἐξημερωθῇ.

ΑΡΓΑΛΑΣΤΗ. — Κωμόπολις τῆς ἐπαρχίας Βώλου πρωτεύουσα τοῦ δήμου Σπαλάθρων. Κεῖται ἐπάνω εἰς ἕν ὄροπέδιον τοῦ Πηλίου 1 1)2 ὧραν μακρὰν τῆς παραλίας, ἔχει δὲ ὠραίαν θέαν, δημοτικὸν καὶ ἑλληνικὸν σχολεῖον, εἰρηνοδικεῖον, ταχυδρομεῖον καὶ 2325 κατοίκους καταγινομένους πρὸ πάντων εἰς τὴν γεωργίαν· οἱ περὶ αὐτὴν ἄγροι παράγουν δημητριακὰ, σῦκα καὶ ἔλαιον ἐκλεκτόν.

ΑΡΓΑΤΗΣ ἢ ΕΡΓΑΤΗΣ. — Ὁ ἀργάτης χρησιμεύει εἰς τὰ πλοῖα διὰ νὰ τραβοῦν τὰς ἀγκύρας συνήθως, πολλακίς δὲ καὶ διὰ νὰ σηκώνουν καὶ ἄλλα βάρη, κατασκευάζεται δὲ ὡς ἐξῆς: Ἐπὶ στερεοῦ μέρους τοῦ καταστρώματος ἐμπήγεται κοντὸν τεμάχιον χονδρῶ ξύλου στρογγυλοῦ ὄρθιον, εἰς τὸ ἐπάνω μέρος δὲ αὐτοῦ περνοῦν πέρα, πέρα σταυρωτὰ τρία ἄλλα μακρὰ καὶ στερεὰ ξύλα, εἰς τρόπον ὅστε ἅμα πιᾶση κανεὶς ἀπ' αὐτὰ τὰ χερούλια νὰ γυρίσῃ εὐκολώτατα ὅλος ὁ ἀργάτης. Τὸ σχοινίον τῆς ἀγκύρας δένεται ἀπὸ τὸν χονδρὸν στήλον, ὅταν δὲ πρόκειται ν' ἀνασπυρῇ ἢ ἀγκυρα πιάνουν τὰ τρία ξύλα 5—6 ναῦται, κατὰ τὴν ἀνάγκην καὶ σύμφωνα μὲ τὸ βάρος, καὶ γυρίζουν τὸν ἀργάτην· τότε τὸ σχοινίον μαζεύεται γύρω τοῦ στήλου σιγά, σιγά καὶ ἡ ἀγκυρα ἢ τὸ ἄλλο σῶμα (κιβώτιον, δέμα, λίθος κ. τ. ὅ.) ἀναβαίνει ἕως τὸ κατάστρωμα ὅπου τὸ τραβοῦν τὰ μεγάλα πλοῖα ἔχουν δύο ἀργάτες, κάποτε δὲ χρησιμεύει ὁ ἀργάτης καὶ εἰς τὴν ξηρὰν π. χ. διὰ νὰ ἀναβιβάσθουν μεγάλα βάρη (πέτρες, ξύλα) εἰς ὑψηλὰ μέρη (οἰκοδομὰς κ.τ.λ.).

Ἀργάτης

ΑΡΓΕΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄργους, ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 12

ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Ἄργος 8 χωρία καὶ 12,060 κατοίκους.

ΑΡΓΙΘΕΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσας ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰ Κουμπουριανὰ, 19 χωρία καὶ 3,335 κατοίκους.

ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ Νομός. — Εἰς ἀπὸ τοὺς 5 νομοὺς τῆς Πελοποννήσου, κατέχων τὸ ΒΑ αὐτῆς μέρος καὶ βρεχόμενος πρὸς βορρᾶν ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τὸν Σαρωνικὸν καὶ πρὸς μεσημβρίαν ἀπὸ τὸν Ἄργολικὸν κόλπον καὶ τὸ *Μυρτῶον* πέλαγος. Συνορεύει δὲ διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου μὲ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται διὰ τῶν *Γερανείων* βουνῶν, πρὸς δυσμὰς δὲ καὶ ΝΔ μὲ τὴν Ἀχαιὴν καὶ Ἀρκαδίαν ἀπὸ τὰς ὁποίας τὸν χωρίζουν ὑψηλαὶ καὶ ἀπότομοι βουνοσειραὶ (Ἀροάνεια, Παρθένιον κ. τ. λ.) Ὁ νομὸς οὗτος ὑποδιαιρεῖται εἰς 6 ἐπαρχίας: τὴν τῆς *Κορινθίας* πεδινὴν εἰς τὰ παράλια καὶ βουνῶδη εἰς τὸ περισσότερον μέρος τῶν μεσογειῶν, μὲ πολλοὺς μικροὺς ποταμοὺς καὶ δύο λιμένας, τὴν *Φεγεῶν* καὶ τὴν *Στυμφαλίδα* τὴν τοῦ Ἄργου βουνῶδη εἰς τὰ σύνορα καὶ κλείουσαν μεγάλην πεδιάδα εἰς τὸ κέντρον τὴν τῆς *Ναυπλίας*, τῆς *Ἰδρας* καὶ *Τροιζηνίας* καὶ τὴν τῶν *Σπετσῶν* καὶ *Ἐρμιονίδος* μὲ τὰς νήσους Ἰδραν, Σπέτσας καὶ Πόρον καὶ τὴν χερσόνησον τῶν Μεθάνων· αἱ τρεῖς αὗται ἐπαρχίαι ἔχουν μικρὰς μόνον κοιλάδας κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ μέρη εἶνε σκεπασμέναι ἀπὸ χαμηλὰ καὶ πετρώδη βουνὰ (Ἀραχναῖον, Δίδυμα, Χελώνα κτλ). Καὶ τέλος τὴν ἐπαρχίαν τῶν *Κυθήρων*, νήσον πετρώδη καὶ ξηρὰν ἢ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια τῆς Λακωνίας. Περιέχουν δὲ αἱ ἐπαρχίαι αὗται δῆμους 32.

Ἡ ἔκτασις τοῦ νομοῦ εἶνε 52528 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα οἱ δὲ κάτοικοι 150,000 περίπου κατοικοῦντες εἰς 358 πόλεις, (5) κωμοπόλεις, (12) χωρία καὶ 23 μοναστήρια.

ΑΡΓΟΛΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ.—Ὀνομάζεται οὕτω πῶς τὸ μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μεταξὺ τοῦ Μαλαίου καὶ τοῦ Σκυλλαίου καὶ εἰσέρχεται βαθύτατα, ἕως τὸ Ναύπλιον, εἰς τὴν Πελοπόννησον.

ΑΡΓΟΛΙΣ.—Χώρα τῆς βορειοανατολικῆς Πελοποννήσου, ἢ ὁποία κατέχει ὀλόκληρον τὴν χερσόνησον τὴν σχηματιζομένην εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος μεταξὺ τῶν κόλπων Σαρωνικοῦ καὶ Ἄργολικοῦ. Ἀποτελεῖ δὲ τὸ ἡμισυ τοῦ νομοῦ Ἄργολίδος καὶ Κορινθίας καὶ διαιρεῖται εἰς 4 ἐπαρχίας: Ἄργου, *Ναυπλίας*, Ἰδρας καὶ *Τροιζηνίας*, *Σπετσῶν* καὶ *Ἐρμιονίδος*.

Ἡ Ἄργολις εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βουνώδης. Εἰς τὰ δυτικὰ συνορεύει μὲ τὴν Ἀρκαδίαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται διὰ πολλῶν βουνῶν ὑψηλῶν καὶ ἀποκρήμων, τὰ ὁποῖα μὲ τὰς πολλὰς τῶν διακλαδώσεις σκεπάζουν ὅλον τὸ δυτικὸν μέρος τῆς ἐπαρχίας τοῦ Ἄργου ἕως εἰς τὴν παραλίαν. Εἰς τὰ βόρεια συνορεύει μὲ τὴν Κορινθίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τὴν χωρίζουν τὰ βουνὰ *Φαρμακῆς* 1431 μ., *Μεγαλοβοῦνι* 1270 μ., *Ἁγία Τριάς* 1079 κτλ. τὰ ὁποῖα σκεπάζουν τὰ βόρεια αὐτῆς μέρη.

Τὰ βουνὰ αὐτὰ ἐνώνονται εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος μὲ τὸ βουνὸν τῆς *Ναυπλίας* Ἀραχναῖον ἢ Ἄγιος Ἡλίας 1199 μ. καὶ Ἄρπας, τὸ ὁποῖον συνδέεται πάλιν μὲ τὰ πετρώδη βουνὰ τῆς Ἐρμιονίδος καὶ τῆς *Τροιζηνίας*.

Μεταξὺ τῶν βουνοσειρῶν αὐτῶν μένουσιν μικραὶ μόνον ὄρειναι κοιλάδες καὶ παράλιοι κάμποι καὶ μία μεγάλη καὶ κατάρυτος πεδιάς τῆς Ἄργολίδος, τὴν ὁποίαν διασχίζει ὁ σιδηρόδρομος *Ναυπλίου-Κορίνθου*.

Ἡ Ἄργολις δὲν ἔχει μήτε νερὰ πολλὰ μήτε ποταμοὺς ἀξίους λόγου, ἀλλὰ μόνον μικροὺς χειμάρρους (*Ξηροπόταμα*), ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότερος εἶνε ἡ Πάνιτσα (ὁ Ἰναχος τῶν ἀρχαίων), ὅστις διασχίζει τὴν Ἄργολικὴν πεδιάδα καὶ κατερχόμενος ἀπὸ τὰ βουνὰ *Γούπατο* καὶ *Ξεροβοῦνι* τῆς *Λυρκείας* χύνεται εἰς τὸν Ἄργολικὸν κόλπον, πλημμυρεῖ δὲ ὅταν γίνωνται πολλαὶ βροχαὶ καὶ βλάπτει τὰ γύρω κτήματα. Ἡ Ἐρμιόνη εἶνε ἀκόμη ξηροτέρα, μόνον δὲ ἡ *Τροιζηνία* ἔχει ὁπωσδήποτε περισσότερα νερὰ, εἰς τὰ ἀνατολικὰ ἰδίως μέρη. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ φυτεῖαι ποτίζονται συνήθως ἀπὸ τὰ πηγὰδια τῶν χωρικῶν.

Ἡ Ἄργολικὴ πεδιάς εἶνε κατάρυτος ἀπὸ ἀμπέλια, καπνο-

φυτείας και δημητριακά, δένδρα ὅμως ὑπάρχουν μόνον πλησίον εἰς τοὺς χειμάρρους και εἰς τὰ παράλια ὅπου σχηματίζεται μέγιστος βάλτος ἀπὸ τὰ νερά τῶν ξηροποταμίων και τὴν θάλασσαν, τὸ ὅποτον εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐλέγετο *Λέριη*. Ὁμοίως και εἰς τὰ πεδινὰ μέρη τῆς Ναυπλίας καλλιεργεῖται ἡ ἀμπελος ἡ σταφιδάμπελος, τὰ δημητριακά, ἡ ἔλαια και ὁ καπνός, ἀπὸ τὸν ὅποτον ἐξάγει ἡ ἐπαρχία 400—450 χιλιάδας ὀκάδας κατ' ἔτος. Ὅλα δὲ τὰ βουνὰ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξηρὰ και ἄδενδρα.

Ἡ Ἐρμιονίς εἶνε ξηροτέρα και σκεπασμένη ἀπὸ βουνὰ πετρώδη διὰ τοῦτο παράγει μόνον ἔλαιον και οἶνους, ἔχει ὅμως ἀνεπτυγμένην κτηνοτροφίαν και μελισσοτροφίαν. Ἡ δὲ Τροιζηνία ἔχει μερικὰς πεδιάδας αἱ ὅποται παράγουν δημητριακοὺς καρπούς, βάμβακα, λεμόνια, μέλι, ἔλαιον, ρητίνην, ξηλοκέρατα κτλ. Δένδρα ὅμως και αὐτὴ ἔχει ἐλάχιστα ἐν ᾧ ἡ κτηνοτροφία ἐν αὐτῇ εἶνε ἀριστὰ ἀνεπτυγμένη.

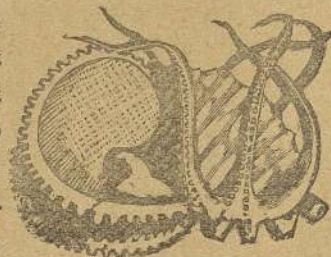
Τὰ παράλια τῆς Ἀργολίδος εἰς τὰ δυτικὰ ἰδίως και εἰς τὰ μεσημβρινὰ περιέχουν πολλοὺς ὄρμους και λιμένας, εἰς δὲ τὰ ἀνατολικὰ εἶνε ξηρότερα και ἀποτομώτερα σχηματίζοντα 2—3 μόνον λιμένας και τὴν χερσόνησον τῶν Μεθάνων, ἡ ὅποια σκεπάζεται σχεδὸν ὀλόκληρος ἀπὸ βουνὰ πετρώδη και ἔχει παράλια ἀλίμενα και πολλὰς μικρὰς φυτείας.

Ὁλόκληρος ἡ Ἀργολίς περιέχει 17 δήμους, 120 πόλεις, κομποπόλεις και χωρία, 5 μοναστήρια και 65,000 κατοίκους, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἡμίσεις σχεδὸν ὀμιλοῦν τὴν Ἀλβανικὴν και κυρίως οἱ κατοικοῦντες τὴν Τροιζηνίαν και τὴν Ἐρμιονίδα. Τὸ δὲ κλίμα τῆς χώρας εἶνε πολὺ μὲν ψυχρὸν εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη και ἰδίως εἰς τοὺς δυτικοὺς δήμους τοῦ Ἄργους ὅπου ὁ χειμὼν εἶνε πάντοτε βαρὺς, μέτριον δὲ και πολὺ ὑγιεινὸν εἶνε τὸ κλίμα τῶν πεδινῶν τέρων και τῶν παραλίων δήμων ὅπου καλλιεργεῖται και ἡ σταφίς.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΑΙ. — Αἰήτης, ὁ βασιλεὺς τῆς Κοχλίδος εἶχε φονεύσει, κατὰ τὴν μυθολογίαν τὸν Φρύξον και τοῦ εἶχεν ἀφαιρέσει τοὺς θησαυροὺς του. Τότε 56 ἥρωες Ἕλληνες ἀπεφάσισαν

νὰ ἐκστρατεύσουν κατ' αὐτοῦ. Ἀρχηγοὶ τῶν Ἀργοναυτῶν, οἱ ὅποτοι ὀνομάσθησαν οὕτω ἀπὸ τὸ πλοῖον Ἄργῶ μετὰ τὸ ὅποτον ἐταξιδεύσαν ἕως τὴν Κοχλίδα, ἦτο ὁ Ἰάσων, ἀνεψιὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰωλκοῦ Πελίου. Ἐπρεπε δὲ νὰ ἀφαιρέσουν τὸ χρυσοῦν δέρας (τὸν θησαυρὸν τοῦ Φρύξου) ἀπὸ ἑνα δράκοντα ὁ ὅποιος τὸ ἐφύλαττεν ἄγρυπνος ἡμέραν και νύκτα. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔφθασαν εἰς τὴν Κοχλίδα οἱ Ἕλληνες ἥρωες ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς και φοβεροὺς κινδύνους, ὁ Ἰάσων ἐνόησεν ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρπάσῃ τὸ δέρας ἀπὸ τὸν δράκοντα. Εὐτυχῶς ὁ Αἰήτης εἶχε μίαν θυγατέρα, τὴν Μήδειαν, ἡ ὅποια ἠγάπησε τὸν Ἰάσωνα· ἡ Μήδεια ἦτο φοβερὰ μάγισσα, ἔδωκε λοιπὸν εἰς τὸν Ἰάσωνα τὰ μέσα νὰ ἀρπάσῃ τὸ δέρας και ἀφ' οὗ τὸ ἤρπασεν, ἔφυγε μαζί μετὰ τὴν Μήδειαν. Ὁ Αἰήτης ἠθέλησε νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, ἀλλὰ τότε ἡ Μήδεια ἔκοψεν εἰς τεμάχια τὸν ἀδελφὸν τῆς Ἄψυρτον και τὰ διέσπειρε εἰς τὸν δρόμον, ὥστε νὰ ἐμποδίσῃ τὸν πατέρα τῆς νὰ τοὺς φθάσῃ. Ἐπειτα κατάρθωσαν τέλος νὰ φθάσουν οἱ Ἀργοναῦται εἰς τὴν πατρίδα των, ἀφ' οὗ περιεπλανήθησαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη και ἐκινδύνευσαν πολλάκις νὰ πνιγῶν.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ. — Τὸ περιεργότερον ἀπὸ ὅλα τὰ θαλασσινὰ ὄστρακα. Ὁ ἀργοναυτίης εὐρίσκεται εἰς ἀνοικτὰς θαλάσσας και οὐδέποτε πλησιάζει εἰς τὴν παραλίαν. Τὸ σῶμα του ὀμοιάζει με ὀκταπόδι εἶνε δὲ πολὺ περίεργος ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὅποτον ταξιδεύει· τοποθετεῖ τὸ ὄστρακόν του εἰς τὴν ἐπιφανεῖαν τῆς θαλάσσης ἔπειτα σηκώνει τὰ δύο του πόδια τὰ ὅποια εἶνε ἀρκετὰ πλατεῖα και τὰ μεταχειρίζεται ὡς πτερυγία, τὰ δὲ ἄλλα 6 πόδια του τὰ μεταχειρίζεται ὡς κουπία διὰ νὰ πλέῃ. Εἰς τοὺς ὠκεανοὺς ταξιδεύουν οἱ ἀργοναῦται κατὰ χιλιάδας ὀμοιάζουν δὲ ἀπὸ μακρὰν μετὰ μικρὰς βαρκοῦλες. Ὅταν ἐνοήσῃ ὅτι κινδυνεύει μαζεύεται ἀμέσως μέσα εἰς τὸ ὄστρακόν του, τὸ ὅποτον εἶνε ὀμοιον μετὰ τὸ ὄστρακον τοῦ κοχλίου

Ἀργοναυτίης

ὄστρακον τοῦ κοχλίου

(σαλιγκάρου) και βυθίζεται μέσα εις τὰ ὕδατα. Λέγουν ὅτι εις τὴν ἀρχαιότητα ὁ ἀργοναύτης ἐχρησίμευσεν εις τὸν ἀνθρωπον ὡς σχεδίων διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πρώτων του πλοίων.

ΑΡΓΟΣ.— Μεγαλοπρεπέστατον πτηνὸν εὐρισκόμενον εις τὰ δάση τῆς Ἰάθας και τῆς Σουμάτρας. Ἔχει μακροτάτην οὐρὰν

Ἄργος

ἐπὶ τῆς ὁποίας, ὅπως και ἐπὶ τῶν πτερῶν του ἔχει πολλὰ στρογγυλὰ στίγματα. Τὸ ἀνάστημα του εἶνε σχεδὸν ἴσον με τὸν ἰδικόν μας Ἰνδιάνον (γάλλον), τὸ δὲ κρέας του ὁμοιάζει με τὸ κρέας τοῦ γασιανοῦ. Εἶνε πτηνὸν ἀγριώτατον, φωνάζει ὅπως τὸ παγῶνι και εὐχαριστεῖται εις τὸ σκότος.

ΑΡΓΟΣ— Πόλις ἀρχαιοτάτη τῆς Ἀργολίδος. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο μεγάλη και ἰσχυρά, βασιλεὺς δὲ αὐτῆς ἦτο ὁ Διομήδης ὁ ὁποῖος ἠκολούθει τὸν Ἀγαμέμνονα εις τὸν τρωϊκὸν πόλεμον. Ὅταν οἱ Δωριεῖς κατέ-

λαβον τὴν Πελοπόννησον ἦτο ἀπὸ τὰς πρώτας πόλεις τὰς ὁποίας κατέκτησαν. Εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἦτο σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων κατόπιν δὲ τὸ κατέλαβον οἱ Μακεδόνες, κατέπεσε δὲ και ἡρημώθη ἐντελῶς ὅταν οἱ διάφοροι βάρβαροι λαοὶ και οἱ Φράγκοι κατέλαβον τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοὺς Ρωμαίους και ἐπὶ τέλους περιῆλθε εις τὴν ἐξουσίαν τῶν Βενετῶν ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὸ ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι ὀριστικῶς τῷ 1463.— Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τὸ Ἄργος ἐπαναστάτησεν ἐκ τῶν πρώτων και οἱ Ἀργεῖοι ἐπολέμησαν πάντοτε γενναίως κατὰ τῶν ἐχθρῶν.

Σήμερον τὸ Ἄργος εἶνε πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Ἄργους και τοῦ δήμου Ἀργείων, ἔχει δὲ Ἑλλήν. Σχολεῖον, δύο δημοτικὰ

εἰρηνοδικεῖα 2, ταχυδρομεῖον και τηλεγραφεῖον, καπνεργοστάσιον, μουσεῖον, πολλὰ ἀρχαῖα ἐρεῖπια, μέγαλον στρατῶνα ἰππικοῦ, ὄραιαν πλατεῖαν, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον και ὑφαντουργεῖαν, 4000 οἰκίας και 9814 κατοίκους. Εἶνε δὲ τὸ Ἄργος ἡ μεγαλειτέρα πόλις τοῦ Νομοῦ Ἀργολιδοκορινθίας.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.— Πόλις τῆς Κεφαλληνίας, πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ, τῆς ἐπαρχίας Κραναιας, και τοῦ δήμου Κρανίων. Τὸ Ἀργοςτόλιον εἶνε κτισμένον εις τὸ βάθος μικροῦ κολλίσκου τὸν ὁποῖον σχηματίζει ἡ παραλία εις τὰ ἀνατολικά του μεγάλου κόλπου τοῦ Λιθαδίου και περικυκλοῦται ἀπὸ βουνὰ ὑψηλά. Ἡ πόλις αὕτη ἐκτίσθη ἀπὸ τοὺς Βενετοὺς τῷ 1757, ἀλλὰ κατεστράφη ἐπανειλημμένως ἀπὸ σεισμοὺς και ἐκτίσθη πάλιν με ἐωτάτον σχεδίων οἰκοδομῶν.— Σήμερον εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὄραιότερας πόλεις τῆς Ἐπτανήσου, ἔχει ὄραιαν προκουμαίαν, λιμένα ἀσφαλίστατον, στερεὰν λιθόκτιστον γέφυραν, 900 μέτρα μακράν, διὰ τῆς ὁποίας ἐνώνεται με τὴν ἀντικρὺ παραλίαν, ὄραιας οἰκίας και καφενεῖα, ἀγορὰν, θαλάσσια λουτρά, ὄραιαν πλατεῖαν τῆς ἐνώσεως με μέγα χάλκινον ἀγάλμα του ἀγγλοῦ ἀρμοστοῦ τῆς ἐπτανήσου Μαίτλανδ, εὐρύχωρον στρατῶνα και φυλακὰς, πολλὰ ἐμπορικὰ και βιομηχανικὰ κτεκτεήματα, ἀξιόλογον κτίριον εις τὸ ὁποῖον ἐδρεύουν τὰ δικαστήρια, κάλλιστον θέατρον, δεινροφυτευμένην πλατεῖαν, νοσοκομεῖον, ἀρχειοφυλακεῖον, βιβλιοθήκην, ἀρχαιολογικὸν και νομισματολογικὸν μουσεῖον, πολὺ κομψὰς ἐκκλησίας, πολλὰ και καλὰ ἐκπαιδευτήρια, στερεῖται ὅμως βρῦσεων και ἔχει μόνον πηγὰδια πολλὰ και 9,075 κατοίκους, πολὺ ἀνεπτυγμένους και φίλους τῆς προόδου και τῆς ἐργασίας.

ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΝ ἢ τουρκιστὶ Ἐργερι.— Πόλις τῆς Τουρκικῆς Ἡπείρου, ἐκτισμένη ἐπάνω εις τρία ὑψώματα τῶν διακλαδώσεων τῶν Κεραυνίων βουνῶν. Ἀπέχει ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα 24 ὥρας και εἶνε πρωτεύουσαν νομοῦ (Μουτεσαριφλικίου) κατοικεῖται δὲ σήμερον ἀπὸ 13,200 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 2000 εἶνε Ἑλλήνες, κατέχοντες ἰδιαιτέραν ἐμπορικὴν συνοικίαν. Ἔχει δὲ ἡ πόλις και παλαιὸν φραγκικὸν φρούριον καλῶς διατηρούμενον.

ΑΡΓΥΡΟΣ λευκός, στίλβων, λίαν σφυρηλατός, ειδικού βάρους 10,5, ανγνωρίζεται εύκολως ἂν εἶν' ἀνόθευτος, ὅτε, ἐμβαπτιζόμενος ἐντὸς νιτρικοῦ ὀξέως καθαροῦ, (εἰδ. βάρ. 1,32), ἀναλύεται ἐντελῶς.

Ἐξ ὄλων τῶν μετάλλων, ὁ ἄργυρος εἶναι τὸ λευκότερον. Λυώνει εἰς θερμοκρασίαν 1000 βαθμῶν περίπου, ἀναδίδει ἀτμὸν πράσινον καὶ ἀπορροφᾷ ὀξυγόνον 22 φορὰς πλέον τοῦ ὄγκου του, τοῦ ὁποίου ὅμως ἀπαλλάσσεται ἀποψυχόμενος. Καί τοι μηδὲν ὀξυθεύμενος, ἐν τούτοις τὰ ἅλατα ἐπιδρῶσιν ἐπ' αὐτοῦ, διὸ εἰς τὰς ἀργυρὰς ἀλατιέρας σχηματίζεται *χλωριοῦχος ἄργυρος*, προερχόμενος ἐκ τῆς ἐνώσεως τοῦ μετάλλου τούτου καὶ τοῦ ἁλατος φρονιμώτερον θὰ ἦτο νὰ μὴ μεταχειριζόμεθα ἢ μόνον κρυσταλλίνας καὶ θαλίνας ἀλατιέρας, ἂν δ' ἐπιμένωμεν προτιμῶντες τὰς ἀργυρὰς, πρέπει τοῦλάχιστον νὰ φροντίζωμεν ὥστ' ἐσωτερικῶς νὰ εἶν' ἐπίχρσοι.

Μίγματα ἀργύρου.—Ὁ ἄργυρος εἶναι εὐμάλακτος, ταχέως δὲ καταστρέφεται ὥστε διὰ τὰ καθημερινῆς χρήσεως ἀντικείμενα κατ' ἀνάγκην πλέον ὑποχρεοῦνται ἵνα κατασκευάσωσιν αὐτὸν στερεώτερον ἢ ἀναμιγνύουσι μετ' αὐτοῦ καὶ ὀλίγον χαλκόν, ὀλίγιστον ὅμως, ὥστε ὁ ἄργυρος νὰ μὴ χάσῃ τὸ χρομᾶ του. Συνήθως, εἰς μὲν τὰ νομίσματα ἢ ἀναλογία τῆς ἀναμίξεως εἶναι ἐννέα μερῶν ἀργύρου κ' ἐνδὲ χαλκοῦ, διὰ δὲ τὰ κοσμήματα ἐπιτρέπεται ἢ ἀνάμιξις τοῦ χαλκοῦ μέχρι 2 γρ. 005 πρὸς 7 γρ. 995 ἀργύρου.

ΑΡΕΟΠΟΛΙΣ — Κωμόπολις τῆς Μάνης πρωτεύουσα τοῦ δήμου Οἰτύλου, ὀνομαζομένη κοινῶς *Τσιμοβα*. Ἡ Ἀρεόπολις εἶναι ἐκτισμένη ἐπὶ τῶν δυτικῶν προπόδων τοῦ Ταυγέτου πλησίον τοῦ λιμένος *Λιμένι* εἰς τὸν ὁποῖον σταθμεύουν τὰ ἀτμόπλοια, ἔχει δὲ δημοτικὰ σχολεῖα, ἑλλην., ταχυδρ., τηλεγ., εἰρηνοδ. καὶ 1170 κατοίκους.

ἈΡΗΝΗΣ *δημος*. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν κώμην Τσορβανζῆ, δύο χωρία καὶ 4982 κατοίκους, ἀσχολουμένους προπάντων εἰς τὴν σταφιδοφυτεῖαν καὶ ἀμπελοφυτεῖαν.

ΑΡΗΣ.—Ὁ "Αρης εἶναι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀστέρας ὁ περισσότερον ὁμοιάζων μὲ τὴν Γῆν· δὲν ἔχει δὲ ἰδικόν του φῶς, ἀλλὰ φωτίζεται ἀπὸ τὸν "Ἡλιον ὅπως καὶ ἡ Γῆ. Ἀπέχει ἀπὸ τὸν "Ἡλιον 248 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα καὶ ἀπὸ τὴν γῆν 396 ἑκατομμύρια, ἄλλοτε δὲ μόνον 57 ἑκατομμύρια διότι πλησιάζει καὶ ἀπομακρύνεται ἐπ' αὐτὴν ὅταν περιστρέφεται γύρω της εἰς τὸ διάστημα 2 ἐτῶν καὶ 49 ἡμερῶν. Ὁ "Αρης εἶναι ὀλίγον μεγαλύτερος ἀπὸ τὴν Γῆν, ἀλλὰ ὁ ὄγκος καὶ ἡ πυκνότης τῆς μάζης του εἶναι πολὺ μικρότερα ἀπὸ τὴν πυκνότητα τῆς γῆς. Ἡ ἡμέρα διαρκεῖ ἐπὶ τοῦ "Αρειος ἀκριβῶς 24 ὥρας, τὸ χρομᾶ του εἶναι κοκκινωπὸν ἔχει δὲ δύο Σελήνας (δορυφόρους) καὶ ἀτμοσφαῖραν πολὺ ὁμοίαν μὲ τὴν ἰδικὴν μας. Ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀστέρος τούτου, ἡ ὁποία σύγκειται ἀπὸ ξηρὰς καὶ θαλάσσας ὅπως καὶ ἡ ἰδικὴ μας, παρατήρησαν οἱ ἀστρονόμοι μεγάλας σκοτεινὰς γραμμὰς, αἱ ὁποῖαι διαστχυροῦνται πικταχόθεν καὶ ὁμοιάζουν μὲ διώρυγας· ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰμεθα ἀκόμη βέβαιοι ἂν ἦνε ἀληθεῖς διώρυγες ὅπως δὲν ἤμποροῦμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὁ "Αρης κατοικεῖται, καθόσον ἡ ἐπιστήμη δὲν ἀπέδειξεν ἀκόμη τίποτε.

ΑΡΗΣ.—Ὁ θεὸς τοῦ πολέμου κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν. Εἰς ἀπὸ τοὺς 12 θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, ἢ, καθὼς λέγουσιν ἄλλοι μῦθοι, υἱὸς μόνης τῆς Ἥρας, ἣτις ἐνεκυμῶνησεν αὐτὸν ἐλθοῦσα εἰς συνουσίαν μὲ θαυμαστόν τι ἄνθος. Ὁ "Αρης ἦτο φιλοπόλεμος καὶ ταχύς, ἐλάμβανε μέρος εἰς τοὺς πολέμους τῶν ἀνθρώπων καὶ ἠγάπα τὰς σφαγὰς καὶ τὸ αἷμα. Ὁ "Αρης ἐνίκηθη μόνον ἀπὸ τὸν Ἑρωτα, τὸν Ἑρωτα τὸν ὁποῖον ἔτρεφε πρὸς τὴν θεᾶν τοῦ Κάλλους Ἀφροδίτην. Κατὰ ἄραϊον τινα μῦθον ὁ σύζυγος τῆς Ἀφροδίτης, ὁ χωλὸς Ἡραϊστος, συνέλαβε μίαν φορὰν ἐπ' αὐτοφῶρον τοὺς δύο ἐραστάς, ἐπειδὴ δὲ ἦτο περίφημος σιδηρουργός, περιέπλεξε τὸ κρεβάτι τῶν ἐραστῶν μὲ χάλκινα σύρματα, ὥστε ὁ "Αρης καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἔμειναν δεμένοι ἐπ' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν τοὺς παρουσίασεν ἐνώπιον τῶν Θεῶν τοῦ Ὀλύμπου οἱ ὁποῖοι

ἐξεκαρδίσθησαν γελῶντες ἐνώπιον τοῦ κωμικοῦ αὐτοῦ θεάματος. Κατὰ δὲ τοὺς μύθους τῆς Βοιωτίας ὁ Ἄρης ἐγέννησεν ἀπὸ τὴν Ἀφροδίτην μίαν κόρην, τὴν Ἀρμονίαν. Τὴν Ἀρμονίαν δηλαδὴ μεταξὺ καλλονῆς καὶ ἀνδρείας.

ΑΡΙΑΔΝΗ.— Ἡ Ἀριάδνη ἦτο κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης Μίνως. Ὄταν ὁ Θησεὺς εἰσῆλθεν εἰς τὸν Λαβύρινθον τῆς Κρήτης διὰ νὰ θανατώσῃ τὸν φοβερὸν Μινόταυρον, ἡ Ἀριάδνη τοῦ ἔδωκε μίαν κλωστήν μετὰ τὴν ὁποίαν ὠδηγήθη διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν Λαβύρινθον, τὸν ἠκολούθησε δὲ κατοπινὴ διὰ νὰ ἔλθῃ μαζί του εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ ὁ ἀχάριστος ἔραστής τὴν ἐγκατέλιπεν εἰς τὴν Νέξον ὅπου καὶ ἀπέθανε. Οἱ μῦθοι λέγουσι ὅτι τὴν ἐφόνευσεν ἡ Ἄρτεμις μετὰ τὸ τόξον τῆς, ἀλλὰ ἄλλοι πάλιν πιστεύουσιν ὅτι τὴν παρηγόρησεν ὁ Βάκχος, ὁ θεὸς τοῦ οἴνου καὶ τὴν ἔκαμε σύζυγόν του.

ΑΡΙΖΑΙΜΗ.— Εἶνε ὄραϊον φυτὸν τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ κορμὸς του διασχίζεται εἰς δύο κλάδους οἱ ὅποιοι φέρουν ἀπὸ 3 πλατέα καὶ μεγάλα φύλλα ἕκαστος, εἰς δὲ τὸ μέσον, ἀνάμεσα εἰς τοὺς δύο κλάδους φυτρῶνει μικρὸς κλαδίσκος, εἰς τὸν ὅποιον βγαίνουν ὅλα τὰ ἄνθη τῆς μαζί. Ἡ ἀριζαίμη εἶνε φυτὸν εὐμορφὸν καὶ χρήσιμον.

Ἀριζαίμη

σπουδαιότατα μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ γαιαν-

σιμον φυτρῶνει ἰδίως εἰς κλίματα θερμὰ καὶ μεταφέρεται εὐκόλως εἰς κήπους χωρὶς νὰ ἀπαιτῆ μεγάλην ἐπιμέλειαν. Ἡ ρίζα τῆς εἶνε πικρά, βραζομένη δὲ χρησιμεύει ὡς φάρμακον διεγερτικόν.

ΑΡΙΖΟΝΑ.— Μία ἀπὸ τὰς τοπαρχίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς βορείου Ἀμερικῆς. Ἔχει ἔκτασιν 295,030 τετραγ. χιλιομέτρων, ἀλλὰ μόνον 45,000 κατοίκους. Ἡ Ἀριζόνα ἔχει

θράκων, κλίμα ξηρὸν, ποταμοὺς πολλοὺς, σπουδαιότερος τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Κολοράδος, βουνὰ ὑψηλὰ καὶ ἐν ἠφαίστειον 3,500 μέτρων ὕψους, τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον. Διαίρεται δὲ εἰς 7 κομητείας καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Τούκσον μετὰ 3,300 κατοίκους.

ΑΡΙΟΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμῶν, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Ἀσλάναγα, 8 χωρία καὶ 5,084 κατοίκους.

ΑΡΙΜΑΝ.— Ὁ διάβολος τῶν Περσῶν. Ἡ Ζωροαστρικὴ θρησκεία τῶν Περσῶν παραδέχεται ὅτι διευθύνουν τὸν κόσμον δύο ἀντίθετοι δυνάμεις, ὁ θεὸς τοῦ καλοῦ Ὠρομάσθης καὶ ὁ θεὸς τοῦ κακοῦ, ἦτοι ὁ διάβολος Ἀριμάν. Οἱ δύο αὐτοὶ θεοὶ ἐγεννήθησαν ἀπὸ τὸν χρόνον καὶ διαρκῶς πολεμοῦν μεταξὺ τῶν ἔχοντες στρατοὺς ἀπὸ ἀγγέλους (ἀγαθὰ πνεύματα) καὶ δαίμονας (κακοποιὰ πνεύματα). Ὁ πόλεμος αὐτὸς, κατὰ τὴν μυθολογίαν, θὰ διαρκέσῃ μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος, ἕως ὅτου νικηθῆ ἐπὶ τέλους ὁ διάβολος Ἀριμάν, ὅταν καὶ θὰ ἐπέλθῃ ἡ συντέλεια τοῦ σημερινοῦ κόσμου, θὰ γεννηθῆ δὲ νέος κόσμος καλλίτερος ἀπὸ τοῦτον εἰς τὸν ὅποιον δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον μήτε διάβολος μήτε πονηροὶ ἄνθρωποι, ἀλλὰ θὰ βασιλεύῃ παντοῦ τὸ καλὸν, τὸ δίκαιον καὶ ἡ εὐτυχία.

ΑΡΙΟΣΤΟΣ.— Περὶφημος Ἰταλὸς ποιητής, γεννηθεὶς εἰς τὸ Ρέγγιο τῆς Μοδένας τῷ 1474. Μερικὰ ποιήματά του τόσον εὐχρηστοῦσαν τὸν καρδινάλιον τῆς Ἑσθῆς Ἰππόλιτον, ὥστε τὸν ἔλαβεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ ἔπειτα τὸν ἔδωκεν εἰς τὸν δούκα τῆς Φερράρας Ἀλφόνσον τὸν πρῶτον. Ἐπὶ 3 ἔτη ὁ Ἀρίστος διετέλεσε κυβερνήτης τῆς Καρφανιάνας καὶ εἰργάσθη ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν ληστῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης. Ἔργα ἔγραψε πολλά, ποιήματα λυρικά καὶ κωμωδίας, ἀλλὰ τὸ ἀριστούργημά του εἶνε «Ρολάνδος ὁ Μανιώδης» εἰς 46 ἔσματα, ὁ ὅποιος εἶνε συνέχεια τοῦ ἔργου τοῦ Βοϊάρδου «Ρολάνδος ὁ ἔρωτόληπτος».

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ὁ δίκαιος — Ἦτο υἱὸς τοῦ Λυσιμάχου ἐγεννήθη δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 540 πρὸ Χριστοῦ. Ἔλαβε μέρος ὡς νομοθέτης εἰς τὴν μεταβολὴν τοῦ πολιτεύματος τοῦ Σόλωνος, ὡς

στρατηγός δὲ εἰς τὴν ἐν Μακροθῶνι μάχην κατὰ τῶν Περσῶν. Ὅταν ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπρότεινε νὰ κατασκευάσουν οἱ Ἀθηναῖοι μέγαν στόλον καὶ νὰ ἀφροσιωθοῦν εἰς τὰ ναυτικά, ὁ Ἀριστείδης ἀντέστη, διότι ἐφοβεῖτο, ὅτι οὕτω πως θὰ παρημελεῖτο ἡ γεωργία καὶ θὰ ἐζημιούτο ὁ λαός· ἕνεκα τούτου ἐξωστράκισθη καὶ ἐξωρίσθη τῷ 483· ἐπέστρεψεν ὅμως ὅταν ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία ὅπου καὶ ἐπολέμησε γενναϊότατα. Ἐπειτα ἦτο στρατηγός τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν φοβερὰν μάχην τῶν Πλαταιῶν. Κατόπιν ἔγεινεν ἀρχηγός τῶν πολεμικῶν δυνάμεων τῆς Ἑλλάδος καὶ προσδιώρισε τόσον δικαίως τὰ χρήματα τὰ ὅποια ἐκάστη πόλις ἔπρεπε νὰ συνεισφέρει, ὥστε ἅπαντες ἠὲ χάριστήθησαν καὶ ἔκτοτε τοῦ ἔδωκαν τὸ ὄνομα δίκαιος. Ὁ Ἀριστείδης ἐκτὸς τῆς ἐκτάκτου δικαιοσύνης του ὑπῆρξε καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειότερους στρατηγούς καὶ πολιτικούς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀγαπήσας τὴν πατρίδα του καὶ ἐργασθεὶς ὑπὲρ αὐτῆς ὅπως κανεὶς ἄλλος, ἕνεκα δὲ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀρετῶν του, ἀπέθανε πᾶμπωτος ἐν Ἀθήναις τῷ 468 πρὸ Χριστοῦ.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ. — Περίφημος ἦρος τῶν Μεσσηνίων. Κατὰ τὸν δεύτερον πόλεμον τῶν Μεσσηνίων κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν ὁ Ἀριστομένης ἐνίκησε πολλὰκις αὐτοὺς καὶ κατάρθωσε νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς Σπάρτης, ἀλλ' ἐκεῖ ἐνίκηθη, συνελήφθη καὶ ἐρρίφθη ἐντὸς βραχέου ἀπὸ τὸ ὅποιον κατάρθωσε παραδόξως νὰ ἐξέλθῃ σῆος. Τότε οἱ Σπαρτιάται ἀνέλαβον θάρρος καὶ ἐξεστράτευσαν κατὰ τῆς Μεσσηνίας, ὁ δὲ Ἀριστομένης ἐνόησας ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντισταθῇ, ἐκλείσθη μὲ τοὺς ἰδικούς του εἰς τὸ ὑψηλὸν φρούριον τῆς *Εἴρας* τὸ ὅποιον ὑπερησπίσθη μὲ ἔκτακτον γενναϊότητα ἐπὶ 11 ἔτη· ἀφ' οὗ δὲ ἐκυριεύθη ἐπὶ τέλους καὶ αὐτὸ ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτας, ὁ Ἀριστομένης κατάρθωσε νὰ φύγῃ καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ρόδον ὅπου καὶ ἀπέθανε.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΥΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἀριστομένην, 25 χωρία καὶ 5,780 κατοίκους.

ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΣ. — Ἕλλην ἀστρονόμος ἀπὸ τὴν Σάμον γεν-

νηθεὶς τῷ 250 πρὸ Χριστοῦ. Ἐἶνε ὁ πρῶτος ὁ ὅποιος ἐνόησεν ὅτι ἡ γῆ κινεῖται περίξ τοῦ ἡλίου. Ἐγραψε δὲ σπουδαιότατον σύγγραμμα περὶ τοῦ μεγέθους καὶ τῶν ἀποστάσεων τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης.

ΑΡΙΣΤΙΠΠΟΣ. — Ἕλλην φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, γεννηθεὶς εἰς τὴν Κυρήνην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Μίρος τῆς ζωῆς του ἐπέρασεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ τυράννου τῶν Σηρακυσῶν Διονυσίου. Αἱ φιλοσοφικαὶ του γνώσεις ἐσχημάτισαν τὴν λεγομένην Κυρηναϊκὴν Σχολήν, ἣτις ἐπρέσβευεν ὅτι σκοπὸς τῆς γενήσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε ἡ ἡδονὴ καὶ ἡ διασκέδασις, καὶ ὅτι ἡ ἡδονὴ τοῦ σώματος εἶνε ἀνωτέρα ἀπὸ τὴν ἡδονὴν τοῦ πνεύματος. Οἱ φίλοι του τὸν κατέκριναν πολλὰκις διότι ἦτο φίλος τοῦ τυράννου Διονυσίου, ἀλλ' ὁ Ἀριστιππος ἀπεκρίνετο: «Τί θέλετε νὰ κάμω; ὅμιλῶ εἰς τὴν Αὐλὴν μὲ τὴν γλῶσσαν τῆς Αὐλῆς καὶ εἰς τὸν λαόν, μὲ τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ». Ὅταν δὲ ἄλλοτε διὰ νὰ ἐπιτύχῃ μίαν χάριν ἠναγκάσθη νὰ πείσῃ εἰς τοὺς πόδας τοῦ τυράννου καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ, ἔλεγε: «Δὲν εἶνε ἰδικόν μου σφάλμα ἂν αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος ἔχει τὰ αὐτὰ εἰς τὰ πόδια του».

ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ — Βασιλεὺς τῆς ἀρχαίας Μεσσηνίας. Ἐπολέμησε κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν ἐπὶ εἴκοσιν ὀλόκληρα ἔτη, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠννοεῖτο ὑπὸ τῆς τύχης, ἐθυσίασε τὴν ἰδίαν του θυγατέρα διὰ νὰ ἐξιλεώσῃ τοὺς θεούς· ἀφοῦ ὅμως καὶ πάλιν ἐνίκηθη, ἠτοκτόνησεν ἐξ ἀπελπισίας ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς κόρης του.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ. — Ὁ περιφημότερος καὶ ἐνδοξώτερος ὅλων τῶν φιλοσόφων τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ κόσμου ἴσως ὀλοκλήρου, ἰδρυτὴς τῆς Σχολῆς τῶν *Περιπατητικῶν*. Ἐγεννήθη εἰς τὰ Στάγειρα τῆς Μακεδονίας τῷ 384 πρὸ Χριστοῦ καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Χαλκίδα τῷ 322. Ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος ἐπὶ 20 ἔτη, κατόπιν δὲ ἔγεινε διδάσκαλος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁ ὅποιος ἔλεγε κατόπιν: «Ὅφείλω τὴν ζωὴν μου εἰς τὸν πατέρα μου, ἀλλ' ἂν βασιλεύω ἐνδοξος, τὸ ὀφείλω εἰς τὸν Ἀριστοτέλην». Αἱ φιλοσοφικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Ἀριστοτέλους διαφέρουν ἐντελῶς ἀπὸ τῆς

ἀρχὰς τοῦ Πλάτωνος. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀσχολεῖται εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, σπουδάζων ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς φύσεως καὶ ἀνοίγει τὴν νέαν ὁδὸν τὴν ὁποίαν ἔκτοτε ἀκολουθοῦν αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι. Ὁ Ἀριστοτέλης δὲν ἀφῆκε τίποτε ἀνεξερεύνητον. Ἡ λογικὴ, ἡ ψυχολογία, ἡ πολιτικὴ, ἡ μεταφυσικὴ, ἡ ἠθικὴ, ἡ ρητορικὴ, τὰ φυσικὰ μυστήρια, ἡ ποιητικὴ, ἡ φυσικὴ ἱστορία, ἡ μετεωρολογία, ἡ ζωγραφικὴ, ἡ μηχανικὴ καὶ πᾶν ὅ, τι ἄλλο ἐγέννησεν ἢ ἀνεκάλυψεν ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Ἀριστοτέλης τὰ ἐμελέτησε, τὰ ἐξήτασε καὶ ἔγραψεν ἐπ' αὐτῶν τὰ σοφώτερα τῆς ἀρχαιότητος συγγράμματα.

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ.— Περὶφημος Ἀθηναῖος κωμικὸς ποιητὴς γεννηθεὶς τῷ 450 πρὸ Χριστοῦ. Ἐγράψε πλείστας θαυμαστάς κωμωδίας, τῶν ὁποίων σπουδαιότεραι εἶνε 10. Ἐπειδὴ ὅμως ἐσατύριζε πρόσωπα πολιτικὰ ἐπὶ τοῦ θεάτρου, ἐψηφίσθη νόμος, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύθη ν' ἀναφέρονται εἰς τὰς κωμωδίας γνωστὰ ὀνόματα. Μετὰ τοῦτο ὁ Ἀριστοφάνης κατέγεινε πλέον νὰ σατυρίζῃ τὰ ἦθη καὶ ἔδρυσεν οὕτω πῶς τὴν νέαν κωμωδίαν, ἡ ὁποία ἀκόμη καὶ σήμερον δὲν μετεβλήθη. Ἀπέθανε τῷ 380 π. Χριστοῦ.

ΑΡΙΩΝ.— Περὶφημος Ἕλληνας λυρικὸς ποιητὴς, εὐφρενέτης τοῦ *διθυράμβου* δηλαδὴ τοῦ θρησκευτικοῦ ἔσματος πρὸς τὸν θεὸν τοῦ οἴνου Βάκχου. Ὁ Ἀρίων ἤκμασε κατὰ τῷ 626 πρὸ Χριστοῦ. Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ Ἀρίων ἐφρονεῖτο ἀπὸ τοὺς ναύτας πλοίου τινος μὲ τὸ ὁποῖον ἐταξείδευε, διότι εἶχε μαζί του μεγάλην πλοῦτην τὰ ὅποια τοῦ ἀφῆρσαν οἱ ναῦται ρίψαντες αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ἕνα δελφίνι δὲ, τὸ ὁποῖον εἶχε μαγευθῆ ἀπὸ τὴν λύραν του, τὸν ἐπῆραν ἐπάνω εἰς τοὺς ὄμους του καὶ τὸν ὠδήγησεν ἕως εἰς τὸ Τέναρρον. Ἀπὸ τὰ ἔργα τοῦ Ἀρίωνος πολὺ ὀλίγα ἐσώθησαν μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

ΑΡΚΑΔΙΑ.— Εἰς ἀπὸ τοὺς 5 νομοὺς τῆς Πελοποννήσου κατέχων τὸ κέντρον αὐτῆς. Ἡ Ἀρκαδία εἶνε χώρα μεσόγειος συνορεύει δὲ πρὸς Β. μὲ τὴν Ἀχαΐαν, πρὸς Δ. μὲ τὴν Ἠλείαν καὶ τὴν Μεσσηνίαν, πρὸς Ν. μὲ τὴν Λακωνίαν καὶ πρὸς Α. μὲ τὴν Ἀργολίδα καὶ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον. Ἀπὸ τοὺς ἄλλους νομοὺς

χωρίζεται μὲ βουνὰ ὑψηλὰ καὶ δύσβατα ἀπὸ τὴν Ἀχαΐαν καὶ τὴν Ἠλείαν τὴν χωρίζει ὁ Ὄλιος (Ἐρύμανθος, 2220 μέτρα,) ἀπὸ τὴν Ἀργολίδα καὶ Κορινθίαν ἢ Κυλλήνην (Ζήρεια, 2101 μ.) καὶ τὸ Παρθένιον (1800 μ.) ἀπὸ τὴν Λακωνίαν τὸ Μαλεβό (Πάρων, 1960 μ.) καὶ ἀπὸ τὴν Μεσσηνίαν τὰ Νόμια ἢ Τετράζι (1390 μ.) Οὕτω πῶς ἡ Ἀρκαδία εἶνε ἐντελῶς σχεδὸν χωρισμένη ἀπὸ τὰς ἄλλας χώρας τῆς Πελοποννήσου· περιέχει δὲ καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς πολλὰ ὑψηλὰ ὄρη: τὴν Μαδάραν (Θαυμάσιον 1600 μ.), τὴν Ὀστρακίαν (Ἅγιος Ἡλίας, 1981 μ.) καὶ τὴν Ἀπάνω Χρέπαν (Μαίναλος, 1850 μ.) τὰ ὅποια τὴν σκεπάζουν κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ τὴν κάμνουν μίαν ἀπὸ τὰς ὀρεινοτέρας χώρας τῆς Πελοποννήσου· ἔχει ὅμως καὶ μεγάλας ὑψηλὰς πεδιάδας καὶ ὀροπέδια, τὰ ὅποια εἶνε κελῶς καλλιεργημένα.

Ἡ Ἀρκαδία ἔχει νερὰ ἄφθονα καὶ πολλοὺς ποταμοὺς καὶ ξηροποτάμους, ὁ Ἀλφειὸς (Ρουφιᾶς) εἶνε ὁ μέγιστος ὄλων, ὅστις καταλαμβάνει μὲ τοὺς παραποτάμους του ὅλον τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ νομοῦ· ἀπὸ τὰ βουνὰ τῆς Ἀρκαδίας πηγάζει καὶ ὁ Πάμισος τῆς Μεσσηνίας καὶ ὁ Εὐρώτας τῆς Λακωνίας. Εἰς δὲ τὸν Ἀργολικὸν κόλπον χύνονται πολλοὶ μικρότεροι χειμαρροπόταμοι πηγάζοντες ἀπὸ τὸ Μαλεβό καὶ τὸ Παρθένιον καὶ ποτίζοντες ἀφθόνως τὴν ἐπαρχίαν τῆς Κυνουρίας.

Ἡ Ἀρκαδία ἔχει κλίμα ὑγιεινὸν καὶ εἰς μὲν τὰ ὑψηλὰ μεσόγεια εἶνε ψυχρὸν εἰς δὲ τὰ πεδινὰ καὶ τὰ παράλια τοῦ Ἀργολικοῦ μέτριον, ὁ δὲ χειμὼν βαρὺς καὶ χιονώδης ἐπὶ τῶν ἀρκαδικῶν βουνῶν. Τὸ ἔδαφος τῆς χώρας εἶνε γονιμώτατον, παράγει δὲ οἶνους ἀφθόνους, καπνόν, πατάτας, χασις καὶ τρέφει πολυάριθμα ποίμνια προβάτων καὶ αἰγῶν.

Ὁ νομὸς τῆς Ἀρκαδίας ἔχει ἔκτασιν 4301 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων καὶ 150,000 κατοίκους, διαιρεῖται δὲ εἰς 4 μεγάλας ἐπαρχίας καὶ περιέχει 33 δήμους μὲ 350 πόλεις κωμοπόλεις καὶ χωρία καὶ 15 μοναστήρια.

Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἡ Ἀρκαδία κατωφεῖτο ἀπὸ λαὸν πολεμικὸν καὶ ποιμενικόν, ἐφημίζοντο δὲ οἱ ἄνδρες τῆς

διὰ τὴν εὐρωστίαν καὶ τὸ ὑψηλὸν τῶν ἀνάστημα πρᾶγμα, τὸ ὅποτον ἀκόμη καὶ σήμερον παρατηρεῖται εἰς τοὺς γησίους ὄρεινους Ἀρκαδάς.

Ἡ Ἀρκαδία εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρξεν ἡ μόνη χώρα ἡ ὁποία ἔλαβε τὰς μικροτέρας μεταβολὰς ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἐπιδρομὰς τὰς ὁποίας ὑπέστη ἡ Ἑλλάς, καὶ τοῦτο ἕνεκα τοῦ ὄρεινου καὶ δυσβάτου αὐτῆς καὶ τοῦ ἀνδρείου λαοῦ ὅστις τὴν κατῴκει. Ὡς Κράτος ἡ Ἀρκαδία εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους δὲν ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Μακεδόνων ἡ Ἀρκαδία διηρέθη εἰς πολλὰ μέρη φίλα καὶ ἐχθρὰ τῆς Μακεδονικῆς κυριαρχίας. Ὅταν ἐπῆλθον οἱ Ρωμαῖοι πολλαὶ πόλεις τῆς Ἀρκαδίας, καὶ ἰδίως ἡ Μεγαλόπολις, ἀπετέλεσαν μέρος τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ἀπ' οὗ δὲ ἡ Ἑλλάς κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ἤοχισε καὶ ἡ Ἀρκαδία νὰ παρακμᾷ ἐντελῶς. Κατόπιν ἦλθον οἱ Φράγκοι ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν νὰ τὴν κατακτήσουν, διότι οἱ Ἀρκαῖδες ἀντέστησαν δυνατὰ εἰς τὰ σχέδια τῶν τοὺς ἐβόηθει δὲ καὶ ἡ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία. Τελευταῖον κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους μὲτ' ἡμῶν τὴν λοιπὴν Πελοπόννησον, κατὰ δὲ τὴν ἐπανάστασιν ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος αἱ ὁποιαὶ ἐγέννησαν τοὺς μεγαλειτέρους στρατηγούς καὶ τοὺς ἀνδρειότερους πολεμιστὰς μας.

ΑΡΚΑΔΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Γερακάριον, 3 χωρία καὶ 3250 κατοίκους.

ΑΡΚΑΝΣΑΣ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς βορείου Ἀμερικῆς. ἔχει ἔκτασιν 135,187 τετραγ. χιλιομέτρων καὶ κατοίκους 810,000 ἐκ τῶν ὁποίων 210,000 εἶνε ἐντόπιοι Ἰνδοί. ἔχει βουνὰ χαμηλὰ, φυτείας μεγάλας βάμβακος καὶ σιτηρῶν, πολλὰς ἰαματικὰς πηγὰς θερμῶν ὑδάτων, πλούσια μεταλλεῖα ἀνεκμετάλλευτα, πλεῖστα ἀγρία ζῶα, βουβάλους, ἄρκτους, λύκους, ἐλάφους, κάστορας κ. τ. λ., ποταμοὺς μεγάλους: τὸν Ἀρκάνσορ (3000 χιλιομέτρα, παραπόταμον τοῦ Μισισσιππῆ) τὸν Οὐάιτ-Ρίβερ καὶ πολλοὺς ἄλλους. Πρωτεύουσα τῆς Πολιτείας εἶνε ἡ Λιτλε-Ροκ μὲ 13185 κατοίκους καὶ ἀρκτετὰ ἀνε-

πτυγμένον ἐμπόριον. ἔχει δὲ ἡ Ἀρκάνσα εἰσαγωγικὸν ἐμπόριον ἀξίας 1 1)2 ἑκατομ. δολαρίων καὶ ἐξαγωγικὸν 1)2 ἑκατομμυρίου καὶ 1300 χιλιομέτρα σιδηροδρόμων. — Διαιρεῖται εἰς 74 κομητείας, ἔχει Γερουσίαν ἐκ 31 μελῶν καὶ Βουλὴν ἐξ 93 μελῶν, τὰ ὅποια καθὼς καὶ ὁ διοικητὴς ἐκλέγονται κατὰ διετίαν, ἀποπέλλει δὲ ἡ πολιτεία αὕτη εἰς τὸ γενικὸν Συνέδριον τῆς Οὐάσιγκτωνος 2 Γερουσιαστὰς καὶ 4 ἀντιπροσώπους.

ΑΡΚΤΟΣ (ἀρκούδα). — Τὸ μέγα αὐτὸ τετράποδον, ἐξαιρετικῶς ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα σαρκοφάγα, ἔχει κρέας ἀρκτετὰ νόστιμον. Κατασκευάζουν ἀπ' αὐτὸ μπιγτέκια, κοτελέττες κτλ. τὰ ὅποια εἶνε περιζήτητα ὄχι τόσον διότι εἶνε ὠραῖα τὴν γεῦσιν ἀλλὰ διότι εἶνε σπάνια. Ἀλλὰ τὸ νοστιμώτερον μέρος τοῦ κρέατός τῆς εἶναι ὁ μηρὸς ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ σπάνιον φαγητόν. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν συνθιζονται τὰ ζαμπὸν τῆς ἄρκτου, καὶ στέλλουν μαλιστα ἐξ αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην ὅπου χρησιμεύουν ὡς φαγητὸν πολυτελείας.

Τὸ πάχος τῆς ἄρκτου ἅμα ἀπαλλαγῆ ἀπὸ μίαν ἰδιάζουσαν μυρουδιὰν τὴν ὁποίαν ἔχει, εἶνε γλυκὺ καὶ εἴμπορεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ κοινὸν βούτυρον. Εἴμποροῦμεν δὲ νὰ τὸ κάμωμεν νὰ μὴ μυρίζῃ ἂν τὸ διαλύσωμεν, καὶ, ὡς εἶνε ἀκόμη πολὺ θερμὸν, ρίψωμεν ἐντὸς αὐτοῦ ἄλας καὶ ὕδωρ. τότε ἀκούομεν ζωηρὸν κρότον, ἐξέρχεται δὲ συνάμα πυκνὸς καπνὸς μετὰ τοῦ ὁποίου φεύγει καὶ ἡ ὄσμη.

Ἐκτὸς τῆς γνωστῆς κοινῆς ἄρκτου, ὑπάρχουν καὶ πολλὰ ἄλλα εἶδη αὐτῆς ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότερα εἶνε ἡ λευκὴ ἄρκτος ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὰς παγωμένας θαλάσσας τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ λευκὴ ἔχει μῆκος 1 1)2 ἕως 2 μέτρων καὶ βάρους 1000 1500 λιτρῶν, τρέφεται δὲ μὲ καρπούς, σπόρους, καὶ πτώματα. Ἡ ἄρκτος ἐξημερώνεται εὐκόλως καὶ τρέφεται πρὸ πάντων μὲ

Ἄρκτος

χόρτα. Ἐν εἶδος ἄρ κτου τὸ ὅποσον ἔχει χρώμα στακτερόν ζῆ 50 ἔτη εὐρίσκεται δὲ τὸ ζῶον τοῦτο εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου πλὴν τῆς Αὐστραλίας.

ARMANSPERG Λουδοβίκος. — Βαυαρὸς πολιτικὸς ὁ ὅποτος ἦτο μέλος τῆς ἀντιβασιλείας τῆς Ἑλλάδος. Προήχθη ταχέως εἰς τὰ ἀνώτερα ἀξιώματα τῆς Βαυαρίας καὶ ἔγεινεν ἐπανελημμένως ὑπουργός. Ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μαζί με τὸν Ὅθωνα, ὅταν δὲ οὗτος ἔγεινεν ἐνήλιξ ὁ Ἄρμανσπεργ ἐδιώχθη ἐκ τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Βαυαρίαν ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1853. Ὡς μέλος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιβασιλείας ὁ Ἄρμανσπεργ ἦτο φίλος τῆς Ἀγγλικῆς πολιτικῆς καὶ συνετέλεσε τὰ μέγιστα νὰ διαίρησθαι τὸ ἔθνος εἰς κόμματα ἀνήκοντα εἰς τὰς πολιτείας τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ λαὸς δὲν ἦτο εὐχαριστημένος ἐκ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ.

ARMENIA. — Μεγάλῃ καὶ βουνώδῃ ἐπαρχίᾳ τῆς Ἀσίας ἀνήκουσα μέρος εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ μέρος εἰς τὴν Ρωσσίαν μαζί με τὸ περίφημον φρούριον Κάρς. Ἐχει βουνὰ ὑψηλά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἱερὸν Ἄραρὰτ εἰς τὸ ὅποσον ἐστάθη, κατὰ τὴν Γραφήν, ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε καὶ ποταμοὺς μεγάλους, τὸν Τίγριν καὶ τὸν Εὐφράτην, τὸν Κύρον καὶ τὸν Ἀράξην. — Σπουδαιότεραι αὐτῆς πόλεις εἶνε ἡ Ἐρζερούμ καὶ ἡ Βάνη εἰς τὴν Τουρκικὴν, ἡ Ἐτσμαντζίν, τὸ Κάρς καὶ ἡ Ἐριβάνη εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἀρμενίαν. — Οἱ Ἀρμένιοι πιστεύεται ὅτι καταγόνται ἀπὸ τοὺς ἐγγόνους τοῦ Νῶε, ἔχουν δὲ ἰδιαίτεραν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ ἰδιαίτερον Πατριάρχην. Ἄλλοτε ἡ Ἀρμενία ἦτο ἐπαρχία τῆς Περσίας. Ἐπειτα ἔγεινε κτῆμα τῶν Πάρθων, τῶν Ρωμαίων, τῶν Βυζαντινῶν, τῶν Τούρκων κ.τ.λ. τελευταίως δὲ διενεμήθη μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Τουρκίας, ἡ δὲ Περσία μικρὸν μέρος αὐτῆς τὸ ὅποσον κατεῖχε τὸ παρεχώρησε καὶ αὐτὴ εἰς τὴν Ρωσσίαν. Σήμερον κατοικεῖται ἀπὸ 2 ἑκατομμύρια κατοίκους καὶ εἶνε χώρα πολὺ εὐφορος, τρέφει δὲ καὶ πολλὰ ποίμνια.

ARMENIOY δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λαρίσσης ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Γκερλί, 16 χωρία καὶ 4185 κατοίκους.

ARNAKI. — Ἐπὶ τέσσαρας μῆνας τὸ ἀρνάκι πρέπει νὰ τρέφεται με γάλα, κατόπιν δὲ τὸ συνειθίζουσι σιγὰ σιγὰ νὰ τρώγῃ χόρτα χλωρὰ· τὸ ἀρνάκι προσβάλλεται συχνὰ ἀπὸ πυρετὸν καὶ τότε ἀρχίζει νὰ μὴν τρώγῃ, τὸ μέτωπόν του κρυώνει καὶ τὸ σῶμά του ἀδυνατίζει. Τότε πρέπει νὰ τὸ χωρίζωμεν ἀπὸ τὴν μητέρα του καὶ νὰ τὸ τρέφωμεν με γάλα ἀνακατωμένον με βρόχινον ὕδωρ.

Διὰ νὰ τρώγεται τὸ ἀρνάκι πρέπει κατ' ἐλάχιστον ὄρον νὰ ἦνε ἐξ ἑβδομάδων. Τὰ καλλίτερα διακρίνονται ἀπὸ τὸ λευκὸν κρέας καὶ τὸ παχὺ στῆθος, ἀλλὰ ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν κυρίως τὸ κρέας του ἔχει τὴν μεγαλειτέραν νοστιμάδα εἶνε ὅταν παρέλθουν 4 μῆνες ἀπὸ τὴν γέννησίν του· μόνον δὲ εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτὴν εἶνε ὀφέλιμον καὶ διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, ἐνῶ συνάμα εἶνε καὶ εὐκολοχωρνευτον.

ARNHΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ χωρίον Μπατσῆ, 4 χωρία, 1 μοναστήριον καὶ 2200 κατοίκους.

ARNOPHYLLON ἡ Κύτισος. — Φυτρώνει εἰς τὰ μέτρια κλίματα, αἱ αἶγες αἱ ἀγελάδες καὶ τὰ πρόβατα ἀγαποῦν πολὺ τὰ φύλλα του. Εὐκόλως μεταφυτεύεται καὶ εὐδουκιμῆται πρὸ πάντων εἰς γῆν ξηρὰν καὶ ἀνυδρον. Τὸ ξύλον του εἶνε μικρὸν καὶ μαυρίζει καθόσον μεγαλώνει, εἶνε δὲ ἀρκετὰ σκληρὸν καὶ χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν διαφόρων τεχνουργημάτων ὡς καὶ μουσικῶν ὀργάνων. Τὰ φύλλα καὶ οἱ κλάδοι του ξηραίνονται χρησιμεύουσι πρὸς τροφήν τῶν ζώων.

AROANIA ἡ Χελμός. — Τὸ τρίτον κατὰ τὸ ὕψος βουνὸν τῆς Πελοποννήσου. Εὐρίσκεται μεταξὺ τῆς Ἐπαρχίας Καλαβρύτων καὶ τῆς Κορινθίας, εἶνε δὲ βουνὸν ἀπόκρημον καὶ πετρώδες, γυμνὸν ἐντελῶς εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη καὶ σκεπασμένον ἀπὸ ἔλατα εἰς τοὺς πρόποδας. Ἡ θεὰ ἀπὸ τῆς Ψηλῆς κορυφῆς (2,355 μέτρα) εἶναι θαυμασία· ἔχει κανεὶς ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του ὄλην σχεδὸν τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τῆς Εὐβοίας μέχρι τῆς Ζακύνθου καὶ ἀπὸ τοῦ Παρνασσοῦ μέχρι τῆς Λακωνίας. Αἱ χαράδραι (λαγκά-

δια) αὐτοῦ εἶνε πάντοτε γεμάται ἀπὸ χιόνος κρυσταλλωμένας καὶ σκληρὰς ὡς πέτρας, τρέφει δὲ τὸ βουνὸν τοῦτο πολλὰ ποίμνια καὶ ἔχει πηγὰς ψυχροτάτου ὕδατος, μόλις 5 ἕως 7 βαθμῶν.

ΑΡΟΑΝΙΑΣ δήμος.—Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρυτῶν. ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Σωποτόν, 7 χωρία, 2 μοναστήρια καὶ 2,180 κατοίκους.

ΑΡΟΝ.—Ὡραῖον φυτὸν τοῦ ὁποίου εἶνε γνωστὰ καὶ καλλι-εργοῦνται δύο διάφορα εἶδη, τὰ ὅποια εἶνε πολὺ περιέργα: τὸ πρῶτον, τὸ ὅποτον λέγεται εὐώδες κάμνει ἄνθη ὅμοια μὲ χωνία ἄσπρα καὶ ἔχει ὀσμὴν εὐωδιστάτην, τὰ δὲ φύλλα του εἶνε ὅμοια μὲ καρδίαν· τὸ δεύτερον εἶδος λέγεται *μυλαγρον* (μυιγοπιᾶστρα), ἔχει ἄνθη μεγαλοπρεπῆ καὶ πολὺ ὠραιότερα ἀπὸ τὸ πρῶτον ἀλλὰ βρωμοῦν φοβερά, εἶνε δὲ τριχωτὸν καὶ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ προσελκύη καὶ νὰ συλλαμβάνη τὰς μύigas.—Τὸ ἄρον πρέπει νὰ φυτεύεται εἰς γῆν ἑλαφρὰν καὶ δροσεράν, διότι εἰς μέρη ξηρὰ δὲν εἴμπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσῃ, περιέχει δὲ καὶ δηλητήριον.

ΑΡΟΤΡΙΩΝΤΑ ΚΤΗΝΗ.—Ἄροτριῶντα ζῶα εἶνε αἱ ἀγελάδες, οἱ βόες, οἱ ἵπποι οἱ ἡμίονοι, οἱ βούβαλοι κ. τ. ὅμ. ὅσα δηλαδὴ μεταχειρίζονται οἱ γεωργοί. Ὁ φόρος τὸν ὅποτον πληρώνομεν διὰ τὰ ἀροτριῶντα κτήνη κανονίζεται κατ' ἔτος ἀναλόγως τῆς ἐσοδείας, ἀλλὰ δὲν εἴμπορεῖ νὰ ᾔνε ποτὲ περισσότερος τῶν 15 δραχμῶν κατὰ κεφαλὴν. Ἡ δὴλῶσις τῶν ζῶων τούτων γίνεται τὸν Ὀκτώβριον, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις μέχρι τέλους Δεκεμβρίου. Ὁ κατάλογος γίνεται ἀπὸ τὸν Οἶκον. ἔφορον ἐντὸς τοῦ Μαρτίου καὶ δὲν ἐπιτρέπεται καμμία μεταβολὴ αὐτοῦ, ἔστω καὶ ἂν κανὲν ἀπὸ τὰ δηλωθέντα ζῶα ἔπαυσε νὰ χρησιμοποιῆται εἰς τὸ ὄργωμα ἢ ἔχῃθῃ.

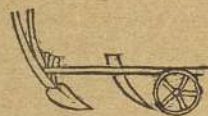
ΑΡΟΤΡΟΝ (ἀλέτρι).—Τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο τὸ χρησιμώτατον εἰς τοὺς γεωργούς ἐτελειοποιήθη καταπληκτικῶς κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους. Τὰ σημερινὰ ἄροτρα ἔχουν δύο ρόδες, ἓν τεμάχιον σιδήρου μυτερόν καὶ τὸ ὑννίον. Τὰ μεταχειρίζονται δὲ προσδένοντες εἰς τὸν ζυγὸν βόας ἢ ἵππους, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ

ἄλλα τελειότερα τὰ ὅποια κινοῦνται μὲ ἠλεκτρισμόν, δύναται δὲ νὰ τὰ διευθύνῃ εἰς μόνον ἄνθρωπος.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἄροτρον εἶνε ἀτελέστατον ἰδίως διότι τὸ ὑννίον του δὲν κατασκευάζεται ὅπως πρέπει· καὶ ἔνεκα τούτου δὲν εἶνε κατέλληλον νὰ σκάψῃ ὅσον πρέπει βαθειὰ τὸ ἔδαφος.

Ὅργώματα ἔχομεν τριῶν διαφόρων εἰδῶν ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ποιότητος τοῦ ἔδαφους.

1) Ὅταν θέλομεν νὰ ξεριζώσωμεν τὰ ἐπιβλαβῆ χόρτα τὰ ὅποια φυτρῶνουν ἀνάμεσα εἰς τὰς φυτείας μας, περνοῦμεν τὸ ἀλέτρι μεταξὺ τῶν φυτῶν μας καὶ ἑλαφρὰ-ἑλαφρὰ κόπτομεν τὰ βλαβερὰ χόρτα.

2) Τὸ σκάλισμα ἢ βοτανισμὸς ἔχει καὶ αὐτὸ σκοπὸν ν' ἀφαιρῇ τὰ ξένα χόρτα ἀπὸ τὰ χω-
ράκια διὰ νὰ μὴ βλάψουν τὴν φυτείαν μας. Τὰ χόρτα ταῦτα ἢ θερίζονται μὲ τὸ χερί ἢ κόπτονται καὶ ἐκβάλλονται μὲ τὸ σκαλιστήρι.

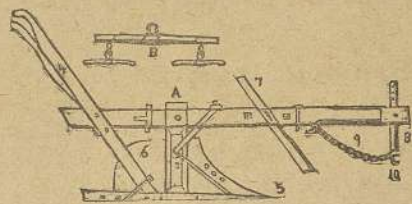
Ἄροτρον ἑλληνικόν.

3) Τὸ κυρίως ὄργωμα διὰ τοῦ ὁποίου τὸ χῶμα κόπτεται εἰς τεμάχια ἴσα μὲ πλίνθους (τὰ κουτρού-
λια), σχηματίζονται δὲ καὶ μικροὶ λοφίσκοι ἀπὸ χῶμα γύρω εἰς κάθε φυτὸν εἰς σχῆμα χωνίου μὲ τὸ ὅποτον ἐν-
δύεται ὁ κλώνος του.

Τὰ καλλίτερα ἄροτρα εἶνε τὰ ἀγγλικὰ καὶ τὰ βελγικὰ, τὰ ὅποια σύγκεινται ἀπὸ πολὺ ὀλίγα τεμάχια καὶ εἶνε λίαν εὐκολομεταχειρίσιμα.

Ἐν ἀπὸ τὰ τελειότερα ἄροτρα παριστᾷ ἡ εἰκὼν «Νέον ἄροτρον».—Τὸ 1, εἶνε τὸ σταβᾶρι ἢ κουτροῦρι τὸ ὅποτον ἐδῶ εἶνε μονοκόμματον καὶ ὄχι ἀπὸ δύο ξύλα ὅπως εἰς τὰ ἰδικὰ μας ἄροτρα.—Τὸ 2, εἶνε τὸ ἀλετροπόδι τὸ ὅποτον ἐνώνεται μὲ τὸ σταβᾶρι διὰ τοῦ ξύλου 3.—Τὸ 4, εἶνε τὸ χεροῦλι, τὸ ὅποτον ἔχει δύο ἄκρα ἀπὸ τὰ ὅποια ὁ γεωργὸς τὸ κρατεῖ μὲ τὰς δύο χεῖρας.—Τὸ 5, εἶνε τὸ ὑννίον τὸ ὅποτον ἐμβαίνει μέσα εἰς τὸ ἀλετροπόδι.—Τὸ 6, εἶνε τὸ ξυλαῦρι ἢ φτερό, τὸ ὅποτον εἶνε

γυριστό διὰ νὰ περᾶ τὸ χῶμα καὶ νὰ τὸ γυρίζῃ. — Τὸ 7, εἶνε ἡ κοπίε, δηλαδὴ κοπτερός σίδηρος ὁ ὁποῖος ἀναβιοκαταβαίνει καὶ ἀποκόπτει τὰ χόρτα τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν τὸ ἀλέτρι νὰ περᾶ. τὰ ἑλληνικὰ ἄροτρα δὲν ἔχουν τοιαύτην κοπίδα. — Τὸ 8 εἶνε καρὼν ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ σταβαρίου καὶ χρησιμεύει διὰ νὰ ἀνυψοῦται καὶ καταβιβάζεται τὸ ἄροτρον. — Τὸ 9, εἶνε ἀλυσίδα ἢ ὁποῖα ἐνώνει τὸν καρὼνα καὶ τὸ σταβάρη. — Τὸ

Νέον ἄροτρον

10 εἶνε ἀγκίστρι ἀπὸ τὸ ὁποῖον κρεμοῦν τὸν σταυρὸν εἰς τὸν ὁποῖον ζεύγονται τὰ ζῶα. Ὁ σταυρὸς εἶνε ὁμοῖος ὅπως καὶ εἰς τὰ ἰδικά μας ἄροτρα. Ἴδου λοιπὸν ἐν ἀλέτρι ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ προμηθευ-

θοῦν ὅλοι οἱ γεωργοὶ μας διὰ νὰ γίνεταί ἡ ἐργασία των καὶ καλλιτέρα καὶ ταχύτερα, ἀφ' οὗ ἀκόμη δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μεταχειρισθῶμεν ἄροτρα μὲ ἠλεκτρισμόν.

ΑΡΟΥΡΑΙΟΙ. — Οἱ Ἄρουραῖοι εἶνε εἶδος ποντικῶν τῶν κάμπων καὶ ἔχουν μέγεθος 10 ἕως 12 πόντων καὶ οὐρὰν μακρὰν 14 πόντους. Ἡ μύτη των εἶνε ὀξυτάτη (μυτερή) οἱ ὀφθαλμοὶ των μεγάλοι καὶ ἐξέχουν καὶ τὰ αὐτῖα των πλατέα. Ζοῦν μέσα εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰ χωράφια καὶ ἔχουν τὸ ἰδίωμα νὰ σκάπτουν τὸ καλοκαίρι τὸ ἔδαφος πλησίον καὶ κάτω ἀπὸ τὰς ρίζας τῶν φυτῶν καὶ τῶν δένδρων. τὸν δὲ χειμῶνα καταφεύγουν εἰς τοὺς ἀλευρομύλους καὶ εἰς τὰς οἰκίας τῶν χωρίων. Οἱ Ἄρουραῖοι φέρουν μεγάλας καταστροφὰς εἰς τὰ χωράφια, εἰς τὰ σιτηρὰ καὶ εἰς τὰς φυτείας γενικῶς, καὶ εἶνε μία ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας πληγὰς τῆς γεωργίας. Πολὺ συχνὰ ἐπισκέπτονται τὰ σπαρτὰ τῆς Θεσσαλίας καὶ καταστρέφουν τὰ πάντα. Καταστρέφονται δὲ μὲ ἀρσενικόν, μὲ ἐμετικὰ καρῦδια καὶ μὲ θειοῦχον ἄνθρακα.

Ἄρουραῖος

ΑΡΙΑΝΟΣ ΦΛΑΒΙΟΣ. — Σπουδαῖος Ἕλληνας Γεωγράφος καὶ ἱστοριογράφος γεννηθεὶς τῷ 105 μετὰ Χριστὸν εἰς τὴν Νικομήδειαν. Ἐπηρέτησεν εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν στρατὸν καὶ ἔγεινε πολίτης Ῥωμαῖος ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, κατόπιν δὲ Κυβερνήτης τῆς Καπαδοκίας, Ὑπατος καὶ Γερουσιαστής. Ἀπὸ τὰ πολυάριθμα ἔργα του σώζονται σήμερον μόνον πέντε, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα εἶνε περιηγήσεις καὶ ἱστορικαὶ μελέται. Ἐγραψε καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν πολέμων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

ΑΡΣΑΚΗΣ Ἀπόστολος. — Ἡπειρώτης ἰατρός καὶ λόγιος. Ἐγεννήθη τῷ 1792 εἰς τὴν Χοταχόβαν, ἐσπούδασε τὴν ἱατρικὴν εἰς Χάλλην τῆς Γερμανίας, ἔγραψε πολλὰ ἀξιοσπούδαστα ἔργα ἱατρικὰ καὶ φιλολογικὰ. Εἰς τὴν Βλαχίαν κατόπιν ἔγεινε βουλευτής, καὶ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, ὑπουργὸς καὶ Πρωθυπουργὸς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἡγεμόνος Κούζα. Ὁ Ἀρσάκης εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειότερους εὐεργέτας τῆς πατρίδος τοῦ Ἑλλάδος, διότι δαπάναις αὐτοῦ ἐκτίσθη καὶ τὸ Ἀρσάκειον καὶ πολλὰ ἄλλα χρήματα ἐδώρησε χάριν τῆς παιδείας ἐν Ἑλλάδι καὶ τῇ ἰδιαιτέρᾳ του πατρίδι Χοταχόβαν.

ΑΡΣΕΝΙΚΟΝ. — Εἶνε μέταλλον τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν εὐρίσκεται καθαρὸν, ἀλλὰ ἀνάμικτον μὲ κοβάλτιον, νίκελ ἢ θεῖον, ἔχει χρῶμα βαθύ στακτὸ καὶ γυαλίζει, δὲν ἔχει δὲ μῆτε ὀσμὴν μῆτε γεῦσιν.

Ἄν λάβωμεν ἑσωτερικῶς 1)40 ἢ 1)20 τοῦ σιταρίου ἐρεθίζεται ὁ στόμαχος ὅπως ἀπὸ τὸ σκόροδον καὶ τὸ πιπέρι· αἱ γυναῖκες τῆς Στυρίας κάμνουν μεγάλην χρῆσιν τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ ὀφελοῦνται κατὰ πολὺ. Ἄλλ' ὅταν κανεὶς συνηθίσῃ τὸ ἀρσενικόν, δὲν πρέπει νὰ τὸ παύῃ ἀποτόμως ἀλλὰ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀφ' οὗ ὀλιγοστεύσῃ τὴν δόσιν.

Τὰ κουνέλια, οἱ χοῖροι, οἱ πετεινοὶ ἂν λάβουν 2—5 χιλιοστὰ τοῦ κόκου γίνονται παχύτεροι.

Ἡ δηλητηρίασις ἀπὸ τὸ ἀρσενικόν μόνον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς θεραπεύεται, ἂν μεταχειρισθῶμεν ὀλίγον ἐμετικόν ὡς πρόχει-

ρον φάρμακον και καυμένην μαγρέζιαν ἕως οὐ ἔλθῃ ὁ ἰατρός. Ἄλλὰ προπάντων ὁ δηλητηριασθεὶς πρέπει νὰ ἐμέσῃ διὰ παντός τρόπου.

ΑΡΤΑ. — Πόλις τῆς Ἠπειροῦ, πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ, τῆς ἐπαρχίας και τοῦ δήμου Ἄρτης. Κεῖται πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἀράχθου, 20 χιλιόμετρα μακρὰν τῆς παραλίας τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. — Εἰς τὴν Ἀρχαιότητα ἡ Ἄρτα ὠνομάζετο Ἀμβρακία ἐξέπεσε δὲ και κατεστράφη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀφ' ὅτου οἱ Ῥωμαῖοι ἐκτίσαν τὴν Νικόπολιν (Πρέβεζαν) και ἔπειτα ἀνεκτίσθη πάλιν μετὰ τὸ ὄνομα Ἄρτα κατὰ τὸ 550—600 μετὰ Χριστὸν και ἤρχισεν ἔκτοτε νὰ ἀναπτύσσεται. Κατὰ τὸ 1100—1200 ἦτο ἔδρα Ἐπισκόπου. Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Δεσποτῶν τῆς Ἠπειροῦ ἡ Ἄρτα ἦτο πόλις μεγάλη και πλουσιωτάτη τότε δὲ φιλοδομήθη και ἡ ἐκκλησία Παναγία ἡ Παρηγορήτισσα και τὸ Παλάτιον τῶν Δεσποτῶν, τοῦ ὁποῖου σώζονται ἀκόμη τὰ εἱρεῖπια. Οἱ τούρκοι τὴν ἐκυρίευσαν και τὴν ἔχασαν πάλιν ἐπανειλημμένως διότι ἦτο πολὺ καλῶς ὠχρωμένη, τὴν κατέλαβον δὲ ὠριμένως πλέον τῷ 1449 και τὴν ἔκαμον ἔδραν βοεβόδα. Τότε ἤρχισε πάλιν νὰ προοδεύῃ ἡ πόλις ἕνεκα τῶν πολλῶν τῆς προϊόντων και τοῦ μεγάλου ἐμπορίου τῆς μετὰ τὴν ἀντικρὺ Ἠπειρον. Κατωκεῖτο δὲ ἡ Ἄρτα τότε (τῷ 1731) ἀπὸ 39—35 χιλιάδας κατοίκους ἐνῶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ τρέχοντος (19ου) αἰῶνος εἶχε μόνον 9000 κατοίκους, οἱ ὁποῖοι ὀλιγόστευσαν κατὰ τὸ τρίτον ὅταν τῷ 1816 ἐπῆλθεν ἡ πανῶλης. Κατόπιν τὴν κατέλαβεν ὁ Ἄλῃ πασσᾶς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὴν ἀφήρεσαν πάλιν οἱ Τούρκοι· κατὰ δὲ τὴν ἐπανάστασιν οἱ Ἄρταῖοι ἔπαθον τὰ πάνδεινα ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μάλιστα μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Πέτα. Μόλις δὲ κατωρθώθη νὰ ἐλευθερωθῇ και νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν 24 Ἰουνίου 1881. — Σήμερον ἡ Ἄρτα ἔχει δύο δημοτικὰ και ἓν ἑλλην. σχολεῖον, γυμνάσιον, Πρωτοδικεῖον, εἰρηνοδικεῖα, ταχυδρομεῖον, τηλεγραφεῖον, προξενεῖα ξένων δυνάμεων, καλὰς οἰκοδομάς, μικρὸν ἐμπόριον και βιομηχανίαν, λαμπρὰν λιθοκτιστον ἀρχαιοτάτην γέφυραν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ

Ἀράχθου διὰ τῆς ὁποίας συγκοινωνεῖ μετὰ τὴν ἀπέναντι Ἠπειρον και 7050 κατοίκους.

ΑΡΤΕΜΙΣ. — Μία ἀπὸ τὰς θεὰς τοῦ Ὀλύμπου, κόρη τοῦ Διὸς και τῆς Λητοῦς και ἀδελφὴ τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸν ὁποῖον εἶχε βοηθήσει εἰς τὸν φόνον τοῦ δράκοντος Πύθωνος, διότι ἦτο μίαν ἡμέραν μεγαλητέρα ἀπ' αὐτόν. Ἐφόνευσε δὲ και πολλοὺς ἄλλους γίγαντας κατόπιν, και τὸ σπουδαιότερον ὄλων, κατέστρεψε μαζί μετὰ τὸν ἀδελφόν τῆς τὰ τέκνα τῆς Νιόβης. Ἡ Ἄρτεμις ἦτο περὶφημος κυνηγός, παρίσταν δὲ δι' αὐτῆς οἱ ἀρχαῖοι τὴν Σελήνην ὅπως διὰ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀπόλλωνος ἀντεπροσώπευον τὸν Ἥλιον. Ἐλκτρεύετο ὡς θεὰ και προστάτις τῶν ἐγκυμονουσῶν γυναικῶν και ἀπεδίδοντο εἰς αὐτὴν ὄλαι αἱ ἰδιότητες τοῦ ἄστρου τῆς νυκτός.

ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ. — Φυτόν κοινότατον εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην και τὴν Ἑλλάδα εἶνε δὲ 100 εἰδῶν. Ὅμοιάζει μετὰ τὸ ἀψύθιον και ἔχει πολὺ ἀσθενῆ μυρωδιὰν και γεῦσιν ὑπόπικρον. Ἡ θαλασσίνη Ἀρτεμισία εἰμπορεῖ νὰ φυτευθῇ και εἰς κήπους ἀν ἀναμιξωμένον μετὰ τὸ χῶμα και ὀλίγον ἄλας. Ἡ παρ' ἡμῖν κοινὴ ἔχει ὕψος ἡμίσεος ἕως ἐνὸς μέτρου, φυτρῶνει εἰς γῆν ἐλαφρὰν και δροσερὰν και ἔχει ὀσμὴν ὁμοιάζουσαν μετὰ τὸ κίτρον. Διὰ νὰ εὐδοκίμησῃ θέλει συχνὰ και ἀφθονα ποτίσματα.

Ἐὰν εἰς μίαν λίτραν ὕδατος ρίψωμεν 15 γραμ. ἀρτεμισίας κατασκευάζομεν πρόχειρον φάρμακον χρησιμεῖον νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ ἔμμηνα.

ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΝ ἀκρωτήριον. — Ἡ βορειοανατολικὴ ἀκρὰ τῆς νήσου Εὐβοίας, ἀπέναντι τῆς Θεσσαλίας, ὅπου ἐγεινῶν τρεῖς ναυμαχίαι τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν προτοῦ γίνῃ ἡ ἐν Σαλαμῖνι. Σήμερον τὸ Ἀρτεμισίον ἀνήκει εἰς τὸν δῆμον Ἰσθμίων πλησίον δὲ τοῦ χωρίου Κορμπάτσι, εἰς τὸν Ἅγιον Γεώργιον εὐρίσκονται τὰ εἱρεῖπια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος (τῆς Προσηφᾶς), ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβε και τὸ ἀκρωτήριον τὸ ὄνομα.

ΑΡΤΕΜΙΣΙΟΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν νήσον Ζάκυνθον, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Φιολίτι, 5 χωρία και 2240 κατοίκους.

ΑΡΤΕΣΙΑΝΑ ΦΡΕΑΤΑ. — Πηγάδια τεχνητὰ τὰ ὁποῖα κατασκευάζονται ἂν τρυπήσωμεν τὸ ἔδαφος μὲ ἰδιαίτερον ἔργα-
λεῖον τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται *γαιοτρύπανη*, ἕως τὸ βάθος ὅπου θὰ
συναντήσωμεν στρώμα ὕδατος· τότε τὸ νερὸν ἀναββαίνει καὶ τὸ
ἀρτεσιανὸν φρέαρ γεμίζει, καίποτε δὲ τὰ νερά ἀναπηδοῦν, ἂν τύχη
νὰ ἔρχονται ἀπὸ πολὺ ὑψηλότερα μέρη. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀρ-
τεσιανῶν δὲν εἶνε πολὺ δύσκολος, ἦσαν δὲ γνωστὰ τὰ τοιαῦτα
πηγάδια πρὸ χιλιάδων χρόνων εἰς τοὺς Κινέζους. Σήμερον τὰ
σπουδαιότερα ἀρτεσιανὰ φρέατα εἶνε τὸ τῆς *Γρειέλης* εἰς τοὺς
Παρισίους τὸ ὁποῖον ἔχει βάθος 549 μέτρων καὶ ἐξάγει 2,400
λίτρας ὕδατος κάθε λεπτόν τῆς ὥρας, ἀναπηδᾷ δὲ εἰς ὕψος 33
μέτρων, καὶ τὸ τοῦ *Πασσὸ* τὸ ὁποῖον ἔχει βάθος 586 μέτρων
καὶ δίδει 8000 λίτρας ὕδατος τὴν ἡμέραν.

ΑΡΤΗΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄρτης, ἔχει δὲ
πρωτεύουσαν τὴν Ἄρταν, 6 χωρία, 2 μοναστήρια καὶ 9,100 κα-
τοίκους.

ΑΡΤΗΣ Νομός. — Τὸ μικρὸν μέρος τῆς Ἡπείρου τὸ ὁποῖον
παρεχωρήθη εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1881 ἐσχμάτισε τὸν
νομὸν τῆς Ἄρτης ὅστις ὑποδιαιρεῖται εἰς 2 ἐπαρχίας καὶ περιέ-
χει 8 δήμους. — Ὁ νομὸς οὗτος ἐκτείνεται μεταξὺ τοῦ βουνοῦ
Πίνδου καὶ τοῦ ποταμοῦ *Ἀράχθου*, δηλαδὴ μεταξὺ Θεσσαλίας
καὶ Τουρκικῆς Ἡπείρου, ἀποτελεῖ δὲ τὰ ΒΔ σύνορα τῆς Ἑλλά-
δος καὶ ἔχει πρὸς μεσημβρίαν τὴν Αἰτωλίαν. Ὀλόκληρος σχεδὸν
σκεπάζεται ἀπὸ βουνὰ πετρώδη καὶ ἄδενδρα, τὸν Πίνδον, τὰ
Ἄγραφα, τὰ Τσουμέρκα κ.τ.λπ. ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων περνᾷ ὁ
ποταμὸς Ἀχελῶος (ἀσπροπόταμος), ἔχει ὅμως καὶ πεδινὰ μέρη
ὀλίγα τὰ ὁποῖα καλλιεργοῦνται ἐπιμελῶς, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον προκόπτει ἐδῶ ἡ κτηνοτροφία, ἡ δὲ συγκοινωνία ἐνεργεῖται
διὰ τῶν στρατιωτικῶν ὁδῶν, διότι δρόμος ἀμαξήτης ὑπάρχει
μόνον μεταξὺ τῆς πρωτεύουσας καὶ τῆς παραλίας (Μενιδίου).

Ὁ Νομὸς Ἄρτης περιέχει σήμερον 55 πόλεις καὶ χωρία, 9
μοναστήρια καὶ 33,000 κατοίκους, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ κατοικοῦν-

τες τὸν δῆμον Καλαρρυτῶν ὀμιλοῦν τὴν βλαχικὴν ἐν ᾧ οἱ λοι-
ποὶ εἶνε ἑλληνόφωνοι.

ΑΡΤΟΚΑΡΠΟΣ. — Ὁ ἀρτοκαρπος ἢ ἀρτοκαρπὸ δένδρον εἶνε
μέγιστον δένδρον εὐρισκόμενον εἰς τὰς βορείας καὶ ἀνατολικὰς
νῆσους τῆς Ὠκεανίας, ἔχει δὲ πολλάκις ὕψος 20 μέτρων. Ὅλα
τὰ μέρη τοῦ δένδρου τούτου περιέχουν χυμὸν ὅμοιον μὲ γάλα,
ἀπὸ τὸν ὁποῖον κατασκευάζεται στερεωτάτη κόλλα, ἀπὸ δὲ τὰ
ἀρσενικά του ἀνθὴ βγαίνει ἐν εἶδος ἴσκας. Ἡ ἐσωτερικὴ φλούδα
τοῦ ὀμοιάζει μὲ ὕψασμα καὶ οἱ ἐντόπιοι τὴν μεταχειρίζονται
πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων. Ἐχει φύλλα πολὺ μεγάλα, μακροῦς
1 μέτρου καὶ πλάτους 45 πόντων, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦντα
ἀντὶ ψιθῶν. — Τὸ δένδρον τοῦτο κάμνει καρποὺς ἴσους, τὸ μέ-
γεθος μὲ κεφαλὴν ἀνθρώπου καὶ ἔχοντας βάρους 2 χιλιογράμμων.
Οἱ καρποὶ οὗτοι τρώγονται ψητοὶ ἢ βραστοὶ
καὶ εἶνε λαμπρὸν φαγητὸν περιέχουν δὲ ἀλεύρι
ἐξαιρετοῦ ποιότητος καὶ εἶνε θρεπτικώτατοι, ὅ-
πως καὶ οἱ σπόροι του, οἱ ὁποῖοι τρώγονται
ψητοί. — Τὰ ξύλα τοῦ ἀρτοκαρποῦ εἶνε χρησι-
μώτατα εἰς τὰς οἰκοδομὰς καὶ εἰς τὰ πλοῖα
πρὸς κατασκευὴν καταρτίων κτλ., ἐπίσης δὲ
καὶ εἰς τὴν λεπτουργικὴν εἶνε χρήσιμα· διότι
εἶνε σκληρὰ καὶ ἀντέχουν εἰς τὸν τόνον.

Ἄρτοκαρπος.

ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ ΔΙΑΙΤΑ. — Ἡ σκόνη τῶν ἀλεύρων, ἡ θερ-
μότης τῶν φούρνων, ἡ δίψα ἐπιφέρουν συχνὰ εἰς τοὺς ἀρτοποιοὺς
περιπνευμονίας καὶ κυνάγχας. Διὰ νὰ ἀποφεύγουν δὲ αὐτὰς τὰς
ἀσθενείας πρέπει νὰ μὴν ἐκτίθενται ἀποτόμως ἀπὸ τὴν ζέστην
εἰς τὸ κρύον, νὰ σκεπάζονται καὶ νὰ ἐνδύονται πάντοτε καλῶς
ἰδίως κατὰ τὸν χειμῶνα. Ὁ ἀρτοποιός, ὅταν εἶνε ἀκόμη ζεστός
ἀπὸ τὴν ἐργασίαν δὲν πρέπει νὰ ἐξέρχεται εἰς τὸν ἀέρα μήτε νὰ
πίνη ψυχρὰ ποτὰ· πρέπει ν' ἀναμιγνύη τὸ νερὸ μὲ ὀλίγον κρασί
ἢ νὰ πίνη μπύραν, διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, αἱ ἀσθένειαι αἱ
ὁποῖαι τὸν προσβάλλουν συντομεῦον πολὺ τὴν ζωὴν του.

ΑΡΤΟΣ. — Διὰ νὰ ᾔνε καλῆς ποιότητος πρέπει νὰ γείνη

καλὰ (να ἦνε καλῶς ἀναίθασμένος), καὶ να εἶνε ἀρκετὰ ψημένος, ἡ δὲ ψίχα του να μὴ μεταβάλλεται εἰς ἰσμάρι ἂν τὴν πιέσωμεν με τὸν δάκτυλον, ἀλλὰ να σηκώνεται πάλιν καὶ να μένη εἰς τὴν πρώτην της θέσιν ἅμα πάρωμεν τὸν δάκτυλον. Ἡ γεῦσις του δὲν πρέπει να εἶνε ὑπόξυνος, αἱ δὲ τρύπαι τῆς ψίχας πρέπει να ἦνε ὅσῳ τὸ δυνατόν μικρότεραι καὶ να ἦνε κολλημένη ἡ ψίχα με τὴν κόρα.

Ἄμα ὁ ἄρτος τοῦ σιταλεύρου ξηρανθῆ καὶ θέλομεν να τὸν βαλακώσωμεν, τὸν ζεσταίνομεν ἐπάνω εἰς ἀρτοσαχάραν καὶ εἰς θερμοκρασίαν τὸ πολὺ 100 βαθμῶν.

Ἄρτος ἀπὸ σικάλι. — Εἶνε ὀλιγώτερον νόστιμος καὶ βαρύτερος τοῦ σιταρένιου, ἀνάμικτος δὲ με σιτάλευρον, γίνεται πολὺ νόστιμος.

Ἄρτος ἀπὸ κριθάρι. — Ξηραίνεται εὐκόλα, ἔχει ὅμως περισσότερον ἄλωτον καὶ ὅταν εἶνε ζεστός εἶνε νόστιμος. Τὸν κριθινὸν ἄρτον μεταχειρίζονται πολλοὶ χωρικοὶ τῆς Ἑλλάδος εἰς μέρη ὅπου τὸ κριθάρι εἶνε ἄφθονον. Εἰς τὴν Αἴγινα π. χ. εἶνε εἰς κοινὴν χρῆσιν μεταξύ τῶν χωρικῶν, ἀλλὰ εἶνε δυσκολοχώνευτος.

Ἄρτος ἀπὸ βρώμη. — Αὐτός εἶνε ὁ χειρότερος καὶ μᾶλλον δυσκολοχώνευτος ἀπὸ ὄλους, διὰ τοῦτο καὶ δὲν τὸν μεταχειρίζονται παρὰ ἀνάμικτον με σιτάρι καὶ κριθήν, καὶ πάλιν ὅμως εἶνε ἀκατάλληλος διὰ τροφήν.

Καὶ ἀπὸ τὰ ὄσπρια, τὰ κάστανα, τὰς πατάτας, τὸ ὄρυζιον κτλ. ἐξάγεται ἄλευρον (ὅρα λέξιν), ἀλλ' ἀπ' αὐτὸ δὲν κατασκευάζεται ἄρτος διότι δὲν εἶνε κατάλληλον, παρὰ μόνον ἂν ἀναμιχθῆ με σιτάλευρον. Ἡ πατάτα ὅμως πρέπει να ἦνε πάντοτε ὀλίγη, διότι ὁ ἄρτος μουχλιάζει εὐκόλως. Τὰ φασόλια κἄμνου τὸν ἄρτον ὑπόπικρον, τὰ δὲ κουκιά τὸν χρωματίζουν κοκκινωπόν.

Ψωμῖα τοῦ καφέ. — Κατασκευάζονται ἀπὸ ἀλευρι πολὺ φιλοκοπανισμένο (φιλοαλεσμένο), ζυμώνονται περισσότερον καὶ ποτίζονται με περισσότερον νερόν καὶ ἄφρον μπίρας, εἶνε δὲ πολὺ ἐλαρὰ καὶ ἀπορροφοῦν εὐκολότατα τὰ ὑγρά.

Ψωμῖ τῆς Βιέννης. — Γίνεται ἀπὸ πολὺ ἐκλεκτὴν φαρί-

αν, ζυμώνεται καλὰ με νερό, γάλα (75 μέρη νεροῦ καὶ 25 γάλακτος) καὶ ἄφρον μπίρας ἄφθονον.

Ψωμῖ τοῦ γάλακτος. — Ζυμώνεται ὅπως τὸ προηγούμενον ἀλλὰ μόνον με γάλα.

Ψωμάκια τῆς Μέκκας. — Ἀνακατώσατε ἐντὸς καταρόλας 20 ἑκατόγραμ. γάλακτος, 80 γραμ. βουτύρου καὶ 25 γραμ. ζαχάρους εἰς σκόνην. θέσατε τὴν καταρόλαν ἐπὶ τῆς φωτιᾶς καὶ βγάλετέ την μόλις κοχλάσῃ ἀναμίξτε 125 γραμ. φαρίνας καὶ θέσατε τὸ μίγμα πάλιν ἐπὶ τῆς πυρᾶς. Ἀνακατώσατε τὸ ὄλον με ξύλινον κοχλιάριον ἐπὶ 3 ἢ 4 λεπτὰ τῆς ὥρας διὰ να πήξῃ καλὰ. ἔπειτα ρίψατε ἕνα ἕνα 8 αὐγά ἀκέραια καὶ ἀνακατώσατε τὸ ὄλον, ἕως ὅτου, ἂν χύσετε ἐπὶ τραπέζης μίαν κουταλιὰ να μὴ ἀπλώνῃ. Χωρίσατε ἔπειτα τὸ μίγμα εἰς τεμάχια ἴσα με ἕν αὐγόν, σκεπάσατε τὸ ὄλον με ζάχαριν φιλοκοπανισμένην καὶ στείλετέ τα εἰς τὸν φούρνον.

ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς βορειοτάτας πόλεις τῆς Ρωσσίας καὶ ὅλης τῆς Εὐρώπης. Κεῖται εἰς τὴν παραλίαν τῆς Λευκῆς θαλάσσης, ὅπου τὰ ὕδατα παγώνουν 8 μῆνας κατ' ἔτος, διότι ἐκεῖ ὁ χειμὼν διαρκεῖ 8 μῆνας, εἶνε ὁ σπουδαιότερος ἐμπορικὸς καὶ πολεμικὸς λιμὴν τῆς Ρωσσίας εἰς τὰς βορείους θαλάσσας, πρωτεύουσα κυβερνεῖου, ἔχει δὲ ναυαρχεῖον καὶ 18,000 κατοίκους. Ἡ μικροτέρα ἡμέρα τοῦ ἔτους εἰς τὸν Ἀρχάγγελον διαρκεῖ 3 ὥρας καὶ 12 λεπτὰ μόνον, ἡ δὲ μέση θερμοκρασία εἶνε 2 βαθμῶν ὑπὲρ τὸ μηδέν. τὸν χειμῶνα τὸ θερμόμετρον καταβαίνει 30 καὶ 40 βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός.

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτέρους ποιητὰς τῆς Ἰωνίας, ἀκμάσας κατὰ τὸ 714 ἕως 676 πρὸ Χριστοῦ. Διέμενον εἰς τὴν Πάρον, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐξεδιώχθη ἕνεκα τῆς δριμύτητος τῶν στίχων του, ἀλλ' ἐπέστρεψι τέλος καὶ ἐφονεύθη εἰς τινα μάχην κατὰ τῶν Ναξίων. Ἀπὸ τὰ ἔργα του ὀλίγιστα μόνον ἀποσπάσματα διατηροῦνται σήμερον.

ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ. — Ἐγεννήθη εἰς τὰς Συρακούσας τῆς Σικελίας καὶ εἶνε ὁ μέγιστος γεωμέτρης τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἄνε-

κάλυψεν ὅτι τὰ σώματα βυθιζόμενα μέσα εἰς τὸ ὕδωρ γίνονται τόσον ἐλαφρότερα ὅσον εἶνε τὸ βάρος τοῦ ὕδατος τὸ ὁποῖον ἐκτοπίζουν, καὶ ἀνεκάλυψε τοῦτο ἐνῶ ἔκαμνε λουτρόν, ἔξῃλθε δὲ ἀμέσως εἰς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως γυμνὸς καὶ ἐφώναζεν «Εὐρηκα! Εὐρηκα!». Ἐκτοτε ἔκαμε πολλὰς μελέτας καὶ πειράματα τὰ ὁποῖα τὸν ἀνέδειξαν μέγαν μαθηματικόν. Κατόπιν ἀνεκάλυψεν ὅτι ἡ γῆ δὲν ἔχει ὑποστήριγμα καὶ ὅτι εὐρίσκεται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀέρος, ἔλεγε δὲ τότε «ἀδωσάτέ μου ἐν στήριγμα ἐκτὸς τῆς γῆς καὶ ἐγὼ νὰ κινήσω τὴν γῆν!». — Ὅταν κατόπιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐπολιόρκησαν τὰς Συρακούσας εὗρε μηχανὴν διὰ τῆς ὁποίας ἔρριπτεν ἐπὶ τῶν πλοίων των τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου καὶ τὰ ἔκαψε. Ὅταν δὲ τέλος αἱ Συρακοῦσαι ἐκυριεύθησαν, εἰς στρατιώτης εἰσῆλθεν εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ Ἀρχιμήδους καὶ τὸν διέταξε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ. Ἐκεῖνος ὅμως ἐξηκολούθει τοὺς γεωμετρικὸς ὑπολογισμοὺς καὶ δὲν τοῦ ἔδωκεν ἀπάντησιν. Τότε ὁ στρατιώτης τὸν ἐφόνευσε.

ΑΡΩΜΑΤΑ (Μυρωδικά). — Ἀπὸ τὰ ἄνθη ἐξάγομεν μὲ ὀλίγον ὕδωρ ἢ οἰνόπνευμα τὰ συστατικά των ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὰ κάμνουν νὰ εὐωδιάζουν, καὶ αὐτὰ ὀνομάζομεν ἄρώματα. Ἡ κατασκευὴ τῶν ἀρωμάτων εἶνε πολὺ διαδεδομένη εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐσχάτως δὲ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἤρχισε νὰ κάμνη προόδους. Ὑπάρχουν πολλοὶ τρόποι κατασκευῆς ἀρωμάτων. Οὕτως, ἂν ἀναμίξωμεν βανίλλιον μὲ μοσχοκάρφια κατασκευάζομεν ἄρωμα κατ'ἀλλήλον διὰ τοὺς καρπούς. Ἄν θέλωμεν νὰ κάμωμεν τὸν οἶνον νὰ εὐωδιάζῃ, ρίπτομεν ἐντὸς αὐτοῦ γαζίαν μὲ οἰνόπνευμα. Διὰ τοῦ ἰδίου ἀρώματος ραντίζομεν τὰ ἀσπρόρρουχα.

Ὅταν πρόκειται νὰ κατασκευάσωμεν ἀρωματικὸν μίγμα διὰ τὴν μαγειρικὴν πρέπει νὰ προσέχωμεν νὰ μὴ νικᾷ μία μυρωδιὰ τῆς ἄλλης ὡς παραδείγματα σημειώνομεν τὰ ἐξῆς μίγματα τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν εὐχάριστα μυρωδικά :

1ον — Βανίλλια, κανέλλα καὶ τριαντάφυλλον.

2ον — Κανέλλα, μοσχοκάρφιον, μοσχοκάρυον καὶ κόκκινον πιπέρι.

4ον—Κορίαννον, γλυκάνισον καὶ ἄνηθον. Πολλὰ τῶν μυρωδικῶν εἶνε ὠφέλιμα εἰς τὴν ὑγείαν. Τὸ πιπέρι στομαχικὸν καὶ ὀρεκτικόν, ὅπως καὶ τὰ γαρύφαλα. Ἡ ρίγανη καὶ ὁ βασιλικὸς δυναμώνουν τὸν στόμαχον καὶ τὰ νεῦρα, ἐπίσης καὶ ἡ δάφνη εἰς μικρὰν δόσιν ὠφελεῖ τὸν στόμαχον κ. τ. λ.

ΑΣΒΕΣΤΟΣ.—Κατασκευάζεται μέσα εἰς καμίνια διὰ τῆς καύσεως ἀσβεστόπετρας ἢ μαρμαροῦ ἢ καὶ κογγιλίων. Ἡ ἀσβεστος ἢ χρησιμεύουσα διὰ τὸ ἀσπρισμα τῶν τοίχων πρέπει νὰ περιέχῃ 1 μέρος ἀσβέστου εἰς 4 μέρη ὕδατος καὶ νὰ ἀναμιγνύεται μὲ ἄλλας ὕλας διὰ νὰ γίνεταί τὸ ἐπίχρισμα στερεώτερον. (Ἴδε καὶ ἀσβεστομα).

ΑΣΒΕΣΤΩΔΗΣ Γῆ. — Ἡ ἀσβεστώδης γῆ σύγκειται, κατὰ μέγα μέρος ἐξ ἀνθρακίτης ἀσβέστου ἢ (ἀσπρόχρωμα). Ἡ καθαρὰ ἀνθρακίτη ἀσβεστος εἶνε ἄγνοος, ὅταν ὅμως εἶνε μεμιγμένη μὲ ἀργίλλον καὶ φυτικὴν γῆν κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἀναλογίαν, τότε καθίσταται καταλληλοτάτη διὰ τοὺς δημητριακοὺς καρπούς, τὰ κηπευτικὰ προϊόντα καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν ἀμπελον. Ὁ οἶνος ὅστις κατασκευάζεται ἐκ σταφυλῶν τοιοῦτων γαιῶν εἶνε πνευματώδης καὶ δυνατός. Ὁ καμπανίτης οἶνος (Σαμπάνια) ὀφείλει τὰς ἐξαιρέτους αὐτοῦ ιδιότητες, εἰς τὸ ἀσβεστώδ ἔδαφος ἐξ οὗ παράγεται. Αἱ ἀσβεστώδεις γαῖαι αἱ ὁποῖαι δὲν περιέχουν ἀρκετὴν ἀργίλον, ξηραίνονται εὐκολα, ἀπορροφοῦν τὴν κοπρίαν, δὲν στερεώνουν τὰς ρίζας τῶν φυτῶν καὶ εἰς τοὺς μεγάλους καύσωνας κατατρίβονται εἰς κόνιν. Αὗται πρέπει νὰ μιγνύονται μὲ ἀργίλον καὶ ἄμμον. Οἱ ἀσβεστόλιθοι, ὄντες σκληροὶ μεταβάλλονται διὰ τοῦ πυρὸς εἰς καυμένην ἀσβεστον, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται διὰ νὰ βελτιώνουν τὰ χωράφια τὰ ὁποῖα δὲν ἀπορροφοῦν εὐκολὰ τὸ νερὸν ἢ τὸ φουσκί.

ΑΣΒΕΣΤΩΜΑ ἢ ἀσπρισμα. — Ὅπως γίνεται συνήθως τὸ ἀσβεστομα τῶν τοίχων δὲν εἶνε στερεόν· ραγίζει εὐκολὰ καὶ ἀρκεῖ ἐλαφρὰ νὰ ἀκουμβήσῃ κανεὶς ἐπ' αὐτοῦ διὰ νὰ κολλήσῃ εἰς τὰ ἐνδύματά του. Διὰ νὰ ἦνε δὲ στερεόν τὸ ἀσβεστομα ἀρκεῖ νὰ ρίψωμεν εἰς τὸν διαλελυμένον ἀσβεστον ὀλίγον χρυσοῦχος κάλι,

νὰ μεταχειρισθῶμεν ἰδρανλικὴν ἀβεστον ἀντὶ τῆς κοινῆς, ἢ καὶ ἂν τὴν ἀνακατώσωμεν μὲ ζωμόν βρασμένων πιτύρων.

Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνεται διὰ τοὺς μέσα τοίχους, διὰ δὲ τοὺς ἔξω πρέπει νὰ ρίπτωμεν μέσα εἰς τὸν ἀσθέστην ὀλίγην ὄχραν κιτρίνην καὶ ὀλίγην στύψην, τότε δὲ τὸ ἀσθέτωμα δὲν καταστρέφεται μῆτε ἀπὸ βροχᾶς μῆτε ἀπὸ ἀνέμους.

ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ.— Καλὸν εἶνε οἱ καρδιακοὶ νὰ ἀποφεύγουν τὸ τρέξιμον ἢ τὸ ταχὺ βᾶδισμα· ὅταν ἀναβαίνουν πρέπει νὰ κάμνουν τοῦτο σιγὰ σιγὰ, νὰ ἀποφεύγουν τὰς συγκινήσεις, τὴν πολυφαγίαν καὶ τὰς πολὺ θρεπτικὰς τροφὰς.

Ἄλλὰ καὶ οἱ περιποιούμενοι τὸν ἀσθενῆ πρέπει νὰ εἶνε συμβιβαστικοὶ πρὸς αὐτόν, παραβλέποντες τὰς ιδιοτροπίας του καὶ ἀποφεύγοντες ἐντελῶς πᾶσαν φιλονεικίαν ἢ ἀντιλογίαν δυναμένην νὰ ἐπιταχύνη τὴν ἐνέργειαν τῆς καρδίας καὶ νὰ ἐπιβαρύνη τὴν κατάστασίν του.

Ἄσθμα.— Ἄσθμα λέγεται μία σπασμωδικὴ κατάστασις τῆς ἀναπνοῆς, ἐρχομένη, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, περιοδικῶς, συνήθως δὲ τὴν ἑσπέραν ἢ τὴν νύκτα, ἄλλοτε μὲν αἰφνιδίως, ἄλλοτε δὲ ἀφοῦ προηγήθῃ ὀλίγος ξηρὸς βήχης, στενοχωρία εἰς τὸ στήθος κ. τ. λ. Ἡ ἀσθένεια αὕτη δὲν εἶνε θανατηφόρος, πολλάκις δὲ καὶ παρατείνεται ἐπὶ πολλὰ ἔτη.

Θεραπεία. Τοποθετοῦμεν τὸν ἀσθενῆ μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλᾶ, ξεσφίγγομεν τὰ ἐνδύματά του καὶ ἀνοίγομεν τὰ παράθυρα, ἐκτὸς εἰάν κάμνη ψύχος ἢ ὑγρασία. τοῦ θέτομεν συναπισμούς εἰς τὸ στήθος καὶ μεταξὺ τῶν ὤμων, τοῦ κάμνομεν ποδόλουτρον μὲ σινάπι· ἀπομακρύνομεν τὰς χεῖρας ἀπὸ τὸ στήθος διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν ἀναπνοὴν καὶ δίδομεν εἰς τὸν ἄρρωστον 10—15 σταγόνας αἰθέρος εἰς ἓν τεμάχιον ζαχαρώδους. Συνιστῶμεν ὡς πρόχειρον φάρμακον δι' εἰσπνοὴν εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας τὸ ἀκόλουθον. Λάβετε κοχλιάριον τῆς σούπας νίτρου (νιτρικοῦ καλλίου) καὶ διαλύσατέ το εἰς ἡμισυ ποτήριον ὕδατος ψυχροῦ βρέξατε ἀκολούθως εἰς τὴν διάλυσιν ταύτην φύλλα ἀναποτικοῦ χάρτου (στυπόχαρτο) καὶ ἀφήσατε νὰ ξηρανθῶσιν εἰς τὸν ἥλιον.

ὅταν δὲ ὁ ἀσθενὴς καταληφθῇ ἀπὸ ἄσθμα, καύσατε μερικὰ τεμάχια ἀπ' αὐτὸ μέσα εἰς πιάτον καὶ πλησιάσατέ το ν' ἀναπνεύσῃ τοὺς καπνοὺς του.

ΑΣΙΑ.— Παρμεγίστη ἕκτασις ξηρᾶς ἐκτεινομένη μεταξὺ Εὐρώπης, Ἀφρικῆς καὶ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἡ Ἄσια εἶνε μία ἀπὸ τὰς πέντε ἡπείρους τῆς Γῆς καὶ ἔχει ἕκτασιν πενταπλασίαν τῆς Εὐρώπης: 44,572,250 τετραγών. χιλιόμετρα. Χωρίζεται ἀπὸ τὴν Εὐρώπην διὰ τῆς βουνοσειρᾶς τῶν Οὐραλίων (1600 μ.), τῆς Κασπίας θαλάσσης, τοῦ Καυκάσου (3270 μ.), τῆς Μαύρης θαλάσσης, τῆς Προποντιδος καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους· ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν διὰ τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης· ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν διὰ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Βέριγγ καὶ τοῦ Μεγάλου Ὠκεανοῦ. Κατοικεῖται ἀπὸ 800—850 ἑκατομύρια κατοίκους, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τρεῖς φυλάς: τὴν *Μογγολικὴν* (Κινέζοι, Ἰάπωνες κ. λ. π.), τὴν *Μαλαϊκὴν* (μεσημβρινοὶ Ἰνδοσῖνοι, Μαλαῖτοι κ. λ. π.) καὶ τὴν *Λευκὴν* (Ἀραβίαι, Τοῦρκοι, Πέρσαι, Εὐρωπαῖοι κ. λ. π.).

Τὸ κέντρον τῆς Ἀσίας σκεπάζεται ἀπὸ ἀπέραντα καὶ ὑψηλότατα ὄρη, τὰ λεγόμενα Ἰμαλάϊα (τὰ ὑψηλότερα ὄρη τοῦ κόσμου: 8,840 μέτρα), τὰ ὅποια ἐνώνονται πρὸς βορρᾶν μὲ τὰ βουνὰ τῆς Κίνας καὶ τῆς Σιβηρίας (Ἀλτάϊα, Τιὰν Σᾶν κ. λ. π.), πρὸς ἀνατολὰς μὲ τὰ ὄρη τῆς Ἰνδοκίνας καὶ πρὸς δυσμὰς μὲ τὰ βουνὰ τοῦ Ἀφγανιστάν καὶ τοῦ Τουρκιστάν, καὶ σχηματίζεται οὕτω πῶς πελώριος κόμβος ἀπὸ βουνᾶ τῶν ὁποίων αἱ διακλαδώσεις σκεπάζουν τὴν μεγαλειτέραν ὀρεινὴν χώραν τῆς Γῆς.

Ἀπὸ τὰ ὄρη αὐτὰ πηγάζουν παρμεγίστοι ποταμοὶ: ὁ Ὄβις, ὁ Ἰερισεῖ, ἡ Λένα, χύνονται εἰς τὴν παγωμένην θάλασσαν· ὁ Ἀμούρ, ὁ Χοάγγι Χὸ ἢ Κίτρινος, ὁ Ἰάγγ-τσέ-Κιάγγ ἢ Κουανός, ὁ Μὲ-Κὸγγ χύνονται εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν· ὁ Γάγγης, ὁ Ἰνδός, ὁ Βραμαπούτρας, ὁ Τίγρις καὶ ὁ Εὐφράτης χύνονται εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ.—Ἐχει ἠφαίστεια πολλά, εἰς τὴν Σιβηρίαν, Ἰαπωνίαν, Μαλαίας νήσους κ. λ. π., νήσους μεγάλας, ἐκτεταμέναις ἐρήμους (Γόβη, Συροαραβικὴ κ. λ. π.).

π), καὶ μεγάλας καὶ πολλὰς λίμνας (Κασπία, Ἀράλ, Βαυκάλ κ. λ. π.).

Ὀλόκληρον τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἀσίας ὑπεράνω τῶν Ἀλταίων βουνῶν, δηλαδὴ ἔκτασις μεγαλειτέρα τῆς Εὐρώπης, κατέχεται, ἀπὸ τὰς ἀπεράντους πεδιάδας τῆς Σιβηρίας. Ἡ χώρα αὕτη εἶνε, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, διαρκῶς παγωμένη καὶ ἔχει χειμῶνας φοβεροὺς, ἀνήκει δὲ ὀλόκληρος εἰς τὴν Ρωσσίαν μαζὺ μὲ ὅλας τὰς χώρας αἱ ὁποῖαι ἐκτείνονται γύρω τῆς Κασπίας καὶ τῆς Ἀράλης λίμνης (Τουρκεστάν, Ὑπερκαυκάσια κ. λ.).— Ἡ Ἀγγλία κατέχει τὴν μεγίστην, πλουσιωτάτην καὶ πολυανθρωποτάτην χερσόνησον τοῦ Ἰνδοστάν καὶ μέρος τῆς Ἰνδοκίνας. — Ἡ Γαλλία μέγα μέρος τῆς Ἰνδοκίνας.— Ἡ Τουρκία τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, Ἀρμενίαν, Μεσοποταμίαν, Συρίαν καὶ δυτικὴν Ἀραβίαν. Τὰ δὲ σπουδαιότερα ἐλεύθερα κράτη εἶνε ἡ Περσία, καὶ τὸ Ἀφγανιστάν πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος, ἡ ἀπεράντος αὐτοκρατορία τῆς Κίνας τὸ πολυανθρωπότερον κράτος τοῦ κόσμου, καὶ εἰς τὸ ἀνατολικώτατον μέρος ἡ νησιωτικὴ καὶ πεπολιτισμένη ἐπικράτεις τῆς Ἰαπωνίας.

Ἡ Ἀσία ἀποτελεῖ τὸ 1)3 τῆς σφαιρᾶς τῆς Γῆς, εἶνε δὲ ἡ ἀρχαιοτάτη γνωστὴ χώρα καὶ ὁ τόπος εἰς τὸν ὅποιον κατὰ πρῶτον ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος καὶ κατὰ τὰς παραδόσεις τῆς Θρησκείας καὶ κατὰ τὰς ἐξερευνήσεις τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης, συνενόει δὲ ὅλα τὰ κλίματα τοῦ κόσμου καὶ περιέχει τὰ μεγαλειότερα καὶ ἀρχαιότερα κράτη τῆς Γῆς.

ΑΣΙΟΥΤ ἢ ΣΙΟΥΤ. — Πόλις τῆς Αἰγύπτου πλησίον τοῦ ποταμοῦ Νείλου. Κατοικεῖται ἀπὸ 30,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι εἶνε Κόπται, καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἐμπορικὸν κέντρον τῆς Ἄνω Αἰγύπτου. Ἀπ' ἐδῶ περνοῦν τὰ ἐμπορικὰ Καραβάνια τὰ ὁποῖα μεταβαίνουν εἰς τὰς κεντρικὰς χώρας τῆς Ἀφρικῆς. Πλησίον αὐτῆς ἐντὸς βράχων ὑπάρχουν ἀρχαιότατοι σκαπτοὶ τάφοι τῆς ἐποχῆς τῶν Φαραώ.

ΑΣΛΑΝΑΓΑ. — Μέγα χωρίον τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἄριος. Ἀπέχει ἀπὸ τὰς Καλάμας, ὧρας

3, κεῖται παρὰ τὸν ποταμὸν Πάμισον καὶ τὸν Ἀσλαναζέτρον βάλτον, τὸν ὅποιον σχηματίζει ἐδῶ πλησίον ὁ Πάμισος, καὶ ἔχει ἑλληνικὸν σχολεῖον καὶ 1930 κατοίκους, ὑπάγεται δὲ εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον Θουρίας.

ΑΣΚΙΑ.—Τὰ ραπτὰ ἄσκια κατασκευάζονται ἀπὸ δέρματα ἀγελάδων, τὰ ὅποια μαλλακῶνται μὲ δύο μπάνια εἰς νερὸ ἀσβεστωμένον, κατόπιν κουρεύονται, πλύνονται μὲ τρέχον νερὸ καὶ στεγνώνονται εἰς σκιὰν καὶ ἀπλώνουν κατόπιν εἰς τὸν ἥλιον ἐπὶ 1 μῆνα. Τέλος δὲ τὰ μουσκεύουν πάλιν εἰς νερὸ, τὰ διπλώνουν καὶ τὰ ράπτουν.

Τὰ μονοκόμματα (ἄρραπτα) ἄσκια κατασκευάζονται ἀπὸ δέρμα τράγου. Διὰ νὰ ἔβγη τὸ δέρμα ἀκέραιον φουσκῶνομεν πρῶτα τὸ ζῶον καὶ ἔπειτα κόπτομεν τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λαιμοῦ καὶ τὰ πόδια κοντὰ εἰς τὰ γόνατα κρεμοῦμεν ἔπειτα τὸν τράγον ἀπὸ τὰ ὀπίσθια πόδια καὶ ἀρχίζομεν νὰ ξεκολλῶμεν τὸ δέρμα ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ λαιμοῦ μετὰ ταῦτα τὸ ἀλατίζομεν καὶ τὸ πλάκῶνομεν μὲ μεγάλην πέτραν ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὸ ἀφίνομεν 15 ἡμέρας. Αὐτὰ εἶνε τὰ καταλληλότερα διὰ τυρὸν καὶ μέλι.

ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ.—Κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν ὁ Ἄσκληπιός ἦτο Θεὸς τῆς Ἰατρικῆς, υἱὸς δὲ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρσινόης καὶ μαθητῆς τοῦ Κενταύρου Χείρωνος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ θεὸς τοῦ Ἄδου Πλούτων ἔκαμε παράπονον εἰς τὸν Δία ὅτι οἱ νεκροὶ ἤρχιζον νὰ ὀλιγοστεύουν, ὁ Ζεὺς ἐκεράυνωσε τὸν Ἄσκληπιόν, ὅστις τότε ἔγεινεν ἀστὴρ. Ὁ Ἀπόλλων τότε, ὁ πατήρ του διὰ νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ Ἄσκληπιοῦ ἐφόνευσε μὲ τὰ βέλη του ὅλους τοὺς Κενταύρους οἱ ὁποῖοι εἶχον κατασκευάσει τὸν κεραυνόν. — Ὁ Ἄσκληπιός εἶχε λαμπροὺς νεοὺς εἰς τὴν Κῶν, τὴν Κνίδον, τὴν Ρόδον καὶ προσπάντων εἰς τὴν Ἐπίδαυρον, ὅπου οἱ ἱερεῖς ἀνέτρεφον εἶδος τι ὄφειων ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπίστευον ὅτι κατοικεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ.

ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ (Φυτόν).—Καλλιεργοῦνται 3 ἤδη ἄσκληπιοῦ

τὰ ὁποῖα ἀνοῦν τὸ θέρος· ὁ κόκκινος, ὁ ὁποῖος ἔχει ἄνθη μικρά, ὁ ἀσκληπιὸς τῆς Συρίας (βαμβακόχορτο), καὶ ὁ κοινὸς ἀσκληπιός, ὁ ὁποῖος ἔχει ἄνθη ἀνοικτὰ ἐρυθρὰ καὶ εὐδιάκωμοὶν μετὰ τὴν βανίλλιον. — Ὁ πρῶτος καὶ ὁ τρίτος φυτεύονται τὸν Σεπτέμβριον εἰς ὀλίγον ὑγρὸς τόπος καὶ ἐντὸς ἀγγείων, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τοὺς κήπους καὶ εἰς μέρη εὐάερα. Ἡ ρίζα τοῦ ἀσκληπιοῦ εἶνε ἰσχυρὸν ἐμετικὸν φάρμακον, ἀπὸ δὲ τὸν ἀσκληπιὸν τῆς Συρίας ἐξάγεται καὶ μικρὰ ποσότης Κασουτσούκ.

Ἀσκληπιός

ΑΣΠΑΡΑΓΟΣ ὁ ἡμερος. — Τὰ σπαράγγια τὰ ὁποῖα τρώμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε ἄγρια, διότι τὰ ἡμερα σπαράγγια τὰ ὁποῖα εἶνε καὶ νοστιμώτερα, δὲν καλλιεργοῦνται εἰς τοὺς κήπους μας. Ἐν τούτοις οἱ κηπουροὶ μας εἰμποροῦν νὰ εἰσαγάγουν τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀσπαράγου εὐκολώτατα δὲ νὰ ὠφεληθοῦν πολλὰ χρήματα· πρὸς τοῦτο ἀσπρομηθευθῶσιν ἐκ Παρισίων σπόρους τριῶν εἰδῶν: τοῦ κοινοῦ ἀσπαράγου, τοῦ Ὀλανδικοῦ καὶ τοῦ ἀσπαράγου τοῦ Ἀρζαντέγ. Ἄς ἐτοιμάσουν ἔπειτα κατάλληλον μέρος εἰς τοὺς κήπους των, καλοσκαμμένον, ἀμμῶδες καὶ φουσκισμένον ἀρκετὰ μὲ κοπρίαν καλὰ χωνευμένην, ἀλλὰ προπάντων πολὺ σταγγερὸν (νὰ μὴ κρατῆ νερό). Χαράσσουν ἔπειτα μικρὰ αὐλάκια 15—20 πόντους τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο, σπέρνουν μέσα εἰς αὐτὰ τὸν σπῆρον των καὶ τὰ σκεπάζουν κατόπιν ἐλαφρᾶ. Ἡ σπορὰ διὰ τὰ θερμὰ κλίματα γίνεται τὸν Ὀκτώβριον εἰς δὲ τὰ ψυχρότερα τὸν Φεβρουάριον καὶ τὸν Μάρτιον. Τὴν ἀνοιξιν καὶ τὸ καλοκαίρι πρέπει νὰ ποτίζεται ἡ φυτεία ἐλαφρᾶ μὲ ποτιστήρι πολὺ φιλόν· τὴν ἀνοιξιν τοῦ πρώτου ἔτους ἀραιώνομεν τὰ σπαράγγια, ὥστε νὰ ἀπέχη τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο 10 πόντους, ὅταν δὲ πλησιάζῃ ὁ χειμὼν, τὰ πρῶτα σπαράγγια εἶνε

Ἀσπάραγος

ἔτοιμα καὶ πρέπει νὰ κόπτονται ἕως 10 πόντους ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. — Ἐν στρέμμα σπαραγγοσπορᾶς εἰμπορεῖ νὰ παραγάγῃ 200—300 μάτσα σπαράγγια ἀπὸ 300 δράμια τὸ κάθε ἓνα. Εἰς Παρισίους κάθε μάτσο πωλεῖται ἀπὸ 2 ἕως 5 φράγκα. **ΑΣΠΡΟΛΟΥΛΟΥΔΑ** (Λευκάνθημα). — Τὰ ἀσπρολούλουδα εἶνε 7 εἰδῶν. Ἐκ τούτων ἡ μαργαρίτα ἢ ἄνθος τοῦ Πάσχα, καθὼς τὴν λέγουσιν εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀνθεὶ κατὰ τὴν ἀνοιξιν μέχρι τῶν πρώτων πάγων· τὴν εὐρίσκομεν πανταῦ ἐν ἀφθονίᾳ, ἀλλὰ εἶνε ἐντελῶς ἀχρηστος διότι κανὲν ἀπὸ τὰ οἰκιακὰ ζῶα δὲν τὴν τρώγει, καὶ ἐπιβλαβὴς διότι ἀπορροφᾷ τὰ καλὰ συστατικὰ τοῦ ἐδάφους καὶ βλάπτει τὰ ἄλλα φυτά.

ΑΣΠΡΟΡΡΟΥΧΑ. — Τρόπος νὰ ἀρωματίζωμεν τὰ ἀσπρόρρουχα. Κόπτομεν ρίζας ἱριδος, εἰς σχῆμα δὲ καρύων, τὰ ὁποῖα περῶμεν εἰς κλωστήν καὶ σχηματίζομεν εἶδος κομβολογίου. Βράζομεν τὸ κομβολόγιον ἐντὸς θολοστάκτου μεθ' ὃ, θέτο μετὰ τὸ κομβολόγιον ἐντὸς τοῦ κομποῦ, μεταξὺ τῶν ἀσπρόρρουχων, τὰ ὁποῖα τοιοῦτοτρόπως θ' ἀναδίδωσιν ὠραίαν ὀσμὴν ἔων.

Ἄντι τούτου δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν λεβάντια ἢ νὰ διασπείρωμεν ἐντὸς τοῦ κομποῦ δένδρολιθάνον, μένταν, βασιλικόν, ἢ ἄνθη, ὡς γαρύφαλα, ρόδα, ἰάσμους, μοσχοκάρυδα κτλ. Ἄλλ' εἶνε καλὸν ν' ἀποφεύγωμεν τὴν χρῆσιν τοῦ μόσχου οὔτινος ἢ ὀσμῆ εἶνε βαρεῖα καὶ ἐπομένως, οὐχὶ λίαν εὐάεστος.

(Υγιεινὴ). Τότε μόνον τὰ ἀσπρόρρουχα δύνανται νὰ συντείνωσιν εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ σώματος, ὅταν εἶναι καθαρὰ. Ἄν ἦτο δυνατόν, θὰ ἦτο καλὸν ἕκαστος ν' ἀλλάσῃ ἀσπρόρρουχα καθ' ἑκάστην. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ τοιοῦτον δὲν εἶνε δυνατόν εἰς πάντας, ἄς ἀλλάσσομεν ἀσπρόρρουχα τοῦλάχιστον δις τῆς ἑβδομάδος, ἰδίως δὲ ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία εἶνε κοπιώδης καὶ προκαλεῖ ἐπιδρώσεις ἀλλεπαλλήλους ἢ συνεχεῖς.

ΑΣΠΡΟΨΑΡΑ. — Τὰ ἀσπρόψαρα εὐρίσκονται εἰς τοὺς ποταμούς καὶ ἔχουν χροῖα ἀργυροειδές. Τὸ κρέας των εἶνε μαλλακὸν καὶ τρυγῶνται ἰδίως τηγανιστά. — Εἰς τὴν ρίζαν των λωπέπων καὶ μέσα εἰς τὰ ἐντόσθια των εὐρίσκεται μία λευκὴ μαρ-

γαρρειδῆς οὐσία ἔνεκα τῆς ὁποίας τὰ ἀσπρόψαρα εἶνε περιζήτητα, διότι ἀπὸ τὴν οὐσίαν αὐτὴν κατασκευάζονται οἱ ψευδομαργαρίται οἱ ὅποιοι χρησιμοποιοῦνται εἰς κοσμήματα ἀντὶ τῶν ἀληθινῶν μαργαριτῶν, μὲ τοὺς ὁποίους ὁμοιάζουν πολὺ καὶ κατὰ τὸ χρῶμα καὶ κατὰ τὴν λάμψιν, διακρίνονται ὅμως διότι διαλύονται καὶ τριβόνται εὐκόλως.

ΑΣΣΟΣ.—Χωρίον τῆς Κεφαλληνίας, πρωτεύουσα δήμου· εὐρίσκεται εἰς τὸν λαϊμὸν μικρᾶς χερσονήσου ἢ ὁποία φέρει τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἔχει δὲ 400 οἰκίας καὶ 670 κατοίκους. Πλησίον αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ βενετικὸν φρούριον Ἄσσοσ τὸ ὁποῖον ἐκτίσθη τῷ 1595. Τότε ὁ Ἄσσοσ ἦτο πόλις ἀρκετὰ μεγάλη καὶ πλουσία, σήμερον δὲ μέσα εἰς τὸ φρούριον ὑπάρχουν καὶ 20 οἰκίαι ἀσσιωτῶν, οἱ ὅποιοι καλλιεργοῦν εἰς τὰς γαίας τοῦ φρουρίου ἐλαίας καὶ ἀμπέλους. Ἐχει ταχυδρομεῖον, Ἑλλήν. Σχολεῖον καὶ μίαν μονὴν (τῆς Θεοτόκου), ἀπέχει δὲ 11 ὥρας ἀπὸ τὸ Ἄργυστόλιον (διὰ Σάμης).

ΑΣΣΟΥ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σάμης τῆς Κεφαλληνίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸν Ἄσσον, 14 χωρία, 2 μοναστήρια καὶ 3445 κατοίκους.

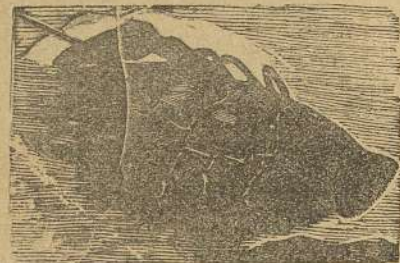
ΑΣΤΑΚΟΣ. — Εἶδος μεγάλης θαλασσίας καραβίδας. Τὸ κρέας του εἶνε ὀλίγον θρεπτικόν, βαρὺ δὲ καὶ δύσπεπτον καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ κάμνη τις κατάχρησιν αὐτοῦ. Ἰδίως δὲ οἱ ἀδύνατοι καὶ οἱ εὐρισκόμενοι ἐν ἀναρρώσει ὀφείλουν νὰ ἀπέχουν ἀπὸ αὐτοῦ. Πλὴν τούτου τὸ κρέας τοῦ ἀστακοῦ ἔχει ἰδιότητος διεγερτικᾶς.—Ὅπως δοκιμάσωμεν, ἂν ὁ ἀστακός εἶνε φρέσκος πρέπει νὰ ὁσφρανθῶμεν τὰ νῶτά του εἰς τὸ μέρος ἔνθα ἄρχεται ἡ οὐρά. Ὁ νωπός

Ἄστακός τῆς θαλάσσης

ἔχει καλὴν θαλασσίαν ὄσμην. Εἰς τὰς μακρὰν τῆς θαλάσσης πόλεις δέον νὰ δυσπιστῆ τις πρὸς ἀστακοπώλας οἵτινες μετέρχονται πᾶσαν πονηρίαν ὅπως ἀποκρύψωσι τὴν ὄσμην τοῦ μὴ νωποῦ ἀστακοῦ. Ὅπως πεισθῆ τις περὶ τῆς νωπότητος τοῦ ἀστακοῦ δέον νὰ λάβῃ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς τοῦ ἀστακοῦ καὶ νὰ προσπαθῆται νὰ τὴν κάμψῃ, ἂν ἡ οὐρὰ ἀνθίσταται καὶ δὲν λυγίζει ἀπόδειξις ὅτι ὁ ἀστακός δὲν εἶνε νωπός. Ζυγίζει τις προσέτι καὶ διὰ τῆς χειρὸς τὸν ἀστακὸν καὶ βλέπει ἂν εἶνε βαρὺς ἀνεκλόγως τοῦ μεγέθους του.

ΑΣΤΑΚΟΣ ΣΑΛΤΣΑ. Λάβετε ἓνα ἀστακὸν ζωντανὸν, βουλώσατε ὅλας τὰς ὀπὰς αὐτοῦ καὶ ζεματίσατέ τον μέσα εἰς βραστὸν ὕδωρ. ἔπειτα κόψατέ τον εἰς τεμάχια. Ρίψατε κατόπιν μέσα εἰς μίαν χύτραν 1)2 ποτήριον καθαροῦ ἐλαίου, ἄλατι, πιπέρι, σκόρδον ψιλοκομμένον, μαϊτανὸν καὶ ὀλίγα γαρύφαλα, σφραγίσατε καλὰ τὴν χύτραν. Μετὰ δέκα λεπτὰ ρίψατε μέσα 3 τομάτες εἰς τεμάχια, ἢ ἂν δὲν ἔχετε τομάτες, ρίψατε ἓνα ποτήρι ζεστὸ νερό. Κόψετε ἔπειτα λεπτὰς φέτας ἄρου με τὰς ὁποίας στρώνετε τὴν ἀπλάδα (σουπιέραν ἄβαθην) καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἀστακός βράσῃ ὀλίγον, τὸν σερβίρετε.

Ἄστακός τῶν ποταμῶν

ΑΣΤΑΚΟΣ ΜΑΓΙΟΝΕΖΑ.— Ἀροῦ παρασκευάσωμεν καὶ ψήσωμεν τὸν ἀστακὸν ὡς ἄνωτέρω, περιχύνομεν τὰ ἐν τῇ λοπάδι τεμάχια διὰ ἐμβάμματος μαγιονέζας θέτομεν ἐν αὐτῷ ὀλίγην κἄππαριν, ἐλαίας πρασίνης, μαρούλια καὶ ἐπὶ τῆς στεφάνης τῆς λοπάδος τεμάχια καλῶς ἐψημένων ὠδῶν.

ΑΣΤΑΚΟΣ ΑΛ' ΑΜΕΡΙΚΑΝΑ. — Κόπτομεν εἰς λεπτὰ τεμάχια κρομμύδια καὶ δαυκία, ἐντὸς χύτρας. Προσθέτομεν εἰς αὐτὰ τρεῖς κόκκους πιπερίου, ἄλατι ἐν μπουκέττον γαρνί. Κόπτομεν τὸν ἀστακὸν εἰς τεμάχια καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς τὴν χύτραν

μας, ἐπ' αὐτῶν δὲ ποτήριον καλοῦ κονιάκ· εἶτα θέτομεν αὐτὸν ἐπὶ μετρίου πυρὸς, καὶ ἀνάπτομεν τὸ ἐν τῇ χύτρα κονιάκ. *Γιαχνίζομεν* ἄχρις οὗ ψηθῇ ὁ ἀστακός. Προσθέτομεν ὀλίγον οἶνον· καὶ ἀφήνομεν αὐτὸν νὰ βράσῃ ὀλίγον· εἶτα τὸν παραθέτομεν μετὰ γερμανικοῦ ἐμβάμματος, ἀφοῦ τὸν σουρώσωμεν ἀπὸ τοῦ ζωμοῦ του.

ΑΣΤΑΚΟΣ. — Ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀκαρνανίας τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν οἱ Ἀθηναῖοι τῷ 431 πρὸ Χριστοῦ. Σήμερον ὁ Ἄστακος εἶνε πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἄστακοῦ, κεῖται δὲ εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Ἀκαρνανίας εἰς τὸ βάθος μικροῦ ἀλλὰ βαθέως κολπίσκου, εἶνε σταθμὸς τῶν ἀτμοπλοίων καὶ ἱστιοφόρων τὰ ὁποῖα ταξειδεύουν μετὰ τῶν Πατρῶν καὶ Λευκάδος καὶ ἔχει μικρὸν τι ἐμπόριον, 1545 κατοίκους, ταχυδρομεῖον, τηλεγραφεῖον, εἰρηνοδικεῖον καὶ Ἑλλην. Σχολεῖον.

ΑΣΤΑΚΟΥ ἄημος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βονίτισης καὶ Ἐπρωμέρου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸν Ἄστακόν, 12 χωρία καὶ 5270 κατοίκους.

ΑΣΤΕΡΕΣ. — Ὅλα τὰ φωτεινὰ σημεῖα τὰ ὁποῖα βλέπομεν εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, οἱ κομήται κ. τ. λ. ὀνομάζονται γενικῶς ἀστερες, εἶνε δὲ δύο εἰδῶν: οἱ ἀπλανεῖς, οἱ ὁποῖοι διατηροῦνται ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ τοὺς βλέπομεν πάντοτε ἀπαραλλάκτους, καὶ οἱ πλανῆται, οἱ ὁποῖοι διαρκῶς μεταβάλλουν θέσιν ἐν τῷ οὐρανῷ. — Οἱ ἀστερες, ἐν γένει, εἶνε οὐράνια σώματα ὅμοια μὲ τὴν γῆν ἐπὶ τῆς ὁποίας κατοικοῦμεν καὶ διαφέρουν ἀπ' αὐτὴν μόνον κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ βάρος καὶ τὰ συστατικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶνε πλάσμενοι, δὲν ἔχουν δὲ φῶς ἰδικόν των οἱ περισσότεροι, ἀλλὰ, φωτίζονται ἀπὸ τὸν ἥλιον, τοῦ ἰδικοῦ μας ἀστρονομικοῦ συστήματος (κόσμου) καὶ ἀπὸ τοὺς ἡλίους τῶν ἄλλων κόσμων τοῦ οὐρανοῦ. Κατὰ τὴν μυθολογίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων οἱ ἀστερες ἦσαν χρυσᾶ καρφία μὲ τὰ ὁποῖα ὁ Ἥφαιστος εἶχε καρφώσει τὸ στερέωμα τοῦ Οὐρανοῦ, οἱ σημερινοὶ δὲ Αὐστραλοὶ πιστεύουν ὅτι εἶνε τὰ μάτια τῶν ἀποθαμένων τὰ ὁποῖα μᾶς παρατηροῦν ἀπὸ ἐκεῖ ἐπάνω, ἀπὸ τὴν νέαν των κατοικίαν· ἄλλοι δὲ λαοὶ πιστεύ-

ουν ἄλλα, ἀναλόγως τῆς πνευματικῆς των ἀναπτύξεως καὶ τῆς θρησκείας των. — Ὁ οὐρανὸς ἔχει διαιρεθῆ ἀπὸ τοὺς ἀστρονόμους εἰς μεγάλα τμήματα ἕκαστον τῶν ὁποίων περιέχει ὠρισμένους ἀστερας· τὰ τμήματα ταῦτα ὀνομάζονται ἀστερισμοί, π. χ. ἡ μεγάλη ἄρκτος κ.τ.λ.

ΑΣΤΗΡ Ο ΑΜΕΛΛΟΣ. — Ὁραιότατον φυτὸν τῆς μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς· κίμνει ἄνθη πολύχρωμα καὶ ὅμοια κατὰ τὸ σχῆμα μὲ μεγάλας μαργαρίτας. Εἰς τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς κήπους κηλίσσεται διότι ἀποτελεῖ λαμπρὸν στολισμὸν καὶ εἶνε 300 εἰδῶν. Εὐδοκιμεῖ εἰς κλίματα θερμὰ ἢ μέτρια καὶ εἰς γῆν ἐλαφρὰν καὶ δροσεράν. Ἄστηρ ὁ ἄμελλος

ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ. — Ὁ ὁποῖος λέγεται καὶ *Βασίλισσα Μαργαρίτα*, εἶνε φυτὸν ἄοσμον ἀλλὰ ὠραῖον, τὰ ἄνθη του γίνονται ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ ἔχουν πολλὰ χρώματα: λευκόν, κυανοῦν, κόκκινον, ἀνοικτὰ καὶ βαθέα. — Ὁ Ἄστηρ τῆς Κίνας πρέπει νὰ σπείρεται τὴν ἀνοιξιν εἰς κήπους καὶ εἰς γῆν ἀμμώδη καὶ δροσεράν. Ἄν τὰ σπέρματα εἶνε βγαλμένα ἀπὸ ἄνθη ὄψιμα καὶ χαμηλότερα τὰ ἄνθη γίνονται διπλά.

Ἄστηρ τῆς Κίνας

ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΣ. — Φυτὸν τοῦ ὁποίου ἔχομεν πλεῖστα εἶδη. Ἄνθεῖ τὸν Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, φυτεύεται δὲ τὴν ἀνοιξιν εἰς γῆν ἀμμώδη καὶ ἐλαφρὰν. Τὰ ἄνθη του εἶνε κίτρινα, ὑπόλευκα καὶ κυανὰ ἀναλόγως τοῦ εἶδους, ὑπάρχει δὲ καὶ ἐν εἶδος αὐτοῦ τοῦ ὁποίου οἱ σπόροι ὀμοιάζουν ὑπερβολικὰ εἰς τὴν γεῦσιν μὲ τὸν καφέ. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν 33 εἶδη ἀστραγάλου, ὧν πολλοὶ εἶναι ἀκανθωτοὶ καὶ ὀνομάζονται κοινῶς *τραγάγκαθα*.

ΑΣΤΡΑΠΗ. — Ἐπειδὴ μέσα εἰς τὰ σύννεφα ὑπάρχει ἤλεκτρι-

σμός ισχυρότατος, όταν δύο σύννεφα συναντηθῶν καὶ τύχη νὰ ἔχουν διαφόρου εἶδους ἤλεκτρισμὸν (ἐπειδὴ ὁ ἤλεκτρισμὸς εἶνε δύο εἰδῶν), τὰ δύο ἤλεκτρικὰ ρεύματα ἐνώνουνται καὶ σχηματίζουσι ισχυρὰν φλόγα ἢ ὁποῖα ἔχει σχῆμα γραμμῆς πολυθλάστου (τσακισμένης). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν ὁ ἤλεκτρισμὸς ἐνὸς νέφους συναντηθῆ μετὸν ἤλεκτρισμὸν βουνοῦ, βράχου, κωδωνοστασίου κ. τ. λ., διότι καὶ τὰ σώματα αὐτὰ ἔχουσι τὸν ἰδιὸν τῶν ἤλεκτρισμὸν. Τὸ φῶς τοῦτο ὀνομάζεται ἢ ἐπιστήμη ἀστραπῆν, ἢ δὲ διάρκειά αὐτῆς εἶνε σχεδὸν ἀνεπαίσθητος, διότι δὲν εἶνε μεγαλειτέρα ἀπὸ τὸ ἐν χιλιοστὸν τοῦ δευτερολέπτου. Ὁ δὲ κρότος τὸν ὁποῖον παράγει ὀνομάζεται Βροχή.

ΑΣΤΡΑΧΑΝ.—Ἐκεῖ ὅπου ὁ μέγας ρωσικὸς ποταμὸς Βόλγας χύνεται εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν καὶ σχηματίζει πολυπληθῆ στόματα βραχίονας καὶ νήσους, ἐπὶ μιᾷ αὐτῶν κείται τὸ φρούριον τοῦ Κρέμλ, ἢ Λευκὴ πόλις (Βελιγορόδ) καὶ τὰ 16 προάστεια Σλοβόδα· αὐτὰ ὁμοῦ ἀποτελοῦν τὴν μεγάλην πόλιν Ἄστραχάν ἢ ὁποῖα εἶνε πρωτεύουσα Κυβερνείου, ἔδρα ἀρχιεπισκόπου καὶ Ναυάρχου τῆς Κασπίας θαλάσσης κ.τ.λ. Τὸ Ἄστραχάν εἶνε ὁ σπουδαιότερος καὶ ἐμπορικώτερος λιμὴν τῆς Κασπίας, ἔχει βιομηχανίαν σπουδαίαν, παράγει λαμπρὰς σταφυλὰς καὶ οἴνους, εὐρίσκεται ἀντικρὺ τῶν Ἀσιατικῶν πικραλίων τοῦ Τουρκεστάν καὶ ἔχει σήμερον 75 000 κατοικοὺς.

ΑΣΤΡΟΣ.—Κωμόπολις τῆς ἐπαρχίας Κουουρίας, χειμερινὴ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Θυρέας. Εἶνε ἐκτισμένη ἐπὶ μικροῦ βουνοῦ σχηματίζοντος μικρὸν ἀκρωτήριον εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἀρχολικοῦ κόλπου καὶ ὁμοιάζει μετὰ νήσον διότι ἡ ξηρὰ εἶνε ὅλη πεδινή. Τὸ Ἄστρος ἐκτίσθη τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἔγεινεν ἐν αὐτῇ ἢ Β'. Ἐθνοσυνέλευσις τοῦ 1823. Ἐχει κλίμα νοσῶδες, διότι εἰς τὴν γύρω πεδιάδα πλημμυροῦν τὰ νερὰ πολλῶν ποταμίων, παλαιὰ ἐρείπια φρουρίων, Ἐφορείαν, Ταμεῖον, Ταχυδρομεῖον καὶ Τηλεγραφεῖον, Εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλήν. Σχολεῖον καὶ 1350 κατοικοὺς· ἀπέχει δὲ ἀπὸ τοῦ Ναύπλιον 9 μίλια καὶ ἀναφέρεται ἀπὸ τοὺς παλαιούς συγγραφεῖς ὡς ἀρχαιότατη πόλις τῆς Θυρέας, ἢ

ὁποῖα κατεστράφη κατόπιν καὶ ἐκτίσθη πάλιν, ὡς εἶπομεν, κατὰ τὴν ἐπαναστάσιν.

ΑΣΤΥΠΑΛΑΙΑ ἢ ΑΣΤΡΟΠΑΛΛΗ.—27 μίλια μακρὰν τῆς ἑλληνικῆς νήσου Ἄμοργου εὐρίσκεται ἢ Τουρκικὴ Ἄστυπάλαια, νήσος βουνώδης διαιρουμένη εἰς δύο μέρη ἀπὸ μικρὸν λαιμὸν πλάτους 165 μόνον βημάτων. Ὑψηλότερον εἶνε τὸ δυτικὸν μέρος (500 μέτρα), ἔχει δὲ παράλια γεμάτα ἀπὸ μικροὺς ὄρμους καὶ λιμένας καὶ μίαν μόνον κωμόπολιν πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος ἢ ὁποῖα περιέχει 150 οἰκίας καὶ 1500 κατοικοὺς, ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν τῶν δημητριακῶν, τὴν ἀμπελοφυτεῖαν τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἰδίως τῶν ἴππων καὶ τὴν ἀλιείαν. Εἰς πλεῖστα μέρη τῆς νήσου ὑπάρχουσι ἐρείπια ἀρχαίων πόλεων, φρουρίων καὶ ναῶν. — Εἰς τὴν ἀρχαιότητα εἶχον ἀποικίσει εἰς τὴν Ἄστυπάλαιαν Μεγαρεῖς· κατόπιν ἢ νήσος ἔγεινε ὑποτελής εἰς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὴν ἀφῆταν ἀνεξάρτητον. Ἐπειτα τὴν κατέλαβον οἱ Βενετοὶ μέχρι τοῦ 1540 ὅτε τὴν ἐκυρίευσαν οἱ Τούρκοι. Μετὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος ἢ Ἄστυπάλαια συμπεριελήφθη ἀπὸ τὸν Καποδίστριαν εἰς τὰς Κυκλάδας, ἀλλὰ κατόπιν ἀφῆθη πάλιν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐδόθη εἰς τὴν Τουρκίαν.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ.—Λέγεται εἰς τὸ ναυτικὸν δίκαιον ἢ συμφωνία τὴν ὁποῖαν κἀμνι ὁ ἀσφαλιστὴς μετὰ τὸν κύριον τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου νὰ πληρῶνῃ εἰς αὐτὸν ὠρισμένον ποσὸν χρημάτων ἐν συμβῆ νὰ χαθῆ τὸ πλοῖον καὶ τὸ φορτίον τυχαίως· εἰς ἀντάλλαγμα δὲ ὁ κύριος τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου (ὁ ἀσφαλιζόμενος) ἀναδέχεται νὰ πληρῶνῃ ὠρισμένας χρηματικὰς δόσεις. Τὸ ἔγγραφον τῆς συμφωνίας (τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον) εἴμπορεῖ νὰ ᾖ καὶ ἰδιωτικόν, ἀλλὰ ἐπισημότερον γίνεται ἐνώπιον συμβολαιογράφου. Πρέπει δὲ μέσα εἰς τὸ ἔγγραφον νὰ ἀναφέρονται τὸ ὄνομα τοῦ ἀσφαλιστοῦ καὶ τοῦ ἀσφαλιζομένου, ἢ κατοικία τοῦ τελευταίου τούτου καὶ ἡ ἰδιότης αὐτοῦ, ἐν δηλαδὴ εἶνε ἰδιοκτῆτης ἢ παραγγελιοδόχος, τὸ ὄνομα καὶ τὸ εἶδος τοῦ πλοίου, τὸ ὄνομα τοῦ πλοίαρχου, ὁ τόπος ὅπου ἐφορτώθησαν τὰ ἐμπορεύματα, ὁ λιμὴν ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀνεχώρησε τὸ πλοῖον, ὁ λιμὴν εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ξεφορτώσῃ, τὸ εἶδος καὶ ἡ ἀξία τοῦ φορτίου

ὁ χρόνος ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀρχίζει καὶ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ λήξῃ ἡ ἀσφάλεια, τὸ ποσὸν τῶν ἀσφαλισθέντων χρημάτων, (ἂν τὰ ἀσφαλισθέντα εἴνε χρήματα), τὸ ποσὸν τῶν πληρωθέντων λόγῳ ἀσφαλείας (ἀσφάλιστρα) καὶ ὄλαι αἱ ἄλλαι χρήσιμοι λεπτομέρειαι, διότι διαφορετικὰ τὸ συμβόλαιον δὲν ἔχει κύρος. Ἐὰν δὲ τὸ ἔγγραφο τοῦτο εἴνε ἰδιωτικὸν (ἂν δὲν γίνῃ δηλαδὴ ἐνώπιον συμβολαιογράφου), τότε πρέπει νὰ γίνουν τόσα ἀντίγραφα ἀπ' αὐτὸ, ὅσοι εἴνε οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλειαν (ἀσφαλιζόμενος, κυβερνήτης τοῦ πλοίου κ.τ.λ.) κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ἐκτὸς ὅμως τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῆς ναυτικῆς ἀσφαλείας ὑπάρχουν ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρίαι, αἱ ὁποῖαι ἀναδέχονται τὴν ἐξασφάλισιν πραγμάτων ἢ κτημάτων (οἰκιῶν, ἀποθηκῶν, ἐργοστασίων, ἐπίπλων κ. τ. λ.), ἀπὸ τὴν χάλαζαν, τὸ πῦρ, τὰ διάφορα τυχαῖα συμβάντα κ. τ. λ., ἀκόμη δὲ καὶ ἄλλαι αἱ ὁποῖαι ἀναλαμβάνουν ἀντὶ ὠρισμένης ἀμοιβῆς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς, δηλαδὴ τὴν πληρωμὴν ὠρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ μετὰ ὠρισμένα ἔτη εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον, ἢ τὴν περιθαλψιν αὐτοῦ ἐν ὄρα ἀσθενείας, ἢ τῆς οἰκογενείας του ὅταν αὐτὸς ἀποθάνῃ καὶ τὰ ὅμοια, αἱ ὁποῖαι προσδεύουν καὶ αὐξάνουν καθ' ἑκάστην, ὅσον αὐξάνει καὶ προσδεύη καὶ ὁ πολιτισμὸς εὐρίσκων κάθε τρόπον διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς περιουσίας καὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ὑπόκειται ἀνὰ πᾶν βῆμα εἰς ἀπειροῦς κινδύνους.

ΑΣΦΟΔΕΛΟΣ.—Τὸ σφαιροῦκλι, τοῦ ὁποῖου καλλιεργῶνται δύο εἶδη εἰς μέρη μεσημβρινά· ὁ κίτριος παράγων ἄνθη κίτρινα καὶ σχηματίζοντα ἓνα μόνον στέλεχος ὕψους 30 ὑφεικατομέτρων. Φυτεύεται τὸ φθινόπωρον καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος εἰς μέρη ἑλαφρὰ καὶ θερμά. Τὸ δεύτερον εἶδος ἔχει φύλλα πλατέα καὶ ἄνθη σχεδὸν ἄσπρα· καλλιεργᾶται δὲ ὅπως ὁ πρῶτος καὶ περιέχει ἢ ρίζα του οὐσίαν τινὰ ὁμοίαν μὲ τὸ ἄλευρον. Ἡ ρίζα αὐτοῦ τρώγεται

Ἄσφodelos

καὶ ὠμὴ καὶ βραστή· μὲ μισοψημέναις δὲ ρίζαις εἰμπορεῖ κανεῖς νὰ τρέφῃ καὶ χοίρους.

ΑΣΦΥΖΙΑ.—Ἄσφυζία λέγεται ἡ κατάσταση ἢ ὁποία παρατηρεῖται εἰς τὸν ἄνθρωπον ὅταν σταματᾷ ἡ ἀναπνοή του. Διὰ νὰ ἐπέλθῃ δὲ τοῦτο δύο τινὰ δύνανται νὰ συμβῶσιν, ἢ ὁ ἀὴρ δὲν εἰσέρχεται καθόλου εἰς τοὺς πνεύμονας, ὡς παρατηρεῖται εἰς τοὺς ἀπαγχονιζομένους, πνιγομένους κ. τ. λ., ἢ εἰσέρχεται μὲν, ἀλλ' εἴνε πνιγρὸς καὶ ἀκατάλληλος πρὸς ἀναπνοὴν ὡς ὁ μεμολυσμένος ἀπὸ ἀτμοῦ ἀναμμένων ἀνθρώπων, ἀπὸ ἀναθυμιάσεις ὑπονόμων, ἀποπάτων καὶ τῶν τοιούτων.

Θεραπεία. Ἐν ἀπουσίᾳ ἱατροῦ πρέπει ἀμέσως νὰ ἀπομακρυνῶμεν πάντα τὰ αἶτια τὰ ὁποῖα προεκάλεσαν τὴν ἀσφυζίαν. Ἀκολούθως νὰ προσπαθῆσωμεν νὰ διεγείρωμεν τὴν ἀναπνοὴν· πρὸς τοῦτο κάμνομεν ἐντριβὰς ἐπὶ τῆς ράχεις ἢ τοῦ στήθους, γαργαλίζομεν ἐσωτερικῶς τὴν ρίνα μὲ πτερὸν, ἐνεργοῦμεν ἐπὶ τῶν δύο πλαγίων μερῶν τοῦ στήθους πιέσεις, καὶ τέλος, ἐμφυσῶμεν ἀέρα ἐντὸς τοῦ στήθους, εἴτε ἀπὸ τοῦ στόματός μας ἀπ' εὐθείας, εἰς τὸ στόμα τοῦ παθόντος, εἴτε διὰ φυσητήρος. Ταῦτοχρόνως δὲ κάμνομεν πᾶν τὸ δυνατόν διὰ νὰ θερμάνωμεν αὐτόν.

ΑΤΑΛΑΝΤΗ.—Κωμόπολις τῆς Λοκρίδος, πρωτεύουσα δήμου, ἀπέχουσα 1 1)4 ὥρας ἀπὸ τὴν παραλίαν. Εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν ἔκτισαν οἱ Ἀθηναῖοι φρούριον τῷ 431 πρὸ Χριστοῦ ἐπὶ μικρᾷ νήστου ὀνομαζομένης Ἀταλάντης. Ἐπὶ φραγκοκρατίας ἦτο βαρωνία κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τῶν Τούρκων ἔδρα ἐπίσκοπῆς. Οἱ Ἕλληνας τὴν ἐκυρίευσαν τὴν 31 Μαρτίου 1821. — Ἀπὸ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ νέου Ἑλλ. Βασιλείου ἡ Ἀταλάντη ἤρχισε νὰ ἀναπτύσσεται, σήμερον δὲ ἔχει 1710 κατοίκους, ἐφορίαν, ταμεῖον, ταχυδρομεῖον, τηλεγραφεῖον, εἰρηνοδικεῖον, ἑλλην. Σχολεῖον, ὑποκατάστημα Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, λιμένα τὴν Σκάλαν, ἀπέχει δὲ ἀπὸ τὴν Λαμίαν ὥρας 15 1)2.

ΑΤΑΛΑΝΤΗΣ δῆμος.—Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λοκρίδος, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Ἀταλάντην, 6 χωρία καὶ 3645 κατοίκους.

ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΣ ΩΚΕΑΝΟΣ. — Οὕτω πῶς ὀνομάζεται ἡ θάλασσα ἡ ὁποία χωρίζει τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, δηλαδὴ τὸν Παλαιὸν κόσμον ἀπὸ τὸν Νέον. Ὁ Ἀτλαντικός Ὠκεανός ἔχει μέγιστον πλάτος 9000 χιλιομέτρων, μέγιστον βάθος (ἀπὸ τὰ ἐξακριβωθέντα ἕως τώρα) 7,086 μέτρων καὶ ἔκτασιν 79,721,274 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, εἶνε δηλαδὴ περίπου ὀκταπλάσιος τῆς Εὐρώπης, καὶ σχηματίζει 3 σπουδαῖα διὰ τοὺς θαλασσοπόρους ρεύματα.

ΑΤΛΑΣ. — Μεγάλῃ τριπλῇ σειρᾷ βουνῶν τῆς βορείου Ἀφρικῆς ἡ ὁποία χωρίζει τὰς καλλιεργημένας παραλίαις χώρας ἀπὸ τὴν ἔρημον Σαχάραν, ἀρχίζει δὲ ἀπὸ τὴν Τύνιδα καὶ τελειώνει εἰς τὸ Μαρόκον ὅπου ἔχει καὶ τὰς ὑψηλοτέρας κορυφὰς *Δύριν* (3960 μέτρα) καὶ *Τζέβλ.* *Ἀϊασσίν* (4000 μ.). — Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐφантаζοντο τὸν Ἀτλαντα ὡς πελώριον καὶ ἰσχυρότατον γίγαντα ὃ ὁποῖος ἐκράτει τὸν οὐρανὸν μὲ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας του εἰς τὰ ἄκρα τῆς γῆς. Ὁ Ἡρακλῆς δὲ διὰ νὰ πάρῃ τὰ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων ἔστειλε τὸν Ἀτλαντα νὰ τὰ φέρῃ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐβάσταξεν αὐτὸς τὸν οὐρανόν.

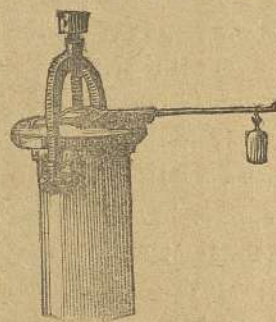
ΑΤΜΟΒΡΑΣΤΗΡ. — Ὁ ἀτμοβραστήρ εἶνε ἀγγεῖον χρησιμεύον διὰ νὰ βράζωμεν, νὰ διαλύωμεν καὶ νὰ ἐξατμίζωμεν διαφόρους οὐσίας. Πρὸς τοῦτο γεμίζομεν αὐτὸν ἕως εἰς τὸ μέσον μὲ νερόν ζεστόν (100 βαθμῶν) καὶ τὸν θέτομεν ἐπὶ τῆς πυρᾶς. Ἐπειτα εἰς μικρότερον ἀγγεῖον θέτομεν τὴν οὐσίαν τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦμεν νὰ βράσωμεν μὲ τὸν ἀτμόν, νὰ διαλύσωμεν ἢ νὰ ἐξατμίζωμεν, καὶ τελευταῖον, θέτομεν τὸ ἀγγεῖον τοῦτο μέσα εἰς τὸν ἀτμοβραστήρα. Ἄν ἡ θερμοκρασία τοῦ ἀτμοῦ θέλομεν νὰ ᾖνε μεγαλειτέρα τῶν 100 βαθμῶν, ρίπτομεν μέσα εἰς τὸ νερόν ὀλίγον χλωριούχον ἀσβέστιον.

Τεχνικώτατος ἀτμοβραστήρ εἶνε ὁ ἀκόλουθος, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τὰ μεγάλα μαγειρεῖα. Κατασκευάζομεν μέγα κιβώτιον ἀπὸ τενεκὲν ἢ ἀπὸ χάλκωμα σκεπασμένον ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, εἰς δὲ τὸ ἐπάνω σκέπασμα ἀφίνομεν τρύπας, μέσα εἰς τὰς ὁποίας νὰ χωροῦν αἱ χῦτραι μας. γεμίζομεν κατόπιν τὸ χάλκινον

κιβώτιον μὲ νερὸ τοῦ ὁποίου διατηροῦμεν τὴν ἀναγκαίαν θερμοκρασίαν, καὶ θέτομεν εἰς τὰς ἐπάνω τρύπας (φουφουδες) τὰς χῦτραις μας τὰς ὁποίας ἐπιθυμοῦμεν νὰ βράσωμεν, ἢ νὰ ἐξατμίζωμεν. Τὸν ἀτμοβραστήρα τοῦτον ἠμποροῦμεν νὰ οἰκονομίσωμεν καὶ διαφορετικᾶ. Μέσα εἰς ἓνα μέγαν τέντζερην γεμάτον κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ βραστὸν ὕδωρ, θέσατε δύο ζῦλα ἴσα μὲ τὸ πλάτος του καὶ ἀπάνω εἰς αὐτὰ τοποθετήσατε τὸν μικρότερον διὰ νὰ μὴ ἀκουμπᾷ εἰς τὸν πάτον τοῦ μεγάλου.

Διὰ νὰ βράσωμεν μὲ τὸν ἀτμόν λαχανικὰ μεταχειρίζομεθα τὸ ἐξῆς μέσον :

Λαμβάνομεν ἓνα τενεκὲν τοῦ πετρελαίου καθαρὸν καὶ τὸν γεμίζομεν μὲ νερὸ κατὰ τὸ ἓν τρίτον. Μέσα εἰς αὐτὸν θέτομεν ἓν δοχεῖον τρυπημένον ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τὸ ὁποῖον νὰ φθάνη ἕως εἰς τὸ μέσον τοῦ τενεκὲ χωρὶς νὰ ἀκουμπᾷ εἰς τὸ νερόν. ρίπτομεν μέσα εἰς αὐτὸ τὰ λαχανικὰ καὶ σκεπάζομεν τὸ ὅλον καλὰ διὰ νὰ μὴ φεύγῃ ὁ ἀτμός. Οὕτω πῶς τὰ λαχανικὰ βράζουν γρηγορώτερα καὶ γίνονται πολὺ νοστιμώτερα. Ἄν πρόκειται νὰ βράσωμεν ἀγκινάρας τοποθετοῦμεν αὐτὰς οὕτω πῶς ὥστε νὰ ἔχουν τὰ φύλλα πρὸς τὰ κάτω διὰ νὰ εἰσέρχεται εὐκολώτερα ὁ ἀτμός. — Ὑπάρχουν δὲ καὶ μηχανικοὶ ἀτμοβραστήρες τοὺς ὁποίους μεταχειρίζομεθα προπάντων ὅταν θέλομεν νὰ διατηρήσωμεν τὸν ἀτμόν Ἀτμοβραστήρ τεχνικὸς εἰς μεγάλην θερμοκρασίαν ἢ νὰ διαλύσωμεν οὐσίας δυσκολοδιαλύτους. Τοιοῦτος μηχανικὸς ἀτμοβραστήρ εἶνε ἡ λεγομένη χῦτρα τοῦ Παπύρου.

Ἀτμοβραστήρ τεχνικὸς

ΑΤΣΑΛΙ.—Τὸ ἀτσάλι (χάλυψ) κατασκευάζεται ἂν ἐνώσωμεν τὸν κοινὸν σίδηρον μὲ 2 ἢ 3 χιλιοστὰ ἄνθρακος, ἂν δὲ θέσωμεν 7 ἢ 8 χιλιοστὰ, κατασκευάζεται ἡ ἀρίστη ποιότητος τοῦ ἀτσάλιου. Ἀφίνομεν τὸ μίγμα ἐπὶ 6,8 ἢ καὶ 20 ἡμέρας χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίσωμεν τότε ὁ ἄνθραξ μὴ εὐρίσκων ἀέρα μέσα εἰς τὸν διαλελυ-

μένον σίδηρον διὰ τὴν κατῆ, σχηματίζει μετ' αὐτοῦ ἐν σῶμα καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἀτσάλι. Καλὸν εἶνε ἐντὸς τοῦ μίγματος τούτου τὴν ῥίπτωμεν καὶ μικρὰ ποσότητα ἁλατος θαλασσίου. Ἀφ' οὗ τὸ ἀτσάλι παρασκευασθῆ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ἀναλύομεν πάλιν διὰ τὴν εἰσαχθῆ ἢ ὄψιν του ἢ ὁποῖα παρουσιάζει μερικὰ ἔξογκώματα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. — Ἐὰν τὸ ἀτσάλι διαλυθῆ πολλὰς φορὰς κατὰ συνέχειαν γίνεται ἰσχυρότερον καὶ ἀποκτᾷ τὴν ἰδιότητα τὴν χαράσσει ὅλα τὰ σώματα. Ἀπὸ τοιοῦτον ἀτσάλι κατασκευάζονται τὰ κονδυλομάχαιρα (σουγιάδες) κ. τ. λ.

Ἴδου καὶ εἰς τρόπον ἀπλούστατος διὰ τοῦ ὁποῖου εἰμποροῦμεν τὴν διακρίνωμεν τὸ καθαρὸν ἀτσάλι. — Στάξτε ἐπὶ τοῦ ἐργαλείου τὸ ὁποῖον θέλετε τὴν δοκιμάσητε μία σταλαγματιὰ νιτρικοῦ ὀξέως (ἄκουα φόρτε), καὶ κατόπιν βυθίσατέ το ἐντὸς ὕδατος. Ἄν ἀφήσῃ μικρὸν μαῦρον σημάδι, τὸ ἐργαλεῖον εἶνε ἀπὸ καθαρὸ ἀτσάλι, ἂν δὲ τὸ σημάδι αὐτὸ ἔχῃ χρῶμα στακτὶ τότε εἶνε ἀπὸ σίδηρον. — Ἐπίσης τὸ ἀτσάλι διακρίνεται καὶ εἰς τὸ πῦρ, διότι ἀντέχει εἰς διπλὴν θερμότητα ἀπὸ τὸν σίδηρον.

ΑΤΣΙΓΚΑΝΟΙ. — Οἱ Ἀτσιγκανοί εἶνε φυλὴ ἄσιατικὴ, ἢ ὁποῖα πρώτην φορὰν ἐφάνη εἰς τὴν Θράκην κατὰ τὸ 1360 ἀπ' ἐκεῖ δὲ διεσπάρησαν εἰς ὅλην τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, ὅπου τοὺς ὠνόμασαν Βοημούς καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου τοὺς ὠνόμαζομεν Γύφτους. Ἀτσιγκάνους ἢ Τσιγκιανὲ τοὺς ὠνόμασαν οἱ Πέρσαι, αὐτοὶ δὲ οἱ ἴδιοι ὠνομάζουσι ἐαυτοὺς Ρόμ, ἡμεῖς δὲ τοὺς Ἕλληνας λέγουσι Μπαλαμέ δηλαδὴ πονηροὺς καὶ βλάκας.

Οἱ Ἀτσιγκανοί εἶνε λαὸς νομαδικός, ζοῦν δὲ σήμερον ἐδῶ καὶ αὐριοῦ ἄλλοῦ καὶ καταγίνονται πρὸ πάντων εἰς τὴν σιδηρουργίαν, αἱ δὲ γυναῖκες των εἰς τὴν μαντικὴν καὶ τὴν χορευτικὴν καὶ ὁμιλοῦν γλῶσσαν ἀνάμικτον ἀπὸ λέξεις Ἀσιατικὰς καὶ Εὐρωπαϊκὰς ὅλων τῶν λαῶν μετὰ τῶν ὁποίων συζῶσι. Οἱ Τοῦρκοι ἐκλέγουσι ἄνδρας Ἀτσιγκάνους τοὺς ὁποῖους μεταχειρίζονται ὡς δημίους.

Οἱ Ἀτσιγκανικὴ γλῶσσα ὁμοιάζει κατὰ πολλὰ μὲ τὴν σαρκριτικὴν τῶν ἀρχαίων Ἰνδῶν, φαίνεται δὲ ὅτι ἡ φυλὴ αὐτὴ

εἶνε Ἰνδικὴ καὶ ἤλθε εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ ξηρᾶς καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατὰ χρόνους ἀγνώστους· ἔχασε δὲ κατ' ὁδὸν πολλὰ ἀπὸ τὰ γνωρίσματα τῆς καταγωγῆς τῆς. Σήμερον εἰς τὴν Θράκην καὶ τὴν Ρωμουναίαν μόνον εὐρίσκονται 600,000 Ἀτσιγκανοί.

ΑΤΤΑΛΕΙΑ. — Πόλις ἀρχαία τῆς Παμφυλίας (Μικρὰ Ἀσία) κειμένη πλησίον τοῦ μέρους ὅπου χύνεται εἰς τὴν θάλασσαν ὁ ποταμὸς Καταρράκτης (Δουδενεσού). Ἡ Ἀττάλεια ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν βασιλεῖα τῆς Περγᾶμου Ἀτταλον τὸν Β' κατὰ τὸν δευτέρου αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ, σήμερον δὲ εἶνε πόλις ἐμπορικωτάτη καὶ κατοικεῖται ἀπὸ 26,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 7000 εἶνε Ἕλληνες. Ἐχει δὲ ὠραίας οἰκοδομὰς, λαμπροὺς κήπους, ἀρχαῖα φρούρια ρωμαϊκὰ καὶ βυζαντινὰ ὡς καὶ μίαν πύλην τοῦ Ἀδριανοῦ, ἀραβικὰ ἐρείπια, καὶ εἶνε ἔδρα ἀρχιεπισκόπου καὶ πρωτεύουσα σαντζακίου.

ΑΤΤΙΚΗ. — Τὸ ὄνομα τοῦτο τὸ πασίγνωστον εἰς ὅλον τὸν κόσμον φέρει ἢ μεσημβριονατολικὴ γωνία τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἣτις ἀποτελεῖ σήμερον μίαν ἐπαρχίαν τοῦ κράτους. — Ἡ δένδρσκηπὴς βουνοσειρὰ τῆς Πάρνηθος (Ὀζᾶ), ἢ ὁποῖα εἶνε καὶ τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς ἐπαρχίας (1413 μέτρα), σχηματίζει μετὰ τοῦ Μεγάλου βουνοῦ (887 μ.) τὰ πρὸς βορρᾶν σύνορα τῆς Ἀττικῆς πρὸς τὴν Βοιωτίαν. Τὸ μακροφρόρον Πεντελικόν (1110 μ.) ὑψώνει τὴν κορυφὴν του ἐν τῷ κέντρῳ τῆς ἐπαρχίας καὶ ἐνώνεται ἀνατολικῶς μὲ τὰ βουνὰ Μαῦρο (780 μ.) καὶ Ἀργαλικὴ (489 μ.) φθάνει δὲ μέχρι τῆς παραλίας, ἀπολήγον εἰς τὰ μεταλλοφόρα βουνὰ Ἐλυμπος (Ὀλυμπος 489 μ.) καὶ Ἅγιος Ἡλίας (357 μ.)

Τρίτη σειρὰ βουνῶν εἶνε τὸ περίφημον διὰ τὸ μέλι του Ἰμπετός (Τρελλός, 1027 μ.) ὁ ὁποῖος ἐκτείνεται πρὸς ἀνατολὰς τῶν Ἀθηνῶν. Τετάρτη δὲ βουνοσειρὰ εἶνε τὰ χαμηλὰ βουνὰ τοῦ Λιγάλεω (Δαφνί κτλ.) ὅπου ὁ Ἐέρξης εἶχε στήσει τὸν θρόνον του διὰ τὴν ἰδὴ τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος. Εἰς δὲ τὸ βορειοανατολικὸν μέρος ὑπάρχουν μικρὰ τινα βουνὰ, τὸ Ἀρμένι (933 μ.), τὸ Μπελέσι (841 μ.), τὸ Ζάστανο (688 μ.) κτλ. τὰ ὁποῖα σχηματίζουν ἰδιαίτερον ὄρεινόν κόμβον.

Μεταξὺ τῶν βουνῶν τούτων σχηματίζονται τρεῖς πεδιάδες : ἡ Ἀθηναϊκὴ τὴν ὁποίαν διακόπτουν οἱ ὑψηλοὶ λόφοι Ἀκρόπολις (156 μ.), Λυκαβηττός (277 μ.) καὶ Τουρκοβούνια (339 μ.) καὶ διασχίζουν τὰ ποτάμια Κηφισσός, πηγάζων μεταξὺ Πάρνηθος καὶ Πεντελικῆ καὶ Ἰλισσός ὁ ὁποῖος σχηματίζεται ἀπὸ τὰ νερά τοῦ Τρελλοῦ καὶ χύνεται εἰς τὸν Κηφισσόν : Τὰ Μεσόγεια, πεδιάς ὀλίγον μικρότερα ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴν, τὴν ὁποίαν διασχίζει ὁ ξηροπόταμος Μεγάλο-Ρέμα, καὶ τὸ Θριάσιον πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐλευσίως. Ἡ περιοχὴ τοῦ Λαυρίου δὲν ἔχει τρέχοντα νερά, λίμνη δὲ δὲν ὑπάρχει καμμία εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν. Ἐλη ὅμως (βοῦλκα) εἶνε πολλά : τὸ τοῦ Μαραθῶνος, ἡ λιμνοθάλασσα τῶν Ραιτῶν εἰς τὸ Θριάσιον, τὰ ἀλίπεδα τοῦ Φαλήρου καὶ τοῦ Πειραιῶς (ἀμμώδεις παράλια ἐκτάσεις), καὶ ἡ Βραχῶνα ἢ Περαιτῖα εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια. Θερμὰ δὲ νερά θειοῦχα εὐρίσκονται εἰς τὴν Βουλιαγμένην πλησίον τοῦ Ἀκρωτηρίου Ζωστήρος ὅπου τελειώνει ἡ σειρά τοῦ Ὑμηττοῦ.

Τὰ παράλια τῆς Ἀττικῆς σχηματίζουν τὸ περίφημον ἀκρωτήριον Σούνιον (Κάβο Κολῶνες), τοὺς κόλπους τοῦ Φαλήρου, τῆς Βάρης καὶ τοῦ Μαραθῶνος καὶ τοὺς λιμένας τοῦ Πειραιῶς, τῆς Μουνυχίας, τῆς Ζέας, τοῦ Λαυρίου, τοῦ Θορικοῦ (Πόρτο Μανδρί), τοῦ Ὠρωποῦ κ. τ. λ.

Τὸ κλίμα τῆς Ἀττικῆς εἶνε μέτριον καὶ ὑγιεινὸν ἐκτὸς τῶν μερῶν ὅπου ὑπάρχουν τόποι βαλτώδεις (Μαραθῶν κ. τ. λ.), ἔχει δὲ μέσην θερμοκρασίαν τὸ μὲν θέρος 24 βαθμῶν τὸν δὲ χειμῶνα 8 καὶ τὸν θαυμαστότερον ὀρίζοντα τῆς Ἀνατολῆς. Ἄλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν εὐφορίαν τοῦ ἐδάφους ἡ Ἀττικὴ δὲν ἔρχεται μεταξὺ τῶν πρώτων ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, παράγουσα κυρίως ἔλαιον, οἶνον καὶ μέλι. Τρέφει ὅμως ἀρκετὰ ποίμνια καὶ ἐξάγει μέταλλα πολλῶν εἰδῶν (σίδηρον, μόλυβδον κ. τ. λ. ἀπὸ τὸ Λαύριον) καὶ μεγίστης ἀξίας μάρμαρα.

Ἡ Ἀττικὴ εἶνε ἡ ἐνδοξότερα καὶ ἱστορικώτερα χώρα τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ κόσμου ἴσως ὁλοκλήρου, ἀφ' οὗ δὲ διήλθε πάντα τὰ στάδια τῆς δόξης καὶ εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὸν

πολιτισμόν, καὶ ἐγέννησε τοὺς μεγαλειότερους φιλοσόφους, ποιητάς, πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς ἄνδρας τοῦ ἀρχαίου κόσμου, καὶ διέσπειρε τὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, κατελήφθη ἐπὶ τέλος ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους καὶ ἤρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ παρακμαζῆ, ἕως οὗ κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα μετὰ Χριστὸν τὴν κατεπλημύνησαν οἱ Ἄλβανοί, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἀφήκαν ὡς κληρονομίαν τὴν γλῶσσάν των, ἣν μιλοῦν ἔτι καὶ σήμερον οἱ πλεῖστοι τῶν χωρικῶν τῆς Ἀττικῆς. Ἐπειτα τὴν κατέκτησαν οἱ Φράγκοι καὶ τὴν ἔκαμαν Δουκάτον, κατοπιν οἱ Βενετοὶ καὶ τελευταῖοι οἱ Τούρκοι, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἤλευθερώθη τέλος, μετὰ τετρακόσια ἔτη, καὶ ἤρχισε τότε νὰ ἀναζῆ πάλιν καὶ νὰ προοδεύῃ. — Σήμερον ἡ Ἀττικὴ ἀποτελεῖ μίαν ἐπαρχίαν τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, διαιρεῖται δὲ εἰς 9 δήμους, περιέχει 100 μεγάλας καὶ μικρὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία, 3 μοναστήρια καὶ σχεδὸν 200,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 30—35000 εἶνε ἄλβανοί. — Ἡ συγκοινωνία τῆς ἐπαρχίας εἶνε σήμερον τὰ μέγιστα ἀνεπτυγμένη : αἱ σπουδαιότεραι τῶν πόλεων αὐτῆς, ἔτι δὲ τῶν κωμοπόλεων καὶ χωριῶν συνδέονται μεταξύ των μὲ σιδηροδρόμους καὶ ἀμαξητὰς ὁδοὺς.

ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΙΩΤΙΑΣ νομοί. — Εἰς ἀπὸ τοὺς 3 νομοὺς εἰς τοὺς ὁποῖους διαιρεῖται ἡ Στερεὰ Ἑλλάς, κατέχων τὸ ἀνατολικώτατον αὐτῆς μέρος. Ἐχει πρὸς τὰ βόρεια τὴν Παρνασσίδα καὶ Λοκρίδα, πρὸς τὰ ἀνατολικά τὴν στενὴν θάλασσαν τῆς Εὐβοίας, πρὸς τὰ δυτικὰ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, τὸν ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου διὰ τοῦ ὁποῖου ἐνοῦται μὲ τὴν Πελοπόννησον, καὶ τὸν Σαρωνικὸν κόλπον, πρὸς νότον δὲ τὴν θάλασσαν τῶν Κυκλάδων. Ὁ Νομὸς οὗτος χωρίζεται ἀπὸ τὴν Λοκρίδα καὶ Παρνασσίδα διὰ τοῦ ὑψηλοτάτου ὄρους Παρνασσοῦ μὲ τὸν ὁποῖον συνοῦνται κατόπιν ὁ Ἐλικῶν, ὁ Κιθερῶν καὶ τὰ βουνὰ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Μεγαρίδος, διαιρεῖται δὲ εἰς 5 ἐπαρχίας. Ἀττικῆς, Αἰγίτης, Μεγαρίδος, Θηβῶν καὶ Ἀσθαδείας, καὶ περιέχει ποταμοὺς μικροὺς, τρεῖς ἀξιολόγους, λίμνας εἰς τὴν Βοιωτίαν,

ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Κωπατὶς εἶνε συνάμα καὶ ἡ μεγαλειτέρα τοῦ βασιλείου καὶ πολλοὺς ὄρους καὶ λιμένας ἀσφαλεῖς.

Αἱ 5 ἐπαρχίαι τοῦ Νομοῦ τούτου ὑποδιαιροῦνται εἰς 29 δήμους οἱ ὅποιοι περιέχουν 7 πόλεις μεγάλας καὶ μικράς, 230 κωμοπόλεις καὶ χωρία, 14 μοναστήρια καὶ 270,000 κατοίκους περίπου.

ΑΤΤΙΛΑΣ. — Φοβερός ἀρχηγὸς τοῦ βαρβάρου λαοῦ τῶν Οὐνῶν· ἔγεινε βασιλεὺς ἀφ' οὗ ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του Βλέδαν. Ἀπὸ τὰ πολλὰ του ἐγκλήματα καὶ τὰς καταστροφὰς αἱ ἐπέφερον εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη τοῦ τότε κόσμου ὠνομάσθη «Μάστιξ Θεοῦ». Κατ' ἀρχὰς ἐλεηλάτησε τὸ βασίλειον τῆς Ἀνατολῆς (τὸ Βυζαντινὸν) καὶ ἀφ' οὗ ἔκαμεν εἰρήνην μετὰ τὸν Θεοδοσίον, ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Δύσεως μετ' ἀπειρὸν στρατὸν καὶ κατέστρεψε τὴν Γαλατίαν· ἀλλὰ οἱ Γαλάται, οἱ Βισιγόθοι, οἱ Φράγκοι καὶ οἱ Βουργουνδοὶ τὸν ἠνάγκασαν νὰ διαλύσῃ τὴν πολιορκίαν τῶν Παρισίων, καὶ κατόπιν τὸν ἐνίκησαν εἰς μίαν φοβερὰν μάχην ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐφονεύθησαν 160,000 ἄνθρωποι (τὸν Ἰούνιον τοῦ 451). Τότε ὁ Ἀττίλας ἐπέρασε πάλιν τὸν Ρῆνον ποταμὸν καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἰταλίας τὴν ὁποίαν καὶ ἐλεηλάτησε, μόλις δὲ κατορθώθη νὰ σωθῇ ἡ Ρώμη διὰ τῶν φροντίδων τοῦ Πάπα Λέοντος τοῦ πρώτου. Ἐκεῖθεν ὁ Ἀττίλας ἀπεσύρθη εἰς τὴν Πανονίαν ὅπου ἐνυμφεύθη τὴν ὄρσιν Ἰλδίκον, ἀλλ' ἀπέθανε τὴν πρώτην νύκτα τοῦ γάμου κοπίσης μιᾶς τοῦ ἀρτηρίας· τὸν ἔθαψαν δὲ μυστικὰ καὶ ἀπεκεφάλισαν τοὺς δούλους οἱ ὅποιοι ἐχρησίμευσαν ὡς νεκροθάπται. Λέγουν ὅτι ὁ Ἀττίλας εἶχεν ὡς ἀρχὴν του τὸ ἐξῆς ρητὸν τοῦ ἰδίου· «ὅπου περάσῃ τὸ ἄλογόν μου χόρτο νὰ μὴ φυτρώνῃ πλέον»!

ΑΥΓΑ. — Τὰ αὐγά τῶν ὀρνίθων ὅταν εἶνε φρέσκα καὶ ὀλίγον βρασμένα, εἶνε δυναμωτικὰ καὶ θρεπτικώτατα, τὰ τηγανισμένα εἶνε βρυστόμαχα. Τὰ δια κρίνομεν δὲ ἂν ᾔνε φρέσκα στρέφοντες αὐτὰ εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἢ τῆς λάμπας, ὅτε φαίνεται ὁ κροκὸς στρογγύλος καὶ τὸ αὐγὸν γεμάτον. Διὰ νὰ διατηρήσωμεν τὰ αὐγά τὰ θέτομεν εἰς τὸ ἀλάτι, μετὰ τὴν μύτην πρὸς τὰ κάτω ἢ καὶ ἐντὸς ἄμμου.

Αὐγά μάτια εἰς τὸν φούρνον. Λαμβάνομεν ἓν τηγάνιον ἐπὶ τούτῳ κατασκευασμένον, τὸ ὅποτον περιέχει 8 θέσεις εἰς σχῆμα κουταλίου σούπας· θέτομεν εἰς ἐκάστην τούτων ὀλίγον βούτυρον καὶ κατόπιν χύνομεν ἀπὸ ἓν αὐγὸν χωρὶς νὰ διαλυθῶν οἱ κρόκοι· ρίπτομεν ἐπ' αὐτῶν ὀλίγον ἄλας, πιπέρι, μοσχοκάρυδον καὶ τὰ μουσκεύομεν μετ' ὀλίγον γάλα, τὰ ἀφίνομεν δὲ ὀλίγον εἰς τὴν φωτιάν.

Αὐγά παραγεμιστά. Βράζομεν αὐγά πολὺ σφιγκτά, τὰ ὅποια κόπτομεν εἰς δύο τεμάχια κατὰ μῆκος καὶ ἀφαιροῦμεν τοὺς ψημένους κρόκους τοὺς ὁποίους κοπανίζομεν μετὰ ψύχαν ἄρτου μουσχευμένην εἰς γάλα καὶ φρέσκον βούτυρον. Περνώμεν τὸ μίγμα τούτο ἀπὸ ψιλὸν τρυπητὸν προσθέτομεν κρομμύδιον καὶ ὀλίγον ψιλοκομμένον μαϊδανόν, ἄλας, πιπέρι καὶ διάφορα μυρωδικὰ, τὰ κοπανίζομεν ἐκ νέου, προσθέτομεν ὠμοὺς κρόκους αὐγῶν, παραγεμίζομεν τὰ αὐγά μετὰ τὸ ἥμισυ τούτου ὑλικόν, μετὰ ἄλλο δὲ ἥμισυ σχηματίζομεν στρώμα ἐνὸς δακτύλου πάχους, θέτομεν ἐπ' αὐτοῦ τὰ αὐγά καὶ τὰ ψήνομεν εἰς μέτριον φούρνον.

ΑΥΓΑΡΙΑ ἢ Σουρβιά. — Δένδρον κοινότατον εἰς τὰ δάση, ὅπου πολλαπλασιάζεται ἄνευ καλλιέργειας καλλιέργειας. Ἡ αὐγαρὰ πρὸ τοῦ γίνῃ 20 ἢ 25 ἐτῶν δὲν παράγει καρπούς. Κατὰ τὴν ἡλικίαν αὐτὴν ἐκάστη αὐγαρὰ παράγει 3 ἕως 8 ἑκατόλιτρα καρπούς, οἱ ὅποιοι λέγονται κοινῶς σουρβα, ἀλλὰ τούτο γίνεται καθε δεύτερον ἔτος ἐνῶ τὰ ἄλλα ἔτη ποράγει πολὺ ὀλίγα. Πρέπει δὲ νὰ συλλέγωνται τὰ σουρβα ὅταν ἀρχίσουν νὰ πίπτουν μόνον των.

ΑΥΓΟΥΣΤΑ. — Ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Βαυαρίας ἐν Γερμανίᾳ, κέντρον τῆς διασταυρώσεως τῶν βαυαρικῶν σιδηροδρόμων. Ἐχει ὠραίας ὁδοὺς, μεγάλας πλατείας, ἀλλὰ σχέδιον λίαν ἀκανόνιστον, ὠραῖον κτίριον δημαρχείου κατασκευασθὲν πρὸ 370 ἐτῶν, θέατρον, 11 ἐκκλησίας ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μητρόπολις ἐκτίσθη τὸ 1006, μεγίστην βιομηχανίαν βαμβακουργίας κτλ., μέγα ἐμπόριον βιβλίων, λαμπρὰς δειροστοιχίας καὶ περιπάτους, πολλὰ παλαιὰ ὀχυρώματα καὶ εἰρεπία ρωμαϊκῶν μνημείων ἐκ

τῆς πόλεως *Αύγουστας Βινδελίκων* τὴν ὁποίαν ἔκτισεν ὁ Καῖσαρ Αὐγουστος τῆς Ρώμης τῷ 15 πρὸ Χριστοῦ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.—Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τελειώνουν οἱ γεωργοὶ τὸ ἀλώνισμα, τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Ἰούλιον. Ἀπὸ τὰς 15—20 τοῦ Αὐγούστου γενικεύεται ὁ τρύγος τῶν σταφίδων εἰς τὰς σταφιδοφόρους ἐπαρχίας.—ἕως τὰ μέσα αὐτοῦ τελειώνει ἡ συλλογὴ τοῦ καπνοῦ καὶ ἕως τὰ τέλη ἀποξηραίνεται ἡ σταφίς, καὶ ἀρχίζει ἡ συλλογὴ τῶν ὀψίμων προϊόντων.

Διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ Αὐγ. οὐστος εἶνε ὁ μόνος μῆν τοῦ ἔτους κατὰ τὸν ὁποῖον πληρώνονται ἡ πᾶνε χαμένοι οἱ κόποι τοῦ γεωργοῦ ἀναλόγως τῆς χρονιάς. Εἰς τὰ χωράφια τὸν Αὐγούστον γίνεται τὸ *καψάλισμα* τῆς καλαμιᾶς καὶ ἔπειτα τὸ *γύρισμα* καὶ τὸ *τριβάλισμα* ἢ *ἀνάχωμα* διὰ τὴν νέαν σπορὰν ὡς καὶ τὸ λεγόμενον *ρόγγισμα*, δηλαδὴ ἡ ἐκρίζωσις, ἀφαίρεσις καὶ καῦσις τῶν θάμνων τῶν νέων χωραφίων.

Τὸν Αὐγούστον οἱ ἀμπελοουργοὶ προετοιμαζοῦν ἢ καὶ ἀρχίζουν εἰς μέρη τινὰ τὸν τρυγητὸν τῶν ἀμπελίων. Οἱ δενδροκόμοι κάμνουν τὸν ἐνοφθαλμισμὸν (*κέντρωμα*) τῶν περισσοτέρων ὀπωροφόρων δένδρων, τὸ *μοιβερίσμα* τῶν φυτωρίων καὶ τὸ ἀνοιγμα τῶν λάκκων διὰ τὰς φυτείας τοῦ φθινοπώρου. Ἐπίσης τὸν Αὐγούστον συλλέγονται τὰ καρύδια, τὰ ἀμύγδαλα κ. τ. ὅ, σπείρονται τὰ φθινοπωρινὰ φασόλια καὶ πῖσα, μαρούλια, δαυκία, ἀντίδια, κουκκία, κρεμμύδια κ. λ. π., φυτεύονται σκόροδα, πατάτες, κροκάρι, ἀγκινάρες κ. τ. λπ.

ΑΥΓΑΝΘΕΣ — Ὁρατὸν δένδρον, φθάνον εἰς ὕψος 15 μ. ἔχει μεγάλα καὶ ἐπιμήκη φύλλα καὶ ἄνθη πρασινωπά, φυόμενα κατὰ Αὐγούστον. Ἀγαπᾷ τὴν δροσερὰν καὶ σκιαρὰν γῆν, καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ σπέρματος, παρακλάδων καὶ τεμαχίων ριζῶν, τὸ ξύλον του βαρὺ καὶ στερεόν, καίεται καὶ χλωρόν, εἶναι δὲ λεῖον καὶ ὄρατον ὡς τὸ τῆς καρυδιάς, καὶ χρησιμώτατον εἰς τὴν οἰκοδομικὴν καὶ τὴν ξυλουργίαν. Εἶνε δὲ τὰ δένδρα ταῦτα καταλληλότετα διὰ δενδροστοιχίας.

ΑΥΛΙΣ.—Ἀρχαιοτάτη κώμη τῆς πρὸς ἀνατολὰς Βοιωτικῆς

παραλίας. Ἡ Αὐλὶς ἔκειτο ἐπὶ ὑψώματος περὶ ὁδοῦ πλησίον τοῦ Εὐρίπου καὶ εἶχε δύο λιμένας τὸν νότιον ἢ *μέγαν* (σήμερον ὀνομαζόμενον Βαθύ) καὶ τὸν βόρειον ἢ *μικρὸν* (μικρὸ Βαθύ). Εἰς τὸν μέγαν συνηθροίσθησαν τὰ πλοῖα τῶν Ἑλλήνων ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἐκστρατεύσουν κατὰ τῆς Τρωάδος. Σήμερον σώζονται ἀσήμαντα ἐρείπια τῆς Αὐλίδος, πλησίον τῆς θέσεως δὲ αὐτῆς εὐρίσκειται τόρα εἰς φάρος.

ΑΥΛΙΔΟΣ δῆμος.— Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Θηβῶν, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰ Μεγάλα Χάλια, 9 χωρία καὶ 2100 κατοίκους.

ΑΥΛΩΝ ἢ **ΑΥΛΩΝΑ** ἢ κατὰ τοὺς Ἀλβανοὺς ΒΛΙΟΡΑ.— Ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἰλλυρίας (βορείας Ἡπείρου). Ἀπέχει δύο χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν παραλίαν καὶ περικυκλῶνεται ἀπὸ ἀμπέλια, κήπους καὶ βάλτους ἕνεκα τῶν ὁποίων ἔχει κλίμα νοσῶδες, ἔχει δὲ μέγαν καὶ ἀσφαλῆ λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 2650 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων Ἕλληνες 400. Ὁ Αὐλὼν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Σταυροφόρων ἦτο τὸ κέντρον τῆς συναντήσεως τῶν πλοίων των, κατόπιν δὲ παρεχωρήθη εἰς τοὺς Βενετούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὸν ἐπῆραν οἱ Τοῦρκοι τῷ 1464. Καὶ τὸν ἐκυρίευσαν μὲν πάλιν οἱ Βενετοὶ ἄλλ' ἐπὶ τέλους οἱ Τοῦρκοι ὑπερίσχυσαν, καὶ τὸν κατέχουν ἤδη ἀπὸ τοῦ 1691.

ΑΥΛΩΝΟΣ δῆμος.— Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ *Αὐλωτάρι*, 17 χωρία καὶ 5350 κατοίκους.

ΑΥΛΩΝΟΣ δῆμος.— Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Σιδηρόκαστρον, 13 χωρία καὶ 4000 κατοίκους.

ΑΥΠΝΙΑ — Ὁ ἠλαττωμένος ὕπνος ἢ ἡ τελεία στέρησις αὐτοῦ ἐπιφέρουσι σοβαρὰς διαταραξείας εἰς τὸν ὀργανισμὸν καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ὁ πάσχων ἐξ αὐπνίας αἰσθάνεται γενικὴν χαλάρωσιν τοῦ σώματος, ὅταν δὲ ἡ αὐπνία ἦνε τελεία καὶ παρατείνεται, ἐπέρχεται πυρετός, αἱ ἰδέαι ἀρχίζουν νὰ ἦνε συγκεχυμέναι καὶ ἀσθένεια σοβαρὰ δύνανται νὰ γεννηθῶσι. Διὰ νὰ θεραπευθῇ ἡ αὐπνία πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται ὅλαι αἱ αἰτίαι αἱ ὁποῖαι προκα-

λοῦσιν αὐτήν, ὡς αἱ ὑπερβολικαὶ φροντίδες καὶ ἀπασχολήσεις τοῦ νοός, αἱ λύπαι, ἡ ὑπέρβασις τῆς πρὸς ὕπνον ὥρας, τὸ ψῦχος τῶν ποδῶν, ἡ μεγάλη χρῆσις τῶν διεγερτικῶν καὶ ἰδίως τοῦ καφέ καὶ τοῦ τείου, κ. λ. π. Ὄταν ἡ ἀϋπνία προέρχεται ἀπὸ νευρικὰ πρέπει πρῶτον νὰ θεραπεύωμεν αὐτά. Τὰ κατὰ τῆς ἀϋπνίας φάρμακα εἶνε πολλὰ, εἶνε ὅμως ἀναγκαῖον νὰ τὰ χορηγῆ ὁ ἰατρός. Μόνον δὲ εἰς ἔκτακτον ἀνάγκην, καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, δύναται ὁ πάσχων νὰ λάβῃ τὸ ἑσπέρας πρὸ τοῦ ὕπνου 1—3 ἢ 4 τὸ πολὺ γραμμάρια, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, βρωμιούχου καλίου (μπρομοῦρο), τὸ ὅποτον διαλύει εἰς ζουμί τίλιου. Διὰ τὰ παιδιὰ ἢ δόσις νὰ ᾖ τὸ πολὺ 1)2 γραμμάριον, μόνον δὲ ἐν μεγάλῃ ἀνάγκῃ ἄς διδεται εἰς αὐτὰ ἄνευ παραγγελίας ἰατροῦ.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ. — Δηλαδή *Νότιος Χώρα* ὀνομάζεται παρμεγίστη νῆσος τοῦ Ἰνδικοῦ καὶ τοῦ Μεγάλου Ὠκεανοῦ, ἀποτελοῦσα τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς ἡπείρου Ὠκεανίας, καὶ ἰσοδυναμοῦσα σχεδὸν κατὰ τὴν ἔκτασιν μὲ ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην. Ἡ παραλία τῆς σχηματίζει δύο μεγίστους κόλπους, τῆς *Καρπενταρίας* πρὸς Β. καὶ τὸν *Αὐστραλικὸν* πρὸς Ν. καὶ πολλοὺς μικροτέρους.

Τὰ κεντρικὰ τῆς νήσου σκεπάζονται ἀπὸ μεγάλας βουνοσειράς, αἱ ὁποῖαι ἐκτείνουσι τὰς διακλαδώσεις των πρὸς ὅλα τὰ μέρη τῆς παραλίας καὶ ἔχουσι ὑψηλοτέρας κορυφὰς γνωστὰς τὸ *Βροῦστε* 1300 μ., τὸ ὄρος τοῦ *Αὐγούστου* 1200 μ. καὶ τὸ *Στούαρτ*. Μεταξὺ τῶν βουνοσειρῶν τούτων ὑπάρχουσι μεγάλαι πεδιάδες ὑψηλαὶ 500—550 μέτρα αἱ ὁποῖαι διασχίζονται ἀπὸ πλῆθος μικρῶν ποταμῶν. Τὰ ἀνατολικὰ μέρη τῆς νήσου σκεπάζονται ὀλόκληρα σχεδὸν ἀπὸ τὰ βουνὰ *Αὐστραλικά* *Ἀλπεις*, τῶν ὁποίων ὑψηλότεραι κορυφαὶ εἶνε ὁ *Κοσιούκος* 2190 μ., τὸ *Χόθαμ* 2350 μ., ἀπὸ τὰ *Κυανᾶ* ὄρη, τὰ ὁποῖα εἶνε χαμηλότερα (700—1270 μέτρα), ἀπὸ τὴν *Καραβόλαν* (1400 μ.), ἀπὸ τὴν σειρὰν τοῦ *Αλβερπουλ* καὶ ἀπὸ τὰ ὄρη *Σῆα Βεϊφ* 1900 μ. — Τὰ ἄλλα μέρη τῆς νήσου εἶνε ὑψηλαὶ πεδιάδες αἱ ὁποῖαι ποτίζονται ἀπὸ πολλοὺς μὲν ἀλλὰ ξηροὺς καὶ μικροὺς ποταμούς, οἱ ὁποῖοι στηρεοῦν τὸ καλοκαίρι ἕνεκα τοῦ μεγάλου καύσανος, διότι πολ-

λακίς τὸ θερμόμετρον φθάνει μέχρι 45 καὶ 47 βαθμῶν καὶ εἰς τὰ μεσόγεια μέχρι 68 ἢ 70.

Ἔνεκα τούτου μόλις ἔχει ἓνα μεγάλον ποταμὸν πρὸς τὰ ἀνατολικὰ μέρη, τὸν *Μούραιϋ* ἢ *Κούλθα* εἰς τὸν ὅποτον χύνονται ἄπειροι μικρότεροι. Ἐχει δὲ ὁ *Μούραιϋ* 1300 χιλιομέτρων μῆκος καὶ χύνεται εἰς τὴν λίμνην Ἀλεξανδρίναν. Καὶ αἱ λίμναι τῆς ἐπίσης κατὰ τὸν περισσότερον κειρὸν εἶνε ἀπέραντα τέλματα καὶ βαλτώδεις ἐκτάσεις, σπουδαιότεραι δὲ αὐτῶν εἶνε ἡ μεγίστη *Γαϊρδερ* καὶ ἡ δευτερεύουσα κατὰ τὸ μέγεθος *Τόρρεν* ἡ ὁποία ἔχει μῆκος 225 χιλιόμετρα περίπου.

Ἡ βλάστησις ἐν Αὐστραλίᾳ δὲν εἶνε μεγάλη· τὸ ἐσωτερικὸν ἰδίως τῆς χώρας, τὸ ὅποτον δὲν εἶνε ἄλλως τε καὶ ἐντελῶς γνωστὸν σήμερον, εἶνε γυμνὸν ἀπὸ δένδρα, καὶ μόνον τὰ ἀνατολικὰ καὶ δυτικὰ βουνὰ εἶνε σκεπασμένα ἀπὸ μεγάλα δάση μεταξὺ τῶν δένδρων τῶν ὁποίων διακρίνονται 100 διάφορα εἶδη εὐκαλύπτων καὶ πλείστα ἄλλα δένδρα καὶ φυτὰ 7000 εἰδῶν τὸ ὅλον. Ἐπίσης εἰς τὰ μετριώτερα κλίματα εὐδοκιμεῖ καὶ ἡ ἄμπελος, ὁ σίτος, ἡ ἀμυγδαλῆ, ἡ συκῆ, ἡ βερικοκκέα, ἡ κυδωνιὰ, ἡ μηλέα, ἡ δαμασκηνέα, ἡ ἀπηδέα κτλ.

Τὰ ζῶα τῆς Αὐστραλίας εἶνε πολυπληθῆ καὶ πολλῶν εἰδῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων ἄξια περιεργείας εἶνε τὰ 100 εἶδη τοῦ *Διδέλφου* τῶν ὁποίων μεγαλειότερον καὶ σπουδαιότερον εἶνε τὸ *Καγγουροῦ* τὸ ὅποτον ἔχει λαμπρὸν κρέας καὶ ὁμοιάζει μὲ μέγαν λαγῶν μὲ τοὺς ὀπισθίους πόδας πολὺ μεγαλειότερους τῶν ἐμπροσθίων. Ἄλλα ζῶα εἶνε ὁ Ὀπόσσος, ὅστις ζῆ ἐπάνω εἰς τὰ δένδρα, ὁ ὅμοιος μὲ νυμφίτσαν *Θυλακίτος* ὁ ὁποῖος ζῆ τὴν νύκτα, ὁ μυρμηκοφάγος *Ἐχιδνα* τοῦ ὁποίου ἡ μύτη εἶνε ὅμοια μὲ ράμφος πτηνοῦ, ἡ θαλασσία ἀγελάς *Λουγγόγγ*, ἡ ὁποία ἔχει κρέας τρυφερώτατον καὶ κατοικεῖ μέσα εἰς τὰ φύκη τῆς παραλίας, ὁ *Δίγγος* ὁ ὁποῖος καταστρέφει τὰ ποίμνια. Πτηνὰ δὲ ἔχει πάμπολλα: Ἴερακας, ἀετοὺς, ψιττακοὺς, ἀγριόπαπιες, χῆνας, κύκνους, γλαύκας κτλ., ἔρπετὰ ἄπειρα καὶ ἀράχνας δηλητηριώδεις π.χ. τὴν *Ταρτατέλλαν* καὶ τὴν *Κόκκινην*, σκορπίους φοβεροὺς, σκολόπεν.

δρας κτλ. Τρέφει δὲ πολυπληθέστατα ποίμνια, προβάτων, ἵππων, αἰγῶν, βοῶν κτλ.

Εἰς τὴν Αὐστραλίαν ὑπάρχουν καὶ πλουσιώτατα μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξάγεται κατ' ἔτος χρυσὸς ἀξίας 200 ἐκτομμυρίων φράγκων, χαλκοῦ ἀφθόνου, γαιανθράκων, ἀργύρου κτλ.

Ἡ Αὐστραλία ἂν καὶ ἔχη ἑκτασιν ἴσην σχεδὸν μὲ τὴν Εὐρώπην κατοικεῖται ἐν τούτοις μόνον ἀπὸ 4 ἑκατομμύρια κατοίκων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 3,200,000 κατοικοῦν τὰς παραλίους ἀποικίας τῶν Ἀγγλῶν. — Ὅταν ἦλθον οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὴν Αὐστραλίαν οἱ περιπλανώμενοι εἰς τὰ παράλια μέρη ἐντόπιοι δὲν ἦσαν περισσότεροι ἀπὸ 50,000· σήμερον δὲ εἶνε πολὺ ὀλιγώτεροι, διότι οἱ πλεῖστοι ἀπεσύρθησαν εἰς τὰς ἐρήμους τῶν μεσογειῶν μερῶν ὅπου καὶ ζοῦν εἰς κατάστασιν σχεδὸν ἀγρίαν. — Ἡ ἑκτασις τῶν ἀγγλικῶν ἀποικιῶν Νέας Νοτίου Οὐαλίας, Βικτωρίας, Κησιλάνδης, Δυτικῆς Αὐστραλίας, Νοτίου Αὐστραλίας, Βορείων Χωρῶν καὶ Ἀλεξάνδρας, δὲν ὑπερβαίνει τὰ 7,700,000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα, κατέχουν δηλαδὴ αἱ ἀποικίαι αὗται τὰ 5)6 τῆς ὅλης ἐκτάσεως τῆς Αὐστραλίας καὶ μένουσιν ἐλεύθεραι μόνον αἱ κεντρικαὶ καὶ σχεδὸν ἀγνωστοὶ ἐρημοὶ πεδιάδες καὶ τὰ ὄροπέδια τὰ σκεπασμένα ἀπὸ ἄμμων, λίμνας μεγάλας καὶ βελτώδεις ἐκτάσεις ἀπεράντους. Ἀπὸ δὲ τούτων κατοίκους τῶν ἀποικιῶν τούτων ἐντόπιοι εἶνε μόνον 32000 οἱ δὲ λοιποὶ εἶνε σχεδὸν ὅλοι Εὐρωπαῖοι, οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται εἰς τὴν μεταλλουργίαν, τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν, καὶ μερικοὶ Κινέζοι καὶ Μαλαῖοι.

Διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀποικιῶν τούτων ἡ Ἀγγλία διατηρεῖ ἐδῶ 28000 στρατοῦ ὁ ὁποῖος σύγκειται ἀπὸ ἰθελοντάς, καὶ 7 πολεμικὰ πλοῖα μὲ 53 πυροβόλα, προσέτι δὲ καὶ ἕτερα 12 πλοῖα μὲ 55 πυροβόλα τὰ ὁποῖα ἀνήκουν ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς ἰδιαιτέρας Διοικήσεις τῶν ἀποικιῶν. — Ἐπίσης ἡ Ἀγγλία κατεσκευάσεν ἐδῶ σιδηροδρόμους 17000 χιλιομέτρων μήκους καὶ τηλεγραφικὰς γραμμὰς μήκους 53000 χιλιομέτρων. — Ἀπὸ τὰς ἀποικίας μεγαλειτέρα εἶνε ἡ *Δυτικὴ Αὐστραλία* μὲ ἑκτασιν 2,527,

530 τετρ. χιλιομέτρων καὶ 44,000 κατοίκους, πολυπληθεστέρα δὲ ἡ *Νέα Νότιος Οὐαλλία* μὲ ἑκτασιν 800,730 τετρ. χιλιομέτρων καὶ 1, 125,000 κατοίκους. Μεγαλειτέρα δὲ πόλις τῆς νήσου ὅλης εἶνε τὸ *Σύδνεϋ*, πρωτεύουσα τῆς Νέας Νοτίου Οὐαλλίας καὶ ἔχουσα 230,000 κατοίκους, καὶ ἡ *Μελβούρνη*, πρωτεύουσα τῆς Βικτωρίας μὲ 300,000 κατοίκους· αἱ λοιπαὶ πόλεις εἶνε μικραὶ.

Οἱ ἐντόπιοι *Αὐστραλοὶ* διακροῦνται κυρίως εἰς δύο φυλάς, τὴν φυλὴν τῶν μεγαλοσώμων αὐστραλῶν καὶ τὴν φυλὴν τῶν μικροσώμων ἀπὸ τὴν ἐπιμιξίαν δὲ τῶν δύο τούτων φυλῶν ἐγεννήθη τρίτη τοιαύτη. Οἱ μεγαλόσωμοι εἶνε ἐντελῶς ἀγριοὶ καὶ κατοικοῦν τὰς ἐρήμους τῶν μεσογειῶν χωρῶν τῆς νήσου, οἱ δὲ μικρόσωμοι κατοικοῦν τὰ δυτικὰ παράλια ἰδίως καὶ ζῶσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μαζί μὲ τοὺς Εὐρωπαίους ὡς ὑπηρεταί, ἐργάται κ. τ. ῶ. — Τὸ χρῶμα τῶν Αὐστραλῶν ὁμοιάζει μὲ τὸ χρῶμα τοῦ καφέ καὶ κλίνει πρὸς τὸ μαῦρον, ἔχουν δὲ τρίχας πυκνάς, μακράς, μαύρας καὶ μαλλιακὰς, τὰς σιαγόνας προεξεχούσας, τὸ κρανίον μικρότατον, τὸ μέτωπον στενὸν καὶ κλίνον πρὸς τὰ ὀπίσω, τοὺς ὀφθαλμοὺς μεγάλους μαύρους καὶ σχεδὸν τετραγώνους, τὸ στόμα μέγα, τὴν μύτην παχεῖαν, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν προεξέχοντα, τὸ στήθος πλατὺ, τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας μακροὺς καὶ ἰσχνοὺς καὶ τὸ ἀνάστημα 1,50 ἕως 1,70 τοῦ μέτρου. — Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι ὁ Αὐστραλὸς ἄμα γεννηθῆ εἶνε κατάλευκος, μόλις δὲ παρέλθουν ὀλίγαι ὥραι λαμβάνει χρῶμα μελαφδὸν καὶ μετὰ δύο ἑβδομάδας γίνεται καφεύχρους, ὅπως ἡ μήτηρ του.

Ὁ βίος τῶν Αὐστραλῶν εἶνε ἀθλιέστατος· ζοῦν σχεδὸν γυμνοὶ μέσα εἰς χαμηλὰς καλύβας τὰς ὁποίας πλέκουν μὲ χόρτα καὶ κλάδους ἢ κατασκευάζουν μὲ φλοιούς μεγάλων δένδρων. Τρέφονται μὲ χόρτα, καρποὺς καὶ ζῶα τὰ ὁποῖα κυνηγοῦν θαυμασιῶς, ὅπλα δὲ ἔχουν ρόπαλα καὶ μαχαίρας ἀπὸ σκληρὸν ξύλον καὶ πελέκει ἀπὸ πέτρας κοπτερὲς προσδεδεμένας εἰς ξύλα.

ΑΥΣΤΡΙΑ ἢ ΑΥΣΤΡΟΟΥΓΓΑΡΙΑ. — Μία ἀπὸ τὰς μεγάλας λεγομένας δυνάμεις τῆς Εὐρώπης. Μέγα κράτος κατέχον τὸ

κέντρον τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου καὶ ἔχον πρὸς βορρᾶν τὴν Γερμανίαν, πρὸς ἀνατολὰς τὴν Ρωσσίαν, πρὸς νότον τὴν Ρωμουνίαν Σερβίαν, Τουρκίαν, Μαυροβούνιον καὶ τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν, καὶ πρὸς τὰ δυτικὰ τὴν Βαυαρίαν (Γερμανίαν), Ἑλβετίαν καὶ Ἰταλίαν (ΝΔ).— Ἡ αὐτοκρατία αὕτη σύγκειται ἐκ δύο μερῶν τῆς ἰδίως λεγομένης Αὐστρίας καὶ τοῦ βασιλείου τῆς Οὐγγαρίας, κατέχει δὲ ἔκτασιν 622,309.68 τετραγ. χιλιόμετρα καὶ ἔχει 40,000,000 κατοίκους.

Ἡ ἰδίως Αὐστρία διαιρεῖται εἰς 17 διοικητικὰ διαμερίσματα, ἢ δὲ Οὐγγαοία εἰς 6. Ὅμιλοῦν δὲ εἰς τὴν Αὐστρίαν τὴν Γερμανικὴν εἰς δὲ τὴν Οὐγγαρίαν τὴν Οὐγγρικὴν γλῶσσαν. Ἡ Αὐστρία εἶνε τὸ μόνον Κράτος ἐν Εὐρώπῃ τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως ἀναγνωρίζεται ὡς συνένωσις διαφόρων φυλῶν καὶ ἔθnikοτήτων, συνδεομένων μᾶλλον ἐκ τῆς πολιτικῆς ἀνάγκης παρὰ διὰ δεσμῶν ἔθnikολογικῶν, διότι Αὐστριακοὶ καὶ Οὐγγροὶ, δηλαδὴ Γερμανοὶ καὶ Μαγυάροι, εἶνε μᾶλλον ἔχθροὶ παρὰ φίλοι.

Ἡ αὐτοκρατορία αὕτη ἔχει τρεῖς διακεκριμένας σειρὰς ὁρίων: τὰ Καρπάθια πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος, τὰ ὁποῖα χωρίζουν τὴν Οὐγγαρίαν ἀπὸ τὴν Γαλλικίαν, σχηματίζουν τὴν βουνώδη χώραν τῆς Τρανσυλθανίας καὶ διαγράφουν τὰ σύνορα τῆς Ρωμουνίας. Τὰ Γιάντζια καὶ τὰ Ἐρκύνια βουνὰ, τὰ ὁποῖα χωρίζουν αὐτὴν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, καὶ τὰς Ἀλπεις, αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν τὰ Ἑλβετικὰ σύνορα καὶ ἀποτελοῦν τὴν ὄρεινοτάτην χώραν τοῦ Τυρόλου, μεταξὺ Ἑλβετίας καὶ Ἰταλίας, αἱ δὲ Διναρικαὶ ἄλπεις εἶνε συνέχεια τῶν βουνῶν τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου καὶ σκεπάζουν κατὰ μέγα μέρος τὴν Βοσνίαν καὶ Ἑρζεγοβίνην, μεγάλας ἐπαρχίας, τὰς ὁποῖας μέχρι τινὸς κατείχεν ἡ Τουρκία.

Ἡ Αὐστρία βρέχεται μόνον ἀπὸ τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν ἧτις καὶ σχηματίζει ἐνταῦθα πολλοὺς λιμένας καὶ πολυαριθμούς νήσους (τῆς Δελματίας), ἔχει ὅμως ποταμοὺς πολλοὺς καὶ μεγάλους: τὸν Δούναβιν ὅστις πηγάζει ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, διασχίζει δὲ τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Οὐγγαρίαν, δέχεται τὰ νερὰ πολλῶν

μεγάλων παραποτάμων, τοῦ *Inn*, τοῦ *Tράουρ*, τοῦ *Ἐρρε*, τοῦ *Δραβου*, τοῦ *Σαβου*, τοῦ *Τιβίσκου* τοῦ *Αἰῦθα* κ. τ. λ. καὶ χύνεται διὰ τῆς Σερβίας καὶ Ρωμουνίας εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν· συνενώνει δηλαδὴ τὴν κεντρικὴν μὲ τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην καὶ τὰ βουνὰ τοῦ Βάδεν (Γερμανία) μὲ τὸν Εὐξείνιον καὶ, κατὰ συνέπειαν, μὲ τὴν Ἀσίαν. Τὸν Δνεΐστερον, ποταμὸν τῆς Ρωσσίας, τὸν Βιστούλαν, ποταμὸν τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Γερμανίας χύνόμενον εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν, τὸν *Ὀδερ*, τὸν *Ἐλβαρ* καὶ τὸν *Ρήνον* ὁ ὁποῖος πηγάζων ἀπὸ τὰς Ἀλπεις τῆς Ἑλβετίας διέρχεται τὴν Αὐστρίαν, τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ὀλλανδίαν καὶ χύνεται δι' αὐτῆς εἰς τὴν Βόρειον θάλασσαν, ἐνώνει δηλαδὴ τὰς βουνώδεις καὶ ὑψηλὰς χώρας τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης μὲ τὰς βορείους θαλάσσας καὶ τὴν Ἀγγλίαν.

Καθὼς ἀποδεικνύεται διὰ τῶν ἐξερευνήσεων τῆς ἐπιστήμης, ἡ Οὐγγαρία ἦτο ἄλλοτε μεγάλη λίμνη, τῆς ὁποίας τελευταῖον λειψάνον εἶνε αἱ ἐν τῇ κέντρῳ σχεδὸν αὐτῆς εὐρισκόμεναι σήμερον λίμναι *Βιλατόν* καὶ *Νόβσιλδ*. Ἐχει δὲ ἡ Αὐστρία καὶ τινὰς ἄλλας μικροτέρας λίμνας καὶ πολλὰς διώρυγας ἰδίως ἐν Οὐγγαρίᾳ.—Τὸ κλίμα τῆς χώρας παρουσιάζει πολλὰς ποικιλίας ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐκτάσεως αὐτῆς· π. χ. ἐνῶ εἰς τὰ βόρεια καὶ τὰ δυτικὰ τὸ θερμοῦμετρον καταβαίνει κάποτε 6 καὶ 8 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν, εἰς τὰ μεσημβρινὰ δεικνύει 17—20 βαθμοὺς ὑπεράνω τοῦ μηδένος. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ γεωργικὰ τῆς προΐόντα παραλάσσουσι κατὰ τόπους. Παράγει δὲ ἡ χώρα ἔλαιον ἄφθονον, ὄρυζιον, πατάτας, αἶνους, σῦκα, λίνον, κάνναβιν, καπνόν, ἀραβόσιτον, σίτον, κ. τ. λ. Ἐχει δὲ μεταλλεῖα πλούσια χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, κασσιτέρου κ. λ. π. καὶ τρέφει πολυάριθμα ποίμνια προβάτων, αἰγῶν, ἵππων, ἡμιόνων, βοῶν, ἀγελάδων. Ἄγρια ζῷα εὐρίσκονται σήμερον μόνον εἰς τὰ Καρπάθια ἄρκτοι, λύκοι καὶ πάνθηρες, ἔχει δὲ ἡ χώρα ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν τὰ μέγιστα ἀναπτυγμένα.—Ὁ προϋπολογισμὸς τῆς εἶνε 900 ἑκατομμύρια φλωρίνια, τὸ δημόσιον χρέος τῆς 4,400,000,000 φλωρ., ὁ στρατός τῆς 1,775,000 ἄνδρες καὶ

2,300 τηλεβόλα, καὶ ὁ στόλος τῆς 138 πλοῖα ἐξ ὧν 11 θωρηκτὰ καὶ 71 τορπιλλοβόλα. μὲ 12.000 ἄνδρας καὶ 742 πυροβόλα.

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ.— Μεταξὺ τῆς Περσίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν, εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς Ἀσιατικῆς Ἠπείρου ἐκτείνεται ἡ χώρα τῶν Ἀφγανῶν, τῆς ὁποίας ἡ ἔκτασις ὑπολογίζεται εἰς 720,000 τετραγ. χιλιομ. (δωδεκαπλασία τῆς Ἑλλάδος). Τὸ ἔδαφος τῆς χώρας εἶνε βουνῶδες ἀλλ' ἔχει καὶ μεγάλας ὑψηλὰς πεδιάδας αἱ ὁποῖαι ποτίζονται μὲ ἄφθονα νερὰ καὶ παράγουν ζαχαροκάλαμον, φοῖνικας, λεμόνια, σύκα, καπνὰ, οἶνους, πορτοκάλια, βάμβακα καὶ πολλὰ φαρμακευτικὰ βότανα.

Ὑψηλότερα βουνὰ τῆς χώρας εἶνε ὁ Ἰνδοῦ-Κοῦσχ διαρκῶς χιονοσκεπής, τὸ *Kochi Babā* (5500 μ.) καὶ αἱ βουνοσειραὶ τοῦ *Παροπαμίσου Σεφιδ Κόχ*, καὶ τοῦ *Σιάχ Κόχ*. Μεγαλειτέροι δὲ ποταμοὶ ὁ *Χίλμενδος* μὲ 1120 χιλιομ. μῆκος, πηγάζων ἀπὸ τὸ *Kochi Babā* καὶ χυνόμενος εἰς τὴν λίμνην *Χαμοῦρ*, καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτοῦ Ἀργουνβάδ καὶ Ταρνάκ.— Τὸ κλίμα εἶνε γενικῶς ξηρὸν καὶ εἰς μὲν τὰ ὑψηλὰ μέρη εἶνε ψυχρὸν καὶ ἀνεμῶδες εἰς δὲ τὰς κοιλάδας θερμότερον, τὰ δὲ ὄρη τῆς χώρας περιέχουν ἄφθονον σίδηρον, μόλυβδον καὶ θεῖον, ἔτι δὲ καὶ πλούσια μεταλλεῖα χρυσοῦ. Ἀπὸ τὰ ἡμέρα ζῶα τὸ Ἀφγανιστάν ἔχει ἵππους, καμήλους, ὄνους, πρόβατα, ἡμιόνους κ. λ., ἐκ δὲ τῶν ἀγρίων υἰαίνας, ἀρκτους, λύκους, ἀλώπεκας, λέοντας, τίγρεις, λεοπαρδάλεις, τσακάλια καὶ μεγάλα καὶ δηλητηριώδη ἔρπετά.

Οἱ κάτοικοι ὑπολογίζονται σήμερον εἰς 5 περίπου ἑκατομύρια καὶ ὑποδιαιροῦνται εἰς πολλὰς φυλὰς αἱ ὁποῖαι ζοῦν σχεδὸν ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τῶν γενικῶν ἀρχοντα *Ἐμίρην*, πιστεύουν δὲ οἱ Ἀφγανοὶ ὅτι κατὰγονται ἀπὸ τὰς 10 φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ, καὶ εἶνε ὅλοι Μωαμεθανοί. Ἀπὸ τὰς φυλὰς αὐτὰς μόνον οἱ *Βαβούρ* εἶνε ὅπωςδὴποτε πολιτισμένοι καὶ ἐνεργοῦν μικρὸν ἐμπόριον, οἱ δὲ λοιποὶ εἶνε ἐντελῶς βάρβαροι ζῶντες ἀπὸ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν γεωργίαν.— Τὸ Ἀφγανιστάν ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τῆς συγκοινωνίας μεταξὺ Ρωσίας καὶ Ἰνδιῶν καὶ χωρίζει διὰ τῶν βουνῶν του τὰς Ἀγγλικὰς ἀπὸ τὰς Ρωσικὰς κτήσεις τῆς Ἀσίας,

διὰ τοῦτο δὲ καὶ αἱ δύο αὐταὶ δυνάμεις ἀποβλέπουν εἰς τὴν κατὰκτησίν του ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως φαίνεται ὅτι ὑπερισχύει ἡ Ἀγγλία, ἡ ὁποία πληρώνει εἰς τὸν Ἐμίρην 3 ἑκατομμύρια φράγκα κατ' ἔτος δῆθεν ὡς σύνταξιν.

ΑΦΕΓΩΝ δῆμος.— Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ *Νηοχῶρι*, 2 χωρία καὶ 2080 κατοίκους.

ΑΦΘΑΙ.— Αἱ ἄφθαι εἶνε μικρότατα λευκὰ σπειρία τὰ ὁποῖα ἀνοίγουν καὶ σχηματίζουν μικρὰ ἔλλα στακτόχρωμα, τὰ ὁποῖα ἐπιφέρουν πόνους καὶ ἐνίοτε πυρετόν· ἀναφαίνονται δὲ συνήθως εἰς τὰ ἄκρα τῆς γλώσσης καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν παρειῶν.

Θεραπεία. Ἐν ἀρχῇ κάμνομεν μαλακτικὰς γαργάρας τοῦ στόματος ἐξ ἀλταίας, ἀκολούθως ἀλείφομεν αὐτὰς 4ις—5ις τῆς ἡμέρας διὰ πτεροῦ μὲ μέλι κοινὸν 5 δράμια ἐντὸς τοῦ ὁποίου διαλύομεν 1 δράμιον βόρακος ἢ τὰς καυτηριάζομεν ἐλαφρῶς μὲ ὀλίγην στυφίν. Διὰ τῶν μέσων τούτων ἐντὸς 4 ἢ 5 ἡμερῶν θεραπεύονται.

ΑΦΛΟΓΟΝ.— Δύνανται τὰ ὑφάσματα νὰ καταστῶσι σχεδὸν ἀφλογα, τοῦτέστι νὰ καίωνται μὲν χωρὶς ὅμως ν' ἀναδίδωσι φλόγας εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ μεταδίδωσι τὸ πῦρ καὶ εἰς τὰ περὶ αὐτὰ ἀντικειμεῖα, ἐὰν τὰ βυθίσωμεν μέσα εἰς ἀραιὰν διάλυσιν *χλωριούχου ψευδαργύρου* ἢ εἰς διάλυσιν *χλωριούχου ἀσβεστίου*.

ΑΦΡΙΚΗ.— Μία ἀπὸ τὰς 5 ἡπείρους τῆς γῆς. Χωρίζεται ἀπὸ τὴν Εὐρώπην διὰ τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ βρέχεται πρὸς δυσμὰς ἀπὸ τὰ κύματα τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, πρὸς νότον ἀπὸ τὴν Νότιον παγωμένην θάλασσαν καὶ πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, ἀποτελεῖ δὲ παμμεγίστην νῆσον ἀφ' ὅτου ἐκόπη ὁ Ἰσθμὸς τοῦ Σουέζ. Ἐχει μῆκος καὶ πλάτος σχεδὸν τὸ αὐτὸ καὶ σχῆμα ἀκανονίστου τριγώνου.

Ἡ ἔκτασις τῆς Ἀφρικῆς ὑπολογίζεται εἰς 29,909,444 τετραγωνικὰ χιλιομέτρα μαζί μὲ τὰς περὶ αὐτὴν εὐρισκομένας νήσους.— Τὸ ἔδαφος τῆς ἡπείρου ταύτης σχηματίζει εἰς τὰ νότια μέρη ἀπέραντον ὑψηλὴν πεδιάδα ἐκτεινομένην μεταξὺ τοῦ Ἰση-

μερινοῦ καὶ τῶν πλησίον τῆς παραλίας βουνοσειρῶν καὶ περιέχουσιν πολλὰς καὶ μεγάλας λίμνας ὅχι ἐντελῶς γνωστὰς μέχρι σήμερον. Μεταξὺ τῶν δύο λιμνῶν Ταγγανζίκας καὶ Μβουιάν ὑψοῦται τὸ βουνὸν Μβουβίρ (3000 μ.), εἰς δὲ τὰ ἀνατολικά τοῦ ὄροπεδίου τούτου ἡ σειρά τοῦ ἠφαιστείου Κιλλιμαντζάρου (5704 μ.) καὶ τῆς Κενίας (5500 μ.).

Πρὸς βορρᾶν τοῦ μεγάλου τούτου ὄροπεδίου καὶ τῶν βουνοσειρῶν τῆς δυτικῆς παραλίας ἐκτείνονται ἀπέραντοι πεδιάδες, σκεπαζόμεναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἄμμου, καὶ φθάνουν ἕως τὰ βουνὰ τοῦ Ἀτλαντος εἰς τὴν Ἀλγερίαν, Μαρόκον καὶ Τύνιδα. Τὸ ὕψος τῶν πεδιάδων τούτων ἀνέρχεται εἰς 240—600 μέτρα καὶ βορειότερον εἰς 800—1000, ὅπου ὀνομάζεται καὶ Ὑψηλὴ Ἀφρική. Πρὸς τὰ ἀνατολικά τῶν πεδιάδων τούτων εὐρίσκονται τὰ βουνὰ τῆς Ἀθιοπίας, πρὸς δυσμὰς δὲ τὰ βουνὰ τῆς Γουινίας καὶ μία σειρά ἠφαιστειῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἄξιον σημειώσεως εἶνε τὸ Καμερόν (425 μ.). Βορειότερον τούτων εὐρίσκεται ἡ μεγάλη ἔρημος Σαχάρα, ἡ ὁποία ἐκτείνεται ἀπὸ τὰ παράλια τοῦ Ἀτλαντικοῦ μέχρι τῆς Αἰγύπτου καὶ φθάνει πρὸς βορρᾶν μέχρι τῶν σειρῶν τοῦ Ἀτλαντος, αἱ ὁποῖαι χωρίζουν τὴν λοιπὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τὰ βόρεια παραθαλάσσια μέρη τῆς ἠπείρου, τὰ ὁποῖα διαφέρουν ἀπὸ τὴν λοιπὴν χώραν καὶ ὁμοιάζουν πολὺ μὲν τὰς μεσημβρινὰς τῆς Εὐρώπης· ἔχουν δὲ τὰ βουνὰ τοῦ Ἀτλαντος ὕψος ἀπὸ 3 ἕως 4 χιλιάδων μέτρων.

Ὡς πρὸς τὰ νερά ἡ Ἀφρική παρουσιάζει δύο ὅλως διαφορετικὰς μορφὰς· αἱ λίμναι τῆς αἰ μεγαλειότεραι εὐρίσκονται σχεδὸν ὅλαι εἰς τὸ νότιον ἥμισυ αὐτῆς, ἡ Οὐκερέβη ἢ Βικτώρια Νυάνσα καὶ ἡ Μβουιάν ἢ Ἀλβέρτος Νυάνσα εἰς τὰς ὁποίας ἔχει τὰς πηγὰς τοῦ ὀμέγας ποταμοῦ Νεῖλος, ἡ Ταγγανζίκα, ἡ Βαγγουεόλο, ἡ Μσέρο, ἡ Νυάνσα, Ταμανδόνα ἢ Σιρούου καὶ μεσημβρινώτερον ἡ Γκαμί, ἡ Κουμουνδάου καὶ πολλὰ ἄλλαι. Ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας τὰ βόρεια μέρη ἔχουν καὶ ὀλιγωτέρους καὶ πολὺ μικροτέρους λιμένας. Τὴν Τσάναν τῆς Ἀθιοπίας, τὴν βαλτώδη Τσάδ καὶ τὴν Φίλτην τοῦ Σουδάν, καὶ κατωτέρω τὴν Του

βουρὶ ἡ ὁποία μόνον τὸν χειμῶνα εἶνε ἀληθὴς λίμνη, τὸ δὲ θέρος εἶνε μεγάλη βλκτώδης ἔκτασις.

Ποταμοὺς ἡ Ἀφρική ἔχει πολλοὺς καὶ μεγάλους. Εἰς τὴν Νότιον χώραν, τὸν Ζαμβέζην, τὸν Κόγγον, τὸν Ὀγγοβζί, τὸν Κοάντζαν, τὸν Καβούν, ὁ ὁποῖος σχηματίζει εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ λιμνοθάλασσαν πλάτους 17 χιλιομέτρων, καὶ ἄλλους. Εἰς δὲ τὴν Βόρειον χώραν, τὸν Νεῖλον τὸν μεγαλειότερον ποταμὸν τοῦ κόσμου μὲ τοὺς μεγάλους τοῦ παραποτάμου, τὸν Νίγηρα (Κοβαρραν), ὁ ὁποῖος διασχίζει τὸ δυτικὸν Σουδάν, καὶ τοὺς μόνους ἀξίους λόγου ποταμοὺς τῆς δυτικῆς παραλίας Σενεγάλην καὶ Γαμβίαν, ἔτι δὲ πολλοὺς ἄλλους μικροτέρους καὶ τινὰς ἐρημοποτάμους χανομένους μέσα εἰς τοὺς ἄμμους τῶν ἐρήμων.

Ὡς πρὸς τὸ κλίμα, τὰ μὲν κεντρικὰ ἔρημα μέρη τῆς χώρας παρουσιάζουν τὰς μεγαλειτέρας θερμοκρασίας τοῦ κόσμου, διότι πολὺ συνήθως τὸ θερμόμετρον φθάνει τοὺς 50 βαθμοὺς, τὰ δὲ βόρεια καὶ τὰ νότια μέρη αὐτῆς εἶνε ὀλιγώτερον θερμά, ἔχοντα μέσην θερμοκρασίαν 15—20 βαθμῶν.

Τὸ μέρος τὸ ὁποῖον κατέχει ἡ Σαχάρα, ἡ μεγαλειτέρα ἔρημος τῆς γῆς, εἶνε ἀμυῶδες, θερμὸν, καὶ ἄγονον ἐντελῶς ἐκτὸς τῶν ὄσσεων αἱ ὁποῖαι διακόπτουν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὴν ἀμμοσκεπῆ ἔκτασιν. Τὸ νοτίως αὐτῆς εὐρισκόμενον Σουδάν εἶνε εὐφορώτατον καὶ σκεπάζεται ἀπὸ δάση μεγάλα. Ἀκόμη νοτιώτερον, ἀπὸ τὰ δύο μέρη τοῦ Ἰσημερινοῦ βρέχει 200—240 ἡμέρας κατ' ἔτος καὶ ἡ χώρα εἶνε σκεπασμένη ἀπὸ πυκνὰ καὶ ἀπέραντα δάση. Τὸ δὲ ἀπ' ἐδῶ μέχρι τῆς παραλίας μέρος τῆς Ἀφρικῆς, ὅπως καὶ τὰ βόρεια παράλια ἔχουν βροχὰς ὀλιγωτέρας ἀλλὰ κλίμα ὑδροερωτέρον.

Τὰ δάση τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς σύγκεινται ἀπὸ πλείστων εἰδῶν φοίνικας, ἐλεφαντόδενδρα, βουτυρόδενδρα, ἀρτοκαπόδενδρα, ζακχαροκάλαμα κ. τ. λ. ἐν ᾧ ὁ καφῆς εὐδοκίμει εἰς τὴν Ἀθιοπίαν, ἡ ἐλαία, τὸ σησάμι καὶ ἡ κάναβις εἰς τὰ δυτικὰ παράλια, ὁ πάπυρος πλησίον εἰς τὰς λίμνας καὶ τοὺς μεγάλους ποταμοὺς, ὁ ἀραβόσιτος, αἱ βαννάαι, ἡ μανιόκα κ. τ. λ. εἰς τὰς ὄσεις τῆς Σαχάρας καὶ εἰς τὰ βόρεια μέρη ἐν γένει.

Ἡ Κεντρικὴ Ἀφρική τρέφει ἄπειρα ἄγρια ζῶα: ἐλέφαντας, βουβάλους, ἀντιλόπας 47 εἰδῶν, ὄρυγγας, ρινοκέρωτας, καμηλοπαρδάλεις, λέοντας, πάνθηρας, ἄπειρα εἶδη πιθήκων (γορίλλας, κιμπανζής, κυνοκέφαλος, κ. λ. π.) υἰαίνας καὶ εἰς τοὺς ποταμοὺς πλῆθος ἵπποποτάμων καὶ φοβερῶν κροκοδείλων. Ἔτι δὲ στρουθοκαμήλους, λευκρῦρμηκας καὶ εἰς τὰ μᾶλλον ἐξημερωθέντα μέρη καμήλους καὶ πλείστα ἄλλα οἰκιακὰ ζῶα.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀφρικῆς ὑπολογίζονται εἰς 160 περίπου ἑκατομύρια, οἱ ὅποιοι διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις: α'.) τοὺς ἐντοπίους δηλαδὴ Ὀιπεντότας, Σᾶν (δασόβιοι), οἱ ὅποιοι κατοικοῦν τὰ νότια μέρη, τοὺς Βαντού, Κάφρους, Ζουλού, Βετοχουάνους, Χερέρος, Ἀγγόλας, Βεγγουέλας, Λόνδας, κ. λ. π. οἱ ὅποιοι κατοικοῦν τὰ βορειοδυτικὰ καὶ τὰ βορειοανατολικὰ: τοὺς Νέγγρους (Βαλόφ, Μανδίγγοι, Βαγίρμοι, Βαδάϊ, Δαρφούριοι κ. λ. π.), οἱ ὅποιοι κατοικοῦν τὰ δυτικὰ καὶ τὰ κεντρικὰ τοῦ βορείου μέρους τῆς ἡπείρου.— β'.) τοὺς Χαμίτας, οἱ ὅποιοι ἤλθον εἰς τὴν Ἀφρικὴν κατὰ χρόνους ἀγνώστους καὶ ἀποτελοῦν σήμερον τοὺς Αἰγυπτίους, τοὺς Βερβέρους, τὰς Αἰθιοπικὰς φυλάς, τοὺς Βογγός, τοὺς Ἀγάου, τοὺς Σαμαλί, τοὺς Γάλας κ. τ. λ., κατοικοῦν δὲ ἰδίως τὰ ἀνατολικὰ καὶ βορειοανατολικὰ τῆς Ἀφρικῆς, καὶ γ'.) τοὺς Σημίτας, οἱ ὅποιοι ἤλθον κατόπιν εἰς τὴν Ἀφρικὴν, δηλαδὴ: αἱ ἀραβικαὶ φυλαὶ τῆς βορείου Ἀφρικῆς, οἱ Ἀθησσοὶ καὶ οἱ Βεδουῖνοι τοῦ Νείλου.— Ἐκτὸς δὲ τῶν τριῶν τούτων τάξεων διακρίνονται ἰδιαιτέρως οἱ Χοβάς τῆς μεγάλης νήσου Μαδαγασκάρ, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τὴν Μαλαϊκὴν φυλὴν τῶν νήσων τῆς νοτιοανατολικῆς Ἀσίας.

Ἐκ τῶν πολυπληθῶν τούτων φυλῶν οἱ Γαλάς, οἱ Ὀπτεντόται καὶ οἱ πλείστοι ἀπὸ τοὺς Νίγητας εἶνε εἰδωλολάτραι: οἱ δὲ κατοικοῦντες τὰ βόρεια παραθαλάσσια μέρη καὶ τὰ βορειοανατολικά μέχρι τοῦ Δαρφούρ εἶνε Μωαμεθανοί. Ἐβραῖοι ὑπάρχουν εἰς τὰς χώρας τοῦ Ἄτλαντος, εἰς τὴν Αἰγυπτὸν καὶ πολυπληθεῖς εἰς τὴν Ἀθησσοῦν, οἱ λοιποὶ Ἀθησσοὶ καὶ οἱ κατοικοῦντες ἄς εὐρωπαϊκῆς ἀποικίας εἰς ὅλα τὰ παράλια τῆς ἡπείρου εἶνε

ὅλοι σχεδὸν Χριστιανοί.—Οἱ Ἀφρικανοὶ καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι ἄποικοι ἐκτὸς τῆς γεωργίας καὶ τῶν γεωργικῶν δασικῶν καὶ μεταλλουργικῶν θησαυρῶν, ἔχουν ἄπειρα κέρδη καὶ ἐκ τῆς δουλεμπορίας ἢ ὅποια καὶ σήμερον ἀκόμη ἀκμάζει, ἰδίως εἰς τὰ κεντρικὰ κράτη τῶν ἐντοπίων μεθ' ὅλα τὰ αὐστηρὰ μέτρα τὰ ὅποια λαμβάνουν αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις πρὸς κατάργησιν αὐτῆς.

Σήμερον τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς Ἀφρικῆς κατέχεται ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους, τὰ δὲ μένοντα ἀκόμη ἐν αὐτῇ ἀνεξάρτητα κράτη εἶνε μικρά, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, καὶ ἀσήμαντα. Ἐκ τούτων σημειοῦμεν: Τὸ σουλτανᾶτον *Μαρόκον*, τὰ βασιλεία *Μαίνα*, *Τομβό*, *Μόσοι*, *Γούρμα*, *Βεργουῦ*, *Ἰορόβα* κ. λ. π. χώρας ὄχι ἐντελῶς γνωστάς. Τὴν *Δαχομένην*, τὴν ὅποιαν ἤδη κατέλαβον οἱ Γάλλοι, τὰ 6 κράτη τοῦ κεντρικοῦ Σουδᾶν τὸ βασιλεῖον τοῦ *Οὐρόρο* καὶ πλείστα ἄλλα ἄγνωστα μικρὰ κράτη τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς: καὶ φυλάς αἱ ὅποια ζοῦν ἐντελῶς ἀνεξάρτητοι, ὑπὸ φυλάρχους ἄνευ πολιτικῶν δεσμῶν καὶ Κυβερνήσεων.—Ἀπὸ δὲ τὰς ξένας δυνάμεις κατέχουν:

Οἱ Τούρκοι, τὴν *Αἰγυπτὸν* καὶ τὴν *Τριπολίτιδα*: ἑκτασίς 2,055,000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Οἱ Γάλλοι τὴν *Ἀλγερίαν*, τὴν *Γάβια*, τὴν *Σερεγάλην*, τὴν *Χρυσὴν Ἀκτὴν*, τὸ Γαλλικὸν *Κογγό*, τὴν *Γαβόρ*, τὴν νήσον τῆς *Ἐνώσεως*, τὴν *Ἀγίαν Μαρίαν* τῆς *Μαδαγασκάρ*, τὴν *Μαῦοτιαν*, τὰς νήσους *Κομόρας* καὶ *Νοσι-Βέ*, τὰς τοῦ *Διέγο Σουαρέλ*, τὴν *Ὀθόκ* καὶ *Ταδοχοῦραν*, μέγα μέρος τῆς *Μαδαγασκάρ*, καὶ τελευταίως τὴν *Δαχομένην* κατὰ τὸ πλείστον ἑκτασίς 2,250,000 τετραγ. χιλιόμετρα σχεδόν.

Οἱ Ἄγγλοι, τὴν Ἀποικίαν τοῦ *Ἀκρωτηρίου*, τὴν *Γρικουαλάνδην*, τὸ *Τράνσεϊ*, τὴν *Πορτολάνδην*, τὴν *Βασσουιλάνδην*, τὸ *Νατάλ*, τὴν *Ζουλουλάνδην*, τὴν *Βετοχουανίαν*, τὴν *Ζαμβέλην*, τὸ *Οὐάλφισχ Βάϊ*, τὴν *Σιέρρα Λεόνην*, τὴν *Γαμβίαν*, μέρος τῆς *Χρυσῆς Ἀκτῆς*, τὸ *Δαγός*, μέρος τῶν χωρῶν τοῦ *Νίγηρος*, τὴν *Ἀγίαν Ἐλένην*, τὴν *Ἀράληψιν*, τὴν *Χριστὰν-δὰ-Κούχηα*, τὴν νήσον τοῦ *Μαυρικίου*, τὸ *Νέορ Ἀμστελδάμον* καὶ τὸν Ἄγιον

Παύλον, τὴν Ἀνατολικὴν Ἀφρικὴν (Βιτού, Οὐγάνδαν κ. τ. λ.), τὰ παράλια τοῦ Σομαλῆ, τὴν Σοκότραν καὶ τὴν Ζανζιβάρην.— Ἐκτασίς κατὰ προσέγγισιν : 1.600.000 τετραγ. χιλιομ.

Οἱ Πορτογάλοι, τὴν νῆσον τοῦ Πρασίνου Ἀκρωτηρίου, μέρος τῆς Γουϊνέας, τὰς νήσους τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ καὶ τοῦ Πρίγκηπος τὴν Ἀγιούδαν, τὴν Ἀγγόλαν, τὴν Μοζαμβικὴν. — Ἐκτασίς περίπου 1.800.000 τετραγ. χιλιομέτρων.

Οἱ Ἰσπανοί, τὴν δυτικὴν Ἀκτὴν καὶ τὴν χώραν τοῦ Ἴνδι, τὸν Χρυσὸν Ποταμὸν, τὸ Ἀδράρ, τὰς νήσους τοῦ Φερδινάνδου Πῶ, Κορίσκο, Ἐλοβέϋ, καὶ Ἀρνοβῶν, τὰς Κατάρλους νήσους καὶ τὰ φρούρια τῆς Κέουιας καὶ Μελλίλας εἰς τὰ παράλια τοῦ Μαρόκου. — Ἐκτασίς : 710.000 τετραγ. χιλιομέτρα.

Οἱ Γερμανοί, τὸ Τόγγο καὶ τὸ Καμερόν, τὴν Δυτικὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ἀφρικὴν. — Ἐκτασίς περίπου 900.000 τετραγ. χιλιομ.

Οἱ Βέλγοι, τὸ Ἐλεύθερον Κράτος τοῦ Κόγγου. — Ἐκτασίς 2.091.000 τετραγ. χιλιομέτρα σχεδόν.

Οἱ Ἰταλοί, τὴν Ἐρυθραίαν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀθησυνίας κατὰ μῆκος τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν των τὴν Αὐτοκρατορίαν τῆς Ἀθησυνίας. — Ἐκτασίς κατὰ συμπερασμόν : 500 ἕως 600.000 τετραγ. στάδια.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ἢ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ἢ ΕΣΠΕΡΟΣ. — Τὰ τρία αὐτὰ ὀνόματα δίδονται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἄστρον. Ἀφροδίτη εἶνε τὸ ἀληθές του ὄνομα, Αὐγερινὸς ὀνομάζεται ὅταν παρουσιάζεται τὸ πρῶτ' εἰς τὰ ἀνατολικά τοῦ ὀρίζοντος καὶ Ἐσπερος ὅταν φαίνεται τὸ βράδυ πρὸς τὰ δυτικά. — Ἡ Ἀφροδίτη εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ ἄστρα τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουν περισσότερο μὲ τὴν γῆν ὕστερα ἀπὸ τὸν Ἄρην· περιστρέφεται γύρω τοῦ Ἡλίου εἰς 225 ἡμέρας καὶ 17 ὥρας ἀπέχει δὲ ἀπὸ αὐτὸν 106 2)3 ἕως 108 1)3 ἑκατομ. χιλιομέτρα, εἶνε δηλαδὴ πλησιέστερον ἀπὸ τὴν γῆν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἀπέχει ἄλλοτε μὲν 40 ἄλλοτε δὲ 257 ἑκατομμύρια χιλιομέτρα. Τὸ μέγεθος τῆς Ἀφροδίτης, τὸ βάρος της καὶ ἡ πυκνότης τοῦ ὄγκου της εἶνε σχεδὸν ἴσα μὲ τὴν γῆν. Ἡ Ἀφροδίτη εἶνε δι' ἡμᾶς τὸ λαμ-

πρότερον ἄστρον τοῦ οὐρανοῦ, φαίνεται δὲ πολλὰς φορὰς καὶ τὴν ἡμέραν καὶ παρουσιάζεται μὲ διαφόρους φάσεις (ὄψεις), ὅπως καὶ ἡ σελήνη. Μὲ τὸ τηλεσκόπιον φαίνεται λευκὴ μὲ μέρη τινὰ σκιασμένα, σταυτόχρωμα.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ. — Μία ἀπὸ τὰς μεγάλας θεᾶς τοῦ Ὀλύμπου τῆς ὁποίας ἡ λατρεία ἦτο διαδεδομένη ἀπὸ τοὺς παλαιοτάτους χρόνους εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Εἶνε κόρη τοῦ Διὸς καὶ τῆς Διώνης, εἶνε δὲ ἡ θεὰ τῆς ὠραιότητος καὶ τοῦ ἔρωτος καὶ δαμαζει ὄλα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ὄντα ἔμψυχα καὶ ἄψυχα. Εἶνε ἡ θεὰ ἡ δίδουσα εἰς τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ τὴν δύναμιν νὰ γεννοῦν καὶ νὰ αὐξάνωνται. Εἶνε ἡ θεὰ, ἡ ὁποία μόλις ἐπάτησε τὸν πόδα εἰς τὴν Κύπρον, ὅπου κατεσκευάσθησαν μεγαλοπρεπεῖς ναοὶ καὶ ἀγάλματα, ἡ γῆ ὄλη ἀνεβλάστησε ῥόδα. Ἡ Ἀφροδίτη κατοικεῖ τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανόν, τοὺς αἰθέρας καὶ τὴν θάλασσαν καὶ νικᾷ ὄλα τὰ πλάσματα τῆς φύσεως καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς θεοὺς. Ἡ μυθολογία τὴν παρίστανει ὡς σύζυγον τοῦ χωλοῦ Ἡφαιστού, τοῦ θεοῦ τῶν σιδηρουργῶν, καὶ ὡς ἐρωμένην συνάμα τοῦ Ἄρεως. τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου, διότι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἤνωνον πάντοτε τὴν ὠραιότητα μὲ τὴν ἀνδρείαν.

ΑΦΡΟΞΥΛΙΑ ἢ ΖΑΜΠΟΥΚΟ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο λέγεται καὶ κουροξυλιά, ἐπιστημονικῶς δὲ ἀκτὴ, ὅσον δὲ τὸ μέρος ὅπου φυτρώνει εἶνε ὑγρότερον τόσον μεγαλείτερον γίνεται. Ἡ φλούδα του εἶνε στακτερὴ τὸ δὲ ξύλον του σκληρόν καὶ οἱ κλώνοι του κούφιοι γεμάτοι ἀπὸ ἄσπρην παχέαν ψύχα (ἐντεριώνην). Ἡ Ἀφροξυλιά κάμνει ἄνθη τὰ ὁποῖα εἶνε κόκκινα εἰς τὴν ἀρχήν, ἔπειτα δὲ ὅταν ὠριμάσουν γίνονται μαῦρα καὶ ἔχουν ὄσμὴν ἀρωματικὴν. Τὸ ξύλον της εἶνε κατὰλλήλον διὰ λεπτουργικὰς ἐργασίας, κατασκευάζονται δὲ ἀπὸ τὰ μικρὰ της κλωνάρια διάφορα παιγνίδια διὰ παιδιά. Τὰ ἄνθη της χρησιμεύουν νὰ ἀρωματίζουν τὸ ξεῖδι, ἡ δὲ ἐντεριώνη (ψύχα) τῶν κλάδων της εἴμπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῆ καὶ ὡς φυτίλι λυχνίας.

Ἄν βράσωμεν καρποὺς κουροξυλιάς μέσα εἰς ξεῖδι, εἴμποροῦμεν μὲ τὸν ζυμὸν νὰ δώσωμεν ὠραῖον ἰώδες χρῶμα εἰς νήματα

ἢ καὶ εἰς δέρματα. Ὁ ζωμός των εἶνε καὶ διουρητικός, ὁ δὲ ζωμός των ἀνθέων τῆς εἶνε ἰδρωτικός, εἰς καταπλάσματα δὲ ὠφελούων καὶ εἰς τὴν ρουσοῦμπελην (ἀνεμοπύρωμα, ἐρυσίτελας) καὶ εἰς τὰς ἐλαφροῦς ἀσθενείας των ὀφθαλμῶν.

ΑΧΑΪΙΑ. — Μεγάλη χώρα τῆς ΒΔ Πελοποννήσου σχηματίζουσα τὸ ἥμισυ τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος. Συνορεύει δὲ πρὸς βορρᾶν μὲ τὸν κόλπον των Πατρῶν καὶ τὴν Αἰγιαλείαν, πρὸς ἀνατολὰς μὲ τὴν Κορινθίαν πρὸς μεσημβρίαν μὲ τὴν Ἀρκαδίαν καὶ πρὸς δυσμὰς μὲ τὴν Ἡλίδα. Ἡ παραλία τῆς Ἀχαΐας εἶνε ὅλη σχεδὸν ἠρκιστεϊώδης σχηματίζει δὲ μόνον ἐνταῦθα τὸν πλατὺν κόλπον των Πατρῶν, ὁ ὁποῖος ἀρχίζει ἀπὸ τὸ *Pior* καὶ τελειώνει εἰς τὸ ἀκρωτήριο τοῦ Πάπα (Ἄραξος των ἀρχαίων).

Τὰ ἀνατολικὰ μέρη τῆς Ἀχαΐας, τὰ ὁποῖα κατέχει κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ ἐπαρχία Καλαβρύτων, εἶνε βουνώδη. Ἐδῶ εὐρίσκονται τὰ ὄρη Ἀροάνια ἢ Χελμός, μεταξύ Ἀχαΐας καὶ Κορινθίας, ἀνατολικώτερον δὲ ὁ Ἐρύμανθος ἢ Ὡλιός, καὶ βορειότερον, πλησίον των Πατρῶν, ἡ βουνοσειρὰ τοῦ χαμηλοτέρου Παραχαϊκοῦ ἢ Βοιδιά, μεταξύ των ὁποίων σχηματίζονται πολλαὶ ὑψηλαὶ κοιλάδες καὶ ὄροπέδια. Τὰ δὲ δυτικὰ μέρη καὶ τὰ βόρεια εἶνε πεδιάδες σταφιδοφυτευμέναι, αἱ ὁποῖαι διασχίζονται ἀπὸ πολλοὺς ποταμούς, τὸν *Γλαῦκον*, πλησίον των Πατρῶν, τὸν *Πεῖρον* (ποτάμι τῆς Καμινίτσας), δύο ὄρας μακρὰν των Πατρῶν μεταξύ τῆς Ἀχαΐας καὶ τοῦ Ἀλυσσοῦ διερχόμενον, τὸν *Σελινόντα*, τὸν *Κερυρίτην*, τὸν *Βουραϊκὸν* (ποτάμι των Καλαβρύτων), τὸν *Κράθιν*, τὸν *Αἰάδωνα* καὶ τὸν Ἐρύμανθον παραποτάμους τοῦ Ἄλφειοῦ κ.τ.λ.

Ἀπὸ τὰ νερὰ ταῦτα καὶ ἀπὸ ἄλλα ὕδατα πηγῶν ποτιζόμεναι αἱ πεδιάδες καὶ αἱ κοιλάδες των Πατρῶν, των Καλαβρύτων καὶ τοῦ Αἰγίου καθίστανται λίαν εὐφοροὶ καὶ παράγουν ἐν ἀφθονίᾳ σταφίδας καὶ οἶνους ἀρίστης ποιότητος, ἔτι δὲ σίτον, ἀραβόσιτον, καπνὸν, κριθήν, φακὴν, φασόλια, βλανιδία, σίκαλην, ἔλαιον, πεῦκα, γεώμηλα, καὶ πλεῖστα ἄλλα γεωργικὰ προϊόντα. Τρέφουν δὲ πολλὰ ποίμνια προβάτων καὶ αἰγῶν, ἰδίως τὰ ὄρεινὰ

μέρη. Ἄγωνα μέρη εἶνε μόνον ὁ κάμπος των *Κλουκινῶν* καὶ ὁ λεγόμενος *Ξερόκαμπος* οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται κάτωθι των βορείων προπόδων τοῦ Χελμοῦ.

Ἐνεκα τῆς διαφόρου αὐτῆς συστάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἀχαΐας, εἰς μὲν τὰ ὄρεινὰ μέρη εἶνε ψυχρὸν καὶ ἔχει χιόνας πολλὰς, χειμῶνα βαρὺν καὶ θέρος μέτριον, εἰς δὲ τὰ πεδινὰ εἶνε ὁροσερὸν τὸν χειμῶνα, σπανίως δὲ πίπτει χιὼν, τὸ δὲ θέρος πολὺ θερμὸν, ὅμοιον μὲ τὸ θέρος τῆς Ἀττικῆς.

Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ Ἀχαΐα δὲν κατεῖχε σπουδαίαν θέσιν μεταξύ των ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν, μόνον δὲ εἰς τὴν ἐποχὴν των Μακεδόνων ἔγεινεν ἔδρα τῆς λεγομένης Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας, ὅταν μάλιστα ὁ ἐκ Σικυῶνος Ἄρατος ἔγεινε στρατηγὸς αὐτῆς καὶ ἀνέλαβε τὴν ἀπελευθέρωσιν των ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν καὶ τὴν συνένωσιν των ἑλληνικῶν φυλῶν κατὰ των Μακεδόνων. Κατόπιν ὑπετάχθη εἰς τοὺς Ῥωμαίους καὶ ἀπὸ τὸ ὄνομα αὐτῆς ὠνομάσθη ὀλόκληρος ἡ Ἑλλὰς Ἀχαΐα. Μετὰ ταῦτα ἤλθον οἱ Φράγκοι καὶ συνέστησαν κομητείας καὶ βαρωνεῖας, ἔπειτα οἱ Βενετοὶ καὶ τελευταῖοι οἱ Τοῦρκοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἠλευθερώθη, ἐπανασταστήσασα πρώτη αὐτὴ μεταξύ των Ἑλληνικῶν χωρῶν.

Σήμερον ἀποτελεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, διαιρεῖται εἰς 3 ἐπαρχίας, τῆς Αἰγιαλείας των Πατρῶν καὶ των Καλαβρύτων καὶ περιέχει 22 δήμους, 330 πόλεις, κωμοπόλεις καὶ χωρία, 17 μονὰς καὶ 135,000 κατοίκους.

ΑΧΑΪΙΑ. — Μέγα χωρίον τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Δύμης. Κεῖται ἐπὶ λοφίσκου ἰσοπεδωμένου ἀπέναντι τοῦ Πατραϊκοῦ κόλπου, ἀπέχουσα τῆς παραλίας 3)4 τῆς ὄρας. Ἔχει δὲ ἀπὸ τοῦ λόφου λαμπρὰν θέαν, ἑλλην. σχολεῖον, ταχυδρομεῖον, τηλεγραφεῖον, δύο δημοτικὰ σχολεῖα, εἰρηνοδικεῖον ἐκτεταμένως σταφιδοφυτείας καὶ ἀμπελοφυτείας, μικρὸν ἐμπόριον μετὰ των Πατρῶν καὶ τοῦ Πύργου μεθ' ὧν συνδέεται διὰ σιδηροδρόμου καὶ 1350 κατοίκους.

ΑΧΑΪΙΑΣ ΚΑΙ ΗΛΙΔΟΣ νομός. — Εἰς ἀπὸ τοὺς 5 νομοὺς εἰς τοὺς ὁποίους ὑποδιαιρεῖται ἡ Πελοπόννησος. Ὁ νομὸς οὗτος

κατέχει τὰ βορειοδυτικὰ τῆς χερσονήσου, βρέχεται δὲ πρὸς βορρᾶν ἀπὸ τὰ κύματα τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ τοῦ Πατραϊκοῦ πρὸς δυσμὰς δὲ ἀπὸ τὸ Ἴόνιον πέλαγος· ἔχει πρὸς ἀνατολὰς τὴν Κορινθίαν καὶ πρὸς μεσημβρίαν τὴν Ἀρκαδίαν καὶ τὴν Μεσσηνίαν. Ὁ νομὸς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος σύγκειται ἀπὸ τέσσαρας ἐπαρχίας: τὴν τῶν Πατρῶν, ἡ ὁποία εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπιπέδος ἔχουσα πρὸς τὰ ἀνατολικά τὸ βουνὸν Βοιδιαῆς (Παναχαϊκόν) καὶ κατέχουσα τὴν ΒΔ γωνίαν τοῦ νομοῦ· τὴν τῆς Αἰγιαλείας, ἡ ὁποία εἶνε ὅλη σχεδὸν πεδινὴ καὶ κατέχει τὴν παραλίαν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου· τὴν τῶν Καλαβρύτων, ἡ ὁποία εἶνε σκεπασμένη, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπὸ βουνὰ ὑψηλὰ (Ἀροάνια, Ἐρύμανθος κ.τ.λ.) καὶ κατέχει τὰ μεσόγεια μεταξὺ Ἡλίδος, Ἀρκαδίας καὶ Κορινθίας, καὶ τὴν τῆς Ἡλείας, ἡ ὁποία ἔχει ἐκτεταμένας πεδιάδας σταφιδοφυτευμένας καὶ διαβρέχεται ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς Πηγεῖον (ποτάμι τῆς Γαστούνης) καὶ Ἀλφειὸν (Ρουφιᾶς)· κατέχει δὲ τὰ ΝΔ τοῦ Νομοῦ καὶ βρέχεται ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Ἴονίου πέλαγος. Περιέχουν δὲ αἱ ἐπαρχίαι αὗται δήμους 30 πυκνῶς συνοικισμένους.

Ἡ ἔκτασις τοῦ νομοῦ εἶνε 94,31 τετραγωνικά μίλια, οἱ δὲ κάτοικοι 22.000 περίπου. Περιέχει δὲ ὁ νομὸς ἐν ὅλῳ 522 πόλεις (3), κωμοπόλεις (5) καὶ χωρία καὶ 26 μοναστήρια.

ΑΧΑΡΝΩΝ δῆμος.—Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆς ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰς Ἀχαρνὰς (Μενίδι), 4 χωρία καὶ 3970.

ΑΧΕΛΩΟΣ.—Ποταμὸς μήκους 220 χιλιομέτρων διαρρέων τὴν περιοχὴν τῆς Ἄρτης τὴν Αἰτωλίαν καὶ τὴν Ἀχαρνανίαν. Ὁ Ἀχελῷος (ἀσπροπόταμος) πηγάζει μεταξὺ τῶν δύο σειρῶν τῆς Πίνδου πλησίον εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἄρτης Τσουμέεκα, δέχεται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς καὶ ξηροποτάμους, τὸν Ἀγραφιώτικον τὴν Μέγδοβαν ἐρχομένους ἀπὸ τὰ βουνὰ τῶν Ἀγραφῶν καὶ ἄλλους, ἔτι δὲ τὰ νερὰ τῶν λιμνῶν τῆς Αἰτωλίας καὶ χύνεται εἰς τὸ Ἴόνιον πέλαγος, σχηματίζων παρὰ τὰς ἐκβολὰς του μεγάλα τέλματα, τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα Μελλίτη λίμνη, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας διαφαίνονται ἐδῶ ἐκεῖ αἱ κορυφαί

βράχων. Τὰ νερὰ τοῦ Ἀχελῷου φαίνεται ὅτι εἶνε τὰ τελευταῖα λείψανα τῶν νερῶν, τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχαιοτάτους χρόνους ἐσκέπαζον τὰ πεδινὰ μέρη τῆς Αἰτωλίας. Διόλου δὲ ἀπιθάνον αἱ χαμηλαὶ ἐκτάσεις τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ καὶ ἐσχηματίσθησαν ἀπὸ τὰ χῶματα τὰ ὁποῖα ἐπὶ αἰῶνας ὀλοκλήρους κατεκρήμνιζον τὰ ρεῖθρα τοῦ ποταμοῦ, τῆς μεγάλης καὶ μοναδικῆς δηλαδὴ ἀρτηρίας τῆς βορειοδυτικῆς Ἑλλάδος.

Οἱ Ἀρχατοὶ εἶχον θεοποιήσει τὸν Ἀχελῷον, καὶ τὸν ἔλεγον υἱὸν τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος καὶ πατέρα τῶν Σειρήνων, νικηθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, ὅταν ἐπάλαψε μαζί του χάριν τῆς Διανειρέας.

ΑΧΕΡΩΝ ἡ ποταμὸς τοῦ Ἄθου.—Ὁ Ἀχέρων εἶνε μικρὸς ποταμὸς τῆς Τουρκικῆς Ἠπείρου. Πηγάζει ἀπὸ τοὺς βράχους τῆς Κιάφας διέρχεται πλησίον ἀπὸ τὸ Σοῦλι, παραλαμβάνει τὰ νερὰ τοῦ Κοκκιτοῦ, σχηματίζει τὴν λίμνην Ἀχερουσίαν καὶ χύνεται εἰς τὸν κόλπον τῆς Ἄρτης. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὁ Ἀχέρων ἰθεωρεῖτο ὡς ὁ ποταμὸς διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Χάρων ἐπέρνα τοὺς νεκροὺς καί, διὰ τῆς λίμνης Ἀχερουσίας, τοὺς ἔφερον εἰς τὸν ἄδην. Σήμερον ὁ Ἀχέρων ὀνομάζεται κατ' ἀρχὰς μὲν Μαυροπόταμο κατόπιν δὲ Φαναριώτικο ποτάμι, ἡ δὲ λίμνη τοῦ Χάρωνος Ἀχερουσία λέγεται τὴν Κάρλα ἢ Γάρλα.

ΑΧΗΒΑΔΕΣ—Τὸ θαλάσσιον αὐτὸ ὄστρακόδερμον εἶνε νοστιμώτατον φαγητόν, ὀλίγον ὅμως θρεπτικόν ὅπως ὅλα αὐτὰ τὰ εἶδη. Ὑπάρχουν ἀχηβάδες μὲ ἀγριον ὄστρακον καὶ ἄλλαι μὲ μαλακόν, αἱ ὁποῖαι εἶνε καὶ καλλίτεραι. Τρώγονται ψηταί, ἀλλὰ ἡ καλλίτερα τῶν κατασκευῆ εἶνε ἡ ἀκόλουθος:

Ἀχηβάδες γλαχι.—Γλαχίσατε τὰς ἀχηβάδας ἢ γυμνάς ἢ μὲ τὸ ὄστρακον μαζί, ὅπως προτιμάτε, μὲ ὀλίγον κρεμμύδι. Ρίψατε κατόπιν μέσα εἰς τὴν χύτραν τὸ ἀνάλογον λάδι, πιπέρι, λεμόνι, ὀλίγην τομάταν, ἄλας, νερὸν καὶ ψιλοκομμένον μαϊντανόν καὶ σέλινον μαζί καὶ ἀφήσατέ τα νὰ βράσουν ὀλίγον, ἀφ' οὗ σκεπάσετε καλῶς τὴν χύτραν καὶ φράξετε μὲ ζυμᾶρι τὰ χεῖλη τοῦ σκεπάσματός της διὰ νὰ μὴ ἐξέρχεται ὁ ἀτμός.

ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ.— Φυτόν χρησιμώτατον εἰς τὴν φαρμακευτικὴν. Ἔχει ἄνθη ἄσπρα ἢ κόκκινα, ὅμοια τὸ σχῆμα μὲ μικρὰς μαργαρίτας, καὶ φύλλα σχιστὰ καὶ στενὰ.

'Αχιλλείον

Ἡ γεῦσις του εἶνε ὀλίγον πικρὰ ἀλλ' ἔχει εὐωδίαν εὐχάριστον, ζῆ δὲ πολλὰ ἔτη. — Ἐν εἶδος αὐτοῦ εἶνε τὸ *χιλιόφυλλον* τὸ ὅποτον ἔχει γεῦσιν πικραλμυρὰν καὶ στυφὴν διὰ τὰ χρησιμεύση ὡς φάρμακον πρέπει νὰ τὸ κόπτωμεν ὀλίγας ἡμέρας προτοῦ φανοῦν τὰ ἄνθη του καὶ νὰ τὸ ξηραίνωμεν εἰς τὴν σκιάν. 2 δράμια ἀπόβρασμα 'Αχιλλείου πινόμενα ὡ

φελοῦν πολὺ εἰς τὰς ὑπερβολικὰς αἱμορραγίας τῶν αἱμορροϊδῶν (ζωχάδων) καὶ τῶν ἐμμήνων τῶν γυναικῶν. Τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν κάμνει καὶ τὸ λεγόμενον *παρμικόν* (φτερνιστικόν) *ἀχιλλείον*, τὸ ὅποτον ἔχει καλλιτέραν εὐωδίαν καὶ φύλλα πλατύτερα.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. — Ὁ σπουδαιότατος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἥρωας τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Ἦτο υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν Μυρμιδόνων Πηλέως καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Νηρέως Θέτιδος. Μία προφητεία εἶχεν εἶπεϊ ὅτι ὁ 'Αχιλλεύς θὰ δοξασθῆ καὶ θὰ ἀποθάνῃ νέος, ἐνῶ ἂν ἤθελε νὰ μὴ ἀναμιχθῆ εἰς πολέμους θὰ ἔζη ἥσυχος ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἀνεδείχθη ὁ ἐξοχώτερος Ἕλληνα πολεμιστῆς καὶ ἐνίκησεν ὅλους τοὺς Τρῶας ὅσοι ἐτόλμησεν νὰ τοῦ ἀντισταθοῦν. 'Αλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθεν εἰς ἔριδα μὲ τὸν ἀρχιστράτηγον τῶν Ἑλλήνων Ἀγαμέμνονα, διότι τοῦ ἀφῆρεσε τὴν αἰχμάλωτόν του Βρισηίδα καὶ δὲν ἐλάμβανε μέρος εἰς τὸν πόλεμον. Ὅταν ὅμως οἱ Ἕλληνες ἤρχισαν νὰ νικῶνται, κατεπίσθη τέλος νὰ πολεμήσῃ καὶ πάλιν, ὅταν μάλιστα ἔμαθεν ὅτι ὁ φίλος του Πάτροκλος ἐφονεύθη ἀπὸ τὸν Τρωαδίτην ἥρωα Ἔκτορα. Μόλις δὲ ἠκούσθη ἡ φωνὴ του μόνον, οἱ Τρῶες ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Ἐφόνευσε τότε τὸν Ἔκτορα, ἔδρασε εἰς τὸ ἄρμα του τὸ πτώμα αὐτοῦ καὶ τὸ ἔσυρε τρεῖς φορές γύρω εἰς τὰ φρούρια τῆς Τρωάδος. Ἐφονεύθη ὅμως ἐπὶ τέλους καὶ ὁ 'Αχιλλεύς, ὅταν

προσέβαλε μίαν ἀπὸ τὰς πύλας τοῦ φρουρίου, καὶ ἐφονεύθη, καθὼς λέγουσιν οἱ μῦθοι, ἀπὸ βέλος τὸ ὅποτον ἔριψε κατ' αὐτοῦ ὁ θεὸς Ἀπόλλων καὶ τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὴν πτέρναν· διότι τὸ ἄλλο σῶμα τοῦ 'Αχιλλεύς εἶχε βαπτισθῆ εἰς τὰ νερὰ τῆς Στυγὸς καὶ ἦτο ἄτρωτον.

ΑΧΙΝΟΣ (Ἐχίνος).— Ἐν Ἀθήναις τὸν λέγουσιν κοινῶς *χινοῦσα* — Οἱ ἀχίνοι χωνεύονται δυσκόλως ἀπὸ ἀνθρώπους οἱ ὅποιοι δὲν εἶνε συνειθισμένοι νὰ τοὺς τρώγουν συχνά· ἔχουν γεῦσιν λιανὴν εὐχάριστον καὶ ἀποτελοῦν ἐν ἀπὸ τὰ πολυπληθέστερα προύοντα τῆς ἀλιείας εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν. Τρώγονται συνήθως ὅμοι μὲ ὀλίγον λεμόνι καὶ πιπέρι.

ΑΧΛΑΔΕΑ.— Ἡ ἀχλαδέα ἀγαπᾷ γῆν βελθεῖαν καὶ ἐλαφρὰν. Εἰς τὰς ἀργιλλώδεις, ὑδατώδεις καὶ ψυχρὰς γαίας δὲν εὐδοκιμεῖ, διότι ὅταν αἱ ρίζαι αὐτῆς φθάνουν εἰς τὸ ὕδωρ, τὰ φύλλα κίτριζουσι καὶ τὸ δένδρον ἢ ὅλως δὲν καρποφορεῖ ἢ οἱ καρποὶ του πίπτουν πρὶν ἢ ὄριμάσωσιν. Πολλαπλασιάζεται κυρίως διὰ σπέρματος ἀλλὰ καὶ διὰ παραφιάδων. Σπειρεται τὴν ἄνοιξιν, φυτεύεται δὲ τὸ φθινόπωρον. Αἱ ἀχλαδέαι *κέντρώονται* ἀπὸ τοῦ 2ου μέχρι τοῦ 4ου ἔτους, εἴτε εἰς τὸ εἶδος των, εἴτε εἰς ἀγριαχλαδέας καὶ κυδωνέας, μὲ ἔμπλαστον τὸν Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον ἢ εἰς τὸ σχιστὸν τὸν Ἀπρίλιον καὶ τὸν Μάιον. Αἱ εἰς κυδωνέας ἐνοφθαλμιζόμεναι ἀχλαδέαι δὲν ζοῦν πολλὰ ἔτη, ἀλλὰ προτιμῶνται, διότι ἐπιτυγχάνουν καλλιτέρον καὶ καρποφοροῦν ταχύτερον.

Ἡ ἀχλαδέα κάμνει πολλὰ ἄνθη, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν πίπτουν ἕνεκα τῶν βροχῶν καὶ τοῦ τῆς ἀνοιξέως ψύχους. Ἄν δὲ ἕνεκα καλοκαιρίας μὲνωσι πολλὰ ἄνθη πρέπει νὰ ἐλαττώνωνται ἰδίως εἰς τὰ ἀδύνατα δένδρα.

ΑΧΛΑΔΙ.— 1) *κομπόστα ἀχλάδι*: Ἄν τὰ ἀχλάδια εἶνε μεγάλα κόψατέ τα εἰς τέσσαρα μέρη, ἂν εἶνε μικρὰ θέσατέ τα ὀλόκληρα ξεφλουδισμένα ἐντὸς κατσαρόλας καὶ βράσατέ τα μὲ ὀλίγον νερὸ εἰς τὸ ὅποτον ρίψατε ζάχαριν καὶ κανέλλαν· ἔπειτα θέσατέ τα μέσα εἰς κατάλληλον δοχεῖον καὶ σκεπάσατέ τα μὲ σιρόπι. — Ἄλλη κατασκευὴ *κομπόστας* εἶνε ἡ ἐξῆς διὰ τὰ μι-

κρὰ ἀχλάδια. Τὰ ξεφλουδίσετε καὶ τὰ βάζετε μέσα εἰς τὸ κρύο νερὸ διὰ νὰ διατηρηθοῦν λευκά, ἔπειτα βράσατέ τα ὅπως ἀνωτέρω. — 2) ἀχλάδια γερμανικά: Ξεφλουδίσατέ τα, κόψατέ τα εἰς στρογγυλὰ τεμάχια, ρίψατέ τα ἐντὸς ὕδατος διὰ νὰ μὴ μαυρίτουν, βουτήξατε μέσα εἰς βούτυρον, ἀλείψατέ τα ἔπειτα μὲ ἀλεῦρι, βρέξατέ τα μὲ νερό, προσθέσατε ζάχαριν· ἔπειτα τὰ γαρνίρετε μὲ κροκοὺς αὐγῶν καὶ τὰ τρώγετε ζεστά.

Ἀπὸ τὰ ἀχλάδια κατασκευάζεται ὁ ἀχλαδίτης, οἶνος λευκὸς δυνατώτερος ἀπὸ τὸν μηλίτην καὶ πολὺ καθαρώτερος, δὲν πρέπει ὅμως νὰ γίνεται κατάχρησις τοῦ ἀχλαδίτου διότι βλάπτει, ἰδίως τοὺς νευρικοὺς καὶ τοὺς αἱματώδεις. Ὁ ἀχλαδίτης περιέχει κατὰ μέσον ὄρον 7,26 οἰνόπνευμα ἰσχυρόν. Ἐπίσης ἀπὸ τὸν ἀχλαδίτην ἐξάγεται ὄξος καὶ ρακὴ καλλιτέρα ἀπὸ τὴν ρακὴν τοῦ μηλίτου.

ΑΧΛΑΔΟΚΑΜΠΟΣ.— Χωρίον τοῦ Ἄργους, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἰσιῶν. Κεῖται ἐπὶ τῆς κατωφερείας, ἥτις τελειώνει εἰς τὴν πεδιάδα τὴν γνωστὴν ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα Ἀχλαδόκαμπος πλησίον τῆς ἀμαξητῆς ὁδοῦ, ἥτις ἐνώνει τὸ Ἄργος μὲ τὴν Τρίπολιν καὶ πλησίον ἐπίσης εἰς τὰ ἱερεῖα τῶν ἀρχαίων Ἰσιῶν. Ὁ Ἀχλαδόκαμπος, ἔχει σήμερον 1530 κατοίκους καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὸ Ἄργος 7 1/2 ὥρας. Ἀπὸ τὴν πεδιάδα τοῦ Ἀχλαδοκάμπου περνᾷ καὶ ὁ σιδηρόδρομος Μύλων Καλαμῶν.

ΑΧΜΕΤ ὁ Γ'. — Σουλτᾶνος τῶν Τούρκων. Διεδέχθη τὸν ἀδελφόν του Μουσταφᾶ τὸν Β'. ὁ ὁποῖος ἐξεδιόχθη ἀπὸ τὸν θρόνον ὑπὸ τῶν ἐπαναστατησάντων Γενιτσάρων τῷ 1703. Ὁ Ἀχμέτ ἐνίκησε τοὺς Ρώσους καὶ κατόπιν τοὺς Βενετοὺς καὶ ἐκυρίευσεν πάλιν τὴν Πελοπόννησον τῷ 1715, κατόπιν ὅμως ἐνίκηθη ἐπανειλημμένως ἀπὸ τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ ἔχασεν πολλὰς χώρας τοῦ κράτους του. Ἐπολέμησε καὶ κατὰ τῆς Περσίας ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς· ἕνεκα δὲ τούτου ἔγεινε στάσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τῆς ὁποίας ἠναγκάσθη νὰ παρατηρηθῆ καὶ νὰ δώσῃ τὴν βασιλείαν εἰς τὸν ἀνεψιόν του Μαχμούτ τὸν Α'. τῷ 1730. Ἐκτοτε ἔμεινεν ἐπὶ 6 ἔτη εἰς τὴν φυλακὴν τῶν ἐκθρονιζομένων Σουλτᾶνων (τὸ καφᾶσι) ὅπου καὶ ἀπέθανεν, δηλητηριασθεὶς καθὼς λέγουν.

ΑΧΜΕΤ ΣΑΧ ὁ ΔΟΡ-ΔΟΡΑΝ. — Δηλαδὴ ὁ μαργαρίτης τῆς ἐποχῆς του. — Ἐγεννήθη εἰς τὸ Ἀφγανιστάν τῆς Ἀσίας τῷ 1724 καὶ ὑπῆρτεσε κατ' ἀρχᾶς ὡς ἀξιωματικὸς εἰς τὴν σωματοφυλακὴν τοῦ περιφήμου Σάχη τῆς Περσίας Σάχ-Ναδέρ, ὁ ὁποῖος εἶχε κυριεύσει ὁλόκληρον τὸ Ἀφγανιστάν. Ἀλλ' ἀπ' οὗ ἀπέθανεν αὐτὸς συνεκάλεσεν ὁ Ἀχμέτ εἰς συνέλευσιν τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἀφγανικῶν φυλῶν καὶ ἀνεκνήρυχθη ἐπ' αὐτοὺς Ἐμίρης, δηλαδὴ βασιλεὺς τοῦ Ἀφγανιστάν. Ἐπολέμησε κατόπιν καὶ ἐνίκησε τοὺς Ἰνδοὺς καὶ τοὺς Πέρσας καὶ ἐμεγάλωσε κατὰ πολὺ τὸ κράτος του, εἰς τὸ ὅποῖον ἔδωκε νόμους σοφοὺς καὶ τὸ διωργάνωσεν ἐσωτερικῶς θαυμάσια, ἀπέθανεν δὲ τῷ 1773. Ὁ Ἀχμέτ ὑπῆρξεν ὁ ἐνδοξώτερος καὶ στρατηγικώτερος Ἐμίρης τοῦ Ἀφγανιστάν.

ΑΧΡΑΣ ἢ ΑΓΡΙΑΠΙΔΙΑ. — Τὸ δένδρον τοῦτο χρησιμεύει διὰ νὰ κεντρῶνουν οἱ κηπουροὶ εἰς αὐτὸ ἡμεραις ἀχλαδιές, εἶνε δὲ ἐκανθῶν καὶ τὸ ξύλον του λουστράρεται εὐκόλως, διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ χρησιμοποιοῦν οἱ λεπτοουργοὶ καὶ οἱ τορνευταί.— Ἄλλο εἶδος ἀγριαχλαδιᾶς εἶνε ἡ Σαπῶτα τῶν νήσων Ἀντιλλῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ὁποία κάμνει καρποὺς ἴσους μὲ κοινὰ μῆλα καὶ εἶνε νοστιμώτατοι τρωγόμενοι ἅμα ὀριμάσσουν καλά. Ἡ Σαπῶτα περιέχει χυμὸν ὀμοιάζοντα μὲ τὸ γάλα, ὁ ὁποῖος ἂν ἐκτεθῆ εἰς τὸν ἀέρα πῆζει καὶ σχηματίζεται ἀπ' αὐτὸν ἐν Ἀρχᾶς ἢ Σαπῶτα εἶδος γουτταπέρκας ἀσπροκιτρινωπῆς, ἡ ὁποία εὐωδιάζει ὡς ἄρωμα καὶ εἶνε χρησιμωτάτη ὅπως καὶ ἡ ἀληθὴς γουτταπέρκα.

ΑΧΡΙΣ ἢ Αιχρίδος.— Πόλις τῆς Μακεδονίας, πρωτεύουσα ὑποδιοικήσεως (καζᾶ). Κεῖται ἐπάνω εἰς ἓνα λόφον εἰς τὰ βορειοανατολικά παράλια τῆς μεγάλης λίμνης Ἀχρίδος. Τὴν ἐκυρίευσεν κατ' ἀρχᾶς ὁ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, κατόπιν τὴν κατέκτησαν οἱ Ῥωμαῖοι, ἐνίκησε δὲ μετὰ ταῦτα τοὺς Γότθους καὶ ἔγεινεν ἔδρα αὐτοδιοικήτου ἐκκλησίας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἰουστινιανοῦ, ἔπειτα τὴν κατέλαβον οἱ Βούλγαροι, οἱ

όποιοι τὴν ὠνόμασαν "Οχριδα καὶ ἔγεινε πρωτεύουσα τοῦ τότε Βουλγαρικοῦ βασιλείου. Μετὰ ταῦτα τὴν κατέκτησαν οἱ Τούρκοι· ἀλλὰ διετήρησε τὴν ἐκκλησίαν τῆς μέχρι τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος, ὅτε ἐκλείσθη διότι οἱ πλεῖστοι παρεδέχθησαν νὰ ὑπάγουν εἰς Βούλγαρον ἐπίσκοπον. — Σήμερον δὲ ἔχει 15000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 9000 εἶνε χριστιανοί.

ΑΧΥΡΑ.— Τὰ ἀχυρα εἶνε τροφή τῶν ζῶων οἰκονομικῆ θρεπτικῆ καὶ ὑγιεινῆ. 200 γραμ. ἀχύρων ἰσοδυναμοῦν μὲ 100 γρ. σανοῦ. Πρώτης ποιότητος ἀχυρα εἶνε τοῦ βίκου, τῶν λαθουριῶν τῶν κουκίων, τῶν μπιζελῶν καὶ τῆς φακῆς. ἔπειτα ἔρχονται τὸ τριφύλλι, τὸ κεχρί, ἡ βρώμη, τὸ κριθάρι, ὕστερον τὰ ἀχυρα τοῦ σίτου καὶ τῆς σίκαλης καὶ τελευταία τοῦ ἀραβοσίτου κ.τ.λ. τὰ ὁποῖα καλὸν εἶνε νὰ κόπτονται καὶ μουσκεύωνται πρῶτα. — Τὰ ἀχυρα χρησιμεύουν καὶ ὡς σχοινία διὰ τὰ δεμάτια τῶν στάχων, ὡς σκεπὴ διὰ στάναις ἢ σιταποθήκας, διὰ τὴν κατασκευὴν κοφίνων, σάκκων, καπέλων, χάρτου (στράτσο) κ. τ. λ. — Τὰ ἀχυρα τοῦ ἀραβοσίτου εἶνε τὰ καταλληλότερα διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροστρωμάτων διότι δὲν σπάζουν καὶ δὲν τρίβονται, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον ἢ σίκαλη.

ΑΨΕΝΤΙΟΝ.— Οἱ πίνοντες τὸ ποτὸν τοῦτο εὐκόλως ἐξοικειοῦνται μὲ αὐτὸ καὶ κάμνουν κατάχρησιν ἢ ὁποῖα βαθμηδὸν φέρει μεγάλας διαταράξεις εἰς τὸν στόμαχον, τὸ σηκῶτι καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν ἐγκέφαλον. Προσβάλλονται ἀπὸ τρεμούλαν τῶν μελῶν καὶ κατόπιν ἀπὸ παραλυσίαν, ἔχουσι βαθμιαίαν ἐλάττωσιν τῶν διανοητικῶν τῶν δυνάμεων καὶ καταλήγουσιν εἰς ἡλιθιότητα. Οἱ τοιοῦτοι ἀπαντῶνται συχνότατα ἐν Εὐρώπῃ, εὐτυχῶς δὲ καθόλου ἢ σπανιώτατα εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΑΨΙΝΘΟΣ.— Ἡ ἀψιθός εὐδοκιμεῖ εἰς τοὺς πετρώδεις τόπους. Φυτεύεται διὰ καταβολάδων κατὰ τὸ φθινόπωρον ἢ τὸν χειμῶνα. Ἐκάστη ρίζα πρέπει νὰ ἀπέχη τῆς ἄλλης ἡμισυ μέτρον τοῦλάχιστον. Τὰ φύλλα, τὰ ἄνθη καὶ οἱ κλαδίσκοι τῆς συνάζονται τὸν Ἰούλιον καὶ τὸν Αὐγούστον ἀφ' οὗ ἀνθίσθη

ὀλόκληρος καὶ ξηραίνονται εἰς τὸν ἥλιον. Ἄλλὰ οἱ κλάδοι πρέπει νὰ μὴ κόπτονται σύρριζα.

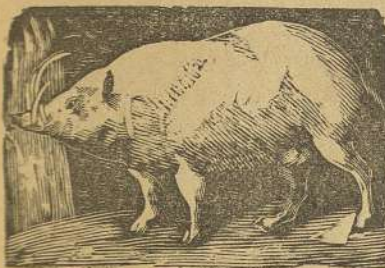
Ἡ ἀψιθός εἶνε ὠφελιμοτάτη ὡς στυπτικῆ καὶ ἰδίως διὰ τὰς γυναῖκας, δὲν εἶνε δὲ ἀνάγκη νὰ βράζεται ἀλλὰ νὰ ρίπτεται κατὰ μικρὰς ποσότητας μέσα εἰς κοχλάζον ὕδωρ. Ἐπίσης ἡ ἀψιθός ὠφελεῖ πολὺ κατὰ τῶν ζωφίων τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου (λεβύθες κτλ.). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναμιγνύομεν αὐτὴν μὲ λευκὸν οἶνον καὶ δίδομεν 30—100 γραμμάρια καθ' ἑκάστην εἰς τὸν ἀσθενῆ.

"Αψιθός

B

ΒΑΡΒΙΡΟΥΣΑΣ ἢ ΕΛΑΦΟΓΟΥΓΡΟΥΝΟ.— Εἶδος χοίρου τῶν

Βαρβιρούσας

Ἰνδιῶν, ὁ ὁποῖος ἔχει μεγάλα γυριστὰ δόντια ὅπως ὁ ἐλέφας καὶ ζῆ μέσα εἰς βαλτώδη μέρη καὶ εἰς δάση. Τὸ κρέας του εἶνε νοστιμώτατον καὶ ὁμοιάζει πολὺ μὲ κρέας τῆς ἐλάφου.

ΒΑΒΟΥΙΝΟΣ.— Εἶδος πιθήκου (μαϊμούς) ἀπὸ τοὺς

κυροκεφάλους. Ἐχει πρόσωπον κρεατόχρωμον καὶ μακρολόν, οὐραν μακρὰν καὶ τρίχωμα λεπτότατον εἶνε δὲ πολὺ ἄγριος.

Βαβουῖνος

ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.—Μεγάλῃ καὶ πεδινῇ χώρᾳ πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ἀσυρίας μεταξὺ τῶν ποταμῶν Εὐφράτου καὶ Τίγριτος. — Πρωτεύουσα αὐτῆς ἦτο εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ Βαβυλῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὀλίγα μόνον ἐρείπια σώζονται σήμερον. Εἶχε μέγιστα φρούρια μὲ πύλας ἀπὸ ὀρείχαλκον, θαυμαστὰ παλάτια καὶ τὸν περίφημον ναὸν τοῦ Θεοῦ Βήλου. Οἱ Βαβυλώνιοι κατὰ τὴν Ἀγίαν Γραφήν, θελήσαντες νὰ φθάσουν τὸν Οὐρανὸν ἤρχισαν νὰ κτίζουσι ὑψηλότατον πύργον· ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἐσύγχησε τὰς γλώσσας των, δὲν ἐκαταλάμβανε πλέον ὁ ἓνας τὸν ἄλλον καὶ τὸ ἔργον ἔμεινεν ἡμιτελές. Ὅταν τὴν κατέλαβεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος εἶχεν ἐκπέσει πολὺ ἀπὸ τὸ ἀρχαῖόν της μεγαλεῖον, ὁ δὲ θάνατος ἐμπόδισε καὶ τοῦτον νὰ τὴν κάμῃ πάλιν μεγάλην ὅπως ἐσκεπτετο. Εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς δόξης της ἡ Βαβυλῶν ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ πρώτη πόλις τοῦ Κόσμου.

ΒΑΓΔΑΤΙ. — Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Τίγρητος μὲ μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ φρούρια, ὠραῖα οἰκοδομήματα καὶ 60,000 κατοίκους.

ΒΑΓΙΑΖΙΤ Α'. — Σουλτάνος τῆς Τουρκίας κατὰ τὸ 1389 ὅταν ἐφονεύθη ὁ πατὴρ του Μουράτ ὁ Α'. εἰς τὴν φοβερὰν μάχην τοῦ Κοσσυφοπεδίου. Κατέκτησε τὴν Σερβίαν καὶ πολλὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐνίκησε τοὺς εὐρωπαϊοὺς σταυροφόρους, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο νὰ βοηθήσουν τὸ Ἑλληνικὸν κράτος τοῦ Βυζαντίου καὶ ἐπολιόρκησε δύο φορὰς αὐτό. Ἀλλὰ τέλος ἐνίκηθη καὶ συνελήφθη αἰχμάλωτος ἀπὸ τὸν μέγαν Ταμερλάνον, ἀπέθανε δὲ τῷ 1403.

ΒΑΓΙΑΖΙΤ Β'.— Υἱὸς Μεχμέτ τοῦ Β'. ἐπολέμησε κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Τζιμ τὸν ὁποῖον καὶ ἐνίκησε ὡς καὶ τοὺς Βενετούς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐπῆρε πολλὰς χώρας, τοὺς Οὐγγυροὺς,

τοὺς Πολωνούς, τοὺς Πέρσας καὶ τοὺς Μαρμελούκους τῆς Αἰγύπτου. Τέλος ὅμως οἱ Γιανίτσαροι τὸν ὑπεχρέωσαν νὰ παραιτηθῆ, καὶ ἀπέθανε μετ' ὀλίγον, δηλητηριασθεὶς καθὼς λέγουσι.

ΒΑΓΝΕΡ.— Μέγας Γερμανὸς μουσικὸς καὶ ποιητής, εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους μουσικοὺς τοῦ κόσμου. Τὰ ἔργα του παρίστανε μόνος του περιοδεύων ἀνὰ τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Εὐρώπης διὰ νὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἀπέθανε δὲ τῷ 1883. Μεταξὺ τῶν πολλῶν του ἔργων, σπουδαιότερα εἶνε τὰ Λόεγκριν, Τάνχουζερ, καὶ ἡ τετραλογία «τὸ Δακτυλίδι τῶν Νιβελοῦγκεν», διὰ τὸ ὁποῖον κυρίως ἐθαυμάσθη.

ΒΑΔΕΝ.— Πόλις τοῦ Γερμανικοῦ δουκάτου τοῦ Βάδεν ἔχουσα μουσεῖον σπουδαιότατον πλήρες Ρωμαϊκῶν ἀρχαιοτήτων, 13000 κατοίκους καὶ λαμπρὰ θερμὰ λουτρὰ γνωστὰ καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους.

Λουτρὰ τοῦ Βάδεν. Ἐχουν θερμοκρασίαν 47—68 βαθμῶν, ὠφελοῦν δὲ πολὺ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ ρευματισμούς, χοιραδες, χρόνια πάθη τῆς κοιλίας κ. τ. λ. Ἐπιτοπίως γίνεται χρῆσις ἀπὸ τὴν 1 Ἰουνίου μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου, ὅτε ἐπισκέπτονται τὸ Βάδεν περισσότεροι ἀπὸ 60,000 ἀσθενεῖς.

Βάδεν λέγεται καὶ μία πόλις τῆς Αὐστρίας πλησίον τῆς Βιέννης, ἔχει δὲ καὶ αὐτὴ θαυμάσια λουτρὰ διὰ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ κατάρρους τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων, κοιλιακὰς παθήσεις δερματικὰ κ. τ. λ. Το Βάδεν τῆς Βιέννης ἐπισκέπτονται οἱ ἀσθενεῖς ἀπὸ 1 Μαΐου ἕως 10 Ὀκτωβρίου.

ΒΑΔΔΙΚΤΩΝ.— Δύο Βαδδικτῶνες διάσημοι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἱστορίαν, Γάλλοι καὶ οἱ δύο ὁ Κάρολος ὅστις ἔγραψε πολλὰ φιλοσοφικὰ συγγράμματα μεγάλης ἀξίας καὶ ὁ Ἐρρίκος ἐξάδελφος αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον γνωρίζομεν ἕνεκα τῶν λαμπρῶν περιγραφῶν τῶν περιηγήσεών του εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἀνατολήν.

ΒΑΖΕΛΙΝΗ.— Κατασκευάζεται δι' ἀποσταξέως τοῦ πετρελαίου καὶ εἶνε χρησιμότητη δι' ἀλοιφὰς· μαλακῶνει τὸ δέρμα θεραπεύει τὰς χιονήστρας τὰ καψήματα, τὰς πληγὰς κ. τ. ὅμ.

Βαϊγγελία

ΒΑΪΓΓΕΛΙΑ. — Ὁρατον φυτὸν τῆς Κίνας τὸ ὅποιον μετεφέρθη καὶ καλλιεργεῖται καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην. Ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὸ ἀγιόκλημα καὶ ἔχει ὠραῖα ἄνθη.

ΒΑΙΜΑΡ. — Ἐμπορικὴ καὶ βιομήχανος γερμανικὴ πόλις, πρωτεύουσα τοῦ μεγάλου δουκάτου Σάξεν-Βάιμαρ-Άιζενναχ. Ἐχει ὠραῖα οἰκοδομήματα καὶ 25 χιλ. κατοίκους, ἐπωνομάζεται δὲ «Γερμανικαὶ Ἀθῆναι» ἕνεκα τῆς μεγάλης προστασίας τῶν γραμμάτων ἐκ μέρους τῶν δουκῶν τῆς.

ΒΑΚΑΛΑΟΣ. — Τὸ κρέας τοῦ βακαλάου εἶνε δυσκολοχώνευτον καὶ διὰ τοῦτο βλαβερὸν εἰς τοὺς ἀδυνάτους στομάχους καὶ εἰς τοὺς ἐν ἀναρρώσει ἀσθενεῖς. Ὅταν ὁ βακαλάος εἶνε πολὺ σκληρὸς πωλεῖται ἐν ταῖς ἀγοραῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα *στοκοφίσι*, δηλαδὴ *ξυλόφαρον*.

Ἡ μεγαλειτέρα ποσότης βακαλάου ἐξάγεται ἐκ τῆς Φιλλανδίας καὶ Γερμανίας ὅπου τὸν ταριχεύουν καὶ τὸν ξηραίνουν. ἄλλοτε ἦτο λίαν εὐθηνὸς καὶ ἐχρῆσίμευεν ὡς τροφή εἰς τὰς πτωχὰς τάξεις, νῦν ὅμως ὑπερετιμήθη κατὰ τρόπον, καθιστῶντα αὐτὸν ἀπρόσιτον εἰς τὰ πτωχὰ βαλάντια.

Βακαλάος πλακί. Λαμβάνομεν ξηρὸν βακαλιάρον 1)2 ὀκᾶν, τὸν κόπτομεν καὶ τὸν θέτομεν εἰς λεκάνην περιέχουσαν νερὸν ἀφθονον καὶ τὸν ἀφίνομεν ἐντὸς αὐτῆς ἐπὶ μίαν νύκτα διὰ νὰ ξαρμυρίσῃ ὀλίγον, κατόπιν δὲ τὸν καθαρίζομεν. λαμβάνομεν 2 ἢ 3 κρομμύδια τὰ ὅποια κόπτομεν εἰς λεπτὰ τεμάχια καὶ τὰ κοκκινίζομεν μὲ λάδι, προσθέτομεν σταφίδας καὶ διάφορα ψιλοκομμένα χόρτα, τὰ ὅποια μαραίνομεν μαζὶ εἰς τὴν κατσαρόλαν, προσθέτομεν κατόπιν τομάταν καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν ἐπὶ 6 λεπτὰ τῆς ὥρας. Προσθέτομεν τέλος τὸν βακαλιάρον πλυμένον καλῶς καὶ ἀφ' οὗ βράσῃ καλῶς τὸν σερβίρομεν.

Βακαλιάρος εἰς τὸ πιάτο. Κόπτομεν τὸν βακαλιάρον εἰς λεπτὰ τεμάχια, ἀφ' οὗ τὸν ξαρμυρίζομεν καὶ τὸν θέτομεν νὰ βράσῃ εἰς κατσαρόλαν. Λαμβάνομεν κατόπιν τὸ πιάτον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ σερβίρωμεν τὸν βακαλιάρον, θέτομεν εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ κοπανισμένον σκόρδον, μαϊδανόν, κρομμύδια εἰς φέτας, τὴν ψύχαν ἐνὸς λεμονίου κομμένου ὡσάυτως εἰς φέτας, ἀφαιροῦντες τοὺς σπόρους, χονδρὸν πιπέρι καὶ λάδι, ἐπὶ τοῦ ὄλου δὲ θέτομεν τὸν βακαλιάρον μὲ ὅσα ὑλικά ἐστρώσαμεν κάτω καὶ κοκκινίζομεν μὲ ψιλοτριμμένην κόρην ψωμίου, θέτομεν κατόπιν τὸ ὄλον εἰς ὀλίγον πῦρ νὰ σιγοβράσῃ, προσθέτομεν ζυμὸν λεμονίου, τέλος δὲ τὸν εἰσάγομεν ὀλίγον εἰς τὸν φούρνον.

Βακαλιάρος τηγανιτός. Κόπτομεν τὸν μπακαλιάρον εἰς τεμάχια καὶ τὸν θέτομεν εἰς νερὸν ἐπὶ 15 ὥρας, ἐτοιμάζομεν χυλὸν ἐξ ἀλεύρου καὶ νεροῦ ἐντὸς τοῦ ὁποίου βαπτίζομεν τὰ τεμάχια τοῦ βακαλάου καὶ τὰ τηγανίζομεν μὲ ἔλαιον.

ΒΑΚΟΥΦΙΑ. — Λέγονται *βακούφια* τὰ διάφορα κτήματα τὰ ὅποια ἀνήκουν εἰς τὰ μεγάλα τουρκικὰ *τζαμία*. — Ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις διὰ τῆς συμβάσεως τῆς παραχωρήσεως τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου ἀνεγνώρισε τὰ βουκουφικὰ κτήματα τῶν τζαμιῶν τῶν δύο τούτων χωρῶν καὶ ἀνέθεσε τὴν διαχείρισιν αὐτῶν εἰς ἐπιτροπὰς τῶν ὁποίων πρόεδρος εἶνε ὁ Νομάρχης.

ΒΑΚΤΗΡΙΔΙΑ. — Ὀνομάζονται οὕτω μικρότατα φυτικὰ ὄντα εὐρίσκόμενα εἰς τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῶων καὶ δίδοντα ἀφορμὴν εἰς σπουδαιοτάτας ἀσθενείας· δὲν φαίνονται δὲ μὲ τὸ μάτι ἀλλὰ μόνον μὲ τὸ μικροσκόπιον. Τόσον μικρὰ εἶνε ὥστε ἀπαιτοῦνται 30 δισεκατομμύρια ἀπ' αὐτὰ διὰ νὰ σχηματίσουν βάρος ἐνὸς γραμμαρίου! Ὁ ἀνθραξ, ἡ Φθίσις, οἱ κακοήθειαι πυρετοί, ἡ χολέρα κ. τ. λ. προέρχονται ἀπὸ τοιαῦτα βακτηρίδια.

ΒΑΚΚΩΝ (Ρογήρος). — Περίφημος Ἕλληνας ἐκκλησιαστικὸς ὁ σπουδαιότερος δὲ ἀπὸ ὅλων τοὺς σοφοὺς τοῦ μεσαιῶνος. Ἄφησε φιλοσοφικὰ συγγράμματα θαυμάσια. — Ἄλλος διάσημος φιλόσοφος *Βάκκων* εἶνε ὁ Φραγκίσκος νεώτερος τοῦ πρώτου καὶ θεωρούμενος ὡς ὁ ἰδρυτὴς τῆς πειραματικῆς φιλοσοφίας.

ΒΑΛΑΒΑΝΗΣ Δημοσθένης. — Είς από τούς ποιητάς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἀπέθανε μόλις 30 ἐτῶν καὶ πτωχότατος ἄφησε δὲ ἐλάχιστα ποιήματα, τὰ ὅποια ὅμως ἀρκοῦν νὰ τὸν ἀναδείξουν ἕνα ἀπὸ τούς πρώτους μας ποιητάς. Τὸ καλλίτερόν του ποίημα εἶνε ὁ «Τάφος τοῦ Κλέφτη».

ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ Ἀριστοτέλης. — Εἰς ἀπὸ τούς ἐπισημοτάτους ποιητάς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη τῷ 1824 ἐν Λευκάδι ἐσπούδασε δὲ εἰς Γενεύην, Παρίσιους καὶ Πίσαν τῆς Ἰταλίας. Ὁ Βαλαωρίτης ἔψαλλεν ἰδίως τὰ παθήματα καὶ τούς ἀγῶνας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τοῦ 1821. Ὁ στίχος του εἶνε ζωηρὸς συνάμα καὶ γλυκὺς, ἡ γλῶσσα ζωντανὴ δημώδης τῆς Ἠπείρου πλήρης ζωγραφικῶν εἰκόνων καὶ αἰ ἰδέαι του ὑψηλαί. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν ποιημάτων τοῦ Βαλαωρίτου σὲ συναρπάζει καὶ σὲ συγκινεῖ. Ὁ «Φωτεινός», ὁ «Θανάσης Διάκος», ὁ «Ἀστραπόγιαννος», καὶ ἡ «Κυρὰ Φροσύνη» του εἶνε ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς ποιήσεως. Ἀδάμαντες δὲ εἰμποροῦν νὰ ὀνομασθοῦν τὰ μικρότερα ποιήματά του «Βράχος καὶ κύμα», «τὸ Ξερριζωμένο δέντρο», «ἡ Ἀγράφηλη» κτλ. Ὁ Βαλαωρίτης ἀπέθανε τῷ 1879 ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος.

ΒΑΛΕΝΤΙΑ. — Σπουδαιοτάτη πόλις τῆς Ἰσπανίας ἔχουσα ἰσχυρὰ φρούρια, πανεπιστήμιον πρὸ 484 ἐτῶν, Ἀκαδημία τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς ζωγραφικῆς, λαμπροὺς περιπάτους, βιβλιοθήκην, πινακοθήκην, σπουδαιότατα βιομηχανικὰ ταταστήματα καὶ 180,000 κατοίκους. Εἰς παλαιότερους χρόνους ἦτο πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῆς Βαλερίας.

Βαλεριάνα

ΒΑΛΕΡΙΑΝΑ. — Τὸ φυτὸν αὐτὸ ζῆ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ἔχει δὲ ὕψος ἑνὸς ἕως 1 καὶ 30 ὑφεικατομ., ἄνθη ἄσπρα ἀνθεῖ δὲ ἀπὸ τὸν Μάιον μέχρι τοῦ Ἰουλίου ἄλλο εἶδος βαλεριάνας εἶνε τὸ λεγόμενον κέρας τῆ Ἀμαθείας, τὸ ὅποτον ἔχει ἄνθη κόκκινα τὰ δὲ φύλλα του τρώγονται ἐν εἶδος βαλεριάνας, ἡ Νάρδος, εἶνε ἡ χρησιμο-

τάτη εἰς τὴν φαρμακευτικὴν. — Ἡ δὲ βαλεριανίσκη κάμνει μικρὰ κοκκινωπὰ καὶ ἄσπρα ἄνθη καὶ εἶνε φαγητὸν νόστιμον, φυτρώνει δὲ εἰς μέρη χέρσα καὶ ἀμμώδη.

ΒΑΛΖΑΚ Ἰωάννης. — Γάλλος φιλόσοφος καὶ θεολόγος γεννηθεὶς τῷ 1594 καὶ γράψας πολλὰ σπουδαῖα συγγράμματα. — Βαλλῆα (Ὁνορὲ δὲ-) Εἰς ἀπὸ τούς σπουδαιοτέρους Γάλλους μυθιστοριογράφους γεννηθεὶς τῷ 1799. Ἐγγράφη πάμπολλα θαυμαστά μυθιστορήματα καὶ τὴν περίφημον «Φυσιολογίαν τοῦ γάμου».

ΒΑΛΣ. — Λουτρά καὶ θεραπευτικὴ πηγαὶ εἰς τὸν Γαλλικὸν νομὸν Ἀρδὲς. ἔχουν θερμοκρασίαν 13—16 βαθμῶν εἶνε δὲ ἀλκαλικὰ καὶ ὠφελιμώτατα διὰ τὴν δυσπεψίαν, ἀναιμίαν, δερματικὰ νοσήματα, πάθη τῶν οὐροποιητικῶν ὀργάνων κ. τ. λ. Ἐποχὴ ἐπισκέψεως αὐτῶν 1 Ἰουνίου ἕως 1 Ὀκτωβρίου.

ΒΑΛΣΑΜΑ.—Εἰς τὴν φαρμακευτικὴν ὀνομάζονται διάφορα φάρμακα, ὑγρὰ, ἔλαια ἢ ἀλοιφαί, τὰ ὅποια οἱ ἰατροὶ διατάσσουσιν εἰς ἐντριβὰς ἢ εἰς ἐπιθέματα εἰς διαφόρους νευραλγίας, ρευματισμούς κτλ. Ὁ λαός ὅμως βάλσαμον κυρίως ὀνομάζει φάρμακον τὸ ὅποτον σταματᾷ τὸ αἷμα εἰς τὰ τραύματα καὶ τὰς πληγὰς. Ἐκ τούτων μόνος ὁ ὑπερχλωριούχος σίδηρος ἐπιτιθέμενος διὰ βάρβακος ἐπὶ τοῦ αἱμορραγοῦντος μέρους δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἀσφαλῶς ἢ χρῆσις του ὅμως μόνον ἀπὸ ἰατροῦ πρέπει νὰ γίνε-ται, ἐκτός ἐκτάκτων καὶ κατεπειγουσῶν περιπτώσεων, διότι πολλάκις εἶνε ἐπικίνδυνος.

Βάλσαμον τοῦ Κομματάρ.—

Λάβε :	Ριζῶν Ἀγγελικῆς	γρ.	10
»	» Ὑπερικοῦ	»	20
»	Οἶνοπνεύματος	»	720

Ἄφες τὸ ὅλον ἐν δοχείῳ ἐπὶ 8 ἡμέρας, ἀνακινῶν αὐτὸ δις τοῦλάχιστον καθ' ἑκάστην. Εἶτα (στύψε) δυνατὰ μὲ πανίον καὶ πρόσθεσι :

Σμύρνας	γρ.	10
Θυμιάματος	»	10

Ἄφες πάλιν τὸ ἔλρον ἐπὶ 10 ἡμέρας, ἀνακινῶν, ὡς εἶπομεν, μεθ' ἧς πρόσθετες :

Τολουταϊκοῦ Βαλασάμου	γρ.	60
Βενζόης	•	60
Ἄλοψ	•	10

Τὸ ἔλρον νὰ παραμείνῃ ἐπὶ 10 ἀκόμη ἡμέρας, εἶτα δὲ νὰ σουρωθῇ καὶ νὰ φυλαχθῇ μέσα εἰς καλῶς κεκλεισμένην φιάλην.

Εἶναι κοινότατον, γνωστότατον καὶ χρησιμώτατον βάλασμον κατὰ τῶν πληγῶν.

ΒΑΛΣΑΜΟΔΕΝΔΡΟΝ. — Ὡραῖον δένδρον τῆς Ἀραβίας ἀπὸ τὸ ὁποῖον βγαίνει ἕν εἶδος ἀρωματικῆς ρητίνης, τὸ λεγόμενον βάλασμον τῆς Μείκκας. Τὸ ξύλον του καίεται εἰς τὰς ἐκκλησίας ὡς θυμίαμα. — Ἡ δὲ Βαλσαμίνη εἶνε ἕν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἄνθη τῶν κήπων καὶ εἶνε πολλῶν εἰδῶν, ὠραιότερον τῶν ὁποίων εἶνε ἡ λεγομένη *καμηλα*. Σπείρεται τὸν Φεβρουάριον καὶ τὸν Μάρτιον καὶ εὐδοκίμει εἰς τόπους καλὰ φουσισμένους, φυτεύεται δὲ ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε ὁρσερὸς καὶ τὰ ἄνθη τῆς καλὰ δυναμωμένα, πάντοτε δὲ πρέπει νὰ φυτεύωνται τὸ βράδυ.

ΒΑΛΤΑ (*Ἐλη*). — Ὅταν ἡμεθα ἠναγκασμένοι νὰ κατοικῶμεν, ἔστω καὶ δι' ὀλίγον καιρὸν, εἰς ἐλώδη μέρη, πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὰς ἀναγκαίας προφυλάξεις, ἂν θέλωμεν νὰ ἀποφύγωμεν πυρετοὺς δυσκολοθεραπεύτους. Ἡ οἰκία πρέπει νὰ κεῖται μακρὰν τῶν λιμναζόντων ὑδάτων, καὶ οἱ τοῖχοι νὰ ἦνε ἀσβεστωμένοι. Πρέπει νὰ κλείωμεν τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα τὸ ἑσπέρας ἑνωρὶς, καὶ νὰ τὰ ἀνοίγωμεν τὴν πρωτὴν μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Ὅμοίως τὰ ἐνδύματα ἡμῶν πρέπει νὰ εἶνε θερμὰ καὶ ξηρὰ· τὰ μάλλινα πρὸ πάντων καὶ αἱ φανέλλαι εἶνε ὠφέλιμοι. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ἐξερχώμεθα τὸ πρωτὶ ἢ τὸ βράδυ, χωρὶς νὰ ἐνδυθῶμεν καὶ ὑποδεθῶμεν καλῶς. Πάντοτε δὲ μετὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν δίαιταν καλὴν, νὰ τρώγωμεν νωπὰ κρέατα, ἄρτον ἐκ σίτου καὶ νὰ πίνωμεν καλὸν οἶνον, νὰ ἀναμιγνύωμεν δὲ τὰ ἐντόπια χόρτα μὲ πολλὰ ἀρώματα καὶ ἀρτύματα.

Ἄν εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ πίνωμεν στάσιμα ὕδατα πρέπει νὰ τὰ βράσωμεν πρῶτον καὶ κατόπιν νὰ τὰ σουρώνωμεν μὲ ἀνθρακα, καὶ νὰ ρίπτωμεν εἰς αὐτὰ οἰνόπνευμα, τέϊον, καφέ καὶ ἄλλα οἰνοπνευμτώδη ποιά. Πρέπει νὰ κάμνωμεν ὡσαύτως, χρῆσιν πίπας καὶ τσιγάρων, καὶ νὰ μὴ ἐξερχώμεθα μετὰ τὴν βροχὴν, ὅταν ὁ καιρὸς εἶνε ζεστός.

Ἐξυγίανσις τῶν ἐλῶν.—Διὰ νὰ μετριάσωμεν τὰς ἀσθενείας τὰς προερχομένας ἐκ τῶν βάλτων, φυτεύομεν περίξ αὐτῶν μέγαν ἀριθμὸν ἡλιοτραπιῶν. Τὸ φυτὸν τοῦτο ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἀπορροφᾷ τὸν μεμολυσμένον ἀέρα.

ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ ἴδιος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὴν Καντρέβαν, 14 χωρία καὶ 3880 κατοίκους.

ΒΑΛΤΙΚΗ ΘΑΛΑΣΣΑ. — Μέγιστος καὶ βαθύτατος κόλπος μεταξὺ Σουηδίας, Ρωσσίας, Δανίας καὶ Γερμανίας ἔχων ἑκτασιν ἑπταπλασίαν τῆς Ἑλλάδος, βάθος 63—140 μέτρων καὶ νερὰ πολὺ ὀλιγώτερον ἄλμυρὰ ἀπὸ τὸν Ἀτλαντὸν ὠκεανὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἐνώνεται.

ΒΑΛΤΙΜΟΡΗ. — Μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας πόλεις τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Ἐχει ὠραίας οἰκοδομὰς, εὐρύχωρον λιμένα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πατάποκου μέγιστον ἐμπόριον, πανεπιστήμιον καὶ 300,000 κατοίκους.

ΒΑΜΒΑΞ. — Ὁ βάμβαξ εἶνε χνούδι τὸ ὁποῖον σκεπάζει τοὺς σπόρους τοῦ βαμβακοδένδρου. Εἶνε δὲ δύο εἰδῶν. Τὸ ἕν ἔχει κλωστὰς μακράς, τὸ δεύτερον ἔχει κλωστὴν μικράν. Τὸ πρῶτον εἶνε λευκότατον καὶ εὐξαντον, ἀποσπᾶται δὲ εὐκόλως καὶ χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τουλλίου, μουσελίνας, χασὲ κλπ. Τὸ δεύτερον εἶνε κατώτερον τὴν ποιότητα καὶ χρητιμεύει διὰ τὰ προστυχότερα ὑφάσματα. Ἐπίσης ἀπὸ τὸν βάμβακα κατασκευάζονται πολλῶν εἰδῶν νήματα, τῶν ὁποίων ὅμως ὁ χρωματισμὸς δὲν διατηρεῖται πάντοτε.

ΒΑΜΒΑΣ Νεόφυτος. — Σπουδαῖος Ἕλλην κληρικὸς καὶ λόγιος ἀπὸ τὴν Χιον ὅπου ἐγεννήθη τῷ 1770. Συνειργάσθη εἰς

πολλά έργα μετὰ τοῦ Κοραΐ καὶ ἔγραψε μεταξὺ ἄλλων, «Ρητορικὴ», φιλοσοφικὴν ἠθικὴν, Συντακτικὸν κτλ.

BAMBOU. — Μέγα δένδρον τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἔχει πολλὰς φορὰς ὕψος 50 ποδῶν. Τὸ βαμβού πολλαπλασιάζεται μετὰ καταβολάδας· ἀνοίγουν γύρω εἰς τὴν ρίζαν τοῦ μακρουλὸν λάκκον καὶ παραχῶνουν μέσα τὰς παραφυάδας εἰς βάθος 15 ἕως 20 ὑφεκατομ. Οἱ δὲ βλαστοὶ οἱ ὅποιοι φυτρῶνουν ἀπὸ τὰς καταβολάδας μεταφυτεύονται τὸν ἐπόμενον χειμῶνα.

BANANEA. — Δένδρον τῶν Ἰνδικῶν νήσων καὶ τῆς Ἀφρικῆς. ἔχει ὕψος 6 ἕως 20 ποδῶν καὶ κάμνει φύλλα μέγιστα (1.3 μέτρα) καὶ πλατέα ἀπὸ τὰ ὅποια φυτρῶνει κλώνος μέσθη καὶ καρπούς. Ἡ βανανέα εἶνε ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα φυτὰ τοῦ κόσμου, εὐδοκίμει δὲ προπάντων εἰς τὰς θερμὰς χώρας. Εἰς τὰς Φιλιππίνας νήσους κατασκευάζουν σχοινία μετὰ τὰς ἴνας τοῦ κορμοῦ τοῦ καὶ χαρτί. Διὰ τὴν ἀναπτυχθῆ ἡ βανανέα ἀπαιτεῖ θερμοκρασίαν 12 ἕως 15 βαθμῶν διὰ τοῦτο δὲ καλλιεργεῖται εἰς θερμοκήπια. — Οἱ καρποὶ τῆς ὀνομάζονται *βανάνας* καὶ εἶνε μακρουλοὶ 8 ἕως 10 ὑφεκατ. ὅμοιοι δὲ μετὰ μελιτζάνας. Ἡ βανάνα εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς ὠραιότερους καρπούς καὶ ἡ μᾶλλον συνειθισμένη τροφή τῶν Ἰνδιῶν. Ἀπὸ τὰς βανάνας κατασκευάζεται κρασί καὶ ἄριστος θρεπτικώτατος.

BANΔΑΛΟΙ. — Βάρβαρος λαὸς κατοικήσας τὴν ἀρχαίαν Γερμανίαν. Οὗτοι ἐκστρατεύσαντες κατὰ τῆς Ῥώμης ἐπέφερον πανταχοῦ ἐντελῆ καταστροφὴν καὶ ἐρήμωσιν. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τότε ἐπεκράτησε νὰ ὀνομάζωνται Βάνδαλοι ὅλοι οἱ ἄνευ λόγου φέροντες ζημίας εἰς μέρος τι καὶ ἐν γένει οἱ ἔχοντες ἀγρίας καὶ καταστρεπτικὰς διαθέσεις.

BANIAAH. — Φυτόν τοῦ Μεξικοῦ χρησιμώτατον ὡς ἄρωμα καὶ ὡς ἀρωματικόν. Οἱ καρποὶ τοῦ ἔχουν γεῦσιν νοστιμοτάτην καὶ λαμπρὰν εὐωδίαν εἶνε δὲ γεμάτοι ἀπὸ μαύρους σπόρους. Εἰς τὸ Μεξικὸν φυτρῶνει μόνη τῆς.

ΒΑΡΒΑΚΗΣ Ἰωάννης. — Ἕλλην ψαριανὸς καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἐθνικοὺς εὐεργέτας. Ἐγεννήθη τῷ 1750. Ἦτο κατ'

ἀρχῆς ναυτικῆς καὶ ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐπολέμησε κατὰ τῶν Τούρκων. Κατεσκεύασε διάφορα λαωφελῆ ἰδρύματα ἐξ ἰδίων του εἰς τὸ Ταϊγάνιον, μεγάλην διώρυγα εἰς τὸ Ἀστραχάν, ἕνεκα τοῦ ὁποῦ διωρίσθη καὶ Ἀυλικὸς Σύμβουλος τῆς Ρωσσίας, 100,000 ρούβλια ἐπλήρωσε εἰς τὸν Πατριάρχην κατὰ τὴν ἐπανάστασιν διὰ τὴν ἐξαγοράσῃ αἰχμαλώτους, τριφῶς καὶ πυρίτιδα ἔστειλεν εἰς Παρὰ πολλίαις καὶ εἰς Μονεμβασίαν καὶ τέλος ἀπέθανε τῷ 1824 κληροδοτήσας εἰς τὴν Ἑλλάδα μέγιστον μέρος τῆς περιουσίας του ἐκ τοῦ ὁποῦ καὶ κατεσκευάσθη τὸ ἐν Ἀθήναις Βαρβακίον. Ὁρατὸν ἄγαλμα τοῦ Βαρβάκη, ἔργον τοῦ καλλιτέχνου μας Δρόση, εὐρίσκεται εἰς τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ζαππεῖου.

ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ Γεώργιος. — Εἰς ἐκ τῶν ἐνεργητικωτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, διατελέσας χιλιάρχος ἐν Τριπόλει, Βουλευτὴς κατόπιν καὶ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης τῷ 1823. Ὁ Βάρβογλης ἀνήκει εἰς μίαν ἀπὸ τὰς πλαισιωτάτας οἰκογενείας τῆς Πελοποννήσου, ἐπολέμησε δὲ δεξιῶτατα εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ ἀπέθανε τῷ 1826. — Υἱὸς αὐτοῦ ἦτο ὁ Πατριάρχης Βάρβογλης ὅστις ἐγένετο μέλος τῆς Φιλικῆς ἐταιρίας ὅπως καὶ ὁ πατὴρ του, ἐπολέμησε τολμηρῶς εἰς πολλὰς μάχας. Ἡδδοκίμησε δὲ εἰς τὸ δικαστικὸν στάδιον, ὅπως καὶ εἰς τὸ πολιτικὸν καὶ νομοθετικόν, διατελέσας ἐπανειλημμένως ὑπουργός. Ἀπέθανε τῷ 1870.

ΒΑΡΕΛΛΑ. — Μέτρον μετὰ τὸ ὅποσον μετροῦν οἱ χωρικοὶ μας τὸ κρασί καὶ τὸ λάδι. Ἡ βαρέλλα τοῦ κρασίου ἰσοδυναμεῖ μετὰ 50 ὀκάδας, εἰς ἄλλα ὅμως μέρη τὸ μέγεθος αὐτῆς διαφέρει.

ΒΑΡΘΕΛΕΜΥ (Ἰωάννης Ἰάκωβος). — Ἐξοχος Γάλλος ἀρχαιολόγος. Ἐκαμει πλείστας ἐρεῖνας καὶ ἀποκαλύψεις ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ. — **Βαρθελεμύ** (Αὐγουστος) Δουκιώτατος σατωρικὸς ποιητὴς τῆς Γαλλίας γράψας τὴν «Ἐπανάστασιν τὸν Ἐναπολέοντα ἐν Αἰγύπτῳ» κτλ. — **Βαρθελεμύ** (Σκίπτ. Ἰλαίρ) : Γάλλος δημοσιογράφος, φιλόλογος καὶ θερμὸς ἑλληνιστής.

ΒΑΡΚΕΛΟΝΑ. — Μεγάλη καὶ ἐμπορικώτατη πόλις τῆς Ἰσπανίας εἰς τὰ παράλια τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ἔχουσα ναύ-

σταθμον, ώρατον λιμένα, λαμπράς οικόδομας και εκπαιδευτήρια, ισχυρόν φρούριον και 300.000 κατ.

ΒΑΡΝΑ. — Ὁ σημαντικώτερος ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Βουλγαρίας ἐπὶ τῆς Μαύρης θαλάσσης μὲ 26,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ Ἕλληνες. Ἡ Βάρνα εἶνε ἔδρα Ἑλληνος Μητροπολίτου.

ΒΑΡΝΑΚΙΩΤΗΣ (Γεώργιος). Ὁ διασημώτερος ὄπλαρχηγὸς τοῦ Ἐπαιθέρου κατὰ τὴν ἐπανάστασιν Ἦτο κατ' ἀρχὰς συνταγματάρχης εἰς τὸν Ρωσικὸν στρατόν, ἀλλ' ἐπέστρεψε μόλις ἐκνήρυξθη ἡ ἐπανάστασις. Ἐκυρίευσεν τὸ Ἀγρίνιον, ἐπολέμησε δὲ γενναίως εἰς πολλὰς μάχας, ἀλλὰ ὀξύθυμος ὢν καὶ ἐλθὼν εἰς φιλονεικίαν μὲ τὸν Μαυροκορδάτον ἐγκατέλειπε τὴν Ἑλλάδα παλαίους ἀκόμη καὶ ἔγεινε φίλος τοῦ Ὁμέρ Βρυώνη, ἕνεκα δὲ τούτου οἱ Ἕλληνες τὸν ἐκήρυξαν προδότην τῆς πατρίδος. Ὄταν ὁμως ἦλθεν ὁ Καποδίστριας καὶ ἐζήτησε τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ διὰ ν' ἀπελευθερωθῆ ἡ Δυτικὴ Ἑλλάς, ὁ Βαρνακιώτης ἐδέχθη προθύμως καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου κατώρθωσε νὰ διώξῃ ἐντελῶς τοὺς Τούρκους.

ΒΑΡΟΜΕΤΡΙΚΑ ἈΝΘΗ.— Μουσκέυσατε μέσα εἰς διχλωριοκόβαλιον δέσμη ἀπὸ τεχνητὰ ἄνθη, καὶ ὅταν μὲν εἶνε ξηρασία τὰ ἄνθη σας θὰ γίνωνται γαλαζωπά, ὅταν δὲ εἶνε ὑγρασία κόκκινα.

ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ. — Ὅργανον μὲ τὸ ὅποιον διακρίνομεν τὴν κατάστασιν ἢ τὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ, πολλάκις δὲ εὐρίσκομεν καὶ τὸ ὕψος τῶν βουνῶν. Ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ στενῶν ὑάλινων σωλῆνα περιέχοντα ὑδραργυρον, ὁ ὅποιος μαζεύεται ἢ ἀπλώνει, ὑψώνεται ἢ καταβαίνει ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς ἀτμοσφαιρας.

Βαρομετρικαὶ παρατηρήσεις. Ἴδου πρακτικοὶ τινες κανόνες διὰ τῶν ὁποίων εὐκόλως θὰ δυνάμεθα τῇ βοήθειᾳ τοῦ βαρομέτρου, νὰ προβλέπωμεν τὰς μετεωρολογικὰς μεταβολὰς.

1ον Ἀπότομος καὶ σημαντικὴ ὕψωσις τοῦ ὑδραργύρου προαναγγέλλει μεταβολὴν τοῦ καιροῦ βραχείας διαρκείας· ὕψωσις βρα-

δεῖα καὶ βαθμιαία προμηνύει προσεχέως μεταβολὰς τῆς θερμοκρασίας.

2ον Ἄν τὸ βαρόμετρον ἀντὶ νὰ ὑψοῦται τὴν ἡμέραν, ὑψοῦται τὴν νύκτα, ἀγγέλλει ώρατον καιρόν.

3ον Ἄν τὸ βαρόμετρον καὶ τὸ θερμομέτρον κατέρχονται μαζί θὰ ἔχωμεν πολλὴν βροχὴν, — ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ὅταν ταυτοχρόνως ὑψοῦνται, καιρὸν ξηρὸν καὶ εὐδίον.

4ον Ἄν, εἰς πολὺ θερμὸν καιρὸν ὁ ὑδραργυρὸς κατέρχεται, σημεῖον βροχῆς.

5ον Ὄταν ὑψοῦται τὸν χειμῶνα, ἀναγγέλλει παγετόν, ἂν δὲ κατέρχεται κατὰ τινὰς βαθμοὺς ἐν καιρῷ ξηροῦ παγετοῦ, θὰ ἔχωμεν μικρὸν καιρόν.

6ον Ἄν, παρὰ τὸν κακὸν καιρόν, τὸ βαρόμετρον ὑψοῦται βραδέως, θὰ ἔχωμεν διαρκῆ ώρατον καιρόν Ἐπίσης ἂν κατέρχεται ἐπὶ 3 ἢ 4 ἡμέρας τοῦ ώραίου καιροῦ, θὰ ἔχωμεν πολλὴν ὑγρασίαν καὶ σφοδρούς ἀνέμους.

7ον Αἰ ἀστασίαι τοῦ ὑδραργύρου δηλοῦν ἀσιθάθειαν τοῦ καιροῦ.

8ον. Ἡ αἰφηνιδία κατάπτωσις τοῦ βαρομέτρου προαναγγέλλει ἀφέντως θυέλλας, καταιγίδας, βροχὰς ἢ κεραυνοὺς ἀναλόγως τῆς ὥρας τοῦ ἔτους.

9ον. Ὄταν μετὰ τὴν βροχὴν ὁ ἀνεμὸς μεταβάλλῃ διεύθυνσιν τὸ δὲ βαρόμετρον κατέρχεται θὰ ἔχωμεν ἐπάνοδον ώρατον καιροῦ.

ΒΑΡΣΟΒΙΑ.— Ἡ μεγίστη καὶ σπουδαιοτάτη πόλις τῆς δυτικῆς Ρωσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βιστούλα. Ὄταν ἡ ἡρωικὴ Πολωνία δὲν εἶχεν ἀκόμη διαμοιρασθῆ μετὰ τῶν Ρώσων, Γερμανῶν καὶ Αὐστριακῶν, ἡ Βαρσοβία ἦτο πρωτεύουσα αὐτῆς. Σήμερον εἶνε ἔδρα πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ, ἀποτελεῖται ἐκ δύο χωριστῶν πόλεων καὶ πολλῶν ώραίων προαστείων καὶ ἔχει φοβερὰ φρούρια, μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς καὶ κήπους, δύο ἠνωμένα θέατρα, πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκην, μουσεῖον, χημεῖον ἀστεροσκοπεῖον, ἀκαδημίαν, ψδεῖον κτλ. καὶ 450.000 κατοίκους.

ΒΑΡΥΠΡΑΣ (Ξάφρημα, — μώρα, — 'Εφιάλης).— Πολ. λοί άνθρωποι ἐνφ κοιμῶνται αἰσθάνονται ἀφνης πλάκωμα εἰς τὸ στομάχι δὲν εἰμποροῦν δὲ οὔτε νὰ κινηθοῦν οὔτε νὰ ἠμιλήσουν οὔτε νὰ ἀναπνεύσουν καὶ ἀναπνέουσι τρομαγμένοι. Τοῦτο παρατηρεῖται πολλάκις κατόπιν πολυφαγίας· ἄλλοτε ὅμως συμβαίνει εἰς ἀνθρώπους πολὺ λυπημένους ἢ ἔχοντας μεγάλας ἀπασχολήσεις τοῦ πνεύματος, εἶνε ὅμως στιγμιαῖον καὶ οὐδεμίαν ἀπαιτεῖ θεραπείαν. Εἰς ὅσους ἰπέρχεται ἀπὸ δύσκολον χώνευσιν νὰ τρώγῃσι πάντοτε ἐλαφρὰ τὸ βράδυ.

ΒΑΣΙΓΚΤΩΝ. — Μία ἀπὸ τὰς τοπαρχίας αἱ ὁποῖαι ὑπάρχονται εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκτασίς 179,169 τετρ. χιλιομ. Πληθυσμὸς 380,000. Ἐχει ποταμούς πολλούς, λιμένας καὶ ὄρμους, 1300 χιλιομ. σιδηροδρόμους, δύο Βουλὰς καὶ διοικητὴν διοριζόμενον κατὰ τριετίαν. Διαιρεῖται εἰς 33 κομητείας, ἔχει προϋπολογισμὸν 110,000 δολάρια καὶ διόλου χρέος.

ΒΑΣΙΓΚΤΩΝ. — Πρωτεύουσα τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν καὶ μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας πόλεις τοῦ κόσμου. Κεῖται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ποτομάκα· ἐκτίσθη δὲ πρὸ 100 ἐτῶν καὶ ὠνομάσθη οὕτω πρὸς τιμὴν τοῦ περιφήμου στρατηγοῦ τῶν Ἀμερικανῶν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας κατὰ τῶν Ἀγγλων πόλεμον Γεωργίου Βάσιγκτων, ὅστις ἂν καὶ ἐγενήθη ἀπὸ ἀπλοῦν γεωργὸν κατάρθωσε ν' ἀπελευθερώσῃ τὴν μεγάλην του πατρίδα καὶ νὰ γίνῃ ὁ ἐνδοξώτερος στρατηγὸς τοῦ Νέου Κόσμου. — Ἡ Βάσιγκτων εἶνε ἔδρα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, ἔχει δὲ θαυμασίον Καπιτώλιον εἰς τὸ ὁποῖον συνεδριάζει ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία τῆ Συμπολιτείας, πλεῖστα ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια καὶ Πανεπιστήμια, μουσεῖα, βιβλιοθήκας, ναυτικὸν ἀστεροσκοπεῖον, λαμπρὰ δημόσια οἰκοδομήματα, πολεμικὰ ναυπηγεῖα κ. τ. λ. καὶ 250,000 κατοίκους, ἐκ τῶν ὁποίων 40,000 εἶνε ἐγχώριοι Ἴνδοί.

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Σπυρίδων. — Εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρίστους ποιητὰς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἐγενήθη εἰς τὰς Πάτρας τῷ 1845 ἔζησε δὲ καὶ ἀπέθανε πτωχότατος τῷ 1874. Ὁ Βασιλειάδης δὲν

διεκρίθη πολὺ ὡς ποιητῆς λυρικός, εἶνε ὅμως ὁ μόνος ἴσως μεταξὺ ὄλων ὁ ὁποῖος δικαιούται νὰ ὀνομασθῇ δραματικός· ἂν δὲ δὲν ἀπέθνησκε τόσον νέος, θὰ εἴχομεν βεβαίως σήμερον καὶ ἡμεῖς τὸν Δουμὰ μας. Τὰ ἔργα τοῦ Βασιλειάδου περιλαμβάνονται εἰς τοὺς 3 τόμους τῶν Ἀττικῶν νυκτῶν, σπουδαιότερα δὲ μεταξὺ αὐτῶν εἶνε ἡ Γαλατεία, ἡ Σκύλα, ἡ Σεμέλη καὶ τινὰ πεζά, ὅλα δὲ τὰ διακρίνει γλυκύτης γλώσσης καὶ λεπτότης ἐκφράσεως τὴν ὁποῖαν σπανίως ἀπαντᾷ κανεὶς εἰς τοὺς νεωτέρους μας λόγιους. Ὁ Βασιλειάδης ἐκτὸς τῶν ἔργων τῆς ὑψηλῆς του φαντασίας, θὰ μείνῃ ἀθάνατος καὶ διὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παιδῶν τοῦ «Παρνασσῶ».

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ὁ Μακεδῶν.—Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου γεννηθεὶς τῷ 813. Κατήγετο ἀπὸ Σλαβούς ἢ Ἀρμενίους. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔμεινε αἰχμάλωτος τῶν Βουλγάρων· ἔπειτα ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἔγεινεν ἱπποκόμος τοῦ τότε βασιλέως Μιχαήλ, ὅστις τὸν υἱοθέτησεν ἐπὶ τέλους πεισθεὶς ὅτι ὁ Βασιλειος εἰργάσθη ὑπὲρ τοῦ θρόνου κατὰ τὴν συνομωσίαν τοῦ Βάρδα καὶ τῷ 866 τὸν ἀνεκήρυξε συμβασιλέα του. Ἀλλὰ ἐπῆλθον φιλονεικίαι μεταξὺ τῶν δύο καὶ ἐφρονεύθη τέλος ὁ Μιχαήλ μετὰ ἔν έτος. Οὕτω πῶς ὁ Βασιλειος ἔμεινε μόνος αὐτοκράτωρ· ἐδιώρθωσε καὶ συνεπλήρωσε τὴν νομοθεσίαν, ἐφέρθη συμβιβαστικῶς πρὸς τοὺς Πάπας καὶ πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους, ἐβάπτισε τοὺς ἐν τῷ κράτει διαμένοντας Ἑβραίους, ἐπολέμησε κατὰ τῶν Ἀράβων καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς εἰς τὴν Καλαβρίαν καὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Πελοποννήσου τῷ 881. Ἀλλ' ἀγαπῶν πολὺ τὸ κυνήγιον ἐπληγῶθη μίαν ἡμέραν ὑπὸ μεγάλης ἐλάφου καὶ ἀπέθανεν τῷ 886.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ὁ Βουλγαροκτόνος.—Υἱὸς τοῦ Ρωμανοῦ, αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου γεννηθεὶς τῷ 956. Ἐνίκησε τοὺς ἀποστάτας Βάρδαν καὶ Σκληρόν, ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Βουλγάρων καὶ, νικηθεὶς κατ' ἀρχάς, ἀνεδιωργάνωσε τὸν στρατὸν του καὶ πολέμησας κατ' αὐτῶν ἐπὶ 28 ὀλόκληρα ἔτη, τοὺς κατέστρεψεν ἐντελῶς καὶ κατέλυσεν τὸ κράτος τὸ ὁποῖον εἶχον συστήσει διὰ τῆς βίας. Ἐπολέμησεν ἐπίσης κατὰ τῶν Ἀράβων, τοῦ Πάπα καὶ

τῶν Γερμανῶν, καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν κατὰ τῶν Σαρακηνῶν μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας καὶ ἀνεδείχθη εἰς ἀπὸ τοὺς ἐξοχωτάτους αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους· ἀπέθανε δὲ τῷ 1025 ἐν ᾧ ἐτοιμαζέτο νὰ ἀποδιώξῃ τοὺς Ἀραβὰς ἀπὸ τὴν Σικελίαν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (*Ἄγιος*). — Μέγα παράλιον χωρίον πλησίον τῶν Πατρῶν κτισθὲν ἀπὸ τοὺς Βραχνιώτας τῶν Καλαβρῦτων. Κοινωνία προοδευτικὴ καὶ ἐργατικωτάτη. Κάτοικοι 1570.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ. — Πασίγνωστον εὐώδες φυτόν. Σπείρεται τὸν Ἀπρίλιον εἰς γῆν λεπτὴν καὶ κοπρισμένην, προτιμᾶται δὲ πρὸς τοῦτο ἡ βιββιδιᾶ (βερβελήθρα) ἢ κοπρία προβάτων καὶ αἰγῶν. Φυτεύεται συνήθως εἰς γλάστρας καὶ διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸ θέρος καὶ τὸ φθινόπωρον, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸν χειμῶνα. Πρέπει νὰ ποτίζεται συχνά. Ὁ στενόφυλλος βασιλικὸς ἔχει εὐωδίαν λεπτοτέραν καὶ γλυκυτέραν.

Βασιλικός

συλλαμβάνεται διὰ παγίδων. Κατασκευάζει τὴν φωλεάν του ἐν εἰδει σφίρας καὶ μετὰ θαυμαστῆς τέχνης εἰς τὰ ἄκρα τῶν κλάδων ἐξημεροῦται δὲ εὐκόλως καὶ χρησιμεύει διὰ τὰ κλωβία ὡς ἡ ἀηδῶν. Τραγουδεῖ δὲ γλυκύτατα.

ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΑ. — Λαμβάνομεν 2 ὀκάδας ἀλεύρου πρώτης ποιότητος, μίαν ὀκτὴν γάλακτος, 100 δράμια βουτύρου, 150 δράμια ζαχχάρους 3 αὐγά καὶ ὀλίγην μαγιάν τῆς μπίρας τὴν ὁποίαν ἀφίνομεν εἰς τὸ νερὸ 2 ἡμέρας διὰ νὰ μαλακώσῃ. Τότε ρίπτομεν τὴν ζαχχαριν, τὰ αὐγά τὸ ἄλευρον καὶ εἰς τὸ μέσον τὴν μαγιάν καὶ τὰ ζυμώνομεν ὅλα ἑμῶ, εἰς τὸ τέλος δὲ ρίπτομεν καὶ τὸ βούτυρον. Πρέπει ὅμως νὰ προσέξωμεν νὰ μὴ κρυώσῃ ἡ ζύμη. Ἀλείφομεν ἓνα χαρτὶ μὲ βούτυρον καὶ θέτομεν τὴν ζύ-

μην εἰς αὐτό, ἀφ' οὗ δὲ ἀναβῆ τὴν ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον.

ΒΑΣΚΟ—ΔΑ—ΓΑΜΑ. — Περίφημος πορτογάλος ναύαρχος, ἔκαμε πλείστα ταξείδια εἰς τὰς Ἰνδίας, τὴν Ἀφρικὴν κ. τ. λ. καὶ συνέστησε πανταχοῦ λιμνῶδες πορτογαλλικὰς ἀποικίας. Εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους θαλασσοπόρους τοῦ κόσμου, διετέλεσε δὲ καὶ ἀντιβασιλεὺς τῶν Ἰνδιῶν ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1524 εἰς ἡλικίαν 55 ἐτῶν.

ΒΑΣΣΟΣ *Μαυροβουριώτης*. — Ἐνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους πολεμιστὰς τῆς ἐπανάστασεως τοῦ 1821, ἔλαβε μέρος εἰς πολλὰς μάχας εἰς τὴν Εὐβοίαν. Κατόπιν ἐπῆγεν εἰς τὴν νῆσον Θάσον τῆς Μακεδονίας μὲ ψαριανὰ πλοῖα καὶ κατέστρεψε τοὺς ἐκεῖ κατοικοῦντας Τούρκους. Διωρίσθη τότε ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τῆς Ἀττικῆς καὶ ἔλαβε δίπλωμα στρατηγοῦ τῷ 1824. Ἐπολέμησε κατὰ τοῦ Ἰβραήμ καὶ τοῦ Κεχαγιάμπεη εἰς τὰς Θερμοπύλεις, ἐξεστράτευσεν εἰς Συρίαν μαζί μὲ τοὺς Σπετσιώτας καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἀνευ ἀποτελέσματος πολιορκίαν τῆς Βηρυττοῦ. Ἐπολέμησε κατόπιν εἰς Κάρυστον κατὰ τῶν πολιορκητῶν τοῦ Φαβιέρου, ἐνίκησε τὸν Σιλιχτάραγαν εἰς τὰ Λιόσια, ἐπολέμησε κατὰ τοῦ Κιουταχῆ εἰς τὸ Φάληρον, ἐνίκησε τὸν Νούρκαν καὶ Νταίραγαν εἰς τὸ Τρίκερι τῆς Θεσσαλίας καὶ ἐπολέμησεν ἐπιανελημένως κατόπιν ἐν Ἀττικῇ. Ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1847 εἰς ἡλικίαν 50 ἐτῶν.

ΒΑΤΕΡΛΩ. — Χωρίον τοῦ Βελγίου περίφημον διὰ τὴν ἐν αὐτῷ φοβερὰν μάχην καὶ καταστροφὴν τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ὑπὸ τῶν συμμάχων στρατηγῶν Οὐέλλιγκτων, Ἄγγλου, καὶ Βλόχερ Γερμανοῦ, τὴν 6 Ἰουνίου 1815.

ΒΑΤΙΣΤΑ. — Ἡ περιφημοτέρα βατίστα ἔρχεται εἰς Εὐρώπην ἀπὸ τὰς Ἰνδίας· κατασκευάζουσιν ὅμως λεπτοτάτην καὶ ἀριστῆς ποιότητος ἐν Εὐρώπῃ, ἰδίως δὲ εἰς Φλάνδραν καὶ Πικαρδίαν. Ὑπάρχουσι 2 εἶδη βατίσται, ἡ χονδρὴ, καὶ ἡ ἀγανὴ ἀπὸ τῆς ὁποίας κατασκευάζουσιν μανδήλια καὶ ἀσπρόρρουχα τὰ ὁποῖα ὅμως πρὶν τὰ φορέσωμεν πρέπει νὰ τὰ βρέχωμεν, διότι μαζεύονται κατὰ τὴν πλύσιν.

ΒΑΤΟΣ. — Ὁ βάτος εἶνε πασιγνωστός καὶ φυτρώνει ἀδιακρίτως εἰς ὅλα τὰ μέρη. Πολλαπλασιάζεται μετὰ καταπληκτικῆς εὐκολίας, ὄχι μόνον διὰ σπόρων ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν κλάδων οἱ ὅποιοι ριζοβολοῦν, εὐθὺς ὡς ἐγγίσουν τὴν γῆν. Κατ' ἔτος ἐκ τοῦ φυτοῦ τούτου βλαστάνουν νέοι κλάδοι, οἱ ὅποιοι καρποφοροῦν μετὰ δύο ἔτη κατόπιν ξηραίνονται. Φυτεύοντες τὸν βάτον μεταξὺ ἄλλων δενδρυλλίων δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμιν καλοὺς φράκτας τοὺς ὁποίους στηρίζομεν διὰ πασσάλων. Φυτεύεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος.

Βάτος

Ἡ ροδόφυλλος βάτος, παράγει ἄνθη μεγάλα ὅμοια μὲ τὰ ἄνθη τριανταφυλλιᾶς. Πρέπει, ὅμως νὰ ἀποκόπτωμεν τὰ παραβλαστήματα εὐθὺς ἅμα φανῶσι καὶ νὰ διατηρῶμεν μόνον μερικὰς βέργας, εἰς τὸ ἄκρον τῶν ὁποίων βγαίνουν τὰ ἄνθη. Πάντα τὰ ζῶα ἐκτὸς τοῦ ἵππου τρώγουσι τὰ φύλλα τῆς κοινῆς βάτου, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουν διὰ γαργάρας διὰ τὰς ἀσθενείας τοῦ λαιμοῦ καὶ τὴν φλόγωσιν τοῦ στόματος. Ὁ καρπὸς τῆς βάτου τρώγεται, εἰς τινὰ δὲ μέρη κατασκευάζουν ἐξ αὐτοῦ οἶνον, σιρόπιον καὶ γλυκίσματα.

ΒΑΤΡΑΧΙΟΝ. — Ὡραῖον φυτὸν τοῦ ὁποίου ὑπάρχουν 160 εἶδη. Εἰς τὴν Ἑλλάδα καλλιεργεῖται εἰς Γλάστρας καὶ κήπους τὸ Ἀσιατικὸν βατράχιον καὶ κάμνει ἄνθη διπλᾶ καὶ πολύχρωμα φυτρώνει δὲ καὶ μόνον του εἰς μέρη ποτιστικὰ καὶ ὀνομάζεται κοινῶς *νεραγκούλα*. Ζῆ πολλά ἔτη, ἔχει ἄνθη κίτρινα ἢ κόκκινα ἀπαιτεῖ γῆν ἐλαφρὰν καὶ δροσεράν. Σπείρεται Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον, καὶ μετὰ ἔν ἔτος, ἀφ' οὗ ξηρανοῦν τὰ φύλλα, ξεριζώνεται καὶ μεταφυτεύεται ἀραιὰ τὸν Ὀκτώβριον ἢ Νοέμβριον.

ΒΑΤΡΑΧΟΣ. — Τὸ σῶμα τούτου εἶνε λεπτοφυές, οἱ δὲ ὀπίσθιοι πόδες του μακροὶ καὶ ἰσχυροὶ καὶ διὰ τοῦτο πηδᾷ μὲ εὐκολίαν. Ὁ βάτραχος καταστρέφει τὰς γυμνοσάλιαγκας, τοὺς σκώληκας καὶ τὰ ἔντομα ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη βατράχων, εἰ

ὦν ἄλλα μὲν ζῶσι πάντοτε εἰς τὸ ὕδωρ, ἄλλα δὲ μεταβαίνουν εἰς ἐκεῖ μόνον κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὕποτοκίας, ἅπαντα ὅμως διέρχονται τὸν χειμῶνα ναρκωμένα ἐντὸς ὑπογείων, ὅπῃ ἢ ἐντὸς τοῦ πηλοῦ τῶν βάλτων ἢ τῶν ἰχθυοτροφείων.

Βάτραχος

ΒΑΥΑΡΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ κράτη τὰ ὅπου σχηματίζου τὴν σημερινὴν Γερμανίαν. Ἡ Βαυαρία σύγκειται ἀπὸ τὴν Μεγάλην καὶ τὴν Μικρὰν Βαυαρίαν, εἶνε χώρα κατὰ τὸ πλεῖστον σιεπασμένη ἀπὸ βουνά, ἔχει ποταμοὺς μεγάλους, τὸν Δούναβιν, τὸν Ρῆνον, τὸν Μοῖνον κτλ. καὶ ὠραιοτάτας λίμνας πλησίον τῶν βουνῶν Ἀλπεων. Ἐκτασις 75,863,4 τετραγ. χιλιομ., κάτοικοι δὲ 5 1/2 ἑκατομμύρια, ἀνεπτυγμένην γεωργίαν, βιομηχανίαν. κτηνοτροφίαν καὶ ἐμπόριον, παράγει θαυμασίαν μπίραν (530-540 ἑκατομμύρια ὀκάδας κατ' ἔτος), ἔχει 5500 χιλιομ. σιδηροδρόμους καὶ 8960 χιλ. τηλεγράφους, πολὺ ἀνεπτυγμένην ἐκπαίδευσιν, πολιτεία συνταγματικὸν μὲ βουλὴν καὶ γερουσίαν, προϋπολογισμὸν 280 ἑκατομ. μάρκα, χρέος 1670 ἑκατομ., στρατὸν ἐν καιρῷ πολέμου 165,000 ὁ ὁποῖος σχηματίζει τὸ δεύτερον στρατιωτικὸν σῶμα τῆς Γερμανίας (τὸ πρῶτον ἀποτελεῖ ὁ Πρωσικὸς). Ἡ Βαυαρία εἶνε πατρίς τοῦ πρώτου βασιλέως τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος Ὁθωνος Α'.

Βαυαδέρα

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

ΒΑΪΛΔΕΡΑΙ. — Οὕτως ὀνομάζονται αἱ χορεύτριαι τῆς Ἰνδίας. Ἡ ἀρχὴ τους εἶνε ἱερατικὴ, διότι εἰσῆρχοντο εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ ἐγίνοντο καλογραφαί· καὶ σήμερον δὲ ἀκόμη κάθε ἐκκλησίᾳ ἔχει τὰς Βαυαδέρας τῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ κερδίσουν τὸν ἄρτον τῶν μαζεύονται 10 ἢ 12 καὶ διέρχονται τὰς διαφόρους πόλεις ὅπου τραγουδοῦν, χορεύουν κτλ.

ΒΔΕΛΛΑΙ. — Διὰ νὰ ἦνε καλὰ αἱ βδέλλαι πρέπει νὰ ἔχουν χροῶμα βεθὺ πρασινωπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος γραμμὰς κανονικὰς

«ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ»

18

μελανάς, να ἦνε μικραὶ (3 περίπου ἑκατοστά), ζωηραὶ εἰς τὰς κινήσεις των, ἅμα ἐγγίσωμεν αὐτὰς νὰ στρυφογυρίζουν καὶ νὰ φουσκώνουν, λαμβάνουσαι τὸ σχῆμα ἑλῆος καὶ νὰ κολλοῦν εὐκόλως εἰς τὸ χέρι. — Διὰ νὰ διατηρῶνται τίθενται ἐντὸς ἀγγείου πλήρους ὕδατος τὸ ὅποτον ἀνανεοῦται συχνὰ καὶ κρατεῖται προφυλαγμένον ἀπὸ τὸν ἥλιον.

Πῶς πρέπει νὰ ἐφαρμόζονται αἱ βδέλλαι: — Δίδομεν πρῶτον εἰς τὸν ἄρρωστον ἀναπαυτικὴν θέσιν, διότι αἱ βδέλλαι δύνανται νὰ μείνωσιν πολλὴν ὥραν ἀκολούθως καθαρίζομεν ἐπιμελῶς τὸ μέρος ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ τεθῶσι, καὶ ἐὰν ὑπάρχωσι τρίχες, ξυρίζομεν. Τὰς ἐφαρμόζομεν δὲ κατὰ δύο τρόπους ἢ μὲ ποτήριον τὸ ὅποτον ἀναστρέφομεν καὶ αἱ ἐν αὐτῷ βδέλλαι κολλοῦν ἀμέσως ἐπὶ τοῦ δέρματος, ἢ μὲ διπλωμένον πανί· θέτομεν ταύτας ἐντὸς αὐτοῦ, γυρίζομεν τὸ πανί καὶ τὸ κρατοῦμεν μὲ τὴν παλάμην ἕως ὅτου κολλήσουν. Ἐὰν εἶδομεν ὅτι δὲν κολλοῦν ἀλείφομεν τὸ στόμιον τοῦ ἀγγείου μὲ οἶνον ἢ ξύδι, ἢ τὸ δέσμα μὲ γάλα ἢ ζαχαρωμένον ὕδωρ. Ἐὰν δὲ θέλωμεν νὰ πέσουν θέτομεν ἐπὶ τῆς ράχους τῆς βδέλλας ὀλίγον ἀλάτι ἢ ταμβάκον ἢ πιπέρη καὶ ἀμέσως πίπτουν. Ὅταν θέλωμεν νὰ θέσωμεν βδέλλα εἰς τὸν ἀφεδρῶνα καλὸν εἶνε προηγουμένως νὰ κάμωμεν ἐν ἀπλοῦν κλύσμα· ἀπομακρύνομεν ἔπειτα μὲ τοὺς δακτύλους τοὺς δύο γλουτοὺς καὶ ἐφαρμόζομεν αὐτὰς πλησίον τῆς ὀπῆς· ὅταν δὲ ὑπάρχωσιν ἐξογκωμέναι αἱμορροῖδες καλὸν εἶνε νὰ ἐρωτῶμεν ἰατρὸν ἐὰν πρέπει νὰ θέσωμεν αὐτὰς ἐπὶ τοῦ ὄγκου ἢ εἰς τὴν ρίζαν αὐτοῦ.

Ἡ ἐπίθεσις τῶν βδελῶν ἐπὶ ὠρισμένου σημείου γίνεται ὡς ἐξῆς. Εἰσάγομεν τὴν βδέλλαν ἐντὸς στριμμένου χαρτίου, ὥστε τὸ ἀνοιγμὸς τοῦ στόματος αὐτῆς νὰ διευθύνεται πρὸς τὸ δέσμα. Ὅταν δὲ ἡ βδέλλα δαγκάσῃ τὸ δέσμα ἀφαιροῦμεν τὸ χαρτίον. Ἐὰν θέλωμεν νὰ σταματήσωμεν τὸ αἷμα σκεπάζομεν τὰ δαγκώματα μὲ τεμάχιον ἰσκάς, ἢ μὲ καυμένον πανί ἢ μὲ ἀράχνη. Ἐν ἀνάγκῃ δὲ ἐπιπλάσσομεν ὀλίγην στύψιν ἢ κτυτηριάζομεν μὲ πέτραν τῆς κολάσεως, ἢ ἐν ἀνάγκῃ καὶ μετὰ προσοχῆς θέτομεν ὀλί-

γας σταγόνας ὑπερχλωριούχου σιδήρου μὲ ὀλίγον ζαντόν· ἐλλείψει δὲ τοῦ μέσου τούτου πιέζομεν μὲ τὸν δακτύλον τὸ αἱμορραγοῦν μέρος ἕως ὅτου σταματήσῃ τὸ αἷμα. — Ἐὰν τυχὸν καμμία βδέλλα εἰσέλθῃ εἰς τὸν λαιμὸν καὶ καταποθῇ δίδομεν εἰς τὸν ἄρρωστον νὰ πῆ ἀλατούχον ὕδωρ· ἐν δὲ ἐντὸς τοῦ ἀφεδρῶνος κάμνομεν ἕνα κλύσμα ὁμοιον. Ἐὰν δὲ προησθῇ τὸ μέρος βάζομεν καταπλάσματὰ ἀπὸ λιναρίσπορον.

ΒΕΒΑΙΑ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ. — Ἐπειδὴ πολλάκις εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐγγράφα θέτομεν προηγουμένην χρονολογίαν ἀπὸ τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν γίνονται, ἢ νομοθεσία προέβλεψε νὰ μὴ τὴν ἀναγνωρίζει, διότι εἰμπορεῖ νὰ προσβάλῃ δικαιώματα τρίτων, ἐὰν δὲν βεβαιωθῇ ἐπισήμως εἴτε δηλαδὴ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐκδότου, εἴτε διὰ τῆς θεωρήσεως ἐκ μέρους συμβολαιογράφου, εἴτε καὶ διὰ τῆς μνημονεύσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς κανὲν ἐπίσημον ἐγγράφον.

ΒΕΓΟΝΙΑ. — Ὡ.

ραῖον φυτὸν τῆς Ἀμερικῆς μὲ θαυμαστὰ ἄνθη καὶ ἰδιότροπα φύλλα. Τὸν χειμῶνα πρέπει νὰ τίθενται εἰς θερμοκήπια διότι δὲν ἀντέχουν εἰς τὸ ψῦχος. Ὅταν βλαστίσουν νὰ ποτίζονται πολὺ, κατόπιν δὲ πολὺ ὀλίγον.

Νὰ φυτεύωνται εἰς γῆν ἀνάμικτον μὲ καστανόχωμα, κοπρίαν καὶ ποταμίαν ἄμμον. Πολλαπλασιάζονται διὰ σπόρου, μοσχευμάτων, φύλλων κ. τ. λ.

ΒΕΖΟΥΒΙΟΣ. — Φοβερὸν ἠφαίστειον βουνὸν τῆς Ἰταλίας πλησίον τῆς Νεαπόλεως· ἔχει ὕψος 1297 μέτρων, καὶ ἐπιφέρει καταστροφὰς εἰς τὰ περὶχωρα ἀπὸ τὰς συχνὰς του ἐκρήξεις (ἢ πρῶτη φαίνεται ὅτι ἔγεινε τὸ 79 μ. Χριστόν). Εἰς τοὺς πρόπο-

Βεγονία

δας και τὰ περίξ αὐτοῦ φυτρώουν θαυμασία ἀμπέλια ἀπὸ τὰ ὁποῖα γίνεται τὸ περίφημον κρασί *δάκρυα τοῦ Χριστοῦ*.

ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ. — Κατασκευαζόμενα εἰς καφὴν εἶνε ὠφέλιμα εἰς τὰ χοιραδικὰ καὶ ραχιτικὰ πρὸ πάντων παιδία, καὶ εἰς τοὺς ἡλικιωμένους τοὺς πάσχοντας ἀπὸ χρονίας διαρροίας, χρονίους πυρετοὺς καὶ εἰς τοὺς καχεκτικούς· τὰ καθουρτίζομεν δὲ ξεφλουδισμένα καὶ ἀνακατώνομεν τὴν σκόνην τῶν μὲ ὀλίγον ἀληθῆ καφέν. Ἀποτελοῦν δὲ σπουδαῖον ἐμπόρευμα καὶ χρησιμεύουν εἰς τὴν βορρικήν κλπ.

ΒΕΛΓΙΟΝ.—Μικρὸν κράτος τῆς δυτικῆς Εὐρώπης πλησίον εἰς τὴν Γερμανικὴν Θάλασσαν καὶ μεταξύ Γερμανίας καὶ Ὀλλανδίας. Εἶναι χώρα ἐντελῶς πεδινὴ ἔχουσα τὰ χαμηλὰ βουνὰ Ἀρδένας πρὸς τὰ νοτιοανατολικά μόνον. Ποταμοί: Σκάλδης καὶ Μῶσα πηγάζοντες ἀπὸ τὴν Γαλλίαν καὶ συγκοινωνοῦντες μὲ πολλὰς διώρυγας. Λίμναι δὲν ὑπάρχουσιν ἀλλὰ μόνον βάλτοι.—Τὸ κλίμα εἰς τὰ βόρεια ὑγιεινὸν, εἰς τὰ νότια νοσῶδες καὶ ὑγρὸν· μέση θερμοκρασία 10 βαθμοί.—Ἐχει σιδηροδρόμους 4,500 χιλίωμ. καὶ τηλεγράφους 6,500 χιλίωμ. Ἡ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία λαμπραί, τὰ βιομηχανικά του εἶδη, ὑφάσματα, μεταλλουργικὰ προϊόντα κ.τ.λ. θαυμασία, τὸ δὲ ἐμπόριον μέγιστον. Ἐκτασίς 29,457.12 τετρ. χιλίωμ., δηλαδὴ κἄτι μεγαλείτερον ἀπὸ τὸ ἕμισυ τῆς Ἑλλάδος. Πληθυσμὸς: 6,100,000 ὁμιλοῦντες τὴν Γαλλικὴν, τὴν Γερμανικὴν καὶ τὴν Φλαμανδικὴν γλῶσσαν· οἱ περισσότεροὶ εἶνε καθολικοί. Ἡ παιδεία ἐκτάκτως ἀνεπτυγμένη· μόνον τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ἔχουν 400,000 μαθητάς.—*Πολίτευμα* ἔχει συνταγματικὸν μὲ δύο βουλὰς καὶ εἶναι κράτος οὐδέτερον. Διαιρεῖται εἰς 9 ἐπαρχίας, 41 διοικήσεις καὶ 2,531 δήμους.—Πρωτεύουσα αἱ Βρυξέλλαι· μεγαλείτεροι πόλεις Ἀμβέρσα, Γάνδη καὶ Λιέγη.—Ὁ στρατὸς τοῦ Βελγίου εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀρίστους τῆς Εὐρώπης, ἀριθμεῖ δὲ εἰς τὴν χωροφυλακὴν, ἐθνοφυλακὴν καὶ πολιτοφυλακὴν 180,000 ἄνδρας 10,700 ἵππους καὶ 204 κανόνια. Προϋπολογισμὸς: 340 ἑκατομ. φράγ-

κα· δημόσιον χρὸς 2,233 ἑκατομ.—Ναυτικὸν διόλου, ἐμπορικὸν μικρότατον, 50 ἀτμόπλοια, 9 ἰστιοφόρα καὶ 345 ψάροκάικα.—Κοινωνία πολὺ ἀνεπτυγμένη.—Τὸ Βέλγιον κατέκτησαν εἰς τὴν ἀρχαιότητα οἱ Ῥωμαῖοι, ἔπειτα ἔγινε Γαλλικὴ καὶ Γερμανικὴ ἐπαρχία, κατόπιν ἠνώθη μὲ τὴν Ὀλλανδίαν καὶ τελευταῖον ἔγεινεν ἀνεξάρτητον κράτος τῷ 1831. Ἐχει μεγάλην ἀποικίαν εἰς τὴν Ἀφρικὴν.

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΝ.—Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Φερῶν· ἔχει 2,400 κατοίκους καὶ πολὺ ἀνεπτυγμένην γεωργίαν, νερὰ ἄφθονα, ἑλλην. σχολεῖον, 3 δημοτικὰ ἀρρέων καὶ 1 θηλέων, εἰρηνοδ. ταχυδρ. καὶ τηλεγρ.—Πλησίον αὐτοῦ εὐρίσκονται τὰ εἰρεῖπια τῆς ἀρχαιοτάτης καὶ σπουδαιοτάτης πόλεως Φερῶν ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὠνομάσθη Φεραῖος ὁ ποιητὴς τῆς ἐπαναστάσεως Ῥήγας. Εἰς τὸ Βελεστῖνον παραχειμάζουν πολλοὶ τσοπάνοι Βλάχοι ἀπὸ τὴν Ἡπειρον.

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ.—Πρωτεύουσα τῆς Σερβίας. Εὐρίσκεται ἐπὶ τοῦ Δουναβίου ἀπέναντι τῆς Αὐστρίας. Ἐχει ἰσχυρὸν φρούριον, Πανεπιστήμιον, 2 γυμνάσια, στρατιωτικὴν Ἀκαδημίαν, Βιβλιοθήκην, Μουσεῖον, Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν, Θέατρον, Νοσοκομεῖα, μικρὰς οἰκίας, ὠραίους κήπους, νερὰ ὀλίγα κα κακῆς ποιότητος, φωτισμὸν ἀνεπαρκῆ, μέγα ἐμπόριον, μικρὰν βιομηχανίαν, κλίμα ὄχι πολὺ ὑγιεινὸν καὶ 40,000 κατοίκους. Τὸ Βελιγράδιον εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο πόλις Ῥωμαϊκὴ, κατόπιν τὸ κατέλαβον κατὰ σειρὰν οἱ Οὐννοὶ, οἱ Ὀστρογότθοι, οἱ Οὐγγροὶ, οἱ Βυζαντινοὶ, οἱ Σέρβοι, οἱ Αὐστριακοὶ καὶ τελευταῖοι οἱ Τούρκοι. Ἐπειτα ἔγινε πρωτεύουσα ἡγεμονίας καὶ ἐπὶ τέλους ἠλευθερώθη διὰ τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου.

ΒΕΛΙΣΑΡΙΟΣ.—Σπουδαῖος στρατηγὸς τοῦ Βυζαντίου γεννηθεὶς τῷ 505.—Ἐνίκησε τοὺς Πέρσας, τοὺς ἐπαναστάτας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοὺς Βανδάλους τῆς Ἀφρικῆς, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἀφῆρεσε τὴν Καρχηδονίαν (τὸ σημερινὸν Τούνεζι), κατέλαβε τὴν Σικελίαν, ἐκυρίευσε τὴν Νεάπολιν καὶ τὴν Ῥώμην καὶ ἐνίκησε τοὺς Οὐσιγόθους. Ἀλλὰ διὰ ραδιουργίας ἐχθρῶν

του ανεκλήθη εἰς Κων)πολιν ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν καὶ ἀπεστάλη νὰ πολεμήσῃ πάλιν τοὺς Πέρσας· ἐκεῖθεν ἀνεκλήθη ἐκ δευτέρου καὶ ἐστάλη εἰς Ἰταλίαν, ὅπου ἐνίκησε τοὺς Γότθους καὶ ἐκυρίευσε πάλιν τὴν Ρώμην. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Αὐτοκράτωρ ἤρνεϊτο νὰ δυναμώσῃ τὸν στρατὸν του διὰ νὰ καταστρέψῃ ἐντελῶς τοὺς Γότθους ἐπέστρεψεν εἰς Κων)πολιν καὶ ἐζή ἰδιωτεύων ὅτε τὸν ἐκάλεσαν πάλιν νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πατρίδα του ἀπὸ τοὺς Οὐννοὺς τοὺς ὁποίους καὶ ἐνίκησε τότε, ἐκδιώξας αὐτοὺς ἀπὸ τὸ Βυζάντιον. Ἐπειτα ὅμως ἀνεκαλύφθη μία συνωμοσία εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἐσυκοφάντησαν ὅτι εἶχε λάβει μέρος καὶ ἐφυλακίσθη ἐπὶ 7 μῆνας· ἀπέθανε δὲ μετ' ὀλίγον, τῷ 565.

ΒΕΛΛΕΙΑΝΕΙΟΝ ΔΟΓΜΑ. — Θεσμὸς τοῦ Ρωμ. Δικαίου, κατὰ τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἄκυρος πᾶσα ἐγγύησις, ἀναδοχὴ καὶ δάνειον ὑπὲρ ἄλλου ἐκ μέρους γυναικῶν, ἐκτὸς μόνον ἂν τοῦτο ἐγείνηται ἐπὶ ὠφελείᾳ, ὅτε δὲν ἔχει ἡ γυνὴ τὸ ταιούτων εὐεργέτημα.

ΒΕΛΛΙΓΚΟΝΙΑ ἢ *σεκοῦα*. — Πελώριον δένδρον τῆς Βορείου Ἀμερικῆς τὸ ὁποῖον φθάνει εἰς ὕψος 90 ἕως 175 μέτρων, ὃ δὲ κορμὸς του ἔχει πλάτος 5 μέτρων! Μετεφυτεύθη καὶ ἠὲδοκίμησεν εἰς τὰς δυτικὰς χώρας τῆς Εὐρώπης.

ΒΕΛΛΙΝΗΣ Ἰωάννης. — Περίφημος Ἰταλὸς ζωγράφος ἀπὸ τὴν Βενετίαν, ὃ ὁποῖος ἐβελτίωσε πολὺ τὴν ζωγραφικὴν τῆς ἐποχῆς του. — **ΒΕΛΛΙΝΗΣ Βικέντιος.** — Θαυμαστὸς Ἰταλὸς μουσικὸς τῆς ἐποχῆς μας γεννηθεὶς τῷ 1801 εἰς τὴν Κατάνην τῆς Σικελίας· εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρίστους μουσικοὺς τοῦ κόσμου· τὰ δὲ καλλίτερα ἔργα του εἶνε ὁ «Πειρατὴς» ἢ «Νόρμα», οἱ «Πουριτανοί», ἢ «Βιάγκκα καὶ Φερνάνδος» κ. τ. λ.

ΒΑΛΟΥΣΧΙΣΤΑΝ. — Κράτος τῆς μέσης Ἀσίας φθάνον ἕως τὰ παράλια τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ, μεταξὺ Περσίας Ἀφγανιστάν καὶ Ἰνδοστάν. Ἐκτασις τετραπλασίᾳ τῆς Ἑλλάδος, κάτοικοι 400 χιλιάδες· εἶνε χώρα βουνώδης καὶ περιέχει πολλὰς ἐρήμους σκεπασμένας ἀπὸ ἄμμον (τὴν Γεδρωσίαν), τὰς ὁποίας ἐπέρασεν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ὅταν ἐγύριζεν ἀπὸ τὰς Ἰνδίας. Δάση ἔχει πολὺ ὀλίγα, νερὰ ἐλάχιστα καὶ γεωργίαν μικράν. Προϊόντα ὀρύ-

ζιον βαμβάκια καὶ ἀραβόσιτον. — Εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη κάμνουσι φοβεροὶ χειμῶνες ἀλλὰ εἰς τοὺς κάμπους ἡ ζέστη εἶνε ἀνυπόφορος. Ἄγριζ ζῶα, ὕκιναι, λύκοι, τσακάλια κτλ. Κτηνοτροφία προβάτων, αἰγῶν, βουβάλων, ἵππων κτλ. ἀρκετὰ μεγάλη. — Οἱ κάτοικοι εἶνε βάρβαροι, νωθροὶ καὶ ἐκδικητικοὶ ἀλλὰ πολὺ φιλόξενοι καὶ ἀποτελοῦν 7 μικρὰ κράτη πληρώνοντα φόρον εἰς τὸ μεγαλύτερον *γαράτον* τῆς Κελάτης κατὰ δὲ τὴν θρησκείαν εἶνε Μωαμεθανοί.

ΒΕΛΟΥΤΕ σάλτσα. — Λάβετε 1 1)2 ὄκταν ἴσιου μωσαχιοῦ καὶ θέσατέ το εἰς κατσαρόλαν ἀλειμμένην μὲ βούτυρον, προσθέσατε ζαμπὸν φιλαῖς φέταις, μίαν κότταν καὶ ζωμὸν διὰ νὰ σκεπάσῃ τὸ ὅλον. Ἄμα ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ ἔξαφρίσατε καὶ ἕλιγοστεύσατε τὴν φωτιὰ. Τρυπήσατε ἔπειτα μὲ μαχαίρι τὰ κρέατα καὶ ἀφήσατέ τα νὰ ψηθοῦν. Κατόπιν θέσατε εἰς τὴν φωτιὰν ζωμὸν νὰ πάρῃ βράσιν, χύσατε ἀπ' αὐτὸν 4 κουταλιαὶς μέσα εἰς κατσαρόλαν ἢ ὁποία περιέχει ροῦ ἑτοιμασμένον ἀπὸ βούτυρον καὶ ἀλεῦρι, ἀνακατώσατε κατόπιν καὶ καθουρτίσατε προσθέτοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ μίαν ἢ δύο κουταλιαὶς ζωμὸν. Ἐπειτα πρέπει νὰ πάρῃ βράσιν καὶ νὰ προσθέσωμεν 2 1)2 ἕως 3 φοῦκταις ψιλοκομμένα μανιτάρια καὶ ἓνα ματσάκι ἀπὸ διαφόρους ρίζας. Σκεπάσατε τὴν κατσαρόλαν καὶ ἀφήσατέ την νὰ βράσῃ σιγὰ ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ἀφαιρέσατε ἔπειτα τὸ πάχος καὶ χύσατε κονσομέ μισὴν χουλιαριὰν. Θέσατε εἰς τὴν φωτιὰν ἕως οὐδέσῃ, ρίψατε καὶ 50 ἕως 60 δράμια γάλα, περάσατέ την ἀπὸ τὸ τρυπητὸν καὶ ἀφήσατέ την νὰ κρυώσῃ.

ΒΕΛΦΑΣΤΗ. — Μεγάλῃ παράλιος πόλις τῆς Ἰρλανδίας, ἔχει ὠραίας οἰκοδομὰς, μεγάλας πλατείας, ναυπηγεῖα, μέγα ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν ὑφασμάτων καὶ 210,000 κατοίκους.

ΒΕΜΠΕΡ Κάρολος. — Εἰς ἀπὸ τοῦ περιφημοτέρους μουσικοὺς τῆς Γερμανίας. Περιῆλθε πολλὰς πόλεις τῆς πατρίδος του δίδων συναυλίαις, ἐμελοποίητε τὰ πολεμικὰ τραγούδια τοῦ Κόερνερ καὶ ἔγεινε τέλος διευθυντὴς τοῦ γερμανικοῦ Μελοδράματος

της Δρέσδης. Σπουδαιότερα έργα του εἶνε ὁ «Ἐλεύθερος κυνηγός», ἡ «Πρετσιόζα» κτλ.

BENARÉS. — Μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας πόλεις τῆς Ἰνδίας, ἡ ἁγία πόλις τῶν Ἰνδῶν. Κεῖται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Γάγγου καὶ ἔχει βραχμανικὸν πανεπιστήμιον, ἰνδικὸν ἀστεροσκοπεῖον ἀρχαιοτάτον, μέγιστον ἐμπόριον καὶ 200,000 κατ.

BENEZOUÉA. — Ἐν ἀπὸ τὰ κράτη τῆς νοτίου Ἀμερικῆς. Ἐκτασις ἐνδεκαπλασία τῆς Ἑλλάδος, κάτοικοι 2 1)2 ἑκατομμύρια. Ἐχει βουνὰ ὑψηλά, τὰς Κορδελλιέρας, τὴν Σιέρραν Νεβάδα (4580 μ.) καὶ τὸ Νεβάδον τῆς Μουχουχίας (4230 μ.) καὶ πεδιάδας μεγάλας καὶ σκεπατημένας ἀπὸ δάση καὶ φυτὰ πικρὰ εἶδους. Ποταμοὺς ἔχει τὸν μίγαν Ὀρινόκον καὶ τοὺς παραποτάμους του ὡς καὶ πολλὰς λίμνας. — Τὸ κλίμα ἄλλοῦ εἶνε μέτριον καὶ πολὺ ὑγιεινόν, ἄλλοῦ δὲ ὑγρὸν καὶ νοτιάδες. Προϊόντα, βημβάκια, καπνὴ, ζαχαροκλάμον, κικχά, καφέ, βανίλια, ὀρύζι, σιτηρά, ἀνιζὸς, φοίνικες κτλ. Ἐχει πολλοὺς ἀγρίους ἵππους, καὶ βόας καὶ μεταλλεῖα ἀργύρου, χαλκοῦ, τσίγκου καὶ ὑδραργύρου. Οἱ κάτοικοι εἶνε μίγμα ἀπὸ Ἰνδῶν, Μαύρων καὶ Εὐρωπαϊκῶν. Εἶνοι δὲ ὑπάρχουν 35,000. — Εἶνε καθολικοὶ καὶ ὀμιλοῦν ἰσπανικά. Σιδηροδρόμοι 400-500 χιλιάμ. Τηλέγραφοι 4800 χιλιάμ. Παιδεία καὶ βιομηχανία μικρά. Ἐμπόριον ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένον. — Δικιρεῖται εἰς 8 κράτη, 4 ἐπαρχίας καὶ 2 ἀποικίας. Κυβερνᾶται ἀπὸ πρόεδρον καὶ ὁμοσπονδιακὸν συνέδριον εἰς τὸ ὁποῖον στέλλουν ἀντιπροσώπους τὰ διάφορα κράτη αὐτῆς. Στρατὸν ἔχει 20,000 ἐθελοντὰς καὶ πολυάριθμον ἔθνοφυλακὴν, πλοῖα δὲ 5. — Προϋπολογισμὸς 35 ἑκατομ. φρ., Δημόσιον χρέος 112 ἑκατομ. Πρωτεύουσα : Καρακάς. — Οἱ Ἰσπανοὶ τὴν κατέκτησαν καὶ τὴν κατεῖχον ἕως τὸ 1818.

BENETIA. — Μία ἀπὸ τὰς ἀρχαιοτάτας καὶ ἐνδοξωτάτας πόλεις τῆς Ἰταλίας. Εἶνε κτισμένη εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης ἐπάνω εἰς 136 μικρὰ καὶ μεγάλα νησίδια, τὰ ὁποῖα χωρίζονται μεταξύ των μὲ διώρυγας, ὥστε οἱ περισσότεροι σχεδὸν ὁδοὶ τῆς πόλεως εἶνε ποταμοί, συγκοινωνοῦν δὲ αἱ οἱ-

καὶ μὲ τὰς ὄρχειας λίμβους γόνδολας καὶ μὲ τὰς 450 γεφύρας. Ἡ Βενετία εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὀρειότερας πόλεις τοῦ κόσμου, ἔχει δὲ ἄπειρα ἀρχαῖα κτίρια μεγαλοπρεπέστατα, 51 ἀγορὰς, λαμπρὰ ἀγάλματα, πολλὰ ὄχυράματα, ἀσφαλέστατον λιμένα, τὸ περίφημον παλάτι τοῦ Ναπολέοντος, τὴν πύλην τῶν στεναγμῶν, τὸ νομισματοκοπεῖον, τὸ παλάτιον τοῦ Δόγη, λαμπρὰν βιβλιοθήκην, θαυμάσια ἰδιωτικὰ μέγαρα, πελώριον καὶ μεγαλοπρεπῆ ναύσταθμον καὶ ὀπλοθήκην κατέχουσιν ὀλόκληρον νησίδα, νικητηγεῖα, λαμπρὸν θέατρον, σπουδαῖα ἰστορικὰ καταστήματα, πλουσιωτάτας καὶ πολυκρίθμους ἐκκλησίας, μουσεῖα, ὄρειους περιπάτους, μεγάλους κήπους, πανεπιστήμιον, ἀκαδημίαν τῶν ὄρειων τεχνῶν, πάμπολα σχολεῖα, μέγα ἐμπόριον, ἀνεπτυγμένην

Γόνδολα

βιομηχανίαν κ. τ. λ. καὶ 135,000 κατ. Ἡ Βενετία ἐκτίσθη κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Ρωμαίων, μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τῆς Ρώμης ἐσχημάτισε φοβερὸν κράτος μὲ στόλον ἀνίκητον διὰ τοῦ ὁποῖου ἔγεινε κυρία τῆς Μεσογείου, κατέλαβεν ὅλην σχεδὸν τὴν Ἰταλίαν, τὴν Πελοπόννησον καὶ τὰς νήσους τῆς Μεσογείου, ἐνίκησεν ἐπανειλημμένως καὶ αὐτοὺς τοὺς Τούρκους, ὁ δὲ Δόγησ δηλαδὴ ὁ βασιλεὺς τῆς Βενετίας ἐθεωρεῖτο τότε ὡς ὁ ἰσχυρότατος τῶν ἡγεμόνων τῆς γῆς. Διὰ τῆς δόξης τῆς αὐτῆς ἡ Βενετία ἐδημιούργησε δευτέραν Ρώμην κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα.

BENZINH. — Ἡ Βενζίνη εἶνε ἀνθρακοῦχον ὑδρογόνον ρευστόν, ἄχρουν καὶ αἰθέριον τὸ ὁποῖον ἐξάγειται ἐὰν καθαρῶμεν προσηκόντως τὸ ἐλαφρὸν ἔλαιον τῆς πισσασφάλτου τοῦ λιθάνθρακος. Εὐρίσκεται δὲ ἡ βενζίνη εἰς ὅλους τοὺς πωλητὰς χημικῶν προϊόντων καὶ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ φονεύῃ ἀμέσως ὅλα τὰ παράσιτα ἔντομα, τὰ ὁποῖα ζῶσιν εἰς τὸ σῶμα τῶν κατοικιδίων ζῶων ἰδίως δὲ τοὺς ψύλλους καὶ τὰ τσιμπούρια τῶν κυνῶν. Μεταχειρίζονται τὴν βενζίνην εἰς ὑγρὰν κατάστασιν καὶ ἀλείφουσι

μέ αὐτὴν τὸ σῶμα τῶν ζώων, χρησιμεύει ἐπίσης ἡ βενζίνη καὶ διὰ τὸν καθαρισμόν τῶν δερματίνων χειροκτιῶν, μιγνυομένη δὲ μέ τὸ νιτρικόν ὄξύ παράγει τὴν νιτροβενζίνην, οὐσίαν, ἡ ὁποία ἔχει εὐάρεστον ὄσμην καὶ τὴν μεταχειρίζονται διὰ νὰ ἀρωματίζουσι τοὺς εὐτελεῖς σάπωνας οἱ ὁποῖοι δι' αὐτὸ εἶναι βλαβεροὶ εἰς τὸ δέρμα. Τὴν ἐφαρμόζουσιν ὡσαύτως εἰς τοὺς τοίχους καὶ τὰ γήσιμα τῶν σανιδωμάτων διότι φονεῖ τὰ ἔντομα τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν ἐκεῖ.

BENTOUZAI. — Διὰ νὰ ἐπιθέσωμεν βεντούζαν κούφιαν συστρέφομεν ἓν χαρτίον μέγαν ὅσον ἡ παλάμη μας καὶ τὸ κάμνομεν ἓνα μικρὸν βῶλον τὸν ὁποῖον ἀφοῦ βρέξωμεν εἰς σπύρτον τοῦ καμινέτου ἀνάπτομεν καὶ κρατοῦμεν ἀναμμένον ἐπὶ ἡμισυ περίπου λεπτόν εἰς τὸ βάθος τοῦ ποτηρίου, τοῦ ὁποῖου τὰ χεῖλη διὰ νὰ ἐφαρμόζωνται καλῶς εἰς τὸ δέρμα ἀλείφονται μέ ὀλίγον βούτυρον ἢ κηραλοιφήν. Ἡ βεντούζα πρέπει νὰ μένη ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας διὰ νὰ τὴν ἀποσπᾶσωμεν δὲ κινουμένη αὐτὴν διὰ τῆς χειρὸς πρὸς ἓν μέρος ἐνῶ διὰ τῶν δακτύλων τῆς ἄλλης χειρὸς πιέζομεν τὸ δέρμα ὥστε νὰ εἰσέλθῃ ἡ ἀήρ.

Ἀπκραλλάκτως τίθενται καὶ αἱ κοφταὶ βεντούζαι. Ἄμα τὸ ποτήριον ἀποσπασθῆ, χαράσσομεν τὸ δέρμα ἐλαφρῶς μέ νυστέριον ἢ μαχαιρίδιον διὰ νὰ ἐξέλθῃ τὸ αἷμα, προσέχοντες ὥστε αἱ τομαὶ νὰ ἦνε παράλληλοι, ἡ μίξ δὲ τομὴ νὰ ἀπέχη τῆς ἄλλης ἓν τρίτον περίπου τοῦ ἑκατοστομέτρου. Ἡ τοιαύτη μέθοδος προξενεῖ πάντοτε πόνον εἰς τὸν πάσχοντα διὰ τοῦτο προτιμώτερον εἶνε αἱ ἔντομα νὰ γίνωνται ὅταν εἶνε δυνατὸν διὰ τοῦ μηχανήματος τὸ ὁποῖον λέγεται *σχαστήρ*. Κατόπιν ἀλείφομεν τὸ μέρος μέ κηραλοιφήν καὶ τὸ δένομεν. Τὰς κούφιας βεντούζας δύναται τις νὰ μεταχειρισθῆ εἰς ρευματόπονον, νευραλγίαν κ. λ. Διὰ τὰς κοφτάς ὅμως πάντοτε πρέπει νὰ συμβουλευέτε τὸν ἰατρόν.

BEPANZE — Ἐξοχος ποιητῆς Γάλλος γεννηθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1780 ἀπὸ γονεῖς πτωχοῦς. Ἐγραψεν ἄσματα εὐφύεστατα καὶ μεγίστης ἀξίας τὰ ὁποῖα τὸν ἔκμην δημοτικώτατον ἐν Γαλλίᾳ. Τὰ ἔργα του διακρίνονται διὰ τὴν ζωηρότητα τῆς ἐκφράσεως

διὰ τὰ ὁποῖα τὸν ὠνόμασαν *ἐθνικὸν ποιητὴν*. Τὰ πλεῖστα ἔργα του εἶναι σχεδὸν σατυρικὰ ἀλλ' ἔχει καὶ πολλὰ μέ θαυμαστὴν λυρικὴν ἔμπνευσιν. Ἐτραγώδησε δὲ ὁ Βερανζέ καὶ τὰ παθήματα τῶν Ἑλλήνων τοῦ 1821.

BEPATION. — Πόλις τῆς Ἀλβανίας ἡ ὁποία ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας ὀνομάζεται *Βελέγραδα*. Ἀπέχει 16 ὥρας ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα. Διαιρεῖται εἰς δύο χωριστὰς συνοικίας, διασχίζεται δὲ ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ὁφον ἢ Μπερατινὸν καὶ ἔχει κατοίκους 4,500 χριστιανοὺς καὶ 10,000 Μωαμεθανούς, καλὸν ἐμπόριον, γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

BEPBAINON *δήμος*. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχ. Κουουρίας, ἔχει δὲ πρωτ. τὰ Βερόβινα, 2 χωρία καὶ 1220 κατ.

BEPBENA — Ὁρατὸν φυτὸν φυτρώνον εἰς τὰ χωράφια καὶ τὰ λιβάδια. Οἱ ἀρχαῖοι τὴν μεταχειρίζοντο εἰς τὰς θρησκευτικὰς τῶν τελετῶν. Ἀπὸ ἓν εἶδος τὸ ὁποῖον φυτρώνει εἰς τὴν Χιθὴν βγαίνει ἀρωματικὸν ἔλαιον.

Βερόβινα

BEPΔΗΣ. — Ὁ περιφημότερος ἀπὸ τοὺς νεωτέρους μουσικοῦς. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ρογκόλαν τῆς Ἰταλίας τῷ 1814. Πρῶτον ἔργον του εἶνε τὸ μελόδραμα «Ναμπούκο». Ἀριστα ἔργα του εἶνε ὁ «Ἐρνάνης», ἡ «Ἰωάννα δ' Ἄρκα», ἡ «Ἀλζέρα», ὁ «Ἀττίλας», ὁ «Λήρ», ὁ «Ριγολέττος», ὁ «Τροβατόρος», ἡ «Τραβιάτα», ἡ «Αἰδά», ὁ «Χορὸς μετῆμφισμένων» κτλ. τὰ ὁποῖα περιστάνονται διαρκῶς, εἰς ὅλα τὰ θέατρα τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ λοιποῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Τελευταῖον ἔργον του εἶνε ὁ «Ὁθέλλος».

BEPAIQZ. — Σπουδαῖος Γάλλος μουσικὸς καὶ κριτικὸς μουσικῶν ἔργων γεννηθεὶς τῷ 1803 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1869. Πρῶτον ἔργον του εἶνε ἡ «Φανταστικὴ συμφωνία». Ἐπειτα ἐβραβεύθη διὰ τὴν «Τελευταίαν νύκτα τοῦ Σαρδαναπάλου». — Ὁ Βερλιόζ εἶρε πολλοὺς ἀντιπάλους εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην, διότι οἱ συνάδελφοί του ἤθελον νὰ μένουσι εἰς τὰς παλαιὰς τῶν ἀρχαί. Ἄλλα

σπουδαία έργα του εἶνε ἡ «Συμφωνία τοῦ Ἀρόλδου», ἡ «Νε-κρώσιμος Ἀκολουθία», ὁ «Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα» καὶ ἡ «Παιδικὴ ἡλικία τοῦ Χριστοῦ».

VERMONT — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Ἐκτασις 24,777 τετρ. χιλίωμ. κάτοικοι 350,000. Βουνὰ τὰ Πρέσιννα, ποταμὸς ὁ Κονεκτικούτ. Ἔχει πολλοὺς λιμένας, μέγα ἐμπόριον, γεωργίαν καὶ βιομηχανίαν, 1200 χιλίωμ. σιδηροδρ. καὶ σπουδαιοτέραν πόλιν τὴν Βούρλιγκτων. Διαιρεῖται εἰς 14 κομητείας.

VERMOÛT. — Δυνάμεθα κατ' ἰδίαν νὰ παρασκευάσωμεν τὸ ποτὸν τοῦτο ἐὰν θέσωμεν καὶ διατηρήσωμεν ἐπιθ 3 ἢ 4 ἡμέρας 400 γρ. κορυφᾶς φύλλων κοινῆς ἀψίνθου ἐντὸς μιᾶς λίτρας λευκοῦ οἴνου τῆς Οὐγγαρίας (Τοκσί) καὶ σουρώσωμεν κατόπιν τὸ μίγμα διὰ τεμαχίου ὑφάσματος. Τὸ βερμούτ εἶνε καθαρτικόν, πίνεται δὲ καὶ πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

VERNE. — Πρωτεύουσα τῆς Ἑλβετίας. Κεῖται ἐπὶ μικροῦ λόφου εἰς θέσιν μαγευτικὴν ἔχει δὲ Πανεπιστήμιον, στρατιωτικὴν σχολὴν, βοτανικὸν κήπον, Μουσεῖα, Βιβλιοθήκην, Πολυτεχνεῖον, ὠραίας ὁδοὺς καὶ περιπάτους, λαμπρὰ βιομηχαν. καταστήματα καὶ 60,000 κατ.

VERNIKION. — Τὸ βερνίκιον εἶνε ὑγρὰ οὐσία μὲ τὴν ὁποίαν ἀλείφουν πολλὰ ἀντικείμενα διὰ νὰ τὰ κάμουν γυαλιστερά καὶ τὰ προφυλάξουν ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν.

(Ἐπιπλα βερνικωμένα). Διὰ νὰ βερνικώσωμεν τὰ ἐπιπλα, διαλύομεν ἐντὸς ὕδατος γόμμαν καὶ ἴσην ποσότητα σανδαράχης εἰς οἰνόπνευμα θερμόν, καὶ ἀνακατώνομεν τὰς δύο διαλύσεις εἰς τὰς ὁποίας προσθέτομεν κάντιον καὶ ἓν ἀσπράδι αὐγοῦ, καὶ ἀλείφομεν μὲ αὐτὸ τὰ ἐπιπλα.

(Βερνικόμα ἀντικειμένων ἐκ σιδήρου ἢ χάλυθος) Διὰ νὰ βερνικώσωμεν τοιαῦτα ἀντικείμενα, διαλύομεν ἐντὸς ἀγγείου περιέχοντος ἡμίσειαν λίτραν οἰνοπνεύματος, 60 γρ. σανδαράχης, 2 γρ. κηφουράς καὶ ἡμισυ ποτήριον τρεμεντίνας τῆς Βενετίας, λαμβάνομεν κατόπιν μέρος ἀπὸ τὸ μίγμα τοῦτο εἰς τὸ ὁποῖον ἀνακατώνομεν ὀλίγην καπνὴν καὶ ἀλείφομεν δύο φορὰς τὸ ἀντι-

κείμενον τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ βερνικώσωμεν, ἔπειτα τὸ ἀλείφομεν καὶ τρίτην φορὰν, ἀλλὰ μόνον μὲ καθαρὸν βερνίκιον, χωρὶς νὰ βάλωμεν καὶ καπνὴν.

Βερνίκιον διὰ τὰς εἰκόνας. Διὰ νὰ βερνικώσωμεν μίαν εἰκόνα πρέπει πρῶτον αὕτη νὰ εἶνε στεγνὴ, πλύνομεν ἔπειτα αὐτὴν μὲ σφουγγάρι εἰς ἄφθονον ὕδωρ, τὴν σπογγίζομεν μὲ αὐτό, καὶ τὴν ἀποστεγνώνομεν εἰς τὸν ἥλιον, ἀνακατώνομεν ἔπειτα μίαν κουταλιὰν οἰνοπνεύματος, μὲ κάντιον καὶ μὲ ἓν ἀσπράδι αὐγοῦ, καὶ βυθίζομεν ἓν τεμάχιον λεπτοῦ σπόγγου, μὲ τὸ ὁποῖον ἀλείφομεν, ἐλαφρῶς τὴν εἰκόνα. Ὅταν δὲ εἶνε ὑπερβολικὴ ζέστη δὲν πρέπει νὰ βάλωμεν καὶ κάρτιο διότι σχηματίζεται ἐπὶ τῆς εἰκόνης στρώμα λέρας τὸ ὁποῖον μετὰ δυσκολίας δυνάμεθα κατόπιν νὰ ἀφαιρέσωμεν. Τὸ ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ πρέπει νὰ τὸ ἀνωνεύωμεν καθὲ 15 ἡμέρας.

ΒΕΡΟΙΑ. — Πόλις τῆς μεσημβρινῆς Μακεδονίας ἐπὶ ὑψώματος ἀπὸ τὸ ὁποῖον φαίνονται αἱ γεμάται ἀπὸ σπαρτὰ πεδιάδες τοῦ ποταμοῦ Ἀλιάκμωνος. Εἶνε μία ἀπὸ τὰς παλαιότερας πόλεις τῆς Μακεδονίας εἰς τὴν ὁποίαν ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Σήμερον ἔχει 8000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 3000 Ἕλληνες καταγινόμενοι εἰς τὸ ἐμπόριον, τὴν οἰνοποιίαν καὶ μεταξουργίαν ἀπὸ τὴν Βέροϊαν ἐξάγονται λαμπρὰ ὑφάσματα καὶ ἰδίως χαλιᾶ.

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ. — Πρωτεύουσα τῆς Πρωσίας καὶ Γερμανίας εὐρισκομένη εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σπρέα. Κάτοικοι 1,400,000. Διαιρεῖται εἰς 17 τμήματα. Ἔχει λαμπρὰς οἰκοδομὰς, 58 ἐξαισίας γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, μεγάλας καὶ ὠραίας ὁδοὺς, σπουδαιοτέραι τῶν ὁποίων εἶνε ἡ βασιλικὴ, ἡ ὁδὸς τῆς Λειψίας καὶ ἡ ὑπὸ τὰς φιλύρας, λαμπρὰ ἀνάκτορα, ἀκαδημίαν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, πανεπιστήμιον, 21 θεάτρα, 72 πλατείας, ὠραίους κήπους, πλεῖστα ἀγάλματα, λαμπρὰς ἐκκλησίας, τὴν μεγαλοπρεπῆ πύλην τοῦ Βρανδεμβούργου, μεγίστας βιβλιοθήκας μὲ 1,300,000 τόμους καὶ 15,000 χειρόγραφα, ἀστεροσκοπεῖον,

μουσεῖα, ζωολογ. κήπον, ἄπειρα ἐκπαιδευτήρια, μουσικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀκαδημίαν, φθεῖα, νοσοκομεῖα, λαμπρὸν ὑδραγωγεῖον, πλεῖστα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, θαυμάσια βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα, ζυθοπωλεῖα, καφενεῖα, λέσχας, 10 σιδηροδρ. σταθμούς, ἵπποδρόμια, τροχιοδρόμους διὰ τῶν ὁποίων συγκοινωνεῖ μὲ ὠραῖα προάστεια καὶ φωτισμὸν δι' ἀεριοφωτὸς καὶ ἠλεκτρικοῦ. — Τὸ Βερολίον κατὰ τὸ 1232 συνέκειτο ἀπὸ μικρὰ χωρία ψαράδων, ὑπέφερε κατόπιν πολλὰς καταστροφὰς, ἔγινε κατ' ἀρχὰς πρωτεύουσα τῆς Πρωσίας· κατόπιν ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Ρώσους (1760) καὶ κατεστράφη πάλιν ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος, ἤρχισε δὲ νὰ προοδεύῃ μόνον μετὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον (1870-71).

ΒΕΡΟΝΗ.— Ἀρχαία καὶ μεγάλη πόλις τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀθέσεως ὁ ὁποῖος τὴν διαιρεῖ εἰς δύο. Ἔχει μεγάλας πλατείας καὶ ὁδοὺς, ὠραῖα ἀρχαῖα κτίρια βενετικά, θέατρον κ.τ.λ. καὶ 70,000 κατοίκους.

ΒΕΡΣΑΛΛΙΑΙ.— Πόλις τῆς Γαλλίας πλησίον τῶν Παρισίων. Ἔχει ὠραίας οἰκοδομὰς, κήπους, ἐξοχικὰ μέγαρα, σπουδαῖα ὀπλοποιεῖα, χυτήρια κ.τ.λ. καὶ 40,000 κατ. Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἦτο πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας καὶ εἶχεν 100 χιλ. κατοίκους, ἀλλὰ μετὰ τὴν Γαλλ. ἐπανάστασιν ὅτε ἔγινον πρωτεύουσα οἱ Παρίσιοι, αἱ Βερσαλλίαι ἐξέπεσαν πολύ.

ΒΕΣΣΕΛ Φρειδερίκος.— Μέγας γερμανὸς ἀστρονόμος, ὁ ὁποῖος ἔκαμε πολλὰς ἀνακαλύψεις καὶ ἐδιώρθωσε πολλὰς ἐσφαλμένας θεωρίας τῶν παλαιότερων. Κατ' ἀρχὰς ἦτο ἐμπορικὸς ὑπάλληλος.

ΒΕΤΧΟΒΕΝ.— Ὁ ἐξοχώτατος ἀπὸ ὅλους τοὺς μουσικοὺς τῆς Γερμανίας. Ἐγεννήθη τῷ 1770, ἀπέθανε τῷ 1827. Ὁ πατήρ του ἦτο ὑψίφωνος καὶ τοῦ ἔδωκε τὰ πρῶτα μαθήματα. Τὰ πρῶτα του ἔργα τὰ ἐξέδωκε δωδεκαετῆς. Ὅταν δὲ ἔγινεν 25 ἐτῶν ἦτο γνωστὸς πλέον καὶ ἐθαυμάζετο πανταχοῦ. Ἔνεκα τῆς δυνάμεως μὲ τὴν ὁποίαν κατώρθωνε νὰ ζωγραφίζῃ διὰ τῆς μουσικῆς ὅλα τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας, τὸν ὠνόμασαν «ποιητὴν τῶν

τόνων». Μεταξὺ τῶν ἔργων του σημειωτέα τὰ «Ἐρείπια τῶν Ἀθηνῶν», ὁ «Ἐγμὸν» τοῦ Γκαίτε, ὁ «βασιλεὺς Στέφανος» κ. λ. π.

ΒΗΛΑΡΑΣ Ἰωάννης.— Εἰς ἀπὸ τοὺς ποιητὰς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη εἰς τὰ Ἰωάννινα τῷ 1771. Τὰ ἔργα του δὲν διακρίνονται διὰ τὴν ὑψηλὴν τῶν ἐμπνευσιν, ἀλλὰ διὰ τὴν χάριν καὶ τὴν γλυκύτητα τῆς ἐκφράσεως. Τὰ σατυρικά του ποιήματα εἶνε πολὺ εὐφυῆ ἀλλὰ τὰ ὑποβιάζει ὅλα ἡ ἰδιότροπος γλῶσσα τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται, ἀπλοελληνίζων ἰδιορρυθμῶς.

ΒΗΞ.— Ὁ βήξ ἄλλοτε μὲν προκαλεῖται ἀπὸ εἰσπνοὴν ἀτμῶν ἐρεθιστικῶν ἢ κόνεων, ἢ ἀπὸ εἰσοδὸν ἐν τῷ λάρυγγι ὀλίγου ὑγροῦ κ. τ. λ. καὶ τότε καταπαύει μόνος του. Ἄλλοτε ἀπὸ τὸ ἀπλοῦν συνάχι τῆς μύτης καὶ τοῦ λαιμοῦ, ἢ καὶ ἀπὸ ἀσθηνείας αὐτοῦ. Πολλὰκι εἶνε σύμπτωμα διαφόρων ἀσθηνειῶν τοῦ σιτήους, τῆς καρδίας καὶ ἄλλων ὀργάνων, καὶ ἄλλοτε, τέλος, εἶνε καθαρῶς νευρικός, χωρὶς οὔτε ὁ λαιμὸς οὔτε τὸ στήθος νὰ πάσχουν. Εἶνε ἀναγκαῖος ὁ βήξ διὰ νὰ ἐξέρχονται τὰ φλέγματα, καὶ ὅταν μάλιστα δὲν εἶνε ἀρκετὰ ἔντονος καὶ τὰ φλέγματα ἀφθονα, εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ συμπληρῶμεν τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ διὰ φαρμάκων. Ὅταν ὁ βήξ εἶνε ἀποτέλεσμα διαφόρων ἀσθηνειῶν, πρέπει νὰ θεραπεύονται αὐταί.

Διὰ τὰς ἐλαφρὰς δὲ περιστάσεις ὑπάρχουσι βοηθήματά τινα κατὰ τοῦ βηχὸς τὰ ὁποῖα καλὸν εἶνε νὰ γνωρίζουν αἱ οἰκογενεαί. Ἐκ τούτων ἀναφέρομεν τὸ ἔγχυμα τῶν ἀνθέων τῆς παπαρούνας κατασκευαζόμενον ἀπὸ ἐνάμισυ δράμι ἀνθέων εἰς 150 δράμια ὕδατος βραστοῦ τὸ ὁποῖον λαμβάνει ὁ ἄρρωστος τὴν νύκτα πρὶν κοιμηθῆ, τὰ διάφορα ζεστά ἀπὸ μολόχαν, ἀλταίαν, βιολέταν κ.λ. χωριστὰ ἢ ὅλα ὁμοῦ εἰς δόσιν ἀνάλογον, τὴν ρίζαν τῆς γλυκόριζας ἥτις μασιέται ὅπως ἔχει, ἢ τὸν ζωμόν τῆς τὸν ὁποῖον παρασκευαζόμεν ἀφίνοντες νὰ μουσκεύσουν ἐπὶ δύο ὥρας εἰς 30 δράμια ὕδατος ζεστοῦ 15 δράμια κοπανισμένης γλυκόριζας, τὰς καραμέλλας τῆς γόμας, τοῦ λειχῆνος, τῶν ζιζυφῶν, τοῦ χλωρικοῦ καλλίου (διὰ τὸν βήχα τοῦ λαιμοῦ) κ.τ.λ., τὸ ἀπόβρασμα τῶν ξυλοκεράτων, ἢ ζιζυφῶν, ἢ σύκων εἰς δόσιν

10—20 δραμίων τὰ ὅποια ἀφίνομεν νὰ βράσουν εἰς 150 δράμια ὕδατος, ἕως ὅτου μείνουν ἑκατὸν δράμια, τὰ ὅποια σουρόνομεν καὶ προσφέρομεν εἰς τὸν ἄρρωστον ἀπὸ ἑνα φλιτζάνι.

ΒΙΑΣΜΟΣ. — Βιασμός λέγεται ὁ ἐξανασμός προσώπου τινὸς εἰς ἀσέληγιαν, εἴτε ἄρρενος εἴτε θήλειος, διὰ σωματικῆς βίας, ἀπειλῆς ἢ ἀποναικώσεως τῶν αἰσθήσεων μὲ κατὰλληλα φάρμακα. Ἡ τιμωρία τοῦ ἐγκλήματος τούτου εἶνε τριῶν εἰδῶν : δεσμὸς διὰ βίου, πρόσκαιρα δεσμὰ καὶ εἰρκτὴ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔγινε.

ΒΙΒΑΟΥ δῆμος.— Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Νάξου, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τοὺς Τρίποδας, 8 χωρία καὶ 3960 κατοίκους.

ΒΙΓΚΑ. — Ὁραϊὸν φυτὸν τῆς Εὐρώπης. Εἶνε δύο εἰδῶν ἢ μεγάλη καὶ ἢ μικρὰ ἢ ὅποια φυτρώνει εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἔχει φύλλα μικρὰ καὶ βαθυπράσινα καὶ ἄνθη κυανᾶ, ὅταν δὲ καλλιεργηθῆ κάμνει ἄνθη πολλῶν χρωμάτων. Θέλει γῆν ἐλαφρὰν καὶ δροσεράν, σπέρνεται δὲ τὸν Σεπτέμβριον ἢ τὴν ἄνοιξιν.

ΒΙΕΝΝΗ — Πρωτεύουσα τῆς Αὐστρίας, ἐπὶ τοῦ Δουνάβειος. Ἡ Βιέννη σύγκειται ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ ἀπὸ τὰ προάστεια, ἀπὸ τὰ ὅποια χωρίζεται μὲ ἰσχυρὸν φρούριον. Δικιεῖται εἰς 10 ἐπαρχίας. Ἔχει 26 γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, ὠραίας ὁδοὺς εἰς τὰς νέας συνοικίας, ἄθλια δὲ στενὰ εἰς τὰς πηλκιάς, λαμπρὰς δεινδοστοιχίας καὶ πλατείας, μεγαλοπρεπέστατα ἀνάκτορα, βιβλιοθήκας, μουσεῖα, θέατρα, θαυμασίον ἵπποδρόμιον, λαμπρὰ ἀρχαῖα μέγαρα, ἀκαδημίας τῶν τεχνῶν, πανεπιστήμιον, ὠραίας ἐκκλησίας ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μητρόπολις ἐκτίσθη τῷ 1147, ἄπειρα ἐκπαιδευτήρια καὶ ἀνωτέρας σχολάς, ἀστεροσκοπεῖον, ἀκαδημίαν στρατιωτικὴν, ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν, φιδεῖον, λαμπρὸν φωτισμὸν, θαυμασίας ἐξοχάς, καὶ 800,000 κατοίκους, μετὰ δὲ τῶν 36 προαστείων τῆς 1,400,000 ἐκ τῶν ὁποίων 120,000 εἶνε Ἑβραῖοι ἐνεργῶντες μέγα ἐμπόριον ἔχει δὲ ἡ πόλις καὶ λαμπρὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, κλίμα δὲ λίαν ἄστατον. Ἡ Βιέννη ἦτο γνωστὴ εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Κατόπιν τὴν κατέλαβον διάφοροι βάρβαροι λαοί, ἔπειτα ὁ μέγας Κάρολος, ὁ Ἐρρίκος καὶ ὁ

Φρειδερίκος ὁ Β', μετὰ τούτους οἱ Βοημοὶ καὶ τελευταῖον οἱ Ἀψβούργοι τῷ 1276, ἀπὸ τότε δὲ ἤρχισε νὰ προοδεύη. Ἐπολιορκήθη μετὰ ταῦτα δύο φορές ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ ἔπαυ ἀπὸ τοὺς Βοημούς ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος, κατελήθη δὲ καὶ ἀπὸ τὸν Μέγαν Ναπολέοντα.

ΒΙΚΟΥΝΝΑ. — Ἄγριον ζῶον τῆς Περουβίας ὅμοιον μὲ πρόβατον, ἀπὸ τὸ εἶδος τῆς Ἀλπάκας. Τὰ μαλλία του εἶνε λεπτότερα καὶ μαλλακότερα ἀπὸ τὰ μαλλία ὄλων τῶν λοιπῶν ζῶων.

ΒΙΚΤΩΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ὁ Β'. — Εἶνε ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους ἡγεμόνας τῶν νεωτέρων χρόνων. Κατ' ἀρχὰς ἦτο βασιλεὺς τῆς Σαρδηνίας, ἔχων ὁμῶς σύμβουλόν του καὶ Πρωθυπουργὸν τὸν περίφημον Καβούρ κατώρθωσεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ συνενωθῆ μὲ ὅλα τὰ μικρὰ καὶ κατεστραμμένα κράτη τῆς Ἰταλίας καὶ νὰ τὰ ἐνώσῃ εἰς ἓν μέγα βασίλειον τοῦ ὁποίου ἔγινε βασιλεὺς τῷ 1861, τῷ δὲ 1870 ἐκυρίευσεν τὴν Ῥώμην καὶ μετέφερον ἐκεῖ τὸν θρόνον του ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν. Ἀπέθανεν τῷ 1878.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ. — Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας καὶ αὐτοκράτειρα τῶν Ἰνδιῶν. Ἐγεννήθη τῷ 1819. Βασίλισσα ἔγινε τῷ 1837, εἶνε δὲ παράδειγμα σώφρονος καὶ χρηστῆς βασιλείσσης καὶ ἔμεινε πιστοτάτη εἰς τὸ σύνταγμα, ἂν καὶ σπουδαῖοτατα γεγονότα ἐτάραξαν τὸ κράτος τῆς καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ ἡ βασιλική. — Λαμπρὸν ἄνθος τῆς Ἀμερικῆς, φυτρώνει μέσα εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ ζῆ ἓν ἔτος. Ἔχει μεγάλα καὶ πεχύτατα φύλλα 6 ἕως 12 ποδῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων εἴμπορεῖ νὰ στέκεται πτηνὸν ἀρκετὰ μεγάλο χωρὶς νὰ βυθίζεται. Τὰ ἄνθη τῆς διαρκοῦν δύο μόνον ἡμέρας καὶ παρουσιάζονται μὲ δύο μορφαί: Μετεφέρθη καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ καλλιέργειά του εἶνε πολυέξοδος, καλλιεργεῖται μόνον εἰς ὀλίγους δημοσίους κήπους.

Βικτωρία ἡ βασιλική

ΒΙΛΑΕΤΗΣ Χαράλαμπος.—Σπουδαῖος ἀγωνιστὴς ἀπὸ τὸν Πύργον τῆς Ἡλείας. Ὑπηρετήσεν εἰς τὸν Γαλλικὸν καὶ Ἀγγλικὸν στρατὸν τῆς Ἑπτανήσου, κατόπιν συνενοήθη μὲ τοὺς Φιλικούς καὶ ἐπήγεν εἰς τὴν Ἡλείαν, ὅπου κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ ὅλους τοὺς ἐπαναστάτας καὶ νὰ πολεμήσῃ πολλάκις κατὰ τῶν Τούρκων. Ἐφονεύθη δὲ τέλος ἀπὸ τοὺς Λαλαίους.

ΒΙΑΝΑ.—Μεγάλη πόλις τῆς δυτικῆς Ρωσίας, ἔχουσα λαμπρὰ σχολεῖα, μουσεῖον, βιβλιοθήκην, θέατρον, φιλανθρωπ. κατστήματα, βιομηχ. ἐργοστάσια καὶ 100,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ Ἑβραῖοι.

ΒΙΡΓΙΝΙΑ.—Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Ἐκτασίς : 109,942 τετρ. χιλιάμ., κάτοικοι : 1,700,000, τὸ ἥμισυ μαῦροι καὶ Ἰνδοί. Εἶνε ἀλλοῦ πεδινὴ καὶ ἀλλοῦ σκεπάζεται ἀπὸ τὰ Αἰλλυγένεια ὄρη, ἔχει πολλοὺς ποταμοὺς καὶ λαμπρὰ ποίμνια προβάτων, βοῶν καὶ πρὸ πάντων χοίρων.—Προϊόντα : σιτηρὰ, βαμβάκια, καπνὰ, ὀρύζια, ὀπωρικά, δάση μεγάλα, μεταλλεῖα χρυσοῦ, χαλκοῦ, μολύβδου, σιδήρου, ἄλατος καὶ γαιανθράκων, καὶ μεταλλικὰ ὕδατα. Βιομηχανία ἐκτάκτως ἀνεπτυγμένη, ἐμπόριον μέγιστον.—Πολίτευμα συνταγματικὸν μὲ βουλήν, γερουσίαν καὶ διοικητὴν ἐκλεγόμενον κατὰ τετραετίαν. Διαιρεῖται εἰς 100 κομητείας καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν *Ριχμόνδην*. Προϋπολογισμὸς 3,200,000 δολλάρια. Δημ. χρέος 31,000,000 δολλάρια.

ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΔΥΤΙΚΗ.—Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασίς : 61,178 τ. χιλιάμ. Πληθυσμὸς : 770,000.—Χώρα βουνώδης ἔχουσα πολλοὺς ποταμοὺς καὶ πεδιάδας καταφύτους. Προϊόντα : σιτηρὰ, καπνὰ, γαιάνθρακες, ξύλα κτλ.—Βιομηχανία μέγιστη, ἐκπαιδεύσεις πολὺ ἀνεπτυγμένη, σιδηρόδρομοι 2000 χιλιάμ. Ὁ Διοικητὴς ἐκλέγεται κατὰ τετραετίαν, ἔχει δὲ βουλήν καὶ γερουσίαν, καὶ δὲν ἔχει διόλου χρέος. Πρωτεύουσα ἡ *Κάρλεστον*.

ΒΙΡΜΑΝΙΑ.—Μία ἀπὸ τὰς χώρας τῆς Ἰνδοκίνας, πρὸς νότον τῆς Κίνας. Ἐκτασίς, 457,000, τετρ. χιλιάμ. Κάτοικοι

5,000,000, οἱ περισσότεροι βουδδισταί.—Ἐχει βουνὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ καὶ μεγίστους ποταμοὺς, τὸν Ἰραουαδδύ, τὸν Ζιττάγκ, τὸν Σαλουέν, κλίμα δὲ μέτριον καὶ ὑγιεινόν.—Προϊόντα, ὀρύζια, σιτηρὰ, καπνὰ, ζαχαροκάλαμος, ἄνθη, δάση ἀπέραντα ἀπὸ τὸ πολύτιμον δένδρον τέκ, μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, καλαίου, μολύβδου, σιδήρου, ἀδαμάντων, σαπφείρων, μαρμάρων κ. τ. λ. Ἄγρια ζῶα, ἐλέφαντες, τίγρεις, ἀντιλόπαι, πάνθηρες, πίθηκοι κ. τ. λ. Ἡ Μελισσοτροφία καὶ ἡ μεταξοσκωληκοτροφία εἶνε πολὺ ἀνεπτυγμέναι. Μέχρι τοῦ 1885 ἡ Βιρμανία ἦτο αὐτοκρατορία ἀνεξάρτητος, ἀλλ' ἀπὸ τότε τὴν κατέχουν πλέον οἱ Ἀγγλοι.

ΒΙΡΜΙΓΧΑ Μ.—Μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας καὶ βιομηχανικωτέρας πόλεις τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἀνω πόλις ἔχει ὠραίας οἰκοδομὰς καὶ δρόμους, ἐνῶ ἡ κάτω ἔχει ἀθλιον σχέδιον καὶ οἰκίας μικράς, χαλυβδουργεῖα, σιδηρουργεῖα, ὑαλουργεῖα, ὀπλοποιεῖα, μηχανουργεῖα, μέγιστα χυτήρια, νομισματοκοπεῖον καὶ ἄπειρα ἄλλα. Κάτοικοι 460,000.

ΒΙΣΑΝΤΟ.—Τὸ *Βισάντο* εἶνε γλυκιζων, εὖσμος παχὺς καὶ λίαν οἰνοπνευματοῦχος οἶνος θηραϊκός. Κατασκευάζεται δὲ μὲ σταφύλια ἡλιαστά.

ΒΙΣΜΑΡΚ.—Εἰς ἀπὸ τοὺς ἐξοχωτάτους πολιτικούς τοῦ αἰῶνος μας. Αὐτὸς ἐχώρισε τὴν Γερμανίαν ἀπὸ τὴν Αὐστρίαν, διωργάνωσε δὲ στρατιωτικῶς καὶ διοικητικῶς τὴν πατρίδα του. Ἐγεννήθη τῷ 1815. Αὐτοῦ ἔργον εἶνε καὶ ἡ τριπλῆ συμμαχία, ἀπέτυχεν ὅμως εἰς πλεῖστα ἐσωτερικὰ ζητήματα καὶ ἰδίως εἰς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν καθολικῶν καὶ τέλος ἀπέκτησε τὴν δυσμένειαν τοῦ σημερινοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου Β' καὶ ἀποβλήθεις τῆς ἀρχῆς ζῆ ὡς ἰδιώτης.

ΒΙΣΜΟΥΘΙΟΝ.—Κόνις λευκὴ, μὴ ἔχουσα ὄσμην οὐδὲ γεῦσιν ἰδιαιτέραν, ὠφελιμωτάτη εἰς τὰς διαρροίας. Εἶνε ἐπικίνδυνον καὶ δηλητηριῶδες ἐνίοτε ὅταν ἦνε χημικῶς ἀκάθαρτον ἢ μὲ ἄλλας οὐσίας ἀναμεμιγμένον. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τὸ ἀγοράζωμεν ἀπὸ καλὸν φαρμακεῖον, πάντοτε δὲ μὲ συνταγὴν ἰατροῦ προκειμένου περὶ μικρῶν παιδίων.

ΒΙΣΚΥ. — Δυνατόν πνευματώδες ποτόν τοῦ ὁποίου γίνεται μεγίστη χρῆσις ἀπὸ τοῦς Ἄγγλους. Κατασκευάζεται διὰ τῆς ἀποστάξεως (λαμπικαρίσματος) σιτηρῶν, πατατῶν, τεύτων, μπίρας, σήκαλης, βρώμης καὶ ὀρυζίου.

ΒΙΣΤΑΡΙΑ. — Φυτόν τῆς Κίνας τὸ ὁποῖον εὐδοκιμεῖ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην. Τὰ κιτρινοκαστανά του ἀνθη εἶνε ὠραιότατα βγαίνουν δὲ ὅταν ἐκόμα τὰ φύλλα του δὲν εἶνε ἐντελῶς ἀνεπτυγμένα καὶ σχηματίζουν ἕν εἶδος σταφυλίου. Φυτεύεται εἰς μέρη μαλακὰ καὶ τόπους ὅχι πολὺ θερμούς.

ΒΙΣΤΟΥΛΑΣ. — Εἰς ἀπὸ τοῦς μεγαλειτέροις ποταμοῦς τῆς Εὐρώπης. Πηγάζει εἰς τὰ βουνὰ τῆς Αὐστριακῆς Σιλεσίας διέρχεται ἀπὸ τὴν Ρωσικὴν Πολωνίαν, διασχίζει τὴν Γερμανίαν καὶ χύνεται εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν. Μάκρος, 1050 χιλιομ.

ΒΙΣΥ. — Σπουδαία λουτρὰ πλησίον τῆς γαλλικῆς πόλεως Βισυ, 366 χιλιομ. μακρὰν τῶν Παρισίων. Τὰ νερὰ αὐτὰ εἶνε ἀλκαλικά καὶ ἄλλαι μὲν πηγαὶ εἶνε θερμαὶ (52, 5—43, 6 βαθμῶν) ἄλλαι δὲ ψυχραὶ (16—17 βαθμῶν). Ὁφελοῦν πολὺ εἰς τοῦς στομαχικοὺς τοῦς πάσχοντας ἀπὸ τὸ σηκότι, ποδάγραν, ψαμμίασιν, χλωρίασιν, σακχαρώδη διαβήτην κ. τ. λ. — Ἐποχὴ λουτρῶν 1 Ἀπριλίου ἕως 1 Ὀκτωβρίου.

ΒΙΤΡΙΟΛΙΟΝ λευκόν. — Οἱ δι' αὐτοῦ δηλητηριαζόμενοι ἄς λαμβάνωσιν ἀμέσως ἀσπράδι αὐγοῦ διακελυμένον ἐντὸς ὕδατος. — Πρὸς κατασκευὴν τοῦ λευκοῦ βιτριολίου ἀνάμιξον 200 γραμμὰρ. ψευδαργύρου τριμμένου μετὰ 250 γραμ. θεικοῦ ὀξέος ἐντὸς 1 1/2 χιλιογράμμου ὕδατος. Ἄφου κοχλάσωσιν σούρωσον. Ἄφες δ' αὐτὸ νὰ ἐξατμισθῇ καὶ νὰ κρυσταλλωθῇ, ἀφού παγώσῃ. Βιτριολίου ὑπάρχουν τρεῖς εἶδη, ἄσπρον, πράσινον καὶ γαλαζίον.

ΒΙΤΩΛΙΑ ἢ *Μοναστήρι.* — Ἑλληνικωτάτη πόλις τῆς Μακεδονίας· εἶνε κτισμένη εἰς μικρὰν κοιλάδα πλησίον εἰς τὸν Ἐριγόνα ποταμὸν καὶ εἰς τὰ ἑρείπια τῆς παλαιᾶς Ἡρακλείας. ἔχει πλατεῖς δρόμους, ὠραίας οἰκίας, νοσοκομεῖα, ἐκκλησίαν μεγάλην, κάλλιστα σχολεῖα, στρατῶνας, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον

καὶ 70,000 κατοίκους τὸ ἥμισυ χριστιανούς, καὶ ὀλίγους Ἑβραίους.

ΒΛΕΦΑΡΑ. — Τὰ βλέφαρα προσβάλλονται συνήθως ὑπὸ χρονίας τινος φλογώσεως ἢ ὁποία ἐξαλείφεται διὰ τῆς καθάρσεως τοῦ αἵματος. Τὰ δὲ κοινῶς λεγόμενα κριθαράκια θεραπεύονται εὐκόλως διὰ μαλακτικῶν καταπλασμάτων.

ΒΛΗΤΑ. — Τὰ χόρτα αὐτὰ εἶνε πολὺ γνωστὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καλλιεργοῦνται δὲ καὶ εἰς τοὺς κήπους εἰς μέρη παχέα καὶ καλὰ φουσκισμένα καὶ ἀποτελοῦν ἕν ἀπὸ τὰ νοστιμώτερα φαγητὰ, εἶνε δὲ πρὸς τούτοις καὶ εὐκόλως μαγειρευόμενα μὲ σκόρδον καὶ λάδι.

ΒΟΑΣ. — Ὁ μεγαλιτέρος ἀπὸ ὅλους τοὺς ὄφεις τῆς γῆς· ἔχει μάκρος 10—15 μέτρων καὶ πλάτος 1 1/2 μέτρον. Οἱ Βόες δὲν εἶνε δηλητηριώδεις ἀλλὰ ἰσχυρότατοι. Ὅταν πρόκηται νὰ φονεύσωσιν κανὲν ζῶον, περιτυλίσσονται γύρω του τὸ πνίγουν μὲ τὸ σφίξιμον, κατόπιν δὲ τὸ λυώνουν, τὸ ζυμώνουν καὶ τὸ καταπίνουν ὅλοκληρον ἀφ' οὗ τὸ βρέξουν μὲ σάλιο· ἀφού δὲ τὸ καταπίουν νερκάνονται ἕως οὗ χωνεύσωσιν.

Βόας

ΒΟΓΟΤΑ ἢ *Σάντα Φέ-δὲ Βογότα.* — Πρωτεύουσα τῆς Κολομβίας εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν. ἔχει ὠραῖον κλίμα, Πανεπιστήριον, Βιβλιοθήκην, Μουσεῖον, Ἀστεροσκοπεῖον, βοτανικὸν κήπον, καὶ 100,000 κατοίκους. Ἐκτίσθη τῷ 1538 ἀπὸ τοῦς Ἰσπανούς.

ΒΟΔΕΝΑ. — Πόλις τῆς Μακεδονίας ἐπὶ θαυμασίας τοποθεσίας. Διασχίζεται ἀπὸ τὸν ποταμὸν Βόδαν, ἔχει δὲ ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 6,000 κατοίκους.

ΒΟΗ ΤΩΝ ΩΤΩΝ. — Προέρχεται ἀπὸ διαφόρους αἰτίας. Πολ-

λάκις ἄρκει ἡ συσσώρευσις καὶ σύμπηξις τῆς ἀκαθαρσίας τῶν αὐτίων διὰ τὴν προκαλέση. ὅτε καὶ χύνομεν εἰς τὸ οὖς ἐπα-
νειλημμένως ὀλίγον ἀπόβρασμα μολοχάνθης. Ἄλλοτε προέρχεται
ἀπὸ ἀναιμίαν καὶ πρὸς ἐξάλειψιν αὐτῆς πρέπει νὰ θεραπευθῆ
ἡ ἀναιμία. Καὶ τέλος, ἀπὸ βλάβην τοῦ ἐσωτερικοῦ ὠτὸς ἢ τοῦ
νεύρου τῆς ἀκοῆς καὶ ἡ θεραπεία τότε εἶνε δυσκολωτέρα.

ΒΟΗΜΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ βασιλεία τὰ ὁποῖα σχηματίζουν
τὴν Αὐστρίαν. Ἐκτασις ἴση σχεδὸν μὲ τὴν Ἑλλάδα, κάτοικοι
6,000,000. — Εἶνε χώρα βουνώδης, μὲ πεδιάδας εὐφορωτάτας
καὶ πολλοὺς ποταμοὺς. Βιομηχανία λαμπρά, ἐμπόριον μέγα, γε-
ωργία καὶ κτηνοτροφία μικραί, ἐκπαίδευσις μετρία, σιδηροδρ.
3500 χιλιομ. Ἐπανελημμένως ἡ Βοημία ἐζήτησε τὴν ἀνεξαρτη-
σίαν τῆς ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος διὰ τοῦτο καὶ ἡ μεταξὺ Αὐ-
στριακῶν καὶ Βοημῶν ἔχθρα διατηρεῖται καὶ σήμερον ἀκόμη. Ἡ
χώρα αὕτη περιέχει θαυμάσια μεταλλικὰ νερά. Πρωτεύουσα,
Πράγα.

ΒΟΙΒΗΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχ. Βώλου, ἔχει δὲ
πρωτεύουσαν τὰ Κανάλια, 2 χωρία καὶ 2530 κατ.

ΒΟΙΧΜΗΡΙΑ. — Φυτὸν τῆς Κίνας καὶ τῶν Ἰνδικῶν νήσων.
Αἱ ἴνες τῆς φλούδας του ὁμοιάζουν μὲ μετάξι καὶ εἶνε στερεώ-
ταται, ὥστε κατασκευάζουν ἀπ' αὐτὰς ὑφάσματα καὶ σχοινία
πολύ δυνατὰ. — Θέλει νερὸ πολὺ καὶ θερμότητα, εἰς τὰ ζεστὰ
κλίματα ἂν ποτίζεται καλὰ εἰμπορεῖ νὰ θερίζεται 4 φορὰς τὸν
χρόνον. Καλλιεργεῖται ἐν Θεσσαλίᾳ εἰς τὰ κτήματα τοῦ Ζάππα
καθὼς καὶ εἰς τὸ δημόσιον δενδροκομετόν.

ΒΟΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐπιδαύρου Λι-
μηρᾶς, ἔχει δὲ πρωτ. τὴν Νεάπολιν, 9 χωρία (Βάτικα) καὶ
5,130 κατ.

ΒΟΙΩΤΙΑ. — Τὸ βόρειον ἡμισυ τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ
Βοιωτίας. Περιέχει δύο μεγάλας πεδιάδας καὶ χωρίζεται ἀπὸ
τὰς γύρω ἐπαρχίας μὲ ὄρη ὑψηλὰ, τὸν Παρνασσόν (ἀπὸ τὴν Φω-
κίδα), τὸν Κιθερῶνα καὶ τὸν Πάρνηθα (ἀπὸ τὴν Ἀττικὴν). Ἄλλα
βουνὰ ἔχει τὸν Ἑλικῶνα, τοῦ ὁποῖου ὑψηλοτέρα κορυφὴ εἶνε ἡ

Παληροβούνα 174—9 μέτρα κτλ. Ἐχει μεγάλας λίμνας, τὴν ἀπο-
ξηρανθεῖσαν Κοπαῖδα (250,000 στρέμματα) τὴν μεγαλειτέραν
λίμνην τῆς Ἑλλάδος, τὴν Ὑλικὴν ἢ Λύκερι καὶ τὴν Παραλί-
μνην, ποτάμια δὲ μικρὰ τὸν Ἄσωπον καὶ τὸν Κηρυσσόν τῆς
Κοπαίδος. — Τὰ ἀνατολικὰ παράλια σχηματίζουν μαζί μὲ τὴν
Εὐβοίαν τὸ στενὸν τοῦ Εὐρίπου τὰ δὲ δυτικὰ βρέχονται ἀπὸ
τὰ νερὰ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. — Προϊόντα : δημητριακὰ,
οἶνοι, ἔλαιον, καπνά, ὄσπρια, γεάνθρακες κ. τ. λ. Τρέφει δὲ ἡ
χώρα καὶ πολλὰ ποίμνια. — Διαιρεῖται εἰς δύο ἐπαρχίας, τῶν
Θηβῶν τὴν ὁποίαν κατοικοῦν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Ἄλβανοί, καὶ
τῆς *Λεβαθείας*. Περιέχει δὲ 13 δήμους μὲ 2 πόλεις, 5 κωμοπό-
λεις, 87 χωρία, 9 μοναστήρια καὶ 50,000 κατοίκους.

ΒΟΚΚΑΚΙΟΣ. — Εἶνε εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους συγγραφεῖς
καὶ ποιητὰς τῆς Ἰταλίας. Πρῶτον ἔργον του εἶνε ἡ «Θησις»,
κατόπιν ἔγραψε τὸ «Φιζολᾶνο», τὸν «Ἀδημητον» καὶ πολλὰ
ἄλλα ποιήματα καὶ πεζὰ, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον ἔργον του εἶνε
ἡ «Δεκαήμερος», διὰ τῆς ὁποίας ἐδημιούργησε τὸ ἰταλικὸν διήγημα
καὶ ἐκαθάρισε τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου του ἀπὸ τὰς λατινικὰς
λέξεις. Ἦτο νόθος υἱὸς ἐμπόρου, ἐγεννήθη δὲ τῷ 1313 καὶ ἀπέ-
θανε τῷ 1375.

ΒΟΛΓΑΣ. — Ὁ μεγαλιτέρος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. Εὐρί-
σκεται εἰς τὴν Ρωσίαν. Πηγάζει ἀπὸ ἓνα βάλτον τῆς κεντρι-
κῆς Ρωσίας, παραλαμβάνει τὰ νερὰ πολλῶν μεγάλων παραπο-
τάμων (τοῦ Ὀκα, τοῦ Κάμα κ. τ. λ.) καὶ χύνεται εἰς τὴν Κα-
σπίαν θάλασσαν, ὅπου σχηματίζει δύο μεγάλα καὶ 200 μικρὰ
στόματα. Ἐχει μᾶκρος 3712 χιλιομ. ἀπὸ δὲ τῶν ἐκβολῶν του
μέχρι 30°0 χιλιομ. εἰμποροῦν νὰ ταξειδεύουν εἰς τὰ νερὰ του
μεγάλα πλοία καὶ ἀτμόπλοια.

ΒΟΛΒΑΡ Σίμων. — Περίφημος ἀμερικανὸς στρατηγός, νι-
κήσας τοὺς Ἰσπανοὺς καὶ σχηματίσας τὴν δημοκρατίαν τῆς Κο-
λομβίας, τῆς ὁποίας ἔγινε πρόεδρος, κατόπιν δὲ ἠλευθέρωσε
τὴν Περουθίαν καὶ ἔγινε μονάρχης αὐτῆς, ὠνομάσθη δὲ Ἐλευθε-
ρωτὴς ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανούς. Ἄλλὰ κατόπιν τὸν κατηγοροῦσαν

ὅτι ἐσκέπτετο νὰ γίνῃ τύραννος τῶν Ἀμερικανικῶν ἔθνῶν, καὶ τότε ἀπεσύρθη εἰς τὴν πατρίδα του Καρακάς, ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1830, ἑτῶν 47.

ΒΟΛΙΒΙΑ. — Μία ἀπὸ τὰς ἀνεξαρτήτους δημοκρατίας τῆς νοτίου Ἀμερικῆς. Ἑκτασίς δωδεκαπλασία τῆς Ἑλλάδος, κάτοικοι 2 1(2 ἐκ., τῶν ὁποίων 250,000 εἶνε Ἴνδοί. Τὰ δυτικὰ αὐτῆς μέρη τὰ σκεπάζουν, τὰ βουνὰ Κορδυλλιέραι τῶν Ἄνδεων αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν ἐδῶ τὰς κορυφὰς Σοράτα (7566 μ.) καὶ Ἴλλιμανί (6503). Περιέχει ἀπεράντους πεδιάδας πολλοὺς ποταμούς καὶ παραποτάμους τοῦ Ἀμαζονίου καὶ τοῦ Λαπλάτα καὶ λίμνας ἐκ τῶν ὁποίων μεγαλειτέρα εἶνε ἡ Τιτικάκα. — Κλίμα νοσῶδες, ψυχρότατον εἰς τὰ ὄρεινά μέρη, θερμότατον δὲ εἰς τὰ χαμηλά. Δάση ἀπεράντα, βροχαὶ ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιον ἕως τὸν Ὀκτώβριον. — Προϊόντα : σιτηρὰ, ὀρύζια, κακάο, καφές, βαμβάκια, ζαχαροκάλαμα, λινάρι, κάνναβις κτλ., ζῶα δέ : βόες, ἡμίονοι, προβατοκάμηλοι, πρόβατα, ἀλπάκαι κτλ. — Μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, μολύβδου κτλ. Ἀνεπτυγμένη βυμβακουργία. Συγκοινωνία πολὺ περιορισμένη. Θρησκεία ἐπικρατεστέρα ἡ καθολικὴ. — Προϋπολογισμός, 15—20 ἑκατομ. φρ., χρέος 45 ἑκατομ. Στρατὸς 3,000 καὶ πολυάριθμος ἔθνοφυλακὴ. Ἐμπόριον ἀξιόλογον. Παιδεία μετρία (3 πανεπιστήμια, 24 γυμνάσια, 5 τεχνικὰ καὶ πρακτικὰ σχολεῖα, 400 δημοτικὰ). Ἐπίσημος γλῶσσα ἡ Ἰσπανικὴ ἐκτὸς τῶν Ἴνδῶν. — Ἡ Βολιβία κατεῖχeto ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς, κατόπιν δὲ ἠνώθη μὲ τὴν Λαπλάταν καὶ τέλος ἐπαναστατήσασα τῷ 1808, ἔγεινε, ἀνεξάρτητος δημοκρατία τῷ 1825. Τελευταίως δὲ τῷ 1882 ἐπολέμησε μαζί μὲ τὴν Περουβίαν κατὰ τῆς Χιλῆς, ἀλλὰ ἐνίκηθησαν καὶ ἔχασαν καὶ αἱ δύο πολλὰς χώρας των. Πρωτεύουσα ἡ Χουκουϊζάκα ἢ Σούκρα.

ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ Φραγκῖσκος. — Μέγας συγγραφεὺς καὶ ποιητῆς τῆς Γαλλίας. Ἐγεννήθη τῷ 1694, ἀπέθανε τῷ 1778. — Ἐγραψε θαυμάσια ἔργα, τὸν «Αἰῶνα Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ'» τὴν «Ἱστορίαν Καρόλου τοῦ ΙΒ'», ἔξοχον *Φιλοσοφικὸν Λεξικόν*,

πλεῖστα μυθιστορήματα, θαυμαστὴν ἀλληλογραφίαν καὶ ἐξόχους τραγωδίας τὴν «Μερόπην», τὸν «Οἰδίποδα», τὸν «Μικρομέγαν» τὸν «Δοῦκα τοῦ Φουά» καὶ πολλὰ ἄλλα φιλοσοφικά, ἱστορικά, ποιητικὰ, δραματικὰ καὶ φυσιολογικὰ ἔργα.

BOMBAY. — Μεγάλῃ παράλιος πόλις τῶν Ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν. Εἶνε κτισμένη ἐπάνω εἰς μικρὸ νησί τῆς παραλίας, ἔχει δὲ κλίμα νοσηρὸν, λαμπρὸν λιμένα, μέγα φρούριον, ναυστάθμους, ναυπηγεῖον, μέγιστον ἐμπόριον μὲ τὴν Κίναν καὶ τὴν Περσίαν, καὶ 800 000 κατοίκους.

BONASSOS ἢ *Βίσων*. — Εἶνε ζῶον ὅμοιον μὲ βῶδι εὐρισκόμενον εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Ἀμερικὴν, εἶνε δὲ πολὺ ἀγριον. Εἰς τὴν Εὐρώπην ἤτο ἄλλοτε κοινότατον, τὴν ὥρα ὅμως μόνον εἰς τὴν Λιθουανίαν ἀπαντᾶται. Το κεφάλι καὶ ὁ λαιμὸς του σκεπάζονται ἀπὸ μαλλία· ἔχει ὕψος 2 μέτρων καὶ μακρὸς 3—3,50 μ. καὶ εἶνε ἰσχυρότατος ὁ βόνασσος τῆς Ἀμερικῆς ἔχει ἐπάνω εἰς τὴν ράχιν του μεγάλην καμπούραν ἀπὸ πάχος σκεπασμένην μὲ πυκνὰς τρίχας. Ζοῦν μαζί 1000 ἕως 2000 κατὰ ποίμνια καὶ ἔχουν κρέας παχὺ καὶ νόστιμον ἰδίως τὰ θηλικὰ, διότι τὰ ἀρσενικὰ εἶνε πάντοτε ἰσχνά.

Βόνασσος Ἀμερικανικὸς

BONITSA. — Μικρὰ πόλις τῆς Ἀκαρνανίας, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Βονίτισης καὶ Ἐπρωμέρου. Εἶνε κτισμένη εἰς τοὺς πρόποδας ὑψηλοῦ λόφου πλησίον εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, ἔχει δὲ βενετικὸν φρούριον, κλίμα νοσηρὸν καὶ 2300 κατ., πλησίον δὲ αὐτῆς εὐρίσκονται καὶ ἰαματικὰ νερά. — Ἡ Βόνιτσα ἐκτίσθη 400 ἢ 450 ἔτη μετὰ Χριστόν. Κατ' ἀρχὰς ἀνήκειν εἰς τοὺς ἡγεμόνας τῆς Ἠπείρου, ἔπειτα τὴν ἐπῆρεν ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως, μετὰ τοῦτον οἱ Βενετοὶ, οἱ Γάλλοι καὶ ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς.

ΒΟΡΑΚΑΣ. — Ὁ βόρακας εἶναι ἄλλας τὸ ὅποιον γεννᾶται ἐνουμένου τοῦ βορικοῦ ὀξέως μετὰ τῆς σόδας ἢ καὶ μὲ τὸ ὀξειδιον τοῦ νατρίου. Ἐσχάτως ἡ βιομηχανικὴ ἀξία τοῦ βόρακα ἠΰξησεν ἀφότου ἀνεκαλύφθη τρόπος κατασκευῆς ἀπ' εὐθείας μὲ τὸ βορικὸν ὀξύ τῆς Τοσκάνας. Πρὸ τῆς ἐφευρέσεως ταύτης ὁ βόραξ μᾶς ἤρχετο ἐξ Ἰνδιῶν, ἐκ τῆς Κίνας, τῆς Περσίας καὶ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἐχει γεῦσιν ὑπόγλυκον καὶ ὑπόξυνον, καὶ διαλύεται εἰς ὕδωρ ψυχρὸν διπλάσιον τοῦ βάρους του. Ἀνακατωνόμενος μὲ τὴν κόλλα κρησιμεύει διὰ τὸ καλλάρισμα τῶν ἀσπρορρούχων εἰς τὰ ὁποῖα δίδει ὄρατον λοῦστρον.

Ὁ βόραξ εἶναι καὶ φάρμακον ἔχον ἀντισηπτικὴν καὶ στυπτικὴν ἐνέργειαν. Εἰς τὸν πονόλαιμον κάμνομεν ἀξιόλογον γαργάραν ἂν δικλύσωμεν 1—2 δράμια βόρακος εἰς 80 περίπου δράμια καθαροῦ ὕδατος ἢ κριθαρονέρου εἰς τὸ ὅποιον προσθέτομεν ὀλίγον μέλι. Τὰς ἀφθας ἀλείφομεν μὲ ροδόμηλι (5 δράμια) ἐντὸς τοῦ ὁποίου διαλύομεν 1 δράμιον βόρακος· ἢ ἀναμιγνύομεν βόρακα μὲ ὀλίγην ζάχαριν κοπανισμένην καὶ ἀλείφομεν τὴν ράγαν τοῦ μαστοῦ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ βυζάξῃ τὸ βρέφος ὅταν ἔχῃ ἀφθας εἰς τὸ στόμα.

ΒΟΡΔΩ. — Μεγάλῃ πόλις τῆς Γαλλίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Γαρούνα καὶ πλησίον τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐχει μεγίστην βιομηχανίαν, πανεπιστήμιον, ἀστεροσκοπεῖον, ἀκαδημίαν, ἀπειρα σχολεῖα ἐμπορικὰ, ναυτικὰ κ.τ.λ. θέατρα, πινακοθήκην, χρηματιστήριον, λαμπροὺς περιπάτους καὶ οἰκοδομὰς, μεγάλον λιμένα, ἀρχαῖα ρωμαϊκὰ ἐρεῖπια, μεγάλην γέφυραν 486 μέτρων, ὠραίας ἐκκλησίας καὶ 250,000 κατοίκους. — Περὶφημα εἶναι τὰ κρασιὰ τοῦ Βορδῶ τὰ ὁποῖα ἐξάγονται εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

ΒΟΡΝΕΟΣ. — Μεγίστη νῆσος τῆς Ὠκεανίας. Ἐκτασίς δωδεκαπλασία τῆς Ἑλλάδος. 2 1)2 ἑκατομ. κάτ. — Τὰ κεντρικὰ μέρη εἶνε σκεπασμένα ἀπὸ ὑψηλὰ βουνὰ (Κινὶ Βαλοῦ = 3250 μέτρα), περιέχει ὅμως καὶ μεγάλας πεδιάδας καὶ πολλοὺς ποταμούς. Κλίμα ὑγρὸν καὶ νοσηρὸν. — Προϊόντα: ὀρύζια, βαμβάκια, ἀρωματικά, δάση ἀπέραντα ἀπὸ

σιδηρόξυλα καὶ ἔβενον, μεταλλεῖα χρυσοῦ, χαλκοῦ, σιδήρου, μολύβδου καὶ καλαίου. — Οἱ κάτοικοι εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄγριοι καὶ σχηματίζουν πολλὰ μικρὰ ἀνεξάρτητα βασιλεία. Οἱ Ἄγγλοι ἔχουν ἐδῶ μίαν ἀποικίαν μὲ ἑκτασιν 57,000 τετραγ. χιλιομ. καὶ 150,000 κατοίκους, οἱ δὲ Ὀλλανδοὶ δύο μὲ 1 ἑκατομ. κατοίκους. — Ἡ Βόρνεος ἀνεκαλύφθη τῷ 1521 ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς, οἱ δὲ Ὀλλανδοὶ συνέστησαν τὰς ἀποικίας τῶν τῷ 1787.

ΒΟΛΝΙΑ. — Μεγάλῃ χώρα μετὰξὺ Αὐστρίας, Μαυροβουνίου, Τουρκίας καὶ Σερβίας. Ἐχει ἑκτασιν ἴσην σχεδὸν μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ 1,400,000 κάτ. — Ἐως τὸ 1878 τὴν κατεῖχον οἱ Τούρκοι, ἀπὸ τότε δὲ παρεδόθη εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς. Ἀπὸ τοὺς κατοίκους οἱ περισσότεροι (500 χιλ.) εἶνε Τούρκοι οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνας, Ἀρμένιοι, Ἑβραῖοι Σέρβοι κτλ. — Ἐχει πολλὰς σειρὰς βουνῶν, ποταμούς μεγάλους, τὸν Δούναβιν, Σαῦον, Βόσναν, Δρῖνον κτλ. καὶ μίαν λίμνην τὴν Γιαίτσαν. Ἐχει μέγαν δάση, σπουδαίας βοσκάς, ἀμπέλια, σιτάρια κτλ., κλίμα ψυχρὸν καὶ ζῶα βόας, πρόβατα, χοίρους, ἵππους, καὶ πολλοὺς λύκους. — Διαιρεῖται εἰς 6 διοικήσεις, ἔχει σιδηροδρ. 550 χιλιομ. τηλεγράφου 5570 χιλιομ. καὶ πρωτεύουσιν τὸ Βόσνα Σεράϊ μὲ ἰσχυρὸν φρούριον, ἀξιόλογον βιομηχανίαν καὶ 65,000 κατοίκους.

ΒΟΣΠΟΡΟΣ. — Ὀνομάζεται οὕτω τὸ περίφημον στενὸν μετὰξὺ τῶν παραλίῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς ἀντικρῆ Ἀσίας. Ἐχει μᾶκρος 30 χιλιομ. καὶ πλάτος ἀπὸ 300—400 μέτρα, ἐνῶναι δὲ τὰ νερὰ τῆς Μαύρης θαλάσσης μὲ τὴν Προποντιδα (Θάλασσαν τοῦ Μακμαρᾶ). Τὰ παράλια τοῦ Βοσπόρου εἶνε θυμασία, στολιζονται δὲ ἀπὸ μαγευτικοὺς κήπους, φυτείας, χωρία καὶ φρούρια. Εἰς τὸ μέρος ὅπου ἀρχίζει ἡ Μαύρη θάλασσα ὑπάρχουν μερικοὶ γυμνοὶ καὶ ἀπόκρημνοὶ βράχοι τοὺς ὁποίους οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον *Συμπληγάδας Πέτρας*, ἐνόμιζον δὲ ὅτι ὁσάκις ἤθελε νὰ περάσῃ ἀπ' ἐκεῖ κανὲν πλοῖον, αἱ πέτραι ἐκινουῦντο καὶ τὸ ἐκοιμάτιαζαν.

ΒΟΣΣΟΥΕΤΟΣ. — Περὶφημος Γάλλος ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ καὶ συγγραφεύς. Ἐγεννήθη τῷ 1627, ἐσπούδασε θεολογικὰ

και φιλοσοφικά, έγραψε θαυμάσια έργα θεολογικά, ιστορικά και φιλοσοφικά, απέθανε δὲ τῷ 1704.

ΒΟΣΤΩΝ. — Μεγάλη πόλις τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἔχει λαμπρὰ οἰκοδομήματα, Θέατρον, μέγιστον Χρηματιστήριον, Ἀκαδημίαν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, Βιβλιοθήκας, Μουσεῖα, μέγιστον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν, λαμπρὸν λιμένα, δύο μεγίστας γεφύρας 500 καὶ 1125 μέτρ. μὲ τὰς ὁποίας ἐνώνεται μὲ τὰς πόλεις Καϊμπριτζ καὶ Καρλεστόουν καὶ 400,000 κατ. Ἡ Βόστων εἶνε πατρίς τοῦ Φραγκλίνου καὶ ὕψωσε πρώτη τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως.

ΒΟΤΟΚΟΥΔΟΙ. — Οὕτω καλεῖται μία φυλὴ ἀγρίων Ἰνδῶν τῆς Βραζιλίας οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ὀνομάζονται Κρέκμουρ ἔχουν τὴν περίεργον συνήθειαν νὰ τρυποῦν τὸ κάτω χεῖλος καὶ νὰ περνοῦν μέσα μεγάλα στρογγυλὰ ξύλα ὅμοια μὲ μικρὰ πιάτα, τὰ ὁποῖα οἱ Πορτογάλοι ὀνομάζουν βοτόκ, ἀπ' αὐτὰ δὲ ὀνομάσθησαν Βοτοκοῦδοι.

Βοτοκοῦδος

ΒΟΥΒΑΛΟΣ. — Ὁ Βούβαλος κατάγεται ἐκ τῆς Ἀσίας εὐρίσκεται ὅμως καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν, Οὐγγαρίαν, Βουλγαρίαν, καὶ Ἑλλάδα. Ὁ βούβαλος δυσκόλως ἀντέχει εἰς τοὺς μεγάλους καύσωνας, τοῦτου ἕνεκα ἐπιζητεῖ ἐν ὥρᾳ θέρους ὕδατα καὶ μάλιστα βορβορώδη ἐντός τῶν ὁποίων εὐχαριστεῖται νὰ διαμένῃ· πρέπει λοιπὸν κατὰ τοὺς ὑπερβολικοὺς καύσωνας νὰ ὀδηγῆται εἰς τοιαῦτα μέρη. Τὸν χειμῶνα ἔχει ἀνάγκην τροφῆς καὶ σταύλου. Ἡ δύνα-

Βούβαλος

μῆς του εἶνε μέγιστη, οἱ Εὐρωπαῖοι μάλιστα εὗρον διὰ τοῦ δυναμομέτρου ὅτι ἐν ζεύγος βουβάλων ἔχει δύναμιν 6 ἵππων. Τὸ γάλα του εἶνε παχύτατον καὶ κατασκευάζεται ἐξ αὐτοῦ ἐξαιρετον καϊμάκι καὶ γιαουρτι. Τὸ δέρμα τοῦ ζῴου τούτου εἶνε χονδρὸν καὶ χρησιμεύει εἰς διαφόρους ἐργασίας, τὸ δὲ κρέας του ὀλιγώτερον τρυφερόν ἀπὸ τὸ βοδινό.

ΒΟΥΔΔΑΣ. — Εἶνε ὄνομα τὸ ὁποῖον ἐδόθη εἰς τὸν Σακιαμούνην ἢ Γουτάμαν, ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ ἰδρυτὴς τῆς θρησκείας τῶν Βουδδιστῶν, οἵτινες παραδέχονται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῆ αἰωνίως διὰ τῆς μετεμψυχώσεως εἰς ἄλλα ζῶα ἢ καὶ εἰς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὁ Βούδδας ἔζησε 600 ἔτη πρὸ Χριστοῦ καὶ ἐδίδαξε προφορικῶς ὅπως καὶ ὁ Χριστός, τὰ δὲ διδάγματα του τὰ ἔγραψαν κατόπιν οἱ μαθηταὶ του, ὁμοιάζουν δὲ ταῦτα πολὺ μὲ τὰ Χριστιανικά. Σήμερον Βουδδισταὶ εἶνε τὸ ὅλον 300 ἢ 320 ἑκατομμύρια.

ΒΟΥΓΛΩΣΣΟΝ — Εὐμορφον μικρὸν φυτὸν τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης ἔχον ὠραία μικρὰ ἄνθη ὅμοια μὲ χωνία. Ἀπὸ τὴν ρίζαν του εἰσάγει ὕλη χρωματιστὴ μὲ τὴν ὑποίαν βάπτουν οἱ φαρμακοποιοὶ διάφορα λάδια, τὰ βάμματα κτλ.

ΒΟΥΕΝΟΣ ΑἸΡΕΣ. — Πρωτεύουσα τῆς δημοκρατίας τῆς Λαπλάτας εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν. Εὐρίσκεται εἰς τὸ στόμιον τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Πλάτα καὶ ἔχει μέγα ἐμπόριον, ὠραίους κήπους, κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, πανεπιστήμιον, ἀστεροσκοπεῖον, ἰσχυρὸν φρούριον, πολλὰ βιομηχανικὰ καταστήματα καὶ 300,000 κατοίκους.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ. — Πρωτεύουσα τῆς Ρωμανίας. Εἶνε κτισμένη ἀκανόνιστως ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Διμποβίτσας καὶ ἔχει ὠραίους κήπους, κτίρια κάλλιστα, ἀνάκτορα, θέατρον, ναοὺς, παλαιὰ μέγαρα τῶν ἄλλοτε ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας, πολλὰ σχολεῖα, λαμπροὺς περιπάτους, 30 μοναστήρια, πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκην, μουσεῖα, βιομηχανικὰ καταστήματα, σπουδαιότατον ἐμπόριον 30 ξενοδοχεῖα κάλλιστα καὶ 250,000. κατ.

ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Δημήτριος. — Σπουδαῖος Ὑδραῖος πολιτικὸς γεννηθεὶς τῷ 1802. Ἀντεπροσώπευσε τὴν Ὑδραν εἰς τὰς συνε-

λεύσεις τῆς Τροιζῆνος τοῦ Ἄργους καὶ ἔγεινε τῷ 1832 ὑπουργός τῶν Ναυτικῶν. Ἐπειτα ἔγεινε δῆμαρχος Ἰδρας, κατόπιν δὲ Γερουσιαστῆς καὶ πολλάκις ὑπουργός· ἀλλὰ παρητήθη διότι δὲν συμφώνει μὲ τὸν βασιλεῖα Ὄθωνα καὶ ἔγεινε ἀρχηγός τῆς ἐπαναστάσεως μετὰ δὲ τὴν ἐκθρόνισιν Πρόεδρος τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως. Ἄμα ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Γεώργιος ἔγεινε Πρωθυπουργός δις, μετὰ ταῦτα δὲ κατηγορηθεὶς ὅτι ἐνήργει νὰ μεταβάλῃ τὸ πολίτευμα καὶ ἀποκτήσας τὴν δυσμένειαν τοῦ λαοῦ παρητήθη τῆς πολιτικῆς καὶ ἀπέθανε τῷ 1877.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ. — Ἡ Βουλγαρία εἶνε σήμερον αὐτόνομος συνταγματικὴ ἡγεμονία, ἀναγνωρίζει ὅμως τὴν ἐπικυριαρχίαν τοῦ Σουλτάνου. Ἐῤῥίσκεται μετὰξὺ Θράκης, Μακεδονίας, Σερβίας καὶ Ρωμανίας καὶ βρέχεται πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς Μαύρης θαλάσσης. Ἐκτασις 98,660 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 3,300,000. — Πρὸς τὰ νότια μέρη τὴν διασχίζουν τὰ βουνὰ Βαλκάνια ἢ Αἶμος μὲ τὰ ὅποια ἐνώνονται τὰ Καραντζαδάγ, Ἰχτιμάσκα, Βιτύκα (2700 μ.), Ροδόπη καὶ ἄλλα Σπουδαιότερος ποταμὸς εἶνε ὁ Δούναβις, ὁ ὁποῖος τὴν χωρίζει ἀπὸ τὴν Ρωμανίαν καὶ δέχεται τὰ νερὰ πολλῶν ἄλλων οἱ ὅποιοι διασχίζουν τὴν χώραν, Τιμόκ, Ἰσκιέρ, Ὄσμα κ. τ. λ. Δεύτερος ἔρχεται ὁ Ἐβρος ἢ Μαρίτσα, ὁ ὁποῖος χύνεται διὰ τῆς Θράκης εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Σύγκειται ἀπὸ δύο μεγάλας χώρας· τὴν κυρίως Βουλγαρίαν καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμανίαν. Ὁ χειμῶν εἰς τὴν Βουλγαρίαν εἶνε πολὺ ψυχρὸς καὶ τρικυμιώδης τὸ δὲ καλοκαίρι μέτριον. — Ζῶα ἔχει ἄρκτους, λύκους, ζαρκάδια, αἰγας, πρόβατα, βουβάλους τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται διὰ τὸ ὄργωμα, ὡς καὶ πολλὰ εἶδη ἀετῶν. — Προϊόντα· σιτηρὰ, καπνὰ, κάνναβις, ἀμπέλια, μετάξια ἀφθονα κ. λ. — Ἐμπόριον καὶ βιομηχανία μικρὰ ἀκόμη. Σιδηρόδρομοι ὑπάρχουν 730 χιλίωμ. καὶ τηλεγράφοι 7855 χιλίωμ. — Προϋπολογισμὸς 80 ἑκατομ. φρ. Τὸ χρέος τῆς Τουρκίας τὸ ὅποῖον ὀφείλει ν' ἀναδεχθῆ δὲν ἐκανοίσθη ὅπως καὶ ὁ φόρος τὸν ὅποῖον θὰ πληρῶνῃ εἰς τὸν Σουλτάνον. — Ὁρησκείαν οἱ Βούλγαροι ἔχουν τὴν Ὀρθόδοξον, ἀλλ'

ἐκηρύχθησαν σχισματικοὶ διότι ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον καὶ διώρισαν ἀνώτατον ἀρχηγόν των τὸν Βούλγαρον Ἐξάρχον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ παιδεία ἤρχισε νὰ ἀναπτύσσεται ἀρκετὰ. — Ἡ Βουλγαρία διαιρεῖται εἰς 23 νομοὺς καὶ 85 ἐπαρχίας. Ὁ στρατὸς ἐν καιρῷ πολέμου ἀριθμεῖ 130,000 ἄνδρες ὁ δὲ στόλος τοῦ Δουναβέως περιέχει 13 πλοῖα καὶ 346 ἄνδρας. — Οἱ σημερινοὶ Βούλγαροι εἶνε λαὸς ὁ ὁποῖος ἐσχηματίσθη ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους Βουλγάρους τῆς ἀνατολικῆς Ρωσσίας καὶ μιᾶς ἄλλης φυλῆς Σλαυικῆς, διὰ τοῦτο δὲ καὶ δὲν ὀμιλοῦν πλέον τὴν παλαιάν των γλῶσσαν. Οἱ Βούλγαροι πρώτην φοράν ἦλθον βάρβαροι εἰς τὴν Εὐρώπην τῷ 500 μετὰ Χριστόν, ἐληλάτησαν δὲ πολλὰς χώρας ἕως οὗ τοὺς κατέστρεψεν ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος καὶ ἔκαμε τὴν Βουλγαρίαν ἐπαρχίαν ἑλληνικὴν, μόνον δὲ μετὰ 200 ἔτη ἐπανεστάτησαν καὶ ἐσχημάτισαν κράτος τὸ ὅποῖον διτηρήθη μέχρι τοῦ 1386, ὅτε τὸ κατέλαβον οἱ Τούρκοι. Ἡγεμονία ἔγεινε διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου (1878) ἀλλὰ χωρὶς τὴν Ἀνατολ. Ρωμανίαν, τὴν ὁποίαν κατέλαβεν αἰφνιδίως τῷ 1885 ὁ ἡγεμὼν Ἀλέξανδρος, ἕνεκα δὲ τούτου ἐκήρυξε κατ' αὐτοῦ τὸν πόλεμον ἢ Σερβία, ἀλλὰ ἐνίκηθη μετ' ὀλίγον δὲ (1886) ἐξεδιόχθη καὶ ὁ Ἀλέξανδρος δι' ἐπαναστάσεως.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΣ *Εὐγένιος.* — Πολυμαθέστατος Ζακύνθιος σοφός. Ἐγεννήθη τῷ 1716 ἐν Κερκύρᾳ. Διωρίσθη διευθυντῆς τῆς Σχολῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους, οἱ δὲ Ἕλληνες τῆς ἐποχῆς του τὸν εἶχον ὀνομάσει «δεύτερον Πλάτωνα». Ἐγραψε θαυμάσια ἔργα φιλοσοφικά, ἐπιστημονικά, διδακτικά καὶ θεολογικά καὶ τὰ πλεῖστα εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἦτο διάκονος ὅταν τὸν ἐκάλεσεν ἡ Αἰκατερινὴ εἰς Ρωσίαν καὶ τὸν διώρισε βιβλιοφύλακά της, κατόπιν δὲ ἔγεινε ἀρχιεπίσκοπος Σλαβινίου καὶ Χερσῶνος, ἀλλὰ παρητήθη μετὰ 3 ἔτη ἐπειδὴ ἔπασχε καὶ ἔζησεν ἔκτοτε εἰς τὴν Πετρούπολιν, ὅπου ἀπέθανε τῷ 1806.

ΒΟΥΛΕΥΜΑ. — Ἀφ' οὗ γίνῃ ἡ ἀνάκρισις, τὸ συμβούλιον

τῶν πρωτοδικῶν ἢ τῶν ἐφετῶν ἐκδίδει βούλευμα δηλαδὴ ἀποφασιν ἂν ὁ κατηγορούμενος πρέπει νὰ δικασθῆ ἢ νὰ ἀπολυθῆ.—Τοῦ βουλευμάτος εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ τις ἀνακοπὴν ἐντὸς 24 ὥρῶν ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τῶν πλημμελειοδικῶν. Τὴν ἀνακοπὴν τῶν βουλευμάτων δικάζει τὸ συμβούλιον τῶν Ἐφετῶν τοῦ ὁποίου τὰ βουλευματα ἀνακόπτονται ἐντὸς 24 ὥρῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των.

ΒΟΥΠΡΑΣΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἡλείας, ἔχει δὲ πρωτεύουσιν τὴν Μανωλάδαν, 23 χωρία 1 μονὴν καὶ 4430 κατ.

ΒΟΥΡΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχ. Αἰγιαλείας, ἔχει δὲ πρωτ. τὸ Διακοφτό, 9 χωρία, 3 μονὰς καὶ 2030 κατ.

ΒΟΥΣ (Bœdi ἢ Βόδι). — Τὸ ζῶον τοῦτο εἶνε γνωστότατον ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους καὶ πάντοτε ἐχρησίμευεν εἰς τὸν ἀνθρώπον. Πολλοὶ βόες τρέφονται ὅπου εἶνε καὶ παχέα λε θάδεια, εἰς τὰ ἄλλα μέρη πρέπει νὰ τρέφονται μέσα εἰς βουστάσια. Τὸ κρέας τοῦ εἶνε σπουδαιότατον μέσον πλουτισμοῦ εἶνε δὲ καὶ τὸ ὑγιεινότερον καὶ δυναμωτικώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ κρέατα.

Βοὺς ἀγγλικός.

Ἐπίσης ὁ βοὺς εἶνε χρησιμώτατος καὶ ὡς ἐργατικὸν ζῶον. Τὰ καλλίτερα βόδια εἶνε τὰ ἀγγλικά, τὰ Ὀλλανδικά, τὰ Ἑλβετικά, καὶ τὰ Γαλλικά. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη βοῶν, μεγαλειότεροι δὲ εἶνε οἱ μακεδονικοὶ ἀλλὰ δὲν κάμνουν πολὺ γάλα. — Διὰ νὰ κάμνουν πολὺ γάλα καὶ καλῆς ποιότητος κρέα. οἱ βόες πρέπει νὰ μὴ κινουῦνται καὶ νὰ ζοῦν εἰς πολὺ σκοταδερὰ μέρη (εἰς σταύλους) Εἰς τὴν Ἑλλάδα γίνεται μεγάλη χρῆσις τῶν ρωσικῶν βοῶν ὡς τροφή, διότι τοὺς ἐγχωρίους τοὺς μεταχειρίζονται συνήθως διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν (ζευγάρι). — Κατάλληλος πρὸς ἐργασίαν εἶνε ὁ βοὺς ὅταν συμπληρώσῃ τὸ 3 ἔτος.

ΒΟΥΤΥΡΟΔΕΝΔΡΟΝ. — Ὡραῖον δένδρον τῆς Ἀφρικῆς· ἔχει

φύλλα μεγάλα καὶ καρποὺς ὁμοιάζοντας μὲ ἐλαίας ἀπὸ τὰς ὁποίας βγαίνει βούτυρον ἄσπρον καὶ γλυκύτατον τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ διατηρηθῆ ἕνα χρόνον χωρὶς ν' ἀλατισθῆ, καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν μαγειρικὴν. Τὸ ξύλον τοῦ βουτυροδένδρου εἶνε σκληρὸν καὶ χρησιμεύει πολὺ εἰς τὴν βιομηχανίαν.

ΒΟΥΤΥΡΟΝ.—Τὸ βούτυρον κατασκευάζεται ἀπὸ τὸ γάλα, τὸ ὁποῖον θέτουν μέσα εἰς μακροῦλὰ βαρέλια ἢ καρδάραις καὶ τὸ κτυποῦν μὲ μακρὰ ξύλα (κόφτραις) τὰ ὁποῖα εἰς τὴν ἄκρην ἔχουν σανίδα στρογγυλὴν τρυπημένην κοντὰ κοντὰ. Τὸ βούτυρον, δηλαδὴ τὸ πάχος τοῦ γάλακτος μαζεύεται εἰς τὴν κορυφὴν. Ὑπάρχουν καὶ μηχαναὶ διὰ τῶν ὁποίων γίνεται εὐκολώτερα ἡ ἐργασία αὕτη. Ἐπίσης, ἂν ἀνακινήσωμεν μποτίλλιαν γεμάτην γάλα γρήγορα καὶ ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον, σχηματίζεται βούτυρον. Ἀπαιτεῖται δὲ θερμοκρασία 12 ἕως 12 1)2 βαθμῶν· ὥστε ὅταν ἡ θερμοκρασία εἶνε μικροτέρα πρέπει νὰ τοποθετοῦμεν τὸν κάδον πλησίον εἰς τὴν φωτιάν. Ἄμα βγάλουν τὸ βούτυρον, τὸ ζυμώνουν μέσα εἰς νερὸ κρύον, τὸ πλένουν καλὰ καὶ τὸ θέτουν εἰς ὑπόγειον. Διὰ νὰ διατηρηθῆται ἐπὶ πολὺ τὸ ἀλατίζουν. — Τὸ ἐκλεκτὸν βούτυρον ἔχει χρῶμα κιτρινωπὸν. Ἀλάτι πρέπει νὰ θέτωμεν 20 ἕως 40 δράμια εἰς κάθε ὀκτὼ βουτύρου, τὸ ὁποῖον ἂν βρασθῆ διατηρεῖται καλλίτερα. Ὅταν μυρίζῃ βράσσατέ το μαζί μὲ κρεμμύδια.

ΒΟΥΨΦΑΔΟΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας, ἔχει δὲ πρωτ. τὸ Χατζῆ, 34 χωρία καὶ 7280 κατ.

ΒΟΥΨΦΑΛΟ. — Μεγάλῃ πόλιν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν πλησίον τῆς λίμνης Ἐρη καὶ τοῦ καταρράκτου τοῦ Νιαγάρα. ἔχει καλλίστον λιμένα, μέγα ἐμπόριον καὶ 170,000 κατ. ἐννεῖται δὲ μὲ τὴν Νέαν Ὑόρκην διὰ διώρυγος.

ΒΟΥΧΑΡΑ. — Ἡ πλουσιωτέρα χώρα τῆς κεντρικῆς Ἀσίας. Ἐκτασις τετραπλασία τῆς Ἑλλάδος, κάτοικοι 2 ἑκατομ. Εὐρίσκεται μεταξὺ Ρωσικοῦ Τουρκεστάν, Χίβας, Κουνδούς καὶ Ἀφγανιστάν. ἔχει δύο ποταμοὺς τὸν Ἀμούρ Δάριαν χυνόμενον εἰς τὴν λίμνην Ἀράλην καὶ τὸν Ζέιρ Ἀφγὰν καὶ ἔδαφος βουνῶδες πρὸς ἀνατολάς, πεδινὸν δὲ πρὸς δυσμὰς, ἀλλὰ ἀμμῶδες καὶ

ἄκαρπον. Προϊόντα, κάνναβις, σταφύλια, βαμβάκια, καρπούζια περίφημα κ. τ. λ. Ζῶα, λύκοι, ἄρκτοι, σακάλια, ἵπποι, κάμηλοι, ὄνοι, πρόβατα καὶ αἰγες. — Ὁ ἡγεμὼν αὐτῆς εἶναι ἀπόλυτος κύριος τοῦ κράτους καὶ ἔχει στρατὸν 100,000 ἀνδρῶν. Σήμερον εἶνε ὑποτελὲς εἰς τὴν Ρωσσίαν. — Πρωτεύουσα τοῦ Χανάτου εἶνε ἡ Βουχάρα ἢ κυριωτέρα ἔδρα τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, ἔχει δὲ φοβερὰ φρούρια, ὠραίας ἐξοχὰς, 400 ναοὺς, 60 σχολεῖα, ἰατρικὴν καὶ θεολογικὴν σχολήν, μέγα ἐμπόριον μεταξὺ Περσίας καὶ Κίνας, κάλλιστα βιομηχαν. ἐργοστάσια καὶ 90,000 κατοίκους.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ. — Ἐλεύθερον κράτος τῆς νοτίου Ἀμερικῆς. Συνορεύει πρὸς βορρᾶν καὶ δυσμὰς μὲ τὰς ἄλλας δημοκρατίας τῆς ἡπείρου, βρέχεται δὲ πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τὰ κύματα τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἔκτασις 8,337, 218. Κάτοικοι 15 ἑκατομ. ἐκ τῶν ὁποίων 600,000 ἄγριοι Ἴνδοι. — Ἡ χώρα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε πεδινή· βουνὰ ἔχει μόνον πρὸς τὰ ἀνατολικά τὴν Σέρρα δὲ-Μάρ (1200 μ.), εἰς τὸ κέντρον τὴν Σέρρα δὲ-Μαντικίερα (3400 μ.) καὶ πρὸς βορρᾶν αὐτῆς τὴν Σέρρα δὲ-Ἐσπινάσο (1850). Ποταμοὺς ἔχει μεγίστους: τὸν Ἀμαζόνιον, μὲ τοὺς μεγάλους παραποτάμους του, τὸν Τοκαντῖνον, Παραχίβαν, Ἅγιον Φραγκίσκον Παράναν κτλ. χυνομένους εἰς τὸν Ἀτλαντ. Ὠκ. — Κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν, ἀλλ' ὁ κίτρινος πυρετὸς θερίζει συχνότατα. Ἡ εὐφρορία τοῦ ἐδάφους της εἶνε μοναδική, δάση καὶ φυτὰ τὴν σκεπάζουν ὀλόκληρον. 15,000 εἶδη βραζιλιανῶν φυτῶν εἶνε ἄγνωστα εἰς τὸν ἄλλον κόσμον! Πολύτιμα ξύλα, μανιόκα, ἱγναμον, ἀραβόσιτος, ὀρούζια, σιτηρὰ, καφές, καπνὰ, ζαχαροκάλαμα, βαμβάκια κτλ. Μεταλλεῖα ἀδαμάντων, σαπφείρων, πλατίνης, χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, γαιανθράκων κτλ. Ζῶα ἀναριθμητὰ ἄγρια, ἔρπετά, πτηνά, ἔντομα, εἰς τοὺς ποταμοὺς, πολλοὶ κροκόδειλοι, εἰς τὰς θαλάσσας φάλαιναι, καὶ ἄπειρα ποίμνια ἡμέρων ζῶων. — Οἱ Βραζιλιανοὶ ὁμιλοῦν Πορτογαλικά καὶ εἶνε κατὰ τὸ θρήσκευμα δυτικοί, Στρατὸς: 30,000, χωροφυλακὴ 15,000. Στόλος: 10 θωρηκτὰ καὶ 45 ἄλλα πλοῖα 9000 ἄνδρας καὶ 232 κανόνια. Προϋπολογισμὸς: 220 ἑκατ.

μιλρέϊς. Χρέος 500 ἑκατ. φρ. Ἐμπόριον εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς: 1300 ἑκατ. φρ. Ναυτικὸν ἐμπορικὸν: 150 ἰστιοφόρα καὶ 115 ἀτμόπλοια. Σιδηροδρ: 7700 χιλιόμε. καὶ 15,500 ὑπὸ κατασκευῆν. Τηλέγρ: 100,000 χιλιόμε. — Εἰς ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν φαίνεται ὅτι ἡ Βραζιλία ἦτο πολιτισμένη. Ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς ἀνεκαλύφθη τῷ 1500. Τὴν κατέλαβον κατ' ἀρχὰς οἱ Πορτογάλλοι, ἔπειτα οἱ Ὀλλανδοὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὴν ἐπῆραν πάλιν οἱ πρῶτοι βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους Ἰνδοῦς. Τῷ 1807 ἐδίωξεν αὐτοὺς ὁ Ναπολέων καὶ τότε κατέφυγαν εἰς τὸ Ρίον. Τῷ 1822 ἡ Βραζιλία ἐκηρύχθη βασιλεῖον ἀνεξάρτητον μὲ αὐτοκράτορα τὸν Δὸν Πέτρον. Ἐκτοτε ἤρχισε νὰ προοδεύη, κατηργήθη δὲ καὶ ἡ δουλεία ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἀλλ' αἰφνιδίως τῷ 1889 μία ἐπανάστασις ἐξεθρόνισε τὸν Δὸν Πέτρον καὶ ἀνεκηρύχθη μετὰ πολλὰς ταραχὰς ἡ Δημοκρατία τῷ 1891. Διαίρεται τώρα εἰς 20 πολιτείας, ὁ Πρόεδρος ἐκλέγεται κάθε 4 ἔτη ἔχει δὲ Βουλὴν ἐκ 205 βουλευτῶν καὶ Γερουσίαν ἐξ 63. — Πρωτεύουσα τὸ Ρίον Ἰανέϊρον. — Τὰ γράμματα προώδευσαν ἀρκετὰ καὶ ἡ φιλολογία ἤρχισε νὰ ἀνεπτύσσεται, ἡ δὲ δημοσιογραφία κἀνευε μεγάλας προόδους. — Ἐπίσημοι πόλεις, Βαχία σπουδαῖος ἐμπορικὸς λιμὴν μὲ 160,000 κατ. Περαμβουόκον ἐπίσης μὲ 200,000 κατ. Πάρα 45,000 κατ. καὶ ἄλλαι.

ΒΡΑΣΙΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχ. Κυουρίας, ἔχει δὲ πρωτεύουσ. χειμερινὴν τὸν Πραστὸν καὶ θερινὴν τὸν Ἄγ. Ἀνδρέαν, 3 χωρία, 2 μονὰς καὶ 2410 κατ.

ΒΡΑΪΛΑ. — Ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Ρωμουνίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Δουναβέως. ἔχει 35,000 κατοίκους μεταξὺ τῶν ὁσίων πολλοὶ Ἕλληνες σιτέμποροι ἰδίως καὶ ναυτικοὶ διατηροῦντες σχολεῖον ἀρρένων, παρθεναγωγεῖον καὶ ὠραίαν ἐκκλησίαν.

ΒΡΑΪΛΑΣ Ἀρμένιος. — Διάστημα Κερκυραῖος ἐπιστήμων καὶ πολιτικὸς γεννηθεὶς τῷ 1812. Ἐπολιτεύθη εἰς τὴν Ἐπτάνησον καὶ ἠγωνίσθη μετὰ ζήλου διὰ τὴν ἔνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔγινε δὲ κληρονομικὸς τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου, βουλευτῆς καὶ γραμματεὺς τῆς Γερουσίας, τῷ 1865 ἔγινε σύμβου-

λος τῆς ἐπικρατείας καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ 2 δὲ ἔτη διωρίσθη πρέσβυς εἰς τὸ Λονδίνον ὅπου ἔγραψε ζωηρὰ ἄρθρα εἰς τὸν «Χρόνον» ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κρήτης. Ἐξέδωκεν ἐν Κερκύρα μὲν τὴν ἡμέρην. «Πατρίδα», ἐν Ἀθήναις δὲ τὴν «Ἑλλάδα» μετὰ τοῦ Ῥαγκαβῆ καὶ ἔγραψε σπουδαῖα φιλοσοφικά, ἐπιστημονικά καὶ ἱστορικά συγγράμματα, ἀπέθανε δὲ τῷ 1884.

ΒΡΑΣΕΝΙΑ. — Εἶδος φυτοῦ τὸ ὅποτον φυτρώνει μέσα εἰς τὰ σιγανὰ ποτάμια τῆς Ἀμερικῆς τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Αὐστραλίας. Ἔχει μεγάλα στρογγυλὰ φύλλα τῶν ὁποίων τὰ κλωνάρια ἀρχίζουσι ἀπὸ τὸ μέσον καὶ ἔχουσι χρῶμα πράσινον ἀπὸ κάτω καὶ κόκκινον βαθὺ ἀπὸ ἑπάνω.

ΒΡΑΣΙΔΑΣ. — Σπουδαῖος Σπαρτιατῆς στρατηγός. Ἦτο ἐχθρὸς τῶν εὐγενῶν καὶ ἐπροστάτευε τοὺς Εἰλωτας. Κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἔσωσε τὴν Μεθώνην ἀπὸ τὸν Ἀθηναϊκὸν στόλον καὶ ἐπολέμησε γενναίως εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ εἰς τὴν Πύλον τῷ 425 π. Χ. Μετὰ ἐν ἔτος ἐστάλη εἰς τὴν Θράκην νὰ βοηθήσῃ τὰς ἐκεῖ ἑλλην. πόλεις κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀφ' οὗ δὲ κατῴρωσε νὰ ἐπαναστατήσῃ πολλὰς πόλεις καὶ νὰ λάβῃ ἐπικουρίας ἀπὸ τὰς Ἀθήνας μὲ τὸν Κλέωνα, ἐνίκησε τοὺς Μακεδόνας εἰς τὴν Ἀμφίπολιν, ἀλλ' ἐπληρώθη καὶ ἀπέθανε τῷ 422.

Βραχμῶν

ΒΡΑΧΜΑΝΕΣ. — Οἱ Ἰνδοὶ ἱερεῖς ὀνομάζονται βραχμῶνες ἀπὸ τὸν θεὸν Βράχμαν, εἶνε δὲ τὸ ἀξίωμα τῶν κληρονομικόν. Εἰς παλαιᾶν ἐποχὴν ἦσαν ἀληθινοὶ βασιλεῖς, ὅπως ἄλλοτε οἱ πάπαι τῆς Ρώμης. Διὰ νὰ γίνῃ κανεὶς βραχμῶν θὰ ὑποστῇ πολλὰς θρησκευτικὰς δοκιμασίας· ἔχουσι δὲ στολὴν ἰδιαιτέραν ἀπὸ τοὺς πολίτας.

ΒΡΑΧΜΑΠΟΥΤΡΑΣ. — Μέγιστος ποταμὸς τῶν Ἰνδιῶν. Πηγάζει εἰς τὰ βουνὰ τοῦ Κινεζικοῦ Θιβέτ καὶ χύνεται εἰς τὸν Βεγγαλικὸν κόλπον. Ἔχει μᾶκρος 2888 χιλίωμ. εἶνε δὲ πλατὺς ὡς θάλασσα καὶ εἰμποροῦν νὰ τα-

ξειδεύουσι εἰς αὐτὸν πλοῖα ἕως τὰς πηγὰς του. Οἱ Ἰνδοὶ τὸν θεωροῦν θεόν

ΒΡΑΧΝΑΔΑ. — Προέρχεται ἕνεκα βλάβης ἢ ἀσθενείας τῶν λεπτῶν ὀργάνων τοῦ λάρυγγος τὰ ὅποια παράγουσι τὴν φωνήν, καὶ δυνατὸν μὲν νὰ ᾔνε ἐλαφρὰ ἐξ ἀπλοῦ κρυολογήματος προερχομένη, δυνατὸν ὅμως νὰ ᾔνε, ἰδίως εἰς τὰ παιδιά, καὶ προ-ἀγγελος σοβαρᾶς ἀσθενείας. Ὅταν ἡ βραχνάδα χρονολογῆται ἀπὸ πολλὴν καιρὸν, ὁ κόσμος τὴν νομίζει ὡς σημεῖον φθίσεως τοῦ λάρυγγος, τὸ τοιοῦτον εἶναι ἐσφαλμένον. Ὑπάρχουσι ἄλλαι ἀσθενεῖαι τοῦ λάρυγγος ἀκολουθούμεναι ἀπὸ βραχνάδα ἢ καὶ βουβζυμᾶραν, αἱ ὅποια ἐν τούτοις εἶναι δυνατὸν νὰ θεραπευθῶσι. Καλὸν λοιπὸν εἶνε νὰ ἀπέχουσι ἀπὸ τὴν ὀμιλίαν, τὸ κάπνισμα καὶ τὴν χρῆσιν τῶν πνευματωδῶν ποτῶν. Διὰ τὰς ἐλαφρὰς ἐκ κρυολογήματος προερχομένας βραχνάδας καὶ αἱ ὅποια ἡμέρας τινὰς μόνον διαρκοῦν, καλὰ εἶνε αἱ μαλκκτικαὶ γαργάροι.

ΒΡΕΜΗ. — Ἐλευθέρα πόλις τῆς Γερμανίας Ἐκτίσθη τῷ 788 ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βέζερ, ἔχει δὲ πολλὰ παλαιὰ κτίρια καὶ ἀγάλματα, μουσεῖον, χρηματιστήριον, ἄπειρα σχολεῖα, ἐμπορικὰ νευτικά κ. τ. ὅμ., μέγιστον ἐμπόριον, ἰδίως καπνῶν καὶ 130,000 κατ. μαζὶ δὲ μὲ τὰ 4 προάστειά της 150,000. — Διοικεῖται ἀπὸ 17 μελῆ Γερουσίαν καὶ 2 δημάρχους.

ΒΡΕΝΤΗΣΙΟΝ. — Ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἰταλίας ἀπέναντι τῶν Ἡπειρωτικῶν παραλίων, συγκοινωνοῦσα τακτικὰ μὲ τὴν Κέρκυραν. Ἔχει κάλλιστον λιμένα, ἐμπόριον ἀνεπτυγμένον καὶ 20,000 κατ.

ΒΡΕΣΣΑΥΙΑ. — Ἡ σπουδαιοτέρα πόλις τῆς Πρωσσίας μετὰ τὸ Βερολίνον εἶνε πρωτεύουσα τῆς Σιλεσίας καὶ εὐρίσκεται πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ὀδερ· ἔχει δὲ περίφημον Πανεπιστήμιον, θέατρον, λαμπρὰς οἰκοδομὰς καὶ ἐκκλησίας, βιβλιοθήκην μὲ 300,000 τόμους, Μουσεῖον, μέγιστα βιομηχανικὰ ἔργοστάσια, 5 προάστεια καὶ 315,000 κατ.

ΒΡΕΣΤΗ. — Νεκυστάθμος τῆς Γαλλίας ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ. Πόλις ἐμπορικωτάτη, ἔχει φοβερὰ φρούρια, μεγάλην

βιομηχανίαν, ωραίους περιπάτους, ναυτικὴν σχολὴν καὶ 75,000 κατ.

ΒΡΙΖΑ. — Εἶναι ὠραῖον μικρὸν φυτὸν τὸ ὁποῖον φυτρώνει εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἀμμώδη καὶ εἰς ποταμιαῖς καὶ εἶνε χρησιμώτατον ὡς τροφή τῶν προβάτων τὰ ὁποῖα τὸ ἀγαποῦν πολύ. Ἐπίσης δὲ βρίζαν ὀνομάζουσι καὶ τὴν σκαλίαν.

ΒΡΙΣΤΟΛ. — Μία ἀπὸ τὰς ἐμπορικωτέρας πόλεις τῆς Ἀγγλίας. Ἡ νέα πόλις ἔχει ὠραίας οἰκοδομὰς, πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκην, μεγάλα βιομηχ. καταστήματα, ὠραῖον λιμένα καὶ 250,000 κατ.

ΒΡΟΓΧΙΤΙΣ παρασιτική. — Ἀσθένεια συχνοτάτη εἰς τὰ πρόβατα τοὺς βόας καὶ εἰς τὰ ὄρνιθοειδῆ. Συμπτώματα: Βλῆ ἰσχυρὸς μέχρις ἀσφυξίας καὶ κυρίως κατὰ τὴν ἐργασίαν ἢ κατὰ τὴν κίνησιν. Καταρροὴ τῆς ρινὸς καὶ φαγούρα, ἀδυναμία μεγάλη.

Θεραπεία. Ἀποχωρισμὸς τῶν ἀσθενῶν, ἐξαίρετος καὶ θρεπτικὴ τροφή, καθαρὸν ὕδωρ· εἰσπνεύσεις καπνῶν τερεινθινθελαίου, πίσσης, ρητίνης, βενζίνης, πετρελαίου κτλ, κλύσματα ἐντὸς τῆς ρινὸς μὲ ξύδι.

ΒΡΟΥΝΣΒΙΚΗ. — Μεγάλῃ γερμανικῇ πόλιν ἐπὶ τοῦ ποτ. Ὄκκερ, πρωτεύουσα Δουκάτου. ἔχει πολλὰ μεσαιωνικὰ μνημεῖα, πλουσίαν πινακοθήκην, θέατρον, πολυτεχνεῖον, δύο μουσεῖα, λαμπρὰ σχολεῖα, μέγα ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν καὶ 110,000 κατ.

ΒΡΥΞΕΛΛΑΙ. — Πρωτεύουσα τοῦ Βελγίου, εὑρίσκεται σχεδὸν εἰς τὸ κέντρον τοῦ βασιλείου, διαιρεῖται εἰς δύο μέρη καὶ συγκοινωνεῖ διὰ διώρυγος μὲ τὴν βόρειον θάλασσαν. ἔχει λαμπρὰς πλατείας καὶ περιπάτους, ὠραίους δρόμους, μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς καὶ ἐκκλησίας, ἀστεροσκοπεῖον, ὠραῖα ἀνάκτορα, μουσεῖα, χρηματιστήριον, πινακοθήκην, πανεπιστήμιον, ἀκαδημίαν τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, ἀκαδημίαν ἰατρικὴν, στρατιωτ. σχολὴν, 6 θέατρα, βιβλιοθήκην μὲ 200,000 τόμους καὶ 20,000 χειρά-

Βρίζα

γραφα, σχολὴν τῶν ὠραίων τεχνῶν, ᾧδειον, κτηνιατρεῖον, μέγα βιομηχ. καταστήματα, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, συγκοινωνίαν μὲ ὅλα τὰ κράτη τῆς Εὐρώπης καί, μαζί μὲ τὰ ὠραῖα τῆς προάστεια 460,000 κατ.

ΒΡΥΞΕΩΝ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἑπαρ. Λακεδαίμονος, ἔχει δὲ πρωτεύ. τὴν Ἀναβρυτὴν, 1 χωρίον καὶ 1480 κατ.

ΒΡΩΜΗ. — Ἡ βρώμη παράγει ἐν τέταρτον περισσότερον καὶ ἐξαντλεῖ ὀλιγώτερον τὴν γῆν παρὰ ἡ κριθή, ἀντέχει δὲ εἰς τὰς κακοκαιρίας περισσότερον τῶν ἄλλων δημητριακῶν καὶ εὐδοκιμεῖ εἰς γῆν ἀργιλοαμμώδη, ἐλαφρὰν καὶ δροσερὰν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὑγρὰν. Ἐν μόνον ὄργωμα ἀρκεῖ, ἀλλὰ ὅταν τὴν σπείρουσι εἰς γυρισμένον ἔδαφος τὸ σβαρνίζουσι μόνον. Εἰς τὴν Ἑλλάδα δύναται νὰ σπαρῇ καὶ τὸν χειμῶνα, μεταχειρίζονται δὲ 14 περίπου ὀκάδας σπόρου διὰ κάθε στρέμμα, τὸν ὁποῖον ἀσβεστῶνουν διὰ νὰ προσυλάττεται ἀπὸ τὰς ἀσθενείας. Τὴν θερίζουσι ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς τελείας ὠριμότητος ἐπειδὴ τότε τὸ ἄχυρον εἶνε γευστικώτερον καὶ δὲν σκληρύνεται. Τὴν βρώμην σπείρουσι συχνὰ μαζί μὲ λαθούρια καὶ κουκκιά τὰ ὁποῖα θερίζουσι χλωρὰ καὶ τὰ δίδουσι πρὸς τροφήν εἰς τὰ ζῶα ἰδίως εἰς τὰς ἀγελάδας αἱ ὁποῖαι τότε παράγουσι πολὺ καὶ καλῆς ποιότητος γάλα. Ἐκτὸς τῶν βοῶν καὶ ἵππων, τρέφουσι δι' αὐτῆς καὶ τοὺς χοίρους τῶν ὁποίων τὸ κρέας γίνεταί νοστιμώτερον καὶ τὰς ὄρνιθας τῶν ὁποίων αὐξάνει τὰ αὐγά.

ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ Σκαρλάτος. — Σπουδαῖος Ἕλληνας λόγιος γεννηθεὶς τῷ 1798 εἰς τὸ Ἰάσιον τῆς Μολδαβίας. Ἐγραψε πολλὰ λαμπρὰ ἔργα διὰ τὰ ὁποῖα ὠνομάσθη Διδάσκαλος τοῦ γένους, ἰδίως δὲ πολὺτιμα λεξικά. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1870.

ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΚΗ. — Βυρσοδεψικὴ λέγεται ἡ τέχνη δι' ἧς κατεργάζονται τὰ δέρματα· τὸ οὕτω δὲ κατεργασμένον δῆμα ὀνομάζεται πετσί. Τὰ δέρματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε δυνατόν νὰ κατεργασθοῦν εὐθὺς, πρέπει νὰ ξηραίνωνται προηγουμένως ἢ νὰ ἀλατίζονται διὰ νὰ μὴ σαπίζουσι. Τὰ δέρματα θέτονται κατ' ἀρχὰς εἰς ἄσβεστον, κατόπιν δὲ μαρίζονται αἱ τρίχες των. Ἐπειτα

βυθίζονται εἰς βαθείας δεξαμενὰς μεμιγμένα με τανίνην ἢ ἀπλῶς με φλούδα βαλανιδιάς, καὶ ἀφίνονται ἐκεῖ ἐπὶ ἕν ἔτος, ἐνίοτε δὲ ἐπὶ 18 μῆνας. Ἐπειτα τὰ κτυποῦν διὰ νὰ γίνουν στερεώτερα. Τὰ βόεια δέρματα, ἅμα ἐξαχθοῦν τῶν λάκκων, τρίβονται με λίπος καὶ ἄλλα παχέα σώματα.

Τὰ πρόβεια δέρματα εἶνε λεπτότερα καὶ δὲν ἀπαιτοῦν τόσην κατεργασίαν, δὲν ρίπτουν δ' εἰς αὐτὰ τανίνην, ἀλλ' ἀπλῶς διάλυσιν στυπτηρίας. Τὸ μαροκινὸν εἶνε δέρμα τράγου ἢ αἰγός, τὸ ὁποῖον εἶνε κατεργασμένον με ρῶδι καὶ ἔπειτα ἐχρωματίσθη τὸ ὄνομά του προέρχεται ἐκ τῆς πόλεως Μαρόκον, ἔνθα κατασκευάζονται περίφημα τοιαῦτα. Τὰ ἀπομεινάδια τῶν δερμάτων χρησιμεύουν εἰς τὴν κατασκευὴν κόλλας.

Τὸ δέρμα διὰ τῆς θερμάνσεως, δύναται νὰ λυώσῃ καὶ ὅταν βράσῃ δύναται νὰ χυθῇ εἰς πλάκας ἢ εἰς ἐλαστικὰς ταινίας, ὅτε δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν ἐξ αὐτοῦ καπέλλα, χειρουργικὰ ἐργαλεῖα, ταμβακοθήκας κλπ.

ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗ. — Ἐν ἀπὸ τὰ βασίλεια τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὴν Γερμανίαν. Ἐκτασις: 19,503.69 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 2,100,000. Χώρα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βουνώδης ἔχουσα καὶ μικρὰς πεδιάδας βρεχομένας ἀπὸ τὸν Δούναβιν καὶ ἄλλους μικροτέρους ποταμούς. Ἐχει μικρὰς τινὰς λίμνας καὶ 70 πηγὰς μεταλλικῶν ὑδάτων. Καλλιέργεια καλὴ καὶ ἐκτεταμένα ἀμπέλια. Δάση μεγάλα. Ἴπποτροφία καὶ κτηνοτροφία πολὺ ἀνεπτυγμένη. Ὀρυκτά, ἄλας καὶ σίδηρος· προσέτι μάρμαρα, τιτανόλιθοι, γύψος κτλ. Βιομηχανία καὶ ἐμπόριον μέγιστα. — Σιδηροδρ. 1550 χιλιόμε., τηλεγραφοὶ 2800 χιλιόμε. Ἐκπαίδευσις λαμπρά. — Πολίτευμα: συνταγματικὴ Βασιλεία, με βουλὴν ἐκλεγομένην καθὲς 6 ἔτη καὶ Γερουσίαν. Πρωτεύουσα *Στουτγάρδη*.

ΒΥΡΩΝ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους Ἀγγλοὺς ποιητὰς καὶ ἀπὸ τοὺς θερμότερους φιλέλληνας. Ἐγεννήθη ἐν Λονδίνῳ 1788. Τὰ πρῶτα τοῦ ἔργα «Ὡραὶ Σχολῆς» κατεκρίθησαν ἀπὸ τὸν τύπον, ἀλλ' ὁ Βύρων ἀπήντησε τόσον εὐφυῶς με ἕν σατυρικόν του ποίημα, ὥστε ἀπὸ τότε ἀνεκνήρυχθη μέγας ποιητής.

Ἐγεννε βουλευτὴς ἀλλ' ἐβαρύνετο τὴν πολιτικὴν καὶ τὸν κόσμον ἔφυγε λοιπὸν καὶ περιηγήθη πολλὰς χώρας. Ἐκ τῶν θαυμασίων του ἔργων του σπουδαιότερα εἶνε ἡ «Ἀποδημία τοῦ Τσαϊλδ' Ἀρολδ», ὁ «Γκριαούρ», ἡ «Μνηστὴ τῆς Ἀβύδου», ὁ «Πειρατής», ἡ «Πολιορκία τῆς Κορίνθου», ὁ «Μαζέππας», ὁ «Μαμφρέδος», ὁ «Σαρδανάπαλος», οἱ «Δύο Φόσκαροι», ὁ «Κάϊν» κτλ. — Ἐλθὼν δὲ πάλιν εἰς Ἀγγλίαν ἔκαμε θριάμβους, ἀλλὰ οἰκογενειακὰ δυστυχήματα καὶ διαζύγιον μετὰ τῆς συζύγου του τὸν ἠνάγκασαν νὰ φύγῃ ἐκ δευτέρου, καὶ ἦλθε τότε εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγωνιζομένους πατέρας μας. Ἀλλ' ἡ Ἑλλάς ἂν καὶ τὸν ὑπεδέχθη ὡς τέκνον τῆς, ἐπέπρωτο ὅμως νὰ τὸν στείλῃ ταχέως εἰς τὸν Ἄδην, διότι ἡ ὑγεία του προσεβλήθη καὶ τὴν 7 Ἀπριλίου τοῦ 1824 ὁ μέγιστος τῶν ποιητῶν τῆς ἐποχῆς του Λόρδος Βύρων ἀπέθανεν εἰς τὸ Μεσολόγγιον, πολίτης Ἑλλήν τότε. Τελευταῖον του ἔργον εἶνε ἡ θυμασία του αὐτοβιογραφία «Δὸν Ζουάν», ἡ ὁποία χωρὶς ὑπερβολῆς, εἰμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ τὸ λαμπρότερον ποιητικὸν ἔργον τοῦ αἰῶνός μας.

ΒΥΤΙΝΑ. — Κωμόπολις τῆς Γορτυνίας, πρωτεύ. τοῦ δήμου Νυμφασίας. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἦτο κτῆμα τῆς Βαλιδὲ σουλτάννας. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν 7 φορὰς τὴν κατέστρεψεν ὁ Ἰβραήμ. Σήμερον διαιρεῖται εἰς τρεῖς συνοικίας, ἔχει δὲ εἰρηνοδ. δημοτικὰ σχολεῖα, ἑλλην. ἀρχαιοτάτον, καλὴν βιβλιοθήκην, ταχυδ. τηλεγρ. καὶ 1150 κατ. ἐμπόρους, ὑλοτόμους καὶ κτηνοτρόφους.

ΒΥΦΦΩΝ. — Περίφημος Γάλλος συγγραφεὺς. Ἐγεννήθη τὸ 1707, ἀπέθανε τῷ 1788. Τὰ ἔργα του θαυμάζονται ὄχι μόνον διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν των ἀξίαν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν γλαφυρότητα τοῦ ὕφους. Ἡ «Φυσικὴ ἱστορία τῶν ζώων» του ἀποτελεῖται ἀπὸ 24 τόμους καὶ εἶνε ἔργον μοναδικόν εἰς τὸ εἶδος του. Ἄλλο ἔξοχον ἔργον του εἶνε «Αἱ ἐποχαὶ τῆς φύσεως» ὅλα δὲ ὁμοῦ ἀποτελοῦν 36 τόμους.

ΒΩΔΙΝΟ ΒΡΑΣΤΟ ΜΕ ΣΑΛΤΣΑ ΑΠΟ ΚΡΟΜΜΥΔΙ.
— Κόπτομεν εἰς φιλαῖς φέταις κρομμύδια, τὰ θέτομεν

εἰς τὸ τηγάνιον μὲ βούτυρον καὶ τὰ ἀφίνωμεν νὰ βράσουν εἰς σιγανὴν φωτιὰν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν, τὰ σβύνομεν δὲ βαθμιδὸν μὲ ὀλίγον ζωμὸν καὶ λευκὸν κρασί καὶ ρίπτομεν πιπέρι καὶ ἀλάτι. Τὴν σάλτσαν ταύτην χύνομεν εἰς τὸ βραστὸν ὅταν τὸ σεβρίωμεν.

ΒΩΔΙΝΟ ΨΗΤΟ τῆς σούβλας. — Καθαρίζομεν ἀπὸ τὰ κόκκαλα τὸ πάχος καὶ τὰ νεῦρα διπλοῦ φιλέτου, τὸ τρίβομεν μὲ ἀλάτι καὶ πιπέρι, τὸ περνῶμεν εἰς τὴν σούβλαν, τὸ περιτυλίσωμεν μὲ μίαν φέταν λαρδίου, τὸ δένομεν καλὰ καὶ τὸ γυρίζομεν ἐπάνω εἰς δυνατὴν φωτιάν.

ΒΩΛΑΚΟΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχ. Ὀλυμπίας, ἔχει δὲ πρωτ. τὴν Ἀγουλινίτσαν, 4 χωρία καὶ 1270 κατ.

ΒΩΛΟΣ.—Παράλιος πόλις τῆς Θεσσαλίας εἰς τὸ βάθος τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου. Διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, Κάστρο ἦτοι τὴν τουρκικὴν συνοικίαν, καὶ τὴν νέαν πόλιν. Ὁ Βῶλος σήμερον εἶνε ἡ ἐμπορικωτέρα πόλις τῆς Θεσσαλίας καὶ μία ἀπὸ τὰς μᾶλλον προοδευούσας πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Ὅταν κατελήφθη ἡ Θεσσαλία τῷ 1881 εἶχε μόνον 5,900 κατοίκους, σήμερον ὅμως ὁ πληθυσμὸς τοῦ ἔφθασεν εἰς 12,000. Ἔχει λιμένα ἀσφαλίστατον, 162 ἱστιοφόρα πλοῖα, μητροπολιτικὴν ἔδραν, γυμνάσιον, ἑλλην. σχολεῖον, 8 δημοτικὰ ἀρρένων καὶ 2 θηλέων, κάλλιστα ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, πρωτοδικεῖον, καπνοκοπτήριον, λιμεναρχεῖον, ὑγειονομεῖον, μεγάλην ἀλυκὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξάγονται κατ' ἔτος 500,000 ὀκάδες ἄλατος, τὴν Ἑπειροθεσσαλικὴν Τράπεζαν κ.τ.λ.

ΒΩΜΕΑΣ δῆμος. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωριδος, ἔχει δὲ πρωτ. τὴν Ἀρτοσίαν, 4 χωρία καὶ 2710 κατ.

Γ

ΓΑΓΓΗΣ. — Ὁ μέγιστος ποταμὸς τῶν Ἰνδιῶν, πηγάζων ἀπὸ τὰ Ἰμαλάια καὶ χυνόμενος εἰς τὸν Βεγγαλικὸν κόλπον διὰ πολυαριθμῶν στομάτων. Ἡ Ἰνδικὴ θρησκεία ἔχει θεοποιήσει τὸν Γάγγην.

ΓΑΔΕΙΡΑ ἢ Κάδιξ. — Παράλιος πόλις τῆς Ἰσπανίας μὲ 4 ἰσχυρὰ φρούρια, ναύσταθμον, μέγα ἐμπόριον, ἀστεροσκοπεῖον, ἀκαδημίαν τῶν καλῶν τεχνῶν, ναυτικὴν καὶ ἰατρικὴν σχολήν, βοταν. κήπον, βιβλιοθήκην, ἀμφιθέατρον ταυρομαχιῶν χωροῦν 12,000 θεατὰς καὶ 65,000 κατ.

ΓΑΖΕΛΛΑ. — Μικρὸν ζῶον τῆς Ἀμερικῆς ὅμοιον μὲ Ἀντιλόπην. Ἔχει ὠραῖα μάτια, εἶνε πολὺ δειλὸν καὶ τρέχει ταχύτατα.

ΓΑΖΗΣ Ἄρθιμος. — Εἰς ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους ἄνδρας τοῦ ἀγῶνος. Ἦτο μέλος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρίας, Ἀρχιμανδρίτης καὶ συγγραφεὺς τοῦ «Λογίου Ἐρμού». Ἀπέθανε τῷ 1828.

ΓΑΖΙΑ. — Τὸ δένδρον τοῦτο ἀνθεῖ τὸν Ὀκτώβριον καὶ διαρκεῖ καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα. Τὰ ἄνθη τῆς εἶνε εὐώδη, στρογγυλὰ καὶ κίτρινα. Ἀποκτᾷ ὕψος 10 μέχρι 15 ποδῶν, εἶνε ἀκανθώδης, ἔχει στενὰ φύλλα, τὰ ὅποια κλείουν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, φύεται δὲ εὐκόλως διὰ σπόρου τὸν Φεβρουάριον καὶ φυτεύεται διὰ παραφυάδων καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα. Πρὶν φυτεύσουν τὸν σπόρον τὸν μουσχεύουν ἐπὶ 24 ὥρας, μέσα εἰς κοπρισμένον ὕδωρ. Ἐπιτυγχάνει εἰς οἰανδήποτε γῆν, ἀλλὰ εἰς μέρος ὅπου νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τοὺς δυνατοὺς καὶ κρύους ἀνέμους.

Γαζέλλα.

ΓΑΙ-ΑΝΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχία Παξῶν, πρωτ. Γάιος, 50 χωρία 1950 κάτ.

ΓΑΪΔΟΥΡΑΓΚΑΘΟΝ. — Φυτόν κοινότατον εἰς τὰ χέρσα μέρη. Τὰ βλαστάρια καὶ ὁ ξεφλουδισμένος κλώνος του τρώγονται ἀπὸ δὲ τοὺς σπόρους του ἐξάγεται λάδι.

ΓΑΪ-ΛΥΣΣΑΚ. — Περίφημος Γάλλος χημικός, φυσικός καὶ ἀεροναύτης εἰς τὸν ὅποιον χρεωστοῦμεν πολλὰς σπουδαίας ἀνακαλύψεις. Ἐγεννήθη τῷ 1773, ἀπέθανε τῷ 1850.

ΓΑΛΑ. — Τὸ γάλα σύγκειται ἀπὸ τρεῖς χωριστὰς οὐσίας, 1ον τὸ βούτυρον τὸ ὁποῖον ἀνα Γαϊδουράγκαθον θάινει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, 2ον τὸν ὄρρον καὶ 3ον τὸν τυρόν. — Δὲν εἶνε δι' ὅλους καλὴ τροφή, εἰς πολλοὺς μάλιστα βλάπτει κυρίως ἀρμόζει εἰς τὰ μικρὰ παιδιά, τοὺς εὐερεθίστους, τοὺς νευρικούς καὶ τοὺς πάσχοντες ἀπὸ στηθικὰ νοσήματα καὶ φλογώσεις· πάντοτε ὅμως εἶνε ὀλίγον θρεπτικόν. Ὁφελιμώτατον γίνεται ἀνάμικτον μὲ ἀυγά, τσάϊ, καφὲν κτλ.

Γάλα θρεϊοῦ. — Τοῦ ὄνου τὸ γάλα ὁμοιάζει μὲ τὸ τῆς γυναικός καὶ εἰς τὴν γεῦσιν καὶ εἰς τὰ συστατικά, εἶνε δὲ καλὸν διὰ τοὺς στηθικούς.

ΓΑΛΑ ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΝ. — Καθαρίσατε εἰς ζεστὸν νερὸν 30 γραμ. ἀμύγδαλα γλυκὰ καὶ 8 γρ. πικρά. Κοπανίσατέ τα καὶ χύνετε σιγὰ σιγὰ 150 γρ. ροδόνηρο. Προσθέσατε 1 γρ. μοσχολίθων καὶ σουρώσατέ τα. Εἶνε χρησιμώτατον διὰ νὰ καθαρίζῃ τὸ πρόσωπον.

ΓΑΛΑ πουλιῶ. — Τοῦ πουλιῶ τὸ γάλα, εἶνε τεχνητόν, κατασκευάζεται δὲ οὕτω· λαμβάνομεν τὸν κρόκον ἑνὸς νωποῦ αὐγοῦ καὶ τὸν κτυπῶμεν μέσα εἰς 4 ἢ 5 κουταλιαῖς χλιαροῦ νεροῦ ρίπτομεν δὲ ὅλον αὐτὸ μαζὶ μὲ ὀλίγην ζάχαριν εἰς ἓν τέταρτον λίτρας βράζοντος ὕδατος. Πίνεται κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου ἐναντίον τοῦ βηχὸς καὶ τῆς ξηρότητος τοῦ στήθους.

ΓΑΛΑΞΕΪΔΙΟΝ. — Πόλις παράλιος τῆς Παρνασσίδος. Εὐρί-

σκεται εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Ἀμφίσσης καὶ ἀπέχει ἀπ' αὐτὴν 6 ὥρας. Τὸ Γαλαξειδί ἐκἀή ἀπὸ τοὺς Τούρκους τῷ 1821. Σήμερον ἔχει καλὸν λιμένα, 400 πλοῖα, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 5000 κατ.

ΓΑΛΑΞΕΪΔΙΟΥ δῆμος. — Ἐπαρχ. Παρνασσίδος, χωρίον 1, κάτοικοι 5000.

ΓΑΛΑΞΙΑΣ. — Τὴν νύκτα ὅταν ὁ οὐρανὸς δὲν σκεπάζεται ἀπὸ σύννεφα παρατηροῦμεν μίαν μεγάλην φωτεινὴν λωρίδα τὴν ὁποῖαν ὁ λαὸς ὀνομάζει Ἰορδάνην ποταμὸν καὶ ζουράρι τῆς καλόγηρας, ἢ δὲ ἐπιστήμη Γαλαξίας. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον ὅτι σύγκειται ἀπὸ τὴν οὐσίαν τῶν οὐρῶν τῶν Κομητῶν, ἀλλὰ καθὼς ἀποδεικνύεται σήμερον, ὁ Γαλαξίας εἶνε σωρὸς ἀπὸ δισεκατομμύρια ἀστέρων, οὔτινες, ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως, παρουσιάζονται εἰς ἡμᾶς ὡς μία μάζα.

ΓΑΛΑΤΖΙΟΝ. — Ἡ δευτέρα πόλις τῆς ρωμουνικῆς Μολδαβίας κειμένη εἰς τὸ μέρος ὅπου ὁ ποταμὸς Προῦθος χύνεται εἰς τὸν Δούναβιν καὶ ἀποτελοῦσα τὸν πρῶτον ἐμπορικὸν λιμένα τῆς Μολδαβίας. Ἐχει 90,000 κατοίκους ἐν οἷς πολλοὶ Ἕλληνες.

ΓΑΛΑΤΟΜΠΟΥΡΕΚΟ. — Λαμβάνομεν 1) 2 ὄκλαν φύλλον λεπτῶν. Ἀφ' οὗ ἀλείψωμεν τὸ ταψίον μὲ ὀλίγον βούτυρον, στρώνομεν αὐτὸ μὲ φύλλα τὰ ὁποῖα ραντίζομεν μὲ βούτυρον. Προσθέτομεν κατόπιν δύο ἢ τρία φύλλα, βρέχομεν αὐτὰ μὲ βούτυρον καὶ προσθέτομεν πάλιν φύλλα καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρις ὅτου τοποθετήσωμεν τὰ ἡμίση φύλλα εἰς τὸ ταψίον· ρίπτομεν ἔπειτα κρέμαν γάλακτος, τὴν ὁποῖαν παρασκευάζομεν ὡς ἐξῆς· θέτομεν εἰς μίαν κατσαρόλαν 1 ὄκλαν γάλακτος, 75 λεπτὰ ριζαλεύρου, καὶ 100 δράμια ζαχαρέως, τὰ ἀφίνωμεν νὰ βράσουν καὶ τὰ ἀνακατώνομεν διαρκῶς ἕως ὅτου πήξουν καλῶς. Ἀποσύρομεν κατόπιν τὴν κρέμαν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ ἀφ' οὗ κρυώσῃ, ρίπτομεν εἰς αὐτὴν 12 ἀυγά, τῶν ὁποῖων ἀφαιροῦμεν τὰ 6 ἀσπράδια, προσθέτομεν ὀλίγην τριμμένην κανέλλαν, χύνομεν τὴν μάζαν εἰς τὸ ταψίον καὶ τὴν σκεπάζομεν μὲ τὰ ὑπόλοιπα φύλλα. Ἀφ' οὗ ψηθῇ τὸ περιχύνομεν μὲ σιρόπι ἀπὸ ζάχαριν καὶ ὀλίγον λεμόνι.

ΓΑΛΒΑΝΗΣ *Λουδοβίκος*.— Περύφημος Ἴταλὸς φυσιολόγος. Κατ' ἀρχὰς ἐνησχολήθη εἰς τὴν θεολογίαν. Ἐφευρέτης τοῦ δυναμικοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἢ *γαλβανισμοῦ*. Ἐγεννήθη τῷ 1737 ἀπέθανε τῷ 1798.

ΓΑΛΗΝΟΣ.— Ἰατρὸς περὶφημος ἀπὸ τὴν Πέργαμον. Ἐγεννήθη τῷ 131 μ. Χρ. καὶ ἔγραψε πᾶμπολλα συγγράμματα.

ΓΑΛΙΛΑΙΟΣ.— Ὁ ὀνομασθεὶς πατὴρ τῆς νεωτέρας φυσικῆς. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Πίσαν τῆς Ἰταλίας τῷ 1564, ἔκαμε πολλὰς καὶ σπουδαιοτάτας ἀνακαλύψεις, ἀπέθανε δὲ τῷ 1642.

ΓΑΛΙΟΝ.— Μικρὸν εὐμορφον φυτὸν χρήσιμον διὰ νὰ χρωματίζεται καὶ ἀρωματίζεται ὁ τυρὸς.

Γάλιον

ΓΑΛΛΙΑ.— Μία ἀπὸ τὰς Μεγάλαις Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης κατέχουσα τὰ δυτικὰ αὐτῆς παράλια ἀνωθὶ τῆς Ἰσπανίας. Τὰ βόρεια αὐτῆς μέρη βρέχονται ἀπὸ τὰ κύματα τῆς θαλάσσης τῆς Μάγνης, καὶ συνορεύουν μὲ τὸ Βελγίον. τὰ ἀνατολικά ἐνοῦνται μὲ τὴν Γερμανίαν, τὴν Ἑλβετίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν ἀπὸ τὰς τελευταίας τῶν ὁποίων τὴν χωρίζουν αἱ διάφοροι διακλαδω-

σεις τῶν βουνῶν Ἀλπεων, τὰ μεσημβρινὰ βρέχονται κατὰ τὸ ἡμισυ ὑπὸ τῶν κυμάτων τῆς Μεσογείου καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἡμισυ χωρίζεται ἀπὸ τῆς Ἰσπανίας μὲ τὰ βουνὰ Πυρηναία, τὰ δὲ δυτικὰ συνορεύουν μὲ τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν. Ἐκτασίς 528,600 τετρ. χιλιομ. Εἶναι χώρα κατὰ τὸ πλεῖστον πεδινή, ἔχει ὅμως ἰδίως εἰς τὰς κεντρικὰς ἐπαρχίας τῆς πολλὰς σειρὰς βουνῶν μετρίου ὕψους, σκεπασμένα δὲ ἀπὸ ὠραῖα δάση, τὸ Δόρον, τὸ Κάνταλον, τὰ ὄρη τῆς Γασκωνίας κ.τ.λ. αἱ δὲ πεδιάδες τῆς ποτίζονται ἀπὸ νερὰ πολλῶν ποταμῶν τοῦ Σηκουάνα ὅστις διέρχεται ἀπὸ τοὺς Παρισίους, τοῦ Λοὰρ ἢ Λίγηρος, τοῦ Γαρόνα, τοῦ Ροδανοῦ, τῆς Μώσας κ.τ.λ.— Κλίμα μέτριον καὶ πολὺ ὑγιεινόν.— Βιομηχανία καὶ ἐμπόριον λαμπρά, γεωργία ἐξόχως ἀνεπτυγμένη· προϊόντα δημητριακὰ, σιτηρὰ, ὀπωρικὰ, σταφυλαὶ καὶ οἶνοι θαυμαστοί, ξυλεῖα ἀφθονοί, ἔλαιον, καὶ μεταλλευτικὰ σίδηρος, χαλκὸς κ.τ.λ. Κάτοικοι 40,000,000.

Ἐπὶ μακροῦ χρόνου ὀνομάζετο *Γαλατία*. Κατεκτήθη ἀπὸ τὸν Καίσαρα τῷ 50 πρὸ Χριστοῦ καὶ ἔμεινε ὑπὸ τοὺς Ρωμαίους ἐπὶ 400 ἔτη. Μετὰ ἑκατὸν ἔτη ὁ βασιλεὺς τῶν Φράγκων Κλόβις εἰδίως τοὺς Ρωμαίους καὶ ἐσχημάτισεν ἀνεξάρτητον βασιλείον. Τῷ 780 ὁ Καρλομάγνος κατώρθωσε νὰ σχηματίσῃ μεγάλην αὐτοκρατορίαν ἣ ὅποια ὅμως ὀλίγον ἔζησε μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Ἄλλοι τότε βασιλικοὶ ἀπόγονοι ἐπιθυμοῦντες νὰ ἰδρῶσιν νέον Γαλλικὸν κράτος, διήγειραν φοβερὰς ἐχθρας μετὰ τῶν λαῶν, ἕως οὐ κατέληξαν εἰς τὴν φοβερὰν *Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν* τοῦ 1789 μετὰ τὴν ὁποίαν ἰδρῦθη τὸ σημερινὸν Γαλλικὸν Κράτος, τὸ ὅποιον ἐφθασεν εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς στρατιωτικῆς δόξης ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος καταπεσόν δὲ κατὰ τὸ 1870 εἰς τὸν ἀτυχῆ κατὰ τῆς Γερμανίας πόλεμον, ἀνεζωογονήθη καὶ πάλιν, καὶ ἔκαμε καταπληκτικὰς προόδους. Ἡ Γαλλία διαιρεῖται εἰς 86 νομοὺς καὶ κυβερνᾶται δημοκρατικῶς μὲ δύο βουλὰς καὶ πρόεδρον ἐκλεγόμενον κατὰ ἑπταετίαν.— Οἱ σημερινοὶ Γάλλοι εἶνε μίγμα *Ἑλληνολατίνων* (πρὸς βορρᾶν τοῦ Λουάρ), *Ρωμάνων* ὀλίγον νοτιώτερον, *Ἰταλῶν* εἰς τὰ μεσημβρινὰ *Φλαμμανδῶν* καὶ *Κελτῶν* εἰς τὰ βόρεια, *Βάσκων* εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰσπανίας κτλ. 2 ἑκατομ. εἶνε διαμαρτυρόμενοι, ὀρθόδοξοι καὶ ἰσραῖτι οἱ δὲ λοιποὶ ὅλοι *καθολικοί*.— Σιδηρόδρομοι : 36,700 χιλιομ.— Τηλέγραφοι : 306,000 χιλιομ.— Προϋπολογισμός : 3166 ἑκατομ. φρ.— Χρῆος 31 δυσεκατομ. φρ.— Ἐκπαίδευσις : 173 ἑκ. φρ. ἔξοδα.— Στρατός : Ἐν εἰρήνῃ 510,000 ἄνδρες καὶ 130,000 ἵππους. Ἐν πολέμῳ 3 ἑκατομ. ἄνδρες ἐκτὸς τῆς ἠθροφυλακῆς.— Στόλος : 484 πλοῖα ἐκτὸς τῶν ἰστιοφόρων μὲ 88,000 ἄνδρας.— Ἐμπορ. Ναυτικόν : 15,000 ἰστιοφόρα καὶ 1070 ἀτμόπλοια.

Ἡ Γαλλικὴ δημοκρατία ἔχει μεγάλας κτήσεις καὶ ἀποικίας εἰς ἅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου.— Πρωτεύουσα *Παρίσιοι*.

ΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΝ *παραγεμιστόν*.— Κόπτομεν εἰς κιμᾶ τεμάχιον ψαχνῶ βιδέλου, μὲ τὰ σηκόνια τοῦ γαλοπούλου καὶ μὲ ὀλίγον λαρδί, καβουρδίζομεν δύο ψιλοκομμένα κρεμμύδια μὲ ὀλί-

γον βούτυρον, προσθέτομεν τὸ κοπανισμένον κρέας μὲ τὰ σηκίτια καὶ τὰ καθουρίζομεν καλῶς· θέτομεν κατόπιν ὀλίγας ψιλὰς σταφίδας, καθαρισμένα καὶ κομμένα κάστανα, ὀλίγα κουκουνάκια, ἄλας, πιπέρι, διάφορα μυρωδικὰ καὶ ὀλίγον ρύζι, τὰ γιαχνίζομεν ὀλίγον ἀκόμη, προσθέτομεν μίαν κουταλιὰν κονσομέ καὶ παραγεμίζομεν τὸ γαλόπουλον· τὸ ράπτομεν, τὸ τυλίσομεν μέσα εἰς ἄσπρο χαρτί ἀλειμμένον μὲ βούτυρον καὶ τὸ ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον.

ΓΑΜΒΕΤΤΑΣ Λέων. — Εἰς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους Γάλλους πολιτευτὰς ρήτορας καὶ Προέδρους τῆς Δημοκρατίας, γεννηθεὶς τῷ 1838 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1882 ἐκ τραύματος τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἐκ χειρὸς παλαιᾶς του ἐρωμένης.

ΓΑΜΟΣ. — Εἰς τὸν ἄνδρα ἐπιτρέπεται ὁ γάμος ὅταν συμπληρώσῃ τὸ 14ον ἔτος, εἰς τὴν γυναῖκα τὸ 12ον. — Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία καθιέρωσε τὴν *μονογαμίαν*. Κοινὴ εἰς τὰς λοιπὰς θρησκείας εἶνε ἡ σύζευξις μετὰ πολλῶν γυναικῶν (Μωαμεθανοὶ κ.τ.λ.) σπανία δὲ ἡ σύζευξις μετὰ πολλῶν ἀνδρῶν μίᾳ καὶ τῆς αὐτῆς γυναικὸς (Θιβετ., Ἀνάμ κ.τ.λ.). — Ὁ γάμος ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς ἰδικῆς μᾶς ἐκκλησίας: Μεταξὺ ἀνιόντων καὶ κατιόντων παντὸς βαθμοῦ. Μεταξὺ ἀδελφῶν, ἔστω καὶ ἑτεροθαλῶν καὶ τῶν ἐξ υἰοθεσίας ἐν' ὅσῳ διαρκεῖ αὐτὴ. Εἰς τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς μέχρι τοῦ βου βαθμοῦ συμπεριλαμβανομένου. Πατὴρ καὶ υἱοῦ μὲ δύο ἀδελφὰς ἢ δύο ἀδελφῶν μὲ δύο ἀδελφὰς καὶ τᾶνάπαλιν. Ἐπίσης ὁ δεύτερος γάμος μετ' ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς τοῦ πρώτου ἢ τῆς πρώτης συζύγου. Μεταξὺ ἀναδόχου καὶ ἀναδεκτῆς ἢ ἀναδεκτοῦ ἢ κηδεμόνος καὶ κηδεμονευομένης. Ἐπίσης ὁ γάμος ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἱερωμένους ἀπὸ τοῦ διακόνου καὶ ἄνω. — Διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς ἀπαιτεῖται ἄδεια, ἀλλὰ ἡ παράλειψις αὐτὴ δὲν ἀποτελεῖ κώλυμα γάμου, συνεπάγεται μόνον τὴν ποινικὴν τιμωρίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς συντάξεως ἀπὸ τὴν γυναῖκα κ.τ.λ.

ΓΑΝΔΗ. — Μεγάλῃ πόλις τοῦ Βελγίου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σκάλδιος μὲ λαμπρὰ βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα,

πανεπιστήμιον, ἀκαδημίαν τῶν καλῶν τεχνῶν, τεχνικὰς σχολὰς, ὀχυρώματα ἄριστα καὶ 140,000 κατ.

ΓΑΝΩΜΑ. — Ἀφοῦ πρῶτον καθαρισθοῦν ἐντελῶς τὰ ἄγγεϊα τὰ θερμαίνουσι, ρίπτουσι ἐντὸς αὐτῶν *ρητήρη* καὶ χύνουσι ἀναλελυμένον καλαΐ τὸν ὁποῖον ἐξαπλώνουσι, διὰ στυππίου, καθ' ὅλα τὰ μέρη αὐτῶν.

Διὰ τὰ σχετικῶς πολυτιμώτερα σκεύη, μεταχειρίζονται καλῶς καθαρὸν. Συνήθως ὅμως ἀναμιγνύουσι αὐτὸ μὲ μόλυβδον, 25 ἕως 50 τοῖς ἑκατὸν διότι τότε τὸ γάνωμα εἶνε εὐκολώτερον. Τοῦτο ὅμως εἶνε ἐπικίνδυνον πολλάκις, διότι πολλὰ φαγητὰ περιέχουσι οὐσίας αἱ ὁποῖαι εἰμποροῦσι νὰ διαλύσουσι μέρος τοῦ μόλυβδου καὶ νὰ γίνουσι δηλητηριώδεις.

ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ. — Προοδευτικὴ κωμόπολις τῆς Μεσσηνίας, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Πλαταμῶδους. Ἀπέχει 1 ὥραν ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἔχει μεγάλην δεξαμενὴν, ἀλλὰ δρόμους στενοὺς καὶ 5.600 κατ. ἀσχολουμένους ἰδίως εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν σταφιδοφυτείαν.

ΓΑΡΔΕΛΙ. — Ὄρατον πτηνὸν τοῦ κλουβίου, ἔχον τὴν κεφαλὴν κόκκινην καὶ τὰ πτερὰ στακτοκίτρινα. Τρέφεται μὲ καννάβι καὶ κεχρί, κελαδεῖ ὠρατὰ καὶ ζῆ 10 ἕως 15 ἔτη.

Γαρδέλλι.

ΓΑΡΙΒΑΛΔΗΣ. — Περίφημος Ἴταλὸς πατριώτης. Ἐγεννήθη τῷ 1807 κατηγορηθεὶς δὲ ὡς συνωμότης ἐπειδὴ ἐπέδιωκε τὴν ἔνωσιν τῆς Ἰταλίας, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ὅπου ἐπανῆλθε τῷ 1848 καὶ εὗρεν αὐτὴν εἰς δεινὰς ταραχὰς. Ἐπολέμησεν ὡς στρατηγὸς τῆς Ρωμαϊκῆς Δημοκρατίας κατὰ τῶν Γάλλων καὶ τῶν Αὐστριακῶν. Ἐφυγε κατόπιν εἰς τὴν Ἀμερικὴν, καὶ πλουτίσας ἐκεῖ ἐπέστρεψε καὶ ἠγόρασε πολλὰς ἐκτάσεις τῆς νήσου Καπρέρας ὅπου διέμεινε μέχρι τοῦ 1859, ὅτε ἔγεινε στρατηγὸς τῆς Σαρδηνίας καὶ ἐπολέμησε τοὺς Παππικοὺς. Ἐγένετο τότε κύριος τῆς Σικελίας καὶ ἀνεκνήρυχθη *δικτάτωρ* τῆς Νεαπόλεως μέχρις οὗ ἀνηγορεύθη **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ** «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 21

βασιλεύς ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουήλ. Ἀποβλέπων τότε εἰς τὴν ἑνωσιν ὅλης τῆς Ἰταλίας, ἐπεχείρησε νὰ καταλάβῃ τὴν Ρώμην ἀλλ' ἐνίκηθη ἀπὸ τὸν στρατὸν τοῦ Τουρίνου καὶ ἐφυλακίσθη. Μετὰ τοῦτο τυχῶν χάριτος ἐπέστρεψεν εἰς Καπρέραν. Τῷ 1867 ἐνίκησε πάλιν τὸν παπικὸν στρατὸν, ἐνίκηθη ὅμως ἀπὸ τοὺς Γάλλους τῆς κατοχῆς. Εἰς τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870 ἐπολέμησεν ὑπὲρ τῶν Γάλλων τῷ δὲ 1874 ἐξελέχθη βασιλεὺς ἐν Ρώμῃ. Ἀπέθανε τῷ 1882.

ΓΑΡΟΥΦΑΛΟΝ. — Φυτεύεται εἰς κήπους καὶ γλάστρας, διὰ σπόρου συλλεγομένου ἐκ τῶν μονῶν ἀνθῶν. Σπείρεται τὴν ἀνοιξιν εἰς λεπτοτάτην γῆν, συγκειμένην ἐκ μυρικοχώματος, ἄμμου καὶ χωνευμένης κοπριάς. Μεταφυτεύεται δὲ ἀφ' οὗ ἀποκτήσῃ 6 μέχρι 8 φύλλα, εἰς γλάστρας. Πολλαπλασιάζεται καὶ διὰ καταβολᾶδων καὶ μοσχευμάτων. Πρὶν ἀρχίσωμεν τὸ καταβολίασμα, διακόπτωμεν τὸ πότισμα διὰ νὰ τρυφεράνουν οἱ κλώνοι καὶ γίνονται εὐλύγιστοι, καθαρίζομεν τὸ κάτω μέρος αὐτῶν ἀπὸ τῶν φύλλων, κόπτομεν ὀριζοντίως τὸν κατώτερον κόμβον μέχρι τοῦ μέσου καὶ ἐκ τῆς ἐγκοπῆς ταύτης προχωροῦντες πρὸς τὰ ἄνω, σχίζομεν τὸν κλῶνον προσέχοντες νὰ μὴ κοπῇ ὅλως διόλου. Τὸ κοπὲν μέρος ἐξ οὗ θὰ ἀναβλαστήσουν αἱ νέα ρίζαι τὸ παραχῶνομεν πατοῦντες τὸ χῶμα ἐλαφρᾶ. Ποτίζομεν τότε τὴν γαρούφαλέαν συχνὰ καὶ ἀφοῦ ριζώσῃ ἢ καταβολάδα, τὴν ἀποχωρίζομεν ἀπὸ τῆς μητρῆς τῆς καὶ τὴν φυτεύομεν εἰς νέαν γλάστραν. Τὸ διὰ μοσχευμάτων φύτευμα εἶνε εὐκολώτερον, καὶ γίνεται τὸν Δεκέμβριον καὶ Ἰανουάριον. Καλὸν εἶνε εἰς τὴν ρίζαν τοῦ κλωναρίου νὰ ρίπτονται 3—4 κόκκοι κριθῆς.

ΓΑΣΤΟΥΝΗ. — Κωμόπολις τῆς Ἠλείας. Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἦτο μεγάλη, ἀλλὰ τῷ 1825 ἐκηρμηνίσθη ἀπὸ τοὺς Λαλιώτας. Ἀπέχει 2 1/2 ὥρας ἀπὸ τὸν Πύργον καὶ ἔχει Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 2000 κατ. ἀσχολουμένους κυρίως εἰς τὴν σταφιδοφυτείαν καὶ τὸ ἐμπόριον.

ΓΑΣΤΡΙΚΗ. — Ἐνίοτε ἢ μεταβολὴ τοῦ καιροῦ, ἢ δυσκολοχώνευτος τροφή, αἱ ζῶνται συγκινήσεις καὶ αἱ ἀπασχολήσεις

τοῦ πνεύματος, φέρουν μίαν ἀδιαθεσίαν ἢ ὁποία ἔχει συμπτώματα, γλῶσσαν ἀκάθαρτον καὶ πικράν, ἀποστροφὴν πρὸς τὰς τροφὰς καὶ τὸν οἶνον, πονοκέφαλον, τὰσιν πρὸς ἑμετὸν καὶ ἐλαφρότατον πυρετόν. εἶνε δὲ ἀπλῶς μία κακοστομαχία τὴν ὁποίαν κοινῶς ὀνομάζουσι ἐλαφρὰν γαστρικήν. Ὅταν ὅμως τὰ συμπτώματα γίνονται ζῶντοτερον τότε ἀνάγκη ἰατροῦ διότι εἶνε γαστρικὸς πυρετός.

Θεραπεία. Εἰς τὰς ἐλαφρὰς περιστάσεις ἢ θεραπεία συνίσταται εἰς ἀπλὴν δίαιταν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, εἰς τὴν χρῆσιν ὡς λεμονιάδας, πορτοκαλιάδας κ.τ.λ. εἰς τὴν λήψιν κλύσματος καὶ ἂν ἦνε ἀνάγκη ἐνὸς ἐλαφροῦ καθαρσίου.

ΓΑΤΑ. — Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας δὲν ἐγνώριζον τὴν γάταν ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς μετεχειρίζοντο τὰς *ρυφίτσας*. — Ἡ γάτα ἂν καὶ εἶνε ζῶον ἀγαπῶν τὴν ἡσυχίαν καὶ σχεδὸν τὴν καλοπέρασιν, ἐν τούτοις πολὺ εὐκόλως ἐπανερχεται εἰς τὴν ἀγρίαν κατάστασιν ὅταν δὲν ἀπολαμβάνει ἀρκετὰς περιποιήσεις ἀπὸ τὸν αὐθέντην τῆς. Εἶνε πάντοτε πονηρὰ καὶ ἀνεπίδεκτος ἀσκήσεως, διότι δὲν δέχεται οὐδεμίαν βίαν. Ζῆ 10 ἕως 15 ἔτη, κυφορεῖ ἐπὶ 55 ἡμέρας καὶ γεννᾷ 4 ἕως 6 γατάκια. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ τὰς ἀφίνομεν μόνως μέσα εἰς δωμάτια ὅπου κοιμῶνται ἰήπια διότι εἰμποροῦν νὰ κοιμηθῶν ἐπάνω εἰς τὸ στήθος των καὶ νὰ ἐπιφέρουν εἰς αὐτὰ τὸν θάνατον. Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι τὴν γάταν τὴν ἑθεώρουσαν ἱερὸν ζῶον.

ΓΑΥΡΙΟΥ δῆμος — Ἐπαρχ. Ἄνδρου, πρωτ. Γαύριον, 9 χωρία, 1 μονή, 3000 κατ.

ΓΕΑΝΘΡΑΚΕΣ. — Τὰ κάρβουνα αὐτὰ ἐξάγονται ἀπὸ τὴν γῆν, ὀνομάζονται δὲ καὶ *λιθάνθρακες* καὶ περιέχουν 75 ἕως 90 τοῖς 100 καθαρὸν κάρβουνον ἀνάμικτον μὲ ἀλλας ὕλας,

Γάτα ἢ γαίοντος

αί ὁποῖαι ἂν θερμανθοῦν ἀρκετὰ, σχηματίζουν τὸ φωταέριον ἢ γκαζ. Οἱ γεάνθρακες ἐσχηματίσθησαν ἀπὸ δάση τὰ ὅποια πρὸ χιλιάδων αἰῶνων ἐχώθησαν ἢ ἐβυθίσθησαν μέσα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐκεῖ ἐχώνευσαν. Τὰ περισσότερα καὶ καλλίτερα ἀνθρακωρυχτεῖα ἔχει ἡ Ἀμερική, ἔπειτα δὲ ἔρχονται, ἡ Ἀγγλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Πρωσσία καὶ ἡ Γαλλία. Οἱ δὲ ὀρυκτοὶ ἀνθρακες οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶνε ἀκριβῶς λιθάνθρακες, ἀνήκουν εἰς νεωτέρας ἐποχὰς καὶ ὀνομάζονται νεάνθρακες καὶ λιγγίται.

GENEVH. — Ἡ σπουδαιότερα πόλις τῆς Ἑλβετίας. Κεῖται εἰς τὰ παράλια τῆς θαυμασίας λίμνης τῆς Γενεύης τὴν ὁποίαν διασχίζει ὁ ποταμὸς Ροδανός, εἶνε δὲ πρωτεύουσα τοπαρχίας καὶ ἔχει μέγιστα βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα, λαμπρὰ ὄχυράματα, μεγαλοπρεπῆ μέγαρα καὶ ναοὺς, ἀκαδημίαν καὶ πανεπιστήμιον ἀπὸ τὰ ἄριστα τῆς Εὐρώπης, μουσεῖον, ἀστεροσκοπεῖον, βοτανικὸν κήπον, θαυμασία προάστεια καὶ 70,000 κατ.

GENITSAPOI. — Τουρκικὰ τάγματα ἀπὸ χριστιανοὺς ἐξισλαμιζομένους. Ἰδρύθησαν τῷ 1329, ἀλλ' ἔνεκα τῶν φοβερῶν ταραχῶν τῶν ὁποίων ἐγένοντο προκαίτια, κατορθώσαντα καὶ αὐτὴν τὴν ἐκθρόνισιν σουλτάνων, κατηργήθησαν τῷ 1826.

GENNAΔΙΟΣ. — Ἑλλήν λόγιος ὑπερανθρώπως ἐργασθεὶς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Σηλύβριαν τῆς Θράκης τῷ 1786 καὶ ἀπέθανεν ἐκ χολέρας τῷ 1854 ἐν Ἀθήναις.

GENOVA. — Μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας πόλεις τῆς Ἰταλίας. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἡ Γένοβα ἦτο πρωτεύουσα μεγάλης θαλασσίας δυνάμεως ἡ ὁποία μόνην τὴν Βενετίαν, ἔχει συναγωνιστριαν. Σήμερον ἔχει λαμπρὸν λιμένα, πολεμ. ναύσταθμον, ὄχυράματα, μεγάλα βιομηχαν. καταστήματα, ἐμπόριον ἐκτεταμένον, θαυμασίας ὁδοὺς καὶ οἰκοδομὰς ἔνεκα τῶν ὁποίων ὀνομάσθη ὑπερήφανος, λαμπροὺς κήπους καὶ περιπάτους, ἄριστα φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα, πανεπιστήμιον, ναυτικὰς

καὶ ἐμπορικὰς σχολὰς, πολυτεχνεῖον, ἀκαδημίαν τῶν καλῶν τεχνῶν, τέσσαρας βιβλιοθήκας καὶ 190,000 κατ.

GERANION. — Τὰ ἐν Ἑλλάδι κοινότερα εἶδη αὐτοῦ εἶνε τὸ εὐώδες, τὸ ὁποῖον κάμνει ἄνθη ἰώδη καὶ ἄοσμα, φύλλα δὲ με σχῆμα καρδίας καὶ εὐώδη, καὶ τὸ πορφυρόχρουν οὔτινος τὰ μὲν φύλλα εἶναι χνουδωτὰ καὶ βαρύσομα, τὰ δὲ ἄνθη πορφυρᾶ. Φυτεύεται με σπόρους ἢ καταβολάδας καὶ θέλει χῶμα φουσκισμένον καὶ προφύλαξιν ἀπὸ τὸ κρύον.

GERBINOΣ. — Ἐξοχος Γερμανὸς ἱστορικὸς καὶ καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ἀϊδελβέργης, ἐγεννήθη τῷ 1805, ἔγραψε πλεῖστα λαμπρὰ συγγράμματα, τὴν ἱστορίαν τῆς Γερμανικῆς ποιήσεως καὶ ἄλλα. Ἀπέθανε τῷ 1871

GERMANIA. — Μεγάλη μοναρχία τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης. Τὰ βόρεια σύνορά της σχηματίζει ἡ Γερμανικὴ καὶ ἡ Βαλτικὴ θάλασσα κατὰ τι δὲ καὶ ἡ Δανία, πρὸς ἀνατολὰς συνορεύει μετὴν Ρωσσίαν, πρὸς μεσημβρίαν μετὴν Αὐστρίαν καὶ Ἑλβετίαν καὶ πρὸς δυσμὰς μετὴν Γαλλίαν, τὸ Βέλγιον καὶ τὴν Ὀλλανδίαν. — Ἐκτασις 540,594 τετραγ. χιλίωμ. Κάτοικοι 50 ἑκατομμύρια. — Μέχρι τοῦ 1874 ἡ Γερμανία ἦτο διηρημένη εἰς πολλὰ μικρὰ κράτη, τὰ ὅποια ἠνώθησαν τότε ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Πρωσσίας. Σπουδαιότερα τῶν κρατῶν τούτων εἶνε τὰ βασιλεία τῆς Πρωσσίας, Βαυαρίας, Σαξωνίας καὶ Βυρτεμβέργης καὶ τὸ μέγα δουκάτον τῆς Βάδης. Ἡ Γερμανία κατὰ τὰ 4)5 εἶνε πεδινή, ἔχουσα πρὸς νότον τὰς Ἑλβετικὰς Ἀλπεις καὶ τὰ βουνὰ τῆς Βοημίας καὶ Μοραβίας (Σουδητία, Γιγάντεια κ.τ.λ.) εἰς δὲ τὸ κέντρον τὸν Θουρὺγγιον Δρυμόν καὶ τὸν Μέλανα εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ ἀπὸ τὸν ὁποῖον πηγάζει ὁ ποταμὸς Δούναβις. Αἱ μεγάλαι αὐτῆς πεδιάδες βρέχονται ἀπὸ τὰ νερά πολυαριθμῶν ποταμῶν τοῦ Ρήνου, τοῦ Ἀλβίου, τοῦ Ὀδερ, τοῦ Βιστούλα κ.τ.λ.

Γεράνιον

Τὸ ἔδαφος αὐτῆς δὲν εἶνε παντοῦ πολὺ εὐφορον, ἀλλ' ἡ γεωργία ἀνεπτύχθη θαυμασίως, ἡ δὲ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριόν της τὴν κατατάσσουσιν μεταξὺ τῶν πρώτων ἔθνων τοῦ κόσμου. Μεταλλεῖα πλουσιώτατα, σιδήρου, τζιγκου, μολύβδου, πετρελαίου κ.τ.λ. Οἱ πλείστοι τῶν κατοίκων της εἶνε Διαμαρτυρόμενοι Λουθηρανοί, ἡ δὲ παιδεία εἶνε τὰ μέγιστα ἀνεπτυγμένη. Κλίμα μᾶλλον ψυχρόν. Ἡ Γερμανία ἔχει τὸν καλλίτερον στρατὸν τῆς Εὐρώπης, ἐν πολέμῳ 4,200,000 μετὰ τῆς ἔθνοφυλ. καὶ 94,000 ἵπποι, ὁ δὲ στόλος της ἀριθμεῖ 80 πλοῖα μὲ 18,000 ἄνδρας καὶ τὸ ἐμπορικὸν της ναυτικὸν ἐξισοῦται μὲ τὸ τῆς Γαλλίας. Προϋπολογισμός: 1,107 ἑκατ. μάρκα. Χρέος 1,293 ἑκατ. μάρκα.— Σιδηρόδρομοι: 43,000 χιλιόμε. Τηλέγραφοι: 352,000. χιλιόμε.— Πρωτεύουσα Βερολίνον.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ. — Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Δημητσάναν τῷ 1771, εἶναι δὲ εἰς ἀπὸ τοὺς μᾶλλον ἐργασθέντας πρὸς ἀπολευθέρωσιν τοῦ ἔθνους του, πρῶτος αὐτὸς ὑψώσας τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὰ Καλάβρυτα. Ἀπέθανεν ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1826.

ΓΕΡΟΝΘΡΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχ. Λακεδαιμόνος, πρωτ. Γεράκι, 3 χωρία, 2850 κάτ.

ΓΕΩΜΗΛΑ ἢ ΠΑΤΑΤΑΙΣ. — Ἐν ἀπὸ τὰ ὠφελιμώτερα καὶ θρεπτικώτερα φυτικὰ προϊόντα. Τὰ γεώμηλα ἀπαιτοῦν γῆν καλὰ φουσκισμένην καὶ σκαμμένην. Φυτεύονται εἰς τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος ἢ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου ἐνὶ ὄσιν λάκκων 8 δακτύλων βάθος, ἀκόμη δὲ βαθύτερα καὶ ἀραιὰ ὅταν ὁ τόπος εἶνε ἀμμώδης. Φυτρώνουν δὲ ὄχι μόνον τὰ ἀκέραια ἀλλὰ καὶ τὰ κομμάτια τῶν γεωμήλων, ἀρκεῖ νὰ ἦνε παχέα καὶ νὰ ἔχουν ἀπὸ 2 μᾶτια. Ἄμα φυτρῶσουν καὶ λάθουν ὕψος 5 ἢ 6 δακτύλων σκαλίζονται διότι θέλουν χῶμα πολὺ μαλακόν, ἄμα δὲ ἀρχίσουν νὰ φουσκῶνουν τὰ παραχῶνουν δύο ἢ καὶ τρεῖς φορές κάθε 15 ἢ 20 ἡμέρας. — Ἡ πατάταις εἶνε γινομένης ὅταν κιτρινίσουν τὰ φύλλα των καὶ ραγίσουν αἱ φλοῦδαι. Τὰ γεώμηλα εἰμποροῦν

νὰ καλλιεργηθοῦν καὶ μέσα εἰς ὑπόγεια διότι δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἡλίου. — Διὰ νὰ διατηροῦνται πρέπει νὰ στεγνώνωνται καλά, νὰ καθαρίζωνται ἀπὸ τὰ βλαμμένα καὶ νὰ τοποθετοῦνται εἰς μέρος ὅπου δὲν θὰ προσβάλλωνται ἀπὸ ἀέρα, πάγον, καύσωνα ἢ ὑγρασίαν. Ὀφελοῦν πολὺ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ διαβήτην.

ΓΕΩΡΓΙΑ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασις 154,300 τετ. χιλιόμε. Πληθυσμὸς 2 ἑκατομ. ἐξ ὧν 900,000 μαῦροι. Κλίμα γλυκὺ ἀλλὰ νοσηρὸν εἰς πολλὰ μέρη ἀπὸ τὰ ἐκτεταμένα βάλτα. Προϊόντα βάμβαξ, ὄρυζιον, ἀραβόσιτος, καπνὰ, λινάρι, ζαχαροκάλαμα, μέγιστα δάση. — Ἐχει Βουλὴν καὶ Γερουσίαν, ὁ δὲ διοικητὴς ἐκλέγεται κατὰ διετίαν. Πρωτεύουσα: Ἀτλάντα. Χρέος: 8,734,000 δολλάρια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'. Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων. — Ὁ σήμερον κατέχων τὸν Ἑλλήν. θρόνον ἐγεννήθη τῷ 1845 ἐν Κοπεγχάγῃ καὶ εἶνε δευτερότοκος υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Δανίας. Ἐγεννε τῇ 18 Μαρτίου 1863, εἰσήλθε δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας τῇ 18 Ὀκτωβρίου μετὰ τοῦ συμβούλου του κόμητος Σπόνεκ. Ἐνυμφεῦθη τῷ 1867 καὶ ἀπέκτησε τὸν διάδοχον Κωνσταντῖνον τῇ 21 Ἰουλίου 1868.

Γῆ τοῦ ΠΥΡΟΣ. — Ὑγρὰ καὶ ψυχροτάτη ἔκτασις κατέχουσα τὰ μεσημβρινώτατα τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἀντικρὺ τοῦ νοτίου Πόλου. Εἶνε κατὰ τὸ 1)3 μεγαλειτέρα τῆς Ἑλλάδος, ἔχει ἀφθονίαν φαλαινῶν, ἀλλὰ στερεῖται πάσης βλαστήσεως. Οἱ Ἄγγλοι ἔχουν ἐδῶ τὴν στρατιωτικὴν ἀποικίαν Χοππάρο μὲ 400 στρατιώτας.

ΓΙΑΟΥΡΤΙ. — Βράζουν τὸ γάλα, ἰδίως πρόβειον, κατόπιν τὸ κρῖνον νὰ κατέλθῃ μέχρι 45 βαθμῶν θερμότητος. Προσθέτουν τότε τὴν μαγρὰν ἢ πυτιάν, καὶ τὸ σκεπάζουν καλὰ ἕως οὗ παγῶσῃ καὶ πήξῃ σιγὰ σιγὰ.

ΓΙΑΠΡΑΚΙΑ. — Λαμβάνομεν τρυφερὰ κληματόφυλλα, τὰ ζεματίζομεν καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ κρυώσουν, ἐτοιμάζομεν ἀφ' ἐτέρου κημῶν εἰς τὸν ὅποιον προσθέτομεν ὀλίγον ὄρυζιον, ἄλας, πιπέρι,

βούτυρον, ζωμόν, ἐν κρομμύδιον ὀλίγον ἄνηθον καὶ ἀφοῦ κόψωμεν τὰ κοτσάνια τῶν φύλλων, τυλίσομεν εἰς αὐτὰ τὸν κημᾶν καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὴν κατσαρόλαν, προσθέτομεν ἐπ' αὐτῶν ὀλίγον βούτυρον καὶ ὕδωρ, τὰ σκεπάζομεν μὲ πιάτον καὶ μὲ τὸ καπάκι τῆς κατσαρόλας καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν. Ἔχομεν κατόπιν ἔτοιμον αὐγολέμονον μὲ τὸ ὅποσον περιχύνομεν τὰ γιαπράκια.

ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ. — Φοβερόν φρούριον εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Ἰσπανίας ἀπέναντι τῆς Ἀφρικῆς, ἀνήκον εἰς τοὺς Ἄγγλους. Λιμὴν ἐλεύθερος μὲ μέγα ἐμπόριον. Ἡ πόλις εἶνε ἀκανόνιστος καὶ ἔχει 20.000 κατ.

ΓΙΟΥΒΑΡΛΑΚΙΑ. — Προσθέτομεν εἰς τὸν κημᾶν φιλοκομμένον κρομμύδιον, ὀλίγον ὀρύζιον, ἄλας, βούτυρον καὶ αὐγόν, τὰ ζυμώνομεν ἐλα ὀμοῦ καὶ τὰ τυλίσομεν μὲ φιλοκομμένον μαϊδανόν. Προσθέτομεν ὀλίγον βούτυρον, ζωμόν καὶ τομάταν, καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ ψηθῶν. Τὰ γιουβαρλάκια γίνονται καὶ γυμνά.

ΓΙΟΥΡΓΕΒΟΝ. — Πόλις τῆς Ρωμανίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Δουνάβεως, μὲ λοιμοκαθαρτήριον καὶ 20,000 κατ. Λιμὴν τοῦ Βουκουρεστίου μὲ ἀξιόλογον ἐμπόριον.

ΓΚΑΙΤΕ. — Ὁ μέγιστος γερμανὸς ποιητής. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Φραγκφούρτην τῷ 1749. Ἐσπούδασε Νομικὴν, αἰσθητικὴν καὶ ὠραίας τέχνας. Ἐγράψε πλεῖστα ποιήματα, δράματα, διηγήματα, φυσιολογικὰ συγγράμματα θαυμάσια καὶ ἀπέθανε τῷ 1832. Πασίγνωστον ἐκ τῶν ἔργων του εἶνε ὁ «Φάουστ».

ΓΚΙΑΦΟΡΔ Κόμης. — Εἰς ἀπὸ τοὺς ἐνθερμότερους ἄγγλους φιλέλληνας. Ἐπεσεκίθη πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἔγεινε δὲ καὶ ὀρθόδοξος. Ὡς Κυβερνήτης τῆς Κερκύρας τῷ 1820 ἱδρυσεν τὴν Ἰόνιον Ἀκαδημίαν, ἀπέθανε δὲ τῷ 1827.

ΓΚΟΥΝΩ. — Ἐξοχος Γάλλος μουσικός. Τὸ πρῶτον του μελόδραμα «Σαπφώ» ἀπέτυχεν, ἀλλ' ἔθαυμάσθη εἰς τὸν «Φάουστ» τὴν «Μιρέιλ», τὸν «Ρωμαίων καὶ Ἰουλιέτταν» κ.τ.λ.

ΓΛΑΔΣΤΩΝ. — Ἐξοχος Ἄγγλος πολιτευτής καὶ εἰς ἀπὸ

τοὺς διασημοτέρους τοῦ κόσμου ὄλου. Ἐγεννήθη τῷ 1809 καὶ εἶνε υἱὸς ἐμπόρου ἐκ Λίβερπουλ. Φιλέλληνας εἰς ἄκρον, ἐνασχολεῖται καὶ εἰς τὰ γράμματα, γράψας Ἑλλην. Ἀρχαιότητος κ.τ.λ.

ΓΛΑΣΚΟΒΗ. — Μεγίστη πόλις τῆς Σκωτίας ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κλύδη. ἔχει μέγιστον ἐμπόριον, θαυμάσια βιομηχανικὰ καταστήματα, λαμπρὰς οἰκοδομὰς, θέατρον, μεγαλοπρεπεῖς ἐκκλησίας, ἐμπορικὰς σχολὰς, φρενοκομεῖον ἀριστον, περιφήμους γερύρας, πανεπιστήμιον, μουσεῖα, νομισματοθήκην, βιβλιοθήκην, πολύτιμον ἀστεροσκοπεῖον, βοταν. κήπον, καὶ 550.000 κατ.

ΓΛΑΣΣΟΝ ἀπὸ κρέας. — Λάβετε ζωμόν παχύν, θέσατέ τον εἰς σιγανὴν φωτιὰν καὶ ἀφήσατέ τον νὰ δέσῃ πολὺ. Προσθέσατε αὐγολέμονο.

Γλάσσον σαρακοστιαρὸ. Λάβετε ζωμόν ἀπὸ ρίζαις καὶ δέσατε ὀλίγον. Προσθέσατε ὀλίγον λεμόνι κτλ. — Ἀπὸ ζωμόν ψαριῶν κατασκευάζεται ἐπίσης ὠραῖον γλάσσον.

ΓΛΥΚΕΡΙΝΗ. — Ἡ γλυκερίνη εἶνε ἡ ἐνυπάρχουσα εἰς τὰ ἔλαια γλυκερὰ οὐσία. Μεταχειρίζονται αὐτὴν ἐξωτερικῶς πρὸς θεραπείαν τῶν ἀσθενειῶν τοῦ δέρματος. — Διὰ πλύσεις πρέπει νὰ ἐνώνωμεν.

Διττοβορικῆς σόδας	γρ. 3
καὶ Γλυκερίνης	» 125

Πλεῖστοι χειροῦργοι διάσημοι μεταχειρίζονται τὴν γλυκερίνην κατὰ τὴν ἐπίδεσιν τῶν πληγῶν. Ἐσωτερικῶς δίδεται μόνον εἰς κλύσματα. — Ἡ καλὴ γλυκερίνη εἶνε διαφανής, μόλις ξανθίζει καὶ δὲν μυρίζει καθόλου.

ΓΛΥΚΟΡΙΖΑ — Θέλει γῆν ἀμμώδη, καλὰ φουσκισμένην καὶ σααμμένην. Φυτεύεται διὰ παραφυάδων τὸν Ἀπρίλιον, σκαλιζέται δὲ ἐπὶ τρία ἔτη καὶ παραχώνεται. Ζῆ 4 ἕως 6 ἔτη. Τὸ ζουμί της εἶνε καταλληλότατον διὰ γαργάρας. Χρησιμεύει καὶ εἰς πολλὰς ἀσθενείας.

ΓΛΥΠΙΑΣ δῆμος. — Ἐπαρχ. Κυνουρίας, πρωτ. Δολιανὰ, 4 χωρία, 1600 κατ.

ΓΛΩΣΣΑ ΒΩΔΙΝΗ à λ' *έκαρλάτ*. — Λαμβάνομεν γλώσσαν βωδινήν, τὴν ὁποίαν διατηροῦμεν ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας διὰ νὰ γίνῃ τρυφερά, τρίβομεν κατόπιν αὐτὴν μὲ ἀλάτι καὶ τὴν ἀφίνομεν 8 ἡμέρας· Βράζομεν μετὰ ταῦτα αὐτὴν, ἀφοῦ δὲ κρυώσῃ, τὴν κόπτομεν εἰς φέτας καὶ τὴν σερβίρομεν κρύαν μὲ ὀλίγον κρεσσὸν καὶ ζελέ.

ΓΛΩΣΣΑΙ εἰς τὸ πιάτο. — Χαράσσομεν τὰς γλώσσας εἰς τὴν πλάτην καὶ ἀφαιροῦμεν τὸ κόκκαλο. Θέτομεν κατόπιν χόρτα βουτυρωμένα, λιώνομεν βούτυρον μέσα εἰς πιάτον καὶ θέτομεν ἐντὸς αὐτοῦ τὰς γλώσσας, τὰς ὁποίας ἀλείφομεν μὲ βούτυρον καὶ τὰς κοκκινίζομεν μὲ ξηρὸν κοπανισμένον ἄρτον, ὀλίγον ἄλας καὶ ξυμένον μοσχοκάρυδον, κατόπιν ρίπτομεν ὀλίγον λευκὸν οἶνον καὶ ζωμὸν καὶ τὰς ψήνομεν προσθέτοντες φωτιᾶν καὶ ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος.

ΓΛΩΣΣΑΙ τηγανίται. — Τὰς μουσχεύομεν εἰς ὀλίγον γάλα, τὰς περνῶμεν εἰς τὸ ἄλευρον καὶ τὰς τηγανίζομεν μὲ βούτυρον. Κατόπιν προσθέτομεν λεμόνι.

ΓΛΩΣΣΑΙΣ (ψάρι). — Χαράττομεν τὴν γλώσσαν ὀλίγον εἰς τὸ κεφάλι καὶ τραβοῦμεν τὸ δέριμα, ἀφαιροῦμεν τὰ φιλέτα ἀπὸ τὰ κόκκαλα καὶ κόπτομεν ὀλίγον ψιλὸν κρομμύδιον, τὸ ὅποτον βράζομεν, προσθέτομεν κατόπιν τὴν γλώσσαν ἀλατισμένην, ὀλίγον οἶνον λευκὸν καὶ ὀλίγον βούτυρον καὶ τὰ ψήνομεν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Μὲ τὸν ζωμὸν τῆς γλώσσης ἀνακατώνομεν ἕνα κρόκον αὐγοῦ, λεμόνι, τομάταν καὶ πιπέρι καὶ στέλλομεν τὸ ὄλον εἰς τὸν φούρνον.

ΓΛΩΣΣΗΣ δῆμος. — Ἐπαρχ. Σκοπέλου, πρωτ. Πλατάνα, 4 χωρία, 2 μοναί, 1370 κατ.

ΓΟΒΗ. — Μεγίστη ἔρημος τῆς Κίνας σκεπασμένη ἀπὸ ἄμμον καὶ ἐντελῶς γυμνὴ ἀπὸ δένδρα καὶ φυτά. Νερά σχεδὸν διόλου· θερμοκρασία μεγίστη, ἕκτασις εἰκοσαπλασία περίπου τῆς Ἑλλάδος.

Κινέζος
κρατῶν Γόγγον. τὰς μεγαλειτέρας, ἐμπορικωτέρας καὶ ὠραιοτέρας πόλεις τῆς Σουηδίας, μὲ πολυτεχνεῖον, ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν, ναυτικὴν σχολὴν, ἀκμαίαν βιομηχανίαν καὶ 80,000 κ.

ΓΟΜΦΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχ. Καρδίτσης, πρωτ. Μουζάκι, 11 χωρία, 3 μοναί, 5,900 κατ.

ΓΟΝΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχ. Τυρνάβου, πρωτ. Δερελῆ, 5 χωρία, 2000 κατ.

ΓΟΡΓΙΑΣ. — Περὶφημος Ἕλλην ρήτωρ καὶ σοφιστὴς ἀπὸ τὴν Σικελίαν, σύγχρονος τοῦ Σωκράτους. Ἐσώθησαν δύο μόνον λόγοι του.

ΓΟΡΙΛΛΑΣ. — Ὁ μεγαλιτέρος ἀπὸ ὄλους τοὺς πιθήκους (μαϊμούδες) εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἔχει δὲ φοβερὰν δύναμιν, ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶνε πολὺ μεγαλιτέρος ἀπ' αὐτόν. Ζῆ μέσα εἰς τὰ δάση καὶ εἶνε ἀγριώτατος, εἰμπορεῖ δὲ νὰ νικήσῃ καὶ λέοντα.

ΓΟΡΤΥΝΟΣ δῆμος. — Ἐπαρχ. Γορτυνίας, πρωτ. Καρύταινα, 17 χωρία, 5000 κατ.

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ. — Δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς. Ἐκτασις 125,100 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι

Γορίλλας

1 1)2 εκατομ. Πολλά βουνά και ήφαιστεια ὧν ὕψιστον ἡ Ἄγωνα. Ποταμοὶ μικροί, ἀλλὰ νερὰ ἄφθονα καὶ λίμναι μεγάλαι. Κλίμα ὑγιεινόν, προϊόντα· βαφικὰ ξύλα, καπνά, καφέ, κακάον, βάμβαξ, βανίλη, φυτὰ σπάνια. Ἐκτεταμένον ἐμπόριον καφέ, ἐκπαίδευσις μικρά. Σιδηρόδρ. 200 χιλίωμ. τηλεγρ. 3,500 χιλίωμ.— Πρωτεύουσα Γουατεμάλα με ὄραϊα κτίρια καὶ ἰσπανικὰ μνημεῖα, πανεπιστήμιον καὶ 75,000 κατ. ὧν οἱ πλείστοι Ἰνδοὶ καὶ μιγάδες.

ΓΟΥΪΑΝΗ.—Χώρα τῆς Ν. Ἀμερικῆς κτῆμα τῶν Ἄγγλων Ὀλλανδῶν καὶ Γάλλων. ἔχει βουνὰ ὑψηλὰ τὰ Τουμουκούμακα καὶ πολλοὺς ποταμοὺς γεμάτους ἀπὸ κροκοδείλους. Μεγαλειτέρα ἀποικία εἶνε ἡ Ἀγγλική, μεγαλειτέρα δὲ πόλις ἡ Γαλλικὴ Καυένη. Κλίμα νοσῶδες.

ΓΟΥΪΔΕΛΜΟΣ Α΄.—Ὁ πρῶτος αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ἐγεννήθη τῷ 1797 καὶ ὑπῆρξεν ὁ διοργανωτὴς τῆς Γερμανικῆς αὐτοκρατορίας τῇ βοήθειά τοῦ Βίσμακ. Ἀπέθανε τῷ 1888.
Γουλιέλμος Β΄. ὁ σημερινὸς αὐτοκράτωρ ὅστις ἀναδιωργάνωσε στρατιωτικῶς τὴν αὐτοκρατορίαν, ἀπέβαλεν ὁμῶς τῆς ὑπερσίας τὸν Βίσμαρχ τῷ 1890.

ΓΡΑΜΜΑΡΙΟΝ ἢ *Γράμμορ.*—Μέτρον βέρους τοῦ Γαλλικοῦ συστήματος, ἴσον περίπου μεῖν τρίτον δραμίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΝ.—Ἀντὶ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν νομικὴν ἐξήγησιν τοῦ γραμματίου, δίδομεν ἐνταῦθα τὸν τύπον τοιοῦτου εἰς διαταγὴν διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἐμπόρων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 1894

Διὰ δραχμὰς 300

Τὴν εἰκοστὴν Σεπτεμβρίου 1895 ὁμολογῶ καὶ ὑπόσχομαι νὰ πληρώσω εἰς τὸν *Λεῖνα* ἢ εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ τὰς ἄνω δραχμὰς τριακοσίας ἀντὶ ἰσοῦ ποσοῦ ληφθέντος εἰς ἐμπορεύματα.

(Θέσις ὑπογραφῆς).

ΓΡΑΝΑΔΑ.—Περίφημος Ἰσπανικὴ πόλις. Ἐπὶ Ἀράβων εἶχε 400,000 κατοίκους. Σήμερον ἔχει ἰσχυρὸν φρούριον, θαυμα-

σίαν τοποθεσίαν, λαμπρὰ ἀρχαῖα παλάτια, τὴν Ἀλάμβραν κτλ., πανεπιστήμιον καὶ 75,000 κατοίκους.

ΓΡΕΒΥ.—(1813—1891). Εἷς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους Προέδρους τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ρήτωρ καὶ πολέμιος δεινὸς τοῦ Ναπολέοντος.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὁ Ε΄.—Πατριάρχης. Ἐγεννήθη τῷ 1745 εἰς τὴν Δημητσάναν, ἀπεκεφαλίσθη δὲ τὴν 10 Ἀπριλ. 1821 εἰς Κων(πολιν κατηγορηθεὶς ὅτι εὕρισκετο εἰς μυστικὰς συνεννοήσεις καὶ ἐνεθάρρυνε τοὺς ἐπαναστατήσαντας Ἕλληνας.

ΓΡΙΒΑΣ.—ὑπὸ τὸ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶνε γνωστὴ πολεμικωτάτη Ἑλληνικὴ οἰκογένεια ἀκμάσασα καὶ πρὸ καὶ κατὰ καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ὅτε εἰς τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ὑπῆρξεν ὁ μέγιστος τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ὄθωνος, ἀποβλέψας μάλιστα καὶ εἰς τὴν κατάληψιν τοῦ θρόνου.

ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ.—Παγωμένη χώρα τοῦ Βορείου Πόλου εἰς τὰ βόρεια τῆς Ἀμερικῆς. Κατέρχεται ἀπὸ τὴν Δανίαν καὶ παράγει μόνον ὀλίγους γεάνθρακας. Κάτοικοι 15 ἕως 20 χιλιάδες οἱ πλείστοι Ἑσκιμῶοι.

ΓΥΘΕΙΟΝ—Κωμόπολις τῆς Λακωνίας εἰς τὰ βόρεια τῆς Μάνης καὶ ἐπὶ τοῦ Λακωνικοῦ κόλπου. Ἀρχαιότατον κτῖσμα τῶν Φοινίκων καὶ πολεμικὸς λιμὴν τῆς ἀρχαίας Σπάρτης. Σήμερον εἶνε πρωτεύουσα ἐπαρχίας καὶ ἔχει γυμνάσιον καὶ 3700 κατ. Ἀπέχει ἀπὸ τὴν Σπάρτην 9 ὥρας.

ΓΥΘΕΙΟΥ δῆμος.—Ἐπαρχ. Γυθείου, πρωτ. Γύθειον, 17 χωρία, 5,300 κατ.

ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ ΠΑΡΑΓΕΜΙΣΤΟ Α ΛΑ ΡΩΣΣΑ.—Ζεματίζομεν 150 δράμια ὀρυζίου, τὸ βάζομεν νὰ ψηθῆ, με ζωμὸν ὁμοῦ με δέσμην διαφόρων χόρτων. Ἀφοῦ σκάση τὸ ὀρύζιον θέτομεν σηκοτάκια πουλιῶν γιαχνισμένα με σάλτσαν ἀλμάντ, βούτυρον, ἀλάτι, πιπέρι καὶ μοσχοκάρυδον. Γεμιζομεν τὸ γουρουνάκι με τὸ ὕλικόν τοῦτο, τὸ ράπτομεν καὶ τὸ περνῶμεν εἰς τὴν σοῦβλαν.—Τὸ παραγεμισμα αὐτὸ εἴμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους, ὅπως π. χ. εἰς τὰ πουλιὰ, με σταφίδας,

ἀμύγδαλα κ.τ.λ. Καί τότε ἔχομεν ἄλλην κατασκευὴν γουρουνίου.

ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓ. — Γερμανὸς μοναχὸς, καθὼς λέγουν. Εἶνε ὁ ἐφευρέτης τῆς τυπογραφίας. Ἀπέθανε τῷ 1760.

ΓΟΥΤΤΑ ΠΕΡΚΑ. — Εἶνε οὐσία μυξώδης ὁμοία μὲ γόμμαν ἢ ὁποῖα βγαίνει ἀπὸ ἓν δένδρον τῶν Ἰνδικῶν νήσων. Εἰς τὸ ἐμπόριον φέρεται ἀνακατωμένη μὲ ἄλλας ὕλας ἀπὸ τὰς ὁποίας καθαρίζεται διὰ τῆς θερμάνσεως. Διὰ τῆς γουτταπέρκας περιτυλίτουν τὰ ὑποθαλάσσια τηλεγραφικὰ σύρματα διότι δὲν διαλύεται εἰς τὸ ὕδωρ. Κατασκευάζουν ἐπίσης ἀπ' αὐτὴν διάφορα ἰατρικὰ ἐργαλεῖα, φιάλας καὶ ἄλλα πολλά.

ΓΥΨ (ὄρνις). — Ὁ Γύψ ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν λεγομένων ἀρπακτικῶν πτηνῶν. Ἡ κεφαλὴ των εἶνε γυμνή, ὁ λαιμὸς σχεδὸν γυμνὸς καὶ αὐτός, καλυπτόμενος μόνον ὑπὸ ἀπλοῦ χνούδου ἢ τριχῶν. Οἱ ὄνυχες των εἶνε μικρότεροι καὶ ὀλιγώτερον γαμψοί, ἢ στάσις των περισσότερον κεκλιμένη ἢ ἡ τοῦ ἀετοῦ, ὁ ὁποῖος ἴσταται ὄρθιος ἐπὶ τῶν ποδῶν του. Ἀναγνωρίζονται δὲ οἱ γύπες μακρόθεν, διότι εἶνε τὰ μόνον ἀρπακτικὰ πτηνὰ τὰ ὁποῖα ζοῦν πολλὰ μαζί. Πετοῦν πολὺ δύσκολα. Τρέφονται ἀποκλειστικῶς μὲ θησιμαῖα ζῶα ἐντὸς τῶν ὁποίων βυθίζουσιν εὐκόλως τὴν γυμνὴν κεφαλὴν καὶ τὸν λαιμὸν των· διὰ τοῦτο δὲ εἶνε χρησιμώτατα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν τόπων εἰς τοὺς ὁποίους ζῶσιν. Εἶνε δὲ τόσον λαίμαργα ὥστε, ἀφοῦ χορτάσῃ περιπίπτουν εἰς νάρκην, ἐκτὸς τούτου μυρίζουν ἀηδέστατα. Ὁ Γύψ ζῆ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν ὄρεων ὅπου κατασκευάζει τὴν φωλεάν του, καὶ ἀκολουθεῖ τὰ στρατεύματα, τὰ καραβάκια καὶ τὰς ἀγέλας τῶν κτηνῶν πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς.

ΔΑΓΚΑΜΑ. — Ὑπάρχουσι ζῶα τὰ ὁποῖα δαγκάνουσι τὸν ἄνθρωπον προξενοῦντα ἀπλοῦν ξέγδαρμα ἢ καὶ κόψιμον, καὶ ἄλλα τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ δαγκάματος εἰσάγουσιν εἰς τὸν ὄργανισμὸν αὐτοῦ δηλητηριώδεις οὐσίας. Τὰ βαρύτερα δαγκάματα προσέρχονται ἀπὸ τὸν ἵππον καὶ τὸν ἡμίονον, καθόσον τὰ ζῶα αὐτὰ δὲν ἀρκοῦνται μόνον νὰ δαγκάσωσιν, ἀλλ' ἀποσπῶσιν ἐνίοτε καὶ τὰς σάρκας. Εἰς τὰ συνήθη ἑλαφρὰ δαγκάματα ἐπιθέτομεν πανία βουτημένα εἰς ψυχρὸν ὕδωρ εἰς τὸ ὅ ποτον διαλύομεν ὀλίγον ἄλας. Ἐὰν δὲ μετὰ τινος ἡμέρας δὲν θεραπευθῇ ἀλλ' ἔχει τάσιν νὰ ὀμπιάσῃ καταφεύγομεν εἰς ἰατρόν.

ΔΑΚΟΤΑ. — Μία ἀπὸ τὰς τοπαρχίας τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν. Συνορεύει πρὸς βορρᾶν μὲ τὰς Ἀγγλικὰς κτήσεις τῆς Β. Ἀμερικῆς. Ἐκτασις 334,460. τετρ. χιλμ. Κάτοικοι 550,000. Βουνὰ χαμηλὰ, ποταμοὶ μεγάλοι καὶ πολλοὶ λίμναι. Πεδιᾶδες εὐφωρόταται ἰδίως εἰς σιτηρὰ. Μεταλλεῖα πλουσιώτατα. Ἐμπόριον ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένον. Πρωτεύουσα Ἰάγκτων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μισσουρη. Ἀπὸ τοὺς ἐγγωρῖους Ἰνδοῦς Δακότας μόλις 600 ἢ 700 ὑπάρχουν σήμερον.

ΔΑΚΤΥΛΙΤΙΣ. — Πολλά εἶδη φυτῶν μὲ μεγάλα καὶ ὀδοντωτὰ φύλλα καὶ ἄνθη πολλῶν χρωμάτων. Γνωστοτέρα ὄλων εἶνε ἡ πορφυρὰ ἢ ὁποῖα εἶνε σπανία εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔχει ἄνθη βαθυκόκκινα σχηματίζοντα στάχυν. Ἡ ρίζα, οἱ σπόροι καὶ τὰ φύλλα αὐτῆς περιέχουν οὐσίαν τινὰ δηλητηριώδη.— Ὡς φάρμακον ἡ δακτυλίτις εἶνε χρησιμοτάτη ἰδίως διὰ τὰς ἀσθενείας τῆς καρδίας, ἀλλὰ εἶνε συνάμα καὶ ἰσχυρὸν δηλητήριο καὶ πρέπει μετὰ μεγάλης προσοχῆς νὰ τὴν μεταχειρίζομεθα καὶ μόνον ὅταν τὴν παραγγείλη ὁ ἰατρός.

Δακτυλίτις
ἢ πορφυρὰ.

ΔΑΛΙΑ. — Ἡ δάλια εἶνε ἄνθος καταγόμενον ἐξ Ἀμερικῆς κάμνει δὲ μέγα δυσκοιλιὰ καὶ ποικιλόχρουν ἄνθος. Ἡ ρίζα τῆς συνίσταται ἐκ βολβῶν μεγαλειτέρων καὶ μικρολυτότερων ἀπὸ τὰς πατάτας, ἔχει ὕψος 2 μέχρι 10 ποδῶν, κατὰ τὸ εἶδος, ἄνθει δὲ τὸν Ἰούλιον καὶ διαρκεῖ μέχρι Νοεμβρίου καὶ πλέον. Ἀπαιτεῖ γῆν παχέαν, κκλῶς καλλιεργημένην καὶ συχνὰ ποτίσματα· καὶ φυτεύεται τὸν Ἀπρίλιον, πλασσιάζεται δὲ καὶ μὲ σπόρον τὸν Μάρτιον καὶ μεταφυτεύεται τὸν Μάϊον.

Δάλια

ΔΑΛΜΑΤΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ βασιλεία τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὴν σημερινὴν Αὐστρίαν. Ἐκτείνεται κατὰ μῆκος τῆς Ἀνατολ. παραλίας τοῦ Ἀδριατικοῦ κόλπου καὶ ἔχει πρὸς ἀνατολὰς τὴν Βοσνίαν καὶ πρὸς νότον τὸ Μαυροβούνιον. Ἐκτασις 12,863 τετρ. χιλμ. Κάτοικοι· 550,000 κάλλιστοι ναῦται καὶ ἀνδρεῖοι στρα-

τιῶται. Παιδεία ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη. Ἀλιεία, ἀμπελοργία καὶ κτηνοτροφία σπουδαῖαι. Μέγα ἐμπόριον. Διοικεῖται συνταγματικῶς, διαιρεῖται εἰς 13 διαμερίσματα καὶ περιέχει πολυαριθμούς νήσους καὶ πρωτεύουσιν τὴν Ζάραν. — Κατ'ἀρχὰς ἦτο μέγα βασιλείον, ἔπειτα τὴν κατέκτησαν οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Γότθοι, οἱ Ἀβάρεις, οἱ Βλάχοι, οἱ Βενετοί, οἱ Τούρκοι, οἱ Γάλλοι καὶ τέλος, τῷ 1814, ἠνώθη μὲ τὴν Αὐστρίαν.

ΔΑΜΑ. — Εἶδος ἐλάφου μὲ πλατέα κέρατα καὶ χροῶμα στακτερόν μὲ ξανθὰ σημάδια, τὸ ὁποῖον ὅμως μεταβάλλεται τὸ καλοκαίρι. Ἡ Δάμα εἶνε πολὺ συχνὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Δάμα.

ΔΑΜΑΛΙΣ. — Ἡ δαμαλις ἢ μπόλι εἶνε ὕλη τὴν ὁποῖαν βγάζουν ἀπὸ τὰ σπειρία τῆς εὐφλογίας τῶν δαμάλεων (ἀγελάδων), ὅταν δὲ ἡ ὕλη αὕτη εἰσαχθῆ εἰς τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου τὸν προφυλάττει ἀπὸ τὴν εὐλογίαν ἐπὶ ὀλίγα ἔτη, μετὰ τὰ ὁποῖα ὅμως πρέπει νὰ προβίνωμεν εἰς ἀναδαμαλισμόν. Ἄμα θέσωμεν τὴν δαμακίδα (ἐμβολιασθῶμεν) ἀρχίζει ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἀν πιάση, νὰ σχηματίζεται σπειρίον τὸ ὁποῖον εἴμπορεῖ νὰ διαρκέσῃ 25 ἡμέρας, νὰ φέρῃ δὲ καὶ πυρετόν· κατόπιν κόβεται μία πέτσα καὶ πίπτει, ἀφίνει δὲ ἄσπρον σημάδι τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐξαλείφεται.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ. — Καρπὸς δροσιστικὸς καὶ καθαρτικὸς. Εἰς τοὺς ὑποφέροντας ἀπὸ δυσκοιλιότητα, τὰ ξηρὰ δαμάσκηνα εἶνε ὠφελιμώτατα· ἀφίνομεν νὰ βράσουν 20—40 δράμια δαμασκηνῶν ἐπὶ μίαν ὥραν εἰς 300 δράμια ὕδατος, σουρόνομεν καὶ διδομεν εἰς τὸν πάσχοντα νὰ πῆρ. Ὁμοίως δύναται νὰ γίνῃ καὶ κλύσμα τῇ προσθήκῃ ἑνὸς μεγάλου κοχλιαρίου μέλιτος.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ ΓΚΛΑΣΕ. — Δαμβάνομεν δαμάσκηνα, τῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 22

ὁποίων ἀφαιροῦμεν τὴν φλοῦδαν καὶ τὸ κουκουῦτσι, κόπτομεν αὐτὰ εἰς λεπτὰ τεμάχια καὶ σχηματίζομεν μαρμελάτον. Λαμβάνομεν ἕσον βάρος ζακχαρώς, θέτομεν μαρμελάτον καὶ ζάκχαριν ἐντὸς καζανίου καὶ ἐπὶ καλῆς φωτιᾶς. Τὸ ἀφίνομεν νὰ βράσῃ ἕως οὗ δέσῃ καλά, κατόπιν τὸ ἀποσύρομεν καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ κρυσθῇ.

ΔΑΜΑΣΚΟΣ. — Μεγάλη πόλις τῆς Συρίας εἰς τὴν Ἀσιατ. Τουρκίαν. Ἡ Δαμασκός εἶναι ἔδρα τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας, ἔχει δὲ μέγιστα φρούρια, ἐκτεταμένον ἐμπόριον μὲ τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον, ἀκμαίαν βιομηχανίαν *δαμασκηῶν* ὑφασμάτων, κασμιρίων, ὀπλων (τὰ *δαμασκά* σπαθιά κτλ.), 200 τζαμιά, ωραίας οἰκοδομᾶς, θκυμάσια προάστεια, λουτρῶνας, μοναστήρια, ἐκκλησίας καὶ 160,000 κατ. ἐξ ὧν 24,000 χριστιανοὶ καὶ Ἑβραῖοι. — Ἡ Δαμασκός εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Δαβὶδ ὁ ὁποῖος τὴν ἐκυρίευσε. Ἡλευθερώθη ὁμοῦς πάλιν ἐπὶ τοῦ Σολομῶντος. Κατόπιν τὴν ἐπῆραν οἱ Μακεδόνες, οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ Βυζαντινοὶ, οἱ Τοῦρκοι, οἱ σταυροφόροι, οἱ Τάρταροι τοῦ Ταμερλάνου οἱ ὁποῖοι καὶ τὴν κατέστρεψαν, καὶ πάλιν οἱ Τοῦρκοι τῷ 1516 οἱ ὁποῖοι καὶ τὴν κατέχουν μέχρι σήμερον.

ΔΑΜΙΕΤΤΗ. — Πόλις τῆς Αἰγύπτου εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ στόμια τοῦ Νείλου. Ἄλλοτε ἦτο μεγάλη καὶ ἐμπορικωτάτη, ἀλλὰ σήμερον κατοικεῖται μόνον ἀπὸ 35,000 ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ εἶνε Ἑλληνες, ἐνεργεῖ καλὸν ἐμπόριον καὶ ἔχει ἀξιόλογα βαμβακουργεῖα.

ΔΑΝΑΟΣ καὶ *Danaides*. — Κατὰ τὴν μυθολογίαν ἦτο υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Βήλου καὶ εἶχε 50 θυγατέρας, ἐπειδὴ ὁμοῦς ἐφοβεῖτο τοὺς 50 υἱοὺς τοῦ ἀδελφοῦ του Αἰγύπτου, ἔφυγε κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Ρόδον ἔπειτα δὲ εἰς τὸ Ἄργος, ὅπου ἔγεινε βασιλεὺς καὶ ἔκτισε τὴν Ἀκρόπολιν αὐτοῦ, ὠνομάσθησαν δὲ ἀπ' αὐτὸν καὶ οἱ Ἄργεῖοι, Δαναοί. Ἐκεῖ ἐπῆγαν τότε οἱ 50 υἱοὶ τοῦ Αἰγύπτου καὶ ἐζήτησαν νὰ συμφιλιωθοῦν καὶ νὰ λάβουν ὡς γυναῖκας τὰς 50 θυγατέρας τοῦ Δαναοῦ, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τοὺς ἐνεπιστεύετο καὶ συνενοήθη κρυφὰ μὲ τὰς κόρας του νὰ φονεύσουν τοὺς γαμβροὺς, τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμον αὐταὶ ἐκτὸς

τῆς Ὑπερμνήστρας ἢ ὁποία ἔσωσε τὸν ἰδικὸν τῆς σύζυγον *Λυγκέα*.
Διὰ τοῦτο αἱ *Danaides* ὅταν ἀπέθανον κατεδικάσθησαν, κατὰ τὸν μῦθον, νὰ γεμίζου ἀδιακόπως ἕνα τρυπημένον πυθᾶρι... Ὁ δὲ Λυγκεὺς ἔγεινε βασιλεὺς τοῦ Ἄργους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δαναοῦ.

ΔΑΝΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μικρὰ κράτη τῆς Εὐρώπης μετὰ τὴν Γερμανίας καὶ Σουηδίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται διὰ τῶν στενῶν τοῦ Κατεγάτ καὶ Σκαγεράκ. Σύγκειται ἀπὸ τὴν μικρὰν χερσόνησον Ἰουτλάνδην καὶ τὰς νήσους Φύνεν, Σεελάνδην, Μόσεν, Λακλάνδην, Σαμσόν, Ἄγγολτ, Λαισσόν, Βορνχόλμην καὶ τινὰς μικροτέρας. Ἐκτασις 38,279 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 2,200,000. Ἡ χώρα εἶνε χαμηλὴ, οἱ ποταμοὶ μικρότατοι, κλίμα ὑγρὸν καὶ ψυχρὸν. Ἡ μέση θερμοκρασία ἐν τῇ πρωτεύουσῃ εἶνε 5,9 βαθμῶν. Βουνὰ δὲν ἔχει καθόλου, ἡ δὲ γεωργία καὶ ἡ κτηνοτροφία εἶνε πολὺ ἀνεπτυγμέναι, τὸ ἐμπόριον μέγα, ἡ βιομηχανία μετρία καὶ ἡ παιδεία πολὺ διαδεδομένη. — Ἡ Δανία ἐκτὸς τῶν χωρῶν τούτων ἔχει καὶ ἄλλας τινὰς κτήσεις, δηλ. τὰς νήσους Φαιρόας πρὸς Β. τῆς Ἀγγλίας, τὴν Ἰσλανδίαν εἰς τὸν βόρειον Ὠκεανόν, μέγα μέρος τῆς Ἀμερικανικῆς Γλοιλανδίας, καὶ τρεῖς μικρὰς νήσους ἐκ τῶν Ἀντιλλῶν. Ἡ ἔκτασις τῶν κτήσεων εἶνε 194,577 τ.χμ. οἱ δὲ κάτοικοι 130,000. Ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶνε ἡ τῶν διαμαρτυρομένων, γλῶσσα δὲ ἡ Δανικὴ πλὴν τῆς Ἰσλανδίας ὅπου ὁμιλεῖται ἡ ἀρχαία Νορβηγικὴ. — Σιδηρόδρ. 2009 χμ. Τηλέγρ. 12,220. — Προϋπολογισμὸς 60 ἑκατομ. κορῶναι. Χρῆος 188 ἑκατ. κορ. — Στρατός· 60,000. Στόλος: 47 πλοῖα μὲ 1420 ἄνδρας. — Πολίτευμα συνταγματικὸν μὲ δύο βουλὰς καὶ 7 ὑπουργούς. Ἡ Δανία διαιρεῖται εἰς 18 νομοῦς, ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσῃς Κοπεγχάγης.

Ἡ χώρα αὕτη εἶνε γνωστὴ ἀπὸ τοῦ 113 πρὸ Χριστοῦ, ὅτε ἐξεστράτευσαν οἱ κάτοικοι τῆς Κίμβρου κατὰ τῆς Ῥώμης. Κατὰ τὸν πέμπτον μ. Χρ. αἰῶνα ἦτο ἰσχυροτάτη καὶ κατέκτησε τὴν Νορβηγίαν, τὴν Ἀγγλίαν καὶ πολλὰς γερμανικὰς χώρας τὰς ὁποίας ἔχασεν ἐντὸς ὀλίγου. Ἐπειτα ἤρχισαν ἐμφύλιοι

σπαραγμοί, οἵτινες τὴν διήρσαν εἰς πολλὰ μικρὰ κράτη. Κατόπιν ἔρχεται ἡ ἔνωσις τῶν τριῶν κρατῶν Δανίας, Σουηδίας καὶ Νορβηγίας ὑπὸ ἓνα βασιλέα, ἡ ὁποία διήρκεσε μέχρι τοῦ 1530. Κατόπιν ἔρχονται οἱ πόλεμοι τῶν Δανῶν κατὰ τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Ἀγγλων, οἱ ὅποιοι τοὺς ἔφεραν πολλὰς καταστροφὰς μέχρι τοῦ 1863, ὅτε ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ πατὴρ τοῦ ἰδικοῦ μας βασιλέως Χριστιανὸς ὁ Θ', ὅστις, μετὰ ἀτυχῆ πόλεμον κατὰ τῶν Πρώσων καὶ Αὐστριακῶν ὅτε καὶ ἔχασε δύο ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν του, ἀνεθεώρησε τὸ σύνταγμα (1866) ἀναδιωργάνωσε τὸν στρατόν, προσέθεσεν εἰς τὰς κτήσεις τοῦ βασιλείου του δύο ἐκ τῶν νήσων Ἀντιλλῶν καὶ διοικεῖ ἔκτοτε σωφρόνως καὶ εἰρηνικῶς τὸ κράτος του.

ΔΑΝΤΗΣ Ἀλκιέρη. — Ὁ ἐνδοξώτερος ποιητὴς τῆς Ἰταλίας καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειότερους ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ἐγεννήθη τῷ 1265, ἀπέθανε δὲ τῷ 1321. Ἐνεατῆς ἡσθάνθη οὐράνιον αἶσθημα πρὸς τὴν Βεατρίκην Πορτινάρη, ἣτις νυμφευθεῖσα καὶ ἀποθανοῦσα 24 ἐτῶν, τὸν ἐθύθισεν εἰς φοβερὰν ἀπελπισίαν. Ἐπεδόθη τότε εἰς φυσιολογικὰς μελέτας αἱ ὁποῖαι τὸν ἀπεμάκρυναν ἀπὸ τὴν πίστιν, ἀλλ' ἡ θρησκεία ἐνίκησεν ἐπὶ τέλος. Κατόπιν ἐπολιτεύθη ἐν Φλωρεντίᾳ, ἀλλὰ νικηθείσης τῆς μερίδος του καὶ ἐξορισθεὶς, περιῆλθε πολλὰς πόλεις τῆς Ἰταλίας. — Ἀπὸ τὰ πολυάριθμα λαμπρὰ ἔργα του, τὸ ἀληθὲς ἀριστούργημα εἶνε ἡ *Θεία κωμῆδια* ἡ ὁποία διαιρεῖται εἰς 3 μέρη, τὴν *Κόλλαριν*, τὸ *Καθαρτήριον* καὶ τὸν *Παράδεισον* καὶ εἶνε ἡ θαυμασιωτέρα ποιητικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ἀλληγορία ἀπὸ ὅσας ἐγέννησε τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, τῆς ὁποίας ὅμως δὲν ἠτύχησαμεν ἀκόμη νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν ἀνθρωπινὴν μετάφρασιν.

ΔΑΝΤΣΙΓ. — Μέγας λιμὴν τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν πλησίον εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Βιστούλα. Ἐχει πολλὰ ἰσχυρὰ ὀχυρώματα, λαμπρὰς οἰκοδομὰς, μεσαιωνικά κτίρια, ναυπηγεῖα, ἐμπορικὴν καὶ ναυτικὴν σχολὴν, ἀστεροσκοπεῖον, βιβλιοθήκην μὲ 100 χιλ. τόμους, μέγα ἐμπόριον, λαμπρὰ ὀπλοποιεῖα καὶ 120,000 κατ.

ΔΑΡΒΙΝΟΣ. — Περίφημος Ἀγγλος φυσιολόγος καὶ ἀνθρωπο-

λόγος. Ἐγεννήθη τῷ 1809 καὶ περιηγήθη τὴν Β. Ἀμερικὴν δι' ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας. Μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν του ἔργων, σπουδαιοτάτη εἶνε ἡ μελέτη του περὶ καταγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδὴ ἡ λεγομένη *Θεωρία τῆς ἐξελλίξεως*, διὰ τῆς ὁποίας ἀποδεικνύει ὅτι ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ἐσχηματίσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ τῆς τελειοποιήσεως τοῦ πιθήκου κτλ. Ἀπέθανε τῷ 1885.

ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ. — Διὰ νὰ εἰσέλθῃ κανεὶς εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Μαρμαρᾶ ὅπου θὰ εὕρῃ εἰς τὴν ἀριστερὰν ἄκρην τὴν Κωνσταντινούπολιν, θὰ διέλθῃ ἀπὸ ἓνα μακρότατον στενὸν τὸ ὅποιον ὀνομάζεται εἰς μὲν τὴν ἀρχαιότητα *Ἑλλησποντος* διότι, ὡς ἔλεγον, εἶχε πνιγεῖ εἰς τὰ νερά του ἡ Ἑλλη, τὴν δὲ λέγεται *Δαρδανέλλια* καὶ ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὸν Βόσπορον. Τὰ Δαρδανέλλια ἐνώνουν τὰ νερά τοῦ Αἰγαίου πελάγους μὲ τὴν Προποντιδα καὶ ἔχουν εἰς τὰς δύο πλευρὰς των πολυπληθῆ ἰσχυρὰ φρούρια καὶ ὠραίας πόλεις καὶ χωρία. Ἡ δὲ πόλις *Δαρδανέλλια* ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὸ στενώτερον μέρος ἐπὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραλίας, ἔχει 12,000 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 3,000 εἶνε Ἕλληνες.

ΔΑΡΕΙΟΣ. — Πρῶτος Δαρεῖος ἀναφέρεται ὁ υἱὸς τοῦ Ὑστάσπου, βασιλεὺς τῆς Περσίας ἐκ τῶν ἀρίστων ὁ ὁποῖος κατέκτησε πολλὰς χώρας, ἐξεστράτευσε δὲ καὶ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἐνίκηθη οἰκτρῶς εἰς τὸν Μαραθῶνα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τῷ 490 πρὸ Χρ. — Δεύτερος Δαρεῖος εἶναι ὁ λεγόμενος *Νόθος*, ὁ ὁποῖος ἐδείχθη ἀνικανώτερος τοῦ πρώτου καὶ ἔχασε τὴν Αἴγυπτον. — Τρίτος δὲ εἶναι ὁ Κοδομανὸς ὁ ὁποῖος ἦτο δίκαιος καὶ ἀνδρεῖος, δὲν ἠδυνήθη ὅμως ν' ἀντισταθῆ εἰς τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, ὅστις κατέκτησε τότε ὀλόκληρον τὴν Περσίαν (336—331 πρὸ Χρ.)

ΔΑΡΜΣΤΑΤ. — Πόλις τῆς Γερμανίας, πρωτεύουσα τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τῆς Ἑσσης. Ἐχει ὠραίας οἰκοδομὰς, βιβλιοθήκην, πολυτεχνεῖον, μέγα ἐμπόριον, μεγάλα χημεῖα, μηχανουργεῖα κ.τ.λ. καὶ 45,000 κατ.

ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ. — Ἐνας ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους

τῆς Κρήτης ἐπαναστάτας. Ὄταν ἦλθεν εἰς τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας ὁ Ρῶσος ναύαρχος Ὀρλώφ, τὸν ἔπεισε νὰ σηκώσῃ ἐπαναστάσιν κατὰ τῶν Τούρκων μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ τὸν βοηθήσῃ ἡ Ρωσία. Ὁ Δασκαλογιάννης τότε ἠγόρασε, ὄπλα ἐξ ἰδίων του, ἐκήρυξε τὴν ἐπαναστάσιν καὶ παρήγγειλεν εἰς τοὺς Τούρκους νὰ παραδώσουν τὰ φρούρια. Ἄλλ' ἡ Ρωσία τὸν ἐξηπάτησε, καὶ μετ' ὀλίγον ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἐκυρίευσεν τὰ Σρακιά συνέλαβε δὲ καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἔγδαρε ζωντανὸν ἐνώπιον τῶν χλευαζόντων αὐτῶν Τούρκων.

ΔΑΥΚΙΑ ἢ *Καρῶτα*. — Χρησιμώτατον φυτὸν τῶν κήπων ἔχον χροῶμα βαθύ κίτρινον ἢ κιτρινοκόκκινον ὅταν εἶνε πρώτης ποιότητος, ἄσπρον δὲ ὅταν εἶνε κατωτέρας. — Θέλουν τόπον καλοσκαμμένον καὶ φουσκισμένον πρὸ ἐνὸς ἔτους. Σπείρονται τὸν Φεβρουάριον μέχρι Μαΐου, τὰ δὲ πρῶτα τὸν Ἰούλιον, πρέπει ὅμως νὰ ραντίζονται μὲ καπνιὰν διότι τὰ καταστρέφουν οἱ γυμνοσάλιαγ κοί, ἅμα δὲ ἀρχίσουν νὰ χονδραίνουν, ν' ἀραιώνωνται. Τὰ φύλλα τῶν καρῶτων τὰ τρώγουν τὰ κουνέλια, τὸ δὲ ζουμ τῶν ριζῶν των εἶνε πολὺ ὑγιεινὸν καὶ καταπολεμεῖ τὰς λεβίθας.

Δαυκία σιρόπι. Κόψατε τὰ δαυκία εἰς 2 ἢ 3 τεμάχια καὶ βράσατέ τα (19 λίτρ. νερὸ διὰ 50 λίτρ. δαυκία). Μετὰ 2 1/2 ὥρας στίψατέ τα ζεστὰ ὡς νὰ ἐγάλουν 15 ἕως 18 λίτρας ζουμὶ τὸ ὅποτον βράσατε κατόπιν μόνον τοῦ ἐπὶ 8 ὥρας.

ΔΑΥΛΙΣ. — Ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Φωκίδος εἰς τοὺς προποδας τοῦ Παρνασσοῦ. Σήμερον διατηροῦνται μόνον ὀλίγα αὐτῆς ἐρείπια πλησίον τοῦ χωρίου *Δαύλια*, τὸ ὅποτον ἔχει 1400 κατ.

ΔΑΧΟΜΗΗ. — Βασίλειον τῆς Ἀφρικῆς. Ἐκτασίς 10,400 τ.χμ. κάτοικοι δὲ 200,000. Χώρα πεδινὴ καὶ εὐφορωτάτη. Κατοικεῖται ἀπὸ δύο διαφόρους Νηγηρικὰς φυλάς καὶ ἐνεργεῖ κελὸν ἐμπόριον, ἰδίως φοινικελαίου, μὲ τοὺς Εὐρωπαίους. Ὁ Βασιλεὺς αὐτῆς ἦτο ἀπόλυτος κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τῶν δούλων μᾶλλον παρὰ ὑπηκόων του· εἶχε δὲ σωματοφυλακίαν ἀπὸ 5,000 ἀνδρειοτάτας γυναίκας (Ἀμαζόννας). Εἰς τὰς θρησκευτικὰς τῶν ἑορτῶν ἐκτελοῦν θυσίας ἀνθρώπων, τρέφουν δὲ ἓν εἶδος

φειδία, τὰ ὅποια νομίζουν ἱερά, καὶ πιστεύουν ὅτι εἰς τὸν ἄλλον κόσμον οἱ ἄνθρωποι ζοῦν ὅπως καὶ ἐδῶ, ὁ δὲ βασιλεὺς μένει ἐκεῖ καὶ βασιλεὺς καὶ ὁ δούλος, δούλος. Διὰ τοῦτο ὅταν κανεὶς βασιλεὺς τύχῃ ν' ἀποθάνῃ πρέπει νὰ σφαγοῦν αἱ γυναῖκες καὶ οἱ δούλοι του ἐπάνω εἰς τὸν τάφον του διὰ νὰ τὸν ὑπηρετοῦν εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Πρωτεύουσα ἡ Ἀβομένη ἐκτεταμένη πόλις μὲ πολλὰ ὄχυρώματα καὶ 20,000 κατ., ἄλλαι δὲ πόλεις, ἡ ἱερά Καναμίνα, 10,000 κατ., ἡ Ἀλάδδα 18,000 κατ. καὶ ἡ παράλιος Βάτδαχ, κέντρον τοῦ ἐμπορίου, μὲ ἰσχυρὸν ἀγγλικὸν φρούριον καὶ 25,000 κατ. — Κατὰ τῆς Δαχομῆης ἐπολέμησαν τελευταίως οἱ Γάλλοι ἔνεκα τῶν ἀνθρωποθυσιῶν, αἰχμαλωτίσαντες δὲ τὸν βασιλέα Βεχανζίν, κατέκτησαν ὀλόκληρον σχεδὸν τὸ βασίλειόν του.

ΔΑΦΝΗ. — Ἡ δάφνη ἀγαπᾷ μέρη ἄγρια, ἐνθα πολλαπλασιάζεται διὰ τῶν πιπτόντων σπόρων τῆς. Διὰ τῆς μεταφυτεύσεως ριζοβολεῖ δυσκόλως, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἐξάγεται μὲ τὰς ρίζας καὶ μὲ τὸ περίξ αὐτῶν χῶμα. Δυνάμεθα ὅμως νὰ κάμνωμεν καὶ καταβολάδας σχίζοντες καὶ δένοντες τοὺς κλώνους, καὶ ἀφοῦ ἀποκτήσουν ρίζας νὰ τὰς μεταφυτεύωμεν. Ἐκτὸς τῆς κοινῆς καὶ Ἑλληνικῆς δάφνης, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα εἶδη, ἐξ ὧν τινὰ εἶνε περιεργότατα ἰδίως ἡ *κανελλοειδῆς* καὶ ἡ *καμφοροειδῆς*, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μὲν ἀναδίδει ὄσμὴν καννέλλας, ἡ δὲ καφουράς. Τὰ φύλλα τῆς εἶνε ἐπιμήκη, τὰ δὲ ἄνθη κόκκινα ἢ λευκὰ καὶ μικρά, ζοῦν δὲ ἐπὶ πολλὰ ἔτη. — Ἄλλο εἶδος δάφνης εἶνε ἡ λεγομένη *μεζέρειος* τῆς ὁποίας τὰ ἄνθη φυτρῶνουν ἐπάνω εἰς τοὺς κλώνους προτοῦ ἔβγουν τὰ φύλλα καὶ ἔχουν ὠραϊάν εὐωδίαν, κάμνει δὲ καὶ καρπὸν κόκκινον ὅμοιον μὲ ρῶγα σταφυλῆς. Ἡ φλοῦδα τῆς περιέχει μίαν οὐσίαν πικράν, ρητίνην, κερὶ καὶ γόμμαν. Οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουν τὴν δάφνην ὡς σύμβολον

Δάφνη ἡ μεζέρειος

ἀνδρείας καὶ ἔδιδον ἓνα κλάδον ἀπ' αὐτὴν ὡς βραβεῖον εἰς τοὺς νικητάς, κατὰ τὰς μάχας ἢ τοὺς ἀγῶνας.

ΔΑΦΝΗΣΙΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχία Λοκρίδος, πρωτεύουσα Λειβανιάτες, 7 χωρία, 2,200 κατ.

ΔΕΔΕ-ΑΓΑΤΣ. — Μικρὰ καὶ νεωτάτη πόλις τῆς Θράκης ἀποτελοῦσα τὸν λιμένα τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἐνεργοῦσα ἀξιόλογον ἐμπόριον ἰδίως σιτηρῶν. ἔχει 5,000 κατ. τοὺς περισσότερος Ἕλληνας.

ΔΕΙΛΙΝΑΤΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχία Κεφαλληνίας, πρωτεύουσα ἡ μεγάλη κώμη Δειλινάτα, 3 χωρία καὶ 3,600 κατ.

ΔΕΛΑΒΑΡΗ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. — Ἐκτασίς· 5309 τετρ. χιλμ. Κάτοικοι· 180,000. Ἔδαφος πρὸς βορρᾶν ἀνώμαλον, πρὸς νότον ἐπίπεδον. Κλίμα γλυκύ. Προϊόντα ἄπειρα καὶ ἰδίως λαμπρὰ καὶ ἄφθονα ροδάκινα. Βάλτοι πολλοί, ἐμπόριον καὶ βιομηχανία μέτρια. — Διαιρεῖται εἰς 3 κομητείας καὶ ἔχει πρωτ. τὴν Δόβερ. — Προϋπολογισμὸς 150,000 τάλληρα, χρέος 742,000 τάλ. Διοικεῖται συνταγματικῶς με Βουλὴν καὶ Γερουσίαν.

ΔΕΛΑΒΕΧΙΑ. — Περιεργότατον δένδρον τῆς Αὐστραλίας. Ὁ κορμὸς του εἶνε χονδρὸς καὶ λαμβάνει σχῆμα λαγύνου τὰ χεῖλη τῆς ὁποίας διασχίζονται καὶ σχηματίζουν τοὺς κλώνους ἀπὸ τῶν ὁποίων κρέμονται τὰ φύλλα ἐν εἴδει ὀμβρέλλας.

ΔΕΛΒΙΝΟΝ. — Κωμόπολις τῆς Ἠπείρου, 19 ὥρας μακρὰν ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα. Σύγκειται ἀπὸ 10 χωριστὰ χωρίδια καὶ ἔχει 2300 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 1550 εἶνε χριστιανοί.

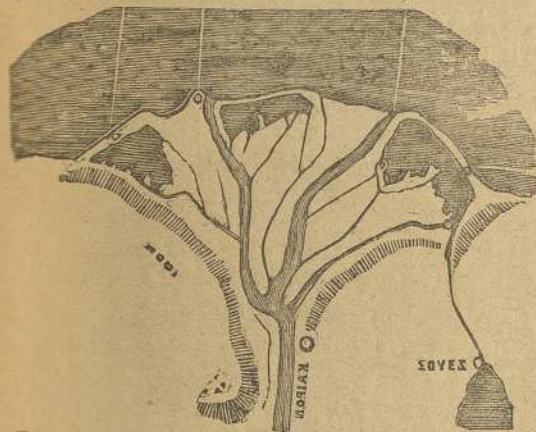

Δελαβέχια

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ Ἐπαμειώνδας. — Εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρίστους πολιτικούς τῆς νέας Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη ἐν Τριπόλει τῷ 1829 ἀπέθανε δὲ τῷ 1879. Ἡ οἰκογένειά του κατήγετο ἀπὸ τὸ Μεσολόγγιον ὅπου καὶ ἐξελέχθη ἐπανειλημμένως βουλευτῆς, ἔγεινε δὲ πλειστάκις ὑπουργὸς καὶ προθυπουργός. Ὡς πολιτικὸς διεκρίθη διὰ τὸν σταθερὸν καὶ ἔντιμον χαρακτῆρα του, ἔτι δὲ διὰ τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν ρητορικὴν του δεινότητα.

ΔΕΛΙΒ Ἄϊον. — Εἰς ἀπὸ τοὺς καλλιτέρες Γάλλους μουσικούς καθηγητῆς εἰς τὸ Ὠδεῖον τῶν Παρισίων. Ἐγεννήθη τῷ 1836, ἀπέθανε τῷ 1891. Συνέθεσε πλεῖστα κωμικὰ μελοδράματα μπαλέτα καὶ σοβαρώτερα ἔργα, ἐκ τῶν ὁποίων γνωστότερον κατεῖστη ἡ «Λακμέ.»

ΔΕΛΤΑ. — Ὅταν ἐμπρὸς εἰς τὰ στόμια τῶν ποταμῶν ὑπάρχουν βράχοι ἢ νησίδια τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν τὴν θάλασσαν νὰ διασκορπίσῃ τὰς ὕλας τὰς ὁποίας καταβάζουν τὰ ποτάμια, μαζεύονται αὐταὶ καὶ σχηματίζουσι στῆμα, ἀναγκάζουν δὲ τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ νὰ διασχίζωνται εἰς πολλοὺς βραχίονας καὶ νὰ χύνωνται μετὰ πολλὰ στόματα εἰς τὴν θάλασσαν· ἐπειδὴ δὲ τὰ στόματα δίδουν εἰς τὸ μέρος τῶν ἐκβολῶν τὸ σχῆμα κεφαλαίου Δ, ὠνομάσθησαν αἱ τοιαῦται χώραι Δέλτα μερικαὶ τῶν ὁποίων εἶναι πολὺ ἐκτεταμέναι· π.χ. ὁ Νεῖλος τῆς Αἰγύπτου σχηματίζων Δέλτα ἀπὸ καστανόχρωμον πηλὸν ἴσον σχεδὸν μετὰ τὴν Πελοπόννησον, ὁ δὲ Μισσισιππῆς τῆς Β. Ἀμερικῆς τετραπλάσιον καὶ πλέον!

Δέλτα τοῦ Νεῖλου.

ΔΕΛΦΙΝΙ. — Ζῶον θηλασσινόν 2 ἔω; 2 1)2 καὶ κάποτε 4 καὶ 5 μέτρων μακρὸν καὶ ὅμοιον μὲ ψάρι. Ζῆ εἰς τὰ ἀνοικτὰ πελάγη, πολλάκις ὅμως εἰσέρχεται καὶ εἰς τὰ ποτάμια διότι ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ καὶ εἰς γλυκὸν ὕδωρ.

Δελφίνι.

Ἔχει τὴν μύτην πολὺ μακρουλὴν καὶ τὰ δόντια μονόριζα καὶ μυτερά, κολυμβᾷ δὲ τόσον γρήγορα ὥστε εὐκολώτατα παρακολουθεῖ τὰ πλοῖα διὰ νὰ τρώγῃ τὰ περισσεύματα τοῦ φαγητοῦ τῶν ναυτῶν. Τρέφεται ἀπὸ ψάρια καὶ ζῆ κατὰ κοπάδια.

ΔΕΛΦΙΝΙΟΝ ἢ *Καπουτσῖνος*. — Ὁραῖον φυτὸν μὲ πολυχρῶμα ἄνθη. Σπείρεται τὸν Αὐγούστον, Σεπτέμβριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον εἰς χῶμα ἐλαφρὸν· δὲν ἀπαιτεῖ δὲ μεγάλας περιποιήσεις καὶ εἰμπορεῖ νὰ διατηρηθῇ καὶ μέσα εἰς γάστρας. — Εἶδος αὐτοῦ εἶνε ἡ λεγομένη ἀγριοσταφίδα τῶν χωραφίων.

ΔΕΛΦΟΙ. — Περιφημὸς καὶ ἱερὰ πόλις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Παρνασσοῦ, πλησίον εἰς τὸ σημερινὸν χωρίον Καστρί. Οἱ Δελφοὶ κατέστησαν σπουδαιότατοι ἀπὸ τὸ *Μαρτεῖον* τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ὅποιον συνεβουλεύοντο οἱ ἀρχαῖοι διὰ πάσαν τῶν πράξιν. Ἐδῶ ὑπῆρχε χάος ἀπὸ τὸ ὅποιον, ὡς ἔλεγον οἱ πρόγονοί μας, ἐξήρχοντο ἄτμοι. Ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ βάραθρον ἀνέβαινε ἡ ἱερεῖα τοῦ θεοῦ καὶ ἐμπνεομένη ἀπὸ τοὺς θεϊκοὺς ἄτμοὺς, ἔδιδε προφητείας εἰς τοὺς ἐρωτῶντας αὐτήν. Ὁ ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος ἦτο πλουσιώτατος καὶ ἐξόχου τέχνης, κατεστράφη δὲ σχεδὸν μαζὶ μὲ τὴν διάδοσιν τοῦ χριστιανισμοῦ· διότι ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Ἰουλιανὸς ὁ Παρβάτης ἠθέλησε νὰ ἀνασυστήσῃ αὐτὸν μετὰ τῆς εἰδωλολατρείας ἢ Πυθείας ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ ναὸς κατεστράφη, ὁ θεὸς δὲν ἔχει πλέον καλύβην, καὶ ἐστέρησεν ἢ χρησιμοδότις πηγῆ. — Σήμερον ἐνεργοῦνται ἀνασκαφαὶ ἀπὸ Γαλλικὴν Ἐταιρίαν.

ΔΕΛΧΗ. — Πόλις τῶν ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν, ἄλλοτε πλουσιωτάτη καὶ μεγίστη, πρωτεύουσα δὲ τοῦ ἐνδοξωτέρου ἰνδικοῦ κράτους. Σήμερον ἔχει πολλὰ ἀνώτερα ἰνδικὰ σχολεῖα, μεγάλα

φρούρια, πολυάριθμα τζαμιά, τὸ θαυμάσιον ἱερὸν τοῦ Τζάμνα, τὴν λαμπρὰν πτήλην τοῦ Κυτάπ-Μινὰρ 66 μέτρ. ὕψους, πλείστα ἐρείπια τῆς ἀρχαίας τῆς δόξης, οἰκίας ὅμως χαμηλάς, δρόμους στενοὺς καὶ μόνον 180,000 κατ. ἐνῶ ἐν τῇ δόξῃ τῆς εἶχε δύο ἑκατομμύρια. Σήμερον εἶνε ναυτικὸν καὶ στρατιωτικὸν κέντρον τῶν Ἀγγλων, διαιρεῖται εἰς τουρκικὴν καὶ ἰνδικὴν πόλιν καὶ ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον κέντρον τῶν Ἰνδιῶν λογίων καὶ σοφῶν.

ΔΕΝΔΡΟΛΙΒΑΝΟΝ. — Τὸ δενδρολίβανον εἶνε φυτὸν τῶν θερμῶν χωρῶν. Εἰς τὰ ψυχρὰ μέρη δὲν δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ εἰμῆ εἰς θερμότητι. Ὑπάρχουν δύο ὠραιότατα ποικιλόχροα εἶδη δενδρολίβανου, τὸ ἐν ἔχει ἠνωμένον τὸ πράσινον μὲ τὸ λευκὸν χρῶμα, τὸ ἄλλο τὸ πράσινον μὲ τὸ κίτρινον. Μεταφυτεύεται διὰ μωσχευμάτων. — Τὸ ἔλαιον ἢ τὸ ἄρωμα τοῦ δενδρολίβανου τοῦ ὁποίου ἡ φαρμακευτικὴ, ἡ μυρεψικὴ καὶ ἡ μαγειρικὴ ἀκόμη κάμνουν μεγάλην χρῆσιν, ἐξάγεται διὰ τῆς ἀποστάξεως τῶν φύλλων καὶ τῶν ἀνθῶν.

ΔΕΡΒΙΤΣΕΛΕΠΗ ἢ *Ἀμαλιάς*. — Χωρίον τῆς Ἠλείας τὸ ὅποιον μαζὶ μὲ τὴν Καλλιτσαν ἐνωθέν, ἀποτελεῖ σήμερον τὴν πλουσιᾶν κομπολίην Ἀμαλιάδα, ἡ ὅποια ἔχει εἰρηνοδ. ἑλλην. σχολεῖον, καλὸν ἐμπόριον, κομφᾶς ἐκκλησίας καὶ εἰκοδομὰς καὶ 4300 κατοίκ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν καλλιέργειαν σταφίδων καὶ ἀμπέλων. Ἀπέχει 1 ὥραν ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἔχει λιμένα τὸ Παλοῦκι.

ΔΕΡΜΑ. — Τὸ δέρμα τῆς ἀγελάδος, τοῦ βοός, τοῦ μόσχου τοῦ ἵππου κτλ. ὑποβαλλόμενον εἰς διαφόρους πλυντικὰς, ἀντισηπτικὰς καὶ χρωματιστικὰς κατεργασίας γίνεται κατάλληλον διὰ τὴν ὑποδηματοποιίαν. Τὰ ἐν χρήσει δέρματα εἶνε τριῶν εἰδῶν: Τὸ χοιρῶν διὰ πέλματα (σόλαις).

Τὸ μέτριον, καὶ

Τὸ λεπτόν τὸ ὅποιον χρησιμεύει διὰ σκαρπίνια γυναικεῖα κτλ.

— *Δέρμα ἀδιάβροχον.* Διαλύομεν 6 γρ. καουτσούκ ἐντὸς 54 γρ. λινελαίου. Προσθέτομεν 12 γρ. λευκῆς ρητίνης. Βράζομεν τὸ ὅλον καὶ ἐξαφρίζομεν. Ἐπειτα τὸ χύνομεν ζεστὸν ἐπὶ τοῦ

δέρματος τὸ ὁποῖον καθίσταται οὕτω ἀδιάβροχον χωρὶς νὰ καταστραφῇ ἢ ἐλαστικότης αὐτοῦ.

Δέρμα ἀλώπεκος. Τὸ δέρμα τῆς ἀλώπεκος ἔχει πλούσιον καὶ ἀπαλὸν τρίχωμα, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀποτελεῖ οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ἐμπόρευμα ἂν καὶ τὸ χρῶμα του ἐλαττώνει κάπως τὴν ἀξίαν του.

Δέρμα ἵππου. Ἐπίσης λεπτὸν πολὺ καὶ χρήσιμον διὰ σέλας κ. τ. ὅμ.

Δέρμα μοσχάρου. Εἶνε λεπτότερον ἀπὸ τῆς ἀγελάδος καὶ χρησιμεύει διὰ τὸ ἐμπροσθεν καὶ τὸ ἐπάνω μέρος τῶν ὑποδημάτων.

Δέρμα προβάτου. Ὀλιγώτερον στερεὸν καὶ χρήσιμον προπάντων διὰ τοὺς βιβλιοδέτας. Ἀπὸ τὰ δέρματα τῶν ἀρρίων καὶ κατσικίων κατασκευάζουν χειρόνια.

Δέρμα χοίρου. — Εἶνε λεπτὸν ἀλλὰ καὶ πολὺ στερεὸν χρησιμεύει δὲ διὰ ἐρίππια κ. τ. ὅμ.

ΔΕΣΦΙΝΑ.—Κωμόπολις τῆς Παρνασσίδος, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Ἀντικύρας. Ἀπέχει 5 ὥρ. ἀπὸ τὴν Ἀμφίσσαν καὶ ἔχει 2,250 κατ.

ΔΕΤΡΟΪΤ. — Μία ἀπὸ τὰς πόλεις τῆς Ἀμερικῆς αἱ ὁποῖαι ἔγειναν μεγάλαι εἰς τὸ διάστημα ὀλίγων ἐτῶν Εὐρίσκειται εἰς τὴν Πολιτείαν τοῦ Μίτσιγαν καὶ ἐνεργεῖ μέγα ἐμπόριον καὶ σπουδαίαν βιομηχανίαν, ἐν ᾧ δὲ τῷ 1830 κατφικεῖτο ἀπὸ 2,200 κατ., σήμερον ἔχει 220,000 ἐκ τῶν ὁποίων 50 χιλ. ξένοι.

ΔΕΥΚΑΛΙΩΝ. — Κατὰ τὴν μυθολογίαν ὁ Δευκαλίων εἶνε ὁ γενάρχης τῶν Ἑλλήνων διότι εἶχε υἱὸν τὸν Ἕλληνα. Ὄταν ὁ Ζεὺς ἔκαμε τὸν κατακλυσμὸν ὁ Δευκαλίων μετὰ τὴν γυναῖκά του Πύρραν ἐσώθησαν μέσα εἰς κιβωτόν, ἢ ὁποῖα, ἅμα κατέπαυσεν ὁ κατακλυσμὸς, ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ βουνοῦ Παρνασσοῦ ἢ ἄλλου τινός. Τότε οἱ Θεοὶ τοὺς συνεβούλευσαν νὰ ρίπτουν ὀπισθεν τῶν τὰ κόκκαλα τῆς μεγάλης τῶν μητέρας δηλ. τὰς πέτρας τῆς Γῆς, ἀπὸ τὰς ὁποῖας ἐγεννήθησαν οἱ κατοπιν ἄνθρωποι. Μῦθος δηλαδὴ ὁ ὁποῖος ὁμοιάζει πολὺ μετὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Νῶε,

δὲν εἶνε δὲ παράδοξον καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Δευκαλίωνος ὁ Ἰαπετὸς νὰ εἶχε καρμίαν σχέσιν μετὰ τὸν Ἰάφεθ.

ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ—ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΑΙΟΙ. — Ἀρχαιοτάτη καὶ ἐπίσημος οἰκογένεια πολεμικὴ καὶ πολιτικὴ ἀπὸ τὰ Λαγκαδία τῆς Ἀρκαδίας. Ἐκ τῆς οἰκογενείας ταύτης ἐγεννήθησαν πολλοὶ μεγάλοι τῆς ἱστορίας μας ἄνδρες· ὁ Ἰωάννης (1738), ὁ Ἀναγνώστης (1770) ὁ τόσον πολυτίμως ἐργασθεὶς διὰ τὴν συμφιλίωσιν τῶν ἑλλήνων ἀρχηγῶν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ὁ Θεόδωρος (1772), ὁ Καρέλλος (1779), ὁ Δημήτριος (1783), ὁ Κωνσταντῖνος (1786) καὶ ὁ Παράγος (1788) τοῦ ὁποῖου τὰ τέκνα εἶνε ὁ σύγχρονος διαπρεπὴς πολιτευτὴς κ. Θεόδωρος Π. Δηλιγιάννης (γενν. τῷ 1825), ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Κωνσταντῖνος καὶ ὁ ἀποθανὼν τῷ 1890 Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου Νικόλαος.

ΔΗΛΟΣ.— Ἐρημονῆσι τῶν Κυκλάδων πλησίον τῆς Μυκόνου μετὰ ἑκτασιν 3 τετρ. χιλιομ. καὶ μετὰ τὸ σπουδαιότερον λοιμοκαθαρτήριον τοῦ Κράτους. — Εἰς τὴν ἀρχιότητα ἡ Δῆλος ἐθεωρεῖτο ἱερὰ καὶ ἦτο ἡ σπουδαιότατη ἀπὸ ὅλας τὰς Κυκλάδας, ἔχουσα περίφημον ναὸν καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Κυβίου, ὅπως ὠνομάζετο ἀπὸ τὸ βουνὸν Κίνθος, (106 μέτρ.) πλησίον τοῦ ὁποῖου ἔτρεχεν ὁ μικρὸς ρυαχὸς Ἰνωπός, τοῦ ὁποῖου τὰ νερὰ ἠΰξανον, καθὼς ἐπιστεύετο, μαζὶ μετὰ τὰ νερὰ τοῦ Νείλου. Εἶχε δὲ τότε ἡ νῆσος πόλιν μεγάλην καὶ ἦτο τὸ γενικὸν προσκύνημα τῶν Ἑλλήνων ὅπως εἶνε σήμερον ἡ Τῆνος. — Πρῶτοι κάτοικοι τῆς ἱερᾶς νήσου φαίνεται ὅτι ἦσαν οἱ Φοίνικες. Ἐπὶ Ρωμαίων ἔγεινεν ἐλεύθερος λιμὴν ἐνεργῶν μέγιστον ἐμπόριον δούλων, ἀλλὰ τῷ 87 πρὸ Χριστοῦ ὁ στρατηγὸς τοῦ Πόντου Μνηοφάνης κυριεύσας αὐτήν, τὴν κατέσκαψεν, ἐφόρευσε σχεδὸν ὅλους τοὺς κατοίκους καὶ ἤρπασε τὰ ἀγάλματα. Ἀπὸ τότε ἡ Δῆλος ἀπέμεινε ἔρημος καὶ ἀσήμαντος βράχος.

ΔΗΜΕΥΣΙΣ. — Ἡ δήμευσις εἶνε κατάσχεσις τῆς περιουσίας τιος καὶ πώλησις αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ταμεῖου. Διατάσσεται ἡ δήμευσις εἰς περιπτώσεις τινὰς ὀριζομένας ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου, καθὼς π. χ. δήμεύονται τὰ ἐμποδισμένα ὄπλα, τὰ

νοθευμένα ποτά, τὰ ἐφαρμένα τρόφιμα, τὰ λαθραῖα ἐμπορεύματα κλπ. ὅλαι δὲ αὐταὶ αἱ δημεύσεις γίνονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου. Ὅταν δὲ πρόκηται περὶ δώρων δοθέντων εἰς δημοσίον ὑπάλληλον ἢ ἐνορκον, ἢ δήμιους γίνεται πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου τῶν πτωχῶν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ὁ *πολιορκητής*.—Ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀντιγόνου τοῦ ἑτεροφθάλμου, ἐνὸς ἐκ τῶν διαδόχων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Ὡς στρατηγὸς ἐνίκηθη τῷ 312 ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου ἀλλ' ἐκστρατεύσας κατὰ τοῦ Κασσάνδρου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκυρίευσε τὰ Μέγαρα καὶ κατέλαβε τὰς Ἀθήνας. Κατόπιν ἐνίκησε τὸν Πτολεμαῖον εἰς τὴν Κύπρον. Τῷ 305 μετὰ τὴν ἀτυχῆ πολιορκίαν τῆς Ρόδου, ἔγεινε βασιλεὺς, ἐνίκησε πάλιν τὸν Κασσάνδρον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ κατέλαβε πολλὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὥστε οἱ Ἀθηναῖοι τὸν ὠνόμασαν *μέγιστον τῶν θεῶν* καὶ τοῦ παρεχώρησαν ὡς κατοικίαν τὸν Παρθενῶνα. Μετὰ πολλοὺς ἄλλους πολέμους κατὰ τῶν συμμαχῶν διαδόχων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ καταλάβῃ τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας τῷ 294, ἀλλὰ μετὰ 7 ἔτη τὸν ἐξεθρόνισαν οἱ σύμμαχοι καὶ ὁ ἀποστατήσας στρατὸς του, ἔφυγε δὲ τότε εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρέλαβεν 11,000 ἄνδρας καὶ ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἀσίας· ἀλλ' ἐνίκηθη ἀπὸ τὸν Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν τοῦ Λυσιμάχου καὶ ἠναγκάσθη νὰ προσπέσῃ εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Σελεύκου, ὅστις τοῦ ἔδωκε τὴν πόλιν Ἀπάμειαν ὅπου καὶ ἔζησεν ἐπὶ 3 ἔτη, ἀποθανὼν τῷ 283.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ὁ *Φαληρεὺς*.—Περίφημος Ἀθηναῖος σοφὸς καὶ ρήτωρ, υἱὸς τοῦ δούλου Φανοστράτου. Μετὰ πολλὰς περιπετείας εἰς τὰς ἔριδας τοῦ διαδόχου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, διωρίσθη τῷ 318 διοικητὴς τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Κασσάνδρου, ἔνθα καὶ διεκρίθη ἐπὶ δέκα ἔτη ὡς ἄριστος κυβερνήτης, ὥστε οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ κατεσκευάσαν τόσους ἀνδριάντας ὅσας ἡμέρας ἔχει τὸ ἔτος. Καταδιωχθεὶς ὅμως ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς βοηθουμένους ἀπὸ τὸν Κασσάνδρον ἔφυγεν εἰς Θήβας τῷ 307 καὶ ἐκεῖθεν εἰς Μακεδονίαν καὶ τέλος εἰς Αἴγυπτον ὅπου ὁ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου

τὸν προσέλαβεν ὡς σύμβουλον καὶ νομοθέτην. Ὁ Δημήτριος ἴδρυσεν τότε τὴν περίφημον βιβλιοθήκην τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἐνήργησε καθὼς λέγουν νὰ μεταφρασθῇ ἡ Παλαιὰ Διαθήκη· ἀλλ' ὁ διάδοχος τοῦ Πτολεμαίου Φιλάделφος τοῦ ἀφῆρεσε τὰ ἀξιώματα καὶ τὸν ἐξώρισεν εἰς τινα ἐπαρχίαν τῆς Ἄνω Αἰγύπτου, ὅπου καὶ ἀπέθανεν τῷ 284 ἀπὸ δάγκωμα ὄφρεως.

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ.—Κωμόπολις τῆς Γορτυνίας ἐν Ἀρκαδίᾳ, κτισθεῖσα ὡς φαίνεται πρὸ χιλίων ἐτῶν πλησίον τοῦ ποταμοῦ Γορτυνίου καὶ ἐπὶ θέσεως μαγευτικῆς. Ὡς πρῶτον κτίσμα ἀναφέρεται ἡ Μονὴ τοῦ Φιλοσόφου (Κοίμ. τῆς Θεοτόκου) ἡ ὁποία ἰδρύθη ἀπὸ Ἰωάννην Λαμπαρδόπουλον τὸν λεγόμενον *Φιλόσοφον* πρὸ τοῦ 963, καὶ κατέστη ὀλίγον κατ' ὀλίγον σπουδαιότατον ἐκπαιδευτήριον τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ἰδίως δὲ μετὰ τὸ 1760 ὅτε τὴν μετερρύθμισε καὶ τὴν ἐπλούτισεν ὁ Ἀγάπιος προσθέσας καὶ ἄλλο κτίριον μέσα εἰς τὴν πόλιν. — Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ Δημητσάνα ἐθεωρεῖτο *βακούφιον* καὶ εἶχε σπουδαία προνόμια, ἀπηγορεύετο δὲ εἰς τοὺς Τούρκους νὰ κατοικοῦν ἐπὶ πολὺ εἰς αὐτήν. Ἦσαν δὲ καὶ οἱ κάτοικοι πλούσιοι καὶ μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι ἀπὸ τοὺς λοιποὺς Ἑλληνας ἕνεκα τοῦ ἐμπορίου διὰ τὸ ὅποσον περιήρχοντο πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἐβλάβθη πολὺ ἡ σπουδαιότατη βιβλιοθήκη τῆς Δημητσάνας, διότι ἀπὸ τὰ χειρόγραφα κατεσκευάζον φυσεία· ἀλλὰ καὶ σήμερον ἀκόμη εἶναι πολύτιμος. — Ἡ σημερινὴ Δημητσάνα ἔχει γυμνάσιον, ἑλλην. σχολεῖον, εἰρηνοδικεῖον, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 2,500 κατ. Ὁ δὲ δῆμος Δημητσάνης 10 χωρία, 1 Μονὴν καὶ 5,550 κατ.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ.—Τὸ τελειότερον τῶν σημερινῶν πολιτευμάτων τῶν ἠθνῶν. Εἰς τὴν Δημοκρατίαν ὁ ἀνώτατος ἄρχων ἐκλέγεται ἀπὸ τὸν λαὸν κατὰ ὄρισμένα διαστήματα, ὅπως οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ βουλευταί. Εἰς μερικὰ δὲ δημοκρατούμενα κράτη τοὺς νόμους ψηφίζει ὁ ἴδιος ὁ λαός, ὅπως π.χ. εἰς πολλὰς τοπικὰς Ἑλβετίας.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ.—Περίφημος ἑλλην φιλόσοφος καὶ φυσι-

κός γεννηθείς τῷ 460 πρ. Χρ. εἰς τὰ Ἰθάκη. Περιηγήθη πολ-
λὰς χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἔγραψε λαμπρὰ ἐπι-
στημονικά, φιλοσοφικά, καὶ φυσιολογικά συγγράμματα, ἀπὸ
τὰ ὅποια μόνον ὀλίγα ἀποσπάσματα σώζονται σήμερον. Καθὼς
ἐδιηγούντο οἱ ἄρχατοὶ ὁ Δημόκριτος ἔθεώρει πάντα τὰ τοῦ κό-
σμου τόσον μωρὰ καὶ κωμικά, ὥστε ἐγέλα διαρκῶς, ἀπέθανε δὲ
τῷ 362 ἀπὸ τοῦ πολλοῦ γέλωτος.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ. — Ὁ περιφημότερος ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἑλ-
ληνας ρήτορας καὶ ὁ πρῶτος τοῦ Κόσμου. Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις
τῷ 383 πρὸ Χριστοῦ ἦτο δὲ υἱὸς μαχαιροποιοῦ. Οἱ σωζόμενοι
λόγοι τοῦ Δημοσθένους εἶνε ἀριστουργήματα ρητορικοῦ ὕφους τὰ
ὅποια οὐδεὶς ἄλλος μέχρι σήμερον κατώρθωσε νὰ φθάσῃ. Ἀνεμίχθη
καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἔγεινεν ὁ φοβερώτερος ἀντίπαλος τῶν
Μακεδόνων, ἔλαβε μάλιστα μέρος καὶ εἰς τὴν μάχην τῆς Χαιρω-
ναίας τῷ 338 ὅπου ἐνίκηθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Θηβαῖοι ὑπὸ
τῶν Μακεδόνων, ἀπήγγειλε δὲ θαυμάσιον ἐπιτάφιον εἰς τοὺς φο-
νευθέντας. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ἐκυριεύθησαν αἱ Ἀθῆναι τῷ 322 καὶ
ὁ Δημοσθένης, καταδικασθεὶς εἰς θάνατον, κατέφυγεν εἰς τὸν νῆον
τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Καλαβρία (Πόρφ), ὅπου καὶ ἐδήλητηρίασθη
μόνος του καθ' ἣν στιγμὴν τὸν συνέλαβον ἐπὶ τέλους οἱ στρατιῶ-
ται τοῦ Ἀντιπάτρου. Κατόπιν οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ κατεσκεύασαν
ἀνδριάντα μὲ τὴν περίφημον ἐπιγραφὴν: «*Ἐάν, Δημοσθένη,*
εἶχες τόσην δύναμιν ὅσην εὐγλωττίαν, οὐδέποτε οἱ Μακεδόνες
θὰ ἐγίνοντο κύριοι τῶν Ἀθηῶν.»

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΑΓΚΗ. — Πολλάκις ἔχει ἡ Κυβέρνησις τὸ
δικαίωμα νὰ καταλάβῃ τὴν περιουσίαν (κτῆματα, εἶδη κτλ.)
τῶν πολιτῶν χάριν ἀποδεδειγμένης δημοσίας ἀνάγκης. Π. χ.
πρὸς κατασκευὴν δρόμου, πλατείας κλ. εἴμπορεῖ τὸ δημόσιον νὰ
καταλάβῃ οἰκόπεδα ἢ κτῆματα ἀνήκοντα εἰς ἰδιώτας ἐν περι-
πτώσει πολέμου εἴμπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ διάφορα ὑλικά τῶν
ιδιωτῶν ἢ τῶν Μονῶν, ζῶα κτλ. Ἀλλὰ πάντοτε μετὰ προηγου-
μένην ἀποζημίωσιν.

ΔΗΝΑΡΙΟΝ. — Ἀργυροῦν ρω-
μαϊκὸν νόμισμα ἰσοδύναμον μὲ 82
λεπτά.

ΔΙΑΒΗΤΗΣ. — Συμπτώματα
τοῦ ζαχαρώδους διαβήτου εἶνε,

Δηνάριον.

ἡ συχνότης τῆς οὐρήσεως καὶ ἡ ὑπαρξίς ζαχαρώδους ἐντὸς τῶν οὐ-
ρων· ὁ πάσχων οὐρεῖ συνήθως 2—5 ὀκάδας οὐροῦ καθ' ἡμέραν·
τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο δύναται νὰ φθάσῃ καὶ μέχρι 10 ὀκάδων.
Ὁμοίως καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἐντὸς αὐτῶν ζαχαρώδους ἐντὸς 24 ὥρων
ἀνέρχεται εἰς 30 — 40 δράμια, δύναται ὅμως νὰ φθάσῃ καὶ εἰς
100—150. Τὴν πολυουρίαν ταύτην παρακολουθεῖ πάντοτε ὑπερ-
βολικὴ δίψα. Ἀδυνατίζουν δὲ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε γίνον-
ται ἀγνώριστοι. — Ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τὰς ζαχαρώ-
δεις τροφάς, τὸν ἄρτον, τὰς πατάτας, τὰ ἄσπρα καὶ τὰ γλυκὰ
κρασιά, τὴν μπύραν κ. τ. ὅμ. Νὰ πίνῃ δὲ κίαν, παλαιὸν κρασί
καὶ νὰ κάμνῃ μετρίαν γυμναστικὴν, πρὸ παντὸς ὅμως νὰ συμβου-
λευθῇ ἀμέσως τὸν ἰατρόν του.

ΔΙΑΖ Βαρθολομαῖος. — Περίφημος Πορτογάλος περιηγητὴς
γεννηθεὶς τῷ 1450. Ἀνεκάλυψε τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καλῆς Ἑλ-
λάδος τὸ ὅποτον ὠνόμαζεν Ἀκρωτήριο τῶν Τρικυμιῶν καὶ ἐδη-
μοσίευσεν λαμπρὰς γεωγραφικὰς μελέτας. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1500
πνιγὸς εἰς φοβερὰν τρικυμίαν ἐν ᾧ ἐταξείδευεν διὰ τὴν Ἀμερικὴν.

ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ. — Λέγεται ἡ λύσις τοῦ ἐγκύρου γάμου κατὰ
τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς τῶν συζύγων διὰ νὰ εἴμπορῃ εἰς σύζυ-
γος νὰ ζητήσῃ δικαστικῶς διαζύγιον ἀπαιτοῦνται διάφοροι λό-
γοι, τοὺς ὁποίους ρητῶς ἀναφέρει ὁ νόμος (ἀνικανότης τοῦ
ἀνδρὸς ἐπὶ τρία ἔτη ἀπὸ τοῦ γάμου, μοιχεία, πορνεία, ἐπιβουλὴ
ζωῆς, διαμονὴ ἐκτὸς τῆς οἰκίας παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνδρὸς,
μοναχικὸς βίος κ.τ.λ.) καὶ οἱ ὅποιοι πρέπει ἐντελῶς νὰ ἀποδει-
χθῶσι. Ἡ νομοθεσία μας ἔχει ἐπὶ διαζυγίων ὀρισμένους τύπους
οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ ἐκπληρωθῶσι· δηλ. ἀπαιτοῦνται α.) ἀναφορὰ

εἰς τὸν ἀρμόδιον ἐπίσκοπον περὶ ἀποπέρας πρὸς συμφιλίωσιν καὶ ἔνωσιν, β'.) ἀπόφασις δικαστικὴ ἢ ὁποῖα νὰ διατάσῃ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀναφορᾶς, γ'.) ἢ ὠρισμένη προθεσμία ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ παρέλθῃ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀναφορᾶς (ἐνὸς μηνὸς) καὶ δ'.) ἢ ἀγωγή. Διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀναφορὰ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ὅπως ἐπιτρέψῃ τοῦτο τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, πρέπει νὰ παρέλθουν τρεῖς μῆνες ἀπὸ τῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ἐπίσκοπον ἢ νὰ ἀποδειχθῇ τὸ ἀδύνατον τοῦ συμβιβασμοῦ. Ἐν τῷ μεταξὺ εἴμπορεῖ τὸ δικαστήριον (ἢ καὶ ὁ ἐπίσκοπος) νὰ διατάξῃ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν συζύγων ὅτε ὁ ἀνὴρ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν διατροφὴν τῆς γυναικὸς του.

ΔΙΑΘΗΚΗ.—Ἡ δημοσία διαθήκη συντάσσεται ἀπὸ συμβολαιογράφον ἐνώπιον 3 ἢ 4 μαρτύρων, ἂν ὁ διαθέτης δὲν εἰξεύρῃ νὰ γράψῃ. Οἱ μάρτυρες πρέπει νὰ ἦνε πολῖται Ἕλληνες, νὰ γνωρίζουν νὰ ὑπογράφουν, νὰ μὴ ἔχουν συγγένειαν ἢ συμφέροντα στενὰ μετὰ τοῦ διαθέτου καὶ νὰ μὴ εἶνε ἐγκληματίαι. — Ἡ μυστικὴ διαθήκη γράφεται ἢ ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν διαθέτην ἢ ἀπὸ ἄλλον κατ' ἐντολήν του, πρέπει δὲ νὰ φέρῃ ἢ μὲν πρώτη τὴν ὑπογραφήν τοῦ διαθέτου, ἢ δὲ δευτέρα καὶ τῶν δύο. Παραδίδεται ἔπειτα σφραγισμένη εἰς τὸν Συμβολαιογράφον ὁ ὁποῖος συντάσσει ἔκθεσιν, ἀφ' οὗ βεβαιωθῇ ἐνώπιον τριῶν μαρτύρων ἂν ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρένας καὶ ἂν εἶνε γνησία ἢ διαθήκη. Ἡ ἰδιόγραφος διαθήκη ἔχει κῦρος μόνον ὅταν εὑρεθῇ μέσα εἰς τὰ ἔγγραφα τοῦ διαθέτου μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ· πρέπει δὲ νὰ ἦνε γεγραμμένη ἀπὸ τὸν ἴδιον νὰ ἔχῃ ἡμερομηνίαν, νὰ ἀναφέρῃ τὸν τόπον ὅπου συνετάχθη καὶ νὰ τὴν ἔχῃ ὑπογράψῃ ἰδιοχείρως ὁ διαθέτης.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ.—Ἀνθρωποὶ ἔχοντες χρηματικὴν ἢ καὶ ἄλλην τινα διαφορὰν εἴμποροῦν νὰ ἀναθέσουν τὴν λύσιν αὐτῆς εἰς δικαστὰς οὐχὶ νομίμους ἀλλὰ τῆς ἰδικῆς των ἐκλογῆς. Οἱ τοιοῦτοι δικασταὶ ὀνομάζονται *διαίτηται*. Ἐπίσης δὲ εἰς *διαίτησιαν* εἴμποροῦν νὰ ὑποβάλουν τὰς διαφορὰς των καὶ δύο ἐπικράτεια εὐρισκόμεναι εἰς φιλονεικίαν περὶ συνόρων κτλ. — Δὲν ἐπιτρέπεται

ὅμως νὰ λυθῶσι μετὰ διαίτητάς: α.) αἱ γαμικαὶ *διαφοραὶ*: δηλαδὴ τὸ διαζύγιον, ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης καὶ ὁ χωρισμὸς ἀκινήτων· β.) αἱ ἀπαιτήσεις περὶ διατροφῆς, καὶ γ.) ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλει ν' ἀγορεύσῃ ἐπ' ἀκροατηρίου ὁ Εἰσαγγελεὺς.

ΔΙΑΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ.—Ἐνας ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους πολεμιστὰς τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἀρτοτίναν τῆς Δωρίδος τῷ 1785 ἢ 1790 καὶ ἦτο διάκος τῆς Μονῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ἐπειδὴ δὲ ἐφημιζετο διὰ τὴν καλλονὴν του ἠθέλησε νὰ τὸν πάρῃ μαζί του ὁ Φερεχὰτ βέης· τότε ὁ Διάκος ἄφησε τὰ ράσα καὶ ἔγεινεν ἀρματωλὸς. Ἐπειτα ἐπῆγεν εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ ἔγεινε σωματοφύλαξ τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ, ἐκεῖ δὲ ἐγνωρίσθη μετὰ τὸν Ὀδυσσεᾶ Ἀνδρουτσοῦ ὅστις τὸν ἐπῆρε μαζί του κατόπιν. Ὡς ἀρματωλὸς ἐκυρίευσεν τὴν Λεβάρειαν καὶ κατόπιν ἐνίκησε τοὺς Τούρκους εἰς τὴν Ὑπάτην, ἀλλὰ κατόπιν συναντηθεὶς εἰς τὰς Θερμοπύλας μετὰ πολυάριθμα τουρκικὰ στρατεύματα καὶ ἐγκαταληφθεὶς ἀπὸ τοὺς συμπολεμιστὰς του, ἔμεινε καὶ ἐπολέμησεν ὡς ἥρωας μόνος του μετὰ 48 μόνον ἀνδρείους στρατιώτας. Ἐφονεύθησαν δὲ ὅλοι οἱ πολεμισταὶ του καὶ αὐτὸς ἔμεινε μόνος μετὰ σπασμένον τὸ σπαθὶ καὶ τὰ πιστόλια του. Τότε τὸν συνέλαβον οἱ Τούρκοι καὶ τὸν ἐθανάτωσαν, τῇ 23 Ἀπριλίου 1821 ψῆσαντες αὐτὸν ζωντανὸν ἐν ᾧ ἐτραγῶδει.

Γιὰ δὲς καιρὸ ποῦ διάλεξεν ὁ χάρος νὰ μετὰ πάρῃ, τώρα π' ἀνθίζουν τὰ κλαρὰ καὶ βγάζει ἡ γῆς χορτάρη!

ΔΙΑΠΟΝΤΙΩΝ δῆμος.—Ἐπαρχία Κερκύρας, πρωτεύουσα Ὀθωνός, νῆσος με χωρία 3, κάτοικοι 1,700.

ΔΙΑΡΒΕΚΙΡ.—Πόλις τῆς Μεσοποταμίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Τίγριδος. Ἐχει μεγάλας ἀγοράς, λουτρά, τζαμιά, ἐκκλησίας, σημαντικὸν ἐμπόριον, ἀξιόλογον βιομηχανίαν δερμάτων, ὑφασμάτων, χαλκωμάτων κτλ. καὶ 50,000 κατ.

ΔΙΑΡΡΟΙΑ.—Ἡ θεραπεία τῆς διάρροιας εἶνε διάφορος ἀναλόγως τοῦ εἶδους καὶ τῆς αἰτίας· εἰς τὴν ἀρχὴν χρειάζεται

έν καθαρτικόν (ρετσινόλαδον 10 δράμια, άλας Άγγλικόν 10 δράμια διαλελυμένον εἰς ἡμισυ ποτήριον ὕδατος κλ.), δίαιτα ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας (σοῦπα ἐξ ὀρύζης κλ.) καὶ ὡς ποτὸν ριζόνερον ἢ ὕδωρ περιέχον ὀλίγην γόμμαν ἢ κριθαρόνερον. Ὅταν ἐξακολουθῆ πλέον τῶν 3—4 ἐβδομάδων, ἔχει τάσιν νὰ γίνῃ χρονία καὶ ἀπαιτεῖ τακτικὴν ἰατρικὴν θεραπείαν.

Διάρροια τῶν μικρῶν παιδιῶν. Εἰς τὰ παιδιά ἢ διάρροια προέρχεται κατὰ τὰ δόντια ἀπὸ φόβον, ὀργήν, ἢ κρυολόγημα, κακὴν τροφήν κτλ. Τὸ πρῶτον δὲ τὸ ὅποσον πρέπει νὰ κάμωμεν ὅταν παρουσιάζεται ἐλαφρὰ εἶνε νὰ ὑποβάλωμεν τὸ παιδίον εἰς ἀσθηρὰν δίαιταν· νὰ τοῦ δίδωμεν γάλα πρόσφατον εἰς τὸ ὅποσον προσθέτομεν ὀλίγον ὕδωρ Βισύ, προτιμᾶται δὲ πάντοτε, ἐννοεῖται, τὸ γάλα τῆς μητρὸς ἢ τῆς τροφοῦ. Διὰ νὰ πίνῃ τοῦ δίδομεν ὕδωρ τὸ ὅποσον παρασκευάζομεν μὲ ἓν ἀσπράδι αὐγοῦ εἰς 7ῶ δράμια ὕδατος, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ὀλίγον ρετσινόλαδον.

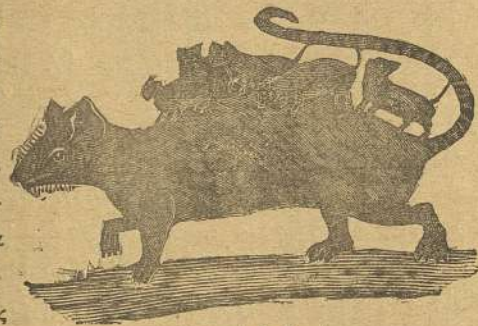
ΔΙΑΤΕΤΙΜΗΜΕΝΑ. — Τὰ ἀποτελοῦντα τὴν προῖκα ἀντικείμενα (κτῆματα) δίδονται *διατετιμημένα*, δηλαδὴ ἐκτιμᾶται ἢ χρηματικὴ τῶν ἀξία, διὰ νὰ ἔχη ὁ γαμβρὸς τὸ δικαίωμα νὰ τὰ πωλήσῃ, χρεωστῶν χρήματα καὶ ὄχι πράγματα. — Ὅταν ὁ μὴ ἢ προῖκα δίδεται *ἀδιατίμητος*, ὁ γαμβρὸς διὰ νὰ τὰ ἐκποιήσῃ πρέπει προηγουμένως νὰ τὰ ἀντικαταστήσῃ μὲ ἄλλα (ἐπίσης κτῆματα) τῆς αὐτῆς ἀξίας καὶ ὅμοια ὅταν εἶνε τοῦτο δυνατόν· ὅταν δὲ ὄχι, ἡ ἐκποίηση εἶνε ἀδύνατος.

ΔΙΑΤΤΟΝΤΕΣ ΑΣΤΕΡΕΣ. — Εἰς ὠρισμένας ἐποχὰς τοῦ ἔτους, ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε διάστερος τὴν νύκτα βλέπομεν πολλὰ μικρὰ τινα σώματα σπινθηροβολοῦντα, τὰ ὅποια διατρέχουν ταχέως τὸν οὐρανὸν γενικῶς ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, διαγράφουν φωτεινὴν αὐλακὰ καὶ ἔπειτα σβύνονται· τὰ σώματα ταῦτα ὠνόμασαν *διόττορας ἀστέρας*. Περὶ τῆς φύσεως τῶν σωμάτων τούτων πολλὰ ἐλέχθησαν. Καὶ μέχρι τινὸς ἐθεωροῦντο ὅτι ἦσαν μικρὰ ἄστρα ἀνάλογα πρὸς τοὺς πλανήτας, τὰ ὅποια ἐκινουῦντο περὶ τὸν ἥλιον, διαγράφοντα ἀνωμάλους τροχιάς καὶ δια-

τρέχοντα μετὰ μεγάλης ταχύτητος τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς γῆς, θερμαινόμενα δὲ διὰ τῆς προστριβῆς τοῦ ἀέρος καὶ γινόμενα φωτεινά, ἀλλὰ ψυχραίνόμενα αὐθις καὶ σβυνόμενα μόλις διέλθουν τὰ ὄρια τῆς ἀτμόσφαιρας μας. Πρὸ πάντων εἰς δύο ἐποχὰς τοῦ ἔτους ἀναφαίνεται μέγα πλῆθος τοιούτων διοττόνων ἀστέρων, τὴν νύκτα τῆς 1—2 Νοεμβρίου καὶ τῆς 28—29 Ἰουλίου· ὄχι ὅμως κατ' ἔτος, καὶ ἄλλοτε μὲν περισσότερο ἄλλοτε δὲ ὀλιγώτερον.

ΔΙΒΡΗ. — Κομόπολις τῆς Ἡλείας, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Λαμπείας. Εἶνε κτισμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀλονοῦ ἐπὶ ὕψους 800 μέτρ. ἀπέχει 13 ὥρας ἀπὸ τὸν Πύργον καὶ ἔχει πολλὰς ψυχρὰς πηγὰς, ἀνεπτυγμένην γεωργίαν, μικρὸν ἐμπόριον, πολλὰ ποιμνία καὶ 1600 κατ. Διαιρεῖται δὲ εἰς 6 χωριστὰ χωριά.

ΔΙΔΕΛΦΥΣ. — Εἶδος ζῴων τῆς Αὐστραλίας τὰ ὅποια ὁμοιάζουν μὲ μεγάλους ποντικούς· ἔχουν δὲ ἐξωτερικὴν κοιλίαν ἐν εἰδῇ σάκκου εἰς τὴν ὁποίαν θάζουν τὰ μικρὰ τῶν ἀμα γεννηθῶν. Ὅταν ταξεύουσιν πέρνουσιν αὐτὰ εἰς τὴν ῥάχην τῶν, κρατοῦνται

Δίδελφος ὁ ἀγχοφόρος

δὲ αὐτὰ τότε μὲ τὰς οὐράς τῶν ἀπὸ τὴν οὐρὰν τῆς μητρὸς τῶν.

ΔΙΔΕΡΩ Διονύσιος. — Ἐπίσημος Γάλλος σοφὸς γεννηθεὶς τῷ 1713. Ἐγράψε πλεῖστα ἔργα ἐπιστημονικὰ, φιλολογικὰ, δραματικὰ, λεξικὰ κτλ. διακρινόμενα διὰ τὴν εὐθυκρισίαν καὶ τὴν εὐφυσίαν μὲ τὴν ὁποίαν εἶνε συντεταγμένα. Ἐν ἀπὸ τὰ ἔργα του, διὰ τοῦ ὁποίου ἐσατύριζε τὴν θρησκείαν, ἐκάθη δημοσίως ὑπὸ τοῦ δημίου. Ἀπέθανε τῷ 1784.

ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΝ. — Πόλις τῆς Θράκης πλησίον τοῦ ποταμοῦ Μαρίτσα, σταθμὸς τοῦ σιδηροδρ. Ἀδριανουπόλεως. Ἐδρα

Μητροπολίτου με ἀρχαίαν ἀκρόπολιν καὶ 8,000 κατ. ὧν πολλοὶ Ἕλληνες.

ΔΙΔΥΜΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχία Ἐρμιονίδος, πρωτεύουσα τὸ μέγα Χωρίον Δίδυμα μετὰ 1300 κατ.

Δίζυγον.

καὶ εἰργάσθησαν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν· αὐτῶν ἀπόγονος ἦτο καὶ ὁ περίφημος Δικαῖος Παπαφλέσσας ἀρχιμανδρίτης, γεννηθεὶς τῷ 1788 εἰς τὴν Πολιανήν, ὁ ὁποῖος ἐπολέμησεν ἡρωϊκῶς κατὰ τοῦ Ἰβραήμ μετὰ 2000 ἄνδρας εἰς τὸ Μανιάκι· ἀλλ' ἐγκαταλείφθεις ἀπὸ τοὺς περισσοτέρους καὶ μείνας μετὰ 300 μόνον ἐνίκηθη ἐπὶ τέλος μετὰ φοβερὰν συμπλοκὴν ἐναντίον πεζικοῦ, ἱππικοῦ καὶ πυροβολικοῦ τοῦ Ἰβραήμ καὶ ἐφονεύθη μαζί με τοὺς 300 του ἀφ' οὗ ἔστρωσε μετὰ πτώματα ὄλας τὰς πέριξ ἐκτάσεις.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ ὁ Κυριακὸς ἢ Κύων. — Περὶφημος φιλόσοφος ἀπὸ τὴν Σινώπην. Ἐγεννήθη τῷ 414 π. Χ. ἔζησε δὲ ἐν Ἀθήναις καὶ Κορίνθῳ. Εἶχεν ὡς ἀξίωμα του ὅτι εὐτυχία εἶνε ἡ ἀρετή, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινε κατ' αὐτὸν νὰ μὴ ἔχη κανεὶς καμμίαν ἀνάγκην καὶ καμμίαν φροντίδα. Διὰ τοῦτο περιεφρόνει τὸν πλοῦτον καὶ τὸν κόσμον καὶ ἔζη ὡς ἐπαίτης ἡμίγυμνος καὶ ἀνυπόδητος, εἶχε δὲ ὡς κατοικίαν του ἀπλοῦν πιθάρι πλησίον τῆς Ἀκροπόλεως,

ΔΙΖΥΓΟΝ. — Εἶδος γυμναστικοῦ ὄργανου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐκτελοῦνται διάφορα γυμνάσματα τοῦ σώματος. Κατασκευάζεται εὐκόλως ἂν ἐμπήξωμεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τέσσαρα χονδρὰ ξύλα καὶ τὰ ἐνώσωμεν ἀνὰ δύο μετὰ ἐλαστικὰς δοκοὺς (ράβδους)

ΔΙΚΑΙΟΙ. — Μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ οἰκογένεια ἀπὸ τὴν Μεσσηνίαν. Ὁ Δημήτριος εἶχεν 28 τέκνα, πολλὰ τῶν ὁποίων ἔζων

τὸν περίφημον πύθον τοῦ Διογέους. Ὅταν τὸν ὕβριζον ἀπῆντα ἀπαθέστατα καὶ μετὰ δυνατὴν εἰρωνείαν. Ἐθεώρει πατρίδα του ὅλον τὸν κόσμον καὶ δὲν παρεδέχετο καμμίαν πολιτείαν καὶ ἀρχὴν, μῆτε εὑρίσκε διαφορὰν μετὰξὺ ἐλευθέρων καὶ δούλων. Ὅταν μίαν φορὰν τὸν συνέλαβον πειραταὶ ἐνῶ ἔταξείδευε καὶ τὸν ἠρώτησαν τί ἔργον κάμνει, ἀπήντησεν ὅτι «ἀρχει τῶν ἀνθρώπων», προκειμένου δὲ νὰ τὸν πωλήσουν, εἶπεν εἰς τὸν κήρυκα νὰ φωνάζῃ «πωλεῖται κύριος. Ποῖος θέλει νὰ τὸν ἀγοράσῃ.» Ὅταν κατόπιν τὸν εὔρεν ἐν Κορίνθῳ ὁ Μ. Ἀλέξανδρος καὶ τὸν ἠρώτησε τί ἐπεθύμει, ὁ Διογένης ἀπεκοίθη: «Ν' ἀπομακρυνθῆς ἀπὸ τὸν ἥλιον!» — Λέγουσι δὲ ὅτι τότε ὁ Ἀλέξ. εἶπε: «Ἄν δὲν ἤμην Ἀλέξανδρος ἐπεθύμουν νὰ ἦμαι Διογένης».

ΔΙΟΔΩΡΟΣ ὁ Σικελιώτης. — Ἕλληνας ιστοριογράφος ἀπὸ τὴν Σικελίαν. Ἐζη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τοῦ Αὐγούστου. Ἐγραψε λαμπρὰν ἱστορίαν ἀπὸ τῶν μυθικῶν χρόνων μέχρι τῶν Γαλατικῶν πολέμων τοῦ Καίσαρος εἰς 40 βιβλία, ἡ ὁποία δὲν ἐσώθη ὁλόκληρος.

ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ. — Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης γεννηθεὶς τῷ 245 μετὰ Χρ. Προσέλαβε συμβασιλεῖς του τὸν Μαξιμιανὸν καὶ τὸν Καίσαρα μαζί με τοὺς ὁποίους κατάρθωσε ν' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὴν Ρώμην τοὺς διαφόρους βαρβάρους λαοὺς, οἱ ὁποῖοι ἤρχισαν νὰ ἐπιτίθενται κατ' αὐτῆς. Κατόπιν προσέλαβε καὶ ἄλλους στρατηγούς του εἰς τοὺς ὁποίους ἔδωκε νὰ κυβερνοῦν ὀρισμένα μέρη τῆς ἀπεράντου Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας διὰ νὰ γίνεταί ἡ διοίκησις καλλιτέρα, καὶ διήρσεσεν οὕτω τὸ κράτος εἰς 12 διοικήσεις. Διὰ τῶν διαφόρων τοπαρχῶν του κατάρθωσε ν' ἀνυψώσῃ τὸ γόητρον τοῦ Κράτους παντοῦ, ἐνίκησε δὲ καὶ ἐφόνευσε τὸν ἀποστατήσαντα διοικητὴν τῆς Αἰγύπτου Ἀχιλλέα. Ὁ Διοκλητιανὸς ὑπῆρξεν ὁ μεγαλειότερος ἐχθρὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ, τῷ δὲ 305 οἱ δύο Αὐγούστοι παρητήθησαν καὶ τοὺς διεδέχθησαν οἱ δύο Καίσαρες, ὁ δὲ Διοκλητιανὸς ἀπεσύρθη εἰς τὴν Σάωνα τῆς Δαλματίας ὅπου ἔζησεν εἰς τὰ κτήματά του μέχρι τοῦ 313.

ΔΙΟΝΑΙΑ ἢ *Μυγοπιόστρα*. — Φυτόν περιεργότατον τῆς Β. Ἀμερικῆς. Διὰ τὰς μυίγας κάμνει ὅ,τι καὶ τὸ δίκτυ τῆς ἀράχνης. Μόλις καθήσῃ ἐπάνω εἰς τὰ φύλλα του μυίγα, τὰ φύλλα του, τὰ ὅποια εἶνε γεμάτα ἀπὸ κοκκινωπὰ σπηθούρια, ἐρεθίζονται, ἀνοίγουν, καὶ τὴν κρατοῦν αἰχμάλωτον καὶ τὴν θανατώνουν. — Κάμνει ἄνθη ἄσπρα, θέλει γῆν ὑγρὰν, εἴμπορεῖ δὲ νὰ καλλιεργηθῇ καὶ μέσα εἰς γλάστρας.

Διοναία.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ὁ Ἀρσοπαρτίης. — Σπουδαῖος Ἀθηναῖος φιλόσοφος ἀπὸ ἐπιφανῆ οἰκογένειαν. Ἐγραψε πολλὰ φιλοσοφικὰ συγγράμματα καὶ εἶνε ὁ πρῶτος ὅστις ἐπίστευσεν εἰς τὰς διδασκαλίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου περὶ τοῦ Χριστοῦ, γενόμενος μάλιστα κατόπιν ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ ἢ τοῦ Δομιτιανοῦ ὡς μάρτυς τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ ἢ *Βάκχος*. — Ὁ θεὸς τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἀμπέλων. Ὁ Βάκχος ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ Κάδμου Σεμέλης. Ἡ Σεμέλη ζηλοτυποῦσα τὴν Ἥραν, παρεκάλεσε τὸν Δία νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν της μὲ ὄλην του τὴν λαμπρότητα, ὅταν ὅμως ἦλθεν ὁ Ζεὺς μὲ τὰς ἀστραπάς του, ἡ οἰκία τῆς Σεμέλης ἐκάνη ἐγεννήθη δὲ ἀτελής ὁ Βάκχος ἀπὸ τὴν καεῖσαν μητέρα του. θὰ ἐκαίετο δὲ καὶ αὐτὸς ἂν ἡ Γῆ δὲν ἀνεβλάστανε χόρτα καὶ βότους μὲ τὰ ὅπτια τὸν ἐσκέπασε. Τότε ὁ Ζεὺς τὸν ἐπῆρε, ἔσχισε τὸν μηρὸν αὐτοῦ καὶ τὸν ἔβαλεν ἐκεῖ νὰ συμπληρωσῇ τοὺς ἐννέα μῆνας τῆς κυφορίας, ἀνετράφη δὲ κατόπιν ὁ νέος θεὸς ἀπὸ τὰς ρύμφας μέσα εἰς ἓν σπήλαιον σκεπασμένον ἀπὸ ἀμπέλους. Ἄμα ἐνηλικιώθη ὁ Βάκχος ἔφαγεν ἀπὸ τὸν ἄγριον καρπὸν τῆς ἀμπέλου καὶ μεθύσας ἔφυγεν ἀπὸ τὸ σπήλαιον παρα-

καλουθόμενος ἀπὸ τὰς τροφούς του καὶ τοὺς δαίμονας τῶν δασῶν, περιέρχεται δὲ τὸν κόσμον διδάσκων πανταχοῦ τὴν χρῆσιν τοῦ οἴνου. Οἱ ἀρχαῖοι ἐτέλουν μεγαλοπρεπεῖς ἐορτὰς εἰς πολλὰ μέρη πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ τούτου, τὰς λεγομένας *Διονύσια*.

ΔΙΡΦΥΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχ. Χαλκίδος, πρωτ. Στενή, χωρία 8, κάτοικοι 3,700.

ΔΙΣΕΚΤΟΝ ἔτος. — Δίσεκτα λέγονται τὰ ἔτη τῶν ὁποίων ὁ Φεβρουάριος ἔχει 29 ἡμέρας, συμβαίνει δὲ τοῦτο κάθε 4 ἔτη. Ὁ ρωμαϊκὸς Φεβρουάριος, ἐπειδὴ ἔπρεπεν ὀρισμένως νὰ μὴ ἔχη πλειοτέρας τῶν 28 ἡμερῶν, εἶχε διπλὴν τὴν 24 ἡν.

ΔΙΣΡΑΕΛΗΣ *Βήκορσφειδ*. — Διάσημος Ἀγγλος πολιτικός καὶ συγγραφεὺς δειχθεὶς πάντοτε φίλος τῆς Τουρκίας καὶ ἀντίπαλος τοῦ Γλάδστωνος. Εἰς τὴν συνθήκην τοῦ Βερολίνου ὑπερήσπισε τὰ δικαιώματα τῆς Τουρκίας καὶ κατώρθωσε νὰ κερδίσῃ τὴν Κύπρον ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας· ἀποτυχὼν ὅμως κατόπιν εἰς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ζουλοῦ καὶ τοῦ Ἀφγανιστάν ἔχασε τὴν δημοτικότητά του. Ἀπέθανε τῷ 1881 ὁ δὲ Γλάδστων τοῦ ἤγειρε μνημεῖον εἰς τὸ Λονδίνον.

ΔΙΣΤΟΜΙΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχία Λεβαδείας, πρωτεύουσα *Διστομον* πλησίον τῆς ἀρχαίας Ἀμβρόσου (1350 κατ.), 3 χωρία, 1 Μονή, 3,700 κάτ. καὶ θερινὴ πρωτεύουσα τὸ Κυριάκι.

ΔΙΨΑ. — Τὸ σῶμα ἐν τῇ φυσικῇ του καταστάσει ἀποβάλλει ἀδιακόπως ὕδωρ, τὸ ὅποτον ἐξέρχεται εἴτε ἀπὸ τοὺς πνεύμονας, εἴτε ἀπὸ τὸ δέρμα, εἴτε διὰ τῶν οὔρων. Πολλὰ ἀσθένεια προκαλοῦσι τὴν δίψαν, ὡς λ. χ. ἡ διάρροια, ἡ δυσπεψία, αἱ πυρετικαὶ ἀσθένεια κ.λ., ἐξ ὧων ὅμως τούτων ὁ διαβήτης διεγείρει σφοδρότερον αὐτήν. Πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν δίψαν καταπολεμοῦντες τὰς αἰτίας αἱ ὁποῖαι τὴν προκαλοῦσιν. Οὕτως ἐὰν π. χ. αἰτία εἶνε ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης, ἀναζητοῦμεν δροσερὸν τι μέρος πρὸς διαμονὴν, ἐὰν ἡ ὑπερβολικὴ σωματικὴ ἐργασία, τὴν μετριάζωμεν· ἐὰν ὁ διαβήτης, θεραπεύωμεν τοῦτον· ἐὰν πυρετικὴ τις ἀσθένεια δίδωμεν δροσιστικὰ ποτὰ κ.τ.λ.

ΔΙΩΡΥΞ. — Διώρυχες λέγονται μεγάλα αὐλάκια τὰ ὅποια κατασκευάζονται μεταξύ δύο ποταμῶν, δύο θαλασσῶν ἢ δύο λιμνῶν διὰ νὰ διευκολύνεται ἡ συγκοινωνία. Σπουδαιότεραι διώρυχες σήμερον εἶνε ἡ αὐτοκρατορικὴ τῆς Κίνας, ἡ διώρυξ τοῦ Σουέζ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἄλλαι ὡς καὶ ἡ τῆς Κορίνθου.

ΔΝΕΙΠΕΡΟΣ. — Ὁ τρίτος κατὰ τὸ μέγεθος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. Εὐρίσκεται εἰς τὴν Ρωσίαν, πηγάζει εἰς τὰ βάλτα τοῦ Σμολένσκ, σχηματίζει ἐπικινδύνους καταρράκτας, δέχεται τὰ νερὰ πολλῶν παραποτάμων, σχηματίζει μίαν λίμνην, διασχίζεται εἰς πολλοὺς βραχίονας καὶ χύνεται εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν. Μᾶκρος 1712 χιλίωμ.

ΔΝΕΙΣΤΕΡΟΣ. — Μέγας καὶ ὀρμητικὸς ποταμὸς τῆς Ρωσίας. Πηγάζει εἰς τὰ Καρπάθια βουνὰ τῆς Αὐστρίας σχηματίζει μίαν λίμνην καὶ χύνεται εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν. Μᾶκρος 1024 χιλίωμ.

ΔΟΓΓ. — Εἶνε ἕν εἶδος σκύλλου ὁ ὅποιος ἔχει κεφαλὴν μακρουλὴν καὶ τὴν κάτω σιαγῶνα μακροτέραν τῆς ἐπάνω.

Δόγγ.

ΔΟΛΙΧΙΟΥ δῆμος. — Εἰς Κεφαλληνίαν, πρωτ. Φισκάρδο, χωρία 36, κατ. 3,400.

ΔΟΔΟΠΩΝ δῆμος. — Ἐπαρχία Εὐρυτανίας, πρωτ. Καροπλέσι, χωρία 6, κάτοικοι 1750.

ΔΟΜΒΡΑΙΝΑ. — Κωμόπολις τῆς Βοιωτίας, πρωτεύουσα τοῦ δήμου Θίσβης μὲ 1400 κατ. Παράγει ὄρνιθους οἴνους. Ἀπέχει δὲ ἀπὸ τὰς Θήβας 7 1/2 ὥρας. ΝΔ.

ΔΟΜΙΝΙΚΗ. — Ἡ μεγαλειτέρα ἀπὸ τὰς Μικρὰς Ἀντί-

λας νήσους τῆς Ἀμερικῆς. Ἐκτασις 754 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 29,000. Εἶνε ἡφαιστειώδης ἔχει δὲ κλίμα νοσηρὸν καὶ προΐοντα καφέν, ζαχαροκάλαμον, καπνὰ, βάμβακα, πολύτιμα ξύλα, θειάφι κτλ. Ἀνήκει εἰς τοὺς Ἀγγλους. Πρωτεύουσα Καρλοττετόουν.

ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς χειροτέρους αὐτοκράτορας τῆς Ρώμης. Κατεδίωξε τοὺς χριστιανούς, ἐθανάτωσε πολλοὺς ἄρχοντας τοῦ κράτους καὶ τὸν ἐξάδελφόν του ἀκόμη Φλάβιον Κλήμεντα ὅθι ἐφόνευε δὲ καὶ αὐτὴν τὴν σύζυγόν του, ἂν ἐπὶ τέλους δὲν ἐδολοφονεῖτο τῷ 96 ὑπὸ συνομητῶν εἰς τοὺς ὁποίους καταριθμεῖται καὶ αὐτή.

ΔΟΜΟΚΟΣ. — Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας πρωτεύουσα τοῦ δήμου Θαυμακοῦ. Εἶναι κτισμένη ἐπάνω εἰς κρημνώδη λόφον καὶ ἔχει λαμπρὰν θίαν, ἐκτεταμένας σπορὰς δημοτικῶν, ἐπισκοπὴν καὶ 1600 κάτ. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο μεγάλη καὶ εἶχε φρούριον ἰσχυρὸν, ὠνομάζετο δὲ Θαυμακός.

ΔΟ ΝΙΖΕΤΤΗΣ. — Σπουδαῖος Ἰταλὸς μουσικὸς, γεννηθεὶς τῷ 1798. Πρῶτον ὄρατον ἔργον του εἶνε τὸ μελόδραμα «Ἄννα Βολένα». Διὰ δὲ τῆς λαμπρᾶς ἐπιτυχίως τῆς «Λουκίας δὲ Λαμερμὺρ» ἐγένετο καθηγητὴς τοῦ Ὀρδεῖου τῆς Νεαπόλεως. Ἀπέθανε παράφρων τῷ 1848. Τὰ ἔργα του διακρίνονται διὰ τὴν ζωηρότητα τῆς συνθέσεως καὶ τὴν γλυκύτητα τῶν μελωδιῶν, γνωστότερα δὲ μεταξύ αὐτῶν εἶνε τὰ «Λουκρητία Βοργία», «Τορκουάτος Τάσσο», «Μαρτῖνο Φαλιέρη», «Ἡ κόρη τοῦ συντάγματος», «Ἡ Φαβορίτα», «Λίνδα» κ. τ. λ.

ΔΟΡΚΑΣ ἢ *Ζαρκάδι*. — Τὸ ἀθώωτερον ἀπὸ τὰ θηλαστικὰ ζῶα ὅμοιον μὲ ἐλάφι. Ἐξημερώνεται εὐκολώτατα ἀλλὰ θέλει πολλὴν περιποίησιν. Ἔχει κρέας λαμπρὸν διὰ φαγητόν.

ΔΟΡΠΑΤ — Ἡ σπουδαιότερα πόλις τῆς ρωσικῆς Λιβλανδίας μὲ περίφημον γερμανικὸν Πανεπιστήμιον μετὰ βιβλιοθήκης ἐκ 250,000 τόμων, ἀστεροσκοπείου, βοτανικοῦ κήπου κ. τ. λ. καὶ 30,000 κατ.

Ζαρκάδι.

ΔΟΡΤΜΟΥΝΔΗ. — Σπουδαία πόλις τῆς πρωσικῆς Βεσφαλίας μὲ ἀπέραντα λιθανθρακοῦχα στρώματα, βιομηχαν. σχολὴν, μέγιστα σιδηρουργεῖα, ἀτμαμαζοποιεῖα, σαπυνοποιεῖα, ζυθοποιεῖα καὶ 80,000 κατ.

ΔΟΣΤΟΓΕΥΣΚΗ. — Ἕνας ἀπὸ τοὺς περιφημότερους συγγραφεῖς τῆς Ρωσίας, πολιτικὸς καὶ κοινωνιστῆς. Πτωχὸς καὶ πάσχων κατεδικάσθη εἰς θάνατον τῷ 1849, ἀλλὰ τοῦ ἐχαρίσθη ἡ ζωὴ καὶ ἐξωρίσθη διὰ 10 ἔτη εἰς τὴν Σιβηρίαν. Μετὰ πολλὰς ταλαιπωρίας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ ἐξέδωκε τὰς ἐντυπώσεις του ἐκ τῆς ἐξορίας ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀναμνήσεις ἐκ τῆς κατοικίας τῶν νεκρῶν», αἱ ὁποῖαι ἔκαμον μεγάλην ἐντύπωσιν. Κατόπιν ἔγραψε τὸ λαμπρὸν μυθιστόρημα «Ἐγκλημα καὶ Τιμωρία», τοὺς «Ἀδελφοὺς Καραμαζώφ» κτλ., ἀπέθανε δὲ τῷ 1881.

ΔΟΥΒΑΙΝΟΝ. — Μεγάλῃ ἀγγλικῇ πόλις, πρωτεύουσα τῆς Ἰρλανδίας καὶ μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας τῆς Εὐρώπης. Ἔχει λαμπροὺς κήπους καὶ πλατείας, θαυμασία κτίρια, τρία πανεπιστήμια, βιβλιοθήκην μὲ 300,000 τόμους, ἄπειρα ἀνώτερα ἐκπαι-

δευτῆρια ἐπιστημονικά, τεχνικά, βιομηχανικά κτλ., πολλὰ μουσεῖα, ὠραῖον λιμένα, μέγα ἐμπόριον, βιομηχανίαν ἀξιόλογον καὶ μαζὶ μὲ τὰ προάστεια 360,000 κατ.

ΔΟΥΚΑΣ *Νεόφυτος*. — Σπουδαῖος Ἕλλην συγγραφεὺς καὶ διδάσκαλος γεννηθεὶς τῷ 1760 εἰς τὸ Ζαγόρι τῆς Ἠπείρου. Ἐγραψε πλεῖστα συγγράμματα φιλοσοφικά, ἐπιστημονικά καὶ διδακτικὰ καὶ μετέφρασε πολλοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς, τὰ δὲ βιβλία του τὰ διένεμε δωρεὰν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐλληνοπαῖδας. Ἐδίδαξε πρὸς τούτοις εἰς πλεῖστα ἑλλην. ἐκαιδευτῆρια τῆς Βλαχίας, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἑλλάδος καὶ ἀπέθανε τῷ 1845.

ΔΟΥΜΑΣ *Ἀλέξανδρος* (ὁ πατήρ). — Περίφημος καὶ γνωστότατος Γάλλος μυθιστοριογράφος, δραματικὸς καὶ ποιητής. Ἐγεννήθη τῷ 1803 καὶ ἔγραψεν ἄπειρα ἔργα διακρινόμενα διὰ τὴν εὐφυίαν καὶ τὴν ζωηρότητα τῆς ἐκφράσεως, πολλὰ ἐκ τῶν ὁποίων κατέστησαν δημοτικώτατα εἰς τὴν Ἑλλάδα· ὁ «Μοντεχρίστος», οἱ «Τρεῖς Σωματοφύλακες», τὸ «Μετὰ Εἰκοσιν Ἔτη», ὁ «Υποκόμης τῆς Βραζελόνης» κτλ. Ἀποτυχὼν ὅμως εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν ὅταν ἤρχισε νὰ ἀναπτύσσεται τὸ νεώτερον δράμα, ἀπεσύρθη τῆς ἐργασίας καὶ ἀπέθανε τῷ 1870.

ΔΟΥΜΑΣ *Ἀλέξανδρος* (ὁ υἱός). — Εἶνε υἱὸς τοῦ ἀνωτέρου καὶ ὁ διασημότερος τῶν σημερινῶν δραματικῶν τῆς Γαλλίας. Διὰ τῶν θαυμασίων του ἔργων ὁ Δουμάς υἱὸς ἤνοιξε νέαν ὁδὸν εἰς τὸ γαλλικὸν θέατρον καὶ ἐτελειοποίησε τὴν θεῖαν αὐτὴν τέχνην. Πρῶτον ἔργον του εἶνε τὰ «Συμβάντα 4 γυναικῶν καὶ ἑνὸς παπαγάλου», κατόπιν δὲ ἔγραψε τὴν γνωστὴν εἰς ὅλον τὸν κόσμον «Κυρίαν μὲ τὰς καμελίαις», καὶ τὸ «Μυθιστόρημα τῆς Γυναίκης». Νεώτερα καὶ πολὺ τελειότερα ἔργα του εἶνε ἡ «Διονυσία», ὁ «Κόσμος τῶν Ἑταιρῶν» (Demi Monde), ἡ «Πρηγίπισσα Γεωργία», τὸ «Διαζύγιον», ἡ «Φρανσιγιὼν» κτλ. μὲ τὰ ὁποῖα πλησιάζει πολὺ πρὸς τὸ σήμερον γεννώμενον δράμα τῆς σοσιακρατικῆς σχολῆς. Τὰ ἔργα τοῦ Δουμά διακρίνει φιλοσοφικὴ καὶ ψυχολογικὴ βαθύτης καὶ σκηρικὴ τέχνη θαυμασία.

ΔΟΥΝΑΒΙΣ. — Ὁ δεύτερος κατὰ τὸ μέγεθος ποταμὸς τῆς Εὐρώπης. Πηγάζει ἀπὸ τὰ βουνὰ τοῦ Μέλανος Δρυμοῦ τῆς Γερμανίας, περνᾷ ἀπὸ τὴν Βυρτεμβέργην καὶ τὴν Βαυαρίαν, διασχίζει ὀλόκληρον τὴν Αὐστρίαν καὶ Οὐγγαρίαν, σχηματίζει τὰ σύνορα τῆς Αὐστρίας, τῆς Ρωμανίας καὶ τῆς Βουλγαρίας καὶ χύνεται διὰ τῆς Μολδαβίας εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν, ὅπου σχηματίζει ἀπεράντους βάλτους καὶ 7 στόμια. Ὀλικὸν μᾶκρος ἔχει 2860 χιλιόμε. — Σπουδαιότεροι τῶν παραποτάμων του εἶνε ὁ Ἴνν, ὁ Λεῖθας, ὁ Τεσία, ὁ Δραύας, ὁ Σαύας, ὁ Μουραύας, ὁ Σερέτης καὶ ὁ Προῦθος μεταξὺ Μολδαβίας καὶ Ρωσσίας. — Ἐπὶ τοῦ Δουναβέως εὐρίσκονται αἱ πόλεις Βιέννη, Βουδαπέστη, Βελιγράδιον, Βραίλα, Γαλάτζιον κτλ.

ΔΟΥΝΔΗ. — Μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας πόλεις τῆς Ἀγγλικῆς Σκωτίας. ἔχει λαμπρὸν νοσοκομεῖον, μέγα ἐμπόριον, σπουδαῖα βιομηχανικὰ καταστήματα, ναυπηγεῖα, ὠραῖον λιμένα καὶ 160,000 κατ.

ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙ. — Ἀσήμαντον χωρίον τῆς Βλαχίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀλούτα τὸ ὅποτον ἐδόξασε τὴν 7 Ἰουνίου 1821 ὁ ἱερός λόχος τῶν ἰπαναστατησάντων Ἑλλήνων τῆς Βλαχίας, οἱ ὅποιοι ἀπέθανον ἥρωικῶς πολεμοῦντες κατὰ τῶν Τούρκων.

ΔΡΑΙΚ Φραγκῖσκος. — Περίφημος Ἀγγλος ναυτικός καὶ περιηγητής, φοβερὸς πολέμιος τῶν Ἰσπανῶν τοὺς ὁποίους πολέμιας ἐνίκησε καὶ ἔκαυσε τὴν περίφημον Ἀρμάδα εἰς τὸν λιμένα τῶν Γαδεΐρων τῷ 1587, ἔγεινε δὲ μετὰ ἓν ἔτος ἀντιναύαρχος ἀποτυχῶν ὅμως κατόπιν εἰς τὴν Πορτογαλίαν καὶ τὰς Ἰνδίας ἀπέθανε τῷ 1595. Ὁ Δραϊκ ἐπεχείρησε καὶ σπουδαιότατον ταξιδεῖον εἰς τοὺς πάγους τοῦ Βορείου Πόλου διὰ νὰ εὕρη δρόμον πρὸς τὴν Ἀσίαν, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος.

ΔΡΑΚΩΝ. — Περίφημος νομοθέτης τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν. Ἐγραψεν ὅμως τόσον αὐστηροὺς νόμους, ὥστε, καθὼς ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, εἰς τὴν σύνταξίν των μετεχειρίσθη αἷμα καὶ ὄχι μελάνην. Συνέστησε δὲ καὶ βουλὴν ἐκ 401 πολιτῶν. Ἄλλ' ἕνεκα τῆς

αὐστηρότητος αὐτοῦ φαίνεται ὅτι ἐμισήθη ἀπὸ τοὺς συμπολίτας του καὶ ἀπέθανε μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν.

ΔΡΑΜΑ ἢ Δραβήσκος. — Πόλις τῆς Μακεδονίας μὲ πλουσιωτάτας φυτείας, μεγάλην ἀγορὰν καὶ 5000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 700 εἶνε Ἕλληνες.

ΔΡΑΜΑΛΗΣ, Μεχμέτ πασσᾶς. — Ἐνας ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους τούρκους στρατηγούς τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐνίκηθη ἐπανειλημμένως ἀπὸ τοὺς ἀρματωλοὺς τῆς Ρούμελης, τὸν Ἀνδρουτσον καὶ τὸν Ὑψηλάντην καὶ κατεστράφη ἐπὶ τέλους ἐντελῶς εἰς τὰ Δερβενάκια τῆς Κορινθίας μαζί μὲ 30,000 στρατιώτας του ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνην, Πετρόμπετην καὶ Γιατράκον.

ΔΡΑΧΜΗ. — Νόμισμα ἑλληνικὸν ἀργυροῦν, ἔχει βάρους 4 γραμ. καὶ 447 χιλιοστῶν, ἰσοδυναμεῖ δὲ μὲ 89 χρυσᾶ λεπτά. Ἡ δραχμὴ τῶν ἀρχαίων εἶχε βάρους 3—4 γραμμαρίων, ἡ δὲ ἀξία της ἦτο διαφορετικὴ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

Ἀρχαία Ἀθηναϊκὴ δραχμή.

ΔΡΕΣΔΗ. — Πρωτεύουσα τοῦ γερμανικοῦ βασιλείου τῆς Σαξωνίας. ἔχει λαμπρὰν τοποθεσίαν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀλβιος, θαυμασίους ναοὺς, ἀνάκτορα, κήπους, θέατρα, ἀγάλματα, πλατείας, βιβλιοθήκην μὲ 400 χιλιάδ. τόμους, 28,000 γεωγραφικοὺς κτλ. πίνακας καὶ 8,000 χειρόγραφα, Μουσεῖα, πινακοθήκας, λαμπρὰ σχολεῖα, πολυτεχνεῖον, θαυμάσια Ὠδεῖα, Ἀκαδημία, σπουδαίαν βιομηχανίαν, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 280,000 κατ.

ΔΡΙΝΟΣ. — Ὁ μεγαλιτέρος ποταμὸς τῆς Ἀλβανίας. Πηγάζει ἀπὸ τὸ βουνὸν Πέτρινα, περνᾷ ἀπὸ τὴν λίμνην Λυχνιδὸν καὶ χύνεται εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν πλησίον εἰς τὸ Ἀλέσσιον, ἀφ' οὗ παραλάβῃ τὰ νερά τοῦ Λευκοῦ Δρίνου καὶ διασχίση τὴν πόλιν Σκόδραν.

Δρομαίος

ΔΡΟΜΑΙΟΣ ἢ *Καζοάρ*. — Μέγα πτηνὸν τῆς Αὐστραλίας. Ἔχει μᾶκρος 2 ἕως 2 1/2 μέτρων καὶ χρῶμα καστανόν. Εἶνε πολὺ δειλὸν καὶ τρέχει ταχύτατα, τὸ δὲ κρέας του τρώγεται καὶ ὁμοιάζει κατὰ τι μὲ τὸ βωδινόν.

ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΑ ἢ *Ἀντιφλογιστικά* ἰατρικὰ φάρμακα λέγονται ὅλα ὅσα χρησιμεύουσι διὰ νὰ καταπολεμήσωμεν τὴν φλόγωσιν. Τοιαῦτα εἶναι τὰ ὀξεία ἐν γένει ἀραιωμένα εἰς ὕδωρ, ἢ ἀγριάδα, τὰ κεράσια, τὰ λεμόνια, αἱ φράουλαι, τὰ χμοκέρασα, τὰ μούρα, τὰ πορτοκαλία

κ.τ.λ. τὰ ὁποῖα λαμβάνονται ὡς ποτὰ, τινὰ δὲ τούτων παρασκευάζονται καὶ εἰς σιρόπια.

ΔΡΟΣΟΣ (μετεωρολ.). — Ἡ δροσιὰ εἶνε εἶδος ἀμροῦ, ὃ ὁποῖος πίπτει κατὰ τὴν νύκτα καὶ κἀθηται ἐπὶ τῶν φυτῶν, ἐν εἴδει μικρῶν σταγόνων. Ἡ ὑγρασία, δὲ τὴν ὁποῖαν παρέχει εἰς τὰ φυτὰ εἶναι ἀνγκαῖα καὶ ὠφέλιμος, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀποτελεσματικωτέρα ἀπὸ τὴν βροχήν· διὰ τοῦτο, τὰ φυτὰ τὰ ὁποῖα αὐξάνουν εἰς τὰ ξηρὰ μέρη, ἔχουν μακρότερον χροῦδι ἀπὸ τὰ φυτὰ τῶν ἄλλων ἐλωδῶν μερῶν, διὰ νὰ ἀπορροφῶν περισσοτέραν δρόσον. Ὅταν ὅμως πέσῃ ἄφθονος δροσιὰ εἰς τὰ φυτὰ καὶ ἀμέσως ἐπέλθῃ καυστικὸς ἥλιος, τότε βλάπτονται πολὺ, διότι αἱ σταγόνες τῆς δρόσου ἀφίγουσι κηλίδας ὀποκιτρίνας αἰτίνες κατόπιν γίνονται μελανωπαὶ εἰς τὰ φυτὰ καὶ ἔταν αὐταὶ εἶνε πολυάριθμοι ἐμποδίζουσι παντελῶς τὴν βλάστησιν, τὸ δὲ ἄθος μαραίνεται, ὃ καρπὸς πίπτει, καὶ τὸ φυτὸν ξηραίνεται. Διὰ τοῦτο οἱ γεωργοί, ὅπως προλάβωσι τοιαῦτα ἀτυχήματα, τινάζουσι τὰ δένδρα ἀπὸ τὴν δρόσον, ὅταν προαισθάνονται ὅτι ὁ ἥλιος θὰ εἶνε καυστικός.

ΔΡΟΥΣΟΙ. — Εἶνε λαὸς τῆς Συρίας, κατοικεῖ δὲ τὰ δυτικὰ τοῦ βουνοῦ Λιβάνου καὶ ὄλον τὸν Ἀντιλίβανον, ἀριθμοῦνται δὲ

εἰς 130,000. Εἶνε λαὸς ἡμιανεξάρτητος διοικεῖται δὲ ἀπὸ Ἑμιράς καὶ σείκας καὶ πληρώνει φόρον εἰς τὴν Τουρκίαν. Γλῶσσα ἀραβικὴ, θρησκεία χριστιανικὴ ἀνάμικτος μὲ τὰ δόγματα τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν Μουσουλμάνων. Ὁ λαὸς οὗτος ἐσχηματίσθη τῷ 996 εὐρίσκεται δὲν εἰς συχνοὺς πολέμους μὲ τοὺς Μαρωνίτας ἀπὸ τοὺς ὁποῖους κατέσφαξαν πολλοὺς τῷ 1860.

ΔΡΥΜΙΑΣ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Λοκρίδος, πρωτ. Δαδί, χωρία, 3 μονὴ 1, κάτοικοι 4.400.

ΔΡΥΟΠΗΣ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Τροιζηνίας πρωτ. Κάτω Φανάρι, χωρία 8, κάτοικοι 1700.

ΔΡΥΟΠΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς νῆσον Κύθνον, πρωτ. Σύλλακκα μὲ περίεργον σπήλαιον σταλακτικῶν καὶ 1500 κατ.

ΔΡΥΣ ἢ **ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ**. — Δένδρον κοινότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα σχηματίζον ἐκτεταμένα δάση. Τὰ φύλλα τῆς εἶνε σχισμένα, ὃ δὲ καρπὸς τῆς ὁμοιάζει μὲ μεγάλο φουντοῦκι, εἶνε στυπτικός, ὅπως καὶ ἡ φλούδα, καὶ περιέχει ὕλην χρησιμοτάτην εἰς τοὺς θυροδέψας (δερματοποιούς). Τὸ ξύλον τῆς βελανιδιάς εἶνε σκληρότατον καὶ

Βελανιδία.

Ἡμερὴ βελανιδιά.

ἡμερὴ βελανιδιά ἀπὸ τὴν ὁποῖαν βγαίνουν τὰ χρησιμώτατα κηλίδια, τὸ **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ** **ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ** 24

εἶνε ἀκλερότατον καὶ χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν πλοίων, ἐπίπλων κτλ. Βελανιδιάς ὑπάρχουν 285 εἶδη ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἄλλα μὲν εἶνε ἀειθαλῆ (ἔχουν πάντοτε φύλλα) ἄλλα δὲ ὄχι. Εἰς τὰ Ἑλληνικὰ δάση εὐρίσκονται 12 εἶδη: ἡ *ρένια*, τὸ *μεράδι*, τὸ *ροτζάκι*, ἡ *γρανίτσα*, τὸ *φαρνέτο*, ἡ *βυρσοειδική*.

δέντρο ἢ ἡμερη βαλανιδιά, ἢ ἀριά, τὸ πρινάρι ἢ πουριάρι ἀπὸ τὸ ὅποιον βγαίνει τὸ χρησιμώτατον εἰς τὴν βαφικὴν πρινοκόκκι. κτλ. — Ἡ φλοῦδα τῆς εἶνε πολὺ χρήσιμος εἰς τὴν φαρμακευτικὴν διότι περιέχει γόμμαν, ρητίνην, κερὶ, ἄλατα κτλ. Οἱ δὲ καρποὶ τῆς, τὰ βελανιδία, περιέχουν πολὺ ἄμυλον (ἀλευρόκολλα) κτλ. καὶ χρησιμεύουν ὡς τροφή τῶν χοίρων πολλάκις δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων διότι εἶνε γλυκὰ καὶ θρεπτικά. Οἱ Ἄραβες τὰ ἀλέθουν, τ' ἀνακατώνουν μὲ διάφορα ἀρωματικά καὶ κατασκευάζουν τὸ ψωμί τὸ λεγόμενον ρακαχοῦ. Τὸ δὲ ζουμί τῶν βελανιδιῶν εἶνε ὠφέλιμον εἰς τὰ παιδιά τὰ ὅποια πάσχουν ἀπὸ διάρροϊαν, χοιράδες καὶ ραχίτην.

Δρυς ἡλευκή.

ΔΥΜΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πατρῶν. Πρωτ. Κάτω Ἀχαΐα, χωρία 40, κάτοικοι 10,000.

ΔΥΝΑΒΟΥΡΓΟΝ. — Μεγάλῃ πόλις καὶ ἰσχυρὸν φρούριον τῆς Ρωσσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Δύνα, μὲ ἄκματον ἐμπόριον καὶ 70,000 κατ.

ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ. — Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀρματωλοὺς τῆς Φθιώτιδος. Ἐγενε μέλος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας, ἐπολέμησεν ἡρωικώτατα κατὰ τῶν Τούρκων πολλάκις καὶ μαζί μὲ τὸν Διάκον εἰς τὴν Ἀλαμάναν. Ἐνίκησε μαζί μὲ τὸν Πανουργιᾶν καὶ τὸν Γκούραν, τὸν Μπαϊράμ πασσαῦν, ἀλλά, γέρων πλέον, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν πόλεμον. Ἀπέθανε τῷ 1831.

ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ. — Πόλις τῆς Ἀλβανίας ἐπὶ χερσονήσου εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ εἰς τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκειτο ἡ ἀρχαία Ἐπίδαμνος. Ἐχει ἰσχυρὸν βενετικὸν φρούριον, μέγα ἐμπόριον καὶ, μαζί μὲ τὸ προάστειον Βαρός, 4,500 ἐκ τῶν ὁποίων 2500 εἶνε Ἕλληνας καὶ 300 ἀτσίγκανοι κατοικοῦντες εἰς ἰδιαιτέραν συνοικίαν. Πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων τῆς

εἶνε καθολικοὶ προσηλυτισθέντες ἀπὸ τοὺς αὐστριακοὺς, διατηροῦν δὲ οἱ Ἕλληνες λαμπρὰ σχολεῖα.

ΔΥΣΕΝΤΕΡΙΑ. — Ὁ πάσχων αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ μεταβαίη συχνὰ πρὸς κένωσιν, ἢ ὅποια ὅμως εἶνε ὀλίγη καὶ συνοδεύεται ἀπὸ αἶσθημα καύσεως, ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ ὕλας πρασινωπάς. Ἀπαιτεῖ ἐκτὸς τῶν ἐσωτερικῶν φαρμάκων καὶ δίαιταν αὐστηράν. Ὡς ποτὸν ἄς λαμβάνωσιν οἱ πάσχοντες ὕδωρ μὲ γόμμαν, ριζόνερον ἢ ψυχρὸν ὕδωρ ἐντὸς τοῦ ὁποίου (150 δραμιῶν) κτυπῶμεν δύο ἀσπράδια αὐγῶν· τρίς δὲ ἢ τετράκις τῆς ἡμέρας ἄς γίνονται κλύσματα ἀπὸ ριζόνερον ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ διαλύεται κόλλα ἡμισυ κοχλιάριον τῆς σούπας. Πάντοτε ὅμως εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη ἰατροῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ δυσεντερία εἶνε ἐνίοτε κολλητικὴ, πρέπει αἱ ἀκαθαρσίαι νὰ χύνωνται ἐντὸς λάκκων, ἔλα δὲ τὰ ἀσπρόρρουχα νὰ ζεματίζωνται.

ΔΥΣΚΟΙΛΙΟΤΗΣ. — *Θεραπεία*. Ἄν ἡ δυσκοιλίότης συνοδεύη ἄλλας ἀσθενείας χρειάζονται δραστήρια καθαρτικά· ἀλλὰ μόνον ὁ Ἴατρος πρέπει νὰ τὰ δίδῃ. Ὅταν ὅμως ὑπάρχῃ φυσικὴ δυσκοιλίότης πρέπει νὰ ἀκολουθῶμεν ὀρισμένην δίαιταν εἰς τὴν τροφήν, προτιμῶντες τὰ χόρτα καὶ πίνοντες μπίραν· τὸ γάλα εἰς πολλοὺς χρησιμεύει ὡς ἑλαφρὸν εὐκοίλιον· ἄς τρώγωσι καρπούς καὶ πρὸ πάντων δαμάσκηνα· ὡς ἄρτος προτιμότερος δι' αὐτοὺς εἶνε ὁ κατασκευαζόμενος μὲ 3 μέρη ἀλεύρου καὶ 1 μέρος πιτύρων. Ἀξιόλογον θεραπευτικὸν μέσον εἶνε καὶ ἡ ἐπίθεσις ἐπὶ τῆς κοιλίας πανίου βρεγμένου εἰς ψυχρὸν ὕδωρ. Τὰ κλύσματα διὰ ψυχροῦ ὕδατος εἶνε ἐπίσης ἀποτελεσματικά.

ΔΥΣΟΥΡΙΑ — Μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἴατροῦ ἄς λάβῃ ὁ πάσχων ἓν χλιαρὸν λουτρὸν καὶ ἄς μείνῃ ἐντὸς αὐτοῦ πλέον τῆς μιᾶς ὥρας· ἄς ἐπίθεσῃ εἰς τὴν κοιλίαν βρεγμένον πανίον ἢ κατὰπλασμα ἀπὸ 6 φιλοκομμένα κρομμύδια ἀνακατωμένα μὲ ὕδωρ βρασμένης ἄλταιας. Ἀλλὰ συχνάκις τὰ μέσα ταῦτα εἶνε ἀνεπαρκῆ καὶ μόνον ὁ καθεταρισμὸς (σοντάρισμα) τὸν ὅποιον θὰ ἐνεργήσῃ ὁ Ἴατρος θὰ ἀνακουφίσῃ τὸν πάσχοντα.

ΔΥΣΠΕΨΙΑ (Δυσκολία τῆς χωνεύσεως). — Ἡ δυσπεψία προ-

έρχεται ἀπὸ πολλὰς αἰτίας· πολλάκις εἶνε σύμπτωμα ἄλλων ἀσθενειῶν, εἶνε δὲ συχνὴ εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὅτε προέρχεται ἀπὸ κακῆν ποιότητα τοῦ γάλακτος ἢ ἀπὸ πρόωρον ἀπόκομμα τῶν παιδιῶν, ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς ἡλικιωμένους. Ὁ καθιστικὸς βίος προδιαθέτει πολὺ εἰς τὴν δυσπεψίαν διὰ τοῦτο αἱ γυναῖκες, οἱ ὑπάλληλοι τῶν γραφείων καὶ ὅλοι ὅσοι δὲν κινουῦνται πολὺ προσβάλλονται εὐκόλως ἀπὸ δυσπεψίαν.

Θεραπεία. Ἡ τακτικὴ δίαιτα ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς θεραπείας τῆς δυσπεψίας. Ἀναλόγως ὅμως τοῦ εἶδους αὐτῆς καὶ τῆς ιδιοτροπίας τοῦ στομάχου ἐκάστου κανονίζεται ἡ τροφή. Πρέπει ὅμως νὰ κανονίζονται καὶ ἡ ποιότης καὶ ἡ ποσότης τῶν τροφῶν καὶ ποτῶν καθὼς καὶ ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ. Τὸ γάλα, τὰ μελάτα ὡά, τὸ ὠμὸν κρέας, τὰ καπνιστὰ κρέατα, εἰς ποσότητα μετρίαν πάντοτε, εἶνε συνήθως ἀνεκτὰ εἰς τὸν στόμαχον αὐτοῦ. Ἐκ τῶν χορταρικῶν τὰ ραδίκια, τὰ κολοκύνθια, τὰ σπανάκια καὶ ὁ πουρὲς τῶν πιζελίων καὶ τῆς φακῆς εἰς τοὺς πλείστους εἶνε ἐπίσης ἀνεκτὰ. Ἀποφεύγονται ἐν γένει τὰ ἀρτύματα. Ὡς ποτὸν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ λαμβάνεται ὀλίγος παλαιὸς οἶνος, ἀποφεύγεται δὲ ὁ ζῦθος, πᾶν οἰνόπνευμα καὶ τὸ κάπνισμα. Τὰ γεύματα πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ μέγαν διαλείμματα· ὁ πάσχων πρέπει νὰ τρώγῃ βραδέως καὶ νὰ μασᾷ καλῶς τὴν τροφήν, νὰ πίνῃ δὲ ὀλίγον κάθε φοράν. Ἡ γυμναστικὴ μετὰ τὸ γεῦμα εἶνε ὠφελιμωτάτη. Ὀφελεῖ δὲ σχεδὸν πάντοτε ἡ ψυχρολουσία. Καλὸν εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθον φάρμακον :

Ἀνθρακικῆς μαγνησίας	δράμια 2
Κόνεως ρεβεντίου	δράμιον 1 1)2
Βάμματος ρεβεντίου	δράμια 6
Σεραπίου ἀπλοῦ	δράμια 6
Ἵδατος μέντας	δράμια 40

Ἀνάμιζον καὶ λάμβανε ἐν κοχλιάριον τῆς σούπας καθ' ἡμέραν. — Ἐπίσης ὠφελίμος εἶνε καὶ ἡ σόδα διαλελυμένη μέσα εἰς ζαχαρωμένον νερόν.

ΔΥΣΣΕΛΔΟΤΗΣ. — Μεγάλῃ πόλις τῆς Πρωσίας μετ' ὡραίας

ἐκκλησίας, ἀκαδημίαν τῶν ὡραίων τεχνῶν, λαμπρὰς πλατείας, ἀκαδημίαν τῆς ζωγραφικῆς, τεχνικὴν σχολὴν, μέγα ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν, μουσικὰ σχολεῖα καὶ 150,000 κατ.

ΔΥΣΤΙΩΝ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Καρυστίας. Πρωτεύουσα Ἀλιβέριον, χωρία 24, κάτοικοι 6,000.

ΔΩΔΩΝΗ. — Περίφημος μικρὰ ὄρεινὴ πεδιάς τῆς Ἠπείρου κάτωθι τῶν Ἰωννίνων, ὅπου εἰς τὴν ἀρχαιότητα εὗρίσκετο μεγάλη πόλις καὶ διάσημον Μαντεῖον ὅμοιον μετὰ τῶν Δελφῶν. Ἦτο ἀφιερωμένον εἰς τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, αἱ δὲ προφητεῖαι ἐξήγοντο ἀπὸ τὸν ψιθυρισμὸν τῶν φύλλων μεγάλης ἱερᾶς δρυός. Τὸ μαντεῖον τοῦτο διετηρεῖτο μέχρι τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος ἐξεδίωξε τοὺς ἱερεῖς καὶ μετέβαλλεν αὐτὸ εἰς χριστιανικὸν ναόν.

ΔΩΡΑ Δ' ἸΣΤΡΙΑ. — Εἶνε ψευδώνυμον μετὰ τὸ ὅποτον ἔγεινε γνωστὴ ἡ περίφημος συγγραφεὺς Ἑλένη Κολτσῶφ Μασάλσκη καταγομένη ἀπὸ τὴν Βλαχίαν. Ἐγράψε πολλὰ ὡραῖα ἔργα διηγήματα, μυθιστορήματα κτλ. πραγματευόμενα κυρίως περὶ γυναικός. Ἐγράψεν ἐπίσης ἔργα ἱστορικά καὶ φιλολογικὰ περὶ τῶν Ἀλβανῶν, τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ὀθωμανῶν κτλ. Τῷ 1868 ἡ Ἑλληνικὴ Βουλὴ τὴν ἀνεκήρυξεν Ἑλληνίδα πολίτιδα, ἀπέθανε δὲ τῷ 1888.

ΔΩΡΕΑ. — Λέγεται ἡ νομικὴ πράξις διὰ τῆς ὁποίας χαρίζομεν εἰς τινα ὄλην ἢ μέρος τῆς περιουσίας μας, τὸ δὲ ἔγγραφον ὀνομάζεται δωρητήριον. Διὰ νὰ ἦνε ἔγκυρος ἡ δωρεὰ πρέπει νὰ βεβαιωθῇ ὅτι τὴν παρεδέχθη ὁ λαμβάνων εἴτε ρητῶς εἴτε διὰ τῆς σιωπῆς του. Ὅταν ἡ δωρεὰ δίδεται ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ πεθάνῃ προηγουμένως ὁ δωρητὴς τότε λέγεται αἰτία θανάτου δωρεὰ καὶ ὁμοιάζει μετὰ τὸ κληροδότημα.

ΔΩΡΠΕΩΝ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Παρνασσίδος. Πρωτεύουσα Γραβιά, χωρία 15, κάτοικοι 6600.

ΔΩΡΙΣ. — Μία ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος. Χώρα βουνώδης (Βαρδούσια, Γκιώνα κτλ.), ἔχει σημαντικὸν ποταμὸν τὸν Μόρνον, μικρὰς κοιλάδας καὶ πρωτεύου-

σαν τὸ Λοιδωρίκιον. Διαιρεῖται εἰς 7 δήμους καὶ ἔχει 63 χωρία καὶ 24,000 κατ.

ΔΩΤΙΟΥ δήμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Ἀγυιάς. Πρωτεύουσα Ἀγυιά. χωρία 16, κάτοικοι 9,200.

Ε

EBENOS. — Ὁ ἔβενος εἶνε ξύλον σκληρόν, ὠραίου μαύρου χρώματος, βαρύ, πυκνὸν καὶ ἐπιδεκτικὸν στιλβώσεως. Ἔρχεται εἰς τὴν Εὐρώπην ἐξ Ἀμερικῆς, ἐξ Ἰνδιῶν, καὶ ἐκ τῆς νήσου Μαδαγασκάρ καὶ τὸν μεταχειρίζονται εἰς κατασκευὴν πολυτίμων καὶ λαμπρῶν ἐπίπλων.

Δυνάμεθα ὅμως νὰ κατασκευάσωμεν καὶ τεχνιτὸν ἔβενον, τοιοῦτοτρόπως. Ἀφίνομεν νὰ μουσχεύσουν ἐντὸς θειικοῦ ὀξέος σχίζας δρυῖνων ξύλων, τὰς ὁποίας τρίβωμεν κατόπιν ἐπανειλημμένως διὰ τερεβενθινελαίου. Τὸ τοιοῦτον ξύλον φαίνεται πῶς εἶνε καυμένον, ἀλλ' ὅμως ἔγεινε σκληρόν, ἔλαβε καλὸν χρῶμα καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ ὠραῖαν στιλπνὴν ὄψιν.

EBERΣ Γεώργιος. — Σπουδαῖος Γερμανὸς αἰγυπτιολόγος, μυθιστοριογράφος καὶ καθηγητής. Ἐγεννήθη τῷ 1837, ἔκαμε πολλὰς ἐρεῦνας εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἔγραψε διάφορα ἔργα μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ σπουδαῖον ἱστορικὸν μυθιστόρημα «Αἴγυπτία Βασιλόπαις».

ΕΒΡΙΑΔΕΣ — Νῆσοι τῆς Μεγάλῃς Βρεττανίας εἰς τὰ δυτικὰ

παράλια τῆς Σκωτίας. Εἶνε τὸ ὅλον 186 ἐκ τῶν ὁποίων κατοικοῦνται αἱ 79. Ἐκτασις 7213 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 85,000 ὁμιλοῦντες τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ καταγινόμενοι πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀλιείαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Ἔχουν ἀρκετὰ μέταλλα, πολλὰς λίμνας ἐκτάσεως 1600 τετρ. χιλμ. καὶ πρωτεύουσαν τὴν Στόρνοβα μὲ 10,000 κατ.

ΕΒΡΟΣ ἢ ΜΑΡΙΤΣΑ. — Ποταμὸς τῆς Θράκης μᾶκρους 300 χιλιομ. Πηγάζει ἀπὸ τὴν Ροδόπην, περθε ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ Φιλιππούπολιν, δέχεται πολλοὺς παραποτάμους καὶ χύνεται εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος πλησίον τῆς Αἴνου.

ΕΓΓΑΣΤΡΙΜΥΘΙΑ. — Εἶνε μεγίστη πλάνη νὰ νομίζωμεν ὅτι τῶν ἐγγαστριμύθων ἡ φωνὴ ἐξέρχεται ἐκ τῆς κοιλίας καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ τέχνη τῆς ἐγγαστριμυθίας εἶνε δῶρον ὑπερφυσικόν. Τούναντίον ἡ τέχνη αὕτη μαθηθάνεται ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη. Διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν μὲ τὴν φωνὴν τῶν ἐγγαστριμύθων ἀρκεῖ νὰ ἐνεργήσωμεν ὡς ἑξῆς : Κατ' ἀρχὰς κάμνωμεν βαθεῖαν εἰσπνοὴν ὅπως εἰσπαράγωμεν ἐντὸς τοῦ στήθους μεγάλην ποσότητα ἀέρος, συστέλλομεν ἰσχυρῶς τὴν ἐπιδερμίδα τοῦ οὐρανίσκου, ὅπως ἀποπράξωμεν ἐντελῶς τὸ ὀπίσθιον στόμιον τῶν ρωθῶνων. Συστέλλομεν ἐπίσης τὴν ρίζαν τῆς γλώσσης, τὸν λάρυγγα, τὰς ἀμυγδαλάς καὶ πάντα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸν φάρυγγα μέρη, ταυτόχρονως δὲ στηρίζομεν τὸ ἄκρον τῆς γλώσσης ὀπισθεν τῶν ὀδόντων τῆς ἄνω σιαγόνης οὕτως ὥστε ἡ κορυφὴ τοῦ φωνητικοῦ ὄργανου νὰ μείνῃ ὅλως ἀκίνητος. Τὸ κυριώτερον μυστικὸν τῶν ἐγγαστριμύθων εἶνε νὰ ἐμποδίσουν τὸν ἀέρα νὰ ἐξέρχεται ἐκ τῆς ρινός, καὶ νὰ τὸν ἀναγκάζουν νὰ ἐκφεύγῃ ἐκ τοῦ στόματος βραδέως καὶ διὰ τῆς βίας, ὅπως ἡ φωνὴ ἦνε ὑπόκωφος ἢ ὁμοιάζῃ πρὸς φωνὴν ἀσθενῆ καὶ μακρόθεν ἐρχομένην. Καθιστῶσι δὲ θαυμαστότερον τὸ πρᾶγμα, δίδοντες εἰς τὴν φωνὴν αὐτῶν τόνον, ὅστις φαίνεται ὁρμώμενος ἐπὶ ὀρισμένου μέρους, καὶ τὸ κατορθοῦσιν ἐφιστῶντες τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροατῶν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ ὁμιλοῦντες πρὸς αὐτὴν τὴν διεύθυνσιν.

ΕΓΓΕΛ Ἐδουάρδος. — Ἄριστος Γερμανὸς λογογράφος γεν-

νηθείς τῷ 1851. Μεταξὺ τῶν ἔργων του ἀναφέρομεν τὰ φιλελληνικώτατα «Ἑλληνικαὶ ἑαριναὶ ἡμέραι» καὶ «περὶ προφορᾶς τῆς ἑλλην. γλώσσης».

ΕΓΓΕΛ (*Γεώργιος, Γουλιέλμος*). — Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγαγαλειότερους σοφοὺς τοῦ αἰῶνος μας. Ἐγεννήθη τῷ 1770 εἰς τὴν Στουτγάρδην τῆς Γερμανίας. Ἐγραψε θαυμασίαν «Ἐγκυκλοπαιδείαν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν», καὶ πλείστα ἄλλα. Κατὰ τὸν Ἐγγελ ἡ μελέτη τῆς φιλοσοφίας πρέπει ν' ἀρχίζῃ διὰ τῆς μελέτης τῆς σκέψεως ἥτις εἶνε θέμα τῆς λογικῆς δηλαδὴ τῆς ἐπιστήμης τῆς καθαρᾶς ἰδέας. Διὰ τῶν ἀρχῶν του τούτων ὁ Ἐγγελ ἐδημιούργησε νέον κόσμον εἰς τὰς φιλοσοφικὰς μελέτας τῆς ἐποχῆς μας. Ἀπέθανεν ἐκ χολέρας τῷ 1831.

ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ. — Ἐγκυμοσύνη λέγεται ἡ κατάσταση εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς συλλήψεως μέχρι τῆς ἐξόδου ἀπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ καρποῦ αὐτῆς. Τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα εἶνε περίπου ἑννέα μῆνες, ἤτοι 270 ἡμέραι, δὲν εἶνε σπάνιον ὅμως νὰ ὑπάρχωσιν 8 ἢ 10 ἡμέραι περισσότεραι ἢ ὀλιγώτεραι ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τούτων.

Σημεῖα τῆς ἐγκυμοσύνης. — Ὅταν γυνὴ τις, αἰσθάνεται θερμότητα τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, ἐξόγκωσιν καὶ πόνους τῶν μαστῶν, πονόδοντον, παρουσιάζῃ πρόσωπον ὠχρὸν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς δεικνύουν μελανὸν γύρον, ἔχει δὲ τάσιν πρὸς λειποθυμίαν καὶ ἔμετους, μεγάλη πιθανότης ὅτι πρόκειται περὶ ἐγκυμοσύνης. Ὅταν μάλιστα ἀκολούθως τὰ ἔμμηνά της σταματήσουν καὶ ἐπέρχωνται καθημερινοὶ ἔμετοι καὶ παράξενοι ἰρέξεις καὶ ἀλλοιώσεις τοῦ χαρακτῆρός της, ταῦτοχρόνως δὲ ἡ ρώγα τῶν μαστῶν καὶ τὰ περίξ αὐτῆς γίνωσι ζωηρότερα καὶ ἐξέχουν περισσότερον. Τὸ σπουδαιότερον ὅμως σημεῖον τῆς ἐγκυμοσύνης εἶνε αἱ κινήσεις τοῦ ἔμβριου.

Υγιεινὰ προφυλάξεις τῆς ἐγγύου: Ἐὰν ἡ γυνὴ ἦνε καλῆς ὑγείας δύναται νὰ μὴ μεταβάλλῃ τὴν διαίταν της, ἀπαιτεῖται ὅμως πάντοτε ἡ τροφὴ της νὰ ἦνε θρεπτικὴ καὶ εὐκολοχώνευτος καὶ οὐχὶ ἐρεθιστικὴ.

Τὰ ἐνδύματά της πρέπει νὰ ἦνε εὐρύχωρα· ἄς ἀποβάλλῃ δὲ τὸν κορσὸν ἐντελῶς ἢ, τοῦλάχιστον, ἄς φορῇ τοιοῦτοτρόπως κατεσκευασμένον, ὥστε νὰ μὴ πιέζεται καὶ σφίγγεται ἡ κοιλία.

Ἄν ἡ γυνὴ ἔχῃ τὴν συνήθειαν νὰ λαμβάνῃ γενικὰ λουτρὰ τοῦ σώματος, δύναται νὰ ἐξακολουθῇ αὐτὰ καὶ κατὰ τὴν ἐγκυμοσύνην, ἀλλὰ πάντοτε χλιαρὰ, καὶ οὐδέποτε ζεστά· ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς πόδας της ἄς πλύνῃ πάντοτε μὲ χλιαρὸν καὶ οὐδέποτε μὲ ζεστὸν ὕδωρ.

Εἶνε καλὸν ἐπίσης νὰ κινῆται ἐντὸς τῆς οἰκίας χωρὶς ὅμως νὰ κουράζεται, νὰ κάμνῃ δὲ περιπάτους, μάλιστα ἐξοχικούς, προτιμώτερον πεζῇ παρὰ μὲ ἄμαξαν. Ἄς ἀποφεύγῃ ὅμως πᾶσαν βιαίαν καὶ κοπιαστικὴν κίνησιν, τὸν χορὸν, τὴν ἵππασίαν, τὸ τρέξιμον κτλ. Ἄς ἀποφεύγῃ ὁμοίως τὰς μετὰ τοῦ ἀνδρός της σχέσεις πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ 2ου μέχρι τοῦ 4ου μηνὸς διὰ τὸν φόβον τῆς ἀποβολῆς καὶ κατὰ τὸν 9ον μῆνα διὰ νὰ μὴ προκαλέσωσι πρόωρον τοκετόν. — Διαρκούσης τῆς ἐγκυμοσύνης ἄς μὴ λαμβάνῃ ποτὲ καθάρσιον ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Ἱατροῦ· ἄς λαμβάνῃ δὲ διὰ τὴν δυσκοιλιότητα ἀπλᾶ κλύσματα.

Διὰ τοὺς μαστοὺς πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὁμοίως φροντίδας τινάς. Ἐὰν αἱ θηλαὶ ἦνε πολὺ μικραὶ πρέπει νὰ τὰς προφυλάττῃ ἀπὸ τὸ σφίξιμον τῶν ἐνδυμάτων. Κατὰ δὲ τοὺς τελευταίους δύο μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης νὰ τὰς πλύνῃ, δύο ἢ τρεῖς φορὰς τὴν ἡμέραν, μὲ οἶνον ἐρυθρὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου διαλύει ὀλίγην στύψιν. Πολλὰκις συμβαίνει ἐκ τῆς πιέσεως τῆς μήτρας ἐπὶ τῶν φλεβῶν νὰ ἐπέλθουν ζωχάδες καὶ νὰ πρησθῶν αἱ φλέβες τῶν ποδῶν καὶ οἱ πόδες ἄς μεταχειρίζονται τότε διὰ μὲν τὰς ζωχάδας πλύσεις καὶ λουτρὰ τοπικὰ διὰ ψυχροῦ ὕδατος, διὰ δὲ τὸ πρήξιμον τῶν φλεβῶν κάλτσας ἐλαστικὰς ἢ φασκιὰν ἀπὸ φανέλλαν διὰ νὰ πιέζωνται ἐλαφρῶς, ἄς ἀποφεύγωσι δὲ τὴν ὀρθίαν στάσιν, καὶ διὰ τὸ πρήξιμον τῶν ποδῶν ἐντριβὰς μὲ σπέρτον τῆς κάμφορας κτλ. — Διὰ τὰ ἄλλα συμπτώματα καὶ τὰς ἀσθενείας τῆς ἐγκυμοσύνης τὸ φρονιμώτερον εἶνε νὰ συμβουλευθῶνται ἱατρὸν.

ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑ εἰς τὰ ζῶα. — Ἡ διάρκεια

τῆς ἐγγυμοσύνης εἶνε διαφορετικὴ εἰς κάθε ζῶον, ὡς δυνάμεθα νὰ τὸ ἴδωμεν εἰς τὸν ἀκόλουθον πίνακα.

	Κατώτατος ὄρος	Μέσος ὄρος	Ἀνώτατος ὄρος
Κουνέλι	ἡμέρ. 29	ἡμ. 30	ἡμ. 31
Γάτα	» 48	» 50	» 56
Σκύλλα	» 55	» 60	» 63
Γουρούνα	» 100	» 120	» 133
Κατσίκα	» 145	» 150	» 162
Προβατίνα	» 145	» 150	» 162
Ἀγελάδα	» 240	» 285	» 321
Γαϊδάρα	» 300	» 340	» 400
Φοράδα	» 300	» 330	» 419

ΕΓΧΑΡΑΞΙΣ ΥΕΛΟΥ (χάραγμα). — Ἴδου ἕνας τρόπος διὰ τοῦ ὁποίου εἰμφορεῖτε νὰ χαράξετε ἐπάνω εἰς γυαλί διάφορα σχήματα. Ἀλείψατε τὸ γυαλί μὲ στρώμα κηροῦ, χαράξατε ἔπειτα ἐπάνω εἰς τὸν

Ἐγχάραξις ὑέλου

κηρὸν ὅ,τι θέλετε, βαθειά, ὥστε νὰ φανῇ τὸ γυαλί καὶ βουτήξατέ το κατόπιν μέσα εἰς ἀραιὰν διάλυσιν ὑδροφθορίου· ἀφήσατέ το 1 ἢ 2 ἡμέρας καὶ ἔπειτα ξέσατε τὸ κερὶ καὶ πλύνετε καλὰ τὸ γυαλί. Τὰ σχέδιά σας θὰ μείνουν καθαρὰ ἐπάνω του.

ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟΝ. — Πρωτεύουσα τῆς Ἀγγλικῆς Σκωτίας. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ 3 λόφων εἰς τὴν παραλίαν τῆς Βορείου θαλάσσης. Ἡ ἀρχαία πόλις ἔχει δρόμους στενοὺς καὶ πολλὰ ἀρχαῖα κτίρια, πανεπιστήμιον, Βουλὴν κτλ. Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς νέας ἐκτείνονται ἀπέραντοι καὶ λαμπροὶ κῆποι ἐντὸς τῶν ὁποίων εὐρίσκεται ἡ Βασιλ. Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρία, θαυμασία δὲ γέφυρα ἐνώνει τὰς δύο πόλεις 97 μέτρων μήκους. Ἡ νέα πόλις ἔχει ὠραίους δρόμους καὶ πλατείας, λαμπρὰς οἰκοδομὰς, ἀκαδημίας, ἀστεροσκοπεῖον, τὸ μνημεῖον τῆς μάχης τοῦ Βατερλώ κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ Παρθενῶνος, 154 ἐκκλησίας, Μουσεῖα, πλεί-

στας σχολικὰς πινακοθήκας βιβλιοθήκας καὶ 270,000 κατοίκους.

ΕΔΙΣΟΝ. — Περιφημὸς ἀμερικανὸς ἠλεκτρολόγος, γνωστὸς εἰς ὅλον τὸν κόσμον διὰ τὰς θαυμασίας του ἐφευρέσεις. Ἐγεννήθη τῷ 1847 καὶ ἔγεινε κατ'ἀρχὰς ἐφημεριδοπώλης, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἐπιμονῆς του κατώρθωσε σήμερον νὰ κατέχη τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν ἐφευρετῶν τῆς ἐποχῆς μας. Ἐτελειοποίησε τὰς τηλεγραφ. μηχανὰς, ἐφεῦρε δὲ τὸ τηλέφωνον, τὸν φωνογράφον, τὸ μικρόφωνον, τὸ φωνόμετρον, ἠλεκτροφωτιστικὰς μηχανὰς καὶ πλέον τῶν 180 ἄλλων.

ΕΙΔΙΚΑ ΒΑΡΗ τῶν σωμάτων. — Εἴπομεν εἰς τὸ ἄρθρον «Ἀραιόμετρα» τί πρᾶγμα εἶνε τὸ εἰδικὸν βᾶρος ἐκάστου σώματος καὶ πῶς εὐρίσκεται. Ἐδῶ λοιπὸν παραθέτομεν μόνον πίνακα τοῦ εἰδικοῦ βάρους τῶν σπουδαιοτέρων σωμάτων διὰ τὴν καθημερινὴν χρῆσιν καὶ τὴν εὐκολίαν :

Ὁ Χρυσὸς	ἔχει εἰδικὸν βᾶρος	19,258
ὁ Μόλυβδος	» » »	11,352
ὁ Ἄργυρος	» » »	10,474
ὁ Χαλκὸς	» » »	8,788
ὁ Ὄρειχαλκος (προϋντζος)	» » »	8,393
ὁ Σίδηρος	» » »	7,788
τὸ Καλὰν	» » »	7,291
ὁ Τερεκὸς	» » »	6,861
τὸ Ἀντιμόριον	» » »	6,712
ὁ Ἀδάμας	» » »	3,501—3,531
τὸ λευκὸν Μάρμαρον	» » »	2,837
τὸ Γυαλί τῶν παραθύρων	» » »	2,527
τὸ Γυαλί τῶν ποτηρίων	» » »	2,463
τὸ Θειάφι	» » »	2,070
τὸ Σῶμα τοῦ ἀνθρώπου	» » »	1,070
τὸ Καουτσούκ	» » »	0,950
τὸ Κερί	» » »	0,960
ὁ Φελλὸς	» » »	0,240

ὁ Ὑδράργυρος	»	»	»	13,596
τὸ Γάλα τῆς ἀγελάδος	»	»	»	1,030
τὸ Νερό τῆς θαλάσσης	»	»	»	1,026
τὸ Κρασί	»	»	»	0,990
τὸ Λάδι	»	»	»	0,915
τὸ Οἶνόπνευμα	»	»	»	0,795

ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ δήμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Μεγαρίδος, πρωτ. Βίλλια, 2 χωρία, 1900 κάτ.

ΕΙΡΗΝΗ ἢ Ἀθηναία. — Περίφημος βασίλισσα τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους. Θέλουσα νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν λατρείαν τῶν εἰκότων τὰς ὁποίας οἱ εἰκονομάχοι βασιλεῖς εἶχον ἀφαιρέσει ἀπὸ τὰς ἐκκλησίας, ἤλθεν εἰς σχέσεις μὲ τὸν Μέγαν Κάρολον, κατεδίωξε τοὺς ἰκανωτέρους ἀνδρας τοῦ Κράτους καὶ τὸ ἔφερον εἰς ἐντελῆ παραλυσίαν. Ἐκαμε τὴν Ζ' οἰκουμένην σύνοδον, διέλυσε τὸν παλαιὸν στρατὸν καὶ ἐσχημάτισε νέον μὲ νεοσυλλέκτους οἱ ὅποιοι ἐνικήθησαν ἐπανειλημμένως. Τῷ 790 ἀνεκηρύχθη βασιλεὺς ὑπὸ τῶν στασιασάντων στρατιωτῶν ὁ υἱὸς τῆς Κωνσταντίνου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφάνη ἀνίκανος ἡ Εἰρήνη ἐξηκολούθησε νὰ συμβασιλεύῃ, ἐπὶ τέλος δὲ καὶ τὸν ἐτύφλωσε διὰ νὰ μείνῃ μόνη τῷ 797. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀθλία διοίκησις ἔφερε σιγὰ σιγὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ κράτους ἡ Εἰρήνη ἐξεθρονίσθη τέλος καὶ ἐξωρίσθη, ἀπέθανε δὲ τῷ 803.

ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ ἢ ΜΕΓΑΣ ΩΚΕΑΝΟΣ. — Ἡ μεγαλειτέρα ἀπὸ ὅλας τὰς θαλάσσας· εὐρίσκεται μεταξὺ Ἀσίας, Ὀκεανίας καὶ Ἀμερικής. Ἐχει ἔκτασιν 161 ἑκατομ. τετρ. χιλιομ. καὶ βῆθος 6000 ἕως 8515 μέτρων.

ΕΙΡΚΤΗ. — Μία ἀπὸ τὰς τιμωρίας τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, διαρκούσα ἀπὸ 5 ἕως 10 ἔτη.

ΕΚΛΑ. — Σπουδαῖον ἡφαιστειον βουνὸν τῆς Δανικῆς νήσου Ἴσλανδίας, ἔχει σχῆμα χωνίου, 1557 μέτρ. ὕψος καὶ 5 κρατῆρας ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μεγαλειτερος ἔχει περιφέρειαν 2 χιλιομ. Ἀπὸ τοῦ 1104 μέχρι τοῦ 1878 ἀναφέρονται 21 ἐκρήξεις.

ΕΚΛΕΙΨΙΣ. — 1ον) Ἐκλειψις τοῦ Ἥλιου. Συμβαίνει ὁσάκις ἡ Σελήνη εὐρεθῇ μεταξὺ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Γῆς, ὅτε ἡ σκιά τῆς μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἴδωμεν τὸν Ἥλιον. Περίεργος εἶναι ἡ λεγομένη δακτυλοειδῆς ἔκλειψις κατὰ τὴν ὁποίαν σκοτίζεται τὸ μέσον τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου καὶ μένει γύρω φωτεινὸν δακτυλίδι. Ὁ Ἥλιος κατὰ τὴν — 2ον) Ἐκλειψις τῆ Σελήνης. Συμβαίνει δακτυλοειδῆ ἔκλειψιν

ὅταν ἡ Γῆ εὐρεθῇ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Ἥλιου, ὅτε πίπτει ἡ σκιά μας ἐπὶ τῆς Σελήνης. Ἡ ἔκλειψις αὕτη εἶνε ἡ ὀλικῆ ἢ μερικῆ. ΕΚΣΤΑΣΙΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΩΝ. — Ὁ εἰλικρινῆς καὶ τίμιος ὀφειλέτης, ὅταν ἕνεκα τυχαίων δυστυχημάτων δὲν εἴμπορῇ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του, ἔκλειψις τῆς Σελήνης ἔχει ἀπὸ τὸν νόμον τὸ εὐεργέτημα νὰ κάμῃ ἔκτασιν ὑπαρχόντων δηλαδὴ νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοὺς δανειστάς του τὴν περιουσίαν του ὅση τύχει νὰ ᾖνε. Τὸ εὐεργέτημα τοῦτο δὲν ἔχουν οἱ ξένοι, οἱ ἐπίτροποι, οἱ κηδεμόνες κτ. ὅμ.

ΕΚΤΩΡ. — Ὁ ἀνδρειότατος ἀπὸ ὅλους τοὺς πολεμιστάς τῆς Τρωάδος κατὰ τὸν πόλεμον τῶν Ἑλλήνων, υἱὸς τοῦ βασιλέως Πριάμου. Ἐπληρώθη ἀπὸ τὸν Αἴαντα, ἀλλὰ θεραπευθεὶς, προσέβαλε καὶ ἔκαυσε τὰ ἑλλην. πλοῖα καὶ ἐφόνευσε τὸν φίλον τοῦ Ἀχιλλέως Πάτροκλον. Τότε ὅμως ὀργισθεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν καταδιώκει καὶ τὸν φονεῖ, δένει δὲ τὸ σῶμα του ἀπὸ τὸ πολεμικόν του ἄρμα καὶ τὸ γυρίζει τρεῖς φορὰς γύρω εἰς τὰ φρούρια τῆς Τρωάδος.

ΕΛΑΙΑ-ΕΛΑΙΟΝ (ΛΑΔΙ). — Ἡ ἐλαία εἶνε δένδρον αἰθαλὲς, πολύτιμον δὲ ἕνεκα τοῦ ἐλαίου, τὸ ὅποιον ἐξάγομεν ἐκ τοῦ καρποῦ του. Ἡ ἐλαία φύεται ἀφθόνως εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, Ἑλλάδα, Ἰταλίαν, μεσημβρινὴν Γαλλίαν,

Ἰσπανίαν, ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Ἡ ἑλαιία καθ' ἣν στιγμήν κόπτεται ἔχει γεῦσιν πικρὰν καὶ δρυμεῖαν, διὰ τὰ γίνῃ δὲ φαγώσιμος ἀνάγκη νὰ μείνῃ ὀλίγας ἡμέρας ἐντὸς ἄλμης. Τὸ ἐλαιόλαδον ἐξάγεται διὰ τῆς πίσεως τῶν καρπῶν τῆς ἐλαίας εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα. Καὶ πρῶτον μὲν διὰ τῆς ἀπλῆς πίσεως ἐξάγομεν τὸ ἀγνὸν ἔλαιον, ὅπερ χρησιμεύει πρὸς τροφήν, διὰ δὲ τῆς δευτέρας πίσεως, ἐνεργουμένης μὲ ζεστόν ὕδωρ ἐξάγεται νέα ποσότης ἐλαίου, κατωτέρας ποιότητος. Τέλος ἀφίρουν τὴν *μυρραν* νὰ ὑποστῇ κάποιαν ζύμωσιν, κατόπιν τὴν δουλεύουν μὲ θερμὸν ὕδωρ καὶ τὴν ὑποβάλλουν εἰς τρίτην καὶ τελευταίαν πίεσιν. Τὸ οὕτω ἀποκτώμενον ἔλαιον εἶνε ἀκόμη κατωτέρας ποιότητος καὶ χρησιμεύει κυρίως εἰς τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν κατασκευὴν σαπουνοῦ.

Ὅταν τὸ ἔλαιον ἦνε ταγγὸν ἢ θολὸν τὸ διορθώνομεν διὰ τοῦ ἀκολούθου τρόπου :

Λαμβάνομεν μέγα χωνίον, καὶ, εἰς τὸν μυχὸν αὐτοῦ θέτομεν ὀλίγον βαμβάκι. Χύνομεν ἐντὸς τοῦ χωνίου, (τοποθετημένου εἰς τὸ στόμιον καθαροῦ κενοῦ βαρελίου), τὸ θολὸν ἢ τὸ ταγγὸν μας ἐλαιόλαδον, καὶ τοιοῦτοτρόπως καθίσταται διαυγέστατον καὶ γλυκύ.

Αἱ ἐλαίαι δὲν εἶνε πολὺ θρεπτικαί· εἶνε δύσπεπτοι, βαρεῖαι καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ κάμνωμεν μετρίαν αὐτῶν χρῆσιν.

Αἱ προωρισμέναι διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἐκλεκτοῦ ἐλαίου (ἀγουρόλαδο) καὶ αἱ χρησιμεύουσαι εἰς τὰς τραπέζας συλλέγονται χλωραὶ ἢ ὀλίγον πρὸ τῆς ὀριμάνσεώς των. Τὰς κτυποῦν ἐνίοτε διὰ ράβδου ἥτις τὰς βλάπτει. Προτιμότερον νὰ τὰς συλλέγωμεν μὲ τὸ χέρι. Πρέπει δὲ νὰ μὴ τρώγωμεν πολλὰς διότι εἶνε δύσπεπτοι.

Ἑλαῖαι παραγεμισμέναι (*farcies*). Ἐκλεξόν τεταριχευμένας ἐλαίας, περίκοψον ἐσωτερικῶς αὐτὰς μὲ τρόπον ὥστε νὰ δυνηθῆς γ' ἀφαιρέσεως τὸ κουκούτσι καὶ ἀντικατάστησον αὐτὸ διὰ μικροῦ

Ἑλαιία.

τεμαχίου σαρδέλλας, καππάρους καὶ ὕδνου· διὰ τὰς διατηρήσεως δὲ βάλλε τὰς μέσα εἰς μποτίλιαν γεμάτην λάδι καὶ κλείσε τὴν καλά.

Καρύκευμα ἐξ ἐλαιῶν. Ρίψον νωπὸν βούτυρον ἐντὸς χύτρας, κατόπιν μαϊντανὸν καὶ κρομμύδι λεπτοκομμένα, πρόσθε τὰς ἐλαίας σου ἀφοῦ ἀφαιρέσης τὰ κουκούτσια των, βρέξον αὐτὰς μὲ ζωμὸν κρέατος καὶ λευκὸν οἶνον καὶ ἄφες νὰ βράσουν σιγά.

Ἐτερον καρύκευμα. Ρίψον εἰς τὸ βούτυρον ὀλίγον ἄλευρον· ἀνάμιξον κρομμύδι καὶ μαϊντανὸν ψιλοκομμένα· βρέξε τα κατόπιν μὲ λευκὸν οἶνον καὶ κρεατόζωμον· πρόσθε μίαν σαρδέλλαν ἀφοῦ τὴν σχίσης, ὀλίγον ἔλαιον καὶ τέλος ἐλαίας χωρὶς κουκούτσια, καὶ ἄφες νὰ πήξῃ ἢ σάλτσα.

Ἑλαιὸν ἀρνίου μπλανκέτ. Λαμβάνομεν ἑλαιὸν ἀρνίου, τὰς ὁποίας ἀφ' οὗ ἀλατίσωμεν, ζεματίζομεν τὰς σουβάνομεν ἔπειτα καὶ προσθέτομεν κομμένα τρούφ εἰς φέτας καὶ τὰς ἀφίρομεν εἰς ὀλίγην φωτιὰν νὰ βράσουν.

ΕΛΑΙΟΝ τῆς Μουρούνας(μουρουνόλαδον) — Τὸ χρησιμώτατον τοῦτο φάρμακον παρασκευάζεται ἐκ τοῦ σηκωτιοῦ διαφόρων ἰχθύων καὶ εἶνε διαφόρων εἰδῶν. καλλίτερον εἶνε τὸ ἀνοικτοῦ χρώματος καὶ διαυγές. Τὸ ἔλαιον τῆς μουρούνας ὠφελεῖ εἰς πλείστας ἀσθενείας καὶ εἶνε καταλληλότερον πρὸ πάντων εἰς τὰ παιδιά. Ἰδιαιτέρως δὲ εἶνε ὠφέλιμον εἰς τοὺς χοιραδικούς, τοὺς ραχιτικούς, τοὺς φθισικούς, καὶ τοὺς πάσχοντας ἀπὸ χρόνια ἐξανθήματα τοῦ δέρματος. Ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἐν γένει ἐξάντησιν τοῦ σώματος, τὸ μουρουνόλαδον ἐπιφέρει πολλάκις λαμπρὰ ἀποτελέσματα.

Ἐπάρχουσιν ὅμως περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας τὸ ἔλαιον τῆς μουρούνας δὲν εἶνε ἀνεκτὸν εἰς τὸν στόμαχον, πρὸ πάντων εἰς τοὺς ἠλικιωμένους. Προτιμότερον εἶνε τότε νὰ τὸ ἐγκαταλείπωμεν παρὰ νὰ ζητῶμεν εἰς τὰ φαρμακεῖα τὰ καθαρισμένα ἔλαια τῆς μουρούνας (ἀνευ ὀσμῆς καὶ γεύσεως κακῆς) ἢ φούσκας (κάψουλες) ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμπεριέχεται τὸ φάρμακον.

Καρπὸς ἐλαίας.

Ὅμοιως πρέπει νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐλαίου τῆς μουρούνας οἱ παχύσαρκοι καίτοι ὄντες ἀναιμικοί· εἰς τούτους μᾶλλον ὁ σίδηρος καὶ τὰ πικρὰ ὠφελουσι παρὰ τὰ λιπαρά. Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως εἰς ὅσους ἔχουν πυρετόν, πολὺ ἀδύνατον τὸν στομάχον καὶ τὴν χώνευσιν, μάλιστα δὲ εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ διάρροϊαν καθὼς καὶ εἰς ὅσους ὑπάρχει τάσις πρὸς αἰμόπτυσιν, εἰς τοὺς αἰμορροϊδικούς οἱ ὅποιοι ἔχουν συχνὰς καὶ δυνατὰς αἰμορραγίας, καθὼς καὶ εἰς τὰς γυναῖκας αἱ ὅποιαι ἔχουσιν ἀφθονα ἔμμηνα. Πρέπει δὲ εἰς ὅλους ἐν γένει νὰ διακόπτεται ἡ χρῆσις του κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεγάλης ζέστης τοῦ θέρους.

Ἡ δόσις τοῦ μουρουναλάδου εἶνε, διὰ μὲν τὰ μικρὰ παιδιὰ 1—3 κοχλιάρια τοῦ γλυκοῦ τὴν ἡμέραν, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας, διὰ δὲ τὰ παιδιὰ ἀπὸ 5—10 ἐτῶν 1 κοχλιάριον τῆς σούπας τὴν ἡμέραν, καὶ διὰ τοὺς ἡλικιωμένους 2—4 κοχλιάρια τῆς σούπας. λαμβάνεται δὲ πάντοτε τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ, πρὸ, ἢ ἀμέσως μετ' αὐτό.

ΕΛΑΣΣΩΝ.—Κωμόπολις τῆς τουρκικῆς Θεσσαλίας πλησίον εἰς τὰ σύνορα, μὲ μεγάλην μονὴν τῆς Παναγίας καὶ 900 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 250 χριστιανοί.

ΕΛΑΤΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Λοκρίδος, πρωτεύουσα Δραχμάνι, 7 χωρία καὶ 2100 κάτοικοι.

ΕΛΑΤΗ.—Ἡ ἐλάτη εἶνε δένδρον ρητινώδες καθὼς ἡ πεύκη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν διαφέρει κατὰ τὰ φύλλα, διότι τὰ μὲν φύλλα τῆς πεύκης εἶνε βελονοειδῆ καὶ φυτρόνουν ὅσων μικρὰς φούνταις ἐν ᾧ τῆς ἐλάτης φυτρόνουν ἀνὰ ἐν χωριστὰ ἐκατέρωθεν τῶν κλώνων. Ἡ ἐλάτη εἶνε πολλῶν εἰδῶν, τὸ δὲ ξύλον αὐτῆς ἔχει τὰς αὐτὰς ιδιότητας τῆς πεύκου καὶ τὸ χρησιμοποιοῦν εἰς τὴν ξυλικήν. Ἐκτὸς ὅμως τούτου ἔχει καὶ ἕτερον πλεονέκτημα: μεταδίδει κάλλιστα τὰς δονήσεις τοῦ ἀέρος, διὰ τοῦτο οἱ ὄργανοποιοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἐγγόρδων ὄργάνων, εἶνε δὲ καὶ διὰ τὴν φωτιὰν ἄριστον. Τὴν φλούδαν τῶν μικρῶν ἐλατῶν τὴν μεταχειρίζονται εἰς τὴν βυρσοδεψικὴν. Ἐξά-

γεται προσέτι ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ρητίνης καὶ πίσσας, ἐκ τινῶν δὲ εἰδῶν καὶ τερεβινθίνη.

Αἱ ἐλάται φύονται σχεδὸν παντοῦ ὅπου φύονται καὶ αἱ πεύκαι καὶ εἰς οἰονδήποτε ἔδαφος ἀδιακρίτως. Ὅλα τὰ εἶδη αὐτῶν παρουσιάζουν ποικιλίαν πρασινάδας. Ἡ δὲ μεταφύτευσις τῶν μὲν κοινοτέρων εἰδῶν γίνεται διὰ σπόρων, τῶν δὲ σπανίων δι' ἐνοφθαλμισμού.

ΕΛΑΤΙΩΝ δῆμος. — Εἰς νῆσον Ζάκυνθον, πρωτ. Μέσα Βολίμιας, χωρία 6 κάτοικοι 2,570.

ΕΛΑΦΟΣ.—Ἡ ἔλαφος, τὸ κοινῶς ἀλάφι λεγόμενον, διὰ τὸν κυνηγόν, εἶνε τὸ εὐγενέστερον θήραμα, ἀλλὰ διὰ τὸν γεωργόν εἶνε λίαν ἐνοχλητικὸς γείτων, διότι ἐπιφέρει μεγάλας ζημίας.

Ἡ θηλεία ἔλαφος ἐγκυμονεῖ ἐπὶ 8 περίπου μηνῶν, συλλαμβάνουσα κατὰ Μάρτιον καὶ γεννῶσα τὸν Ἀπρίλιον ἢ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου, ἐν ἐποχῇ δηλαδὴ καθ' ἣν ἡ γῆ κεκαλυμμένη ὑπὸ νεαρῶν χόρτων, παρέχει εἰς αὐτὴν ἀφθονωτάτην τροφήν.

Τὰ κέρατα τῆς ἐλάφου πίπτουσι κατ' ἔτος, τὴν ἀνοιξιν, ὅπως φυῶσιν ἐκ νέου.

Τὰ πρῶτα κέρατα εἶνε συνήθως μονά, ἐνίοτε ὅμως χωρίζονται καὶ εἰς δύο, γινόμενα διχαλωτά.

Οἱ κυνηγοὶ διακρίνουν τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ γένος τῆς ἐλάφου ἀπὸ τὰ ἀχνάρια τῆς, διότι τὰ θηλυκὰ καὶ τὰ νεαρὰ ἐλάφια βαδίζουσιν ἔχοντα τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῶν ὀνύχων ἀνοιχτόν, ἐνῶ αἱ μεγάλαι ἔχουσιν αὐτὸ πάντοτε κλειστόν.

Αἱ θήλειαι ἔλαφοι καὶ τὰ ἐλάφια ζῶσιν ὁμοῦ. Οἱ δὲ ἄρρενες ἐγκαταλείπουσι τὰς θηλείας καὶ ζῶσι μεμονωμένοι.

Κατὰ τὸν χειμῶνα δὲν προξενοῦσι μεγάλην βλάβην εἰς τοὺς

Ἐλαφος.

ἀγρούς· φεύγουν εἰς τὰ βάθη τῶν δασῶν, τρώγουσι τὸ χόρτον τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς αὐτὰς τὸ ἔδαφος, ἐνίοτε δὲ καὶ τοὺς φλοιοὺς τῶν νεαρῶν δένδρων. Ἄλλὰ τὴν ἀνοιξιν, ὅταν πέσωσι τὰ κέρατά των, καταφεύγουσιν εἰς τοὺς παρὰ τοὺς ἀγρούς θαμνώδεις τόπους καὶ τὴν νύκτα ἐκστρατεύουσαι λεηλατοῦσι τὰ σπαρτά. Καὶ κατ' ἀρχὰς τρώγουσι τὰ χλωρὰ γεννήματα, ἔπειτα δὲ καὶ πάντα τὰ ἄλλα. Ὅταν τελειώσωσι τὰ σπαρτά, εἰσέρχονται καὶ εἰς τοὺς δένδρωνας, ἀνορθοῦνται στηρίζουσαι τοὺς ἐμπροσθίους αὐτῶν πόδας ἐπὶ τοῦ κορμοῦ τῶν δένδρων καὶ ρίπτουσι διὰ τῶν κεράτων των (τὰ ὅποια ἄχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης αὐξάνουσι) τοὺς καρπούς.

Τὸ κρέας τῆς νέας καὶ παχείας ἐλάφου εἶνε θρεπτικώτατον· τὸ δὲ τῆς τριετοῦς καὶ πέραν σκληρὸν καὶ λίαν δύσπεπτον. Ἐν καιρῷ τοῦ ὄργασμοῦ ἔχει βαρεῖαν καὶ δυσάρεστον μυρωδιάν.

ΕΛΒΑ. — Νῆσος τῆς Ἰταλίας μὲ 222 τετρ. χιλμ. ἔκτασιν καὶ 25,000 κατ. εἰς τὴν ὁποίαν διέμεινεν ὁ Ναπολέων εἰς τὸ διάστημα τῆς παραιτήσεώς του ἀπὸ τὸν θρόνον τῆς Γαλλίας.

ΕΛΒΕΤΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μικρὰ κράτη τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης. Εὐρίσκεται μεταξὺ Γαλλίας, Γερμανίας, Αὐστρίας καὶ Ἰσπανίας καὶ σκεπάζεται σχεδὸν ὅλη ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ καὶ πάντοτε χιονοσκεπέαστα βουνὰ Ἄλπεις. — Ἐκτσίς 41,346 τετρ. χιλμ. Κάτοικοι 3 ἑκατομμύρια. Ἡ γερμανικὴ γλῶσσα ὁμιλεῖται ἀπὸ 2,100,000, ἡ γαλλικὴ ἀπὸ 650,000, ἡ ἰταλικὴ ἀπὸ 160,000. Ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν οἱ ἡμίσεις εἶνε διαμαρτυρόμενοι, οἱ ἕτεροι δὲ ἡμίσεις καθολικοί, ἑβραῖοι κτλ. — Ποταμοί, Ροδανός, Ρῆνος καὶ οἱ παραπόταμοι αὐτῶν. Λίμναι μεγάλαι καὶ ὠραῖαι, Γενεύη, Κωνσταντία, Λουκέρνη, Μεῖζων, Νευσιατέλη κτλ. — Κλίμα ὑγιεινότατον καὶ ψυχρότατον μὲν εἰς τὰ βουνὰ, μέτριον δὲ εἰς τὰς κοιλάδας, μέση θερμοκρασία 10 ἕως 13 βαθμῶν — Γεωργία ἀνεπτυγμένη· προϊόντα, δημητριακά, γεώμηλα κανάβι, λινάρι, καπνά, ὀπωρικά, κρασιά, κάστανα, πορτοκάλια κτλ. Κτηνοτροφία μεγίστη, παράγουσα θαυμάσια τυρῆὰ καὶ διατηροῦσα ἀπείρους βόας, ἵππους, πρόβατα χοίρους κτλ. Μεταξοσκωληκο-

τροφία καὶ μελισσοτροφία ἀκμαῖαι. Ζῆα, ἀλώπεκες, λύκοι, ἀρκτοί, ἀγριογίδια, γύπες, αἰετοὶ κτλ. Δάση μεγάλα καὶ πυκνότατα, ποταμοὶ δὲ καὶ λίμναι γεμάται ἀπὸ ἀφθονα ψάρια. Βιομηχανία ὑφασμάτων, ὄρολογίων κτλ. ἐκτάκτως ἀνεπτυγμένη καὶ ἐμπόριον μέγιστον. Σιδηρόδρ. 3000 χιλιόμε. Τηλέγραφοι 7200 καὶ πολὺ ἀνεπτυγμένη ἀτμοπλοία τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν. Παιδεία καὶ καλλιτεχνία ἀρισται. — Ἡ Ἑλβετία σύγκειται, ἀπὸ 25 τοπαρχίας ἢ πολιτείας αὐτοδιοικήτους αἱ ὁποῖαι στέλλουν ἀντιπροσώπους εἰς τὴν πρωτεύουσαν Βέρνην, διοικεῖται δὲ συνταγματικῶς, μὲ 3 Συμβούλια. — Προϋπολογισμὸς 73 ἑκατ. φρ. Δημόσιος θησαυρὸς κατὰ 49 ἑκατομ. ἀνώτερος τοῦ χρέους. Στρατὸς ἐν πολέμῳ 270,000. — Ἡ Ἑλβετία εἶνε οὐδετέρα δύναμις καὶ ἐν ἀπὸ τὰ εὐπορώτερα κράτη τοῦ κόσμου. — Οἱ Ἑλβετοὶ εἶνε γνωστοὶ ἀπὸ τὸ 58 πρὸ Χρ. ὅτε καὶ ἐνίκηθησαν ἀπὸ τὸν Καίσαρα· ἔπειτα ἠνώθησαν μὲ Γερμανοὺς καὶ Βουργουνδοὺς οἱ ὁποῖοι κατέκχησαν τὴν χώραν. Μετὰ τούτους τὴν ἐκυρίευσαν οἱ Φράγκοι καὶ ἤρχισε νὰ προοδεύη ὅταν διεδόθη ὁ Χριστιανισμὸς, μέχρι τοῦ 1032 ὅτε τὴν κατέλαβον οἱ Γερμανοί, καὶ διηρέθη τότε εἰς πολλὰ μικρὰ κράτη. Μετὰ ταῦτα ἐπεχείρησαν νὰ τὴν κυριεύσουν οἱ Ἀψβούργιοι Αὐστριακοὶ ἀλλ' ἐνίκηθησαν ἀπὸ τῶν ἠνωμένων στρατῶν τῶν ἑλβετικῶν κρατῶν, καὶ ἐκηρύχθη ἡ χώρα ἀνεξάρτητος τὸ 1389. Ἐνίκησαν κατόπιν τὸν Κάρολον τὸν Τολμηρὸν καὶ τὸν Μαξιμιλιανὸν οἱ ὁποῖοι προσεπάθησαν νὰ κατακτήσουν τὴν χώραν, ἀλλ' ὁ τριακονταετῆς πόλεμος ἔφερε καὶ ἐδῶ ταραχάς, ἕως οὗ τέλος κατέλαβον οἱ Γάλλοι τὴν Ἑλβετίαν τὸ 1798, οἷτινες καὶ τῆς ἔδωκαν τὴν ἐσωτερικὴν διαρρύθμισιν τὴν ὁποίαν διατηρεῖ καὶ σήμερον σχεδὸν ὁμοίαν.

ΕΛΕΝΗ. — Ἡ περίφημος διὰ τὴν ὠραιότητά της σύζυγος τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Μενελάου, τῆς ὁποίας ἡ ἀρπαγὴ ἀπὸ τὸν Πάριον τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως τῆς Τρωάδος Πριάμου ἔγεινεν ἀφορμὴ τοῦ φοβεροῦ Τρωϊκοῦ πολέμου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

ΕΛΕΝΗ Ἄγλια. — Ἦτο σύζυγος Κωνσταντίνου τοῦ Χλωροῦ

καὶ μήτηρ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου. Ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου τάφου ἀνεκάλυψε δὲ καὶ τὸν Τίμιον Σταυρὸν. Ἀπέθανε τῷ 326.

ΕΛΕΝΗ Ἀγία. — Νῆσος τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὴν ὁποίαν ἐξωρίσθη καὶ ἀπέθανεν ὁ Μέγας Ναπολέων. Ἔχει 6,000 κατοίκους καὶ ἀστεροσκοπεῖον.

ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Μεγαρίδος, πρωτεύουσα Μάνδρα, 2 χωρία 4,400 κάτοικοι.

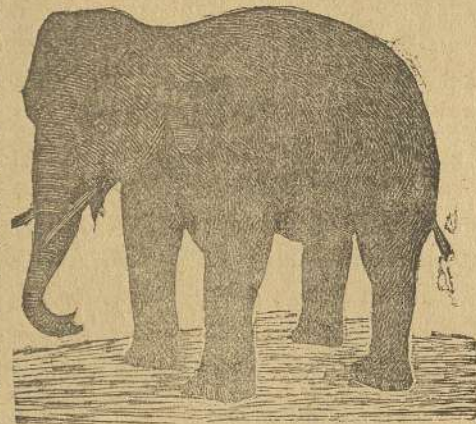
ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Γορτυνίας, πρωτεύουσα Κοντοβάζαινα, 12 χωρία, 6,200 κάτοικοι.

ΕΛΕΥΣΙΣ. — Ὅταν κανεὶς περᾶ ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν ὄρμον τῆς Σαλαμίνος μὲ τὸν σιδηρόδρομον Πελοποννήσου διακρίνει πρὸς τὴν ἀριστερὰ του ἐπὶ μικρᾶς προεξοχῆς τῆς παραλίας τὰς κομψὰς οἰκοδομὰς τῆς Ἑλευσίνας, ὅπου ἕως τὸν Δεῦν αἰῶνα μετὰ Χρ. ἐκεῖ ἔνθα σήμερον φαίνονται μόνον τὰ θαυμάσια ἑρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Δήμητρος, ἐπέλουντο τὰ περίφημα Ἑλευσίνια μυστήρια, τὰ ὁποῖα δὲν γνωρίζομεν ἀκόμη ἀκριβῶς. Εἰς τὴν Ἑλευσίνα ἐμνήθη ὁ μέγας ποιητὴς Αἰσχύλος καὶ εἰς τὴν θάλασσαν αὐτῆς κατεστράφη ὁ στόλος τῶν Περσῶν. Ἄλλ' ὅμως ἢ ἄλλοτε δευτέρα πόλις τῆς Ἀττικῆς, σήμερον φέρει τὸ ὄνομα Λεψίνα, ἀπέχει δὲ τῶν Ἀθηνῶν 2 1)2 ὥρ μὲ ἀμαξάν καὶ 1 μὲ τὸν σιδηρόδρομον καὶ κατοικεῖται ἀπὸ 1220 γεωργοὺς προπάντων.

ΕΛΕΦΑΝΤΙΑΣΙΣ. — Εἶνε φοβερὰ πάθησις τοῦ δέρματος ὁμοία μὲ λέπρα, ἢ ὁποία ἀναφαίνεται συνήθως εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὴν μεσημβρινὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ὠκεανίαν. Προέρχεται ἀπὸ ἓν μικροβίον εὐρισκόμενον εἰς τὸν στόμαχον τῶν κωπῶν. Προσβάλλει ἰδίως τὰ πόδια καὶ φέρει πόνους καὶ κοκκινάδα, εἰς τὸ τέλος δὲ σκασίμον τοῦ δέρματος, ὕγκου καὶ πρήσιμον τοιοῦτον, ὥστε οἱ πόδες τῶν ἀνθρώπων ὁμοιάζουσι μὲ τοῦ ἐλέφαντος, μείνει δὲ εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν ὁ προσβληθεὶς ἐφ' ὅλην του τὴν ζωὴν.

ΕΛΕΦΑΣ. — Ὁ ἐλέφας εἶνε ζῶον παχύδερμον, τοῦ ὁποίου τὸ δῆμα, λίαν χονδρὸν καὶ σκληρὸν, παντελῶς γυμνὸν ἢ κεκαλυμμένον μὲ ἀραιὰς τρίχας, ὁμοιάζει πρὸς θώρακα.

Ὁ ἐλέφας κατοικεῖ εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν. Τὸ ἀνάστημά του ἔχει ὕψος 3—4 μέτρων, ἡ πελωρία αὐτοῦ κεφαλὴ φέρει δύο μεγάλα ὦτα, τὰ ὁποῖα κρέμονται ἐκατέρωθεν τοῦ προσώπου, οἱ ὀφθαλμοὶ του μικρότατοι, ἀνεκλόγως τοῦ ὄγκου τοῦ σώματός του, εἶνε ζωηρότατοι καὶ γλυκύτατοι. Ὁ ἐλέφας εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ νοημονέστατα ζῶα. Ἀφοσιώνεται εἰς τὸν κύριόν του, ὁσάκις ὁμῶς αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν του ἀδικηθέντα, γνωρίζει καλὰ νὰ κρύπτῃ τὴν ὀργὴν του καὶ μετὰ

Ἑλέφας τῶν Ἰνδιῶν.

μεγάλῃς φρονήσεως νὰ κερυφουλακτῇ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκδικήσεως. Ἐξ ὅλων τῶν ὀργάνων τοῦ σώματός του, τὸ παραδοξώτερον εἶνε ἡ προβοσκίς, σχηματιζομένη ἐκ τῆς προεκτάσεως τῶν ρωθῶνων καὶ τῆς κοιλότητος τῆς μύτης. Τὸ ὄργανον τοῦτο ἀποκτᾷ μᾶκρος δύο μέτρων, τὸ δὲ ἄκρον αὐτοῦ εἶνε δακτυλοειδές, δι' αὐτοῦ δ' ὁ ἐλέφας δύναται νὰ συλλαμβάνῃ καὶ τὰ ἐλάχιστα ἀντικείμενα. Ἐπιπλεῖν ὁ λαιμὸς του εἶνε κοντός, διὰ τῆς προβοσκίδος λαμβάνει τὴν τροφήν του ἐκ τῆς γῆς ἢ τῶν δένδρων καὶ τὴν φέρει εἰς τὸ στόμα. Ἐκ τοῦ στόματός του προεξέχουσι δύο μεγάλοι ὀδόντες ὀνομαζόμενοι *χαυλιόδοντες*, οἱ ὁποῖοι φύονται εἰς τὴν ἄνω σιαγόνα καὶ διευθύνονται πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἐκ τῶν ὀδόντων τούτων, οἱ ὁποῖοι φθάνουσι πολλάκις εἰς μᾶκρος ἑνὸς μέτρου, βγαίνει ὁ γνωστὸς εἰς τὸ ἐμπόριον *ελεφαντόδου* (φίλδισι) ἐξ οὗ κατασκευάζονται πλῆθος χρυσαίμων ἀντικειμένων, διότι εἶνε σκληρότερος καὶ στερεώτερος τοῦ κοινοῦ ὀστοῦ καὶ διατηρεῖ τὸ χρῶμα καὶ τὴν διαφανειάν του. Ὁ ἐλέφας τρέχει τόσον γρήγορα ὡς ὁ ἵππος. Μεταχειρίζονται δὲ αὐτὸν ὡς φορτηγὸν ζῶον, καὶ

δύναται νὰ βασιτάζη βάρος 2,000 χιλιογράμμων. Ἐν τῇ ἀγρία καταστάσει, συνήθως οἱ ἐλέφαντες ἀπαντῶσι κατ' ἀγέλας ἐκ 40—50· ὁ πρεσβύτατος ἐκ τῆς ἀγέλης βαδίζει ἐπὶ κεφαλῆς καὶ χρησιμεύει ὡς ὀδηγός, οἱ νεώτεροι καὶ ἀσθενέστεροι τοποθετοῦνται εἰς τὸ κέντρον, περιστοιχιζόμενοι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων, οἱ ὅποιοι δύνανται νὰ τοὺς προστατεύσουν καὶ νὰ μάχωνται κατὰ τῶν τίγρεων καὶ ἄλλων θηρίων. Τοὺς ἀγρίους ἐλέφαντας κυνηγοῦν διὰ τῶν ἄλλων ἐλεφάντων, τοὺς ὁποίους εἶχον συλλάβει προηγούμενως καὶ ἐξημερώσει. Ὡς τροφήν διδοῦν εἰς αὐτοὺς ὀρύζιον βρασμένον ἢ ὠμόν μουσκευμένον. Ἐκαστος δ' ἐλέφας θέλει καθ' ἑκάστην 30 ὀκάδας κατὰ μέσον ὄρον. Εἰς τοῦτο δέον νὰ προστίθενται 50 μέχρις 60 ὀκάδες χόρτου καὶ ἀφρονώτατον ὕδωρ διὰ νὰ πίνουν καὶ λούωνται. Λέγουσιν ὅτι οἱ ἐλέφαντες, ἐν ἀγρία μὲν καταστάσει ζοῦν δύο αἰῶνας ἐν ἡμέρῳ δὲ μόνον 50 ἔτη. Οἱ ἀρχαῖοι ἐχρησιμοποιοῦν τοὺς ἐλέφαντας καὶ εἰς τὸν πόλεμον ὅπου ἐπέφερον φοβεράς καταστροφάς.

ΕΛΗ (βάλτα). — Ἀποξήρανσις ἔλους. Τόσον ὑπὸ ὑγιεινῆς ὄσφ καὶ ὑπὸ γεωργικῆν ἔποψιν, ἢ ἀποξήρανσις ἐνὸς βάλτου εἶνε σπουδαιότατη.

Ὅσακις ἡ γῆ, εἶνε μόνον ὑγρὰ ἢ βαλτώδης μία ἀποστράγγισις ἐπαρκεῖ. Δὲν εἶναι δυνατόν ὅμως τὸ αὐτὸ νὰ συμβῆ καὶ ὅταν ὁ ἀγρός ὑπόκειται εἰς πλημμύρας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ σκάπτομεν αὐλακκας δι' ὧν τὸ ὕδωρ τοῦ τέλματος διευθύνεται μακρὰν τῶν γαιῶν μας, καὶ τὸ χύνομεν ἐντὸς μεγάλου λάκκου, τὸν ὅποιον σκάπτομεν εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἀπὸ τὸν ὅποιον εὐκολον μας εἶνε νὰ τὸ χύσωμεν εἰς τὸν ποταμόν. Ἄν ὅμως ποταμός δὲν ὑπάρχει πλησίον, ἐπάναγκες καθίσταται νὰ σκάψωμεν μὲν αὐλακκὰ ἀλλὰ νὰ παρατείνωμεν τὸ μάκρος αὐτῆς μέχρι τοῦ πλησιεστέρου πλαγίου ἐπιπέδου.

Τέλος, ἐν ἡ περιπτώσει οὔτε ποταμός, οὔτε κεκλιμένα ἐπίπεδα ὑπάρχουν, τότε σκάπτομεν πηγάδια διὰ τῶν ὁποίων τὰ νερὰ διοχετεύονται ἀπορροφούμενα, εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς. — Ἡ ἀποξήρανσις εἰμπορεῖ νὰ ἐπιτύχη καὶ ἂν φυτεύσωμεν εὐκαλί-

πτους, οἱ ὅποιοι ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ ἀπορροφοῦν τὰ νερά. — Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ λάσπη ἢ ὑπάρχουσα εἰς τὸ βάθος τῶν βάλτων (βούλκος) εἶνε λαμπρὸν λίπασμα (φουσκί). — Σημ. Περισσότερα περὶ βαλτωδῶν τόπων ἴρα εἰς τὴν λέξιν «ΒΑΛΤΑ».

ΕΛΙΚΩΝ. — Βουνὸν τῆς Βοιωτίας εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ αὐτῆς μέρη. Ὑψηλοτέρα του κορυφή εἶνε ἡ Παληοβούνα (1749 μέτρα), ὅλα δὲ τὰ πλευρὰ του σκεπάζονται ἀπὸ δάση.

ΕΛΙΟΥ Γεωργία. — Ψευδώνυμον μὲ τὸ ὅποιον εἶνε γνωστὴ ἢ διάσημος Ἀγγλὶς μυθιστοριογράφος καὶ φιλόσοφος Μαρία Ἄννα Ἡβανς, γεννηθεῖσα τῷ 1819 καὶ ἀποθανοῦσα τῷ 1880. Ἀπὸ τὰ ἔργα της ἀληθῆ ἀριστουργήματα εἶνε ὁ «Ἀδάμ Βήδ», ὁ «Μύλος τοῦ Φλός» ὁ «Σάιλας Μάρνερ» κτλ.

ΕΛΙΟΥ ἴημος. — Εἰς νῆσον Κεφαλληνίαν, πρωτεύουσα Χιονάτα, χωρία 9, κάτοικοι 2440.

ΕΛΙΣΑΒΕΤ. — Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας (1533—1608). Κατ' ἀρχὰς ἐφυλακίσθη ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν της βασίλισσαν Μαρίαν διότι ἤτο διαμαρτυρομένη. Ἐχώρισε τὴν ἀγγλικὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς Ρώμης, ἀπεκεφάλισε τὴν Μαρίαν Σπούαρτ τῆς Σκωτίας ἣτις εἶχε δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἐνίκησε τοὺς Ἰσπανοὺς διὰ τοῦ ἀντιναύρχου της Δραϊκ. Ἐπροστάτευσε τὸ ἐμπόριον, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰ γράμματα καὶ ἐβασίλευσεν ἀνύπανδρος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὠνομάζετο ἡ «Παρθένος Βασίλισσα».

ΕΛΛΑΣ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μικρὰ κράτη τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης ἐκτεινόμενον μεταξὺ Τουρκίας καὶ Μεσογείου θαλάσσης, Ἰονίου καὶ Αἰγαίου πελάγους. Σύγκειται ἀπὸ τὴν ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα (Στερεὰ, Θεσσαλία, Ἄρτα), τὴν Πελοπόννησον, τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου (Εὐβοία, Σποράδες, Κυκλάδες) καὶ τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου (Ἐπτάνησος). Ἐκτασις 6⁵, 194 τετραγ. χιλ. (Στερεὰ, = 50704, — Νῆσοι = 14490). Κάτοικοι σχεδὸν 2, 300,000 ἀνατολικοὶ ὀρθόδοξοι, πλὴν 15000 καθολικῶν, εἰς τὰς Κυκλάδας, καὶ ὀλίγων Τούρκων καὶ Ἑβραίων. Εἶναι δὲ ὅλοι φυλῆς Ἑλληνικῆς πλὴν ὀλίγων τινῶν Ἀλβανῶν οἱ ὅποιοι ἀπεκατεστάθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα. Ἐκ τῶν κα-

τοίκων της εἶναι ἄρρενες μὲν 1,200,000, θήλειαι δὲ 1,100,000. — Ἡ Ἑλλάς εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χώρα βουνώδης· τὴν Θεσσαλίαν χωρίζουν ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν αἱ διακλαδώσεις τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὰ Καμβούνια, ἀπὸ δὲ τὴν Ἡπειρον ἡ σειρά τῆς Πίνδου (2620 μέτρα). Πρὸς τὰ ἀνατολ. ἡ Θεσσαλία ἔχει τὰ βουνὰ Ὅσσαν ἢ Κίσαβον καὶ τὸ Πήλιον. Ἡ κυρίως Στερεὰ χωρίζεται ἀπὸ τὰς νέας ἐπαρχίας μὲ τὴν Ὄθρυν, τὴν Πίνδον καὶ τὰ Ἄγραφα, ἔχει δὲ ἰδικὰ της βουνὰ τὰ Βελοῦχι (2300 μ.) Βαρδούσια (2500), Γκιόνα (2470 μ.), Οἶτη ἢ Καταβόθρα, Παρνασσὸν (2450 μ.), Ἐλικῶνα, Κιθερῶνα, Πάρνηθα, Πεντελικὸν καὶ Ὑμηττὸν καὶ ἄλλα χαμηλότερα, πεδιάδας δὲ εἰς τὴν Θεσσαλίαν, ἰδίως τὴν Αἰτωλίαν, τὴν Βοιωτίαν καὶ τὴν Ἀττικὴν. — Ἡ Πελοπόννησος ἔχει περισσοτέρας, Ἀργολικὴν, Πατραϊκὴν, τῆς Ἡλίας, Μεσσηνίας, Ἀρκαδίας, Λακωνίας κ.τ.λ. καὶ βουνὰ ἐπίσης ὑψηλὰ, πρὸς Β. τὰ Ὀλοσσὸν ἢ Ἐρύμανθον, Χελμὸν ἢ Ἀροάνια καὶ Ζήρειαν ἢ Κυλλήνην (2370)· πρὸς Α. τὸν Ἄρνᾶ ἢ Ἀραχναῖον, τὸ Παρθένιον κτλ. Εἰς τὸ κέντρον τὰ βουνὰ τῆς Ἀρκαδίας, Ὀλυμπίας καὶ Τριφυλίας, καὶ πρὸς Ν. τὴν μεγάλην σειράν τοῦ Ταυγέτου (2470 μ.), τὸ Σέκι καὶ τὸ Μαλεβὸ ἢ Πάρωννα. — Ἐκ τῶν νήσων, ἡ Εὐβοία διασχίζεται ἀπὸ τὰ βουνὰ Δίρφος ἐν τῷ μέσῳ (1430 μ.) καὶ Προφήτης Ἡλίας ἢ Ὀχη πρὸς Ν. ἡ Νάξος ἔχει τὸ Δρίος (1000 μ.), ἡ Λευκὰς τὰ Σταυρωτὰ (1180), ἡ Κεφαλληνία τὸ Μεγάλον Βουνὸν ἢ Αἶνος (1620) καὶ αἱ λοιπαὶ μικρότερα. — Ποταμοὺς ἔχει πολλοὺς ἀλλ' ὄχι μεγάλους· τὸν Πηνειὸν ἢ Σαλαμβριᾶν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, τὸν Ἀραχθὸν εἰς τὴν Ἄρταν, τὸν Ἀσπροπόταμον καὶ τὸν Φειδαριν εἰς τὴν Αἰτωλίαν, τὸν Μόρνον καὶ τὸν Σπερχειὸν εἰς τὴν Φωκίδα καὶ Φθιώτιδα, τὸν Κηφισσὸν καὶ τὸν Ἀσωπὸν εἰς τὴν Βοιωτίαν, τὸν Γλαῦκον, τὸν Πηνειὸν, τὸν Ἀλφειὸν, τὸν Πάμισσον, τὸν Εὐρῶταν καὶ πολλοὺς ἄλλους εἰς τὴν Πελοπόννησον· καὶ λίμνας ἐπίσης πολλὰς, τὴν Κάρλαν καὶ Ξυνιάδα ἢ Νεζερὸν εἰς τὴν Θεσσαλίαν, τοῦ Βραχωρίου, τοῦ Ἀγγελοκαστροῦ, τὴν Ἀμβρακίαν καὶ τοῦ Αἰτωλικοῦ εἰς τὴν Αἰτωλίαν, τὴν μεγίστην ὄλων Κοπαΐδα

εἰς τὴν Βοιωτίαν, τὴν τοῦ Φενεοῦ καὶ τὴν Στυμφαλίαν εἰς τὴν Κορινθίαν κτλ. Τὰ παράλια σχηματίζουν πολλοὺς βαθεῖς κόλπους καὶ πλεῖστα τρικυμιώδη ἀκρωτήρια. — *Κλίμα* ἐν γένει μέτριον καὶ ὑγιεῖν, ψυχρότερον δὲ εἰς τὰ βουνώδη μέρη· μέση θερμοκρασία τὸν μὲν χειμῶνα 9 ἕως 13 βαθμῶν, τὸ δὲ καλοκαίρι 25 ἕως 27 β. — Ἡ *Γεωργία*, ἂν καὶ ἀρκετὰ ἐκτάσεις μένουσιν ἀκόμη ἀκαλλιέργητοι ἢ καλλιερροῦνται ἀτελῶς, εἶναι ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη· ἐπίσης δὲ ἡ *Κτηνοτροφία* καὶ τελευταίως ἡ *Μεταλλουργία*· τὸ ἐμπόριον ἔκαμε μεγάλας προόδους καὶ ἡ βιομηχανία ἤρχισε νὰ παράγῃ ἀξιολόγους καρπούς. Προϊόντα· σταφίδες ἀξίας 45—50 ἑκατομ. δραχμ., μέταλλα 15—17 ἑκατομ., καπνὰ 3—4 ἑκατ., κρασιὰ 2—3 ἑκατ., λάδια 2—2 1)2 ἑκατ., σῦκα 2—2 1)2 ἑκατ., σφουγγάρια 1 1)2—2 ἑκατ., βελανίδια 1-1 1)2 ἑκατομ., ἐξάγονται κατ' ἔτος. Παράγει προσέτι κοινούλια, ἐλαίας, σιτηρὰ, ὄσπρια, δασικὰ προϊόντα, βαμβάκια, κανάβι, πατάταις, ζῶα, μαλλιά, δέρματα, τυριὰ, βούτυρον, κερὶ, μέλι, λαμπρὰ μάρμαρα λευκὰ καὶ πράσινα, μολόπετρας, κημιλίαν, σμύριδα, μόλυβδον, μαγγανιοῦχον σίδηρον, ψευδάργυρον κτλ. Βιομηχανικὰ δὲ ἐξάγει νήματα, ὑφάσματα, ἀνδρομήδας, ἐνδύματα, φέσια, πήλινα καὶ ὑάλινα ἀγγεῖα, σαπούνια, ζαχαρωτὰ, σπερματσέτα, ζυμαρικὰ, πυρίτιδα, μηχανάς, σχοινία, ἀμάξας καὶ ἄλλα. — Ἐμπόριον· *Εἰσαγωγή* 120 ἑκατομ., *ἐξαγωγή* 95—100 ἑκατομ. — Ἐμπορικὸν Ναυτικὸν λαμπρὸν, 7,164 ἰστιοφόρα καὶ 97 ἀτμόπλοια μὲ 27,000 ἄνδρας καὶ λαμπρότερον μέλλον.

Ἡ *συγκοινωνία* εἶνε πολὺ ἀνεπτυγμένη. Ἀμαξιτοὶ ὁδοὶ 4874 χιλιομ. κατασκευάζονται δὲ ἄλλα 750 χιλιομ. καὶ μελετῶνται 2500 χιλμ. Σιδηρόδρομοι ἐν ἐνεργείᾳ 932,6 χιλιομ., ὑπὸ κατασκευῆν 467 χιλμ. ὑπὸ μελέτην δὲ 345 χιλμ. — Ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγρ. γραφεῖα 311 μὲ ἐτησίαν κίνησιν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ 17—18 ἑκατομ. ἀντικειμένων καὶ 800—900 χιλιάδων τηλεγραφημάτων. — Φάροι καὶ φανοὶ τὸ ὅλον 83. — *Παιδεία*· 1014 γραμματοδιδασκαλεῖα, 1689 δημοτικά, 163 ἑλληνικά, 36 γυμνάσια, 4 διδασκαλεῖα, 2 γεωργικά, 3 ἱερατικά, 1 Πολυτεχ-

νετον, 1 στρατιωτική, 1 ναυτική, 1 Πανεπιστήμιον καὶ πολλὰ ἄλλα ἀνώτερα καὶ κατώτερα ἰδιωτικὰ καὶ δημόσια ἐκπαιδευτήρια, 6 βιβλιοθήκαι, μουσεῖα, ἑταιρεῖαι κτλ. μὲ 160—180 χιλιάδας μαθητάς. Ἐν γένει δὲν εἰμποροῦμεν νὰ εἰπωμεν ὅτι ἡ παιδεία ἐν Ἑλλάδι ἀνεπτύχθη τόσον, ὥστε νὰ μᾶς κατατάξῃ μεταξὺ τῶν πρώτων λαῶν ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην. Ἡ δὲ Καλλιτεχνία, ἡ Φιλολογία καὶ αἱ Τέχναι ἤρχισαν νὰ δεικνύουν ἀρκετὴν τάσιν πρὸς τὴν πρόοδον ὥστε νὰ μᾶς δίδουν καλὰς ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον.

Στρατιωτικαὶ δυνάμεις : Ἐν καιρῷ εἰρήνης ὁ στρατὸς τῆς Ἰσθμῆς περιλαμβάνει, Πεζικὸν καὶ Εὐζώνους 15—16 χιλιάδας, τὸ Πυροβολικὸν 3—3 1)2 χιλ. τὸ Μηχανικὸν 1,500, τὸ ἰππικὸν 1600, ἡ χωροφυλακὴ 3—4 χιλ. καὶ αἱ λοιπαὶ στρατιωτικαὶ ὑπηρεσίαι 1500—2000 ἄνδρας· δηλαδὴ τὸ ὅλον 25 ἕως 28 χιλιάδας ἄνδρας περίπου. Ἐν καιρῷ δὲ πολέμου εἰμπορεῖ νὰ φθάσῃ μέχρι 120 ἢ 130 χιλ. — Ὁ Στόλος περιέχει 3 θωρηκτά, 1 θωρακοβάριδα, 1 καταδρομικόν, 1 θωρακοδρόμων, 1 τορπιλλοβόλον, 4 ἀτμομυδρομόνας, 6 ἀτμομηολίας, 4 κανονιοφόρους, 30 τορπιλλοφόρα καὶ τινὰ ἄλλα κατωτέρας σημασίας πλοῖα μὲ 3—4 χιλιάδας ἄνδρας ἀρίστους ναύτας. — Προϋπολογισμὸς κατὰ μέσον ὄρον 90 ἕως 100 ἑκατομ. δραχμ. Δημόσιον χρέος 675 ἑκατομμύρια.

Πολίτευμα : Ἡ Ἑλλάς διοικεῖται διὰ συνταγματικῆς μοναρχίας. Τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἔχει ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βουλὴ. Τὴν ἐκτελεστικὴν οἱ 7 ὑπεύθυνοι Ὑπουργοὶ καὶ τὴν δικαστικὴν ὁ Ἄρειος Πάγος, 5 Ἐφετεῖα, 22 Πρωτοδικεῖα καὶ 240 Εἰρηνοδινεῖα μὲ δικαστὰς ἰσοθίους ἐκτὸς τῶν Εἰσαγγελέων, Ἀντισταγγελέων καὶ Εἰρηνοδικῶν. Διαιρεῖται δὲ τὸ Κράτος εἰς 16 Νομούς, 67 ἐπαρχίας καὶ 441 δήμους, καὶ περιέχει 14 πόλεις ἐχούσας πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10,000 καὶ 19 μὲ ἄνω τῶν 5,000. — Ἡ Ἑλλήν. Ἐκκλησία εἶνε αὐτοκέφαλος διοικουμένη ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, μὲ 17 ἀρχιεπισκοπὰς καὶ 23 ἐπισκοπὰς εἰς τὰς

ὁποίας ὑπάγονται καὶ 202 Μοναὶ μὲ 2210 καλογήρους καὶ καλογραίας.

Ἱστορία : Ἑλλάς κυρίως ὠνομάζετο εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ ἕκτασις ἢ περιλαμβάνουσα τὸ σημερινὸν βασίλειον, τὴν Ἡπειρον, τὴν Μακεδονίαν, τὰς νήσους τῆς Θράκης καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὴν Κύπρον καὶ τὴν Κρήτην. Γενικῶς ὅμως τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδίδετο καὶ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς χώρας (Ἰταλίαν, Σικελίαν, Θράκην, Μ. Ἀσίαν, Μαύρην Θάλασσαν, Αἴγυπτον, Κυρηναικὴν κτλ.) ὅπου κατώκησαν Ἕλληνας. — Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος φαίνεται ὅτι ἦσαν καταγωγῆς ἀσιατικῆς, συγγενεῖς τῶν Ἰνδῶν, ἤρχισαν δὲ νὰ πολιτίζωνται ἀπὸ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἤλθον εἰς τὴν χώραν τῶν οἱ Φοίνικες, οἱ ὅποιοι καὶ ἐδιώχθησαν κατόπιν τῷ 1100 πρὸ Χρ. ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους. ἤρχισαν τότε οἱ Ἕλληνας νὰ σχηματίζουσι μικρὰ κράτη καὶ μετὰ τινὰ χρόνον νὰ στέλλουσι ἀποικίας εἰς τὰς γύρω χώρας τὰς ὁποίας μετέβαλλον εἰς ἀληθινὴν Ἑλλάδα. Ἡ πρόοδος ἤδη ἀρχίζει νὰ ἦνε φανερὰ παντοῦ, ἰδίως δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Σπάρτην· ἀλλ' ἀφ' ἧς ἔρχεται ἡ Περσία νὰ διακόψῃ τὴν εἰρηνικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἑλληνικῶν πόλεων. Ἐνώνονται τότε ὡς ἀδελφοὶ οἱ διηρημένοι Ἕλληνας καὶ καταστρέφουσι τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς ἀνικήτους στρατίας τῆς. Ἀρχίζει ὅμως νὰ γενᾶται ἡ ἀντιζηλία μεταξὺ Σπάρτης καὶ Ἀθηναίων, καταλήγει δὲ τέλος εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον (431 μέχρι 404), ὁ ὁποῖος παρέλυσεν τὰς δυνάμεις τῶν ἑλληνικῶν πόλεων καὶ ἐχώρισε τοὺς ἀδελφούς εἰς ἐχθρικὰ στρατόπεδα. Αἱ Ἀθηναὶ κατεστράφησαν σχεδὸν ἀπὸ τὸν Σπάρτην κατὰ τὴν ἐποχὴν ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὁποίαν εἶχον φθάσει εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς δόξης καὶ τῆς προόδου εἰς τὰ γράμματα, εἰς τὸν πολιτισμὸν, εἰς τὰς τέχναις εἰς ὅλα. Ἡ Σπάρτη κατεστράφη μετ' ὀλίγον ἀπὸ τοὺς Θηβαίους. Καὶ ἤρχισαν μὲν νὰ ἀναζῶσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ δύο ἀθάνατοι πόλεις, ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργά. Ἡ Μακεδονία εἶχε προοδεύσει καὶ αὐτή, μετὰ 100 δὲ ἔτη οἱ Ἕλληνας Μακεδόνες γίνονται κύριοι καὶ ἡγεμόνες ὀλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος, συναθροίζουσι τοὺς πολε-

μιστάς της καί, διὰ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου συντρέβουσιν ἐντελῶς τοὺς Πέρσας καὶ γίνονται κύριοι ὅλης τῆς γνωστῆς Ἀσίας ἐξ-πλώνουν δὲ τὸ ὄνομα Ἑλλάς ἐπὶ ὅλου τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου! Ἄλλ' ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἀποθνήσκει καὶ ἀρχίζουν πάλιν αἱ ἀλληλοσφαγαὶ τῶν διαδόχων του οἱ ὅποιοι διήρσαν τὸ ἀπέραντον κράτος εἰς μικρὰ βασίλεια. Καταστρέφονται ἐκτὸς τούτου πολλαὶ πόλεις ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς βαρβάρων λαῶν, μόλις δὲ κατὰ τὸ 280 σχηματίζεται ἐν Πελοποννήσῳ ἡ ἐθνικὴ ἀδελφότης τῆς Ἀχαϊκῆς Συμπολιτείας διὰ νὰ ἀντισταθῇ κατὰ τῆς ἐπερχομένης καταστροφῆς. Καὶ τοῦτο ὅμως ἔγεινεν ἀργά. Ἡ Ρώμη ἀνεπτύχθη ἤδη καὶ ἐπεξέτεινε τὰς πτέρυγὰς της παντοῦ, μετ' ὀλίγον γίνεται καὶ ἡ Ἑλλὰς Ρωμαϊκὴ ἐπαρχία καὶ μετονομάζεται Ἀχαῖα τῷ 146 π. Χ.

Ἄλλ' ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποδουλωθῇ ἐντελῶς. Τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα διετήρησε τὴν κυριαρχίαν του ἐπὶ τῶν κατακτητῶν, πολλὰ δὲ πόλεις, εὐνοούμεναι ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους, ἤρχισαν πάλιν νὰ προοδεύουν. Ἡ τύχη ὅμως ὅλων τῶν ἐθνῶν εἶνε ὁμοία, καὶ μετ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ ἐξασθενῇ ἡ παντοδύναμος Ρώμη μόλις ἀνεφάνη ἐπὶ τοῦ κόσμου ὁ χριστιανισμὸς, καὶ ἐκ τῶν λειψάνων αὐτῆς σχηματίζεται μέγα ἑλληνικὸν κράτος, τὸ Βυζαντινόν. Λαοὶ βάρβαροι ἐπιπίπτουσι κατὰ τῆς Ἰταλίας καὶ καταστρέφουσιν ἐντελῶς τὴν Ρώμην ἐπιφέρουν δὲ ὅχι ὀλίγας βλάβας καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι τοῦ 1200 μετὰ Χρ. ὅτε κατέλαβον τὴν κυρίως Ἑλλάδα οἱ Φράγκοι τῆς Δυτ. Εὐρώπης καὶ τὴν διήρσαν εἰς δουκάτα καὶ κομητείας. Ἀνεπτύχθη κατόπιν ἡ Βενετία καὶ βλέπομεν τότε τὴν Ἑλλάδα κτῆμα τῶν Βενετῶν. Ἐρχονται ἔπειτα οἱ Τούρκοι, εὐρίσκουν ἐξησθενημένον τὸ Βυζάντιον καὶ γίνονται κύριοι αὐτοῦ καὶ τῷ 1503 διαδέχονται τοὺς Βενετοὺς εἰς τὴν κυριαρχίαν ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ τότε ἀρχίζει τὸ ἀληθὲς σκότος καὶ ἡ ἀληθινὴ παρακμὴ. Οἱ Ἕλληνες ὑποφέρουν τὰ πάνδεινα. Κινδυνεύουν πολλάκις νὰ χάσουν καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν των. Οἱ λόγιοι ἀπέρχονται εἰς ἄλλας χώρας νὰ κηρύξουν τὸν ἑλλήν. πολιτισμὸν καὶ

οἱ ὑπερήφανοι κάτοικοι τῶν βουνῶν γίνονται ἀρματωλοὶ καὶ κλέφταις. Συννοοῦνται τέλος αὐτοὶ μετ' ἐκείνους καὶ τῷ 1821, μετὰ ἀγῶνα ὑπεράνθρωπον, συντρέβουν τοὺς Τούρκους, νικᾷ καὶ πάλιν δηλαδὴ ἡ Ἑλλὰς τὴν Ἀσίαν, καὶ, ἀπὸ τὴν τέφραν τῆς παλαιᾶς πατρίδος τοῦ κόσμου, γεννᾶται τὸ νέον Ἑλληνικὸν Βασίλειον, τῷ 1830, τῇ ἐπεμβάσει τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. — Μόλις ὅμως ἐσχηματίσθη τὸ νεαρὸν κράτος ἤρχισαν φοβεραὶ διχόνοιαι. Ὁ πρῶτος Κυβερνήτης, ὁ πατριωτικώτατος Καποδίστριας δολοφονεῖται, ὁ κατόπιν ἐκλεχθεὶς βασιλεὺς αἰμῆνηστος Ὀθων μετὰ 27 ἐτῶν βασιλείαν, κατὰ τὴν ὁποίαν πολλὰ ἔπαθε τὸ κράτος, ἰδίως ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας, διότι ἠθέλησεν εἰς πᾶσαν εὐκαιρον περίστασιν νὰ ζητήσῃ τὴν ἔνωσιν τῶν δούλων ἐπαρχιῶν, ἐξεθρονίσθη τέλος καὶ, μετὰ τρικυμιώδη μεσοβασιλείαν, ἡ ὁποία εὐτυχῶς ὀλίγον διήρκεσεν, ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ καὶ σήμερον τοιοῦτος Γεώργιος ὁ Α' κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ ὁποίου ἡ Ἑλλὰς, ἐκτὸς τινων ἐσωτερικῶν ἰδίως περιπλοκῶν καὶ τῆς οἰκονομικῆς καχεξίας εἰς ἣν τὴν ἔφερον ἡ ἀπερίσκεπτος πολιτικὴ, ἔζησε σχεδὸν διαρκῶς ἐν εἰρήνῃ, ἡ ὁποία τῆς ἔδωκε τὴν δύναμιν νὰ κάμῃ πολλὰς προόδους.

ΕΛΛΟΜΕΝΟΥ ἡμῶς. — Εἰς τὴν νῆσον Λευκάδα. Πρωτεύουσα Κατωχῶρι, χωρία 5, κάτοικοι 2,050.

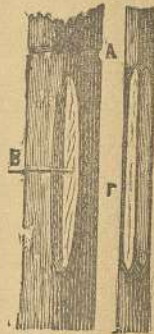
ΕΛΜΠΑΣΑΝ. — Πόλις τῆς Ἀλβανίας μετὰ μεγάλα φρούρια κατασκευασθέντα ἀπὸ τὸν Μ. Κωνσταντῖνον, μεγάλα λειβάδια καὶ δάση, ὀπλοποιεῖα, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 25,000 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 5,000 χριστιανοὶ μετ' ἰδίου μητροπολίτην.

ΕΛΟΥΣ ἡμῶς. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαίμονος. Πρωτ. Ἀπιδιά, χωρία 10 κάτοικοι 4,100.

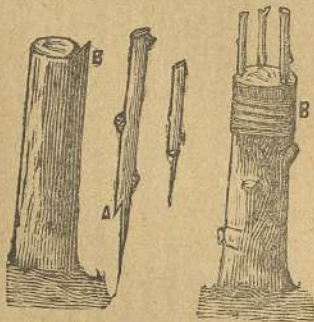
ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΑ φυτῶν. — Τὸ ἐμβολιασμὸς εἶνε τρόπος πολλπλασιασμοῦ τῶν φυτῶν, ὅστις συνίσταται εἰς τὸ νὰ προσκολλῶμεν τὴν παραφυάδα, οὐχὶ εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ἐπὶ ἄλλου φυτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐσχίσσαμεν προηγουμένως ἐπιτηδεῖως διὰ νὰ δεχθῇ αὐτὴν. Ἡ σχισμὰ δεῖν πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ἡ φλοῦδα τῆς παραφυάδος νὰ προσαπομόζηται καλῶς ἐπὶ

τῆς φλοίδας τοῦ δένδρου εἰς τὸ ὅποιον τὴν φυτεύου. Τὸ ἔμβολίασμα δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχη, παρὰ μεταξύ φυτῶν τοῦ αὐτοῦ εἶδους. Οὕτω π. χ. εἰς ἀγριελαιίας ἐμβολιάζουν ἡμερην ἐλαιάν, εἰς ἀγριοροδέας ἡμερην ροδέαν. Γίνεται ὅμως τὸ ἔμβολίασμα μὲ ὀλιγωτέραν βεβαίως ἐπιτυχίαν καὶ μεταξύ φυτῶν τῆς αὐτῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ αὐτοῦ γένους, ἀλλὰ διαφόρου εἶδους. Οὕτω δὲν δυνάμεθα νὰ ἐμβολιάσωμεν π. χ. ἀμυγδαλέαν ἐπὶ μηλέας, ἐν ᾧ μηλέα ἐπὶ ἀχλαδέας ἐμβολιάζεται ἐπιτυχῶς. Τὸ ἔμβολίασμα εἶναι τὸ σπουδαιότερον μέσον τῆς διατηρήσεως καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν εἰδῶν, ἐκτὸς δὲ τούτου οἰκονομεῖ καὶ χρόνον.

Ἐπάρχουν πολλὰ εἶδη ἔμβολιάσματος: Τὸ ἔμβολίασμα διὰ προσεγγίσεως, τὸ ἔμβολίασμα διὰ σχιστοῦ, τὸ ἔμβολίασμα δι' ὀφθαλμῶν. Τὸ διὰ προσεγγίσεως ἐφαρμόζεται ἐπὶ δένδρων εὐρισκομένων πλησίον ἀλλήλων· πλησιάζομεν δύο κλάδους, καὶ ἀφ' οὗ ἀφαιρέσωμεν προηγουμένως ἴσον μέρος ξύλου ἐνώνομεν κατόπιν τὰς σχισμάδας τὰς ὁποίας σκεπάζομεν διὰ στυπείου ἢ κόπρου ἀγελάδος ὅπως ἐμποδίσωμεν τὴν εἴσοδον τοῦ ἀέρος, τὸ ὅποιον εἶναι ἀναγκαϊότατον εἰς ὅλα τὰ ἔμβολιάσματα. Εἰς τὸ διὰ σχιστοῦ (ρουκάνια) ἔμβολίασμα, κόπτομεν τὴν κορυφήν τοῦ κλάδου, κάμνομεν σχισμάδας καὶ εἰσάγομεν ἐντὸς αὐτῆς ἔμβολιον, τὸ ὅποιον ἐλάβομεν ἀπὸ κλάδου δύο χρονῶν, ὁ ὁποῖος ἔχει δύο ἢ τρεῖς ὀφθαλμοὺς, κατόπιν ἐφαρμόζομεν κόπρον ἢ πίσσαν καὶ δένομεν. Τέλος διὰ τὸ ἔμβολίασμα δι' ὀφθαλμῶν (μὲ σφυλιάσματα) λαμβάνομεν τεμάχιον φλοίδας τὸ ὅποιον φέρει ὀφθαλμὸν, τὸ εἰσάγομεν εἰς μίαν σχισμάδα, τὴν ὁποίαν ἐκά-

Ἐμβολίασμός διὰ προσεγγίσεως

Ἐμβολίασμός διὰ σχισμῆς

σμάδας καὶ εἰσάγομεν ἐντὸς αὐτῆς ἔμβολιον, τὸ ὅποιον ἐλάβομεν ἀπὸ κλάδου δύο χρονῶν, ὁ ὁποῖος ἔχει δύο ἢ τρεῖς ὀφθαλμοὺς, κατόπιν ἐφαρμόζομεν κόπρον ἢ πίσσαν καὶ δένομεν. Τέλος διὰ τὸ ἔμβολίασμα δι' ὀφθαλμῶν (μὲ σφυλιάσματα) λαμβάνομεν τεμάχιον φλοίδας τὸ ὅποιον φέρει ὀφθαλμὸν, τὸ εἰσάγομεν εἰς μίαν σχισμάδα, τὴν ὁποίαν ἐκά-

μαμεν εἰς τὴν φλούδα τοῦ κλάδου, ἀφίνομεν νὰ ἐξέχη ὁ ὀφθαλμὸς (τὸ μάτι), καὶ στερεώνομεν τὸ ὅλον μὲ τὸ ἐπίδεμα.

ΕΜΕΣΑ, Ἐμε ἢ Ὀμε. — Πόλις ἀρχαιοτάτη τῆς Συρίας 150 χιλιομ. πρὸς Β. τῆς Δαμασκοῦ μὲ ἀκμαίαν γεωργίαν καὶ βιομηχανίαν καὶ 25,000 κατ. ὧν οἱ 8,000 χριστιανοί.

ΕΜΙΝ πασσάς. — Περίφημος ἐξερευνητὴς τῆς Ἀφρικῆς, Γερμανὸς τὴν καταγωγὴν. Πρὸς ἀναζήτησίν του ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἀφρικὴν ὁ Στάνλεϋ, ὁ ὁποῖος μετὰ πολλοὺς κόπους κατάρθρωσε νὰ τὸν πείσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Γερμανίαν. Ἄλλὰ τῷ 1890 ἔκαμε νέαν ἐκδρομὴν, ἔκτοτε δὲ δὲν ἐπανῆλθε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Α'. — Εἷς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους βασιλεῖς τῆς Πορτογαλλίας (1469—1521) ὁ ὁποῖος ἔφερε τὸν χρυσοῦν αἰῶνα εἰς τὸ κράτος του. Ὑπεστήριξε τοὺς μεγάλους θαλασσοπόρους τῆς ἐποχῆς του, ἀναδιωργάνωσε τοὺς νόμους καὶ τὸ ἐμπόριον, ἐσχημάτισε λαμπρὸν στρατὸν καὶ στόλον, κατέκτησε πλείστας χώρας, ἐπολέμησε δὲ θανασίμως τοὺς Μωαμεθανοὺς καὶ τοὺς Ἑβραίους.

ΕΜΠΕΔΟΚΛΗΣ. — Περίφημος Ἕλλην φιλόλογος γεννηθεὶς τῷ 415 εἰς τὸν Ἀκράγαντα τῆς Σικελίας. Ἐγραψε θαυμάσιον βιβλίον περὶ φύσεως εἰς τὸ ὅποιον παραδέχεται τέσσαρα στοιχεῖα, πῦρ, ἀέρα, ὕδωρ, γῆν, τὰ ὅποια ἐρούμενα ἀποτελοῦν τὴν ζωὴν, τὸν κόσμον, χωρίζομενα δὲ τὸν θάνατον, τὸ χάος. Παραδέχεται πρὸς τούτους καὶ τὴν γένεσιν τῶν ἐμφύχων ὄντων ἐξ ἄλλων ἀτελεστερῶν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἀπέθανε τῷ 440.

ΕΜΠΛΑΣΤΡΑ. — Ἐπάρχουσι πολλὰ καὶ ποικίλα εἰς τὰ φαρμακεῖα, χρησιμεύουσι δὲ ἐπικολλόμενα ἐπὶ μερῶν πασχόντων ἀπὸ ρευματοπόνους, νευραλγίας. Κατ' οἶκον δύναται νὰ κατασκευασθῇ ἔμπλαστρον ὡς ἀκολούθως.

Ἐμβολίασμός δι' ὀφθαλμῶν (Ἐνοφθαλμιασμός μὲ ἀσπίδα)

Κηροῦ κιτρίνου 50 γραμμάρια.

Πίσσης λευκῆς (κιτρίνης) 150 γραμμάρια.

Ἀνάλυσον μὲ μετρίαν φωτιὰν καὶ ἀνακάτωσε ἕως οὗτου τὸ μίγμα πήξη. Ἀφοῦ δὲ κρυώσῃ ἐξάπλωσον διὰ μαχαίριου ἐπὶ τεμαχίου πανίου καὶ ἐπικόλλησον ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ξυρίσης, ἂν ἦνε τριχωτόν. Ἄφησέ το ἐπάνω 8 ἕως 15 ἡμέρας.

ΕΜΠΟΡΕΙΟΝ. — Μέγα χωρίον τῆς Θήρας ἐπὶ ὠραίας πεδιάδος καταφύτου μὲ 1450 κατ. Ὁ δῆμος ἔχει 2 χωρία καὶ 3,150 κατ.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ. — Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ἀνθρωπότητος τὸ ἐμπόριον ἦτο ἀπλῆ ἀνταλλαγὴ τῶν διαφόρων εἰδῶν μεταξὺ τῶν λαῶν, ἐνηργεῖτο δὲ μόνον διὰ ξηρᾶς μὲ τὰ καρβάνια καὶ ἰδίως εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἀφρικὴν. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνεπτύχθη κατόπιν ἡ ναυτιλία, ἰδίως ὅταν ἀνεφάνησαν οἱ Φοίνικες, καὶ δι' αὐτῆς τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον τὸ ὅποσον ὑπεστήριξαν πολὺ τὰ ἑλληνικὰ κράτη. Ὅταν δὲ τέλος ἐφευρέθη τὸ νόμισμα ὡς μέσον συναλλαγῆς καὶ ἔπαυσε νὰ γίνεται μόνον ἀνταλλαγὴ εἰδῶν, τὸ ἐμπόριον ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ μεγάλας διαστάσεις καὶ ἔφθασε τέλος εἰς τὴν ὑψίστην ἀκμὴν εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἀνεβίβασαν σήμερον οἱ Ἀμερικανοί, οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ λοιποὶ ἐμπορικοὶ λαοὶ τῆς γῆς.

ἘΞΑΝΘΕΙΑΣ δῆμος.—Εἰς τὴν νῆσον Λευκάδα. Πρωτ. Ἄνω Ἐξάνθεια, χωρία 3, κάτοικοι 2,080.

ἘΞΑΝΘΗΜΑΤΑ (Σπειριὰ, Κοκκινάδα, Ψωρίασις, Φαγοῦρα, Ἄλμυρόφλεγμα ἢ Μαγιασῆλι, Πανάδαι, Λειχῆνες, Πυοφήτης Τριχοφάγος, Κασίδα, Ψώρα κ.τ.λ.).

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἐν γένει τὰ ἐξανθήματα, ὅταν παρουσιάζονται μὲ πόνον, καύσιμον, ἐλαφρὸν πυρετόν, ζωηρὰν κοκκινάδα τοῦ δέρματος κ.λ. ὠφελοῦσι τὰ γενικὰ χλιαρὰ λουτρά μὲ πίτυρα ἢ κόλλαν, ἢ καὶ τὰ θειούχα, ἐν ἧ δύο καθαρτικὰ, διαίτα ἀπλῆ, ἀποφυγὴ τῶν ἐρεθιστικῶν καὶ ἄλμυρῶν οὐσιῶν, τῶν ἰχθύων, τοῦ καφέ, τῶν πνευματωδῶν ποτῶν κτλ. Ἐπὶ δὲ τοῦ πά-

σχοντος δέρματος ἐπιθέτομεν καταπλάσματα ἀπὸ κοπανισμένον ὀρύζιον ἢ σκόνιν ἀπὸ πατάταις, ἢ ἐπιπάσσομεν κόλλαν ψιλοκοπανισμένην, οὐδέποτε δὲ ἀλοιφὰς ἢ ἔλαια διότι εἶνε ἐπιβλαβῆ. Ἐσωτερικῶς δὲ λαμβάνεται τὸ ἀρσενικόν, ἀλλὰ μόνον κατὰ παραγγελίαν Ἰατροῦ. Εἰς δὲ τὰ παλαιὰ ἐξανθήματα ἡ θεραπεία εἶναι πολὺ διάφορος, οὕτως ἂν ὑπάρχουν κόντριαι, πρέπει νὰ πέσουν διὰ τῆς ἐπαλοΐφειας μὲ ἀπλᾶς ἀλοιφᾶς, ἐλαίου τῆς μουρούνας κτλ. καὶ ἀκολούθως νὰ ἐφαρμόσωμεν τὴν διὰ καταλλήλων φαρμάκων θεραπείαν· ἂν δὲ ἡ πάσχουσα ἐπιφάνεια τοῦ δέρματος εἶναι ξηρὰ, εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῶμεν ἀλοιφᾶς, ὑγρὰ κ.λ. ἐρεθιστικὰ. Εἰς τὰ ἐξανθήματα τῶν τριχωτῶν μερῶν τοῦ προσώπου ἢ τῆς κεφαλῆς ἢ ἀφαιρέσεις μιᾶς ἐκάστης τῶν τριχῶν εἶνε πολλάκις τὸ ἀσφαλέστερον μέσον τῆς θεραπείας. Αἱ δὲ παρασιτικαὶ ἀσθένειαι τοῦ δέρματος, τριχοφάγος, ψώρα κλ. ἀπαιτοῦσι τὴν χρῆσιν παρασιτοκτόνων φαρμάκων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ διατάσῃ ὁ ἰατρός.

ἘΞΟΓΚΩΜΑΤΑ ἢ Ὀγκοὶ.—Τὰ ἐξωτερικὰ ἐξογκώματα τοῦ σώματος θεραπεύονται συνήθως δι' ἐγχειρήσεως. Πολλάκις ὅμως παρουσιάζονται μικροὶ ὄγκοι οἱ ὅποιοι εἰμποροῦν νὰ διαλυθῶσι διὰ τῆς χρήσεως μιᾶς ἐκ τῶν κατωτέρω ἀλοιφῶν.

1).—Ἰωδιούχου μολύβδου . . . 4 γραμμάρια

Ἐκχυλίσματος κωνείου 4 »

Λίπους χοιρινοῦ 30 »

Ἀλείφομεν τὸ ἐξογκώμα κάθε πρωτὴ καὶ ἑσπέρας.

2).—Ἐκχυλίσματος εὐθαλείας ἂνὰ 4 γραμμάρια

Κάμφορας ἂνὰ 4 γραμμάρια

Λαυδάνου ἂνὰ 4 γραμμάρια

Λίπους 30 »

Τὴν μεταχειριζόμεθα προπάντων ἐπὶ ἐξογκωμάτων τὰ ὅποια ἔχουν πόνοους.

ἘΞΥΒΡΙΣΙΣ.—Εἶναι ἀπὸ τὰ κατὰ τῆς τιμῆς ἐγκλήματα, τιμωρεῖται δὲ μόνον ἂν κάμῃ καταγγελίαν ὁ ὑβρισθεὶς, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ τοῦ Βασιλέως κτλ. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ εἰς τὸν **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΒΗ** **ΛΑΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ** 26

ὑβρίσαντα ἢ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας εἰμὴ μόνον ὅταν πρόκειται περὶ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ. — Ὁ μέγιστος πολιτικός καὶ στρατηγὸς τῶν ἀρχαίων Θηβῶν. Ἐγεννήθη τῷ 418 π. Χρ. Τῷ 371 ἐστάλη εἰς τὴν Σπάρτην διὰ νὰ διαπραγματευθῆ τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν Θηβῶν ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτας. Ἄλλ' οὗτοι δὲν ὑπήκουσαν καὶ ἐξεστράτευσαν κατὰ τῶν Θηβαίων, ὁδηγῶν ὅμως αὐτοὺς ὁ Ἐπαμεινώνδας ἐνίκησε καὶ κατέστρεψε τὸν στρατὸν τῆς Σπάρτης εἰς τὰ Λεῦκτρα μέχρι τοιούτου βαθμοῦ, ὥστε ἀμέσως ἔπειτα εἰσέβαλεν εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐλεηλάτησε τὴν Λακωνίαν εἰς τὴν ὁποίαν οὐδέποτε εἶχε πατήσει ἐχθρὸς, μόνον δὲ τὴν Σπάρτην δὲν ἐκυρίευσε. Κατόπιν ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐφονεύθη δὲ τῷ 362 εἰς τὴν μάχην τῆς Μαντινείας ἐνῶ ἐνίκα ὁ στρατὸς του.

ΕΠΑΡΓΥΡΩΣΙΣ *πρόχειρος, (ἀσήμωμα).* — Διαλύομεν ἀφ' ἐνὸς μὲν :

Νιτρικοῦ ἀργύρου	γρ.	10
Ὑδατος ἀπεσταγμένου	»	50
Ἄφ' ἑτέρου δέ :		
Κυανούχου ποτασσίου	»	25
Ὑδατος ἀπεσταγμένου	»	50

Εἶτα ἀναμιγνύομεν ἀμφοτέρα, καί, εἰς τὴν ἀκόλουθον σκευασίαν :

Κιμωλλας λειοτριμμένης	γρ.	100
Λειοτριμμένου διτρυγικοῦ κάλιος	»	10
Ὑδραργύρου	»	1

προσθέτομεν ὅσον ὑγρὸν ἀπὸ τὸ ἄνω κρᾶμα μᾶς χρειάζεται διὰ νὰ σχηματίσωμεν *χυλόν*, ὥστε νὰ δυνάμεθα διὰ τοῦ πινέλλου νὰ ἀλείφωμεν οἷονδήποτε πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τοιουτοτρόπως λαμβάνει λαμπρὰν ἀργυρὰν ὄψιν.

ΕΠΙΔΑΥΡΙΩΝ *δήμος.* — Εἰς ἐπαρχίαν Ναυπλίας, πρωτεύουσα Νέα Ἐπίδαυρος, χωρία 2, μοναί 2, κάτ. 2100.

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ. — Σπουδαιότατη ἀρχαία πόλις τῆς Ἀργολί-

δος ἰδρύσασα πολλὰς ἀποικίας καὶ κυριεύσασα τὴν Ἀίγιαν. Πλησίον αὐτῆς εὐρίσκετο τὸ θαυμάσιον ἱερὸν τοῦ θεοῦ τῆς ἱατρικῆς Ἀσκληπιοῦ καὶ ἄπειρα ἄλλα ἀριστουργήματα τέχνης. Σήμερον ἐπὶ τῆς θέσεώς της εὐρίσκεται ἡ Παλαιὰ Ἐπίδαυρος καὶ ἡ Πιάδα χωρία τοῦ δήμου Ἐπίδαυριῶν κτισθέντα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν.

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ. — Ἕλληνας φιλόσοφος γεννηθεὶς τῷ 341 ἐν Ἀθήναις ἀρχηγὸς δὲ τῆς ἐπικουρείου σχολῆς ἡ φιλοσοφικὴ ἀρχὴ του ἦτο ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει ν' ἀναζητῆ τὴν εὐτυχίαν ὅχι εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς ὕλης, ἀλλὰ τῆς ψυχῆς, νὰ ὑποδέχεται δὲ μὲ φρόνησιν καὶ ἀδιαφορίαν τὰς καταδρομὰς τῆς τύχης. Ἡ ψυχὴ κατ' αὐτὸν σύγκειται ἀπὸ ἀπλᾶ φυσικὰ μέρια καὶ εἶνε θνητὴ. Ἐκ τῶν πολλῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, μερικὰ μόνον ἀποσπάσματα σώζονται.

ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ. — Διάσημος φιλόσοφος ἀπὸ τὴν Φρυγίαν δούλος κατ' ἀρχάς. Ἐδίδασκε τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῶν φραγμῶν τῆς ἐθνικότητος καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν φυσικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ εἶχε δὲ πολυαριθμούς μαθητάς.

ΕΠΙΜΕΝΙΔΗΣ. — Περίφημος σοφὸς καὶ μάντις ἀπὸ τὴν Κρήτην. Λέγουν ἔτι εἰσῆλθε μίαν φορὰν εἰς ἕν σπήλαιον καὶ ἐκοιμήθη 57 χρόνια. Κατόπιν δὲ ἐλθὼν εἰς τὰς Ἀθήνας κατώρθωσε νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν φοβερὸν λοιμὸν ὁ ὁποῖος ἐθέριζε τοὺς κατοίκους αὐτῶν.

ΕΠΙΜΠΡΟΥΝΤΖΩΣΙΣ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ. — Καθαρίζετε πρῶτον τὸ χάλκινον ἀντικείμενον διὰ νιτρικοῦ ὀξέος ἀναλελυμένου. Εἶτα πλύνετε αὐτὸ ἀφθόνως. Κατόπιν λαμβάνετε :

Ἄλατος ἀμμωνιακοῦ	γρ.	8
Ἄλατος ξυνήθρας	»	2

καὶ διαλύετε ἐντὸς δεξοῦ καλοῦ ὑφεικατόλιτρα 40. Βρέξαιτε πινέλλον καὶ τρίψαιτε μίαν ἢ περισσοτέρας φορές, ἂν θέλετε νὰ τοῦ δώσητε βαθύτερον χρῶμα.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ — Τὸ 20 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἐκήρυξεν ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ εἶνε ἀπαραβίαστοι. Ὁ ἀποσφραγίζων ξένην ἐπι-

στολήν τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν 3 μηνῶν ἕως 2 ἐτῶν. Μῆτε εἰς τὰ δικαστήρια ἐπιτρέπεται ἡ τοιαύτη ἀποσφράγις.

ΕΠΙΧΑΡΜΟΣ — Μέγας κωμωδιογράφος τοῦ πέμπτου αἰῶνος πρὸ Χρ. γεννηθεὶς ἐν Κῶ. Ἐγραψε περισσοτέρας τῶν 40 θαυμασίας κωμωδίας, ἀπέθανε δὲ 90 ἐτῶν.

ΕΠΙΧΡΥΣΩΣΙΣ (χρῦσωμα). — Ὅλα τὰ μέταλλα δὲν ἐπιχρυσοῦνται μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας. Τὸ μᾶλλον κατὰλληλον πρὸς τοῦτο εἶνε τὸ ἐκ τῶν ἐξῆς συγκείμενον·

Χαλκοῦ	μέρη	82
Ψευδαργύρου	»	18
Κασσιτέρου	»	3
Μολύβδου	»	1,5

Ἐπιχρυσοῦται τὸ μίγμα τοῦτο δι' ὑδραργύρου καὶ χρυσοῦ τὸ ὅποιον ἐπιθέτομεν διὰ βροῦτσας ἐκ μεταλλίνων τριχῶν, ἀφοῦ πρῶτον καθαρῶσμεν καὶ ἀλείψωμεν μὲ *νιτρικὸν ὀξύ* ἢ μὲ *νιτρικὸν ὑδράργυρον*. Ἐπιχρυσοῦται ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ *Γαλβαρισμοῦ*, τιθεμένου ἐντὸς λουτροῦ περιέχοντος *κυανοῦχου χρυσοῦ* ἐν διαλύσει. Ἡ ἀπλουστερά ὁμῶς μέθοδος εἶνε ἡ διὰ *πινέλλου*, ἐκτελεῖται δὲ οὕτω πως·

Λαμβάνομεν δοχεῖον καὶ θέτομεν ἐντὸς αὐτοῦ

Φύλλων χρυσοῦ	γρ.	10
Ἀλικοῦ ὀξέος	»	20
Νιτρικοῦ	»	10

καὶ ἀναμιγνύομεν. Εἶτα θέτομεν τὸ δοχεῖον εἰς μετρίαν φωτιὰν καὶ ἐξακολουθοῦμεν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐξατμίσεως, ταράττοντες τὸ περιεχόμενον δι' ὑαλίνου σωλήνος, μέχρις ὅτου ὁ χρυσὸς καταστῆ *χλωριούχος* (1). Ἐπειτα ἀφίνομεν τὸ ὅλον νὰ κρῶσῃ, μεθ' ὃ ἀναλύομεν αὐτὸ ἐντὸς 20 γρ. ὕδατος ἀπεσταγμένου. Κατόπιν παρασκευάζομεν διάλυσιν ἐξ 60 γρ. *κυανοῦχου ποτασίου*, ἐντὸς 80 γρ. ὕδατος ἀπεσταγμένου καὶ ἀναμιγνύομεν τὰ δύο ὑγρά ἐντὸς φιάλης τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ταράττωμεν

(1) Δηλ. νὰ ἐξατμισθῇ τὸ νερὸν τοῦ Ἀ λ ι κ ο ῦ ὀ ξ έ ο ς.

ἐπὶ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας. Εἶτα διυλίζομεν καὶ παρασκευάζομεν τὸ ἀκόλουθον κρᾶμα·

Λειοτριμμένης τρυγός (crème de tartre)	γρ.	5
Κιμωλλας λειοτριμμένης	»	100

Λαμβάνομεν ἀπὸ τὸ παρασκευασθὲν ὑγρὸν ὅσον χρειάζεται ὅπως, ἀναμιγνύοντες μετὰ τῆς Κιμωλλας, ἀποτελέσωμεν χυλὸν ὄχι πολὺ πυκνόν, μὲ τὸν ὅποιον ἀλείφομεν τὰ ἀντικείμενα· μεθ' ὃ τὸ πλύνομεν τρίβοντες συνάμα διὰ χονδρῆς βροῦτσας ὅπως ἔβγη ἡ κιμωλία.

Σημ. Ἡ ἐπιχρύσωσις, ἡ ἐπαργύρωσις καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ἐπιθέσεις μεταλλικῶν στρωμάτων ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, ἐπιτυγχάνοντα τελείως διὰ τῆς Γαλθανοπλαστικῆς τέχνης.

ΕΠΟΨ Ὁ *σαλαπετεινός* ἢ *ἀγριοκόκορας*. — Πτηνὸν ὠραιότατον κοινὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ πτέρωμα κοκκινωπὸν καὶ ὠραῖον κίτρινον λόφον εἰς τὸ κεφάλι. Κάθε φθινόπωρον μεταβαίνουν οἱ ἀγριοπετεινοὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν.

ΕΡΑΝΗΣ *δήμος*. — Εἰς ἐπαρχίαν Τριφυλλίας. Πρωτεύ. Φιλιατρὰ, χωρία 5, κάτοικοι 11,000.

ΕΡΑΣΙΣΤΡΑΤΟΣ. — Περιφήμος ἰατρός καὶ συγγραφεὺς ἀπὸ τὴν Κέων, ζήσας κατὰ τὸ 300 πρὸ Χρ.

Ἐγραψε πλεῖστα ἔργα ἰδίως περὶ ἔγκεφάλου καὶ νευρικοῦ συστήματος, τῶν ὁποίων μόνον ἀσήμαντὰ τινὰ ἀποσπάσματα ἐσώθησαν.

ΕΡΑΣΜΟΣ. — Περιφήμος Ὁλλανδὸς φιλόλογος γεννηθεὶς τῷ 1467. Ἦτο πολυμαθέστατος καὶ ἔγραψε συγγράμματα θαύμασια, πολὺ ὁμῶς σπουδαιότερος εἶνε διὰ τὴν Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας ἐμελέτησε τὴν γλῶσσαν καὶ ἔγραψε περὶ αὐτῆς σπουδαῖον σύγγραμμα. Κατὰ τὸν Ἐρασμον αἱ *δίφθογγοι* πρέπει νὰ προφέρονται ἀναλελυμέναι· τοῦτέστι νὰ μὴ λέγωμεν οἱ *καιροί*, αἱ *αἰθυαί*

Ἐποψ

ἀλλὰ οὐ καίριον, ἀὶ ἀθύρια κ. τ. ὅμ., τὸ ὅποσον ὅμως δὲν κατάρθωσε νὰ ἐπικρατήσῃ μεθ' ὄλην τὴν σοφίαν τοῦ 'Εράσμου. 'Απέθανε τῷ 1536.

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΗΣ. — Περίφημος ἐπιστήμων καὶ σοφὸς ἐκ Κυρήνης (275—193 πρ. Χρ.). 'Εγγραψε μεγάλης ἀξίας Γεωγραφικά, ἀστρονομικά, γραμματικά, ποιητικά καὶ ἄλλα πλείστα ἔργα ἐκ τῶν ὁποίων σώζονται ὀλίγα ἀποσπάσματα.

ΕΡΓΟΛΑΒΟΙ.—Θέτομεν εἰς γουδίον 150 δράμια ὄχι πολὺ ξηρὰ ἀμύγδαλα καθαρισμένα καὶ 360 δράμια ζαχάρως, τὰ ὁποῖα κοσκινίζομεν καὶ κοσκινίζομεν εἰς λεκάνην, προσθέτομεν τὰ ἀσπράδια 6 αὐγῶν, ξύβομεν ἐν λεμόνιον, καὶ ἀνακατώνομεν αὐτὰ τρίβομεν κατόπιν ἐπάνω εἰς μάρμαρον ὥστε νὰ ἀποτελέσουν μίαν πάσταν χονδρὴν, τὴν ὁποίαν θέτομεν πάλιν εἰς τὴν λεκάνην καὶ τὴν δουλεύομεν 1)2 ὥραν μὲ ἀσπράδια, τὰ ὁποῖα ρίπτομεν ἀνὰ ἕν. Προσθέτομεν 30 δράμια ζαχάρως τῆς πάστας ἐξακολουθοῦντες νὰ δουλεύομεν ἕως ὅτου γίνῃ μία πάστα οὔτε πολὺ μαλακὴ οὔτε πολὺ σφικτὴ. Ρίπτομεν τότε ἀπὸ μίαν κουταλιὰν ἀπὸ τὴν πάσταν μας ἐπάνω εἰς σωρὸν ἀμυγδαλῶν κομμένων καὶ κυλίομεν αὐτὴν ὥστε νὰ κολλήσῃ παντοῦ τὰ ἀμύγδαλα. Στρώνομεν εἰς ἕν ταψίον ἢ λαμαρίναν κόλλας χαρτίου καὶ ἀραδιάζομεν τοὺς ἐργολάβους, τοὺς ὁποίους ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον.

ΕΡΕΤΡΙΑ.—'Αρχαία καὶ σπουδαιοτάτη πόλις τῆς Εὐβοίας καταστραφεῖσα ἀπὸ τοὺς Πέρσας τῷ 490 καὶ πάλιν ἀνοικοδομηθεῖσα. Σήμερον λέγεται 'Αλέτρια καὶ Νέα Ψαρά, περικυκλῶνται δὲ ἀπὸ βάλτους καὶ ἔχει 440 κατ.

ΕΡΖΕΡΟΥΜ.—Μεγάλη πόλις τῆς 'Αρμενίας μὲ ἰσχυρότατα φρούρια, δρόμους στενοὺς καὶ ἀκάθαρτα κλντιρίμια, μικρὰν βιομηχανίαν καὶ ἐμπόριον καὶ 50 ἢ 100000 κατοίκους Τούρκους, 'Αρμενίους, Πέρσας καὶ ὀλίγους 'Ελληνας.

ΕΡΙΓΕΝΗΣ. — 'Ο περιφημότερος φιλόσοφος τοῦ ἐνάτου αἰῶνος ἀπὸ τὴν 'Ιρλανδίαν. 'Εκήρυττεν ὅτι κόσμος καὶ Θεὸς κατ'

οὐσίαν εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτό, ἄρα φιλοσοφία καὶ θρησκεία εἶνε συνώνυμα.

ΕΡΙΝΕΟΥ δῆμος — Εἰς ἐπαρχίαν Πατρῶν. Πρωτ. Καλύβια Σαλμενίκου, χωρία 20, μοναὶ 2, κἄτ. 4500.

ΕΡΜΗΣ. — 'Ενας ἀπὸ τοὺς θεοὺς τοῦ 'Ολύμπου. Θεὸς τοῦ ἐμπορίου καὶ ἀγγελιοφόρος τοῦ Διὸς τὸν ὅποσον ὑπηρετεῖ εἰς ὅλας του τὰς πράξεις. — 'Ερμῆς = 'Ο πλησιέστερος πρὸς τὸν 'Ἡλιον ἀπὸ ὅλους τοὺς γνωστοὺς πλανήτας, στρεφόμενος περὶ αὐτοῦ εἰς 88 ἡμέρας. 'Ἡ γῆ εἶνε σχεδὸν 3 φορὰς μεγαλειτέρα τοῦ 'Ερμού. Φαίνεται πάντοτε πλησίον τοῦ 'Ἡλίου τὸ πρῶτὸ ἢ τὸ βράδυ, περὶ δὲ κάποτε κάτω ἀπὸ τὸν δίσκον αὐτοῦ καὶ φαίνεται τότε ὡς σκοτεινὸν σημάδι.

ΕΡΜΙΟΝΗ. — Σπουδαία πόλις τῆς ἀρχαίας 'Ελλάδος ἀπὸ τὴν ὁποίαν μόνον ὀλίγα εἰρεῖπια διατηροῦνται σήμερον πλησίον εἰς τὸ χωρίον Καστρί, πρωτ. τοῦ δήμου 'Ερμιόνης μὲ μικρὸν λιμένα καὶ 2100 κατ. — 'Ο δὲ δῆμος ἔχει σήμερον 5 χωρία, 1 Μονὴν καὶ 2450 κ.

ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ ἢ Σύρος. — Μία ἀπὸ τὰς ἐμπορικωτέρας καὶ προοδευτικωτέρας πόλεις τῆς 'Ελλάδος. Πρωτεύουσα τῆς νήσου Σύρου καὶ τοῦ νομοῦ Κυκλάδων. 'Ἡ 'Ερμούπολις ἀνεπτύχθη ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἀπὸ τῆς 'Επαναστάσεως καὶ ἐξασκεῖ σήμερον σπουδαῖον ἐμπόριον μεταξὺ Τουρκίας, Αἰγύπτου καὶ 'Ελλάδος, εἶνε δὲ συνάμα καὶ τὸ κέντρον τῆς συγκοινωνίας πρὸς τὰ μέρη ταύτης καὶ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην. 'Ἡ πόλις εἶνε κτισμένη ἐπὶ τῶν εἰρεῖπιων τῆς ἀρχαίας εἰς τὴν ἀνατολ. παραλίαν τῆς νήσου καὶ ἐπὶ κατωφεροῦς ἐπιπέδου, ἔχει δὲ κομψὰς οἰκοδομάς, ὠραίας ἐκκλησίας, γυμνάσιον, κάλλιστα σχολεῖα, ἀριστα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, κομψὰ καφενεῖα, λέσχας κτλ. θέατρον, εὐρύχωρον ἀγορὰν, κάλλιστα βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, ναυπηγεῖα, λιμένα καλόν, ἐμπορικὸν ναυτικὸν πολὺ ἀνεπτυγμένον, ἀτμοπλοικὴν ἐταιρίαν, Πρωτοδικεῖον, 'Αρχιεπισκοπὴν, προξενεῖα, ὑποκατάστ. 'Εθν. Τραπεζῆς, 3 'Ελλην. σχολεῖα, μηχανουργεῖα, βυρσοδεφεῖα

καὶ 23,000 κατ. ἀποτελεῖ δὲ αὐτὴ μόνη τὸν Δῆμον Ἑρμουπόλεως.

ΕΡΠΕΤΑ. — Ἑρπετὰ ὀνομάζονται ἐν γένει ἐκεῖνα τὰ ζῷα τὰ ὅποια περιπατοῦν μὲ τὴν κοιλίαν. Τὰ διακριτικὰ αὐτῶν σημεῖα εἶναι, αἷμα ἐρυθρὸν καὶ ψυχρὸν, ἀναπνοὴ πνευμονικὴ καὶ κυκλοφορία ἀτελής. Στεροῦνται πτερῶν καὶ τριχώματος· καὶ ἄλλα μὲν εἶνε ὠτόκα, ἄλλα δὲ ζωτόκα· ἄλλα ἔχουν 4 πόδας ἄλλα 2 καὶ ἄλλα δίολου. Πολλῶν τὸ σῶμα καλύπτεται ὑπὸ λεπίδων καὶ ἄλλων ὑπὸ ὀστράκων, πολλὰ δ' ἔχουν τὸ σῶμα γυμνόν, ὡς τὰ βατραχοειδῆ. Τὰ μὲν ζοῦν εἰς τὸ ὕδωρ, ἄλλα δὲ εἰς τὴν ξηράν. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν καὶ βαδίζουσι, πηδοῦν ἢ καὶ πετοῦν τῇ βοήθειᾳ μεμβρανῶν (πέτσαις), ὁμοίων μὲ τὰ πτερὰ τῶν νυκτερίδων. Ἄλλα εἶνε δηλητηριώδη, ἀγρία καὶ σαρκοφάγα, ἄλλα δὲ χορτοφάγα, ἀβλαβῆ καὶ ἡμερᾶ. Πλεῖστα αὐτῶν φέρουν ὀδόντας καὶ ἄλλα ὑπόκεινται εἰς μεταμορφώσεις ὡς οἱ βάτραχοι. Τὰ Ἑρπετὰ δὲν ἐκκολάπτουν τὰ αὐγά των, οὔτε μαστοὺς ἔχουν, διὰ τοῦτο οὔτε μὲ τὰ πτηνὰ οὔτε μὲ τὰ μαστοφόρα ὁμοιάζουσι. Ὁ ὄργανισμὸς τῶν ζῷων τούτων εἶνε ἀτελής καὶ ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος δὲν γίνεται κανονικῶς· ἐκ τούτου ἐξηγεῖται διατὶ τὰ ζῷα ταῦτα εἶνε ψυχροαίμα. Ἄν δὲ καὶ βλέπομεν αὐτὰ καὶ νὰ τρέχουν καὶ νὰ πηδοῦν, ἐν τούτοις, αἱ ἔξεις αὐτῶν εἶνε ὀκνηραὶ, ἢ χώνευσις βραδεία καὶ εἰς τὰ ψυχρὰ καθὼς καὶ εἰς τὰ εὐκρατα μέρη ἀποναρκοῦνται κατὰ τὸν χειμῶνα. Ὁ ἐγκέφαλός των εἶνε μακρὸς καὶ δυνάμεθα νὰ ἀφαιρέσωμεν οἰονδήποτε μέρος τοῦ σώματός των χωρὶς τὸ ζῷον νὰ παύσῃ τοῦ νὰ ζῆ καὶ νὰ κινῆται ἐπὶ πολὺ. Πολλάκις π. χ. ἀπεκόπησαν αἱ κεφαλαὶ βατραχῶν, οἱ ὅποιοι ἐν τούτοις ἐξηκολούθουν νὰ θερμαίνουσι τὰ αὐγά τῶν θηλέων. Ὁμοίως ἂν ἀποκόψωμεν τοὺς πόδας τῆς σαλαμάνδρας ἢ τὴν οὐρὰν τῆς σαύρας (γουστέρας), θὰ ἴδωμεν ὅτι μετὰ τινα χρόνον ξαναγίνονται· εἶνε πολυάριθμα ἰδίως εἰς τὰ θερμὰ μέρη, ὅπου ἀναπτύσσονται καταπληκτικῶς καὶ εἶναι ἐπικίνδυνα. Εἰς τὴν Εὐρώπην ὅμως εἶναι σχεδὸν ὅλα

ἀβλαβῆ, διαιροῦνται δὲ εἰς 4 τάξεις· τὰ χελωνοειδῆ, τὰ σαυροειδῆ, τὰ ὄφιοειδῆ καὶ τὰ βατραχοειδῆ.

ΕΡΣΧΕΛ.— Γερμανὸς ἀστρονόμος καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐπιστήμονας τῶν νεωτέρων χρόνων (1738—1822). Ἀνεκάλυψε τὸν πλανήτην Οὐρανὸν καὶ κατεσκευάσατο τὸ πρῶτον μέγα τηλεσκόπιον.

ΕΡΥΘΡΑ θάλασσα.— Βαθυτάτη θαλασσία ἔκτασις μεταξύ Ἀραβίας, Αἰγύπτου καὶ Ἀθησσυρίας, τὴν ὁποίαν διήλθον κατὰ τὴν Γραφὴν οἱ Ἑβραῖοι ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Μωϋσέως. Ἐνώνεται πρὸς τὰ βόρεια μὲ τὴν Μεσόγειον διὰ τῆς διώρυγος τοῦ Σουέζ καὶ εἶνε τὸ πέρασμα τῶν ταξειδευόντων εἰς τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Ἰαπωνίαν.

ΕΡΩΔΙΟΣ (Τρυγοκράχτης).— Μέγα πτηνὸν συχνότατα ἀπαντῶμενον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Χρῶμα στακτερὸν γαλαζοπόν, μύτη καὶ πόδες λεπτοὶ καὶ μακροί. Κτίζει τὴν φωλιάν του ἐπάνω εἰς ὑψηλὰ δένδρα, πλησίον εἰς ποτάμια, βάλτα καὶ λίμνας καὶ τρέφεται ἀπὸ ψάρια, βατραχῶν κτλ.— Ἄλλο εἶδος εἶνε ὁ γνωστὸς κόκκινος ἔρωδιος ὁ ὁποῖος ἔχει ἀνάστημα 1 μέτρου καὶ 20 πόντων καὶ ὁ ἄσπρος ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται ἀπὸ τὸν λαὸν ψαροφάγος.

Ἐρωδιὸς ὁ στακτέχρους.

ΕΣΚΙ-ΖΑΓΡΑ ἢ Ζααρά.— Πόλις τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας μὲ ἐργοστάσια ταπήτων, ἀξιόλογα λουτρά, καλὸν ἐμπόριον καὶ 25,000 κατ. Βουλγάρους, Τούρκους καὶ Ἕλληνας.

ΕΣΚΙΜΩΙ ἢ ΕΣΚΙΜΟΙ.— Λαὸς τῶν παγωμένων χωρῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς, ζῶν διὰ τῆς ἀλιείας καὶ τοῦ κυνηγίου τῶν ἄρκτων. Ἀντὶ ἵππων μεταχειρίζονται τοὺς σκύλους οἱ ὅποιοι σύρουν τὰ ἔλκηθρα ἢ τοὶ ἀμάξια μικρὰ χωρὶς ῥόδαις, τὰ ὅποια γλυστροῦν ἐπάνω εἰς τοὺς πάγους. Οἱ Ἑσκιμῶι εἶνε λαὸς ἡσυχὸς ἀλλὰ λίαν ἀκάθαρτος, κατοικοῦν μέσα εἰς καλύβας ἀπὸ πά-

γον τὸν χειμῶνα καὶ δὲν ἔχουν μῆτε νόμους μῆτε κυβέρνησιν, ἀλλὰ μεταξύ των ὑπάρχει ἄκρα ἰσότης. Σήμερον οἱ περισσότεροι εἶνε χριστιανοὶ καὶ ἀνήκουν εἰς τὴν Δανίαν.

ΕΣΚΙ-ΣΕΧΙΡ. — Πόλις τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας μὲ 15,000 κατ. ἐξ ὧν 2000 Ἑλληνες συντηροῦντες νάον, δημοτ. σχολεῖον καὶ Παρθενῶγειον.

ΕΣΣΕΝ. — Πόλις τῆς Πρωσίας 5 χιλ. μ. μακρὰν τοῦ ποτ. Ρήνου. Σπουδαῖα βιομηχανεῖα, μεταλλουργεῖα, ἐμπόριον καὶ 80,000. κ.

ΕΣΣΕΝ - Δαρμστάτ. — Μέγα Δουκάτον τῆς Γερμανίας. Ἐκτασις 7682 τχμ. Κάτοικοι 1 ἑκατομ. Βουνὰ χαμηλά, νερὰ ἄφθονα, γεωργία λαμπρά, θαυμασία κρυστά, βιομηχανία καὶ ἐμπόριον ἀκμαῖα, μέταλλα πολλά Ἐκπαίδευσις λίαν διαδεδομένη. — Πολίτευμα Συνταγμ. Μοναρχία μὲ 2 βουλὰς. Προϋπολογισμὸς 25 ἑκατ. μάρκα. Χρέος 30 ἑκατ. Πρωτεύουσα Δαρμστάτ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ἔμπορικαί. — Αἱ Ἐταιρεῖαι εἶνε 3 εἰδῶν. — 1ον) Ὁμόρρυθμοι, ὅταν δηλαδὴ οἱ συνέταιροι ἀναλαμβάνουν καὶ προσωπικῶς τὴν εὐθύνην τῶν πράξεών των, οἱ δὲ πιστωταὶ εἰμποροῦν νὰ ἐγείρουν ἀγωγὴν καὶ κατὰ τῆς Ἐταιρείας καὶ κατὰ τῶν προσώπων αὐτῆς. — 2ον) Ἀνόνημοι, ὅταν αἱ ὑποχρεώσεις ἐπιβαρύνουν τὰ πράγματα τῆς Ἐταιρείας καὶ ὄχι τὰ πρόσωπα κατὰ τῶν ὁποίων οἱ πιστωταὶ δὲν ἔχουν ἀγωγὴν. — 3ον) Ἐτερόρρυθμοι, ὅταν περιλαμβάνουν συνεταίρους φέροντας εὐθύνας καὶ πέραν τῆς ὄρισμένης συνεισφοράς, των, ὥστε οἱ πιστωταὶ νὰ εἰμποροῦν νὰ ἐγείρουν ἀγωγὴν καὶ κατὰ τῶν προσώπων, καὶ κατὰ τῆς Ἐταιρείας, καὶ κατὰ τῶν ἀπλῶν χρηματοδοτῶν διὰ τὰς καθυστερουμένας συνεισφοράς των. — Αἱ δὲ Μετοχικαὶ λεγόμεναι Ἐταιρεῖαι ἔχουν σκοπὸν τὴν ἐνέργειαν ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως ὄρισμένης διὰ λογισμὸν τῶν μελῶν των, οἱ δὲ πιστωταὶ αὐτῶν ἔχουν ἀγωγὴν ἄμεσον μόνον κατὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐταιρείας.

ΕΥΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνίας. Πρωτεύουσα Ἄνδρουσσα, 14 χωρία, 6100 κάτοικοι.

ΕΥΒΟΙΑ. — Ἡ μεγαλύτερα νῆσος τῆς Ἑλλάδος. Ἀρχίζει

ἀπὸ τὴν εἴσοδον τοῦ κόλπου τοῦ Βάλου καὶ τελειώνει ἀντικρὺ τῆς Ἄνδρου, ἐκτείνεται δὲ ἔμπροσθεν τῶν παραλίων τῆς Φθιώτιδος, Λοκρίδος, Βοιωτίας καὶ Ἀττικῆς, καὶ βρέχεται ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους χωριζομένη ἀπὸ τὴν Βοιωτίαν μὲ τὸ στενὸν τοῦ Εὐρίπου. Μάκρος 160 χιλιομ. Πλάτος 52—22 χιλιομ. Ἐκτασις 3665 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 95,000. — Εἶνε νῆσος βουνώδης ἔχουσα εἰς τὸ κέντρον τὴν Δίρφυν ἢ ὁποία συνδέεται διὰ τοῦ Κανδηλίου μὲ τὸ Τελέθριον τὸ ὁποῖον σκεπάζει τὰ βόρεια μέρει καὶ διὰ χαμηλῶν βουνοσειρῶν μὲ τὸν Ἅγιον Ἠλίαν ἢ Ὀχην, τὸ ὁποῖον σκεπάζει τὰ νότια. Πεδιάδας ἔχει μικρὰς ὦν σπουδαιότερα τῆς Χαλκίδος, ποταμοὺς ἀσημάντους καὶ λιμένας πολλοὺς μόνον εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν.—Προϊόντα μάρμαρα, λιγνίται, ἔλαιον, βάμβαξ, οἶνος, σῖτος, ὀπωρικὰ, μετάξια, μέλι κτλ. ἄφθονα. Ἐχει δάση πυκνὰ, λειβάδια παχύτατα καὶ τρέφει πολλὰ ζῶα προπάντων δὲ βώδια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα.—Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ Εὐβοία ἦτο κατοικημένη ἀπὸ διαφόρους Ἕλληνας λαοὺς καὶ ἀπετέλει μικρὰς πολιτείας, τὴν κατέλαβον δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τῷ 506. Κατόπιν ἔγεινε κτῆμα τῶν Μακεδόνων, Ρωμαίων, Βυζαντινῶν Ἑλλήνων, Φράγκων, Βενετῶν, καὶ τελευταίως τῶν Τούρκων.

Ὁ δὲ Νομὸς τῆς ΕΥΒΟΙΑΣ περιέχει καὶ τὰς βορείους Σποράδας νήσους (Σκόπελον, Σκίαθον, Σκύρον κτλ.) καὶ ἔχει ἑκτασιν 4207,5 τετραγ. χιλ. καὶ 112000 κατ. Διαιρεῖται δὲ εἰς 4 ἐπαρχίας καὶ 21 δήμους περιέχοντας 1 πόλιν, 15 κωμοπόλεις, 295 χωρία, 22 Μοναστήρια καὶ περίφημα θερμὰ λουτρὰ εἰς τὴν Αἰδηψόν.

ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ Μάρκος.—Περίφημος Ἐπίσκοπος τῆς Ἐφέσου, πολεμήσας διὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς εὐγλωττίας του τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ Πάπα περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο ἐκκλησιῶν καὶ δυνάμενος νὰ ὀνομασθῇ Σωτὴρ τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἀπέθανε τῷ 1447.

ΕΥΓΗΡΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Λευκάδα. Πρωτεύουσα Σύβρου, χωρία 6, κάτοικοι 3050.

ΕΥΔΟΚΙΑ. — Βασίλισσα τοῦ Βυζαντίου, ἐκθρονισθεῖσα ἀπὸ τοὺς Δούκας διότι ἐναντίον τῆς ὑποσχέσεώς της ὅτι δὲν θὰ ὑπανδρεύετο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρώτου συζύγου της αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου Δούκα, ἔλαβε σύζυγον δολίως τῷ 1067 τὸν στρατηγὸν Ῥωμανὸν Διογένην. Ἐκλείσθη τότε εἰς Μονὴν ὅπου ἐζησεν ἐπὶ 25 ἔτη συγγράφουσα.

ΕΥΚΑΛΥΠΤΟΣ. — δένδρον τῆς Αὐστραλίας τὸ ὅποτον εἰσῆχθη εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸ 25 ἐτῶν, εἶνε δὲ 100 εἰδῶν. Θάλει κλίμα μέτριον καὶ γῆν ἐλαφρὰν καὶ δροσερὰν, μερικὰ ὅμως εἶδη βαστοῦν καὶ εἰς ψύχος 4 ἕως 10 βαθμῶν. Ἡ ἑλλην. Εὐκάλυπτος ἔχει ὕψος 70 ἕως 80 μέτρων, καὶ ξύλον σκληρὸν καὶ ἀπρόσβλητον ἀπὸ σκουλήκια. Ἐχει δὲ τὴν ιδιότητα νὰ ἀποστραγγίζει τὰ βάλτα εἰς τὰ ὅποια φυτεύεται καὶ παράγει ἓνα εἶδος λάδι ἀντιπυρετικόν.

Εὐκάλυπτος

Ἡ εὐκάλυπτος σπεύρεται τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον, ὅπου δὲ ὁ χειμὼν εἶναι μαλακὸς εἰμπορεῖ νὰ σπαρῆ καὶ τὸν Ὀκτώβριον ἢ Νοέμβριον. Οἱ σπόροι της φυτεύονται μέσα εἰς γάστρας γεμάτας ἀπὸ κοπρόχωμα ἀνακατωμένον μὲ ἄμμον καὶ πάχος καὶ ποτίζονται καθ' ἑκάστην ἐλαφρά. Ἐπειτα ἀπὸ 2 ἢ 3 μῆνας μεταφυτεύονται εἰς μεγαλύτερας γάστρας καὶ κατόπιν μεταφυτεύονται ποτιζόμενοι ἀφθόνως καὶ παραχωνόμενοι μὲ ἄμμον ψιλὴν. Εἰς κήπους κ.τ.λ. μεταφυτεύονται τὴν ἐρχομένην ἀνοιξιν μὲ ὅλας τὰς ρίζας μαζί καὶ τὸ χῶμα τῆς γάστρας. — Τὸ λάδι τῆς Εὐκαλύπτου εἶνε χρησιμώτατον εἰς τὴν ἱατρικὴν, τὸ δὲ ζουμί τῶν φύλλων της εἶνε σπουδαιότατον φάρμακον κατὰ τῶν πυρετῶν.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ. — Μέγας μαθηματικὸς τῆς ἀρχαιότητος, ὁ

ἐπνομασθεὶς Πατὴρ τῆς Γεωμετρίας διὰ τὰς τελειοποιήσεις τὰς ὁποίας ἔκαμεν εἰς τὴν ἐπιστήμην ταύτην.

ΕΥΛΟΓΙΑ (Βλογιά). — Ἡ εὐλογία εἶνε ἀσθένεια κολλητικὴ Ὁ ἄρρωστος ἔχει πυρετὸν δυνατὸν καὶ ἔμετους, αἰσθάνεται πόνοους εἰς τὴν μέσσην καὶ τὴν ράχιν καὶ ἰσχυρὸν πονοκέφαλον· ἡ κατάστασις αὕτη διαρκεῖ συνήθως τρεῖς ἡμέρας, τὴν δὲ τετάρτην ἡμέραν παρουσιάζεται τὸ ἐξάνθημα, ταῦτοχρόνως δὲ ὁ πυρετὸς μετριαίζεται. Εἶνε δὲ τὸ ἐξάνθημα ἐν ἀρχῇ μικραῖς βούλαις κόκκιναις, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζονται κατὰ πρῶτον εἰς τὸ πρόσωπον, τὸ μέτωπον καὶ τὸν λαιμόν, καὶ ἀκολουθῶς χύνονται εἰς ὅλοκληρον τὸ σῶμα. Βαθμηδὸν ἐξογκόνονται καὶ μεταβάλλονται εἰς σπειρία τὰ ὅποια τὴν τετάρτην ἡμέραν γίνονται μεγάλα καὶ στρογγυλά· συγχρόνως δὲ τὸ πρόσωπον καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος πρήσκονται, ὁ ἀσθενὴς δυσκολεύεται νὰ ὀμιλήσῃ, νὰ καταπίνῃ καὶ νὰ ἀναπνεύσῃ, καὶ ὁ πυρετὸς ἐπανερχεται σφοδρότερος. Ἀφοῦ δὲ ἡ κατάστασις αὕτη ἐξακολουθήσῃ ἡμέρας τινὰς τὰ σπειρία ἀνοίγουν καὶ ξηραίνονται, ἀφίνοντα εἰς τὴν θέσιν τῶν σημάδια.

Ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ διατηρῆται εἰς θερμότητα, ἀλλὰ ὄχι ὑπερβολικὴν· ὁ ἀήρ τοῦ δωματίου πρέπει νὰ ἀνανεώνεται πολλάκις τῆς ἡμέρας, νὰ λαμβάνῃ δὲ ὁ ἀσθενὴς εἰς μικρὰν ποσότητα, ἀλλὰ συχνά, ζεστὸν ἀπὸ μολοχάνθην, τίλιον, ζαμποῦκον κτλ. ἀπαξ δὲ ἢ δις τῆς ἡμέρας θὰ τῷ γίνεταί ἐν κλύσμα μαλακτικὸν ἀπὸ μολοχάνθην εἰς τὸ ὅποτον προστίθενται καὶ 1—2 κοχλιάρια κοινοῦ ἐλαίου· θὰ κάμνη ὡσαύτως γαργάρας μαλακτικὰς μὲ μολοχάνθην, ἀλταίαν ἢ μὲ κριθαρόνερον, εἰς τὸ ὅποτον προσθέτομεν ὀλίγον ροδόμελι.

Διὰ νὰ περιερίζωνται τὰ σημάδια τὰ ὅποια μένουσιν εἰς τὸ πρόσωπον εἶνε καλὸν νὰ ἀνοίγωμεν μὲ βελόναν, ὅσον τὸ δυνατὸν ἐνωρίτερον, τὰ σπειρία τοῦ προσώπου, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἐπαλείψωμεν αὐτὸ μὲ ἀμυγδαλόλαδον ἢ γλυκερίνην. Μεγαλητέρα προσοχὴ ἀπαιτεῖται εἰς τὰ σπειρία τῶν βλεφάρων· ταῦτα, δυναμέθα προσεκτικῶς νὰ ἀνοίξωμεν ἐνωρίς, πρὶν ἀκόμη τὸ πῦον σχη-

ματισθῆ, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ καυτηριάζομεν μὲ πέτραν τῆς κολάσεως, ἢ μὲ βάμμα ἰωδίου. Πλύνομεν δὲ τακτικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ ὀλίγον χλιαρὸν ὕδωρ. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ σπειρία τοῦ σώματος, ὅταν γεμίσουν, ἀνοίγομεν ἐν πρὸς ἐν μὲ μίαν βελόνην, ἀκολούθως δὲ πλύνομεν μὲ διάλυσιν φανικοῦ ὀξέος εἰς ἀναλογία 1 μέρους φανικοῦ ὀξέος πρὸς 150 μέρη ὕδατος· τοῦτο ἀνακουφίζει πολὺ τὸν πάσχοντα.

Εἰς τὸ δωμάτιον τῶν εὐλογιῶντων πρέπει νὰ ἐμποδιζώμεν νὰ εἰσέρχεται πᾶν ἄλλο πρόσωπον ἐκτὸς τοῦ περιποιουμένου τὸν ἀσθενῆ. Τὰ ἀσπρόρουχα δὲ καὶ φορέματα καθὼς καὶ τὸ δωμάτιον, πρέπει νὰ καθαρίζωνται προσεκτικῶς.

Ἄλλὰ τὸ καλλίτερον προφυλακτικὸν ἀπὸ τὴν εὐλογίαν εἶνε ὁ ἐμβολιασμός, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράψαμεν εἰς τὴν λέξιν *Δαμαλίσ*.

ΕΥΝΑΡΔΟΣ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους Γάλλους φιλέλληνας ἐνεργήσας δραστηρίως διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος. Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1863.

ΕΥΠΑΛΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωριδος. Πρωτεύουσα Κλήμα, χωρία 15, κάτοικοι 3350.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. — Εἰς ἐκ τῶν μεγαλητέρων τραγικῶν ποιητῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ τοῦ κόσμου ὅλου. Ἐγεννήθη τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐγένετο ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία (487) εἰς τὴν Σαλαμίνα, ἔγραψεν 92 δράματα ἐκ τῶν ὁποίων γνωστότερα εἶνε αἱ θαυμάσιαι τραγωδίαι «Μήδεια», «Ἰππόλυτος», «Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις», «Φοίνισσαι», «Ἐκάβη», «Ἡλέκτρα», «Ἡρακλῆς μαινόμενος», «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι» καὶ ἄλλα ἀθάνατα ἔργα, ἀπέθανε δὲ τῷ 406 π. Χ.

ΕΥΡΙΠΟΣ. — Στενὸς πορθμὸς μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Βοιωτίας ὑπεράνω τοῦ ὁποίου ὑπάρχει γέφυρα 40 μέτρων. Ὁ Εὐριπος εἶνε περίφημος διὰ τὴν περιοδικὴν ἀνύψωσιν τῶν νερῶν του κατὰ 1 ἢ 2 πόδας (τὴν παλίρροϊαν).

ΕΥΡΥΒΙΑΔΗΣ. — Ναύαρχος τῶν Σπαρτιατῶν εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν.

ΕΥΡΥΜΕΝΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Πρωτεύουσα Τσαγεσι, χωρίον 1, κάτοικοι 1250.

ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας. Πρωτ. Κρικέλου, χωρία 12, κάτοικοι 2130.

ΕΥΡΩΠΗ. — Μία ἀπὸ τὰς 5 ἡπείρους τῆς Γῆς, ἡ μικρότερα ἀλλὰ ἡ περισσότερο πολιτισμένη. Συνορεύει πρὸς Β. μὲ τὸν Βόρ. Παγωμ. Ὠκεανόν, πρὸς Α. μὲ τὴν Ἀσίαν, πρὸς Ν. μὲ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, πρὸς Δ. μὲ τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν. — Ἔκτασις: 9,933,224 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι, 335 ἑκατομ. Ἡ Εὐρώπη διαιρεῖται εἰς 18 Κράτη: Μεγ. Βρεττανίαν, Δανίαν, Σουηδίαν, Ρωσσίαν, Γαλλίαν, Βέλγιον, Ὀλλανδίαν, Γερμανίαν, Αὐστρίαν, Ἑλβετίαν, Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, Ἰταλίαν, Τουρκίαν, Ρωμουνίαν, Σερβίαν, Μαυροβούνιον καὶ Ἑλλάδα. Κλίμα ψυχρὸν εἰς τὰ βόρεια, μέτριον εἰς κεντρικά, θερμὸν δὲ εἰς τὰ μεσημβρινά. Ἔδαφος κάλλιστα καλλιεργημένον. Ποταμοὶ μεγάλοι οἱ Βόλγας, Πετσχόρας, Ρῆνος, Δούναβις, Ροδενός, Δνείσπερος, Τάναϊς, Οὐράλης κτλ. Βουνὰ αἱ Ἄλπεις, τὰ Πυρηναιῖα, τὰ Καρπάθια, τὰ Βαλκάνια, τὰ Σκανδιναυικά, τὰ Οὐράλια κτλ. Ὑψηλότερα κορυφὴ τὸ *Αευκὸν* ὄρος τῆς Ἑλβετίας.

ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτ. χειμερινὴ Δερβένι, θερινὴ δὲ Κουνιάνικα, χωρία 13, Μονὴ 1, κάτ. 6400.

ΕΥΡΩΤΑΣ (Βασιλοπόταμο καὶ Ἴρις). — Ὁ σπουδαιότερος ποταμὸς τῆς Λακωνίας. Πηγάζει εἰς τὰ ΝΑ τῆς Ἀρκαδίας, περνᾷ ἀπὸ τὴν Σπάρτην καὶ χύνεται εἰς τὸν Λακωνικὸν κόλπον.

ΕΥΔΡΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχ. Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων. Πρωτ. Μέγα Γκουσγουνάρι, χωρία 14, κάτοικοι 3500.

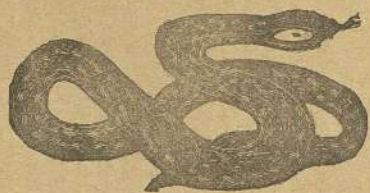
ΕΥΦΡΑΤΗΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς Μεσοποταμίας. Πηγάζει εἰς τὰ βουνὰ τῆς Ἀρμενίας, περνᾷ ἀπὸ τὴν λίμνην Βάν, παραλαμβάνει τὰ νερά τοῦ Τίγριος, σχηματίζει πολλὰς νήσους καὶ χύνεται ὀρητικώτατος εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Μᾶκρος 2775 χιλίωμ.

ΕΦΕΣΙΣ. — Πᾶς πολίτης δικασθεὶς εἰς τι δικαστήριον ἔχει

τὸ δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ ἔφεσιν, διὰ τῆς ὁποίας ἡ ὑπόθεσις τοῦ δικάζεται ἐκ νέου εἰς δικαστήριον ἀνώτερον. Τοῦτο δὲ ἐπὶ παραδρομῶν τοῦ δικαστοῦ (παραβίασις δικονομικῶν διατάξεων, κακὴ ἑρμηνεῖα τοῦ νόμου, κακὴ ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων, παράλειψις ἐκδικάσεως καμμιᾶς ἐκ τῶν αἰτήσεων κτλ.), ἐπὶ ἰδίων σφαλμάτων τοῦ δικαζομένου εἰς τὰς προτάσεις του κτλ. Προθεσμία τῆς ἐφέσεως εἶνε 30 ἡμέραι, αὐξανομένη μόνον ἕνεκα ἀποστάσεως κατοικίας ἢ ἀπουσίας. Τῆς ἐφέσεως τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων ἡ προθεσμία εἶνε 5 ἡμερῶν.

ΕΦΕΣΟΣ. — Περίφημος εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Εἶχε θαυμάσιον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, κατεστράφη δὲ ἀπὸ τοὺς Γότθους. Ἐδῶ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον καὶ ἔλαβον χώραν πολλὰ ἐκκλησ. σύνοδοι. Σήμερον εὐρίσκονται ὀλίγα ἑρείπια πλησίον εἰς τὸ χωρίον Ἀγιασουλοῦ. — Ἡ Νέα ΕΦΕΣΟΣ εὐρίσκεται εἰς τὴν παραλίαν 56 χιλιομ. νοτίως τῆς Σμύρνης καὶ ἔχει 8000 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 3000 εἶνε Ἕλληνες διατηροῦντες 3 κάλλιστα σχολεῖα.

ΕΧΙΔΝΑ (ὄχιδά). — Ἡ ἔχιδνα εἶνε ὁ μόνος δηλητηριώδης ὄφις τῆς Εὐρώπης. Ἡ ἔχιδνα δὲν γεννᾷ τὰ ὄα, ἀλλὰ τὰ ἐκκολάπτει ἐντὸς τῆς κοιλίας της· τὰ δὲ 20 μικρὰ της ἐξέρχονται ζωντανά. Ὅλα τὰ εἶδη τῆς ἔχιδνης εἶνε ἐπικίνδυνα, καὶ τὸ δάγκκαμα αὐτῶν ἐπιφέρει τὸν θάνατον. Τὸ μῆκος της εἶνε 50

Ἐχίδνα ἢ Ὀχιδά.

μέχρι 60 ὕψεκατομ. τὸ χρῶμα της φαίνεται ἢ ὑπόξανθον, ἐνίοτε δὲ στακτόφαιον μετὰ μαύρης ἀκανονίστου γραμμῆς ἐπὶ τῆς ράχεως καὶ μαύρων σημαδίων ἐπὶ τῶν πλευρῶν. Ἡ ἔχιδνα ἀγαπᾷ τὰ δασώδη μέρη, τὰ πετρώδη καὶ τοὺς πυκνοὺς θάμνους, τρέφεται δὲ μὲ μικρὰ ζῶα καὶ δύναται νὰ ζῆσθαι χωρὶς φαγητὸν ἐπὶ μῆνας. Τὸν χειμῶνα κρύβεται. — Μόλις δαγκασθῇ κανεὶς ἀπὸ ὀχιδᾶν πρέπει νὰ σχίσθαι

ἀμέσως τὸ μέρος ἐκεῖνο ὥστε νὰ τρέξῃ ἀρκετὸν αἷμα, νὰ τὸ καυτηριάσῃ δυνατὰ καὶ βαθεῖα μὲ ἕν καυμένον σίδηρον, ἂν δὲν ἔχει ἄλλο μέσον, νὰ διακόψῃ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος μὲ δέματα ἀπὸ τὰ δύο μέρη τῆς πληγῆς καὶ νὰ προσκαλέσῃ τάχιστα τὸν ἰατρόν.

ΕΧΙΝΟΥ δῆμος. — Ἐπαρχ. Βονίτσης καὶ Ξηρομέρου. Πρωτ. Κατούνα, χωρία 9, κατ. 6650.

Z

ZABERDA. — Κωμόπολις καὶ λιμὴν τῆς Ἀκαρνανικῆς παραλίας 3 1)2 ὥρας νοτίως τῆς Βονίτσης μὲ καλὸν ἐμπόριον καὶ 1750 κατ.

ΖΑΓΑΖΙΚΙΟΝ. — Πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Βουβάστιος μὲ ἀξιόλογον ἐμπόριον σίτου καὶ βάμβακος καὶ 20000 κατ. ὧν πολλοὶ Ἕλληνες.

ΖΑΓΟΡΑ. — Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας πρωτεύουσα δήμου, ἀπέχει τοῦ Βώλου 9 ὥρ. κεῖται δὲ εἰς ὠραίαν θέσιν ἐπὶ τοῦ Πηλίου καὶ εἰς ἀπόστασιν 1 ὥρ. ἀπὸ τὴν παραλίαν. ἔχει πλουσίας φυτείας ἐλαιῶν, καστανεῶν, μηλεῶν, μουριῶν κτλ., βιομηχανίαν μεταξῆς καὶ μαλλίνων καππῶν, κάλλιστα σχολεῖα καὶ 3300 κ. Λιμένα ἔχει τὸ Χορευτὸ, ὁ δὲ Δῆμος Ζαγορᾶς ἔχει 4 χωρία καὶ 4800 κατ.

ΖΑΓΟΡΙ ἢ Ζαγοροχώρια. — Μία περιοχὴ τῆς Τουρκικῆς ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΣΗ ΛΑΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ 27

Ἡπειροῦ ἐκτεινομένη ἐπὶ τῶν διακλαδώσεων τοῦ βουνοῦ Πίνδου καὶ περιέχουσα 46 χωρία μὲ 28000 κατοίκους. Μεγαλείτερα εἶνε τὰ Λαίτσα μὲ 1850 καὶ Γρεβενίτη μὲ 1500, Μακρυνοῦ 1500, Λεονίτσα 1300, Δοβρὰ 1300, Λιασκοβέτσι, Σκαμνέλι καὶ Τσεπέλοβο ἀπὸ 1000 κατ.—Ὅταν οἱ Τούρκοι κατέλαβον τὴν Ἡπειρον τὸ Ζαγόρι ἔμεινεν ἐλεύθερον πληρῶνον μόνον ὠρισμένον τινα φόνον, ἀλλὰ τῷ 1868 κατηργήθη ἡ αὐτονομία του. Οἱ κάτοικοί του εἶνε σχεδὸν ὅλοι Ἕλληνες.

ΖΑΪΜΗΣ. — Μεγάλη οἰκογένεια ἐκ Καλαβρύτων γνωστὴ ἀπὸ τοῦ 1650. Ὁ Φίλιππος Ζαίμης ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν Τούρκων τῷ 1765 — 1766, ὁ Παναγιώτης ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Ρωσίαν, ὁ Ἄνδρουτσος ἐστραγγαλίσθη τῷ 1792, ὁ Ἀσημάκης ἔγεινε μέλος τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας καὶ εἰργάσθη ὅπως ὀλίγοι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν μὲ φρόνησιν καὶ ἐνεργητικότητα σπανίαν, ἀπέθανε δὲ τῷ 1826. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀνδρέας εἶνε ὁ σύντροφος τοῦ Γερμανοῦ καὶ τοῦ Λόντου εἰς τὴν ἔγερσιν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐπολέμησε γενναίως ἐν Πάτραις καὶ κατέστρεψε τοὺς Τούρκους εἰς τὴν Ἀκράταν καὶ τῷ 1823 εἰς τὸ Μεσολόγιον, διεκρίθη δὲ ἐκτάκτως ὡς πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τῷ 1826 καὶ κατόπιν ἐπὶ Καποδίστρια καὶ Ὀθωνος, ἀναδειχθεὶς μέγας πατριώτης. Ἀπέθανε τῷ 1840. Υἱὸς αὐτοῦ ἦτο ὁ ἐπίσης λαμπρὸς πατριώτης καὶ πολλάκις πρωθυπουργέσας Θρασύβουλος (1829—1879).

ΖΑΚΥΝΘΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἰονίους νήσους πρὸς Ν τῆς Κεφαλληνίας καὶ ἀντικρὺ τῶν παραλίων τῆς Ἡλείας. Ἐκτασις 435 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 45,000. Ἐχει μᾶκρος 37 χιλιομ. καὶ πλάτος 9 1)2—17 χιλιομ. — Τὰ βόρεια καὶ τὰ δυτικὰ αὐτῆς εἶνε σκεπασμένα ἀπὸ βουνὰ ὕψους 186 ἕως 758 μέτρων τὰ ὁποῖα κατέχουν τὰ 2)3 τῆς νήσου. Ἡ Ζάκυνθος τὴν ὁποίαν οἱ Ἴταλοι ὀνομάζουν Ἄρθος τῆς Ἀνατολῆς εἶνε τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδος τὸ ἔχον τὰς περισσοτέρας φυσικὰς καλλονάς. Ὀλόκληρος εἶνε κατὰφυτος ἀπὸ δένδρα καὶ σπαρτά, διακοπτόμενα ἰδῶ καὶ ἐκεῖ ἀπὸ θαυμάσια χωρία τὰ ὁποῖα φαίνονται ὡς νὰ βγαίνουν μέσα

ἀπὸ σωροῦ πρασίνου βελούδου, οἱ δὲ ἀνθῶνες τῆς εἶνε τι ἕκτακτον. — Νερὰ πολλὰ ἔχει τὸ ἀνατολ. τμήμα ἐνῶ τὸ δυτικὸν εἶνε ξηρὸν, εἰς δὲ τὴν νοτιάν ἄκραν Κερί, ὑπάρχει ἄβυσσος βαθυτάτη καὶ πλησίον αὐτῆς πηγαὶ νεροῦ ἀναμίχτου μὲ πίσσαν. Προϊόντα ἄφθονα, σίτος 44,000 κοιλὰ, σταφίδες 25—30 ἑκατομ. λίτραι, λάδια, κρασὰ 1 1)2 ἕως 2 ἑκατομ. ὀκάδες, ὄσπρια, ἀμύγδαλα, λινάρι, μέλι, καὶ βιομηχανικὰ, σαποῦνι, ὑφάσματα, πῦδρα, κώδωνες, πῆλινα ἄγγεῖα κτλ. — Ἡ Ζάκυνθος σχηματίζει σήμερον ἓνα Νομὸν ὑποδιαιρούμενον εἰς 10 δήμους περιέχοντας 1 πόλιν, 64 χωρία καὶ 7 Μοναστήρια.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ. — Πρωτεύουσα τῆς νήσου κειμένη εἰς τὰ ἀνατ. παράλια καὶ ἐπὶ τῆς κατωφερείας βουνοῦ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὁποῖου ὑπάρχει βενετικὸν φρούριον χρησιμεῦον διὰ φυλακὰς. Ἐχει κάλλιστον λιμένα μὲ λαμπρὰν προκυμαίαν, ὠραίας πλατείας, δρόμους στενοὺς καὶ λιθοστρώτους, ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιοτέρα εἶνε ἡ διασχίζουσα τὴν πόλιν Πλατεὰ Ρούγα τῆς ὁποίας αἱ οἰκίαι ἔχουν στοάς, τὸ θέατρον «Φώσκολος», πολλὰς οἰκίας βενετικοῦ σχεδίου, τὴν ὠραίαν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Μόλου κτισμένην ἐπάνω εἰς μικρὸ νησί πλησίον τῆς παραλίας καὶ γνωστὴν ἀπὸ τοῦ 1578 ἐνουμένην δὲ τὴν παραλίαν, πολλὰς ἄλλας ἀρχαίας ἐκκλησίας καὶ τὴν διασημοτάτην ὄλων Ἁγίος Διονύσιος μὲ τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου καὶ πολλὰς εἰκόνας λαμπρᾶς τέχνης, νοσοκομεῖον κτισθὲν τῷ 1666, βρεφοκομεῖον, πτωχοκομεῖον, γυμνάσιον, πρωτοδικεῖον, βιβλιοθήκην μὲ 16,000 τόμους καὶ τινα χειρόγραφα καὶ ἀρχαιότητας, σπουδαῖον ἀρχαιοφυλακεῖον, ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον κτλ. Διαιρεῖται δὲ εἰς δύο χωριστὰ μέρη *Μεσαμερίαν* καὶ *Ὀξωμερίαν* καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ 14 συνοικίας. — Εἰς τὴν ἀρχαιότητα φαίνεται ὅτι κατωκεῖτο ἀπὸ Ἀρκάδας ἐκ τῶν ὁποίων ὠνομάσθη καὶ Ἀρκαδία. Κατόπιν ἀπεκατεστάθησαν εἰς αὐτὴν Ἀχαιοὶ καὶ τὴν ἔκαμαν σύμμαχον τῶν Ἀθηναίων. Ἐπειτα τὴν ἐπῆραν οἱ Μακεδόνες, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Γότθοι οἱ ὁποῖοι καὶ τὴν κατέστρεψαν, οἱ Βυζαντινοί, οἱ Βενετοί, οἱ Γάλλοι, οἱ Ἄγγλοι καὶ τέλος παρεχωρήθη

εἰς τὴν Ἑλλάδα μαζὺ μὲ τὰς ἄλλας νήσους τοῦ Ἴονίου τῷ 1863. — Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἡ Ζάκυνθος ὑπέφερε πολλὰ ἀπὸ φοβε-
ροῦς σεισμοὺς καὶ τελευταίως ἀκόμη, τῷ 1893, καταστραφεῖσα
ἐντελῶς, ἀλλὰ πάντοτε ἀνέζησε καὶ προώδευσε καὶ σήμερον
ἔχει μίαν ἀπὸ τὰς μᾶλλον πολιτισμένας κοινωνίας τῆς Ἑλλά-
δος προοδεύουσα ἰδίως εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὰ γράμματα.

ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ Γεώργιος.— Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀρίστους ποιη-
τὰς τῆς νέας Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη εἰς τὸ Συρράκο τῆς Ἡπείρου
τῷ 1805 καὶ ἐσπούδασε νομικὰ εἰς τὸ Λιβόρνον τῆς Ἰταλίας.
Ἐπολέμησε γενναίως κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν καὶ ὑπηρετήσε
κατόπιν πιστῶς τὴν πατρίδα του μέχρι τοῦ θανάτου του (1858).
Τὰ ποιήματά του διακρίνονται διὰ τὴν θερμὴν φιλοπατρίαν,
τὴν ζωηρότητα δὲ καὶ τρυφερότητα συνάμα τῆς ἐκφράσεως. Ἐ-
γγραφὴ καὶ εἰς τὰς δύο γλῶσσας λαζευτοῦς στίχους πλήρεις ὑ-
ψηλῶν ἰδεῶν, ἔκλαυσε δὲ ὡς ἀληθῆς ποιητῆς μαζὺ μὲ τὰ παθή-
ματα τῆς πατρίδος του, τὰ παθήματα τῆς οἰκογενείας του. Δύ-
ναμις τελεία χαρακτηρίζει τὰ περιγραφικὰ μέρη τῶν ποιημάτων
τοῦ Ζαλοκώστα, ὧν σπουδαιότερα «Ὁ Φῶτος καὶ ἡ Φρόσω», ὁ
«Βότσαρης», τὸ «Στόμιον τῆς Πρεβέζης», τὸ «Μεσολόγγιον»,
τὸ «Συναπάντημα», τὸ «Χάνι τῆς Γραβιάς» κτλ.

ΖΑΜΠΕΛΙΟΣ.— Ὁ Ἰωάννης Ζαμπέλιος εἶνε ὁ πρῶτος
ὅστις ἀνέστησε τὴν ἀρχαίαν τραγωδίαν εἰς τὴν νέαν Ἑλλάδα.
Ἐγεννήθη τῷ 1787 ἐν Λευκάδι καὶ εἰργάσθη πολὺ διὰ τὴν Ἐπα-
νάστασιν ὡς μέλος τῆς Φιλ. Ἐταιρείας. Ἐκ τῶν 12 τραγωδιῶν
του σπουδαιότεραι εἶνε αἱ «Καστριώτης», «Ρήγας», «Καποδι-
στρίας», «Διάκος», «Κόδρος» κτλ. Ἡ γλῶσσα του εἶνε καθα-
ρεύουσα ἀλλ' οὐχὶ ἀρμονικὴ, διότι ἀναμιγνύει ἑπτα ἠσιακὰ λέ-
ξεις. — Ὁ Σπυρίδων Ζαμπέλιος εἶνε υἱὸς αὐτοῦ, κατέγεινε δὲ
προπάντων εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἠθογραφίαν τῆς Ἑλλάδος
γράφας πολλὰ λαμπρὰ ἔργα, τοὺς «Κρητικὸς γάμους», τὰ «Ἰ-
ταλοελληνικά», τὰ «Ἱστορικὰ Σημηνογραφήματα» καὶ ἄλλα. ἀ-
πέθανε δὲ τῷ 1881.

ZANZIBARH.— Σουλτανάτον τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὰ ἀνατο-

λικὰ παράλια μὲ 500,000 κατοίκους Ἄραβας, Νέγρους καὶ πολ-
λὰς Γερμανικὰς καὶ Ἀγγλικὰς ἀποικίας. Πρωτ. Ζανζιβάρη ἐπὶ
μικροῦ νησίου μὲ 80,000 κατ.

ΖΑΠΠΑΙ *Εὐαγγέλης καὶ Κωνσταντῖος.*— Δύο ἀπὸ τοὺς
σπουδαιότερους ἐθνικοὺς εὐεργέτας. Ἦσαν ἐξάδελφοι ἐγεννήθησαν
δὲ εἰς τὸ Λάμποβον τῆς Ἡπείρου. Ὁ *Εὐαγγέλης* ἐπολέμησε
γενναίως κατὰ τοῦ Ἀλῆ μαζὺ μὲ τοὺς Σουλιώτας, ἔλαβε μέρος
εἰς τὴν Ἐπανάστασιν καὶ κατόπιν ἐμπνευθεὶς εἰς Βέρροϊαν τῆς
Μακεδονίας καὶ εἰς Βλαχίαν ἀπέκτησε μεγάλα πλοῦτη καὶ ἔκαμε
πλείστας ἀγαθοεργίας, ἀπέθανε δὲ τῷ 1865, δωρήσας εἰς τὸ
Κράτος πλέον τῶν 6 ἑκατομ. δραχ.— Ὁ *Κωνσταντῖος* ἠύξησε
τὴν περιουσίαν τοῦ ἐξαδέλφου του, ἵδρυσεν πλείστα σχολεῖα εἰς
τὰς ὑποδοῦλους χώρας, ἔκτισε τὸ ἐν Ἀθήναις *Ζάππειον* μέγαρον
τῆς Ἐκθέσεως καὶ ἀπέθανε τῷ 1892 ἀφήσας εἰς τὸ κράτος ὅλην
τὴν περιουσίαν του, τὴν ὁποίαν ὅμως διαμφισβητεῖ ἡ Ῥωμανία.

ΖΑΡΑΚΟΣ *δῆμος.*— Εἰς ἐπαρχίαν Ἐπιδ. Λιμηρᾶς. Πρωτ.
θερινὴ ἡ Κρεμαστή, χειμερινὴ τὸ Κυπαρίσσι, χωρία 6, κατ. 4250.

ΖΑΡΙΦΗΣ *Γεώργιος.*— Μέγας Ἕλληνας εὐεργέτης ἱδρύσας ἀ-
πειρα σχολεῖα ἐξ ἰδίων του καὶ ἐξασφαλίσας τὴν συντήρησιν
τῆς ἐν Κων)πόλει Μεγάλης Σχολῆς τοῦ Γένους. ἀπέθανε τῷ
1884.

ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΙ.— (Παναγ., Κωνσταντ. καὶ Ἰωάννης).
Τρεῖς ἀδελφοὶ ἀπὸ τὸ Ἄστρος τῆς Κυνουρίας. Ἐμπορευόμενοι εἰς
τὸ ἐξωτερικόν, ἔκλεισαν τὰ καταστήματά των μόλις ἔμαθον ὅτι
ἡ Ἑλλὰς ἐπανεστάτησεν, ἦλθον δὲ εἰς τὴν πατρίδα των, συνέλε-
ξαν στρατιώτας καὶ ἐπολέμησαν ἡρωϊκώτατα κατὰ τῶν Τούρκων,
ἔσωσε δὲ ὁ Ἰωάννης τὴν Κυνουρίαν ἀπὸ τὸν Ἰβραῆμ κτίσας ἰδίαις
δαπάναις ἰσχυρότατον φρούριον εἰς τὸ Ἄστρος, πολιτευθεὶς δὲ
μετὰ τὴν ἐπανάστασιν διετέλεσε βουλευτῆς καὶ Γερουσιαστής.

ΖΑΦΟΡΑ.— Ἡ Ζαφορὰ ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν
ἱριδοειδῶν, εἶνε δὲ μικρὸς βολβὸς φύμενος εἰς τὰς Ἄλπεις καὶ
ἀνθεὶ κατὰ τὰς 15 Φεβρουαρίου. Τὰ ἄνθη τῆς εἶνε μεγάλα,
ἰόχροα, κίτρινα, λευκὰ ἢ ποικιλόχροα. Ἀριθμοῦνται περὶ τὰ

25 εἶδη Ζαφοράς προερχόμενα ἐξ Ὀλλανδίας. Σπείρεται κατ' Ὀκτώβριον ἀραιῶς, ἕκαστος βολβὸς εἰς ἀπόστασιν 12 μέχρι 15 ὑφκατ. ἀπὸ τοῦ ἄλλου. Ἡ καλῆς ποιότητος Ζαφορὰ πρέπει νὰ εἶνε εὐκαμπτος, δυσκόλως συντριβομένη καὶ μὲ λευκὰς ἴνας ἐξ ὧν διακρίνεται τῆς νόθου Ζαφοράς. Ἡ Ζαφορὰ ἥτις ἔχει ὠραῖον ἐρυθροῦν χρῶμα ἀποκλίνον πρὸς τὸ μελαγχροινὸν καὶ εἶνε ἄσμος δὲν ἀξίζει τίποτε. — (Οἰκ. οἰκ.) Καὶ ἐν τῇ οἰκιακῇ οἰκονομίᾳ γίνεται χρῆσις τῆς Ζαφοράς, ἐπειδὴ ὅμως εἶνε οὐσία ἐρεθιστικὴ καλὸν εἶνε νὰ λαμβάνωμεν αὐτὴν εἰς πολὺ μετρίαν ποσότητα. Γίνεται χρῆσις αὐτῆς καὶ εἰς τὴν μαγειρικὴν πρὸς καρύκεισιν τῶν φαγητῶν. Τὴν μεταχειρίζονται καὶ εἰς τὸν χρωματισμὸν πολλῶν παστῶν, οἷον τοῦ φιδὲ κλπ.

— (Ἱατρικῇ). Ἡ ἱατρικὴ μεταχειρίζεται τὴν Ζαφορὰν ὡς τονωτικὸν, ἀντισπασμωδικὸν καὶ κατὰ τῶν ἀερίων. Εἶνε δὲ καὶ αὐθελμινθικὸν καὶ ἀποτελεῖ μέρος τῶν συστατικῶν τῶν καλλυρίων τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται εἰς τὰς ὀφθαλμίας. Ἐχει πολλὰς ὑπνωτικὰς ιδιότητας ἂν ὅμως ἢ ληφθεῖσα δόσις εἶνε μεγάλη προκαλεῖ ἔμετον, παραληρήματα καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.

Ἡ Ζαφορὰ χρησιμοποιεῖται ἐνίοτε καὶ ἐν ταῖς τέχναις πρὸς παραγωγὴν ὠραίας βαφῆς, ἀλλὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς τιμῆς της τὴν καθιστᾷ ἀπρόσιτον εἰς τὰ ἐργοστάσια. Ἡ καλὴ Ζαφορὰ εἶνε καλῶς κεχρωματισμένη καὶ λίαν εὐώδης. Ἄν εἶνε ξηρὰ καὶ παλαιὰ χάνει τὰς ιδιότητάς της. Συχνάκις δέ, εἰς τὸ ἐμπόριον, ἀπαντᾷ νοθευμένον τὸ προϊόν τοῦτο ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶνε καὶ ἀκριβόν. Πρὸς νόθευσιν αὐτοῦ μεταχειρίζονται ἴνας καπνισμένου βοός, ἀνθὴ χρυσαυθῆμου καὶ Ζαφορὰν παλαιάν. Ἡ νόθευσις ἀναγνωρίζεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν λευκῶν ἰνῶν ἃς παρουσιάζει ἡ ἀγνή Ζαφορὰ καὶ ἐκ τῆς δυσἀρέστου ὀσμῆς ἣν ἀναπέμπει ὅταν τὴν θέτομεν ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ. — Περίφημος ἀρματωλὸς τῆς Λακωνίας κτίσας εἰς τὴν Μάνην πολλοὺς ἰσχυροὺς πύργους γνωστὸς καὶ σήμερον μὲ τὸ ὄνομα «Χαλάσματα τοῦ Ζαχαριᾶ». Ἦτο τόσον τα-

χὺς εἰς τὰ πόδια ὥστε λέγουσιν ὅτι μίαν φορὰν ἐνίκησεν ἵππον τρέχοντα, καὶ τόσον θηριώδης εἰς τὰς τιμωρίας του, ὥστε τὸν ἔτρεμον ὄχι μόνον οἱ Τούρκοι ἀλλὰ καὶ οἱ Ἕλληνες ἀκόμη. Ἐδολοφονήθη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπαναστάσεως.

ΖΑΧΑΡΟΚΑΛΑΜΟΣ. — Θίλει γῆν βαθεῖαν καὶ παχεῖαν μεμιγμένην μὲ ἄργιλλον καὶ ἄμμον καὶ ἀφθόνως φουσκισμένην. Πολλαπλασιάζεται μὲ μοσχεύματα καὶ μὲ σπόρον. Φυτεύεται ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῶν βροχῶν μέσα εἰς αὐλάκια βάθους 6 ἕως 8 δακτύλων, σκαλίζεται δὲ πολλάκις καὶ παραχώνεται συχνὰ μὲ χῶμα, ὃ δὲ θερισμὸς γίνεται τὸν Ἰανουάριον καὶ τὸν Ἀπρίλιον, κόβεται δὲ πλησίον εἰς τὴν ρίζαν, ἡ δὲ ρίζα του ξαναβλαστάνει νέα φυτὰ ἐπὶ 4 καὶ 5 ἔτη εἴμπορεῖ δὲ νὰ διατηρηθῇ κάποτε καὶ 10 ἢ 15 ἔτη. — Ἐκτὸς τῆς Ζαχαρέως, ἀπὸ τὸν Ζαχαροκάλαμον κατασκευάζονται καὶ λαμπρὰ σιρόπια καὶ πνευματώδη ποτὰ, τὰ λεγόμενα ταψία, ὡς καὶ ρούμια. Εὐρίσκεται εἰς τὰς Ἀντίλλας, τὰς Ἰνδίας, τὴν Ἀφρικὴν, ἐφυτεύθη δὲ καὶ ἠὺδοκίμησε καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Ἄπὸ τοῦς Σταυροφόρους εἶχε μεταφερθῆ καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον.

Βαθμοὶ τῆς Ζαχαρέως: Ἀναλόγως τῆς καθαρότητος, ἡ Ζαχαρίς διαιρεῖται εἰς πολλοὺς βαθμοὺς.

— (Πρῶτος βαθμὸς). Ἀφ' οὗ καθαρίσωμεν τὴν Ζάχαριν θέτομεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἵνα ἀναβράσῃ ὀλίγον καὶ ἀκολούθως ἐμβαπτίζομεν τοὺς δύο δακτύλους καὶ ἀνοίγοι κλείνομεν αὐτοὺς ταχέως, ἂν δὲ ἴδωμεν νὰ σχηματισθῇ κλωστή, τότε εἶνε ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς Ζαχαρέως. Ὅταν ἡ κλωστή ἐπιμηκύνηται ὀνομάζεται μέγας βαθμὸς τῆς Ζαχαρέως.

— (2ος βαθμὸς). Βράζομεν τὴν Ζάχαριν περισσοτέραν ὥραν

Ζαχαροκάλαμος

ἢ ὅσον κατὰ τὸν πρῶτον βαθμὸν καὶ λαμβάνομεν πάλιν ὀλίγην διὰ τῶν δύο δακτύλων· ἂν τότε ἡ σχηματιζομένη κλωστή ἀποκόπτεται εἶνε ὁ δευτέρος βαθμὸς τῆς ζακχάρεως, ἂν δὲ ἐπιμηκύνηται πάλιν ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε ὁ πρῶτος μέγας βαθμὸς, τότε δὲ ἡ ζάκχαρις ἀναβράζουσα ἀπολύει μικρὰς φυσαλίδας.

— (3ος βαθμὸς). Βράζομεν τὴν ζάκχαριν ἔτι περισσότερο καὶ βυθίζομεν μίαν τρυπητὴν χουλιάραν εἰς τὴν κατσαρόλαν ὅπου βράζει ἡ ζάκχαρις, στραγγίζομεν τὴν χουλιάραν μέσα εἰς τὴν κατσαρόλαν, κατόπιν φισῶμεν τὴν ζάκχαριν τὴν κολλημένην εἰς τὴν χουλιάραν, ἂν δὲ σχηματίσῃ φούσκαις εἶνε ὁ τρίτος βαθμὸς τῆς ζακχάρεως.

— (4ος βαθμὸς). Ὅταν ἡ ζάκχαρις εἶνε εἰς τὸν τέταρτον βαθμὸν, σχηματίζεται μιὰ μεγάλη κλωστή εἰς τὴν χουλιάραν, τὴν ὁποίαν βουτῶμεν ὁμοίως εἰς τὴν κατσαρόλαν καὶ τὴν στραγγίζομεν.

— (5ος βαθμὸς). Βράζομεν τὴν ζάκχαριν ἀκόμη περισσότερο, βυθίζομεν ἐντὸς αὐτῆς ἓν κουτάλι, θέτομεν εἰς ἓν πιάτον ὕδωρ εἰς τὸ ὁποῖον στάζομεν τὴν ζάκχαριν ἀπὸ τὸ κουτάλι, συναζομεν κατόπιν μὲ τὸν δάκτυλόν μας τὴν ζάκχαριν ἢ ὁποία, ἂν σχηματισθῇ εἰς βῶλον, εἶνε πέμπτου βαθμοῦ.

— (6ος βαθμὸς). Ὅταν βράσωμεν τὴν ζάκχαριν ἔτι περισσότερο, ὥστε ἀρχίζει νὰ μεταβάλλῃ χρῶμα, τότε εἶνε εἰς τὸν ἕκτον βαθμὸν καὶ ὀνομάζεται . . . καραμέλλα.

ZACHARON. — Μέγα χωρίον τῆς Ὀλυμπίας, πρωτ. τοῦ δήμου Ἀρήνης μὲ ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1200 κατ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν καλλιέργειαν σταφίδων καὶ ἀμπέλων.

ZIBIGLIOS. — Διάσημος Ἑλβετὸς ἀναμορφωτῆς τῆς θρησκείας καὶ πολέμιος τῶν δογμάτων τοῦ Πάπα. Ἐγενήθη τῷ 1484, ἀπέθανε δὲ φονευθεὶς εἰς τὴν μάχην τοῦ Κάπελν μεταξὺ τῶν ἀντιπάλων Ἑλβετικῶν κρατῶν τῷ 1531.

ZEBRA. — Εἶδος ἀγρίου ὄνου τῆς Ἀφρικῆς. ἔχει δέρμα ὅμοιον μὲ τὴν τίγριν μὲ μαύρας καὶ κίτρινας λωρίδας, εἶνε δὲ ἀγριὸν καὶ ἀποφεύγει τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἐξημερῶνεται καὶ μανθάνει νὰ σύρῃ ἀμάξια.

Ζέβρα

ZELLES. — Θέτομεν εἰς καθαρὸν καζάνιον 100 δράμια ζακχάρεως μὲ 1)2 ἴσων ὕδατος· 8 δρ. ψιλοκομμένης κόλλας ζελέ, τὰ ἀσπράδια 2 αὐγῶν καὶ ἓν μασσοῦρι βανίλλιας, τὰ ὁποῖα κτυπῶμεν ὅλα ὁμοῦ εἰς τὴν φωτιὰν καὶ τὰ σουρώνομεν εἰς τὴν φόρμαν τὴν ὁποίαν σκεπάζομεν. Κόπτομεν κατόπιν χιόνι, τὸ ὁποῖον ἀλατίζομεν καὶ θέτομεν ἐπ' αὐτῆς. Ἀφ' οὗ πήξῃ τὴν βουτῶμεν εἰς ζεστὸν ὕδωρ καὶ σερβίρομεν εἰς πιάτον.

Zelès mē vanilliar. — Λαμβάνομεν 100 δράμια ζακχάρεως καὶ ἓν τεμάχιον βανίλλιας, 17 δραμ. κόλλας ζελέ καὶ δύο ἀσπράδια αὐγῶν καὶ τὰ θέτομεν ὅλα εἰς κατσαρόλαν τὴν ὁποίαν βάζομεν εἰς τὴν φωτιὰν διὰ νὰ βράσουν κτυπῶντες αὐτὰ μὲ σύρμα καὶ σκεπάζομεν τὴν κατσαρόλαν μὲ λαμαρίναν εἰς τὴν ὁποίαν θέτομεν χύβολην διὰ νὰ καθαρισθῇ ὁ ζελέ. Ἀφίνομεν νὰ βράσῃ ἐπὶ 1)4 τῆς ὥρας καὶ στραγγίζομεν ἔπειτα αὐτὰ μὲ πετσέταν. Προσθέτομεν ὀλίγον χρῶμα καὶ θέτομεν εἰς πάγον τὴν φόρμαν διὰ νὰ κρυώσῃ, τὴν γεμίζομεν δὲ βαθμηδὸν μὲ τὸν ζελέν τῆς κατσαρόλας, σκεπάζομεν τὴν φόρμαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας θέτομεν χιόνι. Ὅταν πήξῃ καλῶς βουτῶμεν τὴν φόρμαν εἰς χλιαρὸν ὕδωρ καὶ τὴν ἀναποδογυρίζομεν εἰς τὴν πιάταν ἐπὶ τῆς ὁποίας στρώνομεν πετσέταν.

Zelès portokallov. — Καὶ ὁ ζελές οὗτος γίνεται κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον προσθέτοντες ἀντὶ βανίλλιας τὸν ζωμὸν 5 πορτοκαλλίων καὶ 2 λεμονίων. Ρίπτομεν τὸν ζωμὸν τοῦτον εἰς τὸν ζελέν, ἀφ' οὗ τὸν σουρώσωμεν.

Ζελές από άνθόνερον. Κατασκευάζεται άπαραλλάκτως όπως και ο ζελές της βανίλλιας. Όταν στραγγίσωμεν τόν ζελέν, ρίπτομεν όμως άνθόνερον αντί βανίλλιας.

ΖΕΥΣ.— Ο μέγιστος τών θεών του Όλύμπου, ο πατήρ άνθρώπων και θεών. Ήτο κύριος του Ούρανού από του οποίου διήθυνε τās τύχας του κόσμου και έτιμώρει τās κακίας με τούς κεραυνούς του. Ήτο υίός του Κρόνου δηλαδή του Χρόνου, (τούτέστιν άναρχος και αυτογέννητος) και της Ρέας άδελφός δέ του θεού της θαλάσσης Ποσειδώνας και του Πλούτωνος (θεού του Άδου). Έδίωξεν από τόν Όλυμπον τόν πατέρα του και διενεμήθη τόν κόσμον με τούς δύο άδελφούς του. Σύζυγον είχε τήν Ήραν.

Ο Ζεύς και η Γη.

ΖΕΥΣ.— Ο λαμπρότερος και μεγαλειότερος από όλους τούς πλανήτας. Απέχει από τήν Γην άλλοτε 587 και άλλοτε 959 εκατομμ. χιλιάμ. Ο όγκος του είναι 1335 φορές μεγαλειότερος της Γης, έχει δέ χρώμα λευκόν και τέσσαρας σελήνας (δορυφόρους), παρουσιάζει δέ επί του δίσκου του πολλές σκοτεινάς ζώνας.

ΖΗΝΟΒΙΑ.— Περίφημος βασίλισσα της Παλμύρας. Ήλευθέρωσε τὸ Κράτος της από τούς Ρωμαίους και τὸ έμεγάλωσε πολύ, αλλά τέλος ένικήθη και συνελήφθη από τούς Ρωμαίους πολιορκηθείσα μέσα εις τήν πρωτεύουσάν της.

ΖΗΝΩΝ.— Είς από τούς μεγαλειότερους σοφούς της αρχαιότητος. Ήτο άνήρ πατριωτικότερος έφρονέθη δέ κοπανισθείς μέσα εις γουδί, καθώς λέγουν αι παραδόσεις, διότι έπεχείρησε ν' άπαλλάξη τήν πατρίδα του Έλέαν από τόν τύραννον Νέαρχον. Από τὰ συγγράμματά του οὐδέν δυστυχώς έσώθη.

ΖΙΓΓΙΒΕΡΙ.— Αύτη είναι η ρίζα του Ζιγγιβέρεως (δένδρου

των Άντιλλών και του Μεξικού), φέρεται δέ εις μικρά τμηάκια· έχει πάχος δακτύλου, χρώμα στακτι και γεύσειν πικράν, άρωματικήν και ισχυράν. Μετεχειρίζοντο αυτήν άλλοτε κατά τών νευρικών άσθενειών, τών κωλικοπόνων και τών ύστερικών προσβολών· νύν όμως άπώλεσε πολύ της φήμης της. Η λευκή είναι η αυτή ρίζα άποφλοιωθείσα πρώτον και είτα ξηρανθείσα είναι διεγερτική και στομαχική. Κατασκευάζουσι δ'έξ αυτής βάμμα και μπύραν.

Ζιγγίβερι άνθισμένον.

ΖΙΖΥΦΙΑ.— Δένδρον τών θερμών κλιμάτων· φθάνει εις ύψος 10 έως 15 ποδών, αγαπά τās δροσεράς και άμμώδεις γαίνας, παράγει τόν Ίούλιον κίτρινα μικρά άνθη· ο έλαιοειδής και κίτρινος μικρός καρπός του είναι γλυκύτατος, πολλαπλασιάζεται δέ δια σπέρματος και καταβολάδων. Έν Ελλάδι δέν είναι τόσφ κοινόν τὸ δένδρον τούτο όσφ έπρεπε νά είναι, έν φ εύδοκιμεί άριστα εις τὸ κλίμα μας. — Τα ζιζυφα είναι χρησιμότεατα εις τήν ιατρικήν δια τούς κατάρρους τών παρισθμίων και τών βρόγχων (1—2 ούγγια εις 1 λίτραν ύδατος). — Η κατάχρησις τών ζιζυφων φέρει άνορεξίας.

ΖΙΤΣΑ.— Μεγάλη κωμόπολις της Ήπειρου με αρχαιότατα μοναστήρια και 5000 κατ. Έλληνας τούς πλείστους έξασκούντας άνεπτυγμένον έμπόριον εις τὸ έξωτερικόν.

ΖΟΛΑ Αιμίλιος.— Περίφημος Γάλλος μυθιστοριογράφος άρχηγός και ιδρυτής της φυσιοκρατικής σχολής, ης αρχή είναι ν' αναπαριστώνται τὰ του κόσμου άκριβώς όπως συμβαίνουσι, διὸ και κατηγορήθη από τούς άμαθείς ως άνήθικος. Έκ τών πολυαριθμών μυθιστορημάτων του δαιμονίου λογογράφου θαυμασία είναι η σειρά του Ρουγκάρ Μαακάρ η οποία περιλαμβάνει 20 τόμους μεταφρασθέντας εις όλας τās γλώσσας. Παγκοσμία είναι η

Νανά, τὸ Ἀνθρώπινον Κτῆνος, ἡ Καταστροφή, ἡ Γῆ, τὸ Χρῆμα, τὸ Ἀσσομοῶρ καὶ ἄλλα. Ὁ Ζολὰ ἐγεννήθη τῷ 1840 καὶ ἦτο κατ' ἀρχὰς ὑπάλληλος βιβλιοπωλείου.

ΖΟΥΡΤΣΑ. — Μέγα ὄρεινὸν χωρίον τῆς Ὀλυμπίας πρωτ. τοῦ δήμου Φιγαλίας μετ' Εἰρηνοδ. Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 1600 κ. γεωργούς, ἐμπόρους καὶ ποιμένας.

ΖΥΘΟΣ ἢ μπίρα. — Ὁ Ζῦθος κατασκευάζεται ἐκ κριθῆς, ἂν ὑποβληθῇ εἰς ζύμωσιν ἢ ζαχαρώδης βάσις, ἢ ὅποια ἀναπτύσσεται εἰς τὴν κριθὴν διὰ τῆς βλαστήσεως. Πρὸς τοῦτο, κατ' ἀρχὰς μὲν βυθίζομεν τὴν κριθὴν ἐντὸς μεγάλων σκαφῶν, περιεχουσῶν ὕδωρ διὰ νὰ τὴν ὑγράνωμεν, τὴν ἀφίνομεν ἐπὶ τινα χρόνον καὶ ἀφαιροῦμεν τοὺς κόκκους, οἱ ὅποιοι ἐσάπησαν καὶ τοὺς φλοιούς οἵτινες ἐπιπλέουν τοῦ ὕδατος. Εἶτα χύνομεν τὸ ὕδωρ τοῦτο καὶ ἀποσύρομεν τοὺς κόκκους, τοὺς ὁποίους ἐξαπλώνομεν ἐπὶ τοῦ πατώματος δωματίου, τοῦ ὁποίου ἡ θερμοκρασία πρέπει νὰ μὲνη σταθερὰ ἀπὸ 140—150. Μόλις ἡ βλάστησις ἀρχίσῃ νὰ ἀναπτύσσεται, σχηματίζεται ζάκχαρις εἰς τοὺς σπόρους διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ ἀμύλου των: Ἐηραίνομεν τὴν κριθὴν ταύτην ἐντὸς κλιβάνου (φούρνου) θερμοκρασίας 60, τὴν χονδροκοπανίζομεν καὶ τὴν μιγνύομεν εἰς σκάφην μετ' ὕδωρ, διατηροῦντες τὴν θερμοκρασίαν εἰς 70 περίπου. Διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης σχεδὸν ὅλον τὸ ἄμυλον τοῦ σπόρου τούτου μεταβάλλεται εἰς ζάκχαριν, ἀποσύρομεν δὲ τότε τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ μεταφέρομεν εἰς μεγάλας σκάφας, εἰς τὰς ὁποίας προσθέτομεν λυκίσκον (ζυθοβότανον) ὃ ὁποῖος μεταδίδει εἰς τὸν Ζῦθον τὴν ὑπόπικρον γεῦσιν καὶ τὸν ἐμποδίζει οὕτω νὰ ὑποστῇ τὴν ὀξικὴν ζύμωσιν. Ἀφ' οὗ διαμείνῃ τρεῖς ὥρας εἰς τὰς σκάφας ταύτας, τὸ ὑγρὸν ἢ ὁ μούστος τοῦ Ζῦθου ψυχραίνεται ταχέως καὶ μεταφέρεται εἰς ἓν τελευταῖον σύστημα σκαφῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑφίσταται τὴν ζύμωσιν ὑπὸ τὴν ἐνέργειαν μικρᾶς ποσότητος προζύμιου. Κατὰ τὴν ζύμωσιν τοῦ Ζῦθου ὡς καὶ τὴν τοῦ οἴνου σχηματίζεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας στρώμα ἀφροῦ, τὸ ὁποῖον φυλάττουν καὶ ὀνομάζουν προζύμι τοῦ Ζῦθου ὅπερ μεταχειρίζονται καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν ἄρτου. Ἀφ' οὗ ἡ ζύμωσις ἀπογίνῃ

καλῶς καὶ τὸ προζύμι ἀρχίσῃ νὰ λαμβάνῃ στακτὶ χρῶμα, ἀποσύρομεν τὸν Ζῦθον καὶ τὸν μεταγγίζομεν εἰς βαρέλια ἔχοντα στερεὰ στεφάνια, ἐν οἷς ἡ ζύμωσις ἀποπερατοῦται. Τέλος τὸν διυλίζομεν καὶ τὸν θέτομεν εἰς φιάλας.

ΖΥΡΙΧΗ. — Πόλις τῆς Ἑλβετίας, πρωτεύουσα ἰδιαιτέρας τοπαρχίας ἐπὶ τῆς ὁμωνύμου λίμνης, μετ' οἰκοδομᾶς μεγαλοπρεπεῖς, μουσεῖον, ὠδεῖον, θέατρον, φιλανθρ. ἰδρύματα λαμπρά, βιομηχανίαν μεγίστην, ἐμπόριον ἄματον, πανεπιστήμιον, πολυτεχεῖον, βιβλιοθήκην μετ' 100,000 τόμους καὶ 3,000 χειρόγραφα καὶ 100,000 κατοίκους.

ΖΩΜΟΣ ἀπὸ ψάρι. — Λαμβάνομεν μίαν κατσαρόλαν τὴν ὁποίαν ἀλείφομεν μετ' καλὸν λάδι καὶ στρώνομεν τὸν πυθμένα (πάτον) ἐντὸς μετ' κρομμύδια κομμένα εἰς φέτας, ἐπ' αὐτῶν δὲ κόπτομεν ἓν χέλι εἰς λεπτὰ τεμάχια, 9 γωβίδια, 9 σκορπίδια, 5 καρόττα, 5 κρομμύδια, 5 πράσα, δύο ρίζας σέλινου, προσθέτομεν ἀρκετὸν ὕδωρ, θέτομεν δὲ τὴν κατσαρόλαν εἰς δυνατὴν φωτιὰν καὶ τὴν ἀφίνομεν ἕως ὅτου ἀρχίσῃ νὰ γίνεται γλάσσον, σκεπαζόμεν τότε τὴν φωτιὰν μετ' στάκτην, ἵνα τὸ γλάσσον λάβῃ καλὸν χρῶμα εἰς σιγανὴν φωτιὰν. Γεμίζομεν κατόπιν τὴν κατσαρόλαν μετ' ὕδωρ βραστὸν εἰς τὸ ὁποῖον προσθέτομεν ὀλίγον ξυμένον μοσχοκάρυον καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσῃ καλῶς, τέλος δὲ τὰ σουρώνομεν ἀπὸ κόσκινον μεταξωτὸν.

ΖΩΜΟΣ σαρακοσιανός. — Λαμβάνομεν 1 1)2 ὀκτὸν μπιζελίων καὶ τὰ βράζομεν μετ' ἄλας καὶ ἀρκετὸν ὕδωρ, προσθέτομεν κατόπιν ὀλίγον ἔλαιον, ξυμένον μοσχοκάρυον καὶ μίαν ρίζαν μαϊδάνοῦ, τὰ σιγοβράζομεν ἐπὶ 3 1)2—4 ὥρας, κατόπιν τὰ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ ἀφίνομεν νὰ κατασταλάξῃ ὁ ζωμός, κατόπιν δὲ τὰ περνῶμεν ἀπὸ μεταξωτὸν κόσκινον. Λαμβάνομεν 9 καρόττα, 4—5 κρομμύδια, 5—6 ρίζας σέλινου, τὰ ὅποια ὅλα τὰ κόπτομεν εἰς ψιλὰ τεμάχια καὶ τὰ μαραίνομεν μετ' ὀλίγον ὕδωρ εἰς τὴν φωτιὰν.

Προσθέτομεν κατόπιν 9 γωβίδια καθαρισμένα, πλυμένα καὶ κομμένα εἰς δύο, τὰ λευκὰ ἐνὸς δέματος πράσων καὶ 3 1)2—4

οκάδας ὕδατος, τὸν ζωμὸν τῶν μπιζελίων, ὀλίγον ἄλας καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν ἐπ' ἀρκετὴν ὥρην εἰς σιγαλὴν φωτιά, ἀκούθως δὲ τὰ περνῶμεν ἀπὸ μεταξωτὸν κόσκινον.

— Ζωμὸς πασχαλινός. Καθαρίζομεν καλῶς τὰ ἐντόσθια τοῦ πασχαλινοῦ ἀρνίου μέχρις ὅτου ἀσπρίσουν καὶ τὰ κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια ὁμοῦ μὲ τὰ σηκοτάκια. Ἄφ' ἐτέρου βράζομεν τὸ στῆθος καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀρνίου, εἰς τὰ ὅποια προσθέτομεν καὶ ὀλίγον βωδινὸν διὰ νὰ γίνῃ δυνατώτερος ὁ ζωμός. Ἄφου βράσουν, τὰ ἐξαφρίζομεν, ἀφαιροῦμεν τὸ κρέας καὶ σουρώνομεν τὸν ζωμὸν ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτομεν τὰ κομμένα ἔντερα καὶ τὰ λοιπὰ ἐντόσθια τὰ ὅποια ἀφίνομεν νὰ βράσουν καλὰ, καὶ τέλος προσθέτομεν αὐγολέμονον.

— Ζωμὸς τῆς σιγμῆς. Θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας ἄλευρον (φαρίνα) τὴν ὁποίαν κοσκινίζομεν, προσθέτομεν εἰς αὐτὴν ὀλίγον κατ' ὀλίγον γάλα καὶ τὰ ἀνακατώνομεν. Ἄφου τοιουτοτρόπως βράσῃ, κτυπῶμεν δύο κρόκους καὶ δένομεν τὸν ζωμὸν. Τρίβομεν ἐντὸς τῆς σουπιέρας ἄρτον εἰς λεπτὰ τεμάχια ἐπὶ τῶν ὁποίων χύνομεν τὸν ζωμὸν.

— Ζωμὸς βύσσινου. Καθαρίζομεν ἀπὸ τὰ κοτζάνια καὶ τὰ κουκούτσια φρέσκα βύσσινα, τὰ ὅποια στίφομεν καὶ περνῶμεν ἀπὸ σίταν καὶ τὸν τοποθετοῦμεν εἰς βοτίλλιας χονδρὰς τῆς Σιαμπάνιας, τὰς ὁποίας σφραγίζομεν καὶ τὰς βράζομεν ὅπως κάμνομεν καὶ διὰ τὸ γραμπούλι.

ΖΩΡΟΑΣΤΡΗΣ ἢ Ζαραθούστρα (Περσιτί). — Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Περσικῆς θρησκείας ἢ ὁποία παραδέχεται εἰς τὴν πλάσιν δύο δυνάμεις ἀντιμαχομένας, τὸν θεὸν τοῦ καλοῦ Ὁρομάζδην καὶ τὸν τοῦ κακοῦ Ἄριμάν, ὅστις θὰ νικηθῇ τέλος καὶ ὁ κόσμος θὰ λάβῃ ἄλλην τότε μορφήν. Ἀρχὴ τοῦ ἦτο ἡ ἀγνότης εἰς τὰς πράξεις, τὰς σκέψεις καὶ τοὺς λόγους. Σήμερον ὀλίγοι μόνον ὑπάρχουν ὅπαδοι τῆς θρησκείας αὐτῆς ζῶντες εἰς τὴν χερσόνησον Γουζεράτην τῆς Ἰνδίας. Ὁ Ζωροάστρης ἔζη 3,000 ἔτη πρὸ Χριστοῦ.

ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ. — Ἐξ ἀδελφοὶ ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα, πλουτίσαντες διὰ τοῦ ἐμπορίου, ὑποστηρίζαντες δὲ θερμῶς τὰ ἑλλην. γράμ.

ματα, καὶ συστήσαντες ἐξ ἰδίων πλείστα λαμπρὰ σχολεῖα εἰς τὰς ὑποδοῦλους ἐπαρχίας.

H

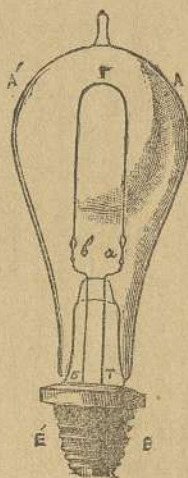
ΗΔΥΟΣΜΟΣ (Δυόσμος). — Ὁ ἡδύσμος εἶνε ἀρωματικὸν φυτόν, ἀγαπᾷ ἔδαφος δροσερὸν καὶ σπείρεται εἰς τὰ ἄκρα τῶν πρασιῶν ὡς περιφύτευμα, πολλαπλασιάζεται δὲ εὐκολώτατα διὰ τῶν ἑρρίζων παραφυάδων. Τὸν μεταχειρίζονται χλωρὸν καὶ ξηρὸν εἰς τὰς σαλάτας καὶ πλείστας ἄλλας χρήας. Τὰ φύλλα τοῦ ἡδύσμου παρασκευάζονται εἰς ἔγχυμα εἰς δόσιν 5—10 δραμιῶν ἐντὸς 50^μ δραμιῶν ὕδατος. Πίνεται δὲ χλιαρὸν καὶ εἶνε ὠφέλιμον εἰς στομαχοπόνους, κωλικοπόνους, ὅταν ὑπάρχωσιν ἀέρια εἰς τὸν στόμαχον καὶ τὰ ἔντερα, εἰς ἐμετούς, ὑστερικὸς παραξυσμούς, παλμούς, λόξιγκα κτλ. ὠφελεῖ ὁμοίως εἰς τὰς χλωρωτικὰς νεανιδας αἱ ὁποῖαι βλέπουσι μὲ πόνον τὴν περιόδον των, καθὼς καὶ εἰς τὰ παιδία τὰ ἔχοντα λεβίθαις.

Τὸ σπέρτον τῆς μέντας δίδεται εἰς τὰ αὐτὰς περιστάσεις εἰς δόσιν 20—30 σταγόνων κάθε φορὰν ἐπὶ τεμαχίου ζαχαρέως, χρησιμεύει δὲ εἰς κατασκευὴν *καρραμελλῶν* τῆς μέντας, αἱ ὁποῖαι ἐπίσης εἶνε ὠφέλιμοι καὶ εὐχάριστοι εἰς τὴν γεῦσιν.

ΗΛΕΙΑ. — Μία ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλιδος κατέχουσα ὀλόκληρον τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ. Συνορεύει μεσογείως μὲ τὴν Ἀχαΐαν, Ἀρκαδίαν καὶ Ὀλυμπίαν ἀπὸ τὰς ὁποίας χωρίζεται διὰ τῶν βουνῶν Ὀλονοῦ καὶ Σκόλλιος καὶ τῶν ποταμῶν Ἐρυμάνθου καὶ Ἀλφειοῦ, βρέχεται δὲ δυτικῶς ἀπὸ τὰ

νερά τοῦ Ἴονίου καὶ διασχιζέται ἀπὸ τὸν ποταμὸν Πηνειόν. (Γαστουνίτικο). Κατὰ τὸ πλεῖστον ἡ Ἡλεία εἶνε χώρα πεδινή καὶ κατάφυτος ἀπὸ σταφίδας, ἀμπέλους καὶ ἐλαιῶνας. Πρὸς τὰ Β. ἐκτείνεται τὸ μέγα δάσος τῆς Μανωλάδος. Τὰ παράλια τῆς εἶνε ἀλίμενα παρουσιάζουν δὲ θερμάς τινας πηγὰς καὶ παραλίους λίμνας ἰδίως πλησίον εἰς τὸ στόμιον τοῦ Ἀλφειοῦ — Ἡ Ἡλεία διαιρεῖται εἰς 8 δήμους, ἔχει δὲ 1 πόλιν, τὴν πρωτεύουσαν Πύργος, 9 κωμοπόλεις, 185 χωρία, 13 μονὰς καὶ 82,000 κατοίκ.

ΗΛΕΚΤΡΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας. Πρωτεύουσα Ψάρι, χωρία 6 κατ. 2900.

Λύχνος "Εδισον

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΝ ΦΩΣ. — Μία ἀπὸ τὰς σπουδαιότερας ἀνακαλύψεις τοῦ αἰῶνος μας εἶνε τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς. Πλεῖστοι σήμερον πόλεις φωτίζονται δι' αὐτοῦ, ὅλα δὲ τὰ μεγάλα ἐργοστάσια. Ὁ μηχανισμὸς του δὲν εἶνε πολυποίκιλος. Μία ἰσχυρὰ ἠλεκτρικὴ στήλη τῆς ὁποίας θέτομεν εἰς ἐπαφὴν τὰ ἠλεκτρόδια καὶ κατόπιν τ' ἀπομακρύνομεν ἀρκεῖ διὰ νὰ γεννήσῃ δυνατὸν σπινθῆρα. Εἶνε δὲ τόσον ζωηρότερον τὸ φῶς ὅσον μεγαλύτερα εἶνε ἡ ἔντασις τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ὁ ὁποῖος διέρχεται ἀπὸ τοὺς ἀνθρακας, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν ἀρκετὰ περίεργον ὄψιν ὅταν καίωνται. Ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον οἱ ἀνθρακες φθείρονται καὶ ἀντικαθίστανται δι' ἄλλων. Κατόπιν κατεσκευάσθησαν διαφόρων εἰδῶν τεχνικοὶ λαμπτήρες οἱ ὁποῖοι καθιστῶσι τὸ φῶς λαμπρότερον, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀξιοσημεῖωτος εἶνε ὁ λύχνος τοῦ "Εδισον.

ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ. — Εἶνε μία δύναμις ὑπάρχουσα μέσα εἰς διάφορα σώματα. ὠνομάσθη δὲ οὕτω πῶς ἀπὸ τὸ ἠλεκτρον (κεχριμπάρι) εἰς τὸ ὅποσον παρατηρήθη πρώτην φοράν. Ἀρκεῖ νὰ τρίψωμεν ζωηρῶς ἐπὶ μαλλίνου ὑφάσματος ὑαλίνην ράβδον ἢ

ἄλλο τι κατάλληλον σῶμα, διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ ἐν αὐτῷ ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ νὰ εἰμπορῇ νὰ σηκῶνῃ μικρὰ σώματα, π. χ. τεμάχια χάρτου κτλ. ὅμοια. Εἰς τὸν ἠλεκτρισμὸν διακρίνονται δύο διάφορα εἶδη ὁ θετικὸς καὶ ὁ ἀρνητικὸς, δύο δὲ σώματα ἔχοντα ἀντίθετον ἠλεκτρισμὸν, πλησιάζοντα πρὸς ἄλληλα παράγουν ἠλεκτρικὸν σπινθῆρα. — Ὁ ἠλεκτρισμὸς εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, εἰς τὰ σύννεφα κ.τ.λ. ἀπ' αὐτὸν δὲ παράγεται ἡ ἀστραπὴ καὶ πολλὰ ἄλλα οὐράνια μετεωρολογικὰ φαινόμενα. Οἱ ἄνθρωποι ἐχρησιμοποίησαν τὸν ἠλεκτρισμὸν εἰς πλεῖστας ἀνάγκας καὶ ἐργασίας των σπουδαιοτάτας· δι' αὐτοῦ ἐγένετο ὁ ἠλεκτρικὸς τηλεγράφος, δι' αὐτοῦ κινουῦνται ἄπειροι μηχαναὶ καὶ ὀλόκληρα βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, δι' αὐτοῦ ἀκόμη καὶ σιδηρόδρομοι κατεσκευάσθησαν ἰδίως εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου ἡ μηχανικὴ ἐτελειοποιήθη βοηθουμένη ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην.

ΗΛΙΑΣΙΣ. — Ὅταν ἡ ἐπίδρασις τοῦ καυστικοῦ ἡλίου ἐπὶ μέρος τινὸς τοῦ σώματος εἶνε ἐλαφρὰ, τότε γεννᾶται μικρὸν ἀνεμοπύρωμα τὸ ὁποῖον εὐκόλως θεραπεύεται μὲ ἐπιθέματα διὰ ψυχροῦ ὕδατος, ἢ, ὅταν ἡ προσβολὴ εἶνε μεγαλητέρα, διὰ προσθήκης ὄξους ἐντὸς αὐτοῦ. Ὅταν ὅμως κτυπήσῃ ὁ ἥλιος, καθὼς λέγομεν, εἰς τὴν κεφαλὴν, δύναται νὰ γεννηθῇ ἐγκεφαλῖτις. Ὁ παθὼν αἰσθάνεται κεφαλόπονον, μεγάλην στενοχωρίαν καὶ πυρετόν, ἔχει δὲ ἐνίοτε παραμιλήματα· ὅταν δὲ ἡ ἡλίσις εἶνε ἐκτάκτως σφοδρὰ ὁ παθὼν πίπτει αἰφνιδίως ἀναίσθητος, ὡς ὁ προσβληθεὶς ἀπὸ κεραυνόν, καὶ καταλαμβάνεται ἀπὸ σπασμούς, δύνανται δὲ ταχέως νὰ ἐπέλθῃ ὁ θάνατος.

Θεραπεία. Ἀφοῦ πρῶτον φροντίσωμεν νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ ἱατρός, τοποθετοῦμεν τὸν παθόντα εἰς μέρος σκιερὸν καὶ εὐάερον, ξεσπρίγγομεν τὰ φορέματα αὐτοῦ, καὶ ἐπιθέτομεν ψυχρὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ραντίζομεν μὲ ὕδωρ ψυχρὸν τὸ πρόσωπον. Δίδομεν εἰς τὸν ἀσθενῆ νὰ πῖνῃ λεμονάδας καὶ κρατοῦμεν θερμούς τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἄν ἴδωμεν δὲ ὅτι ἡ κατάστασις αὐτοῦ χειροτερεῖ καὶ ὁ ἱατρός βραδύνει νὰ ἔλθῃ, πρέπει

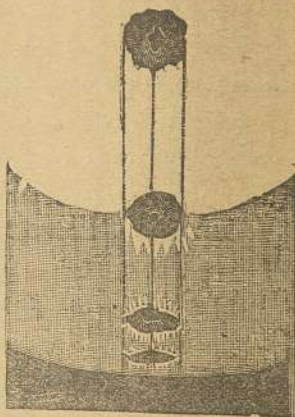
νὰ τοῦ πάραμεν αἷμα, διότι τοῦτο εἶνε τὸ μόνον μέσον τὸ ὁποῖον δύναται νὰ τὸν σώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατον.

ΗΛΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἡλείας. Πρωτεύουσα Γαστούνη, χωρία 19, κάτοικοι 12,000.

ΗΛΙΚΙΑΙ ΤΟΥ ἈΝΘΡΩΠΟΥ. — Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ ἄνθρωπος γεννηθῆ ἔως φθάσῃ εἰς ἡλικίαν 30 ἐτῶν, τὸ σῶμα τοῦ αὐξάνει. Ἀπὸ τῆς ἡλικίας ταύτης, ἔως φθάσῃ εἰς τὸ 40 ἔτος, τὸ σῶμα μένει στάσιμον, καὶ ἀπὸ τὰ 40 ἀρχίζει ἡ παρακμῆ.

Ἡ γυνὴ ἀπαιτεῖ ὀλιγώτερον χρόνον ὅπως φθάσῃ εἰς τὴν ἀκμὴν (30) καὶ εἰς τὴν παρακμὴν. Δι' αὐτὴν ἡ αὐξήσις βαίνει ἔως τῶν 20 ἐτῶν, ἡ ἀκμὴ διαρκεῖ ἔως τῶν 30 καὶ ἐντεῦθεν ἀρχεται ἡ παρακμῆ.

ΗΛΙΟΣ. — Τὸ λαμπρότερον ἄστρον τοῦ Οὐρανοῦ διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν Γῆν. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν εἶχον θεοποιήσει ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ὅλοι δὲ οἱ ἄγριοι λαοὶ, σήμερον ἀκόμη τὸν θεωροῦν θεόν, καὶ τοῦτο διότι ἄνευ αὐτοῦ τίποτε δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ζῆσῃ καὶ νὰ καρποφορήσῃ. Ὁ ἥλιος δίδει φῶς καὶ θερμότητα εἰς τὴν Γῆν καὶ εἰς ὅλους τοὺς λοιποὺς πλανήτας οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἰδικὸν τὸν φῶς. Καὶ ὅμως ὁ ἥλιος δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ μικρότατος ἀστὴρ ἀνήκων εἰς τὴν σφαιρὴν τῶν δισεκατομμυρίων ἀστέρων τοῦ Γαλαξίου, ὑπάρχουν δὲ εἰς τὸ Σύμπαν ἄλλοι ἥλιοι ἀναρίθμητοι καὶ ἀπείρως μεγαλειότεροι ἀπ' αὐτὸν, ἀλλὰ ἥλιοι οἱ ὁποῖοι εἶνε κρυμμένοι ἀπὸ τὰ βλέμματά μας! — Ὁ ἥλιός μας ἀπέχει ἀπὸ τὴν Γῆν 37 ἑκατομ. λεύγας, εἶνε δὲ 1 1/2 ἑκατομ. φορὰς μεγαλειότερος τῆς γῆς, στρέφεται περὶ ἑαυτὸν εἰς 25 ἡμέρας, δηλαδὴ ἡ ἡμέρα τοῦ διαρκεῖ 600 ὥρας γῆνας, καὶ ἡ γῆ στρέφεται περὶ

Κηλίδες τοῦ Ἡλίου

αὐτοῦ εἰς 365 ἡμέρας καὶ 6 ὥρας (ἐν ἔτος). — Ὁ ἥλιος φαίνεται ὅτι εὐρίσκεται εἰς κατάστασιν ὑγρὰν καὶ ἔμπυρον, ὁμοιάζει δηλαδὴ ἡ μάζα τοῦ μὲ τὸν διαλελυμένον καὶ κόκκινον σίδηρον ἀλλ' εἶνε ἀπειράκις θερμότερος, ὅλα δὲ τὰ μέταλλα τῆς γῆς, ὅλη ἡ γῆ, θὰ ἔλυαν αὐτοστιγμὴ ἂν ἦτο δυνατόν νὰ πέσῃ ἐπ' αὐτοῦ. Εἰς τὸν δίσκον τοῦ ὅμως παρατηροῦνται καὶ μεγάλα σκοτεινὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται κηλίδες.

ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟΝ. — Τὸ ἡλιοτρόπιον εἶνε ὠραῖον φυτὸν καὶ καλλιεργεῖται εἰς τοὺς κήπους ἕνεκα τῆς εὐαρέστου ὀσμῆς τῶν φύλλων τοῦ, ἡ ὁποῖα ὁμοιάζει μὲ τὴν ὀσμὴν τῆς βανίλλιας. Μετεκομισθῆ εἰς τὴν Εὐρώπην ἐκ τοῦ Περού. Ὑπάρχει ὅμως ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἕτερον εἶδος ἡλιοτροπίου μὲ φύλλα λευκὰ καὶ ἄοσμα.

Τὸ ἡλιοτρόπιον τοῦ Περού καλλιεργεῖται εἰς γλάστρας, ἔχει δὲ ἀνάγκην δροσερᾶς καὶ λεπτῆς γῆς. Τὸ ἐκθέτομεν εἰς τὸ σκιάφωσ καὶ τὸ ποτίζομεν συχνὰ τὸ θέρος. Μεταφυτεύεται διὰ μοσχευμάτων τὴν ἀνοιξιν, καὶ κατὰ τὸ θέρος ἐντὸς ἀνθοδοχείων γεμάτων μὲ χῶμα καθαρὸν ἀναμειγμένον μὲ κόπρον. Διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν δὲ τὴν ἐπιτυχίαν, καλύπτομεν τὸ μόσχευμα μὲ ἀνεστραμμένον ὑάλινον κώδωνα μέχρις ὅτου αἱ ρίζαι σχηματισθῶσι τελείως. Τὸν χειμῶνα, ἀντὶ νὰ ποτίσωμεν τὸ τρυφερόν φυτῶριον, θέτομεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸν πυθμένα τῆς γλάστρας ἐντὸς πινακίου πλήρους ὕδατος. Τὴν δὲ ἐπομένην ἀνοιξιν κόπτομεν τοὺς κλώνους κλαδεύοντες αὐτοὺς πλησίον ἐνὸς ὀφθαλμοῦ, διότι ἄνευ τοῦ κλαδεύματος τὸ δένδρῦλλον γίνεται μακρόκλαδον, ἐξασθενεῖ καὶ ἀνθίζει κακῶς. Ἐν καιρῷ χειμῶνος, τὸ ἡλιοτρόπιον, διατηρούμενον ἐντὸς κατηκμημένου δωματίου, ἀνθίζει ἄνευ διακοπῆς ἐνῶ τὸ ὑναντίον συμβαίνει ἐντὸς κελλαρίου, δὲν ἀνθίζει καὶ χάνει τὰ φύλλα, πρέπει ὅμως τότε νὰ τὸ κλαδεύσωμεν κατὰ Μάϊον ὀλίγον πρότερον τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν θὰ τὸ ἐκθέσωμεν ἐκ νέου εἰς ἐλεύθερον ἀέρα.

ΗΜΕΡΟΚΑΛΛΙΣ. — Τὸ ὠραῖον τοῦτο ἄνθος δύναται νὰ πολλαπλασιασθῇ διὰ φυτῶριον, οὐδέποτε δὲ διὰ μεταφυτεύσεως, καὶ φύεται ἀδιακρίτως εἰς οἰονδήποτε μέρος, ἔχει ἀνάγκη ὅμως

τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ἀνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἀνθίσῃ. Ἡ ὁσμὴ του εἶναι γλυκεῖα καὶ τὸ χρῶμά του κίτρινον. Πλὴν τούτου εἶναι καὶ ἄλλα τρία εἶδη· τὸ μὲν κόκκινον, τὸ δὲ κυανοῦν καὶ τὸ τρίτον λευκότατον. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι εὐωδέστατον καὶ ὁμοιάζει πρὸς τὸν λευκὸν κρίνον.

ΗΜΙΚΡΑΝΙΑ. — Ἡ ἡμικρανία εἶνε ἀσθένεια νευρική τῆς ὁποίας κύριον σύμπτωμα εἶνε ἡ κεφαλαλγία, ἐρχομένη κατὰ περιόδους καὶ προσβάλλουσα συνήθως τὸ ἥμισυ μόνον μέρος τῆς κεφαλῆς. Διαρκεῖ δὲ 24, ἐνίοτε δὲ καὶ 36 ὥρας· οἱ πάσχοντες ὑποφέρουσιν ἐκ πόνων δυνατῶν κατὰ τὸ μέτωπον καὶ τοὺς κροτάφους, γίνονται σιωπηλοί, ἀποφεύγουσι τὸ φῶς, τὸν θόρυβον, τὴν εὐθυμίαν, ἡ ἐλαχίστη κίνησις τοῖς προξενεῖ ἐνόχλησιν· ἐπὶ τέλους ἐπέρχονται ἔμετοί οἱ ὅποιοι ἀνακουφίζουν αὐτοὺς καὶ ἀναγγέλλουν ὅτι ὁ παροξυσμὸς εὐρίσκεται εἰς τὸ τέλος του· μετ' αὐτοὺς ἐπέρχεται συνήθως ὕπνος καὶ ὁ πάσχων ἐξυπνᾷ καλῶς ἔχων.

Θεραπεία. Οἱ ἴδιοι οἱ πάσχοντες εἶνε εἰς θέσιν πολλάκις νὰ γνωρίζωσι ποῖα αἰτία προκαλοῦσιν εἰς αὐτοὺς τοὺς παροξυσμούς, τὸ καλῆτερον ἄρα μέσον πρὸς πρόληψιν αὐτῶν [εἶνε ἡ ἀποφυγὴ τῶν αἰτιῶν. Ὁφείλουσι δὲ πάντες νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τακτικὴν θεραπείαν ἀνάλογον πρὸς τὴν γενικὴν αὐτῶν κατάστασιν· οὕτω λ. χ. οἱ νευρικοὶ θὰ μεταχειρίζωνται τὴν ψυχρολουσίαν κτλ. οἱ πάσχοντες ἐκ δυσπεψίας δίαιταν καὶ τὰ ἀρμόζοντα φάρμακα, οἱ ἀναιμικοὶ σίδηρον κτλ.

Ὅταν δὲ ἐξ ὁποιασδήποτε αἰτίας ὁ παροξυσμὸς τῆς ἡμικρανίας παρουσιασθῇ, ἡ πρώτη καὶ ἀναγκασιότερα διὰ τὸν πάσχοντα παραγγελία εἶνε νὰ ἀποσυρθῇ εἰς δωμάτιον ἀπομεμακρυσμένον ἀπὸ πᾶσαν κίνησιν καὶ θόρυβον, τοῦ ὁποίου κλείονται αἱ θύραι καὶ τὰ παραθυρόφυλλα, καὶ νὰ ἐξαπλωθῇ ἐπὶ τῆς κλίνης· πᾶς σύντροφος εἶνε περιττὸς καὶ ὀχληρὸς. Ἄς λαμβάνῃ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὀλίγον τίλιον ἢ ἔγχυμα φύλλων πορτοκαλλέας, λεμονέας κτλ. ἢ ἀνθόνερον ἐντὸς ὕδατος (2 κοχλιάρια τοῦ καφῆ ἐντὸς φλυτζανίου ὕδατος μὲ ὀλίγην ζάχαριν). Ἄς θέτῃ εἰς τὸ μέτωπον

καὶ τὴν κεφαλὴν πανίον βρεγμένον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ ἐντὸς τοῦ ὁποίου χύνομεν ὀλίγον αἰθέραν, ἢ Κολώνιαν. Ἄς ἀκολουθήσῃ δὲ δίαιταν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, λαμβάνων μόνον ἐν ἀνάγκῃ ὀλίγον ζωμόν. Ὅταν ὁ πάσχων προαισθανθῇ τὸν παροξυσμὸν, ἢ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ δύναται νὰ λάβῃ 8-10 κόκκους κινίνης εἰς δύο δόσεις κατὰ 10 λεπτὰ ἐκάστην ἢ ὀλίγην ἀντιπυρίνην, ταύτην ὅμως πάντοτε κατὰ συνταγὴν ἰατροῦ.

ΗΜΙΟΝΟΣ (μουλάρη). — Ἡ ἡμίονος γεννᾶται διὰ τῆς μίξεως τοῦ ὄνου καὶ τῆς φοράδος. Ἐν Εὐρώπῃ οἱ γεωργοὶ γαλοχοῦν τοὺς πῶλους τῶν ὄνων διὰ θηλείων ἵππων ὅπως γίνωνται φιλοστοργότεραι, καὶ προθυμώτεραι πρὸς μίξιν μετὰ τῶν ἵππων.

Ἡ ἡμίονος ἄρρην καὶ θήλειαν δὲν εἶνε γόνιμος, ἀμφότεραι ὅμως εἶνε ἰσχυρότεραι καὶ μεγαλύτεραι τοῦ ὄνου, ζοῦν εἰς τὰ θερμὰ κλίματα, ἔχουν στερεὸν τὸν πόδα, δὲν εἶνε δύσκολοι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς τροφῆς καὶ διατηροῦν ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὴν δυνάμιν των. Εἰς πολλὰ μέρη τὴν μεταχειρίζονται εἰς ἀμάξας. Ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποκτήσῃ ἡμίονον δι' ἵππασίαν πρέπει νὰ ἐκλέγῃ φοράδα λεπτοφυᾶ· ἂν ὅμως, ἐξ ἐναντίας, θέλει τοιαύτας διὰ ζεύξιμον ἢ φόρτωμα, ἢ φοράδα πρέπει νὰ εἶνε εὐσαρκος καὶ δυνατὴ. Ἡ ἡμίονος ὁμοιάζει συνήθως περισσότερον μὲ τὴν φοράδα ἢ μὲ τὸν ὄνον, διὰ τοῦτο εἰς τὴν σύζευξιν πρέπει νὰ προσέχωμεν εἰς τὰ προτερήματα τῆς μητρὸς, ὁ τοιοῦτος δὲ ἐκ θηλείας ἵππου καὶ ὄνου γεννώμενος ἡμίονος λέγεται ἄρρεδς ἐν ᾧ ὁ ἐκ θηλείας ὄνου καὶ ἵππου, γίννος. Ὁ γίννος, ἐπειδὴ ὁμοιάζει περισσότερον πρὸς ὄνον, εἰς τὴν ἐκλογὴν ταύτης πρέπει νὰ προσέχωμεν μᾶλλον.

Αἱ καλαὶ ἡμίονοι πρέπει νὰ ἔχουν σῶμα στρογγύλον καὶ εὐσαρκον, πόδας μικροὺς, γόνατα ὑψηλά, ὀπίσθια πλατέα καὶ εὐτραφῆ, λαίμῳ μακρὸν, κεφαλὴν μικράν, καὶ στῆθος πλατὺ. Τὸ μέλαν καὶ στιλπνὸν χρῶμα εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σημεῖον καλῆς ἡμίονου. Ἡ θήλεια εἶνε ἰσχυροτέρα τῆς ἄρρενος, ἀλλὰ αὕτη πάλιν εἶνε ἐλαφρωτέρα καὶ μακροβιωτέρα ἐκείνης.

Ἡ φορὰς ἀποκόπτει μόνη τὸ μικρὸν τῆς, κατὰ τὸν ἕκτον ἢ ἑβδομὸν μῆνα.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ τῆς Βορ. Ἀμερικῆς. — Ἡ πλουσιωτέρα, μεγαλειτέρα καὶ προοδευτικωτέρα ἐπικράτεια τοῦ Νέου Κόσμου. Ἐκτείνεται μεταξύ τῶν ἀγγλικῶν κτήσεις τῆς Β. Ἀμερικῆς τοῦ Μεξικοῦ καὶ τοῦ Μεξικανικοῦ κόλπου ἀφ' ἑνός, τοῦ Εἰρηνικοῦ δὲ καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ἀφ' ἑτέρου καὶ βλέπει ἀνατολικῶς μὲν πρὸς τὴν Εὐρώπην, δυτικῶς δὲ πρὸς τὴν Ἀσίαν κατέχουσα τὸ μέσον τοῦ μεταξύ τῶν δύο τούτων ἡπείρων διαστήματος. — Ἐκτασις 9,212,270 τετρ. χιλιόμ. — Κάτοικοι 65,000,000 ἐκ τῶν ὁποίων 6,600,000 μαῦροι, 110,000 Ἰάπωνες, 285,000 Ἰνδοὶ ἐντόπιοι ἄγριοι καὶ μῆ. Διεγείρει δὲ τὸν θαυμασμόν ἢ τοιαύτη αὐξήσις τοῦ πληθυσμοῦ ὅταν σκεφθῆτις ὅτι πρὸ 400 ἐτῶν αἱ Ἡν. Πολ. κατοικοῦντο ἀπὸ 3 μόνον ἑκατομ. — Εἶνε χώρα κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον βουνώδης ἔχουσα πρὸς δυσμὰς μὲν τὸν μέγαν κόμβον τῶν Βραχωδῶν βουνῶν τὰ ὅποια σκεπάζουν μὲ τὰς διακλαδώσεις των τὸ 1)3 τῆς χώρας (ὑψος 3250-3700 μ.), πρὸς ἀνατολὰς δὲ τὰ Αἰλλιγένεια ἢ Ἀππαλάχια, βουνὰ χαμηλὰ καὶ τὰ Κυανὰ (1980 μ.) τὰ ὅποια σκεπάζουν ὅλα τὰ ἀνατολ. μέρη τοῦ ἀπεράντου κράτους ἀφίνοντα μόνον εἰς τὴν παραλίαν πεδινὰς ἐκτάσεις. Τὰ δὲ κεντρικὰ εἶνε σχεδὸν ἐντελῶς πεδινά. — Ποταμοὶ παμμέγιστοι: Μισσισιπιὺς δεχόμενος πέντε μεγίστους παραποτάμους καὶ πλῆθος μικροτέρων χυνόμενος δὲ εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον· ὁ Ὀρεγόνης ἢ Κολομβίας καὶ ὁ Σακραμέντος χυνόμενοι εἰς τὸν Εἰρ. Ὠκεανόν, ὁ Ποτομάκος, ὁ Οὐδσὼν καὶ ἄπειροι ἄλλοι — Λίμναι εἰς τὰ ΒΑ τὸ μεγαλειότερον τοῦ κόσμου σύστημα Ἀνωτέρα, -Μίχιγγαν, -Οὐρόν, -Ὀντάριον, -Σαμπλαίμ, αἱ ὅποια συνδέονται μεταξύ των φυσικῶς, τεχνητῶς δὲ διὰ μεγάλων διωρύχων μάκρους 7000 χιλιόμ. μὲ τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς παραλίους πόλεις. Πλῆθος λιμνῶν εὐρίσκεται εἰς τὰ βόρεια καὶ εἰς τὰ δυτικὰ μεταξύ τῶν Βραχωδῶν βουνῶν ὧν ἡ μεγαλειτέρα ἡ Μεγάλῃ Λίμνῃ τοῦ Ἄλατος. — Τὸ ἔδαφος τῆς χώρας παρουσιάζει πλείστας ὅσας παραλλαγὰς ἀπὸ πολιτείας εἰς πολιτείαν, μὲ δάση ἀπέραντα καὶ προαιώνια, μὲ νερὰ ἀφρονώτατα καὶ πεδιάδας μεγίστας καὶ εὐφορωτάτας

εἰς τὰς ὁποίας εὐρίσκει εὐρὸν στάδιον ἡ γεωργία καὶ ἡ ἐργατικότης τῶν κατοίκων τῆς. — Προϊόντα: σιτηρά, ὄρυζα, καπνὰ, βαμβάκια, ζαχαροκάλαμοι, λουλάκι, λινάρι, καννάβι, θαυμασίας ποιότητος καὶ ἀφθονίας. Τὰ κρασιά τῆς ὅμως δὲν εἶνε πρώτης ποιότητος, ἡ δὲ μέταξα δὲν εὐδοκιμεῖ. Ἡ χώρα αὕτη ἔχει ἄπειρα ὀρυκτὰ σίδηρον, γαιάνθρακας, μόλυβδον, χαλκόν, ψευδάργυρον ἐν ἀφθονίᾳ, ἰδίως δὲ τὰ χρυσορυχεῖα τῆς Καλλιφορνίας εἶνε πηγαὶ ἀμυθῆτου πλοῦτου διὰ τοὺς κατοίκους. Λατομεῖα μαρμάρων παντὸς εἶδους πάμπολλα, καὶ ἄλλα ἐξάγοντα ἀσβεστολίθους, μυλοπέτρας, σχιστολίθους, γύψον, ἱασπιν, ἀκόνια, ὤχραν καὶ πλείστα ἄλλα. — Ζῶα: τὰ δάση τῆς χώρας εἶνε γεμάτα ἀπὸ ἄγρια θηρία καὶ πτηνὰ κογουάρους, ἄλκας, κάστορας, σκῶπας, κολύμβρια κτλ. οἱ δὲ ποταμοὶ ἀπὸ κροκοδείλους, χελῶνας κτλ. Τὸ κλίμα τῆς εἶνε ποικιλώτατον ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἕνεκα τῆς μεγάλης ἐκτάσεώς τῆς. — Γλῶσσα ἐπικρατεστέρα εἶνε ἡ Ἀγγλική, θρησκεία ὅμως ἐπιβεβλημένη καμμία, διότι κατὰ τὸ Σύνταγμα πᾶσα θρησκεία εἶνε ἐλευθέρη εἰς τὴν Συμπολιτείαν. — Ἐκπαίδευσις: Μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας θέσεις μεταξύ τῶν μεγάλων κρατῶν τῆς γῆς κατέχουν αἱ Ἡνωμ. Πολ. λόγω τῆς διαδόσεως τῆς παιδείας· τὰ προκαταρκτικὰ σχολεῖα εἶνε ἀναριθμητά, ὑπάρχουν δὲ 300 διδασκαλεῖα, 300 ἐμπορικὰ σχολαί, 600 νηπιαγωγεῖα, 2450 ἀκαδημαίαι, 285 ἀνώτερα παρθεναγωγεῖα, 387 πανεπιστήμια καὶ γυμνάσια, 94 ἐπιστημον. σχολαί, 166 θεολογικὰ πάσης θρησκείας, 54 νομικὰ, 156 ἱατρικὰ, 37 πολυτεχνεῖα, 67 σχολ. κωραλάων, 22 τυφλῶν, 17 τῶν ἡλιθίων παιδῶν, 685 ὀρφανοτροφεῖα καὶ 77 Καλθινιστικὰ σχολαί, διὰ τὰ ὅποια δαπανῶνται κατ' ἔτος 110 ἑκατομ. δολλάρια· περιλαμβάνουν δὲ αἱ σχολαί αὗται 15—18 ἑκατομ. μαθητὰς καὶ 320 χιλ. διδασκάλους καὶ καθηγητὰς! — Ὡς πρὸς τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὸ Ἐμπόριον ἡ πρόδος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἶνε ἀκατάληπτος· 260,000 βιομηχανικὰ ἐργοστάσια παντὸς εἶδους μὲ 3 δυσεκατομμύρια δολλαρίων κεφάλαια, 3 ἑκατομ. ἐργάτας καὶ ἐργάτιδας καὶ 120,000 ἀτμομηχανὰς καὶ

ὕδρομηχανὰς ἀπασχολεῖ ἡ βιομηχανία μὲ προϊόντα ἀξίας 5—6 δισεκατομ. δολλαρίων. Ἡ ἐτησία ἐμπορικὴ κίνησις ἀντιπροσωπεύει τὸ πλεῖον πρὸς τῶν 1 1)2 ἕως 2 δισεκατομ. δολλαρίων. Εὐκολύνεται δὲ τὸ ἐμπόριον μὲ τὰ κεφάλαια τῶν 7,340 Τραπεζῶν καὶ μὲ τὰ 24,000 ἐμπορικὰ πλοῖα.— Ἡ κτηνοτροφία εἶνε μεγίστη περιλαμβάνουσα 140 ἑκατομ. ζῖα ἵππους, ὄνους, βώδια, ἀγελάδας, πρόβατα, χοίρους κτλ. ἀξίας 1 1)2—2 δισεκατομ. δολλαρίων. Ἡ ἀλιεῖα τῶν φαλαινῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἰχθύων ἀπασχολεῖ 140,000 ψαράδες, ἀντιπροσωπεύει δὲ ἐτησίως 40—45 ἑκατομ. δολλαρίων.— Συγκοινωνία : Σιδηροδρομοὶ, 250,000 χιλίμ. Τηλέγραφοι καὶ τηλέφωνα 530,000 χιλίμ.— Αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι σύγκεινται ἀπὸ 38 πολιτείας, 10 τοπαρχίας καὶ 1 ἐπαρχίαν. Ἡ Κυβέρνησις εἶνε δημοκρατικὴ μὲ Βουλὴν καὶ Γερουσίαν ἐκλεγομένην παρὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων Πολιτειῶν αἵτινες στέλλουν τοιοῦτους εἰς τὴν Βασιγκτῶνα. Ὁ Πρόεδρος ἐκλέγεται κατὰ τετραετίαν, ἡ δὲ Δικαστικὴ ἐξουσία εἶνε ἐντελῶς ἀνεξάρτητος ἀπὸ πάσης ἄλλης.— Τὰ οἰκονομικὰ τῆς χώρας εἶνε θαυμασίως κανονισμένα. Προϋπολογισμὸς : 350 ἕως 380 ἑκατ. δολλάρια μὲ περίσσεμα 30—50 ἑκατ. Χρέος 1,175 ἑκατομ. διαρκῶς ὅμως ὀλιγοστεῖον.— Στρατὸς ἐν εἰρήνῃ 26,000 ἄνδρες μὲ 10 συντάγματα ἵπτικου, ἐν καιρῷ δὲ πολέμου δύναται νὰ φθάσῃ μὲχρι 8 ἑκατ. μετὰ τῆς ἐθνοφυλκτικῆς.— Στόλος 87 πλοῖα μὲ 514.

Ἱστορία. Τὰ παράλια τῶν Ἡν. Πολιτ. ἀνεκαλύφθησαν τῷ 1497 ἀπὸ τοὺς Ἰσπανούς, ἔκτοτε δὲ μὲχρι τοῦ 1735 Ἄγγλοι, Γάλλοι, Ὀλλανδοί, Σουηδοὶ κτλ. ἴδρυσαν μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας πρὸς τοὺς πολεμικωτάτους ἐγχωρίους Ἰνδοὺς (Ἐρυθροδέρμους) μεγάλας ἀποικίας. Τῷ 1754 πόλεμος ἀγγλογαλλικὸς ἔκαμε τοὺς Γάλλους νὰ χάσουν τὴν κυριαρχίαν τῆς χώρας. Ἀλλὰ ἡ Ἀγγλία ἤρχιτε νὰ φοβῆται τότε τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν τῆς πολυέθνου ἀποικίας καὶ ἐπέβαλεν εἰς τοὺς Ἀμερικανούς βαρυτάτους φόρους. Τοῦτο ἤρκεσε νὰ ἐρεθίσῃ τὰ πνεύματα τῶν πάσης ἐθνικότητος κατοίκων καὶ νὰ ἐξεγείρῃ τὴν Ἀμερικὴν κατὰ τῆς Ἀγγλίας, ἣν

καὶ κατετρόπωσαν ἐπανειλημμένως οἱ στρατοὶ τῶν ἀποίκων τῷ 1773, ἔδωκαν δὲ τὴν ἀρχιστρατηγίαν εἰς τὸν περίφημον πατριώτην Βασιγκτῶνα, καί, τῇ συμμαχίᾳ τῆς Γαλλίας, ἀνεκηρύχθησαν ἐλεύθεραι τῷ 1783. Κατόπιν μὲχρι τοῦ 1848 ἡ Κυβέρνησις τοῦ νέου κράτους ἐνησχολήθη νὰ τακτοποιήσῃ τὰ ἐσωτερικὰ τῆς χώρας καὶ νὰ ἐπεκτείνῃ τὰ ὄριά της, ἀγοράσασα ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς τὴν Φλωρίδα, ἀπὸ τοὺς Μεξικανούς τὸ Τεξὰς καὶ ἀπὸ τοὺς Ρώσους τὴν Ἀλάσκαν. Ἐπεκράτει ὅμως ἀκόμη ἡ δουλεία, καὶ ὅταν μετὰ τινα ἔτη ὁ πρόεδρος Λίγκολν ἐκήρυξε τὴν κατάργησιν τοῦ βαρβάρου αὐτοῦ θεσμοῦ, ὅλοι αἱ τότε πολιτεῖαι, αἱ ὅποσαι εἶχον ἀπεράντους φυτείας καλλιεργουμένας ἀπὸ δούλους, ἐξηγέρθησαν ἐνόπλιως κατὰ τῆς ἀποφάσεως· ἀλλὰ οἱ ἀφροσιωμένοι στρατοὶ τῶν βορείων πολιτειῶν, μετὰ φοβερὸν ἐμφύλιον ἀγῶνα τὰς ἐνίκησαν καὶ τὰς ἠνάγκασαν νὰ ὑποταχθῶσιν. Ἐκτοτε ἡ εἰρήνη βασιλεύει πλήρως εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας, ἡ δὲ κοινωνικὴ ἀνάπτυξις, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία κατέστησαν τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας τὸ πρῶτον κράτος τοῦ κόσμου. Ἴδου τί δύναται ἡ ἀδελφικὴ σύμπραξις διαφόρων λαῶν.

ΗΠΕΙΡΟΣ.— Μεγάλῃ ὀρεινῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Τουρκίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν μικρὸν μέρος (ὁ νομὸς Ἄρτης) ἀνήκει εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐχει πρὸς Β. τὴν Ἀλβανίαν, πρὸς Α. τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα, πρὸς Δ. τὸ Ἴόνιον πέλαγος, πρὸς Ν. τὸν Ἄμβρακ. κόλπον.— Βουνὰ· Πίνδος, Ζυγὸς τοῦ Μετσόβου, Ζαγόρι, Τόμαρος, Κεραύνια κτλ. Ποταμοί, Αἰῶος ἢ Βιώσα, Καλαμάς, Ἀραχθός, Λοῦρος, Ἀχέρων κτλ. καὶ λίμναι ἢ τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἄλλαι μικρότεραι.— Ἐκτασις 350 τετρ. μίλ. Κάτ. 450,000 ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 2)3 εἶνε Ἕλληνες καὶ οἱ λοιποὶ Ἀλβανοὶ καὶ Τοῦρκοι. Πρωτεύουσα Ἰωάννινα.— Ἀπὸ τοὺς Τοῦρκους κατεκτήθη ἡ Ἡπειρος τῷ 1430.

ΗΡΑΙΔΣ δῆμος.— Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας, πρωτεύουσα Παλούμπα, χωρία 32, κάτοικοι 5200.

ΗΡΑΚΛΕΙΑ.— Πόλις τῆς τουρκικῆς Βιθυνίας μὲ 10,000 κατ. καὶ πλουσιώτατα λιθανθρακωρυχεῖα.

ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄρτης. Πρωτεύουσα χειμερινή Σκουληκαριά, θερινή δὲ Δημαριό, χωρία 7, μονὴ 1, κάτοικοι 3600.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ ἢ ΜΕΓΑΛΟ ΚΑΣΤΡΟ καὶ ἀπὸ τοῦ ξένου *Kardla*. — Ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Κρήτης, πρωτεύουσα Διοικήσεως κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀράβων κατὰ τὸ 850—900 μετὰ Χρ. Ἐπὶ Βενετῶν ἦτο πρωτ. τῆς νήσου μέχρι δὲ τοῦ 1850 καὶ ἐπὶ Τούρκων. Σήμερον εἶνε ἔδρα τοῦ Μητροπολίτου Κρήτης καὶ ἔχει ἰσχυρότατα φρούρια, ὠχυρωμένον λιμένα, μέγαν στρατώνα, βενετικὰ κτίρια, ὄρατα οἰκοδομήματα, ναοὺς καὶ τζαμιά, ἑλλην. ἀρχαιολογ. σύλλογον μὲ κάλλιστον μουσεῖον καὶ βιβλιοθήκην, ὄρατα προάστεια, τεκέδες κτλ. καὶ 20000 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 5500 Ἕλληνες.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΣ. — Ἐνδοξος αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου (575—640). Ἐνίκησε τοὺς Πέρσας καὶ κατέστρεψε τὸ κράτος αὐτῶν ἐντελῶς, ἐσυνθηκολόγησε μὲ τοὺς Ἀράβους, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς Σλαῦους ν' ἀποκατασταθῶσιν εἰς τὸν Δούναβιν, ἐνίκησε τοὺς Ἀβάρους καὶ Πέρσας πολιορκήσαντας τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ 83000 ἄνδρας καὶ ἐξέτεινε πολὺ τὰ ὄρια τοῦ βασιλείου του ἐν Ἀσίᾳ· ἀλλ' ἔχασε κατόπιν πολλὰς χώρας κυριευθείσας ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ. — Περίφημος Ἕλληνας φιλόσοφος γνωστότατος διὰ τὸν μελαγχολικὸν του χαρακτήρα, ὅστις, καθὼς ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, ἐκλαίει καθ' ὅλον του τὸν βίον καὶ ἀπέθανε ἀπὸ τὰ πολλὰ δάκρυα ὅπως ὁ Δημόκριτος ἀπὸ τοῦ πολλοῦ γέλωτος. Τὰ ἔργα του, τῶν ὁποίων ἀποσπάσματα μόνον ἐσώθησαν, ἦσαν σκοτεινότατα, προφητικὰ καὶ ἀκατάληπτα. Τὴν φύσιν ἐθεώρει ἀναρχὸν καὶ ἀτελεύτητον, αἰτίαν δὲ τοῦ κόσμου καὶ σκοπὸν αὐτοῦ τὸ πῦρ τὸ ὁποῖον παρίστανε συμβολικῶς ὡς πνοὴν ἢ ψυχὴν παντοδύναμον. Ἀπέθανε τῷ 475.

ΗΡΑΚΛΕΙΩΤΩΝ δῆμος. — Εἰς Ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτ. θερινὴ Μοσκοχωρι, χειμερινὴ Ἀλπόσπητα, χωρία 14, Μονὴ 1, κάτοικοι 5050.

ΗΡΑΚΛΗΣ. — Μυθολογικὸς ἡμίθεος τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς ἐρωμένης του Ἀλκμήνης. Ἦτο ὁ μεγαλύτερος ἦρωρ τῆς ἀρχαιότητος ἐκτελέσας κατὰ διαταγὴν τοῦ Εὐρυσεύου, (εἰς τὸν ὁποῖον τὸν ἔστειλε τὸ Μαντεῖον τῶν Δελφῶν ὡς ὑπηρετήν διὰ νὰ συγχωρηθῇ τὸ ἔγκλημα τοῦ φονεύσαντος τὰ τέκνα του ἐν στιγμῇ παραφορᾶς), τοὺς ἐξῆς 12 ἀθλους: Ἐφόνευσε τὸν λέοντα τῆς Νεμείας, τὴν ἐπτακέφαλον Ὑδραν τῆς Λέρνης τῆς ὁποίας ἅμα ἔκοπτε μίαν κεφαλὴν ἐφύτρωνον δύο, συνέλαβε τὸν κάπρον τοῦ βουνοῦ Ἐρυμάνθου, ἐφόνευσε τὰ ἄγρια πτηνὰ τῆς Στυμφαλίας, τὴν ἔλαφον τῆς Ἀρκαδίας ἢ ὁποία εἶχε χρυσαῖα κέρατα καὶ χάλκινα πόδια, ἐνίκησε τὰς Ἀμαζόνας καὶ ἤρπασε τὸν ζωστήρα τῆς Ἴππολίτης τὸν ὁποῖον τῆς εἶχε δωρήσει ὁ Ἄρης, φονεύσας αὐτήν, συνέλαβε ζωντανὸν τὸν φοβερὸν Μινώταυρον τῆς Κρήτης καὶ τὸν ἔφερεν εἰς τὰς Μυκῆνας, ἐφόνευσε τὸν βασιλέα τῆς Θράκης Διομήδην καὶ ἤρπασε τοὺς φοβεροὺς ἀνθρωποφάγους Ἴππους του τοὺς ὁποίους ἔφερεν εἰς Μυκῆνας, ἐκαθάρισε τὰς κόπρους τῶν σταύλων τοῦ βασιλέως τῆς Ἡλίδος Αὐγείου στρέψας τὸ ρεῦμα τοῦ Ἀλφειοῦ πρὸς τὸ μέρος αὐτό, ἐφόνευσε τὸ τρίκέφαλον ἀνθρώπινον τέρας Γηρυόνην εἰς τὴν νῆσον Ἐρύθειαν εἰς τὴν ἄκρην τοῦ Ὠκεανοῦ, ἤρπασε τὰ χρυσαῖα μῆλα τῶν Ἐσπερίδων, κατέβη τέλος εἰς τὸν Ἄδην καὶ ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον τὸν φοβερὸν φρουρὸν τῆς θύρας αὐτοῦ Κέρβερον τὸν ὁποῖον ἀφ' οὗ ἔδειξεν εἰς τὸν Εὐρυσεύα ἐπανεφέρειν εἰς τὸν Ἄδην. — Ὁ Ἡρακλῆς ἀπέθανεν αὐτοκτονήσας διότι ἡ σύζυγός του Δηιάνερα τοῦ εἶχε δώσει νὰ φορέσῃ χιτῶνα βουτημένον μέσα εἰς τὸ δηλητηριώδες αἶμα τοῦ Κενταύρου Νέσσου τὸ ὁποῖον τοῦ ἔφερε φοβεροὺς πόνους. Καταφανὲς εἶνε ὅτι οἱ Ἕλληνες διὰ τοῦ Ἡρακλέους ἤθελον νὰ παραστήσουν τὸν Ἥλιον.

ἩΡΗ ἢ ἩΡΑ. — Μία ἀπὸ τὰς 5 μεγάλας λίμνας τῶν Ἡνωμ. Πολ. Ἐκτασις 24,586 τετρ. χιλμ. δηλ. σχεδὸν τὸ ἡμισυ τῆς Ἑλλάδος. Βάθος 37—76 μέτρα.

ἩΡΟΔΟΤΟΣ. — Ὁ ἀρχαιότατος τῶν Ἑλλήνων ἱστοριογράφος.

φων (484—406 πρὸ Χρ.). Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἀλικαρνασσόν. Συνέγραψε δὲ λαμπρὸν ἱστορικὸν ἔργον εἰς 9 βιβλία.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ. — Διαβόητος Ἐφέσιος ὁ ὁποῖος διὰ ν' ἀφήση τὸ ὄνομά του ἔκαυσε τὸν θαυμασίον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος τὴν νύκτα καθ' ἣν ἐγεννήθη ὁ Μ. Ἀλέξανδρος, καταδικασθεὶς δὲ εἰς θάνατον διὰ τοῦτο, ἀπέθανε διὰ φοβερῶν βασάνων.

ΗΡΩΔΗΣ ὁ Ἀττικὸς. — Διάσημος Ἕλλην ῥήτωρ ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα, ὅστις ἀνήγειρε τὸ θέατρον τοῦ Ἡρώδου (ᾧδεῖον) ἐν Ἀθήναις, ὑδραγωγεῖον δὲ καὶ ἐξέδραν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν. Ἀπέθανε τῷ 179. — **Ἡρώδης** ὁ βασιλεὺς τῶν *Ιουδαίων*. Ἐβασίλευσεν 27 ἔτη ἀναδείξας τὸ κράτος του μέγα καὶ πλούσιον, ἐφόνευσεν τὴν σύζυγον καὶ 3 υἱούς του, ἀνφοδοδόμησε δὲ μεγαλοπρεπῶς τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς. — Ὁ διάδοχος αὐτοῦ **Ἡρώδης** ὁ Ἀρτίπακ ἔλαβε σύζυγον τὴν *Ἡρωδιάδα*, ἐφόνευσεν τὸν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, διέταξε τὴν φοβερὰν σφαγὴν τῶν νηπίων καὶ παρέπεμψε τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν Πιλάτον.

ΗΣΙΟΔΟΣ. — Μέγας Ἕλλην ποιητὴς ὁ ἐξοχώτατος ἀντιπρόσωπος τῆς διδακτικῆς ποιήσεως, σύγχρονος δὲ τοῦ Ὀμήρου. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Κύμην κατὰ τὸν 9ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ. Μεταξὺ τῶν ἔργων του ἀληθῶς θαυμάσια εἶνε τὰ «Ἔργα καὶ ἡμέραι» ἢ «Θεογονία» καὶ ἄλλα.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ. — Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους Θεοὺς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, θεὸς τοῦ πυρός, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ σύζυγος τῆς Ἀφροδίτης. Ἔχει τὰ ἐργαστήριά του μέσα εἰς τὰ Ἡφαιστεια βουνὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀναπέμπονται φλόγες. Ὁ Ἡφαιστος ἦτο χυλὸς ἀπὸ τὸν ἕνα πόδα, θυμώσας δὲ μίαν ἡμέραν ὁ Ζεὺς διότι ἐβοήθει τὴν Ἥραν ἐναντίον του τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τὸ πόδι καὶ τὸν ἐσφενδόνισεν ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὴν γῆν, ἔπεσε δὲ ἐπὶ τῆς νήσου Λίμνου ὅπου ἐνοσηλεύθη ἀπὸ τοὺς Σιντίους, ἔκαμε δὲ κατόπιν τὴν Ἡφαιστειῶδη αὐτὴν νῆσον κύριον

κέντρον τῆς διαμονῆς του. — Περὶ **Ἡφαιστείων** ὁρέων γράφομεν εἰς τὴν λέξιν «*Σεισμὸι*».

Η

ΘΑΛΗΣ ὁ Μιλήσιος. — Εἰς τῶν 7 μεγάλων σοφῶν τῆς Ἑλλάδος γεννηθεὶς τῷ 640 πρὸ Χρ. Ἐθεώρει τὸ ὕδωρ ὡς ἀρχὴν τοῦ παντός, τὸ ἤλεκτρον δὲ καὶ τὸν μαγνήτην ὡς ἔμψυχα καὶ ἐπεζήτει ν' ἀπαλλάξη τὴν ἐπιστήμην ἀπὸ τοὺς μύθους.

ΘΑΣΟΣ. — Νῆσος τουρκικὴ ἀπέναντι τῶν παραλίων τῆς Μακεδονίας. Ὑψηλότερον βουνὸν ἔχει τὸ *Ψαριὸ* (1029 μ.) Ποταμοὶ ἀσήμαντοι. Δάση μεγάλα καὶ πυκνά. Ἐκτασίς 575 τετρ. χιλίμ. περίπου. Κάτοικοι 12,000, ὅλοι Ἕλληνες. — Προϊόντα, κρασιὰ, μέλι, λάδι, κερὶ, κατράμι, πίσσα, πευκόφλουδα, κουκούλια, φασόλια, ἀραποσίτια, σίκαλη καὶ ζῶα γίδαις 10,000, πρόβατα 5,000, βόδια 2,000. — Ἀνήκει διοικητικῶς εἰς τὴν Αἴγυπτον μετὰ τῆς Καβάλλας, τῆς Μακεδονίας καὶ περιέχει 9 χωρία ὅλα μεσόγεια (διὰ τὸν φόβον τῶν πειρατῶν), μεγαλύτερα τῶν ὁποίων εἶνε τὰ: Θεολόγος μὲ 2,300 κατ. Παναγιὰ 2,000 κατ., Κάστρο 1500 κατ., Κακὴ Ράχη 1500 κατ., Καζαβίδι 1200 κατ. καὶ Βούργαρο 1050 κατ.

ΘΑΥΜΑΚΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων. Πρωτεύουσα Δομοκός, χωρία 17, κάτοικοι 6,300.

ΘΑΨΙΑ. — Φυτόν χρήσιμον εἰς τὴν θεραπευτικὴν, ἰδίως δὲ ἡ λεγομένη γαργαλικὴ ἢ ὁποῖα ἔχει ρίζας παχείας περιεχούσας χυμὸν καθαρτικώτατον. Οἱ Ἄραβες μεταχειρίζονται καὶ τὴν φλοῦδαν τῆς ὡς ἐκδόριον. Ἐμπλαστρα κατασκευάζει καὶ ἡ ἰατρικὴ διὰ τὰς χρονίας βρογχίτιδας, τοὺς ρευματισμοὺς κτλ. ἀπὸ τὴν ρητίνην ἢ ὁποῖα εὐρίσκεται μέσα εἰς τὰς ρίζας τῆς θαψίας.

Θαψία

ΘΕΙΟΝ (θειάφι). — Τὸ θεῖον εἶνε ὀρυκτὸν κιτρίνου χρώματος, ἀνευ γεύσεως καὶ ὀσμῆς, ἐκτὸς ὅταν τὸ τρίψωμεν, διότι τότε ἀναδίδει ὀσμὴν καὶ ἀναπτύσσει ἀρνητικὸν ἠλεκτρισμὸν. Εἶνε κακὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος. Ἡ θερμότης μόνον τῆς χειρὸς ἀρκεῖ νὰ θραύσῃ κύλινδρον θεῖου. Εἶνε ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ, ὀλίγον δὲ διαλυτὸν εἰς τὸ ἀλκοῦλ καὶ τὸν αἰθέρα, διαλύεται ὁμως εὐκολώτατα εἰς τὰ παχέα καὶ πτητικὰ ἔλαια καθὼς καὶ εἰς τὸν θεικὸν ἀνθρακὰ καὶ τὸ χλωριούχον θεῖον. Διαλύεται δὲ τὸ θεῖον εἰς θερμοκρασίαν 108ο, ἀλλὰ εἰς 220 βαθμῶν συμπυκνοῦται, καὶ εἰς 300 στερεοποιεῖται. Ἄν τὸ βυθίσωμεν εἰς ὕδωρ, διὰ νὰ τὸ δροσίσωμεν, μένει μαλακόν, διαφανές, χρώματος ἐρυθροῦ καὶ κατὰλληλον δι' ἀποτυπώματα. Εἶνε δὲ τόσον ἐλαστικόν, ὥστε δύναμεθα νὰ τὸ ἐκτείνωμεν καὶ λεπτύνωμεν ὡς τρίχα· θερμαινόμενον εἰς κλεισμένον ἀγγεῖον, ἀναδίδει ἀτμοὺς εἰς 115ο καὶ ἐξατμίζεται ἀπὸ 360ο μέχρι 400ο. Τότε ἀποσταζόμενον παράγει ἀτμὸν πορτοκαλόχρουν, ὁ ὁποῖος συμπυκνοῦται ἐπὶ τῶν ψυχρῶν σωμάτων εἰς λεπτὴν κόνιν, τὴν ὁποῖαν ὀνομάζουσι «ἀνθι τοῦ θειαφιῶ» καὶ ἐν τῇ ὁποῖα πολλὰ μέταλλα καίουσι μετὰ ζωηρότητος. Θερμαινόμενον εἰς ἀνοικτὸν μέρος ἀναφλέγεται εἰς θερμοκρασίαν 115ο. ἀναδίδον ὑποκῶνον φλόγα, περιέχουσαν ἀτμούς, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὸ θεικὸν ὀξύ.

Τὸ θεῖον συνδυάζεται προσέτι μὲ πολλὰ σώματα, πρὸ πάντων μὲ μέταλλα, τὰ ὁποῖα καθιστᾷ εὐθραστα. Οἱ μετὰ τῶν μετάλλων συνδυασμοὶ τοῦ παράγουσι θειούχα. Τὸ θεῖον εἶνε ἄφθονον εἰς τὴν φύσιν. Εὐρίσκεται δέ, ἐν μὲν καθαρᾷ καταστά-

σει κατ' ἀκτῖνας διεσπαρμένας εἰς τὰ στρώματα τοῦ τριτογενούς ἐδάφους, κατὰ σωροὺς ἀκανονίστους εἰς τὰ στρώματα τοῦ γύψου, τῆς κιμωλίας καὶ τοῦ ὀρυκτοῦ ἄλατος· ἠνωμένον δὲ ἀπκνιτᾷ εἰς τὸν θεικὸν σίδηρον, θεικὸν χαλκόν, θεικὸν μόλυβδον, θεικὸν ψευδάργυρον κτλ. καὶ εἰς τὰ θειούχα ὕδατα· θεῖον περιέχει ὡσαύτως τὸ λεύκωμα τοῦ ὡοῦ· ἀφθονεῖ δὲ καὶ περίξ τῶν ἠφκιστείων ὅπου διὰ τῆς ἀτμοποιήσεως σχηματίζει παχέα στρώματα. Πολλὰ φυτὰ περιέχουσι θεῖον, ὡς τὸ ραπανάκι, τὸ κάρδωμον, τὸ βούνιον, τὸ κρίμμυον, ὁ σπὸρος τῆς μουστάρδας κτλ. πρὸς δὲ καὶ πλῆθος ἄλλων οὐσιῶν οἷον τὸ γάλα, αἱ τρίχες κτλ.

Μεγάλῃ χρήσις γίνεται τοῦ θεῖου, κυρίως εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς πυρίτιδος, τῶν πυρρείων κλπ.

Ὁμοίως καὶ ἡ ἰατρικὴ μεταχειρίζεται τὸ θεῖον. Μεταχειρίζονται τὸ θεῖον καὶ ὡς ἀπολυμαντικόν, πρὸς τοῦτο θέτουσι ἐν τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον διδουσι πρὸς πόσιν εἰς τοὺς μικροὺς κύνας, ὅπως καθαρίσωσι τὸ ὕδωρ καὶ προφυλάξωσι τὰ ζῶα ἀπὸ τῆς ἀσθενείας. Τὸ θεῖον ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ διατρύπῃ τὸν σίδηρον θερμαθέντα εἰς μεγάλην θερμοκρασίαν, ἢ δὲ ὀπῆ τὴν ὁποῖαν κάμνει εἶνε στρογγύλη καὶ διατηρεῖ τὸ σχῆμα τοῦ κυλίνδρου τοῦ θεῖου, τὸ ὁποῖον μετεχειρίσθημεν πρὸς διατρύψησιν αὐτοῦ, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ ὀπῆ εἶνε κανονικώτερα πρὸς τὸ μέρος ὅθεν εἰσῆλθε τὸ θεῖον. Ὁ σφρηλατημένος χάλυψ διατρύπεται ταχύτερον ἀκόμη τοῦ σιδήρου καὶ παρουσιάζει τὰ αὐτὰ φαινόμενα, ὡς πρὸς τὴν κανονικότητα τῶν ὀπῶν.

(Ἰατρικῆ). Τὸ θεῖον προσέτι ἀπεδείχθη δραστηκώτατον φάρμακον καὶ κατὰ τῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα *cholera* γενικῆς ἀσθενείας τῶν ἀμπέλων. Ἄνευ τοῦ θεῖου, οὔτε σταφυλᾶς θὰ ἐτρώγομεν, οὔτε οἶνον θὰ ἐπίνομεν, οὔτε σταφιδόκαρπον θὰ παρήγομεν.

ΘΕΙΡΣΙΟΣ Φρειδερίκος. — Εἰς τῶν διαπρεπεστέρων Γερμανῶν φιλολόγων καὶ φιλελλήνων ἐργασθεὶς μετὰ ζήλου κατὰ τὴν ἐπανάστασιν (1784—1860).

ΘΕΛΠΟΥΣΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας. Πρωτεύουσα Χώρα, χωρία 7, κάτοικοι 2,250.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ. — Περίφημος Ἀθηναῖος στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς γεννηθεὶς νόθος τῷ 525 πρὸ Χρ. Ἀντίπαλος τοῦ Ἀριστείδου τοῦ Δικαίου κατώρθωσε νὰ τὸν ἐξορίσῃ, κατετρόπωσε δὲ τοὺς Πέρσας, πρῶτος αὐτὸς ὑποδείξας ὅτι ἔπρεπε νὰ καταφύγουν εἰς τὰ πλοῖα. Κατόπιν ὁμως τὸν ὑπώπτευσαν οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι ἐπεζήτηε νὰ γίνῃ φίλος τῶν Περσῶν ἐκ συμφωντίας τῶν ἐχθρῶν του καὶ τὸν ἐξώρισαν. Ἐπῆγε τότε πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην ὅστις τοῦ παρεχώρησε τὰς προσόδους 4 πόλεων. Ἀπέθανε τῷ 461 ἐν Μαγνησίᾳ, μετανοήσαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι μετέφερον καὶ ἔθαψαν τὰ κόκκαλά του εἰς τὸν Πειραιᾶ ὅπου καὶ τὸρα φαίνεται ὁ τάφος του.

ΘΕΟΓΝΙΣ. — Διάσημος Μεγαρεὺς ποιητὴς ζήσας τὸν ἔκτον αἰῶνα πρὸ Χρ. Ἐσώθησαν μόνον ἀπὸ τὰ ἔργα του 694 λαμπρὰ δίστιχα εἰς 2 βιβλία.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ὁ Μέγας. — Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου. Ἐγενήθη τῷ 346 ἐν Καύκῳ τῆς Βορ. Ἰσπανίας. Ὑπῆρξε φανατικὸς διώκτης τῶν αἰρετικῶν (Ἀρειανῶν) φονεύσας εἰς τινὰ στάσιν τῆς Θεσσαλονίκης 7 χιλιάδας ἀνθρώπων διὰ τὸ ὅποιον ἠναγκάσθη νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἐπιτίμια τὰ ὁποῖα τοῦ ἐπέβαλεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μιλάνου. Ἀνεδείχθη ἑξοχος στρατηγὸς καὶ ἔσωσε τὸ κράτος του ἀπὸ πολλοὺς φοβεροὺς ἐχθρούς.

ΘΕΟΔΩΡΑ. — Διάσημος ἑταῖρα γενομένη σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ ἐξ ἔρωτος καὶ ἀσκήσασα μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὰ δημόσια πράγματα διὰ τῆς μεγάλης τῆς φρονήσεως. **Θεοδώρα**. Ἄλλη Ἑλληνὶς αὐτοκράτειρα γενομένη σύζυγος τοῦ Θεοφίλου (829-842) διὰ τὴν ὠραιότητά της. Ὡς βασίλισσα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοφίλου ὑπῆρξε τιμῆ καὶ σῶφρων, τέλος ὁμως ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τὰς ραδιουργίας καὶ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ συνεπιτρόπου τοῦ υἱοῦ της Βάρδα καὶ ν' ἀποσυρθῇ εἰς μοναστήριον ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 867.

ΘΕΟΔΩΡΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τσουμέρκων. Πρωτεύουσα Βουργαρέλι, χωρία 8, μονὴ 1, κάτ. 5200.

ΘΕΟΔΩΡΙΧΟΣ. — Μέγας βασιλεὺς τὸν βαρβάρων Ὀστρογόθων. Ἐπολέμησε κατὰ τῶν Βυζαντινῶν ἕως οὗ παρεχωρήθη εἰς τοὺς ἰδικούς του ὡς κατοικία ἡ Ἄνω Μοισία τῷ 473, ἀλλὰ τῷ 483 ἐνίκηθη ἀπὸ τὸν αὐτοκρ. Ζήνωνα. Κατόπιν ἐξεστράτευσεν μὲ 250,000 στρατιώτας εἰς Ἰταλίαν βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τὸν Ζήωνα καὶ κατέστρεψεν αὐτήν, ἀλλὰ τὴν διόκησε μὲ φρόνησιν καὶ ἐν εἰρήνῃ, κατεδίωξε δὲ καὶ τὴν Ὀρθοδοξίαν. Ἀπέθανε τῷ 526.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΣ. — Περίφημος βουκολικὸς ποιητὴς ζήσας ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν διαδόχων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Ἐγραψε ποιήματα μεγίστης ἀξίας γνωστότατα ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Εἰδύλλια» ἃν καὶ δὲν ἦσαν ὅλα τοιαῦτα. Ἦτο φαῖδρος καὶ ἀφελὴς ἀναπαριστᾷ δὲ ζωντανὸν ἐν τῇ πραγματικότητι του τὸν βίον.

ΘΕΟΤΟΚΗΣ Νικηφόρος. — Διάσημος Κερκυραῖος θεολόγος γεννηθεὶς τῷ 1736. Εἰς τὴν Ρωσίαν κατώρθωσε νὰ κάμῃ χριστιανούς 4000 αἰρετικούς καὶ πολλοὺς μωαμεθανούς Τατάρους. Λαμπρὸν ἔργον του εἶνε τὰ Κυριακοδρόμια δηλ. ἐρμηνεῖται τῶν Εὐαγγελίων τῆς Κυριακῆς. Ἀπέθανε τῷ 1800.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ. — Αὐτοκράτωρ τῆς Κων)πόλεως. Ἐπολέμησε τὴν λατρείαν τῶν εἰκόνων τὴν ὁποίαν ἐπανάφερε κατόπιν ἡ περίφημος σύζυγός του Θεοδώρα. Ἐπολέμησε κατὰ τῶν Τούρκων, ἀλλ' ἄνευ ἐπιτυχίας, ὠχύρωσε κατόπιν καὶ ἐστόλισε τὴν Κων)πολιν μὲ πλεῖστα λαμπρὰ οἰκοδομήματα, καὶ φιλανθρωπικὰ κατὰστάματα, ἀπέθανε δὲ τῷ 842.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΣ. — Ἑλληνα φιλόσοφος γεννηθεὶς τῷ 372 π. Χ. εἰς τὴν Λέσβον. Ἐγραψε 200 ἔργα φιλοσοφικά, φυσιολογικά, πολιτικά κτλ. ἐκ τῶν ὁποίων σώζονται 5, γνωστότατον τῶν ὁποίων εἶνε οἱ *Χαρακτῆρες ἀληθινῶν ζωγραφίαι ἀνθρώπων*.

ΘΕΡΑΠΝΩΝ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρωτ. Χρύσαφα, χωρία 13, μονὴ 1 κάτ. 6200.

ΘΕΡΙΑΚΗ. — Εἶδος ματζουνίου συγχεμένου ἀπὸ πολλὰς **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ** **ΛΑΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ** 29

ρίζας κοπανισμένας και άλλα φάρμακα, ἐν οἷς και ἀπὸ μικρὰν ποσότητα ὀπίου· ὁ λαὸς τὸ δίδει συχνὰ ὡς ὑπνωτικὸν εἰς τὰ παιδία (εἰς δύοσιν 15 κόκκων), και πρὸ πάντων τὸ μεταχειρίζεται εἰς ἐντριβὰς ὡς ναρκωτικὸν και διαλυτικὸν εἰς διάφορα ἐξογκώματα τὰ ὁποῖα προξενούσι πόνον.

ΘΕΡΙΣΜΑ, ΞΗΡΑΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΧΟΡΤΟΥ. — Τὸ χόρτον κόπτεται μὲ ἐν μεγάλον δρέπανον προσηρμοσμένον εἰς τὸ ἄκρον μακροῦ ξύλου· τὸ ὁποῖον κρατῶν ὁ χορτοκόπτης ἐκ τοῦ ἄλλου ἄκρου διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς και ἐκ τοῦ μέσου διὰ τῆς δεξιᾶς, κόπτει σύρριζα τὰ φυτὰ και τὰ ρίπτει πλαγίως και κατὰ σειρὰν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἡ ἐργασία αὕτη ὡς ἐπίπονος πρέπει νὰ ἀρχίζη λίαν πρῶτὴ και μετὰ τὰς τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας νὰ διακόπτεται ἐπαναλαμβανομένη πάλιν ἄμα κλίνη ὁ ἥλιος. Εἰς μερικὰ μέρη θερίζουν τὴν νύκτα προσπαθοῦντες νὰ ἀποφύγουν ὅσον τὸ δυνατόν τὸν ἥλιον ὅστις εἶναι καυστικώτατος καθ' ὃν χρόνον γίνεται συνήθως ἡ χορτοκοπία, τούτέστι περὶ τὰ τέλη Ἰουνίου. Μετὰ μεσημβρίαν εἶνε ἀνάγκη νὰ γυρισθοῦν αἱ σειραὶ τοῦ χόρτου, ἔνθα ἐδρεπανίσθη τὴν πρῶταν, ἀν ὁ ἥλιος ἐστéγνωσε τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν, τὴν ἐπομένην δὲ ἡμέραν ἀφοῦ ἡ δρόσος διαλυθῆ και τὸ γύρωθεν μέρος ξηρανθῆ συναθροίζουσι τὰς σειρὰς εἰς μικροὺς σωρούς, τούτους δὲ πάλιν ἐνώνουν εἰς μεγαλύτερους και μὲ τούτους κατασκευάζουσι θημωνίας εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ μέρος εἴτε εἰς τὸ ἀγροκήπιον, μεταχειριζόμενοι διὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ χόρτου ἀμάρξας δι' ὧν ἡ ἐργασία ἐκτελεῖται ταχύτερον, οἰκονομικώτερον και ἐντελέστερον. Ὄταν ὁ οὐρανὸς προμηνύη βροχὴν, πρέπει νὰ συναχθῆ ἀφ' ἐσπέρας τὸ ἡμιξηραμένον χόρτον εἰς μικρὰς σειρὰς και νὰ ἀπλωθῆ ἐκ νέου μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου. Ὄσῃν προσοχὴν πρέπει νὰ ἔχη τις εἰς τὸ ξήραμα τοῦ χόρτου, ὅπως μὴ μείνῃ ὑγρὸν και ἀνάψῃ εἰς τὰς θημωνίας, ἄλλη τόση ἀπαιτεῖται ὅπως τὸ στεγνώμα μὴ υπερβῆ τὸ ἀναγκαῖον ὄριον, διότι τότε τὸ χόρτον καίεται, σκληρύνεται και χάνει τὰς θρεπτικὰς ιδιότητάς του· παρατηρήθη μάλιστα ὅτι

ἀν ξηρανθῆ τὸ χόρτον μίαν ὥραν πλέον τοῦ δέοντος ἐλαττοῦται κατὰ 1)5 τοῦ βάρους του.

Ὁ κατασκευάζων τὰς θημωνίας ἐργάτης ἐμπήγει εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἐν ξύλον περίξ τοῦ ὁποῖου περιφέρεται και πατεῖ τὸ χόρτον δυνατὰ, ὅπερ κομίζουσι ἔμπροσθέν του ἄλλοι ἐργάται. Αἱ θημωνίαὶ πρέπει νὰ ἔχουν σχῆμα πυραμίδος και νὰ κτενίζωνται μὲ τὸ δίκρανον περίξ, διότι τότε αἱ βροχαὶ γλυστροῦν ἐπὶ τῶν πλευρῶν και καταπίπτουν χωρὶς νὰ διεισδύσουν εἰς αὐτάς.

Ὁ καταλληλότερος πρὸς χορτοκοπίαν καιρὸς εἶνε, ὅταν τὰ φυτὰ ἦνε ἀνθισμένα, ἐπειδὴ τότε ἐμπεριέχουν τὰς περισσοτέρας θρεπτικὰς οὐσίας. Ὁ γεωργὸς πρέπει νὰ ἐκλέγῃ τὸν καταλληλότερον καιρὸν διὰ τὴν χορτοκοπίαν, διότι ὅταν εἶνε εὐδιοὶ ἡμέραι και αἱ δαπάναι εἶνε ὀλιγώτεραι και τὸ χόρτον καλλιτέρας ποιότητος. Ἡ καλὴ ποιότης τοῦ ξηροῦ χόρτου ἀναγνωρίζεται ἐκ τοῦ πρασίνου χρώματος, τῆς εὐωδίας και τοῦ στεγνώματός του. Τὸ ξηρανθὲν κατὰ τοὺς βροχεροὺς καιροὺς χόρτον εἶνε μαῦτον και μυρίζει μουχλάν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξηράνη ὑπὲρ τὸ δέον ἢ ἐκόπη ἀργὰ εἶνε λευκόν, ἄχρουν και ἄοσμον. Ἡ ὄψιμος κοπὴ τῶν λειβαδιῶν δὲν βλάπτει μόνον τὴν ποιότητα τοῦ χόρτου, ἀλλ' ἐξαντλεῖ και τὴν γῆν. Ὄταν ὑποψία βροχῆς σὲ ἀναγκάσῃ νὰ ἐπισπύσης τὸ θημωνίσμα τοῦ χόρτου πρὶν στεγνώσει ἀρκετὰ, πρέπει καθ' ἐκάστην νὰ χώνῃς τὴν χεῖρά σου εἰς τὴν θημωνίαν ἵνα παρατηρήσης ἀν ἡ θερμότης εἶνε μεγάλη, ὅτε πρέπει νὰ ἀπλώνωμεν τὸ χόρτον διὰ νὰ στεγνώσῃ, διότι ἀν παραλείψωμεν ταύτην τὴν προφύλαξιν, δύναται τὸ χόρτον νὰ ἀνάψῃ νὰ καῆ ἢ νὰ σαπίσῃ.

Ὄταν δι' ἔλλειψιν χορτοβολῶνος ἀναγκάζεται τις νὰ ἀφήσῃ τὸ χόρτον ἔξω, αἱ θημωνίαὶ δὲν πρέπει νὰ γίνωνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀλλ' ἐπὶ ξύλων τὰ ὁποῖα νὰ σχηματίζουν εἶδος σανιδώματος. Ἐν Ἀγγλίᾳ μεταχειρίζονται τρίποδας μεταλλικοὺς ἢ σανιδωτοὺς ἐπὶ τῶν ὁποίων σωρεύουν τὸ χόρτον ὅπως τὸ προφυλάξουν ἀπὸ τῶν ὑδάτων και τῆς ὑγρασίας τὰ ὁποῖα καταστρέφουν τὰ πρῶτα στρώματα τοῦ σωροῦ. Τὸ ξηρὸν χόρτον τρέφει και ἐνδύ-

ναμώνει περισσότερο τὰ ζῦα ἢ τὸ χλωρόν. Ἡ δευτέρα κοπή γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ὄταν ἡ πρώτη κοπή γίνῃ πρώτη, ὅταν αἱ βροχαὶ καὶ τὸ πότισμα ἐπετάχουν τὴν δευτέραν βλάστησιν, ὅταν τὸ φθινόπωρον δὲν εἶνε βροχερόν, ἐκ τῆς δευτέρας κοπῆς ἀπολαμβάνει τις καλὸν χόρτον.

ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ. — Καλεῖται οὕτω ἡ διὰ διαφόρων μέσων (θερμάστρας, καλοριφέρ, θερμοσύφωνος κ.τ.λ.) ἐπιτυγχανομένη αὔξησης τῆς θερμοκρασίας.

ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν πρέπει νὰ ἀπορρίπτονται τὰ μηχανήματα ἐκεῖνα τῆς θερμάνσεως διὰ τῶν ὁποίων δὲν γίνεται συγκοινωνία μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος· διότι διὰ τῶν τοιούτων ἀπολείπεται ἐντὸς τοῦ δωματίου ὅπου εἶνε τοποθετημένη, λίαν ἐπικίνδυνα εἰς τὴν ὑγείαν ἀέρια. Αἱ ἄνευ ἀποχετευτικῶν σωλῆνων θερμάστραι, τὰ κινητὰ καλοριφέρ δύνανται νὰ προκαλέσωσι βεβραία φαινόμενα, ἀκόμη δὲ καὶ ἀσφυξίαν. Δὲν πρέπει ποτὲ ἡ καύσιμος ὕλη νὰ καίεται ἀσκεπῶς ἐντὸς κατοικημένου δωματίου, ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν ἐξέρχεται καπνός, καθὼς ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ κλείεται ἐντελῶς τὸ κλειστὸν θερμάστρας ἢ ἡ ἐσωτερικὴ ὀπή ἐστίας περιεχούσης ἀναμμένα κάρβουνα.

Καύσιμος ὕλη. Εἶνε πάντοτε οἰκονομικὸν νὰ προμηθευώμεθα ξύλα διὰ δύο ἔτη, ἀγοράζοντες αὐτὰ χλωρὰ καὶ ἀφίνοντες νὰ ξηρανθῶσιν ἐπὶ ἓν ἔτος. Τοποθετοῦνται δὲ ταῦτα ἐντὸς ξυλοθηκῶν, ἐλλείψει δὲ τοιαύτης καταλλήλως σκεπάζονται μὲ ἄχυρον· οὐδέποτε δὲ ἀφίνονται ἀσκεπάστα, διότι θὰ ἔχον τὰς κυριωτέρας τῶν ιδιοτήτας. Ἀφοῦ προηγουμένως σχισθῶσι, τοποθετοῦνται πλησίον ὅσα τεμάχια εἶνε τοῦ αὐτοῦ μεγέθους· ἄς σχίζονται δὲ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον, διότι εἶνε συμφέρον νὰ καίωνται χονδρὰ ξύλα.

Τὸ καλῆτερον πρὸς καῦσιν ξύλον προέρχεται ἐκ τῆς δρυός, ἰδίως ἐκ τῆς μαύρης δρυός, ὀνομασθείσης οὕτως ἐκ τοῦ χρώματος τοῦ φλοιοῦ τῆς· προτιμᾶται δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἡ δρυς ἢ ὁποία βλαστάνει ἐπὶ γῆς μᾶλλον ξηρᾶς. Ἡ ληγός, ἡ ὄξυα δίδουσι ὁμοίως ἀνωτέρας ποιότητος ξύλα, καίτοι καίουσι τα-

χύτερον ἀπὸ τὰ τῆς δρυός, δίδουσι δὲ καὶ ἀνθρακίαν διαχέουσαν μεγάλην θερμότητα. Ἡ καστανέα σπινθηρίζει καθὼς καὶ ὁ φλοιὸς τῆς πεύκης.

Τὰ ξύλα τοῦ ποταμοῦ καίουσιν εὐκολώτατα, ἀλλὰ ἀποβάλλουσι μέγα μέρος τῆς ἀξίας των.

Καυσόξυλα ὀπωροφόρων δένδρων. Τὰ ἐκ τούτων προερχόμενα ξύλα ἀποδίδουσι μὲν καλὴν θερμότητα, ἀλλ' ἔχουσι τὸ ἐλάττωμα ὡς ἐκ τῶν ἀνωμάτων σχημάτων των νὰ μὴ εἶνε εὐχρηστα διὰ τὰς θερμάστρας.

Κλωροὶ πευκῶν, φλοιοὶ καρῶν, κλήματα κ.τ.λ. Ἡ καύσιμος αὕτη ὕλη παράγει πῦρ ζωηρὸν καὶ λίαν εὐάρεστον εἰς τὴν θέαν, εὐκόλως δὲ ἀνάπτει. Οἱ φλοιοὶ τῶν καρῶν δὲν δίδουσι μὲν τόσον ὠραίαν φλόγα, ἀλλὰ καίουσι περισσότεραν ὥραν.

Γεάνθραξ. Οὗτος καταναλλίσκεται μᾶλλον εἰς τὰς πόλεις διδίδει δὲ περισσότεραν θερμότητα ἀπὸ ποσότητα ξύλων ἴσης τιμῆς, ἀλλὰ καιόμενος ἀναδίδει ἰδιάζουσαν ὀσμὴν τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται ὅλοι νὰ συνηθείσωσι, πρὸς δὲ καὶ λεπτοτάτην μελανὴν τέφραν ἢ ὁποία λερώνει τὰ ἐνδύματα καὶ τὰ ἐπιπλα. Ὑπάρχουσιν ὅμως εἶδη θερμοστρῶν διὰ τῶν ὁποίων τὰ τοιαῦτα ἄτοπα προλαμβάνονται· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ γεάνθραξ πρέπει πάντοτε νὰ προτιμᾶται τῶν ξύλων. Ὁ γεάνθραξ διατηρεῖται καὶ εἰς τὸν ἀέρα.

Κόκ. Εἶνε τὸ ὑπόλειμμα τοῦ γεάνθρακος τοῦ ὁποίου εἶνε ἐλαφρότερος· ἀποδίδει ζωηροτάτην θερμότητα, δὲν ἔχει ὀσμὴν καὶ δὲν καπνίζει, καίει δὲ εἰς θερμάστραν, ἀρκεῖ μόνον νὰ τίθεται ἐπὶ ἐσχάρας. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ τιμὴ του εἶνε εὐθὺν προτιμᾶται πρὸς θέρμανσιν.

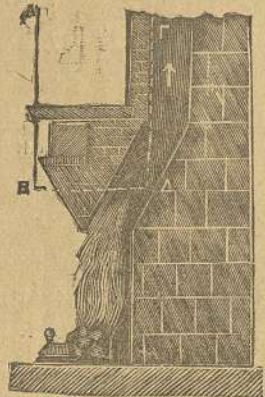
Ἐχει δὲ μόνον τὸ κόκ τὸ ἐλάττωμα νὰ συντρίβεται καὶ νὰ σβύνη εὐκόλως. Πρὸς διόρθωσιν τούτου συμβουλεύουσι νὰ εἰσάγεται εἰς τὸ βᾶθος τῆς ἐστίας καὶ πλησίον τῆς ἐσχάρας, χονδρὸν τεμάχιον ξύλου τὸ ὁποῖον διατηρεῖ τὸ πῦρ καὶ δὲν καταναλλίσκεται ταχέως.

Ἄνθρακες. Οἱ καλῆτεροι ἄνθρακες εἶνε οἱ ἐκ δρυός· ἐξαιρετοί

ὅμως καὶ οἱ ἐκ πύκνης, ληγού καὶ ἐκ λεύκης ἀκόμη προερχόμενοι. Οἱ ἄνθρακες οἱ παραγόμενοι ἐκ δένδρων σχισμένων εἰς τέσσαρα εἶνε πάντοτε κατώτεροι.

Οἱ καλοὶ ἄνθρακες εἶνε σκληροί, ἀντηχοῦσιν ὁσάκις τινάζονται καὶ ἔχουσιν ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγωτέραν κόκιν. Διατηροῦνται δὲ μακρὰν τῆς ὑγρασίας εἰς μέρος ξηρόν, κεκλεισμένον καὶ στανιδωμένον. Λαμβάνονται δὲ πρὸς καθημερινὴν χρῆσιν μὲ τὸ πτύον καὶ οὐχὶ διὰ τῆς χειρὸς διὰ νὰ ἀναμιγνύωνται τοιοιυτοτρόπως τὰ μεγάλα τεμάχια μετὰ τῶν μικρῶν καὶ τῆς κόκινος, τὰ ὅποια δυσκόλως καίονται μόνα. Τὸν ἄνθρακα μεταχειρίζονται καὶ πρὸς διήθησιν τῶν ὑγρῶν καὶ πρὸς ἀποχρωμάτισιν τοῦ μέλιτος, τῆς ζαχάρως, τοῦ ὄξους κ.τ.λ. καθὼς καὶ πρὸς διατήρησιν τῶν τροφίμων. Ἔχει δὲ καὶ ἰδιότητας ἀντισηπτικὰς καθιστῶσας αὐτὸν πολύτιμον εἰς τὴν Ἱατρικὴν.

Διάφοροι τρόποι θερμάνσεως. Εἰς τὰς ἐστίας χρησιμοποιοῦνται σχεδὸν μόνον τὰ 1800 τῆς παραγομένης θερμότητος· τὸ ἐπίλοιπον αὐτῆς χάνεται καὶ παρασύρεται ἐν τῇ ἐστίᾳ διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ἀέρος.

Ἔστια μείζων σωλήνα

πολλάκις ἀνθυγιεινὴν τὴν χρῆσιν των.

Αἱ θερμάστραι, καθὼς καὶ τὰ διάφορα ἄλλα εἶδη τῆς θερμάνσεως, εἶνε ἀπαραίτητον πάντοτε νὰ ἦνε κατεσκευασμένοι τοιοιυτοτρόπως ὥστε νὰ διευκολύνεται ἡ συγκοινωνία μετὰ τοῦ ἐκτὸς τοῦ δωματίου ἀέρος, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ καύσιμος ὕλη δὲν

ἐπίλοιπον αὐτῆς χάνεται καὶ παρασύρεται ἐν τῇ ἐστίᾳ διὰ τοῦ ρεύματος τοῦ ἀέρος. Ἐξ ἄλλου ὅμως ἢ διὰ τῆς ἐστίας θέρμανσις εἶνε λίαν ὑγιεινὴ, καθόσον δι' αὐτῆς διευκολύνεται ἡ τελεία καὶ ἀδιάκοπος ἀνανέωσις τοῦ ἐντὸς τῶν δωματίων ἀέρος.

Αἱ θερμάστραι, καὶ μάλιστα αἱ ἐκ χυτοῦ σιδήρου, ἀποδίδουσι μεγάλην θερμότητα καὶ εἶνε οἰκονομικαί· ἀλλὰ δι' αὐτῶν ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος γίνεται ἀτελῶς, ἢ δὲ ἐξ αὐτῶν ἐκπεπομένη δυσάρεστος καὶ δηλητηριώδης ὁσμὴ καθιστᾷ

ἀποδίδει καπνόν. Τὸ κὼκ καὶ τὰ διάφορα εἶδη τοῦ ἄνθρακος τὰ εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν κατατασσόμενα, δὲν δύνανται ἀκινδύνως νὰ καίωνται ἐλευθέρως ἐν κατωκνημένῳ δωματίῳ· τὰ ἐκ τῆς καύσεως τούτων διαδιδόμενα ἐν τῷ θαλάμῳ ἀέριᾳ εἶνε πολὺ βλαβερότερα ἀπὸ τὸν καπνὸν τῶν ξύλων. Ὁμοίως ἐπικίνδυνος εἶνε ἡ συνήθεια νὰ κλείεται ἐντελῶς τὸ κλειστὸν τῆς θερμάστρας ἢ ἡ ἐσωτερικὴ ὀπὴ ἐστίας εἰς τὴν ὅποιαν ὑπάρχουσιν ἀκόμη ἀναμμένοι ἄνθρακες· τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ μίαν ἀπὸ τὰς συνειθεστέρας αἰτίας τῆς ἀσφυξίας. Διατηρεῖται μὲν οὕτως, ἀληθῶς, ἡ θερμότης ἐν τῷ δωματίῳ, ἀλλὰ δαπάναις τῆς ὑγείας, ἐνίοτε δὲ καὶ τῆς ζωῆς.

Θέρμανσις διὰ θερμοῦ ὕδατος. Τὸ ἐντὸς λέβητος θερμαινόμενον ὕδωρ ὑφίσταται πολλὰς μετακινήσεις, καθόσον τὰ θερμαινόμενα στρώματα γίνονται ὀλιγώτερον πυκνὰ καὶ ἀνέρχονται ἀφίγοντα τὴν θέσιν των εἰς τὰ ψυχρὰ στρώματα τοῦ ὕδατος τὰ ὅποια εἶνε πυκνότερα· ἐκ τούτου συμβαίνει συνεχῆς κίνησις τοῦ ὕδατος.

Θέρμανσις διὰ κὼκ. Γίνεται συνήθως μὲ ἐστίας ἐκ λαμαρίνας ἢ χυτοῦ σιδήρου. Ἡ ἐσχάρα ἢ περιέχουσα τὸ κὼκ τοποθετεῖται πρὸς τὰ κάτω καὶ ἔμπρός, χωρίζεται δὲ ἀπὸ τὴν τεφροδόχον δι' ἐνὸς ἐλευθέρου διαστήματος ὁποῦν ἐλευθέρως εἰσάγεται τὸ πυροσκάλευθρον διὰ τοῦ ὁποίου καταπίπτει ἡ τέφρα καὶ διευκολύνεται τοιοιυτοτρόπως ἡ καύσις. Ἡ ἐστία ἀνάπτει μὲ ροκανίδια ἢ ξυλάρια, καθὼς καὶ ἡ θερμάστρα· διευκολύνεται δὲ ἡ ἀνασις διὰ τῆς ἐπιθέσεως, ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου μέρους τῆς ἐστίας εἶδους τινὸς σκεπάσματος ἐκ μεταλλικοῦ ὑφάσματος ἢ λαμαρίνας, τὸ ὅποιον κατὰ βούλησιν προσαρμόζεται καὶ ἀφαιρεῖται. Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐστίας ταύτης εἶνε κινητὸν καὶ ἐφαρμόζεται εἰς πᾶν εἶδος ἐστίας.

Θέρμανσις διὰ γεανθράκων. Ὁ καλύτερος τρόπος τῆς καύσεως τῶν γεανθράκων εἶνε ἡ ἀνάμιξις αὐτῶν μὲ κὼκ ἢ μὲ ξύλα. Τίθεται ἐπὶ τῶν πυροστατῶν ἐσχάρα ὀριζοντία ἐκ χυτοῦ σιδήρου· ἐπὶ ταύτης δέ, εἰς τὸ βάθος τῆς ἐστίας, χονδρὸν καυσόξυ-

λον, τριγύρω δὲ αὐτοῦ στάκτην παντοῦ, ἐκτὸς τοῦ ἐμπροσθίου μέρους, ὅπου, μεταξύ τῶν πυροστατῶν τίθεται ὀλίγη ἀναμμένη ἀνθρακιά ἢ ξυλάρια τὰ ὅποια ἀνάπτονται ἐπὶ τοῦ καυσοξύλου δὲ τούτου ἢ τῆς ἀνθρακίως γίνεται ἡ ἀνάμιξις τῶν γεανθράκων καὶ τοῦ κόκ. Ἀντὶ ἐνὸς τίθενται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύο χονδρόξυλα (κούτσουρα), καὶ ἐπ' αὐτῶν οἱ γεάνθρακες. Οὕτω δὲ ἐπιτυγχάνεται πῦρ πολὺ ζωηρότερον καὶ οἰκονομικώτερον, παρὰ ἂν ἐγένετο χρῆσις τῶν ξύλων μόνον.

ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟΝ.—Θερμόμετρον καλεῖται ὄργανον τῆς φυσικῆς ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὴν καταμέτρησιν τῆς θερμοκρασίας. Τὰ εὐχρηστότερα θερμόμετρα εἶνε τὰ περιέχοντα ὑδράργυρον ἢ οἰνόπνευμα, σύγκεινται δὲ ἐξ ἐνὸς τριχοειδοῦς σωλῆνος ἐλαχίστης διαμέτρου ὃ ὅποτος λήγει εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον εἰς δοχεῖον σχήματος σφαιράς ἢ κυλίνδρου. Εἰσάγομεν δὲ ἐντὸς αὐτοῦ τὸν ὑδράργυρον ἢ τὸ οἰνόπνευμα κλίνοντες ὀλίγον τὸν σωλῆνα διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὁ ἀήρ, ἐπαναλαμβάνομεν δὲ τοῦτο πολλάκις μέχρις ὅτου πληρώσωμεν τὸ δοχεῖον ἐντελῶς. Διὰ νὰ ἐκδιώξωμεν δὲ τὸν τυχὸν ἐναπολειφθέντα ἐντὸς τοῦ σωλῆνος ἀέρα, θερμαίνομεν τὸ δοχεῖον μετὰ τοῦ ὑγροῦ καὶ εὐθὺς κλείομεν τὸ στόμιον τοῦ σωλῆνος χωρὶς νὰ περιμένωμεν νὰ ψυχρανθῇ, ἀφ' οὗ δὲ ψυχρανθῇ τὸ περιεχόμενον ὑγρὸν καταπίπτει.

Ἵπολείπεται τώρα νὰ βαθμολογίσωμεν τὸ θερμόμετρον, τουτέστι νὰ τὸ διαιρέσωμεν κατὰ βαθμούς· πρὸς τοῦτο τὸ θέτομεν ἐντὸς πάγου, τότε τὸ ὑγρὸν ἀμέσως κατέρχεται καὶ σημειώομεν εἰς 0 τὸ μέρος ὅπου ἐσταμάτησε, θέτομεν κατόπιν τὸ θερμόμετρον εἰς ὕδωρ, τὸ ὅποτον ἀρχίζει νὰ κοχλάζῃ ἢ καλλίτερον τὸ περιβάλλομεν ἐντὸς ἀτμῶν κοχλάζοντος ὕδατος. Τότε τὸ ὑγρὸν ἀνέρχεται ταχέως καὶ εἰς τὸ μέρος ὅπου σταθῇ σημειοῦμεν τὸν ἀριθμὸν 80 μὲν διὰ τὸ θερμόμετρον Ῥεωμύρου, 100 δὲ διὰ τὸ ἑκατοντάβαθμον θερμόμετρον. Τὸ μεταξὺ τούτου τοῦ σημείου καὶ τοῦ 0 μέρος διαιροῦμεν εἰς 80 μὲν βαθμούς ἢ ἴσα μέρη, ἂν θέλωμεν νὰ κάμωμεν θερμόμετρον Ῥεωμύρου· εἰς 100 δὲ, ἂν ἑκατοντάβαθμον. Ὅμοιως ἐξακολουθοῦμεν τὰς διαιρέσεις καὶ ὑποκάτω τοῦ 0.

Οἱ βαθμοὶ εἴτε ὑπεράνω εἴτε κάτω τοῦ 0 σημειοῦνται κατ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν 1, 2, 3 κλπ. ἀπὸ τοῦ 0 ἀρχομένων, πρὸς διάκρισιν ὅμως αὐτῶν οἱ μὲν ὑπεράνω τοῦ 0 φέρουν πρὸ αὐτῶν τὸ σημεῖον +, οἱ δὲ ὑποκάτω αὐτοῦ τὸ σημεῖον — Ὡστε ἀντὶ νὰ εἴπωμεν 40 βαθμοὺς ὑπεράνω τοῦ 0 σημειοῦμεν ἀπλῶς +40° προστιθεμένου δηλαδὴ καὶ μικροῦ ο ὑπεράνω καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ ἀριθμοῦ πρὸς δὴλωσιν τῶν βαθμῶν, ὁμοίως ἀντὶ νὰ εἴπωμεν 12 βαθμοὺς ὑποκάτω τοῦ 0, γράφομεν ἀπλῶς — 12° κλπ.

Τὸ θερμόμετρον τὸ περιέχον κεχρωματισμένον ἐρυθροῦν οἰνόπνευμα εἶνε μὲν εὐθηνότερον, ἀλλὰ παρουσιάζει σπουδαῖον ἐλάττωμα μὴ δυνάμενον νὰ δείξῃ βαθμοὺς θερμοκρασίας ἀνωτέρας ἐκ τοῦ ζέοντος ὕδατος, διότι εἰς τὴν θερμοκρασίαν ταύτην τὸ οἰνόπνευμα ἐξατμιζόμενον θὰ ἔθραυε τὸν τριχοειδῆ σωλῆνα. Τὸ δὲ περιέχον ὑδράργυρον θερμόμετρον δεικνύει μὲν βαθμοὺς μέχρι + 370° ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κατέλθῃ πέραν τῶν — 390. δὲν δεικνύει δηλαδὴ βαθμοὺς θερμοκρασίας πέραν τῶν 39 βαθμ. ὑποκάτω τοῦ μηδενός, διότι ὁ ὑδράργυρος παγώνει εἰς ταύτην τὴν θερμοκρασίαν, ἐν ᾧ τὸ οἰνόπνευμα δύναται νὰ κατέλθῃ περισσότερο χωρὶς νὰ πῆξῃ.

(Θερμόμετρον τοῦ Φαρεγχάιτ). Τὸ θερμόμετρον τοῦτο, ὅπερ εἶνε ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἄγγλοις, διαιρεῖται εἰς 180 βαθμούς, ἐξ ὧν ὁ μὲν 32ος δεικνύει τὴν θερμοκρασίαν τοῦ διαλελυμένου πάγου, ἀντιστοιχεῖ δηλαδὴ πρὸς τὸ 0 τῶν ἄλλων θερμομέτρων ὁ δὲ 212ος δεικνύει τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ζέοντος ὕδατος καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 100° μὲν τοῦ ἑκατοντάβαθμου θερμομέτρου πρὸς 80° δὲ Ῥεωμύρου.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΑΙ.—Στενὸν εὐρισκόμενον μεταξὺ τοῦ βουνοῦ Καλλιδρόμου καὶ τῆς παραλίας τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου εἰς τὴν Φθιώτιδα, ὠνομάσθη δὲ *Θερμοπύλαι* διὰ τὰς 2 ἐν τῇ θέσει αὐτῇ εὐρισκομένας θερμὰς θειούχους πηγὰς καὶ ἔχει πλάτος 60 βημάτων. Ἐδῶ ἐφονεύθη ὁ Σπαρτιατῆς Λεωνίδα μετὰ τοὺς 300 του ὅταν ὁ Ξέρξης ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἐδῶ πλησίον

ἐπίσης ἐφονεύθη καὶ ὁ νεώτερος Λεωνίδας Διάκος κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν.

ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Λοκρίδος. Πρωτεύουσα Μᾶλος, χωρία 7 κάτοικοι 3300

ΘΕΡΜΟΥ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Τριχωνίας. Πρωτεύουσα Καινούριο, χωρία 13, κάτοικοι 5,000.

ΘΕΣΠΙΩΝ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Θηβῶν. Ὀνομάσθη ἀπὸ τὴν περιφήμον εἰς τὴν ἀρχαιότητα βοιωτικὴν πόλιν Θεσπιάς ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ Ἐρμηόκαστρον πλησίον τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται ὀλίγα ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως, χωρία 6 καὶ κάτοικοι 5100.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ. — Μεγάλη Ἑλλην. χώρα τῆς ὁποίας μικρὸν μόνον μέρος ἀνήκει ἀκόμη εἰς τοὺς Τούρκους. Ἐκτείνεται μεταξὺ Μακεδονίας, Ἡπείρου, Εὐρυτανίας, Φθιώτιδος καὶ Αἰγαίου πελάγους, καὶ σχηματίζει μίαν ἀπέραντον καὶ εὐφορωτάτην πεδιάδα καλῶς καλλιεργουμένην ἢ ὁποία μόνον γύρω γύρω περιβάλλεται ἀπὸ τὰ βουνὰ Ὄθρυς, Ἄγραφα, Πίνδος, Καμβούνια, Χάσια, Ὀλυμπος, Ὄσσα καὶ Πήλιον. Ποταμὸς μέγιστος ὁ Σαλαμβριάς ἢ Πηνειὸς πηγάζων ἀπὸ τὸν Λάκμωνα τῆς Ἡπείρου, δεχόμενος πολλοὺς παραποτάμους καὶ χυνόμενος διὰ τῆς περιφέρειας κοιλιάδος τῶν *Τεμπῶν* (μεταξὺ τοῦ Ὀλύμπου καὶ Ὄσσης) εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον, ὅστις εἶνε μέρος τοῦ Αἰγαίου. Εἰς τὰ ἀνατολικά ἔχει τὰ λιμένας Βοιθηίδα ἢ Κάρλαν καὶ Μαυρολίμνην ἢ Νεσσωνίδα ἢ ὁποία σχηματίζει μᾶλλον ἐκτεταμένον βάλτον, εἰς τὰ βόρεια τὴν Νεζερὸν παρὰ τὸν κάτω Ὀλυμπον καὶ εἰς τὰ νότια τὴν Εὐνιάδα ἢ Δαουκλή. — Προϊόντα ἄφθονα σιτηρά, σῦκα, ἀχλάδια, μῆλα, καπνά, κρᾶσι, ὄρυζιον καὶ ἄλλα, ἔχει δὲ καὶ κτηνοτροφίαν ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένην. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐφημίζοντο οἱ Θεσσαλικοὶ ἵπποι. — Εἰς παλαιὰν ἐποχὴν ἢ Θεσσαλία ἀπετελεῖτο ἀπὸ 4 τετραδάς δηλαδὴ πολιτείας, κατόπιν τὴν κατέλαβον οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ Ρωμαῖοι τὴν ἐκήρυξαν αὐτόνομον. Ἐπειτα οἱ Βυζαντινοὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν ὁποίων ὑπέφερε φοβερὰ ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς βαρβάρων λαῶν Γότθων, Οὐν-

ων, Βουλγάρων κτλ. καὶ τέλος οἱ Τούρκοι, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἠλευθερώθη τέλος τῷ 1881. Σήμερον ἀποτελεῖ 2 νομοὺς, τῆς Λαρίσσης καὶ τῶν Τρικκάλων καὶ διαίρεται εἰς 9 ἐπαρχίας καὶ 64 δήμους ἔχει δὲ 4 πόλεις, 31 κωμοπόλεις, 644 χωρία, 47 μοναστήρια καὶ 325,000 κατοίκους. Ἐκτασις περίπου 25,000 τετραγ. χιλιόμετρα.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. — Μεγάλη πόλις τῆς Μακεδονίας ἐκτεταμένη κυκλοειδῶς εἰς τὸ βάθος τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου ἐπὶ τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς εὐρυτάτου λόφου, περιτειχισμένη δὲ μὲ φρούρια ἀπὸ τὰ δύο μέρη. Εἶνε ἡ δευτέρα πόλις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν τοποθεσίαν της, διότι εἴμπορεῖ νὰ εἴπῃ κανεὶς ὅτι εἶνε τὸ κλεῖδι τῆς Μακεδονίας, ἔχει δὲ κάλλιστον λιμένα, μέγα ἐμπόριον, πολλὰ ἀρχαῖα κτίρια, ἐκκλησίας, τζαμιά, ἰσχυρὰν ἀκρόπολιν, δρόμους στενοὺς καὶ ἀκαθάρτους, οἰκίας ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξυλίνας, πολλὰ βάλτα εἰς τὰ πέριξ ἔνεκα τῶν ὁποίων τὸ κλίμα της εἶνε νοσηρὸν, μίαν μεγίστην καὶ πλατεῖαν λεωφόρον, ὀλίγα νερά, ἑλλην. μοναστήριον μὲ βιβλιοθήκην ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, βυζαντινὸν πύργον 60 μέτρων ὕψους, χριστιαν. μητρόπολιν καὶ 100,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 50,000 εἶνε Ἑβραῖοι, 25,000 Ἕλληνες καὶ οἱ λοιποὶ Τούρκοι καὶ ὀλίγοι Εὐρωπαῖοι. — Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὀνομάζετο *Θέρμη* ἐξ οὗ προήλθε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κόλπου, τὴν μετωνόμασε δὲ Θεσσαλονίκην ὁ Κάσσανδρος τῷ 315 π. Χρ. ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς γυναίκος του. Ἐπὶ Ρωμαίων εἶχε 220,000 κατ., ἀλλὰ ὑπέφερε πολλὰς λεηλασίας ἀπὸ τοὺς Γότθους, τοὺς Σλάβους, τοὺς Νορμανδοὺς πειρατὰς, τοὺς Λατίνους, τοὺς Τούρκους κτλ Ἐ. πωλήθη δὲ τῷ 1422 ἀπὸ Ἀνδρόνικον τὸν Παλαιολόγον εἰς τοὺς Βενετοὺς καὶ ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους τέλος τῷ 1430. — Ὄταν τῷ 1204 οἱ Λατῖνοι ἐκυριεύσαν τὴν Κων)πολιν ἢ Θεσσαλονίκη ἔγεινε πρωτεύουσα ἰδιαίτερου βασιλείου διατηρηθέντος μέχρι τοῦ 1220.

ΘΗΒΑΙ. — Μικρὰ πόλις τῆς Βοιωτίας, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Θηβῶν. Ἀπέχει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας 12 ὥρας καὶ συνδέε-

ται μετ' αὐτῶν διὰ δρόμου ἀμαξιτοῦ, ἔχει δὲ ὠραία περίχωρα, κλίμα ὠραῖον, ἄφθονα νερά, ἀνεπτυγμένην γεωργίαν δημοτικῶν, ὄσπριων, κρασιῶν, βάλβιακος, ἐλαίου καπνῶν κλπ. κτηνοτροφίαν ἀξιόλογον ἐμπόριον. εἰρηνοδ., ἑλλην. σχολεῖον, ἐπισκοπὴν καὶ 3300 κατ. — Κατὰ τοὺς μύθους τὰς ἔκτισεν ὁ Κάδμος μαζί με τὴν ἀκρόπολιν αὐτῶν (τὴν *Καδμείαν*), ἦτο δὲ δυνατὰ ὠχυρωμένη εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ σπουδαιοτάτη. Εἰς τὴν μάχην τῶν Πλαταιῶν συνεμάχησε μετὰ τοὺς Πέρσας, ἔνεκα τοῦ ὁποῦ ἐτιμωρήθη αὐστηρότατα μετὰ τὴν μάχην ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἔγεινε σύμμαχος τῆς Σπάρτης, ἀλλὰ δὲν εἶχε πλέον μεγάλην σημασίαν μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν μεγάλων στρατηγῶν τῆς Ἐπαμεινώνδου καὶ Πελοπίδου, ὅτε ἐνίκησαν οἱ Θηβαῖοι τοὺς Σπαρτιάτας καὶ σχεδὸν ἔγειναν ἐπὶ τινα χρόνον ἡγεμόνες τῆς Ἑλλάδος. Ἐπειτα τὴν κατέλαβον οἱ Μακεδόνες, ἀλλ' ἀποστατήσασα μετὰ θάνατον τοῦ Φιλίππου ἐτιμωρήθη διὰ γενικῆς καταστροφῆς ἀπὸ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον Κατόπιν τὴν κατέλαβον οἱ Φράγιοι καὶ ἀπετέλεσε μέρος τοῦ δουκάτου τῶν Ἀθηνῶν, ἕως οὗ τὴν ἐκυρίευσαν οἱ Τοῦρκοι ἐπὶ τῆς κυριαρχίας τῶν ὁποίων ἦτο ἀσήμαντος, κατεστράφη δὲ πάλιν κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἀπὸ τὸν Δράμαλην, διότι ἐπανεστάτησε μεταξὺ τῶν πρώτων πόλεων τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀνεκτίσθη κατόπιν. Ἐπανειλημμένως ὅμως κατεστράφη ἀπὸ σεισμοὺς τῶν 1853 καὶ 1893. Ὁ δὲ *Δῆμος Θηβαίων* ἔχει σήμερον 6 χωρία καὶ 6050 κατ.

ΘΗΝΑΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν. Πρωτεύουσα Καρδακᾶτα, χωρία 8, κάτοικοι 3500.

ΘΗΡΑ ἢ *Σαντορίνη* (Ἀγία Εἰρήνη). — Μία ἀπὸ τὰς νοτίους Κυκλάδας ἔχουσα σχῆμα πετάλου καὶ σχηματίζουσα ἀνοικτὸν κόλπον, ἐμπροσθεν τοῦ ὁποῦ εὐρίσκονται αἱ μικρότεροι νῆσοι Θηρασία, Ἀσπρονῆσι, καὶ αἱ *Μεγάλη, Μικρὰ καὶ Νέα* Καϋμένη, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν ἀπὸ ἐκρήξεις ὑποθαλασσίου

ἡφαιστείου καὶ ἀνεφάνησαν αἰφνιδίως ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης, ἐπὶ τῆς Νέας Καϋμένης μάλιστα φαίνεται ἀκόμη τὸ ἀνοιγμα τοῦ ἡφαιστείου Γεώργιος τὸ ὁποῖον ἀνεφάνη τῷ 1866. Ὑποτίθεται δὲ ὅτι καὶ ὀλόκληρος ἡ Θήρα εἶνε γέννημα ἡφαιστείου. Ἐκτασις 71 τετρ. χιλίῳ. Ἐδαφος ξηρὸν ἀλλὰ εὐφορὸν παράγον θαυμασία

Ἡ νῆσος Θήρα

κρασιᾶ, τὰ *σαντορινιὰ* λεγόμενα τὰ ὁποῖα στέλλονται εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Μῆτε λίμνας μῆτε ποταμοὺς ἔχει ἡ νῆσος, πηγὰς δὲ μόνον 3. Βουνὰ ὁ Ἅγιος Στέφανος καὶ ὁ Προφήτης Ἡλίας (1800 ποδ. ὕψος) εἰς τὰ ΝΑ. Τὸ βάθος τοῦ κόλπου τῆς εἶνε 200 ὀργυιῶν εἰς μερικὰ μέρη. — Σήμερον ἡ Θήρα διαιρεῖται εἰς 4 δήμους καὶ περιέχει 3 κωμοπόλεις, 15 χωρία, 5 μοναστήρια καὶ 15,000 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων 760 δυτικοί, ἀπέχει ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ 128 μίλια, ἔχει 100 ἐμπορικὰ πλοῖα καὶ παράγει, ἐκτὸς τῶν κρασιῶν (12,000 βαρέλια) μάρμαρα, πορσελάνην, κριθᾶρι, ὄσπρια, ὀπωρικά κτλ. περιέχει δὲ καὶ πολλὰ μεταλλεῖα ἀργύρου, μολύβδου καὶ χαλκοῦ. — Πρωτεύουσα αὐτῆς εἶνε ἡ ΘΗΡΑ ἢ Φηρὰ μετὰ καλὸν λιμένα, λαμπρὰν τοποθεσίαν, στερεωτάτας οἰκοδομὰς, ἐπισκοπὰς τῆς ἀνατολ. καὶ δυτικῆς ἐκκλησίας, προξενεῖα ἑλλήν. καὶ γαλλ. σχολεῖον, λεπροκομεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 1050 κατ. Ὁ δὲ **Δῆμος Θήρας** περιέχει 5 χωρία, 4 μονὰς καὶ 5,000 κατοίκους.

ΘΗΡΑΣΙΑ. — Μικρὰ ἡφαιστεϊώδης νῆσος ἐμπροσθεν τοῦ λιμένος τῆς Θήρας, ἀποτελοῦσα χωριστὸν *Δῆμον* καὶ ἔχουσα ὑγιεινὸν κλίμα, προϊόντα, οἶνον, κριθήν, βαμβάκια, σίτον, σῦκα κτλ., πρωτεύουσα δὲ τὸν Μανωλᾶν, χωρία 3 καὶ κατοίκους 820.

ΘΗΣΕΥΣ. — Μυθολογικὸν πρόσωπον καὶ ὁ ἐθνικὸς ἥρωας

τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων. Ἐφόνευσε τὸν φοβερὸν Μινώταυρον ὁ ὀπιότεος ἔζη μέσα εἰς τὸν Λαβύρινθον τῆς Κρήτης, εἰσελθὼν καὶ ἐξελθὼν μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ σχοινοῦ τοῦ ὁποῖον τοῦ ἔδωκε νὰ κρατῆ ἢ ἐρωμένη του Ἀριάδνη τὴν ὁποίαν καὶ ἐπῆρε κητόπιν μαζί του ἀλλ' ἐγκατέλιπε καθ' ὁδόν. Ἦτο υἱὸς τοῦ Αἰγέως, ὁ ὁποῖος ὅταν εἶδε τὸ πλοῖον τοῦ ἐπιστρέφον μὲ μαῦρα πανιά, διότι ὁ Θησεὺς εἶχε λησμονήσει νὰ τὰ ἀλλάξῃ, καθὼς εἶχον συνεννοηθῆ, ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη, ἀπ' αὐτὸν δὲ ὠνομάσθη τότε κατὰ τὸν μῦθον τὸ πέλαγος Αἰγαῖον. Ὁ Θησεὺς ἐφόνευσε καὶ πολλοὺς φοβεροὺς γίγαντας οἱ ὁποῖοι ἐρήμωνον τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, ἦτο δὲ τελευταῖος ἀπὸ τοὺς πρώτους βασιλεῖς τῶν Ἀθηναίων κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς μυθικοὺς χρόνους. Ναὸς τοῦ Θησεῦς εἶνε τὸ περίφημον Θησεῖον.

ΘΙΕΡΣΟΣ Ἀδόλφος. — Μέγας Γάλλος πολιτικὸς γεννηθεὶς ἐν Μασσαλίᾳ τῷ 1797. Πολλάκις ὑπουργὸς καὶ ὁ πρῶτος Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἀφ' οὗ κατέβαλε τὴν ἐπαναστατικὴν Κυβέρνησιν καὶ μόνος σχεδὸν αὐτὸς ἀντέστη εἰς τὴν κήρυξιν τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου τοῦ 1870 — 71. Ἐκτός ὅμως τῆς πολιτικῆς του ἀξίας ὁ Θιέρσος εἶνε καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς πρώτους ἱστοριογράφους τῆς ἐποχῆς μας συγγραφέας λαμπρὰν «Ἱστορίαν τῆς Γαλλ. Ἐπαναστάσεως» καὶ ἄλλα ἔργα. Ἀπέθανε τῷ 1877.

ΘΙΣΒΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Θηβῶν. Πρωτ. Δομοβραΐνα, χωρία 4, μοναὶ 2, κάτοικοι 4400.

ΘΟΡΙΚΙΩΝ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Ἀττικῆς. Πρωτ. Κερατέα, χωρία 5, κάτοικοι 3900.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ. — Ὁ μέγιστος τῶν ἱστορικῶν τῆς Ἀρχαιότητος. Ἐγεννήθη τῷ 460—454 ἐν Ἀθήναις. Ὡς στρατηγὸς ἀπέτυχεν εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Ἀμφιπόλεως κατὰ τοῦ πολιορκούντος αὐτὴν Σπαρτιάτου Βρασίδου, καταδικασθεὶς δὲ εἰς θάνατον διὰ τοῦτο, ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος του καὶ ἔμεινεν ἐπὶ 20 ἔτη εἰς τὰ ἐν Θράκῃ κτήματά του καὶ εἰς ἄλλα μέρη, ἔλαβε δὲ τὴν ἄδειαν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀθήνας τῷ 404. Πότε

ἀπέθανε εἶνε ἄγνωστος. Ἀφῆκεν ἐν μόνον ἀλλὰ τέλειον καὶ θαυμαστὸν ἔργον, τὴν «Ἱστορίαν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου» μέχρι τοῦ 411 τῆς ὁποίας τὸ τελευταῖον μέρος ἔμεινεν ἀτελές.

ΘΟΥΡΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμῶν. Πρωτ. Θουρία ἢ Καμάρι 1 ὥρ. καὶ 45 λεπτὰ πρὸς Β. τῶν Καλαμῶν μὲ τηλεγρ., Ἑλλην. σχολεῖον, ἀνεπτυγμένην γεωργίαν καὶ 1700 κατ., χωρία 6, κάτοικοι 5,500.

ΘΡΑΚΗ. — Ἡ σπουδαιοτάτη τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπ. Τουρκίας κατέχουσα τὸ ΝΑ αὐτῆς μέρος. Συνορεύει πρὸς Β μετὰ τὴν βουλγαρικὴν Ἀνατ. Ρωμυλίαν, πρὸς Α μετὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν πρὸς Ν καὶ ΝΑ μετὰ τὸ Αἰγαῖον, τὴν Προποντίδα καὶ τὰ στενὰ τῶν Δαρδανελλίων καὶ τοῦ Βοσπόρου διὰ τῶν ὁποίων χωρίζεται ἀπὸ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, πρὸς Δ δὲ τὴν Μακεδονίαν, ἀπὸ τὴν ἑποῖαν τὴν χωρίζει τὸ βουνὸν Ροδόπη. Σπουδαιότερον ποταμὸν ἔχει τὸν Ἐβρὸν ἢ Μαρίτσα μὲ τοὺς παραποτάμους τοῦ Σύρμαν, Τόνζον, Ἐργίνην καὶ Ἄρδαν, σχηματίζει δὲ εἰς τὰ ΝΔ τὴν στενὴν καὶ εὐφορωτάτην Θρακικὴν Χερσόνησον εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον συστήσει ἀποικίας οἱ ἀρχαῖοι, οἵτινες ἐθεώρουν τὴν λοιπὴν Θράκην κατοικουμένην ἀπὸ λαοὺς βαρβάρους. Ἡ χώρα αὕτη μόλις ἤρχισε νὰ γίνεταί γνωστὴ ὀλίγα ἔτη πρὸ τῶν περσικῶν πολέμων, προώδευσε δὲ κατόπιν ἐπὶ τῶν Μακεδόνων, καὶ τῶν Ρωμαίων, ἀλλὰ κυρίως ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν ὅτε τὸ πρῶν Βυζάντιον, δηλαδὴ ἡ σημερινὴ Κωνσταντινούπολις, ἔγεινε πρωτεύουσα τοῦ μεγάλου ἑλλην. Βυζαντινοῦ Κράτους καὶ ἡ πρώτη πόλις τοῦ τότε κόσμου κατόπιν τὴν κατέλαβον ἐπ' ὀλίγον οἱ Φράγκοι καὶ ὀριστικῶς οἱ Τούρκοι, τελευταίως. Πρὸ τῆς ἐνώσεως δὲ τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας μὲ τὴν Βουλγαρίαν ἦτο διπλασία κατὰ τὸ μέγεθος. Σήμερον εἶνε ἀπλοῦν γεωγραφικὸν ὄνομα καὶ ἡ μᾶλλον προοδεύουσα χώρα τῆς Τουρκίας μὲ πρωτ. τὴν Κωνσταντινούπολιν.

ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ. — Στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων γενναίως πολεμήσας κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὁποῖου, τὸ ἀτυχὲς διὰ τὴν πατρίδα του, ἔφυγεν εἰς τὰς Θήβας ἐξόριστος· ἐκεῖ ὅμως συναθροίσας τοὺς ἐνθερμοτέρους πατριώτας

κατώρθωσε νὰ ἀνασυστήσῃ μετ' ὀλίγα ἔτη καὶ μετὰ φοβεροῦς ἀγῶνας τὴν δημοκρατίαν εἰς τὰς Ἀθήνας τῷ 403 καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ ἐπαναφέρῃ τὰς Ἀθήνας εἰς ἀκμὴν. Ἀπέθανε δολοφονηθεὶς εἰς τινὰ ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Παμφυλίας τῷ 389.

ΘΡΟΝΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λοκρίδος. Πρωτεύουσα Ριγγίνι, 7 χωρία, 2,200 κάτοικοι.

ΘΥΑΜΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βάλτου. Πρωτεύουσα Σύντεκνον, χωρία 8, κάτοικοι 3,700.

ΘΥΜΑΡΙ. — Φυτὸν πολυετὲς ὑποξυλωδὲς τὸ ὅποσον ἀπαντᾶται εἰς ὅλα τὰ χέρσα καὶ ἀκαλλιεργητὰ μέρη. Κάμνει φύλλα μακρουλά καὶ ἄνθη πολὺ μικρά, καρπὸν δὲ ὁ ὅποτος σύγκειται ἀπὸ τρία μικρότατα καρυδάκια. Ἀποσταζόμενον τὸ θυμάρι ἀνθισμένον παράγει λάδι χρησιμώτατον εἰς τὴν ἰατρικὴν. Ἐπίσης τὸ ζουμί τοῦ θυμαριοῦ (2 δράμ. χόρτου εἰς 6 οὐγγίας νεροῦ) εἶνε ὠφέλιμον εἰς τὰς ὑστερικὰς γυναῖκας, τὸν κωλικόπονον καὶ τοὺς πόνους τῆς καρδίας.

Θυμάρι

ΘΥΡΕΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Κυνουρίας. Πρωτ. χειμερινὴ Ἀστρος, θερινὴ Ἀγ. Ἰωάννης χωρία 4, μοναὶ 2, κάτ. 3,300.

I

ΙΑΒΑ. — Μεγίστη, εὐφορωτάτη καὶ ὠραιοτάτη νῆσος τοῦ Ἰνδικοῦ συμπλέγματος τῆς Ὠκεανίας ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ὀλλανδοῦς. Ἐκτασις 131,733 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 24 ἑκατομ. Χώρα βουνώδης περιέχουσα 45 ἡφαίστεια ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 31 εὐ-

ρίσκονται ἐν ἐνεργείᾳ. ὑψηλότερον εἶνε τὸ Σμεροῦ (3,666 μ.) Αἱ θερμαὶ πηγαὶ ὑδάτων εἶνε ἀφθονώταται. Κλίμα μέτριον καὶ μόνον εἰς τὰ βαλτώδη μέρη νοσηρόν. — Ἀπερίγραπτοι εἶναι αἱ φυσικαὶ καλλοναὶ τῆς νήσου καὶ ὁ πλοῦτος τῶν δένδρων, τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων τῆς ὀπωρικῆς θαυμασία, καφές, καπνὸς, τσαΐ, κίνα, ὀρύζια, φοίνικες, λουλάκι, ζαχαροκάλαμα κτλ. Δάση ἀπέραντα καὶ πυκνὰ μέσα εἰς τὰ ὅποια ἀπαντᾶται ἡ τίγρις, ὁ πάνθηρ, ὁ ρινόκερος, 200 εἶδη πτηνῶν. οἱ δὲ ποταμοὶ τρέφουν κροκοδείλους καὶ ἡ θάλασσα λαμπρὰ ψάρια. — Ἐκ τῶν κατοίκων τῆς μόνου 40 χιλ. εἶνε Εὐρωπαῖοι, 25 χιλ. Κινέζοι καὶ 12 χιλ. Ἀραβες, οἱ δὲ λοιποὶ εἶνε ὅλοι ἐντόπιοι, ἔμπειροι γεωργοὶ καὶ μεταλλουργοί. Μωαμεθανοὶ δὲ τὴν θρησκείαν ἀπὸ τοῦ 1400. — Ἡ νῆσος αὕτη φαίνεται ὅτι ἐπολιτίσθη ἀπὸ τοὺς Ἰνδοὺς διότι πολλὰ ἀρχαῖα τῆς μνημεῖα εἶνε ὁμοίωτα μὲ τὰ Ἰνδικὰ, κατόπιν δὲ τὴν κατέλαβον οἱ Ἀραβες τῷ 1405, ἔπειτα ἐσύστησαν μικρὰς τινὰς ἀποικίας οἱ Ἰσπανοὶ τῷ 1522 καὶ τέλος τὴν κατέλαβον ὁλόκληρον μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας οἱ Ὀλλανδοί, οἱ ὅποιοι καὶ τὴν κατέχουν ἀπὸ τοῦ 1596. — Διαιρεῖται σήμερον εἰς 22 τοποτηρητείας, ἔχει δὲ ἑξαχ. ἐμπόριον ἀξίας 195—200 ἑκατ. φλωρινίων, σιδηροδρόμους 1260 χιλιόμε. πρωτεύουσαν τὴν μεγάλην καὶ ἐμπορικωτάτην πόλιν Βαταβίαν μὲ 150,000 κ., κυριωτέρας πόλεις τὴν Σαμαράγγ μὲ 50,000 κ., Σουραβάγια, Τελατιπέ κλπ. εὐρωπαϊκωτάτας καὶ ἐνεργούσας μέγα ἐμπόριον, καταστρεφόμενας ὅμως συχνὰ ἀπὸ φοβεροῦς σεισμούς.

ΙΑΜΑΪΚΗ ἢ Ζαμαΐκα. — Μία ἀπὸ τὰς μεγάλας νήσους τῶν Ἀντιλλῶν, ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς. Ἐκτασις 10,859 τετρ. χιλμ. Κάτοικοι 650,000 ὧν 20 χιλ. λευκοί. Βουνὰ πολλὰ μέχρι ὕψους 2236 μ. Τὰ πεδινὰ μέρη προσβάλλει συχνὰ ὁ κίτρινος πυρετός. Τὴν ἡμέραν ἡ θερμότης καὶ τὴν νύκτα τὸ ψῦχος εἶνε μέγιστα. Ἐδαφος πλουσιώτατον εἰς ζαχαροκάλαμον, καφέν, ζιγγίθεριν, πολύτιμα ξύλα κτλ. ἀξίας πλεόν τῶν 30 ἑκατομ. φράγκων. — Ἡ νῆσος αὕτη ἀνεκαλύφθη τῷ 1494 ἀπὸ τὸν Κολόμβον καὶ ἔγεινε κατ' ἀρχὰς Ἰσπανικὴ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1655 τὴν κατέχουν **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ** **ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ** 30

οἱ Ἄγγλοι. Παλαιὰ πρωτεύουσα Σαντιάγος μὲ 7000 κατ., νέα δὲ συνδεομένη μετ' αὐτοῦ διὰ σιδηροδρόμου ὁ λιμὴν Κίγξτον μὲ 38,000 κατ.

ΙΑΠΩΝΙΑ ἢ, ὅπως λέγουν οἱ ἐντόπιοι, *Ὀδάι Νίπον* (=Μεγάλη Νίπον). — Αὐτοκρατορία τῆς Α. Ἀσίας καὶ ἐν ἀπὸ τὰ προοδευτικώτερα κράτη τοῦ κόσμου. Εὐρίσκεται ἔμπροσθεν τῶν παραλίων τῆς Κίνας καὶ συνίσταται ἀπὸ τὰς μεγάλας νήσους Νίπον, Σχικόκου, Κιουσιού, Ἰέσσο, Κουρίλας καὶ χιλιάδας ἄλλας μικροτέρας, ἀποτελεῖ τοῦτέστι μίαν Μεγάλην Βρεττανίαν ἐν Ἀσίᾳ. Ἐκτασις 382,416 τετρ. χιλιόμε. (ἑξαπλασία τῆς Ἑλλάδος). Κάτοικοι 42 ἑκατομμύρια. Βουνῶδες εἶνε αἱ μεγάλαι νῆσοι, ἀξιοσημείωτοι δὲ αἱ κορυφαὶ τῆς Νίπον Φουζι-νὰ-υάμα 3,760 μ. καὶ Χακουσάν 2,536 μ. Ποταμοὶ ἄξιοι λόγου Ἰσχιχαρι εἰς τὴν Ἰέσσο, *Σχινάνο Γάβα* καὶ *Κίσο Γάβα* εἰς τὴν Νίπον. Λίμναι πολυάριθμοι καὶ παραλία ποικιλιωτάτη σχηματίζουσα ἀπειροὺς ὄρους καὶ λιμένας. Κλίμα μᾶλλον ψυχρόν. — Γεωργία ἀκμαιοτάτη ὀρύζια, ὄσπρια, τσάι, βαμβάκια, σιτηρά, ὀπωρικά, ζαχαροκάλαμον. Πλεῖστα μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, λαμπροῦ χαλκοῦ, σιδήρου, θείου, λιθανθράκων κτλ. Βιομηχανία πολὺ προοδεύουσα λαμπρὰ ὑφάσματα, θαυμαστῆς τέχνης, ἀγγεῖα ἐκ πορσελάνης κτλ. Ἐτήσιον ἐμπόριον ἀξίας 600 — 620 ἑκατ. φρ. — Σιδηρόδρ 2300 χιλιόμε. Τηλέγραφοι 11,000 χιλιόμε. Παιδεία πολὺ ἀνεπτυγμένη 28,280 δημοτικὰ σχολεῖα, 267 τῆς μέσης ἐκπαιδ. ὧν τὰ 102 βιομηχανικά, ἐν πολυτεχνεῖον, 1 πανεπιστήμιον, 7 νομικά, 25 ἰατρικά, 7 γεωργικά, 9 ἐμπορικά σχολαὶ κτλ. — Ἡ θρησκεία εἶνε ἐλευθέρα, ἐπικρατεῖ δὲ τὸ θρησκειοῦμα τοῦ *Σιν-τό* καὶ ὁ Βουδδισμός· χριστιανοὶ ὑπάρχουν σήμερον 80,000. — Πολίτευμα· Συνταγματικὴ Μοναρχία μὲ δύο Βουλὰς. Ὁ αὐτοκράτωρ λέγεται Μικάδο. — Προῦπολογ. 80 ἑκατομ. Ἰέρ (= 412 ἑκατ. φρ.). Δημ. χρέος 1515 ἑκατ. φρ. — Στρατὸς 73 χιλ. Στόλος 75 πλοῖα. Διαιρεῖται εἰς 42 νομούς.

Πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ἰαπωνίας φαίνεται ὅτι ἦσαν οἱ ἐντόπιοι *Ἀιτρό*, λαὸς ἰδιότροπος καμμίαν μὴ ἔχων ὁμοιότητα μὲ τοὺς

σημερινούς Ἰάπωνας οἵτινες εἶνε προοδευτικοί, ἀνεπτυγμένοι, φίλοι τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, φιλοπάτριδες δὲ καὶ φιλόξενοι ἀλλὰ δύσπιστοι πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους· ἕνεκα δὲ τούτου εἰς 7 μόνον λιμένας εἶνε ἐπιτετραμμένον τὸ ἐμπόριον εἰς αὐτούς. Ἡ Ἰαπωνία εἶνε γνωστὴ ὡς βασιλεῖον ἀπὸ τοῦ 660 πρὸ Χρ. μὲ πρῶτον αὐτοκράτορα τὸν Γίμμου Τέννο. Ἀπὸ τοῦ 1192 ἐκυβέρνων οἱ στρατηγοὶ τοῦ *Στέμματος* καὶ οὐχὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ τοῦτο μέχρι τοῦ 1868. Οἱ Εὐρωπαῖοι ἐγνώρισαν τὴν χώραν αὐτὴν κατὰ τὸν 13ον αἰῶνα, κατὰ δὲ τῷ 1617 — 1637 ἐσφάγησαν ὅλοι οἱ ἐδῶ γενόμενοι χριστιανοὶ καὶ ἐδιώχθησαν οἱ ἄποικοι Πορτογάλλοι, μόλις δὲ τῷ 1854 κατώρθωσαν οἱ Ἀμερικανοὶ νὰ συνομολογήσουν μὲ τὴν Ἰαπωνίαν ἐμπορικὴν συνθήκην καὶ κατόπιν οἱ Εὐρωπαῖοι. Τῷ 1868 κατηργήθη ἡ Κυβέρνησις τοῦ στρατηγοῦ τοῦ *Στέμματος* καὶ ὁ Μικάδος Μουτσουχίκο ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, διαλύσας τοὺς ἐπαναστατήσαντας δυσηρεστημένους τῷ 1877. Ἐκτοτε ἡ χώρα ἤρχισε νὰ ἐκπολιτίζεται καὶ νὰ προοδεύη ταχέως. Τῷ 1889 ἐκηρύχθη τὸ σύνταγμα καὶ τῷ 1890 συνῆλθεν ἡ πρώτη Βουλὴ. Σήμερον ἡ Ἰαπωνία πλησιάζει πολὺ πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἔθνη καὶ εἶνε τὸ πρῶτον Κράτος τῆς Ἀσίας. Ἡ Ἰαπωνικὴ γλῶσσα ὁμοιάζει πολὺ μὲ τὴν Κινεζικὴν καὶ ἔχει 48 γράμματα, γράφεται ὅμως καὶ διὰ πολυαριθμῶν συμβολικῶν σημείων ὅπως ἡ Κινεζικὴ, ἡ δὲ φιλολογία εἶνε πλουσιωτάτη εἰς ἐπιστημονικά, φιλολογικά, φιλοσοφικά, θεολογικά καὶ ποιητικά ἔργα οὐχὶ μικρᾶς ἀξίας. — Πρωτεύουσα τοῦ κράτους εἶνε ἡ *Ἰέδο* ἢ *Τοκιο*.

ΙΑΣΕΜΙ (Γιασεμί). — Ἄνθος περιζήτητον διὰ τὴν εὐωδίαν του. Ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη, ἐξ ὧν τὸ μεγαλανθὲς καὶ τὸ πολυανθὲς εἶνε τὰ εὐωδέστερα· τὸ μὲν πρῶτον ἀνθεῖ τὸν Ἰούλιον

καὶ ἐξακολουθεῖ μέχρι τοῦ χειμῶνος, τὸ δὲ δεύτερον τὸ φθινόπωρον. Τὸ ἰάσεμι τῆς Χίου διακρίνεται ὡσαύτως διὰ τὴν εὐωδίαν του. Τὰ κίτρινα εἶνε συνήθως ὀλιγώτερον εὐώδη· ἀλλὰ μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχει ἓν εἶδος, τοῦ ὁποίου ἡ ὀσμὴ ὁμοιάζει μὲ τὴν τοῦ ὑακίνθου καὶ ἀνθεῖ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὡς καὶ τὸ θριαμβευτικὸν ἰάσεμι ἐπίσης κίτρινον καὶ εὐώδες. Τὰ

Γιασεμί

μὲν ἀπλᾶ πολλαπλασιάζονται διὰ σπέρματος, τὰ δὲ διπλᾶ διὰ παραφυάδων ἢ καὶ παρασπάδων, ἅπαντα ὅμως ἀπαιτοῦν γῆν καλῶς δουλευμένην καὶ γόνιμον καὶ φυτεύονται ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου μέχρι τῆς ἀνοιξέως.

ΙΑΣΣΙΟΝ. — Πόλις τῆς Ρωμανίας πρωτεύουσα τῆς Μολδαβίας ἐν θαυμασίᾳ τοποθεσίᾳ πλησίον εἰς τὰ ρωσικὰ σύνορα. Ἔχει 40 ἐκκλησίας ὀρθόδοξων, μέγα νοσοκομεῖον, πανεπιστήμιον, ἱερατ. σχολήν, 3 γυμνάσια, διδασκαλεῖον, καλλιτεχνικὴν σχολήν, Ὠδεῖον καὶ 90,000 ἐκ τῶν ὁποίων 50 χιλ. Ἑβραῖοι καὶ μερικοὶ Ἕλληνες. Πρωτοῦ ἐνωθῆ ἡ Μολδαβία μὲ τὴν Βλαχίαν τὸ Ἰάσσιον ἦτο ἔδρα τῶν ἡγεμόνων αὐτῆς.

ΙΑΣΩΝ. — Μυθολογ. Ἦρω, υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰωλκοῦ Αἰσωνος, ἀρχηγὸς τῶν Ἀργοναυτῶν οἵτινες ἤρπασαν τὸ χρυσοῦν δέρας ἀπὸ τὸν βασιλέα τῆς Κολχίδος Αἰήτην τῇ βοθητίᾳ τῆς περιφήμου μαγίσσης Μήδειας. — Περισσότερα βλέπε εἰς τὴν λέξιν ΑΡΓΟΝΑΥΤΑΙ.

Κεφαλή Ἰβίος τῆς ἐρυθρᾶς

ΙΒΙΣ. — Γένος πτηνῶν μὲ μακρὰν μύτην καὶ πόδια, τοῦ ὁποίου ὑπάρχουν 30 εἶδη καὶ ζῆ εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου πλὴν τῶν βορειοτάτων. Ἡ κόκκινη ἢ ὁποία ἔχει λαμπρὸν χρῶμα εὐρίσκεται εἰς τὴν μεσημβριν. Ἀφρικὴν. Ἡ ἄσπρη ἔχει θαυμάσιον κρέας. Οἱ ἀρχαῖοι

Αἰγύπτιοι ἐθεώρουν αὐτὴν ζῶον ἱερόν· ἄμα δὲ ἐφόρα τὸ ἐβαλσάμονον· ὅστις ἐφόνευεν Ἰβιν κατεδικάζετο εἰς θάνατον.

ΙΒΥΚΟΣ. — Ἕλλην ποιητῆς ἀπὸ τὴν Σικελίαν ζήσας κατὰ τὸ 540—500 πρὸ Χ. φονευθεὶς δὲ ἀπὸ πειρατᾶς ἐν ᾧ ἔταξείδευεν εἰς Σάμον. Λέγουν ὅτι ἐπερνοῦσαν τὴν στιγμὴν ἐκείνην γέρανοι τοὺς ὁποίους ἐπεκαλέσθη ὡς μάρτυρας τῆς δολοφονίας του, κατόπιν δέ, εὐρισκόμενοι ἐν Κορίνθῳ οἱ Πειραταὶ καὶ ἰδόντες νὰ περνοῦν γέρανοι ἐφώναξαν. «Νὰ οἱ ἐκδικηταὶ τοῦ Ἰβύκου». Ἐκ τούτου συλληφθέντες ἐθανατώθησαν.

ΙΓΝΑΜΟΝ. — Φυτὸν τῆς Κίνας μεταφυτευθὲν καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη. Βλαστάνει ὑπογείως καὶ κάμνει ρίζας χονδρὰς ὁμοίας μὲ μακρουλαῖς πατάταις αἱ ὁποῖαι τρώγονται ὅπως αὐταὶ καὶ εἶνε φαγητὸν θρεπτικώτατον καὶ ὑγιεινόν.

ΙΔΑΧΟ ἢ *Ἰιδάχο*. — Μία ἀπὸ τὰς τοπαρχίας τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν. Ἐκτασίς 219,620 τετρ. χιλ. Κάτοικοι 85,000. Πλούσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου καὶ λιθανθράκων. Μέγιστα ἐκτάσεις ἀκαλλιέργητοι ἀκόμη. Πρωτ. Βοῖσίπολις.

ΙΔΟΜΕΝΕΥΣ. — Βασιλεὺς τῶν Κρητῶν εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ ἀρχιστράτηγος τῶν κατὰ τῆς Τρωάδος ἐκστρατευσάντων ἀπὸ τὴν Κρήτην μαζὶ μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα.

ΙΔΟΜΕΝΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βάλτου. Πρωτεύουσα Δούνιστα, χωρία 11, κάτοικοι 4800.

ΙΔΡΩΣ. — Εἰς τὸ βάθος τοῦ δέρματος ὑπάρχουσιν ἄπειροι ἀδενίσκοι (Ἑληαῖς) οἱ ὁποῖοι χύνουσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ ἐν εἶδει σταγόνων τὰς περιττὰς ὕλας, καὶ οὕτω σχηματίζεται ὁ ἰδρῶς· ὑπάρχουσιν ὅμως περιστάσεις αἱ ὁποῖαι αὐξάνουσι τὴν ποσότητα αὐτοῦ, ἧτοι ἡ μεγάλη θερμοκρασία, ἡ πόσις ὑπερβολικῆς ποσότητος ἕγρων, ἡ μεγάλη κούρασις, διάφοροι ἀσθένειαι κλ.

Ἰδρωτες κατὰ τὴν ἀσθένειαν. Οἱ ἀσθενεῖς οἱ εὐρισκόμενοι εἰς ἐφίδρωσιν ἀπαιτεῖται νὰ λαμβάνωσι μεγάλας προφυλάξεις διὰ νὰ μὴ κρυώνωσι· δὲν πρέπει νὰ πίνωσι ψυχρὰ ποτά, διότι τοῦτο δύναται νὰ σταματήσῃ τὸν ἰδρῶτα· ἄς προσέχωσι δὲ νὰ μὴ σχηματίζεται ρεῦμα ἀέρος πέριξ τῆς κλίνης των. Πρέπει νὰ πε-

ριμένωσιν ὅσον τὸ δυνατόν νὰ καταπαύῃ φυσικῶς ὁ ἰδρῶς καὶ τότε νὰ ἀλλάζωσιν ἐσωτερικὰ ἐνδύματα. Ὄταν δὲ ἰδρῶσιν πρέπει νὰ σκεπάζωνται ἀναλόγως καὶ μὲ μέτρον.

Ἰδρωτες κατὰ τὴν ἀνάρρωσιν. Οἱ ὑπερβολικοὶ ἰδρωτες τῶν ἐν ἀναρρώσει εἶνε ἐπίφοβοι, κυρίως διότι ἐκθέτουν τὸ σῶμα εἰς κρυολόγημα. Ὄταν κατὰ συνέπειαν τούτου ἐπέλθῃ βῆξ, ἔστω καὶ ἀσήμαντος, πρέπει πάντοτε νὰ εἰδοποιῆται ὁ Ἱατρός, διότι δυνατόν ὁ μικρὸς αὐτὸς βῆξ νὰ ἦν ἀρχὴ σοβαρᾶς ἀσθενείας. Πρὸς ἐνδυνάμωσιν δὲ τοῦ δέρματος εἶνε καλὸν νὰ γίνωνται ἐντριβαὶ μὲ ζεστὴν σαπουνάδα ἢ μὲ οἰνόπνυμα (σπίρτον), συχνὰ δὲ ὁ πάσχων νὰ ἀλλάξῃ φορέματα καὶ νὰ διατηρῇ τὸ σῶμα καθαρὸν.

ΙΕΝΑ. — Μικρὰ πόλις τοῦ γερμανικοῦ δουκάτου Σάξ-Βάιμαρ, περίφημος διὰ τὸ λαμπρὸν τῆς Πανεπιστημίου συστηθὲν τῷ 1558 μὲ βιβλιοθήκην 200 χιλιάδων τόμων. Ἐδῶ ἐνίκησεν ὁ Ναπολέων τῷ 1806 τὸν στρατὸν τῶν Πρώσων καὶ Σαξόνων.

ΙΕΝΙΣΣΕΗ. — Μέγας ποταμὸς τῆς Σιβηρίας ἐν Ἀσίᾳ, πηγάζει εἰς τὰ βουνὰ τῶν κινεζικῶν συνόρων, δέχεται τὰ νερὰ τῶν μεγίστων παραποτάμων Ἀγγάρα, Πετρώδους καὶ Τουγγούσκα καὶ χύνεται εἰς τὸν Βόρ. Παγωμένον Ὠκεανὸν μὲ στόμιον πλάτους 70 χιλιομ. περιέχον καὶ 70 νήσους. Μάκρος 5,610 χιλιομ.

ΙΕΡΑΞ (τὸ Γεράκι). — Τὸ πτηνὸν τοῦτο ἔχει μύτην μικρὰν ἀλλὰ δυνατὴν, μάκρος 35 καὶ τὸ θηλυκὸν 50 πόντων, κατοικεῖ δὲ εἰς τὰ ὄρεινά μέρη καὶ τὰ παραθαλάσσια, πετᾷ πολὺ ὑψηλὰ καὶ εἰμπορεῖ νὰ ζῆσῃ 100 ἔτη καὶ πλέον. — Ἄλλο εἶδος Ἰέρακος εἶνε ὁ λεγόμενος ἀγγελιαφόρος ἢ γραμματεὺς, ὁ ὁποῖος ἔχει μύτην γυριστὴν, σῶμα λεπτότερον καὶ πόδια πολὺ μακρὰ. Ζῆ μέσα εἰς τὰ θαμνώδη μέρη καὶ κατατρώγει τοὺς

Ἰέραξ ὁ κοινός

Ἰέραξ ὁ γραμματεὺς.

ὄφεις καὶ τὰ ἄλλα ἔρπετα, ἔχει δὲ πτερὰ πολὺ ἰσχυρὰ, τὰ ὁποῖα δὲν ὁμοιάζουν μὲ τὰ πτερὰ τῶν ἄλλων πτηνῶν.

ΙΕΡΑ ΠΕΤΡΑ. — Κωμόπολις τῆς Κρήτης εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια. Πρωτεύουσα δήμου καὶ ἐπαρχίας μὲ 2,600 κατ. τοὺς πλείστους Ἑλληνας.

ΙΕΡΙΧΩ. — Μεγάλη καὶ πλούσια εἰς τὴν ἀρχαιότητα πόλις τῆς Παλαιστίνης 21 χιλιομ. ΒΑ τῆς Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποίας ὀλίγα μόνον εἰρεῖπια σώζονται σήμερον πλησίον τοῦ χωρίου Ἐρ-Ρίχα.

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ. — Ἡ ἱερὰ πόλις ὅλου τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, ἢ ἄλλοτε πρωτεύουσα τῶν Ἰουδαίων καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Ρωμαϊκοῦ Βασιλείου, τὸ προσκύνημα ὀλοκλήρου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ ἡ πρώτη φωλεὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Σήμερον ἔχει ἄθλιον σχέδιον καὶ ἀκομψὰ κτίρια ἀνήκει δὲ εἰς τὸν τουρκικὸν νομὸν τῆς Συρίας καὶ κατοικεῖται ἀπὸ 26000 Ἑβραίους 8,500 Χριστιανούς καὶ 8,000 Τούρκους (τὸ ὅλον 42,000 κατ.) Ἐἶνε κτισμένη ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ βουνοῦ Ἰούδα, (760 μέτρ. ὕψος) καὶ περικυκλοῦται ἀπὸ μεγάλα φρούρια μὲ 3⁴ πύργους καὶ 7 πύλας. Ἐχει μικρὸν ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν μόνον σαπουνίου καὶ ξυλίνων σταυρῶν καὶ κομβολογιῶν, εἶνε ὁμῶς ἱερὰ πόλις τῶν ὑψηλοτέρων θρησκείων τοῦ κόσμου καὶ ἔδρα ὀρθοδόξου, καθολικοῦ καὶ ἀρμενίου πατριάρχου. Ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ περιφήμου ναοῦ τοῦ Σολομῶντος ὑψοῦται σήμερον ἀπλοῦν τουρκικὸν Τζαμί· ἄλλοι μέγιστοι ναοὶ εἶνε τῆς Ἀγίας Ἄννης, τοῦ Ἀγ. Στεφάνου, τοῦ Ἀγ. Ἰακώβου, καὶ ὁ περίφημος καὶ ἱερώτερος ὅλων τῶν ἱδρυμάτων τῆς Ὀρθοδοξίας ναὸς τοῦ Ἁγίου Τάφου τὸν ὁποῖον καταστραφέντα ἀνφοκοδόμησαν οἱ Σταυροφόροι κατὰ τὸν μεσαιῶνα. Εὐρίσκονται προσέτι ἐδῶ πλεῖστα λείψανα τῆς κυριαρχίας τῶν Μαμελούκων, ἀνάκτορα, δικαστήρια, κτλ., ἐκτὸς δὲ τούτου μέγα πτωχοκομεῖον (τῆς Ἀγ. Ἑλένης), ἀγγλικὸς ναὸς

τοῦ Χριστοῦ, αὐστριακὸν καταφύγιον τῶν καθολικῶν προσκυνητῶν, ὅμοιον ρωσικόν, συριακὸν ὄρφανοτροφεῖον, γερμανικόν, ἰουδαϊκόν, ρωσικὸν καὶ ἀγγλικὸν νοσοκομεῖον, ὃ λαμπρὸς ναὸς τῆς Ἀναστάσεως καὶ πλεῖστα ἄλλα ἰδρύματα ὀφειλόμενα προπάντων εἰς τὸν σεβασμὸν τοῦ κόσμου διὰ τὸν τόπον ὅπου ἔζησεν, ἐδίδαξε καὶ ἀπέθανε τὸ πρῶτον τοῦ κόσμου πνεῦμα, ὃ θεῖος ἰδρυτῆς τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν Ἰησοῦς.

ΙΘΑΚΗ (τὸ *Θιάκι*).— Μία ἀπὸ τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου πελάγους, ἀποτελοῦσα μίαν ἐπαρχίαν τοῦ Νομοῦ Κεφαλληνίας, τῆς ὁποίας φαίνεται ὡς συνέχεια χωριζομένη διὰ τοῦ στενοῦ τοῦ Φισκαρδίου. Ἡ νῆσος αὕτη εἶνε γνωστὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὀμήρου κατοικία τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ τῆς Πηνελόπης, ἀλλ' ὅμως δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ μὴ τὴν ἐγνώριζε καὶ διόλου ὁ Ὀμηρος, διότι τίποτε δὲν ἀνεκαλύφθη τὸ ὅποῖον νὰ μαρτυρῆ περὶ τῆς ἀρχαίας τῆς δόξης. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα εἶχεν ἐρημωθῆ, τῷ δὲ 1504 ἡ Βενετία ἐμοίρασε τὰς γαίας τῆς εἰς Ἠπειρώτας ἀποίκους, ἔκτοτε δὲ ἀνμείχθησαν εἰς τὴν ἐγχώριον γλῶσσαν πολλὰ ἀλβανικὰ λέξεις. — Καλλιέργεια καλλίστη. Ὁ λιμὴν Βαθὺ εἶνε κέντρον ἀνεπτυγμένου ἐμπορίου σταφίδων, ἐλαίου, οἴνου κτλ. Ἐχει τοποθεσίας ἐξόχου θέας, καθὼς δὲ λέγει ὁ μέγας γεωγράφος Reclus, «μεταξὺ τῶν Ἰθακησίων δὲν ὑπάρχουν μῆτε πτωχοὶ μῆτε πλούσιοι», εἶνε δὲ ὅλοι εὐποροὶ καὶ ἐργατικοί. Ἐκτασις 97 τετρ. χιλμ. Προϊόντα 200 ἕως 250 χιλ. λίτραι σταφίδος, 900,000—1 ἑκατομ. ἰκάδ λαμπροῦ οἴνου καὶ 350,000 ὀκ. ἐλαίου. Κάτοικοι 9 χιλ. Ναυτικὸν ἐμπορ. 19 ἀτμόπλοια καὶ 160 ἰστιοφόρα. — Ἐχει μίαν σειρὰν βουνῶν τὰ ὅποια χαμηλώνουν εἰς τὸ μέσον μὲ ὑψηλοτ. κορυφὰς τὴν Ἀνωῆν (807 μέτρ.) πρὸς Β. καὶ τὸν Ἄγ. Στέφανον (671 μέτρ.) πρὸς Ν. Πρωτεύουσα Βαθὺ ἢ Ἰθάκη ὠραία μικρὰ πόλις μὲ Εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 4000 κατοίκους. Διαιρεῖται δὲ ἡ νῆσος εἰς 4 δήμους καὶ περιέχει 3 κωμοπόλεις, 19 χωρία καὶ 3 μοναστήρια.

ΙΘΑΚΗΣΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην. Πρωτεύουσα Βαθὺ, χωρίον 1 κάτοικοι δὲ 4700.

ΙΘΩΜΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσης Πρωτεύουσα Φανάρι, χωρία 14, μονὴ 1, κάτοικοι 9,000.

ΙΘΩΜΗΣ δῆμος — Εἰς ἐπαρχίαν Μεσσηνίας. Πρωτεύουσα θειρινὴ Μυροματί, χειμερινὴ Χασήμπασσα, χωρία 19, μονὴ 1, κάτοικοι 6000.

ΙΚΑΡΙΑ ἢ *Νικαρρά*. — Μία ἀπὸ τὰς νήσους τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὀλίγον δυτικῶς τῆς Σάμου. Ἐδαφος τραχὺ καὶ πετρώδες σκεπασμένον μὲ δασώδη βουνὰ ὕψους 2500 ποδῶν. Κοιλιάδες κάλλιστα καλλιεργημέναι ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔχουν κτίσει τὰς οἰκίας των, σχεδὸν χωριστὰ τὴν μίαν ἀπὸ τὴν ἄλλην καὶ ὄχι εἰς χωρία, οἱ 7500 κάτοικοι, Ἕλληνες οἱ πλεῖστοι, ζῶντες διὰ τῆς γεωργίας, τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῶν ἀφθόνων προϊόντων τῆς σπογγαλιείας. Διαιρεῖται εἰς τρεῖς κοινότητες, Ράχαις, Μεσαρίας καὶ Φανάρι, ἔχει δὲ πρὸς νότον μικρὸν ὄρμον καὶ θερμὰς πηγὰς πλησίον εἰς τὸ χωρίον Ἄγ. Κύριος. Κλίμα ὑγιεινόν. Προϊόντα κριθή, σίτος, οἶνος, σῦκα, μέλι, κερὶ, ζῶα ξυλεία, ἀνθρακες κτλ.

ΙΚΟΝΙΟΝ ἢ *Κόρμα* τουρκιστί. — Πόλις τῆς μεσογείου μικρᾶς Ἀσίας, 500 χιλιόμετρα ἀνατολικῶς τῆς Σμύρνης μὲ 38000 κ. ἐκ τῶν ὁποίων 1200 Ἕλληνες καὶ Ἀρμένιοι. Τὸ Ἰκόνιον ἦτο ἄλλοτε μεγίστη καὶ πλουσιωτάτη πόλις, πρωτεύουσα δὲ τῶν Σουλτάνων Σελτζούκ μέχρι τοῦ 1190 καὶ εἶχεν ἀκρόπολιν καὶ φρούρια ἰσχυρότατα τὰ ὅποια δὲν σώζονται σήμερον, πλὴν μερικῶν ἀραβικῶν μνημείων, τάφων καὶ τεκέδων. Αἱ σημεριναὶ οἰκίαι εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξύλιναι ἢ ἀπλατὶ καλύβαι.

Ἰκτίνος

ΙΚΤΙΝΟΣ.— Πτηνὸν ὅμοιον μὲ γεράκι μὲ μαῦρα πτερὰ, πλατεῖαν οὐρὰν καὶ μικρὰ πόδια, εἶνε ὅμως πολὺ δειλὸν καὶ μόνον μικρὰ ζῷα καὶ ἐρπετὰ προσβάλλει, κατασκευάζει δὲ τὴν φωλεὰ, του ἐπάνω εἰς ὑψηλὰ δένδρα.

ΙΛΑΡΑ (Ἰλερη).— Ἡ Ἰλαρὰ εἶνε ἀσθένεια παρουσιαζομένη μὲ πυρετὸν καὶ ἐξάνθημα τὸ ὁποῖον χύνεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα· εἶνε κολλητικὴ καὶ προσβάλλει πρὸ πάντων τὰ μικρὰ παιδιά.

Μίαν ἢ δύο ἡμέρας πρὶν παρουσιασθῆ ὁ πυρετός, παρατηρεῖται ἐρυθρότης τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ τοὺς ὁποίους τρέχουν δάκρυα διαρκῶς, συνάχι, βράχνησμα καὶ ἐλαφρὸς βήξ. Μετὰ ταῦτα ἔρχεται ὁ πυρετός μὲ ρίγη, ἐνίοτε δὲ καὶ μὲ σπασμούς, καὶ μετὰ 3—5 ἡμέρας παρουσιάζεται ἐξάνθημα ἀπὸ μικρὰς ἐρυθρὰς κηλίδας αἱ ὁποῖαι ὁμοιάζουν μὲ δάγκαμα φύλλων, κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὸ πρόσωπον, κατόπιν εἰς τὸν λαιμὸν καὶ ἀκολούθως χύνεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα. Μετὰ τέσσαρας δὲ περίπου ἡμέρας αἱ κηλίδες ἀρχίζουν νὰ κιτρινίσουν καὶ ἡ ἐπιδερμὶς νὰ πίπτῃ ἐν εἴδει πιτύρων. Ὁ ἀσθενὴς τότε εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀνάρρωσιν. Πολλάκις ὅμως ἡ Ἰλερη παρουσιάζεται ἀπὸ τοὺς πρώτους μῆνας μὲ ἐγκεφαλίτιν ἢ βρογχίτιν ἢ ἄλλα σπουδαῖα συμπτώματα τὰ ὁποῖα ἐκθέτουσιν εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὴν τὴν ζώην.

Θεραπεία. Ἡ ἀπομόνωσις τῶν πασχόντων ἀπὸ Ἰλαρὰν θὰ ἦτο τὸ μόνον ἀσφαλὲς μέσον πρὸς προφύλαξιν τῶν ὑγιῶν· δυστυχῶς ὅμως εἶνε δύσκολος, διότι ἡ Ἰλαρὰ εἶνε κολλητικὴ καὶ πρὶν ἀκόμη παρουσιασθῆ τὸ ἐξάνθημα. Ἐπὶ κακοήθους ὅμως ἐπιδημίας Ἰλαρὰς ἢ ἀπομόνωσις τῶν πασχόντων ἀπὸ τῶν ὑγιῶν πρέπει νὰ γίνεταί μὲ πᾶσαν θυσίαν, νὰ προσκαλεῖται δὲ ὁ ἰατρός ἅμα ἰδῶμεν καὶ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον τὸ ὁποῖον δίδει ὑπόνοιαν περὶ Ἰλαρὰς.

Ὅταν ἡ Ἰλαρὰ παρουσιάζεται ἐλαφρά, ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ διαμένῃ ἐντὸς δωματίου οὐχὶ παρὰ πολὺ θερμοῦ, ἡ θερμοκρασία ὅμως αὐτοῦ πρέπει νὰ ἦνε πάντοτε ἀμετάβλητος· ὁ ἀήρ τοῦ δωματίου εἶνε καλὸν νὰ ἀνανεώνεται καθ' ἡμέραν ἀφοῦ ὁ ἀσθενὴς προηγουμένως τυλιχθῆ καλῶς τὸ σῶμα καὶ τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ μὴ κρυολογήσῃ· τὰ σκεπάσματα τῆς κλίνης πρέπει νὰ ἦνε μέτρια. Τὸ φῶς τοῦ δωματίου ὀλίγον, διότι ἐνοχλεῖ τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ ἀσθενὴς θὰ λαμβάνῃ συχνὰ ζεστὸν ἀπὸ μολόχαν, ἀλτέαν, τίλιον κ.λ. καὶ θὰ ἔχη διαίταν (γάλα, ἐλαφρὸν ζυμὸν κ.λ.). Ὅταν ὅμως τὸ ἐξάνθημα δυσκόλως χύνεται, ὅταν παρουσιασθῆ βήξ δυνατός, ἢ παραμιλήματα, πρέπει νὰ εἰδοποιηθῆ ὁ Ἰατρός.

ΙΛΛΙΝΟΙΣ.— Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασις 146,720 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 4 ἑκατομ.— Χώρα πεδινή καὶ εὐφορωτάτη. Ποταμοὶ Μισσισιπιῆς, Ἰλλινόες, κτλ. Προϊόντα σιτηρὰ ἄφθονα, ὄσπρια, κρασιὰ κτλ. Κτηνοτροφία πλουσιωτάτη καὶ μεγάλα μεταλλεῖα λιθανθράκων καὶ μολύβδου. Δημόσιον χρέος 11,800,000 δολλάρια. — Πρωτεύουσα *Σπρίγγφιλδ* εἰς τὸ κέντρον τῆς πολιτείας, ἡ ὁποία πρὸς τὰ ΒΑ ἔχει τὴν νῆσον *Μισσιγγαν* παρὰ τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ἡ περίφημος πόλις *Σικάγο*.

ΙΛΜΕΝ *Μιμη*.— Μεγάλῃ ἔκτασις ὑδάτων τοῦ Ρωσικοῦ Νόβγοροδ συγκοινωνοῦσα μὲ τὴν μεγαλειτέραν Λαδόγαν, δεχομένη τὰ νερὰ τριῶν μεγάλων ποταμῶν καὶ ἔχουσα ἔκτασιν 918,5 τετρ. χιλιομ. χρησιμωτάτη δὲ διὰ τὴν συγκοινωνίαν.

ΙΜΑΛΑΪΑ ὄρη.— Παμμεγίστη βουνοσειρὰ μεταξὺ Κίνας καὶ Ἰνδιῶν εἰς τὸ κέντρον τῆς Ἀσίας, περιέχουσα τὰ ὑψηλότερα βουνὰ τῆς γῆς. Σῦγκεται ἐκ πολλῶν σειρῶν διασταυρουμένων καὶ φθάνει εἰς ὕψος 8840 μ.— Αἱ ὑψηλότεραι κορυφαὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ κεντρικὸν τμήμα· τὸ *Γαουριζάγκαρ* τὸ ὑψηλότερον βουνὸν τοῦ κόσμου (8840 μ.), ἡ *Καντσιντζίγκα* (8582 μ.), τὸ *Δαβαλαγιρῆ* (8176 μ.) καὶ 120 ἄλλαι κορυφαὶ μὲ ὕψος πλεόν τῶν 6000 μέτρων.— Μέχρι ὕψους 4,000 μέτρ. αἱ πελώριαι κοιλάδες των σκεπάζονται ἀπὸ παμμεγίστους παγῶνας, αἱ δὲ κορυφαὶ χαίνονται διαρκῶς μέσα εἰς τὰ νέφη. Ἀπὸ τὰ ὄρη αὐτὰ πηγάζουν

οἱ περίφημοι ποταμοὶ Ἰνδός, Σάτλετζ, Βραχμαπούτρας, Γάγγης καὶ Τζάμμας. — Μέταλλα, σίδηρος καὶ χαλκός, μέχρι 2500 μέτ. δάση ἀπέραντα σκεπάζουν τὰ πλάγια τῶν βουνῶν. Τὰ σιτηρὰ καλλιεργοῦνται εἰς τὸ Τιβέτ, μέχρι 4600 μέτρ. Εἰς δὲ τὴν Ἰνδικὴν μέχρι 3700 μ. Χόρτα ἀπαντῶνται μέχρι ὕψους 5290 μέτρων ὑπεράνω δὲ αὐτῶν ἀρχίζει ἡ ἀτελεύτητος ἔκτασις τῶν χιόνων καὶ τῶν πάγων. Ζῶα ἀπείρων εἰδῶν.

ΙΜΒΡΟΣ. — Νῆσος τῆς Θράκης ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τῶν Δαρδανελλίων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀπέχει 20 χιλιόμε. Ἐκτασις 220 τετρ. χιλ. Ἐδαφος βουνώδες μὲ ὑψηλότεραν κορυφὴν (595 μ.) τὸν Ἅγιον Ἡλίαν. Ἐχει ἓνα ποταμίσκον, τὸ Μεγάλον Ποτάμι (Ἰλισός), πολλὰς κοιλάδας καταφύτους ἀπὸ ἐλαίας, σπαρτά, σιτηρὰ, ὄσπρια κτλ. Παράγει ὄραϊον μέλι καὶ ἔλαιον καὶ τρέφει ἀξιόλογα ποίμνια καὶ μελίσσας. Πρωτεύουσάν ἔχει τὸ Κάστρο (2000 κατ.) ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας Ἰμβρου, χωρὶα δὲ τὴν Παναγιά, τὸ Γλυκὺ, τὸν Ἅγιον Εὐλάμπιον, τὴν Ἀγριδιαν καὶ τὸ μεγαλύτερον ὄλων Σχοινοῦδι. — Κάτοικοι 10,000 ἀπαντες Ἕλληνες.

ΙΜΠΡΑΙΜ πασσάς. — Αἰγύπτιος πρίγκηψ γεννηθεὶς εἰς τὴν Καβάλλαν τῆς Μακεδονίας τῷ 1789 καὶ ἀποθ. εἰς τὸ Κάιρον τῷ 1848. Μετὰ πολλὰς ἐπιτυχίας κατὰ τῶν Βαχαβιτῶν Ἀράβων ἔλαβε τὸ ἀξίωμα τοῦ Πασσά τῷ 1819, τῷ δὲ 1824, μετὰ τὰς καταστροφὰς ἃς ἔπαθον ἐπανελημμένως οἱ Τούρκοι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, παρεκάλεσεν ὁ Σουλτᾶνος τὸν πατέρα τοῦ Ἰμπραῖμ ἀντιβασιλέα τῆς Αἰγύπτου Μεχμέτ-Ἀλῆν νὰ τὸν ἀποστείλῃ εἰς Ἑλλάδα. Καὶ ἀνεχώρησε μὲν μετὰ 18000 πεζῶν καὶ 2000 ἵππων, ἀλλὰ προσβληθεὶς ἔμπροσθεν τῆς Κρήτης ἀπὸ τὸν Μιαούλην, ἔχασε τὸ ἥμισυ τοῦ στόλου του καὶ ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν Ρόδον, μόλις δὲ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1825 κατῴρθησε, μὲ τὰς ἐπικουρίας τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ, ν' ἀποβιβάσθῃ εἰς τὴν Μεθώνην καὶ νὰ κυριεύσῃ τὸ Ναυαρίνον. Κατ' ἀρχὰς ἠθέλησε νὰ φανῇ μετριοπαθὴς καὶ ἔκαμε προτάσεις εἰς τοὺς ἐπαναστάτας ὑποσχόμενος νὰ τοὺς δώσει χρήματα καὶ αὐτονομί-

αν· ἀλλ' ἐκεῖνοι τὸν ἀπέκρουσαν καὶ τότε ἀνέλαβε τὸν πόλεμον, θῦμα τοῦ ὁποίου πρῶτον ἔπεσεν ὁ Παπαφλέσσας μὲ τοὺς 600 του εἰς τὸ Μανιάκι. Ἐνίκησε κατόπιν τὸν Γιατράκον καὶ τὸν Κολοκοτρώνην καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Τριπολιτσάν, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κυριεύσῃ τὸ Ναύπλιον καὶ περιωρίσθη νὰ καύσῃ τὸ Ἄργος καὶ νὰ λεηλατήσῃ τὴν Πελοπόννησον, λαβῶν δὲ καὶ ἄλλας ἐπικουρίας νὰ κυριεύσῃ τὸ Μεσολόγγιον. Μόνον εἰς τὴν Μάνην δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιβληθῇ, νικηθεὶς ἐπανελημμένως ἀπὸ τοὺς ὀρεινοὺς τοῦ Ταυγέτου. Θὰ κατέστρεφε δὲ ἐντελῶς ὅ,τι οἱ τότε φιλονεικοῦντες μεταξὺ τῶν ἐπαναστάται εἶχον κατορθώσει, ἀν δὲν ἐπενέβαινον αἱ δυνάμεις καὶ δὲν τὸν ἠνάγκαζον τὰ συνθηκολογήσῃ μετὰ τῶν Δερινῶν, Χαΐδεν καὶ Μαιζόν καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κάιρον τῷ 1828. Τῷ 1831—32 ἐκυρίευσεν τὴν Συρίαν, ἀλλ' ὁ Σουλτᾶνος ἐξοργισθεὶς καθήρησε τὸν Μεχμέτ Ἀλῆν καὶ ἔστειλε τὸν Χουσεῖν Πασσᾶν κατὰ τοῦ Ἰσμαῖλ, ὁ τουρκικὸς στρατὸς ὅμως κατετροπώθη ἐπανελημμένως, θὰ ἐπρόχωρει δὲ ὁ Ἰμπραῖμ ὡς ἐφαίνετο μέχρι Κωνταντινουπόλεως ἀν καὶ πάλιν δὲν ἠμποδίζετο ἀπὸ τὰς δυνάμεις δύο φορές καὶ δὲν ὑπεχρεοῦτο νὰ ἐγκαταλείψῃ καὶ αὐτὴν τὴν Συρίαν. Διεδέχθη τὸν πατέρα του τῷ 1848 ἀλλὰ μετὰ τινὰς μῆνας ἀπέθανε.

ΙΝΔΙΑΝΑ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας πρὸς Α. τῆς Ἰλλινόης. Ἐκτασις 94,140 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 2,300,000. Χώρα πεδινὴ καὶ εὐφορὸς ποτιζομένη ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς Ὀχάιω, Βάβασχ, Οὐάιτ καὶ διασχιζομένη ἀπὸ πολλοὺς σιδηροδρόμους. Ἐχει πλούσια στράματα λιθανθράκων, ἀκμάζουσάν γεωργίαν, κτηνοτροφίαν, βιομηχανίαν καὶ ἐμπόριον, πρωτεύουσάν δὲ τὴν Ἰνδιανάπολιν εὐρισκομένην εἰς τὸ κέντρον τῆς πολιτείας πλησίον τοῦ Λευκοῦ (Οὐάιτ) ποταμοῦ, μὲ 12 σιδηροδρομ. σταθμούς, λαμπρὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ 110,000 κατ.

ΙΝΔΙΚΗ τοπαρχία. — Ἀνήκει εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας, κεῖται πρὸς Β. τοῦ Τεξᾶς καὶ ἔχει μεγάλας πεδιάδας, παχύτατα λιθᾶδια, ἔκτασιν 81,320 τετρ. χιλιόμε., ἀνεπτυγμένην κτηνοτροφίαν, 200,000 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 80,000 εἶνε Ἴνδοι, πο-

τάμους τὸν Καναδᾶν καὶ τὸν Ἐρυθρὸν, πρωτεύουσαν δὲ τὴν *Ταλεκούαχ*.

ΙΝΔΙΚΟΣ ΩΚΕΑΝΟΣ. — Θαλασσία ἑκτασίς μεταξὺ Ἀφρικῆς, Ἀσίας, Ἰνδικῶν νήσων τῆς Β. Ὠκεανίας καὶ Νοτίου Παγωμ. Ὠκεανοῦ. Ἐκτασίς 74 ἑκατομ. χιλιομ. Βάθος δὲ γνωστόν μέχρι 5,664 μέτρων.

ΙΝΔΟΙ. — Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἐννοοῦμεν τοὺς κατοίκους τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν (*Ἰνδοστᾶν* ἰδίως) καὶ τοὺς ἰθαγενεῖς Ἀμερικανούς οἱ ὅποιοι ὅμως διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τοὺς πρώτους. Οἱ κυρίως *Ἰνδοί* κατάγονται ἀπὸ τοὺς Ἀρίους τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας καὶ ἔχουσι σχεδὸν εὐρωπαϊκὰ χαρακτηριστικά, σῶμα ὠραῖον καὶ μᾶλλον ὑψηλόν, κομψὰ χεῖρας καὶ πόδας, μάτια, μαλλιά καὶ γένειον μαῦρα, χρῶμα δὲ κιτρινωπόν, ἐλαιῶδες ἢ καὶ μαῦρον εἰς τὰς μικτὰς φυλάς. Οἱ Ἰνδοὶ εἶνε ἄνθρωποι φύσει πνευματώδεις καὶ ἀνεπτυγμένοι· χιλιάδας δὲ ἔτη πρὸ Χριστοῦ εἶχον λαμπρὸν πολιτισμὸν καὶ πλήρη θρησκείαν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν πολλῶν ἐπιδρομῶν τῶν ἄλλων λαῶν καὶ ἰδίως τῶν Μωαμεθανῶν, οἱ Ἰνδοὶ κατέστησαν δύσπιστοι καὶ ἐκδικητικοί, ἀλλὰ φίλεργοι καὶ φιλομαθεῖς εἰς ἄκρον. — Οἱ Ἀμερικανοὶ Ἰνδοὶ σχηματίζουν τὴν ἐντοπίαν Ἀμερικανικὴν φυλὴν, περὶ τῆς ὁποίας ἐγγράψαμεν καὶ τὸ ἄρθρον ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ φυλή, καὶ εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄγριοι.

ΙΝΔΟΚΑΛΑΜΟΣ. — Ὠραῖον φυτὸν τῶν Ἰνδιῶν μὲ ἄνθος κόκκινον. Ἀνθίζει τὸν Ἰούνιον καὶ διατηρεῖ τὰ ἄνθη του μέχρι τοῦ Αὐγούστου. Σπείρεται Ἀπρίλιον καὶ Μάιον εἰς γῆν ὄροσερὰν καὶ προσήλιον.

ΙΝΔΟΚΙΝΑ. — Ἡ τρίτη καὶ ἀνατολικωτάτη μεγάλη χερσόνησος τῆς Ἀσίας συνορεύουσα πρὸς Β μετὴν Κίναν, πρὸς Δ. μετὰς Ἀγγλικὰς κτήσεις τοῦ *Ἰνδοστᾶν* καὶ βορρομένη ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Βεγγαλικοῦ κόλπου (Δ) καὶ τῆς Σινικῆς θαλάσσης (Ν καὶ Α.), σχηματίζουσα δὲ δευτέραν μακρὰν καὶ στενὴν χερσόνησον, τὴν Μαλάκκαν. Ἐκτασίς 2,167,435 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 40 ἑκατομ. Ἡ Ἰνδοκίνα σύγκειται ἀπὸ τὸ μέγα αὐτόνομον

κράτος *Σιάμ*, τὰ μικρὰ κρατίδια τῆς Μαλάκκας, τῶν Βρετανικῶν κτήσεων Βιρμανίας καὶ Στραίτς-Σέττλεμεντς, τοῦ ὑποτελοῦς εἰς τὴν Ἀγγλίαν Μανιπούρ, τῶν Γαλλικῶν κτήσεων Κοχιγκίνας καὶ Καμβότζας καὶ τοῦ ὑποτελοῦς εἰς τὴν Γαλλίαν Ἀνάμ. Εἶνε χώρα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βουνώδης καὶ δασοσκεπῆς καὶ ἔχει 4 μεγάλους ποταμούς, Ἰραβάδην, Σαλβέν, Μενάμ καὶ Μεχόγκ καὶ πολλοὺς μικροτέρους.

ΙΝΔΟΣ ἢ Σίνδου (=Ποταμός).—Μέγας ποταμὸς τοῦ Ἰνδοστᾶν πηγάζων ἀπὸ τὸ Κινεζικὸν Τιβὲτ εἰς ὕψος 6703 μέτρων (ὄρος Καϊλάσα) διασχίζει τὸ Λαδάκ, τὸ Βαλτιστᾶν, τὰ Ἰμαλάυκ ὄρη, σχηματίζει τὸ περίφημον Πενταπόταμον, καί, ἀφ' οὗ δεχθῆ τὰ νερὰ τοῦ Καβούλ, τοῦ Σετλέτζ (Ἰρσκις) καὶ ἄλλων καὶ διασχισθῆ εἰς ἀπείρους βραχίονας, χύνεται διὰ πλείστον στομάτων εἰς τὴν Ἀραβικὴν θάλασσαν ἢ κόλπον τοῦ Ὀμάν. Μᾶκρος 3200 χιλιομ.—Τὸν ποταμὸν τοῦτον εἶχε διαβῆ ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ὅταν ἐνίκησε τὸν Πῶρον καὶ ἐκυρίευσε τὴν ΒΔ Ἰνδικήν.

ΙΝΔΟΣΤΑΝ. — Μεγίστη χερσόνησος τῆς Ἀσίας κατέχουσα τὸ κέντρον τῶν μεσημβρινῶν αὐτῆς χωρῶν. Χωρίζεται ἀπὸ τὴν Κίναν διὰ τῶν ὑψηλοτάτων Ἰμαλαύων βουνῶν καὶ βρέχεται ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Ὀμανικοῦ καὶ τοῦ Βεγγαλικοῦ κόλπου (Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ)· ἔχει δὲ πρὸς Ἀν. μὲν τὴν Ἰνδοκίναν (Βιρμάν), πρὸς τὰ ΒΔ δὲ τὸ Βελουσχιστᾶν.—Ἐκτασίς 3575000 τετρ. χιλιομ., ἐκ τῶν ὁποίων 1925000 ἔχει τὸ βόρειον μέρος, τὸ κυρίως Ἰνδοστᾶν (=χώρα τῶν Ἰνδῶν), 1650000 δὲ τὸ νότιον ἤτοι τὸ καλούμενον *Δεκάν*, τὸ ὅποτον εἶνε χώρα ὑψηλὴ ἔχουσα πρὸς Β. τὰ *Βίνδουα* ὄρη, εἰς τὰ Δ. τὰ Δυτικὰ Γὰτ μετὰ κορυφὰς 2000 μέτρων καὶ εἰς τὰ Α. τὰ Ἀνατολικὰ Γὰτ χαμηλὴν βουνοσειρὰν μετὰ 1000 μ. ὕψος. Ἐνώνονται δὲ αἱ δύο αὐταὶ σειραὶ μετὰ Κουανθ ἢ Νιλιγυρικὰ βουνὰ (2648 μ.) καὶ ἔχουν πρὸς μεσημβρίαν βαθεῖαν κοιλάδα καταλήγουσαν εἰς τὰ Ἀλιγυρικὰ βουνὰ (2800 μ.) καὶ τὸ Κομορῖνον ἀκρωτήριον (1245 μ.). Ποταμούς τὸ *Δεκάν* ἔχει τὸν Νερβάδαν, Ταπτῆν, Μαχανάδην, Γοδαβέρην, Κιστῆν ἢ Κρισχνάν, Καυέρην κτλ.—Τὸ βόρειον ὅμως Ἰνδοστᾶν ἔχει τὰ ὑψη-

λότερα ὄρη τῆς Γῆς Ἰμαλάϊα, καὶ ποταμούς μεγίστους τὸν Ἰνδόν, τὸν Γάγγην, τὸν Βραχμαπούτραν καὶ τοὺς μεγάλους παραποτάμους των, μεγίστην δὲ βαλτώδη καὶ λιμνώδη ἔκτασιν εἰς τὰ ΒΔ.—Κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινὸν παραλλάσσον ὁμῶς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ παρουσιάζον εἰς τὰ νότια βροχὰς πολλὰς καὶ τρικυμίας μεγάλας. Αἱ φυσικαὶ φυτεῖαι τοῦ Ἰνδοστάν καὶ τὰ δάση του εἶνε ἀπέραντα καὶ πλουσιώτατα· παντὸς εἶδους φοίνικες, μοσχοκάρυα, κανέλλα, μοσχοκάρφια, ζιγγίβερις, πιπέρι, ἀφθονώτατα ὀρύζια, ζαχαροκάλαμοι, καφέδες, λουλάκι, σιτηρά, ὀπωρικά, τσαΐ, καννάβι, ἔλαιον, ὄπιον, κόρχορον καὶ ἀναριθμητὰ ἄλλα. Τὰ ζῶα ἐπίσης εἶνε ἀπείρων εἰδῶν· ἐκτὸς τοῦ ἐλέφαντος τοῦ ὁποίου ἡ χώρα αὕτη εἶνε ἡ κυρία πατρίς, ἔχει πιθήκους, τίγρεις, λέοντας, ρινοκέρωτας, πάνθηρας, ἀγριοχοίρους, βουβάλους, ἄπειρα πτηνὰ, κροκοδείλους καὶ φοβεροὺς ὄφεις μέσα εἰς τὰ ποτάμια καὶ τὰ βάλτα καὶ σημαντικὰ ποίμνια βοῶν. Ὀρυκτὰ ἔχει πάμπολλα· ἀδάμαντας, χρυσόν, ἀργυρον, σίδηρον, χαλκόν, καλαΐ, μολυβδον, θειάφι, λιθάνθρακας, ἄλας κτλ. Βιομηχανικὰ προϊόντα: λαμπρὰ κασμίρια, τάπητες, μεταξωτὰ, ὄπλα, χρυσαφικά, κομψοτεχνήματα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντα. Ἐμπόριον μέγιστον μὲ ὄλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ τὴν κεντρικὴν Ἀσίαν (Κίναν) διὰ καραβανίων.

Τὸ Ἰνδοστάν μαζί μὲ μεγάλην ἔκτασιν τῆς Ἰνδοκίνας ἀποτελεῖ αὐτοκρατορίαν ἠνωμένην εἰς τὸ στέμμα τῆς Ἀγγλίας καὶ ἔχουσιν ἔκτασιν 2,468,925 τετρ. χιλιομ. (40πλασίαν τῆς Ἑλλάδος) καὶ κατοίκους 230 ἑκατομ. καὶ σχηματίζει τὴν μεγίστην καὶ πλουσιωτάτην ἀπὸ ὄλας τὰς κτήσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἔθνων. Ἀπὸ τὴν χώραν αὐτὴν μέγα μέρος κατέχουν τὰ 500 μικρὰ κράτη τῶν ἑγχωρίων Ἰνδῶν τὰ ὅποια πληρώνουν μόνον φόρον τινα εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Κυριώτερα αὐτῶν εἶνε ἡ Κασμίρη μετὰ τοῦ Βαλτιστάν, τὸ Σικίμ, αἱ ἡγεμονίαι τῶν Ρατζπούτων καὶ τῶν Μαρατῶν, τὰ Νιζάμ, Μαϊούρ, καὶ Κοτσίν. — Ἡ πελωρία αὐτῆ κτῆσις διοικεῖται ὑπὸ ἀντιβασιλεία ἔχοντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς του τοὺς τοποτηρητὰς, ὑποτοποτηρητὰς καὶ ἀνωτέρους ἐπιτρό-

πους διαφόρων διαμερισμάτων. Ἔχει δὲ καὶ βουλὴν ἐξ 24 μελῶν. Παιδεία πολὺ ἀνεπτυγμένη, 5 Πανεπιστήμια, 135 σχολ. τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ 130,000 δημοτικὰ πλὴν τῶν ἰνδικῶν. Σιδηρόδρομοι 27,000 χιλιομ. Τηλέγρ. 57,000 χιλιομ. — Προϋπολογισμὸς 80—85 ἑκατ. λίραι. Χρέος 211 ἑκατ. λίρ. — Στρατός 72,500 Ἀγγλοι καὶ 125,000 ἐντόπιοι καὶ ἀτυνομία ἐξ 190,000 ἀνδρῶν. Ἐμπορικὴ κίνησις 200 ἑκατ. λιρῶν.

Οἱ σημερινοὶ Ἰνδοὶ εἶνε λκὸς σχηματισθεὶς ἀπὸ τοὺς παλαιότητας κατοίκους τῆς χώρας ἐλθόντας εἰς ἐπιμιξίαν μὲ τοὺς Ἀρίους τῶν ΒΔ μερῶν 2000 ἔτη πρὸς Χριστοῦ. Τὰ ΒΔ μέρη κατελήφθησαν ἀπὸ τοὺς Πέρσας, (τῷ 517), τὸν Μ. Ἀλέξανδρον (τῷ 236) κατόπιν δὲ ἀπὸ τοὺς Μωαμεθανοὺς οὔτινες διέδωκαν καὶ τὴν θρησκείαν των, μέχρι τοῦ 1526 ὅτε ἰδρῦθη τὸ περίφημον καὶ ἰσχυρότατον κράτος τοῦ Μεγάλου Μογγόλου ἀπὸ τὸν ἀπόγονον τοῦ Ταμερλάνου Βαβούρ μὲ δύο πρωτευούσας Δελχὴν καὶ Ἀγρην. Ὅταν κατόπιν ἀνευρέθη ἡ θαλασσία ὁδὸς πρὸς τὰς Ἰνδίας τῷ 1498 ἰδρῦθησαν εἰς τὰ παράλια τῆς χώρας ἐμπορικοὶ σταθμοὶ ἀπὸ τοὺς Πορτογάλους, τοὺς ὁποίους ἐδίωξαν μετὰ τινα ἔτη οἱ Ὀλλανδοὶ καὶ οἱ Ἀγγλοι, οὔτινες τῷ 1600 ἰδρυσαν τὴν Ἀγγλικὴν Ἰνδικὴν Ἐμπορικὴν Ἐταιρείαν, καὶ μετὰ πολλοὺς φοβεροὺς ἀγῶνας κατὰ τῶν ἐντοπίων ἡγεμόνων καὶ τῶν ἀποίκων Γάλλων, ἐσχημάτισαν τέλος τὸ μέγα σημερινὸν ἰνδικὸν κράτος μόνις τῷ 1877.

ΙΝΟΥΛΑ. — Εἶδος φυτοῦ ὁμοιον μὲ μεγάλην μαργαρίταν. Ἔχει ἄνθη κίτρινα καὶ φύλλα μετροῦ μεγέθους. Ἀπ' αὐτὸ βγαίνει φάρμακον κατάλληλον διὰ τὰς δυσεντερίας.

ΙΝΦΛΟΥΕΝΤΣΑ (Γρίπη). Ἡ Γρίπη εἶνε εἶδος βρογχίτιδος ἐρχομένης κατὰ ἐπιδημίας, αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε μὲν εἶνε προσωρινά, ἄλλοτε δὲ ἐπεκτείνονται εἰς μεγάλας ἐκτάσεις καὶ καταλαμβάνουσι χώρας ὁλοκλήρους. Συνήθως αἱ ἐπιδημίαι τῆς Ἰνφλουέντσας παρουσιάζουν ἑλαφρὸν χαρακτῆρα· ἡ ἀσθένεια ἐπέρχεται αἰφνιδίως μὲ συνάχι δυνατὸν καὶ ὁ βῆξ εἶνε συχρὸς καὶ προξενεῖ πόνους εἰς τὴν ράχιν καὶ τὰ μέλη, ὁ πυρετὸς εἶνε ἀρ-
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ 31

κατὰ σφοδρὸς καὶ ἡ καταβολὴ τῶν δυνάμεων μεγάλη· ὅλα ταῦτα ὅμως παρέρχονται ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν καὶ ὁ ἀσθενὴς θεραπεύεται. Ἄλλοτε ὅμως παρουσιάζεται μὲ βαρέα συμπτώματα, καὶ τότε πολλοὶ ἀποθνήσκουν.

Θεραπεία. Ἐν ἀρχῇ καὶ εἰς τὰς ἐλαφρὰς μορφὰς διδομεν εἰς τὸν ἀσθενῆ νὰ πῆ ζεστὸν μαλακτικὸν (άλταϊαν, μολοχάνθη), τίλιον τῷ παραγγέλλομεν ἐν κλύσμα, συναπισμοὺς εἰς τοὺς πόδας ἢ ποδόλουτρον μὲ σινάπι, καὶ δύο ἡμέρας κατὰ συνέχειαν ἀπὸ 15 κόκκους κινίνης.

ΙΟΒΑ (Ἀγγλιστί· *Αἰόουε*). — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας μεταξὺ τῶν ποταμῶν Μισσισιπιῆ καὶ Μισσουρή. Ἐκτασίς 145,100 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 2 ἑκατομμύρια. Χώρα ὑψηλὴ ἀλλ' ἐπίπεδος ποτιζομένη ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς Ἰόβαν, Δέ-Μοῦν κτλ. καὶ παράγουσα σιτηρὰ ἄφθονα, καπνὰ κτλ. Ἔχει μεταλλεῖα μολύβδου, χαλκοῦ, λιθανθράκων καὶ μεγάλα ποίμνια. Πρωτεύουσα *Δι-μόν*.

ION (*Μενεξές, γιοῦλι, πανσές, βιολέττα*). — Τὰ Ἴα εἶνε εἶδος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν *ιοειδῶν* τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τὸν τύπον. Διακρίνονται δὲ πλεῖστα εἶδη αὐτῶν ἀξιοσημείωτα διὰ τὴν εὐωδίαν των καὶ τὰ ὅποια διὰ τοῦ τρόπου καθ' ὃν κρύπτονται εἰς τὰ χόρτα, ἐπὶ τῶν ὀρέων ἢ εἰς τὰς πεδιάδας, διακαίως ἐθεωρήθησαν ὡς τὸ ἔμβλημα τῆς συστολῆς, τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς μετριοφροσύνης. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν εἰδῶν ἀνέρχεται εἰς 105, ἐκεῖνο δὲ ὅπερ θεωρεῖται ὡς ὁ τύπος εἶνε τὸ εὐῶδες Ἴον ὅπερ ἀναφαίνεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος. Τὸ χρῶμά του εἶνε γενικῶς κυανοῦν ἰοειδές, τὸ ὄνομά του δὲ λαμβάνεται πρὸς παράστασιν τούτου τοῦ χρώματος. Ἐν τούτοις ὅμως ἀπαντῶσι καὶ λευκά. Τὸ Ἴον δὲν εἶνε περιζήτητον μόνον διὰ τὴν λεπτότητα τῆς εὐωδίας του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀρωματικὴν καὶ γλισχρασματώδη αὐτοῦ ιδιότητα, δι' ἣν χρησιμοποιεῖται ὡς φάρμακον διαφορητικὸν καὶ βηχικὸν εἰς τὰ καταρροϊκὰ νοσήματα, ἐκ δὲ τῶν πετάλων των παρασκευάζουσι σιρόπιον ἀνώδινον. Ἡ ρίζα τέλος τοῦ Ἴου ἔχει γεῦσιν ζυγὴν καὶ ναυτιώδη

καὶ ἐμετικὰς καὶ καθαρτικὰς ιδιότητας. Οἱ σπόροι τοῦ Ἴου εἶνε διουρητικοὶ καὶ ναυτιώδεις. Τὸ ἄνθος ὀφείλει τὸ χρῶμά του εἰς συστατικὸν τι διαλυτὸν ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐπιρραζόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὀξέων καὶ τῶν ἀλκαλιῶν.

Τὸ εὐῶδες Ἴον δὲν ἔχει μίσχους, ἀλλὰ τὰ ἄνθη καὶ τὰ φύλλα φύονται ἀμέσως ἐκ τῆς ρίζης. Διὰ τῆς καλλιέργειας δὲ δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν διπλᾶς διαφορὰς μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ σπουδαιότερα εἶνε τὸ Ἴον τῆς *Πάρμας* ὠραιότητας χρώματος καὶ σχεδὸν στερούμενον ὀσμῆς.

Σιρόπιον Ἴον. Τὸ Σιρόπιον τοῦτο γίνεταί ἐκ προσφάτων ἀνθέων τοῦ κοινοῦ Ἴου, τῶν ὁποίων ἀποχωρίζομεν τὰ πέταλα ἀπὸ τοῦ κάλυκος καὶ τὰ μουσχεύομεν ἐπὶ τινὰς ὥρας ἐντὸς ζέοντος ὕδατος. Διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν δὲ τὴν ἐξάτμισιν τοῦ εὐώδους συστατικοῦ, μεταχειριζόμεθα κασσιτέρινον ἄγγειον ὅπερ φέρει πῶμα μετὰ κοχλίου, (βίδα). Ἄφ' οὗ δ' ὑλίσσωμεν τὸ ἔγχυμα διὰ λεπτῆς ὀθόνης, προσθέτομεν 1 χιλιόγρ. ζακχάρεως λευκῆς κατὰ λίτραν, καὶ τὸ σιρόπιον ἔγεινεν ὅταν ἡ ζάχαρις ἀναλυθῆ. Ἐπειδὴ ὅμως ὑπόκειται εὐκόλως εἰς ζύμωσιν, πρέπει νὰ διατηρῶμεν εἰς δροσερὸν μέρος τὰς ἐμπεριεχούσας αὐτὸ φιάλας. Μετασχηματίζεται εὐκόλως τὸ σιρόπιον τοῦτο εἰς καταπότια ἐξαίρετον κατὰ τοῦ βηχός. Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ τὸ ἐξατμίσωμεν βραδέως ἐντὸς πινακίου ἢ λέβητος λίαν πλατυστόμου μέχρις ὅτου συμπυκνωθῆ τόσον, ὥστε, ὅταν χύνεται κατὰ σταγόνας διὰ τινος κοχλιαρίου μὲ μακρὸν ράμφος, ἐκάστη σταγὼν νὰ σχηματίζῃ ἐν καταπότιον.

IONION ΠΕΛΑΓΟΣ. — Ὀνομάζεται οὕτω ἡ μεταξὺ τῶν Δ. παραλίων τῆς Πελοποννήσου, τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἠπείρου καὶ τῶν Α. παραλίων τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας ἐκτεινομένη θάλασσα. Περιέχει τὰς *Ἰονίους νήσους* (Ἐπτάνησος), σχηματίζει τοὺς κόλπους τοῦ Τάραντος εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὸν Ἀμβρακικὸν, τὸν Πατραϊκὸν, τὸν Κορινθιακὸν, τὸν Κυπαρισιακὸν καὶ τὸν Μεσσηνιακὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΙΟΠΠΗ ἢ Ἀραβιστὶ *Γράφφα*. — Παράλιος πόλις τῆς Πα-

λαιστίνης καὶ λιμὴν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἔχουσα μικρὸν καὶ ἀβαθῆ λιμένα, ἰσχυρὸν φρούριον, καλὰς οἰκίας, ἀλλὰ δρόμους στενοὺς καὶ ἀκαθάρτους, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, λαμπροὺς κήπους, πολλὰ μοναστήρια καὶ 7 χιλ. κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 1000 εἶνε ὀρθόδοξοι, 600 καθολικοὶ, 400 Ἰουδαῖοι καὶ οἱ λοιποὶ Τούρκοι, Μαρωνῖται καὶ Ἀρμένιοι. Κατὰ τὰς Ἀραβικὰς παραδόσεις ἡ Ἰόπη ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ Νῶε Ἰάφεθ. Ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς κατὰ τὸν 7ον αἰῶνα, κατόπιν ἔγεινε κομητεία ἐπὶ Σταυροφόρων καὶ τέλος κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Τῷ δὲ 1837 κατεστράφη ἀπὸ φοβερὸν σεισμόν.

ΙΟΡΑΣ ἢ ΙΟΥΡΑΣ. — Μεγάλη βουνοσειρὰ μεταξὺ Γαλλίας, Ἑλβετίας καὶ Γερμανίας διαιρουμένη εἰς τρία τμήματα, ἔχουσα δὲ μᾶκρος 730 χιλιομ. καὶ ὕψος ἀπὸ 600 μέχρι 1723 μέτρων.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ. — Ἱερὸς ποταμὸς τῆς Συριακῆς Παλαιστίνης εἰς τὸν ὅποτον ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὸν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον. Πηγάζει ἀπὸ τὸν Ἀντιλίβανον, διέρχεται ἀπὸ τὴν λιμνὴν Τιβεριάδα καὶ χύνεται εἰς τὴν Νεκρὰν θάλασσαν. ἔχει μᾶκρος 160 χιλιομ., περιέχει δὲ ἀσφαλτον καὶ ὀνομάζεται σήμερον Σέριατ-ἔλ-Κεμπίρ.

ΙΟΣ (κοινῶς Νῆος). — Μία ἀπὸ τὰς Κυκλάδας νήσους εὐρισκομένη μεταξὺ Νάξου καὶ Θήρας. Ἐκτασις 119 τετρ. χιλιομ. — Μᾶκρος 18 χιλιομ. Πλάτος 10 χιλ. Εἶνε βουνώδης μὲ τρεῖς κυρίας κορυφάς, τὸν Πύργον (732 μ.), τὸ Μεγάλον Βουνὸν (724 μ.) καὶ τὸν Προφήτην Ἥλιον. ἔχει μίαν μεγάλην κοιλάδα, τὸν Κάμπον, κατάφυτον ἀπὸ ἐλαίας καὶ ἀμπέλια καὶ πολλὰς μικροτέρας. Προϊόντα, κριθάρι, σῖτος, λάδι, κρασιὰ, βαμβάκια, ὀπωρικά καὶ τυρί. Ζῶα δέ, γιδοβοπρόβατα 6000, βώδια καὶ ἀγελάδες 2000. Κάτοικοι 2100 κατοικοῦντες εἰς τὴν πρωτεύουσαν ΙΟΝ (2,000) 1)4 ὥρας μακρὰν τοῦ μεγάλου καὶ ἀσφαλεστάτου λιμένος τῆς νήσου, καὶ εἰς τὰς ἀγροτικὰς οἰκίας τοῦ ἄνω καὶ κάτω Κάμπου, διότι ἄλλο χωρίον ἢ νήσος δὲν ἔχει. — Ἡ Ἰος ἀποτελεῖ σήμερον ἓνα Δήμον τῆς ἐπαρχίας Θήρας καὶ ἔχει

Εἰσηνοδ., Ἑλλην. Σχολεῖον καὶ τηλεγραφεῖον διατηρεῖ δὲ καὶ μερικὰ ἀρχαῖα εἰρεῖπια.

ΙΟΥΔΑΙΟΙ ἢ ΕΒΡΑΙΟΙ. — Ἀσιατικὸς λαὸς ἐλθὼν εἰς τὴν Παλαιστίνην 20 αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ ἀπὸ τὰς μεταξὺ Εὐφράτου ποταμοῦ καὶ Περσίας χώρας. Ἐκεῖθεν μετηνάστευσαν εἰς τὴν Αἴγυπτον ὅπου ἀνεπτύχθησαν καὶ εὐδοκίμησαν πολὺ ἐπὶ τῶν Φαραώ, ἀλλ' ἡ τυραννία τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν χώραν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Μωϋσέως εἰς τὴν Χαναάν, ἣν καὶ ἐκυριεύσαν ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Ἰησοῦν τοῦ Νεουῆ καὶ ἐσημάτισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ μέγα Ἰουδαϊκὸν Βασίλειον τῆς Πικλιστίνης κατακτῆσαντες ὅλας τὰς γύρω χώρας καὶ συστήσαντες πρωτεύουσαν τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴν ὁποίαν ἐκυριεύσε καὶ κατέστρεψεν ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλώνος Ναβουχοδονόσορ τῷ 586 πρὸ Χρ. Μετὰ ταῦτα κατέλαβε τὴν χώραν ὁ Μ. Ἀλέξανδρος (331), οἱ Πέρσαι καὶ οἱ διάδοχοι τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου. Τέλος ἔγειναν πάλιν ἀνεξάρτητοι διὰ τοῦ Ἰούδα τοῦ Μακκαβαίου, ἕως οὗ τῷ 63 κατέλαβον τὴν χώραν οἱ Ῥωμαῖοι, ἕνεκα δὲ μιᾶς τῶν ἐπαναστάσεως, ἐκυριεύθη καὶ πάλιν ἀπὸ τὰ Ῥωμαϊκὰ στρατεύματα ἡ Ἱερουσαλήμ καὶ ἐκείνη ὁ μεγαλοπρεπὴς ναὸς τοῦ Σολομῶντος, οἱ δὲ Ἑβραῖοι διεσπάρησαν ἔκτοτε εἰς διάφορα μέρη (70 μετὰ Χρ.) τῆς γῆς ὅπου ἡσυχολοῦντο εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ὑπέφεραν πολλὰς καταδιώξεις ἀπὸ τὰ Χριστιανικὰ κράτη, ὧν κυρία ἀφορμὴ ἦτο ἡ ὑπ' αὐτῶν σταύρωσις τοῦ Σωτῆρος, ἐπὶ τῶν διδασκαλιῶν τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθησαν αἱ νεώτεροι κοινωναί. — Σήμερον εὐρίσκονται πανταχοῦ γῆς, οἱ περισσότεροι ἐν Ῥωσσίᾳ (3 ἑκατομ.), ὁ ὀλικὸς δὲ αὐτῶν ἀριθμὸς ἀνέρχεται περίπου εἰς 8 ἑκατομμύρια, οἱ ὅποιοι διατηροῦν τὴν ἀρχαίαν τῶν θρησκείαν καὶ τὰ πρῶτα τῶν ἡθῶν καὶ ἔθιμα, εὐδοκίμοι δὲ θαυμασιῶς εἰς τὸ ἐμπόριον ἀλλ' οὐχ' ἦττον καὶ εἰς τὰ γράμματα, διὸ καὶ κατάρθωσαν εἰς πλεῖστα μέρη νὰ καταλάβουν μεγάλας θέσεις. Εἰς τὴν Ἑλλάδα κατοικοῦν 4 ἢ 5 χιλιάδες Ἑβραῖοι. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἤρχισαν νὰ γίνωνται Χριστιανοί.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ὁ Παραβάτης.— Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου. Ἐγεννήθη τῷ 331, ἐσπούδασε τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὴν θρησκείαν τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων, ἔκτοτε δὲ ἀπηνήθη τὸν χριστιανισμόν καὶ ὅταν τῷ 361 ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον, ἐκηρύχθη φανερός πολέμιος τοῦ Χριστιανισμοῦ ὀνομασθεὶς *Παραβάτης*. Ἦνοιξε τότε τοὺς ἀρχαίους ναοὺς καὶ ἐπεχείρησε ν' ἀνασυστήσῃ τὰ ἑλλην. μαντεῖα καὶ ἰδίως τῶν *Δελφῶν*, ἢ ἀπάντησις ὁμῶς τοῦ ὁποίου ὑπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸ μάταιον τῶν προσπαθειῶν του (βλέπε περὶ τούτου τὴν λέξιν ΔΕΛΦΟΙ), καὶ κατεδίωξεν Ἀθανάσιον τὸν Μέγαν ἐξορίσας αὐτόν. Ὁ Ἰουλιανὸς ἦτο εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρίστους Αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου, τακτοποιήσας σωφρόνως τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ Κράτους, ἐπολέμησε δὲ καὶ κατὰ τῶν Περσῶν, οἵτινες τὸν ἀφῆκαν νὰ κατακτήσῃ τὴν χώραν των μέχρι πέραν τοῦ Εὐφράτου, ἀλλὰ τὸν προσέβαλον ὅταν ἐπίστρεφε καὶ εἰς μίαν συμπλοκὴν πληγωθεὶς, ἀπέθανε τῷ 363. Λέγουν δὲ ὅτι λαβὼν αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴν του καὶ ρίψας αὐτὸ πρὸς τὸν Οὐρανὸν ἐφώνησεν: «Ἐνίκησας Χριστέ, χόρτασε λοιπὸν Ναζωραεῖ!» — Ὁ Ἰουλιανὸς ἔγραψε καὶ πολλὰ συγγράμματα κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ τῶν ὁποίων πολὺ ὀλίγα ἐσώθησαν, διακρινόμενα διὰ τὸ ζωηρὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς τῆς ἐκφράσεως.

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ ὁ Μέγας.— Διάσημος αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου γεννηθεὶς τῷ 482, εἶχε σύζυγον τὴν περίφημον Θεοδώραν. Ὁ Ἰουστινιανὸς κατώρθωσε νὰ συναθροίσῃ περὶ αὐτὸν λαμπροὺς ὑπουργοὺς καὶ στρατηγούς, ἐνίκησε διὰ τοῦ Βελισσαρίου τοὺς Πέρσας καὶ κατέκτησε τὸ κράτος αὐτῶν. Προσέθηκεν εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν του τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν, τὴν Σαρδηνίαν, τὴν Κορσικὴν καὶ τὴν Ἰταλίαν διὰ τῶν περιφήμων στρατηγῶν Βελισσαρίου καὶ Ναρσῆ, τῷ δὲ 550 καὶ μέγα μέρος τῆς Ἰσπανίας. Ἐκτίσεν λαμπρὰ οἰκοδομήματα καὶ τὸν περίφημον ναὸν τῆς Ἀγίας Σοφίας, ἰσχυρότατα δὲ φρούρια πανταχοῦ καὶ κατέλυσε τὸ κράτος τῶν Βανδάλων. Ἡ στάσις τοῦ Νίκα ἔθεσεν ἐπὶ στιγμὴν εἰς μέγαν κίνδυνον τὸ κράτος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ κατεπνίγη ταχέως. Ἡ ἀρχαία εἰδωλολατρεία κατελύθη πανταχοῦ

καὶ ἐκλείσθη ἡ νεοπλατωνικὴ ἀκαδημία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὅλαι αἱ *ἔθνικαι* σχολαί. Εἰσήγαγεν εἰς τὸ Κράτος του τὴν βιομηχανίαν τῆς μετάξης ἀπὸ τῆς Ἰνδίας καὶ ἀπέκτησε δι' αὐτῆς θησαυρούς. Ἀλλ' ἐκεῖνο προπάντων τὸ ὁποῖον κατέστησεν ἀθάνατον τὸν μέγαν τοῦτον αὐτοκράτορα, ἦ εἶνε σοφὴ *νομοθεσία* τὴν ὁποίαν ἔδωκεν καὶ τὸ κράτος του καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας συνετάχθησαν ἅπασαι αἱ νομοθεσίαι τῶν σημερινῶν κρατῶν. — Ἀπέθανε τῷ 565 μετὰ βασιλείαν 38 ἐτῶν.

ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ ὁ Β'.— Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου γεννηθεὶς τῷ 669. Ἡ βασιλεία του ὑπῆρξεν ὀλεθρία διὰ τὸ κράτος, διότι ἐδείχθη ἀσύνητος καὶ παράφορος, ὑβρίσας καὶ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τοὺς ὑπηκόους του, ἕνεκα τοῦ ὁποίου προεκάλεσεν ἐπανάστασιν ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Λεόντιον, ὁ ὁποῖος τὸν ἐξέθρόνισε, τοῦ ἔκοψε τὴν ρίνα καὶ τὸν ἐξώρισεν εἰς τὴν Χερσῶνα. Ἀλλὰ τῷ 705 ὁ Ἰουστινιανὸς συνενοηθεὶς μὲ τοὺς Βουλγάρους κατέλαβε πάλιν τὸν θρόνον καὶ ἐδείχθη τότε θηριωδέστατος πρὸς τοὺς ἐχθρούς του. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἀπουσίαζεν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ Φιλιππικὸς κατὰ διαταγὴν τοῦ ὁποῖου ἐφρονεῖθη ὁ Ἰουστινιανός.

ΙΠΕΚΑΚΟΥΑΝΑ.— Ἡ *φαρμακευτικὴ* εἶνε ρίζα ἐνὸς φυτοῦ πάχους ἐνὸς κονδυλοφόρου. Ἡ *ἄσπρη* εἶνε ἀπ' ἐξω στακτερὴ καὶ μέσα κατάλευκος. Ἡ *μαύρη* ἔχει χρῶμα μελανωπόν, ἔρχονται δὲ ὅλαι ἀπὸ τὴν Νέαν Γρενάδαν καὶ εἶνε χρησιμώτατα φυτὰ κατὰ τῆς δυσεντερίας, τῆς διαρροίας, τῆς πνευμονικῆς αἱμορραγίας, τῶν φλεγμάτων κτλ. εἶνε ἐπίσης ἀριστον ἐμετικόν. Ἡ ἰπεκακουάνα ἐξάγεται ἀπὸ φυτὸν ὀνομαζόμενον *σὺραγόγα*.

Ἰπεκακουάνα.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ.— Ὁ πατὴρ τῆς ἐπιστημονικῆς ἱατρικῆς γεννηθεὶς τῷ 460 π. Χρ. εἰς τὴν Κῶν καὶ ἀποθανὼν εἰς τὴν

Λάρισσαν τῷ 377—379. Ἐγραφε πάμπολλα ἱατρικὰ συγγράμματα ἐκ τῶν ὁποίων σωζονται 72, εἶνε δὲ ὁ πρῶτος ὅστις ἀπήλλαξε τὴν Ἱατρικὴν ἀπὸ τὴν Θεοσοφίαν καὶ τὰς μαγανίας τῶν ἐμπειρικῶν καὶ κατέστησεν αὐτὴν ἀληθῆ ἐπιστήμην.

ΙΠΠΟΠΟΤΑΜΟΣ. — Πελώριον ζῶον τῆς μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς. Ἐχει μᾶκρος 5 μέτρων, ὕψος 2 ἕως 2 1/2 μέτρων καὶ βάρος 2500 χιλιογράμμων, εἶνε δὲ τρίτος κατὰ τὸ μέγεθος μετὰ τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν ρινόκερον. Ἐχει χρῶμα ὅμοιον μετὰ τὸν

Ἴπποπόταμος

ἐλέφαντα καὶ δέρμα πάχους δύο πόντων διπλωμένον εἰς τοὺς ὤμους καὶ τοὺς μηρούς καὶ χωρὶς διόλου τρίχας. Τὰ πόδια του ἔχουν τέσσαρα δάκτυλα. Ἡ κεφαλὴ του εἶνε τετράγωνος καὶ μεγάλη με δύο πελωρίους ρῶθνας καὶ πλατύτατον στόμα με σιαγόνας τῶν ὁποίων ἐκάστη φέρει 20 δόντια. Τὰ μάτια του εἶνε πολὺ μικρά, ὅλα δὲ αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ δίδουν μορφήν ἀποτροπαίαν. — Ὁ ἵπποπόταμος ζῆ συνήθως μέσα εἰς τοὺς ποταμούς, τὰς λίμνας καὶ τὰ βάλτα, κολυμβᾷ θαυμασίως καὶ ἐξέρχεται μόνον τὸ βράδυ εἰς τὴν ξηρὰν διὰ νὰ φάγη. Τρώγει δὲ καλάμια, φύλλα, τρυφερὰ χόρτα καὶ τὰ ὅμοια καταστρέφει δὲ ἐντελῶς τοὺς ζαχαροκαλάμους. Ὅταν εἶδῃ ὅτι κινδυνεύει βυθίζεται μέσα εἰς τὰ νερά ἀφίνων φοβεροὺς χρεμετισμούς. Εἶνε ἰχυρότατος καὶ λίαν ἐπικίνδυνος εἰς τὸ κυνήγι· διὰ τοῦτο οἱ Ἀραβες ὅπως τοὺς συλλάβωσι σκάπτουν βαθεῖς λάκκους εἰς τὰ μέρη ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ περάσουν διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ νερά των, πίπτουν δὲ μέσα εἰς αὐτοὺς οἱ ἵπποπόταμοι καὶ ἐκεῖ αἰχμαλώτους τοὺς φονεύουν με τὰ δόρατα καὶ τὰς λόγχας των. Τὸ κρέας του εἶνε λαμπρὰ τροφή, τὸ δέρμα του χρησιμώτατον καὶ οἱ ὀδόντες του ὅμοιοι με τοῦ ἐλέφαντος.

ΙΠΠΟΣ. — Ὁ ἵππος εἶνε ἐν τῶν νοσημονεστάτων ζῶων ὅσα

ἔχομεν. Ἡ φύσις, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὑπῆρξεν πρὸς αὐτὸν ἄσωτος· ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ἰσχὺν καὶ σχεδὸν τὴν ἀντίληψιν. Ὁ ἵππος εἶνε διὰ τὸν κύριόν του, ὄχι μόνον σύντροφος, ἀλλὰ καὶ φύλαξ, ὑποδεικνύων αὐτῷ τὸν κίνδυνον. Ταχύνει τὸ βῆμα, ἢ ἵσταται ἀποτόμως, ὀρθώνει τὰ ὦτα, ἢ καταβιβάζει αὐτά, ὅπως προειδοποίησιν ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον εἶνε ἀφωσιωμένος.

Ὁ ἵππος εἶναι ζῶον προωρισμένον καταφανῶς ἵνα ζῆ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ δὲν ἀπέβαλε καὶ ὅλως διόλου τὸ πνεῦμα τῆς ἀνεξαρτησίας. Συχνάκις ἀρνεῖται νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν ἵππεά· εἶνε δὲ ἀξιὸν παρατηρήσεως, ὅτι κατὰ τὰς πλείστας τῶν τοιούτων περιπτώσεων τὸ εὐγενὲς ζῶον ἐνεργεῖ ἐν τῷ συμφέροντι ἐκείνου, ὁ ὁποῖος πρὸς ἀμοιβὴν τῆς ἀφοσιώσεώς του τὸν φιλοδορεῖ διὰ μαστιγώσεις καὶ πετρνισμάτων.

Τύποι τοῦ ἵππου. Ἐν τῷ ἵππεῖω εἶδει δὲν ὑπάρχει εἰς καὶ μόνος τύπος καλλονῆς, κατάλληλος ὅπως χρησιμοποιηθῆται ἀδιακρίτως εἰς πάσας τὰς ἐργασίας. Ὁ ζευγίτης ἵππος, ὅστις θὰ συνενόνη ὅλα τὰ πλεονεκτήματα, ὅπως ἐκτιμηθῆ προσηκόντως ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ, μικρὰς θὰ τύχῃ ἐκτιμήσεως ὑπὸ τοῦ πολίτου ὅστις ἀναζητεῖ ἵππον πρὸς ἵππασίαν κατάλληλον. Ὑπάρχουσι λοιπὸν ἐν τῷ ἵππεῖω εἶδει τόσοι τύποι καλλονῆς, ὅσα καὶ τὰ πρὸς τὰς διαφόρους χρήσεις κατάλληλα ἵππεια γένη.

Ὅσα δὴποτε ὅμως καὶ ἂν εἶνε ἡ κατηγορία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἵππος, οὐδέποτε θὰ εἶνε πράγματι ὠραῖος ἂν μὴ παρυσιάζῃ τὰ ἐπόμενα χαρακτηριστικὰ.

Τὸ ἀκρώμιον ὑψηλόν, τὴν ράχιν καὶ τὴν ὀσφὺν βραχείας καὶ πλατείας, τὸ ὀπίσθια ἐπιμήκη, τὸν θώρακα βαθὺν μετὰ πλευρῶν ἀρκούντως στρογγύλων καὶ μὴ πιεζομένων ὀπισθεν τοῦ ὤμου· τὰς ὠμοπλάτας ὅσον τὸ δυνατόν λοξάς, καὶ τοὺς μηρούς εὐρεῖς καὶ κανονικῶς πρὸς τὰ γόνατα κατερχομένους· τὰς ἐμπροσθίους κνήμας μακρὰς καὶ μυώδεις καὶ τὰ προκνήμια βραχύτατα μετὰ τενόντων διακρινομένων καὶ ἰσχυρῶν τὰ γόνατα καὶ τὰς ἰγνύας πλατείας καὶ ἔχουσῶν τῶν τελευταίων τούτων τὰς πλαγείας ἐπιφανείας ἀπὸ πηλαγμέναις τῶν ἀκανονιστῶν ἐκείνων

προεξοχῶν, σκληρῶν ἢ μαλακῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι πραγματικὸν ἐλάττωμα· τὰ σφυρὰ σαρκώδη καὶ καθαρὰ· τὰς ὀπλὰς κανονικὰς, λεῖαν καὶ μέλαιναν ἐχούσας τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὸν ὄνυχον στερεόν.

Ἡ ἔκφρασις τῆς φυσιολογίας, ἢ τοῖς ἑντύπωσις τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν παρατηροῦντες τὴν κεφαλὴν ἵππου, ἀναλόγως τῆς στάσεως τὴν ὁποίαν δίδει εἰς αὐτήν, εἴτε τὴν ἀφήνει νὰ κλίνη πρὸς τὴν γῆν, εἴτε φέρει αὐτὴν εὐγενῶς ἀνωρθωμένην, καὶ τῆς λάμψεως τῶν ὀφθαλμῶν του, εἶνε σπουδαιοτάτη· ὠραία κεφαλὴ ἀρμόζει εἰς πάντας τοὺς ἵππους, οἳ αἰ δῆποτε καὶ ἂν εἶνε αἱ ὑπερσῆσαι, εἰς τὰς ὁποίας εἶνε προωρισμένοι.

Τὸ στόμα νὰ κλείεται κατὰ τὸ κατώτερον αὐτοῦ ἄκρον ὑπὸ τῶν χειλέων, τὰ ὁποῖα δεόν νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον σχιστὰ καὶ λίαν εὐκίνητα, κεκαλυμμένα δὲ ὑπὸ λεπτοῦ δέρματος πλήρους ἐκ μακρῶν καὶ σκληρῶν τριχῶν.

Ἡ κανονικότης τῶν τομέων, ἢ ὑγιῆς κατάστασις τοῦ μεταξὺ τούτων καὶ τῶν τραπεζιτῶν κενοῦ τῆς σιαγόνας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ὁ κηλὸς τοῦ χαλινοῦ, ὁ ἀνάλογος ὄγκος τῆς γλώσσης πρὸς τε τὸ περιέχον αὐτὴν καὶ τὴν εὐκίνησιαν τῆς εἶνε ιδιότητες, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ζητῶνται ἐν τῇ σχηματισμῷ τοῦ στόματος.

Καλῶς ἀνοικτοὶ ρῶθες, μετὰ μυκτῆρων σκληρῶν καὶ ἀκινήτων διαστελλομένων εὐρέως ὅπως διέρχεται εὐκόλως ὁ ἀήρ μεσορρίνιον εὐρὺ καὶ εὐθὺ δεικνύον τὴν ἱκανότητα τῶν ρωθῶνων ἐγγνωμένων τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀέρος ἐν τῇ ἐσωτερικῇ αὐτῶν· μεγάλη διάστασις τῶν κλάδων τῆς κάτω σιαγόνας ἰσχυρῆς καὶ ἀφινούσης ἐν τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανίσκον κοιλώματι ἀρκούσαν θέσιν διὰ τὸν λάρυγγα, ἐπιτρέπουσαν εἰς αὐτὸν ν' ἀκολουθῆ εὐχερῶς τὰς ἐπὶ τοῦ τραχήλου κινήσεις τῆς κεφαλῆς.

Ἀλλά, πλὴν τούτων, ἡ φυσιολογία τοῦ ἵππου λαμβάνει κυρίως τὴν ἔκφρασίν της ἀπὸ τῆς εὐρύτητος τοῦ μετώπου καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν ὠτων.

Οἱ ὀφθαλμοὶ πρέπει νὰ ᾔνε τοποθετημένοι πολὺ χαμηλὰ καὶ νὰ ἀπέχουν πολὺ ἀλλήλων, διότι τὸ ἐνατίον δίδει εἰς τὸν ἵππον μορφὴν βλακώδη.

Εἰς ταῦτα προστίθενται ὄτα μικρὰ καὶ εὐθέα, καλῶς τοποθετημένα, ἀρκούντως ἀλλήλων ἀπέχοντα καὶ λίαν εὐκίνητα.

Ὅπως γνωρίζη τις ἓνα καλὸν ἵππον οὐδεμία ὑπόδειξις εἶναι περιττή, ὡς ἐκ τούτου καὶ οὐδεμία πρέπει νὰ περιφρονῆται.

Ἴπποι τῆς ἱππασίας. Οὗτοι πρέπει νὰ ἔχουν κατὰ μέσον ὄρον ὕψος 1 1)2 μέτρου, πλὴν δὲ τῶν ιδιοτήτων τὰς ὁποίας ἀνεφέρωμεν προηγουμένως, δεόν νὰ ᾔνε εὐκίνητοι, νὰ ἔχωσι μῦς καλῶς διακρινομένους, ἰσχυροὺς καὶ παχεῖς, ὄχι ὅμως καὶ μυϊκοὺς ὄγκους περιβαλλομένους ὑπὸ κυτταρωδῶν ἰσθῶν.

Οἱ πόδες λεπτοὶ καὶ εὐρωστοὶ εἰς τὰ κάτω μέρη, πρέπει νὰ ἔχωσι τένοντας καλῶς διακρινομένους καὶ ἀρθρώσεις παχείας.

Αὗται εἶνε αἱ εἰδικαὶ ὠραιότητες, τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ ἡ ἱππασία, ἢ ὁποία ὅπως ἐκτελεῖται ἀμέμπτως, ἔχει ἀνάγκη κομψότητος, καὶ εὐκινήσιος ὑπακοῆς δὲ ἀμέσου καὶ πλήρους εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ ἱππέως, καὶ ἔχουσιν σχέσιν κυρίως πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ τραχήλου καὶ τῆς κεφαλῆς.

Ὅπως ἐκτελεῖ μετὰ ταχύτητος καὶ ἀκριθείας τὰς ἐν τῇ αὐτῇ θέσει κινήσεις, ὁ τῆς ἱππασίας ἵππος ἔχει ἀνάγκη νὰ μετατοπίζη ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ κέντρον τῆς βαρύτητός του. Ὁ τράχηλος εἶναι εἶδος τι ἐκκρεμοῦς, ἐκτελῶν τόσῳ καλλίτερον τὴν τοιαύτην λειτουργίαν, ὅσῳ εἶναι εὐκαμπτότερος. Πρέπει λοιπὸν νὰ ᾔνε μακρὸς, ὑπὸ μόνον τὸν ὄρον νὰ ᾔνε ἀρκούντως μυώδης καὶ ἰδίως κατὰ τὴν βάσιν αὐτοῦ. Σχήμα πυραμιδοειδές, ἀρχόμενον μακρὰν τῶν ὠμων καὶ τοῦ ἀκρωμίου, μετὰ μικρᾶς πίεσεως πρὸ τοῦ τελευταίου τούτου, ἄνω χεῖλος λεπτόν καὶ καλυπτόμενον μετρίως ὑπὸ τριχῶν λεπτῶν καὶ μακρῶν, κάτω χεῖλος εὐρὺ· ἀνώτερον ἄκρον ἐνούμενον μετὰ τῆς κεφαλῆς διὰ μικρᾶς ἀύλακος ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξέχει ἢ κάτω σιαγῶν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν γραμμὴν τῆς ὁποίας τὸ ἄκρον αὐτὸ καμπυλοῦται, ὅπως σχηματίζει σύνδεσμον ἁρμονικὸν καὶ κομψόν.

Ἴπποι δι' ἀμάξιας. Ἀνάστημα ὑψηλότερον, σῶμα μᾶλλον περιεσταλμένον καὶ κλίνον πρὸς τὸ ἔδαφος, πόδες ἀδρότεροι τοιοῦτοι εἶνε οἱ μόνον χαρακτηῖρες, καθ' οὓς ὠραίος Ἴππος ἀμάξης διαφέρει ὠραίου Ἴππου ἱππασίας.

Ὁ Ἴππος τῆς ἀμάξης ἔχει ἀνάγκη εὐρωστίας μᾶλλον ἢ ζωηρότητος. Ἄλλως τε δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ ἐκτελεθῇ καὶ τὰς ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως κινήσεις, διότι ἡ ἀμάξα εἰς τὴν ὁποίαν εἶνε ἐζευγμένον, ὅπως μεταβάλλῃ μέτωπον, ἀπαιτεῖ πάντοτε εὐρυχωρίαν τινα.

Ἴπποι δι' ἐλαφρὰ φορτία. Ὁ διὰ τὰ ἐλαφρὰ φορτία Ἴππος πρέπει νὰ εἶναι οὕτως ἐσχηματισμένος, ὥστε νὰ δύναται νὰ μεταφέρῃ καὶ ἀρκούντως βαρέα, διατηρῶν πάντοτε τὸ ζωηρὸν βᾶδισμὰ του.

Ἴπποι διὰ βαρῆα φορτία. Οἱ τοιοῦτοι Ἴπποι παρουσιάζουσι πάντας τοὺς χαρακτηῖρας τῶν διὰ ἐλαφρὰ φορτία Ἴππων. Τὸ ἀνάστημα αὐτῶν δύναται νὰ ποικίλλῃ μεταξὺ τοῦ 1 μ. 60 καὶ τοῦ 1 μ. 70. Ἐπειδὴ ὁμως καὶ ἡ ἰσχὺς των ὡς κινητικὴ δύναμις, εἶνε κατ' ἀνάγκη ἀναλογος πρὸς τὸν ὄγκον των δὲν δύναται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐντελῶς ὠραῖοι, ἂν τὸ ἀνάστημά των εἶνε μικρότερον τοῦ μικροτέρου τῶν ἄνωθι ἀριθμῶν.

Οἱ μυϊκοὶ αὐτῶν ὄγκοι εἶνε τεράστιοι. σχηματίζουσι δὲ διὰ τῶν ἐξοχῶν των αὐλακὰ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων τοῦ Ἴππου καὶ τῆς μέσης του, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶνε βραχεῖα καὶ εὐρεῖα, ἕνεκα τῶν σφοδρῶν τιναγμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπόκεινται οἱ σύροντες τὰ φορτηγὰ ἀμάξια Ἴπποι. Τὸ ἄνω στέρνον ἀδρὸν καὶ εὐρύ. οἱ πόδες καὶ αἱ ἀρθρώσεις ἀνάλογοι πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ σώματος, καὶ πρὸ πάντων αἱ ἰγνύες ἀμέμπτως ἐσχηματισμένοι, ὅπως ὑφίστανται ἀβλαβῶς τοὺς ἀγῶνας, τοὺς ὁποίους ὁ Ἴππος καταβάλλει ὅπως σύρῃ τὸ βαρυφορτωμένον ἀμάξιον, ἢ τὰς κινήσεις τῆς ὀπισθοχωρήσεως, κατὰ τὰς ὁποίας ἅπαν τὸ βᾶρος φορτίου πίπτει κυριολεκτικῶς ἐπ' αὐτῶν. Οὗτοι εἶνε οἱ κύριοι χαρακτηῖρες, τοὺς ὁποίους ὀφείλει τις νὰ ζητῇ εἰς τοὺς προωρισμένους νὰ σύρωσι βαρῆα φορτία Ἴππους.

ἼΠΠΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ. — Περιεργότατον ζῶον τῶν βορείων θαλασσῶν. Ὁμοιάζει πολὺ μὲ φώκην, ἀλλ' ἔχει δύο μεγάλους ὀδόντας ὁμοίους μὲ τοῦ ἐλέφαντος μᾶκρους 50 ἕως 60 πόντων, ἐνῶ τὸ σῶμα του ἔχει μέγεθος 4 μέτρων καὶ ζυγίζει 1000 χιλιόγραμμα. Τρέφεται μὲ κοχλίας καὶ ψάρια, ἀλιεύεται δὲ ἕνεκα τῶν ὀδόντων καὶ τοῦ ἐλαίου τὸ ὁποῖον περιέχει (ἕκαστος 100 λίτρας). Τὸ δέρμα του ἐπίσης εἶνε χρησιμώτατον, τὸ δὲ κρέας του τρώγεται ἀπὸ τοὺς Ἑσκιμῶους καὶ τοὺς περιηγητάς. Εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνος ὁμως ἡ ἀλιεῖα τῶν θαλασσίων Ἴππων διότι συνειθίζουσι νὰ κολυμβοῦν πολλοὶ μαζὺ καὶ νὰ ἐπιπίπτουσι κατὰ τῶν ἀλιευτικῶν πλοίων.

Θαλάσσιος Ἴππος

ἸΠΠΩΝΑΣ. — Περιφημος ποιητῆς ἀπὸ τὴν Ἐφεσον ζήσας κατὰ τὸν βον αἰῶνα πρὸ Χ. Ἀπὸ τὰ εὐφρέστατα ἔργα του σώζονται μόνον ὀλίγα ἀποσπάσματα γεγραμμένα εἰς τὴν χυδαίαν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς του καὶ πλήρη σατυρικοῦ πνεύματος.

ἸΡΑΒΑΔΔΗΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς Ἰνδοκίνας. Πηγάζει ἀπὸ τὰ κινεζικὰ βουνὰ Πάτ-Κόι, διασχίζει τὴν Βιρμανίαν καὶ χύνεται εἰς τὸν κόλπον τοῦ Μαρταβᾶν σχηματίζων μέγα δέλτα. Μᾶκρος 1716 χιλίμ.

ΙΡΙΣ.— Ὁρατὸν φυτὸν τοῦ καλλωπισμοῦ περιλαμβάνον 50 εἶδη. Κάμνει φύλλα μακρὰ λεπιδωτὰ καὶ ἀνθὴ ζωηρῶς καὶ λαμπρῶς χρωματισμένα. Πολλαπλασιάζεται μὲ κομμάτια ἀπὸ τὰς ρίζας τοῦ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ Αὐγούστου καὶ σπείρεται τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἀνοιξὶν εἰς παντὸς εἶδους τόπους.

Ἴρις

ΙΡΛΑΝΔΙΑ. — Ἡ δυτικωτέρα ἀπὸ τὰς δύο μεγάλας νήσους αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν χωρίζεται διὰ τῆς Ἴρλανδικῆς θαλάσσης, βρέχεται δὲ ἀπὸ τὰ ἄλλα 3 μέρη μὲ τὰ νερὰ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ.— Ἐκτασίς 84,252 τετραγ. χιλίωμ. Κάτοικοι 5 ἑκατ. Ἡ παραλία τῆς σχηματίζει πολυαριθμούς καὶ βαθεῖς κόλπους. Τὸ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε χαμηλὸν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὑψηλὸν δὲ μόνον εἰς τὰ ΒΔ καὶ βουνὰ ἔχει μόνον τὰ Κέρυ ΝΔ (1000 μέτρ.). Ποταμοὶ ὄρητικοὶ καὶ βαθεῖς, ὥστε εἶνε πλευστοὶ μέχρι τῶν πηγῶν τῶν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, ὁ Σχάνων, ὁ Λῆ, ὁ Βάρρω, ὁ Λίφφεῦ κτλ. Δίμναι πολυαριθμοὶ ὧν μεγίστη ἡ Νεὶ ἢ Νεάγη ἔχουσα ἔκτασιν 1841,4 τετρ. χιλμ. Πολλὰ διώρυχες ὧν μεγαλύτεραι ἡ Μεγάλη καὶ ἡ Βασιλική. Ἐδαφος εὐφορώτατον σκεπασμένον πανταχοῦ ἀπὸ δένδρα καὶ φυτὰ. Κλίμα γλυκὺ ἀλλὰ βροχερόν. Κτηνοτροφία λαμπρά. Γεωργία ἀρίστη, ἐκτεταμένη ἀλιεία, βιομηχανία ἀκμαία ἰδίως ὑφασμάτων, πνευματωδῶν ποτῶν καὶ μπίρας. Ἐμπόριον μέγιστον. Μεταλλεῖα σιδήρου, λιθανθράκων, ἀλατος, χαλκοῦ, μολύβδου, κασσιτέρου κτλ. Σιδηρόδρ. 4500 χιλμ. — Ἡ Ἴρλανδία διοικεῖται ἀπὸ Ἀντιβασιλεία καὶ διαιρεῖται εἰς 4 ἐπαρχίας αὐταὶ δὲ εἰς 32 κομητείας. Πρωτ. εἶνε τὸ Δουβλίνον.— Οἱ κάτοικοι εἶνε καταγωγῆς Κελτικῆς.

Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ Ἴρλανδία ὠνομάζετο ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας Ἐρίνη διηρεῖτο δὲ εἰς πολλὰ μικρὰ βασιλεία. Τῷ 450 εἰσῆχθη ὁ χριστιανισμός. Εἰς τοὺς Ἄγγλους τὴν ἐδῶρσεν ὁ πάπας Ἀδριανὸς ὁ τέταρτος τῷ 1171, ἀλλὰ μέγα αὐτῆς μέρος ἦτο

ἀκόμη ἀνεξάρτητον εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 16οῦ αἰῶνος. Οἱ Ἴρλανδοὶ ὅμως ἦσαν καθολικοὶ καὶ οἱ Ἄγγλοι ἤθελον νὰ τοῖς ἐπιβάλλουν τὴν θρησκείαν τῶν διαμαρτυρομένων. Ἔνεκα δὲ τούτου συχνὰ ἐγένοντο ταραχαὶ καὶ φοβεραὶ ἐπαναστάσεις, ἕως οὗ τέλος τὰ κτήματα περιῆλθον εἰς Ἄγγλους κυρίους καὶ οἱ Ἴρλανδοὶ κατέστησαν ἀπλοὶ ἐργάται ἂν ὄχι ἀληθεῖς δούλοι, τὸ ὅποσον ἐγέννησε νέας περιπλοκάς καὶ ἔχθρας, ὥστε οἱ Ἴρλανδοὶ ἐφθασαν εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἐπιζητήσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των καὶ κτόπιν τὴν αὐτοδιοίκησιν· ἀλλὰ μεθ' ὅλην τὴν συμβιβαστικὴν πολιτικὴν τοῦ Γλάδστωνος τίποτε ὀριστικὸν δὲν ἐγένετο ἀκόμη.

ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ. — Δημοκρατία τῆς νοτίου Ἀμερικῆς μετὰ τὸ Κολομβίας, Βραζιλίας, Περού καὶ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐκτασίς 299,600 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 1,100,000, καὶ 200,000 ἄγριοι Ἰνδοὶ εἰς τὰ Α. Εἰς αὐτὴν ἀνήκουν καὶ αἱ νῆσοι Γαλαπάγοι (7643 τετρ. χιλίωμ.) Τὸ δυτικὸν μέρος σκεπάζεται ἀπὸ τὰ βουνὰ Κορδιλλιέραι τῶν Ἄνδεων μὲ τὰ φοβερὰ ἠφαίσστια Σιμποράσο (6310 μέτρ.), Κοτοπάξι (5943 μ.) καὶ ἄλλα. Τὸ ἀνατολικὸν εἶνε πεδινὸν καὶ ἔχει ποταμοὺς μεγάλους παραποτάμους τοῦ Ἀμαζονίου, ὧν μέγιστος ὁ Νάπος (1200 χιλίωμ.) εἰς τὸν ὅποσον ταξειδεύουν ἀτμόπλοια μέχρι 800 χιλμ. Αἱ πεδιάδες τῶν Κορδιλλιερῶν σκεπάζονται ἀπὸ ἀπέραντα δάση καὶ περιέχουν πολλὰς λίμνας καὶ βάλτους, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι κάτοικοι κατοικοῦν τὰ ὄροπέδια τὰ ὁποῖα ἔχουν κλίμα γλυκὺ. Προϊόντα χρυσὸς (εἰς τὰ ποτάμια), ἄργυρος, ὑδράργυρος, πετρέλαιον, ξυλεία, κίνα, βαφικὰ καὶ φαρμακευτικὰ φυτὰ, βαμβάκια, κακάο, καφές, ζαχαροκάλαμον, βανάναι κτλ.— Προϋπολογισμὸς 8 ἑκατομ. σοῦκρα (40 ἑκατ. φρ) Χρέος 91 ἑκατ. φρ. Στρατὸς ἐν εἰρήνῃ 3,000. Θρησκεία ἡ Καθολικὴ. Παιδεία μικρά. — Ἡ δημοκρατία διαιρεῖται εἰς 16 ἐπαρχίας διοικεῖται δὲ συνταγματικῶς μὲ βουλήν, Γερουσίαν καὶ Πρόεδρον ἐκλεγόμενον κατὰ τετραετίαν. Πρωτεύουσα Κουίτο, ἐπὶ ὑψηλοῦ ὄροπέδιου μὲ 85000 κ. σπουδαιότερος δὲ ἐμπορικὸς λιμὴν τὸ Γουαῦκίλ μὲ 30,000 κατ. — Οἱ ἐντόπιοι ἐσχημάτιζον μέγα καὶ κάλλιστα διοργανωμένον κρά-

τος, τὸ ὁποῖον ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Ἴσπανοὺς τῷ 1532, ἀλλὰ δι' ἐπαναστάσεως ἠλευθερώθη τῷ 1820 καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπέτελεσε μέρος τῆς Κολομβίας, ἀπὸ δὲ τοῦ 1830 ἐχωρίσθη καὶ ἔγεινε κράτος αὐτόνομον.

ΙΣΙ ΚΟΥΛ. — Μεγίστη ἄλμυρὰ λίμνη τῆς Σιβηρίας τρέφουσα πολλὰ ψάρια. Ἐκτασίς 5122 τετρ. χιλίωμ.

ΙΣΚΑ. (Ἄγρικόν). Τὸ φάρμακον τοῦτο χρησιμεύει διὰ νὰ σταματᾷ μικρὰς αἱμορραγίας ὅταν τὸ αἷμα δὲν προέρχεται ἀπὸ τραυματισμὸν μέγalon. Τὴν μεταχειρίζονται εἰς τὴν ἐπίθεσιν βδελλῶν, ὅταν δὲν σταματᾷ τὸ αἷμα, εἰς τὰς αἱμορραγίας τῶν ὀδόντων κ.λ.π. κόπτομέν μικρὰ στρογγυλὰ τεμάχια Ἴσκας, ἐπιθέτομεν αὐτὰ ἐπὶ τοῦ αἱμορραγοῦντος μέρους καὶ ἡ αἱμορραγία συνήθως σταματᾷ.

ΙΣΛΑΝΔΙΑ. — (Δηλαδή Παγωμένη χώρα). Νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὴν Δανίαν εὐρισκομένη δὲ εἰς τὸν Βόρ. Παγ. Ὠκεανὸν πλησίον εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀμερικανικῆς Γροιλανδίας. Ἐκτασίς 104, 785 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 72,000. Παράλια μὲ βθεῖς καὶ πολυαριθμούς κόλπους. Καλύπτεται ὅλη ἀπὸ ξηροὺς βράχους, λάβας, πάγους καὶ χιόνια καὶ ἔχει βουνὰ 1000 ἕως 2000 μέτρων ὕψους μεταξὺ τῶν ὁποίων τὸ φοβερὸν ἠφαιστειον Ἐκλα καὶ τὸ Ὅραιφαϊοκούλλ (1959 μ.). Ἄφθονοι θερμαὶ πηγαὶ τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ ἀναπηδᾷ 200 καὶ 300 μέτρα ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους καὶ σεισμοὶ συχνοί. Λίμναι βαθεῖαι καὶ ποταμοὶ μικροὶ πλήρεις ἀπὸ ψάρια. Κλίμα ὑγρὸν καὶ ψυχρότατον μὲ φοβερὰς καταιγίδας. Γεωργία ἐλαχίστη, προϊόντα μόνον λειχῆνες, μυρτίλλοι, βρώμη, πατάταις καὶ λαχανικὰ ὀλίγα, ὁ δὲ ἄρτος εἶνε σπᾶνιος. Ἡ γλῶσσα τῶν Ἰσλανδῶν εἶνε ἡ παλαιὰ Νορβηγικὴ διαδθεῖσα ἀπὸ τοὺς Νορβηγοὺς καλογήρους, οἱ ὅποιοι ἀνεκάλυψαν τὴν νῆσον τῷ 795 καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν γραφεῖ σπουδαῖα φιλολογικὰ ἔργα ἰδίως κατὰ τὸ ἔτος 1000 ἔτε ἡ χώρα εὐρίσκειτο εἰς μεγάλην ἀκμὴν. Διαιρεῖται σήμερον εἰς 4 ἐπαρχίας καὶ ἔχει πρωτ. τὸ Ρεϋκιαβίκ.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ. — Περίφημος ρήτωρ Ἀθηναῖος γεννηθεὶς τῷ

436 καὶ ἀποθανὼν τῷ 334 πρὸ Χρ. Ὅταν οἱ Ἕλληνες ἐνικήθησαν εἰς τὴν Χαιρώνειαν ἀπὸ τὸν Φίλιππον, ὁ Ἴσοκράτης ἠτύχησεν μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὴν ὑποταγὴν τῆς πατρίδος του. Τὸ ὕφος τῶν λόγων του εἶνε πλήρες μελωδίας καὶ μεγαλοπρεπείας.

ΙΣΠΑΝΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μεγάλα κράτη τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης κατέχον τὰ 4)5 τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου. Ἐχει πρὸς τὰ Βλ τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τῆς ὁποίας χωρίζεται διὰ τῶν Πυρηναίων βουνῶν πρὸς Β, ΒΔ καὶ ΝΔ. τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν, πρὸς Δ τὴν Πορτογαλίαν καὶ πρὸς τὰ Ἀνατολ. καὶ Νότια τὴν μεσόγειον θάλασσαν, σύγκειται δὲ ἀπὸ τὴν ἰδίως Ἴσπανίαν καὶ ἀπὸ τὰς νήσους Βαλεαρίδας. Ἐκτασίς 508,066, 9 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 18,000,000. Ἐχει πέντε σειρὰς βουνῶν, Πυρηναικὰ, Σιέρραν Γουαδαράμαν (2,700 μ.) ὄρη τοῦ Τολεδου, Σιέρραν Μορέναν καὶ Σιέρραν Νεβάδαν μὲ κορυφὰς Σέρρο δὲ Μουλχάσεν (3890 μ.) καὶ Βελέταν (3792 μ.) Ποταμοὺς μεγάλους, τὸν Ἐθρον, Γουαδαλκουιβίρ, Γουαδελαβιάρ, Γιουκάρ, Σεγούραν, Μίνιον, Τάγον, Γουαδιάναν κτλ. καὶ πεδινὰ μέρη ὀλίγα, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶνε χώρα βουνώδης. — Κλίμα μέτριον καὶ εἰς τὰ ὄρεινὰ μέρη βαρεῖς χειμῶνας. Μεταλλεῖα μολύβδου, χαλκοῦ, ὑδραργύρου, σιδήρου, ἀργύρου, ἄλατος πλουσιώτατα, πετρέλαιον κτλ. — Προϊόντα: σιτηρὰ, λινάρια, μούρα, μετάξια, λαμπρὰ φρούτα, πορτοκάλια, λεμόνια, ἀνανάς, βανάνιας, περίφημα κρασιὰ (16 ἑκατομύρια ἑκατόλιτρα) *Ξερές, Κάδιξ, Μαλάγα, Ζουενκαράλ, Ἀλικάντης* κτλ., καὶ ἀπέραντα δάση βαλανιδιῶν. — Ζῆα εἰς τὰ βουνὰ λύκοι, λύγκες, ἀλώπεκες, ἀγριόχοιροι, ἡμερα δὲ λαμπροὶ ἵπποι, ὄνοι, ἡμίονοι, πρόβατα μερινὰ καὶ ἄλλα πολυζῆθμα. Ἄλιεῖα πολὺ ἀνεπτυγμένη. Γεωργία ὄχι πολὺ ἀνεπτυγμένη μόνον τὸ 1)2 τῆς χώρας καλλιεργεῖται. Ἡ βιομηχανία παράγει μόνον μεταξωτὰ ὑφάσματα, λινὰ, μερινὰ, ὑαλικὰ κτλ. Ἐμπορίον οἴνων, μετάλλων, μαλλίων, ποτῶν κ.τ.λ. ἀξίας 1000—1050 ἑκατ. φρ. Ἐμπορ. Ναυτικὸν 2300 πλοῖα ὧν 350 ἀτμόπλοια. Σιδηρόδρομοι 6200 χιλίωμ. Τηλέγρ. 17000 χιλίωμ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ** **ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ** 32

Διώρυχες 700 χιλιάμ. — Παιδεία ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη· 30000 σχολεῖα, 10 πανεπιστήμια, 1,700,000 μαθηταί. Οικονομικὰ εἰς κακὴν κατάστασιν, προϋπολογισμὸς 100—110 ἑκατομ. πεσέται (540—600 ἑκ. φρ.) Χρέος 782 ἑκατ. πεσέται. Θρησκεία Καθολική. Στρατὸς ἐντὸς τοῦ κράτους 90,000, εἰς τὰς ἀποικίας 38,000. Στόλος 139 πλοῖα. Ἡ γλῶσσα τῶν ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς Λατινικῆς. — Διαιρεῖται δὲ ἡ χώρα εἰς 49 ἐπαρχίας καὶ κυβερνᾶται συνταγματικῶς μὲ βουλὴν καὶ γερουσίαν περιλαμβά- νουσαν 3 τάξεις γερουσιαστῶν.

Εἰς τὴν ἀρχαιότητα οἱ Φοίνικες εἶχον κτίσει πολλὰς πόλεις εἰς τὰ παράλια καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες, ἐνθ' τὰ μεσόγεια κατφοῦντο ἀπὸ βαρβάρους λαοὺς, τοὺς Κελτίβηρας. Κατόπιν κατέλαβον τὴν χώραν οἱ Καρχηδόνιοι, ἔπειτα δὲ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ 200 ἔτη. Ὁ Χριστιανισμὸς εἰσῆχθη ἀπὸ τὰ πρῶτά του ἔτη. Μετὰ τοὺς Ῥωμαίους ἦλθον οἱ Γερμανοὶ καὶ ἐσχηματίσθησαν τότε πολλὰ μικρὰ κράτη. Ἐπειτα τὴν κατέλαβον οἱ Βισιγόθοι (τῷ 400 μετὰ Χρ.), καὶ ἄλλοι ἐκτὸς ἐλαχίστων μερῶν. Μετὰ τούτους κατεκτήθη ἀπὸ τοὺς Ἀραβῶν οἱ ὅποιοι ἵδρυσαν πολλὰ καὶ πλούσια βασίλεια μέχρι τοῦ 1210 ὅτε ὁ Μέγας Φερδινάνδος ἤνωσε τὰ βασίλεια τῆς Λεόνης καὶ τῆς Καστιλίας καὶ ἐσχη- μάτισεν ἰσχυρὸν κράτος, καὶ, τῷ 1212 Ἀλφόνσος ὁ Θ' κατέλυσε τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀλμοχαδῶν καὶ τῷ 1491 τέλος ὑπετάγη καὶ τὸ ἀραβικὸν κράτος. Τότε ἡ Ἰσπανία ἔγεινε ἡ πρώτη δύναμις τοῦ κόσμου καὶ ἔκαμε μεγάλας ἀποικίας κατακτῆσασα μὲ τοὺς δια- σήμους στρατηγούς καὶ τὸν περίφημον στόλον της (τὴν Ἀρμά- δαν) πᾶσαν τὴν Ἀμερικὴν σχεδὸν καὶ πλεῖστας ἄλλας χώρας. Ἄλλὰ ἀνίκανοι κατόπιν βασιλεῖς κατέστρεψαν τὸ κράτος. Ἡ Πορτογαλία ἀπεσπάσθη τῷ 1621 καὶ ἔγεινε κράτος ἀνεξάρτη- τητον, τῷ 1665—1700 συνεχεῖς πόλεμοι κατὰ τῆς Γαλλίας τὴν ἐξήντησαν Χάνει τότε πολλὰς τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐπαρχίας καὶ ὅλας σχεδὸν τὰς κτήσεις της. Τῷ 1812 τὴν καταλαμβάνουν οἱ Γάλλοι. Τῷ 1820 ἐγείρεται στρατιωτικὴ στάσις, καὶ πάλιν τῷ 1823 εἰσέρχονται εἰς αὐτὴν 100,000 Γάλλοι. Οἱ Ἀμερικανοὶ

ἐπαναστατοῦν κατὰ τῆς ἀσθενοῦς ἐπικυριαρχοῦ καὶ γίνονται ἀνε- ξάρτητοι. Ἄλλαι κατόπιν ταραχαὶ καὶ στάσεις περὶ τοῦ θρόνου παραλύουν ἐντελῶς τὸ μέγα κράτος. Τῷ 1873 ἀναγορεύεται βα- σιλεὺς ὁ Δὸν Κάρλος, ὁ ὅποιος κυβερνᾷ ἐπ' ὀλίγα ἔτη ἐν μέσφ φοβερῶν περιπλοκῶν καὶ γίνεται τέλος βασιλεὺς Ἀλφόνσος ὁ Β'. οἱ δὲ Καρλισταὶ ὑποχωροῦν· τὸν διαδέχεται δὲ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ὁ ἀνήλικος υἱὸς του Ἐκτοτε τὸ κράτος ἡσύχασεν ὅπωςδῆποτε ἀλλὰ θὰ χρειασθῆ πολὺν ἀκόμη χρόνον ν' ἀναλαβῆ ἀπὸ τὰς κα- ταστροφῶν τοῦ παρελθόντος. — Σήμερον ἔχει ἀποικίας εἰς τὴν Ἀμερικὴν (Κούβα), τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ωκεανίαν (Φιλιππῖναι κτλ.) μὲ ἔκτασιν 429,123 τετρ. χιλιάμ. καὶ 10 ἑκατ. κατοίκ. — Τὰ γράμματα ἐν Ἰσπανίᾳ ἠυδολίμησαν πολὺ, ἔλαβον δὲ με- γάλην ἀνάπτυξιν ἀπὸ τὸν 12ον αἰῶνα ἢ ποιήσεις, ἡ μυθιστοριο- γραφία κτλ. — Σπουδαιότεραι πόλεις: Βαρκελόνα, Σεβίλλη, Βαλεντία, Μαλάγα, Γάδειρα, Γρανάδα, Ἀλικάντη κτλ. — Πρω- τεύουσα *Μαδρίτη*.

ΙΣΠΑΧΑΝ ἢ ΙΣΦΑΧΑΝ.—Παλαιὰ πρωτεύουσα καὶ ἡ ὄρειο- τέρα πόλις τῆς Περσίας. Ἔχει σήμερον λαμπροὺς κήπους, θαυμα- στὰ περίχωρα, τρεῖς μεγίστας γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ζεϊνδε- ροῦδ, μεγάλην πλατεῖαν τοῦ Μαιδὰν Σάχ μὲ δύο ἔξοχα τζαμία καὶ λαμπρὰς οἰκοδομὰς, τῶν ὁποίων ὅμως μόνον τὰ μεγαλοπρεπῆ ἐρείπια διατηροῦνται, καὶ πελωρίαν ἀγοράν. Τῷ 1673 εἶχε 600, 000 κατοίκους, ἀλλὰ τῷ 1732 τὴν κατέστρεψαν οἱ Ἀφγανοί.

ΙΣΤΙΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἐπρωχωρίου. Πρω- τεύουσα Ἐπρωχώριον, χωρία 15, κάτοικοι 7,000.

ΙΣΤΩΝΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀρους (Κέρκυρα). Πρωτεύ. Ἀρκασάδες, χωρία 20, Μοναὶ 2, κάτ. 5,500.

ΙΤΑΛΙΑ. — Μία ἀπὸ τὰς μεγάλας δυνάμεις τῆς Εὐρώπης κατέχουσα τὴν κεντρικὴν τῶν τριῶν μεγάλων χερσονήσων τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης. Συνορεύει πρὸς τὰ ΒΔ μὲ τὴν Γαλλίαν, πρὸς Β. μὲ τὴν Ἑλβετίαν καὶ πρὸς τὰ ΒΑ μὲ τὴν Αὐστρίαν, ὁλόκληρος δὲ ἡ λοιπὴ χώρα ἐκτείνεται μεταξὺ τῆς Τυρρηνικῆς καὶ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης καὶ ἀποτελεῖ μακρὰν λωρίδα γῆς.

σύγκειται δὲ ἀπὸ τὴν κυρίως Ἰταλίαν καὶ ἀπὸ τὰς νήσους Σικελίαν, Σαρδῶ καὶ τινὰς ἄλλας. Ἐκτασις 288,539 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 30 ἑκατομ. Διαίρεται εἰς 16 διαμερίσματα καὶ 69 ἐπαρχίας. Τὰ παράλια σχηματίζουν πολλοὺς κόλπους καὶ λιμένας ὧν σπουδαιότεροι τῆς Γένουας, τῆς Νεαπόλεως, τοῦ Σαλέρνου, τοῦ Τάραντος, τῆς Βενετίας κτλ.—Μία σειρά βουνῶν, τὰ Ἀπέννινα, τὴν διασχίζουν ὀλόκληρον· αἱ δὲ Ἄλπεις τὴν χωρίζουν ἀπὸ τὴν λοιπὴν Εὐρώπην· περιέχει καὶ 3 ἠφαίστεια τὸν Βεζούβιον, τὴν Αἴτνην (εἰς τὴν Σικελίαν) καὶ τὸ Στρόμπολι εἰς μικρὰν τινὰ νήσον. Μεγάλαι κοιλιάδες καὶ πεδιάδες κατάφυτοι. Ποταμοὶ ὁ Πάδος, ὁ Ἀδίγησ μετὰ τοὺς παραποτάμους Τεσσίαν, Ἀδδαν, Ὀγλιον, Μίνκιον κτλ., ὁ Βρέντας, ἡ Πιάβα, ὁ Ταγλιαμέντος, ὁ Ἄργρος, ὁ Τίβερης κτλ. Διώρυχες ἢ μεγάλαι καὶ πολυπληθεῖς μικραί.—Λίμναι ἢ Μείζων ἢ Μαγιόρα (60 χιλίωμ. μακρός), Λουγάνο, Κῶμος, Ἴσκοσ καὶ Γάρδα εἰς τὰ Β, Βιεντσίνα δέ, Περουγία, Βολσένα καὶ Βρατσιάνο εἰς τὰ κεντρικά.—Μέταλλα ἄφθονα γνωστὰ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα· χρυσός, ἄργυρος, χαλκός, μόλυβδος, σίδηρος, θειάφι κτλ.—Κλίμα τὸ ἀριστον τῆς Εὐρώπης, πλὴν τῶν βορ. μερῶν ὅπου εὐρίσκονται πολλὰ θάλαττα. Μέση θερμοκρασία 15 θαθμῶν.—Προϊόντα, ἔλαιον, πορτοκάλια, βαλανίδια, φρούτα, λαχανικά, ζαχαροκάλαμοι, βαμβάκι, καπνὰ, μετάξια ἄφθονα, λαμπρὰ κρασιά, τὰ Δάκρυα τοῦ Χριστοῦ, ἡ Μαροσάλα κτλ. καὶ δάση ἀπέραντα. Ἀλιεῖα ἀκμαία, κτηνοτροφία ἐπίσης, ἀλλ' ἄνευ ποικιλίας εἰδῶν. Βιομηχανία ἀρίστη ἀπασχολοῦσα 3—4 ἑκατ. ἀνθρώπων, ναυπηγεῖα περίφημα, μουσικὰ ὄργανα, τεχνητὰ ἄνθη, μηχανόνια κτλ. Ἐμπόριον ἀξίας 2000—2200 ἑκατομ. φρ. Ἐμπορ. Ναυτικὸν 20,000 πλοῖα καὶ 10,000 ψαροκάϊκα.—Παιδεία πολὺ ἀνεπτυγμένη· 22 πανεπιστ., 352 γυμνάσια, 272 τεχνικὰ σχολεῖα, 147 λύκεια, 89 εἰομηχ., 35,000 δημοτικὰ καὶ 10,000 ιδιωτικὰ μετὰ 1,800—2 ἑκατ. μαθητάς. Βιβλιοθῆκαι πλουσιώταται, μουσεῖα, πινακοθῆκαι, μουσικαὶ σχολαὶ καὶ ἀκαδημαῖαι, ἀστεροσκοπεῖα 7 κτλ.—Κατὰ τὴν θρησκείαν οἱ πλεῖστοι τῶν κατόικων εἶνε καθολικοί, 60 δὲ χιλιάδες προτεστάνται, 35,000 ἑ-

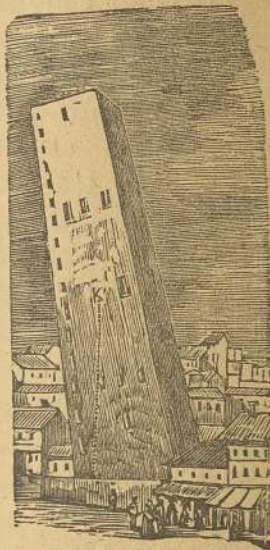
βραῖοι καὶ 25,000 Ἕλληνες.—Σιδηρόδρομοι 9,000 χιλίωμ. Τηλέγρ 28,000 χιλίωμ. Οἰκονομικὰ ὄχι καλὰ, χρέος 100 ἑκατ. λίραι.—Στρατὸς 700,000 καὶ μετὰ τὴν ἐθνοφρουρὰν κτλ. 2 ἑκατομ. Στόλος 72 πλοῖα μετὰ 30,000 ἄνδρας.

Πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ἰταλίας ἦσαν οἱ Ἑτροῦσκοι, Λατῖνοι, Σαβῆνοι κλπ. Κατόπιν οἱ Ἕλληνες ἴδρυσαν ἐδῶ σπουδαιοτάτας ἀποικίας, ὥστε ὅλα τὰ νότια αὐτῆς καὶ ἡ νῆσος Σικελία ἔγειναν Ἑλληνικὰ καὶ ὀνομάσθησαν *Μεγάλῃ Ἑλλάδι*. Μετὰ ταῦτα μία ἐκ τῶν πόλεων αὐτῆς ἐμεγαλύνθη τοσοῦτον (ἡ Ρώμη), ὥστε ἐντὸς ὀλίγου κατέκτησεν ἅπασαν τὴν χώραν καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐσχημάτισε τὸ μέγιστον κράτος τοῦ κόσμου κυριεύσασα καὶ αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα, ἣν ὀνόμασεν *Ἀχαΐαν*. Ἄλλ' ἐμφύλιοι ταραχαὶ καὶ κακὴ διοίκησις παρέλυσεν τὸ πελώριον κράτος, διηρέθη δὲ κατόπιν εἰς Ἀνατολικὸν καὶ Δυτικὸν κατέγεννηθη ἐκ τῆς διαιρέσεως αὐτῆς τὸ μέγα Ἑλλην. Βυζαντινὸν βασίλειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Κατόπιν διάφοροι βάρβαροι λαοὶ ἐπέδραμον εἰς αὐτὴν καὶ τὴν κατέστρεψαν. Σαρακίνοί, Νορμανδοί, Λομβαρδοὶ καὶ ἄλλοι, μετὰ τοὺς ὁποίους ἐσχηματίσθησαν πάμπολλα μικρὰ βασίλεια μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν Γάλλων καὶ τοῦ Βοναπάρτου ὅστις τὴν ἔκαμε Γαλλικὸν βασίλειον μέχρι τοῦ 1820, ἐν ᾧ τὰ βόρεια μέρη κατεῖχοντο ἀπὸ τοὺς Αὐστριακοὺς. Τῷ 1848 αἱ τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν μυστικαὶ πατριωτικαὶ ἐταιρεῖαι συνενωθηθεῖσαι ἤγειραν ἐπανάστασιν τὴν ὁποίαν συνεπλήρωσε κατόπιν

ὁ Γαριβάλδης καὶ ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ ὅστις καὶ ἀνεκνήρυχθη βασιλεὺς τῷ 1861. Ἄλλὰ δεινὰ περιπέτειαι μετὰ τῶν Γάλλων εὗρον κατόπιν τὴν χώραν, μόλις δὲ κατώρθωσε ν' ἀπαλλαχθῇ αὐτῶν κατὰ τὸν Γαλλο-Γερμανικὸν πόλεμον καὶ νὰ ἀνακηρυχθῇ ὠρισμένως βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας ὁ Βίκτωρ Ἐμμανουὴλ μὲ πρωτεύουσαν τὴν Ρώμην. Μεθ' ὅλας ὅμως αὐτὰς τὰς περιπετειάς τὸ Ἰταλικὸν ἔθνος ἐδοξάσθη κατὰ τὸν μεσαιῶνα διὰ τῆς ἀνεκπτώξεως τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῆς γεννήσεως τῶν μεγαλειτέρων ζωγράφων καὶ ποιητῶν τοῦ κόσμου σχεδὸν ὅλου. Γλώσσαν ἔχει σήμερον τὴν ἰταλικὴν ἣτις ἐσηματίσθη ἐκ τῆς ἀρχαίας ρωμαϊκῆς ἢ Λατινικῆς. — Κυβερνᾶται Συνταγματικῶς μὲ 2 βουλὰς, καὶ ἔχει μίαν μόνον μικρὰν ἀποικίαν εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀθησυνίας, τὴν Ἐρυθραίαν. — Σπουδαιότεραι πόλεις: Νεάπολις, Τουρῖνον, Μιλάνον, Φλωρεντία, Βενετία, Γένοβα, Παλέρμον, Βολωνία καὶ Πίσσα μὲ τοὺς περιφήμους τοῦ κεκλιμένου Πύργου, Λιβόρνος, Ἀγκῶνα κτλ.

ΙΤΑΜΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσης Πρωτεύουσα Ζογλοπῆ, χωρία 9, Μονὴ 1, κάτοικοι 3.400.

ΙΤΕΑ (Ἰτέα ἢ Ἐτέα). — Δένδρον τῆς Εὐρώπης συχνότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὰ φύλλα του εἶνε μακρὰ, στενὰ καὶ ἀσπρουλά. Ἡ φλοῦδα τῆς ὅταν τὸ δένδρον εἶνε ἀκόμη μικρὸν ἔχει ὀσμὴν βαλσάμου καὶ εἶνε χρήσιμος εἰς τοὺς βυρσοδέψας. βγαίνει ἀπ' αὐτὴν πρὸς τούτοις γόμμα, ρητίνη καὶ ἕν εἶδος φαρμάκου τὸ λεγόμενον *ιτέτην*, εἶνε δὲ τονωτικὴ καὶ στυπτικὴ. Τὰ περισσότερα εἶδη τῆς ἰτέας φυτρῶνουν εἰς τὰ δάση, ὑπάρχουν δὲ καὶ μερικὰ τὰ ὅποια καλλιεργοῦνται ὡς δένδρα καλλωπισμοῦ καὶ εἰμποροῦν πολλάκις νὰ φθάσουν μέχρι ὕψους 30 μέτρων. Θέλει

Ὁ κεκλιμένος πύργος τῆς Βολωνίας.

τόπον ἐλαφρὸν καὶ ὑγρὸν, διὰ τοῦτο καὶ εὐδοκιμεῖ προπάντων ὅπου ὑπάρχουν πολλὰ νερά, πλησίον ποταμῶν κτλ. Πολλαπλασιάζεται διὰ μοσχευμάτων εἰς φυτώριον ἢ καὶ διὰ μακρῶν μοσχευμάτων ἐν εἴδει ραβδίων φυτευομένων ἐπὶ τόπου τὸν χειμῶνα.

ΙΧΝΕΥΜΩΝ ἢ **ΜΑΓΚΟΥΣΤΑ**. — Ζῶον τῆς βορείου Ἀφρικῆς γνωστὸν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν Φαραῶ, ὅτε μάλιστα ἰθεωρεῖτο ἱερὸν καὶ ὅταν ἐψόφα ἐβαλσαμῶνετο καὶ ἐθάπτετο μετὰ μεγάλης πομπῆς. Ὁμοιάζει μὲ νυφίτσαν καὶ ἔχει τὸ μέγεθος μικροῦ λαγοῦ ἀλλὰ πόδια πολὺ μικρά. Κατοικεῖ μέσσα εἰς τὰ καλάμια τῶν ποταμῶν καὶ κατασκευάζει τὴν φωλεάν του ὑπογείως. Τρέφεται ἀπὸ μικρὰ ζῷα, λαγούς, χελώνας, ποντικούς, πτηνά, ἕρπετὰ κτλ., κυνηγᾷ δὲ μετὰ μανίας τὰ αὐτὰ τῶν κροκοδείλων ὅπου τὰ εὕρη. Ὁ Ἰχνεύμων εἶνε ζῶον δειλόν, πολυφάγον καὶ ἐκπέμπει ἀειδῆ μυρωδιάν, ἐξημερώνεται ὅμως εὐκόλως καὶ εἶνε χρησιμώτατος διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ποντικῶν καὶ τῶν ἕρπετῶν.

Ἰχνεύμων

ΙΩΑΝΝΑ Δ' ΑΡΚ. — Περίφημος Γαλλὸς ἥρως γεννηθεὶς εἰς Δομεμὺ τῷ 1409. Ὅταν οἱ Ἄγγλοι εἶχον κατακτήσει ὀλόκληρον σχεδὸν τὴν Γαλλίαν, ἡ Ἰωάννα ἐπρότεινε εἰς τὸν βασιλέα Κάρολον Ζ' νὰ τεθῇ αὐτὴ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ στρατοῦ καὶ νὰ διώξῃ τοὺς Ἄγγλους ἀπὸ τὴν πατρίδα τῆς. Ὁ Βασιλεὺς τὸ ἐπέτρεψε καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἠλευθέρωσε τὴν Αὐρηλίαν καὶ ἐνίκησε πανταχοῦ τοὺς ἔχθρους, συνελήφθη ὅμως ἐπὶ τέλους καὶ ὀδηγηθεὶς εἰς Ρουῆν κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὡς μάγισσα, ἐκείη δὲ ζωντανὴ τῇ 30ῇ Μαΐου 1431.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Πρωτεύουσα τῆς Ἠπείρου καθέδρα τοῦ γενικοῦ Διοικητοῦ. Κεῖται ἐπὶ μαγευτικῆς τοποθεσίας πλησίον τῆς δυτικῆς ὄχθης τῆς λίμνης Ἀχερουσίας καὶ ἔχει δύο ἰσχυρὰς ἀκροπόλεις, μίαν ἐπὶ χερσονήσου καὶ ἄλλην, Λιθαρίτσια ὀνομαζομένην, ἐπὶ βράχου ἀποκρήμου. Εἶνε ἕδρα Μητροπολίτου καὶ ἔχει 30,000 κατ., ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, καὶ μικρὰν βιομηχανίαν. Πολὺ πρὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ οἱ Ἕλληνες τῶν Ἰωαννίνων ἐ-

δόξασαν τὴν πατρίδα των καὶ τὸ ἔθνος διὰ τῆς μεγαλοδωρίας των εἰς ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα, οἱ Ζωσιμάδαι, οἱ Ριζάραι, οἱ Καπλάνιδες, οἱ Μαροῦτσοι, ἐκ τῶν κληροδοτημάτων τῶν ὁποίων διατηροῦνται τὰ ἐκεῖ ἄριστα ἐκπαιδευτήρια ἀρρένων καὶ θηλέων, τὸ νοσοκομεῖον κτλ. Οἱ κάτοικοι εἶνε ἐξ ἡμισείας Ὀθωμανοὶ Ἑλληνικῆς καταγωγῆς καὶ ἐξ ἡμισείας Ἑλληνας καὶ Ἑβραῖοι, κατέστη δὲ ἡ πόλις αὕτη περίφημος καὶ ἰσχυροτάτη ἰδίως ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ.

ΙΩΛΚΟΥ ἄμμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτεύουσα Ἀνακασιά, χωρία 5, κάτοικοι 4200.

Κ

ΚΑΒΑΛΑ. — Πόλις τῆς Μακεδονίας κειμένη ἐπὶ βραχώδους καὶ ἀποκρήνου χερσονήσου εἰς τὸν φερώνυμον κόλπον. Ἐχει ὑψηλὸν φρούριον ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 5000 κατ. μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλοὶ Ἑλληνας ἔμποροι καὶ τεχνῖται. Πλησίον αὐτῆς ὑπάρχουν ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Νεαπόλεως. Οἱ Βυζαντινοὶ εἶχον ὀνομάσει τὴν Καβάλαν *Χριστούπολιν* διότι ἐδῶ ἀπεβίβασθησαν οἱ ἀπόστολοι Παῦλος καὶ Σίλας. Σήμερον ἡ Καβάλα διοικητικῶς ὑπάγεται εἰς τὴν Αἴγυπτον εἶνε δὲ πατρίς τοῦ Μεχμέτ Ἀλῆ.

ΚΑΒΟΥΛ. — Πρωτεύουσα τοῦ Ἀφγανιστᾶν ἐπὶ ὀμωνύμου

ποταμεῦ μὲ πελώρια φρούρια, ξυλῖνας οἰκίας, μέγα ἐμπόριον τὴν ὑψηλὴν ἀκρόπολιν τοῦ Βαχὰ Χισσάρ καὶ 65000 κατ.

ΚΑΒΟΥΡ *Κάμιλλος.* — Περιφανῆς πολιτικὸς ἀνὴρ τῆς Ἰταλίας, γεννηθεὶς εἰς τὸ Τουρίνον τῷ 1810. Ὁ Καβοῦρ ὑπῆρξε σύμβουλος τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ, συνετέλεσε δὲ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν ἰταλικῶν κρατῶν Ἀπέθανε τῷ 1861.

ΚΑΔΜΟΣ — Μυθολογικὸν πρόσωπον. Ἦλθεν εἰς τὰς Θήβας ἀπὸ τὴν Φοινίκην ἀναζητῶν τὴν ἀδελφὴν του Εὐρώπην. Ἐφόβησεν ἐκεῖ μέγαν δράκοντα, ὁ ὁποῖος ἐφύλαττε μίαν πηγὴν ἀφιερωμένην εἰς τὸν θεὸν Ἄρην, καὶ ἔσπειρε τὰ δόντια του ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν πολεμιστὰι ἀλληλοσφαγέστες, ἐκτὸς 5 οἷτινες τὸν ἐβοήθησαν νὰ κτίσῃ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Θηβῶν *Καδμείαν*. Οἱ θεοὶ τοῦ ἔδωκαν ὡς σύζυγον τὴν Ἀρμονίαν, κόρην τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης. Ὁ Κάδμος ἐδίδαξεν εἰς τοὺς Ἑλληνας τὰ 16 ἀπλᾶ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου καὶ τὸν τρόπον τοῦ χύνειν τὰ μέταλλα.

ΚΑΖΑΝ. — Μεγάλη ρωσικὴ πόλις ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Καζάνκα συγχειμένη ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ τὰ *Κρέμλ* ἦτοι φρούρια. Ἐχει περίφημον πανεπιστήμιον ἰδρυθὲν τῷ 1814 εἰς τὸ ὁποῖον διδάσκονται αἱ σημεριναὶ ἀσιατικαὶ γλώσσαι, σπουδαίαν βιομηχανίαν, μέγα ἐμπόριον μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Σιβηρίας, τὸ περίφημον μοναστήριον τοῦ Σεμιοτζερνὸι μὲ τὴν θαυματουργὸν *Παραγίαν* τοῦ Καζάν καὶ 140,000 κατ. ὦν τὸ ἡμισυ μωαμεθανοί.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΖΑΚΧΑΡΕΩΣ. — Λαμβάνομεν 2 ἀσπράδια αὐγῶν, τὰ ὁποῖα θέτομεν εἰς μίαν καταρόλαν, τὰ κτυπῶμεν μὲ τέλι καὶ ρίπτομεν 4 ποτήρια ὕδατος, 1 ἑκάν ζακχάρεως, τὴν ὁποῖαν καθαρίζομεν, ἅμα ἀνακατώσωμεν καλῶς, τὴν θέτομεν εἰς ὄχι δυνατὴν φωτιάν, ἀφ' οὗ δὲ πάρῃ θράσιν, τὴν ἀποσύρομεν εἰς τὸ ἄκρον διὰ νὰ μαζευθῇ ὁ ἀφρός τῆς ζακχάρεως, τὴν ὁποῖαν ἐξαφρίζομεν προσεκτικῶς καὶ τὴν περνῶμεν ἀπὸ καθαρὰν πετσέταν.

ΚΑΘΡΕΠΤΑΙ. — Οἱ μικροὶ καθρέπται κατασκευάζονται ὡς αἱ ὕελαι τῶν παραθύρων. Πρὸς κατασκευὴν ὁμοῦ τῶν μεγάλων, χύνουν τὴν διαλελυμένην ὕελον ἐπὶ ὀριζοντίας τραπέζης, ἀφ' ἧς

τὴν λειαινὸν καὶ τὴν κασσιτερόν (γανώνον). Διὰ τὴν λειαινὸν τὸν καθρέπτην θέτουν αὐτὸν ἐπὶ τραπέζης ἐπὶ τῆς ὁποίας συγκρατεῖται διὰ γύψου. Δεύτερος καθρέπτης ἔχων τὰς αὐτὰς διαστάσεις στερεώνεται εἰς ξύλινον πλαίσιον (κορνίζαν), οὕτω δὲ δύνανται νὰ τὸν θέσουν ὑπεράνω τοῦ πρώτου καὶ νὰ τὸν κινοῦν ἔμπρὸς καὶ ὀπίσω. Σκορπιζοῦν λεπτὴν ἄμμον βρεγμένην μὲ ὕδωρ μεταξὺ τῶν δύο καθρεπτῶν διὰ νὰ ἀπολεπτύουν τὰς ἐπιφανείας, κατόπιν ἀντικαθιστῶσι τὴν ἄμμον ταύτην μὲ ἑτέραν λεπτοτέραν καὶ τέλος τὴν ἄμμον ταύτην μὲ σφύριδα. Ἐπειτα λειαινὸν τὸν καθρέπτην μὲ ὀξύδιον σιδήρου. Ἡ λειάνσις αὕτη ἐλαττώνει πολλὰ κατὰ τὸ ἦμισυ τὸ πάχος τῆς ὑέλου. Διὰ τὸ γάνωμα ἐφαρμόζουσι λεπτόν καὶ λεῖον φύλλον κασσιτέρου ἐπὶ ὀριζοντίας τραπέζης ἐκ μαρμαῦρου καὶ τὸ σκεπάζουσι μὲ στῤωμα ὑδραργύρου. Ὁ ὑδραργύρος μιγνύσθαι μετὰ τοῦ κασσιτέρου, τότε δὲ θέτουσι μετὰ προσοχῆς τὸ ἄκρον τοῦ καθρέπτου καὶ τὸ γλυστοῦν εἰς τὸ μίγμα τοῦτο, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐκδιωχθῶν αἱ φυσαλίδες τοῦ ἀέρος αἱ ὁποῖαι τυχὸν εὐρίσκονται εἰς τὴν ὑέλον. Ἐπιθέτουσι κατόπιν θάρη ἐπὶ τῆς ὑέλου, ὥστε ἡ πίεσις νὰ ἐκδιώξῃ τὸ περισσεῦον μίγμα εἰς ἓνα αὐλακὰ ἐσκαμμένον πέριξ τῆς τραπέζης, οὕτω δὲ μένει τόσον μίγμα ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ νὰ κολλήσῃ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ ἔχομεν τὸν καθρέπτην ἕτοιμον. Ὁ τρόπος οὗτος ἐφευρεθεὶς κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα ἔχει τὸ ἐλάττωμα, ὅτι μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινὸς τὸ μίγμα ἀποσπᾶται θαθμηδὸν ἀπὸ τοῦ καθρέπτου.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ Βενετία ἦτο ἡ μόνη πόλις τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν ὁποίαν κατεσκεύαζον καθρέπτας, σήμερον ὁμως κατασκευάζονται τοιοῦτοι παντοῦ.

ΚΑΪΜΑΚΙ. — Τὸ παχὺ καὶ νόστιμον τοῦτο γαλακτερόν εἶνε κορυφαὶ καλοβρασμένου γάλακτος, τὸ ὁποῖον ἀφίνομεν ἤσυχον, μέχρις ὅτου ἀνέλθουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αἱ παχεῖαι οὐσίαι καὶ σχηματίσουν τὴν κορυφήν, κατόπιν τὴν ἀφαιροῦμεν ἐπιτηδεῖως καὶ τὴν θέτομεν εἰς πιάτα, τὴν τρώγομεν δὲ μὲ ζάχαριν καὶ κανέλλαν.

ΚΑΪΡΟΝ. — Πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου πλησίον τοῦ Νεί-

λου ποταμοῦ καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ μέρους ὅπου εὐρίσκονται τὰ θαυμάσια εἰρεῖπια τῆς ἀρχαίας Μέμφιδος καὶ αἱ πυραμίδες. Ἀπέχει 190 χιλιομ. ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρειαν καὶ συνδέεται μετ' αὐτῆς διὰ σιδηροδρόμου. Ἐχει ἰσχυρὰν ἀκρόπολιν ἐντὸς τῆς ὁποίας εὐρίσκονται τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κεβίδου, πολλὰ λουτρόα, ὡραῖα τζαμία μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰ θαυμαστὰ τζαμία τοῦ Χασσάν, τοῦ Ἑλ Ἀζχάρ κλπ., μεγάλας ἀγοράς, ὄπλοστάσιον, Ἀραβικὸν κολλέγιον, τὸ περίφημον φρέαρ τοῦ Ἰωσήφ, τὸ ὁποῖον κατεσκευάσθη ἀπὸ τὸν Σαλαδῖνον (Ἰωσήφ) καὶ ἔχει βάθος 280 ποδῶν, βιβλιοθήκας μὲ σπουδαιότατα παλαιὰ συγγράμματα, ἀκαδημίας ἰατρικὴν καὶ στρατιωτικὴν, νοσοκομεῖον, καθολικὰ καὶ προτεσταντικὰ φιλανθ. καταστήματα, βιομηχανίαν μεταξῆς καὶ βάμβακος, θέατρον λαμπρὸν, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, κήπους, ναοὺς, ὡραίας δειδροστοιχίας, ἀλλὰ δρόμους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στενοὺς, περιφέρειαν 11 χιλιομέτρων καὶ 360.000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 250.000 εἶνε Τούρκοι, 60.000 Κόπται καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες, Ἑβραῖοι, Ἀρμένιοι καὶ Εὐρωπαῖοι. Ἐπὶ τοῦ Νείλου εὐρίσκονται δύο λαμπρὰ προάστεια, ἐξ ὧν τὸ Μύστ-ἔλ-Ἀατὶκ συνδέεται μετὰ τοῦ Καῖρου διὰ διώρυχος, ἄλλη δὲ διώρυξ συνδέει τὴν πόλιν μετὰ τοῦ Σουέζ. Τὸ Καῖρον ἐκτίσθη τῷ 970 ὑπὸ τοῦ Ἰοχάρ ἔγεινε δὲ πρωτεύουσα τῆς Αἰγύπτου τὸν 12ον αἰῶνα. Τῷ 1171 ἐπολιορκήθη ἀπὸ τοὺς σταυροφόρους οἱ ὁποῖοι ὁμως ἀπεχώρησαν πρὸ τοῦ Συριακοῦ στρατοῦ. Τῷ 1790 κατελήθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τῷ 1798 ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν Μέγαν Ναπολέοντα.

ΚΑΙΣΑΡ Ἰούλιος — Περὶφημος Ρωμαῖος στρατηγὸς γεννηθεὶς τῷ 100 πρὸ Χρ. Κατέλαβε τὴν Ρώμην ἀφ' οὗ ἐκυριεύσε τὴν Γαλατίαν μετὰ δεκαετῆ πόλεμον καὶ ἀνέλαβε μακρὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ Πομπητοῦ καὶ τῶν δημοκρατικῶν. Νικήσας τέλος, ἀνηγορεύθη Δικτάτωρ, τοῦτέστιν ἀπόλυτος ἄρχων, ἀλλὰ ὁ Βρούτος καὶ ὁ Κάσσιος, δημοκρατικοὶ Ρωμαῖοι, συνώμωσαν τότε ἐναντίον του καὶ τὸν ἐδολοφόνησαν τῷ 44 πρὸ Χρ. Ἐκτὸς τῆς με-

γάλης του στρατηγικής αξίας ο Καίσαρ υπήρξε και μέγας ιστορικός συγγραφέας.

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ. — Πόλις τῆς κεντρικῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἄλυος κέντρον μεγίστου ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου μὲ 40.000 κατ. και μητροπολιτικὴν ἔδραν, πατρὶς δὲ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Ἄλλοτε ἐκαλεῖτο Μαζάκα, ἥ-το δὲ πρωτεύουσα τῆς Καππαδοκίας και εἶχε 400,000 κατοίκους.

ΚΑΪΣΙ Κομπόστα. — Θέτομεν εἰς καζάνιον μὲ ὕδωρ πρόσφατα και μεγάλα καΐσιά, ἀφ' οὗ τὰ τρίψωμεν προηγουμένως μὲ καρφίτσαν παντοῦ. Ἀφ' οὗ θέσωμεν τὸ καζάνιον εἰς τὴν φωτιὰν ζεματίζομεν τὰ καΐσιὰ και ἐκ διαλειμμάτων ἐξάγομεν μὲ κουτάλι ἐξ αὐτῶν διὰ νὰ παρατηρήσωμεν μήπως ἔλυωσαν. Ὅταν τὰ καΐσιὰ μαλακώσουν, τὰ κενώνωμεν εἰς λεκάνην γεμάτην ἀπὸ ψυχρὸν ψυχρὸν ὕδωρ, ἀν δὲ μεταξὺ αὐτῶν εὔρεθῶσι τινα τὰ ὅποια δὲν ἐμαλάκωσαν ἀρκούντως, τὰ ζεματίζομεν ἐκ νέου ἕως ὅτου μαλακώσουν. Ἀλλάσσομεν κατόπιν 2-3 φορές τὸ ψυχρὸν ὕδωρ διὰ νὰ κρουώσουν καλά. Βράζομεν 2 ὀκάδας ζακχάρεως μὲ 350 δράμια ὕδατος, ἀμα δὲ πάρη βράσιν, τὴν ἐξαφρίζομεν και ρίπτομεν ἐν τὸς αὐτῆς τὰ καΐσιὰ, τὰ ὅποια ἔχομεν σουρώσει, τὴν ἐπαναθέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν νὰ πάρη μικρὰν βράσιν και τὰ χύνομεν εἰς τὴν λεκάνην. Σουρώνομεν τὸ σιρόπιον μὲ ἐσχάραν ἐκ σύρματος τὴν ἄλλην ἡμέραν και μένουν τὰ μὲν καΐσιὰ εἰς τὴν ἐσχάραν, τὸ δὲ σιρόπιον εἰς τὸ καζάνιον, τὸ ὅποτον θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν νὰ πάρη βράσιν, κατόπιν δὲ ρίπτομεν τὰ καΐσιὰ εἰς τὸ σιρόπιον και τὰ θέτομεν ὁμοῦ εἰς τὴν φωτιὰν διὰ νὰ πάρουν βράσιν. Κενώνομεν αὐτὰ εἰς λεκάνην ἐντὸς τῆς ὁποίας τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ 2 ἡμέρας ὅτε πάλιν τὰ βράζομεν προσθέτοντες 350 δράμια ζακχάρεως χονδρῆς διὰ νὰ σφίξῃ. Ἐξακολουθοῦμεν νὰ βράζομεν τὰ καΐσιὰ ἐπὶ 8 ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἔχουν βράσει ταῦλάχιστον 5 φορές. Εἰς τὴν τελευταίαν βράσιν προσθέτομεν 150 δράμια φεκούλ σιρόπιον.

ΚΑΚΑΟ. — Μέγα δένδρον τοῦ Μεξικοῦ καλλιεργούμενον και εἰς πολλὰς ἄλλας χώρας. Ὑψος 10—12 μέτρων, φύλλα μακρὰ ἀλλ' ὄχι πολὺ στενὰ και ἀνθη λευκὰ και ζοσμα. Κάμνει καρποὺς μεγάλους σχήματος αὐγοῦ μὲ ξυλῶδες περικάρπιον και 15 ἕως 40 σπόρους μαλακοὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους κατασκευάζεται ἡ σοκολάτα· εἶνε δὲ πολὺ θρεπτικοὶ και κατάλληλοι διὰ τοὺς ἀδυνατούς. Ἀπὸ τὸ κακάο κατασκευάζεται και ὠραῖον ποτὸν ὑπόπικρον μὲ ἀρωματικὴν γεῦσιν.

Κακίο

ΚΑΚΟΔΙΚΙΑΣ ἀγωγή. — Ὅσακις ἔνεκα δόλου ἢ ἀμελείας κλητήρων, συμβολαιογράφων, δικηγόρων, γραμματέων, εἰσαγγελέων, παρῆδρων, δικαστῶν, διαιτητῶν ἢ και ὀλοκλήρων δικαστηρίων, ὑποστῆ κανεὶς ζημίαν, ἔχει ἀπὸ τὸν νόμον τὸ δικαίωμα νὰ ἐγείρῃ ἀγωγήν κακοδικίας. Πρὸς τοῦτο, ὅταν πρόκειται περὶ ἀγωγῆς κατὰ δικαστικοῦ προσώπου ἢ δικαστηρίου, ὀφείλει πρῶτον νὰ ζητήσῃ ἀδειαν ἀπὸ τὸ δικάσαν δικαστήριον, μετὰ τὴν ὁποίαν ἔχει ἐνδὸς μηνὸς προθεσμίαν διὰ τὴν ἐγερσιν τῆς ἀγωγῆς. Προκειμένου περὶ Ἀρείου Πάγου τὴν ἀγωγήν δικάζει ἐφετεῖον ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργ. τῆς Δικαιοσύνης. Ἄν ἡ ἀγωγή γίνῃ δεκτὴ ὁ ἐναγόμενος ἀποζημιώνει τὸν ἐνάγοντα, ἢ δὲ ἐπιζήμιος ἀπόφασις ἀκυροῦται δι' ἐφέσεως.

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ. — Κωμόπολις τῆς ἐπαρχίας Καλαβρυτῶν πρωτεύουσα αὐτῆς και τοῦ φερωνύμου δήμου κειμένη μέσα εἰς βαθεῖαν κοιλάδα πλησίον τοῦ ποταμοῦ Βουραϊκοῦ, περίφημος δὲ διότι πρώτη αὐτῆ ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐχει εἰρηνοδ., τηλεγρ., ἐπισκοπὴν, γυμνάσιον και 1,300 κατ.—Ὁ ΔΗΜΟΣ ἔχει 5 χωρία, τὴν ἱστορικὴν μονὴν τῆς Ἀγίας Λαύρας μὲ 48 καλογήρους και 2,330 κατ.

ΚΑΛΑΓΚΑΘΙ. — Τὸ καλαγκάθι εἶνε φλόγωσις τῶν μαλακῶν μερῶν τοῦ δακτύλου, ἢ ὁποῖα ἐκτείνεται πολλάκις μέχρι τοῦ ὀστού. Ὁ δάκτυλος γίνεται χονδρὸς, ἐρυθρὸς, στιλπνός, βάρυς· ὁ δὲ πάσχων αἰσθάνεται πόνους δρυμεις καὶ ἐνίοτε πυρετόν. Πολλάκις ἢ φλόγωσις ἐκτείνεται εἰς ὅλην τὴν χεῖρα καὶ ἀναβαίνει καὶ μέχρι τοῦ βραχίονος. Σπανίως ἢ φλόγωσις διαλύεται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ σχηματίζεται πῦον· ἂν ἐγκαίρως δὲν σχισθῇ τὸ σχηματισθὲν ἀπόστημα, τὸ πῦον χύνεται εἰς τὸ βάθος τῆς χειρὸς καὶ δύναται νὰ ἀνέλθῃ μέχρι τοῦ βραχίονος.

Θεραπεία. Ἐν ἀρχῇ ἐπιθέτομεν καταπλάσματα ἀπὸ φύχαν ψωμίου καὶ γάλα, ἢ ἀπὸ λιναρόσπορον, καὶ κάμνομεν εἰς τὴν χεῖρα συχνὰ χλιαρὰ λουτρά ἀπὸ μολόχας· ὅταν δὲ ἢ ἐπιδερμὶς λευκανθῇ, εἶνε σημεῖον ὅτι ἐσχηματίσθη πῦον καὶ πρέπει νὰ σχισθῇ μὲ νυστέριον. Ἡ χεὶρ πρέπει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ κρατῆται δεμένη πλησίον τοῦ στήθους μὲ μανδήλιον. Ὅμοίως ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν πρέπει νὰ ἀφαιρέσωμεν τὸ τυχὸν ὑπάρχον δακτυλίδιον· διότι ὅταν ἐξογκωθῇ δύναται νὰ σχηματισθῇ γάγγραινα καὶ ὁ δάκτυλος νὰ πέσῃ.

Σπανίως ὅμως μὲ τὰ ἀνωτέρω μέσα, κατορθώνομεν νὰ σταματήσωμεν καὶ διαλύσωμεν αὐτήν· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ ἀπόστημα σχηματίζεται. Διὰ τοῦτο ἂν ἴδωμεν ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πρήξιμον καὶ οἱ πόνοι αὐξάνουν, πρέπει νὰ σπεύδωμεν εἰς τὸν Ἰατρὸν διὰ νὰ τὸ σχίσῃ.

ΚΑΛΑΙ. — Θαλάσσιον στενὸν μεταξύ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας πλάτους 30 χιλιομέτρων. Τὸ φρούριον τοῦ Καλαὶ ἔχει 45,000 κ.

ΚΑΛΑΪ (Κασσίτερος). — Ὁ κασσίτερος εἶνε μέταλλον κοινότατον καὶ γνωστὸν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Οὐδέποτε ἀπαντᾷ ἐν καθαρᾷ καταστάσει, ἀλλὰ πάντοτε ἠνωμένον μετὰ τοῦ θείου καὶ τοῦ ὀξυγόνου. Ἐκ τοῦ ὀξυδίου δὲ τοῦ κασσίτερου ἐξάγεται τὸ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα μέταλλον. Πρὸς τοῦτο καθαρίζεται τὸ ὀξυδίου καὶ ἀναλύεται εἰς τὸ πῦρ καὶ οὕτως ἐξάγεται μέταλλον ἀργυροειδές, λίαν εὐτηκτον, ἐλαφρότερον δὲ καὶ σκληρότερον τοῦ μολύβδου. Λυώνει εἰς θερμοκρασίαν + 228ο καὶ

κρυσταλλοῦται ψυχραίνόμενον βραδέως εἰς ἀκανόνιστα κρύσταλλα. Ὁ ὄνυξ γλυστρά ἐπὶ τοῦ κασσίτερου χωρὶς νὰ τὸν ἐγγαράξῃ. Εἶνε λίαν εὐκαμπτος, καὶ ὅταν τὸν λιγίζωμεν, παράγει ἐλαφρὸν κρότον ἢ τριγμόν. Χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν διαφόρων ἀγγείων καὶ ἐργαλείων, ἐνούμενος δὲ μετὰ τοῦ χαλκοῦ σχηματίζει τὸν ὀρείχαλκον (μπροῦντζον). Μιγνυόμενος μετὰ διπλασίου ποσοῦ μολύβδου χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν συγκόλλησιν τῶν μολύβδων, καὶ εἰς τὸ γάνωμα τῶν καθρεπτῶν καὶ τῶν χαλκωμάτων.

ΚΑΛΑΜΑΙ ἢ Καλαμάτα.—Πρωτεύουσα τοῦ δήμου καὶ τῆς ἐπαρχίας Καλαμῶν καὶ τοῦ νομοῦ Μεσσηνίας. Εἶνε κτισμένη ἐν τῷ μέσῳ καταφύτου πεδιάδος ποτιζομένης ἀπὸ τὰ νερὰ τῶν ποταμῶν Παμίσσου καὶ Νέδοντος (Καλαματιὰ καὶ ποτάμι) εἰς ἀπόστασιν 20 λεπτῶν ἀπὸ τῆς παραλίας καὶ 55 ὥρων ἀπὸ τῆς Ἀθήνας. Ἐχει κάλλιστα μεταξουργεῖα καὶ ὑφαντήρια μεταξωτῶν ὑφασμάτων, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον σύκων, ἐλαίου, σταφίδων, μετᾶξης κτλ, γυμνάσιον, πρωτοδικεῖον, ἀρχιεπισκοπὴν, 2 ἑλληνικὰ σχολεῖα, προξενεῖα, καλὸν λιμένα, εὐρύχωρον ἀγοράν, κυψᾶς ἐκκλησίας, τὴν γυναικείαν μονὴν τοῦ Ἀγ. Κωνσταντίνου καὶ 11,000 κατοίκους.—Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Καλαμῶν ἔχει 12 χωρία, 3 μονὰς καὶ 15,700 κατ. λιμένα δὲ τῆς Νέας Καλάμας μὲ 700 κατ.

ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ ΠΑΝΕ.—Ἀφ' οὗ σχίσωμεν τὰ καλαμάρια, ἀφαιροῦμεν τὰ κόκκαλά των καὶ τὰ πανάρομεν μὲ κοκκινισμένην γαλέτταν καὶ αὐγόν, κατόπιν δὲ τὰ ψήνωμεν μὲ ἔλαιον εἰς τὸ τηγάνι.

Καλαμάρια πλακί. Λαμβάνομεν κρομμύδια φρέσκα, τὰ ὁποῖα κοκκινίζομεν εἰς τὸ βούτυρον, προσθέτομεν ὀλίγον ἀνιθον καὶ ψιλοκομμένα μαρούλια, τὰ μαραίνομεν μαζὶ μὲ τὰ καλαμάρια, τὰ ὁποῖα ἔχομεν κόψει εἰς τεμάχια, θέτομεν ὀλίγην τομάταν, ὀλίγον τριμμένον ἄρτον μὲ ὕδωρ, τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν καὶ ἀφ' οὗ βράσουν, τὰ σερβίρομεν εἰς τὴν πιάταν.

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ.—Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας πρωτεύουσα τοῦ δήμου καὶ τῆς ἐπαρχίας Καλαμπάκας. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Διγίνιου καὶ ἔχει

ἀνεπτυγμένην μεταξουργίαν καὶ ἀμπελουργίαν, εἰρηνοδ. ἐπισκοπήν, Ἑλλην. σχολεῖον, τηλεγρ. καὶ 2000 κατ. — Πλησίον αὐτῆς εὐρίσκεται ὁ περίφημος βράχος τῶν *Μετεώρων* ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶνε κτισμένα ἑπτὰ μοναστήρια μὲ 100 καλογήρους εἰς τὰ ὁποῖα ἀναβαίνουν μὲ πλεκτὰ καλάθια σειρόμενα δι' ἀργάτου.

ΚΑΛΕΡΓΗΣ Δημήτριος. — Σπουδαῖος Ἑλλην στρατηγὸς πολὺ διακριθεὶς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν. Ἐγεννήθη τῷ 1803. Κατὰ τὴν στάσιν τοῦ 1843 ἦτο μὲ τὸ μέρος τῶν Στασιαστῶν. Ἐπὶ Ὁθωνος ἔγεινεν ὑπασπιστὴς τοῦ βασιλέως, ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τῷ 1855—56, καὶ πρέσβυς, ἀπέθανε δὲ τῷ 1867.

ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ Νέα καὶ Παλαιά. — Ἡ μὲν ΠΑΛΑΙΑ εἶνε μεγάλη Χερσόνησος καὶ ἀνήκει εἰς τὸ Μεξικόν. Ἐκτασίς 159,499 τετρ. χιλίωμ. καὶ μόνον 30,000 κάτ. οἱ πλεῖστοι Ἴνδοί. Χώρα ἡφαιστειώδης σκεπασμένη ἀπὸ βουνὰ καὶ πεδιάδας παραγούσας σιτηρὰ, ἀνανάς, ζαχαροκάλαμον, βάμβακα κτλ. Ἐχει δὲ καὶ μεταλλεῖα ἀργύρου, χαλκοῦ, χρυσοῦ, θείου κτλ. Πρωτεύουσα *Λαπάτ*. — Ἡ δὲ ΝΕΑ εἶνε μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας πρὸς Βορρᾶν τῆς προηγουμένης. Ἐκτασίς 489,441 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 600,000, ὧν 50,000 Κινέζοι καὶ 30,000 Ἴνδοί, οἱ πλεῖστοι νομάδες (τῷ 1830 εἶχε μόνον 20,000). Μεγάλαι σειραὶ βουνῶν δασοσκεπῶν. Ποταμοί, Σακραμέντος, Ἅγιος Ἰωακείμ κτλ. λίμναι πολλαί. Ἄπειρα μεταλλικὰ πλοῦτη χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ κτλ. (5 6 δισεκατομ. φρ. ἑτησίως). Θαυμασία δένδρα, μαμουθ (πολλάκις 350 πόδας ὑψηλόν,) αἱματοζυλον, ζαχαροκάλαμοι καὶ ἄλλα. Ζῶα, φοβεραὶ ἄρκτοι, κουγουάρ, λύκοι, ρένναι, ἔλαφοι, λύγκες, κάστορες, πτηνὰ ἄπειρα. Γεωργία ἐκτάκτως ἀνεπτυγμένη, οἶνοι, ἔλαιον, μετάξι, λινάρι κτλ. Ἐμπόριον μέγιστον : 5,000 ἐργοστάσια μὲ 40,000 ἐργάτας. Σιδηρόδρομοι 2500 χιλίωμ. — 17000 βιβλιοθήκαι καὶ πολυάριθμα σχολεῖα. Διαιρεῖται εἰς 52 κομητείας, ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὸ *Σακραμέντο* καὶ μεγαλειτέραν πόλιν τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον.

ΚΑΛΚΟῦΤΤΑ. — Πρωτεύουσα τῶν Ἀγγλικῶν κτήσεων τοῦ Ἰνδοστᾶν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Γάγγου μὲ 500,000 καὶ μαζὶ μὲ τὰ

προάστεια 900.000 κατ. Ἐχει μᾶκρος 10 χιλιομέτρων, θεῖαν μεγαλοπρεπή, λαμπρὰς οἰκοδομὰς, ἰσχυρὰν ἀκρόπολιν μὲ 620 κωνόνια, ἀνάκτορα τοῦ ἀντιβασιλέως, Ἰνδικούς ναοὺς, τζαμιά, ἑβραϊκὴν συναγωγὴν, ἐκκλησίας ὄλων τῶν θρησκευμάτων, πανεπιστήμιον, φιλανθρ. καταστήματα, θέατρον, ἰατρικὴν ἀκαδημίαν, βιβλιοθήκην, ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα, μέγιστον ἐμπόριον, πελώριον λιμένα κτλ. Ἐκ δὲ τῶν κατοίκων τῆς 270,000 εἶνε Ἴνδοι καὶ 160,000 Μωαμεθανοί, μόνον δὲ 12—15 χιλ. Εὐρωπαῖαι.

ΚΑΛΛΑΡΥΤΩΝ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Τσουμέρκων Πρωτ. Καλλαρύται μὲ εἰρηνοδ., τηλεγρ. καὶ ἑλλην. σχολεῖον, 2 χωρία καὶ 2,100 κατ.

ΚΑΛΛΙΕΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος. Πρωτεύουσα Μαυρολιθάρι, χωρία 6, κάτοικοι 3.650.

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ. — Περίφημος Ἀθηναῖος ἀρχιτέκτων κατασκευάσας μετὰ τοῦ Ἰκτινίου τὸν Παρθενῶνα. Ἔζη κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα πρὸ Χρ.

ΚΑΛΛΙΠΟΛΙΣ. — Πόλις τῆς Θράκης ἐπὶ τῆς Θρακικῆς χερσονήσου καὶ τοῦ στενοῦ τῶν Δαρδανελλίων μὲ δύο λιμένας ὄχυρόν φρούριον, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, δερματοποιεῖα καὶ 25,000 κατ. ὧν πολλοὶ Ἑλληνας. Ἡ Καλλιπολις εἶνε ἡ πρώτη πόλις ἣν ἐκυρίευσαν οἱ Τοῦρκοι (1357).

ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Θήρας. Πρωτ. Πύργος μὲ ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 3, μοναὶ 2, κάτοικοι 4.000.

ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Κέρτεζη μὲ ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 4, κάτ. 2,250.

ΚΑΛΛΙΦΩΝΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσης. Πρωτεύουσα Καλλιφώνιον, χωρία 10, κάτοικοι 3,800.

ΚΑΛΟΓΗΡΟΙ. — Τὸ δοθηνάριον ἢ καλόγηρος ὅταν ἦνε ἔν, οὐδεμίαν ἔχει σπουδαιότητα, χρειάζεται μόνον ἡμέρας τινὰς ἕως ὅτου ὠριμάσῃ καλῶς καὶ ἀνοιξῇ. Συχνάκις ὅμως τὸ ἔν διαδέχεται τὸ ἄλλο, ἐξακολουθεῖ δὲ ἐπὶ μῆνας ὀλοκλήρους ἢ κατάστασις αὐτῆ.

Θεραπεία. Ἐν ἀρχῇ διὰ νὰ διαλυθῇ ἐπιχρίομεν τὸ δοθηνάριον μὲ ὀλίγον βάμμα ἰωδίου· συνήθως ὅμως δὲν ἐπιτυγχάνομεν τοῦτο. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΒΗ** «ΛΑΪΚ Ὑ ΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 33

ἐπαλείφομεν τότε μὲ τὴν λεγομένην ἀλοιφήν τῆς Μητρὸς Θεέλας (εὐρίσκεται εἰς τὰ φαρμακεία) καὶ ἐπιθέτομεν κατάπλασμα ἀπὸ λιναρόσπορον. Ὅταν ὅμως προξενῆ πόνους πρέπει νὰ σπεύδωμεν εἰς τὸν ἱατρὸν διὰ νὰ τὸ ἀνοίξῃ χωρὶς νὰ περιμένωμεν νὰ ὠριμάσῃ ἐντελῶς, ὡς καὶ ὅταν πολλαπλασιάζωνται, ὅτε ἐκτὸς τῶν ἐσωτερικῶν φαρμάκων (ἀρσενικὸν κ.λ.) τὰ ὁποῖα παρέχει ὁ ἱατρός, ὁ ἀσθενὴς πρέπει νὰ λαμβάνῃ καὶ ἀφθονον ποτόν, ὡς ραδικόζουμον κτλ. καὶ νὰ κάμνῃ καὶ δίαιταν κατάλληλον, νὰ τρώγῃ δηλ. ὀλιγώτερον κρέας καὶ περισσότερα χορταρικά, νὰ ἀποφεύγῃ τὰ ὀξεινά, τὰ διεγερτικὰ (καφέ, τσάϊ κτλ.) καὶ τὰ οἰνοπνευματώδη. ἄς πίνῃ δὲ εἰς τὸ φαγητόν του ὀλίγον σῖνον ἄλλὰ λευκὸν καὶ κομμένον μὲ ὕδωρ τοῦ Βισού. Συγχρόνως ἄς κάμῃ καὶ μερικὰ θειοῦχα λουτρά.

ΚΑΛΟΙ.—*Θεραπεία.* Πρὸς ἐξάλειψιν τῶν κάλων ὑπάρχουσι διάφορα μέσα. Ἡ καυτηρίασις αὐτῶν μὲ πέτραν τῆς κολάσεως, θεικόν ὄξύ κ.τ.λ. ἐπιτυγχάνει ἐνίοτε νὰ τοὺς θεραπεύσῃ ριζικῶς. Ἡ ἀποκοπὴ αὐτῶν μέχρι τῆς ρίζης μὲ μικρὸν ψαλίδιον εἶνε ἀσφαλέστερον ἀκόμη μέσον, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως νὰ μὴ αἱματώσῃ τὸ μέρος, διότι δύνανται νὰ ἐπέλθουν ἐπικίνδυνοι πολυλάκεις ἐπιπλοκαί. Τὸ καλλήτερον ὅλων τῶν μέσων τῆς θεραπείας εἶνε νὰ μὴ ἀφίνωμεν τοὺς κάλους νὰ μεγαλόνουν καὶ νὰ μὴ τοὺς ἐρεθίζωμεν μὲ τὰ πολὺ στενὰ ὑποδήματα· ἂν τακτικῶς ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐκτελεσθῶσιν αἱ παραγγελίαι αὗται, ὑπάρχει βεβαιότης σχεδὸν ὅτι οἱ κάλιοι θὰ θεραπευθῶσι ριζικῶς. Ἐκαστὴν ἑβδομάδα κάμνομεν ἐν παρατεταμένῳ χλιαρὸν ποδόλουτρον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κάλος μαλακνέει καὶ κατόπιν τὸν ἀφαιροῦμεν μὲ τὸν ὄνυχα ἢ μὲ λεπτὴν λίμαν. Ἐντὶ τοῦ λουτροῦ δυνάμεθα νὰ μαλακώσωμεν τὸν κάλον ἐπιθέτοντες ἐπ' αὐτοῦ κατάπλασμα ἀπὸ λιναρόσπορον πολὺ μαλακόν.

ΚΑΛΤΕΖΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρωτεύουσα Κολλίνας μὲ Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 4. μονὴ 1, κάτ. 2450.

ΚΑΛΥΒΙΑ Χαισιᾶς. — Πρωτεύουσα τοῦ δήμου Φυλῆς 32

χιλιόμε. μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν μὲ Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1500 κατοίκους.

KAMBOTZH. — Βασιλεῖον τῆς Ἰνδοκίνας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας. Ἐκτασις 83.861 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 1 ἑκατομ. Χώρα εὐφορωτάτη. Πρωτεύουσα Πανοπιγγη μὲ 50,000 κατοίκους.

KAMELIA. — Ἡ καμέλια κατάγεται ἀπὸ τὰ θερμὰ μέρη τῆς Ἀσίας καὶ εἶνε λίαν περιζήτητος ἕνεκα τῆς ὠραιότητος τῶν ἀνθῶν. Τὸ κυριώτερον εἶδος ἐξ ὧν ὑπάρχουσιν εἰς τὰ κλιματὰ μας εἶνε ἡ Ἰαπωνικὴ καμέλια· ἣτις συμπεριλαμβάνει πλέον τῶν 60 ποικιλιῶν, φύεται δὲ ἐν ὑπαίθρῳ εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη καὶ ἐν θερμοκηπίοις εἰς τὰ βόρεια. Ἔχει ἀνάγκην μυρικοχώματος καὶ εὐρείας ἐκτασεως τότε δὲ λαμβάνει μεγάλας διαστάσεις καὶ ἀνθίζει μετ' ἐκτάκτου ἀφθονίας, ἰδίως ὅταν μιγνύομεν τὴν γῆν μὲ δυνατὴν δόσιν ἀζωτούχων λιπασμάτων καὶ ἀνανεώνομεν αὐτὴν συνεχῶς.

Καμέλια

Ἡ καμέλια ἔχει ἀνάγκην πολλοῦ ἀέρος, καὶ συχνοῦ ποτίσματος κατὰ τὰς ξηρασίας. Ἐν ἑλλείψει θερμοκηπίου, δυνάμεθα νὰ τὴν διατηρήσωμεν ἐν τοῖς δωματίοις· τότε ὅμως πρέπει νὰ καθαρίζωμεν μὲ ἕνα ὑγρὸν σπόγγον τὴν ἐπιφάνειαν τῶν φύλλων. Τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο δενδρίλλιον σκεπάζεται ἐνίοτε ἀπὸ ἀπειράριθμους κάλυκας (μπουμπούκια) προσκεκολλημένους ἀνὰ 3 ἢ 4 ὄμοῦ. Ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει πρέπει νὰ θυσιάσωμεν μερικοὺς, κόπτοντες αὐτοὺς καθέτως πρὸς τὸν ἄξονά των διὰ κοπτερωτάτης λεπίδος, ἵνα προφυλάξωμεν τοὺς λοιπούς, ἄλλως καταστρέφονται ὅλοι. Ἡ καμέλια δύναται νὰ μεταφυτευθῇ καθ' ὅλους τοὺς τρόπους, ἐξ ὧν ἐπιτυχέστεροι εἶνε ὁ δι' ἐνοφθαλμιασμοῦ ἢ ἐγκεντρίσεως.

ΚΑΜΗΛΟΠΑΡΔΑΛΙΣ. — Ἡ καμηλοπάρδαλις εἶνε ἐν τῶν ὠραιότερων καὶ περιεργότερων ζῶων, τὰ ὅποια τρέφει ἡ Ἀφρική. Ὁ μέγας αὐτῆς λαιμὸς, ἡ ἐπιμήκης κεφαλή, τὴν ὁποίαν κοσμοῦν δύο μικρὰ κέρατα, τέλος δ' ἡ διαφορὰ, ἡ ὁποία ὑφίσταται μεταξύ τοῦ μήκους τῶν ὤμων καὶ τοῦ μήκους τῶν ποδῶν, προδίδουν εἰς τὴν καμηλοπάρδαλιν τὰ παραδοξότερα χαρακτηριστικά. Τὸ ὕψος αὐτῆς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν ποδῶν εἶνε 5—6 μέτρων καὶ ὁ λαιμὸς μόνος ἀποτελεῖ τὸ ἡμίου τοῦ ὕψους τούτου. Ὅταν ἡ καμηλοπάρδαλις τρέχη, αἱ κινήσεις τῆς κεφαλῆς της, φερόμενης πρὸς τὰ ἔμπρός, καὶ ἡ ταλάντευσις τοῦ σώματός της

Καμηλοπάρδαλις

δίδουν εἰς αὐτὴν παραδοξότατον σχῆμα. Τρέχει μετὰ μεγάλης ταχύτητος, εἶνε ζῶον πολὺ ἡμερον καὶ δὲν προσβάλλει κἀνένα. Τὰ λακτίσματά της ὅμως εἶνε πολὺ ἐπικίνδυνα, ἄλλως τε δι' αὐτῶν μόνον δύναται νὰ υπερασπισθῆ κατὰ τῶν σαρκοφάγων θηρίων, τὰ ὅποια τὴν καταδιώκουν. Τρέφεται μὲ φύλλα, τὰ ὅποια ἀποσπᾷ ἀπὸ τῶν κλάδων τῶν δένδρων καὶ μὲ χόρτον, τὸ ὅποion βόσκει, ἀλλὰ διὰ νὰ βοσκήσῃ ἀνάγκη νὰ καταβιβάζῃ τὸν ὑψηλὸν λαιμόν της εἰς τὴν γῆν, καὶ δὲν κατορθώνει τοῦτο εἰμὴ ἀνοίγουσα τοὺς ἔμπροσθίους πόδας της.

ΚΑΜΗΛΟΣ. — Ἡ κάμηλος εἶνε ζῶον μηρυκαστικὸν καὶ κατοικεῖ εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας, διαιρεῖται δὲ εἰς δύο εἶδη, εἰς τὴν κυρίως κάμηλον, ἡ ὁποία φέρει δύο ὕβους (καμ-

πούρας) καὶ εἰς τὴν δρομάδα, ἡ ὁποία φέρει ἓνα μόνον. Εἶνε ζῶον ἡμερώτατον, νοημονέστατον, ἰσχυρότατον, λιτὸν τὴν τροφήν καὶ ταχύτατον τοὺς πόδας. Ὡς ἐκ τούτου εἶνε ἀληθῆς θησαυρὸς ἡ κάμηλος εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ἀσίας, καὶ ὑπερβαίνει ὡς πρὸς τὴν χρησιμότητα τὸν ἵππον, τὸν ἐλέφαντα, καὶ τὸν βοῦν. Ματαίως προσεπάθησαν νὰ μεταφέρωσι τὸ ζῶον τοῦτο εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀποικίας καὶ νὰ τὸ συνειθίσωσιν εἰς τὸ κλίμα των. Ἐστάθη ἀδύνατον. Ἐν τούτοις ἐν Ἀμφίσση εἶνε εἰς κοινὴν χρῆσιν τὸ περιέργον αὐτὸ ζῶον. Ἡ κάμηλος δύναται νὰ φέρῃ τὸ φορτίον δύο ἡμιόνων καὶ τρώγει τόσον ὀλίγον ὅσον ὁ ὄνος, ἡ δὲ θήλεια κάμηλος παρέχει γάλα περισσότερον καιρὸν ἀπὸ τὴν ἀγελάδα. Τὸ κρέας τῶν μικρῶν καμηλῶν εἶνε καλὸν καὶ ὑγιεινὸν ὅπως τὸ τοῦ μοσχάρου, τὸ δὲ τρίχωμά των εἶνε ὠραιότερον καὶ μᾶλλον περιζήτητον ἀπὸ τὸ ὠραιότερον μαλλίον.

Κάμηλος

ΚΑΜΦΟΡΑ. — Ἡ κάμορα εἶνε ἔλαιον ἐξαγόμενον διὰ βράσεως ἐκ τοῦ δένδρου *laurus camphora* καὶ τὸ ὅποion ἔχει τὸ μέγα πλεονέκτημα νὰ διατηρῆται ἐν στερεᾷ καταστάσει καὶ ὅταν ἀκόμη ὑποβάλλεται εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, νὰ συνενώνῃ δὲ ἀντιμιασματικὴν καὶ ἐλμινθοκτόνον δύναμιν εἰς βαθμὸν εἰς τὸν ὅποion οὐδὲν ἄλλο ἔλαιον δύναται νὰ τὴν φθάσῃ. Τίς δὲν γνωρίζει ὅτι ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων μεταχειρίζονται τὴν κάμοραν πρὸς προφύλαξιν τῶν ἰφασμάτων καὶ τῶν γουναρικῶν ἀπὸ τὸν σκόρον καὶ ἄλλα ἔντομα. Αἱ ἀντισηπτικαὶ ἢ ἀντιμιασματικαὶ αὐτοῦ ιδιότητες εἶνε τοιαῦται, ὥστε δυνάμεθα ἐντὸς φιάλης ὕδατος νὰ διατηρήσωμεν ἐπὶ ἔτος ὀλόκληρον κρέας χωρὶς νὰ φθαρῇ, ἀρκεῖ μόνον νὰ φροντίζωμεν νὰ εἰσάγωμεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, καὶ ἐφόσον ἡ προτέρα δόσις ἐξατμίζεται, τεμάχιον κάμορας.

Ἡ πρὸς ἰατρικὴν χρῆσιν φερομένη κάμφορα ἀποτελεῖται ἀπὸ ὄγκους λευκοῦς, οἱ ὅποιοι εὐκόλως μὲν διὰ τῶν δακτύλων κόπτονται εἰς τεμάχια, ἀλλὰ δυσκόλως τρίβονται εἰς κόνιν, ἔχουσιν ὁσμὴν διαπεραστικὴν καὶ γεῦσιν ὀλίγην πικρὰν καὶ ἀρωματικὴν.

Εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν ἡ κάμφορα ὡς φάρμακον ἦτον ἐν μεγίστῃ χρῆσει. Καὶ τῶρα ὅμως οἱ ἰατροὶ τὴν μεταχειρίζονται καὶ ἐσωτερικῶς ὡς διεγερτικὸν ἐναντίον πολλῶν ἀσθενειῶν (τύφου, πνευμονίας κτλ.), καὶ ἐξωτερικῶς εἰς ἐντριβάς, ἐπαλειψεῖς, καπνισμούς, κλύσματα κτλ. εἰς πρηξίματα, ρευματοπόνους, κτυπήματα, χεῖμεθλα (χιονίστρες) κτλ. Εἰς κλύσματα δίδεται πρὸς ἐξολόθρευσιν τῶν μικρῶν ἐλμίνθων (σκουληκιῶν) τοῦ κατωτέρου μέρους τῶν ἐντέρων κτλ. κτλ. Ἔχει δὲ, ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, καὶ ἐνέργειαν ἀντισηπτικὴν. Εἰς μεγάλας δὲ δόσεις, ἐσωτερικῶς δίδομένη ἡ κάμφορα, εἶνε, ἀπεναντίας, κατευναστικὴ.

Εἰς ἀσθενείας τινάς, ὡς τὰ συνάχεια, τὸ ἄσθμα, τὸν χρόνιον κατάρρου τοῦ στήθους κτλ. ἡ κάμφορα καπνίζεται ἐν εἴδει σιγαρέτων ἐτοιμῶν, ἢ ἐντὸς σωλήνος πτεροῦ, καὶ πολλάκις ὠφελῆ. Ἄλλοτε δὲ λαμβάνεται ὡς ταμβάκος εἰς κόνιν λεπτὴν καὶ εἶνε ὠφέλιμος εἰς τὸν κεφαλόπονον, τὸ συνάχι κτλ. Καί, τέλος, τὴν μεταχειρίζονται εἰς ὑποκαπνισμούς (θυμίαμα), ἐπὶ ρευματοπόνων κτλ. κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Θέτομεν ἐπὶ τεμαχίου προηγουμένως θερμανθέντος σιδήρου ἕν κοχλιάριον τοῦ γλυκοῦ κάμφορας, ἐξακολουθοῦμεν δὲ τοῦτο κάθε πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας ἕως οὐ μεταχειρισθῶμεν πέντε δράμια ἐν ὄλῳ κάμφορας, διευθύνομεν δὲ τοὺς καπνοὺς πρὸς τὸ πᾶσxon μέρος, τὸ ὅποιον σκεπάζομεν μὲ σινδόνην.

Τὴν ἐσωτερικὴν χορήγησιν τῆς κάμφορας πρέπει νὰ ἀφίνωμεν εἰς τοὺς ἰατροὺς, οἱ ὅποιοι μόνοι γνωρίζουν ἀκριβῶς τὰς περιστάσεις κατὰ τὰς ὁποίας δύναται νὰ φανῆ ὠφέλιμος. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ συχὴ χρῆσις αὐτῆς φέρει εἰς τὴν κατάχρησιν, ἐξ αὐτῆς δὲ ἐπέρχονται διάφοροι ἐνοχλήσεις, καὶ δηλητηριάσεις ἀκόμη τοῦ σώματος.

Ἐξωτερικῶς ὅμως δυνάμεθα ἐπωφελῶς εἰς πολλὰς περιστάσεις

νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ φάρμακον τοῦτο κατὰ διαφόρους τρόπους παρασκευάζοντες αὐτό, ὡς δεικνύουσιν αἱ κατωτέρω συνταγαί.

Τὸ σπέρτον τῆς κάμφορας μεταχειρίζομεθα εἰς ἐντριβάς καὶ πλύσεις, εἰς διαφόρους ρευματοπόνους, παραλύσεις, πρηξίματα, κτυπήματα κτλ. παρασκευάζεται δὲ ὡς ἑξῆς.

Θέσον ἐντὸς φιάλης

Οἶνοπνεύματος (σπέρτου) (44 βαθμῶν) 100 γραμμάρια

Κάμφορας 30

Ἐπιπωμάτισον (βούλλωσι) καλῶς τὴν φιάλην καὶ ἀνάμειξον ἕως ὅτου διαλυθῆ.

Τὸ ἔλαιον τῆς κάμφορας (καμφορούλαδον) μεταχειρίζομεθα ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων, παρασκευάζομεν δ' αὐτό ὡς ἑξῆς :

Λάβε κοινοῦ ἐλαίου 125 γραμμάρια

Κόνεως κάμφορας τετριμμένης 15 —

Συνταράσσομεν τὸ μίγμα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ νὰ διαλυθῆ ἡ κάμφορα, προσέχοντες νὰ μὴ πλησιάζωμεν αὐτὸ εἰς τὸ πῦρ διότι καίεται. Δυνάμεθα δὲ νὰ προσθέσωμεν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ 8 γραμμάρια λαυδάνου ὁσάκις οἱ πόνοι εἶναι ὑπερβολικοί.

Τὴν ἀλοιφήν τῆς κάμφορας μεταχειρίζομεθα ὁμοίως εἰς ρευματοπόνους, νευραλγίας κλπ. καθὼς καὶ πρὸς ἀλλαγὴν πληγῶν, ἐκδορῶν (ξεγδαρμάτων κ.τ.λ.) Παρασκευάζεται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Λάβε κάμφορας (εἰς μικρὰ τεμάχια) 30 γραμμάρια

Κηροῦ λευκοῦ 10 —

Λίπους χοιρινοῦ 90 —

Θέρμανε εἰς ἐλαφρὸν πῦρ, καὶ ἀνακάτωμε ἕως ὅτου ἡ καμφορὰ διαλυθῆ ἐντὸς τοῦ λίπους. Μετὰ ταῦτα ἀπόσυρον τοῦ πυρὸς ἐξακολουθῶν νὰ ἀνακατώνης ἕως ὅτου ψυχρανθῆ.

Ἀπλούστερον δὲ παρασκευάζομεν ἀλοιφήν τῆς κάμφορας ὡς ἑξῆς:

Λάβε λεπτοτριμμένης κόνεως κάμφορας 2-4 γραμμάρια

Κηραλοιφῆς 30 —

Ἀνακάτωσον ἕως ὅτου ἡ κάμφορα διαλυθῆ καὶ ἀναμιχθῆ καλῶς μετὰ τῆς κηραλοιφῆς.

ΚΑΝΑΔΑΣ. — Μεγάλη αγγλική αποικία τῆς Βορ. Ἀμερικῆς περιλαμβάνουσα ὅλα τὰ πρὸς Β τῶν Ἡνωμ. πολιτειῶν μέρη μετὰ τῶν παγοςκεπῶν νήσων τῆς παγωμένης θαλάσσης τοῦ βορείου Πόλου. Ἐκτασις 9,683,870 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 3 1)2 ἑκατομ. ἐξ ὧν 1,200,000 Γάλλοι ἀρχαῖοι ἀποικοὶ καὶ κύριοι τῆς χώρας ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὴν ἀφῆρσαν οἱ Ἄγγλοι μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας (τῷ 1763), 800,000 Ἴρλανδοὶ καὶ 700,000 Ἄγγλοι. Πρωτεύουσα Ὀττάβα. Κυριώτεραι πόλεις Κεβέκη, Τορόντον, Μοντρεάλ.—Μεγάλοι ποταμοί, Ἅγιος Λαυρέντιος, Νέλσον, Μάκκενζιη κ.τ.λ. καὶ λιμναὶ ἀπέραντοι παγοςκεπεῖς. Δάση παμμέγιστα, μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, σιδήρου, γεανθράκων, ἄλατος κ.τ.λ. Γεωργία ἀνεπτυγμένη μόνον εἰς τὸν ἰδιῶς Καναδῶν (NA). Μεγίστη ἀλιεῖα φαλαινῶν, φωκῶν, ρέγγας καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον. Σιδηροδρ. 11,000 χιλιόμε. Διαιρεῖται εἰς 9 ἐπαρχίας.

ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ *Θάρος*. — Εἰς ἀπὸ τοὺς πολὺ ἐργασθέντας ἄνδρας τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐγεννήθη περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐν Πάτραις. Τῷ 1816 ἐφυλακίσθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους εἰς τὴν ἐν Τριπόλει οἰκίαν Δηλιγιάννη ὡς ἀρνηθεὶς νὰ παράνομον φορολογίαν, ἀλλ' ἐδραπέτευσε καὶ κατώρθωσε νὰ φύγῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἐκινδύνευσε τὴν ζωὴν του κατὰ τὴν ἐπανάστασιν προγραφεὶς μετὰ τοῦ Πατριάρχου. Κατόπιν ἐξελέγη Γερουσιαστὴς καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς συνελεύσεως, ἀλλὰ καταβληθεὶς ἀπὸ τοὺς πολλοὺς κόπους ἀπέθανε τῷ 1823.

ΚΑΝΑΡΗΣ *Κωνσταντῖνος*. — Εἰς ἀπὸ τοὺς πρώτους ἥρωας τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 κατὰ τὴν ὁποίαν ὡς ναύτης διεκρίθη διὰ τὴν ἔκτακτον τόλμην καὶ ἐπιδειξίότητά του. Ἐκαύσεν εἰς τὴν Χίον τὴν Ναυαρχίδα τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, ἐπῆγε δὲ μόνος του εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ θὰ ἔφερε φοβερὰς καταστροφὰς εἰς τὸν στόλον τῆς Αἰγύπτου ἂν τὸν ἐβοήθει ἡ τύχη. Ἐγεννήθη εἰς τὰ Ψαρὰ τῷ 1790. Μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ἀπεσύρθη εἰς τὴν Σύρον, κατόπιν δὲ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ πλοίαρχου. Ἐπὶ Ὄθωνος διετέλε-

σεν ἀπὸ τοῦ 1846 ναύαρχος, γερουσιαστὴς, ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν καὶ πρωθυπουργὸς μέχρι τοῦ 1855. Τῷ 1862 ἔγεινε πάλιν πρωθυπουργός, μετὰ δὲ τὸ 1865 ἀπεσύρθη τῆς πολιτικῆς καὶ ἔζη ὡς ἰδιώτης μέχρι τοῦ 1877 ὅτε ἐκλήθη νὰ σχηματίσῃ ὑπουργεῖον καὶ νὰ ὀπλίσῃ τὴν Ἑλλάδα κατὰ τῆς Τουρκίας, ἀλλ' ἀπέθανε τὸ αὐτὸ ἔτος.

ΚΑΝΑΡΙΑΙ *νῆσοι*. — Εὐρίσκονται ἀπέναντι τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἀνήκουν εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ τοῦ 15ου αἰῶνος. Σπουδαιότεραι ἐξ αὐτῶν εἶνε αἱ Τενερίφφη, Μεγάλη Καναρία, Πάλμα, Λανζαρότη, Γομέρα, Φέρος κ.τ.λ. ἀπασαι βραχῶδεις καὶ ἠφαιστειῶδεις μὲ ὑψηλὸν βουνὸν ἐπὶ τῆς Τενερίφφης. Ἐκτασις 7272 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 300,000, ὅλοι Ἰσπανοί. Πρωτεύουσα Σάντα Κρούζ ἐπὶ τῆς Τενερίφφης. Προϊόντα κορμέζο λαμπρόν, φροῦτα, λάχανα, μέταξα, ἀλλὰ τὰ ἄλλοτε θαυμασία ἀμπέλια κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν ἀσθενειῶν. Αἱ Κανάριαι ὑποτίθεται ὅτι εἶνε αἱ νῆσοι τῶν *Μακάρων* τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

ΚΑΝΑΡΙΝΙ. — Τὸ καναρίνι κατατάσσεται μεταξὺ τῶν ὀδικῶν πτηνῶν, ἔχον κελᾶδημα θελκτικώτατον.

Τὰ κυριώτερα εἶδη αὐτοῦ εἶνε· τὸ καναρίνιον τῶν Καναρίων νήσων, ἐξ ὧν καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβε, τὸ καναρίνιον τῆς Προβηγίας, καὶ τὸ καναρίνιον τῆς Ἰταλίας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶνε τὸ μικρότερον ὄλων, ἀλλὰ τὸ τῶν Καναρίων νήσων θεωρεῖται ὡς γενάρχη τῶν ἄλλων εἰδῶν. Δυνάμεθα δὲ νὰ ζευγαρώσωμεν τὸ καναρίνιον μὲ τὴν ἀκανθυλλίδα (καρδερίαν) καὶ νὰ παραγάγωμεν νόθα ὠραιότατα ὡς πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὴν ποικιλίαν τοῦ πτερώματός των.

Τὸ ἄσμα τῶν νόθων τούτων πτηνῶν ὁμοιάζει μὲ τὸ τοῦ καναρινίου καὶ τῆς καρδερίνας. Διὰ νὰ θρέψωμεν τὰ καναρίνια εἰς κλωβία, πρέπει νὰ δίδωμεν εἰς αὐτὰ κόκκους ἀγριογογγύλης καὶ κεχρίου καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ μιγνύωμεν εἰς τὴν τροφήν ταύτην ὀλίγους κόκκους κανάβως, πρὸ πάντων κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκκολάψεως· τὸ εἰς αὐτὰ διδόμενον ὕδωρ πρέπει νὰ εἶνε κα-

θαρώτατον. Δὲν πρέπει δὲ νὰ ζευγαρόνωμεν τὰ καναρίνια πρὸ τῆς 15 Ἀπριλίου, διότι ὅταν ἡ ὠοτοκία ἀρχίζει ἐνωρὶς αἱ ἐκκολάψεις δὲν ἐπιτυγχάνουν, ὅταν δὲ τὸ ἄρρην καὶ τὸ θῆλυ ἀρχίσουν νὰ ἐρίζουν πρέπει νὰ τὰ χωρίσωμεν, διότι τὰ ἄρρην, τὰ ὅποια φαίνονται ἡμερώτατα ἔχουν τὴν κακὴν συνήθειαν νὰ φονεύουν τὰ θῆλεα, τὰ ὅποια δὲν ἀρέσουν εἰς αὐτά. Τὸ ζευγάριον καρδερίνας μετὰ καναρινίου εἶναι εὐκολώτατον, διότι ἔχουν τὰς αὐτὰς ἔξεις καὶ τὸ αὐτὸ μέγεθος. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν πυρρούλαν, ὁ ὅποιος φονεύει πολλὰ θῆλεα, πρὶν ἢ εὖρη ἔν τῷ ὅποισιν νὰ τοῦ ἀρέσῃ. Ἡ ἐπώσισις (κλώσσασμα) τῶν καναρινίων διαρκεῖ 12 μέχρι 14 ἡμερῶν συνήθως ὅμως 13. Ὅταν δὲ πλησιάζῃ ἡ ἐκκόλαψις, πρέπει νὰ ἀνανεώσωμεν τὴν ἄμμον τοῦ κλωβίου, τὸν σπόρον καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ νὰ καθαρίζωμεν τὰ ξυλάρια. Θέτομεν ἐπίσης εἰς τὸ κλωβίον παξιμάδι σκληρὸν καὶ φύραμα συγκεκείμενον ἐξ ὠοῦ κομμένου εἰς λεπτὰ τεμάχια, τὸ ὅποισιν ὅμως πρέπει νὰ δίδεται εἰς μικρὰν ποσότητα, διότι ἄλλως προξενεῖ θανατηφόρους διαρροίας. Τὸ κλωβίον πρέπει νὰ εἶνε εὐρὺ καὶ οὕτω κατεσκευασμένον, ὅστε, ὅταν τὸ καναρίνιον κἀθηται ἐπὶ τῶν ξυλαρίων νὰ μὴ δύναται νὰ βλέπῃ τοὺς κόκκους, διότι ὅταν βλέπῃ τὴν τροφήν του, τρώγῃ ἀδιακόπως, γίνεται πολὺ παχὺ, χάνει τὴν φωνὴν καὶ τέλος ἀποθνήσκει ἀπὸ τὴν εὐσαρκίαν. Ἡ ὑγεία αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ μίαν ἀπλὴν διαίταν καὶ μεγάλην καθαριότητα.

Ὑπόκεινται ὅμως τὰ καναρίνια εἰς πολλὰς ἀσθενείας αἱ ὅποια εἶνε σχεδὸν πάντοτε θανατηφόροι· τὴν φλύκταιναν, τὸ ἄσθμα, τὸν μετεωρισμὸν κλπ.

ΚΑΝΘΑΡΙΣ. — Τὸ ἔντομον τοῦτο ζῆ εἰς τὰς θερμὰς καὶ εὐκράτους χώρας, ἀπαντᾶται δὲ συνήθως ἐπὶ τῶν μελιῶν, τῶν λειριῶν, τῶν ροδῶν καὶ ἄλλων τινῶν δένδρων, τῶν ὁποίων τὰ φύλλα του χρησιμεύουν ὡς τροφή. Αἱ καθαρίδες κατὰ τὴν πρώτην μορφήν τῆς ζωῆς των, ὅταν δηλαδὴ εἶνε νύμφαι, ζῶσιν ὑπὸ τὴν γῆν ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέρχονται μόνον ἀφ' οὗ μεταμορφωθῶσιν εἰς

τέλεια ἔντομα. Ἐχουν δὲ αἱ καθαρίδες ὀξεῖαν ὀσμήν, ὅστε εἶνε εὐκόλον ἐκ τῆς ὀσμῆς τὴν ὁποίαν ἀναδίδουσι νὰ γνωρίσωμεν τὸν τόπον ὅπου εὐρίσκονται καὶ νὰ τὰς συλλάβωμεν. Πρέπει ὡσαύτως νὰ φέρωμεν χειρόκτια, ὅταν θέλωμεν νὰ ἐγγίξωμεν τὰς καθαρίδας, ἰδίως ὅταν εἶνε νεκραὶ καὶ ἀπεξηραμέναι, διότι ἀνευ τῆς προφυλάξεως ταύτης ὑποφέρομεν ἀπὸ δυνατὰς

Καθαρίς

φαγούρας. Οἱ μεταχειριζόμενοι διὰ τῆς χειρός τὰ ἔντομα ταῦτα προσβάλλονται συνήθως ἐκ φλογώσεως τῆς οὐρήθρας καὶ ὀφθαλμίας. Διὰ νὰ φονεύσωμεν τὰς καθαρίδας, ρίπτομεν αὐτὰς ἐντὸς ὕδατος ἀναμειγμένου μὲ ὄξος καὶ τὰς ξηραίνομεν εἰς τὴν σκιάν ἀπλωμένας ἐπὶ χάρτου, κατόπιν δὲ τὰς διατηροῦμεν εἰς κουτίαν στερεῶς κλεισμένην. Ὅταν θέλωμεν νὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτῶν, τὰς κοπανίζωμεν. Τὰς καθαρίδας πρέπει νὰ μεταχειριζόμεθα μόνον ἐξωτερικῶς. Ἐσωτερικῶς δύναται νὰ φέρωσι δηλητηρίασιν, καὶ λαμβανόμεναι ἐτι εἰς μικρὰν δόσιν. Τὸ ἔντομον τοῦτο, λειοτριμμένον εἰς κόνιν, χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν ἐκδορίων καὶ ἄλλων καυτηρίων. Πρέπει δὲ νὰ ἐκλέγωμεν τὰς καθαρίδας ὅσον τὸ δυνατόν προσφάτους, ἀπεξηραμένας, πρασίνας καὶ ἐχούσας ὀξευτάτην ὀσμήν. Κατὰ μῆνα Μάϊον ἢ Ἰούνιον αἱ καθαρίδες ἐπιπίπτουν ἀθρόαι κατὰ τῶν δένδρων καὶ κατατρώγουν τὰ φύλλα ἐντὸς ὀλίγου χρόνου. Διὰ νὰ ἀπαλλαχθῶμεν αὐτῶν, πρέπει λίαν πρῶτ, ὅταν ἀκόμη εἶνε ναρκωμένοι ἀπὸ τὴν δρόσον τῆς νυκτός, νὰ ἀπλώσωμεν ὑφάσματα ὑπὸ τὰ δένδρα καὶ νὰ τινάξωμεν ταῦτα δυνατά, ἄχρις οὗ πέσουν τὰ ἔντομα ἐπὶ τῶν στρωθέντων ὑφασμάτων· τότε δὲ τὰς συλλέγομεν.

ΚΑΝΕΛΛΑ (*Kinnáμωμον*). — Ὁ φλοιὸς τῆς κανέλλας εἶνε ἀρωματικὸς καὶ λίαν ἐρεθιστικὸς καὶ μεταχειρίζονται δ' αὐτὸν διὰ νὰ καρυκεύσουν φαγητὰ, κομπόστας, κρέμας κτλ. Εἰς πολλὰ ὀρεῖα νὰ μέρη ἀναμιγνύουσι τὴν κανέλλαν μὲ ζεστὸν ζαχαρωμένον οἶνον καὶ τὴν χρησιμοποιοῦν κατὰ τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν ἐν τῇ ἀρχῇ των. Ὁμοίως οἱ Ἄγγλοι μεταχειρίζονται τὸ ποτὸν τοῦτο εἰς τοὺς χοροὺς διὰ νὰ σταματοῦν τὸν ἰδρῶτα τῶν χορευτῶν· καὶ τῷ ἄντι

ὁ ζεστός οἶνος μὲ κανέλλαν εἶνε καταλληλότερος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἢ τὰ ἄλλα ὑδατώδη ποτά, ἀρκεῖ νὰ θέσωμεν ὀλίγην λειοτριμμένην κανέλλαν ἐντὸς ποτηρίου θερμοῦ οἴνου.

(*Ἱατρικὴ*). Ἐν τῇ ἱατρικῇ χρησιμοποιοῦν τὴν κανέλλαν εἰς τὴν διέγερσιν τῶν πεπτικῶν ὀργάνων εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς γενικῆς ἀδυναμίας τοῦ σώματος καὶ τῆς γαστραλγίας ἢ καὶ διὰ νὰ ἀποκρύψουν τὴν δυσάρεστον ὀσμὴν πολλῶν φαρμάκων.

Ποτὸν κανέλλας. Διὰ νὰ κατασκευάσωμεν τὸ ποτὸν τοῦτο ἀναμιγνύομεν 100 γρ. κανέλλας μὲ 1 λίτραν οἴνοπνεύματος καὶ τὸ ἀποστάζομεν καὶ κατόπιν προσθέτομεν 1 λίτραν σιροπίου ζαχαρέως. Τὸ ποτὸν τοῦτο λαμβανόμενον εἰς δόσιν ἀπὸ 20 μέχρι 100 γρ. ἐπαναφέρει τὰς καταβληθείσας δυνάμεις.

KANNABI.—Τὸ ὑφαντῶδες αὐτὸ φυτὸν εἶνε κοινότατον ἐν Ἑλλάδι. Ἐν Εὐρώπῃ πρὸς σπορὰν αὐτοῦ ἐκλέγουσιν πάντοτε τοὺς γονιμωτέρους τῶν ἀγρῶν, ἐπειδὴ ἔχει ἀνάγκην ἐδάφους παχέος καὶ δροσεροῦ. Εἰς τὰς νεωστὶ ἀποξηρανθείσας ἐλώδεις γαίαις ἐπιτυγχάνει ἐξαιρετά. Τὰς γαίας εἰς τὰς ὁποίας διὰ τὴν ὑπερβολικὴν αὐτῶν γονιμότητα, δὲν δυνάμεθα νὰ σπείρωμεν δημοτικὰ ἢ ἄλλα φυτά, διότι ἤθελον γύρει (πεσουλιάσει) ἢ παραγάγει πολυὰ φύλλα καὶ ὀλίγους καρπούς, δυνάμεθα νὰ χρησιμοποιήσωμεν ἐπιφελῶς εἰς τὴν σπορὰν κανναβίου, τὸ ὅποτον ὅσῳ περισσότερον αὐξάνει τόσῳ περισσότερον νῆμα παράγει. Εἰς τὰς τοιαύτας μάλιστα γαίας δυνάμεθα νὰ τὸ σπείρωμεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη κατὰ σειρὰν χωρὶς νὰ τὰ κοπρίσωμεν.

Ἡ συνήθης ἐποχὴ τῆς κανναβοσπορᾶς εἶνε ὁ Μάρτιος ἢ καὶ ὁ Φεβρουάριος. Ἀφ' οὗ προπαρσκευασθῆ καλῶς ἡ γῆ, σκορπίζεται ὁ σπόρος καὶ καλύπτεται ἐλαφρῶς.

Ἡ σπορὰ πρέπει νὰ γίνῃ εὐθὺς μετὰ τὸ τελευταῖον ὄργωμα, ἵνα ὁ σπόρος ὠφελῆθῃ ἐκ τῆς ὑγρασίας τῆς προσφάτως γυρισθείσης γῆς ὑπὸ τοιούτους ὄρους τὸ καννάβι βλαστάνει ἀμέσως καὶ αὐξάνει μεθ' ὄρμης, πρέπει ὅμως νὰ βοτανισθῆ καὶ σκαλισθῆ δις ἢ καὶ περισσότερον, ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους καὶ ἐν ἀνάγκῃ ποτίζεται κατ' ἀρχάς, ἰδίως εἰς τὰ θερμοῦ

κλίματα. Τὸ καννάβι ἔχει ἀρσενικὰς καὶ θηλυκὰς ρίζας χωριστά. Εὐθὺς δ' ὡς αἱ πρῶται διὰ τῶν ἀνθέων τῶν γονιμοποιήσων τὰς θηλείας, ἀρχίζουν νὰ κιτρινίσουν καὶ τότε ἀνάγκη νὰ ἐκρίζωθῃ τὸ ὀριμάσαν τοῦτο μέρος τοῦ κανναβίου, καὶ ἡ ἐργασία αὐτὴ πρέπει νὰ γίνεταί μεθ' ὄλης τῆς ἀπαιτουμένης προσοχῆς ἵνα μὴ θραύωνται αἱ θηλικαὶ ρίζαι, αἱ ὁποῖαι ὀριμάζουσι μόλις ἓνα μῆνα βραδύτερον τῶν πρώτων, ὅτε ἐκρίζονται καὶ αὐταὶ ὡς αἱ ἀρσενικαὶ, καὶ δένονται εἰς δέματα, τὰ ὁποῖα ἀφίουν νὰ ξηραθοῦν ὡς τὸ λινάρι. Τὸ θηλικὸν καννάβι ὡς σπερματοφόρον πρέπει νὰ μείνῃ περισσότερο εἰς τὸν ἀέρα.

Ἀφ' οὗ τινάξωμεν τὸν σπόρον μὲ κόπανον ἢ μὲ ξύλινον χονδρόκτενον, κόπτομεν τὰς κεφαλὰς καὶ τὰς ρίζας τοῦ φυτοῦ, τὸ ὅποτον κάμνομεν δωμάτια καὶ τὸ μεταφέρομεν εἰς τὸ ὕδωρ νὰ μουσκειθῆ, διὰ νὰ ἀφαιρῆται εὐκόλως ἡ νηματώδης φλοῦδα του. — Ἀπὸ δὲ τὸν σπόρον του ἐξάγεται εἶδος τι ἐλαίου.

KANΣΑΣ — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασίς 212,578 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 1 ἑκατ. (τῷ 1855 εἶχε μόνον 8500) Εὐφορώταται πεδιάδες καὶ παχύτατα λειβάδια. Ποταμοὶ Κανσάς, Μισσουρής, Ἀρκάνσας κτλ. Πλούσια γεανθρακωρυχεῖα καὶ ἀφθονα φυτά. Ζῶα: βούβλοι, ἔλαφοι, σκίουροι, πτηνὰ παντὸς εἶδους. — Προϊόντα: σιτηρά, πατάκταις, βαμβάκια, κωνὰ κτλπ. — Ἐχει 600 βιβλιοθήκας, προϋπολογισμὸν 3 ἑκατ. φρ. χρῆος 7 1)2 ἑκατ. καὶ πρωτ. τὴν **Τοπέκαν** διαιρεῖται δὲ εἰς 103 κομητείας.

KANTABΡΙΓΙΑ. — Ἀγγλικὴ πόλις 75 χιλίωμ. μακρὰν τοῦ Λονδίνου μὲ περίφημον Πανεπιστήμιον συστηθὲν τὸν 7ον αἰῶνα, ἀρχαιτάτας ἐκκλησίας, θαυμάσιον μουσεῖον τοῦ Φίτζ-Ουίλλιαμ, λαμπρὰς οἰκοδομὰς καὶ 30,000 κατ.

KANTIOS Ἐμμαουήλ. — Γερμανὸς μεταφυσικὸς καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους σοφοὺς τοῦ αἰῶνός μας. Ἐγεννήθη τῷ 1724 ἀπέθανε τῷ 1804. Τὰ φιλοσοφικὰ του συγγράμματα καὶ αἱ θεολογικαὶ του θεωρίαι ἔγειναν βῆσις νέου φιλοσοφικοῦ συστήματος.

KANTΩΝ ἢ Κινεζιστί: Κουάγγ-τσάου-φου. — Μεγίστη πό-

λις τῆς Κίνας καὶ μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας τοῦ κόσμου. Εἶνε κτισμένη πλησίον τοῦ στομίου φερωνύμου ποταμοῦ καὶ ἔχει διπλά φρούρια 15 ἕως 20 ποδῶν πάχους μὲ 16 πύλας, πρόστεια ἰσχυρῶς ὠχυρωμένα, ἀπεράντους καὶ λαμπροὺς κήπους, δρόμους στενοὺς ἐκτὸς ὀλίγων, καταστήματα σπουδαιότατα, ὀλόκληρον πλωτὴν συνοικίαν, ἢ μᾶλλον πόλιν ἐκτάσεως 6 χιλιομέτρων, ἐκ 40,000 πλοίων μέσα εἰς τὰ ὅποια κατοικοῦν 300,000 ἄνθρωποι, ἄλιεις, ναῦται κτλ. Τάνκια καλούμενοι, ἀγορὰς μεγάλας, θρησκευτικὰ μνημεῖα καὶ ναοὺς ἀπείρους μὲ 3,000 ἱερεῖς, μεγάλην βιομηχανίαν μετάξης, βάμβακος, πορτσελάνης, κομποεξημημάτων λαμπρῶν κτλ., καὶ τὸ πρῶτον ἐμπόριον τῆς Κίνας, κατοικεῖται δὲ ἀπὸ 1 ἑκατομμύριον καὶ 300,000 ψυχάς. Ἡ εὐρωπαϊκὴ συνοικία εἶνε χωρισμένη ἀπὸ τὴν Κινεζικὴν διὰ πλατείας διώρυχος μὲ 3 λιθίνας γεφύρας, λόγφ δὲ τῆς στενότητος τῶν δρόμων, ἀντὶ ἀμαξῶν χρησιμοποιοῦνται φορεῖα. Κατὰ τοὺς Κινεζοὺς ἱστορικοὺς ἡ πόλις αὕτη ὑπῆρχε πρὸ 40 αἰῶνων ὀνομαζομένη Ίτάν—Κεῖσο. Τῷ 1650 κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Ταρτάρους οἱ ὁποῖοι ἔκαμον τότε φοβερὰν σφαγὴν. Τῷ 1680 ἰδρύθη ἐμπορικὴ ἀποικία τῶν Ἀγγλῶν καὶ τῷ 1857 ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν Ἀγγλογαλλικὸν στόλον, ἀφέθη δὲ μόλις τῷ 1861 ἀφ' οὗ ἐπετράπη τὸ ἐμπόριον.

ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ.—Τὸ καουτσούκ παράγεται ἐκ τοῦ γαλακτώδους χυμοῦ πολλῶν φυτῶν, κυρίως ὅμως ἐκ τῆς ἐλαστικῆς συκῆς, φυτοῦ τῶν Ἰνδιῶν, τὸ ὅποιον κατάρθωσαν νὰ μεταφυτεύσῃ ἐπιτυχῶς καὶ εἰς Εὐρώπην, ἰδίως εἰς Γαλλίαν. Ἡ ἐλαστικὴ συκὴ καλλιεργεῖται νῦν ἐν τοῖς δωματίοις τὰ ὅποια κοσμητὸ ὠραῖον πράσινον φύλλωμά της. Τὸ φυτὸν τοῦτο ἔχει ἀνάγκην μυρικοχώματος καὶ συχνῶν ὑγράσεων δι' ὑγροῦ σπόγγου. Τὸ καουτσούκ σύγκεται ἐξ 8 μερῶν ἀνθρακός καὶ 7 μερῶν ὑδρογόνου, μαλακῶνει δὲ πολὺ εἰς θερμοκρασίαν ὑπὲρ τοὺς 30° καὶ χάνει τὴν ἐλαστικότητά εἰς 0°.

— (Καθαρισμὸς τοῦ καουτσούκ). Διὰ νὰ καθαρίσωμεν οἶον—δῆποντε ἀντικείμενον ἐκ καουτσούκ, ἐξαλείφομεν πρῶτον τὰς

κηλίδας τρίβοντες τὸ καουτσούκ διὰ τινος τεμαχίου ὑγροῦ ὑφάσματος. Ἀφ' οὗ καθαρίσωμεν τὸ καουτσούκ, τὸ ἀφίνομεν νὰ στεγνώσῃ καὶ κατόπιν τὸ τρίβομεν δι' ἐτέρου στεγνοῦ ὑφάσματος διὰ νὰ τὸ στιλβώσωμεν.

—(Καουτσούκ σκληρόν, θειοῦχορ). Ἐκ τούτου τοῦ καουτσούκ κατασκευάζονται ἀπειρα ἀντικείμενα οἰκιακῆς οἰκονομίας οἶον, κτένια, κανόνες, κονδυλοφόροι, κ.λ.π. Ἴνα θειώσωμεν τὸ καουτσούκ, μαλακῶνομεν πρῶτον αὐτὸ ἐντὸς ὕδατος + 50ο καὶ τὸ ἀνακατῶνομεν δυνατὰ ἄχρις οὗ μεταβληθῇ εἰς ζύμην· κατόπιν εἰσάγομεν εἰς τὴν ζύμην ταύτην 50 μέρη θείου λειοτριμμένου εἰς 100 μέρη καουτσούκ, καὶ ἀνακατῶνομεν τακτικῶς θερμαίνομεν τὸ μίγμα μέχρι 135°, εἶτα τὸ ἀφίνομεν νὰ ψυχρανθῇ καὶ ἔχομεν καουτσούκ στερεόν, καὶ σκληρόν, τὸ ὅποιον δυνάμεθα νὰ πρηνίσωμεν, νὰ κόψωμεν νὰ ροκανίσωμεν, νὰ σχίσωμεν, νὰ στιλβώσωμεν, καὶ οὕτω νὰ κατασκευάσωμεν ἐξ αὐτοῦ ἀντικείμενα διαφόρων σχημάτων.

Διὰ νὰ τὸ κυρτώσωμεν, τὸ βυθίζομεν πρῶτον εἰς βράζον ὕδωρ καὶ κατόπιν εἰς ψυχρὸν διὰ νὰ διατηρήσῃ τὸ κυρτὸν σχῆμα ὅπερ τοῦ ἐδώκαμεν. Ἐκτὸς τούτου, δυνάμεθα νὰ προσαρμόσωμεν τὸ καουτσούκ εἰς τύπους ὀρειχαλκίων ἀντικειμένων, μεταλλίνων κλπ. καὶ νὰ τὰ θερμάνωμεν μέχρι 135°. Ἀφ' οὗ δὲ ψυχρανθῇ τὸ καουτσούκ σκληρύνεται καὶ διατηρεῖ τὸ σχῆμα τοῦ τύπου, εἰς τὸν ὅποιον τὸ προσηρμόσαμεν.

Βερτίκιον ἐκ καουτσούκ. Μὲ τὸ βερτίκιον τοῦτο ἀλείφομεν τὰς δοκοὺς, τὰ χαρτόνια, τὰ πλοῖα, τοὺς τοίχους, καὶ ἐν γένει πανθ' ὅσα θέλομεν νὰ προφυλάξωμεν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας. Κατασκευάζομεν δ' αὐτὸ ὡς ἑξῆς: Βράζομεν λιγέλαιον καὶ μόλις τὸ ἔδωμεν κοχλάζον, ρίπτομεν εἰς αὐτὸ 65 γραμ. καουτσούκ καὶ 65 γρ. λιθαργυρίου ἀνὰ ἕκαστον χιλιόγρ. λιγελαιίου.

ΚΑΠΑΝΔΥ Ἐργάτος.—Γάλλος μυθιστοριογράφος καὶ δραματικὸς, ἐγεννήθη τῷ 1826 ὑπῆρξε δὲ συνεργάτης τοῦ Θεοδώρου Βαρριέρ. Ἐκ τῶν ἔργων του, τὰ ὅποια διακρίνονται διὰ τὸ περιπετειῶδες τοῦ μύθου καὶ τὴν αὐστηρότητα τοῦ ὕφους, γνωστό-

τερα εἶνε ὁ «Βασιλεὺς τῶν Ναυτῶν», «Μαρκῶφ ὁ Μαλουτίνος» κλ.

ΚΑΠΕΡΝΑΟΥΜ ἢ Καφαρναούμ. — Ἀρχαία πόλις τῆς Παλαιστίνης, τῆς ὁποίας ὀλίγα μόνον εἰσπραξίδια διατηροῦνται πλησίον εἰς τὸ χωρίον Τέλλ-Χούμ.

ΚΑΠΙΚΙ — Ρωσικὸν νόμισμα ἴσον μὲ 4 χρυσᾶ λεπτά. 100 καπίκια ἀποτελοῦν ἓν ρούβλιον.

ΚΑΠΝΙΑ. — Ἡ καπνιά (*Αἰθάλη* ἢ *Ἀσβόλη*) εἶναι λεπτότατος ἀνθραξ ὁ ὁποῖος ἀποχωρίζομενος τῆς φλογὸς ἐπισωρεύεται εἰς τὰ πλάγια τῶν θερμαστρῶν καὶ τῶν καπνοδόχων. Ἐνεκα τοῦ σταθεροῦ αὐτῆς μαύρου χρώματος εἶναι λίαν χρήσιμος ἐν τῇ χρωματοποιῇ καὶ τῇ κατασκευῇ τῆς τυπογραφικῆς μελάνης. Καθαρίζεται δὲ ἀπὸ τῶν ξένων οὐσιῶν πυρουμένη εἰς κυλίνδρους ἐκ χυτοσιδήρου.

Διαλύεται ἐν τῷ ὕδατι κατὰ τὰ δύο τρίτα, καὶ ἔχει ὁσμὴν μὲν δυσάρεστον, γεῦσιν δὲ πικράν. Περιέχει ἀμμωνιακὸν καὶ ἄλλα ἅλατα, *πυριτίνην* καὶ ἰδιαιτέραν τινὰ ὕλην κιτρίνην δριμεῖαν καὶ πικράν, ἢ ὁποῖα καλεῖται *ἀσβολίνη*. Χρησιμεύει δὲ καὶ εἰς τὴν ἱατρικὴν (ἐξωτερικῶς) κατὰ τῶν λειχήνων, τῆς ψωρίασεως, τῆς κασίδας κτλ.

ΚΑΠΝΙΣΜΑ. — Διατὶ καπνίζομεν; — Συγγραφεὺς τις εἶπεν ὅτι τὴν πρώτην φοράν καπνίζομεν ἀπὸ περιέργειαν τὴν δευτέραν πρὸς ἐπίδειξιν καὶ τὴν τρίτην ἐκ συνηθείας.

Γνωστὸν εἶναι καὶ τὸ γαλλικὸν λόγιον καθ' ὃ: «ὁ καπνὸς ὠρμάζει τὴν σκέψιν». Τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶνε ὅτι τὸ δριμύτερον καὶ δραστικώτερον τῶν δηλητηριῶν εἶναι τὸ ἀρσενικόν, ὅτι τὸ ἀβλαβέστερον τῶν στοιχείων εἶναι τὸ ὕδωρ, καὶ ὅτι τὸ μὲν ὕδωρ δύναται ἐν καταχρήσει καὶ κατὰ κόρον πινόμενον νὰ φορεῖ τὸν ἀνθρώπον, τὸ δ' ἀρσενικόν, ἐν χρήσει καὶ μέτρῳ λαμβανόμενον, ὠφελεῖ.

Συστῶμεν εἰς τοὺς καπνίζοντας σιγαρέττα, νὰ μεταχειρίζονται πίπας. Μέρος τῆς *νικοτίνης*, δηλαδὴ τῆς δηλητηριώδους οὐσίας τοῦ καπνοῦ, μένει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς πίπας, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ καθαρίζομεν καθ' ἑβδομάδα.

Ὁ καπνὸς τῆς Ἀνατολῆς βλάπτει ὀλιγώτερον παντὸς ἄλλου,

Ἀνατολὴν δὲ λέγοντες, ἐννοοῦμεν τὴν Εὐρώπ. Τουρκίαν τὴν Ἑλλάδα, τὴν Συρίαν, κτλ. Βλαβερώτερος δὲ ὄλων, ὁ καπνὸς τῆς Μάλτας.

Ἐπειδὴ ὁ καφὲς περιέχει ταννίνην δι' αὐτὴ δύναται νὰ ἐξουδεροῦμεν τὰς ιδιότητας τῆς *νικοτίνης* ρουφῶντες καφεὲς ἰσχυρῶς καπνίζομεν. ἢ τρώγοντες ψημένους κόκκους αὐτοῦ.

Ὁ ταμβάκος καταστρέφει τὴν ὄσφρησιν. ὁ δὲ μασσώμενος εἰς φύλλα, (ὅπως μερικοὶ ναυτικοὶ συνηθίζουσι), καταστρέφει τέλος τὴν γεῦσιν.

ΚΑΠΝΙΣΤΑ ΚΡΕΑΤΑ. — Ἄν θέλομεν νὰ καπνίσωμεν *κουρέλια*, *γάλφους* ἢ *χῆνας* βγάζομεν πρῶτον τὸ αἷμα τῶν ὄλων μὲ προσοχὴν. Κατόπιν, ἀφ' οὗ τὰ καθαρίσωμεν καλῶς, ἀποκόπτομεν κεφαλὴν, πόδας καὶ πτέρυγας, σχίζομεν τὰ πτηνὰ καθ' ὄλον τὸ μῆκος τῆς ράχεώς τῶν καὶ τὰ κουνέλια ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τῆς κοιλίας καὶ τὰ ἀλατίζομεν πρὶν ἢ ἀκόμη κρυῶσιν. Θέτομεν ἐντὸς βερνικωμένου ἀγγείου 1 μέρος νίτρου καὶ 15 μέρη ἁλατος, ραντίζομεν μὲ ὀλίγον λευκὸν οἶνον ἢ οἶνόπνευμα, καὶ προσθέτομεν ὀλίγον πιπέρι, κρόμμυα, φύλλα δάφνης, σκόρδον καὶ μοσχοκάρφια. Ἄν δὲ θέλομεν νὰ θέσωμεν πολλὰ τεμάχια ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἀγγείου, τὰ χωρίζομεν διὰ στρώματος ἁλατος, καλύπτομεν τὸ ἀγγεῖον καὶ τὸ θέτομεν εἰς μέρος ξηρὸν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα. Μετὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα πλύνομεν τὰ κομμάτια μὲ ἄφθονον δροσερὸν ὕδωρ καὶ τὰ θέτομεν ἐντὸς βαρελίου περιέχοντος κατακάθισμα (λάσπη) ἐπὶ ἄλλην μίαν ἑβδομάδα, τὰ ἐξάγομεν κατόπιν, καὶ, ἀφ' οὗ τὰ πλύνομεν, τὰ τυλίσσομεν χωριστὰ εἰς τεμάχια ὑφάσματος καὶ τὰ θέτομεν ὑπεράνω τῆς θερμάστρας.

Τὸν Νοέμβριον παρασκευάζουσι ἄλλως τὰς χῆνας αἴτινες δὲν εἶνε δυνατόν νὰ διατηρηθοῦν πλέον τῶν 4 μηνῶν. Ἀφίνομεν τὰς χῆνας 4 ἢ 5 ἡμέρας εἰς τὸ ἅλας ἢ εἰς πιτυράλευρον ἐκ σίτου καὶ κατόπιν τὰς ἐκθέτομεν εἰς τὸν καπνὸν μιᾶς θερμάστρας ὅπου τὰς κρεμῶμεν ἐκ τοῦ ἐνὸς ποδός.

ΚΑΠΝΟΣ. — Τὰ φύλλα τοῦ καπνοῦ τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 34

διὰ σιγάρα προτοῦ δοθοῦν εἰς κοινὴν χρῆσιν δένονται εἰς δέσμας καὶ βρέχονται μὲ ὑγρὸν μίγμα θαλασσίου ἔλατος, ἀμμωνιακοῦ, νίτρου, νιτρικοῦ ἀμμωνίου, οἰνοπνευματωδῶν καὶ σακχαρωδῶν οὐσιῶν, ἀρωματικῶν κτλ. τὸ ὅποτον ὀνομάζεται κοινῶς *σάλτσα*. Ὁ καπνὸς τὸν ὅποτον *μασσοῦν* εἶνε μίγμα ἀμερικανικοῦ καὶ γαλλικοῦ ζυμωμένου καὶ κομμένου εἰς μικρὰς πλάκας. Ὁ ταμβάκος εἶνε ἐπίσης μίγμα τῶν αὐτῶν εἰδῶν ἀλλ' ἀφίνεται προηγουμένως ἐπὶ 5—6 μῆνας νὰ ζυμωθῇ καὶ ἐξατμισθοῦν μερικά του συστατικά. — Ὅλαι αἱ καπνοφυτεῖαι τῆς γῆς παράγουν σήμερον 700,000 τόνους καπνοῦ, μόνον δὲ ἐν Γαλλίᾳ γίνεται κατανάλωσις 35,000 τόνων ἀξίας 360 ἑκατομ. φρ. ἀπὸ τὰ ὅποισι ἐσοδεῖται τὸ Κράτος 200 ἑκατ.

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ. — Ἐνδοξος Ἑλληνικὴ οἰκογένεια ἐκ Κερκύρας. Ὁ Ἰωάννης ἐγεννήθη τῷ 1776 καὶ εἶχε τὸν τίτλον κόμητος. Τῷ 1816—22 ἦτο γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρωσίας. Τῷ 1827 ἡ Ἐθνοσυνέλευσις τῆς Τροιζήνος τὸν ἐξέλεξε Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος, ἀπεβιβάσθη δὲ εἰς τὸ Ναύπλιον τῷ 1828. Ἀτυχῶς λόγῳ τῆς μεγάλης του αὐστηρότητος, τῆς ἄλλως ἀναγκασίας τότε, τῆς ἀδυναμίας εἰς τὴν ἐκδίωξιν τοῦ Ἰμπραῆμ καὶ τῆς ὑπακοῆς του εἰς τὰς συμβουλὰς τῆς Ρωσίας ἧς ἐζήτησε καὶ τὴν συνδρομὴν διὰ νὰ κατευνασθῇ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1830, εὗρε δυνατὴν ἀντίδρασιν ἀπὸ πολλοὺς τῶν ἰσχυρῶν ὀπλαρχηγῶν, ἡ ὁποία καὶ κατέληξεν εἰς τὴν δολοφονίαν αὐτοῦ παρὰ τῶν Κωνστ. καὶ Γεωργίου Μαυρομιχάλη (1831). — Ὁ ἀδελφὸς του *Ἀγρουστίνος* γεννηθεὶς τῷ 1778, ἔλαβε τῷ 1821 τὸ ἀξίωμα πολιτικοῦ καὶ στρατιωτικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος, ἀντικατέστησε δὲ καὶ τὸν Ἰωάννην τῷ 1831, ἀλλὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἀπεσύρθη τῆς πολιτικῆς καὶ μετέβη εἰς Πετροῦπολιν ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1857.

ΚΑΠΟΥΤΣΙΝΟΣ. — Εἶδος πιθήκου (μαϊμούς) τῆς Ἀμερικῆς μὲ κεφαλὴν ἄτριχον χρώματος σαρκωειδοῦς καὶ ὅταν μεγαλώσῃ κιτρινωποῦ καὶ τρίχωμα στακτερόν ἢ μαῦρον. Φέρει μακρὸν γένειον καὶ μαλλιά ὅμοια, μὲ μπερούκην. Οἱ Ἴνδοι τρώγουν τὸ κρέας καὶ χρησιμοποιοῦν τὸ δέρμα των εἰς διαφόρους ἀνάγκας.

Καπουτσίνος

ΚΑΠΠΑΡΗ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο φέεται εἰς τὴν Ἑλλάδα αὐτομάτως εἰς τοὺς ἀγρούς, ἐν ᾧ εἰς ἄλλας χώρας τὸ καλλιεργοῦν εἰς κήπους. Εἶνε μακρόβιον καὶ πολύκλαδον, ἔχει ἀνθη ἰόχροα καὶ ὄρατα, τὰ ὅποια διαδεχονται λοβοὶ ἀχλαδοειδεῖς. Ἀπειτεῖ γῆν ἐλαφρὰν, ἀρκετὴν θερμότητα καὶ ὀλίγον ὕδωρ. Τὸ πολλὰπλασιαζοῦν διὰ τοῦ σπόρου ἢ παραχώνοντες τοὺς κλώνους, τοὺς ὁποίους, ἀφ' οὗ ριζοβολήσουν, χωρίζομεν ἀπὸ τῆς μητρὸς των. Ἡ κάππαρη, τὴν ὁποίαν τρώγομεν ἄλυρην ἢ ξυδάτην εἶνε τὰ πράσινα μπουμπουκία τοῦ φυτοῦ, τὰ ὅποια συλλέγουσιν πρὶν ἀνθίσουν, ἐνώνουν ὅμως μὲ αὐτὰ καὶ καρπούς τινας τρυφερούς καὶ ἰσομεγεθεῖς μὲ ἔλαιας.

ΚΑΡΑΒΙΔΑΙΣ μὲ χόρτα. — Πλύνομεν καλῶς τὰς καραβίδας, τὰς θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ καρῶτον κομμένον εἰς φέτας, κρομμύδι, φύλλα μαϊδανοῦ, ἔλας χονδρὸν, μοσχοκάρφια καὶ διάφορα μυρωδικά, τὰ μοσχεύομεν εἰς λευκὸν οἶνον, προσθέτομεν ὀλίγον βούτυρον φρέσκον, τὰς σκεπάζομεν, τὰς ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν πρὶν ἢ ψηθοῦν ἐντελῶς καὶ τὰς σκεπάζομεν ἵνα ψηθοῦν ἔξω μὲ τὸ βράσιμο τῆς κατσαρόλας, καὶ κατόπιν τὰς σουρῶνομεν καὶ σερβίρομεν.

Καραβίδαίς πουρέ. Καβουρδίζομεν καραβίδας μὲ ὀλίγον βούτυρον, προσθέτομεν ὀλίγον πιπέρι, καρόττα ὀλίγα ψιλοκομμένα καὶ μπουκέτον γαρνὶ ἕως ὅτου ψηθοῦν. Κοπανίζομεν τὸ ψαχνὸν

ιδιαιτέρως και τὸ περνῶμεν ἀπὸ τρυπητόν, κατόπιν δὲ προσθέτομεν τὸ στραγγισμένον βούτυρον μὲ ὀλίγον βελουτέ.

ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ Γεώργιος.—Ἐγεννήθη τῷ 1782 εἰς τὸ χωρίον τῆς Ἄρτης Σκουληκαστὰ ἀπὸ μητέρα καλογραϊάν, ἦτο δὲ πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπλοῦς κλέφτης και μάλιστα μισθοφόρος τοῦ Ἄλῃ πασσά. Ὁ Καραϊσκάκης ὑπῆρξεν εἰς ἀπὸ τοὺς ἀνδρειοτέρους και στρατηγικότερους ἀρχηγούς τῆς Ἐπαναστάσεως κατανικήσας ἐπανειλημμένως τοὺς Τούρκους· τῷ 1826 διωρίσθη ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος και ἀμέσως ἐνίκησε τοὺς Τούρκους εἰς τὸ Χαϊδάρι. Ἄλλ' ἤρχισε δυστυχῶς κατόπιν φοβερὰ φιλονεικία μεταξύ αὐτοῦ και τοῦ Φαβιέρου τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ παραλυσία τοῦ στρατοπέδου του. Παραλαβὼν ὅμως ὁ Καραϊσκάκης τὰ λείψανα αὐτοῦ ἐξεστράτευσε εἰς τὴν Στερεάν Ἑλλάδα ὅπου και ἐνίκησε τρεῖς φορές τοὺς Τούρκους εἰς τὸ Δίστομον, εἰς τὸ Τουρκοχώρι και εἰς τὴν Ἀράχωβαν ὅπου ἔστησε τρόπαιον ἀπὸ 300 κομμένα ἐχθρικὰ κεφάλια. Μετὰ τοῦτο ἐπέστρεψεν εἰς Πειραιᾶ και ἀναγκασθεὶς ἀπὸ τοὺς ξένους φιλέλληνας νὰ πολεμήσῃ ἀμέσως τοὺς Τούρκους, ἂν και αὐτὸς εἶχεν ἐναντίαν γνώμην, ἐπληρώθη εἰς τὴν μάχην και ἀπέθανε τῇ 23 Ἀπριλίου τοῦ 1827.

ΚΑΡΑΚΑΛΛΑΣ.—Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης περίφημος διὰ τὴν σκληρότητα και τὴν ἀπανθρωπίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐκυβέρνησε (211—217).

ΚΑΡΑΚΑΞΑ ἢ ΚΙΣΣΑ.—Ἡ καρακάξα εἶνε πτηνὸν συχνότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἔχει μακρὰν οὐρὰν και μύτην μαύρην ὅπως και ὁ λαιμὸς, ἡ ράχη και τὸ στήθος, ἡ δὲ κοιλία του εἶνε λευκή. Ζῆ μέσα εἰς τοὺς ἀγρούς και καταστρέφει τὰ φυτὰ τρώγουσα συνάμα διάφορα ἔντομα, ποντι-

Καρακάξα

κὺς κτλ. Εἴμπορεῖ δὲ νὰ ἐξημερωθῇ εὐκόλως και μαθηθεῖ τότε νὰ προφέρῃ ὀλίγας λέξεις ὅπως οἱ παπαγάλοι. Ἐν εἶδος καρακάξας εἶνε ὁ λεγόμενος συκοφάγος ὁ ὁποῖος κατατρώγει τὰ σύκα μόλις ἀρχίσουν νὰ ὀριμάζουν.

ΚΑΡΑΚΑΣ.—Πρωτεύουσα τῆς Βενεζουέλας και πατρὶς τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς Βολιβάρ. Εἶνε κτισμένη ἐντὸς εὐφορωτάτης πεδιάδος εἰς τὴν παραλίαν τῆς Καραϊβικῆς θαλάσσης και ἔχει πανεπιστήμιον και 50,000 κατ.

ΚΑΡΑΜΕΛΛΑΙ.—Καραμέλλαι λεμονίου. Θέτομεν εἰς καζάνιον 300 δράμια ζαχαρέως και 112 1)2 δράμια ὕδατος, βράζομεν αὐτήν, κατόπιν τὴν ἐξαφρίζομεν και ρίπτομεν 6 κόκκους κρεμμυρίου και ἔως 3 σταγόνας ὀξικοῦ ὀξέος, ὅταν δὲ βράζῃ ἡ καραμέλλα, ἐκπλύνομεν μὲ ὕδωρ τὸν ἐσωτερικὸν γῦρον αὐτῆς διὰ νὰ μὴ κατῇ ἡ καραμέλλα, ἀφ' οὗ δὲ δέσῃ εἰς τὸν ἕκτον βαθμὸν τῆς ζαχαρέως, προσθέτομεν ὀλίγον ζωμὸν λεμονίου και χροῶμα πράσινον. Κενώνομεν κατόπιν αὐτήν εἰς μάρμαρον ἀλειμμένον μὲ ἔλαιον, τὴν πλάθομεν ἔως ὅτου ἀσπίρη ὀλίγον, κατόπιν δὲ τὴν ἀνοίγομεν και τὴν κόπτομεν. Ὅμοίως κατασκευάζονται και αἱ καραμέλλαι Φραμπούζ, Πορτοκαλίου, Μέντας και μαστίχας, ἂν ἀντὶ τοῦ ξυνοῦ θέσωμεν τὸν ζωμὸν ἐνὸς ἐκ τῶν ἄνω.

Καραμέλλαι τσοκολάτας. Θέτομεν εἰς καζάνιον 2 ὀκάδας ζαχαρέως μὲ 300 δράμια ὕδατος, τὴν βράζομεν και ἀφ' οὗ πάρῃ τὴν πρώτην βράσιν θέτομεν εἰς κατσαρόλαν 75 δράμια κακκάου και τὸ ἀναλύομεν εἰς τὴν φωτιάν, ρίπτομεν δὲ ἐντὸς αὐτοῦ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκ τοῦ ἀνωτέρου σιροπίου και τὸ διαλύομεν. Βράζομεν τὴν καραμέλλαν εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτομεν και 25 δράμια φρέσκου βουτύρου και ἀνακατώνομεν, ἀφ' οὗ δὲ δέσῃ ὅπως τὸ λεμόνιον, κενώνομεν αὐτήν εἰς μάρμαρον ἀλειμμένον μὲ βούτυρον.

Καραμέλλαι τῆς γόμματος. Κοπανίζομεν 1 ὀκὼν γόμματος, θέτομεν αὐτήν εἰς καζάνιον προσθέτοντες 350 δράμια ζαχαρέως και 2 ὀκάδας ὕδατος και τὰ ἀνακατώνομεν εἰς τὴν φωτιάν μέχρις ὅτου πάρῃ βράσιν, σκεπάζομεν κατόπιν ἀμέσως τὴν φωτιάν εἰς

τὰ πλάγια, εἰς τρόπον ὥστε νὰ σιγοβράζῃ μόνον εἰς τὸ μέσον τὸ καζάνιον ἕως ὅτου δέση καὶ πήξῃ. Τὴν ἀποσύρομεν κατόπιν ἀπὸ τὴν φωτιά, προσθέτομεν ὀλίγον ἀνθόνερο καὶ τὴν χύνομεν εἰς φάρμακον ἐπὶ τούτῳ κατεσκευασμένης. Θέτομεν αὐτὰς ἐπὶ τῆς θερμάστρας καὶ μετὰ παρέλευσιν 8 ἡμερῶν τὰς ἐξάγομεν καὶ τὰς κοσκινίζομεν. Κατόπιν δὲ τὰς καντιώνομεν.

ΚΑΡΑΤΟΒΑ. — Μικρὰ πόλις τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας μὲ κάλλιστα μεταλλεῖα ἀργύρου, πεφημισμένα χαλκουργεῖα, ἰδίως δὲ καζανοποιεῖα καὶ 10,000 κατ.

ΚΑΡΒΑΣΑΡΑΣ. — Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Βάλτου καὶ τοῦ δήμου Ἀμβρακίας. Εἶνε κτισμένη πλησίον τῆς παραλίας τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου καὶ ἔχει ἀξιόλογον ἐμπόριον βελανιδιῶν, ἑλλην. σχολεῖον, εἰρηνοδικεῖον, τηλεγρ. καὶ 2,300 κατ.—Πλησίον αὐτῆς πρὸς τὸ χωρίον Νεοχώρι εὐρίσκονται τὰ εἰρεπια τοῦ ἀρχαίου Ἀμφιλοχικοῦ Ἄργου.

ΚΑΡΔΑΜΥΛΗΣ δῆμος.—Εἰς ἐπαρχίαν Οἰτύλου. Πρωτ. Καρδαμύλη μὲ εἰρηνοδ. καὶ ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 22, μοναὶ 5, κάτοικοι 3,800.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ.—Προοδευτικὴ κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας πρωτεύουσα τοῦ δήμου καὶ τῆς ἐπαρχίας Καρδίτσης, ἐπὶ παραποτάμου τοῦ Πηνειοῦ καὶ πλησίον τῆς ἀρχαίας Κιέρου. ἔχει ἐφορείαν, τηλεγρ. ταμεῖον, πρωτοδικεῖον, εἰρηνοδ., γυμνάσιον, ἑλλην. σχολεῖον, ἀνεπτυγμένην γεωργίαν, μικρὸν ἐμπόριον καὶ 7,000 κατοίκους. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Καρδίτσης ἔχει χωρία 16 καὶ κατοίκους 13,600.

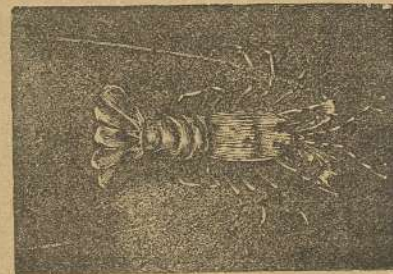
ΚΑΡΔΙΦ.—Σπουδαία πόλις τῆς Οὐαλλίας κέντρον τοῦ ἐμπορίου τῶν γαιανθράκων, οἱ ὅποιοι ἐκεῖθεν ἐξαποστέλλονται εἰς ὅλας τὰς ἀγορὰς τοῦ κόσμου. Κάτοικοι 50,000.

ΚΑΡΘΑΓΕΝΗ. — Πόλις τῆς Ἰσπανίας κτισθεῖσα τῷ 230 πρὸ Χρ. ἀπὸ τὸν Καρχηδόνιον Ἀσδρούβαν καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρίστους λιμένας τῆς Μεσογείου, μὲ ἰσχυρὰ φρούρια, μεταλλεῖα ἀργύρου καὶ μολύβδου, μεγίστην ἀλιείαν, καί, μετὰ τῶν προαστείων τῆς, 60,000 κατ. — Ἡ Καρθαγένη ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἢ πρώτη

πόλις τοῦ κόσμου, ἀλλὰ δὲν παρήλθε πολὺ καὶ τὴν κατέστρεψαν οἱ Γότθοι.

ΚΑΡΙΔΕΣ ἢ ΓΑΡΙΔΕΣ. —

Εἶδος ὀχλασσίων μαλακοστράκων τῆς τάξεως τῶν δεκαπόδων. Αἱ γαρίδες εἶνε ἀφρονώταται εἰς τὰς θαλάσσας μας καὶ ἔχουν κρέας πολὺ νόστιμον τρώγονται δὲ καὶ ὠμαί, ἀλλὰ καλλίτεροι εἶνε ὀλίγον κοκκινισμένοι εἰς τὴν φωτιά μὲ ὀλίγον λεμόνι λάδι καὶ πιπέρι. Ἐπίσης νόστιμοι γίνονται καὶ τηγανίζόμενοι, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνονται μετρία χρήσις αὐτῶν διότι εἶνε δυσκολοχώνευτοι.

Γαρίδα

ΚΑΡΙΚΑΛΗ. — Γαλλικὴ ἀποικία εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια τοῦ Ἰνδοστάν μὲ ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 55,000 κατ.

ΚΑΡΛΑΪΛ Θωμάς. — Περίφημος Ἀγγλὸς ἱστοριογράφος γεννηθεὶς τῷ 1795 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1881. Τὰ πολυάριθμα ἔργα του διακρίνονται διὰ τὴν ἐμβριθείαν καὶ τὴν αὐστηρότητα τῆς κριτικῆς. Μεταξὺ ἄλλων δὲ ἔγραψε καὶ λαμπρὰν ἱστορίαν τῆς Γαλλ. ἐπαναστάσεως.

ΚΑΡΛΟΜΑΓΝΟΣ (Κάρολος Α΄. ὁ Μέγας). — Περίφημος βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἀυξήσας καὶ δοξάσας τὸ κράτος του διὰ πολλῶν κτήσεων, λαβὼν δὲ καὶ τὸν τίτλον *Αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως* (768—814).

ΚΑΡΛΣΡΟΥΗ. — Πρωτεύουσα τοῦ γερμανικοῦ Μεγ. Δουκάτου τῆς Βάδης κτισθεῖσα τὸν παρελθόντα αἰῶνα. ἔχει λαμπρὸν θέατρον, ἀκαδημίαν, ὠραίους κήπους καὶ δειροφυτευμένας πλατείας, πλεῖστα λαμπρὰ σχολεῖα, πολυτεχνεῖον, καλλιτεχνικὰ ἰδρύματα, βιβλιοθήκην μὲ 100 χιλιάδας τόμους, λαμπρὰ μεταξουργεῖα, μηχανουργεῖα χημικῶν ἐργαλείων, ταπητουργεῖα κτλ. καὶ 50,000 κατ.

ΚΑΡΝΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ἰθάκης. Σύγκειτα

ἀπὸ τὰς μικρὰς νήσους Κάλαμον καὶ Καστόν, αἱ ὁποῖαι ἐχρησί-
μευσαν ὡς καταφύγιον γυναικοπαίδων κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν,
καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὸν Κάλαμον μὲ Εἰρηνοδ. Ἑλλην. scho-
λεῖον καὶ 1060 κατ., χωρία 4 καὶ κατοίκους 1700.

ΚΑΡΟΛΙΝΑ Βόρειος. — Μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας
διαιρουμένη εἰς 94 κομητείας. Ἐκτασις 131,318 τετρ. χιλιομ.
Κάτοικοι 1,200,000 (τῷ 1790 εἶχε 288,000 κατ.). Μεγάλα
βάλλα, μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, σιδήρου, μολύβδου,
τζίγκου, γεανθράκων κτλ., μεταλλικαὶ πηγαί, δάση μέγιστα ἐκ
βελανιδιῶν ἰδίως καὶ καρυδιῶν. Εἰς τὰ ἐλώδη μέρη κέδροι, κυ-
πάρισσοι, φοῖνικες κτλ. ἄφθονα δὲ ἀμπέλια εἰς τὰ παράλια. —
Βουνὰ τὸ Σοῦκρον καὶ ὁ Μεγάλος Πατέρας. *Προϊόντα*: σιτηρά,
πατάταις, βαμβάκια, ρίζι, φασόλια, καπνά, μαλλιά, λινάρι, μέ-
λι, ζαχαροκάλαμον κ.τ.λ. Βιομηχανία πολὺ ἀνεπτυγμένη. —
Χρέος 210 εκατ. φρ. Προῦπολ. 2,700,000 φρ. Σχολεῖα 2820
διὰ λευκοὺς καὶ 1200 διὰ μαύρους, 1 πανεπιστήμιον, 1750 βι-
βλιοθήκαι κτλ. Πρωτεύουσα Ραλείγη.

ΚΑΡΟΛΙΝΑ Νότιος. — Μία τῶν Ἡνωμ. Πολ. Ἐκτασις 88,
056 τετρ. χιλιομ. κάτοικοι 1 εκατομ. ὦν μαῦροι 580,000 (τῷ
1790 εἶχε 250,000) Διαίρεται εἰς 32 κομητείας. Ἔδαφος εἰς
τὰ παράλια ἀμμώδες ἐπὶ πλάτους 150 χιλιομέτρων. Κατόπιν
ἔρχονται σειραὶ ἀμμωδῶν ἐπίσης λόφων. — *Προϊόντα*: Μάρμαρα
γρᾶνίται λαμπροί, πορτσελάνα, χρυσοί, σίδηρος, γεάνθρακες, μό-
λυβδος, βισμουθιον, τυρός, σιτηρά, πατάταις, βαμβάκια, ρίζι, κα-
πνά, ζάχαρη, ζυλεῖα κτλ. — Πρωτεύουσα Κολούμπια, μεγίστη πό-
λις Κάρλεστον μὲ 70,000 κατ. — Χρέος 40 εκατομ. φρ. Σχολεῖα
2776, μαθηταὶ 125,000, νεγρικὸν Πανεπιστήμιον, Πανεπιστή-
μιον τῶν λευκῶν, σχολεῖα θεολογικαὶ καὶ ἰατρικαί, βιβλιοθήκαι
δὲ 1670.

ΚΑΡΠΑΘΙΑ. — Σειρὰ βουνῶν τῆς Αὐστρίας σχηματίζουσα
ἡμικύκλιον, ἔχουσα δὲ μᾶκρος 1200 χιλιομ. καὶ χωρίζουσα τὴν
Οὐγγαρίαν τῆς Ρωμανίας. Ὑψος 3,000 μ.

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ. — Πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Εὐρυτανίας καὶ

τοῦ ἴμων. δήμου. Εἶνε κτισμένον ἐντὸς μικρᾶς κοιλάδος παρὰ
τοὺς μεσημβρινοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Βελουχίου (Τυμφρηστοῦ)
καὶ ἔχει ἀνεπτυγμένην κτηνοτροφίαν, γεωργίαν, καλοὺς ἐλαιῶνας,
εἰρηνοδ., ταμεῖον, ἐπισκοπὴν, ἑλληνικὸν σχολεῖον, τηλεγραφ. καὶ
2,000. Ἐδῶ ἀπέθανε μαχόμενος ὁ Μάρκος Μπότσαρης τῷ 1823. —
Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Καρπενησίων ἔχει χωρία 28, μονὰς 2 καὶ κατοί-
κους 6,600.

ΚΑΡΥΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λευκάδος. Πρωτεύουσα
Καρυὰ μὲ εἰρηνοδικεῖον, ἑλλην. σχολεῖον καὶ 2,000 κατ., χωρία
5, μοναὶ 4, κάτοικοι 4,150.

ΚΑΡΥΔΙΑ. — Ἡ Καρυδιά εἶνε μέγα καὶ πολύτιμον δένδρον διὰ
τε τὸν θρεπτικὸν καὶ ἐλαιώδη καρπὸν του καὶ τὸ στερεὸν καὶ
πολύχριστον ξύλον του, ἀγαπᾷ δὲ γῆν παχίαν, δροσερὰν καὶ πολ-
λαπλασιάζεται διὰ τοῦ σπέρματος. Τὰ καρύδια πρέπει νὰ μένουν
ὀριστικῶς εἰς τὸ μέρος ἐνθα φυτεύονται, διότι τότε τὸ δένδρον
γίνεται ὑψηλότερον καὶ αὐξάνει ταχύτερον Ἐγκεντρίζεται εἰς
τὸ σχιστὸν καὶ ἐνοφθαλμίζεται πελτοειδῶς ἢ αὐλοειδῶς. Τὸ ἐγ-
κεντρίζου ἐκ νέου ὅταν θέλουν νὰ καρποφορήσῃ προῖμως, τὸ βρα-
δύτερον ὅμως φώλιασμα συντελεῖ εἰς τὴν διάρκειαν αὐτοῦ. Ἡ
καρυδέα δὲν πρέπει νὰ φυτεύεται εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἀγρῶν, τοὺς
λαχανοκήπους καὶ τοὺς ἀνθῶνας, ἐπειδὴ αἱ μακρᾶί της ρίζαι
ἐκτεινόμεναι ἀπορροφοῦν τὴν ἰκμάδα, ἣτις τρέφει τὰ ἄλλα φυτά,
ἢ σκιά της ἀφαιρεῖ ἀπὸ αὐτῶν τὸν ἥλιον καὶ τὸ ἐπὶ
τινα χρόνον ἐκ τῶν φύλλων της μένον καὶ καταπίπτον ὕδωρ
τὰ βλέπτει θανασίμως.

Ὅταν ἡ καρυδιά καλλιεργῆται κυρίως διὰ τὸ ξύλον της πρέ-
πει νὰ φυτεύεται εἰς ἀμμώδη μέρη, τὰ ὁποῖα βραδύνουν τὴν καρ-
ποφορίαν καὶ καθιστοῦν τὸ ξύλον στερεώτερον. Ὅταν προεγγί-
σῃ εἰς τὸ γῆρᾶς της, αἱ δὲ κορυφαὶ τῶν κλάδων της ἀρχίσουν νὰ
ξηραίνωνται, τότε πρέπει νὰ κόπτεται, διότι μετὰ ταῦτα ἡ ποι-
ότης τοῦ ξύλου ἐκπίπτει. Ἄν ὅμως τὴν ἔχομεν προωρισμένην
πρὸς καρποφορίαν, τὴν κόπτομεν τρεῖς περίπου πόδας ἄνωθεν
τοῦ στελέχους, ἵνα δώσῃ νέους βλαστούς. Μετὰ τὸ λεπύρισμα ἢ

ἐξωτερικόν φλοιόν τοῦ καρύου κατασκευάζεται μελάνη καὶ βαφή. Τὰ καρυδόφυλα βραζόμενα εἶνε ἀριστον φάρμακον διὰ τοὺς χοιραδικούς καὶ ἐν γένει κατὰ τῆς δυσκρασίας. Χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης καὶ εἰς γαργαρισμούς διὰ τὴν φρυγγίτιδα, εἰς κλύσματα κτλ.

ΚΑΡΓΟΥΠΟΛΕΩΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γυθείου. Πρωτεύουσα. Σκουτάρι, χωρία 22, μονὴ 1, κάτοικοι 2,600.

ΚΑΡΥΣΤΟΣ.—Κωμόπολις τῆς μεσημβρινῆς Εὐβοίας πρωτεύουσα τοῦ δήμου *Καρυστίων*. Πόλις ἀρχαιοτάτη κτισμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Ὀχης καὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄμωνύμου κόλπου. Ἔχει λατομεῖα μαρμάρων, εἰρηνοδικ., ἑλλην. σχολεῖον, τηλεγρ., ὄχυρόν φρούριον, ἀνεπτυγμένην γεωργίαν καὶ μελισσοτροφίαν καὶ 1,400 κατ.—Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ *Καρυστίων* ἔχει 25 χωρία καὶ 8,000 κατοίκους.

ΚΑΡΥΤΑΙΝΑ.—Κωμόπολις τῆς Γορτυνίας πρωτεύουσα τοῦ δήμου Γόρτυνος ἐπὶ τοποθεσίας ὑψηλῆς 5 ὥρας πρὸς Δ τῆς Τριπόλεως καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ μὲ εἰρηνοδικεῖον, τηλεγρ., ἑλλην. σχολεῖον, ὄχυρόν φρούριον, ἀνεπτυγμένην γεωργίαν καὶ 1,450 κατ.

ΚΑΡΧΑΡΙΑΣ.—Τὸ θαλάσσιον τοῦτο κῆτος εἶνε τὸ τρομερώτερον καὶ τὸ μᾶλλον ἐπιφοβόν ὄλων. Τὸ σύνθηες μῆκος τοῦ σώματός του ποικίλλεται ἀπὸ 9—10 μέτρων, εὖρον δὲ καρχαρίας ὦν τὸ βάρος ἔφθανεν ἄνω τῶν 1000 κιλῶν. Ἔχει τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς πεπλατυσμένον, τὸ ρύγχος δὲ προεξέχον καὶ στρογγύλον. Ἀντὶ ὧτων ἔχει πέντε ὅπως πλησίον τῶν ὀφθαλμῶν. Τὸ στόμα του ὑπερμέγεθες καὶ λίαν ἀνοικτὸν, κεῖται εἰς 30 ὑφεκ. ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς προσθίας καμπύλης τοῦ ρύγχους, πρὸς τὰ κάτω, κοσμοῦσι δ' αὐτὸ πολλαὶ συστοιχεῖται ὀδόντων τριγωνοειδῶν κ' αἰχμηρῶν. Ἐπειδὴ τὸ στόμα του εὐρίσκεται πρὸς τὰ κάτω, δι' αὐτὸ ἀναγκάζεται νὰ στρέφεται πρὸς τ' ἄνω ὅπως συλλάβῃ τὴν λείαν του.

Ἔχει τὴν ὄσφρησιν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν ἀνεπτυγμένην, μακρόθεν δ' ἐλκύει αὐτὸν ἢ ὁσμὴ τοῦ θύματός του. Ἰδιάζουσαν στοργὴν ἐπιδεικνύει πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην σάρκα, καὶ δι'

αὐτὸ ἀκολουθεῖ τὰ πλοῖα ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι περιστατικόν τι θὰ ρίψῃ εἰς τοὺς ὀδόντας του τὸ ποθούμενον.

Ἄν ναύτης τις ἀποφασίσῃ νὰ κα

Καρχαρίας

τέλθῃ, δι' ὑπηρεσίαν, τὴν κλίμακα εἰς τὴν ἐξωτερικὴν πλευρὰν τοῦ πλοίου, ὁ καρχαρίας δὲν διστάζει νὰ πηδήσῃ ἐξω τοῦ ὕδατος, καὶ νὰ τὸν ἀρπάξῃ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ ἐπιτυγχάνει τοῦ σκοποῦ του.

Τὰ πλοῖα, τὰ ὅποια πλέουν παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Β. Ἀμερικῆς, καὶ τὸ ἀκρωτ. τῆς Καλῆς Ἑλπίδος περικυκλῶνται σχεδὸν πάντοτε ὑπὸ πλήθους πειναλέων καρχαριῶν, οἱ ὅποιοι καιροφυλακτοῦν νὰ ἀρπάσουν τὴν παραμικρὰν λείαν, ἢ ὅποια ρίπτεται ἐκ τοῦ πλοίου, ἀκόμη δὲ καὶ τὸν ἀπερίσκεπτον ναύτην ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ λουσθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Κατορθῶνουν ἐνίοτε νὰ διασώσουν τὸν ναύτην ὁ ὅποιος ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἐκουσίως κατέβῃ καὶ ἀπειλεῖται νὰ καταβροχθισθῇ ὑπὸ τοῦ καρχαρίου, ρίπτοντες καθ' ἡν στιγμὴν οὗτος στρέφει ἐν σχοινίον εἰς τὸν κολυμβητὴν ὅπως τὸν σείρουν εἰς τὸ κατάστρωμα, ἀλλὰ σπανίως ἢ βοήθεια αὕτη φθάνει ἐγκαίρως. Ἄν τύχῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἦνε ὀπλισμένος βυθίζεται ὑπὸ τὸ τέρας καὶ τῷ ἐμπήγει τὴν μάχαιραν εἰς τὴν κοιλίαν του. Ὁ καρχαρίας παρέχει, ὅπως καὶ ἡ φάλαινα, ἔλαιον δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ καὶ πρὸς φωτισμόν. Ὀνομάζουν *κυβερνήτην* μικρὸν ἰχθὺν τριακόντα περίπου ὑφεκάτομ. μῆκους ὁ ὅποιος εὐρίσκεται εἰς τὰ αὐτὰ καὶ ὁ καρχαρίας μέρη καὶ τὸν συνοδεύει συχνότατα. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐτάχθη ἐκεῖ

ὑπὸ τῆς φύσεως, ὅπως τὸν ὀδηγεῖ εἰς τὰ ὕδατα καὶ τῷ ὑποδεικνύει τὴν λείαν.

ΚΑΡΧΗΔΩΝ.—Σπουδαιότατη πόλις καὶ κράτος τῆς Ἀρχαίας Ἀφρικῆς ἐκεῖ περίπου ὅπου σήμερον εὐρίσκεται τὸ Τούνεζι. Ἡ ἀρχαία Καρχηδὼν κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους τόσον εἶχε προοδεύσει καὶ πλουτίσει ὥστε κατῴρθωσεν νὰ κυριεύσῃ τὴν Σικελίαν καὶ ὀλόκληρον τὴν Ἰσπανίαν, παρ' ὀλίγον δὲ νὰ καταλάβῃ καὶ αὐτὴν τὴν Ῥώμην ὁ μέγας αὐτῆς στρατηγὸς Ἀμίλκας, ἂν ἐγκαίρως τοῦ ἤρχοντο βοήθειαι. — Εἰς τὴν λέξιν **ΑΜΙΑΚΑΣ** γράφομεν πλείωτερα.

ΚΑΣΓΑΡΗ. — Πρωτεύουσα τοῦ Ἀνατολ. Τουρκεστάν ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ῥώσους μὲ ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, βιομηχανίαν χρωματιστῶν ὑφασμάτων, φρούρια καὶ 80,000 κατ.

ΚΑΣΘΑΝΑΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀγυιᾶς. Πρωτεύουσα Κεραμίδι, χωρία 11, μοναὶ 2 κάτοικοι 3,850.

ΚΑΣΙΔΑ. — Ἀσθένεια κολλητικὴ τοῦ τριχωτοῦ μέρους τῆς κεφαλῆς ἢ ὅποια παράγεται ἀπὸ ἰδιαίτερον παράσιτον καὶ ἐπιφέρει τὴν πτώσιν τῶν τριχῶν. Δὲν εἶνε δύσκολος, ἐν τούτοις, ἡ θεραπεία, ἀπαιτεῖ ὅμως μεγάλην ὑπομονήν· διότι συνίσταται κυρίως εἰς τὴν ἀφίρεσιν μιᾶς ἐκάστης τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς. Ἐπειδὴ δὲ, ἡ ἀσθένεια αὕτη μεταδίδεται εὐκόλως ἀπὸ τοῦ πάσχοντος εἰς τὸν ὑγιῆ, ἢ ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς ἐπαφῆς, ἢ δι' ἀντικειμένων (πίλων, πετσετῶν, κτενίων κ.τ.λ.) τὰ ὅποια ἐχρησίμευσαν εἰς τοὺς πάσχοντας, ἀπαιτεῖται διαρκῆς προφύλαξις ἐκ τῶν τοιούτων ἀσθενῶν.

ΚΑΣΠΙΑ ΘΑΛΑΣΣΑ.—Μεγάλῃ ἐκτασίς ὑδάτων, ἡ μᾶλλον ἄλμυρὰ λίμνη μεταξὺ Ῥωσσίας, Περσίας καὶ Τουρκεστάν. Ἐκτασίς 440,968 τετρ. χιλιομ. Δέχεται τὰ νερὰ τῶν ποταμῶν Βόλγα, Οὐράλη καὶ ἄλλων πολλῶν, ἔχει δὲ ὕδατα ὀλιγώτερον ἄλμυρὰ ἀπὸ τὰ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ εἶνε ἡ κυρία ἐμπορικὴ ὁδὸς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας. Ὡς λίμνη δὲ εἶνε ἡ πρώτη τοῦ κόσμου.

ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΣ.—Υἱὸς τοῦ Ἀντιπάτρου στρατηγοῦ καὶ δια-

δόχου τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου (354—397). Διὰ τῆς φρονήσεώς του κατῴρθωσεν νὰ ἀποκτήσῃ τὴν συμπάθειαν τῶν Ἑλλήνων πόλεων, ἵνα δὲ μένη ἀνενόχλητος εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας ἐφόνευσε τὴν μητέρα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου Ὀλυμπιάδα τὴν σύζυγον αὐτοῦ Ροξάνην καὶ τοὺς δύο υἱοὺς του Ἀλέξανδρον καὶ Ἡρακλῆν καὶ ἐνυμφεῦθη τὴν ἀδελφὴν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου Θεσσαλονίκην, ἐπολέμησε δὲ καὶ ἐνίκησε τὸν Ἀντίγονον συμμαχῶν μετὰ τοῦ Πτολεμαίου, τοῦ Σελεύκου καὶ τοῦ Λυσιμάχου καὶ ἔλαβεν καὶ τὸ μερίδιόν του πλὴν τῆς Μακεδονίας καὶ τὴν Ἑλλάδα ὀλόκληρον.

ΚΑΣΣΙΑ — Εὐλάρια προερχόμενα ἐκ τῆς ρίζης δένδρου τινος τῆς Γουιάνης. Ἐχουσι γεῦσιν εἰς ἄκρον πικράν, ἕνεκα δὲ τῆς πικρίας αὐτοῦ τὸ φάρμακον τοῦτο μεταχειριζόμεθα ὡς τονωτικὸν τοῦ στομάχου· ὑπερτερεῖ δὲ ὅλα τὰ ἄλλα πικρὰ καὶ αὐτὴν τὴν κίναν, καθόσον εἶνε ἀνεκτότερον εἰς τὸν ὄργανισμόν, εὐκολώτερον δὲ παρασκευάζεται. Διὰ τοῦτο εἶνε ὠφελιμώτατον εἰς τὴν ἀναιμίαν ἐν γένει καὶ ἐξασθένησιν τοῦ σώματος, εἰς τοὺς χοιραδικούς, εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ διαλειπόντων πυρετῶν, ἐξ ἀδυναμίας τοῦ στομάχου, ἀνορεξίας καὶ δυσκόλου χωνεύσεως, ἐκ χρονικῆς διαρροίας κτλ. Λαμβάνομεν 2—3 δράμια ξύλου κάσσιας πριονισμένου καὶ τὰ ἀφίνομεν ἀπὸ τῆς ἐσπέρας μέχρι τῆς πρωτῆς ἐντὸς ποτηρίου ψυχροῦ ὕδατος, ἕως ὅτου τὸ ὕδωρ λάβῃ γεῦσιν ἐντελῶς πικράν· τὸ παρασκευασθὲν ὑγρὸν πίνεται ἐν τέταρτον τῆς ὥρας πρὸ τοῦ φαγητοῦ τὴν πρωίαν, ἢ ἐξ ἡμισείας τὴν πρωίαν καὶ τὸ ἐσπέρας.

ΚΑΣΣΩΠΑΙΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὄρους (Κέρκυρα). Πρωτεύουσα Περιθεια, χωρία 7, κάτοικοι 5,400.

ΚΑΣΤΑΝΑ γκλασέ. Λαμβάνομεν κάστανα, τῶν ὁποίων ἀφαιροῦμεν τὴν φλοῦδαν κατόπιν τὰ θέτομεν πλῆσιον φωτιάς, τὰ ψήνομεν ὀλίγον, ἀφαιροῦμεν δὲ καὶ τὴν ἐσωτερικὴν φλοῦδάν των. Ἐπειτα τὰ κοπανίζομεν διὰ νὰ γίνουσι πουρές, καὶ τὰ μωσχεύομεν μὲ ὀλίγον ζωμὸν λεμονίου. Θέτομεν τὸ σχηματισθὲν μαρμελάτον ἐντὸς σορμπετιέρας καὶ τὸ παγόνομεν. Ὅταν παγώσῃ κα-

λως τότε γερμίζομεν με αὐτὸ μικρὰ καλούπια ἔχοντα τὸ σχῆμα καστάνων καὶ τὰ θέτομεν ἐπὶ τρυπητῆς λαμαρίνας με τὴν ὁποίαν σκεπάζομεν ἐν δοχεῖον περιέχον πάγον, καὶ τὴν ἀφίνομεν ἐκεῖ με τὰ καλούπια ἐπ' αὐτῆς μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν θὰ τὰ σερβίρωμεν.

Κάστανα με κρέας. Χαράσσομεν σταυροειδῶς τὰ κάστανα, τὰ ψήνομεν εἰς λαμαρίναν διὰ νὰ καθαρίζονται εὐκόλως καὶ ἀφ' οὗ τὰ ξεφλουδίσωμεν τὰ ρίπτομεν εἰς τὸ ἔτοιμον γιαχνὶ κρέας με ὀλίγην ζάχαριν καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν ἄνευ τοματάς.

ΚΑΣΤΑΝΕΑ. — Αἱ καστανεαὶ εἶναι πολλῶν εἰδῶν, ὧν γνωστότερα παρ' ἡμῖν εἶναι δύο: ἡ ἀγρία, ἡ ὁποία κάμνει κάστανα μικρά, τοιαῦτα δ' εἶνε τὰ τῆς Λακωνίας, καὶ ἡ ἡμερῆ, με κάστανα μεγάλα καὶ νόστιμα, τοιαῦτα δ' εἶναι τὰ τῆς Κρήτης. Ἡ καστανέα εὐδοκίμει εἰς θέσεις δροσεράς, καὶ μάλιστα εἰς κοιλάδας καὶ ράχες βουνῶν διαβρεχομένης ὑπὸ ὑδάτων.

Ἄγαπᾷ δὲ ἔδαφος ἀμυῶδες καὶ πολὺ παχύ· τὰ ἔαρινά φύγη τὴν βλάπτουσι καὶ μάλιστα ὅταν ἐπέλωσι κατὰ τὴν ἐξάνθησιν, διότι καταστρέφουν τὴν καρποφορίαν· τὰ ἐκ καστανεῶν δάση εἶνε οὐ μικρᾶς σημασίας πλοῦτος. Πολλαπλασιάζεται διὰ τοῦ σπέρματος. Τὰ κάστανα φυτεύονται ἔχοντα τὴν κορυφὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ εἰς γραμμὰς ἀπεχούσας 24 πόντους ἀπ' ἀλλήλων εἰς βάθος δὲ 8 πόντων.

Τὰ νέα φυτὰ ἀπαιτοῦσιν ἐπὶ δύο ἔτη μεγάλας φροντίδας. Μετὰ τὸ τέλος τῶν δύο ἐτῶν, τὸ φθινόπωρον καὶ τὴν ἀνοιξιν, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἔδαφους εἰς τὸ ὁποῖον θὰ φυτευθῶσι, μεταφυτεύονται κατὰ γραμμὰς ἀπεχούσας 70 πόντους ἀλλήλων, καὶ

Καστανιά

εἰς ἀπόστασιν 50 πόντων τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου. Κατὰ τὰ ἐπόμυνα ἔτη δέον νὰ σχηματισθῇ ὁ κορμὸς, ἀποκοπτομένων σύρριζα τῶν νεαρῶν φυτῶν, τῶν ὁποίων τὸ στέλεχος δὲν γίνεται εὐθύ. Οὕτω μετὰ παρέλευσιν ἕξ ἐτῶν, ἔχει τις νεαρὰ δένδρα, ἔχοντα ὕψος μ. 2.50 τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ φυτευθῶσιν ὀριστικῶς πλέον.

Αἱ καστανεαὶ φυτεύονται εἰς τὰ ἄκρα τῶν ἀγρῶν καὶ εἰς δροστοιχίας 15—20 μέτρα ἢ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην.

Ὁ ἐγκεντρίσιμος τῆς καστανείας γίνεται ὅταν τὸ δένδρον ἔχη πᾶχος 5 πόντων. Τὴν ἀνοιξιν κόπτουσι τὸν κορμὸν εἰς ὕψος μ. 2.50 περίπου. Μετὰ τινὰ καιρὸν, φύονται εὐρωστοὶ βλαστοί, ἐκ τῶν ὁποίων ἀφήνουσι μόνον 6. Δύνανται δὲ νὰ ἐγκεντρίσωσι τοὺς βλαστοὺς τούτους κατὰ διαφόρους τρόπους.

Μετὰ πενταετίαν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐγκεντρίσματος, ἡ καστανία ἀρχίζει νὰ καρποφορῇ, ἀλλὰ μόλις ἐν ἡλικίᾳ 60 ἐτῶν φθάνει εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς παραγωγῆς τῆς. Τὰ κάστανα συλλέγονται ὅταν ἀρχίσωσι νὰ πίπτωσι μόνον τῶν ἀφαιρεῖται ἀπ' αὐτῶν τὸ ἀκανθῶδες περικάλυμμα, εἶτα ἀπλώνονται ἐπὶ ἔδαφους ξηροῦ καὶ καλῶς ἀεριζομένου, ὅπου ἀφήνονται ἄχρις οὗ ἀπολύσωσι τὸν χυμὸν καὶ ξηρανθῶσι.

ΚΑΣΤΑΝΕΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας. Πρωτεύουσα Καστανιά, χωρία 9, μονὴ 1, κάτοικοι 3200.

ΚΑΣΤΟΡΕΣ. — Οἱ κάστορες εἶνε ζῶα περίεργα καὶ ἀξιοσημείωτα διὰ τὴν τέχνην, μεθ' ἧς κτίζουσι τὴν κατοικίαν τῶν εἰς τὴν ὄχθη τῶν ποταμίων καὶ τῶν ρυάκων. Εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν ἰδίως εἰς τὸν Καναδᾶν, ἐπίσης καὶ εἰς τὰ βόρεια μέρη τῆς Ἀσίας, οἱ κάστορες ἐνοῦνται κατὰ πολυπληθῆ στίφη καὶ ἀνεγείρουσι πραγματικὰ χωρία. Κόπτουσι διὰ τῶν ὀδόντων τῶν νεαρῶν δένδρα, τὰ ἐγκυμνῶνουν τῶν κλάδων τῶν καὶ τοῦ φλοιοῦ τῶν, ὁ ὁποῖος τοὺς χρησιμεύει ὡς τροφή, τὰ στήνουν εἰς τὴν βορβωρῶδη κοίτην τοῦ ποταμοῦ, εἶτα δὲ μετὰ τὴν πλατεῖαν οὐράν τῶν τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται ἀντὶ μυστηρίου διαβρέχουσι καὶ προσαρμόζουσι ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης ξυλώσεως πηλόν. Ἀνυψῶνουν τοιοῦτοτρόπως καλύβας ὕψους 2 ἢ 3 περίπου μέτρων συγ-

κειμένες εκ κατωτέρου μαγαζείου ἢ ἀποθήκης, εἰς τὴν ὁποίαν θέτουν τὰς ἐκ φλοιῶν καὶ νεαρῶν κλάδων προμηθείας των, καὶ ἐξ ἀνωτέρου πατώματος, τὸ ὁποῖον τοῖς χρησιμεύει ὡς κατοικία.

Ἐκάστη καλύβη καταλαμβάνεται συνήθως ἐκ 3 ἢ 4 ζευγῶν καὶ δὲν εἶναι σπάνιον νὰ ἀπαντήσῃ τις χωρία ἐξ ἑκατοντάδων τοιούτων καλυβῶν. Ὅταν οἱ κάστορες ἐγκατασταθῶσιν εἰς ρέον ὕδωρ, κατασκευάζουν κατ' ἀρχὰς περίφραγμα ἐκ χαρακωμάτων κτισμένον μὲ χῶμα, τὸ ὁποῖον ἔχει στερεότητα ἀξιοσημείωτον, κτίζουσι δὲ κατόπιν τὰς καλύβας των εἰς τὸ χεῖλος τοῦ προχώματος τούτου, ὅπερ ἔχει ἐνίοτε μῆκος 30 ἢ 40 μέτρων. Ἐκτὸς τούτων, ἐκάστη καλύβη ἔχει δύο ἐξόδους ἐξ ὧν ἡ μὲν κρύπτεται ὑπὸ τὸ ὕδωρ διὰ τῆς ὁποίας ὁ κάστωρ φεύγει βυθιζόμενος ἐν ὄρα κινδύνου· ἡ δὲ ἄλλη συγκοινωνεῖ μετὰ τῆς ξηρᾶς.

Ὁ κάστωρ σπανίως κυνηγᾶται διὰ τοῦ ὄπλου, διότι ὁ κρότος ἐνὸς μόνου πυροβολισμοῦ ἀρκεῖ νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν ὅλην τὴν συνοικίαν. Συνήθως συλλαμβάνονται διὰ παγίδων αἱ ὁποῖαι εἶνε βυθισμέναι εἰς τὸ ὕδωρ, ἔχουσαι ὡς δόλωμα χλωρὸν κλάδον ἀλειμμένον μὲ σκευασίαν κομμωδῆ, τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷ πολὺ ὁ κάστωρ. Ἐνίοτε πάλιν τὸν χειμῶνα, ὅταν τὰ ὕδατα εἶνε παγωμένα, οἱ κυνηγοὶ ἀνοίγουν μεγάλην ὀπήν εἰς τὸν πάγον καὶ προσαρμύζουσι σχοινίον, κατόπιν μεταβαίνουν καὶ κτυποῦν τὴν καλύβην, ὅπως ἐκφοβίσουν καὶ τρέψουν εἰς φυγὴν τὸν κάστωρα, ὅστις ἐκφεύγει διὰ τῆς ὑποβρυχίου ὀπῆς καὶ κολυμβᾷ ὑπὸ τὸν πάγον, ἀλλ' ὅταν ὁμοῦς ἀναγκασθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ὀπήν, ὅπως ἀναπνεύσῃ, συλλαμβάνεται εἰς τὸ σχοινίον. Ὁ κάστωρ ἔχει μῆκος 60 περίπου πόντων, τὸ δὲ λαμπρὸν δέρμα του, καστανοῦ χρώματος, εἶνε περιζήτητον διὰ τὴν κατασκευὴν πέλων (καστόρια).

ΚΑΣΤΟΡΙΑ. — Πόλις τῆς δυτικῆς Μακεδονίας πλησίον τῆς

Κάστωρ

λίμνης Ὀρεστιάδος ἢ Καστορίας ἐπὶ μικρᾶς χερσονήσου μὲ ἰσχυρότατα φρούρια, θρόνον μητροπολίτου, λαμπρὰν θέαν, πολλοὺς ναοὺς, ἀρίστα Ἑλληνικὰ σχολεῖα, βιομηχανίαν γουναρικῶν καὶ 12,000 κατοίκους τοὺς πλείστους Χριστιανοὺς.

ΚΑΣΤΟΡΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρωτεύουσα Κασταριά μὲ Εἰρηνοδ. Ἑλλ. σχολεῖον καὶ 1500 κατ. Χωρία 5. μονὴ 1, κάτοικοι 2850.

ΚΑΣΧΕΜΙΡΗ ἢ ΚΑΣΜΙΡΗ — Ἰνδικὸν βασιλεῖον ἐπὶ τῶν ΒΔ Ἰμαλαίων βουνῶν τῆς κεντρικῆς Ἀσίας. Ἐκτασις 200,000 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 800,000. Διαίρεται εἰς 4 ἐπαρχίας, ἔχει δὲ ποταμὸν τὸν Ζυλούμ, μέγιστα δάση, ὑγιεινὸν κλίμα, ἀφθονα προΐοντα, πρωτεύουσαν τὴν Κασμίρην μὲ 40,000 κατ. σπουδαίαν βιομηχανίαν κασμιρίαν, σαλλίων, ὄπλων, χάρτου κτλ. καὶ ἐπίσημ. πόλεις Ἰσλαμαβάδ, Σχουπεύρον, Πζιμποῦρ καὶ Σοπούρ, εὐρίσκεται δὲ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Ἀγγλων.

ΚΑΤΑΪΦΙ (Τουρκικόν). — Λαμβάνομεν 1 ὄκλιν κατατρί 1 ὄκλιν μέλι ἢ καὶ ζάχαριν καὶ 1)2 ὄκλιν βούτυρον. Κοπανίζομεν ἰδιαιτέρως ἀμύγδαλα, τὰ ὁποῖα βράζομεν εἰς σιρόπιον μὲ ὀλίγην κανέλλαν. Βράζομεν καλὰ τὸ βούτυρον, στρώνομεν εἰς τὸ ταψιον τὸ ἤμισυ κατατρί ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέτομεν μίαν στῶσιν ἀπὸ τὰ ἔτοιμα ἀμύγδαλα, καὶ ἐπὶ τούτων τὸ ὑπόλοιπον κατατρί περιχύνομεν κατόπιν τὸ ὅλον μὲ τὸ βρασμένον βούτυρον καὶ τὸ στέλλομεν εἰς τὸν φούρνον. Ἀφ' οὗ ψηθῇ τὸ περιχύνομεν μὲ σιρόπιον ἀπὸ ζάχαριν

ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ. — Ἐνας ἀπὸ τοὺς καλοὺς αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τοῦ 1347 μέχρι τοῦ 1355 ὀλίγα ἔτη πρὸ τῆς κυριεύσεως τῆς Κων)πόλεως ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν.

ΚΑΤΑΝΗ. — Ἡ ὠραιότερα πόλις τῆς νήτου Σικελίας, ἀρχαιοτάτη ἀποικία τῶν Ἑλλήνων. Εἶνε κτισμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ἡραιστείου βουνοῦ Δίτνη καὶ ἔχει Πανεπιστήμιον, σπουδαῖον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν μεταξῆς, ἀρίστον λιμένα καὶ 65,000 κατ.

ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ. Ἀσθένεια τῶν ὀφθαλμῶν ἐπιφέρουσα τυ-
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚὴ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 35

φλωσιν και ή οποία μίαν μόνην θεραπείαν επίδεχεται, τήν δι' έγχειρήσεως, δια τής οποίας αφαιρείται ο θολωθεις κρυστάλλινος φακός του οφθαλμού· δλαι αι αλοιφαί και αι στάλαι και τὰ άλλα μέσα των πρακτικῶν είνε καθαρά άγυρτεία, συνάμα δέ και άπόωλεια πολυτίμου χρόνου.

ΚΑΤΑΣΧΕΣΙΣ.— Η κατάσχεσις γίνεται παρά του δικαστηρίου επί τή αίτήσει του δανειστου και επί ώρισμένων πραγμάτων του όφειλέτου ή και όλοκληρου καταστήματος. Μετά τήν κατάσχεσιν ο όφειλέτης δέν έχει πλέον τὸ δικαίωμα μήτε να διαθέση μήτε να μετακινήση τὰ κατασχεθέντα πράγματα. Κατά του δημοσίου μόνον δέν επιτρέπεται να ενεργηθη κατάσχεσις. Απαιτείται δέ δια πάσαν κατάσχεσιν άδεια του Προέδρου των Πρωτοδικῶν.

ΚΑΤΟΥΝΑ.— Κωμόπολις τής Ακαρνανίας πρωτεύουσα του δήμου Έχίνου με Ειρηνοδ. Έλλην. σχολειον, τηλεγρ. και 1550 κατ. Είς τήν αρχαιότητα ωνομάζετο Μεδεών.

ΚΑΤΩΒΛΕΨ
ή Γροῦ. — Ω-
ρατον ζῶον τής
μεσημβρινής Α-
φρικής, όμοιον
με μικρόν αλο-
γον έχον ύψος 4
έως 5 ποδῶν και
μάκρος 5 έως 6
χρῶμα δέ βαθύ
καστανόν, χαί-

Κατώβλεψ

την σκληράν, κεφαλι όμοιον με του βοός φέρον δύο κέρατα άγυρ-
στα προς τὰ όπίσω. Το κρέας του είνε πολυ νόστιμον και τρώ-
γεται από τους έντοπίους και τους άποίκους Ευρωπαίους.

ΚΑΤΩΓΗΤΩΝ δήμος. — Είς νήσον Κεφαλληνίαν (έπαρχ.
Πάλλης). Πρωτ. Χαυδάτα, χωρία 8, μοναί 2, κάτ. 4550.

ΚΑΥΚΑΣΟΣ.— Ύψηλοπάτη σειρά βουνῶν μεταξυ Ρωσίας
και Ασίας έχουσα μάκρος 1100 χιλιομέτρων. Ύψηλότεραι κορυ-

φαι Έλβρούζ (5583 μ) και Κασβίκ (4468) πάντοτε χιονοσκε-
πεις. — Η δέ ρωσική έπαρχία Καυκάσια περιλαμβάνει και τὸ
μέρος τής Αρμενίας τὸ όποιον κατέλαβον οι Ρῶσοι και έχει
έκτασιν 439,187 τετρ. χιλιομ., 5,600,000 κατ. και πρωτεύου-
σαν τήν Τυφλίδα.

ΚΑΦΕΣ.— Ο έν τή άγορῃ πωλούμενος καφές (είς κόκ-
κους) είνε όλως διόλου άκατάλληλος δια σποράν, διότι ο καφές
είν' εκ των σπόρων εκείνων οι όποιοι δέν διατηροῦσι πλέον των
δεκαπέντε ήμερῶν τὰς βλαστικές των ιδιότητας.

Οι νωποί του φυτου τούτου σπόροι δύνανται να βλαστήσω-
σιν επιτυχῶς, σπειρόμενοι, εύθυσ μετά τήν ώρίμανσιν αυτών, έντός
σπερματοδόχης ή οποία να περιέχη καστανόχωμα και άμμον του
ποταμου εις 1σα μέρη, και τήν οποίαν τοποθετοῦμεν έντός θερ-
μοκηπιου, τὰ εκ τούτου δέ φυτά, μεταφυτεύονται, φέροντα πέντε
τούλάχιστον φύλλα.

Ο καφές τής Μέκας είνε ο άριστος· ποτόν τονικόν τὸ όποιον
διευκολύνει τήν χώνευσιν, επιτυχῶς τήν κυκλοφορίαν του αί-
ματος, έλαττώνει τήν διεγερτικην ενέργειαν των αλκοολικῶν
ποτῶν και διεγείρει τὸ νευρικόν σύστημα. Αν κάμωμεν υπερβολι-
κην αυτου χρησιν, ο καφές παροξύνει τὰς διανοητικές δυνάμεις,
έλαττώνει τὸν ύπνον, έξασθενεί τὰ γεννητικά όργανα, προκαλει
αιμορραγίας, αιμορροΐδας και ερεθίζει τὰς χολωδεις κράσεις.

Ο καφές ενεργει διττῶς· πρώτον επί του στομάχου, τὸν όποιον
έξερεθίζει εύαρέστως, διευκολύνων τήν χώνευσιν και δεύτερον επί
του έγκεφαλου, τὸν όποιον διεγείρει, καθιστών τήν διανοητικην
έργασίαν εύκολωτέραν και απομακρύνων τὸν ύπνον. Η εκ του
στομάχου ενεργεια είνε άμεσος και τήν αισθανόμεθα εύθυσ ως πίο-
μεν τὸν καφέν· ή επί του έγκεφαλου όμως είνε βραδυτέρα και συ-
νήθως έπέρχεται μετά τινας ώρας. Ο έγκεφαλος και τὸ γευρι-
κόν σύστημα του καφέ, βστις τότε μόνον τὸν στόμαχον ερεθί-
ζει μη ενεργῶν πλέον επί του έγκεφαλου· αλλά τὸ αποτέλεσμα
τουτο έπέρχεται μόνον όταν πίομεν τὸν καφέν κατά τήν αυτην
ώραν και καθ' εκάστην. Αρκοῦν 15 ήμεραι όπως ο έγκεφαλος

συνειθίσει εἰς τὸν καφέ· διακοπὴ ὅμως τοῦ καφέ ἐπὶ 15 ἡμέρας ἐπαναφέρει τὸν ὀργανισμόν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, καθ' ἣν πάλιν ὁ ἐγκέφαλος ὑποκύπτει εἰς τὴν διεγερτικὴν ἐνέργειαν τοῦ ποτοῦ. Πολλοὶ ἄνθρωποι, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ καφὸς φέρει ἐνοχλητικὰς ταραχάς, δύνανται νὰ ἀποφύγουν τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα, ἂν συνθίξουν νὰ λαμβάνουν τακτικῶς καθ' ἐκάστην καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν τὴν αὐτὴν δόσιν, ἀρχίζοντες ἀπὸ ἡμισυ φλιτζάνιον καφέ. Οἱ δὲ ὑποκείμενοι εἰς συμφορήσεις τοῦ ἐγκεφάλου εἶνε καλὸν νὰ πίνουν καφὸ καθ' ἐκάστην, ἀλλ' ἀποφεύγοντες νὰ προσθέτουν εἰς τὸν καφὸ οἰνόπνευμα. Οἱ τοιοῦτοι ὡς καὶ οἱ καρδιακοὶ ἄς μετριάξουν πάντοτε τὴν δόσιν εἰς τὸ ἡμισυ. Ὁ καφὸς μὲ τὸ γάλα, εἶνε βεβαίως μία τῶν καλλιτέρων τροφῶν διὰ τὸ πρόγευμα· προξενεὶ ὅμως λευκόρροϊαν εἰς τινὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, εἶνε καλὸν νὰ ἀπέχουν αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν ἀντικαταστήσουν διὰ σοκολάτας ἢ ἄλλου ποτοῦ.

ΚΑΨΙΜΟΝ.—Ὁπωσδήποτε καὶ ἂν προέλθῃ τὸ κάψιμον μέρους τινὸς τοῦ σώματος, εἴτε δηλ. ἐκ τῆς χύσεως ἐπ' αὐτοῦ ζεστοῦ ὕδατος ἢ ἄλλου ὑγροῦ, εἴτε μεταδοθῇ ἐξ ἀναφθέντων φορεμάτων, ἢ ἐξ ἀναφλεχθέντος πετρελαίου κτλ. κτλ. πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι τὸ ἀποτελεσματικώτερον μέσον ὅπως σταματήσωμεν τὴν πρόοδον αὐτοῦ καὶ καταπαύσωμεν τοὺς καταθασανίζοντας τὸν παθόντα δυνατοὺς πόνους εἶνε τὸ ψυχρὸν ὕδωρ.

Δυνάμεθα ὅμως νὰ ἐπιτύχωμεν καλὰ ὁμοίως ἀποτελέσματα καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως βάμβακος ἢ βάτας ἐπὶ τοῦ καέντος μέρους. Ὁφελούσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ μέσα κατὰ τοῦ καψίματος, ὡς ζύσματα γεωμήλων, ἢ κοινὸν ἔλαιον, ἢ κηραλοιφή.

Ὅταν ἴσῳν τι πάθῃ κάψιμον προσφεύγομεν ἀμέσως εἰς τὴν ἐπίθεσιν ψυχροῦ ὕδατος, πάγου, χιόνος, ζυμάτων γεωμήλων. Ἄν τὸ κάψιμον εἶνε βαθύ, ἐνεργοῦμεν φλεβοτομίαν, κατόπιν δὲ μεταχειρίζομεθα ἐν ἐκ τῶν δύο ἐπομένων μέσων.

1ον. Βράζομεν μίαν φουκταν καπνιάς ἐντὸς μιᾶς λίτρας ὕδατος ἕως ὅτου μείνῃ τὸ ἡμισυ τοῦ μίγματος· ἐμβρέχομεν ἀκολούθως εἰς τοῦτο ξαντὸν καὶ ἐπιθέτομεν ἐπὶ τοῦ καψίματος.

2ον. Ἀναμιγνύομεν 600 γραμμάρια ἀσβεστονέρου μετὰ 60 γραμμαρίων λινολάδου ταρασσομεν δυνατά, ἐπαλείφομεν μὲ τὸ ἔλαιον τοῦτο τὴν πληγὴν καὶ σκεπάζομεν αὐτὴν μὲ πανὶ βρεγμένον ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ φαρμάκου.

Ἄν ἡ φλόγῳσις ἐξακολουθῇ, θέτομεν ἐπὶ πολλὰς κατὰ συνείδειαν ἡμέρας μαλακτικὰ καταπλάσματα.

Ὅταν ἵππος τις καθ' ἐπὶ τοῦ ὄνυχος ἀρκετὰ βαθέως ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ στηρίξῃ τὸν πόδα, λεπύνομεν τότε αὐτὸν ἕως ὅτου εὐρωμεν τὸ μέρος ὅπου εἶνε συνηγμένον τὸ πῦον εἰς τὸ ὅποιον οὕτω δίδομεν διέξοδον, καὶ ἀκολούθως ἐπιθέτομεν εἰς τὴν πληγὴν στυπίον βρεγμένον ἐντὸς ὕδατος περιέχοντος καὶ ὀλίγον οἰνόπνευμα (σπίρτον).

Εἰς τὴν κτηνιατρικὴν καλεῖται κάψιμον ἢ ἐγκεφαλομηνηγγίτις ἀσθενεία τις τοῦ προβάτου ἢ ὁποῖα ἐκδηλοῦται διὰ δίψης σφοδρᾶς, ἐρυθρότητος τῶν ὀφθαλμῶν καὶ μαρασμοῦ τοῦ ζώου. Τὰ κατὰ τῆς ἀσθενείας ταύτης θεραπευτικὰ μέσα εἶνε δροιστικὴ τροφή, δροσερὰ καὶ ἄφθονος βοσκή καὶ ποτὸν περιέχον ὀλίγον νίτρον καὶ ὄξος.

ΚΕΑ (Ντζιά).—Ἡ ΒΔτάτη τῶν Κυκλάδων νήσων. Εὐρίσκεται ἀπέναντι τοῦ Λαυρείου, εἶνε σχεδὸν ἴση μὲ τὴν Θήραν κατὰ τὴν ἔκτασιν καὶ ἔχει σχῆμα αὐγοῦ, παράλια ἀπόκρημα καὶ σκεπάζεται ἀπὸ πετρώδη βουνά. Εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς νήσου εὐρίσκεται σήμερον ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς, τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ δήμου Κέας καμόπολις Κέα ἢ Κέως ἐπάνω εἰς ὑψηλὸν λόφον μὲ ταμεῖον, ἐφορίαν, εἰρηνοδικ., τηλεγρ., ἑλλην. σχολεῖον, 5 ναοὺς καὶ 4,000 κατ. ἀσχολουμένους εἰς τὴν γεωργίαν, μεταξουργίαν, ἀμπελοφυτεῖαν, μικρὸν ἐμπόριον καὶ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἔχοντας ὡς λιμένα εἰσαγωγῆς τὸ Λειβάδι 1 ὥραν μακρὰν τῆς πρωτεύουσας ἣτις ἀπέχει 57 μίλια ἀπὸ τὴν Σύρον.—Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο πολυάνθρωπος καὶ ὠνομάζετο Τετράπολις, ὡς περιλαμβάνουσα τὰς πόλεις Ἰουλίδα, Καρθαίαν, Ποιήεσσαν καὶ Κορησίαν, ἐπίσημος δὲ ὡς πατρίς τῶν ποιητῶν Σιμωνίδου καὶ Βακχυλίδου, τοῦ περιφήμου ἱατροῦ Ἐρασιστράτου, τοῦ σοφιστοῦ Προ-

δίκου και τοῦ φιλοσόφου Ἀρίστωνος. Εἰς τὴν Ὁξφόρδην τῆς Ἀγγλίας φυλάσσονται σήμερον τὰ ἐπὶ μαρμαροῦ γλυπτὰ χρονικὰ τῆς Πάρου τὰ ὅποια εὐρέθησαν ἐπὶ τοῦ ὄρους Μαρπέσσα εἰς τὰ ἱερίπια τῆς Ἰουλίδος.—Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Κέας δὲν ἔχει ἄλλον συν-οικισμὸν ἐκτὸς τῆς πρωτεύουσας καὶ τῶν λιμένων αὐτῆς Λειβαδίου καὶ Θουρκαριῶν.

ΚΕΔΡΟΣ.—Τὸ δένδρον τοῦτο κατάγεται ἐκ τῆς Συρίας. Ἐχει πυραμοειδὲς καὶ μεγαλοπρεπέστατον σχῆμα καὶ ἀποτελεῖ ὠραῖα κοσμήματα τῶν περιβολίων. Τὰ φύλλα του εἶναι βελονοειδῆ. Εὐδοκιμεῖ δὲ εἰς ἀμμόδη καὶ λεπτόγεια ἑδάφη, καὶ μεθ' ὅλην τὴν ταχέαν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν, εἶναι μακρόβιον. Ἀνθίζει δὲ τὸν Μάιον. Τὸ ξύλον του, περιέχον ἰσχυρά τινα ρητίνην, δὲν σήπεται καὶ δὲν τρώγεται ὑπὸ τῶν σκωλήκων. Δέον ὅμως νὰ ξηρανθῆ καλῶς, πρὶν χρησιμοποιοῦνθαι, ἄλλως σκάζει.

Ὅπως πολλαπλασιασθῆ δέον νὰ σπαρθῆ τὴν ἀνοιξιν εἰς μυρικόχωμα ἀναμειγμένον μὲ κοπρόχωμα καὶ ἀμμόχωμα. Εἰς τὰ βόρεια μέρη, ὅταν τὸ φυτὸν αὐξήσῃ ὀλίγον, δέον νὰ τὸ προφυλάττωσιν ἀπὸ τῶν καθέτων ἡλιακῶν ἀκτίνων καὶ ἀπὸ τῆς πολλῆς ὑγρασίας. Ὅταν ἔχη 5 ἢ 6 φύλλα πρέπει νὰ καλύπτεται μὲ στρώμα τι χλιαρόν. Ἀχρις οὗ γείνουν τριετῆ τὰ φυτὰ δέον νὰ μένωσιν εἰς γάστρας, ὅπως μεταφέρονται εἰς θερμὰ μέρη τὸν χειμῶνα. Ἡ δὲ ὀριστικὴ φύτευσις γίνεται τὸ 4ον ἔτος.

ΚΕΚΡΟΨ.—Πρῶτος βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων ἐλθὼν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον τῷ 1550 πρὸ Χρ. Ὁ Κέκροψ ἀπεβιβάσθη, καθὼς λέγουσιν, εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀρχηγὸς αἰγυπτιακῆς ἀποικίας εἰς τὸ μέρος τὸ καλούμενον *Κεκροπία* (βραδύτερον δὲ *Ἀκρόπολις* τῶν Ἀθηναίων). Ἐξεπολίτισε τὰς ἐκεῖ κατοικοῦσας Πελασγικὰς φυλὰς καὶ ἱδρυσεν τὸν Ἄρειον Πάγον.

ΚΕΛΕΒΗ.—Νῆσος τοῦ Ἰνδικοῦ ἀρχιπελάγους τῆς Ὀκεανίας πρὸς Α τῆς Βορνεοῦ. Ἐκτασις 81,000 τετρ. χιλιομ. περίπου καὶ 1 ἑκατομ. κάτοικοι. Ἐχει σχῆμα ἰδιόρρυθμον διασχιζομένη εἰς 4 μακροὺς βραχίονας ἢ χερσονήσους, τὰς *Μενάδο*, *Βαλάγη*, *Ταμπουρκοῦ* καὶ *Νοτία Γῆ* ὅπου εὐρίσκεται ἡ Ὀλλανδικὴ ἀποικία

καὶ *Μακασσάρ*. Αἱ χερσονήσοι αὗται σκεπάζονται ἀπὸ μεγάλας βουνοσειρὰς ὧν ἡ τῆς Μενάδο περιέχει καὶ 11 ἡφαίστεια. Εἰς τὴν Κελέβην ἀπαντῶνται 14 εἶδη ἰθαγενῶν ζῶων καὶ 191 εἶδη πτηνῶν· ἡ ἀγρία ἀγελάς *σαπί-ούταν*, βαβουῖνοι, ἀγριόχοιροι, πύθωνες 15 ποδῶν μακροὺς κτλ. Ὑπὸ ἔποψιν φυτικοῦ πλούτου εἶνε θαυμασιὰ· ρίζια, λαμπροὶ καφέδες, πολύτιμα ξύλα κτλ. καὶ μέταλλα, χρυσὸς ἀφθονος, σίδηρος, ἀργυρος, χαλκός. — Οἱ ἐντόπιοι κυβερνῶνται ἀπὸ φυλάρχους ὑποκειμένους εἰς τὴν Ὀλλανδίαν. Πρωτεύουσα Μενάδο ἐλεύθερος λιμὴν μὲ 3,000 κατ. Κυριώτερα πόλις Μακασσάρ μὲ μέγιστον ἐμπόριον. — Ἡ νῆσος αὕτη ἀνεκαλύφθη τῷ 1525 ὑπὸ τῶν Πορτογάλων οἱ δὲ Ὀλλανδοὶ τὴν κατέλαβον τῷ 1660.

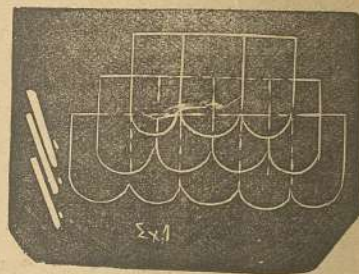
ΚΕΝΙΣΒΕΡΓΗ ἢ *Καινιγγσβέργη*. — Μεγάλῃ πόλις τῆς Ἀνατολ. Πρωσίας καὶ πρωτεύουσα αὐτῆς εἰς τὰ παράλια τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Πρεγάλου, πατρίς δὲ τοῦ φιλοσόφου Καντίου, μὲ ἐπίσημον πανεπιστήμιον, μέγα ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἰδίως σιτηρῶν, ἀνεπτυγμένην βιομηχανίαν καὶ 160,000 κατ.

ΚΕΝΤΟΥΚΚΥ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασις 104,632 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 1,800,000. Τὰ βουνὰ Κούμπερλανδ σχηματίζουν ἐδῶ σειρὰς πολλὰς. Ποταμοὶ Κέντουκκου, Κούμπερλανδ, Τενεσσέης κτλ. Μεγάλα στρώματα γεανθράκων, μεταλλεῖα μολύβδου, ἄλμυραὶ καὶ θειοῦχοι πηγαὶ ἀφθονοὶ. Κλίμα θαυμασίον. Πλουσία φυτεία, ζαχαροκάλαμοι, δρύς, καρυδαί, μηλέαι, καπνά, σιτηρὰ κτλ. Ζῶα πολυάριθμα, πρόβατα, αἶγες, ἵπποι. — Ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς 235,000 εἶνε μαῦροι, οἱ δὲ δικασταὶ ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Χρέος 190000 δολλάρια. Προϋπολογ. 8 ἑκατ. φρ. Σχολεῖα 7,000, βιβλιοθηκαὶ 6,000.

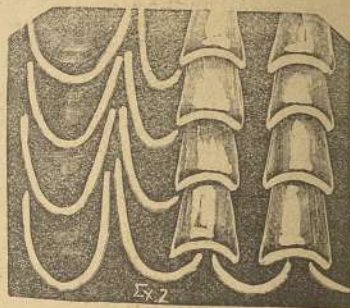
ΚΕΠΛΕΡ Ἰωάννης. — Μέγας Γερμανὸς ἀστρονόμος εἰς ὃν πλεῖστα ὀφείλει ἡ ἐπιστήμη (1571—1630).

ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ. — Τὰ κεραμίδια κατασκευάζονται ἀπὸ ἐλεκτὴν καὶ λεπτὴν ἀργίλον τὴν ὁποίαν ζυμώνουν καταλλήλως τὴν

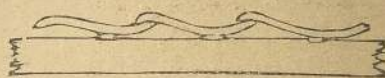
πλάθουν και την ψήνουν μέσα εις φούρνους, τὰ λεγόμενα *καμίδια* ὅπως και τὰ τοῦβλα και τὰ διάφρα χωματένια ἀγγεῖα. Εἶνε δὲ τὰ κεραμίδια τριῶν εἰδῶν: το σκέτα ἢ ἴσχα, ὅμοια μὲ πλάκαις τὰ γυριστὰ τὰ ὅποια συνήθως μετεχειρίζομεθα ἐν Ἑλλάδι και τὰ διπλά τὰ ὅποια εἶνε και καλλίτερα ὄλων, ἔχουν δὲ χρῶμα κόκκινον ἢ στακτερὸ ἢ και ἀσπρουλὸν κἄποτε. Τὸ στακτερὸν χρῶμα ἐπιτυγχάνεται ὥρατον, ἀν τὴν ὥραν ποῦ ψήνονται τὰ κεραμίδια ρίψωμεν μέσα εις τὸν φούρνον δεμάτια κλάδων χλωρῶν. Κεραμίδια κατασκευάζονται ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ, Χαλκιδι, Πόρῳ, Αἰγίνι, Πάτραις και εις πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος, τιμῶνται δὲ ἀπὸ 40 ἕως 70 δραχμῶν κατὰ χιλιάδα.

Κεραμίδια σκέτα

Κεραμίδια γυριστὰ

Κεραμίδια διπλά

ΚΕΡΑΣΣΑ. — Ἡ κερασσία κατέχει σπουδαίαν θέσιν μεταξύ τῶν ὀπωροφόρων δένδρων. Κατάγεται ἐκ τῆς Κερασσοῦντος και μετεφέρθη τὸ πρῶτον εις Ρώμην ὑπὸ τοῦ Λουκούλου. Ὁ καρπὸς τῆς εἶναι ἐκ τῶν πρώτων, οὗς φέρει ἡμῖν ἡ ἀνοιξίς, ὡς ἐκ τούτου τρώγεται μετὰ διπλῆς εὐχαριστήσεως. Τὸ δένδρον τοῦτο εὐδοκίμετῃ εἰς τοὺς ὑψηλοὺς και δροσεροὺς τόπους· φύεται δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ διὰ τῶν πιπτόντων πυρήνων και πολλαπλασιάζεται διὰ παραφυάδων. Ὅπως ὅμως ἐξευγενισθῆ και τελειοποιθῆ ἀπαιτεῖται ἐγκέντρισμα, εἴτε ἐπὶ ἄλλης κερασσίας, εἴτε ἐπὶ βυσσινέας, εἴτε και ἐπὶ δαρμασκηνέας. Ὅταν ἡ κερασσία εἶναι γηραιά, βελτιοῦται και γί-

νεται καρποφοριτέρα, ἀν κοπῶσιν οἱ γηραῖοι κλάδοι και ἐγκεντριθῶσιν οἱ νέοι, ἀφοῦ βλαστήσωσι. τὰ εἶδη τῆς κερασσίας εἶναι πολλά, διαφέροντα κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ σχῆμα, τὸ χρῶμα και τὴν γεῦσιν τῶν καρπῶν των, ὧν τινες εἶναι ὑπόξυνοι, ἄλλοι ὑπόστυφοι και ἄλλοι γλυκεῖς. Αἱ βυσσινέαι, ὧν ὁ καρπὸς εἶναι μαλακός, σακχαρώδης, ὑπόξυνος, και ὁ πυρὴν μικρός, εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ εἶδη τῆς κερασσίας ὅπως και αἱ λεγόμεναι *γλυκοκερασσαι*.

Πρὸς καλλιέργειαν τῆς κερασσίας ἐν τοῖς δεινδροκομείοις, δεόν να ἀφήνεται εὐρὺς χώρος περὶ αὐτῶν και να ἐκλέγεται καλὸν μέρος. Ὅταν ἦναι ἐκτεθειμένη εις τὸν ἥλιον, ὁ καρπὸς τῆς γίνεται πρωϊμότερος. Ὅταν οἱ βλαστοὶ φθάσωσιν εις μῆκος 0.10 μ. και καταλάβωσι τὴν θέσιν τῶν καρποφόρων κλάδων, ἐνεργεῖται τὸ *κορφολόγημα*. Τὸ ἐπόμενον ἔτος, οἱ κατὰ τὴν χειμερινὴν ἀναβλάστησιν φυόμενοι κλάδοι φέρουσιν 7 ἢ 8 καρποφόρους ὀφθαλμούς. Τότε ἐνεργεῖται ἐπ' αὐτῶν γενικὸν ἢ μερικὸν σπάσιμον, ἀναλόγως τοῦ ἀσθενοῦς ἢ εὐρώστου αὐτῶν, και τοῦτο, ὅπως εις τοὺς νέους κλάδους, οἱ ξυλοφόροι ὀφθαλμοὶ ἀναφανῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν πλησιέστερον εις τὴν βᾶσιν.

ΚΕΡΑΣΙΑ. — Τὰ καλὰ κεράσια ἀρμόζουσι εις τοὺς γεροὺς στομάχους και εις τοὺς αἱματώδεις και χοληρικούς ὁργανισμούς. Εἶνε δροσιστικὰ και εὐκοίλια. Τὸ ὑπόξινον αὐτῶν εὐαρεστεῖ περισσότερο, ὅταν τρώγονται πρὸ τοῦ φαγητοῦ, ἢ μετὰ τὸ φαγητόν. Ὅταν ἦναι καλῶς ὄριμα, τρωγόμενα κατὰ κόρον δύνανται να βλάψωσι.

Προσέλιον κερασίων. Κοπανίσατε 4 χιλιογρ. καλὰ κεράσια, σάρκας και πυρήνας ὁμοῦ και ἀφήσετε αὐτὰ να ζυμωθῶσιν ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας. Προσθέσατε τότε 4 λίτρας οἶνοπνεύματος 220 και 1 χιλιογρ. λευκῆς σακχαρώς τριμμένης ἀφήσετε τὸ μῆγμα αὐτὸ ἐντὸς ἀγγείου κεκλεισμένου ἐπὶ ἕνα μῆνα, εἶτα περάσατέ το θλίβοντες ἀπὸ ἄσπρον λινόπανον. Διαλύσατε δὲ τὸ ρευστόν και θέσατε αὐτὸ εις φιάλας.

Κεράσια εις τὸ ρακί. — Τὰ κεράσια πρέπει να ἦναι ἐκ τῶν καλλίστων και ὄριμα. Ἀφοῦ κοπῶσι τὰ τρία τέταρτα τῆς οὐρᾶς

ἐκάστου, ρίπτονται εἰς δροσερὸν ὕδωρ, ἔνθα ἀφήνονται ἐπὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν, στραγγίζονται διὰ κρησάρας καὶ σπογγίζονται ἐλαφρῶς δι' ὀθόνης, εἶτα ζυγίζονται. Λαμβάνεται σάκχαρις 100 γραμ. ἀνὰ πᾶσαν λίτραν κερασίων, ἡ ὁποία βράζεται ἄχρις οὐδέσῃ, ρίπτονται εἰς αὐτὴν τὰ κεράσια καὶ ἀφήνονται νὰ κοχλάσωσι δις ἢ τρίς, ἀνακατώνονται δ' ἐλαφρῶς. Εἶτα ἀποσύρονται τοῦ πυρὸς καὶ ἀφήνονται νὰ ψυχρανθῶσι, ἀφοῦ δὲ ψυχρανθῶσιν ἐξάγονται τοῦ σιροπίου. Τοποθετοῦνται ἐν φιάλῃ, προστίθεται μία λίτρα ρακῆς εἰς ἐκάστην λίτραν κερασίων καὶ χύνεται ἐπ' αὐτῶν ἐκ τοῦ σιροπίου, ὅσον εἶναι ἀναγκαῖον, ὅπως γεμίση ἡ φιάλη.

ΚΕΡΑΣΟ. — Τοιοῦτοτρόπως καλεῖται παρ' ἡμῖν τὸ παρ' Εὐρωπαϊοῖς *Curasso* (*Kurassô*) ἀποκαλούμενον.

Εἶνε τονικόν, πικρὸν, διεγερτικόν, ἀρμόζει δὲ μόνον εἰς ἐκείνους οἷτινες ἀπολαύουσιν ἄκρας ὑγείας, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς λυμφατικὰς κρίσεις.

Δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν κερασσό, κατ' ἀπομίμησιν, οὕτω πῶς: Λαμβάνομεν 50 γρ. φλοιῶν ξηρῶν πορτοκαλλίων, 2 γρ. κανέλλας, 1 μοσχοκάρφι, 50 γρ. ξύλου φερναμπούκ, καὶ 1 λίτραν οἴνοπνεύματος. Ἀναλύομεν εἰς ἄλλο σκεῦος 500 γρ. ζακχάρεως ἐντὸς 1(2 λίτρας ὕδατος, χύνομεν τὸ οὕτω κατασκευασθὲν σιρόπιον ἐντὸς τοῦ ἄλλου μίγματος, καὶ τέλος σουρώνομεν αὐτό.

ΚΕΡΚΥΡΑ (Νῆσος). — Ἡ βορειοτάτη καὶ δευτέρα κατὰ τὸ μέγεθος ἐκ τῶν Ἰονίων νήσων ἀποτελοῦσα ἓνα Νομὸν μετὰ τῶν Παξῶν καὶ τῆς Λευκάδος. Ἔχει δύο σειρὰς χαμηλῶν βουνῶν, τὸν Παντοκράτορα πρὸς Β καὶ τὴν Ἰστώνην πρὸς τὰ ΝΔ. ποταμοὺς δὲ μικροὺς, ὧν σπουδαιότερος ὁ πλησίον τῆς πρωτεύουσας χυνόμενος *Ποταμός*. Ἡ Κέρκυρα εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας νήσους τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ τὸ κέντρον τῆς συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἡπειρον μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐκτείνεται. Ἡ ἱστορία τῆς νήσου εἶνε ὁμοία μετὰ τῶν λοιπῶν νήσων τοῦ Ἰονίου πελάγους. Ἡ γεωργία ἐν Κερκύρᾳ εἶνε πολὺ ἀνεπτυγμένη δίδουσα ἄφθονον καὶ ἐκλεκτὸν οἶνον, λάδια

ἄριστα, μέταξαν, φρούτα κτλ καὶ ἡ κτηνοτροφία δὲ καὶ τὸ ἐμπόριον προσδεύουν ἀρκετά. Κλίμα μέτριον καὶ εἰς ἄκρον ὑγιεινόν, λαμπρὰ δὲ αἱ φυσικαὶ αὐτῆς καλλοναὶ καὶ πολὺ ἀνεπτυγμένη ἡ ναυτιλία. Διαμεῖται εἰς 3 ἐπαρχίας κατ' ὄνομα μόνον καὶ 11 δήμους, περιέχει δὲ 1 πόλιν, 5 κωμοπόλεις, 14 μοναστήρια, 170 χωρία καὶ 90,000 κατ.

ΚΕΡΚΥΡΑ (πόλις). — Πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ, τῆς ἐπαρχίας καὶ τοῦ δήμου Κερκύρας εἰς τὸ μέσον σχεδὸν τῆς νήσου καὶ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας ἀντικρὺ τῆς Ἡπείρου. Ἡ Κέρκυρα εἶνε ἀρχαιοτάτη ἀποικία τῶν Κορινθίων καὶ μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας πόλεις τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος, ἔχει δὲ εὐρύχωρον σχολὴν, λιμένα, ἰσχυρὰ φρούρια καὶ ὀχυρώματα, γυμνάσιον, ἱερατικὴν σχολὴν πολλὰ δημόσια καὶ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, κάλλιστα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, φρενοκομεῖον, ὠραίας Ἐκκλησίας μεταξὺ τῶν ὁποίων σπουδαιότατη εἶνε ἡ τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος ὅπου φυλάσσεται καὶ τὸ λείψανον τοῦ προστάτου τῆς νήσου Ἁγίου, ἔξοχα περίχωρα, σημαντικὸν ἐμπόριον, ἐλαίου κυρίως, μετὰ τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς Ἰταλίας, ἀρχιεπισκοπὴν, στρατιωτικὴν σχολὴν, λαμπρὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, Ἐφετεῖον, πρωτοδικεῖον, τραπέζας, προξενεῖα, λαμπρὰν προκουμαίαν, εὐρυτάτην πλατεῖαν (Σπιανάδα), ἄριστα μουσικὰ σωματεῖα, λαμπρὰς ἑκαυλισ τῆς Αὐτοκρατείας τῆς Αὐστρίας καὶ τοῦ βασιλέως μας, ὠραῖον θέατρον, θαυμάσια προάστεια (Μαντοῦκι, Γαρίτσα, Ἅγιος Ρόκος, Ἀνεμόμυλος κτλ.) καὶ, μαζὶ μετὰ αὐτά, 28,000 κατοίκους, μόνη δὲ ἡ πόλις 20,000 ἐκ τῶν ὁποίων 5000 εἶνε Ἐθραῖοι κατοικοῦντες εἰς ἰδιαίτερον ἀκάθαρτον συνοικίαν με στενοὺς καὶ σκοτεινοὺς δρόμους, τὰ λεγόμενα *καρτούνια*. — Ὁ δὲ **ΔΗΜΟΣ Κερκυραίων** περιέχει 8 ἐν ὄλῳ συνοικισμοὺς, 5 μοναστήρια καὶ 28,800 κατοίκους.

ΚΕΡΠΙΝΗΣ δήμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Κερπινή, χωρία 12, μονὴ 1, κάτοικοι 4650.

ΚΕΥΪΛΑΝΗ. — Μεγάλη νῆσος τοῦ Ἰνδοστᾶν Ἰση κατὰ τὴν ἔκτασιν μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Κάτοικοι 3,000,000. Μέγας κόμβος

βουνῶν ὑψοῦται εἰς τὰ κεντρικὰ μὲ ὑψηλότερας κορυφὰς τὸ Πεδροταλλαγγάλλα 8250 πόδ. καὶ Ἄδαμ 7400 πόδ. Ποταμοὶ μικροὶ, ἔδαφος δὲ ἀμμῶδες. Μεταλλεῖα σιδήρου, μολύβδου, μαγνησίου, χαλκοῦ, ἄλατος κτλ. Προϊόντα, μεταξὶ δένδρα, ἔβενος, κανέλλα, καφές, ρίζι, βαμβάκια, καπνὰ, πιπέρι κτλ. Ἐντόπιοι λαοὶ εἶνε οἱ Σενεγαλαῖοι, οἱ Μαῦροι, οἱ ἄγριοι. Οὐδέδδῃ εἰς τὰ ἀπόκρημα βουνά, οἱ Μπλαθάριοι καὶ ἄλλοι Ἴνδοι κατὰ τὸ πλεῖστον βουδδισταὶ τὴν θρησκείαν. Εἰς τὴν πρωτεύουσαν *Kolombo* (110,000κ.) καὶ εἰς Ζαφφναπατὰμ εὐρίσκονται 150.000 καθολικοὶ καὶ 3.500 προτεστάνται.—Διαιρεῖται δὲ ἡ νῆσος εἰς 7 ἐπαρχίας καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἰδίου Κυβερνήτου. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ὀνόμαζον Ταπροβάνην τὰ δὲ σωζόμενα Σενεγαλικὰ χρονικὰ ἀναφέρουν ἱστορίαν αὐτῆς ἢ ὅποια τὴν παριστᾷ πεπολιτισμένην πρὸ 24 αἰώνων, ἀποδεικνύεται δὲ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν ἐρειπίων μεγίστων πόλεων τὰ ὅποια εὐρέθησαν ἐπ' αὐτῆς ἄγνωστον εἰς ποῖον λαὸν ἀνήκοντα. Οἱ Πορτογάλοι τὴν κατέσχον ἐπὶ 150 ἔτη. Ἐπειτα ἦλθον οἱ Ὀλλανδοὶ τῷ 1656 καὶ τελευταῖοι οἱ Ἀγγλοὶ τῷ 1795—96.

ΚΕΦΑΛΙ *βιδελλοιο βραστό*.—Ἄφ' οὗ σχίσωμεν εἰς τὸ μέσον μίαν κεφαλὴν βιδέλου καλῶς καθαρισμένην, ἀφαιροῦμεν τὸν μυελὸν καὶ τὰ κόκκαλα τῆς μύτης, θέτομεν αὐτὴν εἰς ψυχρὸν ὕδωρ διὰ νὰ λευκανθῇ, τὴν ζεματίζομεν κατόπιν εἰς ὕδωρ, τὸ ὅποτον χύνομεν ἄφ' οὗ πάρη βράσιν. Γαρνίρομεν ἔπειτα αὐτὴν μὲ σάλτσαν τῆς ἀρεσκείας μας.

ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ.—Ἡ μεγίστη τῶν Ἰονίων νήσων. Ἐκτασις 771 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 75.000. Εἶνε νῆσος ξηρὰ καὶ βουνώδης σχηματίζει δὲ ἡ παραλία τῆς δύο μικρὰς χερσονήσους, τοῦ Ἄσσου καὶ τοῦ Ληξουρίου. Βουνὸν ἔχει πρὸς τὰ ἀνατολικὰ τὸ Ἐλατοβουνὶ ἢ Αἶνος τὸ ὅποτον διακλαδιζόμενον σκεπάζει σχεδὸν ὀλόκληρον τὴν νῆσον. Κοιλιάδες καὶ μικροὶ κάμποι εὐφορώτατοι ποτιζόμενοι ἀπὸ μικρὰ ποτάμια. Προϊόντα, λάδια, σταφίδα, σιτηρά, βαμβάκια, μεταξι, λαμπρὰ πορτοκάλια, κρυστὰ κτλ. Ναυτιλία ἀνεπτυγμένη 300 περίπου πλοῖα εἰς διαφόρους λιμένας, 25

ἀτμόπλοια καὶ 3,000 ἄνδρες. Ἐμπόριον ἀξιόλογον.—Ἡ Κεφαλληνία ἀποτελεῖ σήμερον μετὰ τῆς Ἰθάκης κτλ. ἓνα νομόν, διαιρεῖται δὲ ἡ νῆσος εἰς 3 ἐπαρχίας καὶ 16 δήμους καὶ περιέχει 2 πόλεις, 3 κωμοπόλεις, 28 μοναστήρια καὶ 220 χωρία.—Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἡ Κεφαλληνία ὀνομάζετο *Σάμη* εἶχε δὲ 4 πόλεις, Πάλην, Κρανίους, Πρόνους, Σάμην καὶ περιῆλθε διαδοχικῶς εἰς τὴν ἐξουσίαν Ἑλλήνων, Μακεδόνων, Ῥωμαίων, Βυζαντινῶν, Νορμανδῶν, Βενετῶν, Τούρκων, Γάλλων καὶ τελευταίως τῶν Ἀγγλῶν μέχρι τοῦ 1863 ὅτε ἠνώθη μὲ τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα.

ΚΕΦΑΛΟΣ (ψάρι) μὲ σκόρδον. — Λαμβάνομεν ἓνα κέφαλον τὸν ὅποτον κόπτομεν εἰς τεμάχια, τὸν θέτομεν εἰς καρβάναν, καθαρίζομεν 3 κεφάλια σκόρδα, προσθέτομεν ὁμοίως ἔλαιον, ψιλοκυμμένον μαϊδανόν, ὀλίγην τομάταν πιπέρι, γαλέτταν τριμμένην καὶ τὸν θέτομεν εἰς τὸν φούρνον.

Κεφάλος πλακί. Πλύνομεν καλῶς ἓνα κέφαλον, τὸν καθαρίζομεν, τὸν ἀλατίζομεν, κόπτομεν κρεμμύδια εἰς λεπτὰ τεμάχια, τὰ γιανχίζομεν εἰς τηγάνιον μὲ ἔλαιον καὶ προσθέτομεν ψιλοκυμμένον σέλινον, ὀλίγον μαϊδανόν, ἄφ' οὗ οὐ δὲ ἀρχίσουν νὰ λημβάνουν χρῶμα, θέτομεν ὀλίγην τομάταν, προσθέτομεν μίαν φουχταν σταφίδος καὶ τὰ ἀφίνομεν ὅλα ὁμοῦ ἐπὶ 2 λεπτὰ τῆς ὥρας. Θέτομεν κατόπιν εἰς καρβάναν τὸν κέφαλον καὶ προσθέτομεν τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ, κατόπιν δὲ τὸν περιχύνομεν μὲ τὴν σάλτσαν καὶ τὸν ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον.

ΚΕΧΡΙ. — Ἡ καλλιέργεια τοῦ προϊόντος τούτου εἶνε περιορισμένη ἐν Εὐρώπῃ ἔνθα τὸ μεταχειρίζονται μόνον πρὸς τροφήν τῶν ὄρνιθων. Ἐν Ῥωσσίᾳ ὅμως γίνεται μεγάλη κατανάλωσις αὐτοῦ, διότι χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ στρατιωτικοῦ ἄρτου. Καὶ ἐν Τουρκίᾳ οἱ ἄρτοποιοὶ μιγνύουν πολὺ κεχρί μὲ τὰ ἄλευρά των, οὐ μικρὰ δὲ ποσότης αὐτοῦ καταναλίσκεται καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ *μποζᾶ*, ποτοῦ τὸ ὅποτον μ' ὄλην τὴν δυσάρεστον καὶ ἀηδῆ γεῦσίν του, πίνεται ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν, τῶν ὁποίων ἡ θρησκεία ἀπαγορεύει εἰς αὐτοὺς τὴν χρῆσιν

τοῦ οἴνου καὶ τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πολλῶν χριστιανῶν ὡς ἐν Ρωμουνίᾳ καὶ ἐν Ρωσίᾳ.

Ἐν Ἀχαΐᾳ, Κορινθίᾳ, Θεσσαλίᾳ καὶ ἐν ἄλλοις νομοῖς ἐθατο τὸ καλλιεργοῦν ἀποδίδει τὸ ἔνα... ἑκατό! Ἀπαιτεῖ γῆν δροσερὰν καὶ ἀμμώδη, ἐπιτυγχάνει δ' ἐξαιρέτα εἰς τοὺς νεωστὶ ἀνοιχθέντας ἀγρούς, οἱ ὅποιοι δίδουν ἀφθονωτάτους καρπούς, μάλιστα ὅταν, μετὰ τὴν σποράν, ἐπέλθῃ βροχή. Σπείρεται τὸν Φεβρουάριον εἰς τὸν γυρισθέντα χερσότοπον ἢ λειβάδι καὶ σκεπάζεται μετὰ τὴν σθάραν. Τὸ ἄχυρον τοῦ κεχρίου ἀποτελεῖ γευστικωτάτην τροφήν διὰ τὰ ζῶα, καὶ εἰς τινὰ μέρη τῆς Εὐρώπης σπείρεται κυρίως δι' αὐτὴν τὴν χρῆσιν. Τέλος ὑπάρχει ἐν εἶδος κεχρίου, ἐξ οὗ κατασκευάζονται σκούπαι καὶ τοῦ ὁποίου ὁ κόκκος εἶνε μεγαλείτερος τοῦ κοινοῦ κεχρίου.

ΚΗΠΟΣ ΟΠΩΡΩΝ. — Οἰαδήποτε καὶ ἂν ἦνε ἡ ἔκτασις ἐνός κήπου, τὰ ἐν αὐτῷ δένδρα πρέπει νὰ ἦνε ἀραιῶς φυτευμένα. Ὁ μόνος ὄρος τῆς ἀποστάσεως ἦν πρέπει νὰ ἀφίνωμεν, εἶνε: 6 μέτροις 8 μέτρων, μετὰ τῶν ἀγλαδεῶν, καὶ 8 μέχρι 10 μ. μετὰ τῶν μηλεῶν, διότι τὸ ξύλον τῆς μηλέας εἶνε εὐλύγιστον καὶ ἐπομένως οἱ κλάδοι λαμβάνουν κεκλιμένον σχῆμα ὅπερ διατηροῦν καὶ ὅταν γηράσκουν. Αἱ ρίζαι, λαμβάνουν ὑπὸ τὴν γῆν τὰς αὐτὰς διαστάσεις ἅς καὶ οἱ κλάδοι· ἐκτείνονται δὲ καθ' ὅλα τὰ μέρη, καὶ ἂν τὰ δένδρα δὲν εἶνε ἀρκούντως μακρὰν τὰ μὲν ἀπὸ τῶν δέ, αἱ ρίζαι τῶν συναντῶνται καὶ διεκδικοῦν τὴν τροφήν των. Δυνάμεθα νὰ φυτεύσωμεν ἐν τινὶ κήπῳ ἐμβολιασμένα δένδρα, τὰ ὅποια ὅμως μεταφυτεύομεν τὸ ἐπόμενον ἀπὸ τῆς φυτεύσεως των ἔτος εἰς προσφύστερα μέρη τοῦ κήπου, διότι πάντοτε αἱ ρίζαι ἐνός δένδρου μὴ ἐμβολιασμένου εἶνε δυνατώτερα.

Εἶνε ὠφέλιμον, κατ' ἔτος εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος, νὰ ἀφαιρῶμεν διὰ δικέλης εἰς βάθος 5 μέχρι 6 ὄψεκατ. καὶ εἰς ἕκτασιν ἐνός τετραγωνικοῦ μέτρου, τὰ χόρτα ἅτινα καλύπτουν τὸ ἔδαφος περίξ τῆς ρίζης τοῦ δένδρου. Διότι καὶ τὰ ἔντομα ἀκόμη τὰ ὅποια κρύπτονται εἰς τὴν γῆν τὸ φθινόπωρον ἵνα ὑποστοῦν τὰς τελευταίας τῶν μεταμορφώσεως καταστρέφονται σχεδὸν ὅλα

ἐντὸς τῶν ἀνατραπέντων χόρτων. Ὅταν τὰ δένδρα αὐξήσουν ἀρκούντως, τὰ κλαδεύομεν ἀνὰ πᾶσαν διετίαν ἢ τριετίαν ἀποκόπτοντες τοὺς ξηρούς καὶ πᾶσχοντα κλάδους καὶ ἀραιώνοντες τὸ δένδρον ἵνα κυκλοφορῇ ὁ ἀναγκαῖος ἀὴρ καὶ τὸ φῶς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀνθέων καὶ τὴν ὀρίμανσιν τῶν καρπῶν. Εἰς τοὺς μεγάλους κήπους τοὺς περιστοιχομένους ὑπὸ τοίχων ἐν οἷς ὑπάρχουν δένδρα ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ πασῶν τῶν διαστάσεων, τὸ καταλληλότερον σχῆμα ὅπερ δίδουν εἰς τὰς μηλέας καὶ ἀγλαδέας εἶνε τὸ κωνοειδές (σὰν χωνιά).

ΚΗΡΑΛΟΙΦΗ. — Χρήσιμος πρὸς ἀλλαγὴν πληγῶν, σπειρίων, ξεγδαρμάτων κ.τ.λ. γίνεται ὡς ἐξῆς:

Κηροῦ (λευκοῦ ἢ κιτρινοῦ)	1 μέρος
Ἐλαίου κοινοῦ	3 μέρος

Θέσον ἐντὸς πλατυστόμου ἀγγείου καθαροῦ, πηλίνου ἢ ἐκ πορσελάνης, καὶ θερμανον διὰ πυρὸς μετριωτάτου ἕως ὅτου ὁ κηρός ἀναλυθῇ ἐντελῶς, ἀνάμιξον καλῶς ἐντὸς γουδίου, θερμανθέντος προηγουμένως διὰ ζεστοῦ ὕδατος, ἕως ὅτου τὸ μίγμα ψυχρανθῇ.

Ἄλλη συνταγή.

Ἀμυγδαλολάδου	100 γραμμάρια.
Κηροῦ λευκοῦ	25 —
Ροδοστάγματος	75 —

Ἀνάλυσον τὸν κηρὸν ἐντὸς τοῦ ἐλαίου διὰ πολὺ σιγανοῦ πυρὸς, χύσον ἀκολούθως τὸ μίγμα ἐντὸς γουδίου καὶ ἀνατάραξον ἕως ὅτου ψυχρανθῇ. Πρόσθεσον ἀκολούθως ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ροδόσταμον.

ΚΗΡΕΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλικίδος. Πρωτεύουσα Μαντουδι, χωρία 12, κάτοικοι 3000.

ΚΗΡΟΣ. — Εἶναι δύο εἶδη κηροῦ, ὧν τὸ μὲν ἐξάγεται ἐκ τῶν καρπῶν δένδρου τινός, βραζομένου ἐν τῷ ὕδατι, τὸ δὲ—ὅπερ εἶναι

καὶ κοινὸν εἰς τὰ μέρη μας, — ἐκ τῆς κηρήθρας τῶν μελισσῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ μέλιτος.

(ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΟΣ ἢ βουλλοκέρι). — Διὰ νὰ κατασκευάσωμεν τὸν σφραγιστικὸν κηρὸν ἀναλύομεν ὁμοῦ εἰς μέτριον πῦρ 100 γραμ. γόμμας, 100 γρ. καθαρᾶς τερεβενθίνης καὶ 100 γρ. μίλτου ἢ κινναβάρως Ἀνακινούμεν κατόπιν τὸ μίγμα μετὰ προφυλαξέως καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ μέχρις ὅτου πήξῃ. Διὰ δὲ τὸ μαῦρον βουλλοκέρι ἀντικαθιστῶμεν τὴν μίλτον ἢ τὸ κιννάβρι διὰ τυπογραφικῆς μ. λάνης.

Κηλίδες ἐκ κηροῦ. Διὰ νὰ ἐξαλείψωμεν τὰς ἐκ κηροῦ κηλίδας, βρέχομεν τὸ κηλιδωμένον μέρος μὲ σπέρτον ἢ μὲ ὕδωρ Κολωνίας καὶ προστριβομεν τὸ ὕψασμα δυνατὰ μεταξὺ τῶν χειρῶν. Τὰ στάγματα τοῦ κηρίου καθαρίζονται εὐκολώτατα καὶ ὡς ἀκολούθως. Βάλε ἑπάνω εἰς τὴν κηλίδα τεμάχιον στυποχάρτου καὶ σιδερώτε το μὲ καυτὸ σίδηρο. Τὸ κερὶ διαλύεται καὶ κολλᾷ ἐπὶ τοῦ χάρτου. Κατόπιν πλῦνε τὸ μέρος μὲ ὀλίγο σπέρτο.

Κηρὸς πρὸς σφράγισιν φιαλῶν. Διὰ νὰ σφραγίσωμεν φιάλας, διαλύομεν 500 γρ. κοινῆς ρητίνης καὶ ἀφ' οὗ διαλυθῆ προσθέτομεν εἰς αὐτὴν 33 γρ. χοιρίνου λίπους καὶ τὸ χρῶμα, μιγνύομεν δὲ τὸ ὅλον καλῶς μὲ μίαν ράβδον.

Κηρὸς πρὸς ἐπιχρῖσιν τῶν ἐπίπλων καὶ μαρμάρων. Διαλύομεν ὁμοῦ εἰς τὸ πῦρ 100 γρ. κιτρίνου κηροῦ καὶ 25 γρ. λειοτριμμένου βουγλώσσου καὶ διυλίζομεν τὸ μίγμα τοῦτο διὰ χονδροῦ καὶ καθαρῶ ὑφάσματος, κατόπιν προσθέτομεν 60 γρ. τερεβενθίνης καὶ ἀνακατώνωμεν τὸ μίγμα μέχρις ὅτου κρυώσῃ. Ὅταν δὲ θέλωμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν αὐτὸ βρέχομεν εἰς αὐτὸ τεμάχιον μαλλίνου ὑφάσματος καὶ δι' αὐτοῦ ἀλείφομεν τὸ μάρμαρον ἢ τὸ ξύλον, ὅπερ θέλωμεν νὰ καθαρίσωμεν. Κατόπιν τὸ τρίβομεν μέχρις ὅτου γυαλίσῃ.

Καθαρισμὸς κηρίων. Ὅταν τὰ κηρία ἐκηλιδώθησαν ὑπὸ τῶν μυιῶν ἢ ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, τὰ καθαρίζομεν μὲ ἐλαφρὰν σαπουνάδα ἢ ὅποια ἀφαίρει τὰς κηλίδας καὶ τὰ σπογγίζομεν ἐπιμελῶς μὲ στεγνὸν καὶ λευκὸν λινὸν πανίον, ἀμέσως δὲ αἱ λαμπάδες λαμ-

βάνουν τὴν προτέραν στιλπνότητα. Πρέπει ὁμῶς νὰ προσέχωμεν νὰ τὰ βρέχωμεν ὀλίγον μόνον καὶ νὰ μεταχειριζώμεθα ψυχρὸν ὕδωρ.

ΚΗΦΙΣΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ ὠραιότερα χωρία τῶν Ἀθηνῶν. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ μικροῦ λόφου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Πεντέλης καὶ ἀπέχει 2 ὥρας δι' ἀμάξης καὶ 1)2 ὥραν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Ἡ Κηφισία εἶνε μία ἀπὸ τὰς ἀρίστους διαμονὰς κατὰ τὸ καλοκαίρι μὲ κάλλιστον ξενοδοχεῖον, ἀνθῶνας, κήπους, ἀριστον κατὰστημα ὑδροθεραπευτικῆς, ὑδραγωγεῖον τὸ ὅποιον κατασκευάσθη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Πεισιστράτου, ταχυδρ., τηλεγρ. καὶ 1000 κατ. οἱ ὅποιοι κατὰ τὸ θέρος ὑπερδιπλασιάζονται. Εἰς τὴν Κηφισίαν διέμενε διαρκῶς καὶ ὁ περίφημος Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς, εἶνε δὲ μία ἀπὸ τὰς ἀρχαιοτάτας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποδιδομένης τῆς κτίσεως αὐτῆς εἰς τὸν Κέκροπα.

ΚΙΒΑΗΛΟΠΟΪΑ. — Διὰ τῆς κατασκευῆς ψευδῶν νομισμάτων ἐλαττώνεται ἡ ἀξία τῶν ἀληθινῶν. Εἶνε δὲ κιβδηλοποιία ὄχι μόνον ἡ παραχάραξις τῶν γνησίων νομισμάτων, ἀλλὰ καὶ ἡ διατρύπησις αὐτῶν διὰ τῆς ὁποίας ἐλαττώνεται τὸ βᾶρος τῶν καὶ αὐτὴ μὲν τιμωρεῖται ἐλαφρῶς δι' εἰρκτῆς, ἐνῶ ἡ κατασκευὴ κιβδηλῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ διακρίνονται καὶ ν' ἀπατάται ὁ κόσμος ἐκ τῆς ὁμοιότητος, τιμωρεῖται διὰ ἰσοδίων δεσμῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 236 καὶ 237. — Κιβδηλεία εἶνε ἐπίσης καὶ ἡ κατασκευὴ νομισμάτων δι' ἄλλου εἶδους μετάλλων ἀπὸ τὰ ὀρισμένα τὸ ὅποιον γίνεται πολλάκις καὶ παρὰ τῶν κυβερνήσεων διὰ διαφόρους λόγους, ἐπιφέρει δὲ τότε ὄχι τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος ἀλλὰ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν πραγμάτων.

ΚΙΓΚΙΝΑΤΟΙ. — Μεγάλη πόλις τῶν Ἦνωμ. Πολιτειῶν εἰς τὴν πολιτείαν Ὁχάϊο καὶ τὸν φερόνυμον ποταμὸν μὲ λαμπρὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, σχολεῖα παντὸς εἶδους, μέγαν λιμένα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, βιβλιοθήκας, μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς, ἐμπόριον ἀκμαιότατον καὶ 300,000 κατ., ἐν ᾧ τῷ 1824 εἶχε μόνον 12,000.

ΚΙΓΚΙΝΑΤΟΣ. — Περίφημος Ρωμαῖος στρατηγὸς καὶ πολιτικός, τὸν ὅποιον ἡ πατρίς του ἐν στιγμαῖς κινδύνου ἐπῆρεν ἀπὸ τὰ χωράφια του τὰ ὅποια ὄργωνε καὶ τὸν ἔκαμε Δικτάτορα, δηλ. ΓΩΕΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 36

ἀπόλυτον κυρίαρχον, ἐκτιμήσασα τὰς ἀρετάς του τῷ 458 πρὸ Χρ. Ἄφ' οὗ τὴν ἔσωσε κ' ἐτακτοποίησε τὰ δημόσια, ἐπέστρεψεν ὁ δίκαιος εἰς τὸ ἄροτρον του, χωρὶς νὰ ἐξιπασθῇ ἀπὸ τὰς τιμὰς καὶ τὰ ἀξιώματα.

ΚΙΕΒ. — Πόλις τῆς Ρωσσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Δνειπέρου, ἀρχαιοτάτη καὶ ἐπίσημος ὡς ἄλλοτε πρωτεύουσα τῆς αὐτοκρατορίας καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἐβαπτίσθη ὁ μέγας Βλαδίμηρος τῷ 989. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ πολλῶν λόφων καὶ περικυκλοῦται ἀπὸ τετραπλοῦν τεῖχος, ἔχει δὲ μητρόπολιν, θεολογικὴν ἀκαδημίαν, λαμπρὰ ἐκπαιδευτήρια, μέγα ἐμπόριον καὶ 140,000 κατ.

ΚΙΕΡΙΟΥ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Καρδίτσας. Πρωτ. Σοφάδες μὲ Εἰρηνοδ. καὶ Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 11, κάτ. 4750.

ΚΙΚΕΡΩΝ. — Μέγας ρωμαῖος ρήτωρ γεννηθεὶς τῷ 106, φονευθεὶς δὲ κατὰ διαταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀντωνίου τῇ 7ῃ Δεκεμβρίου τοῦ 43 πρὸ Χρ. Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Κικέρωνος ἐξέλιπε καὶ ἡ ρητορικὴ ἐλευθερία ἐν Ρώμῃ.

ΚΙΚΙ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀνήκει εἰς γένος περιλαμβάνον δένδρα καὶ θάμνους, κατὰ γὰρ εἰς Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου. Παρ' ἡμῶν δὲ φυτευθὲν ἠδουκίμησε, γενόμενον δένδρον ἀρκετὰ μέγαλον. Ὅταν ὁ καρπὸς αὐτοῦ ὠριμάσῃ διαρρήγνυται καὶ οἱ σπόροι διασκορπίζονται. Τὸ κυριώτερον εἶδος εἶνε τὸ κοινὸν κίκι τὸ ὅποσον φύεται εἰς τὰ δάση τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὅπου φθάνει εἰς ὕψος 6 μέχρι 10 μέτρων, ἐν ᾧ εἰς τὴν Εὐρώπῃν μόλις φθάνει τὰ δύο μέτρα. Οἱ σπόροι αὐτοῦ ὁμοιάζουν πολὺ μὲ τὰ φασόλια, εἶνε ἐπιμήκεις, πεπισμένοι, φαιοὶ μὲ στίγματα μαῦρα. Ἐξ αὐτῶν ἐξάγεται παχύτατον ἔλαιον, ὅπερ εἶνε τὸ κοινῶς λεγόμενον *ριτσινόλαδον*. Τὸ ἔλαιον τοῦτο χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν ἰατρικὴν, διότι εἶνε τὸ καλλίτερον καθαρτικόν. Εἶνε ἐπίσης ἀνθελμινθικόν, ἡ καλλιτέρα δὲ αὐτοῦ ποιότης ἔρχεται ἐκ τῆς Ἀμερικῆς.

ΚΙΜΩΛΙΑ ἢ *Τεμπεσίρι*. — Ἡ κιμωλία χρησιμεύει ἰδίως πρὸς καθαρισμὸν διαφόρων ἀντικειμένων, οἷον τῶν ὑέλων τῶν παραθύρων, τῶν ἐπιχρῶσων ἢ ἐπαργύρων ἀγγείων κτλ.

Κιμωλία διὰ τὰς στέκας τοῦ *μιλιάρδου*. Αὕτη κατασκευάζεται

ταὶ ἂν ἀναμιζώμεν 2)3 ἀμύλου καὶ 1)3 κιμωλίας· κατοπιν δὲ τὰ ζυμώσωμεν καὶ τὰ ἀποξηράνωμεν εἰς τὸν ἀέρα.

ΚΙΜΩΛΟΣ νῆσος. — Μία ἀπὸ τὰς μικρὰς Κυκλάδας νήσους πλησιέστατα τῆς Μήλου εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς ὁποίας ἀνήκει. Εἶνε νῆσος ξηρὰ καὶ ἀκατάλληλος διὰ γεωργίαν σκεπασμένη ἀπὸ χαμηλὰ βραχώδη βουνὰ καὶ λόφους ἐπὶ τῶν ὁποίων τρέφονται ὀλίγα ποίμνα. Τὸ κύριον προϊόν εἶνε ἡ *κιμωλία* ἢ *τεμπεσίρι* τοῦ ὁποίου γίνεται μεγάλη ἐξαγωγή. Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ἀριθμοῦνται εἰς 1600 περίπου τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι κατοικοῦν εἰς τὸ μόνον χωρίον αὐτῆς *Κιμωλον* τὸ ὅποσον εἶνε καὶ ἔδρα Εἰρηνοδ. καὶ Ἑλλην. σχολεῖου καὶ ἀποτελεῖ τὸν ΔΗΜΟΝ *Κιμώλου* ἀπέχον 12 μίλια ἀπὸ τὴν Μήλον καὶ 44 ἀπὸ τὴν Σύρον.

ΚΙΜΩΝ. — Περίφημος στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ τῶν Ἀθηναίων, υἱὸς τοῦ Μιλτιάδου γεννηθεὶς τὸν 5ον αἰῶνα πρὸ Χρ. διὰ δὲ τῆς ἰκανότητός του καὶ τῆς φρονήσεως κατορθώσας πλείστας πόλεις νὰ κατατάξῃ εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθηναίων καὶ νὰ ἀναδειχθῇ ἀνώτερος τοῦ πατρὸς του. Ἀπέθανε τῷ 449 εἰς τὸ Κίτιον τῆς Κύπρου ἀφ' οὗ σχεδὸν εἶχε κυριεύσει ὁλόκληρον τὴν νῆσον.

ΚΙΝΑ. — Ἡ κίνα εἶνε δένδρον τοῦ Περού. Ὁ φλοιὸς τῆς εἶνε τὸ ἰσχυρότερον ἀντιδραστικὸν κατὰ τοῦ πυρετοῦ. Τὸ φυτὸν τοῦτο μετεκομίσθη εἰς τὴν Ἰσπανίαν ὑπὸ Ἰουσητῶν, οἵτινες κατέστησαν γνωστὰς τὰς ιδιότητας αὐτοῦ.

Εἶνε δὲ περίεργον, οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Ἀμερικῆς, οἱ ὅποιοι συχνὰ προσβάλλονται ὑπὸ πυρετῶν, νὰ μὴ θέλουν νὰ ἀναγνωρίσουν τὰς θεραπευτικὰς ιδιότητας τῆς κίνας, τὴν ὁποίαν διὰ τοῦτο δὲν μεταχειρίζονται. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ἀθλία συνήθεια τὴν ὁποίαν ἔχουν εἰς Περού νὰ κόπτουν τὰ δένδρα ταῦτα, ἵνα τὰ ἀπογυμνώσουν ἀπὸ τοῦ φλοιοῦ των, ἐξαντλεῖ τὰ δάση καὶ ὑπάρχει φόβος μήπως ἐκλίπη ποτὲ παντελῶς, διὰ τοῦτο οἱ ἐπιστήμονες σκέπτονται νὰ ἐξεύρουν τρόπον πρὸς πολλαπλασιασμὸν τοῦ δένδρου τούτου, ἢ νὰ ἐφεύρουν ἄλλα φάρμακα ἔχοντα τὴν αὐτὴν ἐνέργειαν καὶ δραστηριότητα.

Σιρόπιον τῆς κίνας. Δίδεται ὡς δυναμωτικόν, πρὸ πάντων

εις τὰ μικρὰ παιδιά, παρασκευάζεται δὲ ὡς ἐξῆς· λαμβάνομεν κίνας φαιᾶς 15 δράμια καὶ βράζομεν ἐπὶ μίαν ὥραν ἐντὸς 150 δραμίων ὕδατος· σουρόνομεν καὶ προσθέτομεν 75 δράμια ζαχαρέως· βράζομεν ἀκολούθως ἕως ὅτου τὸ ὑγρὸν λάβῃ σύστασιν σιροπίου καὶ πάλιν σουρόνομεν. Δίδεται εἰς δόσιν 1—2 κοχλιαρίων τῆς σούπας τὴν ἡμέραν, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τοῦ παιδίου, τὴν μεσημβρίαν καὶ τὸ ἑσπέρας πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

Κρασί τῆς κίνας. Παρασκευάζεται ὡς ἐξῆς· λαμβάνομεν κίνας φαιᾶς κοπανισμένης 40 δράμια, σπέρτου τοῦ καμινέτου ἢ κονιάκ ἢ ρουμιού 75 δράμια, θέτομεν αὐτὰ ἐντὸς φιάλης νὰ σιτευθοῦν 24 ὥρας, προσθέτομεν δέ, ἂν θέλωμεν, ἐντὸς τῆς φιάλης νεραντζόφλουδα κάσσιαν ἢ χαμομήλι, ἀπὸ 5—10 δράμια. Ἀκολουθῶς, χύνομεν ἐντὸς τῆς φιάλης μίαν καὶ ἡμίσειαν ὀκάν οἴνου λευκοῦ, κλείομεν καλῶς τὴν φιάλην καὶ τὰ ἀφίνομεν 8 ἡμέρας, φροντίζοντες καθ' ἑκάστην νὰ ταράττωμεν τὴν φιάλην. Ἐπειτα σουρόνομεν, καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβάνει ὁ πάσχωρ ἐν φλυτζάνιον τοῦ καφέ, δύο ἢ τρεῖς φορές τὴν ἡμέραν, ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης, πάντοτε πρὸ τοῦ φαγητοῦ.

KINA. — Τὸ ἀρχαιότατον καὶ μέγιστον κατὰ τὸν πληθυσμὸν κράτος τοῦ κόσμου. Εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀσίαν μεταξὺ Σιβηρίας, Ἀφγανιστάν, Ἰνδιῶν καὶ μεγάλου Ὀκεανοῦ (Ἰαπωνικῆς, Κιτρινῆς καὶ Κινεζικῆς θαλάσσης) καὶ σύγκειται ἐκ τῆς κυρίως ΚΙΝΑΣ, τῆς Μαντζουρίας, τῶν ὑποτελῶν χωρῶν Μογγολίας, Τιβέτ καὶ Τζουγγαρίας, τῶν προστατευομένων ἐπικρατειῶν Κορέας, Ἀνατολικῆς Τουρκεστάν καὶ νήσων Λοῦ-Τσοῦ καὶ τῶν ὁμοφύλων χωρῶν Ἀνάμ (Γαλλικόν), Βιρμανίας (Ἀγγικὴ), Νεπὼλ καὶ Σιάμ. — Ἐκτασις περίπου 12 ἑκατομ. τετρ. χιλίῳ. Κάτοικοι 450 ἕως 500 ἑκατομμύρια. Τὸ μέρος ὅμως τὸ ὁποῖον κυρίως ἀποτελεῖ τὴν μεγάλην αὐτὴν αὐτοκρατορίαν εἶνε ἡ λεγομένη Ἰδίως Κίνα ἢ ὁποῖα Κινεζιστὶ λέγεται Τσοῦγγ Καοῦ ἢ Τσοῦγγ Χουᾶ καὶ διαιρεῖται εἰς 2 ἐπαρχίας— (Περὶ τῶν λοιπῶν κινεζικῶν χωρῶν κάμνομεν λόγον εἰς τὰ ἰδιαιτέρα περὶ αὐτῶν ἀρθρα).—Ἐκτασις 4,024,690 τετρ. χιλίῳ. Κάτοικοι : 410,000,

000. Εἰς τοὺς Εὐρωπαίους εἶνε ἀνοικτοὶ διὰ τὸ ἐμπόριον μόνον 22 λιμένες ὅπου ἐμπορεύονται 1800 Ἀγγλοί, 600 Ἀμερικανοὶ κτλ., τὸ ὅλον 4000 ξένοι εἰς 365 ἐμπορικὰ καταστήματα.—Ἡ ἰδίως Κίνα διαιρεῖται φυσικῶς εἰς 6 μέρη, τὴν Βουνώδη χώραν πρὸς τὰ ΝΑ, τὴν Μεγάλην Πεδιάδα, τὴν Μεταλλοῦχον χώραν πρὸς Δ, τὴν χώραν τῶν λιμνῶν ἢ Κεντρικὴν Κίναν πρὸς Β, τὴν Ζετσοῦν πλοσίαν καὶ πυκνῶς κατφυκηνμένην πεδιάδα ἣν διαρρέουσι πλεῖστοι ποταμοί, τὴν Ἰουνᾶν (Γιουνᾶν) καὶ τὴν Κουεϊτσαοῦ ΝΑ ἔκτασιν βουνοσκεπῆ περιέχουσαν πολλοὺς κάμπους καὶ λίμνας. Τὸ κλίμα εἶνε γενικῶς μᾶλλον θερμὸν, περιέχει δὲ ὀλόκληρος ἢ ἀπέραντος αὐτὴ χώρα 4 κυρίως βουνοσειράς, τὰ Πι-Λίγγ, Σίν-Λίγγ, Νάν-Λίγγ, Τά-γιοῦ-Λίγγ καὶ τὰ Χιονισμένα Βουνά.—Ποταμοὶ παμμέγιστοι, ἀληθινὰί θάλασσαί, ὁ Πέι-Χὸ πρὸς τὰ Β, ὁ Χοάγγ-Χὸ ἢ Κίτρινος, ὁ Γιάγγ-Τσί, ὁ Πέ-Κιάγγ τῆς Καντῶνος καὶ ὁ Τά ἢ Σι-Κιάγγ.—Λίμναι μεγάλαι ἢ Χόγγ-Τσί, Κᾶο Γιάγγ, Τάι-Χοῦ πρὸς Α., Πί-Γιάγγ καὶ Τόγγ-Τίγγ εἰς τὰ κεντρικὰ καὶ αἱ γραφικώταται λιμνώδεις ἐκτάσεις τοῦ Γιουνᾶν. Οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ λίμναι αὗται συγκοινωνοῦν μεταξὺ τῶν διὰ πλείστων διορύχων ὧν ἐπισημοτέρα ἡ Μεγάλῃ ἢ Αὐτοκρατορικῇ διῶρυξ ἔχουσα μᾶκρος 1100 χιλιομέτρων, ἡ μεγαλειτέρα διῶρυξ τοῦ κόσμου.—Ἡ θερμοκρασία τῆς χώρας ποικίλει μεταξὺ 40 βαθμῶν ὑπεράνω τοῦ μηδενὸς καὶ 4 βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδέν, ἔκτακτος δὲ εἶνε ἡ εὐφορία αὐτῆς εἰς ζαχαροκάλαμον, ρίζι, καπνὰ, σιτηρά, τσάϊ πράσινον καὶ μαῦρον, μετὰξια, βαμβάκια, ἀνανάς, κοκοφοίνικας, κρασιὰ, βαμβοῦ, κυπαρίσσια, κέδρους, ἑβενόδενδρα, κάστανα καὶ ἄπειρα ἄλλα.—Ζῷα ἄγρια ὀλίγα· ἐλέφαντες, ρινόκεροι, τάπιροι, ἀγριοχοῖροι, ἄρκτοι, τίγρεις, λεοπαρδάλεις, πάνθηρες, μόσχοι, λύκοι, λύγκες, γαζέλλαι, σκίουροι κτλ. καὶ ἡμερὰ σκύλλοι καὶ χοῖροι, ὀλίγα κερασφόρα, βούβαλοι, μικροὶ ἵπποι, ἡμίονοι λαμπροί, κάμηλοι, πτηνὰ δὲ παγόνια, φασιανοί, πελεκάνες, ψηττακοί, γέρανοι, ἔρωδιοί, κύκνοι, πάπιας κτλ. Εἰς τὰ τέλματα πολλοὶ ὄφεις καὶ ἄφθονοὶ σαῦραι, χελῶνες καὶ ἀπειράριθμα ψάρια εἰς τὰς θαλάσσας καὶ τοὺς πο-

ταμούς.—Πλούσια μεταλλεία σιδήρου, γεανθράκων, άλατος, άργύρου, χαλκού, πολυτίμων λίθων, χρυσοῦ, μολύβδου, τζίγκου, θείου κτλ.—Έκ τῶν έντοπίων ελάχιστοι ζοῦν σήμερα, οί δέ κάτοικοι είνε ιδίως *Μαντζούριοι* έχοντες μέτριον άνάστημα και έντες φοβεροί έν τῇ όργῇ των, μισοῦντες δέ τοὺς ξένους και πεπρωκισμένοι με έντακτον έμπορικῆν έπιδεξιότητα, υπερήφανοι δέ διὰ τὴν μεγάλην των πατρίδα και τὸν πολιτισμὸν των. Οί πλούσιοι έξ αὐτῶν λαμβάνουν πολλὰς γυναίκας, αλλά ό οικογενειακός βίος είνε λίαν εիրηνικός· ως πρὸς δέ τὴν ένδυμασίαν αί γυναίκες διαφέρουν τῶν άνδρῶν μάλλον κατά τὰ χρώματα παρά κατά τὸ σχῆμα τῶν φορεμάτων των.

Ἡ διοικητικῆ όργάνωσις έλαβεν ως κυρίαν βάσιν τὴν όργάνωσιν τῆς οικογενείας, διὰ τοῦτο και ό Αὐτοκράτωρ, ό όποτος όνομάζεται *Υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ* θεωρεῖται ως πνευματικός άρχηγός τοῦ λαοῦ του και συνάμα κύριος και κυβερνήτης αὐτοῦ, έχων τὸ δικαίωμα νὰ εκλέγη τὸν διάδοχόν του χωρὶς νὰ έμποδίζεται από κανένα νόμον έρίζοντα τὴν κληρονομίαν τοῦ στέμματος. Έκκλησιαστικῆ άρχῆ δέν υπάρχει καμμία ιδιαιτέρα. — Κατὰ τοὺς Κινέζους ιστοριογράφους ἡ Κίνα υπάρχει πρὸ 80,000 έτων δηλαδή άπειρα έτη πρὸ τῆς έποχῆς εἰς ἣν τάσσει τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου ἡ Παλαιά Διαθήκη, αλλά μέχρι τοῦ 2207 πρὸ Χριστοῦ ἡ ιστορία αὐτῆς είνε καθαρά μυθολογία. — Μέχρι τοῦ 1874 ἡ Κίνα δέν εἶχεν έξωτερικὸν χρέος. Σήμερα τὸ χρέος αὐτῆς άνέρχεται εἰς 2,235,000 λίρας στερλίνας, ποσὸν δηλαδή ελάχιστον άπέναντι τῶν άπειρῶν πόρων τοῦ παμμεγίστου κράτους. Ὁ Στρατός αὐτῆς διαιρεῖται εἰς δύο διακεκριμένας τάξεις· τοὺς *Ταρτάρους* ἡ *Μαντζούρας* (275,000) και τοὺς *Κινέζους* (800,000) εκ τούτων όμως μόνον 280,000 είνε εὐρωπαϊκῶς ώργανισμένοι και αὐτοί άτελῶς. Ὁ Στόλος δέ τῆς αὐτοκρατορίας, όστις μόλις έπ' έσχάτων συνεσήθη φόβῳ τῶν Εὐρωπαίων, διαιρεῖται εἰς 3 μέρη περιλαμβανούσας 8 καταδρομικὰς κανονιοφόρους υπό τὰ όνόματα *Άλφα, Βῆτα, Γάμα, Δέλτα, Έψιλον, Ζῆτα, Ητα*, και *Θῆτα* και 32 άλλα μικρότερα πλοῖα. Φρούρια ἡ χώρα έχει έν όλῳ

1'93 άσθενῆ κατά τὸ πλεῖστον, εκτός τοῦ φοβεροῦ *Μεγάλου Τείχους* τὸ όποτον είνε τὸ γιγαντιώδεςτερον έργον άφ' όσα κατεσκευάσεν άνθρωπίνη χεῖρ, κατασκευασθέν ένεκα τῶν έπιδρομῶν τῶν *Ταρτάρων* κατά μήκος τῶν *Κινεζικῶν* συνόρων τὸν 3ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ· έχει δέ μάκρος 2200 χιλιομέτρων, ύψος 5—10 μέτρων με πύργους 14 μ. και πλάτος 12—15 μέτρων, είνε δέ κατεσκευασμένον εκ γρανίτου όλόκληρον. — Τηλεγράφους ἡ χώρα έχει μόνον εἰς τὰ παράλια 100 χιλιομέτρα, σιδηροδρόπους δέ διόλου, διότι και ό μόνος κατασκευασθεις ένεκα έμπορικῶν λόγων, κατεστράφη διαταγῇ τοῦ αὐτοκράτορος. — Ἡ *Κινεζικῆ* νομοθεσία είνε πλήρης πρὸ πολλῶν αἰώνων, ό δέ λαός διαιρεῖται εἰς τάξεις ὧν προστάνται οί *Μαρδαῖνοι*, οἵτινες κατέχουν και τὰ ανώτατα αξιώματα. Ἡ γλῶσσά των περιέχει πολλὰς διαλέκτους όμιλουμένας παρά τῶν διαφόρων τάξεων γράφεται δέ διὰ πολλῶν τρόπων και ιδίως διὰ τῶν *συμβόλων* τὰ όποια άνέρχονται εἰς τὸν τεράστιον αριθμὸν τῶν 20,000 ! — Ἡ *Κινεζικῆ* φιλολογία δέ είνε ίσως ἡ πλουσιωτέρα όλων τῶν έθνῶν τῆς γῆς περιέχουσα έργα γραφέντα χίλια έτη πρὸ Χριστοῦ, μερικὰ εκ τῶν όποίων συγγεινται από 1000 μέχρι 23,000 τόμων γραφέντα έν συνεργασίᾳ παρά πολλῶν τῇ διαταγῇ τῶν αὐτοκρατόρων. Μεταξὺ τῶν *Κινέζων* συγγραφέων περιλαμβάνονται περισσότεροι τῶν 200 δραματικῶν, ὧν τὰ έργα συμπεριλαμβάνονται εἰς τεραστίαν *Αρθολογίαν* εκδοθεισαν κατά τὸν 3ον αἰῶνα ότε ἡ τυπογραφικῆ τέχνη ἦτο γνωστῆ έν Κίνα, ποιηταί δέ άναριθμητοί και άρκετὰ μεγάλης αξίας. Ἡ δημοσιογραφία έπίσης άκμάζει· υπάρχουν έν Κίνα έφημερίδες αριθμούσαι ἡλικίαν 500 ἡ και χιλίων έτων, άλλ' ό πολιτισμὸς μένει στάσιμος, διότι ό λαός είνε φύσει δύσπιστος πρὸς τοὺς Εὐρωπαίους, και ίσως δικαίως, και δέν θέλει νὰ ύποταχθῆ εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἤθη. — Ὁρησκεία έπικρατοῦσα ἡ τοῦ φιλοσόφου *Κονφουκίου* όστις έξησε 500 έτη πρὸ Χριστοῦ.

Κινέζος

KINE 'Εδγάρδος.—Σπουδαίος πολιτικός άνήρ, δημοσιογράφος και φιλόλογος τής Γαλλίας γεννηθείς τῷ 1803. Ἐγραψε πλείστα ἔργα μεταξύ τῶν ὁποίων διακρίνονται αἱ Περιηγήσεις και αἱ μελέται του περὶ τής φιλολογίας τής Γαλλίας, τής Γερμανίας και τής μεσημβρινῆς Εὐρώπης. Ἀπέθανε τῷ 1875.

KINHTON ΗΔΥΣΣΑΡΟΝ.—Τὸ φυτὸν τοῦτο εἶνε περιέργον διὰ τὴν κίνησιν τῶν φύλλων του, ἔχει καυλὸν τριspiθαιμιῶν και ἄνθη ἐρυθρὰ μὲ κύκλον κυανοῦ. Τὰ περὶ τὸν καυλὸν μεγάλα φύλλα ἐκτελοῦν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἀκούσιον τινὰ κίνησιν, προκαλουμένην ὑπὸ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός. Εὐθύς ὡς ἀνατείλει ὁ ἥλιος ἀνορθώνεται ἐκ τοῦ νυκτερινοῦ ὕπνου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου μένουں κρεμάμενα και τρέμουں ἀκαταπαύστως μέχρι τής δύσεως τοῦ ἡλίου. Τὰ παρὰ τὴν ρίζαν τοῦ καυλοῦ δύο μικρὰ φύλλα ἔχουں ἄλλην παραδοξότεραν κίνησιν ἢ ὁποία δύναται νὰ ὀνομασθῆῖ ἐκουσία, διότι ἡμέραν και νύκτα, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζωνται ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀνέρχονται και κατέρχονται ἀλληλοδιαδόχως και ἀκαταπαύστως δηλ. ὅταν τὸ ἐν κλίῃ πρὸς τὴν γῆν, τὸ ἄλλο ὑψοῦται. Μετὰ τὴν εὐρεσιν τοῦ φυτοῦ τούτου οἱ φυσιολόγοι ἐκήρυξαν ὅτι και τὰ φυτὰ κινουῦνται ὡσαύτως και αἰσθάνονται ὡς και τὰ ζῷα. Τὸ ἡδύσσαρον τοῦτο κατάγεται ἐκ Βεγγάλης, εἶνε ὅμως σήμερον κοινότατον εἰς τὰ θερμοκήπια τής Εὐρώπης, ἀπαιτεῖ δὲ γῆν πολὺ ἐλαφρὰν και θερμὴν και πολλαπλασιάζεται διὰ τοῦ σπόρου.

KININH.—Ἡ κινίνη παράγεται διὰ χημικῶν μέσων ἐκ τῶν φλοιῶν τής κίνας και εἶνε ἐν ἐκ τῶν πολιτιμοτέρων φαρμάκων τὰ ὁποῖα ἔχουμεν εἰς τὴν ἰατρικὴν. Εἰς τὰ μέρη ὅπου ἐπικρατοῦν πυρετοὶ παρ' ἡμῖν, ἡ θεικὴ κινίνη δίδεται εἰς τοὺς πάσχοντας, ἀζύγιστος πολλάκις χωρὶς τάξιν· διὰ τοῦτο ἐκ τής χρήσεως αὐτῆς δὲν ἐπέρχεται πολλάκις τὸ περιμενόμενον ἀποτέλεσμα. Πρέπει νὰ ἀρχίζωμεν νὰ δίδωμεν τὸ φάρμακον τοῦλάχιστον ὀκτῶ ὥρας πρὸ τής συνήθους ὥρας κατὰ τὴν ὁποίαν παρουσιάζεται ὁ παροξυσμός. Εἰς τοὺς πλείστους ἐπικρατεῖ ἡ πρόληψις ὅτι ἡ κινίνη δὲν δύναται νὰ ληφθῆῖ ἄνευ προηγουμένου καθαρτικοῦ. Ἡ τοιαύτη ὅμως συνήθεια εἶνε πολλάκις ἐπιβλαβῆς· ὑπάρχουσι περιστάσεις

εἰς τὰς ὁποίας ἐν ἐλαφρὸν καθάρσιον πρὸ τής χρήσεως τής κινίνης εἶνε πράγματι ἀναγκαῖον, ὅταν δηλ. ὑπάρχωσι σημεῖα γαστρικῆς διαταρᾶξεως π. χ. γλῶσσα ἀκάθαρτος, βλέννα (σάλια) πολλὴ εἰς τὸν στόμαχον κτλ. Ὅταν ὅμως τοιαύτη κατάστασις δὲν παρατηρῆται, δὲν πρέπει νὰ χάνωμεν καιρὸν κάθε φοράν δίδοντες καθάρσια, ἀλλὰ νὰ δίδωμεν ἐγκαίρως τὴν κινίνην. Ἡ κινίνη δὲν εἶνε μόνον φάρμακον τὸ ὁποῖον προλαμβάνει τὸν πυρετόν, ἀλλὰ χρησιμεύει ἀκόμη νὰ τὸν ἐλαττώῃ κατὰ τι, ὅταν ἦνε πολὺ ὑψωμένος· ὅταν λοιπὸν εἰς πολλοὺς πυρετοὺς ἢ θερμοκρασία φθάσῃ εἰς 40 βαθμοὺς και πλέον, τότε ἔχουμεν μέγα κέρδος ἂν μὲ τὴν κινίνην κατορθώσωμεν νὰ τὸν καταβιβάσωμεν κατὰ 1 ἢ 2 βαθμοὺς. Διὰ τοῦτο εἶνε πολλάκις ἀναγκαιοτάτη και ἐπάνω εἰς τὸν πυρετόν. Ὁφελεῖ δὲ και εἰς τὰς νευραλγίας, τὴν νευρικὴν δύσπνοιαν, τοὺς νευρικοὺς παλμοὺς τής καρδίας, τὸ ἄσθμα κλ Ἐκτός δὲ τούτων χρησιμεύει εἰς πολλὰς περιστάσεις ὡς *στομαχικὸν φάρμακον*, διδόμενον καθημερινῶς εἰς μικροτάτας δόσεις (2—3 σιταρόσπειρα τὴν ἡμέραν).

— Ἡ δόσις τής (θεικῆς) κινίνης εἶνε διάφορος, ἀναλόγως τής ἡλικίας, και τής ἀσθενείας εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ δοθῆῖ κ. λ. Εἰς τὰς συνήθεις περιστάσεις δίδονται εἰς τοὺς μεγάλους τὴν ἡλικίαν 20—25 κόκκοι εἰς τέσσαρας δόσεις, κατὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐκάστη. Εἰς δὲ τὰ παιδία, κάτω μὲν τοῦ ἐνὸς ἔτους 2 κόκκοι, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι δύο ἐτῶν 3—4 κόκκοι, ἀπὸ δύο μέχρι τεσσάρων ἐτῶν 4—5 κόκκοι, πέραν δὲ τῶν τεσσάρων ἐτῶν 5—8 κόκκοι και ἀκολούθως ἀναλόγως τής ἡλικίας κανονίζεται ἡ δόσις.

— Ἡ βαλεριανικὴ κινίνη (κινίνο τής βαλεριάνης) εἶνε ἀκριβωτέρα πολὺ τής θεικῆς, δὲν παρουσιάζει δὲ και καμμίαν καταφανῆ ὑπεροχὴν ὥστε νὰ προτιμᾶται ἀπὸ τὴν θεικὴν κινίνην, ἀκόμη και εἰς αὐτοὺς τοὺς νευρικοὺς πονοκεφάλους, τοὺς πυρετοὺς ἀνθρώπων, και μάλιστα γυναικῶν, νευρικῶν κτλ. εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ προτίμησιν δίδεται. Ἡ βαλεριανικὴ κινίνη ἔχει ὀσμὴν ἀηδῆ, και διὰ τοῦτο μόνον εἰς καταπότικ λαμβάνεται, εἰς δόσιν 20 σιταρίων τὴν ἡμέραν διὰ τοὺς μεγάλους και εἰς 4 χάπια.

ΚΙΝΩΛ Φίλιππος.—Περίφημος Γάλλος δραματικός ποιητής και μέλος τῆς Ἀκαδημίας, γεννηθεὶς τῷ 1635 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1688.

ΚΙΟΤΟ ἢ ΜΙΑΚΟ.—Μεγίστη πόλις τῆς Ἰαπωνίας διατελέσασα ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρωτεύουσα αὐτῆς κειμένη εἰς τὰ ΝΔ τῆς νήσου *Nipon*. Ἐχει πάμπολλα τζαμιά, Παγόδας (ινδικούς ναούς), 3514 βουδδικὰς ἐκκλησίας, πλεῖστα μοναστήρια, θαυμάσια βιομηχανικὰ καταστήματα, μεταξουργεῖα, ἀγγειοπλαστεῖα πορτοσελάνης, ὀπλοποιεῖα, ἀρίστην σχολὴν τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ 400,000 κατοίκους.

ΚΙΟΣΤΕΝΔΙΑΙ.—Πόλις τῆς Βορ. Μακεδονίας μὲ πολλὰ θειοῦχα λουτρὰ, καὶ 15,000 κατ. ὄν πολλοὶ Ἕλληνες.

ΚΙΟΥΠΟΥΡΑΙ ἢ ΒΕΛΕΣΣΑ.—Πόλις τῆς Μακεδονίας πλησίον τοῦ ποταμοῦ Βαρδάρ ἢ Ἀξιοῦ μὲ ὠραίαν ἐπ' αὐτοῦ γέφυραν, ἀκμαῖον ἐμπόριον, ἀξιόλογον βιομηχανίαν, ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ 15,000 κατοίκους ὧν οἱ 8,000 εἶνε Χριστιανοί, οἱ δὲ λοιποὶ Τούρκοι καὶ Βούλγαροι.

ΚΙΟΥΤΑΧΕΙΑ (Τουρκιστὶ *Κζουτατέχ.*)—Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας μὲ 50,000 κατοίκους, πρὸς Ν τοῦ Σκουτάρεως ἐπὶ ὠραίας τοποθεσίας. Ἐχει λαμπρὰ τζαμιά, 4 ἐκκλησίας ἀρμενίων καὶ 1 ὀρθοδόξων, ἀλλὰ δρόμους στενοὺς καὶ ἀκαθάρτους. Ἐκ τῶν κατοίκων τῆς 5000 εἶνε Ἕλληνες.

ΚΙΡΚΟΣ.—Πτηνὸν μέγα ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ἰεράκων καὶ τὸ μεγαλύτερον ὄλων ἔχει ὠραῖον λευκὸν πτέρωμα καὶ μάτια χρυσοχρώμα, ἀπαντᾷται δὲ σήμερον μόνον εἰς τὴν Ἰρλανδίαν καὶ τὴν Νορβηγίαν, ἐνῶ εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν εὕρισκετο εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ τὸ ἐμάνθανον γὰρ κυνηγᾷ.

Κίρκος

ΚΙΣΣΑΜΟΣ.—Ἡρωϊκὴ πόλις τῆς Κρήτης εἰς τὰ ΒΔ πλησίον τοῦ φερωνύμου κόλπου μὲ ἐπισκοπήν, λιμένα καλὸν καὶ ἰσχυρὸν φρούριον.

ΚΙΣΣΟΣ.—Φυτόν γνωστότατον εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ἀναβαίνει ἐπάνω εἰς τοὺς τοίχους καὶ εἰς τὰ δένδρα εἰς τοὺς κλώνους τῶν ὁποίων συμπλέκει τὰ κλωνάρια του τὰ ὅποια ἔχουν μακρὸς 10 ἕως 20 μέτρων πολλὰς φορές. Δὲν ξηραίνεται τὸν χειμῶνα, ἀνθεὶ δὲ κατὰ Αὐγουστον μέχρι τοῦ Ὀκτωβρίου καὶ κάμνει ἄνθη μικρὰ πρασινωπά. Πολλαπλασιάζεται μὲ σπόρον ἀλλὰ ἀσφαλέςτερον διὰ μοσχευμάτων καὶ κλάδων μὲ ρίζαις, φυτεύεται δὲ εἰς κάθε ἐποχὴν ἀλλὰ θέλει γῆν ὅπου γὰρ ποτίζονται καλά.

ΚΙΣΣΟΥ ὄσμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτεύουσα Ἀγία Μαρίνα μὲ εἰρηνοδ., Ἕλλην. σχολεῖον καὶ 1,600 κατ., χωρία 2, κάτοικοι 2,250.

ΚΙΣΧΕΝΕΦ ἢ ΚΙΣΧΙΝΕΒ.—Πόλις ρωσικὴ πρωτεύουσα τῆς Βεσσαραβίας ἐπὶ τοῦ Δνειστέρου ποταμοῦ, μὲ ἔδραν ἀρχιεπισκόπου, ἐκκλησιαστικὴν σχολὴν, μέγα ἐμπόριον καὶ 140,000 κατ.

ΚΙΤΡΑ.—Ταῦτα χρησιμοποιοῦνται πρὸς κατασκευὴν λικερίων γλυκῶν κτλ.

Γλυκὸν κίτρα.—Κάμετε τὸ κίτρον εἰς μικρὰ τεμάχια, τρίβοντες αὐτὰ εἰς γωνίαν τραπέζης, μὴ τὸ κόψετε ὅμως, διότι ἡ ἐπαφὴ τοῦ μεταλλίνου μαχαιρίου τὸ μαυρίζει. Βράσατε τὰ τεμάχια αὐτὰ μὲ νερὸν, τὸ ὅποῖον γὰρ τὰ σκεπάζη· ἀφαιρέσατε τὴν σάρκα καὶ βράσατέ την μὲ ζάχαρην τριμμένην, ἐπὶ μετρίας φωτιᾶς ἐπὶ 3 ἢ 4 ὥρας. Ὄταν τὸ σιρόπιον πήξη καὶ ἡ σὰρξ λάβῃ χροῦμα χρυσοειδές, προσθέσατε ὀλίγον φλοιὸν λεμονίου κεκαμμένου καὶ μουσκευμένου εἰς ζεστὸ νερό, προσθέσατε καὶ τὸν χυμὸν τῶν λεμονίων τούτων καὶ τὸ ὕδωρ εἰς τὸ ὅποῖον ἔβρασαν ἀνακατώσατε στιγμὰς τινὰς αὐτὰ ἐπὶ τῆς φωτιᾶς, καὶ κενώσατέ το.

Κρέμα κίτρον.—Ἀφήσατε γὰρ μοσκεύσωσιν ἐπὶ 8 ἡμέρας τοὺς φλοιούς 3 κίτρον καὶ τὸν φλοιὸν 1 λεμονίου εἰς 2 λίτρας καλῆς ρακῆς καὶ εἰς τὸν χυμὸν αὐτοῦ. Ἐπειτα σουρώσατέ τα καὶ προσθέσατε 1 1/2 χιλιόγρ. ζαχάρεως, καὶ θέσατέ τα εἰς φιάλας.

ΚΙΤΡΕΑ. — Ἡ κιτρέα εἶνε τὸ ἀσθενέστερον τοῦ γένους του δένδρον καὶ προσβάλλεται εὐκολώτερον τῆς πορτοκαλλίας καὶ λεμονίας, διὰ τοῦτο συμβαίνει εἰς πολλὰ μέρη, ἔνθα αἱ δύο αὐταὶ ἐπιτυγχάνουν, ἢ κιτρέα νὰ μὴ εὐδοκιμῇ.

Ἡ Ναξος καὶ Χίος εἶνε τὰ μέρη ἔνθα εὐρίσκει τις καὶ περισσοτέρας κιτρέας. Εἰς τοὺς ἀνεμώδεις καὶ ψυχροὺς τόπους, ὡς ἐν Ἀθήναις, πρέπει νὰ φυτεύωνται πλησίον τῶν τοίχων καὶ νὰ τυλίσσωνται τὸν χειμῶνα μὲ ψάθας ἢ μὲ ἄχυρα. Εἰς τὰ ψυχρότερα ὅμως κλίματα πρέπει νὰ φυτεύωνται εἰς κιβώτια. Διὰ δὲ τὸν πολλαπλασιασμὸν τοῦ δένδρου τούτου κλίνουν τὰ ἄκρα τῶν κλώνων, τὰ ὅποια χάνουν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀφ' οὗ ριζοβολήσουν, τὰ κόπτουν ἀνωθεν καὶ τὰς φυτεύουσιν. Ἡ δὲ κορυφή οὕτω πῶς γίνεται ρίζα.

Κιτρέα

Εἰς τὴν Νάξον συνηθίζουν νὰ θέτουν τὰ κίτρα, ὅταν εἶνε ἔτι μικρά, εἰς ὑάλινα δοχεῖα τὰ ὅποια προσδέδουν εἰς τὸν κλάδον, τὰ δὲ κίτρα τότε αὐξάνουν καὶ πληροῦν τὸν χῶρον τοῦ δοχείου ἐνίστε, ὥστε ὁ ἀγνοῶν τὴν μέθοδον θαυμάζει πῶς εἰς τόσῃ μέγας καρπὸς ἐχώρησεν, εἰς τόσῃ μικρὸν στόμιον. Ἡ κιτρέα ἐμβολιάζεται εἰς τὰ ὁμοιογενῆ τῆς καὶ εἰς τὸ σμίστόν.

ΚΛΑΥΔΙΟΣ. (1ον Τιβέριος Αρροῦσος). — Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης γεννηθεὶς τῷ 9 πρὸ Χριστοῦ. Ἀπκιτήσει τῆς συζύγου του Μεσσαλίνας, ἣτις τὸν ἔσυρεν ἀπὸ τῆς μήτηρ, ἐφόνησε 35 γερουσιαστὰς καὶ πλείστους ἄλλους. Ἐπειτα ἔλαβε δευτέραν γυναῖκα τὴν ἀνεψιάν του Ἀγριππιναν ἢ ὅποια τὸν ἔκαμε χειρότερον. ἀπεκλήρωσε δὲ τὸν υἱὸν του Βρεττανικὸν καὶ ἔκαμε διάδοχόν του τὸν Νέρωνα. Ἀπέθανε τῷ 54 μετὰ Χρ. (2ον ΑΥΡΗΛΙΟΣ. — Αὐτοκράτωρ καὶ αὐτὸς τῆς Ρώμης γεννηθεὶς τῷ 215 πρὸ Χρ. Νικήσας τοὺς Ἀλαμανοὺς, ἐπωνομάσθη Γερμανικὸς, καταδιώξας δὲ

καὶ τοὺς Γότθους μέχρι τοῦ Αἵμου ἔλαβε τὸ ὄνομα Γοθικός· ἀλλ' ἐκεῖ προσβληθεὶς ἀπὸ ἐπιδημίαν τινα ἀπέθανε.

ΚΛΕΒΕΛΑΝΔ. — Πόλις τῆς Ὀχάϊο εἰς τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας ἐπὶ τῶν μεσημβρινῶν παραλίῳν τῆς λίμνης Ἐρως μὲ 200,000 κατ. ἐξ ὧν 27,000 Γερμανοί, μέγα ἐμπόριον, πηγὰς πετρελαίου, λαμπρὰ σχολεῖα μὲ 10,000 μαθητὰς, βιβλιοθήκην μὲ 24,000 τόμους, ἀρίστας ἐπιστημονικὰς σχολὰς, 125 ἐκκλησίας, μηχανουργεῖα κτλ.

ΚΛΕΙΤΟΡΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Μαζεῖκα μὲ Εἰρην. Ἑλλην Σχολεῖον καὶ 1300 κατ. χωρία 12, κάτοικοι 4750.

ΚΛΕΙΤΟΡΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας. Πρωτεύουσα Βαλτσενίκο, χωρία 8 κάτοικοι 3900.

ΚΛΕΠΑΪΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπακτίας. Πρωτεύουσα Κλεπᾶ, χωρία 6, κάτοικοι 3,200.

ΚΛΕΩΝΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτεύουσα Χιλιομόδι, χωρία 9, μοναὶ 2, κάτοικοι 4,100.

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΕΞ ΑΔΙΑΘΕΤΟΥ. — Ἡ κληρονομία αὕτη βασιίζεται ἐπὶ νομικῶν τινῶν σχέσεων, ἐπέρχεται δὲ ὅταν δὲν ὑπάρχη διαθήκη ἔγκυρος. Οἱ δικαιοῦμενοι εἰς τὴν τοιαύτην κληρονομίαν διαιροῦνται εἰς 4 κλάσεις· α.) οἱ κατιόντες τοῦ τελευτήσαντος, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ υἱοθετηθέντων καὶ εἰσποιηθέντων. — β.) Οἱ ἀνιόντες αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων τὰ τέκνα τῶν κατὰ τάξιν βαθμολογίας. — γ.) Οἱ ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοὶ, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων τὰ τέκνα τῶν. — καὶ δ.) πάντες οἱ ἄλλοι συγγενεῖς κατὰ τάξιν βαθμολογίας.

Ἐν ἐλλείψει δὲ συγγενῶν, κληρονομεῖ τὸ Δημόσιον, καταλαμβάνον ὡς ἀδέσποτον τὴν κληρονομίαν.

Ἐν τῇ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίᾳ, δύνανται νὰ καταταχθῶσι καὶ ἐξαιρετικὰ τινα δικαιώματα, οἷον, τὸ τῆς ἀπόρου καὶ ἀπρόικου χήρας, ἢ ὅποια λαμβάνει τὸ 1)4 τῆς περιουσίας, ἂν δὲν ὑπάρχωσι τέκνα, ἢ ἂν δὲν ὑπάρχωσι περισσότερα τῶν τριῶν μερίδιον

δὲ ἴσον πρὸς τὰ τῶν τέκνων ὅταν ταῦτα εἶνε περισσότερα τῶν τριῶν.

Κατὰ τὸν Ἴόνιον ἀστικὸν κώδικα, τὸν πατέρα κληρονομοῦσι τὰ ἄρρενα τέκνα, καὶ οἱ ἐκ τούτων κατιόντες· ἐν ἑλλείψει δὲ τοιούτων κληρονομοῦσι τὰ θήλεα καὶ οἱ κατιόντες αὐτῶν. Τὴν μητέρα ὅμως καὶ τὸν ἐκ μητρὸς πάππον κληρονομοῦσιν ἀδιακρίτως πάντα τὰ τέκνα θήλεα καὶ ἄρρενα, καὶ οἱ ἐκ τούτων κατιόντες. Ὁ ἴδιος κώδιξ ἀναγνωρίζει καὶ τὰς λεγομένας ἀνωμάλους κληρονομικὰς διαδοχάς, οἷα εἶνε ἡ τῶν νόθων τέκνων. Ὁταν ὁ ἀποθανὼν οὐδένα καταλίπη ἀνιόντα ἢ κατιόντα συγγενῆ, ἢ νόθα τέκνα, κληρονομεῖ ὁ ἐπιζῶν τῶν συζύγων, ἂν δὲν εἶνε διεζευγμένος· ἐν ἑλλείψει δὲ καὶ τοιούτου, ἡ κληρονομία περιέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον.

ΚΛΟΨΤΟΚ Φρειδερίκος. — Μέγας Γερμανὸς ποιητὴς γεννηθεὶς τῷ 1724 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1803. Αἱ «*φῶδιαι*» του παραβάλλονται πρὸς τὰς τοῦ Πινδάρου, ἡ δὲ *Μεσοίαι* τὸν κατατάσσει μαζί με τὸν Μίλτωνα.

ΚΟΖΑΝΗ. — Πόλις τῆς Μακεδονίας εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Βερμίου μετ' ἐπισκοπὴν, Ἑλλήν. σχολεῖα καὶ 6,000 κατοικοὺς ἀσκούοντας ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ καλλιεργούντας φυτείας κρόκου καὶ σιτηρῶν.

ΚΟΘΩΝΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τρικκάλων. Πρωτεύουσα Βετσίστα, χωρία 15, μοναὶ 2, κάτοικοι 3,600.

ΚΟΚ. — Κατασκευάζομεν παντεσπάνιον, τὸ ὅποσον θέτομεν εἰς σακκοῦλαν ὑποκάτω τῆς ὁποίας βάζομεν τενεκὲν εἰς εἶδος χωνίου, ἀπλόνομεν εἰς λαμαρίναν κόλλας χάρτου λευκοῦ ἀλειμμένας μετ' βούτυρον, πιέζομεν ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος τὴν σακκοῦλαν καὶ σχηματίζομεν εἰς τὴν λαμαρίναν μετ' τὸ παντεσπάνιον τεμάχια στρογγυλά, τὰ ὅποια ψήνομεν εἰς ἀδύνατον φούρνον. Ἀφ' οὗ ψηθούν ξεκολλῶμεν αὐτὰ ἀπὸ τὰ χαρτῖα καὶ λαμβάνομεν ἀνὰ 2, ἐν ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὸ κάτω, προσθέτομεν εἰς τὸ μέσον κρέμαν γάλακτος, τὰ γλασάρομεν μετ' μαρμελάτον καΐσι καὶ τὰ γαρνίρομεν μετ' φοντάν σοκολάτας.

ΚΟΚΚΙΝΟΓΟΥΛΙΑ. — Τὸ παχύρριζον τοῦτο φυτὸν παρ' ἡμῖν καλλιεργεῖται μόνον εἰς τοὺς κήπους, ἐν ᾧ ἐν Ἑυρώπῃ ἔνθα τρέφουν μετ' αὐτὸ τὰ ζῶα καὶ κατασκευάζουν ζάκχαριν, καλλιεργεῖται καὶ εἰς ἀπεράντους ἀγρούς, εἰσέρχεται δὲ εἰς ὅλας τὰς ἀμειψισπορὰς καὶ προηγεῖται τῶν δημητριακῶν διότι ὡς σκαλιστικὸν φυτὸν συντελεῖ εἰς τὸν καθαρισμὸν τῆς γῆς.

Δύο εἶνε τὰ κυριώτερα εἶδη τῶν κοκκινογούλιων, τὰ λευκὰ καὶ τὰ ἐρυθρὰ ἐξ ὧν τὰ μὲν πρῶτα εἶνε καταλληλότερα διὰ τὴν ζαχαροποιαν, τὰ δὲ δεύτερα προτιμῶνται ὡς τροφὴ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζῴων. Ἐπειδὴ ἡ ρίζα εἶνε τὸ οὐσιωδέστερον μέρος τοῦ φυτοῦ τούτου, ἀνάγκη νὰ φυτευθῆ εἰς ἔδαφος ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἀναπτυχθῆ αὐτὴ καὶ νὰ εὕρη τροφήν, δὲν ἀπαιτεῖ ὅμως ἕνεκα τούτου γῆν ἑλαφρὰν διότι ἔχει ἀρκετὴν δύναμιν νὰ διαπεράσῃ τὴν ἀργιλλώδη, ἀρκεῖ αὐτὴ νὰ εἶνε καλῶς διηρημένη διὰ τῆς καλλιεργείας εἰς τὰ τοιαῦτα μάλιστα ἑδάφη ἐπιτυχεῖν καλλίτερον. Τὸ κοκκινογούλιον δύναται νὰ καλλιεργηθῆ ἐπὶ πολλὰ ἔτη κατὰ σειρὰν εἰς νεωστὶ ἀνοιχθὲν λειβάδι ἢ εἰς ἄρτι ἐκχερσωθεῖσαν παχεῖαν γῆν, χωρὶς νὰ λάβῃ ἡ γῆ ἀνάγκη κοπρίσματος. Ὁταν ἡ γῆ δὲν ἦνε φύσει γόνιμος, πρέπει νὰ κοπρισθῆ, καὶ τότε τὸ κοκκινογούλιον σπείρεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ἀμειψισπορῶν, αἱ ὁποῖαι, ὡς προελέχθη, πρέπει νὰ ἀρχίζουσι ἐκ τοιούτων σκαλιστικῶν φυτῶν, ἅτινα κοπριζόμενα παχύνουσι τὴν γῆν καὶ γίνονται αἰτία νὰ ἐξολοθρευθοῦν τὰ παράσιτα φυτὰ, τὰ ὅποια φύονται εἰς τὴν κοπρίαν. Τὰ κοκκινογούλια σπείρονται εἴτε ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν τόπον ἔνθα θὰ μείνουσι ὀριστικῶς, εἴτε εἰς φυτοκομεῖον, ὅθεν ἐξάγονται τὰ φυτάρια καὶ μεταφυτεύονται εἰς τὸν προωρισμένον δι' αὐτὰ ἀγρόν, ἀφ' οὗ ἀποκτήσουσι ὕψος μιᾶς σπιθαμῆς. Τὰ σπειρόμενα ἐπὶ τόπου κοκκινογούλια εὐδοκιμοῦσι καλλίτερα, διότι δὲν κουράζονται τὸ φυτὸν μεταφυτευόμενον, ἀλλ' ἡ μεταφύτευσις ἔχει καὶ τὸ πλεονέκτημα νὰ μᾶς παρέχῃ τὸν ἀπικιτούμενον καιρὸν νὰ ἐτοιμάσωμεν τὸν φυτευθόσον ἀγρόν, ἐν ὅσῳ αὐτὰ αὐξάνουσι εἰς τὸ φυτῶριον ἔνθα διαμένουσι ἐπὶ δύο περὶ μῆνας. Εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως, τὰ φυτὰ πρέπει νὰ ἀπέχουσι

ἀπ' ἀλλήλων 1 1)2 πόδα περίπου καὶ ἡ φύτευσις νὰ γίνεται εἰς σειράς, ἵνα διευκολύνωνται αἱ μετέπειτα ἐργασίαι. Ὅταν τὰ σπείρουν εἰς τὸν τόπον, ἀνοίγουν μικροὺς λάκκους, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐναποθέτουν δύο ἢ τρεῖς σπόρους, τοὺς ὁποίους καλύπτουν, ἂν δὲ ὄλοι οἱ σπόροι φυτρώσουν, διατηροῦμεν μίαν ρίζαν μόνον καὶ ἐξάγομεν τὰς λοιπὰς, τὰς ὁποίας φυτεύομεν εἰς τὰ μέρη ἔνθα ἄπαντες οἱ σπόροι ἀπέτυχον.

Ἐν Γαλλίᾳ δὲ μεταχειρίζονται τὸν σπορέα (ἐργαλεῖον) δι' οὗ σπείρουν τὰ κοκκινογούλια εἰς κανονικὰς σειράς οἰκονομοῦντες οὕτω τὸ τρίτον τοῦ σπόρου.

Ὅταν ἡ γῆ εἶνε ξηρὰ καθὼς καὶ ὁ καιρὸς, τὰ κοκκινογούλια ἀργοῦν νὰ βλαστήσουν καὶ ἐνίοτε δὲν φυτρώνουν παντελῶς· ἔνεκα τούτου πολλοὶ πρὶν τὰ σπείρουν, τὰ μουςχεύουν 1 ἢ καὶ 2 ἡμέρας εἰς ὕδωρ. Ὁ κατάλληλος πρὸς σπορὰν καιρὸς εἶνε ὁ Φεβρουάριος καὶ Μάρτιος, τοῦ δὲ μεταφυτεύματος ὁ Ἀπρίλιος. Τριακόσια δράμια σπόρου ἀρκεῖ δι' ἓν στρέμμα, τὸν σπόρον δὲ τούτον πρέπει νὰ συλλέγωμεν ἐκ τῶν ἰδικῶν μας ἀγρῶν, ἵνα εἰμεθα ἀσφαλέστεροι περὶ τῆς ποιότητος καὶ ὀριμότητος αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ἀναγκαίων σκαλισμάτων, τὸ φυτὸν τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ μίαν προχωμάτωσιν, τὸ δὲ πότισμα εἶνε ἀναγκαῖον εἰς τὰ ξηρὰ ἔδαφη καὶ κατὰ τοὺς ὑπερβολικοὺς καύσωνας. Ἐν Βελγίῳ καὶ εἰς ἄλλα μέρη συνειθίζουν νὰ ποτίζουν τὰ κοκκινογούλια μὲ οὖρα ζῶων, ἢ μὲ ἀνθρωπίνην κόπρον μεμιγμένην μεθ' ὕδατος. Τὰ οὕτω κοπριζόμενα κοκκινογούλια ζυγίζουν ἐνίοτε 3 ὀκάδας, ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι τὰ μεγάλα δὲν εἶνε πάντοτε καὶ τὰ καλλίτερα, διότι εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὕδατῶδη καὶ ἀνούσια.

Τὰ κοκκινογούλια ἐκριζώνονται περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου ἢ καὶ προημέτερον κατὰ τὰ κλίματα, ἀνάγκη δὲ νὰ προφυλάττωνται ἀπὸ τοῦ παγετοῦ καὶ τῆς ὑγρασίας μέχρις ὅτου χρησιμοποιηθοῦν εἰς τὴν ζαχαροποιίαν ἢ κτηνοτροφίαν, καὶ ὅσοι δὲν ἔχουν ἀποθήκας, σύσσωρον αὐτὰ εἰς στεγνὸν μέρος καὶ τὰ καλύπτουν μὲ ἄχυρον ἢ ἑρείκη καὶ μὲ χῶμα ὑπεράνω τούτων διατηροῦνται δὲ οὕτω ἐν καλῇ καταστάσει μέχρι τῆς ἀνοιξέως.

Τὰ κοκκινογούλια δὲν σπερματογονοῦν εἰμὴ τὸ δεύτερον ἔτος, διὰ τοῦτο εἰς μὲν τὰ θερμὰ κλίματα ἀφίουν εἰς τὸν τόπον τῶν ἐκεῖνα ἀπὸ τῶν ὁποίων θέλουν νὰ συναθροίσουν τὸν σπόρον, εἰς δὲ τὰ ψυχρὰ τὰ ἐκριζώνουν τὸ φθινόπωρον ἐκ τῆς γῆς καὶ τὰ μεταφυτεύουν τὴν ἀνοιξιν.

Εἰς ἀλὴν γῆν, ἐν στρέμμα δύναται νὰ ἀποδώσῃ 10 ἕως 12 χιλιάδας ρίζας.

Ἡ ρίζα αὕτη ἔνεκα τῆς ζαχαρώδους οὐσίας τῆς ἀποτελεῖ ὑγιεινὴν καὶ γευστικὴν τροφήν, βρασμένη καὶ καρικευμένη· οἱ δὲ βόες, ἵπποι καὶ τὰ πρόβατα τρώγουν μετ' ἀπληστίας τὰ φύλλα του καὶ πρὸ πάντων τὴν ρίζαν ἣτις εἶνε θρεπτικὴ.

ΚΟΔΡΟΣ.—Ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν Λαβῶν ἀπὸ τὴν Πυθείαν τὸν χρησμὸν ὅτι ἔπρεπε ν' ἀποθάνῃ ἵνα σωθῇ ἡ πατρίς του, ἐπροχώρησεν εἰς τινὰ μάχην μέχρι τῶν ἐχθρῶν τάξεων ἐνδεδυμένος φορέματα χωρικοῦ καὶ ἐκεῖ ἔφονεύθη, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν. Τότε κατηργήθη ἡ βασιλεία ἐν Ἀθήναις διότι οὐδεὶς εὐρέθη ἄξιος διάδοχος τοῦ Κόδρου. Ἐζῆσε κατὰ τὸν 12ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ.

ΚΟΛΚΡΕΜ.—Εἶνε ἀλοιφὴ λευκοτάτη χρησιμεύουσα ὡς κοσμητικὸν τοῦ δέρματος, ἢ καὶ πρὸς κατάπαυσιν διαφόρων ἐρεθισμῶν αὐτοῦ, ἢ εἰς σκασίματα λεπτῶν μερῶν αὐτοῦ π. χ. χειλέων, στόματος, θηλῶν τοῦ μαστοῦ κ.τ.λ. Δυνάμεθα νὰ τὸν παρασκευάσωμεν καὶ κατ' οἶκον κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον.

Ἀμυγδαλολάδου προσφάτου (φρέσκου)	25	γραμμαρία
Κηροῦ λευκοῦ προσφάτου	5	»
Σπερματσέτου	5	»
Ροδοστάγματος (τριανταφυλλόνερον)	10	»
Βάμματος βενζόης	2	»

Ἀνάλυσον διὰ σιγανοῦ πυρὸς εἰς πήλινον, ἢ ἐκ πορσελάνης, πλατύστομον δοχεῖον τὸν κηρὸν καὶ τὸ σπερματσέτον ἐντὸς τοῦ ἐλαίου, χύσον ἀκολούθως ἐντὸς γουδιῶ ὑελίνου, ἢ ἐκ πορσελάνης, θερμανθέντος προηγουμένως διὰ ζεστοῦ ὕδατος, ἀνατάραξον

έως ὅτου ψυχρανθῆ· ἀκολούθως πρόσθεσον, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, τὸ ροδόσταγμα καὶ τὸ βάμμα ἀφοῦ προηγουμένως σουρωθῶσι.

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Θεόδωρος. — Εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους στρατηγούς τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἴσως ὁ σπουδαιότερος ὄλων. Ἐγενήθη τῇ 3 Ἀπριλίου 1770 εἰς ἓνα βουνὸ τῆς Μεσσηνίας. Καταδιωκομένης τῆς οἰκογενείας του καὶ φονευθέντος τοῦ πατρὸς του ἀπὸ τοὺς Τούρκους, κατέφυγεν εἰς τὴν Μάνην, κατόπιν ἔγεινεν ὄπλαρχηγὸς καὶ ἐπολέμησεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἀλλὰ στενοχωρηθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὰ Κύθηρα καὶ τὴν Ζάκυνθον. Ἐπειτα κατετάχθη εἰς τὸν Ἀγγλικὸν στρατὸν τῆς Ἑπτανήσου καὶ ἔγεινε ταγματάρχης τῷ 1810, συνενοήθη τῷ 1820 μὲ τοὺς Φιλικούς καὶ τῷ 1821 εἰσῆλθεν εἰς τὰς Καλάμας μαζὺ μὲ τὸν Πετρόμπεην. Ἐπειτα κατέστρεψεν εἰς τὰ Δερβενάκια τὸν Δράμαλιν, μεθ' ὃ διωρίσθη παρὰ τῆς Γερουσίας Ἀρχιστράτηγος τῆς Πελοποννήσου. Βραδύτερον ἀναμιχθεὶς εἰς τὰς ἐμφυλίους ἔριδας τῶν ὄπλαρχηγῶν ἐφυλακίσθη· ἀλλὰ τῷ 1825 τὸν ἀπεφυλάκισαν ἵνα σώσῃ τὴν Πελοπόννησον ἀπὸ τὸν Ἰμπραῖμ, τὸν ὁποῖον καὶ πολὺ ἐστενοχώρησε. Μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Καποδιστρίου ὑπεστήριξε τὸ Ρωσικὸν κόμμα, κατηγορηθεὶς δὲ ἔπειτα ὡς συνομώτης κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ εἶτα μετεβλήθη ἡ ποινὴ του εἰς εἰκοσαετῆ δεσμὰ. Μόλις δὲ ἀνήλθεν ὁ Ὅθων εἰς τὸν θρόνον, τῷ ἐδόθη ἀμνηστία. Ὁ μέγας οὗτος τῆς ἐπαναστάσεως στρατηγὸς ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1843. Περιέργος εἶνε ἡ πρόρρησις τοῦ Κολοκοτρώνη περὶ τῆς ἐκθρονίσεως τοῦ Ὅθωνος. Ὅταν ἐκτίζετο τὸ Πανεπιστήμιον συνήντησεν αὐτὸν ὁ Ὅθων ἔξωθεν αὐτοῦ καὶ τὸν ἠρώτησε πῶς τοῦ φαίνεται τὸ κτίριον. — «Τοῦτο ἐδῶ, ἀπῆντησεν ὁ στρατηγός, θὰ φάγῃ ἐκεῖνο ἐκεῖ!» Καὶ ἔδειξε τὰ ἀνάκτορα.

ΚΟΛΟΚΥΘΑΚΙΑ (Κολοκυθάκια μὲ κρέας).—Λαμβάνομεν κολοκύθια μὲ τὸ ἄνθος των, μικρὰ, τὰ ξύομεν, τὰ ἀλατίζομεν, τὰ τηγανίζομεν ὀλίγον καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ κρέας μὲ ὀλίγην τομάταν καὶ ὀλιγώτερον τοῦ συνήθους ὕδωρ, διότι τὰ κολοκυθάκια ὅταν βράζουν ἀποβάλλουν τὸ ὕδωρ.

— (Κολοκυθάκια γιαχνί). Εὐόμεν καὶ καθαρίζομεν κολοκυθάκια, κοκκινίζομεν ὀλίγον κρομμύδιον εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον καλὸν ἔλαιον, προσθέτομεν τὰ κολοκυθάκια κομμένα εἰς τεμάχια, τὰ γιαχνίζομεν ὀλίγον ὁμοῦ καὶ προσθέτομεν κατόπιν ὀλίγον μαϊδανόν, τομάταν, ἄλας καὶ πιπέρη καὶ τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν.

— (Κολοκυθάκια πλακί). Λαμβάνομεν κολοκύθια τὰ ὅποια ξύομεν, τὰ κόπτομεν κατόπιν εἰς φέτας, τ' ἀλατίζομεν, τ' ἀλευρόνομεν καὶ τὰ θέτομεν εἰς καραβάναν στρωμένην μὲ φιλοκομμένον μαϊδανόν καὶ σκόρδα. Θέτομεν κατόπιν μίαν στρῶσιν κολοκυθίων καὶ μίαν στρῶσιν μαϊδανοῦ καὶ σκόρδα καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρις ὅτου στρώσωμεν ὅλα τὰ κολοκύθια, προσθέτοντες ὀλίγην τομάταν, ἔλαιον, πιπέρη καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον.

— (Κολοκύθια τηγανιτά). Ἐτοιμάζομεν, ἀφ' οὗ κόψωμεν εἰς λεπτὰς φέτας τὰ κολοκύθια, τὰ ὅποια ἀλατίζομεν, ἀλευρόνομεν καὶ τὰ τηγανίζομεν εἰς τὸ τηγάνι μὲ ἔλαιον.

— (Κολοκύθια παραγεμιστά). Εὐόμεν κολοκύθια στρογγυλὰ καὶ τὰ σκάπτομεν καθὼς τὰς μελιτζάνας, τ' ἀλατίζομεν ἐσωτερικῶς, τὰ μαραίνομεν εἰς τὸ τηγάνι μὲ ὀλίγον βουτυρον τὰ γεμίζομεν δὲ καὶ τὰ ψήνομεν ὡς καὶ τὰς παραγεμιστὰς μελιτζάνας.

— (Κολοκύθια παραγεμιστά ρησιήσιμα). Εὐόμεν κολοκυθακία καὶ κόπτομεν τὸ ἔμπροσθεν μέρος ὀλίγον, ἀφαιροῦμεν πρυσεκτικῶς τὴν ἐσωτερικὴν ψύχην μὲ κουτάλι τοῦ γλυκοῦ καὶ τ' ἀλατίζομεν. Θέτομεν τὴν ἐξαχθεῖσαν ψύχην εἰς τὸ τηγάνι, κοκκινίζομεν αὐτὸ μὲ κρομμύδια φιλοκομμένα, προσθέτομεν ὀξύριον, φιλοκομμένον μαϊδανόν, σταφίδα, τομάταν, ἄλας καὶ πιπέρη καὶ ἀνάλογον ὕδωρ, ἀφ' οὗ δὲ τὰ γιαχνίζομεν ἀκόμη ὀλίγον παραγεμίζομεν τὰ κολοκυθάκια μὲ αὐτὰ καὶ τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον ὕδωρ, τομάταν καὶ ἔλαιον καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν.

— (Κολοκυθάκια γαρνιτούρα). Εὐόμεν μικρὰ κολοκύθια, τὰ ὅποια ἀλατίζομεν καὶ τὰ γιαχνίζομεν μὲ βούτυρον, ὅταν δὲ κοκκινίσουν προσθέτομεν ἰσπανικὴν σάλτσαν καὶ ὀλίγον βελουτέ.

ΚΟΛΟΚΥΝΘΙΑ. — Ὑπάρχουν διάφορα εἶδη κολοκύνθων τὰ ἐπιμήκη καὶ μικρὰ κολοκύνθια ἢ *μωρατικά* λεγόμενα, τὰ μεγάλα στρογγύλα, *ἀράπικα* ἢ *χειμωνιάτικα* λεγόμενα, τὰ ὅποια τρώγουν τὸν χειμῶνα καὶ ἐξ ὧν κατασκευάζονται ἐξαιρετοὶ κολοκυθόπηται καὶ τὰ μακρὰ ἢ κρεμαστὰ χρησιμεύοντα διὰ παραγέμισμα (ντολμάδες). Τὰ πρῶτα εἶνε κοινότερα καὶ νοστιμώτερα, σπείρονται δὲ τὸν Ἀπρίλιον εἰς καλῶς δουλευμένην καὶ κοπρισμένην γῆν. Ὁ θέλων δύναται νὰ σπείρῃ καὶ ἐνωρίτερον διὰ νὰ ἔχῃ πρῶϊμα, ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ σκεπάζονται μὲ ψάθα, ὅταν εἶνε νέα, ἰδίως εἰς τὰ ψυχρὰ μέρη, ἔνθα ἢ πάχνη καὶ ὁ παγετός δύναται νὰ τὰ βλάψουν. Ἀφ' οὗ παρασκευάσωμεν τὴν γῆν, τὴν ἀυλακῶνομεν διὰ τὴν εὐκολίαν τοῦ ποτίσματος, καὶ σκάπτοντες μικροὺς λάκκους θέτομεν εἰς αὐτοὺς ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς σπόρους μὲ ὀλίγην κοπρίαν, ἵνα διευκολύνωμεν τὸ φύτρωμα. Ἀφ' οὗ ἐξέλθουν ὀλίγον ἐκ τῆς γῆς, πρέπει νὰ καλύψωμεν ἐλαφρῶς τὸ περίξ αὐτῶν χῶμα διὰ τῶν δακτύλων καὶ τὰ σκαλίζομεν ἔσυστηματικώτερον ἅμα αὐξήσουν, εὐθὺς δ' ὡς παύσουν αἱ βροχαί, ἀρχίζομεν τὰ ποτίσματα, τὰ ὅποια πρέπει νὰ εἶνε συχνά, μάλιστα εἰς μέρη, τὰ ὅποια ὑποκεινται εἰς ἀνομβρίαν τὸ θέρος ὡς ἡ Ἑλλάς. Ὁμοίως τὸ σκέπασμα τῆς ρίζης καὶ τοῦ καυλοῦ μὲ τὸ χῶμα καὶ τὸ κόπρισμα συντελοῦν πολὺ εἰς τὴν ποιότητα καὶ ποσότητα τῶν κολοκυνθίων τὸ δὲ ὕδωρ αὐξάνει τὴν πολυκαρπίαν των. Τινὲς ποτίζουν ἀνὰ δύο ἡμέρας, ἄλλοι δὲ καθ' ἑκάστην. Οἱ δὲ τελευταῖοι συλλέγουν πρῶτ' καὶ ἐσπέρας κολοκύθια. Τὰ κολοκυθάκια ταῦτα ἀποτελοῦν τροφήν ὑγιεινὴν καὶ νόστιμον, τὰ νέα μάλιστα ὡς καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν κολοκυνθῶν, αἱ ἄλλως κολοκυθοκορράδες λεγόμεναι, βρασμέναι ἀποτελοῦν φαγητὸν ἐλαφρὸν. Διὰ δύο τρόπων, κατὰ τοὺς γεωπόνους, δύναται τις νὰ παραγάγῃ κολοκύνθια ἄνευ σπόρων. πρῶτον βρέχει τὸν πρὸς σπορὰν σπόρον εἰς σησαμόλαδον καὶ δευτέρον παραχώνομεν τοὺς καυλοὺς τοῦ φυτοῦ καὶ ἀφήνωμεν τὰς κορυφὰς ἔξω, ἀφ' οὗ δὲ αὐξηθῶν αὐται, παραχώνονται καὶ αἱ κληματίδες. Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ γείνη τρεῖς ἢ τέσσαρας φορὰς καὶ νὰ ἀποκόπτονται τὰ μεταξὺ μέρη.

Τὸ τελευταῖον μέρος τῆς κολοκύνθης, τὸ μὴ συνεχόμενον μετὰ τῶν ἄλλων, παράγει ἄσπερμα κολοκύνθια. Τοῦτο δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὰ ἀγγούρια. Τὰ στρογγύλα καὶ μεγάλα κολοκύνθια ὑποδιαίρουνται καὶ εἰς ἕτερα δύο ἢ τρία εἶδη, τῶν ὁποίων ἡ καλλιέργεια εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τῶν πρῶτων. Τὰ ἀφήνουν εἰς τὴν κολοκύνθην μέχρι φθινοπώρου διὰ νὰ ἀποκτήσουν ὅσφ τὸ δυνατὴν μεγαλιέτερον ὄγκον καὶ νὰ ὀριμάσουν καλλίτερον, κόπτονται δὲ τὸν Σεπτέμβριον ἢ Ὀκτώβριον καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἥλιον. Τρώγονται τὸν χειμῶνα ὑπὸ τῶν πτωχοτέρων τάξεων ἂν καὶ δὲν εἶνε εὐκαταφρόνητον φαγητὸν καὶ διὰ τοὺς πλουσίους ἀρκεῖ νὰ μαγειρεύονται καλῶς. Διὰ νὰ μὴ βλαφθοῦν ἐκ τῆς ὑγρασίας τὰ κολοκύθια ταῦτα τὰ ὅποια μένουν πολὺν χρόνον ἐπὶ τοῦ χῶματος, πρέπει νὰ στρώνωμεν ὑπ' αὐτὰ σανιδάκια. πλίνθους ἢ λίθους διὰ νὰ μὴ ἀκουμβοῦν εἰς τὸ χῶμα. Τὰ μακρὰ καὶ κρεμαστὰ τέλος κολοκύνθια δὲν διαφέρουν κατὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν λοιπῶν. Πρέπει ὅμως νὰ φυτεύονται πλησίον φραγμῶν ἢ ἄλλων στηριγμάτων, ἐπειδὴ τὸ φυτὸν τοῦτο ἀγαπᾷ νὰ περιπέκεται καὶ νὰ ἀναρριχᾶται καὶ τότε ὁ καρπὸς του κρεμάμενος ἀποκτᾷ μεγαλιέτερον μῆκος, εἰς τοῦτο δὲ ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ ἀξία του. Δὲν εἶνε σπάνιον νὰ εἶδῃ τις τοιοῦτον κολοκύθι μεγαλιέτερον πῆχεως, ἂν καὶ τὰ πολὺ μακρὰ δὲν εἶνε καὶ τὰ τρυφερότερα. Εἶνε πρὸς τούτοις ἕτερον εἶδος κολοκυνθίων μὲ λαϊμὸν στενὸν καὶ κοιλίαν ἐξογκωμένην, τὰ ὅποια μεταχειρίζονται οἱ ἐν Ἑλλάδι χωρικοὶ, διὰ νὰ θέτουν ἐντὸς αὐτῶν ὕδωρ ἢ οἶνον. Τὰ κολοκύνθια καὶ ἅπαντα τὰ ὁμοιοειδῆ των ἀνήκουν εἰς τὸ γένος τῶν λεγομένων μονοοίκων φυτῶν, ὥστε ἔχουν ἄνθη καρποφόρα καὶ ἄνθη ἄκαρπα. Τὰ δὲ τελευταῖα ταῦτα εἶνε τὰ ἄρρενα, ἄνευ τῶν ἐπείων τὰ θήλια δὲ καρποφοροῦν. Τοῦτο δὲ πρέπει νὰ γνωρίζουν οἱ γεωργοὶ διὰ νὰ μὴ κόπτουν τὰ ἄκαρπα ἄνθη θεωροῦντες αὐτὰ περιττά.

ΚΟΛΟΚΥΝΘΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γυθείου. Πρωτεύουσα Κοτρῶνι, χωρία 17, μοναὶ 2, κάτοικοι 2750.

ΚΟΛΟΜΒΙΑ ἢ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Ἐκτείνεται μεταξύ Γουατεμάλας, Μεξικανικοῦ Κόλπου, Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ, Γουϊάνης, Βραζιλίας, Ἰσημερινοῦ καὶ Μεγάλου Ὠκεανοῦ καὶ κατέχει ὅλα τὰ βόρεια παράλια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. — Ἡ Ὁμοσπονδία αὕτη σύγκεται ἀπὸ 9 κράτη καὶ 6 τοποτηρητίας. Ἐκτασις 830,000 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 3 ἑκατομμύρια πεπολιτισμένοι καὶ 100—150 χιλιάδες βάρβαροι Ἰνδοί. Τὰ δυτικὰ τῆς χώρας σκεπάζονται ἀπὸ τὰς Κορδιλλιέρας αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν ἐδῶ δύο διακλαδώσεις ὕψους 2,000 — 4,000 μέτρων, ἡ δὲ λοιπὴ χώρα περιέχει πεδιάδας ἀπεράντους, λίμνας πολλὰς, βαθεῖς κόλπους, ἀτελεύτητα δάση καὶ μεγίστους ποταμοὺς, τὸν Ὀρηνόκον 2400 χιλιομ. τὸν Ἀμαζόνιον μετὰ τῶν παραποτάμων του καὶ ἄλλους. — Προϊόντα: χρυσός, ἄργυρος, χαλκός, μόλυθος, γεάνθρακες, ἄλας, ἀμέθητος, βανίλλια, φοίνικες, κέδροι, κάστανα, ρίζι, βζμβάκια, ζαχαροκάλαμοι, καφέδες, κακάο, καπνὰ, φρούτα κτλ. — Ζῶα: Ἰαγούαροι, πίθηκοι, μηρμυκοφάγοι, τάπιροι, ἀλλιγάτορες, βόες, κόνδορες κτλ. — Σιδηρόδρομοι 103 χιλιομ. Τηλέγρ. 2045 χιλιομ. — Προϋπολογισμὸς 3 1)2—4 ἑκατομ. πέσος (17 1)2—20 ἑκατ. φρ.). Χρέος 20 ἑκατ. πέσος. Σχολεῖα 1800, πανεπιστήμιον 1, μαθηταὶ 75,000 Ἑρησκευτικὴ ἐλευθερία πλήρης. — Πρωτεύουσα Βογότα ὅπου στέλλονται οἱ ἀντιπρόσωποι ὄλων τῶν κρατῶν ἀποτελοῦντες τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Συνέδριον. Ὅταν οἱ Ἰσπανοὶ ἐκυρίευσαν τὴν Κολομβίαν εὗρον ἐν αὐτῇ λαὸν πεπολιτισμένον, τὴν κατέσχον δὲ μέχρι τοῦ 1811 μετονομάσαντες αὐτὴν *Nέον Βασίλειον τῆς Γρενάδας*. ἄλλ' ἀποστατήσασα ἐκηρύχθη ἀνεξάρτητον κράτος τῷ 1822. — Σπουδαιότεραι πόλεις Κόλὸν καὶ Παναμάς.

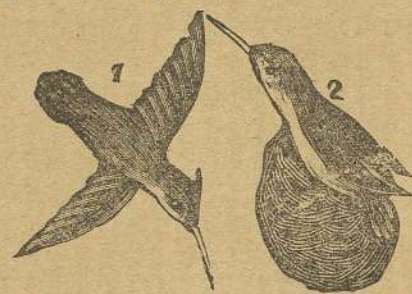
ΚΟΛΟΜΒΟΣ Χριστόφορος. — Περιφημος θαλασσοπόρος ἀπὸ τὴν Γένουαν τῆς Ἰταλίας γεννηθεὶς τῷ 1440. — Πεισθεὶς ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάγῃ εἰς Κίναν καὶ Ἰνδίας ἐκ δυσμῶν, διεκοίνωσε τὴν ιδεάν του εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἰσπανίας Φερδινάνδον Β' καὶ Ἰσαβέλλαν. Διὰ δὲ τοῦ τολμήματος τούτου ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν (1492). Μετὰ τέσσαρα ὅμως συνεχῆ ταξείδια, ἐγκατα-

λειφθεὶς ὑπὸ τοῦ Φερδινάνδου, καὶ φυλακισθεὶς μάλιστα, ἀπέθανεν τῇ δυστυχίᾳ τῷ 1506.

ΚΟΛΟΡΑΔΟ Ρίο (—Κόκκινος ποταμός). — Τὸ ὄνομα τοῦτο φέρουν τρεῖς μεγάλοι ποταμοὶ τῆς Ἀμερικῆς (Τεξάς, Καλιφορνία καὶ Λαπλάτα). Ὁ τῆς Καλιφορνίας ἔχει μᾶκρος 3,000 χιλιομ. ἐξ ὧν τὰ 1,000 εἶνε πλεύσιμα.

ΚΟΛΟΡΑΔΟ. — Μία ἀπὸ τὰς κεντρικὰς Ἠνωμέναις Πολιτείας. Ἐκτασις 270,644 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 400,000. Πρωτεύουσα Λάντσερ. Τὰ Βραχώδη βουνὰ σχηματίζουν ἐδῶ πολλὰς σειρὰς σκεπαζούσας τὰ 2)3 τῆς χώρας. Ποταμοί: Κολοράδο, Ἀρκάνσας, κτλ. — Προϊόντα: χρυσός, ἄργυρος, σίδηρος, χαλκός, γεάνθρακες κτλ. Κλίμα ὑγιεινόν. Ζῶα ἄρκτοι, καγγουάροι, λύκοι, βούβαλοι, ἔλαφοι, λύγκες κτλ. Σιδηρόδρομοι 1,200 χιλιομ.

ΚΟΛΥΒΡΙΟΝ. — Τὸ θαυμασίον τοῦτο πτηνὸν εὐρίσκειται εἰς Ἀμερικὴν. Εἶνε ὀλίγον τι μεγαλείτερον τῆς μελίσσης, τὸ δὲ πτέρωμα του εἶνε θελκτικώτατον καὶ ἀποστίλβει ἀπὸ τὰ ὠραιότατα χρώματα. Ἀνατρέφεται δὲ καὶ ἐντὸς κλωβίου.

Κολύβριον

Εἰς τὴν Εὐρώπην τὸ πτηνὸν τοῦτο δὲν ζῇ.

ΚΟΛΩΝΙΑ. — Ὁχυρωτάτη πόλις τῆς Ρηνικῆς Πρωσίας ἐπὶ τοῦ Ρήνου ποταμοῦ, ἔχουσα δύο λαμπρὰς γεφύρας ἐπ' αὐτοῦ τὴν μὲν ἐκ πλοίων, τὴν δὲ σιδηρᾶν μῆκους 420 μέτρων διὰ τῶν ὁποίων συνδέεται μὲ τὴν ἀντικρὺ πόλιν Διέζ, θαυμασίαν μητρόπολιν, τὸ μέγιστον γοτθικὸν οἰκοδόμημα τοῦ κόσμου, μὲ κωδωνοστάσιον ὕψους 115 μέτρων, 20 μεγάλα ἐργοστάσια κατασκευῆς ὕδατος τῆς Κολωνίας καὶ 140,000 κατοίκους. Ἡ Κολωνία ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Κλαύδιον Δροῦσον τῇ ἀπαιτήσει τῆς συζύγου του Ἀγριππίνας καὶ ὠνομάσθη Ἀγριππίνα Ἀποικία (Colonia).

ΚΟΛΩΝΙΑΣ ὕδωρ (Κολώνια). — Δυνάμεθα νὰ κατασκευά-

σωμεν ὕδωρ Κολωνίας ἀνευ τῆς μεθόδου τῆς ἀποσταξέως τοιού-
τοτρόπως εἰς 1 λίτραν οἴνοπνεύματος (32 βαθμῶν) θέτομεν,

οὐσίας λεβάντας	100	σταγόνας
οὐσίας γλυκοπορτοκαλίου	80	»
οὐσίας μοσχοκαρφίων,	15	»
οὐσίας λεμονίου,	32	»
οὐσίας κανέλλας,	2	»
οὐσίας δενδρολιβάνου,	7	»
οὐσίας περγαμότου,	33	γρ.
οὐσίας μελισσοχόρτου Καρμ.	94	»

ἀναμιγνύομεν τὸ ὅλον, τὸ ἀφίνομεν ἐπὶ 1 ἑβδομάδα καὶ τὸ διυ-
λίζομεν.

— (Ἐτέρα συνταγή). Εἰς μίαν λίτραν οἴνοπνεύματος προσ-
θέτομεν.

μόσχον,	1	γρ.
βάμματος ἠλέκτρου.	5	σταγόνας
αἰθερίου ἐλαίου περγαμότου,	16	γρ.
αἰθερίου ἐλαίου δενδρολιβάνου,	16	»
οὐσίας γλυκοπορτοκαλίου	1	»
ἐλαίου κιτρέας	1	»
αἰθερίου ἐλαίου λεμονίου	2	»
ὕδατος μελισσοχόρτου Καρμ.	200	»

Μιγνύομεν τὸ ὅλον καὶ μετὰ 8 ἡμέρας τὸ διυλίζομεν.

ΚΟΛΩΝΙΔΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας. Πρω-
τεύουσα Κορώνη, μεσαιωνικὸν φρούριον εἰς τὰ ΝΑ παράλια τοῦ
Μεσσηνιακοῦ κόλπου, μὲ ταχυδρ. τηλεγρ. Εἰρηνοδ., Ἑλλην. σχο-
λεῖον καὶ 2300 κατ. χωρία 26, κάτοικοι 6800.

ΚΟΜΗΤΑΙ. — Ἐκτὸς τῶν πλανητῶν ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι
ἀστέρες κινούμενοι περὶ τὸν ἥλιον, ἀλλὰ διαγράφουν τροχὰς πο-
λὺ ἐπιμήκεις, ἢ διεύθυνσις των καὶ ἡ κίνησις εἶνε πολὺ ἀνώμα-
λοι. Οἱ ἀστέρες οὗτοι ὀνομάζονται κομήται. Ὁ ἥλιος κατέχει
εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς τροχιάς ἕν σημεῖον τὸ ὅποιον πάντοτε
πλησιάζει πρὸς τὴν κορυφήν. Ὅταν οἱ κομήται διέλθουν διὰ τοῦ

σημείου τῆς τροχιάς, τὸ ὅποιον εὐρίσκεται πλησιέστερον τοῦ
ἡλίου, εἶνε εἰς τόσον μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν, ὥστε θερμαί-
νονται ὑπερβολικῶς παρ' αὐτοῦ. Οἱ κομήται φαίνεται νὰ εἶνε ἐ-
σχηματισμένοι ἐκ μάζης τινὸς αερώδους διὰ μέσου τῆς ὁποίας
βλέπομεν τὰ ἄστρα ὡς διὰ μέσου πέπλου βλέπομεν ἕν πρό-
σωπον. Τινὲς ὅμως ἐξ αὐτῶν παρουσιάζουν σκιερὸν κεντρικὸν πυ-
ρῆνα, ὃ ὅποτος ἀναμφιβόλως εἶνε στερεὸν σῶμα. Πιθανολογεῖται
ὅμως ὅτι ὅταν οἱ κομήται μεταβαίνουν εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς
τροχιάς των ψυχραίνονται καὶ στερεοποιοῦνται. Οἱ κομήται πε-
ριβάλλονται συνήθως ἀπὸ εἶδος οὐράς φωτεινῆς ἀτμοσφαιράς ἢ ὁποία
συχνότατα ἐκτείνεται εἰς εἶδος οὐράς Ἡ οὐρά, π. χ. τοῦ ἀνα-
φανέντος κατὰ τὸ 1843 εἶχε μῆκος 240 ἑκκτομμυρίων χιλιομέ-
τρων καὶ πλάτος μόνον 48.000 χιλιομ. Μερικοὶ κομήται ἔχουν
περισσότερας οὐράς, ὡς ὁ κομήτης τοῦ 1744 ὅστις εἶχε 6 τοι-
αύτας. Ἡ οὐρά εἶτε ἀπλή, εἶτε διπλή εἶνε, πάντοτε διεύθυνεται
πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ ἡλίου καὶ κλίνει πρὸς τὸ μέρος ἀπὸ
τοῦ ὁποίου ἔρχεται ὁ κομήτης. Ἡ οὐρά αὕτη τόσῳ μᾶλλον αὐ-
ξάνει, ὅσῳ περισσότερο πλησιάζει ὁ κομήτης τὸν ἥλιον, καὶ κα-
τόπιν σμικρύνεται καθ' ὅσον ἀπομακρύνεται ἀπ' αὐτοῦ. Πολλὰ
εἶπον καὶ ἔγραψαν οἱ ἀστρονόμοι περὶ κομητῶν, ἰδίως ὅτι ἂν ὁ
κομήτης τύχη καὶ συγκρουσθῆ μετὰ τὴν γῆν δύναται νὰ τὴν ἀφα-
νίσῃ, μάλιστα δὲ τῷ 1857 διεδόθη μία τοιαύτη ἰδέα ὑπὸ τινος
Γερμανοῦ καὶ πάντες κατελήφθησαν ὑπὸ τρόμου ἐκ τῆς διαδόσεως
ταύτης πιστεύσαντες ὅτι ἐπέστη ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου. Ἄλλὰ
καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι δύναται νὰ συμβῆ μία τοιαύτη σύγκρου-
σις, δὲν θὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν βλάβην, διότι, καθὼς εἶπομεν ὁ κο-
μήτης εἶνε ἀτμώδης, τὸ πολὺ δὲ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ μίαν παρο-
δικὴν μεταβολὴν, καὶ ταύτην ἀσήμαντον, εἰς τὴν κατάστασιν
τῆς ἀτμοσφαιράς.

ΚΟΜΦΕΤΑ (Κομφέτα ροσολάτα). — Γεμίζομεν νισιστὲν τὰς
ἐπὶ τούτῳ κάσσας, τὸν ὅποιον ψήνομεν εἰς ἀδύνατον φούρνον με-
ρικὰς ὥρας, διὰ νὰ τὸν καταστήσωμεν δὲ ἐλαφρὸν καὶ ἀπίεστον,
τὸν ἀνασηκῶνομεν μὲ σύρμα ἀπὸ τὰς κάσσας, μὲ ρήγαν δὲ ἐπὶ

τούτω κατεσκευασμένην διορθώνομεν τὸν νισεστὲν. Λαμβάνομεν τὰς φόρμας τὰς ὁποίας προσκολλῶμεν εἰς ἓνα ξύλινον πῆχυν, ὅστις ἔχει μῆκος καὶ πλάτος ἴσον πρὸς τὸ τῆς κάσσης, τυπώνομεν αὐτὰς εἰς τὸν νισεστὲν κατὰ πλάτος καὶ μῆκος ἴσον πρὸς τὸ τῆς κάσσης, ἀρχίζοντες κατὰ σειρὰν ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας τῆς κάσσης εἰς τὴν ἄλλην τὰ διάφορα σχήματα καὶ εἰς τόσην ἀπόστασιν ὥστε νὰ μὴ ἐνῶνται ἢ μία τρύπα μετὰ τὴν ἄλλην καὶ αἱ γραμμαὶ νὰ ἐρχονται κατ' εὐθείαν καὶ ὄχι κυρταί, διότι δυσκολευόμεθα νὰ χύσωμεν μετὰ χυτήριον, ἀφ' οὗ θὰ συμπίπτουν αἱ δύο τρύπαι τοῦ χυτηρίου εἰς μίαν σειρὰν μετὰ τὰς τρύπας τῆς φόρμας, ἄλλαι δὲ θὰ γεμίζουσι καλῶς καὶ ἄλλαι θὰ μείνουσι κεναί. Ἄφ' οὗ προετοιμάσωμεν τὰς κάσσας τοιοῦτοτρόπως, θέτομεν εἰς καζάνιον, ἂν ἔχωμεν 26 κάσσας, 7 ὀκάδας ζακχάρεως καὶ 3 1)2 ὀκάδας ὕδατος δηλαδὴ τὸ ἕμισυ τοῦ βάρους τῆς ζακχάρεως. Ἀφίνομεν αὐτὴν νὰ βράσῃ καλῶς καὶ τὴν ἐξαφρίζομεν, ρίπτομεν δὲ ἐντὸς αὐτῆς 9 σταγόνας ὀξικίου ὀξέος, ζυγίζομεν μετὰ ἀραιόμετρον ὅταν θέλομεν νὰ χύσωμεν κομφέτα μικρῶν σχημάτων ἕως τὸν 34ον βαθμὸν, ὅταν δὲ διὰ μεγάλα σχήματα ἕως τὸν 37ον βαθμὸν καὶ διὰ τὰ μέτρια σχήματα ἕως τὸν 35ον βαθμὸν. Ἄφ' οὗ ἐτοιμασθῇ ἀρωματίζομεν τὸ σιρόπιον μετὰ οἰονδήποτε ἀρώμα, οἷον ἀνθόνερον ἢ τριαντάφυλλον, ἄκινθον, κερατῶ, μαρασκίν, ἕως 80 δράμια ἐκ μιᾶς τῶν ἀνωτέρω οὐσιῶν, τὴν ὁποίαν καθιστιῶμεν ἰσχυρὰν μετὰ οἰνόπνευμα, τέλος δὲ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν τὸ καζάνιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου χύνομεν τὸ οἰνόπνευμα.

— (Κομφέτα κακκάου). Θέτομεν εἰς καζάνιον 4 ὀκάδας ζακχάρεως καὶ τὴν βράζομεν ὡς τὸ φοντάν, προσθέτοντες 1 ὀκάδην γόμματος καὶ ὀλίγον ξυνὸν λεμονίου ἕως 3 κουταλιαῖς. Ἀναλύομεν 3 ὀκάδας κακκάου, τὸ ὁποῖον ρίπτομεν εἰς τὸ καζάνιον καὶ βράζομεν ὅλα ταῦτα ὁμοῦ ἀνακατώνοντες ἀδιακόπως ἕως ὅτου δέσσουν καὶ ἀποτελέσουν ἓνα σφικτὸν βῶλον εἰς τὸ ὕδωρ. Ἀφίνομεν αὐτὰ μίαν ἡμέραν ὡς ἔχουν καὶ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ζυμώνομεν αὐτὰ εἰς σφικτὴν πάσταν μετὰ λεπτὴν ζάκχαριν. Τὰ πλάθομεν καὶ τὰ κόπτομεν εἰς τεμάχια τὰ ὁποῖα ἀφίνομεν νὰ ξηρανθοῦν. Ἄφ'

οὗ ξηρανθοῦν ἐτοιμάζομεν σιρόπιον μετὰ γόμμαν καὶ ἀσπράδια αὐγῶν ὅπως εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ροσολάτων καὶ τὰ ἀποπερατώνομεν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον φροντίζοντες ὁμοῦ νὰ θέσωμεν τὰ κομφέτα εἰς ἀδύνατον πῦρ διότι τὸ κακκάον ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἀναλύῃ εὐκόλως.

— (Κομφέτα ἀμυγδαλάτα). Θέτομεν εἰς καζάνιον 150 δράμια γόμματος, 1 ὀκάδην ὕδατος καὶ 110 δραμ. ζακχάρεως καὶ εἰς ἀδύνατον φωτιὰν τὰ ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου λυώσονται. Τὰ σουρώνομεν καὶ βράζομεν εἰς 3 1)2 ὀκάδας ὕδατος 9 ὀκάδ. ζακχάρεως, τὴν ὁποίαν σουρώνομεν ἀπὸ σίταν ἀφ' οὗ βράσῃ. Θέτομεν κατόπιν εἰς μεγάλην φωτιὰν τὴν κομφετιέραν καὶ ἐντὸς αὐτῆς 6 1)2 ὀκάδας ἀμυγδαλῶν τοῦ αὐτοῦ μεγέθους, εἰς τὰ ὁποῖα προσθέτομεν, ἀφ' οὗ ζεσταθοῦν 2 1)2 κουταλιαῖς ἐκ τῆς ἀνωτέρω γόμματος καὶ διὰ νὰ βραχοῦν ὅλα μετὰ τὴν γόμμαν περιστρέφομεν κυκλοειδῶς τὴν κομφετιέραν προσθέτοντες καὶ ὀλίγην ζάκχαριν κοσκινισμένην διὰ νὰ μὴ κολλοῦν· ὅταν στεγνώσονται ρίπτομεν πάλιν 1 χουλιάραν σιροπίου καὶ ἀφ' οὗ στεγνώσονται τὰ κοσκινίζομεν μετὰ σίταν διὰ νὰ φύγῃ ἡ ζάκχαρις προσθέτομεν ἐκ νέου μίαν κουταλιὰν σιροπίου καὶ ὅταν ἔχωμεν ρίψει 4 κουταλιαῖς σιροπίου προσθέτομεν καὶ 1)2 γόμματος καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς ἕως ὅτου τελειώσῃ ὅλον τὸ σιρόπιον καὶ ἡ γόμμα. Κοσκινίζομεν κατόπιν τὰ κομφέτα καὶ τὰ ἐξαπλώνομεν εἰς τραπεζομάνδυλον διὰ νὰ στεγνώσονται. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἔχομεν ἔτοιμον σιρόπιον τὸ ὁποῖον παρασκευάζομεν ὡς ἐξῆς. Θέτομεν εἰς καζάνιον 3 ὀκάδας ζακχάρεως καὶ μίαν ὀκάδην ὕδατος, καὶ ἀφ' οὗ βράσῃ τὸ ρίπτομεν εἰς τὴν κομφετιέραν. Τὰ ἀποτελειώνομεν δὲ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὅπως καὶ τὰ ροσολάτα.

— Κομφέτα κουκουνάρια. Ρίπτομεν εἰς τὸ καζάνιον τὰ ἀσπράδια 3 αὐγῶν, τὰ ὁποῖα κτυπῶμεν μετὰ σύρμα διὰ νὰ γίνουσι μαρίγγα, προσθέτομεν εἰς αὐτὰ 2 1)2 κουταλιαῖς ζεστοῦ σιροπίου καὶ μίαν κουταλιὰν γόμματος διαλελυμένης, τὰ ὁποῖα ἀνακατώνομεν. Βράζομεν εἰς κομφετιέραν 5 1)2 ὀκάδας καθαρισμένων κουκουναριῶν καὶ ρίπτομεν εἰς αὐτὰ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω παρασκευασθέντος σιροπίου 1 κουταλιὰν, στρέφομεν τὴν κομφετιέραν διὰ

νά βραχυῶν ὄλα τὰ κουκουάρια καλῶς, προσθέτομεν ὀλίγον ἄλευρον διὰ νὰ στεγνώσουν καὶ τὰ δουλεύομεν κυκλοειδῶς. Ἐξακολουθοῦμεν δὲ νὰ ρίπτωμεν σιρόπιον καὶ ἄλευρον, μέχρις ὅτου τὸ σιρόπιον τελειώσῃ, ἀφ' οὗ δὲ τὰ θέσωμεν εἰς σινδόνιον, τὰ ἀποτελειώνομεν ὅπως καὶ τὰ τοῦ ἄμυγδάλου.

— *Κομφέτα φουντούκια*. Καθαρίζομεν φουντούκια καὶ λαμβάνομεν 6 ὀκάδας ἐξ αὐτῶν καθαρισμένων, τὰ ὅποια καθουρδίζομεν ἕως ὅτου κοκκινίσουν ὀλίγον. Θέτομεν αὐτὰ εἰς καθαρὸν πανί καὶ τὰ τρίβομεν διὰ νὰ φύγῃ ἡ φλοῦδα, ἡ ὅποια ἀποσπᾶται εὐκόλως ἀπὸ τῶν καθουρδισμένων φουντουκίων, ἄμυγδάλων ἢ καστανῶν καὶ τὰ κοπανίζομεν. Ὅταν καθαρισθοῦν ἐντελῶς, κατασκευάζομεν ἐξ αὐτῶν κομφέτα ὅπως καὶ τὰ κουκουάρια.

— *(Κομφέτα Κανέλλας)*. Θέτομεν εἰς λεκάνην γεμάτην ὕδατος 1 1)2 ὀκᾶν κανέλλας, τὴν ὅποιαν, ἀφ' οὗ μοσχέυση, κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια, τὰ ὅποια ξηραίνομεν. Ἀφ' οὗ ξηρανθεῶν θέτομεν αὐτὰ εἰς τὴν κομφετιέραν ἐπάνω εἰς δυνατὴν φωτιάν. Ἐχομεν ἕτοιμον σιρόπιον ἐξ 9 ὀκάδων ζακχάρεως καὶ 3 ὀκάδων ὕδατος, συλλέγομεν τὰ τεμάχια τῆς κανέλλας εἰς τὸ μέσον τῆς κομφετιέρας καὶ χύνομεν εἰς αὐτὴν ὀλίγον σιρόπιον. Τρίβομεν αὐτὰ ὀλίγον μὲ τὴν χεῖρα καὶ τὰ δουλεύομεν. Ἐξακολουθοῦμεν δὲ ρίπτοντες σιρόπιον μέχρις ὅτου λάβουν τὸν ὄγκον τὸν ὁποῖον θέλομεν.

— *(Κομφέτα Γαρούφαλον)*. Ταῦτα γίνονται ἀπαρallάκτως ὡς τὰ τῆς κανέλλας.

— *(Κομφέτα πορτοκάλιων)* Λαμβάνομεν τὴν φλοῦδαν πορτοκαλλίων, τὴν ὅποιαν κόπτομεν ὅπως καὶ τὴν κανέλλαν εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ στεγνώσουν. Κατόπιν λαμβάνομεν 4 ὀκάδας ζακχάρεως καὶ 2 1)2 ὀκάδας ὕδατος, τὴν βράζομεν καὶ ἅμα πάρῃ τὴν πρώτην βράσιν ρίπτομεν εἰς αὐτὴν τὴν ξηρανθεῖσαν φλοῦδαν, τὴν ὅποιαν ἀφίνομεν νὰ βράσῃ ὁμοῦ μὲ τὴν ζακχαριν, ὅταν δὲ ἀπορροφηθῇ ὅλον τὸ σιρόπιον, σουρώνομεν αὐτὰ διὰ νὰ μὴ ἐναπολειφθῇ σιρόπιον διόλου. Θέτομεν εἰς τὴν κομφετιέραν 3 ὀκάδας ἀλεύρου καὶ ρίπτομεν τὴν βρασμέ-

νην μὲ τὴν ζακχαριν φλοῦδαν, τὴν ὅποιαν σκεπάζομεν μὲ ἄλευρον, καὶ τὰ ἀνακατώνομεν διὰ νὰ στεγνώσουν καλῶς. Τὰ κοπανίζομεν ἔπειτα καὶ τὰ ἀπλώνομεν διὰ νὰ στεγνώσουν καλὰ ὄλα. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἀφ' οὗ στεγνώσουν, τὰ ἀποτελειώνομεν ὅπως καὶ τὰ τῆς κανέλλας.

— *(Κομφέτα Σταφίδες)*. Ταῦτα γίνονται ὅπως καὶ τὰ τῶν κουκουαρίων, ἀφ' οὗ καθαρῖσωμεν τὰς σταφίδας ἀπὸ τὰ κοτσάνιά των.

— *(Κομφέτα μὲ μοσχισίτια)*. Περνώμεν ἀπὸ χονδρὴν σίταν μοσχισίτια 3 ὀκάδας διὰ νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τὴν σκόνην, κατόπιν περνώμεν πάλιν αὐτὸ ἀπὸ χονδρὸν κόσκινον διὰ νὰ καθαρισθῇ ἀπὸ τὰ κλωνάρια. Θέτομεν κατόπιν τὸ καθαρισμένον μοσχισίτιον εἰς κομποτιέραν καὶ τὰ ἀποτελειώνομεν ὅπως καὶ τὰ τῆς κανέλλας, ἀφ' οὗ κατασκευάσωμεν σιρόπιον ἐξ 9 ὀκάδων ζακχάρεως καὶ 3 ὀκάδων ὕδατος.

— *(Κομφέτα φυστίκι)*. Γίνονται ὅπως καὶ τὰ κουκουαρίου ἀφ' οὗ καθαρῖσωμεν τὰ φυστίκια.

— *(Κομφέτα γλυκάνισον)*. Καὶ τὰ κομφέτα ταῦτα γίνονται ὅπως καὶ τὰ τοῦ γαρουφάλου.

— *(Κομφέτα σεμισάντου)*. Λαμβάνομεν 1 ὀκᾶν σεμισάντον, τὸ ὁποῖον, ἀφ' οὗ θέσωμεν εἰς τὴν κομφετιέραν, κάτωθεν τῆς ὁποίας ἔχομεν δυνατὴν φωτιάν, βράζομεν σιρόπιον καὶ κατασκευάζομεν τὰ κομφέτα ταῦτα, ὅπως καὶ τὰ τῆς κανέλλας, γαρουφάλου καὶ μοσχισιτίου.

KONEKTIKOYTH. — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας, εἰς τὰ ΒΑ παράλια. Ἐκταῖς 12,301 τετρ. χιλίωμ. Κάτ. 600,000, Ἴνδοι 9,000. Βουνὰ δὲν ἔχει, ἀλλὰ σκεπάζεται σχεδὸν ὀλόκληρος ἀπὸ λόφους. Μεταλλεῖα χαλκοῦ, μολύβδου, κοβαλτίου, σιδήρου μαρμάρων λευκῶν κλπ. Κλίμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν. Λαμπρὰ κλπ. μέγιστη βιομηχανία καουτσούκ, μηχανῶν κτλ. καὶ ἐκτεταμένη ἀλιεῖα. Σιδηρόδρομοι 1800 χιλίωμ. — Προῦπολ. 10 ἑκατ. φρ. Χρέος 25 ἑκατ. 1700 σχολεῖα μὲ 120,000 μαθητάς, 63 βιβλιοθηκαί, καὶ πολλὰ λαμπρὰ ἐπιστημ. ἰδρύματα.

KONIAK.—Ἡ κατάχρησις ἐν γένει τῶν οἴνοπνευματῶδων ποτῶν εἰς τὰ ὁποῖα κατατάσσεται καὶ τὸ κονιάκ, προκαλεῖ πλῆθος ἀσθενειῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν ἀλκοολισμὸς περιγράφονται εἰς τόμους ὀλοκλήρους εἰς τὰ ἰατρικὰ συγγράμματα. Ἡ μετρία ὅμως καὶ λογικὴ χρῆσις αὐτῶν δὲν ἐπιφέρει βλάβας εἰς τὸν ὄργανισμὸν· εἶνε μάλιστα ἀποδεδειγμένον ὅτι τὸ οἴνοπνευμα ἀποτελεῖ τροφήν, καὶ ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν ἡ μετρία χρῆσις του δύναται εἰς πολλὰς περιστάσεις νὰ εἶνε ὠφέλιμος. Εἰς τοὺς ὑποστάνας μεγάλην σωματικὴν κόπωσιν μία μικρὰ δόσις οἴνοπνεύματος (κονιάκ, ρουμίου, ρακῆς κ.λ.) ἐντείνει τὰς δυνάμεις των, ὅταν μάλιστα συνδυασθῇ μὲ ὀλίγην στερεὰν τροφήν. Καὶ εἰς αὐτοὺς δὲ τοὺς διανοητικῶς ἐργαζομένους ἐκτὸς τῶν ἀσχολουμένων εἰς λογιστικὰς κ.τ.λ. ἐργασίας, ἡ μετρία χρῆσις τοῦ οἴνοπνεύματος δὲν εἶνε ἐπιβλαβής. Ἀπεναντίας ἐν μικρὸν ποτῆριον κονιάκ π. χ. κατόπιν μεγάλου διανοητικοῦ κόπου ἐνισχύει ἐν γένει τὰς διανοητικὰς δυνάμεις.

Τὸ κονιάκ μεταχειρίζονται σήμερον καθημερινῶς οἱ Ἴατροὶ εἰς πολλὰς πυρετικὰς ἀσθενείας ὡς τονωτικὸν καὶ συντελεστικὸν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ πυρετοῦ· εἰς διαρροίας αἱ ὁποῖαι συνοδεύονται μὲ πόγους εἰς τὴν κοιλίαν καὶ τὸν στόμαχον, εἰς πολλὰς περιστάσεις δυσπεψίας κ.λ. τὸ κονιάκ, εἰς μικρὰν δόσιν, μόνον ἢ ἐντὸς τσαίου ἢ καφέ, καταπαύει πολλάκις τὰς ἐνοχλήσεις. Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ μάλιστα εἰς τὰ παῖδια, ἡ δόσις τοῦ κονιάκ πρέπει νὰ ᾖ ἀναλόγως ἡλαττωμένη.

KONISTPIQN δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας. Πρωτεύουσα Κονίστραις, χωρὶα 11, μονὴ 1, κάτοικοι 3400.

KONΦΟΥΚΙΟΣ ἢ Κούγγ-Φού-Τσοῦ. — Μέγας Κινέζος φιλόσοφος ζήσας πεντακόσια ἔτη πρὸ Χριστοῦ. Αἱ διδασκαλίαι τοῦ Κονφουκίου εἶνε ἡ βᾶσις τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας τῶν Κινέζων, Ἰαπώνων καὶ ἄλλων ἐθνῶν τῆς Ἀσίας.

KONQN. — Ἀθηναῖος στρατηγὸς γεννηθεὶς τῷ 400 πρὸ Χρ. Ἐνίκηθη ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτας ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς τοῦ Ἑλληνισπόντου, ἀλλὰ κατόπιν, προσελθὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν

Περσῶν, ἐνίκησεν ἐπανειλημμένως αὐτούς, καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὰς Ἀθήνας, περιετείχισεν αὐτὰς μὲ ἰσχυρὰ φρούρια.

ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ.—Πρωτεύουσα τῆς Δανίας ἐπὶ τῶν ἀνατολικ. παραλίων τῆς νήσου Σειλάνδης καὶ ἀντικρὺ τῆς Σουηδίας, ἀφ' ἧς χωρίζεται διὰ στενοῦ πορθμοῦ. Σύγκειται ἐκ τριῶν μεγάλων συνοικιῶν: τῆς Παλαιᾶς πόλεως, τῆς Νέας πόλεως καὶ τῆς Χριστιανσχάβνης. Ἐχει μέγαν ναύσταθμον, λαμπρὰς πλατείας, 4 ἀνάκτορα, ὠραῖον χρηματιστήριον, μεγίστας ἐκκλησίας, λαμπρὰ μουσεῖα παντὸς εἶδους, θαυμασίαν πινακοθήκην, πανεπιστήμιον ἰδρυθὲν τῷ 1478, βιβλιοθήκην μὲ 550,000 τόμους καὶ 25,000 χειρόγραφα, μέγα ἐμπόριον, ἄριστα βιομηχανεῖα πορτσελάνης, ναυπηγεῖα καὶ 200,000 κατοίκους. Ἐκτίσθη δὲ κατὰ τὸν 2ον αἰῶνα μετὰ Χριστόν.

ΚΟΠΕΡΝΙΚΟΣ.—Διάσημος Πολωνὸς ἀστρονόμος γεννηθεὶς ἐν Θόρνη τῷ 1473 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1543. Ὁ Κοπέρνικος εἶνε ὁ ἰδρυτὴς τῆς θεωρείας περὶ τοῦ πλανητικοῦ συστήματος τὴν ὁποίαν παρεδέχθησαν κατόπιν ὅλοι οἱ ἀστρονόμοι τοῦ κόσμου.

ΚΟΡΑΗΣ Ἀδαμάντιος. — Εἰς ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων διδασκάλων τοῦ νέου Ἑλλην. ἔθνους καὶ ἕως ὁ ἀνώτερος ὄλων. Ἐγεννήθη τῷ 1748 ἐν Σμόρνη ἀπὸ πατέρα χιώτην καὶ ἐσπούδασεν ἐν Μοντεπελιὲ τὴν ἰατρικὴν, καὶ κατὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν, εὐρισκόμενος εἰς Παρίσιους μετέφρασε διαταγὴ τοῦ αὐτοκράτορος τὸν Στράβωνα συνεργαζόμενος μετὰ δύο Γάλλων, ἐκ τούτου δὲ ἔλαβε ἰσοβίαν σύνταξιν 2 χιλ. φράγκων. Ἐγραψε κατόπιν πλεῖστα συγγράμματα, περὶ τοῦ συγχρόνου τοῦ Ἑλλην. πολιτισμοῦ, τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς καὶ πολλὰ τὰ ὁποῖα τὸν κατέταξαν μετὰ τῶν ἀρίστων λογίων τῆς ἐποχῆς του. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1839 ἐν Παρίσιος.

ΚΟΡΑΛΛΙΟΝ.—Τὸ κοράλλιον τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει μὲ ἀποστιθωμένον φυτὸν, ἐπὶ μακρὸν χρόνον κατετάσσετο μετὰ τῶν θαλασσιῶν φυτῶν, ἀλλὰ τὴν σήμερον ἀπεδείχθη ὅτι δὲν εἶνε φυτὸν ἀλλὰ χρησιμεῖ πρὸς κατοικίαν πολυπόδων τινῶν τὰ ὁποῖα τὸ

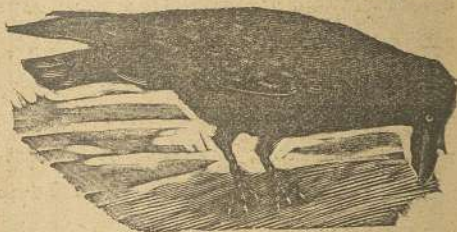
κατασκευάζουν με τιτανώδη τινά ουσίαν μεμιγμένην με έτεράν έρυθράν χρωματιστήν ύλην τὰς όποιας άμφοτέρας έκκρίνουσιν έκ του στόματός των. 'Ολίγον δέ κατ' όλίγον τó κοράλλιον αύξάνει διά τής επίθεσεως νέων στρωμμάτων. 'Η βιομηχανία του κοραλλίου ένεργείται έν Γαλλία πρό πάντων άπό τής κατακτήσεως τής 'Αλγερίας, διότι εις τὰς άκτάς τής χώρας ταύτης άπαντῶσι τὰ όραιότατα κοράλλια.

Κοράλλιον

(Τεχνητόν κοράλλιον). Διά του κοραλλίου τούτου στολίζουν τὰ σπήλαια, τὰ θερμοκήπια, τὰ έξωκλήσια κλπ. κατασκευάζεται δέ άν άναμιξωμεν θερμά 30 γρ. μίλτου λεπτοτάτης μετά 30 γρ. καθαρὰς ρητίνης έντός δέ του μίγματος τούτου, θερμού έπι, βυθίζομεν κλώνους λευκακάνθης τούς όποιους πλησιάζομεν όλίγον εις τó πυρ διά νά έξαπλωθῆ παντού ή άλοιφή. Διά τó λευκόν κοράλλιον μεταχειρίζομεθα άντι μίλτου άνθρακικόν μόλυβδο, διά δέ τó μέλαν κληρίαν.

ΚΟΡΑΞ.—'Ο κόραξ έν Γαλλία τρώγεται. 'Εχει μέν κακήν γεύσιν πολλάκις δέ και ίσχυράν όσμὴν έν γένει όμως, βραζόμενος τρώγεται. Πρέπει όχι μόνον τὰ πτερὰ ν' άφαιρώμεν αλλά και τó δέρμα, διότι τούτο μεταδίδει πικρίαν τινά εις τó όλον. Σημειώτέον όμως ότι κατὰ τήν γνώμην διασήμων έλλων μαγείρων, πρέπει μόνον τόν ζωμόν του κόρακος νά πίνωμεν, νά μη τρώγωμεν δέ τó κρέας του.

Κόραξ

ΚΟΡΕΑ.—'Εν άπό τὰ φόρφ ύποτελή κράτη τής Κίνας, κατέχει όλόκληρον τήν άπέναντι τής 'Ιαπωνίας μεγάλην κινεζικήν χερσόνησον ήν διασχίζει μία σειρά ύψηλών και δασωδών βουνών και πολλοί μικροί ποταμοί. 'Εκτασις 236,784 τετραγ. χιλίόμε. Κάτοικοι 10 εκατομμύρια περίπου 'Ιαπωνικής και Μογ-

γολικής καταγωγής. Πρωτεύουσα είναι ή Σέουλ ό δέ ήγεμόν έπονομάζεται «Βασιλεύς δέκα χιλιάδων νήσων». 'Αλλη σπουδαία πόλις είναι ή Κονίγγ με διάσημον βουδδικήν β βλιοθήκην.

ΚΟΡΘΙΟΥ δήμος. — Εις τήν έπαρχίαν 'Ανδρου. Πρωτεύουσα Κόρθιον, χωρία 15, κάτοικοι 4800.

ΚΟΡΙΝΘΙΑ.—Τό έτερον ήμισυ του Νομού 'Αργολίδος και Κορινθίας κατέχον τὰ βόρεια αύτου μέρη από των 'Αροαίων βουνών τής έπαρχίας Καλαβρύτων μέχρι του Σαρωνικού κόλπου και του 'Ισθμού τής Κορίνθου όπου σήμερα ή Διῶρυξ. Βουνά Χελυδόρεα, Κράθις, Καστανά, Ζήρια (Κυλλήνη) κ.τ.λ. Ποταμοί 'Ασωπός, 'Ελισσών και Σύθας ή Ευλοκαστρίτικος. Περιέχει 11 δήμους έχοντας 7 κωμοπόλεις, 140 χωρία, 9 μοναστήρια και 60,000 κατοίκους. Κύρια προϊόντα σταφίδες, κρασιά, έλαιον και σιτηρά.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ (Παλαιά).—Μεγίστη πόλις τής άρχαίας 'Ελλάδος κτισθεΐσα από τούς Αιολείς 1000 έτη πρό Χριστού και φθάσασα εις τόσον πλοϋτον και δόξαν, ὥστε οι άρχαίοι έλεγον περί αύτης «Δέν ειν' εύκολο νά πηγαίνη ό καθένας 'ς τήν Κόρινθον»! Είχε μεγαλοπρεπείς ναούς, πελώριον στάδιον άγώνων έν 'Ισθμιά, δύο λιμένας, τó Λέχαιον όπου σήμερα εύρίσκεται τó Λουτράκι και τὰς Κερχρεάς, τó σημερινόν Κατάκωλον, ίσχυροτάτην δέ άκρόπολιν, τήν 'Ακροκόρινθον (ύψος 600 μέτρα).—Τῷ 146 τήν κατέλαβεν ό Ρωμαίος στρατηγός Μούμιος όστις και τήν έκαυσεν, έκτοτε δέ ήρχισε νά παρακμάζῃ.—ΚΟΡΙΝΘΟΣ (Νέα) 'Η σημερινή Κόρινθος είναι μικρά πόλις εις τó βάθος του Κορινθ. κόλπου όλίγον απέχουσα τής παλαιας, πρωτεύουσα δέ τής έπαρχίας Κορινθίας και του δήμου Κορίνθου. έκτίσθη μετά τήν τελευταίαν (1858) καταστροφήν τής παλαιας. 'Εχει ὠραϊον σχέδιον, πλατείας ὁδούς και μεγάλην πλατεϊαν, ένα ναόν, έφορίαν, ταμείον, τηλεγρ. Ειρηνοδ. Πταισματοδικείον, 'Αρχιεπισκοπήν, Γυμνάσιον, έλλην. σχολείον, αλλά λιμένα άνοικτόν, έμπόριον όχι πολύ ανεπτυγμένον, και οικίας μικράς. Κάτοικοι 4300. — ό δέ ΔΗΜΟΣ Κορίνθου έχει 22 χωρία και 12,000 κατοίκους.

ΚΟΡΙΟΣ. — Ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη κοριῶν, τὸ κυριώτερον ὅμως εἶνε ὁ κοριός τῶν κλινῶν. Τὸ ἔντομον τοῦτο ἀγαπᾷ ὑπερβολικὰ τὸ αἷμα καὶ τὸ δάγκαμά του εἶν' ἀρετὰ ἐρεθιστικόν, ἀναδίδει δὲ δυσωδίαν ἀπεχθῆ, ὅταν τὸ ἐρεθίζομεν ἢ τὸ φονεύομεν. Πολλαπλασιάζεται καταπληκτικῶς εἰς τὰ ἀκάθαρτα μέρη· κατοικεῖ εἰς τὰς ἐλαχίστας ρωγμὰς τῶν τοίχων, εἰς τὰς πτυχὰς τῶν παραπετασμάτων καὶ τῶν στρωμνῶν καὶ μόνον τὴν νύκτα ἐξέρχεται. Ἄφ' οὗ χορτάση ἀπὸ αἷμα, ἐπιστρέφει εἰς τὴν φωλεάν του· ὁ ἀπὸ τῶν δαγκαμάτων του ἐρεθισμός, ὀφείλεται εἰς διαβρωτικὸν ὑγρὸν ὕπερ ἐκκρίνεται ἀπὸ τῶν σιαλογόνων ἀδέων του. Δὲν ὑπάρχει δὲ ἄλλο ἔντομον, τὸ ὁποῖον νὰ ὑποφέρει τὴν ἀσιτίαν περισσότερον χρόνον. Δύναται νὰ ζῆσῃ ἐπὶ ἐν ἔτος χωρὶς νὰ φάγῃ. Ὅταν οἱ κοριοὶ ἐξέρχονται τοῦ ὡοῦ, εἶνε μικροὶ, καὶ ὑπόλευκοι καὶ μόλις μετὰ πολλὰς μεταβολὰς τοῦ δέρματος λαμβάνουν χρῶμα μελαγχροινὸν ἢ ὑπέρυθρον. Πλεῖστα μέσα ὑπάρχουν πρὸς καταστροφὴν των· ἐν τῶν ἀπλουστέρων εἶνε ἡ χρῆσις βραστῆς σαπουνάδας. Εἰς 2 μέρη πρασίνου σάπωνος προσθέτομεν 100 μέρη ὕδατος καὶ θέτομεν τὸ ὅλον ἐντὸς δοχείου ἐπὶ τοῦ πυρὸς διὰ νὰ βράσῃ καὶ ἀφ' οὗ ἀφαιρέσωμεν τοὺς τάπητας ἐκ τοῦ δωματίου, μεγεθύνομεν μὲ τὴν λεπίδα ἐνὸς μαχαιρίου τὰς σχισμάδας τῶν τοίχων, ὅπως εἰσέλθῃ τὸ ὕδωρ εὐκολώτερον. Ἐὰν δὲ ἡ κλίνη εἶνε ξυλίνη ἀφαιροῦμεν τὰ διάφορα τεμάχια· κατόπιν λαμβάνομεν χονδρὸν σπόγγον τὸν ὁποῖον προσδένομεν στερεῶς εἰς τὸ ἄκρον ξύλου, τὸν βυθίζομεν εἰς τὴν βράζουσαν σαπουνάδα καὶ πλύνομεν ἐπανειλημμένως τοὺς τοίχους τοῦ δωματίου πρὸ πάντων εἰς τὰ μέρη εἰς ἃ ὑπάρχουν ρωγμαὶ, προσέχοντες νὰ ἐμβαπτίζομεν συχνὰ τὸν σπόγγον εἰς τὴν σαπουνάδα, ἡ ὁποία καθίσταται τοσοῦτω μᾶλλον ἀποτελεσματικώτερα ὅσῳ περισσότερον βράζει. Πλύνομεν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅλα τὰ ξύλινα ἐξαρτήματα τῆς κλίνης καθὼς καὶ τὰς σχισμάδας τῶν παραθυροφύλλων, τοῦ σανιδώματος, τοῦ πατώματος καὶ κατόπιν ἀλλάζομεν τὰ παραπετάσματα, τὰ σκεπάσματα τῆς κλίνης τῶν καθεκλῶν κλπ. Ἐὰν δὲ ἔχομεν ἀχυροστρωμνὴν, ἀνανεοῦμεν τὸ ἄχυρον ἀφ' οὗ περάσωμεν πρῶτον

τὸ ὕφασμα εἰς τὴν μπογάδα, καὶ τέλος ἀποφράττομεν τὰς ρωγμὰς τῶν τοίχων μὲ εἶδος μαστίχης κατεσκευασμένης ἀπὸ κικωλίαν καὶ ζωϊκὴν κόλλαν καὶ στρώνομεν ἐκ νέου τὸ δωμάτιον μὲ τοὺς τάπητας. Εἶνε ὅμως δυσκολώτερον νὰ καταστρέψωμεν τὰ ἔντομα ταῦτα ἀπὸ σιδηρᾶς κλίνης, κατορθώνομεν δὲ τοῦτο μὲ τερεβινθέλαιον. Μεταχειρίζονται ὡσαύτως διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν κοριῶν ἀπειρα ἄλλα μέσα· τὸ θειῶδες ὀξύ, τὸ ἀγέφημα τοῦ καπνοῦ, τὰς ἐξ ὑδραργύρου διαλύσεις κλπ. τὸ θειῶδες ὅμως ὀξύ ἔχει τὸ πλεονέκτημα, ὅταν διεισδύῃ εἰς τὰ σχίσματα ἐνὸς δωματίου, νὰ ἐξοντῶνῃ τοὺς κοριοὺς καὶ τὰ ὠά των ταυτοχρόνως. Προκειμένου νὰ κάμωμεν χρῆσιν τοῦ ὀξέος τούτου, ἀνάγκη νὰ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὸ δωμάτιον ἔνθα θὰ γίνῃ ἡ ἐργασία, ἅπαντα τὰ μέταλλα καὶ τὰ ἐκ σιδήρου ἢ χαλκοῦ ἀντικείμενα. Ἐντὸς δύο ἢ τριῶν μικρῶν δοχείων θέτομεν μερικὰς ράβδους θείου καὶ θερμαίνομεν μέχρις ὅτου ἀναφλεχθῶσι. Κάμνομεν δις εἰς διάστημα 24 ὥρων, τὴν ἰδίαν ἐργασίαν, ἀερίζομεν δὲ τὸ δωμάτιον. Εἰς τὸ διάστημα τῶν ἐπομένων 24 ὥρων ἐκτελοῦμεν δις τὴν ἰδίαν πάλιν ἐργασίαν, ἡ ὁποία σκοπὸν ἔχει νὰ ἐμποδίσῃ τὸ θειῶδες ὀξύ ἀπὸ τοῦ νὰ μεταβληθῇ εἰς θειϊκὸν ὀξύ θερμαίνοντες ἐντὸς χωνίων τοποθετημένων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου μίγμα ἀσβέστου καὶ ἀμμωνιακοῦ ἄλατος. Ἀερίζομεν ἐκ νέου τὸ δωμάτιον ἐντὸς τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ κοιμηθῶμεν εἰμὴ ἀφ' οὗ ἡ ὀσμὴ τοῦ θειῶδους ὀξέος ὡς καὶ τοῦ ἀμμωνικοῦ ἐξαλειφθῇ παντελῶς, τοῦθ' ὕπερ ἐπέρχεται μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας.

Πρέπει δὲ προπάντων κατὰ μῆνας Αὐγούστου ἢ Σεπτεμβρίου νὰ ἀσχοληθῶμεν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἐντόμων τούτων διότι κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν ἐξικολάφθησαν τὰ ὠά των. Πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῶν, κάμνουν ὡσαύτως χρῆσιν καὶ τῶν ἐντομοκτόνων κόρων, τὰς ὁποίας διασκορπίζομεν δι' ἐνὸς φυστηρίου εἰς ὅλα τὰ σχίσματα εἰς τὰ ὁποία ἐμφωλεύουν οἱ κοριοί.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ προφυλακτικὰ μέσα κατὰ τῶν κοριῶν. Ὅταν ἐπισκευάζομεν παλαιὰς οἰκίας ἢ κτίζομεν νέας, ἀναμιγνύομεν λεπτὴν κόριν ἀγρίας κολοκύνθης μὲ τὰ τελευταῖα στρώματα

της γύψου ή του κονιάματος, ή με την κόλλαν ή όποια είνε προωρισμένη δια τας έντομας των επίπλων. Πρέπει δὲ νὰ ἀναλογοῦν 30 γρ. κόνας ἀγρίας κολοκύνθης πρὸς ἓν χιλιογρ. κόλλας καὶ 30 γρ. κόνας πρὸς 1 χιλιογρ. ὕδατος δια τὴν γύψον ή τὸ κονίαμα. Ἡ πικρὰ γεῦσις τοῦ φυτοῦ τούτου, τὸ ὅποτον διατηρεῖ πολὺν καιρὸν τὰς δηλητηριώδεις αὐτοῦ οὐσίας, εἶνε δραστικὸν δηλητηριον δια τοὺς κοριούς.

ΚΟΡΙΤΣΑ. — Νέα πόλις τῆς Μακεδονίας πρὸς μεσημβρίαν τῆς λίμνης Ἀχρίδος, εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἡπείρου, με ἀκμαῖον ἐμπόριον, ἑλλ. σχολεῖα καὶ 17,000 κατοίκους τοὺς πλείστους Ἑλληνας.

ΚΟΡΚ. — Πόλις τῆς Ἰρλανδίας πρωτεύουσα κομητείας, ἔδρα καθολικοῦ καὶ ἀγγλικανικοῦ ἐπισκόπου με δρόμους, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στενοὺς, ἀλλὰ μέγιστον ἐμπόριον, ἀνεπτυγμένην ἐμπορικὴν ναυτιλίαν, λαμπρὸν λιμένα, ἰσχυρότατα φρούρια, ναύσταθμον καὶ 100,000 κατ.

ΚΟΡΣΙΚΗ ἢ ΚΥΡΝΟΣ. — Μεγάλη νῆσος τῆς Γαλλίας ὀλίγον τι μικροτέρα τῆς Κρήτης, 8747 τετρ. χιλίῳ. Κάτ. 280,000 ἔχει μίαν σειρὰν βουνῶν με κορυφὰς Σίντο (2520 μ.), Χρυσοῦν ἢ Μέγα Ἄτσιο (2650 μ.) καὶ Ροτόνδο (2673 μ.), διαιρεῖται δὲ εἰς 5 ἐπαρχίας καὶ ἀποτελεῖ ἓνα Νομόν. — Πρωτεύουσα Ἀγιάτσιο. — Ἡ Κορσικὴ ἦτο εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἀποικία τῶν Φοινίκων, κατόπιν δὲ τὴν κατέλαβον οἱ Καρχηδόνοι, οἱ Ρωμαῖοι καὶ ἄλλοι. Κατὰ τὸν μεσαῖωνα φίνεται ὅτι ἀπέκτισαν ἐκεῖ Μανιάται, τῶν ὁποίων πολλὰ ὀνόματα διατηροῦνται εἰς τὴν νῆσον, εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν παρεχωρήθη τῷ 1768.

ΚΟΡΥΘΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρωτεύουσα Ἀγιοργήτικα, χωρία 7, κάτοικοι 4800.

ΚΟΡΩΝΗ ἢ Κουροῦνα. — Πτηνὸν ὅμοιον με κόρακα ἀλλὰ μικρότερον. Ἡ κουροῦνα τρέφεται με μικρὰ ζῷα, ἐξημερώνεται δὲ εὐκόλως καὶ μανθάνει νὰ προφέρῃ ὀλίγας λέξεις. Ὑπάρχει καὶ μία στακτερὴ κουροῦνα ἢ ὁποία ζῆ πλησίον εἰς τὰς παραλίας καὶ τρέφεται ἀπὸ κογχίλια.

ΚΟΡΩΝΗΣ δῆμος. —

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πυλίας. Πρωτεύουσα Πεταλίδιον. Μανιατικὴ ἀποικία εἰς τὰ παράλια τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου με Ἑλλην. σχολεῖον, Εἰρηνοδ Ταχυδρομ. Τηλεγρ καὶ 1050 κατ. Χωρία 9, κάτοικοι 2000.

ΚΟΡΩΝΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Νάξου. Πρωτεύουσα Κωμιακή, χωρία 3, μονὴ 1, κάτοικοι 2600.

Κορώνη

ΚΟΣΜΗΤΙΚΟΝ (Κοσμετικ). — Τὸ καλύτερον κοσμητικὸν εἶνε τὸ καθαρὸν καὶ δροσερὸν ὕδωρ, εἰς τὸ ὅποτον δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν εἴτε μερικὰς σταγόνας ὄξους, εἴτε ὀλίγον ἀρωματικὸν ἢ πνευματῶδες ὕδωρ.

Συνήθως ὅμως κοσμητικὰ καλοῦνται σκευασίαι εἰδικαί, ἐπὶ τούτῳ συντεθημέναι, καὶ τὰ ὅποια σκοποῦν ἔχουν ἢ ν' ἀπαλύνουν τὸ δέρμα ἢ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸ στιλπνότητά τινα, ἢ ν' ἀφαιρέσωσι τὰς ἐπ' αὐτοῦ κηλίδας κτλ. Κοσμητικὰ ἐπίσης καλοῦνται μῦρα, ἔλαια, καὶ σκευασίαι ἄλλαι πολυποικίλαι, εἴτε πρὸς αὐξήσιν τῆς κόμης, εἴτε πρὸς χρωματισμὸν αὐτῆς. κτλ.

ΚΟΣΤΑΡΙΚΑ (δηλαδὴ Πλουσία παραλία). — Μικρὰ δημοκρατία τῆς μέσης Ἀμερικῆς. Ἐκτασις 55,669 τετραγ. χιλίῳ. Κάτοικοι 200,000 ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἡμίσεις εἶνε καταγωγῆς Ἰσπανικῆς. Πρωτεύουσα Ἅγιος Ἰωσήφ. — Χώρα βουνώδης περιέχουσα πολλὰ ἡφαιστεια ὕψους 1000—1200 μ. Κλίμα θερμὸν καὶ εἰς πολλὰ μέρη νοσηρὸν, πάσχει δὲ ἡ χώρα καὶ ἀπὸ φοβεροῦς σεισμούς. Τὰ δένδρα τῶν δασῶν τῆς εἶνε γιγάντια, παράγει δὲ κακάο, βαμβάκια, βανίλας, ζαχαροκάλαμον κτλ. Ἐμπό-

ριον 6 εκατομ. δολλάρια ιδίως καφέ, δερμάτων και καουτσούκ.
— Σιδηροδρομοί 103 χιλιάμ. Τηλέγρ. 320. Προϋπολογισμός 3—4
εκατ. δολ. Χρέος 12 1/2 εκατ. δολ. Στρατός 900 άνδρες, χωρο-
φυλακή 15.225. Διαιρείται ἡ χώρα εἰς 6 ἑπαρχίας. — Ἡ Κόστα-
Ρίκα κατ' ἀρχὰς ἦτο ἰσπανικὴ, κατόπιν ἀπετέλεσε μέρος τῆς
δημοκρατίας τοῦ Μεξικοῦ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1840 ἀποτελεῖ κράτος
ἀνεξάρτητον.

ΚΟΤΟΛΕΤΑΙΣ μοςχαρίσαις. — Κοπανίζομεν ταῖς κο-
τολέτταις καὶ τὰς ἐτοιμάζομεν κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, προσ-
θέτομεν ἄλας, πιπέρι καὶ τὰ πανάρομεν μὲ βούτυρον καὶ τριμμέ-
νον ἄρτον. Τυλίσομεν κατόπιν αὐτὰς εἰς λευκὸν χαρτί ἀλειμμέ-
νον μὲ βούτυρον, τὰς θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον
καὶ τὰς ψήνομεν εἰς σιγαλὴν φωτιάν.

— (Κοτολέτταις μόσχειαις μὲ ζελέ). Λαμβάνομεν κοτολέττας
ἐτοιμαίαις, τὰς λαρδώνομεν μὲ τεμάχια χονδρὰ λαρδίου καὶ ζαμπόν,
τὰς θέτομεν εἰς κατσαρόλαν εἰς τὴν ὁποίαν ἔχομεν προσθέσει δύο
φέτας λαρδίου, καρόττα, γαρούφαλλα ἐμπηγμένα εἰς κρομμύδια,
ὀλίγον μαϊδανόν, ἓν φύλλον δάφνης, ρίγανην, βασιλικόν, ἄλας,
πιπέρι, λευκὸν οἶνον καὶ ὀλίγον ζωμόν. Κόπτομεν στρογγυλὸν
χάρτην, τὸν ὅποιον ἀλείφομεν μὲ βούτυρον καὶ τὰς σκεπάζομεν
δι' αὐτοῦ, θέτομεν τὴν κατσαρόλαν εἰς τὴν φωτιάν καὶ ἀφ' οὗ
πάρη βράσιν, ὀλιγοστεύομεν τὴν φωτιάν καὶ ἐξ αὐτῆς προσθέτο-
μεν ὀλίγην καὶ εἰς τὸ ἐπάνω μέρος δηλαδὴ εἰς τὸ καπάκι τῆς
κατσαρόλας, ἀφίνομεν νὰ σιγοβράσουν καὶ τὰς ἀφαιροῦμεν κατό-
πιν, τὰς πλακῶνομεν εἰς τὸ μέσον δύο πιάτων καὶ προσθέτομεν
ἐπ' αὐτοῦ βῆρος. Ἀφ' οὗ κρυώσουν ἐντελῶς, τὰς διορθώνομεν,
τὰς γλασσάρομεν, προσθέτομεν εἰς τὸ μέσον ὀλίγον ζελεὶ ψιλοκομ-
μένον καὶ τὰς γαρνίρομεν μὲ ζελεὶ εἰς τὰ περίξ, ὅταν τὰ σερβί-
ρομεν.

— (Κοτολέτταις εἰς τὴν ἐσχάραν παρὲ). Πλύνομεν τὰς κοτο-
λέττας, τὰς πλατύνωμεν, προσθέτομεν ἄλας καὶ πιπέρι, λυώνο-
μεν βούτυρον καὶ τὰς μοςχεύομεν καλῶς. Τὰς πανάρομεν μὲ ψί-

χαν ἄρτου καὶ τὰς ψήνομεν μὲ τὴν ἐσχάραν εἰς σιγαλὴν φωτιάν,
προσέχοντες ὅπως κοκκινίσουν καλῶς.

— (Κοτολέτταις ἀρρίσαις παρὲ τηγαριταίς). Καθαρίζομεν
τὰς κοτολέττας ἀπὸ τὰ νεῦρά των, τὰς κοπανίζομεν καὶ τὰς ἀ-
λατίζομεν, κτυπῶμεν δύο αὐγά καὶ τὰ βρέχομεν μὲ αὐτά, τὰς
πανάρομεν μὲ αὐγὸν καὶ ψύχαν ἄρτου καὶ τὰς τηγανίζομεν μὲ
βούτυρον.

— (Κοτολέτταις ἀλὰ φινανσιέρ) Λαμβάνομεν κοτολέττας,
τὰς ὁποίας καθαρίζομεν καλῶς ἀπὸ τὰ νεῦρα καὶ κόκκαλα, λε-
πτύνοντες μόνον τὸ μεσαῖον κόκκαλον, κτυπῶμεν αὐτὰς διὰ νὰ
τὰς λεπτύνωμεν, ἀλατίζομεν καὶ τὰς τηγανίζομεν κατόπιν μὲ
βούτυρον φροντίζοντες νὰ τὰς γυρίσωμεν διὰ νὰ ψηθοῦν καὶ ἀπὸ
τὰ δύο μέρη.

Τέλος τὰς περιχύνομεν μὲ σάλτσαν φινανσιέρ καὶ τὰς γαρνί-
ρομεν μὲ ὀλίγα μανιτάρια καὶ τρούφ.

— (Κοτολέτταις ἀλὰ Μελαναίξ.). Καθαρίζομεν τὰς κοτο-
λέττας ἀπὸ τὰ κόκκαλα καὶ νεῦρα, τὰς ἐτοιμάζομεν κατὰ τὸν
συνήθη τρόπον, τὰς ἀλατίζομεν, τὰς τρίβομεν μὲ πιπέρι, τὰς
βουτῶμεν εἰς κτυπημένα αὐγά, τὰς πανάρομεν εἰς τριμμένον
ἄρτον μὲ ὀλίγον τυρόν, δίδομεν εἰς αὐτὰς σχῆμα στρογγύλον
καὶ τὰς τηγανίζομεν.

Σημ. Τὸ βιδέλον ἀλὰ Μελαναίξ, γίνεται ὅπως αἱ ἀνωτέρω
κοτολέτταις, ἀφ' οὗ λάβωμεν βιδέλον ψαχνὸν καὶ τὸ κόψωμεν εἰς
φέτας μικράς.

ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ. — Λαμβάνομεν κοτόπουλα, τὰ ὁποία καθα-
ρίζομεν καλῶς, τὰ κόπτομεν καὶ τὰ ψήνομεν εἰς πλασοτὲ μὲ
βούτυρον, προσθέτομεν ὀλίγον κονσομέ καὶ ἀφ' οὗ ψηθοῦν, λαμ-
βάνομεν μίαν μασεντζάν τὴν ὁποίαν παρασκευάζομεν ἀπὸ φασό-
λια, μπιζέλια ξεφλουδισμένα, καρόττα κομμένα εἰς μικρὰ τεμά-
χια, ζεματισμένα καὶ μὲ βούτυρον τσιγαρισμένα καὶ προσθέτομεν
ὀλίγην σάλτσαν βεσαμέλ. Ὅταν θὰ τὰ σερβίρωμεν, θέτομεν σάλ-
τσαν βεσαμέλ ἐκ νέου.

— (Κοτόπουλα φρικασέ). Καθαρίζομεν καλῶς τὰ κοτόπουλα, τῶν

ὁποίων ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια, καὶ τὰ ὁποῖα κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια, τὰ πλύνομεν καλῶς καὶ τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔχομεν γιαχνίσει φιλοκομμένα κρομμύδια χωρὶς ὁμῶς νὰ κοκκινίσουν, τὰ γιαχνίζομεν ὁμοῦ ὅπου λυώση τὸ κρομμύδι, κατόπιν δὲ προσθέτομεν ὀλίγον ὕδωρ καὶ ζωμόν λεμονίου τὰ ἀφίνομεν ἕως ὅτου νὰ βράσουν καὶ τὰ περιχύνωμεν μὲ αὐγολέμονον.

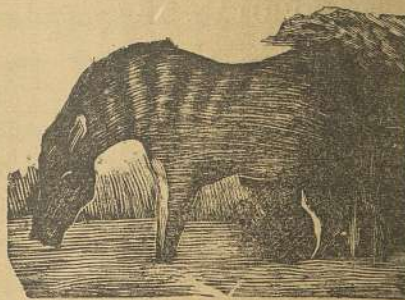
(Κοτόπουλα μὲ μπιζέλια.) Κόπτομεν εἰς τεμάχια παχέα κοτόπουλον καὶ τὸ θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας μὲ 250 δράμια μπιζελίων δι' ἕκαστον, μαϊδανόν, βούτυρον καὶ μικρὰ φιλοκομμένα κρομμύδια, τὰ γιαχνίζομεν ὅλα ὁμοῦ εἰς τὴν φωτιάν, τὰ δροσίζομεν μὲ ὀλίγον ζωμόν, προσθέτομεν ἕνα μικρὸν σῶλον ζαχαρέως καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν εἰς τὴν φωτιάν ἐπὶ μίαν ὥραν καὶ 20 λεπτά.

(Κοτόπουλα ἀλὰ ταρτάρα πατέ.) Ἐκλέγομεν παχέα κοτόπουλα, τῶν ὁποίων ἀφαιροῦμεν τοὺς πόδας καὶ τὸν λαιμόν, τὰ σχίζομεν ἀκολουθῶς ὑπὸ τὸ στήθος, ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά των καὶ τὰ κοπανίζομεν διὰ νὰ πλατύνουν, τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον, μαϊδανόν, μυρωδικά, ἄλας, πιπέρι καὶ μερικὰ φιλοκομμένα κρομμύδια, ἀφ' οὗ δὲ κοκκινίσουν τὰ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν κατσαρόλαν, τὰ πανάρομεν εἰς βούτυρον καὶ τριμμένον ἄρτον καὶ τὰ θέτομεν ἐπὶ τῆς ἐσχάρας διὰ νὰ ψηθοῦν ἐπὶ ἕν τέταρτον, καὶ γυρίζομεν αὐτὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος διὰ νὰ ψηθοῦν ἐξ ἴσου. Τέλος ἂν θέλωμεν περιχύνωμεν αὐτὰ μὲ σάλτσαν τῆς ἀρεσκείας μας.

ΚΟΥΤΥΛΑΙΩΝ *δῆμος*. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρυστίας. Πρωτεύουσα Καλημεριάνοι, χωρία 15, κάτοικοι 5,100.

ΚΟΥΑΓΓΑΣ — Περιέργον εἶδος ἵππου ὕψους 1 μ. καὶ 30—50 ἑκατοστῶν χρώματος δὲ μελαφθοῦ μὲ μαύρας λωρίδας καὶ πόδια ἄσπρα. Εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ ἐξημερῶται εὐκολώτατα.

ΚΟΥΒΑ.—Ἡ μεγαλειτέρα ἀπὸ τὰς Ἀντίλλας νήσους, ἀ-

Κουάγας

νήκουσα εἰς τοὺς Ἴσπανούς. Ἐκτασις 118,833 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 800,000 λευκοί, 350,000 μιγάδες, 230,000 μαῦροι δούλοι καὶ 60,000 Κινέζοι. Πρωτεύουσα Ἀβάνα. Σπουδαιότεραι πόλεις Σαντιάγο, λιμὴν τοῦ Πρίγκηπος, Ματάνζας καὶ Τριάς. Διασχίζεται ἀπὸ τρία συστήματα βουνῶν ὕψους 1000 ἕως 2000 μέτρων, ἡ παραλία τῆς σχηματίζει 200 λιμένας καὶ ὀρμητήρια, πλῆθος δὲ νήσων τὴν περικυκλῶνει, ὧν μεγίστη εἶνε ἡ Νῆσος τῶν Πλεύκων (3000 τετρ. χιλ). Ποταμοὶ πολλοί, ἀλλὰ μικροί, ὁ Καῦτος πλέεται ἐπὶ 90 χιλίωμ. — Μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, σιδήρου, χαλκοῦ, μολύβδου, ἀντιμονίου, κτλ. ἐτι δὲ ἄλας, ἄσφαλτος, ἀρσενικόν, μάγμαρα, μεταλλικαὶ πηγαὶ κτλ. Κλίμα θερμὸν καὶ ξηρόν. Προϊόντα ἀφθονώτατα· βαφικὰ ξύλα, ἔβερος, κέδροι, βανάναι, κοκκοφοίνικες, ἀνανάς, πατάται, σιτηρὰ, βαμβάκια, κακάο, καπνὰ περίφημα, καφές, μέλι κτλ. — Ζῶα, ἀγριόχοιροι, ἀλλιγάτορες, ποίμνια χοίρων καὶ ἄλλα. — Ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον ἀξίας 350 ἑκατ. φρ. Σιδηρόδρ. 1380 χιλίωμ. Τηλέγρ. 4600 χιλίωμ. Προῦπολ. 125 ἑκατομ. φρ. — Σχολεῖα 510, μαθηταὶ 24000. — Ἡ Κούβα ἀνεκαλύφθη πεπολιτισμένη, τῷ δὲ 1511—19 κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Ἴσπανούς ὅτινες μέχρι καὶ σήμερον δὲν κατάρθρωσαν νὰ ἐξαλείψουν ἀπ' αὐτῆς τὴν δουλείαν, διοικεῖται δὲ ἀπὸ Κυβερνήτην οὗτινος ἡ ἐξουσία εἶνε ἀπόλυτος.

ΚΟΥΒΕΚΗ ἢ ΚΕΒΕΚΗ (Ἀγλιστί Κουὲ—Μπέκ). Πόλις τοῦ Καναδά ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀγίου Λαυρεντίου, μὲ ἰσχυρὰ φρούρια, λαμπρὸν λιμένα, ἐκτεταμένον ἐμπόριον καὶ 70,000 κατοίκους, τοὺς πλείστους γαλλικῆς καταγωγῆς. Διὰ τὰ ὀχυρώματά της ὠνομάσθη Γιβραλτὰρ τῆς Ἀμερικῆς.

ΚΟΥΚΚΟΣ ἢ ΚΟΚΚΥΞ. — Πτηνὸν μικρότερον ἀπὸ τὸ τρυγόνι. Ἐχει ράχην στακτερὰν καὶ κοιλίαν ἄσπρην μὲ μαύραις γραμμαῖς, ἡ δὲ οὐρά του ἔχει ἄσπρα σημάδια. Εἶνε ζωηρὸς καὶ εὐκίνητος, πετᾷ δὲ ἐλαφρότατα· τὸν χειμῶνα τὸν διέρχεται εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἔρχεται δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸν Ἀπρίλιον. Περιέργον εἶνε τὸ μονότονον κελάδημά του κουκοῦ, κουκοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα. Τὰ αὐγά του ὁ κουκκος τὰ

ἐναποθέτει μέσα εἰς φωλεὰν ἄλλου πτηνοῦ ἀφ' οὗ πετάξῃ κρυφὰ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐντὸς αὐτῆς εὐρισκόμενα. Διὰ τὴν ἐξημερωθῆ ὁ κοῦκκος πρέπει νὰ συλληφθῆ μικρὸς διότι ὅταν μεγαλώσῃ εἶνε ἀγριώτατος.

Κοῦκκος

ΚΟΥΜΑΡΙΑ (Κόμαρος). — Ἐχει ὕψος 3 ἕως 6 μέτρων καὶ δὲν ξηραίνεται τὸν χειμῶνα, ἀνθὴ δὲ λευκὰ ἢ γλαζωπὰ καὶ φυτρῶνει μόνῃ τῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἀρέσκεται εἰς γῆν ἑλαφρὰν καὶ πολλαπλασιάζεται διὰ καταβολάδων τὸν χειμῶνα ἢ καὶ διὰ σπορᾶς εὐθὺς ἀμα συλληθῆ ὁ καρπὸς τῆς. Καταλληλοτέρα ὅμως ἐποχὴ διὰ τὴν φύτευσιν καὶ μεταφύτευσιν εἶνε ἡ ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου καὶ τὸ τέλος τῆς ἀνοιξέως.

ΚΟΧΙΓΚΙΝΑ. — Μία ἀπὸ τὰς μεγίστας Γαλλικὰς ἀποικίας κατέχουσα τὰ νότια μέρη τοῦ Ἀννάμ. Οἱ Γάλλοι τὴν κατέχουν ἀπὸ τοῦ 1858. Κάτοικοι 1,600,000. Πρωτεύουσα Σαϊγῶν μὲ 13,000 κατ. καὶ, μαζὶ μὲ τὰ περίχωρα, 65,000, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Δονάη ἐνεργοῦσα ἐκτεταμένον ἐμπόριον.

ΚΡΑΘΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Βαλιμῆ, χωρὶα 8, κάτοικοι 2000.

ΚΡΑΙΟΒΑ. — Πόλις τῆς Ρωμανίας καὶ ἡ μεγαλειτέρα τῆς Δυτικῆς Βλαχίας, πλησίον τοῦ ποταμοῦ Σχιούλ, παραποτάμου τοῦ Δουνάβεως. Ἐχει σημαντικὸν ἐμπόριον, ἐκτεταμένον ἀλυκὰς καὶ 30,000 κατ.

ΚΡΑΚΟΒΙΑ. — Πόλις τῆς Αὐστρίας εἰς τὸ μέρος τῆς Πολωνίας τὸ ὁποῖον παρεχωρήθη εἰς τοὺς Αὐστριακοὺς ὅταν ἔγεινεν ἡ ἐγκληματικὴ διανομὴ τοῦ ἠρωϊκοῦ τούτου ἔθνους μεταξὺ Αὐστρίας, Ρωσίας καὶ Γερμανίας, πρωτεύουσα τοῦ φερωνύμου διαμερίσματος μὲ ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, πολλὰ λείψανα τῆς παλαιᾶς τῆς δόξης καὶ 60,000 κατοίκους.

ΚΡΑΝΙΔΙΟΝ. — Μικρὰ πόλις τῆς ἐπαρχίας Σπετσῶν καὶ

Ἐρμιονίδος κτισμένη εἰς μέρος ὑψηλὸν 191 μέτρα καὶ γνωστὴ ἀπὸ τοῦ 1530. Ἐχει καλὰς οἰκοδομὰς ἀλλὰ δρόμους στενοὺς, λιμένα δὲ τὸ Χέλι, ταχυδρ., τηλεγρ., ἐφορίαν, εἰρηνοδ., ἑλλην. σχολεῖον καὶ 5700 κατ.—Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Κραπίδιου ἔχει 3 χωρία, 1 μονὴν καὶ 7000 κατοίκους.

ΚΡΑΝΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν (ἐπαρχ. Κραναιάς). Πρωτεύουσα Ἀργοστόλιον, χωρὶα 6, μοναὶ 2, κάτοικοι 11200.

ΚΡΑΝΩΝΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λαρίσης. Πρωτεύουσα Τσορμακλή, χωρὶα 15, κάτοικοι 4250.

ΚΡΕΑΣ. — 1ον Βόειον κρέας. Τὸ κρέας τοῦτο ἔχει τὰς ἴσας λεπτοτέρας ἢ τὸ τῆς ἀγελάδος, τὸ δὲ χρῶμα του εἶνε ζωηρότερον, ροδόχρουν, καὶ τὰ ὅστα του βαρύτερα καὶ στρογγυλότερα.

2ον Κρέας Ἀγελάδος. Τοῦτο ἔχει χρῶμα ἐρυθροῦν ὀχρότερον τοῦ βοός, εἶνε λεπτόν καὶ ὄχι σφικτόν ὡς ἐκεῖνο. Ἄν ὅμως ἡ ἀγελάς ἐσφάγη μικρὰ, εἶνε ἐξ ἴσου καλὴ ὡς καὶ ὁ βοῦς.

3ον Κρέας ταύρου. Εἰς τοὺς προβεβηκότας πως τὴν ἡλικίαν ταύρους οἱ ἴστοι τοῦ κρέατος εἶνε πολὺ χονδροὶ καὶ τραχεῖς εἰς τὴν ἀφήν, τὸ δὲ χρῶμα ἐρυθρόν, ἀμαυρότερον· τὰ ὅστα σκληρὰ καὶ ὀγκώδη, τὸ λίπος κίτρινον, σκληρόν καὶ βαρύσμον.

4ον Μόσχειον κρέας. Τὸ κρέας τοῦ μόσχου, ὁ ὁποῖος ἐσφάγη 8 ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησίν του, διακρίνεται ἐκ τοῦ χρώματος ὅπερ, εἶνε λευκὸν ἀποκλίνον πρὸς τὸ πρασινωπὸν καὶ ἐκ τῆς γλοιώδους ἰνὸς του. Τὸ πάχος του εἶνε ὑπόλευκον, γινόμενον κολλῶδες καὶ σαπωνώδες· τὰ ὅστα του, σπογγώδη καὶ σχεδὸν εὐκαμπτα, περιέχουν ἐλαιώδη οὐσίαν. Τὰ σημεῖα ὅμως ταῦτα ἐκλείπουν εἰς τοὺς μόσχους τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν πλέον τῶν τριῶν ἐβδομάδων, ἕνεκα τοῦ εἶδους τῆς τροφῆς.

5ον Πρόβειον κρέας. Τὰ διακριτικὰ σημεῖα τοῦ προβείου κρέατος εἶνε γνωστά, ὡς ἐκ τούτου ἀπέχομεν νὰ ἀσχοληθῶμεν περὶ αὐτοῦ· ἐν δὲ μόνον προσθέτομεν ὅτι τὰ πρόβατα τὰ βόσκοντα εἰς λιειβάδια ποτιζόμενα διὰ θαλασσίου ὕδατος ἔχουν κρέας τρυφερόν

και νόστιμον, οὐδὲν ὅμως ἐξωτερικὸν σημεῖον τὰ διακρίνει τῶν κοινῶν προβάτων.

ΚΡΕΑΤΑ (μαγειρική).—*Βόειον*. Τοῦτο εἶνε ὑγιεινόν, ὠφέλιμον και ὀρεκτικώτατον, διὰ τοῦτο μεταχειριζόμεθα τὸν ζωμὸν του εἰς ὄλα τὰ φαγητά. Τὰ καλλίτερα μέρη τοῦ βωδινοῦ κρέατος εἶνε τὸ ἐπάνω μέρος τῆς ράχως, τὰ ὀπίσθια, τὸ στήθος και οἱ μηροί.

Μόσχειον. Τὸ κρέας τοῦτο εἶνε τὸ χωνευτικώτερον ὄλων τῶν ἄλλων κρεάτων και τὸ τρυφερώτερον, ὠφέλιμώτατον δὲ εἰς τοὺς ἔχοντας ἀδύνατον ἢ ἐξησθενημένην κράσιν. Ὅταν εἶνε πολὺ λευκὸν και σκληρόν, εἶνε φραϊτικόν, ἂν δὲ τούναντίον πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ κρέατος διακρίνονται κηλίδες κίτριναί, τὸ κρέας δὲν εἶνε πρόσφατον ἢ τὸ μοσχάρι ἦτο ἄρρωστον.

Πρόβειον. Τὸ κρέας τοῦτο εἶνε καλλίτερον και παχύτερον τὸν χειμῶνα ἢ τὸ θέρος, προτιμότερον δὲ εἶνε τὸ ἀρσενικόν. Τὸ σκληρόν και γλιῶδες κρέας εἶνε παλαιόν.

Ἀρνίσιον. Τὰ ἀρνία τοῦ γάλακτος, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν φάγει ἀκόμη χόρτον, εἶνε τὰ καλλίτερα. Τὴ καλὸν κρέας διακρίνεται ἐκ τοῦ λευκοῦ χρώματος και τῶν παχέων νεφρῶν. Ὅταν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ εἶνε γυαλιστεροὶ και αἱ φλέβες τοῦ λαιμοῦ ἔχουν χροῶμα κυανοῦν, τότε τὸ ἀρνίον εἶνε ἀρτισφαγὲς (φραισκοσφαγμένον).

Χοιρινόν. Τὸ χοιρινὸν κρέας εἶνε νοστιμώτατον και ὀρεκτικώτατον, δυσκολοχώνευτον ὅμως και βαρυστόμαχον. Οἱ ἔχοντες ἀδύνατον τὸν στόμαχον ὡς και οἱ εὐρισκόμενοι εἰς ἀνάρρωσιν καλὸν θὰ κάμουν ν' ἀποφεύγουν τὸ κρέας τοῦτο. Τὸ δὲ κρέας τοῦ ἀγριοχοίρου εἶνε νοστιμώτερον και μᾶλλον εὐκολοχώνευτον. Τὸ γουρουνάκι τοῦ γάλακτος πρέπει νὰ ἦνε νέον, και παχύ.

Κρέας λαγοῦ.—Τὸ κρέας τοῦ λαγοῦ εἶνε γευστικώτατον, ἀλλὰ δύσπεπτον και ἰδίως τὸ θέρος. Τὸ κρέας τοῦ λαγοῦ, ἂν μὲν ἦνε σκληρόν ἢ κοκαλιασμένον και χροῶμα χλωμόν, εἶνε φρέσκον, ἂν δ' ἀφ' ἐναντίας ἦνε μαλακὸν και ὀλίγον μαῦρον δὲν εἶνε πρόσφατον.

Κρέας πέρδικας. Τὸ κρέας τῆς πέρδικας εἶνε γευστικώτατον και εὐκολοχώνευτον, διὰ τοῦτο εἶνε λίαν περιζήτητον. Τὴν πέρ-

δικαν διακρίνομεν ἂν ἦνε νέα, ἀπὸ τοὺς κιτρίνους πόδας της και ἀπὸ τὸ ράμφος (μύτη) της, τὸ ὅποτον εἶνε ὀλίγον μελανωπὸν (σκοῦρον), ἐν φ' ἡ γρατὰ πέρδικα ἔχει πόδας χρώματος κυανοῦ και ράμφος λευκόν.

Κρέας ὄρνιθος. Τὰ πουλιὰ και αἱ νέαι ὄρνιθες προτιμῶνται και ἰδίως διὰ τοὺς ἀσθενεῖς, διότι τὸ κρέας αὐτῶν εἶνε θρεπτικόν και εὐκολοχώνευτον. Καλλίτεραι εἶνε ἐκεῖναι αἱ ὅποιαί βόσκουν ἐλευθέρως και δὲν εἶνε περιορισμέναι. Τὸ κρέας τῶν ὄρνιθων εἶνε σκληρότερον ὅταν εἶνε κλῶσαι, τὰς ὁποίας διακρίνομεν ἐκ τῶν μαδημένων στηθῶν των. Τὴν σφαγμένην ὄρνιθα διακρίνομεν ἂν ἦνε νέα, ὅταν τὸ κόκκαλον τοῦ στήθους πλησίον τῆς κοιλίας εἶνε μαλακόν. Τὸ κρέας τῶν πετεινῶν εἶνε σκληρότερον, ἀλλ' ὁ ζωμὸς των ἐξαίρετος, μάλιστα ὅταν διετηρήθησαν μακρὰν τῶν ὄρνιθων.

Κρέας περιστερᾶς. Τὸ κρέας τῆς ἡμέρου περιστερᾶς εἶνε λευκότερον και ἀπαλώτερον ἀπὸ τὸ τῆς ἀγρίας, διότι ἡ ἡμερὶ παχύνεται εὐκολώτερον. Διὰ νὰ διακρίνωμεν τὸ γένος τῆς περιστερᾶς λαμβάνομεν αὐτὴν ἀπὸ τὰς δύο πτέρυγας της και ἂν μαζεύση τὴν οὐρὰν της πρὸς τὰ κάτω εἶνε ἀρσενική, ἂν δὲ τὴν ἀνοίξη ὡς ριπίδιον (βεντάλιον) εἶνε θηλυκή.

Κρέας πάπιας χήνας κτ.λ. Τὸ κρέας τῶν πτηνῶν τούτων εἶνε νόστιμον ἀλλὰ δυσκολοχώνευτον.

Κρέας Αἰγείου. Τοῦ αἰγείου κρέατος γίνεται μεγάλη πρὸς τροφήν χρῆσις παρ' ἡμῖν ἰδίως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Τὸ κρέας τοῦτο διαφέρει πολὺ τοῦ τῶν ἄλλων ζῶων και ὡς πρὸς τὸ χροῶμα και ὡς πρὸς τὴν σύστασιν και ὡς πρὸς τὸ λίπος. Βράζει βραδέως και δίδει ζωμὸν ὠχρόν και ἀρωματικόν. Τὸ κατσικάκι δὲν πρέπει νὰ τρώγεται πρὶν ἢ παρέλθωσι 45 τοῦλάχιστον ἀπὸ τῆς γεννήσεως του ἡμέραι.

ΚΡΕΜΑ.—Λαμβάνομεν 1 1)2 ὀκλιν γάλακτος τὸ ὅποτον ἀφ' οὗ βράση ἀφίνομεν νὰ κρυώση. Κτυπῶμεν τοὺς κρόκους 9 αὐγῶν ἐπὶ 1)2 ὥραν και ρίπτομεν αὐτὰ εἰς τὸ χλιαρὸν ἤδη γάλα και τὰ ἀνακατώνομεν ἀδιακόπως. Κοπανίζομεν 120 δρᾶμ. ζακ

χάρεως, ὀλίγην βανίλλιαν καὶ 2 κουταλιαὶς φαρίνας ἢ κόλλας, τὴν ὁποίαν διαλύομεν εἰς ἕν φλυτζάνι ψυχροῦ γάλακτος. Ρίπτομεν τὸ μίγμα τοῦτο εἰς τὴν κρέμαν τὴν ὁποίαν ἀνακατώνομεν ἀδιακόπως. Βράζομεν τὴν κρέμαν ἀνακατώνοντες αὐτὴν ἀδιακόπως μέχρις ὅτου πήξη. Ἡ κρέμα γίνεται ἀπὸ βανίλλιαν, κίτρον, φυστίκια, περγαμότον, ἀνθόνερο, λεμόνιον, πορτοκάλιον, νεράντζιον κλπ. δίδεται εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα τῆς οὐσίας τὴν ὁποίαν μεταχειρίζομεθα.

Κρέμα λεμονίου. Λαμβάνομεν τὴν φλοῦδαν λεμονίου, 1 1)2 ὀκᾶν ζακχάρεως καὶ τοὺς κρόκους 16 αὐγῶν τοὺς ὁποίους δουλεύομεν καλῶς μὲ σύρμα καὶ τοὺς θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν ἀνακατώνοντες ἕως ὅτου τὸ γάλα μὲ τὰ αὐγὰ ἀρχίσῃ νὰ δένη, ὅταν δὲ κρῶσῃ, ἀφαιροῦμεν τὴν φλοῦδαν τοῦ λεμονίου καὶ τὴν σερβίρομεν ἀφ' οὗ τὴν κοκκίσωμεν μὲ ζάκχαριν.

Κρέμα ἀπὸ καφέ. Καβουρδίζομεν 50 δραμ. καφέ καὶ ἐφ' οὗ ἀρχίσῃ νὰ χύνη τὸ ἔλαιόν του τὸν ρίπτομεν εἰς 1 1)2 ὀκᾶν βρασμένου γάλακτος καὶ τὸν σκεπάζομεν ὀλίγην ὥραν, διὰ νὰ λάβῃ τὸ γάλα τὴν οὐσίαν τοῦ καφέ. Σουρώνομεν κατόπιν τὸ γάλα καὶ τὸ δουλεύομεν μὲ τοὺς κρόκους 16 αὐγῶν καὶ 150 δραμ. ζακχάρεως καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν ἀνακατώνοντες αὐτὰ διὰ νὰ μὴ κάψῃ. Ὅταν πάρῃ βράσιν καὶ σηκώνοντες τὴν χουλιάραν ἴδωμεν ὅτι εἶνε σκεπασμένη μὲ τὴν ὕλην αὐτὴν, σερβίρομεν τὴν κρέμαν εἰς φλυτζάνια, τὰ ὁποῖα θέτομεν εἰς ταψίον βαθύ μὲ ζεστόν ὕδωρ καὶ τοῦτο εἰς τὴν φωτιὰν, τὸ σκεπάζομεν μὲ λαμαρίναν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχομεν φωτιὰν διὰ νὰ κάμουν κρούσταν καὶ τὰ σερβίρομεν.

Κρέμα βανίλλιας. Βράζομεν εἰς κατσαρόλαν 100 δράμια ζακχάρεως καὶ 50 δρ. ὕδατος εἰς τὰ ὁποῖα ρίπτομεν κατόπιν τεμάχια σχισμένα βανίλλιας. Ἀπὸ τὸ σιρόπιον τοῦτο λαμβάνομεν 100 δράμια, καὶ τοὺς κρόκους 10 αὐγῶν τὰ ὁποῖα ἀνακατώνομεν εἰς τὴν φωτιὰν. Ὅταν βράσουν τὰ σουρώνομεν ἀπὸ σίταν ἐντὸς λεκάνης, προσθέτομεν κατόπιν 100 δραμ. βουτύρου καὶ τὸ ἀνακατώνομεν μὲ τὸ ἀνωτέρω μίγμα.

Κρέμα μὲ βούτυρον καὶ ἀμύδαλα. Λαμβάνομεν ὀλίγα καβουρδισμένα ἀμύδαλα καὶ πικραμύδαλα, τὰ ὁποῖα κοπανίζομεν ὁμοῦ μὲ τὰς ἐσωτερικὰς φλούδας καὶ τὰ ζυγίζομεν. Προσθέτομεν κατόπιν ἴσην ποσότητα βουτύρου καὶ ὀλίγον σιρόπιον.

Κρέμα φυστίκι. Κατασκευάζομεν κρέμαν φυστίκι, ἂν λάβωμεν 1 1)2 ὀκᾶν πάστας φιστικίων, τὴν ὁποίαν ἀναλύομεν μὲ 220 δράμια προσφάτου βουτύρου ἐντὸς λεκάνης προσθέτοντες σιρόπιον βανίλλιας, ὀλίγον ζωμὸν πικραμυγδάλων καὶ ὀλίγον πράσινον χρῶμα.

Κρέμα φραμπούζ. Γίνεται ὡς καὶ ἡ κρέμα φυστίκι ἂν προσθέσωμεν ἀντὶ σιροπίου βανίλλιας κλπ. 30 δραμ. φραμπούζ.

Κρέμα τσοκολάτας. Μὲ τὸ αὐτὸ μίγμα τῆς ἀνωτέρω κρέμας κατασκευάζομεν καὶ τὴν κρέμαν τσοκολάτας μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι προσθέτομεν ἀντὶ λεμονίου τεμάχια τσοκολάτας καὶ σχηματίζομεν μαρέγγαν τὴν ὁποίαν προσθέτομεν εἰς τὴν κρέμαν κουταλιαὶς ὅταν κρῶσῃ.

ΚΡΕΜΑΣΤΗΣ ΛΑΡΙΣΣΗΣ δήμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύουσα Γαρδίκι, χωρία 3, κάτοικοι 2800.

ΚΡΗΤΗ (Τουρμιστὶ *Kirit*).—Μεγάλῃ νήσῳ τῆς Μεσογείου θαλάσσης μεταξύ Κυκλάδων καὶ Αἰγύπτου. ἔχει σχῆμα μακρὸν καὶ στενόν· μέγιστον μῆκος 255 χιλίῳ., μέσον πλάτος 30 χιλίῳ. Ἐκτασις 8617 τετρ. χιλίῳ. Κάτοικοι 200,000 χριστιανοὶ Ἕλληνες, 65,000 Τοῦρκοι καὶ 15—20 χιλ. ἄλλων ἐθνικοτήτων. Πρωτεύουσα *Χανιά*, κυριώτεροι λιμένες: Ρέθυμνος, Ἡράκλειον καὶ Σούδα ὅπου σταθμεύουν τὰ ξένα πολεμικά. Ἡ Κρήτη διασχίζεται κατὰ μῆκος ἀπὸ μίαν βουνοσειρὰν ἣ ὁποία πρὸς τὰ Δ. ὀνομάζεται Σφακιώτικα βουνὰ ἢ Λευκά, εἰς τὸ μέσον Ψηλορείτης ἢ Ἴδη καὶ πρὸς τὰ Α. Σιτία ἢ Δίκτη. Τὰ βουνὰ ταῦτα εἶνε πλήρη ἀπὸ βάραθρα καὶ σπήλαια ἕν ἐκ τῶν ὁποίων φαίνεται ὅτι θὰ ἦτο καὶ ὁ περίφημος *Λαβύρινθος* τοῦ Μινωταύρου· περατοῦται δὲ πρὸς Ν ἢ νήσῳ εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ματάλα, τὸ μεσημβρινώτατον ἄκρον τῆς Εὐρώπης. Ἡ εὐφορία τῆς εἶνε μεγίστη ἀλλὰ ἡ καλλιέργεια ἀτελής· προϊόντα κύρια

ἔχει λάδι, σταφίδες, ἀμύγδαλα, κάστανα, πορτοκάλια, λεμόνια, λαμπρά μετάξια, κρασιά, τυρὸν ἐκλεκτόν, ζῆα, ἀνεπτυγμένην βιομηχανίαν σαπουνίου καὶ βομβυκοτροφίαν κτλ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἔμποριον καὶ ἡ βιομηχανία εὐρίσκονται πρὸ πάντων εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων. — Ἡ Κρήτη κατ' ἀρχὰς ἦτο ἀποικία τῶν Φρυγῶν, τῶν Πελασγῶν καὶ τῶν Φοινίκων, ὡς πρώτην δὲ ἱστορίαν της ἔχομεν τὰ μυθολογήματα τοῦ Μίνως, τοῦ Θησέως καὶ τῆς Ἀριάδνης. Περὶ τὸ 1000 πρὸ Χρ. τὴν κατέκτησαν οἱ Δωριεῖς αἵτινες συνέστησαν ἐν αὐτῇ πολλὰς δημοκρατίας, ὧν σημαντικώτεραι ἡ Κωσσός, ἡ Κυδωνία καὶ ἡ Γόρτυς. Οἱ Ρωμαῖοι τὴν υπέταξαν τῷ 67 πρὸ Χρ. Ἐπειτα ἀπετέλεσε μέρος τῆς Αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου καὶ τῷ 823 ἔπεσεν εἰς χεῖρας τῶν Σαρακηνῶν, ἀλλ' ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς τὴν ἀνέκτησε τῷ 961. Ὄταν κατόπιν οἱ Σταυροφόροι κατέκτησαν τὸ Βυζάντιον τῷ 1204, ἐδόθη ἡ Κρήτη εἰς τὸν Βονιφάτιον, μαρκήσιον τοῦ Μονφερά ὅστις τὴν ἐπώλησεν εἰς τοὺς Βενετούς, οἱ ὅποιοι τὴν ἐκυβέρνησαν μετὰ τόσης σκληρότητος, ὥστε ἐπανειλημμένως οἱ Κρήτες ἐξηγέρθησαν κατὰ τῶν τυράννων των. Τέλος κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα μετὰ πολλὰς ἐκστρατείας, μακρὰς δὲ καὶ περιφήμους πολιορκίας τῶν φρουρίων, κατελήφθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Τῷ 1858 ἐξεργάγη ἐπανάστασις, τῷ δὲ 1866 ὀλόκληρος ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς τῆς νήσου ἐξηγέρθη κατὰ τῆς Τουρκίας καὶ πολλὰς ἐπέφερε καταστροφὰς εἰς τὰ σουλτανικὰ στρατεύματα· ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες τότε ἔδειξαν συχνὰς συμπαθείας πρὸς τοὺς Κρήτας, ἐπῆλθε διπλωματικὴ ρῆξις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, μόλις δὲ τῷ 1869 ἐπανεφερε τὴν ἀρμονίαν ἡ ἐν Παρισίοις σύνοδος τῶν δυνάμεων καὶ οἱ ἐπαναστήσαντες ἀρχηγοί, μείναντες μόνοι, υπετάχθησαν τὸν Φεβρουάριον, τὸν δὲ ἐπόμενον μῆνα ἠνοίχθησαν ὅλοι οἱ λιμένες. Ἐκτοτε συχνὰ ἐγένοντο ἐπαναστάσεις ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος, κατορθώσασαι μόνον νὰ δοθῇ τῇ νήσῳ μία ὀπωδήποτε αὐτοδιοίκησις μετὰ χριστιανὸν διοικητὴν· ἀλλὰ καὶ αὕτη ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀφῆρέθη τῇ ἀνοχῇ τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ Κρήτη μένει ὅπως ἦτο καὶ πρὸ τοῦ Συνεδρίου τοῦ Βερολίνου.

ΚΡΙΘΗ. — Εἰς τὴν Ἑλλάδα γενικῶς ἐν μόνον εἶδος κριθῆς εἶνε γνωστὸν τὸ *χειμωνιάτικον*· εἰς τὴν ἐπαρχίαν ὅμως Εὐρυτανίας ὑπάρχει καὶ τὸ καλούμενον *ἐξαγῶι*, τὸ ὅποτον σπείρεται τὴν ἀνοιξιν.

Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀγαπᾷ προπάντων τὰς ἐλαφρὰς καὶ ὀλίγον ἀσβεστώδεις γαίας, ἐν τούτοις εὐδοκιμεῖ καὶ εἰς οἰονδήποτε ἄλλο ἔδαφος καὶ ἐξαντλεῖ τὴν γῆν περισσότερον τοῦ σίτου καὶ τῶν ἄλλων δημητριακῶν καρπῶν.

Εἰς Κόρινθον σπείρουσιν ἐν εἶδος κριθῆς λεγόμενον *μαρτιάκι*, τὸ ὅποτον ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ὀριμάζη ταχέως, ὑπάρχουν δὲ μέρη, ὡς ἡ Μῆλος, ἐνθα ὀριμάζει εἰς 40 ἡμέρας. Ὄταν ἡ κριθῆ σπείρεται διὰ *γρασίδι*, ὅπως χρησιμεύσῃ δηλ. χλωρῇ πρὸς τροφήν τῶν ζώων, τότε ἐξαντλεῖ ὀλιγώτερον τὴν γῆν ἐπειδὴ δὲν τὴν ἀφίνομεν νὰ καρποφορήσῃ. Ἡ γῆ πρέπει νὰ ὀργωθῇ προηγουμένως τοῦλάχιστον δις καὶ νὰ σθαρνησθῇ καλῶς.

Ἡ κριθῆ τῆς ἀνοιξίως ἀπαιτεῖ γῆν περισσότερον τριμμένην ἀπὸ τὴν τοῦ φθινοπώρου.

Μεταχειρίζονται εἴκοσι περίπου ὀκάδας κατὰ στρέμμα διὰ τὰς χαμηλὰς θέσεις καὶ 15 ὡς ἔγγιστα διὰ τὰς ὑψηλὰς.

Ἐπειδὴ ἡ κριθῆ εὐθὺς ὡς ὀριμάσῃ τινάζεται εὐκολώτερα τῶν ἄλλων σιτωδῶν σπαρτῶν, πρέπει νὰ θερίζεται πρωϊμώτερον ὅλων καὶ νὰ μετακομίζεται τὴν πρωΐαν μετὰ τὴν δρόσον ἢ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, τινὲς ὅμως τὸ θερίζουν ὀλίγον χλωρὸν καὶ τὸ ἀφίνουσι οὕτω εἰς τὸν ἀγρὸν ἵνα ἀποπερατωθῇ ἡ ὀρίμανσις, ὅτε γίνεται εὐτραφέστερον καὶ βαρύτερον. Τὸ ἄχυρον τῆς κριθῆς εἶνε κατώτερον τοῦ σίτου, ὅθεν εἶνε συμφερότερον νὰ τὸ μεταχειρίζωμεθα διὰ στρέμμα τῶν ζώων.

Ἡ κριθῆ ἀγνή δὲν γίνεται καλῶς ἄρτος, ὅταν ὅμως τὸν ἀναμίξωμεν μετὰ σίτον παράγομεν ἄλευρον *σιμιγάδι* καλούμενον ἐξ οὗ παρασκευάζεται καλὸς ἄρτος, ἔνεκα τούτου εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη σπείρουσιν ὁμοῦ τὰ δύο ταῦτα εἶδη, ὅτε εὐδοκιμοῦν καλλίτερον.

ΚΡΙΘΑΡΟΝΕΡΟΝ. Ἡ κριθῆ εἶνε μαλακτικὴ, δροιστικὴ καὶ διουρητικὴ. Διὰ νὰ παρασκευάσωμεν τὸ κριθαρόνερον λαμβάνομεν
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΕΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 39

μίαν φουκταν κριθής και την βράζομεν με αρκετήν ποσότητα ύδατος, ώστε αφού σκάση η πέτσα νό μείνουν 300 δράμια υγρού, τὸ ὅποτον σουρόνομεν και λαμβάνει ὁ ἀσθενής κατὰ φλυτζάνιον εἰς τοὺς πυρετούς, τὰς ἀσθενείας τῶν βρόγχων και τῶν πνευμόνων, τὰ συνάχεια κ.λ.

ΚΡΙΜΑΙΑ.— Μεγάλη Χερσόνησος τῆς Ρωσσίας εἰς τὴν Μαύρην θάλασσαν ἔση σχεδὸν μετὰ τὴν Πελοπόννησον κατοικουμένη ὑπὸ 450,000 κατ. ἔχει μίαν σειρὰν βουνῶν και πρωτεύουσαν τὴν Σεβαστούπολιν. Ἡ Κριμαία εἶνε περίφημος διὰ τὸν Κριμαϊκὸν λεγόμενον πόλεμον, ὅστις ἔλαβε χώραν τῷ 1854 μεταξὺ Γαλλίας και Ρωσσίας.

ΚΡΙΝΑ.— Ὑπάρχουσι πολλὰ εἶδη τοῦ ὠραίου τούτου ἄνθους, μετὰ πολλοὺς χρωματισμούς. Καὶ ναὶ μὲν ὅ,τε καυλὸς αὐτοῦ και τὰ ἄνθη ξηραίνονται μετὰ τὴν ἀπάνθησιν, ἀλλ' οἱ βολβοὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος βλαστάνουσι πάλιν. Εἶναι ὁμως καλὸν νὰ ἐξάγωσιν αὐτοὺς ἀνὰ πᾶσαν τριετίαν ἢ τετραετίαν και ν' ἀνανεώσωσι τὸ χῶμα. Τότε δὲ ἀποσπῶντες φυτεύουν ἀμέσως και τὰ παραβολίδια, τὰ ὅποια τὸ ἐπόμενον ἔτος φέρουσι ἄνθη. Τὸ καταλληλότερον χῶμα εἶναι τὸ ἀργιλλοαμμώδες και ἀκόμη καλλίτερον τὸ μυρικόχωμα, ἥτοι τὸ συλλεγόμενον ὑπὸ τὰς μυρίκας και σχηματιζόμενον ἀπὸ τὰ πίπτοντα φύλλα των. Οὔτε κοπρίαν, οὔτε πολὺ νερὸ θέλουσι τὰ κρίνα, διότι σαπίζουν.

ΚΡΙΣΣΗΣ δῆμος.— Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος, πρωτεύουσα Χρυσό, χωρία 2, κάτοικοι 2600.

ΚΡΟΚΕΤΑΙΣ ἀπὸ πατάταις. — Καθαρίζομεν βρασμέναις πατάταις, τὰς ἀφίνομεν νὰ κρῶσουσι, τὰς τρίβομεν μετὰ τὸν τρίπτην και τὰς περνῶμεν ἀπὸ ψιλὸν κόσκινον, προσθέτομεν τὸ ἀπαιτούμενον ἄλας, ὀλίγον βούτυρον, ὀλίγον τριμμένον τυρόν, φιλοκομμένον μαϊδανόν, τὰ ζυμώνωμεν και προσθέτομεν αὐγά. Κόπτομεν ἔπειτα τὰς κροκέτας δίδοντες εἰς αὐτὰς σχῆμα τῆς ἀρεσκείας μας, τὰς πανάρωμεν μετὰ αὐγά και τριμμένον ἄρτον και τὰς τηγανίζομεν εἰς μετρίαν φωτιάν.

Κροκέταις ἀπὸ πουλιά. Ψήνομεν εἰς τὴν σούβλαν ὄρνιθα και

τὴν ξεκοκκαλιάζομεν, ἀφαιροῦμεν τὰ νεῦρα, τὰς πέτσας και τὸ δέρμα, τὸ δὲ κρέας τῆς κόπτομεν εἰς μικρὰ τεμάχια. Ζεσταίνομεν βούτυρον μετὰ ὀλίγον ἄλευρον, χωρὶς νὰ κοκκινίση, προσθέτομεν ὀλίγον γάλα, ἔν μπουκέτον γαρνί, πιπέρι, ἄλας, προσθέτομεν τὰ κρέατα τῆς ὄρνιθος, ὀλίγα τρούφ, ζαμπόν, μυαλά, τὰ πάντα φιλοκομμένα και ἀφ' οὐ βράσουσι τὰ ἀποσύρομεν, ρίπτομεν μέσα 2 αὐγά, τὰ ἀνακατόνομεν πάλιν. ἀφαιροῦμεν τὸ μπουκέτον και τ' ἀφίνομεν νὰ κρῶσουσι κτυπῶμεν κατόπιν 2 αὐγά εἰς πιάτον, προσθέτομεν ὀλίγον ἄλας και διάφορα μυρωδικά, κόπτομεν τὰς κροκέτας μετὰ ἓνα κουτάλι. τὰς βουτῶμεν εἰς τὸ πιάτον μετὰ κτυπημένα αὐγά, τὰς κυλίνομεν εἰς τριμμένον ἄρτον, τὰς τηγανίζομεν εἰς δυνατὴν φωτιάν, προσέχοντες ὁμως νὰ μὴ θέτωμεν πολλὰς εἰς τὸ τηγάνι διότι φουσκῶνουσι και σκάζουσι και νὰ μὴ γυρίζωμεν αὐτὰς μετὰ τὸ πιροῦνι, ἀλλὰ νὰ κουνῶμεν τὸ τηγάνι διὰ νὰ τηγανίζονται συγχρόνως.

ΣΗΜ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γίνονται κροκέταις ἀπὸ μοσχάρι, ἀπὸ ἀρνί, ψάρι, μετὰ οἰανδήποτε σάλτσαν, μετὰ πρόβειον κρέας, μετὰ κυνῆγι κλπ.

ΚΡΟΚΕΤΑΙΣ γλυκίσμα. ἀπὸ πατάταις μετὰ κίτρον. — Βράζομεν ἐντὸς κατσαρόλας 150 δράμια πατάταις μετὰ 150 δράμια ζακχάρεως, τὰς περνῶμεν ἀπὸ τρυπητὸν ὡς τὸν ποῦρὸ και τὰς ρίπτομεν ἐκ νέου εἰς τὴν κατσαρόλαν, προσθέτομεν 25 δράμια βουτύρου, τοὺς κρόκους 4 αὐγῶν, 25 δράμια ζακχάρεως και φλοῦδαν κίτρον τριμμένου, τὰ ὅποια ζυμώνωμεν καλῶς, ἕως ὅτου ἀποτελέσουσι σφικτὴν πᾶσταν, κόπτομεν κατόπιν κροκέταις και τὰς πανάρωμεν ὅπως τὰς τηγανιτὰς κοτολέττας και δίδομεν εἰς αὐτὰς οἰονδήποτε θέλομεν σχῆμα.

Λαμβάνομεν φριτούραν ἀπὸ καλὸν βούτυρον νὰ καίη, καταβιβάζομεν ἀπὸ τὴν φωτιάν τὸ τηγάνιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ρίπτομεν μετὰ προσοχὴν τὰς κροκέτας τὰς ὁποίας ἐξάγομεν μετὰ τρυπητὸν κουτάλι και τὰς θέτομεν εἰς πετσέταν διὰ νὰ σουρώσουσι.

Δυναμέθη νὰ κατασκευάσωμεν κροκέτας μετὰ βανίλιαν, ἀνθό-

μερον κλπ. δίδοντες εἰς αὐτὰς τὴν ὀνομασίαν τῆς οὐσίας τὴν ὀποῖαν θὰ μεταχειρισθῶμεν.

ΚΡΟΚΕΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρωτεύουσα Λεβέτσοβα (αἱ ἀρχαῖαι Κροκεαὶ) μετ' Εἰρηνοδ., Ἑλλην. σχολ. καὶ 1650 κατ. χωρία 10, κάτοικοι 4,100.

ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ. — Ὁ κροκόδειλος εἶνε ἐρπετὸν ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν τῶν σαυροειδῶν. Τὸ ζῶον τοῦτο φθάνει ἐνίοτε εἰς μῆκος 8 μέτρων. Ὁ τερατώδης αὐτοῦ φάρυγξ, ὠπλισμένος μετ' ὀπίσθεν ὀδόντας καὶ πάντοτε ἀνοικτός, ἐπίσης καὶ οἱ αἰματοβαφεῖς ὀφθαλμοὶ του, προσδίδουν εἰς αὐτὸν θέαν ἀγρίαν, προξενούσαν τρόμον. Εἰς τὴν ξηρὰν ἔρπει μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ μετὰ μεγάλης δυσκολίας δύναται νὰ στρέψῃ καὶ νὰ ἀλλάξῃ διεύθυνσιν, ἐν ᾧ ἐντὸς τοῦ ὕδατος κολυμβᾷ θαυμασιῶς. Δὲν ἐξέρχεται εἰς τὴν ὄχθην εἰμὴ ὅταν θέλῃ νὰ ἐναποθέσῃ ἐκεῖ τὰ ὠὰ του ἢ νὰ ἐνεδρεύσῃ κρυπτόμενος εἰς τοὺς καλάμῶνας τὸν ἀνθρώπον καὶ ἄλλα ζῶα τὰ ὁποῖα ἡ δειψὴ ἤθελεν ὀδηγήσει πλησίον του. Ὁ κροκόδειλος γεννᾷ 100 περίπου ὠὰ.

Κροκόδειλος

Οἱ μαῦροι τῆς Ἀφρικῆς τρώγουν τὰ ὠὰ καὶ τὸ κρέας τοῦ κροκοδείλου, τοῦ ὁποῖου τὴν βραεῖαν ὀσμὴν οὐδεὶς εὐρωπαϊὸς δύναται νὰ ἀνεχθῇ. Τὸ δὲ δέρμα του εἶνε τόσο σκληρόν, ὥστε μήτε ἡ σφαῖρα δὲν τὸ διατρύπᾳ πολλάκις.

ΚΡΟΚΟΣ ἢ καὶ Ζαφουρά. — Ὡραῖον φυτὸν κοινότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα, χρησιμώτατον δὲ ὡς φάρμακον, ὡς χρῶμα καὶ ὡς μυρωδικόν. Ἔχει φύλλα στενόμακτρα καὶ ἀνθὴ γαλαζοπὰ ἢ κοκκινωπὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξάγεται ἡ Ζαφουρά τοῦ ἐμπορίου.

ΚΡΟΚΥΛΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωρίδος. Πρωτεύουσαι Παληοκάτουνο καὶ Πενταγοί, χωρία 5, κατ. 3300.

ΚΡΟΜΒΕΛ Ὀλιβιά. — Περιφημος Ἄγγλος πολιτικὸς καὶ στρατηγός. Ἐγενήθη τῷ 1599, ἐξεθρόνισε τῷ 1648 τὸν βα-

σιλέα τῆς Ἀγγλίας Κάρολον τὸν Α', κατέλαβε τῷ 1649 τὴν ἐπαναστατήσασαν Ἰρλανδίαν μετὰ μακρὸν ἀγῶνα καὶ φοβερὰς αἰματοχυσίας, κατέκτησε τὴν Ἰαμαϊκὴν ἐκδιώξας τοὺς Ἰσπανοὺς καὶ ἐκυβέρνησε τὴν Ἀγγλίαν μέχρι τοῦ θανάτου του (1658) ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Προστάτου.

ΚΡΟΜΜΥΔΙΑ. — Τὰ κρομμύδια ἀνήκουν εἰς τὰ λεγόμενα βολβόριζα φυτά. Παρ' ἡμῶν εἶνε γνωστὰ δύο εἶδη κρομμυδιῶν, τὰ κοινὰ τὰ ὁποῖα εἶνε στρογγύλα καὶ τὰ μακροῦλὰ, τὰ ὁποῖα εἶνε γλυκύτερα, ἐν Εὐρώπῃ ὅμως καλλιεργοῦνται πολλὰ εἶδη. Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀπαιτεῖ γῆν σκαμμένην, κοπρισμένην, ἐκτεθειμένην εἰς τὸν ἥλιον καὶ ποτιζομένην συχνὰ κατὰ τοὺς ὑπερβολικοὺς καύσωνας.

Ὁ κρομμυδόσπορος φέεται, εἰς προητοιμασμένην γῆν, τὸν Σεπτέμβριον ἀφ' οὗ δὲ αὐξήσουν τὰ φυτὰ μεταφυτεύονται τὸν Νοέμβριον, εἰς ἀυλακωμένας πρασιάς. Τὸ βοτάνισμα καὶ τὸ σκάλισμα εἶνε ἐπίσης ἀναγκαιότατα. Ἀφ' οὗ σποριάσουν τὰ κρομμύδια οἱ βολβοὶ των σαπίζουσι καὶ εἶνε ἀχριστοί· ὅθεν ἢ πρέπει νὰ ἀποκόπωνται αἱ κορυφαὶ των, ἢ νὰ ἐκρίζωνται προτύτερα.

Τὰ κρομμύδια διατηροῦνται ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἂν τὰ στρώσωμεν εἰς κριθίνα ἀχυρα, δὲν σαπίζουσι δέ, ἂν τὰ βρέξωμεν εἰς θερμὸν ὕδωρ καὶ τὰ στεγνώσωμεν.

Διὰ σπύρον ἐκλέγομεν τὰ μεγαλείτερα καὶ καλλίτερα, τὰ ὁποῖα φυτεύομεν τὸ ἐπόμενον ἔτος. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ διὰ σπορὰς καλλιέργεια τῶν κρομμυδιῶν εἶνε ἐπίπονος, οἱ περισσότεροι ἀγοράζουσι μικρὰ κρομμύδια, τὰ ὁποῖα ὀνομάζουσι κοκκάρια καὶ τὰ ὁποῖα παράγονται διὰ πυκνῆς σπορὰς εἰς ἐξαιρετὸν γῆν. Τὸ κοκκάρια φυτεύεται τὸν Νοέμβριον ἢ Δεκέμβριον εἰς τὸν τόπον μας.

ΚΡΟΝΟΣ. — Εἰς ὑπὸ τοὺς πλανήτας καὶ ὁ περιεργότερος ὅλων διότι περικυκλῶνεται ἀπὸ φωτεινοῦ καὶ σκοτεινοῦ δακτυλίου περιστρεφομένου γύρω τοῦ ἰδίως πλανήτου. Εἶνε 160 φορὰς μεγαλείτερος ἀπὸ τὴν γῆν, ἔχει φῶς ἀσθενὲς καὶ ὀκτῶ δορυφόρους (Σελήνας) παρουσιάζει δὲ ἐπὶ τοῦ δίσκου του σκιερὰς καὶ φωτεινὰς λωρίδας ὅπως ὁ Ζεὺς.

ΚΡΟΝΟΣ. — Ὁ πατὴρ τῶν Θεῶν κατὰ τὴν μυθολογίαν. Ὁ

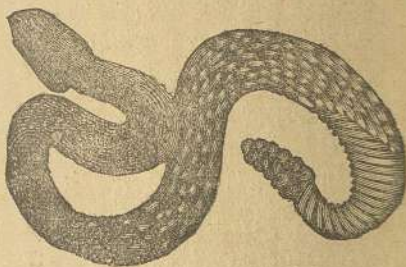
Κρόνος εἶνε ἡ προσωποποίηση τοῦ Χρόνου, ἐγέννησε δὲ τὸν Δία ὅστις τὸν ἐδίωξε κατόπιν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον.

Ὁ πλανήτης Κρόνος καὶ οἱ δορυφόροι του

ΚΡΟΝΣΤΑΤ.— Ὁ πρῶτο-πολεμικὸς λιμὴν τῆς Ρωσίας ἐν τῇ Βαλτικῇ θαλάσῃ καὶ ἀντικρὺ τοῦ στομίου τοῦ Νεβα. Ἡ πόλις ἐκτίσθη ἐπάνω εἰς μικρὰν καὶ βραχῶδη νῆσον ἀπὸ τὸν Μέγαν Πέτρον τῷ 1710, περικυκλοῦται δὲ πανταχόθεν ἀπὸ φουερὰ φρούρια, προμαχώνας, πύργους καὶ πυροβολεῖα καὶ περιέχει 200 λαμπρὰ ναυτικὰ οἰκοδομήματα καὶ 50,000 κατοίκους.

ΚΡΟΤΑΛΙΑΣ.— Ὁ μάλλον ἐπικίνδυνος ἀπὸ ὅλους τοὺς ὄφεις. Εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τὸ δὲ δηλητήριόν του θανατώνει ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας. Ὠνομάσθη κροταλίας ἕνεκα τοῦ θαρῦθου τὸν ὅποιον παράγουν τὰ πέταλα τὰ ὅποια σκεπάζουν τὴν οὐράν του. Οἱ Ἴνδοι γνωρίζουν νὰ καθιστοῦν ἀκίνδυνον τὸν κροταλίαν διὰ τοῦ ἐξῆς εὐφρεστάτου μέσου. Λαμβάνουν τεμάχιον μαύρου δυνατοῦ ὑφάσματος τὸ ὅποιον προτείνουν εἰς τὸν ὄφιν· αὐτὸς ἐπιτίθεται καὶ τὸ ἀρπάζει μὲ τὰ δόντια του· τραβοῦν δὲ τότε δυνατὰ τὸ ὑφάσμα καὶ τὰ δόντια τοῦ ὄφει· μένουں καρφωμένα ἐπάνω του μαζί μὲ τὸ δηλητήριόν του.

Κροταλίας.

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΗ.— Ἐκ τοῦ «Παγκοσμίου Λεξικοῦ τῶν ἀνθρώπων γνώσεων», τοῦ δημοσιευθέντος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Λυνέλ, ἐραριζόμεθα τὰ κατωτέρω :

«—Ἡ Κρυπτογραφικὴ παρὰ τοῖς νεωτέροις. — Αἱ ἐν χρήσει διάφοροι μέθοδοι εἶναι πολυάριθμοι. Θ' ἀναγράψωμεν ἑνταῦθα ὁ-

λίγας μόνον ἐξ αὐτῶν, καθότι τόμοι ὀλόκληροι θὰ ἐχρειάζοντο, ἂν ἐπρόκειτ' ὅλας νὰ περιγράψωμεν.

«Ἡ ἀπλουστέρα κρυπτογραφικὴ, συνίσταται εἰς τὸ νὰ διατάξωμεν, εἰς δύο γραμμάς, τὸ ἀλφάβητον, οὕτω πως :

(1) α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ
ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

καὶ νὰ λαμβάνωμεν, ἀντὶ τοῦ ψηφίου τὸ ὅποιον ἡ λέξις ἀπαιτεῖ, τὸ ὑπ' αὐτὸ ἢ τὸ ἐπ' αὐτό.

«Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι θὰ γράψωμεν τὴν φράσιν : «Θὰ ἔχω ἄρθος πορτοκαλίαις εἰς τὸ στήθος». Κατὰ τὴν προεκτεθεισάν μέθοδον θὰ ἔχωμεν τὸ ἐξῆς κρυπτόγραμμα :

«nr ρκμ ναυγζ δγεηχηνφρνξ ρφζ ηγ ζητυγζ».

Τὸ ὅποιον εὐκόλως ἀναγινώσκειται ὑπὸ τοῦ κατέχοντος τὴν κλεῖδα.

—Μέθοδος Ἰουλίου Καίσαρος.— Ὅπως γράψωμεν κατὰ τὴν μέθοδον ταύτην, ἀρκεῖ νὰντικαταστήσωμεν τὰ ψηφεία τῆς ἐπιστολῆς μας, δι' ἄλλων συνθηματικῶν τοιούτων :

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω
(2) λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω α β γ δ ε ζ η θ ι κ
π ρ σ τ υ φ χ ψ ω α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο
2 5 9 4 a c § 1 w Ω D 3 6 0 8 † V Λ X E Φ F G H

«Διὰ νὰ γράψωμεν τὴν ἀνωτέρω φράσιν συμφώνως πρὸς τὴν δευτέραν γραμμὴν, θὰ ἔχωμεν :

σλ οθκ λψσαδ βαγεαυλφολδ σθ εα δερσαδ

«Κατὰ τὴν 4ην γραμμὴν :

12 aFH 2618Λ +8VX8Ω2Da2Λ aWΛ ×8 Λ×§18Λ

«Ἰαπωνικὴ Μέθοδος.— Ὡς γνωστόν, οἱ Σῖναι κ' οἱ Ἰάπωνες γράφουν καθέτως, ἀντὶ νὰ γράφουν ὀριζοντεῖως. Ἡ μέθοδος αὕτη τῆς Κρυπτογραφικῆς ὠνομάσθη Ἰαπωνικὴ, διότι διατάσσεται πρῶτον καθέτως, κ' ἔπειτ' ἀντιγράφετ' ὀριζοντεῖως.

«Ἵποθετεῖθ' ὅτι θέλωμεν νὰ κρυπτογραφήσωμεν τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα :

«Δὲν ἔχομεν πλέον πολεμεφθόδια· στρατὸς ἐξηντλημένος πέμψατε ἐπικουρίαν καὶ τροφάς»,

«Ὁὰ διατάξωμεν πρῶτον τὸ κείμενον οὕτως πως :

Δ ε ο ι α ν τ ψ α α ς
 ε λ ν δ σ η λ μ τ ι κ
 (3) ν π π ο τ ξ η ε ε ρ α ς
 ε ν ο φ ρ ε μ π ε υ ι α
 χ ε λ ε α ς ε ς π ο τ φ
 ο μ ε μ τ ο ν ο ι κ ρ ο

«Εἰς τρόπον ὥστε ἡ πρώτη (ἀριστ.) στήλη νάναγινώσκειτ' ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, ἡ δευτέρα, ἐκ τῶν κάτω πρὸς τ' ἄνω, ἡ τρίτη, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Κατόπιν καταστρώνομεν συνθηματικόν τι ἀλφάβητον, τὸ ἀκόλουθον, αἴφνης :

(4) α β γ δ ε ζ η θ ι
 24 1 23 2 22 3 21 4 20
 κ λ μ ν ξ ο π
 5 19 6 18 7 17 8

ρ σ τ υ φ χ
 16 9 15 10 14 11

ψ ω
 13 12

«Συμφώνως δὲ πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἀλφάβητον ἀντιγράφωμεν τὸ τηλεγράφημα :

2 22 17 20 24 18 15 13 24 24 9
 22 19 18 2 9 21 19 6 15 20 5
 18 8 8 17 15 7 21 22 22 16 24 9
 22 18 17 14 16 22 6 8 22 10 20 24
 11 22 19 22 24 9 22 9 8 17 15 14
 17 6 22 6 15 17 18 17 20 5 16 17

Ἡ, διὰ νὰ ἐμπλέξωμεν περισσότερον τὰ πράγματα, λαμβάνομεν ἀνὰ 5—6—8—10 ἀριθμοὺς καὶ τοὺς ἐνοῦμεν, ὡς ν' ἀπετέλουν, δῆθεν, λέξεις, οὕτω πως :

2—22—17 20—24—18—15—13 24—24 9
 22 19—18—2—9—21—19—6 15—20—5
 18—8—8—17—15 κτλ.

«Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι πρέπει νὰ διατηρῶμεν ἀκριβῶς τὴν διάταξιν ἣν ἐδώκαμεν εἰς αὐτὰ εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα. Ὁ ἀντεπιστέλλων θὰ γνωρίζῃ αὐτόν, καὶ δὲν θὰ ἀπαρτηθῇ ἀπὸ τὴν προσποιητὴν διάταξιν εἰς ἣν ὑποβάλλομεν τὰ στοιχεῖα.

«—Μέθοδος τοῦ Σκόττ.

«Ἴδου μία ἀφελεστάτη ἐπιστολή :

Σεβ[α]στή μοι Κυρία

Σᾶς ἐπιστρέφω τὸ[ν] «Κόμητα Μοντ[ε]χρῖστον» τὸν ὁποῖ[ο]ν ἔρχατε τὴν ἀβρότη[τ] α νὰ μοι δα[ν]είσητε. Εἰς ἀντάλλαγμα [τ]ῶν ὑφροσύνων στιγμῶν ἄς δι[ι]ῆλθον, σᾶς πέμπω τῆ[ν] «Παρθένον τοῦ Λιβ[ε]ρίου», ὥρατον ἔργον τοῦ Λαβο[υ]λαί, καὶ σ[ε] πα[ρ]καλῶ,

Νὰ μὲ θεωρῆτε πάν[τ]οτε, σεβα[σ]τή μοι κυ[ρ]ία,

Ὅπως ὑμέτερον θεράπο[ν]τα

M. Μελιτ[ό]πουλος.

Υ[.]Γ. — Μετὰ τὴν «Παρθέ[ν]ον τοῦ Λιβάνου», θὰ λ[ε]β[ω] τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀπ[ο]στείλω τὸν «Χρυσόμαλλον Πε[ι]ρατὴν», [ε]τὸ Τέκνον τοῦ Προαστείου[ς], καὶ συλλογὴν πο[ι]ήσεων ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀφρ[ο]ι καὶ Κύματ[α].» Ἐλπίζω νὰ εὐχαρισ[τ]ηθῆτε[ι] ἐξίσου ἀπὸ ὅλα, διότι ὅλα, [ε]ἶνε ἐξίσου ὥρατ[α].

Ἐ[ν] Ἀθήναις, 14 Νοεμβρίου 1891

Ὁ αὐτός.

Ἄλλ' ἡ ἀσφαλεστάτη αὐτὴ ἐπιστολή, δὲν μεταφράζεται ἄλλως ἢ ὡς ἐξῆς :

«Θυρωρὸς ἠγοράσθη Σπεῦσον. Δραπετεύομεν.»

«Εἶνε δυνατόν ! Θ' ἀναφωνήση ὁ ἀναγνώστης. Κ' ἐν τούτοις εἶν' ἀπλούστατον. Ἴδου.

«Παρατηροῦμεν, εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀθῶαν ἐπιστολήν, ὅτι μερικὰ στοιχεῖα εἶναι κυρτά. Εἶναι κυρτόν, ἀπὸ τὴν ἀρχήν, τὸ 4ον μετ' αὐτό, τὸ 10ον, μετ' αὐτό, τὸ 16ον, κτλ.

«Τὰ κυρτὰ αὐτά, προϋποθέτουν τὴν ὑπαρξιν συνθηματικοῦ ἀλφαβήτου, πρὸς σύνταξιν δὲ τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς, μετεχειρίσθημεν τὸ ὑπ' ἀριθ. (4).

«Εἶπομεν λοιπὸν ὅτι, συμπεριλαμβανομένων τῶν εἰσαγωγικῶν, ὑποστιγμῶν, τελειῶν, ἀνω τελειῶν, κλπ. εἶνε κυρτὰ τὰ ἐξῆς κατὰ σειράν ψηφεία.

4ον, 10ον, 16ον, 12ον, 16ον, 17ον, 9ον, 21ον, 23ον, 17ον, 16ον, 24ον, 9ον, 4ον, 21ον, 9ον, 8ον, 22ον, 10ον, 9ον, 17ον, 18ον, 2ον, 16ον, 24ον, 8ον, 22ον, 15ον, 22ον, 10ον, 17ον, 6ον, 22ον, 18ον.

«Ἐὰν ὁμοῦς ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν ρηθέντα ὑπ' ἀριθ. (4) πίνακα θὰ ἴδωμεν ὅτι : 4=θ, 10=υ, 16=ρ, 12=ω, 16=ρ, 17=ο, 9=ς, 21=η, 23=γ, 17=ο, 16=ρ, 24=α, 9=ς, 4=θ, 21=η, κτλ. κτλ.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ψηφεία τὰ ὁποῖα, παραπέμπουν, διὰ τῆς ἀριθμητικῆς θέσεώς των, εἰς τοὺς ἀντιστοιχοῦντας συνθηματικούς ἀριθμούς δὲν πρέπει, εἰς τὰ χειρόγραφα, νὰ γράφονται κυρτά. Ἄρκει μία τελεία ἐπ' αὐτῶν, ἢ ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτῶν.

— «Μέθοδος ναυτική. — Ἴδου ἀλφάβητον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μεθόδου ταύτης :

α=111	ζ=112	λ=132	π=212	φ=223
β=222	η=113	μ=123	ρ=332	χ=221
γ=333	θ=121	ν=231	σ=331	ψ=313

δ=122	ι=131	ξ=321	τ=233	ω=213
ε=133	κ=311	ο=312	υ=523	

Ἔστω ἡ ἐπιστολή : «Στεροῦμεθα γαιαρθράκων. Ὑποδείξατε «μέρος ὅθεν προμηθειθῶμεν».

Κρυπτογραφοῦντες αὐτὴν ἔχομεν τὰ ἐξῆς :

3 3 1 2 3 3 1 3 3 3 2 3 1 2 3 2 3 1 2 3 1 3 3 1 2 1
 333111131231121332111311213231. 323212312
 122133131321111233133 123133332312331
 312121133231 212332312123113121133323121213
 123133231

«Δυνάμεθα δὲ καὶ νὰ ἐξακολουθήσωμεν, χωρὶς ν' ἀφίνωμεν διαστήματα.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΝ. — Τὸ κρύσταλλον εἶνε οὐσία διαφανῆς καὶ ἀρκετὰ σκληρά, ὥστε κόπτει τὴν ὕελον, κατασκευάζονται δὲ ἐξ αὐτοῦ διάφορα πολυτελῆ ἀντικείμενα. Ἡ ἀπομίμησις τοῦ κρυστάλλου γίνεται ἐὰν ἐνώσωμεν 3 μέρη καθαροῦ ἄμμου δύο μίλτου καὶ ἐν μέρος καθαρῆς ἀνθρακικῆς ποτάσης. Τὸ κίτρινον κρύσταλλον περιέχει τὴν μεγαλειτέραν ποσότητα μίλτου

Καθαρισμὸς τῶν κρυσταλλῶν φιαλῶν. — Τὸ ἐσωτερικὸν τῶν φιαλῶν ἀμαυροῦται συνήθως ἕνεκα τῆς ὑποστάθμης (κατακαθίσματα) τῶν ὑγρῶν τὰ ὁποῖα θέτομεν ἐντὸς αὐτῶν. Διὰ νὰ ἐξαλειψῶμεν τὴν ὑποστάθμην ταύτην κόπτομεν πατάταν εἰς μικρὰ τεμάχια ἴσα μὲ τὸ μέγεθος λεπτοκαρῶν καὶ ρίπτομεν χούφταν ἐξ αὐτῶν ἐντὸς τῆς φιάλης μὲ ὕδωρ, τὴν ἀνακινούμεν τότε δυνατὰ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐπὶ τινὰ λεπτά, κατόπιν τὴν κενώνομεν καὶ τὴν ἐκπλύνομεν μὲ καθαρὸν ὕδωρ καὶ ἀμέσως ἢ φιάλη λαμβάνει τὴν προτέραν αὐτῆς διαφάνειαν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν, ἀντὶ πατάτας, λειοτριμμένα καλύφη (τσόφλια) αὐγοῦ μὲ ὕδωρ.

ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας Πρωτεύουσα Φουρνᾶ μὲ Εἰρηνοδ., Ἑλλην. σχολ. Χωρία 7, κάτοικοι 4,300

ΚΥΑΜΟΙ ἢ ΚΟΥΚΚΙΑ. — Εἰς τοὺς κήπους σπεῖρουν πολλὰ

εἶδη κουκκίων, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀγρῶν εἶνε δύο, ἐξ ὧν τὸ μὲν χρησιμεύει πρὸς τροφήν τῶν ἀνθρώπων, τὸ δὲ καλλιεργεῖται κυρίως διὰ τὰ ζῆα. Τὸ κουκκίον ἀντέχει εἰς τὰς κακοκαιρίας τοῦ χειμῶνος, ἔνεκα δὲ τούτου εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλα μεσημβρινὰ μέρη σπεύρεται τὸ φθινόπωρον. Τὸ ὄσπριον τοῦτο ἀπαιτεῖ γῆν βαθέως καλλιεργημένην καὶ σωματώδη. Τὸν σπόρον μουσκεύουν μίαν ἢ δύο ἡμέρας πρότερον, διὰ νὰ ἐπιταχύνουν τὴν βλάστησιν· ρίπτουν δὲ εἰς τὸ ὕδωρ ὀλίγην ἄσβεστον ἥτις προφυλάττει τὸν καρπὸν ἀπὸ τὴν ἐρυσίβην καὶ τὸν σπόρον ἀπὸ τοὺς ἀσπάλακας καὶ ἀρουραίους μῦς.

Εἰς πολλὰ μέρη συνειθίζουσι νὰ κορφολογοῦν τὰ κουκκία πρὶν ἀνθίσουν. Δι' αὐτοῦ δὲ τοῦ τρόπου ὄχι μόνον ἐξολοθρεύουσι τὰς φυτοφείρας, αἱ ὁποῖαι συναθροίζονται κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ φυτοῦ ὡς μαλακωτέραν, ἀλλ' αὐξάνουσι καὶ τὴν καρποφορίαν.

Μεταξὺ τῶν κουκκίων φύεται φυτὸν τι σαρκῶδες, τὸ ὁποῖον τὰ πνίγει καὶ τὰ φθείρει· τὸ φυτὸν τοῦτο εἶνε γνωστὸν εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑπὸ τὸ ὄνομα *λύκος*· καὶ πολλαπλασιάζεται μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Τὸ μόνον μέσον ἀπαλλαγῆς ἀπ' αὐτοῦ εἶνε ἡ ταχέια ἐκρίζωσις του.

Τὰ κουκκία ἀποτελοῦν μίαν τῶν συνήθων τροφῶν τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς Αἴγυπτον καὶ ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης τρέφουσι τὰ ζῆα μὲν κουκκία ἀντὶ κριθῆς, ἡ ὁποία εἶνε ὀλιγώτερον θρεπτικῆ, πολλοὶ δὲ τὰ μουσκεύουσι πρὶν τὰ δώσουσι εἰς τοὺς ἵππους καὶ τοὺς βόας. Ἐν Γερμανίᾳ συνειθίζουσι νὰ τρέφουσι τὰ μοσχάρια μὲν ἀλεσμένα κουκκία μεμιγμένα μὲν χλιαρὸν ὕδωρ, τὴν τροφήν δὲ ταύτην ἀρχίζουσι τὴν δωδεκάτην ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ μόσχου ἡμέραν καὶ τὴν ἐξακολουθοῦν μέχρι τῆς τεσσαρακοστῆς ἢ ἐξηκοστῆς.

Τὰ κουκκία χρησιμεύουσι καὶ ὡς φάρμακον, τὰ ἀνθη τῶν παρέχουσι διὰ τῆς ἀποσταλάξεως ὕδωρ πρὸς καθαρισμὸν τῶν κηλίδων καὶ καθαρισμὸν τοῦ δέρματος, τὰ φύλλα τῶν εἶνε εὐκαίλια

καὶ ὁ πελτὴς αὐτῶν ὠφελεῖ ὡς ἀντιφλογιστικὸν κατὰπλάσμα κατὰ τῶν φλογώσεων τοῦ δέρματος.

Κουκία φραῖσκα. Ἀφαιροῦμεν τὰς κεφαλὰς τῶν κουκκίων, τὰ ὁποῖα ζεματίζομεν καὶ τὰ σουρώνομεν, τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον, τὰ γιαχνίζομεν ὀλίγον, προσθέτομεν ἄλευρον, ἄλας καὶ ὀλίγον ζωμόν, τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν καὶ τὰ ἐνώνομεν μὲ κρόκους αὐγῶν, ἂν δὲ θέλωμεν, προσθέτομεν καὶ μικρὸν τεμάχιον ζαχαρέως.

Κουκία φραῖσκα μὲ κρέας. Καθαρίζομεν κουκκία φραῖσκα, τὰ ζεματίζομεν καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ κρέας, προσθέτομεν δὲ ὀλίγον φιλοκομμένον ἄνηθον καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν.

Κουκία φραῖσκα γιαχνί. Καθαρίζομεν κουκκία φραῖσκα, τὰ ὁποῖα ζεματίζομεν, κοκκινίζομεν κατόπιν φιλοκομμένα κρομμύδια φραῖσκα μὲ ὀλίγον καλὸν ἔλαιον, προσθέτομεν τὰ κουκία καὶ τὰ γιαχνίζομεν ὀλίγον, κατόπιν ὀλίγην τομάταν, ἄνηθον, ἄλας, ἀνάλογον πιπέρι, ὕδωρ καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ ψηθοῦν.

Φάβα ἀπὸ ξηρὰ κουκία. Λαμβάνομεν ξηρὰ κουκκία, τὰ ὁποῖα θέτομεν εἰς λεκάνην μὲ ὕδωρ καὶ τ' ἀφίνομεν ἐπὶ μίαν χειμερινὴν νύκτα· τὰ καθαρίζομεν κατόπιν καὶ τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν νὰ βράσουν μὲ ὕδωρ. Τὰ ἐξαφρίζομεν δὲ κατόπιν, προσθέτομεν ὀλίγα μικρὰ κρομμύδια χαραγμένα μὲ τὸ μαχαῖρι σταυροειδῶς καὶ ὀλίγον ἔλαιον, τὰ βράζομεν εἰς μετρίαν φωτιὰν καὶ τὰ περνῶμεν ἀφ' οὗ τ' ἀλατίζομεν ἀπὸ ψιλὸν τρυπητόν.

ΚΥΒΕΛΗ. — Θεὰ τῆς Μυθολογίας ἡ παριστώσα τὴν Γῆν, ἦτο κόρη τοῦ Οὐρανοῦ, σύζυγος δὲ τοῦ Κρόνου καὶ μήτηρ τοῦ Διός, τοῦ πατρὸς τῶν θεῶν.

ΚΥΒΙΕ Γεώργιος.—Περίφημος Γάλλος φυσιολόγος γεννηθεὶς τῷ 1769. Εἶνε ὁ πρῶτος ὅστις ἀνακινῆσεν ἐν ἐπιστημονικῷ συνειρημῷ τὸν προκατακλυσματικὸν κόσμον. Ἀπέθανε τῷ 1832. — Ὁ δὲ ἀδελφός του ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ εἶνε συγγραφεὺς λαμπρῶν φυσιολογικῶν συγγραμμάτων καὶ *Λεξικοῦ τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας* (1773—1838)

ΚΥΔΩΝΕΑ.—Ἡ κυδωνέα ἀρέσκειται εἰς ὑγρὰ ἐδάφη ἔνθα αὐ-

ξάνει μεθ' ὀσμῆς καὶ παράγει καρπούς μεγάλους καὶ ἀφθόνους, οἱ ὅποιοι ὅμως δὲν εἶνε τόσο νόστιμοι ὡς οἱ τῶν στεγνωτέρων γαιῶν. Φύεται δὲ διὰ τοῦ σπέρματος καὶ ἐπιτυγχάνει κάλλιστα διὰ τῶν παραφυάδων. Ἐν ἑλλείψει παραφυάδων μεταχειριζόμεθα καὶ παραφυάδας ἢ ἀκρέμονας, ἀλλ' οἱ τελευταῖοι δὲν ριζοβολοῦν πάντοτε. Ἐτοιμάζουσι εἰς τὸ δροσερώτερον μέρος τοῦ κήπου μίαν πρασιὰν καὶ φυτεύουσι τὰς παραφυάδας εἰς λάκκους ἀπέχοντας ἀπ' ἀλλήλων 1 1)2 πόδα, τὰς ποτίζουσι δὲ ἐνίοτε. Μετὰ ἔν ἔτος τὰς ἐγκεντρίζουσι διὰ ἀχλαδεῶν ἢ μηλεῶν καὶ μετὰ ἔν ἕτερον τὰς μεταφυτεύουσι εἰς οἰονδήποτε μέρος. Ἐγκεντρίζεται καὶ ἡ μεσπίλη εἰς τὴν κυδωνίαν αὐτὴ δὲ πάλιν εἰς ἀχλαδέαν καὶ μηλέαν.

ΚΥΔΩΝΙΑ.—Τὸ κυδώνιον εἶνε στυφὸν καὶ τονικόν, καὶ νωπὸς μὲν ὁ καρπὸς οὗτος δὲν τρώγεται ἀλλὰ κατασκευάζουσι ἐξ αὐτοῦ πηκτὴν (μπελτέδες), κομπόστας κλπ. Ἔνεκα δὲ τῆς στυφῆς αὐτοῦ ιδιότητος εἶνε ἀντιφάρμακον κατὰ τῶν ἐλαφρῶν διαρροϊῶν· ἰδίως ὅταν τὸ κόπτωμεν εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ τὰ ἀποξηραίνωμεν, κάμνομεν μίαν εὐάρεστον πτισάνην ἐλαφρῶς στυφὴν πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀνευ πυρετοῦ καὶ κωλικοπόνου διαρροϊῶν, τὰς αὐτὰς δὲ ιδιότητας ἔχουσι ἡ πηκτὴ καὶ τὸ σιρόπιον τῶν κυδωνίων. Οἱ σπόροι αὐτοῦ εἶναι πολὺ γλοιώδεις, διὰ τοῦτο ἂν τοὺς βράσωμεν εἰς ὕδωρ, παράγομεν ἔν εἶδος γλισχράσματος μαλακτικόν καὶ καταπραυντικόν δυνάμενον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ κόμμα.

Οἶνος κυδωνίτης. Κατασκευάζομεν τὸν οἶνον τοῦτον, ἂν κόψωμεν τὰ κυδώνια εἰς 4 τεμάχια καὶ ἀφαιρέσωμεν τὴν φλούδα καὶ τοὺς σπόρους, ρίπτομεν δὲ ἐκ τούτων τῶν κυδωνίων 10 χιλιόγραμμα εἰς ὕδωρ καὶ τὰ βράζομεν μέχρις ὅτου ἀναλύσονται, κατόπιν τὰ θέτομεν εἰς τρίχινον κόσκινον ἵνα τὰ μεταβάλωμεν εἰς πολτὸν. Προσθέτομεν ἔπειτα 500 γρ. ζακχάρεως καὶ 125 γρ. προζυμίου, ἀνακατώνομεν δὲ τοῦτο τὸ μίγμα προσθέτοντες καὶ ἄλλο ὕδωρ θερμὸν, ἐξ ἐκείνου τὸ ὅποιον ἐχρησίμευσε διὰ τὸ βράσιμο, μέχρις ὅτου μεταβληθῇ εἰς ζυμὸν πηκτὸν, μεθ' ὃ τὸν θέτομεν ἐντὸς βαρελίου καὶ τὸ ἀφίνομεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας διὰ νὰ ζυμωθῇ, κατόπιν δὲ τὸν ἐξάγομεν ἐκ τοῦ βαρελίου καὶ τὸν θέ-

τομεν εἰς φιάλας. Ὁ οἶνος οὗτος χρησιμοποιεῖται κατὰ τῆς αἰμοπτυσίας καὶ τῶν διαρροϊῶν.

Γλύκισμα κυδωνάτων. Κόπτομεν πολὺ ὄριμα κυδώνια εἰς 4 τεμάχια, τὰ ξεφλουδίζομεν, ἀφαιροῦμεν τὰς καρδίας καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς βράζον ὕδωρ εἰς τὸ ὅποιον προσεθέσωμεν καὶ ὀλίγον ὄξος. Ἀφ' οὗ δὲ μαλακώσουσι ὀλίγον τὰ περνῶμεν εἰς ψυχρὸν ὕδωρ κατόπιν δὲ τὰ θέτομεν εἰς χυμάτινον ἀγγεῖον μὲ κοινὸν σιρόπιον καὶ σκεπάζομεν τὸ ὄλον. Μετὰ 4 ὥρας προσθέτομεν ἕτερον σιρόπιον, ὅπερ χύνομεν βράζον ἐπὶ τῶν κυδωνίων, τὸ αὐτὸ δὲ ἐξακολουθοῦμεν ἐπὶ 6 ἡμέρας, τὴν δὲ 8ην θερμαίνομεν τοὺς καρπούς ἐπὶ ἔν τέταρτον τῆς ὥρας ἐντὸς ἄλλου πολὺ συμπεπυκνωμένου σιροπίου, χωρὶς νὰ βράσουν καὶ τέλος τὰ θέτομεν εἰς δοχεῖον.

— **Υδωρ κυδωνίων.** Κόπτομεν τὰ κυδώνια εἰς 4 χωρὶς νὰ τὰ ἐκφλουδίσωμεν καὶ ἀφαιροῦμεν τοὺς σπόρους, κατόπιν τρίβομεν διὰ τοῦ ξύστρου τὰ κυδώνια καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ ζυμωθοῦν ἐπὶ 3 ἡμέρας εἰς μέρος δροσερὸν· μετὰ ταῦτα τὰ στίβομεν, εἰς δὲ τὸν χυμὸν, τὸν ὅποιον ἐξηγάγομεν, προσθέτομεν ἴσην ποσότητα οἰνοπνεύματος, ἐπὶ πλέον δὲ δι' ἐκάστην λίτραν τούτου τοῦ μίγματος, 300 γραμ. ζακχάρεως, 1 κόκκον κανέλλας καὶ ἔν μοσχοκάρφιον· τὸ ἀφίνομεν ἔπειτα ἐπὶ 2 μῆνας, κατόπιν τὸ διυλίζομεν διὰ τεμαχίου ὑφάσματος καὶ τὸ θέτομεν εἰς φιάλας. Τὸ ποτὸν τοῦτο ὅσῃ παλαιοῦται τόσο καλλίτερον γίνεται. Δυνάμεθα ἐπίσης νὰ ζυμώσωμεν τὸ ὕδωρ τῶν κυδωνίων προσθέτοντες ἐντὸς αὐτοῦ ζάκχαριν καὶ ζύμην, ἀναλόγουντων 450 γρ. ζακχάρεως πρὸς 115 γρ. ζύμης εἰς 10 λίτρας χυμοῦ· παράγομεν τότε οἰνώδες ποτὸν ἀνώτερον τοῦ κυδωνίτου οἴνου.

Γλισχράσμα. Τὸ γλισχράσμα τοῦτο θέτομεν εἰς φιάλην ὕδατος καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ ζυμωθῇ ἐπὶ 2 ἡμέρας χωρὶς νὰ τὸ παραξώμεν.

Σιρόπιον κυδων. Εὐόμεν διὰ τοῦ τρίφτου 500 γρ. ὄριμων κυδωνίων καὶ τὰ στίβομεν διὰ νὰ ἐξαγάγωμεν τὸν χυμὸν, βράζομεν ἐκ νέου τὰ ἀποστραγγίδια καὶ ἐξάγομεν ἄλλον χυμὸν τὸν ὅποιον προσθέτομεν εἰς τὸν πρῶτον, θέτομεν κατόπιν 1 χι-

λιουμ. Ζακχάρως εις άγγειον, ρίπτομεν τόν χυμόν από τής ζακχάρως και τόν βράζομεν μέχρις 21°.

Κοσέρβα κυδων. Λαμβάνομεν ώραια κυδώνια συλλεγέντα όλιγον πρό τής τελείας αύτων ώριμότητος, από τών όποιων άφαιρούμεν τό χνούδι κατόπιν τρίβομεν τά κυδώνια μέχρι τής καρδιάς και τά στίβομεν, τόν δέ έξαχθέντα χυμόν άφίνομεν έν ήρέμφω καταστάσει μέχρις ότου κατακαθίση, μεθ' ό τόν διυλίζομεν, και τόν θέτομεν εις υαλίνας φιάλας καλώς πωματισμέναις.

Μπελιές κυδων. Λαμβάνομεν ποσότητά τινα κυδωνίου, 1 χιλιογρ. π. χ. άφαιρούμεν τό χνούδι και τά κόπτομεν εις 4 τεμάχια καθαρίζοντες αύτά από τών σπόρων. Κόπτομεν κατόπιν τά κυδώνια εις λεπτά τεμάχια και τά ρίπτομεν άμέσως εις ψυχρόν ύδωρ διά να μή κιτρινίσουν. Τά βράζομεν έπειτα έντός 2 1)2 λίτρων ύδατος, τά διυλίζομεν χωρίς να τά στίψωμεν, διαλύομεν 1 χιλιογρ. ζακχάρως εις τό άφέψημα, διυλίζομεν δέ τό όλον έν νεύου και τό έξατμίζομεν μέχρις ότου τό ποτόν συμπυκνωθή τόσον, ώστε να πήξη άμα ψυχρανθή.

Χυμός κυδων. Διά να εξαγάγωμεν τόν χυμόν, έκλέγομεν κυδώνια, τά όποια ώρίμασαν επί του δένδρου, τά έκφλουδίζομεν και τά κόπτομεν εις μικρά τεμάχια, κατόπιν τά θέτομεν εις δοχείον περιέχον άρκετόν ύδωρ διά να σκεπάζονται και βράζομεν μέχρις ότου μαλακώσουν πολύ, τά χύνομεν κατόπιν εις μίαν πετσέταν, τήν όποιαν άπλώνομεν και κρεμώμεν διά τών 4 άκρων, και τά άφίνομεν διά να στάξουν επί 24 ώρας, άν δέ ό χυμός δέν είνε διαυγής, τόν διυλίζομεν και τόν θέτομεν εις φιάλας.

Κομπόστα κυδων. Λαμβάνομεν κυδώνια γερά και στερεά, τά κόπτομεν εις 4, και άφαιρούμεν τούς σπόρους και τήν καρδιάν, κατόπιν τά ξεφλουδίζομεν και τά ρίπτομεν εις βράζον ύδωρ. Όταν μαλακώσουν τά θέτομεν εις ψυχρόν ύδωρ, έν ώ δέ ψυχραίνονται, παρασκευάζομεν έν σιρόπιον, να αναλογη διά 8 κυδώνια, 1)2 λίτρα ύδατος και 500 γρ. ζακχάρως. Κατόπιν θέτομεν τά κυδώνια εις τό σιρόπιον με όλιγον όξος ή με τόν χυμόν ήμισεος λεμονίου, σκεπάζομεν τήν κατσαρόλαν, ή όποια δέν πρέπει να είνε σι-

δηρά, άφαιρούμεν τόν άφρόν και τά βράζομεν επί 1)2 ώραν. τέλος δέ, θέτομεν τούς καρπούς εις τήν κομποστιέραν και χύνομεν τό σιρόπιον επ' αύτων.

Κυδώνι γλυκό του ποτηριου. Λαμβάνομεν 1 όκάν κυδωνίων, τά όποια καθαρίζομεν με πανι διά να φύγη τό χνούδι και τά κόπτομεν εις μικράς φέτας από τών όποιων άφαιρούμεν τούς σπόρους. Καθ' ήν στιγμήν τά κόπτομεν τά ρίπτομεν εις λεκάνην γεμάτην με ύδωρ και άφ' ου κοπούν όλα, τά εκπλύνομεν με καθαρόν ύδωρ. Θέτομεν κατόπιν αύτά έντός καζανίου και ρίπτομεν ύδωρ έως ότου τά σκεπάση, τά βράζομεν επί πολλήν ώραν και άφ' ου βράσουν καλώς ώστε να μείνη τό ήμισυ ύδωρ, στραγγίζομεν αύτά από κόσκινον, έπειτα θέτομεν τόν ζωμόν των να βράση, έως ότου μείνει ό ήμισυς, προσθέτομεν κατόπιν εις αύτόν 1)2 όκάν ζακχάρως και τόν θέτομεν εις τήν φωτιάν να βράση, άφ' ου δέ δέση εις τόν 4ον βαθμόν, τόν άποσύρομεν από τήν φωτιάν και τόν θέτομεν εις δοχεία.

Κυδώνιον τριφτόν. Θέτομεν εις καζάνιον 2 όκάδας ζακχάρως, 300 δράμια ύδατος και 2 δραμ. ξυνοϋ και θέτομεν τό όλον εις τήν φωτιάν να βράση εις 4ον βαθμόν. Καθαρίζομεν κυδώνια, τά όποια τρίβομεν. Λαμβάνομεν μέρος εξ αύτων τριμμένων και σουρωμένων από σίταν 2 όκάδας και τά ρίπτομεν εις τό καζάνι, τό όποιον θέτομεν εις τήν φωτιάν και ανακατώνομεν τό όλον διά να δέση εις τόν 1ον βαθμόν τής ζακχάρως. Τέλος τό κενώνομεν εις στεγνά δοχεία.

Κυδώνια με κρέας. Έτοιμάζομεν ως συνήθως τό γιαχνισμένον κρέας χωρίς να προσθέσωμεν τομάταν, καθαρίζομεν κυδώνια, τά όποια κόπτομεν εις μικρά τεμάχια και τά περνώμεν από βούτυρον, τά θέτομεν εις κατσαρόλαν με τό κρέας, προσθέτομεν όλίγην ζακχαριν, τά σκεπάζομεν και τ' άφίνομεν να βράσουν εις σιγαλήν φωτιάν διά να λαβουν χρώμα κοκκινωπόν.

ΚΥΘΗΡΑ (κοινώς *Τσερίγο*). — Η νοτιωτάτη των 7 νήσων του Ιονίου Πελάγους κειμένη εμπροσθεν των παραλίων της Λακωνίας και μεταξύ Μαλαία και Κρήτης. Τα Κύθηρα περικυ-
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 40

κλούνται από κρημνώδεις και ξηρούς βράχους και σκεπάζεται από βουνά βραχώδη, τὴν Ἀγίαν Μόνην (553 μ.), τὸν Ἅγιον Γεώργιον (333 μ.), τὴν Ἀγίαν Ἐλέσαν (550 μ.) καὶ τὸ Μυρμηγκάρη (513 μ.). Ποτάμια μικρὰ ἀλλὰ ἀφθονα, λιμένες δὲ ὀλίγοι καὶ δύο ἀλίπεδα. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐφημιζέτο διὰ τὸν περίφημον ναὸν καὶ τὴν λατρείαν τῆς Κυθαιρείας Ἀφροδίτης, κατόπιν δὲ ἠκολούθησε καὶ αὐτὴ τὴν τύχην τῶν λοιπῶν Ἰονίων νήσων. Σήμερον ἀποτελεῖ μαζί με τ' Ἀντικύθηρα μίαν ἐπαρχίαν τοῦ Νομοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, ἔχει δὲ ἔκτασιν 277 τετρ. χιλιομ. 2 δήμους, 53 μεγάλα καὶ μικρὰ χωρία καὶ 10300 κ., παράγει δὲ ἔλαιον, μέλι καὶ διάφορα ὀπωρικά. Πρωτεύουσα εἶνε τὰ Κύθηρα μικρὰ κωμόπολις εἰς τὰ ΝΑ τῆς νήσου με ἐπισκοπήν, τηλεγραφ., Ἑλλην. σχολεῖον, Εἰρηνοδ. βενετικὸν φρούριον καὶ 900 κατοίκους φιλεργοτάτους, λιμένα ἔχει δὲ τὸ Καψάλι ἀπέχον 1)2 ὥραν ἀπὸ τῆς κωμοπόλεως. — Ὁ ΔΗΜΟΣ Κιθηρίων περιλαμβάνει καὶ τὰ Ἀντικύθηρα καὶ ἔχει 31 χωρία καὶ 5,600 κατοίκους.

ΚΥΘΝΟΣ ἢ *Θερμά*. — Μία ἀπὸ τὰς Κυκλάδας νήσους πρὸς Ν τῆς Κέας καὶ πρὸς Δ τῆς Σύρου. Εἶνε νῆσος ὄρεινὴ καὶ πετρώδης, ὀλίγα παράγουσα προϊόντα, οἶνον, ἔλαιον, μέλι κτλ. — Ἀνήκει εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κέας διαιρεῖται δὲ εἰς δύο δήμους καὶ ἔχει 2 κωμοπόλεις τὴν *Κύθρον* εἰς τὰ ΒΑ μίαν ὥραν μακρὰν τοῦ λιμένος Ἀγία Εἰρήνη, με Εἰρηνοδ. Ἑλλην Σχολεῖον καὶ 1500 κατ. καὶ τὴν Δρουπίδα εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν με 1300 κατ. Εἰς ἀπόστασιν δὲ δύο ὥρῶν πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως ὑπάρχουν πηγαὶ θερμαὶ με κκλλίστους λουτρῶνας ὅπου τὸ θέρος μεταβαίνουν πάμπολλοι πρὸς θεραπείαν.

ΚΥΚΛΑΔΕΣ. — 19 Νῆσοι τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ πλεῖστον σκεπασμένοι ἀπὸ πετρώδη βουνὰ καὶ εὐρισκόμενοι μεταξὺ Πελοποννήσου καὶ Μικρᾶς Ἀσίας. Αἱ *Κυκλάδες* (ἢ Δωδεκάνησα) ὠνομάσθησαν οὕτω διότι σχηματίζουν κύκλον περίξ τῆς ἱερᾶς νήσου Δήλου. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦσαν πλούσιαι καὶ εὐφορώταται εἰς προϊόντα. ἐπὶ Ρωμαίων ἐξέπεσαν πολὺ καὶ ἐχρησίμευον ὡς τόπος

ἐξορίας πολλὰ ἐξ αὐτῶν. Ἐπειτα ἀπετέλεσαν μέρος τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἐπὶ Σταυροφόρων μετεβλήθησαν εἰς πολλὰς Κομητείας καὶ Βαρωνείας καὶ ἐπὶ Βενετῶν ὠχυρώθησαν καὶ ἐχρησίμευσαν ὡς ἐμπορικοὶ, στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοὶ σταθμοί. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης, τῆς φραγκικῆς κατοχῆς, ἔμειναν οἱ καὶ σήμερον ὑπάρχοντες ὀλίγοι καθολικοί. — Σήμερον αἱ *Κυκλάδες* ἀποτελοῦν ἓνα *Νομόν* καὶ ἔχουν ἔκτασιν 2 315 τετρ. χιλιομ. περίπου, διαιροῦνται δὲ εἰς 7 ἐπαρχίας καὶ 89 δήμους καὶ περιέχουν 1 πόλιν, 18 κωμοπόλεις, 210 μεγάλα καὶ μικρὰ χωρία, 29 μοναστήρια καὶ 140,000 κατοίκους. Πρωτεύουσα *Βερμούπολις* ἐπὶ τῆς νήσου Σύρου.

ΚΥΚΝΟΣ. — Ὁ κύκνος ἀνατρέφεται μόνον πρὸς στολισμὸν τῶν κήπων, ἔχει δὲ μεγάλην ἀνάγκην ὕδατος. Δι' αὐτὸ τὸν διατηροῦν ἐντὸς δεξαμενῶν. Ὁ κύκνος μόνος δὲν ζῆ. Πρέπει νὰ ἔχωμεν καὶ τὴν θήλειαν, νὰ κατασκευάσωμεν δὲ διὰ τὸ ζεύγος μικρὰ οἰκῆματα ξύλινα, ἐπὶ στήλων στηριζόμενα, εἰς τὸ χεῖλος τῆς δεξαμενῆς. Τὸ οἰκῆμα αὐτὸ πρέπει νὰ ἔχη δύο ἀνοιγματα. Ἐν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ὕδατος, συγκοινωνοῦν μετ' αὐτοῦ διὰ σανίδος ἐπικλινθεῖς, δι' ἧς οἱ κύκνοι ν' ἀνέρχονται καὶ νὰ κατέρχονται καὶ ἄλλο πρὸς τὸ ὀπισθεν ἡμέρας, διὰ νὰ καθαρίζωμεν τὸ ἐσωτερικόν.

Τροφή κύκνων. — Βρώμη, ἄρτος, χόρτα χονδροκομμένα, ἔντερα, κρέας, τοιαῦτα ἐν γένει, εἶναι τῶν κύκνων τὰ τροφίμα. Ἀγαποῦν ἐπίσης τοὺς βατράχους, τὰ ἔντομα καὶ τὰ ἐν τῷ ὕδατι φυτά. — Αὐτὰ ὅμως εἶνε ἰδική των ὑπόθεσις.

Ἄοτοκία. — Λαμβάνει αὕτη χώραν περὶ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος. Τίττει δὲ ὁ κύκνος 5—8 ὥρᾶ, πάχους γρόνθου, λευκὰ καὶ εὐγεστα.

Ἐπάσις. — Ἡ *ἐπάσις* (τὸ κλώσσημα); διαρκεῖ μῆνα, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ διατηρῶμεν τὸ οἰκῆμά των ἐν ἄρᾳ καθαριότητι, καὶ νὰ τοποθετήσωμεν πλησίον τῆς ἐπαλάσης, λεκάνην πλήρη ὕδατος καὶ βρώμης καὶ νὰ τῇ διδῶμεν ἄρτον, σαλατικά καὶ διάφορα ἄλλα χορταρικά. Ἐφ' ὅσον ἡ θήλεια ἐπαλάζει, ὁ ἄρρην διαμένει πλησίον τῆς καὶ τὴν προστατεύει, καθίσταται δὲ τρομερὸς δι' ὅσους δὲν γνωρίζει.

Οἱ *Κυκνοειδῆς* ἀνατρέφονται εὐκόλως. Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας δίδομεν εἰς αὐτοὺς ζύμην ἐκ κόκκων ἀραβοσίτου καὶ κριθῆς κοπανιστῶν καὶ ἀνακατευμένων μὲ ψίχαν ἄρτου καὶ μὲ γάλα. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν προσθέτομεν καὶ ὀλίγον κρέας καὶ χόρτα ψιλοκομμένα.

Ἄφ' ἑσ στιγμῆς γεννηθοῦν τὰ μικρὰ κατέρχονται εἰς τὸ ὕδωρ, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν γονέων των. Μόλις ὅμως ὁ χειμὼν ἐπέλθῃ, οὗτοι ἐκδιώκουσιν αὐτὰ τοῦ οἰκήματός των. Ἀνάγκη λοιπὸν ν' ἀνεγείρωμεν ἄλλο. Μένουν ὅλα ὁμοῦ μέχρις ἡλικίας δύο ἐτῶν. Τότε πίπτει τὸ χνοῦδον τὸ ὁποῖον ἄχρις ὥρας, ἐκάλυπτε τὸ σῶμά των, καὶ ἐνδύονται τὴν ὠραίαν λευκὴν των ἐσθῆτα. Κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν εἶναι φαγώσιμα. Ἄλλως τε δὲ πρέπει πάντοτε νὰ θυσιάζομεν τινα ἐξ αὐτῶν, διότι συνάπτουσι μεταξύ των μάχας φονικὰς πρὸς ἀπόκτησιν θηλείας συντρόφου. Ἀπαξ ὅμως σχηματισθῶσι τὰ ζεύγη, διατελοῦσι πιστὰ πρὸς ἄλληλα.

Εὐκόλως διακρίνονται αἱ θήλειαι τῶν ἀρρένων. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι αὐταὶ εἶνε μικρότεραι, ἀλλ' ἔχουσι καὶ τὸν λαϊμὸν λεπτότερον καὶ κομψότερον, καὶ τὸ σαρκῶδες φυμάτιον τοῦ ράμφους ὀλιγώτερον παχὺ τοῦ ἀρρενος.

ΚΥΜΗ. — Κωμόπολις προοδευτικὴ τῆς νήσου Εὐβοίας πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας εἰς τὰ ἀνατολ. παράλια 18 1)2 ὥρας ΒΑ τῆς Χαλκίδος μὲ Ἑλλην. σχολεῖον, Εἰρηνοδ. Ταμεῖον λαμπρὰς ἀμπελοφυτείας, καλὸν λιμένα, ὠρυχεῖα λιθανθράκων, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 4500 κατ. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ *Κυμῶν* ἔχει χωρία 6, μονὴν 1 καὶ κατοίκους 6700.

ΚΥΜΙΝΟΝ. — Τὸ κύμινον εἶνε εἶδος φυτοῦ τοῦ ὁποῖου οἱ σπόροι ἔχουν ὄσμην δυνατὴν καὶ εὐάρεστον καὶ γεῦσιν ὄξυνὴν διεγερτικὴν καὶ ἀρωματικὴν, μετέχει ὡσαύτως πολλῶν ἰδιοτήτων τοῦ γλυκανίσου. Πρέπει νὰ καλλιεργῶμεν τὸ φυτὸν τοῦτο εἰς μέρος θερμόν, ἵνα οἱ σπόροι τοῦ ὠριμάσουν καλῶς. Μηγνυόμενον μὲ τὴν βρώμην, δίδει ὄρεξιν εἰς τὰ ἄλογα· αἱ περισσεύει ἀρέσκονται πολὺ εἰς αὐτό, διὰ τοῦτο, ὅταν θέλωμεν νὰ τὰς κρατήσωμεν εἰς

τινα νέον περιστερεῶνα, θέτομεν ἐντὸς αὐτοῦ βάλους χρώματος μεμιγμένους μὲ κύμινον.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ. — Μικρὰ πόλις τῆς Μεσσηνίας, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Τριφυλλίας. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ μικροῦ λόφου εἰς ἀπόστασιν 20 λεπτῶν τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς παραλίας ὅπου σχηματίζεται ἤδη νέος ὠραῖος συνοικισμὸς καὶ εὐρίσκεται τὸ τελωνεῖον καὶ ἄλλαι ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Ἔχει θέσιν λαμπρὰν, κατάφυτα περίχωρα, ἀπὸ ἀμπελῶνας καὶ σταφίδας, ἐφορείαν, ταμεῖον, Πρωτοδικεῖον, ἐπισκοπὴν, ἑλλην. σχολεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 5000 κατοίκους. Κατὰ τὸν μεσαῖωνα ἡ Κυπαρισσία εἶχει ὀνομασθῆ Ἀρκαδίᾳ, ὄνομα τὸ ὁποῖον διατηρεῖ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς σώζονται μερικὰ ἐρείπια τοῦ βενετικοῦ φρουρίου καὶ τῆς παλαιᾶς πόλεως. — Ὁ ΔΗΜΟΣ *Κυπαρισσίας* ἔχει 15 χωρία καὶ 8000 κατ.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΚΟΣ Κόλπος. — Σχηματίζεται ἀπὸ τὸ Ἴόνιον πέλαγος εἰς τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Μεσσηνίας καὶ εἶνε πολὺ ἀνοικτὸς ὥστε σχεδὸν δὲν φαίνεται ὡς κόλπος.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ. — Τὸ πλέον διαδεδομένον εἶδος εἶνε τὸ καλούμενον πυραμιδοειδές. Ἡ κυπάρισσος ἔχει ὕψος 15 — 20 μέτρων, καὶ χρῶμα πράσινον βαθύ.

Καίτοι καταγόμενον ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς Εὐρώπης τὸ δένδρον τοῦτο καὶ εἰδικώτερον ἀπὸ τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἐν τούτοις κατωρθώθη νὰ καλλιεργῆται καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀκόμη.

Ἄλλως τε δὲν ἔχει καὶ πολλὰς ἀπαιτήσεις. Ἀναπτύσσεται εἰς οἰουδήποτε εἶδους γαίας, ἂν καὶ προτιμᾷ τὰς μεθ' ἄμμου μεμιγμένας.

Τὸ ξύλον του εἶνε στερεόν, συμπυκνωμένον, χρώματος λευκοῦ ἢ ἐρυθροῦ, καὶ μὲ φλέβας ἐνίοτε. Ἔχει ὄσμην ζωηροτάτην. Ἡ λεπτοουργικὴ τὸ μεταχειρίζεται πρὸς κατασκευὴν ἐπιπλῶν ἢ καλλιτεχνικῶν ἀντικειμένων πολυτελείας. Ἡ ἱατρικὴ μεταχειρίζεται τοὺς καρποὺς τῆς Κυπαρίσσου ὡς στυπτικούς.

ΚΥΠΡΙΝΟΣ. — Οὗτος, ὁ καὶ κάρπος κοινῶς λεγόμενος, εἶνε εἰς τῶν νοστιμωτέρων ποταμίων ἰχθύων, καὶ ὅμως τὸ κρέας αὐ-

τοῦ εἶνε βερὺ καὶ ὀλίγον ὀρεκτικόν. — Οἱ τῶν τεναγῶν κυπρίνοι ἔχουσιν ὀσμὴν τινα βούρκου. Οἱ ἄρρηνες προτιμῶνται τῶν θηλέων, καὶ οἱ γαλάριοι τῶν αὐγαμένων. Τὸ γαλάκτωμα καὶ τὰ αὐγά των εἶνε τροφή λεπτή καὶ οὐχὶ βλαβερὰ, ἡ δὲ ἐποχή των εἶνε ἀπὸ Μαΐου μέχρις Αὐγούστου.

(Μαγ.). — Ἡ ὀσμὴ τοῦ βούρκου ἐξαφανίζεται ἂν δοθῇ εἰς τὸν κυπρίνον, ἀμὰ ἀλιευθῇ, ποτήριον δριμέος ὄξους. Τότε ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἰχθύος σχηματίζεται παχὺ στρώμα διαπνοῆς τὸ ὅποσον ὁ μάγειρος ἀφαιρεῖ διὰ τοῦ μαχαίριου ὅταν ζύη τὸν ἰχθύν. Τότε ἡ σὰρξ αὐτοῦ σκληρύνεται, ἀφοῦ τὸν ἀρίσουν ἐπὶ τινος ὕδατος ἐν ὕδατι μετ' ὀλίγου ὄξους, γίνεται δὲ νόστιμος ὡσὰν νὰ ἠλιεύθη ἐν ποταμῷ. Ὁ κυπρίνος τρώγεται κυρίως τηγανητός. Πρὸς τοῦτο προτιμῶνται οἱ γαλάριοι· ἀφοῦ τοὺς ζύσουν καὶ ξεκοιλιάσουν, τοὺς σχίζουσιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἕως τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τοὺς χωρήσωσι· ἀφαιροῦσι δὲ τὴν κύστιν καὶ τὸ σηκότι. Εἶτα ἀφήνουσι κυπρίνον καὶ γαλάκτισμα (καὶ τὰ αὐγά, ἂν εἶνε αὐγαμένος) νὰ μωσκεύουσιν ἐπὶ 5 λεπτὰ ἐν τῷ γάλακτι, εἶτα τὸν ἀλατίζουν, τὸν ἀλευρόνουσι καὶ τὸν τηγανίζουν ἄχρις οὗ λάβῃ χρῶμα ξανθόν, πάντοτε δὲ τὸν παραθέτουσι εἰς τὴν τράπεζαν μὲ τηγανισμένον μακεδονῆσι καὶ λεμόνι. Ἐν Ἀνατολῇ τοὺς κυπρίνους τρώγουσι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον *πλακί*.

ΚΥΠΡΟΣ.—Μεγάλῃ νῆσος τῆς Μεσογείου ἀντικρὺ τῶν παραλιῶν τῆς Συρίας. Ἐκτασίς 9,603 τετραγ. χιλόμε. Κάτοικοι 160.000 ὧν 110,000 Ἕλληνες. Μία σειρὰ βουνῶν ἀπ' Α πρὸς Δ (ὁ ἀρχαῖος Ὀλυμπος) διερχομένη τὴν νῆσον σκεπάζει τὸ ἥμισυ αὐτῆς. Ὑψηλοτέρα κορυφή ὁ Σταυρός (2,150 μ.).—Προϊόντα ἄφθονα ἀρωματικά, βαμβάκια, κρασιά, καπνά, φρούτα κτλ. Τὸ ἔδαφος αὐτῆς περιέχει πολλαχού χρυσόν, ἄργυρον, χαλκόν, πολιτίμους λίθους κτλ. Πρωτεύουσα: *Λευκωσία* ἢ *Νικησία*. Ἐμπορικὰ κέντρα: *Λάρναξ* καὶ *Λιμασόλα* (ἡ ἀρχαία Ἀμαθοῦς). Ἄλλοτε ἦτο περιφέρῃς ὁ λιμὴν τῆς Φαμαγόστας, ἥδη κατεστραμμένος.—Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἔστειλαν ἐδῶ ἀποικίαν οἱ Φοῖνικες ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἰσῆχθη καὶ ἡ λατρεία τῆς Ἀφροδίτης (Ἀπάρτης) μὲ

τοὺς περιφέρῃς ναοὺς τῆς εἰς τὰς Κυπριακὰς πόλεις· μετὰ δὲ τούτους ἦλθον οἱ Ἕλληνες. Τῷ 525 πρὸ Χρ. τὴν κατέλαβον οἱ Πέρσαι, ἔπειτα δὲ ὁ Πτολεμαῖος καὶ οἱ Ῥωμαῖοι. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχε πόλεις μεγάλας καὶ πλουσιωτάτας τὴν Σαλαμίνα, τὸ Κίτιον, τὴν Πάφον, τὴν Ἀμαθοῦντα, τοὺς Σόλους. Ἐπὶ Σταυροφόρων ἀφῆρηθη ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ ἔγεινε βασιλεῖον τῷ 1192, ἐπωλήθη δὲ τῷ 1487 εἰς τὴν Βενετιανὴν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῆς ὁποίας ἔκαμε θαυμασίας προόδους. Τῷ 1570—71 τὴν κατέλαβον καὶ τὴν ἠρήμωσαν οἱ Τούρκοι καταστρέψαντες τὰ τελευταῖα λείψανα τοῦ παρελθόντος μεγαλείου τῆς, ὑπέστη δὲ τὰ πάνδεινα μέχρι τοῦ 1878 ὅτε τὴν ἔλαβον ὑπὸ τὴν προστασίαν των οἱ Ἄγγλοι, οἱ σημερινοὶ αὐτῆς κύριοι.

ΚΥΡΟΣ.—Μέγας βασιλεὺς τῆς Περσίας, υἱὸς τοῦ Καμβύσου γεννηθεὶς περὶ τὸ 600 πρὸ Χρ. Ἐξεθρόνισε τὸν πάππον του Ἀστυάγην, βασιλέα τῶν Μήδων (559 πρὸ Χρ.), ἐσύστησε δὲ καὶ ἐμεγάλωσε διὰ τῶν κατακτήσεών του τὸ τεράστιον Περσικὸν βασιλεῖον. Ἀπέθανε τῷ 529 πρὸ Χρ.

ΚΩΔΩΝΙΑ ἢ ΚΑΜΠΑΝΟΥΛΛΑΙΣ.—Οὕτω λέγεται κοινῶς Ἀβούτυλον τὸ Ἀβικένειον, τὸ ὅποιον ἔχει ἄσμον κυανοῦν ἢ λευκὸν ἄνθος, ὅμοιον πρὸς κωδωνίσκον. Ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ εἶναι εὐκολωτάτη, ἐπίσης καὶ ἡ διὰ σπόρων πολλαπλασιάσις του.

Τὸ Ἀβούτυλον, οὗ εἶδος εἶναι τὸ ἀνωτέρω, δίδεται εἰς τοὺς βόας, ὅταν πάσχωσι ἐκ διαρροίας.

ΚΡΩΠΙΑΣ δῆμος — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆς. Πρωτεύουσα *Μαρκόπουλον* μέγα χωρίον μὲ 1800 κατ. 5 1) 2 ὥρας μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν. Μεγάλα χωρία *Κορωπὶ* μὲ 3,000 κατ. καὶ Ἑλλην. σχολεῖον *Λιόπεσι* μὲ 1600 κ. καὶ *Σπάτα* μὲ 1200 κ. χωρία ἐν ὄλφ 15, κάτοικοι 8400.

ΚΩΛΙΚΟΠΟΝΟΣ κ. λ. *Θεραπεία*. — Πρόχειρα βοηθήματα εἰς τοὺς πάσχοντας ἀπὸ κωλικόπονον εἶνε τὰ ἐξῆς· ἔγχυμα πολὺ ζεστὸν ἀπὸ γλυκάνισον, ἡ μένταν, ἡ χαμόμηλον, ἡ τίλιον, ἡ, ἐν ἐλλείψει τούτων, 2—3 κοχλιάρια *κονιάκ*, ἡ ρουμίου, ἡ 8—10 σταγόνες *λαυδάνου* ἐντὸς ἡμίσεως ποτηρίου ὕδατος μὲ ὀλίγην

ζάχαριν. Ταύτοχρόνως τριβομεν τὴν κοιλίαν μὲ τὸ ἀκόλουθον λιγιμέντον.

Ἐλαίου κοινοῦ 50 δράμια

Κόνεως κάμφορας 6 —

Ἄνατάρασσον κατὰ διαλείμματα τὸ μίγμα ἕως ὅτου ἡ κάμφορα διαλυθῆ ἐντὸς τοῦ ἐλαίου.

Σκεπάζομεν τὴν κοιλίαν μὲ πανία ξηρά, πολὺ ζεστά, ἢ μὲ πετσέτας διπλωμένας, τὰς ὁποίας ἐβρέχομεν ἐντὸς πολὺ ζεστοῦ ὕδατος, στρήφομεν ταχέως καὶ ἐξαπλοῦμεν ἐπὶ τῆς κοιλίας, ἢ ἐπιθέτομεν μεγάλα καὶ ἐλαφρὰ λεπτὰ καταπλάσματα ἀπὸ λιναρόσπορον ἐπὶ τῶν ὁποίων σταλάζομεν 15—20 σταγόνας λαυδάνου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ — 1ον) Ὁ Μέγας (Ἅγιος). Μετέφερε τὴν ἔδραν τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἔγεινεν αὐτὸς ἰδρυτὴς τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλλην. Κράτους Ἐπέτρεψε τῷ 313 τὴν δημοσίαν λατρείαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἔγεινε δὲ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος χριστιανός. Ἡ ἐκκλησία τὸν ἀνεκήρυξεν ἅγιον.— 2ον) Ὁ Παλαιολόγος (Δραγάτης) 1448—1453 ὁ τελευταῖος Ἕλληνας αὐτοκράτωρ. Ἀπέθανε μαχόμενος κατὰ τῶν Τούρκων ὅταν οὗτοι ἐκυρίευσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ. — Πρωτεύουσα τῆς Τουρκίας εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ στενοῦ τοῦ Βοσπόρου ἀντικρὺ τῶν παραλίων τῆς Ἀσίας. Εἶνε κτισμένη κυρίως ἐπὶ 7 λόφων διὸ καὶ ὠνομάσθη ἐπτάλοφος, προεκτείνεται δὲ ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπὶ ἐξεχούσης μικρᾶς χερσονήσου καὶ λαμβάνει σχῆμα τριγώνου τοῦ ὁποίου ἡ κορυφὴ εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς θαλάσσης τοῦ Μαρμαρᾶ σχηματίζουσα τὸν ὠραῖον κολπίσκον Κεράτειον. Ἡ πόλις αὕτη εἶνε ἀρχαιοτάτη, ἐκαλεῖτο δὲ Βυζάντιον, ἀλλὰ τῷ 328 μετὰ Χρ. ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος μεγαλώσας καὶ διακοσμήσας αὐτὴν τὴν ἔκαμε πρωτεύουσαν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους ὀνομάσας αὐτὴν Νέα Ῥώμη· ὁ λαὸς ὅμως πρὸς τιμὴν τοῦ τὴν ὠνόμασε Κωνσταντινούπολιν. Ὡς πρωτεύουσα τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀνεδείχθη ἡ πρώτη πόλις τοῦ κόσμου. Τῷ 1204 τὴν

κατέλαβον οἱ Σταυροφόροι τέλος δὲ, τῷ 1453 ἐκυριεύθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους μετὰ φοβερὰν πολιορκίαν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔπεσε μαχόμενος ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος καὶ ἔγεινε πρωτεύουσα τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας μετονομασθεῖσα ἀπὸ τοὺς τούρκους Σταμπούλ. Ἡ Κωνσταντινούπολις ἔχει περιφέρειαν 3 μιλίων ἤτοι 6 περίπου ὥρων, βλεπομένη δὲ ἀπὸ μακρὰν φαίνεται μία ἀπὸ τὰς μεγαλοπρεπεστέραις πόλεις τοῦ κόσμου, ἔχει ὅμως δρόμους στενοὺς, ἀνωμάλους καὶ ἀκαθάρτους καὶ πολλὰς συνοικίας ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ ξυλίνων οἰκιῶν. Αἱ ἀρισταὶ τῶν συνοικιῶν αὐτῆς εἶνε τὸ Πέρα ἢ Σταυροδρόμι, ὁ Γαλατᾶς (ὅπου κυρίως κατοικοῦσιν οἱ Εὐρωπαῖοι), τὸ Φανάρι ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔλαβον τὴν προσωυμίαν οἱ ὁμογενεῖς Φαρισιῶται, τὸ Σεράϊ καὶ ὁ Τοπχανές (ὄπλοστάσιον). Θυμᾶσια εἶνε τὰ παράλια τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν Βόσπορον καὶ τὰ ἀνοστόλιστα προάστεια αὐτῆς τὰ ὁποῖα ἀριθμοῦνται εἰς 24, ὧν ἐπισημότερα τὰ Μπουγιουκερεῖ, Θεραπειᾶ, Νεοχώρι καὶ Ὀρτάκιοι.

Ἡ Κων(πολις ἔχει σήμερον 80,000 οἰκίας καὶ 1,300,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 500,000 εἶνε Ὀθωμανοί, 300,000 Ἕλληνες (35,000 ὑπήκοοι τῆς ἐλευθέρου Ἑλλάδος) καὶ οἱ λοιποὶ Ἑβραῖοι Ἀρμένιοι καὶ Εὐρωπαῖοι, τζαμιὰ 5400, ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια 500, κατώτερα δὲ 1200 καὶ 13 βιβλιοθήκας, 1200 λουτρῶνας, 18 μοναστήρια, 23 Ἑλληνικὰς ἐκκλησίας, νοσοκομεῖα, ὄρφανοτροφεῖα, θέατρα καὶ ἀρχαῖα τὸν Ὀβελίσκον τοῦ Ἰπποδρομίου (Χατμείδαν), τὸν περίφημον ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας, τὸ Ἑπτὰπύργιον, τὸν Ὀβελίσκον τοῦ Μεγάλου Θεοδοσίου, τὸν Κολοσσὸν Κωνσταντῖνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, τὴν χαλκὴν στήλην τῶν Δελφῶν, τὰ πολυάριθμα ἀνάκτορα τῶν Σουλτάνων, φρούρια πλεῖστα καὶ ἄπειρα ἄλλα ἔτι δὲ οἰκοδομήματα λαμπρὰ, Τραπεζας, Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, Βουλγαρικὸν Ἐξαρχεῖον καὶ Ἐκκλησιαστικὰς ἔδρας Ἰουδαίων, Ῥωμαιοκαθολικῶν καὶ Ἀρμενίων, λαμπρὰ Ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια συντηρούμενα διὰ τῆς μεγαλοδωρίας τῶν ἐκεῖ ὁμοφύλων, ἐν οἷς διακρίνεται ἡ Μεγάλη Σχολὴ τοῦ

Γένους, λιμένας μεγάλους και ασφαλεστάτους, μέγιστον εμπόριον με ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου ἐνεργούμενον ἰδίως ἀπὸ Ἑλλήνων, Ἀρμενίων και Ἑβραίων και κάλλιστα βιομηχανικὰ καταστήματα.

ΚΩΝΩΨ (Κουνοῦπι). — Ὁ κώνωψ εἶνε τὸ ὀχληρότατον και ἐπιβλαβέστατον ἐκεῖνο ἔντομον τὸ ὁποῖον ἐπικάθηται ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος και ἀπορροφᾷ τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον πολὺ ἀγαπᾷ. Τὸ θέρος πρὸ πάντων τὸ ἔντομον τοῦτο καθίσταται ἀνυπόφορον, διάφορα δὲ ἐπενοήθησαν μέσα πρὸς καταστροφὴν και προφύλαξιν ἀπὸ αὐτοῦ, και ἀλλαχοῦ μὲν θέτουν εἰς τὰς κλῖνας καλύμματα τινα και τὰς σκεπάζουν, ἀλλαχοῦ δὲ οἱ ἀτυχεῖς κάτοικοι διὰ νὰ προφυλαχθῶσι, ἀλείφουσι τὸ πρόσωπον και τὰς χεῖρας με λίπος, ἢ ἀνάπτουν πυρὰς περὶ τῶν οἰκιῶν των διὰ νὰ τὰ ἀπομακρύνουν. Τὸ κέντημα τοῦ κώνωπος εἶνε ἐλαφρὸν, ἀλλὰ προξενεῖ φούσκωμα και μίαν ἀνυπόφορον φαγοῦραν ἕνεκα τοῦ ἰοῦ τὸν ὁποῖον τὸ ἔντομον ἐγχύνει εἰς τὴν πληγὴν. Ὅταν ὁ κώνωψ δὲν εὕρῃσκει ἀρκετὸν αἷμα τότε ἐκμυζᾷ τὰ φυτὰ, διὰ τοῦτο βλέπομεν αὐτὸν συχνάκις ἐπὶ τῶν ἀνθέων ἢ τῶν φύλλων τῆς ἰτέας ὅπου κάθηται μέχρις ἐσπέρας. Ἐπειδὴ, ὡς εἴπομεν τὸ κέντημα τοῦ κώνωπος παράγει φαγοῦραν ἀνυπόφορον, πολλοὶ ξύνουν τὸ κεντηθὲν μέρος ἕως ὅτου ρεῦση σταγῶν αἵματος ὅτε και ὁ ἰὸς ἐξέρχεται μετὰ τοῦ αἵματος ὁ δὲ πόνος παύει. Ὑπάρχει ὅμως και ἄλλο εὐκολώτερον μέσον πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τῶν κωνώπων. Καίομεν ὀλίγον θεῖον ἐντὸς τοῦ δωματίου και ἀμέσως ἐξαφανίζονται οὐδ' ἀναφαίνονται ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἂν και ἡ ὄσμη τοῦ θείου μετὰ μίαν ἢ δύο ὥρας δὲν εἶνε ἐπαισθητὴ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ὄσφρησιν.

Ἴδου ἕν μέσον ἀκόμη ἀπλούστερον· πρὶν κοιμηθῶμεν, κλείομεν τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου μας και θέτομεν ἐπὶ μιᾶς τραπέζης εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου λαμπτήρα με ὑάλινον σφαῖρωμα, τὸ ὁποῖον ἀλείφομεν με ὀλίγον μέλι διαλελυμένον ἐντὸς οἴνου, ἀμέσως δὲ οἱ ἐν τῷ δωματίῳ κώνωπος θὰ ἔλθωσι και θὰ κολλήσωσι ἐπὶ τοῦ στρώματος τούτου.

ΚΩΠΑΙΣ. — Ἡ μεγαλειτέρα λίμνη τῆς Ἑλλάδος μεταξὺ Βοιωτίας και Λοκρίδος ἤδη ἀποξηρανθεῖσα και παραδιδομένη μετ' ὀλίγον εἰς τὴν καλλιέργειαν. Αἱ παχύταται γαῖαι τὰς ὁποίας ἀφῆκαν τὰ χυθέντα εἰς τὴν Εὐβοϊκὸν κόλπον νερά της θὰ γίνουσι μετὰ τινα ἔτη πηγαὶ ἀληθινοῦ πλοῦτου διὰ τοὺς Βοιωτοὺς και διὰ τὸ Κράτος. Ἡ Κωπαῖς κοινῶς ὀνομάζεται *Τοπόλια* ἔχει δ' ἔκτασιν 250,000 στρεμμάτων.

ΚΩΣ. — Μία ἐκ τῶν ἱστορικωτέρων νήσων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἔχουσα σχῆμα στενόμακρον και κειμένη πρὸς Α τῆς Ἀμοργοῦ πλησιέστατα δὲ εἰς τὴν παραλίαν. Σκεπάζεται ἀπὸ βουνὰ χαμηλὰ και εἶνε κατάφυτος ἀπὸ παντὸς εἶδους φυτείας, παράγει δὲ ἐν ἀφθονίᾳ, ἔλαιον, κρασιὰ, μέλι, ὄπωρικὰ κτλ. και ἔχει μίαν κωμόπολιν ἀξιόλογον και 4000 κατ. ὄλους σχεδὸν Ἑλληνας. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο περίφημος διὰ τὸν λαμπρὸν ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ και διὰ τὸ μέγα αὐτῆς τέκνον, τὸν διάσημον ἰατρὸν Ἴπποκράτην.

Λ

ΛΑΒΟΔΖΙΕ Ἀντώνιος Λαυρέντιος. — Μέγας Γάλλος χημικός και συγγραφεὺς γεννηθεὶς τῷ 1743. Ὁ Λαβοαζιὲ εἶνε ὁ κύριος ἰδρυτὴς τῆς συγχρόνου χημείας, ἀπέθανε δὲ ἐπὶ τῆς λαίμοπτου κατατὸν καιρὸν τῆς τρομοκρατίας ἐν Παρισίοις τῷ 1794.

ΛΑΒΡΟΥΓΕΡ Ἰωάννης δε — Περιφημος ἠθικολόγος συγγραφεὺς Γάλλος γεννηθεὶς τῷ 1696. Οἱ χαρακτηρισμοὶ του θεωροῦνται ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα παγκοσμίου φιλολογίας.

ΛΑΓΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γυθείου. Πρωτεύουσα Λάγεια, χωρία 17, κάτοικοι 2250.

ΛΑΓΚΑΔΙΑ. — Κωμόπολις τῆς Γορτυνίας πρὸς Β τῆς Δη-

μητσάνης με ταχυδρ., τηλεγρ. Ειρηνοδ. Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 5400 κατοίκους προπάντων κτίστας καὶ ἐμπόρους. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ *Λαγκαθίων* περιέχει 3 χωρία καὶ 6400 κατοίκους.

ΛΑΓΟΣ *σιβέ*. Λαμβάνομεν λαγῶν τοῦ ὁποῦ ἀφαιροῦμεν τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὰ νεῦρα, τὸν κόπτομεν εἰς τεμάχια φροντίζοντες νὰ συνάξωμεν τὸ αἷμά του τὸ ὅποσον θέτομεν εἰς δροσερὸν μέρος, θέτομεν κατόπιν τὰ τεμάχια τοῦ λαγωῦ ἐντὸς πηλίνου ἀγγείου, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ κόπτομεν 4—5 κρομμύδια εἰς φέτας, καὶ 2 ἢ 3 σκελίδας σκόρδου, κατόπιν προσθέτομεν διάφορα μυρωδικά, ἄλας, πιπέρι, φύλλα δάφνης καὶ ξύδι, ἕως ὅτου νὰ σκεπασθῆ, καὶ 25 ἢ 30 δράμια ἐλαίου, ἀφίνομεν δὲ αὐτὸν οὕτω ἐπὶ μίαν ἡμέραν καὶ τὸν θέτομεν κατόπιν εἰς δυνατὴν φωτίαν μέχρις ὅτου ἀπορροφήσῃ τὸ ξύδι· καὶ ἀφ' οὗ ἀρχίσῃ νὰ τσιγαρίζηται, θέτομεν ὀλίγον βούτυρον ἀνακατώνοντες αὐτὸν διὰ νὰ μὴ κολήσῃ, ρίπτομεν κατόπιν ὀλίγον ἄλευρον, καὶ ἀφ' οὗ τσιγαρισθῆ, προσθέτομεν ὕδωρ, ὅσον καταλαμβάνομεν ὅτι θὰ ἐπαρκέσῃ ἀναλόγως τῆς σκληρότητος, διὰ νὰ ψηθῆ.

Λαγός στιφάδον. Κατασκευάζομεν στιφάδον ἀπὸ λαγῶν ὅπως καὶ ἀπὸ βωδινὸν μετὰ τὴν διαφορὰν ὅμως ὅτι θέτομεν τὸν λαγὸν ἀπὸ τὸ βράδυ εἰς τὸ ξύδι.

Λαγός σουβλιστός. Ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια τοῦ λαγωῦ, τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὰ νεῦρα τῆς ράχεώς του, προσέχοντες νὰ συνάξωμεν τὸ αἷμά του, τὸ ὅποσον φυλάττομεν εἰς ἰδιαιτέρον μέρος, τὸν κεντῶμεν κατόπιν μετὰ λαρδί, κόπτομεν τοὺς πόδας του μέχρι τῶν γονάτων καὶ τὸν ψήνομεν εἰς τὴν σοῦβλαν ἐπὶ 1 περιπού ὥραν. Θέτομεν κατόπιν εἰς τηγάνιον βούτυρον καὶ 2 κρομμύδια φιλοκομμένα, τὰ ὅποια δροσίζομεν μετὰ λευκὸν οἶνον καὶ ζωμόν, προσθέτομεν ἄλας, πιπέρι, ὀλίγον ξύδι καὶ τὸ αἷμά του, ἀφ' οὗ δὲ γίνῃ ἡ σάλτσα προσθέτομεν τὰ σηκοτάκια τοῦ λαγωῦ φιλοκομμένα καὶ περιχύνομεν τὴν σάλτσαν εἰς τὸν λαγῶν.

Λαγός εἰς τὸν φούρνον μετὰ σκορδαλιάρ. Λαμβάνομεν λαγῶν, τοῦ ὁποῦ ἀφαιροῦμεν τὴν ἐπιδερμίδα καὶ τὰ ἐντόσθια καὶ τὸν ὅποσον καθαρίζομεν ἀπὸ τὰς τρίχας του καλῶς, κατόπιν ρίπτομεν

ἄλας καὶ πιπέρι, δένοντες αὐτὸν κανονικῶς. Τοποθετοῦμεν εἰς ταψίον 3—4 μικρὰ ξύλα καὶ ἐπ' αὐτῶν τὸν λαγόν, εἰς τρόπον ὅστε νὰ μὴ ἐγγίξῃ εἰς τὸ ταψίον, ἀλλὰ νὰ στηρίζεται ἐπὶ τῶν ξύλων καὶ τὸν ψήνομεν. Κοπανίζομεν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ψησίματος 2—3 σκελίδας σκόρδου, ὀλίγα κουκουνάρια ἢ καρύδια, προσθέτομεν δύο βρασμένας πατάτας, ἢ ψύχαν ἄρτου, ὀλίγον ἄλας καὶ ἀνακατώνομεν τὸ ἅλον χύνοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔλαιον (ἢ βούτυρον) καὶ ξύδι. Μετὰ τὴν σάλτσαν ταύτην περιχύνομεν τὸν λαγῶν. Ἡ κατασκευὴ αὕτη εἴμπορεῖ νὰ γίνῃ εἰς τὸ σπῆτι, ἀφ' οὗ κοκκινισθῆ ὀλίγον ὁ λαγός εἰς τὸν φούρνον.

ΛΑΔΟΓΑ. — Μεγίστη λίμνη τῆς Ρωσσίας ἔχουσα ἕκτασιν 18000 τετρ. χιλιομ. καὶ συγκοινωνοῦσα διὰ διωρύχων μετὰ τὴν Βαλτικὴν καὶ τὴν Λευκὴν θάλασσαν.

ΛΑΚΙΩΤΩΝ *δήμος*. — Εἰς τὴν νῆσον Παξοί, πρωτεύουσα Λάκκα χωρία 4, κάτοικοι 2,100.

ΛΑΚΜΩΝΟΣ *δήμος*. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κκαμπάκας. Πρωτεύουσα Κοτόρι, χωρία 3 κάτοικοι 300.

ΛΑΚΩΝΙΑ. — Ἐνας ἀπὸ τοὺς 5 Νομοὺς τῆς Πελοποννήσου. Ἔχει πρὸς Β τὴν Ἀρκαδίαν καὶ πρὸς Δ τὴν Μεσσηνίαν ἀπὸ δὲ τὰ ἄλλα μέρη βρέχεται μετὰ τὰ νερὰ τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἴονίου πελάγους τὸ ὅποσον σχηματίζει ἐδῶ τὸν βαθὺν *Λακωνικὸν κόλπον* καὶ δύο χερσονήσους, τὴν Μάνην, καταλήγουσαν εἰς τὸ ἀκρωτήριο Τέναρρον καὶ τὴν τοῦ Μαλεία. Ἐκτασις 3436 τετρ. χιλόμε. Ἡ Λακωνία σχηματίζει μίαν μεγάλην πεδιάδα ποτιζομένην ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ Εὐρώτα, Ἴρη ἢ Βασιλοποτάμου καὶ ἔχουσαν πρὸς τὰ Α μὲν τὴν βουνοσειρὰν τοῦ Πάρνωνος (2000 μ.) πρὸς τὰ Δ δὲ τὴν τοῦ Ταυγέτου (2400 μ.) ὁ ὅποτος μετὰ τὰς τελευταίας του πετρώδεις διακλαδώσεις σχηματίζει τὴν ἰδίως Μάνην. Ἡ πεδιάς αὕτη εἶνε εὐφορωτάτη εἰς κρασιὰ, σιτηρά, πορτοκάλια, λεμόνια, φρούτα, λαχανικά, ἔλαιον κτλ. Ἡ ἀνατολικὴ χερσόνησος εἶνε ὀλιγώτερον εὐφορος, ἢ δὲ Μάνη ἐντελῶς ξηρά, παρὰ γούσα μόνον ὀλίγον, ἐκλεκτὸν ὅμως, ἔλαιον καὶ λούπινα. Ἡ κτηνοτροφία εἶνε ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη ἰδίως δὲ τῶν προβάτων καὶ τῶν

χοίρων. Ἡ Λακωνία ὑπῆρξεν ἡ ἐνδοξότερα καὶ σπουδαιότερα χώρα τῆς Πελοποννήσου κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἀντίζηλος δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ ἡγεμονίς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Οἱ Σπαρτιᾶται εἶνε οἱ πάντοτε περισσότερο ἀντισταθέντες εἰς τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ξένων, οἱ δὲ Μανιάται οἱ μόνοι οἵτινες ἔμειναν πάντοτε σχετικῶς ἐλεύθεροι κατὰ τοὺς χρόνους τῆς πολυειδοῦς δουλείας τῆς Ἑλλάδος. Σήμερον σχηματίζει ἓνα Νομὸν μὲ πρωτεύουσαν τὴν Σπάρτην, περιέχει δὲ 4 ἐπαρχίας (Λακεδαιμόνος, Γυθείου, Οἰτύλου καὶ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς), 28 δήμους, 2 μικρὰς πόλεις, 8 κωμοπόλεις, 455 χωρία, 31 μονὰς καὶ 130,000 κατοίκους.

ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΣ Ἀλφόνσος. — Περιφέρημος Γάλλος ποιητῆς καὶ πολιτικός, μέλος τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως τοῦ 1848. Τὰ ποιητικὰ ἔργα τοῦ Λαμαρτίνου ἤνοιξαν νέον στάδιον εἰς τὴν Γαλλικὴν ποίησιν, διακρίνονται δὲ διὰ τὸ ὑψηλὸν τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τὸ ἐκτάκτως ἀρμονικὸν τοῦ στίχου. Ἀπέθανε τῷ 1869.

ΛΑΜΙΑ. — Πόλις τῆς Στερεᾶς, πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος ὀνομαζομένη κοινῶς Ζητοῦρι. Ἐξ αὐτῆς ὀνομάσθη Λαμιακὸς ὁ πόλεμος τῶν συμμάχων Ἑλλήνων κατὰ τοῦ Ἀντιπάτρου πολιορκηθέντος ἐντὸς αὐτῆς ἐπὶ τινα χρόνον (323 — 322). Ἡ Λαμία εἶνε κτισμένη εἰς τοὺς μεσημβρινοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Ὄθρου, ἔχει δὲ ἀρχαίαν ἀκρόπολιν, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, λαμπρὰς καπνοφυτείας, Πρωτοδικεῖον, Ταμεῖον, Γυμνάσιον καὶ 7,000 κατ. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Λαμῶν περιέχει 13 χωρία, 1 Μονὴν καὶ 11,000 κατοίκους.

ΛΑΜΠΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἠλείας Πρωτεύουσα Δίβρη, χωρία 13, μοναὶ 2, κάτοικοι 6800.

ΛΑΠΑΘΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Μάνεσι, χωρία 16, μονή 1, κάτοικοι 4100.

ΛΑΠΛΑΣ. — Περιφέρημος Γάλλος ἀστρονόμος καὶ γεωμέτρης γεννηθεὶς τῷ 1749 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1817. Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη πλείστας ὀφείλει προόδους καὶ ἀνακαλύψεις εἰς τὸν Λαπλάς.

ΛΑΠΛΑΤΑ ἢ Ἀργεντινὴ Δημοκρατία. — Ἐν ἀπὸ τὰ κράτη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ἀποτελουμένη ἀπὸ 14 πολιτείας, με-

ταξὺ Βραζιλίας, Βολιβίας, Χιλῆς καὶ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐκτασις 2836000 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 4,000,000. Πεδιᾶδες ἀπέραντοι, βουνὰ δασώδη εἰς τὰ δυτικά, ποταμοὺς μεγίστους τὸν *Λαπλάταν*, ὅστις ὁμοιάζει μὲ θάλασσαν, μὲ τοὺς παραποτάμους τοῦ Οὐρουγουαῦ καὶ Παράναν, τὸν Κολοράδον, τὸν Ρίο-Νέγρον καὶ ἄλλους λιμένας πλείστους. Πρὸς νότον δὲ ἐκτείνονται αἱ μονότονοι πεδιάδες αἱ καλούμεναι *Πάμπας* διὰ τῶν ὁποίων χωρίζεται ἀπὸ τὴν Παταγονίαν. Κλίμα μέτριον· μέση θερμοκρασία 24 βαθμῶν, χειμῶνες γλυκύτατοι. Μεταλλεῖα χρυσοῦ, σιδήρου, μολύβδου, χαλκοῦ, ἀντιμονίου, ὀρυκτὸν ἄλας, μάρμαρα. Βοσκαὶ παχύταται καὶ πεδιάδες εὐφορώταται εἰς σιτηρὰ, κρυσία, βαμβάκια, λουλάκι, κακάο, καφέν, ζαχαροκάλαμον πατάταις, ἀραβόσιτον κτλ. Ζῶα πολυάριθμα βόδια, πρόβατα, ἔλαφοι, περιστερὰ κτλ. Δάση μεγάλα. — Οἱ κάτοικοι διαιροῦνται εἰς πολλὰς ἰνδικὰς φυλὰς τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν *Γουαρανί*, ἀλλὰ σήμερον οἱ πλείστοι ἐξέλιπον καὶ ἐπικρατεῖ τὸ εὐρωπαϊκὸν στοιχεῖον καὶ οἱ μιγάδες. Ἐμπόριον σπουδαῖον 200 ἑκατομ. πέζος (1000 ἑκατ. φρ.). Σιδηρόδρομοι 8400 χιλιόμε. Τηλέγραφοι 50,000 χιλιόμε. — Προϋπολογ. 260 ἑκ. φρ. Χρέος 750 ἑκατ. φρ. — Στρατὸς 6,500 ἄνδρες, ἐθνοφυλακὴ ὅμως 400,000. Στόλος 3 θωρηκτὰ καὶ 35 ἄλλα πλοῖα μὲ 73 κανόνια καὶ 2000 ἄνδρας. Ἐκαστον τῶν 14 κρατῶν τὰ ὅποια ἠνώθησαν ἀπὸ τοῦ 1853 στέλλει εἰς τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Συνέδριον ὀρισμένον ἀριθμὸν ἀντιπροσώπων· ὁ πρόεδρος ἐκλέγεται ἀνὰ ἐξαετιᾶν ὑπάρχει δὲ Βουλὴ καὶ Γερουσία. Ἐκπαίδευσις ἀρκετὰ προοδεύουσα, 2 πανεπιστήμια, 14 ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια κτλ. Ἐπίσημος γλῶσσα εἶνε ἡ Ἰσπανικὴ. — Πρωτεύουσα *Βουένος-Ἀῆρες*.

ΛΑΡΙΣΣΑ. — Πόλις τῆς Θεσσαλίας ἀρχαιοτάτη, πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Λαρίσσης. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Πηνειοῦ ἢ Σαλαμβριαῖ ἐν τῷ μέσῳ εὐφορώτατης καὶ ὄρειας πεδιάδος, ἀπέχει τῶν Ἀθηνῶν 65 1)2 ὥρας καὶ τοῦ Βόλου 12 ὥρ. συνδέεται δὲ μετ' αὐτοῦ διὰ σιδηροδρόμου. Ἐξῶθεν ἡ θεὰ εἶνε λαμπρά, ἀλλ' ἡ πόλις εἶνε κακῶς ἐκτι-

σμένη και με δρόμους στενούς και ακαθάρτους. Έχει Ταμείον, Έφετεϊον, Πρωτοδικεϊον, Αρχιεπισκοπήν, Γυμνάσιον, ανεπτυγμένον εμπόριον ιδίως μετὰ τῆς Τουρκίας, καλὴν βιομηχανίαν και 15,000 κατοίκους. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Λαρίσης περιέχει 10 χωρία και 17,400 κατ.

ΛΑΡΙΣΣΗΣ Νομός.—Κατέχει τὸ ἀνατολικὸν ἡμισυ τῆς Θεσσαλίας μεταξὺ Μακεδονίας, Νομοῦ Τρικκάλων, Φθιώτιδος και Αἰγαίου πελάγους. Έχει πρὸς Β. τὸν Ὀλυμπον, πρὸς Ν. τὴν Ὀθρυν και πρὸς Α. τὰ βουνὰ Ὁσσαν (Κίσσαβον) και Πήλιον τὸ ὅποτον σχηματίζει τὴν κλείουσαν τὸν κόλπον τοῦ Βάλου χερσονήσον τοῦ Πηλίου. Ἡ λοιπὴ χώρα εἶνε πεδινὴ και εὐφορωτάτη εἰς ρίζια, καπνὰ, κρασιὰ, ἔλαιον κτλ. ποτίζεται δὲ ἀφθῶνως ἀπὸ τὸν Πηνειὸν και τοὺς παραποτάμους του και περιέχει τέσσαρας λίμνας. Διαιρεῖται εἰς 6 ἑπαρχίας (Λαρίσης, Τυρνάβου, Ἀγυιας, Βάλου, Ἀλμυροῦ Δομοκοῦ και Φαρσάλων) και περιέχει 37 δήμους με 3 πόλεις, 26 κωμοπόλεις, 300 χωρία, 11 μονὰς και 172,000 κατοίκους.

ΛΑΡΥΜΝΗΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἑπαρχίαν Λοκρίδος. Πρωτεύουσα Μαρτίνον με ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 6, μονὴ 1, κάτοικοι 3850.

ΛΑΣΣΕΠΕΔ (κόμης δέ). — Εἰς ἀπὸ τοὺς ἀρίστους Γάλλους φυσιολόγους και ὁ ἀληθὴς διάδοχος και συμπληρωτὴς τοῦ ἔργου τοῦ Βυφζάν. Έγεννήθη τῷ 1756, ἀπέθανε δὲ τῷ 1825.

ΛΑΣΚΑΡΙΣ Θεόδωρος. — Ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἑλληνικῆς αυτοκρατορίας τῆς Νικαίας τῷ 1204. Ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ Ἰωάννης Ἀσκαρις ἐξεθρονίσθη τῷ 1260 ὑπὸ τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου. — *Κωνσταντῖνος και Ἰωάννης.* Έλληνες λόγιοι τοῦ μεσαιῶνος διαδόσαντες εἰς τὴν Εὐρώπην τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ Ἅγιος.—Μέγας ποταμὸς τῆς Ἀμερικῆς μεταξὺ Ἡνωμ. Πολιτειῶν και Καναδῶ. Μάκρος 1100 χιλόμε., πλάτος δὲ 3 ἕως 4 και εἰς τὸ στόμιον 45 χιλόμε.

ΛΑΥΡΙΟΝ.—Κωμόπολις τῆς Ἀττικῆς πρωτεύουσα τοῦ δήμου Λαυρεωτικῆς συγκειμένης ἀπὸ 2 χωριστοὺς συνοικισμοὺς τὰ Ἐργαστήρια ὅπου εὐρίσκονται μέγιστα ἐργοστάσια διὰ τὸν καθα-

ρισμὸν τῶν προϊόντων τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρίου και τὴν *Νεάπολιν* ἢ ὅποια εἶνε και καλλίτερον ἐκτισμένη. Ἡ ἐτησία παραγωγή τῶν μεταλλείων ἀνέρχεται εἰς 100,000 τόνους ἀκαθάρτου μετάλλου (μολύβδου, σκωριῶν και μικρᾶς ποσότητος ἀργύρου και χρυσοῦ), ἀνήκουν δὲ τὰ μεταλλεῖα ταῦτα εἰς μίαν Ἑλληνικὴν και μίαν Γαλλικὴν ἑταιρείαν ἀρίστα διευθυνομένας. — Τὸ Λαύριον ἀπέχει ἀπὸ τὰς Ἀθήνας 9 ὥρ. και 54 λεπτὰ συνδέεται δὲ μετ' αὐτῶν διὰ σιδηροδρόμου και ἔχει τηλεγρ., ταχυδρ., ὑποταμείον, τελωνεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον, κομψὰς οἰκοδομάς, ζωγραφικὴν παραλίαν, λαμπρὰ μεταλλουργικὰ ἐργοστάσια και 5.500 κατοίκους. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Λαυρεωτικῆς, περιέχει και 4—5 ἄλλας θεσεις περιοδικῶς κατοικουμένας.

ΛΑΦΑΓΕΤ (Κυρία). — Περὶφημος διὰ τὸ πνεῦμα τῆς Γαλλίς, συγγράψασα λαμπρὰ μυθιοτορήματα, τὴν «Πριγγήπισσαν Κλέβ» κτλ. (1634—1692). — **ΛΑΦΑΓΕΤ Μαρκήσιος.** Διάσημος Γάλλος στρατηγὸς λαβὼν μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμον τῆς Ἀμερικῆς (1757—1834).

ΛΑΦΟΝΤΑΙΝ Ἰωάννης. — Διάσημος Γάλλος ποιητὴς γεννηθεὶς τῷ 1621 και ἀποθανὼν τῷ 1695. Οἱ «Μύθοι» του εἶνε ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς παγκοσμίου φιλολογίας.

ΛΑΧΑΝΑ (Μάππαις). — Λαμβάνομεν λάχανα τὰ ὅποια κόπτομεν εἰς τεμάχια, τὰ πλύνομεν καλῶς, τὰ ζεματίζομεν ὀλίγον και τὰ δροσιζομεν κατόπιν με ψυχρὸν ὕδωρ, τὰ σουρώνομεν και κόπτομεν κατόπιν λαρδίον εἰς μικρὰ τεμάχια, τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν με τὸ κρέας, προσθέτομεν ἄλας, πιπέρι, κρομμύδια, διαφόρους ρίζας, μαϊδανὸν και γαρούφαλον, ἀφ' οὗ δὲ ψηθοῦν τὰ σερβίρομεν.

Λάχανα παραγεμιστά. Πλύνομεν καλῶς ἓν λάχανον, τὸ ζεματίζομεν και τὸ ραντίζομεν με ψυχρὸν ὕδωρ, ἀφαιροῦμεν κατόπιν τὰ φύλλα του, προσθέτομεν εἰς ἕκαστον φύλλον ὀλίγην γέμισιν τῆς ἀρεσκείας μας, και ἐπιθέτομεν ἐκ νέου τὰ φύλλα τὸ ἓν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, οὕτως ὥστε νὰ σχηματισθῇ τὸ λάχανον ἀκέραιον, ἀφ' οὗ δὲ τὸ δέσωμεν καλῶς, τὸ ψήνομεν εἰς κατσαρόλαν. Σου-

ρώνομεν κατόπιν τὸ λάχανον καὶ τὸ σερβίρομεν ὀλόκληρον ἐκ πιάτα μὲ ἰσπανικὴν σάλτσαν.

ΛΑΧΟΡΗ. — Μεγάλη πόλις τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἰνδοστάνου ἰσχυρὰ φρούρια, ἀκρόπολις, τάφρους, τζαμιά θαυμαστῆς τέχνης μεγαλοπρεπῆ τάφον τοῦ Ραγια Ρουνζίτ-Σίγγ καὶ 140,000 κατ.

ΛΕΒΑΔΕΙΑ. — Ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Βοιωτίας πρωτεύουσα τῆς Ἐπαρχίας Λεβαδείας. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἦτο πάλαι μεγαλειτέρα, ἐκ τοῦ ὀνόματος δὲ αὐτῆς εἶχεν ὀνομασθῆ *Λεβαδί* καὶ ὀλόκληρος ἡ Στερεά. Εἶνε κτισμένη 3 ὥρας δυτικῶς τῆς Κωπαίδος λίμνης, ἀπέχει τῶν Ἀθηνῶν 23 1)4 ὥρας καὶ εἶνε κάλλιστα νηματοουργεῖα, λαμπρὰς βαμβακοφυτείας, ἀξιόλογον ἐμπόριον, ταμεῖον, εἰρηνοδ., ἑλλην. σχολεῖον καὶ 5100 κατ. δὲ **ΔΗΜΟΣ** *Λεβαδίων* περιέχει 7 χωρία καὶ 6600 κατ.

ΛΕΒΙΘΕΣ (*Ἐλμινθες*). — Ὑπάρχουσι κυρίως δύο εἶδη ἑλμινθῶν εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα τοῦ ἀνθρώπου, αἱ *ἀσκαρίδες* καὶ οἱ *ὀξύουροι*, ἀπαντῶσαι κυρίως εἰς τὰ παιδία. 1) *Ἀσκαρίδες*. Παρατηροῦνται πρὸ πάντων εἰς λυμφατικὰ καὶ χοιραδικὰ παιδία. Τὰ ὄα τῶν εἰσέρχονται εἰς τὰ ἔντερα διὰ τῶν τροφῶν ἢ διὰ τοῦ πινομένου ὕδατος. Τὰ συμπτώματα τὰ ὅποια προκαλοῦσιν εἶναι τὰ ἀκόλουθα: πόνος τῆς κοιλίας, φαγοῦρα περίξ τοῦ ὄμφαλου, διάρροια, ἀνορεξία καὶ ἐμετοί, ἀποφορὰ τοῦ στόματος, τάσις πρὸς ὕπνον, κεφαλόπονος, ἐνίοτε σπασμοί· τὸ πρόσωπον τοῦ παιδίου εἶνε ὠχρὸν, οἱ ὀφθαλμοὶ βυθισμένοι καὶ τριγύρω μελανοὶ καὶ τέλος τὸ παιδίον τρίβει δυνατὰ τὴν ρίνα του ἀπὸ τὴν ὁποίαν τρέχει συχνὰ αἷμα. Τὰ φαινόμενα ταῦτα διαρκοῦσι πολλάκις ἐπὶ πολὺ καὶ δίδουσι τὴν ὑπόνοιαν ὅτι πρόκειται περὶ σπουδαίας ἀσθενείας.

Αἱ ἑλμινθες αὗται ἐξέρχονται συνήθως μὲν ἀπὸ τὸν ἀφεδρῶνα, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀπὸ τὸ στόμα. Εἶνε στρογγυλαὶ καὶ κοκκινωποῦ χρώματος καὶ ἔχουσι μῆκος 10—30 ἑκατοστομέτρων.

Ὑπάρχουσι πολλὰ φάρμακα κατὰ τῶν ἑλμινθῶν· τοιαῦτα εἶνε τὸ ἀψίνθιον, ἡ ἀρτεμισία, ρίζα τὴν ὁποίαν παρασκευάζομεν εἰς ἔγχυμα ἐκ 4 δραμίων εἰς 75 δράμια ὕδατος βραστοῦ ἀπὸ τὴν ὀ-

ποίαν λαμβάνει τὸ παιδίον κατὰ κοχλιάρια τῆς σούπας κτλ. Τὸ ἀσφαλέστερον ὅμως ὄλων εἶνε ἡ σαντονίνη.

2) *Ὀξύουροι*. Οὗτοι εἶνε μικρότατα λευκὰ σκουλήκια τῶν ὀποίων τὸ ὀπίσθιον ἄκρον εἶνε χονδρότερον τοῦ ἐμπροσθίου. Ἀπαντῶνται εἰς τὸ κατώτατον μέρος τῶν ἐντέρων, περίξ τοῦ ἀφεδρῶνος, καὶ ἐπιφέρουν φαγοῦραν δυνατὴν.

Τοὺς ὀξύουρους φονεύουσι διὰ κλυσμάτων ἀπὸ δύο κοχλιάρια βρασμένης καπνίας ἐντὸς ἐπαρκοῦς ὕδατος, ἢ ἀπὸ ζωμὸν σκόρδου, ἀψίνθιου, ἀρτεμισίας ἢ καὶ νεροῦ ἀλατισμένου. Ἐπίσης λαμπρὰ ἀποτελέσματα φέρει καὶ ἡ τοπικὴ ἐντριβὴ μὲ ἀλοιφὴν τῆς κάμφορας.

ΛΕΙΒΑΘΟΥΣ (ΑΝΩ) *Δῆμος*. — Εἰς τὴν Κεφαλληνίαν. Πρωτεύουσα Πισσάδες, χωρία 12, μοναὶ 4, κάτοικοι 4300.

ΛΕΙΒΑΘΟΥΣ (ΚΑΤΩ) *Δῆμος*. — Εἰς τὴν Κεφαλληνίαν. Πρωτεύουσα Λακύθρα, χωρία 12, κάτοικοι 4350.

ΛΕΙΓΗΡ ἢ *Λοῶρ*. — Μέγας ποταμὸς τῆς Γαλλίας. Πηγάζει ἀπὸ τὰ βουνὰ Κηβέννας, διαρρέει τὸ ἥμισυ τῆς Γαλλίας καὶ χύνεται εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν. Μάκρος 1000 χιλιόμε. Πλημμυροῦ συχνότατα.

ΛΕΙΠΟΘΥΜΙΑ. — Ἡ λειποθυμία προέρχεται ἐκ διαφόρων αἰτιῶν. Καὶ ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν ὅτι συμβαίνει καὶ εἰς λίαν ἀναιμικὰ πρόσωπα καθὼς καὶ εἰς λίαν αἱματώδη. Ὀρισμένως δὲ τὰ συχνότερα αἷτια τῆς λειποθυμίας εἶνε αἱ δυνατὰ αἱμορραγίαι, ὁ ἰσχυρὸς φόβος ἢ ἡ θεὰ ἀντικειμένων τινῶν, ὡς αἵματος, ζώων τινῶν, ἢ ἐρπετῶν, ἢ ἡ δυνατὴ ὄσμη οὐσιῶν τινῶν, ὡς μόσχου, βαλεριάνας, ὄλαι αἱ ζωηραὶ ἐν γένει συγκινήσεις (μεγάλη χαρὰ, μεγάλη λύπη, ἀντιλογία, ὀργὴ κ.λ. κ.λ.) Ἀπ' ἑτέρου λειποθυμία ἐπέρχεται καὶ ἔνεκα δυσπεψίας (λῆψις κακῶς μαγειρευμένων, δυσκολοχωνεύτων, ἢ ἀφθόνων φαγητῶν), ἢ ἔνεκα ἀναφαγίας ἢ καὶ νηστείας, ἔνεκα πολλῶν καὶ ἀφθόνων κενώσεων μετὰ τὴν λῆψιν καθαρσίου κ.λ. κ.λ.

Θεραπεία. Ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον τοποθετοῦμεν τὸν πάσχοντα ὀριζοντίως ἐπὶ τῆς κλίνης ἢ ἐπὶ τοῦ ἰδάφους (οὐδέποτε

δὲ ἐπὶ καθέκλας ἢ πολυθρόνας), μὲ τὴν κεφαλὴν χαμηλὰ καὶ οὐχὶ ὑψωμένην, πλησίον δὲ ἀνοικτοῦ παραθύρου. Ξεσφίγγομεν τὰ ἐνδύματά του, ραντίζομεν τὸ πρόσωπον μὲ ψυχρὸν ὕδωρ· πλησιάζομεν εἰς τὴν μύτην τὸ στόμιον φιαλίδιου περιέχοντος αἰθέρα, ἢ ὄξος, ἢ κολώνιαν, καὶ πλύνομεν τὸ πρόσωπον καὶ τὰ μηλίγγια μὲ πανίον βρεγμένον ἐντὸς Κολώνιας, σπέρτου τοῦ καμινέτου, ὄξους, ἢ καὶ ἀπλοῦ ψυχροῦ ὕδατος· διὰ τῶν αὐτῶν οὐσιῶν ἐντρίβομεν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Δίδομεν διὰ τῶν χειρῶν βιαιὰς τινὰς κινήσεις εἰς τὸν πᾶσχοντα καὶ τοῦ κτυπῶμεν ἐλαφρῶς τὰς παλάμας τῶν χειρῶν.

ΛΕΙΧΗΝΕΣ. — Οἱ λειχήνες εἶνε φυτὰ ἀτελέστατα, φύονται δὲ ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν βράχων, καὶ εἶνε ἄλλοτε μὲ ὑποπράσινα ἄλλοτε δὲ λευκὰ ἢ στακτερά. Ἀπαντῶσι συνήθως ἐπὶ τῶν δένδρων τὰ ὅποια ἀρχήσαν νὰ μαραίνωνται ἢ νὰ ξηραίνωνται καὶ διὰ τοῦτο νομίζεται ὅτι αὐτοὶ εἶνε ἡ αἰτία τῆς καταστροφῆς τῶν Μερικῶν λειχήνας, ἰδίως δὲ τὸν Ἰσλανδικόν, μεταχειρίζονται ἐν τῇ ἰατρικῇ ὡς καταπραϋντικὰ φάρμακα, διδόμενα εἰς τοὺς φθισικούς. Εἰς τὰ βόρεια μέρη ἔνθα ἡ βλάστησις εἶνε μικρὰ μεταχειρίζονται αὐτοὺς καὶ πρὸς τροφήν.

ΛΕΙΨΙΑ (Γερμανιστὶ *Λάϊπτσιχ*). — Πόλις τῆς Γερμανικῆς Σαξωνίας μὲ ἀρχαῖα φρούρια, μεγάλας πλατείας, ἀστεροσκοπεῖον, περίφημον πανεπιστήμιον κτισθὲν τῷ 1409, ἰδιόρρυθμα κτίρια, βιβλιοθήκην μὲ 200.000 τόμους, μουσεῖα, Ὠδεῖον, μέγιστα βιβλιοπορικὰ καταστήματα πλέον τῶν 200, λαμπρὰν βιομηχανίαν καὶ 160.000 κατ.

ΛΕΜΒΕΡΓΗ ἢ *Λεοντόπολις*. — Πρωτεύουσα τῆς Αὐστριακῆς Γαλικίας μὲ ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 120.000 κατ.

ΛΕΜΟΝΑΔΑ. — Ἡ λεμονάδα εἶνε δροσιστικὴ, καὶ καταπραϋνει τὴν δίψαν, δὲν πρέπει ὅμως νὰ κάμνωμεν κατάχρησιν, ἐξ αἰτίας τῶν ὀξέων ἰδιοτήτων τῆς. Εἰς τοὺς ἔχοντας εὐερέθιστον στόμαχον συμβουλεύομεν ἀποχήν.

Ὅταν δὲν ὑπάρχουν λεμόνια μεταχειριζόμεθα μετὰ τῶν αὐτῶν ἀποτελεσμάτων τὸ *τρογικόν ὀξύ*.

Τὸ δὲ *κιτρικόν ὀξύ* εἶνε ἀκόμη καλλίτερον. Ἐὰν δὲ ἐντὸς ἐνὸς τούτων ρίψωμεν ὀλίγας σταγόνας *Ἀρώματος Λεμονίου*, ἔχομεν ἐξαιρετικὸν ποτόν.

Λεμονάδα μὲ κρασί. Λαμβάνομεν 500 γρ. ζακχάρεως (εἰς βόλους) καὶ τρίβομεν ἕκαστον τεμάχιον ἐπὶ τῆς φλούδας δύο λεμονίων. Εἶτα θέτομεν αὐτὰ εἰς τὸ βάθος κενοῦ δοχείου. Χύνομεν ἐπ' αὐτῶν ὕδωρ θερμὸν, ὅσον ἀρκεῖ ὅπως ἡ ζάκχαρις διαλυθῇ. Προσθέτομεν δύο λίτρας καλοῦ μαύρου οἴνου, σουρώνομεν τὸ ὅλον καὶ τὸ διατηροῦμεν εἰς φιάλην καλὰ βουλωμένην.

ΛΕΜΟΝΕΑ. — Ἡ λεμονέα ἔχει τὰς αὐτὰς ὡς καὶ ἡ πορτοκαλέα ἰδιότητα καὶ πολλαπλασιάζεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλ' εἶνε ρωμαλαιότερα καὶ δύναται νὰ ἀνθήξῃ περισσότερο εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα. Καρποφορεῖ καθ' ὅλας σχεδὸν τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, πλὴν οἱ καρποὶ τῆς ἀρχίζουσι νὰ ὀριμάζουσι κατὰ Σεπτέμβριον. Ἐμβολιάζεται εἰς ὅλα τὰ ὁμοιογενῆ μὲ αὐτὴν δένδρα, καὶ προπάντων εἰς τὴν *γεραντζέαν*.

ΛΕΜΟΝΙ. — Ὁ φλοιὸς τοῦ καρποῦ αὐτοῦ ἐμπερικλείει οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ποσότητα ἐλαίου ἀρωματικοῦ, τὸ ὅποσον καὶ μεταχειρίζονται ὡς τονικὸν καὶ ὡς καρύκειμα.

— *Διατήρησις τῶν λεμονίων.* Λαμβάνομεν ἄμμον καὶ τὸν ξηραίνομεν μέχρις ὅτου χάσῃ ὅλην τοὺς τὴν ὑγρασίαν. Ὅταν τέλος κρυώσῃ, ἐξαπλώνομεν ἐν στρώμα τοιοῦτου, ἕως δύο δακτύλων πάχους εἰς τὸ βάθος ἐνὸς δοχείου, κατόπιν λαμβάνομεν τὰ λεμόνια καὶ περιτυλίσομεν ἕκαστον ἀπὸ αὐτὰ διὰ χάρτου λεπτοῦ, καὶ τὰ τοποθετοῦμεν εἰς τὸ ἀμμοστρωμένον βάθος, εἰς τρόπον ὅστε νὰ μὴ ἐγγίζωνται. Ρίπτομεν ἐπὶ τοῦ ὄλου δεύτερον στρώμα ἄμμου, πάχους 6 — 7 ὑφεκατομμέτρων, καὶ ἐπὶ τοῦ στρώματος αὐτοῦ νέαν σειρὰν λεμονίων καὶ ἐπ' αὐτῶν πάλιν ἄμμον καὶ οὕτω καθέξῃς. Τὰ τελευταῖα πρὸς τὰ ἐπάνω λεμόνια πρέπει νὰ εἶνε θαμμένα ἀπὸ στρώμα ἄμμου 5 — 6 ὑφεκατομμέτρων. Τοποθετοῦμεν τὸ δοχεῖον εἰς μέρος δροσερόν.

— *Ἄρωμα λεμονίων.*—Τὸ ἀπεσταγμένον ἄρωμα τοῦ λεμονίου χρησιμεύει πρὸς ἐξάλειψιν τῶν λιπαρῶν ἢ ἐλαιωδῶν κηλί-

δων. Τὸ λιπαρὸν ἄρωμα τοῦ λεμονίου χρησιμεύει πρὸς ἀρωματισμὸν τῆς κρέμας, τοῦ πονταίου.

—*Σιρόπιον λεμονίων.* Ἀφαιροῦμεν ἐπίδειξιως καὶ μετὰ προσοχῆς (εἰς ταινίας) τὰς φλούδας δώδεκα λεμονίων, καὶ πλύνομεν καλῶς αὐτὰς ἐντὸς θερμοῦ ὕδατος· κατόπιν τὰς περνῶμεν ἀπὸ ψυχρὸν τοιοῦτον, τὰς στραγγίζομεν καὶ τὰς ἀφίνομεν νὰ μωσχεύσωσιν ἐντὸς ψυχροῦ σιροπίου. Λαμβάνομεν κατόπιν τὰ λεμόνια καὶ τὰ στίβομεν ἐντὸς λεπτοῦ τρυπητοῦ.

Κατόπιν κάμνομεν σιρόπιον ὄχι πολὺ πηκτὸν — μὲ ζάχαρη — καὶ προσθέτομεν εἰς αὐτὸ καὶ τὸν ζυμὸν τῶν λεμονίων τὰ ὅποια ἐστίψαμεν καὶ τὸ ψυχρὸν σιρόπιον εἰς τὸ ὅποιον ἀφήσαμεν τὰς φλούδας, σουρώνομεν κατόπιν καὶ θέτομεν εἰς φιάλας.

—*Λεμονάκια γλυκὰ.* Λαμβάνομεν 15 λεμονάκια, τὰ ὅποια κόπτομεν εἰς 4 τεμάχια ἕκαστον, ἀφ' οὗ δὲ τὰ καθαρίζομεν, τὰ θέτομεν εἰς καζάνιον διὰ νὰ βράσουν. Χύνομεν κατόπιν τὸ βραστὸν ὕδωρ καὶ θέτομεν τὰ λεμονάκια εἰς λεκάνην περιέχουσαν ψυχρὸν ὕδωρ, ἀλλάζομεν τὸ ὕδωρ 4—5 φορὰς καὶ τὴν τελευταίαν τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ 1 ἡμέραν εἰς τὸ ὕδωρ διὰ νὰ ἀποβάλουν τὴν πικρὰν γεῦσιν. Τέλος δένομεν ζάχαριν εἰς 4ον βαθμὸν ἐντὸς τῆς ὁποίας θέτομεν τὰ λεμονάκια διὰ νὰ βράσουν ὁμοῦ καὶ τὰ ἀποτελειώνομεν ὅπως τὰ καΐσια τὴν δευτέραν ἡμέραν.

ΛΕΠΡΑ (Λῶδα).—Ἡ λέπρα εἶνε ἀσθένεια μακροχρόνιος καὶ παρουσιάζεται ὑπὸ διαφόρους μορφάς. Συνήθως παρατηροῦνται ἐν ἀρχῇ βοῦλλες εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος, βραδύτερον δὲ γεννιῶνται ἔξογκώματα μικρὰ τὰ ὅποια δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν εἰς πληγὰς. Πρῶτον προσβάλλεται τὸ πρόσωπον, καὶ τόσον ἀλλοιοῦται, ὥστε λαμβάνει ἀλλόκοτον, βλακώδη, συνάμα δὲ καὶ ἀγριωπὴν φυσιογνωμίαν. Ἡ ἀσθένεια προσβάλλει πολλάκις καὶ τοὺς ὀφθαλμούς, εἰσέρχεται δὲ καὶ εἰς τὸν λαϊμὸν καὶ τὸν λάρυγγα, καὶ δύνανται νὰ ἀποβῇ ἀμέσως θανατηφόρος. Ὅλα τὰ θεραπευτικὰ μέσα ὅσα μέχρι τοῦδε μετεχειρίσθησαν, δύνανται μὲν νὰ ἀπομακρύνωσι τὸ ὀλέθριον τέλος, ἀλλὰ δὲν σώζουσι τὰ καταδεδικα-

σμένα ἀπὸ τὴν κοινωνίαν ἀτυχῆ ταῦτα πλάσματα. Ἡ αἰτία τῆς λέπρας δὲν εἶνε ἀκόμη ἐξηκριβωμένη.

ΛΕΡΟΣ.—Μία ἀπὸ τὰς μικρὰς νήσους τῶν παραλίων τῆς Μικρῆς Ἀσίας. Μᾶκρος 14 χιλιοῦμ. Πλάτος 6 χιλιοῦμ. Κάτοικοι δὲ 3000 ὅλοι Ἕλληνες. Εἰς τὰ ἀνατολ. παράλια εὐρίσκεται ἡ πρωτεύουσα Λέρος ἔχουσα Ἕλλην. ἐπισκοπὴν, παλαιὰν ἀκρόπολιν καὶ ἐνεργοῦσα σημαντικὸν ἐμπόριον. Παράγει δὲ ἡ νῆσος περιφημον μέλι.

ΛΕΣΣΙΓΓ.—Σπουδαῖος Γερμανὸς φιλόλογος γεννηθεὶς τῷ 1729 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1781.

ΛΕΤΡΙΝΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἡλείας. Πρωτεύουσα Πύργος, χωρία 30, μοναὶ 2, κάτοικοι 18,000.

ΛΕΥΚΑΣ.—Μία ἀπὸ τὰς Ἰονίους νήσους πρὸς Β' τῆς Κεφαλληνίας καὶ πλησιέστατα εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀκαρνανίας. Λευκάς ὠνομάσθη ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν τῆς Πηνελόπης Λευκάδιον εἶχε δὲ πρωτεύουσαν τὸν Νερικόν. Σήμερον κοινῶς λέγεται Ἀγία Μάυρα καὶ ἀποτελεῖ μίαν ἐπαρχίαν τοῦ Νομοῦ Κερκύρας. Εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον βουνώδης καὶ ἠφαιστειώδης σκεπαζομένη ἀπὸ τὰ χαμηλὰ βουνὰ τοῦ Ἁγίου Ἡλιοῦ τὰ ὅποια σχηματίζουν πρὸς Ν τὸ ἀκρωτήριο Λευκάταν ἢ Κάβο Δουκάτο ὅπου ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἀρχαιότητα τὸ περιφημὸν Ἄλμα τῆς Λευκάδος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη ἡ ποιήτρια Σαλπὼ ὅταν ἐγκατελείφθη ἀπὸ τὸν ἐραστὴν τῆς Φάωνα. Τὸ ἔδαφος τῆς νήσου εἶνε εὐφορον εἰς οἶνον, ἔλαιον, σταφίδας, μετὰξια κτλ. — Διαιρεῖται σήμερον εἰς 8 δήμους καὶ ἔχει 1 πόλιν, 2 κωμοπόλεις, 41 χωρία, 7 μονάς, 26000 κατοίκους καὶ ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένην ναυτιλίαν. — Πρωτεύουσα εἶνε ἡ Λευκάς εἰς τὴν Β. παραλίαν μὲ γυμνάσιον, ταμεῖον, πρωτοδικεῖον, ἐπισκοπὴν, προξενεῖα, καλὸν λιμένα ἀλλὰ ἀβαθῆ, ἀξιόλογον ἐμπόριον, οἰκίας μικρὰς καὶ 6000 κατοίκους. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Λευκαδίων περιέχει 6 χωρία, 2 μοναστήρια καὶ 8400 κατ. — Τὴν νῆσον ταύτην κατέλαβον πρῶτοι οἱ Ῥωμαῖοι, κατόπιν ἦλθον οἱ Βενετοὶ

καὶ οἱ Τούρκοι, μεθ' ἠκαλούθησε καὶ αὐτὴ τὴν τύχην τῶν λοιπῶν Ἰονίων νήσων.

ΛΕΥΚΑΣΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Φίλια, χωρία 5, μονὴ 1, κάτοικοι 4100.

ΛΕΥΚΙΜΜΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νήσον Κέρκυραν. Πρωτεύουσα Ριγκλάδες, χωρία 22, κάτοικοι 7,000.

ΛΕΥΚΤΡΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Οἰτύλου. Πρωτεύουσα Πλάτσα, χωρία 23, μοναὶ 3, κάτοικοι 7400.

ΛΕΩΝ. — Ὁ λέων εἶνε ζῶον σαρκοφάγον, ἕνεκα δὲ τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ ἀτρομήτου αὐτοῦ ὠνομάσθη βασιλεὺς τῶν ζῴων. Ζῆ ἐν Ἀφρικῇ καὶ Ἀσίᾳ. Ἐν Εὐρώπῃ πρὸ πολλῶν αἰῶνων ἐξέλιπεν. Ἐν Ἀμερικῇ δὲ καὶ Αὐστραλίᾳ δὲν ἀπαντᾶται. Τὸ μῆκος αὐτοῦ δύναται νὰ φθάσῃ ἐνίοτε μέχρι δύο μέτρων ἄνευ τῆς οὐρᾶς, ἣτις εἶνε ἴση μὲ τὸ μῆκος τοῦ σώματος. Ἡ οὐρὰ του ἀπολήγει εἰς φούνταν ἐκ μελαίνων τριχῶν καὶ εἶνε ὠπλισμένη μὲ εἶδος τι ὄνυχος. Τὸ βᾶδισμα τοῦ λέοντος εἶνε μεγαλοπρεπέστατον, τὸ δὲ ὕψος του πρῶτον καὶ ὑπερήφανον, ὅταν δὲν εἶνε παρωργισμένος, τρομερὸν δέ, ὅταν καταληφθῇ ὑπὸ τῆς ὀργῆς. Ἡ πλατεῖα του κεφαλῆ καὶ ὁ τράχηλος φέρουν δασύτριχον χαίτην, τῆς ὁποίας τὸ χρῶμα εἶνε ὀλίγον τι βαθύτερον τοῦ χρώματος τῶν λοιπῶν τριχῶν αἱ ὁποῖαι εἶνε κιτρινόξανθοι. Ἡ γλῶσσά του εἶνε τραχεῖα καὶ ὠπλισμένη μὲ μικρὰ κεράτινα ἄκρα. Ὁ ὀφθαλμὸς του, τοῦ ὁποίου ἡ κόρη ἔχει σχῆμα ὀριζοντίας σχισμάδος, λάμπει τὴν νύκτα.

Ὁ βρυχηθμὸς αὐτοῦ εἶνε δυνατὸς, ἀκούεται μακρόθεν καὶ ὁμοιάζει μὲ βροντὴν. Ὁ λέων δὲν τρέχει ὡς ὁ κύων, ἀλλὰ βαδίζει μὲ βῆμα εὐλαμπτον καὶ ἐλαφρὸν, ὡς ἡ γάτα, ἢ πηδᾷ κατὰ ἄλλατα 5 ἢ 6 μέτρων. Σπανίως καταδιώκει τὴν λείαν του, συνήθως ἐνεδρεύει πλησίον πηγῆς καὶ ὅταν ἔλαφος, βοῦς ἢ ἄλλο τι ζῶον πλησιάσῃ ἵνα πῖνῃ, δι' ἐνὸς ἄλλατος ἐφορμᾷ κατ' αὐτοῦ καὶ τὸ κατασπαράσσει. Ὁ θυμὸς ἢ ἡ πείνα τοῦ λέοντος ἀναγγέλεται διὰ τῶν κινήσεων τῆς χαίτης του καὶ τῶν κτύπων τῆς οὐρᾶς, τότε προσβάλλει ἄνευ δισταγμοῦ τὸν ἄνθρωπον· ὁ δὲ κρότος τῶν

πυροβόλων, ἀντὶ νὰ τὸν ἐκφοβίσῃ, τὸν παροργίζει ἔτι μᾶλλον. Ἡ λέαινα εἶνε ὀλίγον μικροτέρα τοῦ λέοντος καὶ δὲν ἔχει χαίτην, εἶνε ὁμοίως ἀγρία καὶ ἀτρόμητος ὡς αὐτός, πρὸ πάντων προκειμένου νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ μικρὰ της.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ. — Περίφημος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, υἱὸς τοῦ βασιλέως Ἀναξανδρίδα. Ἀπέθανεν ἠρωϊκῶς φονευθεὶς ἀπὸ τοῦς Πέρσας τῷ 480 πρὸ Χρ. εἰς τὰς Θερμοπύλας τὰς ὁποίας εἶχε καταλάβει μὲ τοῦς 300 του, οἵτινες ἀπέθανον ὅλοι μαζί του.

ΛΕΩΝΙΔΙΟΝ. — Κωμόπολις τῆς Ἀρκαδίας πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Κυνουρίας (Τσακωνιάς). Εἶνε κτισμένη εἰς τοῦς πρόποδας ἀποκρήμνου βουνοῦ 3)4 μακρὰν τῆς θαλάσσης εἶνε δὲ νεωτάτη πόλις συνοικισθεῖσα ἀπὸ τοῦς κατοίκους τοῦ Πραστοῦ καὶ ἔχει ταμεῖον, ἐφορίαν, εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 3500 κατοίκους.

ΛΗΔΗ (Ὁλλανδιστὶ *Adidn*). — Πόλις τῆς Ὁλλανδίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ρήνου καὶ πλησίον τῆς πρωτεύουσας Ἄγης, ἄλλοτε μεγίστη καὶ πλουσιωτάτη. Ἐχει πολυαριθμοὺς ἀνεμομύλους οἱ ὅποιοι τῆς δίδουν ἰδιότροπον ὄψιν, λαμπρὰς ἐπαύλεις, κήπους, δωρύρχας, περίφημον πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκην μὲ 90,000 τόμ. καὶ 14,000 χειρόγραφα, μέγιστα τυπογραφεῖα, σημαντικὴν βιομηχανίαν καὶ 50,000 κατ.

ΛΗΔΣ. — Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἀσκοῦσα ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος εὐρεῖαν βιομηχανίαν. Ἐχει σχολὰς ἐμπορικὰς, βιομηχανικὰς κλ., πλεόν τῶν 100 νηματοουργείων μὲ 30,000 ἐργάτας καὶ 325,000 κατοίκους.

ΛΗΛΑΝΤΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλκίδος. Πρωτεύουσα Καθενοί, χωρία 17, κάτοικοι 3,600.

ΛΗΜΝΟΣ. — Νῆσος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει εἰς ἀπόστασιν 60 χιλιομ. ἀπὸ τῶν Δαρδανελλίων. Σήμερον λέγεται *Σταλλμνη* ἢ ἀπλῶς *Λιμνη*. Ἐκτασις 488 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 15,000. Ἡ νῆσος διαιρεῖται εἰς δύο ὑπὸ τοῦ κόλπου τοῦ Παραδείσου πρὸς Β καὶ τοῦ Ἀγ. Ἀντωνίου πρὸς Ν. Εἶνε βουνώδης καὶ λεπτόγειος ἔθεωρεῖτο δὲ εἰς τὴν ἀρχαιότητα

ως κατοικία του θεου Ἡφαιστου ὅστις εἶχε πέσει ἐπ' αὐτῆς ὅταν ὁ Ζεὺς τὸν ἐσπενδόνισεν ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Ὀλύμπου, τοῦτο δὲ διότι τὸ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε ἠφαιστειώδες. Αἱ κοιλάδες τῆς παράγου ἐν ἀφθονία σίτον, ἔλαιον, κρασιά, μετάξια, σῦκα, μέλι, κερὶ κτλ. Ἔτι δὲ τὴν λεγομένην Λημνίαν γῆν ἢ ὁποία χρησιμεύει ὡς ἀντιφάρμακον κατὰ τῶν δηλητηριάσεων. Πρωτεύουσα Κάστρο τῆς Λίμνης (ἢ ἀρχαία Μύρινα) εἰς τὴν Δ παραλίαν μὲ 3,000 κατ. ὅλους σχεδὸν Ἑλληνας καὶ ἔδραν ἐπισκόπου.

ΛΗΘΟΥΡΙ. — Μικρὰ πόλις τῆς Κεφαλληνίας ἐπὶ τῆς δυτικῆς χερσονήσου πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Πάλης, κτισμένη πλησίον τῆς ἀρχαίας Πάλης εἰς θέσιν λαμπρὰν καὶ ὑγιεινὴν, μὲ καλὸν λιμένα, Ἑλλήν. σχολεῖον, Γυμνάσιον, Εἰρηνοδικεῖον καὶ 6100 κατ. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Αηξουριου ἔχει 3 χωρία, 6 μοναστήρια καὶ 6,500 κατοίκους.

ΛΗΣΣΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας. Πρωτεύουσα Λυγουριό, χωρία 2, κάτοικοι 1,600.

ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ. — Μεγίστη πόλις τῆς Ἀγγλίας καὶ ὁ δεύτερος κατὰ τὴν σπουδαιότητα ἐμπορικὸς λιμὴν τοῦ κόσμου, μὲ λαμπρὰς οἰκοδομὰς, μεγάλα βιομηχανικὰ καταστήματα, ἀριστον λιμένα καὶ 600,000 κατοίκους.

ΛΙΒΙΓΕΤΩΝ. — Περίφημος Ἀγγλος περιηγητῆς γεννηθεὶς τῷ 1813, ἀποθανὼν δὲ εἰς τὰ κεντρικὰ τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου εἶχε μεταβῆ πρὸς ἐξερεύνησιν τῆς χώρας τῷ 1873.

ΛΙΒΟΡΝΟΣ. — Πόλις τῆς Ἰταλίας εἰς τὰ δυτικὰ παράλια, μὲ ἀριστον λιμένα, σπουδαῖα ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ 100,000 κατ. ὦν πολλοὶ Ἑβραῖοι καὶ τινες Ἑλληνας.

ΛΙΕΓΗ ἢ Λούτιχ ἢ Λόικ. — Μεγάλη πόλις τοῦ Βελγίου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μώσας μὲ πανεπιστήμιον, μεγάλα ὄπλοποιεῖα, 20 ὠραῖα προάστεια, ἀρχαῖα ἀνάκτορα καὶ ἄλλα κτίρια, λαμπροὺς ναοὺς, μεταλλουργικὴν καὶ πολυτεχνικὴν σχολήν, μεγάλην βιομηχανίαν ὑέλου, ὑφασμάτων κτλ. καὶ 130,000 κατ.

ΛΙΘΑΚΙΩΤΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον. Πρωτεύουσα Πισινόντα, χωρία 4, κάτοικοι 3650.

ΛΙΛΛΗ. — Μεγάλη καὶ βιομηχανικωτάτη πόλις τῆς Γαλλίας πρὸς τὰ Βελγικὰ σύνορα, μὲ ὠραίας οἰκοδομὰς, θελκτικὰ περίχωρα καὶ 180,000 κατ.

ΛΙΜΑ — Πόλις τῆς Ν. Ἀμερικῆς πρωτεύουσα τοῦ Περού. ἔχει σχῆμα τριγωνικόν, ἰσχυρὰ φρούρια, σχέδιον λαμπρὸν, δρόμους πλατεῖς, 33 πλατείας, ὠραίους ναοὺς καὶ οἰκοδομὰς, πανεπιστήμιον, σχολεῖα παντὸς εἶδους, βιβλιοθήκην μὲ 40,000 τόμους, ὠραῖα ἀγάλματα, μέγιστον ἵπποδρόμιον, σημαντικὸν ἐμπόριον καὶ 120,000 κατ., ἀπέχει δὲ 12 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν παραλίαν τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ.

ΛΙΜΝΑΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κυνουρίας. Πρωτεύουσα Λεωνίδιον, χωρία 4, κάτοικοι 5,000.

ΛΙΝΝΑΙΟΣ. — Περίφημος Σουηδὸς φυσιολόγος γεννηθεὶς τῷ 1707. Πρῶτος αὐτὸς διήρπεν εἰς οἰκογενείας, γένη καὶ εἶδη τὰ φυτὰ καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὰ ἐπιστημονικὰ ὀνομασίας, ἀπέθανε δὲ τῷ 1778.

ΛΙΣΒΟΝΝΑ (Πορτογαλιστὶ Λισβοα). — Πρωτεύουσα τῆς Πορτογαλίας ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Τάγου, κτισμένη ἐπάνω εἰς ὀλόκληρον λοφοσειρὰν ἀμφιθεατρικῶς. Ἡ παλαιὰ πόλις ἔχει δρόμους στενοὺς καὶ ἀθλίους οἰκοδομὰς, ἢ νέα ὅμως ἔχει λαμπρὸν σχέδιον, κομψοτάτας οἰκοδομὰς, πλεῖστα παλαιὰ ἀνάκτορα, καὶ ἐκκλησίας, πέντε θέατρα, μουσεῖα, βιβλιοθήκην μὲ 150,000 τόμους, στρατιωτικὴν, ναυτικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἀκαδημίαν, ἀστεροσκοπεῖον, βοτανικὸν κῆπον, τεράστιον θέατρον ταυρομαχιῶν, λαμπρὸν καὶ εὐρύτατον λιμένα, δύο φρούρια ἰσχυρότατα, ἀριστα βιομηχανικὰ καταστήματα, ἐμπόριον ἀξίας 100 ἑκατομ. φρ. κυρίως οἴνων καὶ 255,000 κατ.

ΛΙΤΣΕΣΤΕΡ. — Βιομηχανικωτάτη πόλις τῆς Ἀγγλίας μὲ 140,000 κατ.

ΛΟΚΡΙΣ. — Ἐπαρχία τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος πρὸς Β τῆς Βοιωτίας ἀποτελοῦσα μίαν ἐπαρχίαν τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος. Χώρα ὀρεινὴ μὲ μίαν πεδιάδα καὶ μικροὺς ποταμοὺς μεταξὺ Φθιώτιδος, Παρνασσίδος καὶ Εὐβοικοῦ κόλπου. Διαιρεῖται

εις 9 δήμους και περιέχει 6 κωμοπόλεις, 53 χωρία, 3 μονὰς και 26,000 κατοίκους. Πρωτεύουσα *Αταλάντη*.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ (Λόντρα).—Πρωτεύουσα τῆς Μεγάλῃς Βρεττανίας και ἡ μεγαλειτέρα πόλις τοῦ Κόσμου. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ταμέσεως ὑποκάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον διέρχονται σιδηροδρομικαὶ γραμμαί, διαιρεῖται εἰς 28 διοικήσεις και 3 Κομητείας. Ἔχει ἔκτασιν 316 τετρ. χιλιομ. ἐν ᾧ δὲ τὸν 12ον αἰῶνα εἶχε μόνον 50,000 κατοίκους, σήμερον κατοικεῖται ἀπὸ 4 ἑκατομμύρια. Τὸ Λονδίνον ὄχι μόνον διὰ τὴν ἔκτασιν και τὸν πληθυσμὸν, ἀλλὰ και διὰ τὸ παμμέγιστον ἐμπόριόν του εἶνε ἡ πρώτη πόλις τῆς γῆς, σύγκειται δὲ ἐκ τῆς Παλαιᾶς πόλεως ἢ *Ἄστως* ὅπου εἶνε τὰ ἀμέτρητα ἐμπορικὰ καταστήματα και τοῦ Οὐεστμίνστερ, ὅπου κατοικεῖ ἡ Αὐλή, οἱ εὐγενεῖς και οἱ μεγάλοι κτηματῖαι. Τὸ Ἄστν ἔχει δρόμους στενοὺς ἐν ᾧ τὸ Οὐεστμίνστερ εὐρεῖς και εὐθυτάτους. Θαυμάσιον εἶνε τὸ Κρυστάλλινον παλάτιον, ὁ πύργος τοῦ Λονδίνου, ὁ λαμπρὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Παύλου, ἡ γέφυρα τοῦ Βατερλώ και ἄπειρα ἄλλα. Τὸ Λονδίνον ἔχει ἀστυφυλακὴν θαυμασίως ὀργανωμένην ἐκ 10,000 ἀνδρῶν, 50 δημοσίας βιβλιοθήκας, παμμέγιστα μεταξουργεῖα μὲ 100,000 ἐργάτας, ἄπειρα ἄλλα βιομηχανικὰ ἔργαστᾶσια, ἀναριθμητὰ ἐκπαιδευτήρια, ἀκαδημίας, μουσεῖα, θέατρα, ὀδεῖα, μέγαρα κτλ. λαμπρὰ ἀνάκτορα, τὸ περίφημον *παραλαμέντον*, οἰκοδομὰς κομφοτάτας, λαμπροὺς κήπους και ἐξόχως θελκτικὰ προάστεια.

ΛΟΞΥΓΓΑΣ.—Συνήθως ὁ κοινῶς λεγόμενος λόξυγγας παρέρχεται ταχέως και ἀνευ κανενὸς βοηθήματος. Ἄλλοτε ὅμως καταντᾷ ἀληθῶς ὀχληρὸς· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πολλάκις δι' ἐλαχίστων και ἀπλουστάτων μέσων κατορθώνομεν νὰ τὸν καταπαύσωμεν. Οὕτω παύει ἐνίοτε αὐθωρεῖ, ἂν θέσωμεν εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς μύτης ἐν ἀργυροῦν κοχλιάριον, ἢ ἄλλο τι ὁποῖον δὴποτε ἀντικείμενον, και εἴπωμεν εἰς τὸν πᾶσχοντα νὰ παρατηρῇ αὐτό, ἢ ἂν σταματήσῃ τὴν ἀναπνοήν του, ἢ ἂν καταπίῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, και χωρὶς *ν'* ἀναπνέῃ, ἢμισυ ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος περιέχοντος και ὀλίγον ξύδι ἢ μέλισσαν· ἄλλοτε κα-

ταπαύει ἂν καταπίῃ ὀλίγον πάγον· εἰς τὸν νευρικὸν λόξυγγα ὀφελουσὶν ὀλίγα σταγόνες αἰθέρος ἐντὸς ἀνθονέρου. Πολλάκις παρέρχεται, ἂν διὰ τῶν δύο δακτύλων, πιέσωμεν ὀλίγον τὸν λόξυγγα, και ἄλλοτε ἂν παρασκευάσωμεν εἰς τὸν πᾶσχοντα ἓνα αἰφνίδιον τρόμον, ἢ ἐκπληξιν κτλ.

ΛΟΠΕ ΔΕ-ΒΕΓΑ.—Μέγας Ἰσπανὸς ποιητῆς και δραματικὸς συγγραφεὺς τοῦ ὁποῖου τὰ ἔργα κατατάσσονται μεταξὺ τῶν πρώτων τῆς ἐποχῆς του. Ἐγεννήθη τῷ 1562, ἀπέθανε δὲ τῷ 1635.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Ἁγιος.—Μεγίστη πόλις τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν εἰς τὴν πολιτείαν Μισσουρή ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μισσισιπῆ μὲ λαμπρὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, μέγιστον ἐμπόριον ἰδίως γουναρικῶν, πλεῖστα σχολεῖα, θέατρα κτλ. και 450,000 κατ.

ΛΟΥΘΗΡΟΣ Μαρτῖνος.—Περίφημος ἐκκλησιαστικὸς ἀναμορφωτῆς τοῦ 16ου αἰῶνος. Καθαίρεθεις ἀπὸ τὸν Πάπαν Λέοντα 10ον ἕνεκα τῶν ἀντικαθολικῶν διδασκαλιῶν του, κατάρθωσε νὰ ἐξεγείρῃ κατ' αὐτοῦ ὀλόκληρον τὴν Βόρειον Γερμανίαν και νὰ ιδρύσῃ τὴν Λουθηρανικὴν ἢ Προτεσταντικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ Λούθηρος ἐγεννήθη τῷ 1483, ἀπέθανε δὲ τῷ 1546.

ΛΟΥΪΣΙΑΝΑ.—Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας εἰς τὸλ Μεξικανικὸν κόλπον κατέχουσα ὀλόκληρον τὴν ἔκτασιν τοῦ μεγίστου *Δέλτα* τοῦ ποταμοῦ Μισσισιπῆ. Εἶνε χώρα πεδινὴ ὑποφέρουσα συχνὰ ἀπὸ πλημμύρας ἀλλ' εὐφορωτάτη εἰς σιτηρὰ, οἶνοι, ζαχαροκάλαμον, φοίνικες κτλ. Πρωτεύουσα *Νέα Αὐρηλία* πλησίον εἰς ἐν τῶν στομίῶν τοῦ Μισσισιπῆ. Ἐκτασις 126,180 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 950,000. Ἐμπόριον μέγα. Σιδηρόδρομοι 1400 χιλιομ. Διαιρεῖται εἰς 57 ἐπαρχίας.

ΛΟΥΚΟΥΜΙΑ.—Θέτομεν εἰς καταρόλαν 1 ὀκτὼν ζακχάρεως μὲ 300 δρᾶμ. ὕδατος, τὴν θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν και ἀφ' οὗ ζεσταθῆ, τὴν σουρώνομεν και ρίπτομεν μέτα 40 δρᾶμια γαλλικῆς κόλας, διαλελυμένης εἰς 100 δρ. ὕδατος και πολὺ ὀλίγον ἔλαιον και ζυνόν. Ἀνακατόνομεν τὸ μίγμα τοῦτο μὲ ζυνόν τοῦ λουκουμιοῦ ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν, ἕως ὅτου γίνῃ σφικτὸν, ὅτε προσ-

θέτομεν ὀλίγον ξυνὸν ἀκόμη. Τὸ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιᾶν κατόπιν καὶ τὸ ἀρωματίζομεν μὲ βανίλλιαν, ἢ ἀνθόνερο, ἢ μαστίχαν, προσθέτομεν δὲ καὶ 30 δρ. λευκῶν ἀμυγδάλων καθουρδισμένων καὶ κομμένων, ἢ φυστίκια καὶ τὰ ἀνακατώνομεν. Κοσκινίζομεν ἄλευρον ἀπὸ πολὺ ψιλὴν κρισάραν ἐντὸς λαμαρίνας, κενώνομεν τὸ λουκοῦμι εἰς αὐτὴν καὶ ἀφ' οὗ κρυώσῃ τὸ κόπτομεν εἰς τεμάχια κατ' ἀρέσκειαν.

Λουκοῦμιον β' ποιότητος. Κατασκευάζομεν τὸ λουκοῦμιον τοῦτο ὅπως καὶ τὸ ἀνωτέρω προσθέτοντες ἀντὶ ἀμυγδάλων πυρῆνας κουκουναριῶν.

Λουκοῦμιον σοκολάτας. Κατασκευάζομεν λουκοῦμιον ὅπως καὶ ἀνωτέρω καὶ ὅταν τὸ ἀνασύρωμεν ἀπὸ τὴν φωτιᾶν, ρίπτομεν κακκᾶον διαλελυμένον 13 δράμια, τὸ ἀνακατώνομεν, καὶ τὸ ἀρωματίζομεν κατόπιν μὲ βανίλλιαν.

ΛΟΥΚΝΟΒ. — Μεγίστη πόλις τοῦ Ἀγγλικῆς Ἰνδοστάν, συγκειμένη ἀπὸ τρεῖς διακεκριμέναις συνοικίαις. Εἰς τὸ κέντρον εὐρίσκεται λαμπρὰ ἀγορὰ καὶ τὸ περίφημον παλάτιον τοῦ Φαραβούσχ. Ἔχει δὲ ἡ πόλις ὠραῖα κτίρια, λαμπροὺς κήπους καὶ 300,000 κατοίκους.

ΛΟΥΚΟΥΛΟΣ. — Ρωμαῖος στρατηγὸς περίφημος διὰ τὰ ἔπειρα πλοῦτη του καὶ ἰδίως διὰ τὴν μοναδικὴν πολυτέλειαν τῆς τραπέζης του· ἀπέθανε τῷ 57 πρὸ Χρ.

ΛΟΥΚΟΥΜΑΔΕΣ μὲ *ριζάλευρον.* — Λαμβάνομεν 1 ὄκλαν ριζαλεύρου καὶ 2 ὄκιδ. ὕδατος, τὰ ὅποια βράζομεν, ἀφ' οὗ δὲ κρυώσουν ρίπτομεν τοὺς κρόκους 7 αὐγῶν καὶ 1 φλυτζάνι σιμυγδαλίου. Ἀφ' οὗ τὰ ἀνωτέρω γίνουσι μία ζύμη, βράζομεν ἄφθονον ἔλαιον ἢ βούτυρον εἰς μίαν χύτραν καὶ ρίπτομεν τὴν ζύμην ἐντὸς αὐτῆς εἰς μικρὰ στρογγυλὰ τεμάχια, τὰ ὅποια ἀμέσως φουσκώνουν· ἀφ' οὗ δὲ κοκκινίσουν, τὰ ἐξάγομεν ἀπὸ τὴν χύτραν, τὰ θέτομεν εἰς μίαν πιάταν, καὶ τὰ περιχύνομεν μὲ ἀναλελυμένον μέλι.

ΛΟΥΠΙΝΑ ἢ *Θέρμοι.* — Οἱ Εὐρωπαῖοι καλλιεργοῦν τὸ φυτὸν τοῦτο διὰ τὴν κτηνοτροφίαν, πρὸ πάντων διὰ τοὺς βόας, οἱ ὅ-

ποιοὶ τρώγουσι αὐτὸ ἀπλήστως. Εἶνε πολλὰ εἶδη λουπίνων, ἀλλὰ τὰ καλλιεργούμενα εἶνε λευκά, καὶ ἐπιτυγχάνουσι κάλλιον εἰς τὰ πτωχὰ ἰσάφη, τὰ ὅποια ἐνισχύουσι μάλιστα παραχώνομενα. Τὰ σπείρουσι δὲ πυκνότερα μὲν ὅταν εἶνε προωρισμένη νὰ δυναμώσουν τὴν γῆν, ἀραιότερα δὲ, ὅταν θέλουν νὰ συλλέξουν τοὺς σπόρους. Σκαλίσματα δὲν ἀπαιτοῦνται. Ὁ σπόρος των εἶνε πικρὸς, ἕνεκα τῆς φλούδας των, ὅθεν πρέπει νὰ ἀλείθεται ὅταν δίδεται εἰς τὰ ζῷα τὰ ὅποια τρέφει καλῶς, ὡς τροφὴ ὅμως τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀκατάλληλος. Τὰ λούπινα ἐν Ἑλλάδι καλλιεργοῦνται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἐν Λακωνίᾳ, ὅπου, καταλλήλως παρασκευαζόμενα, χρησιμεύουσι καὶ πρὸς τροφήν τῶν ἀνθρώπων.

ΛΟΥΤΡΑ. — Διάφορος εἶνε ἡ ἐνέργεια τῶν λουτρῶν ἀναλόγως τῆς διαφόρου θερμοκρασίας καὶ τῶν οὐσιῶν αἰ ὅποια ἐντὸς αὐτῶν ἐμπεριέχονται.

Λουτρὸν λίαν ψυχρὸν. Οὕτω λέγεται τὸ λουτρὸν τοῦ ὁποίου ἡ θερμοκρασία εἶνε κατωτέρω τῶν 120 ἑκατονταβάθμου· εἶνε τονικὸν εἰς τοὺς ὀλίγους εὐερεθίστους ἀνθρώπους. Ἐν γένει ἡ χρῆσις τῶν λουτρῶν τούτων εἶνε ἐπικίνδυνος.

Λουτρὸν ψυχρὸν. Τοῦ ὁποίου ἡ θερμοκρασία δὲν ἀνέρχεται εἰς πλέον τῶν 180 ἑκατοντ. Τὸ ψυχρὸν λουτρὸν εἶνε κατευναστικὸν καὶ τονικόν. Ὡς ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ὅμως παραγομένης ἐλαττώσεως τῆς ἐξωτερικῆς θερμότητος καὶ συστολῆς τῶν ὑπὸ τὸ δέρμα μικρῶν ἀγγείων, δύναται νὰ ἐπέλθωσι ἐνίοτε συμφορήσεις.

Τὸ ψυχρὸν καθὼς καὶ τὰ ἠπιώτερον δροσερὰ λουτρά πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὴν πρωΐαν καὶ νῆστεις. Ἡ ἐντὸς τοῦ ὕδατος διαμονὴ δὲν πρέπει νὰ παρατείνεται ἐπὶ πολὺ· ὁ λουόμενος θὰ κολυμβᾷ καὶ θὰ κινῆται ἐντὸς αὐτοῦ, θὰ εἰσάγῃ δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τοῦ ὕδατος διὰ νὰ διατηρῇ αὐτὴν ἐν τῇ αὐτῇ θερμοκρασίᾳ μετὰ τοῦ σώματος. Τὰ λίαν ἐξησθενημένα ἄτομα ἐξέρχονται τοῦ λουτροῦ μετὰ δύο ἢ τρία λεπτά. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας τὰ ψυχρὰ λουτρά καὶ μάλιστα τὰ θαλάσσια ἐνδυναμώνουσι τὸν ὀργανισμόν, καθιστάμενα ὠφελιμώτατα ἰδίως εἰς τοὺς νευροπαθεῖς καὶ τοὺς ἀδυνατοὺς τὴν κρᾶσιν.

Καὶ τῶν μὲν ποταμίων λουτρῶν ἡ χρῆσις θὰ ἀποφεύγεται κατὰ τὰς βροχερὰς καὶ ψυχρὰς ἡμέρας, καθὼς καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν τὰ ὕδατα ἔνεκα θυέλλης εἶνε τεθολωμένα. Δὲν πρέπει νὰ εἰσέρχωμεθα πρὸς λουσίαν ὅταν διατελώμεν ἐν ἐξιδρώσει, οὔτε ἀμέσως μετὰ τὸ φαγητόν. Ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἀρκεῖ πρὸς λουσίαν εἰς τοὺς νευρικοῦς ἢ ἀσθενοῦς ἰδιοσυγκρασίας ἀνθρώπους· τεσσαράκοντα δὲ λεπτὰ εἶνε τὸ ἀνώτατον ὄριον τῆς ἐν τῷ ὕδατι διαμονῆς καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς εὐρωστοτέρους ὀργανισμούς.

Τὰ δὲ θαλάσσια λουτρά ἔνεκα τῶν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἐν διαλύσει εὐρισκομένων ἀλάτων καὶ ὀργανικῶν οὐσιῶν εἶνε ἀποτελεσματικώτερα καὶ ἐν γένει ὠφέλιμα εἰς τοὺς ἀδυνατοὺς καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἐκ νευρικῶν διαταράξεων πάσχοντας· ἀλλὰ δὲν ἀρμόζουσιν ὁμοίως εἰς ὅλους τοὺς οὕτω πάσχοντας, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ τῆς λήψεως αὐτῶν εἶνε καλὸν νὰ ἐρωτᾶται πάντοτε ὁ ἰατρός.

Κατάλληλος διὰ θαλάσσια λουτρά ἐποχὴ εἶνε ἡ ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου, ὅταν ἡ κατάστασις τοῦ καιροῦ τὸ ἐπιτρέπη. Ἰδίως δὲ τὸν Σεπτέμβριον παρ' ἡμῖν, ὅπου τὸ κλίμα τὸ ἐπιτρέπει, εἶνε δυναμωτικώτερα, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ θάλασσα εἶνε δροσερωτέρα, παρὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν δυνατῶν καυσῶνων. Πρέπει δὲνὰ γίνωνται τὴν μὲν πρωτὴν (καταλληλότερον) κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, τὸ δ' ἐσπέρας μίαν ὥραν πρὸ τῆς δύσεως αὐτοῦ.

Ἡ διάρκεια τοῦ λουτροῦ δὲν πρέπει νὰ ᾔνη μεγαλύτερα τῶν δέκα ἕως δεκαπέντε λεπτῶν τῆς ὥρας. Τὸ λουτρὸν οὐδέποτε πρέπει νὰ γίνεταί μετὰ τὸ φαγητόν, ἀλλὰ πάντοτε ὁ στόμαχος πρέπει νὰ εἶνε ἐλεύθερος.

Ἰδοῦ δὲ τίνι τρόπῳ καταλληλότερον ἐκτελοῦμεν τὸ λουτρὸν. Προχωροῦμεν ἐντὸς τοῦ ὕδατος ἕως ὅτου τοῦτο φθάσῃ μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῶν μηρῶν. Κάμπτομεν τότε τὰς κνήμας καὶ τὸ σῶμα, ὡς ἐὰν ἠθέλωμεν νὰ καθήσωμεν, καὶ τότε ἐπανειλημμένως βυθίζομεθα ἐντὸς τοῦ ὕδατος. Ὑπάρχουσι τινες οἱ ὅποιοι δοκιμάζουσι μεγάλην στενοχωρίαν ὅταν τὸ ὕδωρ φθάσῃ εἰς τὴν στομαχικὴν χώραν· οἱ τοιοῦτοι ἀμέσως πρὶν εἰσελθῶσιν εἰς τὸ λουτρὸν

ἄς ἐπαλείψωσι τὸ μέρος τοῦτο τοῦ σώματος μὲ ὀλίγον κοινὸν ἔλαιον ἢ μὲ κηραλοιφήν.

Δροσερὸν λουτρὸν λέγεται ἐκεῖνο τοῦ ὁποῦ ἡ θερμοκρασία εἶνε 25^ο ἑκατοντ. ἐνεργεῖ τονωτικῶς, καθὼς καὶ τὸ ψυχρὸν λουτρὸν.

Συγκεκριρασμένον δὲ ἡ χλιαρὸν καλοῦσι τὸ λουτρὸν τοῦ ὁποῦ ἡ θερμοκρασία εἶνε 28—35 ἑκατοντ. Εἶνε ὑγιεινότερον λουτρὸν, καταπραΰνει τὸ σῶμα, καθαρίζει αὐτὸ καὶ διευκολύνει τὴν ἀθῆλον διαπνοήν. Ἡ συνήθης διάρκεια τοῦ λουτροῦ εἶνε ἡμίσεια ὥρα· πέραν τῆς ὥρας δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ παρατείνεται.

Τὰ χλιαρὰ λουτρά παραγγέλλονται ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς ἐναντίον πλείστων ἀσθενειῶν, καὶ ἰδίως φλογιστικῆς φύσεως, ὡς λ. χ. εἰς τὰς περιτονίτιδας καὶ τὰς λοιπὰς φλεγμονὰς τῶν ἐν τῇ κοιλίᾳ ὀργάνων, εἰς τὴν νεφρίτιδα, τοὺς σπασμούς, τὴν νευρικὴν διέγερσιν κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Διαιτητικῶς δὲ χρησιμεύουν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἡλικίας ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων. Εἰς ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα, εἰς τοὺς διανοητικῶς ἀσχολουμένους, καθὼς καὶ εἰς τοὺς χειρῶνακτας καὶ τοὺς ἐργάτας, τὰ χλιαρὰ λουτρά εἶνε χρήσιμα· εἰς ἐκείνους μὲν κατευνάζουσι τὸ εἰς διέγερσιν πολλάκις εὐρισκόμενον νευρικὸν αὐτῶν σύστημα, εἰς τούτους δὲ μαλακῶνουσι καὶ ξεκουράζουσι τοὺς μυῶνας. Εἰς τὰς νευρικοῦς γυναῖκας εἶνε ἐξαιρετικὸν διότι κατευνάζουσι τὰ νεῦρα. Ἄλλ' οὐδέποτε πρέπει νὰ λούωνται δύο μαζί.

Θερμὸν λουτρὸν. Ἡ θερμοκρασία τοῦ θερμοῦ λουτροῦ ἀρχίζει ἀπὸ 35^ο ἑκατοντ., οὐδέποτε δὲ πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τοὺς 42^ο ἑκατονταβάθμου.

Τὸ θερμὸν λουτρὸν διεγείρει ζωηρῶς τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ δύναται ἐπομένως νὰ προκαλέσῃ συμφορήσεις, αὐξάνον δὲ τὴν ἀθῆλον τοῦ σώματος διαπνοήν προκαλεῖ γενικὴν αὐτοῦ διέγερσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπακολουθεῖ μεγάλη ἀδυναμία. Τούτων ἔνεκα οὐδέποτε εἶνε φρόνιμον νὰ γίνεταί χρῆσις θερμοῦ λουτροῦ ἄνευ προηγουμένης ἰατρικῆς παραγγελίας.

Λουτρά φαρμακευτικά. Δι' ἕκαστον λουτρὸν τοῦ σώματος απαιτεῖται ποσότης ὕδατος 250 - 300 λιτρῶν.

Δι' ἕκαστον *ἀλκαλικὸν λουτρὸν* απαιτοῦνται 250 γραμμάρια ἀνθρακικῆς σόδας ἢ ἀνθρακικοῦ καλίου.

Δι' ἕκαστον *τεχνητὸν λουτρὸν Βισὸν* 500 γραμ. διττανθρακικῆς σόδας.

Διὰ τὸ *θειοῦχορ λουτρὸν* 100 γραμ. ἐνθίου καλίου.

Πρὸς παρασκευὴν *πιτυρούχου λουτροῦ* βράζονται 10 λίτραι πιτύρων ἐπὶ δύο ὥρας ἐντὸς 20 λιτρῶν ὕδατος· σουρώνεται τὸ ἀφέψημα διὰ χονδροῦ πανίου καὶ προστίθεται ἐντὸς τοῦ λουτροῦ.

Τὸ δὲ ἐν χρῆσει κατὰ τῶν φλογιστικῶν ἀσθενειῶν *μαλακτικὸν λουτρὸν* παρασκευάζεται ὡς ἐξῆς. Βράζονται ἀνὰ 1000 γραμμάρια λιναροσπόρου καὶ ρίζης ἀλταίας ἐντὸς 10 λιτρῶν ὕδατος· σουρώνεται καὶ χύνεται ἐντὸς τοῦ λουτροῦ.

Τὰ κατὰ τῆς ραχίτιδος, τῆς χοιραδώσεως καὶ τῆς ἀδυναμίας ἐν γένει τοῦ ὀργανισμοῦ *χρήσιμα ἀρωματικὰ λουτρά* παρασκευάζονται ὡς ἐξῆς. Ἀφήνετε ἐπὶ μίαν ὥραν ἐντὸς 10 λιτρῶν βραστοῦ ὕδατος 500 γραμμάρια ἐκ τῶν ἀρωματικῶν φυτῶν τὰ ὅποια ὁ ἰατρὸς σὰς παρήγγειλε.

Τοπικὰ λουτρά. Ὀνομάζονται οὕτω τὰ λουτρά εἰς τὰ ὅποια ὑποβάλλονται μέρη μόνον τινὰ τοῦ σώματος. Πρέπει ταῦτα νὰ λαμβάνωνται μετὰ τῶν αὐτῶν προφυλάξεων μεθ' ὧν καὶ τὰ γενικὰ τοῦ σώματος λουτρά.

Καὶ τὰ μὲν *κνημόλουτρα* γίνονται ἐντὸς ἀγγείων ἀρκετὰ μεγάλων ὥστε τὸ ὕδωρ νὰ ἀνέρχεται μέχρι τῶν γονάτων.

Τὰ δὲ *ἐδρόλουτρα* παραγγέλλονται ἐπὶ ἀσθενειῶν τῆς ἔδρας καὶ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων. Λαμβάνονται δὲ ταῦτα ἐντὸς μεγάλης λεκάνης, ἢ, κάλλιον, ἐντὸς κυκλοτεροῦς ἡμιλουτήρου.

Τὰ *ποδόλουτρα* λαμβάνονται ἐντὸς πλινθίνης πινάκης ἢ ἐντὸς κάδου ξυλίνου ἀρκετὰ μεγάλου ὥστε νὰ εἰσέρχωνται ἐν εὐρυχωρίᾳ οἱ πόδες. Τὸ ὑγρὸν δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνει τοὺς ἀστραγάλους. Τὰ χλιαρὰ δι' ἀπλοῦ ὕδατος ποδόλουτρα εἶνε πάντοτε ὠφέλιμα μετὰ τὰς μακρὰς πορείας, ἢ διὰ νὰ ἀναθερμαίνει τοὺς

πόδας οἱ ὅποιοι προηγουμένως εἶχον ἐκτεθῆ εἰς τὸ ψυχρὸς ἢ τὴν ὑγρασίαν.

Τὰ δὲ *σιναποῦχα ποδόλουτρα* παραγγέλλονται πάντοτε πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ φέρωσι πρὸς τὰ κάτω τὸ σίμα ὁσάνκις τοῦτο φέρεται ἐν ἀφθονίᾳ πρὸς τὴν κεφαλὴν ἢ πρὸς τὸ στῆθος. Πρέπει νὰ μὴ λαμβάνωνται πολὺ ζεστά, βαθμηδὸν ὅμως νὰ αὐξάνεται ἡ θερμότης. Ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης τοῦ σινάπεως εἶνε περίπου 125 γραμμάρια δι' ἕκαστον λουτρὸν ριπτομένης ἐντὸς αὐτοῦ ὀλίγας στιγμὰς πρὶν ἢ εἰσέλθωσιν οἱ πόδες.

Τὰ δὲ δι' ἄλατος καὶ ὄξους *ποδόλουτρα* γίνονται ἂν διαλυθῶσιν ἐντὸς τοῦ πρὸς λουτρὸν ὕδατος ὅσον δύο φούκταις κοινῶν ἄλατος· τὴν στιγμὴν δὲ τῆς χρήσεως προστίθεται καὶ ποτῆριον ὄξους.

Τὸ διὰ *στάκτης ποδόλουτρον* παρασκευάζεται ὡς ἐξῆς. Ἀφοῦ ἡ στάκτη ψιλοκοσινισθῆ, τίθεται μία καλὴ πτυαριὰ ταύτης ἐντὸς πανίου τὸ ὅποιον ράπτεται εἰς δέμα· εἰσάγεται τὸ δέμα τοῦτο ἐντὸς τοῦ λουτροῦ καὶ συμπιέζεται ἐπανειλημμένως διὰ νὰ ἐξαχθῆ τὸ ἐντὸς τῆς στάκτης ὑγρὸν· τὸ θέμα ἀφήνεται ἐντὸς τοῦ λουτροῦ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτοῦ.

Τὸ διὰ *σάπωνος ποδόλουτρον* γίνεται ὡς ἐξῆς. Εὐόμεν σάπωνα λευκὸν διὰ μαχαιρίου· ρίπτομεν τὰ ζύσματα ἐντὸς τοῦ ζεστοῦ ὕδατος τοῦ λουτροῦ τὸ ὅποιον διὰ ραβδίου συνταράσσομεν ἕως οὗ ὁ σάπων διαλυθῆ.

Μετὰ τὸ ποδόλουτρον οἱ πόδες σπογγίζονται διὰ ζεστοῦ πανίου καὶ ἀμέσως σκεπάζονται. Διὰ δὲ τοὺς πάσχοντας οἱ ὅποιοι κατακλίνονται μετὰ τὸ ποδόλουτρον λαμβάνεται φροντίς νὰ τοποθετῆται προηγουμένως ἐν τῇ κλίνῃ φιάλη πλήρης ζεστοῦ ὕδατος.

Ἀτμόλουτρα. Καλεῖται ἀτμόλουτρον τὸ λουτρὸν τὸ ὅποιον λαμβάνεται ἐντὸς περιωρισμένου χώρου, τεχνητῶς θερμαθέντος, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ ἀήρ βραδέως ἀνανεώνεται. Τὰ τοιαῦτα λουτρά διεγείρουσι ζωηρῶς τὸ δέμα καὶ προκαλοῦσιν ἀφθονον διαφόρησιν· παραγγέλλονται δὲ ἐπὶ ρευματοπόνων, ἐπὶ δερματικῶν

ἀσθενειῶν καὶ ἐπὶ ἄλλων τινῶν χρονίων παθήσεων. Οἱ πάσχοντες ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος πρέπει νὰ ἀπέχῃσι τῶν τοιούτων λουτρῶν.

Ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων ειδικῶν μηχανημάτων πρὸς λήψιν ἀτμολούτρου, δαπανηρῶν διὰ τοὺς πολλοὺς ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι τρόποι οἰκονομικοί· ἐκ τούτων ἀπλούστερος εἶνε ὁ ἐξῆς. Κάτωθεν ὀλίγον ὑψηλῆς καθέκλας θέτομεν πινάκιον περιέχον ἡμισυ ποτῆριον οἰνοπνεύματος, ὑπεράνω δ' αὐτοῦ ἐπὶ μικροῦ τρίποδος θέτομεν πινάκιον πληρὲς βραστοῦ ὕδατος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου, ἂν θέλωμεν, προσθέτομεν καὶ μίαν πλήρη παλάμην ἀρωματικῶν εἰδῶν. Ἀνάπτομεν τὸ οἰνόπνευμα (σπίρτον), ἐνῶ συγχρόνως ὁ ἀσθενὴς κάθηται ἐπὶ τῆς καθέκλας τυλιγμένος μὲ πανίον τὸ ὁποῖον περιτυλίσσομεν τὸ κάθισμα καὶ τὸ σῶμά του καὶ ἐφαρμόζεται ἐρμητικῶς περὶ τὸν λαιμόν του· ρίπτομεν δὲ ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ δεύτερον μάλλινον σκέπασμα.

Παρασκευάζομεν ὡσαύτως ἀτμόλουτρον εἰς ἀσθενῆ διευθύοντες ἐν τῇ κλίνῃ αὐτοῦ ἐν ἐκ τῶν ἄκρων κεκλιμένου σωλήνος τοῦ ὁποίου τὸ ἕτερον ἄκρον προσαρμόζεται εἰς τὸ σκέπασμα κεκλεισμένον ἀγγείου πλήρους βράζοντος ὕδατος.

Ἐπὶ τοπικῶν παθήσεων λαμβάνομεν ἐν καλὸν τοῦβλον, τὸ θερμαίνομεν ἐπὶ τοῦ πυρός, ἀλλ' οὐχὶ τόσον ὥστε νὰ καίῃ τὸ πανίον. Περιτυλίσσομεν ἀκολούθως αὐτὸ διὰ πετσέτας εἰς δύο ἢ τρία διπλωμένης, τὴν ὁποίαν προηγουμένως ὑγραίνομεν δι' ὕδατος. Στερεοῦμεν τὴν πετσέταν διὰ δύο καρφίδων καὶ θέτομεν τὸ οὕτω παρεσκευασμένον τοῦβλον πλησίον τοῦ πάσχοντος μέρους.

ΛΥΚΟΣΟΥΡΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλοπόλεως. Πρωτεύουσα Ἰσαρι, μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 1,600 κατ., χωρὶα 21, κάτοικοι 8,000.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ — Περὶφημος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης (800 πρὸ Χρ.) εἰς τὴν ὁποίαν ἔδωκε νόμους σοφοῦς, καταργήσας τὴν χρηματικὴν περιουσίαν διὰ τῆς κατασκευῆς πελωρίων μολυβδίνων νομισμάτων, καὶ διοργανώσας στρατιωτικῶς τὸ Κράτος του, τὴν δὲ

καλλιέργειαν τῶν ἀγρῶν καὶ τὰς λοιπὰς ἐργασίας παραδώσας εἰς τοὺς ἡλίους.

ΛΥΡΚΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄργους. Πρωτεύουσα Κάτω Μπέλεσι, χωρὶα 8, κάτοικοι 3,150.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. — Διάσημος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Ἐνίκησε τὸν Ἀθηναϊκὸν στόλον εἰς τοὺς Αἰγὸς Ποταμούς καὶ ἐκυρίευσε τὰς Ἀθήνας τῷ 405 πρὸ Χρ.

ΛΥΣΙΑΣ. — Ἀθηναῖος ρήτωρ ἐκ τῶν διασημοτέρων (459—350 πρὸ Χρ.). Οἱ σωζόμενοι λόγοι του εἶνε πρότυπα ὕφους.

ΛΥΣΣΑ. Ἡ φοβερὰ αὕτη νόσος μεταδίδεται διὰ δαγκωματῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ λυσσῶντας κύνας ἢ ἄλλα ζῶα. Τὸ μόλυσμα διὰ τῆς δήξεως εἰσέρχεται εἰς τὸ αἷμα, καὶ ἀφοῦ ἐμφωλεύσῃ εἰς τὸν δηχθέντα ἄνθρωπον, συνήθως μὲν ἐπὶ τεσσαράκοντα περίπου ἡμέρας, ἄλλοτε ὅμως ἐπὶ 2 καὶ 3 μῆνας, σπανίως δὲ καὶ περισσοτέρους ἀκόμη, χωρὶς ὁ δηχθεὶς νὰ αἰσθανθῇ καμμίαν ἐνόχλησιν, ἀποτόμως σχεδὸν ἐκδηλώνει τὴν ἐνέργειάν του δι' ἀποτροπαίου νόσου, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα μόνον προξενεῖ φρίκην.

Λύσσα τῶν σκύλων καὶ ἄλλων ζῴων. Ἡ λύσσα παρουσιάζεται αὐτομάτως εἰς τὸν σκύλον, τὸν λύκον, τὴν γάταν, σπανιώτερον δὲ εἰς τὴν ἀλώπεκα, τὸ τσακάλι, τὸν ἵππον καὶ ἄλλα τινὰ ζῶα. Μέχρι τελευταίως ἀκόμη ἡ λύσσα οὐδεμίαν εἶχε θεραπείαν, ὁ δὲ κόσμος κατέφευγεν εἰς ἐμπειρικοὺς ἰσχυρίζομένους ὅτι τὴν ἐθεράπευον καὶ ἐπιστεύετο τοῦτο ἐκ μερικῶν συμπτῶσεων αἱ ὁποῖαι ἐτύχαινε νὰ παρουσιασθῶν. Εὐτυχῶς ὅμως ἤδη, μετὰ τὴν θαυμασίαν ἀνακάλυψιν τοῦ Παστέρ, μόλις 1 ἐπὶ τοῖς 100 διατρέχει τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου· διότι πλέον ἡ θεραπεία εἶνε ἀσφαλῆς.

ΛΥΩΝ. — Ἡ δευτέρα πόλις τῆς Γαλλίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ροδανοῦ εἰς ἀπόστασιν 512 χιλιομ. ἀπὸ τοῦ Παρισίου. ἔχει μέγιστα μεταλλουργεῖα, σημαντικὸν ἐμπόριον, λαμπροὺς ναοὺς καὶ οἰκοδομὰς, θέατρον, ὠραίας γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ 400,000 κατοίκους.

Μ

ΜΑΓΕΙΡΕΙΟΝ. — Τὸ μαγειρεῖον πρέπει νὰ ἦναι εὐρύχωρον φωτεινόν, εὐαερον, ὄχι ὑγρὸν, οὔτε πολὺ ξηρὸν, καὶ ὅσον ἔνεστο πλησιέστερον τοῦ ἐστιατορίου.

Τὸ μαγειρεῖον, λέγει φιλόλογός τις μάγειρος, οὐδέποτε ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἦναι ἀκάθαρτον. Πολλάκις ἀρκεῖ μία μόνον καθαρόλα νὰ μὴ ἔχη καθαρισθῆ ἔντελως, ὅπως καθῆ ἀμέσως ὅλη ἢ εὐχάριστος ἐντύπωσις καὶ αὐτοῦ τοῦ λαμπροτέρου γεύματος.

Πρέπει λοιπόν, πάτωμα, νεροχύτης, τράκια, τακτικά, καθ' ἐκαστήν, εἰ δυνατόν, νὰ ξύνωνται, νὰ πλύνωνται, νὰ σκουπίζονται. Καζάρια, σουκάλια, κατσαρόλλαις, ἀπλάδαις, σουπζέαις, κουτάλαις, τρυπητά, τηγάνια, καί, ἐν γένει, ὅλα τὰ μαγειρικὰ σκεύη καὶ ἐργαλεῖα, πρέπει, μόλις τὰ μετεχειρίσθημεν, νὰ τὰ πλύνωμεν μὲ βραστὴν ἀλυσσίθαν, νὰ τὰ πλύνωμεν ἐκ νέου μὲ ψυχρὸν ὕδωρ καὶ ἄμμον καὶ νὰ τὰ σπογγίζωμεν ἐπιμελῶς.

Μαγειρικὰ σκεύη. Τὰ μαγειρικὰ σκεύη ἐκ κασσιτερωμένου (γανωμένου) χαλκοῦ ἢ σιδήρου περιέχουν πάντοτε μόλυβδον, μέταλλον δηλητηριῶδες τὸ ὁποῖον προσβάλλεται εὐκόλως ὑπὸ τῶν ὀξειδίων καὶ τῶν περιεχομένων ἐντὸς τῶν τροφῶν ἀλάτων, καὶ ἀπορροφᾶται ὀλίγον κατ' ὀλίγον πρὸς μεγίστην βλάβην τῆς υγείας. Οἱ πτωχοὶ οἴτινες δὲν δύνανται πάντοτε νὰ προμηθεύωνται καλὴν τροφήν καὶ τῶν ὁποίων ὡς ἐκ τούτου τὸ σῶμα ἐξασθενεῖ βαθμηδόν, ὀφείλουν νὰ παραιτήσων τὰ μολυβδοῦχα ταῦτα σκεύη, τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς τὴν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον χειροτέρευσιν τῆς υγείας των, καὶ νὰ τὰ ἀντικαταστήσων δι' ἀγγείων ἐκ χυτοσιδήρου (μαντέμι) μὴ κασσιτερωμένου, ἅτινα ἔχουν ὅμως ἀντιθέ-

τους ιδιότητας. Καὶ τῷ ὄντι, ὅταν αἱ τροφαὶ διαμένουν ἐντὸς ἀγανώτου ἀγγείου ἐκ χυτοσιδήρου, λαμβάνουν γεῦσιν σιδήρου καὶ χρωματισμὸν ὀλίγον βαθύν· ἀλλ' ὁ σίδηρος εἶνε πολύτιμος διὰ τοὺς ἀνζιμικούς, ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας καὶ ἂν προέρχεται ἢ ἀναίμια των, καὶ ἡ γεῦσις αὐτοῦ δὲν εἶνε δυσάρεστος προπάντων ὅταν ἡξυρόμεν ὅτι εἶνε εὐεργετικὴ. Ὡς ἐκ τούτου, ἔχομεν μέγα συμφέρον νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὰ γανωμένα σκεύη διὰ χυτῶν.

ΜΑΓΙΟΡΚΑ. — Ἡ μεγαλειτέρα ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα τῶν Βαλεαριδῶν νήσων τῆς Ἰσπανίας ἐν τῇ Μεσογείῳ θαλάσῳ. Εἶνε νῆσος ὠραιότατη καὶ ὑγιεινὴ μὲ πρωτεύουσαν τὴν Πάλμαρ καὶ 45,000 κατ.

ΜΑΓΝΕΖΙΑ (Μαγνησία). — Ἡ μαγνήζια ἰξουδετερεῖ τὴν ἐν τῷ στομάχῳ ἐνέργειαν τῶν δηλητηριῶν· δὲν πρέπει ὅμως νὰ δίδεται εἰς τὸν παθόντα εἰς μεγάλην δόσιν. Ὁ ἀσθενὴς, μέχρις ὅτου ὁ ἰατρὸς φθάσῃ, πρέπει νὰ λαμβάνῃ τὸ ἀντιφάρμακον τοῦτο ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ θὰ αἰσθανθῆ ἄμεσον καλλιτέρευσιν. Ἐπίσης θεραπεύει καὶ τὰς ξυρίλας τοῦ στομάχου.

Θευκὴ μαγνησία. Τριάκοντα γραμμάρια διὰ τὰς ἀσθενεῖς κράσεις, πενήκοντα διὰ τὰς ἰσχυράς. Εἶνε ἴσως τὸ ἀπλούστερον καθῶς καὶ τὸ καλλίτερον καθάρσιον.

Διάλυσον αὐτὴν ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος, ἐπειδὴ ἔχει γεῦσιν πικράν. Ἀφοῦ τὴν καταπίης, δύνασαι νὰ πλύνῃς τὸ στόμά σου μὲ σιρόπιον, καὶ νὰ τὸ καταπίης.

ΜΑΓΝΟΛΙΑ. — Μέγα αἰθαλὲς δένδρον τῆς Ἀμερικῆς τοῦ ὁποῖου τὸ ξύλον εἶνε πολύτιμον διὰ τοὺς λεπτοεργούς. Ἐχει φύλλα λογχοειδῆ, πλατέα καὶ παχύτατα ὡς δέρμα, ἐνίοτε δὲ καὶ χνουδωτά. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ Μαγνολία ἀνθεῖ ἀπὸ Ἰουνίου μέχρι Αὐγούστου καὶ κάμνει ἀνθὴ μέγιστα πλάτους 15—22 πόντων ἐκ 12 ἢ καὶ 8 μόνον ἀσπρουλῶν πετάλων χονδρῶν. — Θέλει τόπον θερμὸν ὅπως τὸ κλίμα μας, ἀλλὰ δροσερὸν καὶ σκιερὸν. Πολλαπλασιάζεται μὲ σπόρον ὁ ὁποῖος σπείρεται μόλις ὠριμάσῃ, διότι ἄλλως ὑπάρχει φόβος νὰ χαλάσῃ· τὰ νέα φυτὰ πρέπει νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τῆς ἀνοιξέως ἕως τὸ φθινόπωρον καὶ νὰ φυτεύωνται κατ' ἀρχὰς ἐντὸς μεγάλων ἀνοδοχείων.

ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡ. — Μεγάλη νήσος τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ ἀντικρὺ τῶν ΝΑ παραλίων τῆς Ἀφρικῆς, σχεδὸν ὁλόκληρος ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Γαλλίας. Ἐκτασις 540,000 τετρ. χιλίωμ. περίπου. Κάτοικοι 4,000,000 Πρωτεύουσα *Ταναναρίβη* εἰς τὸ κέντρον τῆς νήσου μὲ 35,000 κατ. Τὴν νήσον διασχίζει ἀπὸ Β πρὸς Ν ὑψηλὴ καὶ δασώδης βουνοσειρὰ ἀφήνουσα ἐκατέρωθεν ἀρκετὰς καὶ εὐφρωτάτας πεδιάδας εἰς ρίζι, σιτηρά, οἶνον κτλ. Ζῆα ἄγρια πλεῖστα καὶ ποίμνια μεγάλα. Μεταλλεῖα χαλκοῦ, σιδήρου κλ. — Ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς κυριαρχεῖ ἡ φυλὴ τῶν *Χόβας* οἱ ὁποῖοι παρενέβαλον πάντοτε μεγάλας δυσκολίας εἰς τοὺς Εὐρωπαίους ἀποίκους, φαίνεται δὲ ὅτι οἱ Μαδεγάσιοι εἶνε μῆγμα νέγρων καὶ Ἀσιανῶν. Ἡ Γαλλία κατέχει ἐδῶ ἕνα ὄρμον καὶ τινὰς μικρὰς νήσους.

ΜΑΔΡΑΣ. — Μεγάλη πόλις τοῦ Ἰνδοστάν, πρωτεύουσα Προεδρείας, μὲ λαμπρὸν λιμένα μέγιστα βαμβακουργεῖα καὶ ὑελουργεῖα, ἐκτεταμένον ἐμπόριον, πολλὰ ἰνδικὰ οἰκοδομήματα καὶ 420,000 κ.

ΜΑΔΡΙΤΗ. — Πρωτεύουσα τῆς Ἰσπανίας εὐρισκομένη εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τοῦ κράτους ἐπὶ τοῦ *Μανζανάρες* καὶ ἐπάνω εἰς σειρὰν ἀμμωδῶν λόφων. Τὴν πόλιν περικυκλῶνει φρούριον ἰσχυρὸν μὲ 15 πύλας. Ἐχει οἰκοδομὰς μεγαλόπρεπεις καὶ ὁδοὺς θαυμασίας, ἡ λεγομένη *Ἀλκάλα* εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας τοῦ κόσμου, μεγάλας πλατείας, ὠραῖα ἀνάκτορα μὲ βιβλιοθήκην περιέχουσαν 100000 τόμ. καὶ νομισματικὴν συλλογὴν ἐξ 150,000 νομισμάτων, Πανεπιστήμιον, πλείστας εἰδικὰς ἐπιστημονικὰς σχολὰς, 17 δημοσ. βιβλιοθήκας ὧν μία ἔχει 250,000 τόμ., 7 μεγάλα καὶ πλεῖστα μικρὰ θέατρα, 2 μέγιστα ἵπποδρόμια, ἕν ἀμφιθέατρον ταυρομαχιῶν δυνάμενον νὰ περιλάβῃ 12,500 θεατὰς, ἐμπόριον μέγιστον, βιομηχ. ἀρίστην καὶ 520,000 κατ.

ΜΑΖΑΡΙΝΗΣ *Καρδιάλιος.* — Περιφέρμος Γάλλος ἐκκλησιαστικὸς γεννηθεὶς ἐν Ἰταλίᾳ τῷ 1602. Διεδέχθη τὸν Ρισελιέ ὡς ὑπουργὸς τῷ 1642 καὶ ἐκυβέρνησε μετὰ μεγάλης δεξιότητος μέχρι τοῦ θανάτου του (1662).

ΜΑΙΝΗ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασις 85,

570 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 1 ἑκατομ. Πρωτ. *Αὐγούστα.* — Διαιρεῖται εἰς 16 κομητείας. Ἡ παραλία τῆς σχηματίζει κόλπους βαθεῖς, βρέχεται δὲ ἡ στερεὰ δι' ἀφθόνων ποταμιῶν ὑδάτων, βουνὰ ἔχουσιν μόνον πρὸς Δ ὕψους 1500 μ. — Μάρμαρα, γρανίται, σίδηρος, μόλυβδος, χαλκός, ζιγκος, δάση ἀπέραντα, ζῆα ἄρκτοι, ἔλαφοι, λύκοι, κουγουάροι, κάστορες καὶ πολλὰ ποίμνια· ἐξαγωγή μαλλίων, βουτύρου, ζῶων, φυτῶν, κτλ. Προῦπ. 7 ἑκ. φρ. Χρέος 25 ἑκατ.—3500 βιβλιοθήκαι καὶ ἄπειρα σχολεῖα.

ΜΑΚΑΚΟ. — Εἶδος περιέργου πιθήκου (*Μαϊμούς*) τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας. Τὸ κεφάλι του ὁμοιάζει μὲ πρόβατον ἀλλ' εἶνε ὀλίγον στρογγυλότερον, ἔχει χεῖρας πολὺ ἰσχυρὰς καὶ τρίχωμα μαλακόν, εἰμπορεῖ δὲ νὰ ζήσῃ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ νὰ πολλαπλασιασθῇ εὐκολώτατα.

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ. — *Μακαρόνια σάλτσα.* Βράζομεν εἰς ζωμὸν κρέατος τὰ μακαρόνια, τὰ κρυώνομεν καὶ τὰ στραγιζομεν, τὰ θέτομεν κατόπιν εἰς κατσαρόλιν καὶ τὰ περιχύνομεν μὲ ζεματισμένον βούτυρον καὶ τὰ σερβίρομεν εἰς τὸ πιάτον μὲ ψημένον τυρὸν παρμεζάνα ἢ καλλίτερον κρητικόν, προσέτι τὰ περιχύνομεν μὲ σάλτσαν ροσμπίφ ἢ ψητοῦ.

Μακαρόνια εἰς τὸν φούρνον. Βράζομεν εἰς ζεστὸν ὕδωρ μακαρόνια μὲ ὀλίγον ἄλας, κατόπιν δὲ τὰ σουρώνομεν καὶ τὰ δροσίζομεν. Θέτομεν εἰς κατσαρόλαν ἄλευρον (μῖαν κουταλιὰν) καὶ βούτυρον καὶ τὰ θέτομεν εἰς σιγανὴν φωτιάν, χωρὶς νὰ κοκκινίσῃ τὸ ἄλευρον, προσθέτομεν γάλα, τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν καὶ ἀφ' οὗ σχηματίσωμεν χυλόν, τὸν ἀφίνομεν νὰ κρυσθῇ. Ρίπτομεν μετὰ ταῦτα εἰς αὐτὸν 7 αὐγά καὶ τυρὸν παρμεζάνα, τὰ κτυπῶμεν ὄλα ὁμοῦ, λαμβάνομεν κατόπιν τὰ μακαρόνια, τὰ ζεματίζομεν μὲ βούτυρον, προσθέτομεν ψημένον τυρὸν παρμεζάναν, θέτομεν ὄλα ταῦτα εἰς μίαν καρβάναν καὶ ἀφ' οὗ τὰ περιχύνομεν μὲ ταύτην τὴν σάλτσαν, τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον.

Μακαρόνια μὲ βούτυρον. Ζεματίζομεν εἰς βραστὸν νερὸν καὶ εἰς δυνατὴν φωτιάν τὰ μακαρόνια μὲ ὀλίγον ἄλας καὶ ἀφ' οὗ βράσουν τὰ σουρώνομεν. Σερβίρομεν δ' αὐτὰ εἰς πιάτον εἰς τὸν πιά-

τον τοῦ ὁποίου στρώνομεν τυρόν, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἐν στρώμα μακαρονίων καὶ ἐπ' αὐτῶν τυρόν, ἐπὶ τούτου πάλιν μακαρόνια καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρις ὅτου στρώσωμεν οὕτω ὅλα τὰ μακαρόνια, τὰ ὁποῖα κατόπιν ζεματίζομεν μὲ βούτυρον.

Μακαρόνια μὲ κιγμᾶν. Ζεματίζομεν εἰς ζυμὸν κρέατος τὰ μακαρόνια καὶ τὰ περιχύνομεν μὲ βούτυρον. Ἄφ' ἑτέρου τσιγαρίζομεν κιγμᾶν μὲ φιλοκομμένον κρομμύδι καὶ μὲ σάλτσαν τομάτας, ὀλίγον ἄλας, πιπέρι, κανέλλαν, καὶ προσθέτομεν τὸν κιγμᾶν εἰς τὰ μακαρόνια· σπάζομεν κατόπιν αὐγὰ ἐντὸς πιάτου, προσθέτομεν ὀλίγον ἄλευρον, τυρόν τριμμένον, λυωμένον βούτυρον, γάλα, τὰ ὁποῖα ρίπτομεν ὅλα εἰς τὰ μακαρόνια, τὰ ὁποῖα στέλλομεν εἰς τὸν φούρνον διὰ νὰ ψηθοῦν.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ.—Μεγάλη ἐπαρχία τῆς Εὐραπ. Τουρκίας κατέχουσα τὸ κέντρον αὐτῆς. Ἐκτασις 49,000 τετρ. χιλόμε. Κάτοικοι 2 ἑκατομ. Τὰ παράλια σχηματίζουν τὴν Χαλκιδικὴν χερσόνησον ὅπου εἶνε τὸ Ἅγιον Ὄρος, δύο βαθεῖς κόλπους, Θερμαϊκὸν καὶ Στρυμονικὸν καὶ πολλοὺς μικροτέρους. Ἡ Μακεδονία εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βουνώδης, ἔχουσα πρὸς Δ τὸ Βέρμιο (8,000 πόδ.) ἐνούμενον πρὸς Β μὲ τὸ Βαρνοῦς καὶ τὸν Σκάρδον (9 χιλ. πόδ.) δι' οὗ χωρίζεται ἀπὸ τὴν Σερβίαν, τὸν Ὀρβηλον (6 χιλ. πόδ.) καὶ τὸ Σκόμιον (10,500 πόδ.) πρὸς Β, τὴν Ροδόπην πρὸς Δ, τὰ ὄρη τοῦ κέντρον Παγγαῖον ἢ Πιρναίρι (6 χιλ. π.), Ὀρβηλος (8 χιλ. π.) καὶ Ἅγιον Ὄρος, καὶ πρὸς Ν τὰ Καρβούνια καὶ τὸν Ὀλυμπον (10,000 π.) δι' ὧν χωρίζεται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Μεταξὺ τῶν βουνῶν τούτων σχηματίζονται εὐρεῖαι πεδιάδες καὶ λεκανοπεδία ἀφθόνως ποτιζόμενα ἀπὸ τὰ νερὰ τῶν ποταμῶν Δρίνου, Ἀξιοῦ, Ἐριγῶνος, Ἀλιάκμωνος, Λουδίου, Στρυμῶνος, Νέστου κλ. καὶ παράγοντα σιτηρὰ ἄφθονα, βαμβάκια, μετάξι, ρίζια, λάδι, ὄσπρια, ἑξαιρέτα καπνὰ, λαμπροὺς οἴνους καὶ μέταλλα χρυσόν, ἄργυρον κτλ. Κτηνοτροφία μεγάλη· λαμπρὰ τυριὰ καὶ βούτυρα. Δάση μεγάλα μὲ λαμπρὰν ξυλείαν. Κλίμα μέτριον καὶ ὑγιεινόν. Ἡ Μακεδονία περιέχει καὶ 12 λιμένας, ὧν μεγίστη ἡ Λυχνίτις ἢ Ἀχρίς.—Οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Μακεδονίας ἦσαν

καταγωγῆς Ἑλληνικῆς κατορθώσαντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ γίνοντο ἡγεμόνες τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ κόσμου ὅλου κύριοι ἐπὶ Μ. Ἀλεξάνδρου.—Τὸν 7ον αἰῶνα ἦλθον ἐδῶ Βούλγαροι καὶ ἀνεμίχθησαν μετὰ τῶν ἐντοπίων, τὸν 10ον δὲ οἱ Τούρκοι ἐκ τῆς Ἀσίας κυριεύσαντες αὐτήν. Σήμερον κατὰ προσέγγισιν δυνάμεθα νὰ διαρίσωμεν τοὺς κατοίκους αὐτῆς εἰς Ἕλληνας 750,000, Βουλγάρους 250,000, Τούρκους 450,000, Ἀλβανοὺς δέ, Βλάχους, Ἑβραίους, Ἀτσιγγάνους κλ. 500,000.—Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν παιδείαν οἱ Ἕλληνες ὑπερέχουν ὅλων τῶν ἄλλων διατηροῦντες ἐξ ἰδίων τῶν 260 ἐκπαιδευτήρια μὲ 20—22 χιλιάδας μαθητὰς· εἰς χεῖρας δ' αὐτῶν ἐπίσης καὶ τῶν Ἑβραίων εἶνε καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία.

ΜΑΚΕΝΖΙΑΣ.—Μέγας παγωμένος ποταμὸς τῆς Β. Ἀμερικῆς, χυνόμενος εἰς τὴν βόρ. παγωμ. θάλασσαν. Μάκρος 4,000 χιλίόμε. Σχηματίζει πλεῖστας λιμένας.

ΜΑΚΙΑΒΕΛΗΣ.—Περίφημος Ἰταλὸς πολιτικὸς καὶ ιστοριογράφος γενόμενος ἰδρυτῆς καὶ ἀρχηγὸς πολιτικοῦ συστήματος ἐν Ἰταλίᾳ. Μεταξὺ τῶν ἔργων του διακρίνεται ὁ «Πρίγκηψ».

ΜΑΚ-ΜΑΩΝ.—Γάλλος στρατάρχης γεννηθεὶς τῷ 1808. Διεκρίθη εἰς τὴν Κριμαίαν, Ἰταλίαν καὶ Μαχένταν, ἐπληρώθη δὲ ἐν Σεδὰν τῷ 1870. Ἀπὸ τοῦ 1873 μέχρι τοῦ 1879 διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας.

ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύουσα Βαρυμπόπη, χωρία 12, κάτοικοι 6,000. Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

ΜΑΚΡΥΝΕΙΑΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσολογγίου. Πρωτεύουσα Γαβαλοῦ, χωρία 17, μονὴ 1, κάτοικοι 6,400. Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΑ.—Μεγάλη καὶ πλουσία κωμόπολις τῆς ἐπαρχίας Βώλου ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀπέχει 2 ὥρας, μὲ Ἕλλην. σχολεῖον καὶ 4,000 κατ. Εἶνε κτισμένη εἰς τοὺς βορείους πρόποδας τοῦ Πηλίου καὶ ἔχει θεὰν λαμπρὰν. Ἡ γεωργία καὶ τὸ

ἐμπόριον ἀκμάζουν. Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Μακρυνίτης ἔχει 6 χωρία, 1 μόνην καὶ 5,500 κατ.

ΜΑΚΩΛΕΥ (Λόρδος). — Διάσημος Ἕλληνας φιλόλογος καὶ ἱστορικός γεννηθεὶς τῷ 1800 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1859.

ΜΑΛΑΓΑ. — Πόλις τῆς Ἰσπανίας καὶ σπουδαῖος ἐμπορικὸς λιμὴν ἐν τῇ Μεσογείῳ. Ἀπ' ἐδῶ ἔρχονται τὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα *μαλάγα* λαμπρὰ κρασιά. Κάτοικοι 120,000.

ΜΑΛΑΚΑΣΙΟΥ ἄστυ. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας. Πρωτεύουσα Μαλακάσι, χωρία 5, μόνη 1, κάτοικοι 2,600. Ἑλληνικὸν σχολεῖον.

ΜΑΛΑΚΚΑ. — Μεγάλῃ χερσονήσος τῆς Ἰνδοκίνας ἀνήκουσα ἐν μέρει εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ἐκτασις 200,000 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 500,000 ἐκ τῶν ὁποίων οἱ κατοικοῦντες τὰ ἀνατολικὰ ἔχουν μεγάλην ὁμοίότητα μὲ τοὺς Μαλαιούς καὶ σχηματίζουν ἐδῶ πλεῖστα μικρὰ σουλτανᾶτα.

ΜΑΛΕΡΜΠ *Λαμοατζὼν δέ...* — Περὶφημος ὑπουργὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΣΤ'. ὑπερασπισθεὶς τὸν βασιλεῖα του μετὰ δυνάμειος κατὰ τὰ συμβάντα τοῦ 1792 καὶ ἀποθανὼν κατόπιν ἐπὶ τῆς λαμοτόμου τῷ 1794. *Μαλέρμπ*: Γάλλος ποιητὴς διάσημος (1555—1628) ἀναμορφώσας διὰ τῶν ἔργων του τὴν γαλλικὴν ποίησιν.

ΜΑΛΕΥΡΙΟΥ ἄστυ. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γυθείου. Πρωτεύουσα Πανίτσα μὲ Εἰρην. καὶ Ἑλλην. σχολ. Χωρία 26, μόναι 2, κάτοικοι 4,750.

ΜΑΛΤΑ ἢ *Μελίτη*. — Νῆσος μικρὰ τῆς Μεσογείου πρὸς Ν τῆς Σικελίας ἀνήκουσα μαζί μὲ τὰ περίξ νησίδια Γόζο κλπ. εἰς τοὺς Ἕλληνας, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἐδῶ ἐμπορικὸν καὶ ναυτικὸν σταθμόν. Ἐκτασις 369 τετρ. χιλίωμ. στερουμένη ἐντελῶς δασῶν, ποταμῶν καὶ λιμνῶν. Κάτοικοι 150,000 ὧν οἱ ἐντόπιοι *Μαλτέζοι* φαίνεται ὅτι εἶνε καταγωγῆς Φοινικικῆς, Πρωτεύουσα *Βαλέττα*, μὲ λαμπρὸν λιμένα καὶ ἰσχυρὰ φρούρια. Σχολεῖα ἐν ὄλῳ 150. Προϊόντα κύρια βαμβάκια καὶ φρούτα.

ΜΑΝΔΟΛΑΤΟ. — α') *Μανδολάτο Ζακύνθου*. Θέτομεν εἰς καζάνιον 2 ὀκάδας καθαροῦ μέλιτος τοῦ Ὑμητοῦ καὶ τὸ θέτομεν εἰς τὴν

φωτιᾶν διὰ νὰ ζεσταθῇ ὀλίγον, τὸ σουρώνομεν κατόπιν ἀπὸ σίταν εἰς μεγάλον καζάνιον, τὸ ὅποτον θέτομεν εἰς τὴν φωτιᾶν καὶ τὸ ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου δέσῃ τὸ μέλι ὡς φοντάν. Βράζομεν ζάχαριν μὲ ὀλίγον κρεμμύριον εἰς τὸν βον βαθμὸν αὐτῆς, ἦτοι νὰ γίνῃ καραμέλλα, τὴν ὁποίαν ρίπτομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ καζάνιον καὶ τὴν δουλεύομεν. Χωρίζομεν κατόπιν τὰ ἀσπράδια 25 αὐγῶν, τὰ ὅποια κτυπῶμεν μὲ σύρμα διὰ νὰ γίνουν μαρέγγα· καταβιβάζομεν τὸ καζάνιον ἀπὸ τὴν φωτιᾶν καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ κρυσθῇ· ρίπτομεν κατόπιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν καραμέλλαν εἰς τὸ καζάνιον, τὸ ὅποτον θέτομεν εἰς τὴν φωτιᾶν καὶ ἀνακατώνομεν. Καθαρίζομεν λευκὰ ἀμύγδαλα, τὰ ὅποια καθουρίζομεν καὶ ρίπτομεν εἰς τὸ καζάνιον· προσθέτομεν ὡσαύτως 10 δράμια κολλιάνδρου κοπανισμένου καὶ 1)2 ὀκάν φυστικίου, ξύομεν δ' οὐσίαν ἐνὸς πορτοκαλίου καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ὅλα ὁμοῦ. Στρώνομεν εἰς μάρμαρον ὄστιας καὶ κενώνομεν αὐτὰ. Τὰ ἀπλώνομεν εἰς τὸ μάρμαρον καὶ κολλῶμεν ἐπάνω πάλιν ὄστιας, ἐπὶ τῶν ὁποίων θέτομεν σανίδι καὶ πιέζομεν, διὰ νὰ κολλήσουν καλῶς. Τὸ κόπτομεν τέλος καὶ τὸ θέτομεν εἰς ὑάλινα δοχεῖα.

β') *Μανδολάτο Μασσαλίας*. Κατασκευάζομεν τὸ μανδολάτο τοῦτο ἀπαραλλάκτως ὅπως καὶ τὸ τῆς Ζακύνθου μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι θέτομεν ἀντὶ καραμέλλας ψιλὴν ζάχαριν καὶ φεκούλ ἕως 100 δράμια.

ΜΑΝΔΡΑΓΟΡΑΣ. — Περὶεργον φυτὸν γνωστὸν ὑπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα *μαντραγοῦρι* τὸ ὅποτον περιέχει στοιχεῖα ναρκωτικά.

ΜΑΝΟΥΡΕΑΣ ἄστυ. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρωτεύουσα Βλαχοκερασιά μὲ Εἰρηνοδ., χωρία 3, κάτοικοι 3250.

ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ. — Οἱ μύκητες ἢ *μανιτάρια* εἶνε τροφή περιζήτητος· μερικὰ ὅμως εἶδη αὐτῶν περιέχουν δραστηκώτατα δηλητήρια, διὰ τοῦτο πρέπει μετὰ προφυλάξεως νὰ κάμνωμεν χρῆσιν τῶν ἐπικινδύνων τούτων φυτῶν. Ἐν γένει πρέπει νὰ ἀπέχωμεν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔχουν δυσάρεστον ὀσμὴν, καὶ κρέας μαλακὸν, ἐπίσης δὲ καὶ ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὅποια, εὐθὺς ὡς κοποῦν, μεταβάλλουν χρῶμα καὶ μαυρίζουν τὰ ἀργυρὰ σκεύη. Ὅταν συμ-

βοῦν δηλητηριάσεις ἐκ μυκήτων, πρέπει εὐθὺς νὰ προκαλέσωμεν ἔμετον καὶ κενώσεις ἕως οὗ καταφθάσῃ ὁ ἰατρός. Ἡ ὕσκα παράγεται ἐξ ἐνὸς παρασίτου μύκητος, ὅστις φύεται ἐπὶ τῆς δρυός. Κόπτουν δηλαδὴ τὸν μύκητα τοῦτον εἰς λεπτὰς λωρίδας, τὸν ἐμβαπτίζουν εἰς διάλυσιν νίτρου, τὸν κτυποῦν μὲ κοπάναις, εἶτα τὸν κόπτουν εἰς παχέα φύλλα καὶ τὸν ξηραίνουν, οὕτω δὲ ἔχομεν τὴν ὕσκαν, ἡ ὁποία μόλις τὴν κτυπήσῃ εἰς καὶ μόνος σπινθήρ, ἀνάπτει ἀμέσως καὶ καίει συνεχῶς. Διὰ τοῦτο ἄλλοτε, πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῶν πυρείων, μετεχειρίζοντο αὐτὴν πρὸς παραγωγὴν πυρός, ὡς καὶ νῦν ἔτι εἰς πολλὰ μέρη. Ἡ ὕσκα χρησιμεύει προσέτι εἰς τὸ νὰ σταματᾷ καὶ τὰς αἱμορραγίας. Καὶ τὸ ὕδιον (ὑτανον) ὁμοιάζει πρὸς μύκητα στρογγύλον. Φύεται δὲ εἰς τὰς ἀμμώδεις καὶ ἀργιλώδεις γαίας, πρὸ πάντων ὁμῶς ἀπαντᾷ εἰς τὰ δάση τῶν δρυῶν καὶ καστανεῶν. Τὰ ὕδα ἐύρισκονται εἰς τὴν γῆν εἰς βάθος 15—20 ὑπέκατομ. καὶ ἄλλοτε μὲν εἶνε καστανόχρωα, ἄλλοτε δὲ ξανθόφαια. Διὰ τὴν εὐώδη αὐτῶν γεῦσιν εἰσάγονται ὡς ἄρτυμα εἰς πλεῖστα φαγητά.

Μανιτάρια μὲ κρέας. Καθαρίζομεν τὰ μανιτάρια, τὰ ζεματίζομεν καὶ τὰ προσθέτομεν εἰς τὸ γιανχὶ χωρὶς τομάταν, ἀφ' οὗ δὲ βράσουν τὰ περιχύνομεν μὲ ἀυγολέμονον.

Μανιτάρια μὲ μωλάρ. Πλύνομεν καλῶς τὰ μανιτάρια, τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον νερὸν καὶ ζωμὸν λεμονίου, τὰ ἀνακατώνομεν διὰ νὰ μὴ κοκκινίσουν, τὰ σουρώνομεν καὶ τὰ θέτομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ ἄλας εἰς δυνατὴν φωτιάν, τὴν ὁποίαν ὀλιγοστεύομεν κατόπιν, τὰ κοκκινίζομεν μὲ ὀλίγον ἄλευρον, ὀλίγον ζωμὸν καὶ φραῖσκα ψιλοκομμένα κρομμύδια. Ἀφίνομεν τὸ ὄλον νὰ βράσῃ εἰς τὴν κατσαρόλαν καὶ τὸ ἐνώνομεν κατόπιν μὲ δύο κρόκους ἀυγῶν κτυπημένους μὲ ὀλίγον γάλα.

Μανιτάρια γαρνιτούρα. Λαμβάνομεν μανιτάρια, τὰ ὁποῖα καθαρίζομεν, ζεματίζομεν, σουρώνομεν καὶ προσθέτομεν εἰς αὐτὰ ὀλίγον ζαμπὸν καὶ ὀλίγην σάλτσαν ἐκ τοῦ φαγητοῦ τὸ ὁποῖον θὰ σερβίρομεν, τέλος δὲ τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν ὀλίγον καὶ ἀφαιροῦμεν τὸ ζαμπόν.

MANTZOYNIA θεραπευτικά. — 1ον) *Μαντζούνιον σιδηροῦ χον.*

Ἵπανθρακικοῦ σιδήρου	5 δράμια
Σιροπίου ζιγγιθέρεως (πιπερόριζας)	5 »
Γλυκίσματος φλοιῶν πορτοκαλέας	20 »

Λαμβάνεται δις ἢ τρίς τῆς ἡμέρας ἐν τεμάχιον ἴσον μὲ μοσχοκάρυδον τὸ μέγεθος καὶ ὠφελεῖ κατὰ τῆς χλωρώσεως.

2ον) *Μαντζούνιον ἀντισπασμωδικόν.*

Κόνεως βαλεριάνας	[ἀνὰ 10 δράμια
Κόνεως φύλλων πορτοκαλέας	

Ἀνάμιξον τὰς κόνεις μετ' ἀρκούσης ποσότητος σιροπίου, λάμβανε δὲ ἀνὰ ἐν κοχλιάριον τοῦ γλυκοῦ, δις ἢ τρίς τῆς ἡμέρας. Κάλλιστον διὰ τὰ νευρικά.

3ον) *Μαντζούνιον ἀντικαταρροϊκόν.*

Κόνεως κίνας βασιλικῆς	[ἀνὰ 10 δράμια
Ἀνθῶν τοῦ θείου καθαρισμένων	

Ἀνάμιξον εἰς σιρόπιον ἀλταίας καὶ λάμβανε 3 ἢ 4 κοχλιάρια τοῦ γλυκοῦ τὴν ἡμέραν ἐπὶ χρονίας βρογχίτιδος μὲ ἀφθονα φλέγματα.

4ον) *Μαντζούνιον ἀντιπυρετικόν.*

Κόνεως κίνας	20 δράμια
Κόνεως βαλεριάνας	3 »
Ἀμμωνιακοῦ ἄλατος	1 δράμιον

Μέλιτος	[ἀνὰ 20 δράμια
Σιροπίου ἀψηφραῶς	

Λαμβάνεται εἰς δόσιν ἡμίσεως μέχρις ἐνὸς κοχλιαρίου τοῦ γλυκοῦ πρῶτ' καὶ ἐσπέραν πρὸς θεραπείαν τῶν διαλειπόντων πυρετῶν (θέρμες) αἱ ὁποῖοι δὲν θεραπεύονται διὰ τῆς κινίνης.

MANTINEIAS δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρωτεύουσα Πικέρνη, χωρία 6, κάτοικοι 5,600.

MANTZOYRANA. — Ἡ μαντζουράνα ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει φύεται θαμνώδης εἰς τὰς ἀκαλλιεργήτους γαίας, εἰς τὰ ὄρεινὰ δάση, εἰς τὴν σκιάν τῶν αἰμασιῶν, εἰς τὰ ἄκρα τῶν τάφρων καὶ τῶν ὁδῶν. Εἶνε φυτὸν ζωηρὸν καὶ φέρει ἀπὸ Ἰουλίου μέχρι Σε-

πτεμβρίου φούνταις κυανῶν ἢ καὶ ἐνίοτε λευκῶν ἀνθέων. Καλλιεργεῖται δὲ εἰς πολλὰ μέρη καὶ κήπους, ἔνεκα τῶν ἰδρωτικῶν καὶ ἐρεθιστικῶν αὐτῆς ἰδιοτήτων. Τὴν μεταχειρίζονται ὁμοίως πρὸς καρῖκευσιν διαφόρων φαγητῶν, τὰ δὲ ἐψημένα φύλλα τῆς χρησιμεύουν εἰς τὴν νόθευσιν τοῦ τεύου. Τὴν φυτεύουν κατὰ Μάϊον περίξ τῶν πρασιῶν τοῦ λαχανοκήπου.

Ἐν τῇ ἰατρικῇ ἡ μαντζουράνα δὲν εἶνε τόσο πολὺ ἐν χρήσει σήμερον, διότι αἱ ἰδιότητές τῆς δὲν εἶνε πολὺ δραστικάι, τὴν συλλέγουν δέ, ὅταν ἔχει ἀνθη, καὶ κόπτουν μόνον τὸ τρίτον τοῦ καυλοῦ τῆς τὸ ὅποσον ἀποξηραίνουσι καθὼς τὸ χόρτον. Ἴδου δὲ πῶς κάμνομεν χρήσιν αὐτῆς. Εἰς 1 λίτραν ὕδατος χύνομεν ποσότητά τινα ἀνθέων ξηρῶν μαντζουράνας καὶ παρασκευάζομεν ἐν δυναμωτικόν ἔγχυμα, χρησιμοποιοῦμενον κατὰ τοῦ ἀσθματος καὶ τῶν χρονίων κατάρρων.

Κοπανίζομεν προσέτι αὐτήν, τὴν ζεσταίνομεν ξηρὰν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς εἰς τηγάνιον καὶ τὴν ἐπιθέτομεν ὅσον τὸ δυνατόν ζεστήν εἰς τὰ μέρη τὰ πάσχοντα ἐκ ρευματισμῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὰς μεταχειρίζονται καὶ εἰς τὸ στραβολαΐμισμα.

ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ. — Βιομηχανικωτάτη πόλις τῆς Ἀγγλίας διαιρουμένη εἰς δύο, τὸ Ἄστν με 370,000 κατ. καὶ τὴν Σάλφορντ με 180,000. Περιέχει 200 ναοὺς, βιβλιοθ. με 120,000 τόμ. ἐπιστημονικὰς σχολὰς ἀρίστας, τὰ μεγαλείτερα ἐν τῷ κόσμῳ βαμβακουργεῖα καὶ ἄλλα ἐργοστάσια, ἐν ὅλῳ 3000 με 80 χιλ. ἐργάτας.

ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΣ. — Αὐτοκράτωρ τοῦ Μεξικικοῦ (1832—67) ἀδελφὸς τοῦ σημερινοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. Αὐτοκράτωρ ἐγένετο τῇ ὑποστηρίξει τῆς Γαλλίας, ἀλλὰ νικηθεὶς ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐτυφεκίσθη.

ΜΑΡΑ (Μαράτος). — Περίφημος Γάλλος πολιτικὸς (1744—1793) μέλος τῆς Ἐπαναστατικῆς Συνελεύσεως, γενόμενος διάσημος διὰ τὴν σκληρότητά του· ἐζήτει 600,000 κεφαλὰς. Ἐδολοφονήθη δὲ τέλος ὑπὸ τῆς Καρλόττας Κορδαῖ ἐν ᾧ ἐλούετο, τῇ 13 Ἰουλίου 1793.

ΜΑΡΑΘΩΝ. — Χωρίον ἢ μᾶλλον θέσις τῆς Ἀττικῆς πλησίον εἰς τὰ ΒΑ παράλια ὅπου σήμερον τὸ χωρίδιον Βρανᾶς, εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ ὁποίου κατεστράφη τῷ 490 πρὸ Χρ. ὁ περσικὸς στρατὸς ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους. — Ὁ σημερινὸς ΔΗΜΟΣ Μαραθῶνος ἔχει πρωτεύουσαν τὸν Μαραθῶνα με Ἑλλην. σχολεῖον, μέγα κατὰστημα πνευματοποιίας καὶ λαμπρὰ ἀμπέλια, χωρία δὲ 16 καὶ κατοίκους 3700.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ. — Ἡ ἀξία τῶν μαργαριτῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ χρώματος, τοῦ σχήματος καὶ τοῦ μεγέθους των. Οἱ μᾶλλον περιζήτητοι εἶνε οἱ λευκοὶ μαργαρίται, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων χρωμάτων προτιμᾶται τὸ κιτρινωπόν. Ὑπάρχουσι ὅμως καὶ μαργαρίται ροδόχροοι κυανοὶ καὶ λειριόχροοι. Ἡ ἐπιδρασις ὅμως τῶν ὀξέων, αἱ δυσώδεις ἀναθυμιάσεις καὶ ὁ χρόνος ἀλλοιοῦσι καὶ τοὺς ὠραιότερους μαργαρίτας καὶ καταστρέφουσι τὸ χροῶμα καὶ τὴν λάμψιν των, ὅτε πλέον μικρὰν ἔχουσι ἀξίαν. ἐνίοτε δὲ καὶ οὐδεμίαν. Ὡς πρὸς τὸ σχῆμα προτιμῶνται οἱ στρογγύλοι μαργαρίται ἢ οἱ ἔχοντες σχῆμα μικροῦ ἀχλαδίου· ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις πρέπει νὰ εἶνε ὁμοίμορφοι, λεῖτοι, ἄνευ τραχυτήτων καὶ κύκλων, οἱ ὅποιοι διακόπτουσι τὴν λάμψιν. Οἱ μαργαρίται, οἵτινες χρησιμεύουν εἰς τὴν κατασκευὴν περιδερῶν, εἶνε διάτρητοι ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους εἰς τὸ ἕτερον, πρὸς τούτοις δὲ οἱ μαργαρίται κόπτονται εἰς δύο τεμάχια διὰ πριονίου καὶ ἐπικολλῶνται ἐπὶ διαφόρων πολυτελῶν κοσμημάτων. Οἱ μικροὶ ὅμως καὶ λεπτοὶ μαργαρίται δὲν ζητοῦνται καὶ οὐδεμίαν ἔχουσι ἀξίαν.

ΜΑΡΙΝΟΣ Ἄγιος. — Μικρὰ δημοκρατία εὐρισκομένη εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια τῆς Ἰταλίας με ὁμώνυμον πρωτεύουσαν καὶ 8,000 κατοίκους. Προῦπολ., στρατὸς κτλ. ἀσήμαντα. Ἐκτασις ἴση με τὴν νῆσον Ὑδραν.

ΜΑΡΚΟΣ Αὐρηλιος. — Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους (161 — 180) καὶ συγγραφεὺς τῶν γνωστῶν «Φιλοσοφικῶν σκέψεων» κτλ..

ΜΑΡΜΑΡΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Καρυστίας. Πρωτεύουσα Κατσαρόνι, χωρία 24, κάτοικοι 3,000.

ΜΑΡΜΕΛΑΤΑ. — 1) *Μαρμελάτον ἀχλαδίων*. Λαμβάνομεν ἀχλάδια τῶν ὁποίων ἀφαιροῦμεν τοὺς σπόρους καὶ τὰ κόπτομεν εἰς φέτας, βράζομεν δὲ κατόπιν αὐτὰ μὲ ὕδωρ διὰ νὰ μαλακώσουν καὶ τὰ κενώνωμεν εἰς λεκάνην ἐντὸς τῆς ὁποίας τὰ ἀφίνομεν νὰ μαλακώσουν. Μετὰ 2—3 ἡμέρας τὰ περνῶμεν ἀπὸ κόσκινα, λαμβάνομεν δὲ ἐξ αὐτοῦ 2 1)2 ὀκάδας καὶ τὰ βράζομεν μὲ 1 1)2 ὀκᾶν ζακχάρεως καὶ ὀλίγον ξυνὸν καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ δέση.

2) *Μαρμελάτον κυδωνίων*. Τὸ μαρμελάτον τοῦτο γίνεται ὅπως καὶ τὸ κυδωνόπαστον, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ κάμνομεν μαλακώτερον καὶ ἀντὶ ζακχάρεως προσθέτομεν σιρόπιον φρούτων.

3) *Μαρμελάτον καϊσὶ*. Καθαρίζομεν ἀπὸ τοὺς σπόρους καϊσιὰ ἐκ τῶν ὁποίων λαμβάνομεν 4 ὀκάδας καὶ τὰ θέτομεν εἰς καζάνιον μὲ 3 ὀκάδας ζακχάρεως, τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν χωρὶς ὕδωρ καὶ νὰ δέσουν.

4) *Μαρμελάτον ροδάκινα*. Τοῦτο γίνεται ὅπως καὶ τὸ καϊσὶ, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι εἰς 4 ὀκάδας ροδακίνων περασμένων εἰς κόσκινον προσθέτομεν 1 1)2 ὀκᾶν ζακχάρεως καὶ τὰ ἀποπερατώνομεν ἀπαραλλάκτως ὅπως καὶ τὰ καϊσιὰ.

5) *Μαρμελάτον μῆλα*. Κόπτομεν τὰ μῆλα ὅπως καὶ τὰ ἀχλάδια, βράζομεν αὐτὰ καὶ τὰ ἀφίνομεν 4 ἡμέρας διὰ νὰ μαλακώσουν, τὰ περνῶμεν κατόπιν ἀπὸ κόσκινον καὶ λαμβάνομεν ἐξ αὐτῶν δύο ὀκάδας εἰς τὰ ὁποῖα προσθέτομεν 1 1)4 δράμια ζακχάρεως, ὀλίγον ξυνὸν καὶ τὰ ἀποτελειώνομεν ὅπως καὶ τὸ κυδωνιον.

ΜΑΡΟΚΟΝ.—Σουλτανᾶτον κατέχον τὴν ΒΔ γωνίαν τῆς Ἀφρικῆς (τὴν ἀρχαίαν Μαυριτανίαν). Ἐκτασις 812,300 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 6 ἑκατομ. Βέρβεροι, Ἀραβες, Μαῦροι, Ἑβραῖοι καὶ Νέγροι. Τὰ 2)3 τῆς χώρας σκεπάζονται ἀπὸ τὰς διακλαδώσεις τοῦ βουνοῦ Ἄτλαντος, αἱ δὲ εὐφοροὶ πεδιάδες τῆς ποτιζονται ἀπὸ πολλοὺς ποταμούς, τὰ μεσημβρινὰ ὅμως αὐτῆς εἶνε ἀμώδη. Κυριώτερον προϊόν λαμπρὰ δέρματα (τὰ μαροκινὰ), σπουδαιότερος δὲ ἐμπορικὸς λιμὴν τὸ Μογάδορ ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ

Ἄτλαντικοῦ. Κλίμα θερμὸν. Παιδεία ἐλαχίστη. Πολίτευμα: ἀπόλυτος μοναρχία, ὅλαι αἱ ἐξουσίαι συγκεντροῦνται εἰς τὸν Σουλτάνον. Στρατὸς 8,000 ἄνδρες καὶ 30.000 ἄτακτον ἵππικόν.— Πρωτεύουσα Φέλ. Οἱ Ἰσπανοὶ ἔχουν εἰς τὰ βόρεια παράλια μικρὰς τινὰς ἀποικίας.

ΜΑΡΟΥΛΙ. — Τὸ μαρούλι εἶνε ἡ κοινοτέρα σαλάτα Ἐν Ἑυρώπῃ καλλιεργοῦνται ὑπὲρ τὰ 25 εἶδη διαφέροντα κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ φυτοῦ καὶ τοῦ φύλλου, κατὰ τὸ σχῆμα καὶ κατὰ τὴν γεῦσιν, ἧτις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἶνε πικρὰ ἢ γλυκεῖα. Ἡμεῖς γνωρίζομεν 1ον) τὰ κοινὰ μαρούλια, τὰ ὁποῖα εἶνε μετρίως πικρὰ· 2ον) τὰ λεγόμενα σγουρόφυλλα, 3ον) τὰ κοκκινόφυλλα, καὶ 4ον) τὰ κεφαλωτά, τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουν μὲ τὸ 2ον εἶδος ἀλλὰ συσφαιροῦνται Ἄπαντα τὰ εἶδη ταῦτα καλλιεργοῦνται καὶ τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος· ἀπαιτοῦν δὲ γῆν ἐλαφρὰν καὶ παχεῖαν, ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ εἶνε καλῶς καλλιεργημένη καὶ λεπτή, ἵνα διευκολυνθῇ ἡ βλάστησις τοῦ σπόρου. Τὰ σπείρου εἰς χωριστὸν μέρος πυκνῶς καὶ ἀφ' οὗ μεγαλώσουν, ἐκλέγουν τὰ εὐρωστότερα φυτὰ καὶ τὰ μεταφυτεύουν εἰς πρασιάς προηταιμασμένας, ἢ εἰς τὰ ἄκρα τῶν διαδρόμων καὶ τῶν πρασιῶν, κατόπιν τὰ σκαλίζουν καὶ ἐν ἀνάγκῃ τὰ ποτίζουν. Μετὰ τινὰ χρόνον πάλιν ἐξάγουν ἐκ τοῦ φυτωρίου ὅσα αὐξηθούσιν καὶ τὰ φυτεύουν εἰς τὸ ὠρισμένον μέρος. Διὰ νὰ ἔχη τις μαρούλια καθ' ὅλον τὸ ἔτος, πρέπει νὰ σπείρη ἕκαστον μῆνα. Εἰς τὰ ψυχρὰ μέρη πρέπει νὰ καλύπτονται μὲ ἄχυρα ἢ φύλλα διὰ νὰ μὴ παγώνουν. Τὸ μαρούλι δὲν ἀντέχει εἰς τὸ ψῦχος, ὅτι δὲ το βλάπτει περισσότερο εἶνε ἡ συχνὴ καὶ αἰφνῆδια μεταβολὴ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς θερμοκρασίας.

Ὅταν αἱ νύκτες εἶνε ψυχρόταται, ὁ δὲ ἥλιος κατὰ τὴν ἡμέραν θερμὸς, τότε μουδιάζουν, ζαρώνουν καὶ καίονται. Τὰ κοινὰ μαρούλια τὰ τρώγουσιν καὶ ὡμὰ ὡς δροσιστικά, ἀλλὰ τότε τὰ ποτίζουν καὶ τὰ δροσίζουσιν περισσότερο ἵνα γίνουν μεγάλουφυλλα καὶ τρυφερώτερα. Ταῦτα τρώγονται ἀπὸ Μαΐου μέχρις Ἰουλίου.

Μαρούλια μὲ ἰσπανικὴν σάλισαν. Ἀφαιροῦμεν τὰ πρῶτα φύλ-

λα των, πλύνονεν αὐτὰ καλῶς καὶ τὰ ζεματίζονεν εἰς βρασμὸν ὕδωρ μὲ ὀλίγον ἄλας, τὰ δροσίζονεν καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ σουρῶσουν προσθέτομεν δὲ εἰς τὴν καρδίαν ἐκάστου ὀλίγον ἄλας καὶ πιπέρι. Τὰ δένονεν κατόπιν μὲ ὀλίγην κλωστήν καὶ τὰ θέτομεν νὰ βράσουν εἰς κατσαρόλαν μὲ τεμάχιον λαρδίου, διάφορα ἄλλα χόρτα καὶ ζωμόν, τὰ ἀφίνομεν νὰ σιγοβράσουν, τὰ σουρώνονεν κατόπιν, ἀφαιροῦμεν τὰς κλωστὰς, τὰ γλασάρομεν καὶ τὰ σερβίρομεν μὲ ἰσπανικὴν σάλτσαν.

ΜΑΡΠΙΣΗΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Νάξου. Πρωτεύουσα Τρίποδες, χωρία 3, μονὴ 1, κάτοικοι 500.

ΜΑΡΤΙΝΙΚΗ. — Μία ἀπὸ τὰς σπουδαιοτέρας νήσους τῶν Ἀντιλλῶν ἀνήκουσα εἰς τὴν Γαλλίαν, παράγουσα λαμπρὸν καφέν, ζαχαροκάλαμον κλπ. Κάτοικοι 170,000. Πρωτεύουσα Φρούριον τῆς Γαλλίας.

ΜΑΡΥΛΑΝΔΗ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασις 31,623 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 1 ἑκατομ. Χώρα πεδινὴ χωριζομένη εἰς δύο ὑπὸ τοῦ Τσεσσαπικοῦ κόλπου. Προϊόντα: χαλκός, αἰματίτης, μάρμαρα, γεάνθρακες, καπνὰ, πατάταις, μαλλιά, λινάρι, μέλι, ψάρια, κλπ. Προϋπολογισμὸς 10 ἑκατ. φρ. Χρέος 50 ἑκατ. — Σχολεῖα 2000 μὲ 150,000 μαθητὰς, ναυτικὴ Ἀκαδημία καὶ 3500 βιβλιοθῆκαι. Πρωτεύουσα Ἀννάπολις. Διαιρεῖται εἰς 23 κομητείας.

ΜΑΣΣΑΛΙΑ. — Μεγάλη πόλις τῆς Γαλλίας ἐπὶ τῆς Μεσογείου θαλάσσης συγκειμένη ἀπὸ τὴν Παλαιὰν καὶ τὴν Νέαν πόλιν. ἔχει οἰκοδομὰς μεγαλοπρεπεῖς, φρούρια ἰσχυρά, λιμένας λαμπροὺς, ἐμπορικὴν κίνησιν μεγίστην ἀξίας 2 δισεκατομ. φρ., θαυμασίους ναοὺς, ἀστεροσκοπείον, μέγα θέατρον, σχολὰς ἐπιστημονικὰς, ἐμπορικὰς, καλλιτεχνικὰς κλπ. βιβλιοθήκην 80,000 τόμων καὶ 1200 χειρογράφων, λαμπρὰς δὲ λεωφόρους, ἐξ ὧν ἡ λεγομένη *Κανθιέρα* εἶνε δρόμος συνάμα, ἀγορὰ καὶ περίπατος, μεγάλα ἐλαιοτριβεῖα, σαπωνοποιεῖα κλπ., καὶ 380,000 κατοίκ.

ΜΑΣΣΑΧΟΥΣΕΤΗ (Μασσαχουσέτη)—Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασις 21,535 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 1,800,000.

Χώρα πεδινὴ ἔχουσα χαμηλὰς βουνοσειρὰς (τὰ Πράσινα) πρὸς Δ καὶ πολλὰς νήσους εἰς τὰ παράλια. Προϊόντα, γρανίται, σίδηρος, πατάταις, καπνὰ, βόες, χοῖροι, βούτυρον κλ. 212 βιομηχ. καταστήματα μὲ 28,000 ἐργάτας, μεγάλα ναυπηγεῖα καὶ σημαντικὴ ἀλιεῖα.—Προῦπολ. 35 ἑκατομ. φρ. Χρέος 160 ἑκατ. φρ. Σχολεῖα 5,800 μὲ 300,000 μαθητὰς καὶ 1,900 βιβλιοθῆκαι. Διαιρεῖται εἰς 14 κομητείας, πρωτεύ. Βοστόνη.

ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ ἡ Νῆσος τῆς Γαλλίας. — Εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν ΒΑ τῆς Μαδαγασκάρ ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἀγγλους. Πλουσιωτάτη εἰς φυτὰ, φοίνικας κτλ. Ἐκτασις 1,914 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 380,000.—Πρωτεύουσα Διμήν Λουδοβίκου.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ. — Μικρὸν κράτος μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Τουρκίας. Ἐκτασις 9030 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 240,000. Πρωτεύουσα Κετίνγη μὲ 4,000 κατ. Χώρα βουνώδης μὲ ὑψηλὰς κορυφὰς Δορμίτωρ καὶ Κόμος (5—8 χιλ. πόδ.). Προϊόντα σιτηρὰ, καπνὰ κτλ. ποίμνια ἀρκετά. Παιδεῖα μικρά. Σπουδαιοτέραι κομποπόλεις Ἀντίβαρι καὶ Δουσίον οἰκούμεναι ἀπὸ Ἀλβανούς. Κράτος ἀνεξάρτητον ἀπὸ τοῦ 1878 μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας πρὸς τοὺς Τούρκους. Θρησκεία ὀρθόδοξος. Πολίτευμα συνταγματικόν.

ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ Ἀλέξανδρος.—Ἐγεννήθη ἐν Κων)πόλει τῷ 1791 καὶ ἀπέθαιε τῷ 1865. Διωργάνωσε τῷ 1821 τὴν ἐπανάστασιν τῆς Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας καὶ ἔγεινε Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως τῆς Ἐπιδαύρου ὅπου ἀνεκήρυξε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1822. Μετ' ὀλίγον ὠνομάσθη Πρόεδρος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Διεκρίθη ὡς ἀρχιστράτηγος ἐν τῇ ὑπερασπίσει τοῦ Μεσολογγίου, εἰς τὸ Ναυαρίνον κλ. Μετὰ τὸν ἀγῶνα ἐπολέμησε τὴν ρωσικὴν πολιτικὴν τοῦ Καποδιστριαίου, ἔγεινε δὲ ὑπουργὸς ἐπὶ Ὄθωνος (1833—1834), πρέσβυς ἀκολούθως καὶ τρεῖς πρωθυπουργός).

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ Πέτρος (Πετρόμπεης).—Εἰς ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ὀπλαρχηγῶν τῆς Μάνης. Μετέβη παρὰ τῷ Ναπολέοντι νὰ ζητήσῃ συνδρομὴν διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος ἀλλ.

ἀπέτυχε. Τῷ 1816 ἐγένετο ἡγεμὼν τῆς Μάνης. Ἔλαβε κατόπιν μέρος εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας καὶ τῷ 1821 εἰσῆλθεν εἰς τὰς Καλάμας (23 Μαρτίου), οἱ δὲ Τούρκοι παρεδόθησαν ἀμέσως. Ἐκεῖ ἐξελέχθη Γερουσία καὶ ἔγεινε Πρόεδρος αὐτῆς ἐζήτησε δὲ τὴν ὑποστήριξιν τῆς Εὐρώπης διὰ τὸν ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων. Ἡ ἐν Ἀστρεὶ συνέλευσις τὸν διώρισε Πρόεδρον τοῦ Νομοτελεστικοῦ σώματος. Ὅταν ἀπέθανεν εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Καρύστου ὁ ἀνδρεὸς υἱὸς του Ἠλίας καὶ τὸν συνελευσῶντο οἱ φίλοι του ἀπήντησε: «Μὴ μὲ συλλυπήσθε· ἐγέννησα υἱὸν στρατιώτην καὶ ὄχι μπακάλην». Πρὸς τὸν Καποδίστριαν ἐφέρθη ἐχθρικῶς διὸ καὶ κατεδιώχθη καὶ ἐφυλακίσθη εἰς τὸ Ναύπλιον, τοῦτο δὲ ἔγεινεν ἀφορμὴ τῆς δολοφονίας τοῦ Κυβερνήτου ὑπὸ δύο Μαυρομιχαλέων. Ἐπὶ Ὄθωνος ὑπῆρέτησε πιστότατα ὡς σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας καὶ γερουσιαστής, ἀπέθανε δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1848. Τέκνα αὐτοῦ ἦσαν οἱ ἀνδρεῖοι πολεμισταὶ Ἠλίας, Ἰωάννης, καὶ Ἀναστάσιος ἀδελφοὶ του δὲ ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Κυριακούλης.

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ ἢ ΑΓΓΛΙΑ. — Μία ἀπὸ τὰς Μεγάλαις Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης. Σύγκειται ἀπὸ τὰς Βρεττανικὰς νήσους αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται πρὸς Β. τῆς Γαλλίας. (Μεγ. Βρεττανία Ἰρλανδία κτλ.). Ἐκτασις 314,628 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 35,000,000. Τὸ βασιλεῖον σύγκειται ἐκ τεσσάρων κυρίως μερῶν, τῆς Ἀγγλίας (40 κομητεῖαι), Οὐαλλίας (12 κομ.), Σκωτίας (33 κομ.), καὶ Ἰρλανδίας (32 κομ.). Πρωτεύουσα *Λονδῖνον*. Κυριώτεραι πόλεις: Λίβερπουλ, Λήδς, Γλασκῶβ, Βίρμιγγαμ, Μαντσεστέρ, Σχεφείλδ, Δουβλίνον, Ἐδιμβούργον, Νεοκάστελ κτλ. Ἡ Ἀγγλία εἶνε ἡ πρώτη ναυτικὴ δύναμις τοῦ κόσμου (242 πλοῖα μὲ 60,000 ἀνδρας). Ἐπίσης κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, χάρις τῷ πλούτῳ αὐτῆς εἰς μέταλλα καὶ ταῖς ἀπεράντοις ἀποικίαις τῆς εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου (20 ἑκατομ. τετρ. χιλ. ἐκτάσεως καὶ 250 ἑκατομ. κατοίκων). Βιομηχαν. καταστήματα ἔχει 6,400 μὲ 800,000 ἐργάτας. Ἐτήσιον ἐμπόριον ἀξίας 660 ἑκατομ. λίρῶν. Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 21,500 πλοῖα καὶ 4,200

ἀτμόπλοια. Στρατὸς 130,000, μετὰ δὲ τῆς πολιτοφυλακῆς κτλ. 450,000. Σιδηρόδρομοι 30,000 χιλιόμε. Τηλέγραφοι 43,000 χιλιόμε. Ὡς πρὸς τὰς ναυτικὰς δυνάμεις ἡ μόνη ἀντίπαλος τῆς Μεγ. Βρεττανίας εἰμπορεῖ νὰ ᾔη ἡ Γαλλία.

Ἡ χώρα αὕτη κατεκτήθη ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους τῷ 78 πρὸ Χρ., κατόπιν δὲ οἱ Ἀγγλοὶ καὶ οἱ Σάξωνες. Ἐπειτα ἐλεηλατήθη ἐπανειλημμένως ἀπὸ τοὺς Νορμανδούς. Τέλος δὲ τῷ 1066 ὁ ἐκ Γαλλίας Νορμανδὸς κατακτητῆς Γουλιέλμος κατέλαβε τὰς νήσους ταύτας καὶ ἔκτοτε ἤρχισαν νὰ προοδεύωσι.

ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ. — Ἐπίσημος εἰς τὴν ἀρχαιότητα πόλις τῆς Ἀρκαδίας ἰδρυθεῖσα ἀπὸ τὸν Θηβαῖον Ἐπαμεινώνδαν μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις νίκην του κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν (371 πρὸ Χ.) πατρὸς δὲ τοῦ Φιλοποίμενος καὶ τοῦ ἱστορικοῦ Πολυβίου. — Ἡ σημερινὴ κομπολις εἶνε κανονικὰ ἐκτισμένη, ὀνομάζεται δὲ κοινῶς Σινάνο καὶ ἔχει ἐφορίαν, ταμεῖον, εἰρηνοδ., Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1200 κατ. καὶ εἶνε πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Μεγαλοπόλεως. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Μεγαλοπόλεως ἔχει 15 χωρία, 1 μονὴν καὶ 4900 κατοίκους.

ΜΕΓΑΡΑ. — Μικρὰ πόλις τῆς Μεγαρίδος πρωτ. τῆς ἐπαρχίας. Εἶνε κτισμένη ἐπάνω εἰς δύο λόφους, παρέχουσα λαμπρὸν θέαμα εἰς τὸν ταξειδιώτην. Ἐνοῦται μὲ τὰς Ἀθήνας διὰ σιδηροδρόμου καὶ ἀπέχει ἀπ' αὐτὰς μὲν 8 ὥρας, ἀπὸ δὲ τὴν παραλίαν 1)2 ὥρ. Σχέδιον ἀκανόνιστον, δρόμοι στενοί, οἰκίαι μικραὶ καὶ ὄλαι σχεδὸν μὲ ἠλιακωτὰ ἀντὶ στεγῶν. Ἐχει ταμεῖον, εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον, λαμπροὺς ἐλαιῶνας, μικρὸν ἐμπόριον καὶ 6,500 κατ. εἶνε δὲ πόλις ἀρχαιοτάτη. Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Μεγάρων ἔχει 1 χωρίον, 2 ἢ 3 θέσεις κατοικουμένας περιοδικῶς ἀπὸ γεωργούς καὶ 6,600 κατοίκους.

ΜΕΓΑΡΙΣ. — Μία ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κατέχουσα τὴν στενὴν λωρίδα ἧτις ἐνώνει τὴν Στερεὰν μὲ τὴν Πελοπόννησον. Εἶνε χώρα γενικῶς πετρώδης καὶ ξηρὰ σκεπασμένη ἀπὸ βουνὰ γυμνὰ καὶ ἀπόκρημα, τὰ Κέρατα, τὰ Πάτερα, τὰ Γεράνεια (1,310 μ.) κ.τ.λ. Οἱ δὲ ποταμοὶ τῆς εἶνε

ἀπλοῖ χείμαρροι ξηραίνονται τὸ καλοκαίρι.—Διαιρεῖται εἰς 4 δήμους (ἐκτὸς τῆς Σαλαμίνας) καὶ περιέχει 1 πόλιν, 4 κωμοπόλεις, 7 χωρία καὶ 14,800 κατοίκους.

ΜΕΘΑΝΑ.—Μικρὰ ἠφαιστειώδης χερσόνησος τῆς Ἀργολίδος εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον ἔχουσα εἰς τὸ κέντρον τὸ πετρῶδες βουνὸν Χελῶνα τὸ ὅποτον διακλαδοῦται πρὸς τὰ γύρω παράλια, καὶ φυτείας μικρὰς μὲ κρασιὰ, ἔλαιον κτλ. Ἀποτελεῖ ἓνα ΔΗΜΟΝ καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Κουρουπίτσαν, χωρία 10 καὶ κατοίκους 2,100.—Εἰς τὰ ΝΑ τῆς χερσονήσου πλησίον εἰς τὸ χωρίον Βρωμολίμνη εὐρίσκονται περίφημα θεραπευτικὰ λουτρὰ θερμὰ καὶ θειοῦχα, ὅπου καὶ λουτρῶνες κάλλιστοι καὶ ξενοδοχεῖα· ἐπισκέπτονται δὲ αὐτὰ κατὰ τὸ θέρος πάμπολλοι.

ΜΕΘΗ — ΜΕΘΥΣΟΙ. Ἡ κατάχρησις τῶν οἴνοπνευματωδῶν ποτῶν προκαλεῖ εἰς τὸν ἄνθρωπον σειρὰν ἀσθενειῶν αἱ ὁποῖαι ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ περιλαμβάνονται ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀλκοολισμὸς (ἐκ τοῦ ἀλκοὸλ=οἴνοπνευμα).

Μέθη. Συνήθως τὴν ἐξέγερσιν τοῦ μεθύσου ἐπακολουθεῖ κατὰπτωσις καὶ ὕπνος βαθύς ἀπὸ τὸν ὅποτον ὁ μέθυσος ἐξεγείρεται μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ὥρων καλῶς ἔχων, ἐκτὸς βάρους κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνορεξίας, ἡ ὁποία καὶ αὐτὴ ταχέως παρέρχεται. Ἄλλοτε ὅμως τὰ ἀποτελέσματα τῆς μέθης παρατείνονται ἐπὶ ἡμέρας ὀλοκλήρους καὶ ἐπέρχονται ἀσθένειαι εἰς τὸν ἐγκέφαλον, τὸ ἥπαρ κτλ. ἢ καὶ ὁ πάσχων ἐντὸς ὀλίγων ὥρων ἀποθνήσκει. Ἴδου δὲ ποίας βοήθειας δυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς τοιοῦτους, νὰ προκαλέσωμεν ἔμετόν, καὶ συγχρόνως νὰ πίνη ἄφθονον χλιαρὸν ὕδωρ· ἐὰν δὲ ἡ κατάστασις ἐπιμένῃ, χορηγοῦμεν εἰς αὐτὸν τὴν ἀμμωνίαν, μετὰ μεγάλης ὅμως προσοχῆς, ὡς ἐξῆς· μετροῦμεν ἐντὸς κοχλιαρίου τῆς σούπας 5—6 σταγόνας ἀμμωνίας τὰς ὁποίας χύνομεν ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος, προσθέτομεν ὀλίγην ζάχαριν καὶ δίδομεν εἰς τὸν πάσχοντα τὴν δόσιν ταύτην δυνάμεθα, ἐν ἀνάγκῃ, βραδύτερον νὰ ἐπαναλάβωμεν. Ἐν ἑλλείψει δὲ ἀμμωνίας δίδομεν εἰς τὸν πάσχοντα δυνατὸν καφέν. Ταῦτοχρόνως μεταχειρίζομεθα ψυχρὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, συναπισμούς δυνατούς

εἰς τοὺς πόδας καὶ ξηρὰς ἐντριβὰς εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος.

Χρόνιος ἀλκοολισμὸς. Εἰς τοὺς καθ' ἕξιν μεθύσους ἐπέρχονται βαθμηδὸν διάφοροι βλάβαι τοῦ ὀργανισμοῦ, ἰδίως δὲ εἰς τὸν στόμαχον, τὰ ἔντερα τὸ σηκότι κτλ. Εἰς τοὺς τοιοῦτους δὲ μόνον φάρμακον εἶνε ἡ παῦσις τῆς πνευματοποσίας ἀλλ' ὄχι ἀποτόμως διότι εἴμπορεῖ νὰ βλάψῃ χειρότερα.

ΜΕΘΩΝΗ.—Ἰσχυρὸν Βενετικὸν φρούριον εἰς τὴν ΝΔγωνίαν τῆς Μεσσηνίας μὲ καλὸν λιμένα, Εἰρηνοδ., Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1600 κατ. Ὁ ΔΗΜΟΣ Μεθῶρης ἔχει 21 χωρία καὶ 5,300 κατοίκους.

ΜΕΛΑΝΗ.—Ἡ κοινὴ μελάνη συνίσταται κυρίως ἐκ ταννικοῦ πρωτοξυδίου τοῦ σιδήρου συγκρατουμένου ἐν τῷ ὑγρῷ διὰ γλισχράσματος ἀραβικοῦ κόμμεος, ἡ δὲ χρωματιστικὴ οὐσία τοῦ αἵματοδένδρου (μπακαμίου) δίδει ζωηρότητα εἰς τὴν χροιάν, ἡ ὁποία γίνεται βαθύτερα προσέτι διὰ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος ἐνθ' ἡ ὀξυδωσις ὅσον προχωρεῖ σχηματίζει περισσότερον ταννικὸν ὑπεροξυδιον. Δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν κοινὴν μελάνην καλῆς ποιότητος ἐκ τῶν ἐξῆς οὐσιῶν·

κυκηδίου κομμένου εἰς μικρὰ τεμάχια,	2 χιλιογρ.
θειικοῦ σιδήρου,	1 " "
κεκομμένου αἵματοξύλου,	150 γρ.
ἀραβικοῦ κόμμεος,	1 " 100 "
ἐλαιώδους ἀποστάγματος λεβάνδας,	60 σταγόνας
ὑδατος ρέοντος ἀπεσταγμένου,	22 λίτρας

Θέτομεν νὰ μουσκεύσῃ 1ον τὸ κηκίδιον μετὰ τοῦ αἵματοξύλου εἰς 10 λίτρας ὑδατος· 2ον τὸ κόμμα εἰς 5 λίτρας ὑδατος. Καὶ μετὰ παρέλευσιν 24 ἢ 36 ὥρων χύνομεν τὸ μίγμα τοῦ κυκηδίου καὶ τοῦ αἵματοξύλου εἰς χάλκινον λέβητα καὶ τὸ βράζομεν μέχρι κοχλάσματος ἐπὶ 2 ὥρας εἶτα τὸ διυλίζομεν διὰ τεμαχίου ὑφάσματος καὶ τὸ μιγνύομεν μὲ τὸν θειικὸν σίδηρον καὶ τὸ κόμμα· τὰ ὅποια διελύσαμεν ἰδιαίτερος· τὸ συνταράσσομεν καὶ τὸ ἀφίνομεν εἰς τὸν ἀέρα ἐντὸς χωματινοῦ δοχείου ἐπὶ 2 ἢ 3 ἡμέρας εἶτα τὸ μεταγίγίζομεν καὶ προσθέτομεν τὸ ἐλαιῶδες ἀπόσταγμα, τὸ ὅποτον διαμοιράζομεν καθ' ὅλον τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ θέτομεν εἰς φιάλας ἐρμητικῶς πωματισμένας.

Ἐκ τῶν γενομένων πειραμάτων, ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀλλοίωσις τοῦ χρώματος τῆς μελάνης προέρχεται ἐκ τῆς ὑπεροξυδώσεως τῶν σιδηρούχων αὐτῆς συστατικῶν τὰ ὅποια καταβυθίζονται καὶ ἐκ τῆς χρήσεως σιδηρῶν γραφίδων, αἱ ὅποια ἀφαιροῦν ἐκαστοτε μέρος τοῦ χρώματος τῆς μελάνης. Διὰ νὰ αὐξήσωμεν τὴν σταθερότητα καὶ τὴν βαθεῖαν χροῖαν τῆς μελάνης ἀπεδείχθη ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ θειικοῦ ἰνδικοῦ (λουλάκι) εἶνε ἐπιτυχεστάτη λαμβανομένου εἰς ποσότητα ἴσην πρὸς τὴν τοῦ θειικοῦ σιδήρου· ὁμοίως διὰ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα πέννας ἐκ πτερῶν πτηνῶν.

(Ἔτερον). Διὰ νὰ κατασκευάσωμεν π. χ. ποσότητα μελάνης

325 λιτρῶν λαμβάνομεν·

κυκηδίου λειοτριμμένου, 9 χιλιογρ.

θειικοῦ σιδήρου, 4 »

ἰνδικοῦ ξύλου, 1 »

καὶ τὰ βράζομεν εἰς ἰκανὴν ποσότητα ὕδατος· ἀφ' οὗ δὲ τὸ βάμμα ἐτοιμασθῆ ἀφαιροῦμεν τὸ κυκηδίου καὶ τὸ ἰνδικὸν ξύλον καὶ προσθέτομεν 4 χιλιογρ. ζακχάρεως λευκῆς καὶ 4 χ. ἀραβικοῦ κόμμεος· εἶτα ἐξατμίζομεν τὸ μίγμα τοῦτο ἄχρις οὗ συμπηχθῆ εἰς ρευστὸν καὶ προσθέτομεν·

λειοτριμμένου ἰνδικοῦ, 250 γρ.

ὕδροχλωρικοῦ ἀμμωνιακοῦ, 375 »

ἀποστάγματος λεμονίου, 32 »

ἀποστάγματος λεβάντας, 96 »

ὀξικοῦ ὀξέως, 250 »

κυανούχου ποτασίου, 125 »

Συμμιγνύομεν καλῶς ταῦτα πάντα καὶ ἡ μελάνη ἔγεινε. Ἡ μελάνη αὕτη εἶνε καταλληλοτάτη ὅπως γίνεται αὐτῆς χρῆσις διὰ μεταλλικῶν γραφίδων ἢ ἐκ πτερῶν χηνός. Δίδομεν δὲ εἰς αὐτὴν διάφορα χρώματα ἀνοικτὰ ἢ βαθέα, προσθέτοντες ὕδωρ. Κατασκευάζομεν μελάνην καὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Λαμβάνομεν:

κυκηδίου λειοτριμμένου, 125 γρ.

λειοτριμμένου κόμμεος, 48 γρ.

κεκαυμένου θειικοῦ σιδήρου, 36 γρ.

ὕδατος βροχῆς,

1,750 γρ.

ἐμβρέχομεν τὸ κυκηδίου εἰς ὕδωρ ἐπὶ 24 ὥρας συνταράσσοντες αὐτὸ ἐκ διαλειμάτων καὶ τὸ διυλίζομεν διὰ χάρτου ἀνευ κόλλας. Εἶτα διαλύομεν τὴν γόμμαν εἰς μέρος τοῦ ἐμβρέγματος, τρίβοντες αὐτὴν ἐντὸς ἰγδίου, καὶ ἀφ' οὗ διαλυθῆ προσθέτομεν τὸν θειικὸν σιδηρον, συνταράσσομεν τὸ μίγμα καὶ τὸ ἀφίνομεν.

Μελάνη στερεά. Μιγνύομεν εἰς ἀρκετὴν ποσότητα θερμοῦ ὕδατος 420 γρ. κυκηδίου τοῦ Χαλεπίου, καὶ 30 γρ. ριζαρίου Ὀλλανδίας, διυλίζομεν τὸ μίγμα καὶ προσθέτομεν εἰς αὐτὸ θειικοῦ σιδήρου

55 γρ.

πυροξυλώδους σιδήρου 20 »

θειικοῦ ὑγροῦ ἰνδικοῦ 12 »

τὸ ἐξατμίζομεν εἰς μετρίαν θερμότητα καὶ τὸ πλάττομεν εἰς μικρὰς πλάκας. Ὅταν θέλωμεν νὰ κάμωμεν χρῆσιν τῆς μελάνης ταύτης διαλύομεν μέρος αὐτῆς εἰς πενταπλασίαν ποσότητα ὕδατος.

Μελάνη ἀνεξάλειπτος. Εἶνε πολλῶν εἰδῶν καὶ κατασκευάζεται ποικιλοτρόπως. Ἀνεξάλειπτον μελάνην διὰ πέννας κατασκευάζομεν διαλύοντες μελάνην Κίνας εἰς ὕδωρ, περιέχον καυστικὸν νάτρον εἰς 10 Μπωμέ. Τὴν δὲ διὰ γραφίδας ἐκ πτερῶν χήνας κατασκευάζομεν διαλύοντες μελάνην τῆς Κίνας εἰς ὕδωρ περιέχον χλωρυδρικὸν ὀξύ. Ἀνεξάλειπτον μελάνην κατασκευάζομεν προχείρως ἀναμιγνύοντες μελάνην Κίνας μὲ ἴσην ποσότητα κοινῆς μελάνης. Ἡ μελάνη αὕτη δὲν ἐπιρρεάζεται ὑπὸ τοῦ χλωρίου τοῦ ὀξάλικοῦ ὀξέος καὶ τῆς προστριβῆς τοῦ χρωστήρος.

Μελάνη αἰγυπτιακή. Ἡ μελάνη αὕτη ὁμοιάζει πολὺ μὲ ἐκείνην δι' ἧς εἶνε γεγραμμένοι οἱ ἐπὶ τῶν παπύρων χαρακτῆρες. Πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς διαλύομεν γομμαλάκκην (εἶδος κόμμεος,) εἰς ὕδατῶδη διάλυσιν βόρακος καὶ προσθέτομεν τὴν ἀναγκαίαν ποσότητα ἀσβόλης. Ἡ μελάνη αὕτη εἶνε σχεδὸν ἀνεξίτηλος, ἀντέχουσα ἐπίσης καὶ κατὰ τοῦ χρόνου καὶ κατὰ τῶν χημικῶν ἐνεργειῶν· ἔχει δὲ στιλπνὸν μέλαν χρῶμα.

Ἀνατολικὴ μελάνη. Πρὸς κατασκευὴν ταύτης μιγνύομεν

λειοτριμμένου άραβικοῦ κόμμεος,	64	γρ.
λειοτριμμένου κηκυδίου,	32	»
θεικοῦ σιδήρου,	16	»
καπνιάς.	16	»

καὶ προσθέτομεν ὕδωρ ἀνάλογον.

Μελάνη εἰς κόριν. Ζεματίζομεν ἐπὶ 8 ἡμέρας εἰς μετρίαν θερμότητα 500 γρ. κηκυδίου λειοτριμμένου καὶ 96 γρ. φλοιοῦ ρωδίου, εἰς 3 λίτρας ὕδατος, καὶ διυλίζομεν διὰ πυκνοῦ ὑφάσματος, εἶτα προσθέτομεν 250 γρ. θεικοῦ σιδήρου διαλελυμένου ἐντὸς 1 λίτρας ὕδατος, καὶ τὸ ἀφήνομεν ἤσυχον ἐπὶ 2 ἡμέρας, μετὰ τὰς ὁποίας προσθέτομεν ἀφέψημα 500 γρ. αἰματοξύλου εἰς 3 λίτρας ὕδατος, τὸ ὅποτον βράζομεν ἄχρις οὗ μείνουν 2 λίτραι μόνον. Ἐπειτα διυλίζομεν καὶ προσθέτομεν 155 γρ. άραβικοῦ κόμμεος, καὶ ἐξατμίζομεν τὸ μίγμα μέχρις ὅτου ἀποξηρανθῆ. Ὁταν θέλωμεν νὰ κάμωμεν χρῆσιν τῆς τοιαύτης μελάνης, λαμβάνομεν μικρὰν ποσότητα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν διαλύομεν εἰς 3 λίτρ. ὕδατος.

Μελάνη αὐτογραφική. Ἡ μελάνη αὕτη παρασκευάζεται ὡς ἐξῆς : Διαλύομεν ὀμοῦ 16 γρ. ἀδουλεύτου (ἀφόριου) κηροῦ, 4 γρ. λευκοῦ σάπωνος καὶ 6 κοχλιάρια ἀσβόλης. Ἀναφλέγομεν τὸ μίγμα καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ καίῃ ἐπὶ ἥμισυ μόνον λεπτόν, εἶτα τὸ σβύνομεν καὶ προσθέτομεν εἰς αὐτὸ ὀλίγον κατ' ὀλίγον 4 γρ. γομ-μαλάκας καὶ τὸ ἀνακατώνομεν διὰ ξυλίνου σπαθιδίου.

Μελάνη τυπογραφική. Βράζομεν ὀμοῦ.

Ἀσβόλης (καπνιάς)	500	γραμμ.
Κυανοῦ πρωσσοικοῦ χρώματος	32	»
Λινελαίου καλῶς ἐξαφρισμένου	64	»
Ἄραιου τερεβενθινελαίου,	64	»
Βερνικίου	64	»

βράζομεν τὸ μίγμα μέχρι κοχλάσματος ἐξαφρίζοντες, καὶ καίομεν ἐπανειλημμένως χάρτην ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας.

Μελάνη λιθογραφική. Βράζομεν ἐπὶ μίαν ὥραν παλαιὸν λινέ-λαιον ἢ καρυδέλαιον καὶ θέτομεν ἐντὸς αὐτοῦ πῦρ διὰ νὰ καῖ μί-

χρις ὅτου σχηματισθῆ πυκνότατον βερνίκιον. Εἰς 8 μέρη τούτου τοῦ βερνικίου λειοτριβοῦμεν 1 μέρος καρβουνιασμένου ἑλεφαντο-κοκκάλου ἢ ἀσβόλης, ἢ καρβουνιασμένης λάσπης οἴνου, ἢ καρβου-νιασμένων πυρήνων ροδακίνου ἢ βερικόκκου· εἰάν δὲ ἡ οὔτω ἐπι-τευχθεῖσα μελάνη εἶνε πολὺ πυκνή, προσθέτομεν εἰς αὐτὴν ὀλίγον τερεβινθέλαιον.

Μελάνη δι' ἐπιγραφάς. Ἀναλύομεν 3 μέρη πιτυορητίνης, εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτομεν 1 μέρος ἀσβόλης.

Μελάνη Κίνας. Τὴν μελάνην ταύτην μεταχειρίζονται εἰς τὸν χρωματισμὸν τῶν ἐπιγραφῶν. Κατασκευάζεται δὲ κυρίως ἐκ στε-ρεοῦ μίγματος ἀνθρακωδῶν ὑλῶν μεμιγμένων μετὰ πυκτῆς ἢ ὁ-ποία εἶχεν ἤδη ἀρχίσει νὰ ζυμόνεται. Ἀρωματίζομεν τὸ μίγμα τοῦτο μὲ εὐώδη τινὰ οὐσίαν, οἶον μύσχον, κάμφοραν, κτλ. καὶ τὴν πλάττομεν εἰς κυλίνδρους διαφόρου μεγέθους. Διὰ τὰς καλλι-τέρας δὲ ποιότητος μεταχειρίζονται τὴν καπνιὰν τῆς λάμπας ἢ τὴν τῶν ρητινωδῶν ξύλων. Διὰ δὲ τὰς κατωτέρας, τὸ καρβούνια-σμα τοῦ φελλοῦ ἢ τῶν τσιπούρων. Ὅταν ἡ μελάνη αὕτη εἶνε καλὴ, τὸ μέρος ὅπου τὴν σπάζομεν εἶνε στιλπνὸν μέλαν καὶ ἡ ζύμη παντοῦ ὁμογενής. Διὰ νὰ βεβαιωθῶμεν περὶ τῆς καλῆς αὐ-τῆς ποιότητος, προστριβομεν τὸ ἄκρον τοῦ τεμαχίου εἰς τι δο-χεῖον μὲ ὀλίγον ὕδωρ. Εἶτα ἀφήνομεν νὰ ξηρανθῆ ταχέως καὶ τὸ τεμάχιον τῆς μελάνης καὶ ἡ μελάνη τοῦ δοχείου. Ἄν ἡ μελάνη καὶ τὸ προστριβέν μέρος εἶνε θολά, ἀμμώδη καὶ ἀμαυρά, ἡ με-λάνη δὲν εἶνε καλὴ· ἂν ὅμως εἶνε καθαρὰ, ὁμαλὰ καὶ στιλπνά, ἡ μελάνη εἶνε καλὴ ἰδίως ἂν, ὅταν ξηρανθῆ ἢ ἐπιφάνειά της λαμ-βάνη μεταλλικὴν ὄψιν.

Μελάναι χρωματισταί. Αἱ μελάναι αὗται αἰ ὁποῖαι κυριολε-κτικῶς δὲν ἔπρεπε νὰ καλῶνται μελάναι, ἀφοῦ δὲν ἔχουν μέλαν χρώμα—ἀλλὰ τὰς ὁποίας ἀναγκάζομεθα νὰ καλῶμεν οὔτω, διότι ἡ συνήθεια καθιέρωσε τὴν ἀκυρολεξίαν,—κατασκευάζονται ἀπὸ διαφόρους ὕλας. Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ἐρυθρὰν π. χ. μελάνην διαλύομεν κόριν κοχενίλλης ἐντὸς ὑγροῦ ἀμμωνιακοῦ· ἀφίνομεν νὰ ἐξατμι-σθῆ τὸ ὑπερβάλλον τῆς καυστικῆς ἀμμωνίας καὶ προσθέτομεν εἰς

τὸ μίγμα ὀλίγον ρευστὸν ἀραβικὸν κόμμι· διατηροῦμεν δὲ τὴν μελάνην ταύτην εἰς μικρὰς φιάλας. Ἡ μελάνη αὕτη εἶνε ὠραιοτάτη, ἀλλ' ὄχι καὶ εὐθνή.

Πρὸς κατασκευὴν κιτρίνης μελάνης μιγνύομεν 1 μέρος χρυσώπου καὶ 1 μέρος κόμμεος ἀραβικοῦ, διαλελυμένου διὰ βράσεως εἰς 12 μέρη ὕδατος. Εἰς ταῦτα προσθέτομεν καὶ ὀλίγην ζαφοράν. Διὰ νὰ παρασκευάσωμεν κυανὴν μελάνην, μιγνύομεν 1 μέρος πρώτης ποιότητος Ἰνδικοῦ (λουλάκι) μὲ 6 μέρη συμπεπυκνωμένου θειικοῦ ὀξέος καὶ τὸ ἀνακατώνομεν μὲ ὑαλίνην ράβδον. Ἀφίνομεν τὸ ὑγρὸν ἐπὶ τινὰς ὥρας, εἶτα τὸ χύνομεν κατὰ σταγόνας, συνταράσσοντες αὐτὸ δυνατὰ εἰς 3 μέχρι 5 λιτρ. ψυχροῦ ὕδατος· μεθ' ὃ ρίπτομεν εἰς τὸ μίγμα, κιμωλίαν μέχρις ὅτου ἀρχίσῃ νὰ βράζῃ καὶ τὸ ἀφήνομεν νὰ ἡσυχάσῃ ἐπὶ τινὰ χρόνον· εἶτα τὸ διυλίζομεν. Τὸ ὀξύδειον πρέπει νὰ ἀπορροφηθῇ καλῶς ὑπὸ τῆς κιμωλίας, ἄλλως ἄλλοιοῖ τὸν χάρτην. Εἰς τὸ ἀνωθι μίγμα δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ κόμμι.

Μελάνην πράσινην κατασκευάζομεν ἀναμιγνύοντες κυανὴν μὲ κιτρίνην· ἰώδη ἂν ἐνώσωμεν ἐρυθρὰν μὲ κυανὴν· καὶ χρυσοειδῆ ἀναμιγνύοντες ἐρυθρὰν μετὰ κιτρίνης.

Μελάνη διὰ μαρκάρισμα τῶν ἀσπρόρουχων κτλ. Δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν τοιαύτην μελάνην καὶ οἰκονομικὴν μάλιστα βράζοντες 32 γρ. κυκιδίου καὶ 16 γρ. κάμφορας εἰς ἡμίσειαν λιτρ. ὕδατος· τὸ μίγμα δὲ τοῦτο διυλίζοντες καὶ προσθέτοντες 4 γρ. νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ 8 γρ. ἀραβικοῦ κόμμεος. Σημαίνομεν μὲ μίαν πένναν βραχείαν καὶ ὀλίγον σχισμένην τὸ ἀσπρόρουχον τὸ ὅποτον βρέχομεν προηγουμένως εἰς διάλυσιν 32 γρ. ποτασίου καὶ 64 γρ. ὕδατος. Ἡ μελάνη αὕτη δὲν ἐξαλείφεται· τὰ δὲ στοιχεῖα κατ' ἀρχὰς μὲν δὲν διακρίνονται καλῶς, ἀλλὰ κατόπιν ἢ ἐπίδρασις τοῦ φωτός, τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ἡλίου δίδει εἰς αὐτὰ χρῶμα μέλαν βαθύ.

Μελάνη δι' ὑάλινα ἀντικείμενα. Διὰ τὰς κοινὰς ὑαλίνας φιάλας γίνεται χρῆσις λευκῆς τινὸς μελάνης παρασκευαζομένης διὰ τῆς διαλύσεως λευκοῦ ἀνθρακικοῦ σιδήρου ἐντὸς τερεβενθινελαίου.

Μελάνη πρὸς γραφὴν ἐπὶ λευκοσιδήρου. Λαμβάνομεν 10 μέρη νιτρικοῦ ὀξέος, 10 μέρ. ὕδατος, 1 μέρ. χαλκοῦ· διαλύομεν τὸν χαλκὸν εἰς τὸ νιτρικὸν ὀξύ καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν προσθέτομεν τὸ ὕδωρ. Διὰ νὰ γράψωμεν μεταχειριζόμεθα κοινὴν στερεὰν γραφίδα, ἀφ' οὗ πρῶτον καθαρίζομεν τὸν λευκοσίδηρον, τρίβοντες αὐτὸν μὲ τεμάχιον λευκοῦ ὑφάσματος καὶ ξηρὰς κιμωλίας.

Μελάνη δι' ἀντιγραφὴν. Διαλύομεν 30 γρ. ἐκχυλίματος αίματοξύλου 240 κυβικῶν ὑφεκατ. θερμοῦ ὕδατος καὶ προσθέτομεν 7 1)2 γρ. κεκρυσταλλωμένης ἀνθρακικῆς σόδας· ἀφ' οὗ δὲ διαλυθούη, προσθέτομεν εἰς τὴν ἐρυθρὰν διάλυσιν 30 γρ. ἐμπορικῆς γλυκερίνης εἰδικοῦ βάρους 1.25, 1 γρ. χρωμικοῦ καλίου διαλελυμένου ἐντὸς ὀλίγου θερμοῦ ὕδατος, τέλος δὲ 7 γρ. 1)2 λειοτριμμένου ἀραβικοῦ κόμμεος καὶ συνταράσσομεν τὸ ὅλον.

(Ἔτερον).

Ὑδατος,	200 μέρη
κικιδίου,	15 »
θειικοῦ σιδήρου,	15 »
κοινῆς ζακχάρεως,	10 »
ἀραβικοῦ κόμμεος,	12 »

εἰς 18 μέρη τῆς μελάνης ταύτης προσθέτομεν 1 1)2 μέρ. ἀποκρυσταλλωμένης ζακχάρεως καὶ 1 μέρ. θαλασσίου ἄλτος· ἢ καλλίτερον χλωρούχου ἀσβεστίου.

Μελάναι συμπαθητικαὶ ἢ κρυπτογραφικαί. Καλοῦνται οὕτω εἶδη τινὰ μελάνης χρησιμεύουσαι διὰ νὰ γράψωμεν ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀόρατους χαρακτῆρας, οἱ ὅποιοι ἀναφαίνονται διὰ τῆς χημικῆς ἐπίδρασεως καὶ τῆς θερμότητος, διαιροῦνται δὲ εἰς 2 τάξεις, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη περιλαμβάνει τὰς ἀόρατους μελάνας, αἱ ὅποιοι καθίστανται εὐδιάκριτοι διὰ τῆς χρήσεως χημικῶν οὐσιῶν· ἡ δὲ δευτέρα ἐκεῖναι αἱ ὅποιοι καθίστανται χρωματισμέναι, ἀμὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὴν θερμότητα.

1η Τάξις. Ἀραιώνομεν διάλυσιν θειικοῦ σιδήρου δι' ὕδατος, καὶ δι' αὐτῆς γράφομεν χαρακτῆρας, οἱ ὅποιοι γίνονται ὄρατοι ὅταν τοὺς θέσωμεν εἰς ἐπαφὴν μετὰ διαλύσεως πρωσσικοῦ καλίου

ἢ κηκιδικοῦ ὀξέος, ὑγραίνωμεν δηλαδὴ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ χάρτου μὲ μίαν τῶν ἀνωτέρω διαλύσεων διὰ μέσου ἐνὸς σπόγγου. Ὅμοίως οἱ χαρακτῆρες, τοὺς ὁποίους γράφομεν μὲ διάλυσιν θεικοῦ χαλκοῦ, γίνονται εὐδιάκριτοι ὅταν θέσωμεν τὸν χάρτην ὑπερᾶνω δοχείου περιέχοντος ὑγρὰν καυστικὴν ἀμμωνίαν. Χαρακτῆρες δὲ γεγραμμένοι διὰ διαλύσεως χλωροῦχου χρυσοῦ γίνονται πορφυρόχρους ἂν ἀλείψωμεν τὸν χάρτην μὲ διάλυσιν χλωροῦχου κασσιτέρου.

2α Κατηγορία. Τὴν περιεργότεραν ὅμως μελάνην κατασκευάζομεν ἂν διαλύσωμεν χλωροῦχον κοβάλτιον ἐντὸς ὀλίγου ἀπεσταγμένου ὕδατος. Οἱ χαρακτῆρες, τοὺς ὁποίους γράφομεν μὲ τὴν μελάνην ταύτην ἐπὶ τοῦ χάρτου, εἰς τὸ ψύχος δὲν φαίνονται, γίνονται ὅμως κυανοὶ ἂν θερμάνωμεν ἑλαφρῶς τὸν χάρτην, καὶ πάλιν ἀφανίζονται ἅμα ψυχρανθοῦν. Ἄν προσθέσωμεν εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ χλωροῦχου κοβαλτίου ὀλίγον χλωρυδρικόν τριτοξυδιον σιδήρου, ἔχομεν ρευστὸν τὸ ὁποῖον γίνεται πράσινον θερμαινόμενον. Ὡσαύτως μίγμα 1 μέρ. θεικοῦ ὀξέος μετὰ 10 μέτρα ὕδατος λαμβάνει κυανοῦν χρῶμα, ἅμα τὸ πλησιάζωμεν εἰς τὴν πυρὰν. Δέγουν ἐπίσης ὅτι χαρακτῆρες γεγραμμένοι μὲ χολὴν χελώνης ἢ μὲ γάλα συκῆς ἀναγινώσκονται μόνον νύκτα ἢ πλησίον τοῦ πυρός. Καὶ οἱ ὀξεῖς χυμοὶ πολλῶν ἐξ αὐτῶν, οἷον τοῦ πορτακαλίου, λεμονίου, κρομμυδίου κλπ. δύνανται νὰ χρησιμεύσουν ὡς κρυπτογραφικαὶ μελάναι ἀναφαινόμεναι διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς θερμότητος καὶ τοῦ καπνοῦ.

ΜΕΛΒΟΥΡΝΗ. — Μεγάλῃ πόλις τῆς Ἀγγλικῆς Αὐστραλίας μὲ λαμπρὸν λιμένα, μέγιστον ἐμπόριον, ὠραίας οἰκοδομᾶς, πλουσιώτατα μεταλλεῖα χρυσοῦ καὶ 320,000 κατοίκους.

ΜΕΛΙΑ. — Ἡ μελία εἶνε ὠραιότατον δένδρον καλλιεργούμενον μὲ διαφόρους ποικιλίας. Τὸ ξύλον τῆς δὲν εἶνε τόσῳ πολὺ εὐχρηστον εἰς τὴν οἰκοδομικὴν, ὅσῳ εἰς τὴν ἀμαξοπηγίαν καὶ τὴν τορευτικὴν. Ὁ καρπὸς τῆς εἶνε ὑπόπικρος καὶ λεπτὸς ὡς τῶν ἀμυγδάλων. Ὁ φλοιὸς τῆς χρησιμεύει εἰς τὴν βυρσοδεψίαν. Πολλαπλασιάζεται διὰ τοῦ σπέρματος καὶ ὑψοῦται ὑπὲρ τὰ 25

μέτρα· τοῦ δένδρου τούτου ὑπάρχουν περὶ τὰ 12 εἶδη, ὧν πολυτιμότερον ἢ λεγομένη *μαροφόρος*, ἐκ τῆς ὁποίας συλλέγεται διὰ χαράξεως τοῦ φλοιοῦ κατὰ τὴν ἀνοιξιν τὸ γνωστὸν καθάρσιον *μάνα*.

ΜΕΛΙΝΤΖΑΝΑ. — Ἡ *μελιτζάνα*, ἢ καὶ *στρύγγος* ὁ ἐδάδιμος ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καλούμενος, εἶνε φυτὸν τῶν θερμῶν κλιμάτων. Εἰς τὰ βόρεια μέρη τῆς Εὐρώπης ὠριμάζει μετὰ κόπου. Ἐν Ἑλλάδι τὸ λαχανικὸν τοῦτο εἶνε κοινότατον. Σπείρεται τὸν Ἀπρίλιον εἰς φυτῶριον καὶ μεταφυτεύεται τὸν Ἰούνιον εἰς καλῶς καλλιεργημένας, κοπρισημένας καὶ αὐλακωμένας πρασιάς. Τὰ ποτίσματα καὶ ἡ λοιπὴ καλλιέργεια εἶνε ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῶν λοιπῶν λαχάνων. Αἱ μελιτζάναι μαγειρεύονται μὲ κρέας ἢ ἔλαιον εἶνε νοστιμώταται, ἀλλὰ δὲν συγχωροῦνται εἰμὴ εἰς τοὺς ὑγιεῖς στομάχους. Γίνονται δὲ ξυδάται καὶ τουρσί.

Μελιτζάναις μὲ κρέας. Κόπτομεν τὰς μελιτζάνας εἰς μικρὰ τεμάχια, τὰς ἀλατίζομεν καὶ τὰς ἀφίνομεν ἐπὶ μίαν ὥραν, τὰς πλύνομεν κατόπιν καλῶς, τὰς στίβομεν, τὰς τηγανίζομεν ὀλίγον καὶ ρίπτομεν αὐτὰς εἰς τὸ γιαχνὶ κρέας μὲ ὀλίγον μαϊδανὸν φιλοκομμένον καὶ τομάταν.

Μελιτζάναις παραγεμισταῖς. Τρίβομεν εἰς καθαρὸν σανίδι μελιτζάναις διὰ νὰ μαλακώσουν καὶ ἀφ' οὗ κόψωμεν τὰς σφράς των, τὰς κενώνομεν μὲ μικρὸν κουτάλι, τὰς ἀλατίζομεν, τὰς πλύνομεν καλῶς διὰ νὰ ξεπικρίνουν ὡς καὶ τὴν ψύχαν των, τὴν ὁποίαν ἀφαιρέσαμεν, τὰ ρίπτομεν εἰς τὸν ἔτοιμον κιγμᾶν μὲ ὀλίγην ντομάταν, μαραίνομεν ἔπειτα τὰς μελιτζάνας εἰς τὸ τηγάνι μὲ βούτυρον καὶ γεμίζομεν αὐτὰς μὲ τὴν ἀνωτέρω ὕλην, προσθέτομεν βούτυρον, ζωμὸν καὶ ντομάταν καὶ τὰς σκεπάζομεν διὰ νὰ ψηθοῦν.

Μελιτζάναις ἱμᾶμ μπαϊλντί. Κόπτομεν τὰ ἄκρα ἀπὸ τὰς μελιτζάνας, ἀφαιροῦμεν τὴν φλοῦδαν των ἀπὸ τὰ 4 μέρη, τὰ σχίζομεν κατὰ μῆκος ἀπὸ τὰ μέρη ὅθεν ἀφηρέσαμεν τὴν φλοῦδαν καὶ τὰς ἀφίνομεν ἀλατισμένας ἐπὶ 1 1/2 ὥραν. Κόπτομεν ὀλίγα κρομμύδια, τὰ γιαχνίζομεν, προσθέτομεν σκόρδον εἰς φε-

τας, ὀλίγον ψιλοκομμένον μαϊδανόν, ντομάτας κομμένας εἰς φέ-
τας, ὀλίγα φύλλα δάφνης, πιπέρι καὶ ἄλας· τ' ἀφίνομεν νὰ
γιαχνισθοῦν ὀλίγον, παραγεμίζομεν τὰς μελιτζάνας ἀφ' οὗ τὰς
πλύνομεν, τὰς κοκκινίζομεν μὲ ἔλαιον εἰς τὸ τηγάνι, τὰς θέτο-
μεν εἰς καραβάναν καὶ τὰς ψήνομεν εἰς φούρνον.

ΜΕΛΙΣΣΑ. — Ἡ μέλισσα εἶνε ἔντομον τόσον πολύτιμον
καὶ ὠφέλιμον ὥστε ἕκαστος γεωργὸς ἔπρεπε νὰ ἔχη ἓνα μελισσῶνα.
Μέχρι τοῦδε γνωρίζομεν ἓν μόνον εἶδος μελισσῶν, ὅπερ διαιρεῖται
εἰς πολλὰς ποικιλίας. Πανταχοῦ καὶ ἰδίως ἐν Γερμανίᾳ, ἡ με-
λισσοκομία ἐπετέλεσεν ἀπὸ τινων ἐτῶν μεγάλας προόδους, ὀφει-
λομένας κυρίως εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν κινήτων πλαισίων.

Εἶνε δύσκολον κἄπως νὰ εἰσέλθωμεν ἐνταῦθα εἰς τὰς λεπτομε-
ρείας τῆς μελισσοτροφίας. Θὰ περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὸ νὰ ὑπο-
δειξωμεν τὰς διαφόρους μεθόδους τὰς ὁποίας πρέπει νὰ μετέλθῃ
ὁ μελισσοτρόφος ὅπως ἐπιτύχῃ. Εἶπομεν ἤδη ἐν ἀρχῇ τοῦ πα-
ρόντος ἀρθροῦ ὅτι ἕκαστος γεωργὸς ὀφείλει νὰ ἔχη τὸ μελισσο-
τροφεῖον του, τοῦτέστι πολλὰς κυψέλας εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέ-
ρος. Εἶνε περιττὸν νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ. Τὸν
χειμῶνα ὅμως πρέπει νὰ τὸ προφυλάττωμεν ἀπὸ τοῦ ψύχους, ὅπερ
εἶνε ἐπιβλαβὲς εἰς τὰς μελίσσας, καθὼς καὶ κατὰ τὸ θέρος ἀπὸ
τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος, ὅστις μαλακῶνει καὶ ἀναλύει τὸν κηρόν.

Πρέπει ἐπίσης νὰ τὸ προφυλάττωμεν κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ
ἔτους ἀπὸ τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος, ὅστις εἶνε πάντοτε θανατη-
φόρος διὰ τὰς μελίσσας, διὰ τοῦτο καλὸν εἶνε νὰ καλύπτωμεν
τὸν μελισσῶνα διὰ στέγης καὶ νὰ ἐμποδίζωμεν τὸν ἄνεμον διὰ
τοιχωμάτων ἐκ σανίδων ἢ ἀχυροστρωμνῶν. Ἡ κατοικία τῶν με-
λισσῶν ἔξασκει μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν προϊόντων των, αἱ δὲ
κυψέλαι εἶνε διαφόρων σχημάτων ἐξ ὧν αἱ μᾶλλον ἀκατάλληλοι
εἶνε αἱ ἔχουσαι σχῆμα κώδωνος ἢ χωνίου. Ἄλλαι εἶνε κυλινδρिकाὶ
καὶ κεκαλυμμένα δι' ἐπιπέδου σκέπης· αὗται εἶναι καταλληλότε-
ραι. Τέλος δὲ αἱ καλλίτεραι κυψέλαι εἶνε ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι ἔχουν
κινήτὰ πλαίσια· εἶνε δὲ ξύλινα καὶ ἔχουν σχῆμα τετραγώνου κι-

ωτιοῦ. Δυνάμεθα μὲ ταύτην τὴν κυψέλην νὰ συλλέξωμεν τὸ
προϊὸν ὁπόταν θέλομεν, διότι ἀνοίγεται εὐκόλως ὡς βιβλίον.

ΜΕΛΙΣΣΟΦΑΓΟΣ ἢ *Aigibalos*.—Μικρὸν ζωηρὸν πτηνὸν ζῶν
μὲ ἔντομα, καρποὺς ξηρὸς σπόρους κτλ. καὶ εὐεργετῶν τὴν γεωρ-
γίαν διὰ τῆς καταστροφῆς τῶν ἐπιβλαβῶν ἐντόμων, καταδιώκει
δὲ φοβερὰ τὰς μελίσσας διὸ καὶ ὀνομάσθη *μελισσοφάγος*.

ΜΕΛΙΤΑΙΑΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δομοκοῦ καὶ Φαρσά-
λων. Πρωτεύουσα Ἀβαρίτσα, χωρία 8, μονὴ 1, κάτοικοι 2,500.

ΜΕΛΙΤΕΙΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν. Πρωτεύουσα
Βουνιατάδες, χωρία 15, κάτοικοι 4,050.

ΜΕΛΙΤΙΝΗΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρω-
τεύουσα Ἅγιος Νικόλαος, χωρία 12, κάτοικοι 3,000.

ΜΕΝΔΕΛΣΩΝ *Bartholdy*.—Σπουδαῖος Γερμανὸς μουσουργὸς
(1809—1847), συνθέτης τοῦ «*Ορείου θερινῆς νυκτὸς*».

ΜΕΝΕΛΑΪΔΟΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσης, πρω-
τεύουσα Ρεντίνα μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον, χωρία 6, μονὴ 1, κάτοι-
κοι 2,750.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.—Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως
τοῦ Ἄργους Ἀγαμέμνονος καὶ σύζυγος τῆς ὄραίας Ἑλένης. Εἰς
τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον διεκρίθη μεταξύ τῶν ἀρίστων στρατηγῶν,
ἐπανῆλθε δὲ εἰς τὴν πατρίδα του τελευταῖος ὄλων.

ΜΕΞΙΚΟΝ. — Δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς μεταξύ
Ἑνωμ. Πολιτειῶν, Γουατεμάλας, Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ Μεξικ.
κόλπου. Ἐκτασις 1945,723 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 10 ἑκατομ.
Σύγκειται ἀπὸ 27 Κράτη εἰς 2 τοπαρχίας. Τὰ παράλια εἶνε ἀμ-
μώδη, τὰ δὲ δυτικὰ τῆς χώρας σκεπάζονται ἀπὸ τὰς βουνοσει-
ρὰς τῶν Ἄνδεων ὕψους 3—5000 μέτρων αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν
ἐδῶ 5 ἡφαίστεια ὧν σπουδαιότερα τὸ Ποποκατεπέτλ (5422 μ.)
καὶ ἡ Ὀριζαβα (5425 μ.). Πλουσιώτατα μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀρ-
γύρου, χαλκοῦ, μολύβδου κτλ. λίθοι πολύτιμοι, μάμαρα, γύψος,
θαυμασία φυτὰ, πολύτ. ξύλα, γούττα πέρικα, λάδια, φοίνικες,
βαμβάκια, καφές, κακάο, φαρμακευτικὰ φυτὰ κλπ. Κλίμα ποι-
κιλότατον. Ζῶα, ἀμερικαν. λέοντες, ἰαγουάροι, πίθηκοι, πολυ-

πληθῆ πτηνά, βόαι, ἄπειρα ἔντομα κλ. Βιομηχανία μικρά. Ἐμπόριον μέτριον, 63 ἑκατομ. δολλαρ. Ἐκ τῶν κατοίκων 6 ἑκατομ. εἶνε γνήσιοι Ἴνδοι διαιρούμενοι εἰς 35 φυλάς. — Προῦπολ. 40 ἑκατ. δολ. Χρέος 145 ἑκατ. δολ. Σιδηρόδρ. 4700 χιλίωμ. Στρατός 22,387 ἄνδρες. Ἡ παιδεία προοδεύει ἀρκετά. — Ἐπισημ. πόλεις: Πουεβλα, Γουαδαγιαρά, Βέρα-Κρούζ. Πρωτεύουσα *Μεξικό*, εἰς τὸ μέσον τῆς χώρας πλησίον τοῦ ἠφαιστείου Ποποκατεπέτλ, μεθ' ἑαυτὴν μεγαλοπρεπῆ, δρόμους κανονικοῦς, πλατείας, ὡραίας οἰκοδομὰς, λαμπρὰν Μητρόπολιν, μουσεῖον μετὰ πλουσιωτάτην πινακοθήκην, καλλιτεχν. σχολὴν, ὡραίας δένδρστοιχίας, 218 σχολεῖα μετὰ 17,000 μαθητάς, σχολὰς ἐπιστημονικάς, ἐμπορικάς, γεωργικάς, ἱερατικάς κλ., 2 βιβλιοθήκας ὧν ἡ μία περιέχει 100,000 τόμους, πολλὰ θεάτρα καὶ 250,000 κατ. Ἴνδου κατὰ τὸ πλεῖστον — Τὸ Μεξικὸν κατεκτήθη τῷ 1521 ἀπὸ τὸν Ἰσπανὸν Φερδ. Κορτές. Εἶχον δὲ τότε οἱ Μεξικανοὶ τέλειον πολιτισμὸν ὁμοιάζοντα μετὰ τὸν Αἰγυπτιακὸν καὶ ἐγνώριζον πολλὰς τέχνας Ἀκόμη καὶ σήμερον σώζονται πελώρια ἑρείπια πόλεων, πυραμίδων, ναῶν κτλ. μαρτυροῦντα περὶ τῆς ἄλλοτε ὑπάρξεως λαοῦ ὅστις ἐξηφανίσθη πρὸ χρόνων ἐντελῶς.

ΜΕΡΟΠΗ. — Σύζυγος τοῦ βασιλέως τῆς Μεσσηνίας Κρυσφόντου, συζευθεῖσα τὸν δολοφόνον αὐτοῦ καὶ τῶν τέκνων τῆς, τὸν ὅποιον ὁμως ἐφόνευσε τέλος ἢ ἰδίᾳ (ἢ ὁ περισθεὶς υἱὸς τῆς Αἰγισθος) καὶ ἠλευθερώθη καὶ αὐτὴ καὶ ἡ Μεσσηνία ἀπὸ τὴν τυραννικὴν του διαίτησιν.

ΜΕΣΟΓΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον. Πρωτεύουσα Σκουλικάδο, χωρία 4 Κάτοικοι 2500.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ. — Πόλις τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, διάσημος δὲ διὰ τὴν ἀνδρείαν ἣν ἔδειξαν οἱ κάτοικοι αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν. Τὸ σημερινὸν Μεσολόγγιον εἶνε νέα πόλις κτισθεῖσα μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς παλαιᾶς ὑπὸ τοῦ Ἰμπραῖμ (1826) ἐπάνω εἰς γλῶσσαν γῆς ἐξέχουσαν μέσα εἰς τὴν λιμνοθάλασσαν τῆς Αἰτωλίας, ἔχει δὲ λιμένα τὴν Τουρλίδα, ὄχυρόν φρούριον, ἀξιό-

λογον ἐμπόριον, τοὺς τάφους τοῦ Μάρκου Βότσαρη καὶ τοῦ Λόρδου Βύρωνος, ταμεῖον, ἐφορία, πρωτοδικεῖον, ἀρχιεπισκοπὴν, γυμνάσιον, μικρὰς οἰκίας καὶ 10,000 κατ. Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Μεσολογγίου ἔχει 14 χωρία καὶ 12,500 κατ.

ΜΕΣΟΧΩΡΗΤΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν Πρωτεύουσα Καστελλάνοι, χωρία 40 μονὴ 1, κάτοικοι 9300.

ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλκίδος. Πρωτεύουσα Ψαχνά, χωρία 11, μονὴ 1, κάτοικοι 3600

ΜΕΣΣΗΝΙΑ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς 5 Νομοὺς τῆς Πελοποννήτου κατέχων τὴν ΝΔ αὐτῆς χερσόνησον. Διὰ τοῦ Ἀλφειοῦ χωρίζεται πρὸς Β ἀπὸ τὴν Ἠλείαν, διὰ δὲ τῶν διακλαδώσεων τοῦ Ταυγέτου καὶ τῶν ἄλλων βουνῶν τοῦ κέντρου ἀπὸ τὴν Ἀρκαδίαν καὶ Λακωνίαν. Βουνὰ ἔχει πρὸς Β τὸ Λύκαιον καὶ τὰ Νόμια, εἰς τὸ μέσον τὴν Ἰθώμην (Βαλκίνα 1,300 πόδ.) καὶ ΝΔ τὸ Μάλι ἢ Αἰγάλεων (3,500 πόδ.). Ποταμοὺς ἔχει ἓνα μέγαν, τὸν Πάμισον (Πιρνάσσα) πηγάζοντα ἀπὸ τὸ Λύκαιον καὶ χυνόμενον εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον, καὶ πολλοὺς μικροτέρους, τὸν Νέδαν, τὸν Βαλύραν, τὸν Νέδοντα κτλ. Αἱ μεταξὺ τῶν βουνῶν τούτων σχηματιζόμεναι πεδιάδες καὶ ἰδίως αἱ πρὸς τὰ παράλια εἶνε εὐφορώταται εἰς σταφίδας, σῦκα, δημητριακά, κρασιὰ, μετάρια κτλ. Εἰς τὰ βουνὰ ὑπάρχουν μικρὰ δάση ἢ δὲ κτηνοτροφία εὐδοκιμεῖ πολὺ. — Ἡ Μεσσηνία διαιρεῖται εἰς 5 ἐπαρχίας καὶ 32 δήμους. ἔχει δὲ πρωτεύουσαν τὰς *Καλάμας*, 4 μικρὰς πόλεις, 15 κωμοπόλεις, 431 χωρία, 8 μοναστήρια καὶ 188,000 κατοίκους. — Ἐκτασις 3,915 τετρ. χιλίωμ. Νῆσοι εἰς τὰ παράλια Πρώτη καὶ Σφακτηρία πρὸς Δ, Οἰνοῦσαι πρὸς Ν.

ΜΕΣΣΗΝΗ. — Πόλις τῆς Ἰταλίας εἰς τὸ μεταξὺ Σικελίας καὶ Ἰταλίας στενὸν τῆς Μεσσήνης μετὰ λαμπρὸν καὶ εὐρύτατον λιμένα, ἐξαγωγ. ἐμπόριον ἀξίας 45 ἑκατομ. φρ., ἐκτεταμένην ἀλιεῖαν, ἰσχυρὰν ἀκρόπολιν, φρούρια, ναύσταθμον καὶ 115,000 κατ. Ἡ Μεσσήνη εἶνε πόλις παλαιότατη ἀποικία δὲ τῶν Ἑλλήνων.

ΜΕΣΣΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Οἰτύλου. Πρωτεύουσα Κύττα μετὰ Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 37, μονὴ 1, κάτ. 5,500.

ΜΕΤΑΞΟΣΚΩΛΗΞ ΜΕΤΑΞΙ.—'Ο μεταξοσκώληξ εἶνε ἰθαγενής τῆς Ἀνατολῆς καὶ πρὸ πάντων τῆς Κίνας. Εἶνε ἡ κάμψη χρυσαλλίδος, ὀνομαζομένης βόμβυκος. Τὰ ὠὰ ἢ οἱ σπόροι εἶνε χονδρὸι σχεδὸν ὡς κεφαλὴ καρφοβελόνης, τὸ δὲ ψῦχος ἐμποδίζει τὴν ἐκκόλαψίν των, διὰ τοῦτο δύναται τις νὰ τὰ διατηρήσῃ ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἰς τὰ κλίματά μας, ἀρκεῖ νὰ τὰ προφυλάττῃ ἀπὸ τῆς θερμότητος τῆς ἐστίας ἢ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων. Εἰς τὰ θεορμὰ κλίματα οἱ μεταξοσκώληκες διέρχονται τὰς διαδοχικὰς μεταμορφώσεις ἐν ὑπαίθρῳ ἀπὸ τοῦ σκώληκος μέχρι τῆς χρυσαλλίδος καὶ ζοῦν ἡσύχως ἐπὶ τῶν δένδρων, ἐφ' ὧν ἐξεκολάφθησαν, ἐν ᾧ εἰς τὰ ψυχρότερα μέρη ἔνθα μετεκομίσθη ἡ βιομηχανία αὕτη, τὰς ἀνατρέφουν εἰς καταστήματα κλειστὰ καὶ θεορμὰ ὀνομαζόμενα βομβυκοτροφεῖα. Ὅταν τὸ ζῶον ἐξέρχεται τοῦ ὠοῦ παρουσιάζεται ὑπὸ μορφήν μικροῦ στακτόχρου σκώληκος μὲ μελανὴν κεφαλὴν. Τρέφεται συνήθως μὲ φύλλα συκαμινέας, τὰ ὅποια τρώγει ἀπλήστως. Ἡ αὔξησις του συμπληροῦται ἐντὸς 1 καὶ 1½ περιόδου μηνός, ὅτε εἶνε σχεδὸν 150—200 φορές μεγαλύτερος ἢ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐκκόλαψεως· ἀλλ' ἡ αὔξησις αὕτη δὲν εἶνε συνεχής, διότι διακόπτεται ἐπὶ τινὰς περιόδους καθ' ἃς τὸ ζῶον περιπίπτει εἰς εἶδος ἀπονάρκωσεως. Ὅτε ἡ κάμψη φθάσῃ εἰς τὴν ἐντελῆ αὔξησίν της, ἐγκαθίσταται ἐκ τινος κλάδου ἢ ἐντὸς χωνοειδοῦς χάρτου ἢ ἐπὶ δέσμης μικρῶν κλάδων καὶ ἐκεῖ κατασκευάζει διὰ τῆς μεταξῆς τὴν ὁποῖαν ἐξάγει τοῦ στόματός της, κουκούλιον ὠοειδές, τοῦ ὁποῖου γεμίζει τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται μετ' ὀλίγον ἐντελῶς κεκλεισμένη. Ἀφ' οὗ κατασκευασθῇ τὸ κουκούλιον, ἡ κάμψη ὑφίσταται τότε τὴν πρώτην μεταμόρφωσίν της, λαμβάνει δηλαδὴ τὴν μορφήν τῆς μεγάλης μνίας, τῆς ὁποίας τὰ πτερά καὶ οἱ πόδες εἶνε διπλωμένα ὑπὸ τὸ σῶμα καὶ πίπτει ἐκ νέου εἰς ἀπονάρκωσιν. Ὀνομάζεται τότε *νύμφη* καὶ μένει ὑπὸ τὴν μορφήν ταύτην 7 ἢ 8 ἡμέρας, κατόπιν δὲ ὑφίσταται δευτέραν μεταμόρφωσιν, μετὰ τὴν ὁποῖαν διατρύπᾳ τὸ κουκούλιόν της καὶ ἐξέρχεται ὑπὸ τὴν μορφήν μεγάλης λευκῆς χρυσαλλίδος ἀναλόγου πρὸς τὰς νυκτερινὰς χρυ-

σαλλίδας. Τὰ πτερά της δὲν δύνανται νὰ ὑποστηρίξουν τὸ ἄρκετὰ χονδρὸν σῶμα της καὶ μόλις δύναται νὰ σύρεται βραδέως. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ θήλεια γονιμοποιεῖται. Μετὰ δὲ τὴν ὠοτοκίαν τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ ἀποθνήσκουν ἀμέσως χωρὶς νὰ ζητήσουν νὰ λάβουν τροφήν. Τὸ νῆμα τῶν κουκουλιῶν εἶνε ἡ μέταξα. Τότε δὲ εἶνε καλὸν τὸ προϊόν, ὅταν ἐν χιλιόγραμμον σπόρου ἀποδίδει 1550 γραμμάρια κουκουλιῶν καὶ 133 γραμμάρια μεταξῆς.

ΜΕΤΣ.—'Ισχυρότατον φρούριον καὶ ἀκμαία πόλις τῆς Ἀλσατίας εἰς τὴν Γερμανίαν μὲ 60,000 κατοίκους καὶ θαυμαστὰ περίχωρα.

ΜΗΛΕΑΣ *δημος*.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας. Πρωτεύουσα Μέρμπακας, χωρία 10, Μονὴ 1, κάτοικοι 3600.

ΜΗΛΕΑ.—Αὕτη καλλιεργεῖται ὅπως καὶ ἡ ἀχλαδέα ἀπαιτεῖ ὁμως γῆν δροσεράν. Τὰ εἶδη αὐτῆς εἶνε πολυάριθμα, πολλαπλασιάζεται δ' εὐκόλως διὰ σπέρματος, παραφυάδων καὶ δι' αὐτῶν τῶν κλώνων της. Τὴν πρώτην μέθοδον μεταχειρίζομεθα, ὅταν θέλωμε νὰ ἀποκτήσωμεν νέα εἶδη μηλέας, τὰ ὅποια ἀφ' οὗ γείνου 2 ἐτῶν ἐγκεντρίζομεν μὲ διάφορα εἶδη. Ὁ σπόρος συλλέγεται ἀπὸ ἄγρια καὶ ἡμερα μῆλα. Αἱ νανοφυεῖς μηλέαι ἐγκεντρίζονται εἰς τὸ εἶδος τὸ λεγόμενον τοῦ παραδείσου. Τὰ χαμαιζήλα ταῦτα δένδρα εἶνε κοινὰ ἐν Εὐρώπῃ ἔνθα τὰ φυτεύουν εἰς κήπους ἢ εἰς γλάστρας, μόλις δ' ἔχουν ὕψος δύο ποδῶν καὶ εἶνε κατάφορτα μεγάλων καὶ ὠραίων μῆλων. Τὸ ἄνθος τῆς μηλέας εἶνε ὀλίγον ἀσθενές καὶ δὲν ἀντέχει εἰς τοὺς παγετούς, τὰ φύχη τῆς ἀνοίξεως καὶ τὰς βροχάς. Ὅμοίως πολλὰ παράσιτα φυτὰ καλύπτουν τὸν κορμὸν της καὶ τὸν βλάπτουν. Οἱ σκώληκες καὶ τὰ ἄλλα ἔντομα προσβάλλουν τὰ φύλλα καὶ τὸ ξύλον της, διότι εἶνε τρυφερώτατον. Ἡ μηλέα ἐγκεντρίζεται εἰς ἀχράδα, εἰς ἀχλαδέαν, εἰς κιδωνιὰν καὶ εἰς τὰ ἄγρια καὶ ἡμερα εἶδη της. Ὁ καιρὸς τοῦ φυλάσματος εἶνε ὁ αὐτὸς μὲ τὸν τῆς ἀχλαδέας. Οἱ παλαιοὶ τὴν ἐνεκέντριζον καὶ εἰς ἄλλα δένδρα καὶ κατὰ μὲν τὸν Δίδημον εἰς δαμασκηνεὰ καὶ κιτρέαν, κατὰ δὲ τὸν Βιργίλιον

εἰς πλάτανον, ἀλλὰ ταῦτα τὰ δένδρα ὡς ἑτερογενῆ οὐδέποτε ἐγγυῶνται ἐπιτυχίαν. *Μελλμηλα* ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι τὰ ἐκ κυδωνιῶν μῆλα, κατὰ τινὰς δ' ἄλλους ἀρχαίους γεωπόνοους τὸ ἀνθρώπινον οὖρος ὡς καὶ ἡ φύτευσις τῶν τριανταφύλλων ὑπὸ τὰς μηλέας ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ καθιστοῦν ἐρυθροὺς τοὺς καρπούς της, τὰ δὲ παχέα κοπρίσματα νὰ τοὺς γλυκαίνουν καὶ νὰ ἐνδυναμῶνουν τὰ ἀσθενῆ δένδρα.

ΜΗΛΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτεύουσα Μηληαῖς μὲ Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 5, κάτοικοι 4,300.

ΜΗΛΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς Κυκλάδας ἡ δυτικωτέρα ὄλων. Ἐκτασίς 159 τετρ. χιλιάμ. Κάτοικοι 5,100. Εἶνε νῆσος ἡφαιστειογενῆς καὶ σκεπάζεται ἀπὸ πετρώδη βουνα ὧν ὑψηλότερον ὁ Ἅγιος Ἡλίας (2540 πόδ.). Τὰ πεδινὰ της μέρη εἶνε βαλτώδη καὶ νοσηρά. Ἄλλοτε ἡ Μῆλος ἦτο πλουσία καὶ πολυάνθρωπος ἀλλ' ἠρημώθη κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Σήμερον μαζὶ μὲ τὴν Ἀρτίμηλον ἀποτελεῖ 2 δῆμους τῆς ἐπαρχίας Μήλου καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὸ Κάστρο ἢ Μῆλον ἐπὶ τῶν σημαντικῶν ἐρειπίων τῆς παλαιᾶς πόλεως ἐπάνω εἰς ξηρὸν βράχον καὶ πλησίον εἰς τὸν μέγαν καὶ ἀσφαλέστατον λιμένα τῆς νήσου μὲ ταμεῖον, εἰρηνοδ., ἑλλην. σχολεῖον, προξενεῖον καὶ 1050 κατοίκους, καὶ χωρία 7. Κύρια προϊόντα κρασιὰ λαμπρά, ἄλας, στύψη, θειάφι, καὶ μυλόπετραις. Πολλὰ θερμαὶ πηγαὶ καὶ ναυτικὸν ἐξαίρετον. Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Μήλου περιέχει 6 χωρία καὶ 4,300 κατοίκους.

ΜΗ ΜΟΥ ΑΠΤΟΥ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο εἶνε δενδρόλλιον 70 περίπου ὑψοῦ. Ὑψους, τοῦ ὁποῖου τὰ φύλλα σύγκεινται ἐκ λεπτοτάτων φυλλαρίων μὲ μικρὰ ἐρυθρὰ ἢ ἰοειδῆ ἄνθη. Τὸ ὄνομα του προέρχεται ἐκ τῆς ἄκρας αὐτοῦ εὐαισθησίας, διότι ὄχι μόνον τὰ φύλλα αὐτοῦ συστέλλονται εἰς τὴν ἐλαχίστην ἐπαφήν, ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ μικρὰ πνοὴ ἀνέμου ἵνα οἱ μίσχοι συμμαζευθοῦν μετὰ τῶν πολυαριθμῶν φυλλαρίων, τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα παράγουν καὶ ὁ ἠλεκτρισμός, ὁ ὑπερβολικὸς καύσων, τὸ ψῦχος, ἡ ὀμίχλη καὶ τὰ σύννεφα τὰ ὁποῖα ἐπισκιάζουν τὸν ἥλιον. Τότε

οἱ κλώνοι συστέλλονται καὶ πλησιάζουν πρὸς τὸ στέλεχος, τὰ δὲ φύλλα συμμαζεύονται, ἐν ᾧ τὸ ἑσπέρας τὸ φυτὸν λυγίζει καὶ περιπίπτει εἰς εἶδος νάρκης, τὴν πρῶτην ὅμως ἄμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου οἱ κλώνοι ἐξαπλοῦνται καὶ τὰ φύλλα ἀνοίγουσιν. Ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς εὐαισθησίας τοῦ φυτοῦ τούτου ἐγένοντο πολλὰ πειράματα· ἂν τὸ θέσωμεν τὴν ἡμέραν ἐντὸς σκοτεινοῦ δωματίου ἀμέσως ἀποναρκοῦται, ἀλλ' ἂν κατὰ τὴν νύκτα τὸ τοποθετήσωμεν εἰς καλῶς φωτισμένον δωμάτιον ἀμέσως βλέπομεν ὅτι ἀπλώνει τοὺς κλώνους, τὰ δὲ φύλλα ἀνοίγουν. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἐξοικείωσις πρὸς τὸν θόρυβον καὶ τὴν κίνησιν ἀμβλύνουν τὴν εὐαισθησίαν τοῦ φυτοῦ. Τοῦτου ἕνεκα ἂν θέσωμεν ἐν τοιοῦτον ἐν τῇ ἀμάξῃ καὶ τὸ σύρομεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας συνειθίζει εἰς τὴν κίνησιν καὶ τὰ ἄνθη της μένου ἀνοικτά. Τὸ χλωροφόρμιον ἐπίσης παραλύει τὴν αὐαισθησίαν αὐτοῦ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε δυναμέθα νὰ τὸ ἐγγίσωμεν καὶ νὰ τὸ κεντήσωμεν χωρὶς νὰ ὑποστῇ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην συστολήν. Εὐθύς ὅμως ὡς ἐξέληθ τοῦ ὑπνου, ἐπανακτᾷ τὰς ἰδιότητάς του. Ὡς βλέπομεν, τὸ φυτὸν τοῦτο δέχεται καὶ ἰδίας ἐντυπώσεις ὡς τὰ ζῷα, ὑπάρχουν δὲ φυσιολόγοι οἱ ὁποῖοι ἐξηγοῦσι τὸ φαινόμενον τοῦτο, παραδεχόμενοι ὅτι φυτὰ τινὰ εἶνε πεπροικισμένα διὰ νευρικοῦ συστήματος ὅπως ἰδιαιτέρου προσεγγίζουσιν αὐτὰ πρὸς τὰ ζῷα. Ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη τοῦ φυτοῦ τούτου τὰ ὁποῖα, ὅλα φέρονται μὲ τὸ κοινὸν ὄνομα *μή μου ἄπτου*· εἰς τὴν φωνὴν τῶν ἀνθῶν τὸ φυτὸν τοῦτο ἐμφανίζει τὴν αἰδῶ.

ΜΗΝΩΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας. Πρωτεύουσα Τολό, χωρία 2, κάτοικοι 1000.

ΜΙΑΟΥΛΗΣ Ἀνδρέας. — Περιφημος Ὑδραῖος ναύαρχος κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, υἱὸς τοῦ Δημ. Βώκου γεννηθεὶς τῷ 1772. Μιαούλης ὠνομάσθη ἀπὸ τὸ κρητικὸν πλοῖον *Μιαοῦλ* τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀγοράσει. Τῷ 1802 ὅτε οἱ Ἄγγλοι ἐπολιόρχουν τὰ παράλια τῆς Ἰσπανίας, ὁ Μιαούλης κατάρθρωσε νὰ εἰσελθῇ εἰς τὸν λιμένα τῶν Γαδεῖρων κρυφίως καὶ νὰ πωλήσῃ φορτίον σίτου. Κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν ἀνεδείχθη ὁ πρῶτος κατὰ θάλασσαν πρῶτος

λεμιστής τῆς Ἑλλάδος κατανικήσας ἐπανειλημμένως τοὺς Τούρκους εἰς τὰς Πάτρας, εἰς τὸ Ναύπλιον, εἰς τὸν Γέροντα, εἰς τὴν Μεθώνην, ὅπου κατέκαυσεν 28 πλοῖα. Ἐπὶ Καποδιστρίου ὑπῆρξεν ἀντίπαλος τῆς πολιτικῆς τούτου, καὶ ὅταν διετάχθη νὰ παραδώσῃ τὸν στόλον καὶ ἐπολιορκήθη ἀπὸ τοὺς Ρώσους εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πόρου, ἔκαυσε τὰ πλοῖα καὶ κατέφυγεν εἰς Ὑδραν ἐν μέσῳ βροχῆς σφαιρῶν. Τῷ 1832 ἦτο μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ἥτις προσήνεγγεν εἰς τὸν Ὄθωνα τὸ στέμμα. Ἀπέθανε τῷ 1835 ἐν Ἀθήναις.

ΜΙΖΙΘΡΑ. — Ἡ μιζιθρα κατασκευάζεται ἐκ τοῦ ὄρρου ὅστις ἐναπολείπεται ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν τυρῶν καὶ τὸν ὀποῖον βράζουν ἐπὶ πολλὴν ὥραν. Οὐχ ἦττον δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν τοιαύτην ἀπ' εὐθείας ἐκ γάλακτος τὸ ὀποῖον κόπτομεν εἰς τὸ πῦρ ἢ μιζιθρα δ' αὕτη εἶνε παχυτέρα. Πρέπει ὅμως νὰ βράζωμεν τὸ γάλα βραδέως εἰς μέτριον πῦρ ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἵνα ἐνωθοῦν καὶ πῆξουν τὰ ἀποχωρισθέντα μέρη τοῦ γάλακτος, κατόπιν στραγγίζομεν μὲ πανὶ τὸ πυκνὸν μέρος ἀπὸ τοῦ ὄρρου καὶ ἀφ' οὗ κρῦσῃ, ἔχομεν μιζιθραν ἢ ὁποῖα τρώγεται νωπὴ ἢ ἀλατισμένη· καὶ κατὰ τοὺς δύο τρόπους εἶνε νοστιμώτατος τυρός. Ἡ μιζιθρα τῆς Κρήτης εἶνε περίφημος. Εἰς ἄλλα δὲ μέρη ρίπτουν εἰς τὸ νωπὸν γάλα ὀλίγον ξυρὸν ὅπερ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ κόπτῃ ἀμέσως τὸ γάλα, τότε τὸ θέτομεν εἰς τὸ πῦρ καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ βράσῃ ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν καὶ τὸ ἀναμιγνύομεν μέχρις ὅτου σχηματισθῇ ἡ μιζιθρα.

ΜΙΛΑΝΕΖΑ. — Ζυμώνομεν 100 δράμια ἀλεύρου, 30 δράμια βουτύρου, 30 δράμ. ζαχαρέως, 2 αὐγά καὶ ὀλίγον ὕδωρ, τὰ ἀνοίγομεν φύλλα καὶ τὰ κόπτομεν μὲ φόρμαν στρογγυλὰ ἢ μὲ τὸ στόμιον στεγνοῦ ποτηρίου, τὰ ἀλείφομεν μὲ αὐγόν, προσθέτομεν ὀλίγην ζάκχαριν χονδρὴν, κατόπιν δὲ τὰ χαράσσομεν καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον.

ΜΙΛΑΝΟ ἢ *Μεδιόλανα*. — Πόλις ὠραία τῆς βορείου Ἰταλίας μὲ λαμπρὰν μεσαιωνικὴν μητρόπολιν, θαυμάσια περίχωρα, ἀκμαῖον ἐμπόριον ὀρυζίου καὶ μετάξης, ἀριστα βιομηχ. κατα-

στήματα κτλ. Εἶνε δὲ ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Λομβαρδίας καὶ ἔχει 300.000 κατοίκους.

ΜΙΛΒΟΥΑ. — Γάλλος ποιητὴς ἀποθανὼν 34ετῆς ἐκ φθίσεως τῷ 1816. Τὰ ποιήματά του διακρίνει βαθεῖα μελαγχολία καὶ γλυκύτης ἐκτελέσεως.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ. — Διάσημος Ἀθηναῖος στρατηγὸς νικήσας τοὺς Πέρσας εἰς τὸν Μαραθῶνα τῷ 490 πρὸ Χρ. Ἀλλὰ συκοφαντηθεὶς κατόπιν ἐκλείσθη εἰς φυλακὴν ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 489.

ΜΙΛΤΩΝ. Εἰς ἐκ τῶν μεγίστων ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας (1608—1674). Μεταξὺ ἄλλων, παγκόσμιον κατέστη τὸ λαμπρὸν τοῦ ἔργου «*Ἀπωλεσθεῖς Παράδεισος*».

ΜΙΝΝΕΣΟΤΑ. — Μία ἐκ τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν δυτικῶς τῆς Ἀνωτέρας λίμνης ὅπου εὐρίσκονται αἱ πηγαὶ τοῦ Μισσισιπιῆ σχηματίζουσαι πελωρίαν ἑκτασιν λιμναζόντων νερῶν, βάλτων καὶ ποταμίων. Ἐκτασις 215,907 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 800,000. Κομητεία 76. Κτηνοτροφία ἵππων, ἡμιόνων, βοῶν, ὄνων κτλ. λίαν ἀνεπτυγμένη 1270 βιομηχ. Καταστήματα μὲ 13,000 ἐργάτας. Προῦπολ. 25 ἑκατ. φρ. Χρέος 15 ἑκατ. Σχολεῖα 3,200, μαθηταὶ 152,000 καὶ 27,000 βιβλιοθήκαι. Ἄφθονος παραγωγὴ ζαχαροκαλάμου, καπνοῦ, καφέ κτλ. Πρωτεύουσα *Ἅγιος Παῦλος*.

ΜΙΝΟΡΚΑ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἰσπανικὰς νήσους Βαλεαρίδας μὲ 45,000 κατοίκους καὶ πρωτεύουσαν τὸν λαμπρὸν *Λιμένα Μαχόρ*.

ΜΙΝΩΣ. — Μυθολογικὸς βασιλεὺς τῆς Κρήτης, ὁ ὁποῖος

Μιλτιάδης

ένεκα τῆς μεγάλης του σοφίας, ὅταν ἀπέθανεν, ἔγεινε κριτῆς τοῦ Ἄδου.

ΜΙΡΑΜΠΩ — Περιφανῆς ρήτωρ καὶ πολιτικός τῆς Γαλλίας ἀκμάσας ἀπὸ τοῦ 1749 μέχρι τοῦ 1791.

ΜΙΣΘΩΣΙΣ. — Οὕτω λέγεται ἡ σύμβασις ἢ συμφωνία δύο ἢ περισσοτέρων ἀνθρώπων ὅπως ὁ εἰς δώσῃ εἰς τὸν ἄλλον πρᾶγμα ἢ κτῆμα πρὸς χρῆσιν του ἐπὶ ὀρισμένη ἀμοιβῇ ἢ ὁποῖα ὀνομάζεται *μισθός*. Γίνεται δὲ ἡ μίσθωσις διὰ συμβολαίου καὶ εἴμπορεῖ νὰ συνομολογηθῇ καὶ διὰ πληρεξουσίου. Ἡ δ' ἀγαμισθωσις εἶνε ἡ ἀνανέωσις ληξάσης μισθώσεως, εἶνε δὲ ρητὴ ἢ σιωπηρά. Καὶ ἡ μὲν ρητὴ εἶνε ἡ γινομένη δι' ἐγγράφου ἢ καὶ ἀγράφου συμφωνίας· σιωπηρὰ δὲ ἡ παράτασις τῆς χρήσεως τοῦ πράγματος καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς μισθώσεως. Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἀγροτικῶν ἀκινήτων, διαρκεῖ κατὰ τὸν νόμον, ἐπὶ ἔν ἔτος· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων, συνήθως ὅσον καὶ ἡ προηγουμένη ἐγγραφος μίσθωσις, καὶ ὅσον διαρκεῖ ἡ χρῆσις, ἂν ἡ μίσθωσις εἴχε γείνει διὰ συμφωνίας ἀγράφου. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη ἀμφισβητεῖται ὑπὸ πολλῶν.

ΜΙΣΙΓΚΑΝ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας συγχειμένη ἀπὸ δύο χερσονήσους τῶν λιμνῶν Ἀνωτέρας, Μίσιγκαν καὶ Ὑρον. Ἔτασις 152,584 τετρ. χιλ. Κάτοικοι 1,650,000. Ἐλεύθεροι Ἴνδοι 10,000. Νερὰ ἄφθονα, πεδιάδες μεγάλαι, δάση, λειβάδια παχύτατα, φυτικὰ προϊόντα πάμπολλα, ὧν γίνεται ἔτησις ἐξαγωγῆ ἀξίας 45 ἑκατ. φρ.—Προῦπολ 12 1)2 ἑκατ. φρ. χρέος 18 1)2 ἑκατ. φρ. 3000 βιβλιοθῆκαι, 460,000 μαθηταί. Πρωτεύουσα Λανσίγγ. Ἡ δὲ λίμνη *Μίσιγκαν* εἶνε μία ἐκ τῶν μεγίστων τῆς γῆς ἔχουσα ἐπιφάνειαν 59.082 τετρ. χιλιομέτρων.

ΜΙΣΣΙΣΣΙΠΗ. — Μία ἐκ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν κατὰ μῆκος τοῦ κατωτέρου μέρους τοῦ ποταμοῦ. Ἐκτασις 121,232 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 1,200,000 Κομητεῖαι 74. Φυτεῖσι ζαχαροκαλάμων, καπνῶν, ὀρυζίου, φορῦτων κτλ. Προῦπολ. 7 1)2 ἑκατ. φρ. Χρέος 5½ ἑκατ. Μαθηταί 320,000. Βιβλιοθῆκαι 2800. Πρωτεύουσα *Ἰάξων*.

ΜΙΣΣΙΣΣΙΠΗΣ. — Παμμέγιστος ποταμὸς τῆς Βορ. Ἀμερι-

κῆς. Πηγάζει ἀπὸ τὸ λιμνικὸν σύστημα τῆς πολιτείας Μινεσότας περᾶ ἀπὸ τὸν Ἅγιον Λουδοβίκον, δέχεται τὰ νερὰ πελωρίων παραποτάμων, Μισσουρή, Πλάτα, Κάνζα, Ἀρκάνσα κτλ., σχηματίζει ἀπειραρίθμους παραποτάμους καὶ χύνεται εἰς τὸν Μεξικανικὸν κόλπον διὰ πολυπληθῶν στομάτων σχηματίζων μέγιστον *Δέλτα*. Μᾶκρος 4000 χιλιομέτρα.

ΜΙΣΣΟΥΡΗ. — Μία ἐκ τῶν Ἡν. Πολιτειῶν διαβρεχομένη ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ μεγίστου παραποτάμου τοῦ Μισσισιπιῆ *Μισσουρή* (4,000 χιλιομ.) σκεπαζομένη δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τὰ βουνὰ Ὀζάρξ. Ἐκτασις 179,778 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 2,200,000. Κομητεῖαι 114. Ἡ βιομηχανία ἀκμαία. Προῦπολ. 20 ἑκατομ. φρ. Χρέος 90 ἑκατ. φρ. Μαθηταί 730,000. Γεωργία καὶ ἐμπόριον ἐκτεταμένα. Πρωτεύουσα *Τζέφφερσον*.

ΜΙΤΥΛΗΝΗ ἢ ΛΕΣΒΟΣ. — Μία ἐκ τῶν μεγάλων νήσων τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, διπλασία σχεδὸν τῆς Κεφαλληνίας χωριζομένη εἰς δύο χερσονήσους ὑπὸ βαθυτάτου κόλπου. Προϊόντα ἄφθονα, λάδια, κρασιά, μετὰξια, βαμβάκια κτλ. ἀλλὰ συχνοὶ σεισμοὶ βλάπτουσι φοβερὰ τὰς οἰκίσεις τῆς. Ἡ νῆσος εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον βουνώδης, ἔχει δὲ πολλὰ ἀρχαῖα ἐρείπια καὶ πρωτεύουσαν τὴν *Μιτυλήνην* εἰς τὰ ἀνατολ. παράλια μὲ ἰσχυρὸν φρούριον, λαμπρὸν λιμένα καὶ 8,000 κατ. Ἕλληνας τοὺς πλείστους διατηροῦντας λαμπρὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ ἰδῶ καὶ εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς νήσου. Ὅλος ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀνέρχεται εἰς 80 ἕως 90 χιλ. ὧν τὰ 9[10 Ἕλληνες, γεωργοί, κτηνοτρόφοι καὶ ἔμποροι.

ΜΙΧΑΗΛ-ΑΓΓΕΛΟΣ Βουοναρόττη. — Περίφημος ἰταλὸς γλύπτης, ζωγράφος καὶ ἀρχιτέκτων γεννηθεὶς τῷ 1475 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1564. Ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελοσ εἶνε εἰς ἐκ τῶν ἀναμορφωτῶν τῆς καλλιτεχνίας.

ΜΟΓΓΟΛΙΑ. — Μεγίστη κινεζικὴ ἐπαρχία ἢ μᾶλλον ὑποτελής χώρα ἐκτεινομένη μεταξὺ τῆς ἰδίως Κίνας καὶ τῆς ρωσικῆς Σιβηρίας, διαβρεχομένη δὲ ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἀμούρ καὶ ἔχουσα πρὸς Β. τὰ βουνὰ Ἀλτάια καὶ Σαϊάν. Πρωτεύουσα *Οἰργα*

ἔδρα τοῦ Πατριάρχου τῶν Μογγόλων μὲ 50,000 κατ. καὶ ἄπειρα θρησκευτικὰ ἰδρύματα. Μέγα μέρος τῆς χώρας καταλαμβάνει ἡ μεγίστη ἔρημος Γόβη, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς κατὰ τὸ πλεῖστον (3 ἑκατομ.) εἶνε ἀπόγονοι τῶν Μογγόλων οἵτινες κατὰ τὸν μεσαίωνα ἦσαν ἰσχυρότατοι καὶ κατέστρεψαν πολλὰς χώρας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ρωσίας.

ΜΟΓΓΟΛΦΙΕΡ (*Ἀδελφοί*). — Διάσημοι ὡς ἀνακαλύψαντες τὸ ἀερόστατον ἐν ἔτει 1783.

ΜΟΖΑΜΙΒΚΗ. — Χώρα μεγάλη τῆς Ἀφρικῆς τῆς ὁποίας ἡ πρωτεύουσα *Μοζαμβίκη* κατέχεται ἀπὸ τοὺς Πορτογάλους. Ἐκτασίς 991,150 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 350,000 κατὰ τὸ πλεῖστον Ἄραβες. Τὸ πρὸς Ν. Κυβερνεῖον τῆς Σοφάλας περιέχει μεταλλεῖα χρυσοῦ. Τὰ μεσόγεια διαιροῦνται εἰς πολλὰ ἀνεξάρτητα κρατίδια κυβερνόμενα ἀπὸ ἄραβας φυλάρχους. Ποταμοὶ ὁ Ζαμβέζης. Βουνὰ τὰ Λύπατα.

Ἄραψ τῆς Μοζαμβίκης

ΜΟΖΑΡΤ. — Διάσημος Αὐστριακὸς μουσουργὸς γεννηθεὶς εἰς τὸ Σαλτσβούργον τῷ 1756, ἀποθανὼν δὲ ἐν Βιέννῃ τῷ 1791. Συνέθεσε μεταξύ ἄλλων τὸν «Δὸν Ζουάν» τοὺς «Γάμους τοῦ Φιγαρώ» κλπ.

ΜΟΙΡΕΣΙΟΥ ἄγιος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτεύουσα Ἁγία Παρασκευὴ μὲ Εἰρηνοδ., Ἑλλήν. Σχολεῖον καὶ 1800 κατ. χωρία 3, κάτοικοι 3300.

ΜΟΚΑ. — Σπουδαῖος ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Ἀραβίας εἰς τὴν Ἐρυθρᾶν θάλασσαν καὶ ἡ κυρία ἀποθήκη τοῦ περιφήμου καφέ τῆς Ἰεμένης.

ΜΟΛΙΕΡΟΣ (*Ἰωάννης Βαπτιστής*). — Ὁ ἀριστος κωμικὸς ποιητὴς τοῦ νεωτέρου κόσμου γεννηθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1622. Συγγραφεὺς συνάμα καὶ ἠθοποιὸς συνέθεσε καὶ ἐπαιξεν ἀληθῆ ἀριστουργήματα, τὸν «Δὸν Ζουάν», τὸν «Μισάνθρωπον», τὸν «Ταρτουφον», τὸν «Φιλάργυρον», τὸν «Ἀρχοντοχωριάτην», τὸν

«Ἀμφιτρίωνα» καὶ πλείστας ἄλλας κωμωδίας, ἀπέθανε δὲ ἐν ᾧ ἐπαιξε τὸν «Κατὰ φαντασίαν ἀσθενῆ» τοῦ τῷ 1673.

ΜΟΛΟΧΑ. — Εὐμορφον φυτὸν κάμνον ἀνθη κοκκινωπὰ ἢ μελιντζανόχρωμα χρησιμώτατα δὲ ὡς φάρμακον μαλακτικὸν παρασκευαζόμενα ὡς ἐξῆς: 5 δράμια μολοχανθίων τὰ ἀφίνομεν ἐπὶ ἐν τέταρτον τῆς ὕρας μέσα εἰς βραστὸ νερὸ, τὰ σουρώνομεν κατόπιν καὶ πίνομεν τὸν ζωμὸν μὲ ὀλίγην ζάχαριν, ἢ κάμνομεν γαργάρας δι' αὐτοῦ. Ἐπίσης χρησιμεύει καὶ διὰ κλύσματα, καταπλάσματα κλπ. Ἡ μολόχα εἶνε δύο εἰδῶν ἡ μικρά, ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ ἀκαλλιέργητα ἢ καὶ καλλιεργημένα μέρη καὶ εἶνε γνωστοτάτη εἰς ὅλους, καὶ ἡ μεγάλη ἡ ὀνομαζομένη *δενδρομολόχα*, ἡ ὁποία ἔχει πολλάκις ὕψος 2 ἢ καὶ 3 μέτρων, καλλιεργεῖται δὲ καὶ εἰς κήπους ἕνεκα τῶν μεγάλων τῆς καὶ ὠραίων ἀνθῶν, σπείρεται δὲ κατὰ Αὐγουστον καὶ Σεπτέμβριον.

ΜΟΛΥΒΔΟΝΕΡΟΝ. — Εἶνε χρήσιμον ἐξωτερικῶς εἰς πλύσεις, ἢ ἐνέσεις, ἢ ἐπιθέματα μὲ πανία βρεγμένα ἐντὸς αὐτοῦ ἐπὶ παντὸς ἐν γένει φλογισθέντος μέρους τοῦ σώματος, ἰδίως δὲ εἰς κτυπήματα, στραγκουλίσματα, τραύματα καθὼς καὶ εἰς φλογισμένας αἰμορροΐδας. Τὸ μολυβδόνερον εἶνε ὀξικὸς μόλυβδος προστιθέμενος εἰς μεγάλην ποσότητα ὕδατος, τὸ ὅποσον τότε λαμβάνει χρῶμα λευκόν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ μολυβδόνερον εἶνε εἰς χρῆσιν κοινὴν συνιστῶμεν προσοχὴν κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ φαρμάκου, διότι ἂν τὸ πῖον παιδίον ἀντὶ γάλακτος δηλητηριάζονται.

ΜΟΝΑΚΟ. — Μικρὸν ἀνεξάρτητον πριγκηπᾶτον πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μασσαλίας καὶ πλησίον εἰς τὰ Γαλλοϊταλικά σύνορα. Ἐκτασίς 15 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 10,000. Πρωτεύουσα Μοναχὸ κτισμένη ἐπάνω εἰς βραχώδη χερσόνησον μὲ φρούριον ἰσχυρὸν καὶ μέγα κατάστημα χαρτοπαιξίας, ὅπου ἄπειροι περιουσίαι καταβροχθίζονται κατ' ἔτος.

ΜΟΝΑΧΟΝ. — Μεγάλη πόλις τῆς Γερμανίας, πρωτεύουσα τῆς Βαυαρίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἰσάρου, ἔχουσα περίφημον πανεπιστήμιον, λαμπρὰς ἐπιστημονικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς σχολὰς,

μεγίστην βιβλιοθήκην μὲ 800,000 τόμους καὶ 22,000 χειρόγραφα, ὠραίας οἰκοδομὰς, πλατείας, δρόμους, ναοὺς, μέγα ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν 250,000 κατοίκους καὶ περίφημα ζυθοποιεῖα.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ. — Κωμόπολις τῆς Λακωνίας εἰς τὰ ἀνατολικά παράλια ἐπὶ μικροῦ νησίου περιβαλλομένου ἀπὸ φρούριον ἰσχυρὸν καὶ συνδεομένου μὲ τὴν ξηρὰν διὰ στερεᾶς γεφύρας στηριζομένης ἐπὶ 12 τόξων ἔχει εὐρύχωρον λιμένα, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, εἰρηνοδικεῖον, ἑλλην. σχολεῖον καὶ 600 κατοίκους. Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Μορεμβασίας ἔχει 25 χωρία καὶ 4600 κατοίκους.

ΜΟΝΠΕΛΛΙΕ. — Πόλις τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας μὲ περίφημον ἱατρικὴν σχολὴν συστηθεῖσαν τὸν μεσαιῶνα, λαμπρὰ ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα, θαυμασίους κήπους, λαμπρὰ βιομηχ. ἐργοστάσια καὶ 60.000 κατοίκους.

ΜΟΝΤΑΝΑ. — Μία ἀπὸ τὰς τοπαρχίας τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν εἰς τὰ ΒΔ. Χώρα κατὰ τὸ ἥμισυ σκεπαζομένη ἀπὸ τὰ Βραχώδη βουνά. Ἐκτασις 378,331 τετρ. χιλ. Κάτοικοι 50,000. Ἐντελῶς σχεδὸν ἄδενδρος ἀλλ' ἀρκετὰ εὐφορος. Προῦπολ. 300,000 φρ. Χρέος 600 χιλ. φρ. Πρωτεύουσα Βιργινία πλησίον τοῦ Μισσουρή.

ΜΟΝΤΕΒΙΔΕΟ. — Πόλις μεγάλη τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, πρωτεύουσα τῆς δημοκρατίας Οὐρουγουάϊ. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ χερσονήσου ἐντὸς τοῦ Δαπλάτα ποταμοῦ, περικυκλοῦται δὲ πανταχόθεν σχεδὸν ἀπὸ νερᾶ καὶ ἔχει λαμπρὸν λιμένα, ἐκτεταμένον ἐμπόριον, ὠραίας οἰκοδομὰς καὶ 130,000 κατοίκους.

ΜΟΝΤΕΣΚΙΕ. — Γάλλος μεγιστὰν περίφημος, γεννηθεὶς τῷ 1683, γράψας δὲ λαμπρὰ ἔργα, ἐν οἷς καὶ τὸ περίφημον «Πνεῦμα τῶν νόμων» καὶ ἀποθανὼν τῷ 1755.

ΜΟΝΤΡΕΑΛ. — Μεγάλη πόλις τοῦ Ἀγγλικοῦ Καναδᾶ εἰς τὴν Βόρ. Ἀμερικὴν καὶ σιδηροδρομικὸν κέντρον τῶν Βρεττανικῶν κτήσεων, μὲ ἀκμαῖον ἐμπόριον καὶ 150,000 κατοίκους, ὧν τὰ 2)3 εἶνε Γάλλοι.

ΜΟΡΑΥΙΑ. — Ἐν ἐκ τῶν κρατῶν τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὴν Αὐστρίαν. Χώρα βουνώδης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ἐκτασις

22,229 τετρ. χιλ. Κάτοικοι 2,100,000. Πρωτεύουσα Βροβννη

ΜΟΡΦΙΝΗ. — Εἶνε φάρμακον ναρκατικὸν προερχόμενον ἐκ τοῦ ὀπίου ἔχει σωτήριον ἐνέργειαν εἰς πολλὰς περιστάσεις, ἰδίως ἐσωτερικῶς λαμβανομένη καὶ μάλιστα εἰς ἐγχύσεις ὑπὸ τὸ δέρμα, πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὰς διαφόρους νευραλγίας ὅπου ὁ πόνος εἶνε ἐνίοτε τόσο ἰσχυρὸς ὥστε οὐδὲν φάρμακον τὸν καταδμάζει. Ὁ ἀσυλλογίστως κατορθῶν νὰ προμηθεύεται τὸ φάρμακον ἀνευ τῆς παραγγελίας τοῦ Ἱατροῦ δύο κινδύνους διατρέχει· ὁ μὲν εἰς εἶνε ἡ ὀξεῖα διὰ τοῦ φαρμάκου δηλητηρίασις, ὁ δὲ ἄλλος συνίσταται εἰς τὴν βαθμιαίαν ἐξοικείωσιν τοῦ πάσχοντος ὀργανισμοῦ μὲ τὸ φάρμακον, ἐξ οὗ ὁ ἀσθενὴς ταχέως φθάνει εἰς τὴν κατάχρησιν καὶ γίνεται μορφινομανῆς.

Ὅταν δι' ὀποιονδήποτε λόγον ἐπέλθῃ δηλητηρίασις ἐκ μορφίνης, τὰ παρουσιαζόμενα συμπτώματα εἶνε τὰ ἀκόλουθα· δίψα, ἐμετός, δυσκολία τῆς οὐρήσεως, βυθισμὸς εἰς ὕπνον, μεγάλη κατάρπτωσις τῶν δυνάμεων κ.τ.λ. Ἡ θεραπεία εἰς τὴν περίστασιν ταύτην συνίσταται εἰς τὴν χρῆσιν ἐμετικῆς κ.τ.λ. μετὰ δὲ τὴν ἐξοδὸν τοῦ δηλητηρίου ὠφελοῦσιν αἱ λεμονάδες καὶ ὁ δυνατὸς καφές.

ΜΟΣΧΑ. — Ἀρχαία πρωτεύουσα τῆς Ρωσσίας, εὐρισκομένη εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μόσχοβα. ἔχει λαμπρὰς οἰκοδομὰς, μέγιστον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν, τὸ θαυμασίον Κρεμλίνον, μεγαλοπρεπεῖς ἐκκλησίας, δρόμους πλατεῖς, πανεπιστήμιον καὶ πλεῖστας ἄλλας σχολὰς καὶ 800.000 κατοίκους. — Ἡ Μόσχα ἐκυριεύθη τῷ 1812 ἀπὸ τὸν Μέγαν Ναπολέοντα καὶ ἐκῆ ἀπὸ τοὺς Ρώσσοις, οἱ ὅποιοι, διὰ τοῦ μέσου τούτου, κατώρθωσαν νὰ ἐκδιώξουν τοὺς Γάλλους ἀπὸ τὴν πατρίδα των.

ΜΟΣΧΟΓΑΛῆ ἢ Βιβέρρα. —

Ζῷον ὅμοιον μὲ γάταν ἢ λαγὸν τὸ ὅποῖον φέρει μεταξὺ τῶν ὀπισθίων τῆς σάκκον γεμάτον ἀπὸ λιπαρὰν οὐσίαν ἔχουσαν μυρωδιὰν μόσχου. Τὸ πε-

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

Μοσχογαλῆ τῆς Ἀφρικῆς
«ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ»

ρίεργον εἶνε ὅτι ὅταν ὀργίζεται ἡ μυρωδιὰ τοῦ μόσκου γίνεται ἰσχυροτέρα. Εἰμπορεῖ νὰ συλληφθῆ καὶ νὰ ἐξημερωθῆ, τρώγει δὲ τότε ὅ,τι καὶ ἂν εὐρῆ ὅπως ὁ σκύλλος. Ζῆ εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀσίαν.

ΜΟΥΡ Θωμάς. — Διάσημος Ἄγγλος ποιητής, γεννηθεὶς τῷ 1780, ἀποθανὼν δὲ τῷ 1852.

ΜΟΥΡΑ.—Τὰ μαῦρα μούρα εἶνε καρπὸς δροισιτικός, συνάμα δὲ καὶ ἐλαφρῶς στυπτικός. Ἐξ αὐτοῦ παρασκευάζεται σιρόπιον χρήσιμον εἰς πολλὰς περιστάσεις· καὶ ἐσωτερικῶς μὲν λαμβάνεται προστιθέμενον εἰς ἄλλα φάρμακα καὶ ποτὰ ὡς δροισιτικὸν ἐναντίον τῶν πυρετῶν ἐν γένει εἰς δόσιν 2—3 κοχλιαρίων τῆς σούπας, ἐξωτερικῶς δὲ, προστεθείσης καὶ ὀλίγης στύψεως ὠφελεῖ ἐπαλειφόμενον εἰς τὰς ἀφθὰς τῶν μικρῶν παιδίων. Εἶνε δὲ χρήσιμον εἰς τὰς φαρυγγίτιδας καὶ τοὺς πονολαιμούς, εἰς γαργαρισμοὺς στυπτικούς κατὰ 2—3 κοχλιάρια τῆς σούπας.

Ὁ φλοιὸς τῆς ρίζης τῆς μουριάς εἶνε καθαρκτικός, θεωρεῖται δὲ παρά τινων καὶ ὡς φάρμακον ἐναντίον τῆς ταινίας· πρὸς τοῦτο βράζονται ἐπὶ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας 10 δράμια φλοιοῦ κοπανισμένου ἐντὸς 300 δραμίων ὕδατος καὶ τὸ ὑπόλειμμα σουρόνεται καὶ λαμβάνει ὁ πάσχων εἰς μίαν ἢ δύο δόσεις.

ΜΟΥΡΝΑ.—Δένδρον κοινότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ χρησιμότερον διὰ τε τὸ ξύλον καὶ τὰ φύλλα του τὰ ὁποῖα εἶνε ἀναγκαιότατα εἰς τὴν μεταξοσκωληκοτροφίαν, διότι δι' αὐτῶν τρέφονται καὶ ἀναπτύσσονται ἄριστα οἱ μεταξοσκώληκες ἢ κουκούλια. Θέλει τόπον θερμὸν ὅπως δὴποτε καὶ γῆν καλοσκαμμένην. Ἡ μουρῆ εἶνε δύο εἰδῶν ἄσπρη καὶ μαύρη ἀναλόγως τοῦ χρώματος τοῦ καρποῦ τῆς.

ΜΟΥΡΚΙΑ.—Πόλις τῆς Ἰσπανίας περιήμος διὰ τὰ λαμπρὰ κρασιὰ τῆς, τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ μέγιστον ἐμπόριον. Κάτοικοι 85,000.

ΜΟΥΣΑΙ.—9 θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης, αἱ ὁποῖαι παρίστανον τὰς ἐλευθερίους τέχνας. Ἦσαν δὲ αἱ ἀκόλουθοι: Κλειώ, μούσα τῆς Ἱστορίας, Εὐτέρπη, τῆς Μουσικῆς, Θά-

λεια, τῆς Κωμῳδίας, Μελπομένη, τῆς Τραγωδίας Τερψιχόρη, τοῦ Χοροῦ, Ἐρατώ, τοῦ Ἑλεγίου Πολύμνια τῆς Λυρικῆς ποιήσεως, Οὐρανία, τῆς Ἀστρονομίας καὶ Καλλιόπη μούσα τοῦ ἔπους.

ΜΠΑΚΛΑΒΑΣ.—Λαμβάνομεν 1 ὀκτὼ φύλλον, ἀλείφομεν τὸ ταψὶ μὲ βούτυρον καὶ θέτομεν ἐντὸς αὐτοῦ 3—5 φύλλα, κατόπιν μὲ ἐν πτερόν τὸ ἀλείφομεν βούτυρον καὶ προσθέτομεν καὶ ὀλίγα χονδροκοπανισμένα ἀμύγδαλα μὲ ὀλίγην καννέλλαν· ἐξακολουθοῦμεν δὲ κατόπιν νὰ θέτωμεν ἀνὰ δύο φύλλα εἰς τὸ ταψὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξέχουν τοῦ ταψίου δύο δάκτυλα, κατόπιν τὸ ἀλείφομεν πάλιν μὲ βούτυρον καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς, μέχρις ὅτου τοποθετήσωμεν τὰ 300 δράμια φύλλων, ὅτε πρέπει νὰ γυρισώμεν τὰ ἐξέχοντα ἄκρα τῶν φύλλων ἐντὸς καὶ τὰ ἀλείφομεν πάλιν μὲ βούτυρον ρίπτοντες καὶ τὰ ἀμύγδαλα μὲ τὴν καννέλλαν, ἐξακολουθοῦμεν δὲ οὕτω μέχρις ὅτου τελειώσουν τὰ φύλλα. Κατόπιν ἀφ' οὗ κόψωμεν καλῶς τὰ ἐξέχοντα, κόπτομεν τὸν μπακλαβᾶν εἰς τεμάχια καὶ τὸν ψήνομεν εἰς δυνατὸν φούρνον. Ἀφ' οὗ ψηθῆ τὸν ζεματίζομεν μὲ σιρόπιον, τὸ ὁποῖον παρασκευάζομεν οὕτω: Θέτομεν 1 1)2 ὀκτὼ ζαχαρέως καὶ 250 δράμια ὕδατος καὶ 1)2 λεμονίου, τὰ ὁποῖα βράζομεν καλῶς καὶ τὰ ἐξαφρίζομεν. Πρὶν ζεματίσωμεν ὁμῶς τὸν μπακλαβᾶν, πρέπει νὰ κόψωμεν τὰς γραμμὰς τὰς ὁποίας κατὰ πρῶτον ἐκόψαμεν διὰ νὰ προχωρήσῃ τὸ σιρόπιον ἐντὸς, ἂν δὲ εἰς τὸν φούρνον ὁ μπακλαβᾶς χρωματισθῆ καλῶς, πρὶν ἀκόμη ψηθῆ ἐντελῶς σκεπάζομεν αὐτὸν μὲ χαρτί, διότι ἐνδέχεται νὰ μαυρίσῃ.

ΜΠΑΜΙΑΣ.—Τὸ φυτὸν τοῦτο δὲν εἶνε γνωστὸν εἰς τὰ βορειότερα κλίματα· ὀλίγοι δ' Εὐρωπαῖοι, ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι ζώντων, δύνανται νὰ τὰς συνειθίσουν, ἐν ᾧ εἶνε γευστικώταται ὅταν μαγειρεύωνται καλῶς. Εἶνε πρὸ πάντων τροφή ὑγιεινὴ καὶ ἐλαφρά. Ἡ μπάμια σπείρεται εἰς τὸν τόπον κατ' Ἀπρίλιον καὶ ἀπαιτεῖ γῆν καλὴν, σκαλίσματα καὶ συχνὰ ποτίσματα. Ἀρχίζει δὲ νὰ καρποφορῆ τὸν Ἰούνιον καὶ ἐξακολουθεῖ καθ' ὅλον τὸν Σεπτέμβριον. Τρώγεται ὄχι μόνον χλωρά, ἀλλὰ καὶ ξηρὰ τὸν χειμῶνα· παρασκευάζεται δὲ καὶ ξυδάτη.

Αί ξηραίνόμεναι μπάμιαι πρέπει νὰ εἶνε τρυφεραί. Περνοῦμεν δ' αὐτάς εἰς νήματα καὶ τὰς ξηραίνομεν εἰς τὴν σκιάν.

Μπάμιας μὲ κρέας. Λαμβάνομεν μπάμιας, τὰς ὁποίας καθορίζομεν κόπτοντες τὴν οὐράν των, τὰς ἀλατίζομεν, τὰς βρέχομεν μὲ ὀλίγον ξύδι καὶ τὰς ἀφίνομεν ἐπὶ τρεῖς ὥρας διὰ νὰ βραχοῦν εἰς ὄλα τὰ μέρη, τὰς τηγανίζομεν ἔπειτα ὀλίγον καὶ τὰς ρίπτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ κρέας μὲ ὀλίγον ξύδι, ὀλίγην ντομάταν καὶ ὀλίγην ἀγουρίδα.

ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΙΑ. Μπαρμπούνια στὸ χαρτί. — Καθαρίζομεν τὰ μπαρμπούνια καὶ τὰ ἀλατίζομεν, κατόπιν κατασκευάζομεν κουτίον χάρτου λευκοῦ, τὸν ὁποῖον ἀλείφομεν μὲ βούτυρον, τὰ θέτομεν ἐντὸς αὐτοῦ καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον μὲ ὀλίγον ἔλαιον. Ἄφ' οὗ ψηθοῦν ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια, τὰ λυώνομεν εἰς τὸ πιάτο, προσθέτομεν εἰς αὐτὰ ρίγανην, πιπέρι, ἄλας, λεμόνι, ψιλοκομμένο μαϊδανόν, τὰ ὁποῖα ἀνακατώνομεν μὲ ἓνα πιροῦνι καὶ τὰ περιχύνωμεν εἰς τὰ μπαρμπούνια.

Μπαρμπούνια μαρινάτα. Τηγανίζομεν τὰ μπαρμπούνια καὶ τὰ θέτομεν εἰς μαρινάτην σάλτσαν ρίπτοντες καὶ ὀλίγον ἄλευρον ἵνα διατηρηθοῦν ἐπὶ πολὺ. Εἰς τὴν σάλτσαν ταύτην θέτομεν τὰ ψάρια.

ΜΠΕΖΕΔΕΣ. — Τὸ εὐκολώτερον πρὸς κατασκευὴν γλύκισμα καὶ τὸ μάλλον ὀλιγοδάπανον εἶνε οἱ μπεζέδες. Λαμβάνομεν τὰ ἀσπράδια 5 ἢ καὶ περισσοτέρων αὐγῶν, 100 δράμια ζαχαρέως καὶ ὀλίγον ἀνθόνερο, τὰ ὁποῖα κτυπῶμεν ὁμοῦ ἀκαταπαύστως ἐπὶ μίαν ὥραν εἰς πολὺ ἀδύνατον φωτιὰν μέχρις ὅτου τὸ μίγμα τοῦτο πήξη καλῶς, τὸ δοκιμάζομεν δὲ σηκώνοντες ὑψηλὰ τὸ σύρμα καὶ ἂν δὲν τρέχει ἀλλὰ στέκει εἰς τὸ σύρμα, τότε σκεπαζομεν τὴν κατσαρόλαν ἐπὶ 10—15 λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ στρώνομεν εἰς ἓν ταψίον κόλλας λευκοῦ χάρτου ἀλειμμένας μὲ βούτυρον καὶ θέτομεν εἰς τὸ χαρτί κουταλιαὶς ἀπὸ τὸ μίγμα τοῦτο καὶ τὰς στέλλομεν εἰς τὸν φούρνον, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶνε ἀδύνατος καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ψηθοῦν ἐπὶ 5 λεπτὰ τῆς ὥρας, ἂν δὲ μείνουν περισσότερο χρόνον καίονται. Σε-

κλλῶμεν δὲ τοὺς μπεζέδες ἀπὸ τὸ χαρτί βρέχοντες αὐτὸ ἀνάποδον.

ΜΠΕΚΑΤΣΑΙΣ. — Μπεκάτσαι παραγεμισταὶ εἰς τὴν σοῦβλαρ. Καθαρίζομεν μπεκάτσας καὶ ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια των, τὰ ὁποῖα κόπτομεν πολὺ ψιλὰ μὲ μερικὰς τρούφας. Προσθέτομεν ἄλας, πιπέρι διάφορα μυρωδικὰ καὶ τὰ τσιγαρίζομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ λεπτοκομμένον λαρδίον. Ἄφ' οὗ τὰ τσιγαρίσωμεν, γεμίζομεν μὲ αὐτὰ τὰς μπεκάτσας, τὰς ὁποίας ἀλατίζομεν προηγουμένως, τὰς ράπτομεν, τὰς τυλίσομεν εἰς λευκὴν χαρτί ἀλλειμμένον μὲ βούτυρον καὶ τὰς ψήνομεν εἰς τὴν σοῦβλαν.

Μπεκάτσα πουρέ. Ψήνομεν εἰς τὴν σοῦβλαν μπεκάτσαν τυλιγμένην μὲ φέταν λαρδίου, ἀφαιροῦμεν τὰ κόκκαλά της, τὴν κοπανίζομεν προσθέτοντες καὶ τὰ ἐντόσθιά της ὡς καὶ ὀλίγην πανάδα, βούτυρον, βυζί μοσχάρισιον καὶ γλωσσάν βρασμένην ἃ λ' ἐκαρλάτ. Κοπανίζομεν ὄλα ὁμοῦ ἐκ νέου καὶ προσθέτομεν ὀλίγον βελουτέ, πιπέρι καὶ τὸν κρόκον ἐνὸς αὐγοῦ καὶ τὰ περνῶμεν ἀπὸ τρυπητόν.

ΜΠΙΖΕΛΙΑ μὲ κρέας. — Καθαρίζομεν τὰ μπιζέλια καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ κρέας, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἔτοιμον, ρίπτομεν ὀλίγην ζάχαριν, ἄλας, πιπέρι καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν ὁμοῦ.

Μπιζέλια γιαχνί. Ἄφ' οὗ γιαχνίσωμεν κρομμύδια μὲ ἔλαιον, προσθέτομεν ζεματισμένα τὰ μπιζέλια, ψιλοκομμένον μαϊδανόν, τομάταν, ἄλας πιπέρι, τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ ψηθοῦν.

Μπιζέλια σωτέ. Λαμβάνομεν πρόσφατα μπιζέλια, τῶν ὁποίων κόπτομεν τὰ ἄκρα καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ἀφαιροῦμεν τὰς ἴνας τὰς ὁποίας ἔχουν, θέτομεν κατόπιν εἰς κατσαρόλαν ψιλοκομμένον κρομμύδιον, τὸ ὁποῖον κοκκινίζομεν μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ ρίπτομεν τὰ μπιζέλια ὁμοῦ μὲ ὀλίγον λαρδί κομμένον εἰς λεπτὰς φέτας, ἀνακατώνομεν αὐτὰ εἰς τὴν κατσαρόλαν διὰ νὰ μὴ σκάσουν καὶ ἕως ὅτου μαρानθοῦν, προσθέτομεν, ὀλίγην ζάχαριν, ζωμόν, ἄλας καὶ πιπέρι καὶ τὰ βράζομεν.

Μπιζέλια à l' anglaise. Θέτομεν εἰς βραστὸν ὕδωρ τὰ μπιζέλια, εἰς τὰ ὁποῖα προσθέτομεν ἄλας καὶ πιπέρι, ἀφ' οὗ δὲ ψηθούν, τὰ σουρώνομεν καὶ τὰ σερβίρομεν μὲ ὀλίγον πρόσφατον βούτυρον.

Μπιζέλια γαρνιτούρα. Ἀφ' οὗ καθαρῖσωμεν τὰ μπιζέλια, τὰ στραγγίζομεν καὶ τὰ κρυώνομεν ὀλίγον, κατόπιν κοκκινίζομεν φιλοκομμένον κρομμύδιον, προσθέτομεν ὀλίγον ζωμὸν εἰς τὰ μπιζέλια, ὀλίγην σαλτσάν ἀλμάντ, ὀλίγον φρέσκον βούτυρον, ζυμένον μοσκοκάρυδον καὶ τὰ βράζομεν ὄλα ὁμοῦ ἐπὶ ὀλίγα λεπτά.

ΜΠΙΣΚΟΤΑ ΣΤΡΟΓΓΥΛΑ. — Κοπανίζομεν καὶ κοσκινίζομεν 50 δραμ. ὑγροῦ ἀμυγδαλοῦ μὲ 100 δράμ. ζακχάρεως καὶ τὰ ἀνακατώνομεν μὲ ἀσπράδια, προσθέτομεν 3—4 κοπανισμένα καὶ κοσκινισμένα ἀμύγδαλα καὶ τὰ τρίβομεν ὄλα ὁμοῦ εἰς μάρμαρον, ἕως ὅτου γίνῃ χονδροτριμμένη πάστα, τὴν ὁποίαν ἀναναλύομεν εἰς λεκάνην μὲ ἀσπράδια. Θέτομεν κατόπιν αὐτὴν εἰς σακκοῦλαν εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς ὁποίας θέτομεν κορνέ καὶ στρώνομεν λαμαρίναν μὲ χαρτία, πιέζομεν τὴν σακκοῦλαν ἀπὸ τὸ στόμιον καὶ σχηματίζομεν εἰς τὴν λαμαρίναν τὰ μπισκότα στρογγυλά, τὰ ὁποῖα ψήνομεν εἰς φούρνον ἀδύνατον.

Μπισκότα τοῦ γάλακτος. Θέτομεν εἰς γουδίον 50 δράμια ἀμυγδαλοῦ ἀσπρισμένου μὲ 75 δράμ. ζακχάρεως, κοπανίζομεν καὶ κοσκινίζομεν αὐτὰ καὶ τὰ διαλύομεν κατόπιν μὲ δύο ἀσπράδια αὐγοῦ καὶ ὀλίγον γάλα, τρίβομεν μὲ κύλινδρον εἰς τὸ μάρμαρον διὰ νὰ τὰ μεταβάλωμεν εἰς λεπτὴν πάσταν, τὴν ὁποίαν πλάθομεν εἰς στρογγυλά τεμάχια καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς λεπτὴν ζάκχαριν. Στρώνομεν εἰς λαμαρίναν κόλλας χάρτου, κατόπιν ἐξάγομεν ἀπὸ τὴν ζάκχαριν τὰ μπισκότα, τὰ θέτομεν εἰς λαμαρίναν καὶ τὰ ψήνομεν εἰς ὄχι πολὺ δυνατὸν φούρνον.

Μπισκότα Βαρίλλιας. Θέτομεν ἐντὸς γουδίου 1|2 ὀκτὼ ἀμυγδαλοῦ ἀσπρισμένου καὶ ξηροῦ καὶ 1 ὀκτὼ ζακχάρεως, τὰ ὁποῖα κοπανίζομεν καὶ κοσκινίζομεν, τὰ ἀνακατώνομεν μὲ ἀσπράδια καὶ τὰ τρίβομεν εἰς μάρμαρον ἵνα μεταβληθούν εἰς λεπτὴν πάσταν τὴν ὁποίαν θέτομεν εἰς λεκάνην. Τὴν ἀναλύομεν κατόπιν

μὲ ἀσπράδια ὥστε νὰ μὴ εἶνε οὔτε σφυκτὴ οὔτε ἀραιὰ καὶ ἐπομένως νὰ ἀπλώνῃ εὐκόλως. Λαμβάνομεν μὲ μαχαίρι ἐν τεμάχιον τῆς ἑνωτέρω πάστας καὶ τὸ θέτομεν εἰς σανίδα ἐπὶ τούτῳ κκατετεκνυασμένην δίδοντες εἰς αὐτὸ σχῆμα μακρουλὸν καὶ οὔτω καθ' ἐξῆς. θέτομεν εἰς τεμάχια ὅλην τὴν πάσταν ἐπὶ τῶν σανίδων καὶ κατόπιν εἰς τὴν θερμάστραν διὰ νὰ ξηρανθοῦν, μεθ' ὃ τὰ ψήνομεν εἰς δυνατὸν φούρνον, ἀφ' οὗ δὲ ψηθούν τὰ ἀλείφομεν μὲ διαλελυμένην γόμμαν.

Μπισκότα κορνέ. Λαμβάνομεν πάσταν ἐκ τῆς μνημονευθείσης ἀνωτέρω, εἰς τὴν ὁποίαν ζύομεν λεμόνια καὶ τὴν ὁποίαν ἀραιώνομεν μὲ 2 ἀσπράδια αὐγῶν, τὴν ἀνακατώνομεν καλῶς, προσθέτομεν 25 δράμια ζακχάρεως καὶ τὴν θέτομεν εἰς σακκοῦλαν εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς ὁποίας θέτομεν ὀδοντωτὸν κορνέ, πιέζομεν ἀπὸ τὸ στόμιον τῆς σακκοῦλαν ἐκ τῆς ὁποίας ἐξέρχεται ἡ ὕλη, ἣτις σχηματίζεται εἰς μπισκότα ἐπὶ λαμαρίνας στρωμένης μὲ χαρτία. ψήνομεν κατόπιν αὐτὰ εἰς τὸν φούρνον καὶ τ' ἀλείφομεν μὲ γόμμαν ὅπως τὰ ἀνωτέρω. Ἀφ' οὗ κρυώσουν βρέχομεν τὸ χαρτίον διὰ νὰ μαλακώσουν καὶ ξεκολλήσουν.

Μπισκοτάκια γλασσέδες. Θέτομεν εἰς λεκάνην 150 δράμια ζακχάρεως, ζύομεν ἐν λεμόνιον, κοσκινίζομεν εἰς χαρτί 160 δράμια ἀλεύρου καὶ ρίπτομεν εἰς τὴν λεκάνην τοὺς κρόκους 15 αὐγῶν καὶ τὰ δουλεύομεν ὅπως τὸ παντεσπάνιον. Χύνομεν κατόπιν αὐτὰ ὅπως τὰ σαβαγάρδια μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ σχήματα θὰ διαφέρουν τὸ ἐν ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ θὰ εἶνε μικρὰ, θὰ ρίψομεν δὲ φιλοκομμένον ἀμύγδαλον ἀντὶ ψιλῆς ζακχάρεως. Θέτομεν κατόπιν αὐτὰ εἰς λαμαρίνας, τὰς ὁποίας στρώνομεν μὲ χαρτί καὶ τὰ ψήνομεν. Ἀφ' οὗ ψηθούν, τὰ ξεκολλῶμεν καὶ γεμίζομεν τὰς κάτω βάσεις μὲ μαρμελάτο καΐσι καὶ τὰ γλασσάρομεν ὡς ἐξῆς: θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον φοντάν καὶ τὸ ἀνακατώνομεν ρίπτοντες καὶ ὀλίγον ἀνθόνερο. Ἀφ' οὗ ζεματισθῇ καὶ μαλακώσῃ τὸ καταβιβάζομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ γλασσάρομεν τρυπῶντες ἀνὰ ἓν εἰς τὸ μέσον καὶ οὔτω τὸ βουτοῦμεν εἰς

τὴν κατσαρόλαν καὶ ἀπ' οὗ τὸ ἐξαγάγομεν, ρίπτομεν εἰς αὐτὸ κομμένον πράσινον ἀμύγδαλον καὶ κομμένα φρούτα.

ΜΠΗΦΤΕΚΙΑ τῆς *τύχης*. — Λαμβάνομεν φιλέτον τοῦ ὁποίου ἀφαιροῦμεν τὰ νεῦρα καὶ πάχη, τὸ κόπτομεν εἰς φέτας ἐνὸς δακτύλου χόνδρους, καθαρίζομεν καρότα, καρδίας σελίνου, πράσσα, μαρούλι, μαϊδανὸν καὶ χλωρὰ κρομμύδια, τὰ ὁποία ψιλοκόπτομεν, καὶ τὰ θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας εἰς τρόπον ὥστε ἐν στρώμα τῶν ἀνωτέρω χόρτων νὰ κῆται ἐφ' ἐνὸς στρώματος ἕκ τεμαχίων τοῦ φιλέτου, ρίπτομεν ὀλίγον σκόρδον ψιλοκομμένον, ὀλίγον βούτυρον, μίαν κουταλιὰν ξυδίου, ἄλας, πιπέρι, οἶνον Μαδέρας καὶ διάφορα μυρωδικά, σκεπάζομεν τὴν κατσαρόλαν, τὴν φράττομεν μὲ ὀλίγον ζυμαρί καὶ τὴν θέτομεν εἰς σιγανὴν φωτιὰν ἐπὶ μίαν ὥραν, προσέχοντες ὅπως μὴ μείνη ἡ κατσαρόλα ἀνευ ζωμοῦ, μέχρις ὅτου βράσῃ.

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ *Μάρκος*. — Υἱὸς τοῦ Κίτσου Μπότσαρη γεννηθεὶς εἰς τὸ Σούλι τῷ 1790 καὶ διδασθεὶς ὀλίγα γράμματα ἀπὸ τὸν περίφημον καλόγηρον Σαμουήλ. Ὅταν ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις ἐπολέμησε κατὰ τοῦ Ἄλῃ, ὁ Μάρκος συνεπολέμησε κατ' αὐτοῦ. Κατόπιν ἐπολέμησε θριαμβευτικῶς τοὺς Τούρκους ἐν Ἡπείρῳ. Μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τὸ Μεσολόγγιον καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Μαυροκορδάτου καὶ ἠφάνησε τοὺς Τούρκους κατὰ τὴν περίφημον ἔξοδον τῆς 25—26 Δεκεμβρίου 1822, ὅτε καὶ διωρίσθη ἀρχιστράτηγος. Ἄλλ' ἐκεῖνος ἀπήντησεν, «ὅποιος θέλει νὰ ὑπηρετήσῃ τὴν πατρίδα δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ δίπλωμα, ἀλλὰ ἀπὸ σπαθί», ἐξεστράτευσεν δὲ ἀμέσως εἰς Καρπενήσιον μὲ 250 ἄνδρας ὅπου καὶ συνέλαβεν ἰδιοχείρως αἰχμάλωτον τὸν Τζαφέρ πασσᾶν, ἀλλὰ πληγωθεὶς μετ' ὀλίγον ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 33 ἐτῶν.

ΜΠΡΟΚΟΛΑ. — Τὰ μπρόκολα εἶνε εἶδος κράμβης, ἔχοντα ὁμοιότητα τινα μὲ τὴν ἀνθοκράμβην καὶ διάφορα χρώματα (πράσινον, κίτρινον ἰώδες). Προτιμότερα δὲ εἶνε τὰ ἰώδη, τὰ ὁποία ἔχουν γεῦσιν νοστιμοτέραν τῆς ἀνθοκράμβης. Ἐχουν δὲ καὶ τὸ πλεονέκτημα νὰ φύωνται περὶ τὰ τέλη τοῦ χειμῶνος.

Μπρόκολα (*μαγ.*) Καθαρίζομεν μπρόκολα καὶ ἀφαιροῦμεν προσεκτικῶς ταῖς πλέον τρυφεραῖς μύταις, ζεματίζομεν αὐτὰ μὲ ὕδωρ καὶ ἄλας καὶ ἅμα πλησιάζουν διὰ νὰ ψηθοῦν, τὰ σουρώνομεν μὲ προσοχὴν διὰ νὰ μὴ σκορπισθοῦν καὶ τὰ θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας μὲ ὀλίγον βελουτέ, ὀλίγον βούτυρον, πολλὰ ὀλίγην ζάχαριν, γλάσον καὶ ξυμένον μοςχοκάρυδον, τὰ θέτομεν νὰ βράσουν ὀλίγον ἀκόμη καὶ προσέχομεν νὰ μὴ λυώσουν, διότι τὰ τρυφερὰ μπρόκολα ὅταν βράζουν, λυώνουν.

Σημ.—Διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μαγειρεύονται καὶ τὰ λεγόμενα *Κουρουπίδια* τὰ ὁποία εἶνε λαχανικὰ τοῦ αὐτοῦ εἶδους.

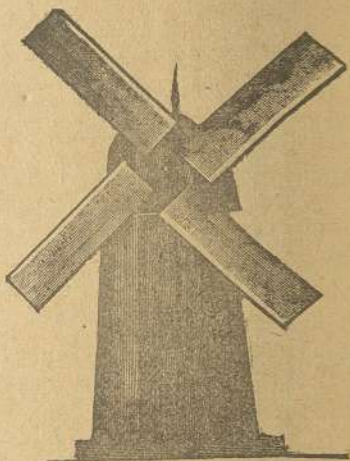
ΜΥΚΗΝΩΝ *δήμος*. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄργους. Πρωτεύουσα Κουτσοπόδι, χωρία 6, κάτοικοι 2,600.

ΜΥΚΟΝΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς μικρὰς Κυκλάδας πρὸς Ἄν. τῆς Σύρου καὶ πλησίον τῆς Δήλου. Ἐπρὰ καὶ βραχῶδης ἔχουσα ὄρος τὸν Ἅγιον Ἥλιον (Δίμαστον). Ἡ γεωργία εἶνε μικρὰ διότι ἡ γῆ τῆς εἶνε ἄγονος ἀλλ' ἡ ναυτιλία πολὺ ἀνεπτυγμένη. Ἡ πρωτεύουσα Μύκονος ἔχει ταχυδρ., τηλεγραφ., εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 3,400 κατοίκους. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα εἶχε δύο μεγάλας πόλεις τὴν Μύκονον καὶ τὴν Πάνορμον πρὸς Β εἰς τὸν φερώνυμον κόλπον.—Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ *Μυκόνου* περιέχει 2 χωρία, 1 μονὴν καὶ 4,700 κατοίκους. Ἐκτασις 86 τετρ. χιλίωμ.

ΜΥΛΑΟΝΤΟΣ *δήμος*. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας. Πρωτεύουσα Μαγούλιαν, χωρία 5, κάτοικοι 1400.

ΜΥΛΟΙ. — Οἱ μύλοι εἶνε μηχαναὶ διὰ τῶν ὁποίων τρίβεται ἡ ἀλέθεται τὸ σιτάρι, ὁ καφὲς κτλ. ἄλλαι δὲ μὲ τὰς ὁποίας τρίβονται πέτραι καὶ ἄλλαι δι' ἄλλας ἐργασίας. Οἱ μύλοι εἶνε πολλῶν εἰδῶν, σπουδαιότεροι τῶν ὁποίων εἶνε οἱ *χειρόμυλοι* μικρὰ ἢ μεγάλη μηχανήματα χειροκίνητα οἰκιακῆς χρήσεως μὲ τοὺς ὁποίους τρίβομεν καφέ, πιπέρι κτλ. κόπτομεν τὸ κρέας διὰ τὴν κατασκευὴν κοπανιστῶν φαγητῶν κτλ. Οἱ *νερόμυλοι* χρήσιμοι διὰ τὸ ἄλεσμα οἱ ὅποιοι κινοῦνται μὲ τὸ νερό, κατασκευάζονται δὲ πρὸς τοῦτο πλησίον δεξάμενων, ποταμῶν ἢ ρυάκων ἐχόντων ὀρμητικὸν ρεῦμα τὸ ὁποῖον

κυττῶν ἐπὶ τοῦ τροχοῦ (ρόδας) αὐτῶν τὸν ἀναγκάζει νὰ γυρίζῃ μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ τὴν μεγάλην μυλόπετραν ἣτις τρίβει τοὺς κόκκους τῶν σιτηρῶν, τὰς πέτρας κτλ. Καὶ τέλος οἱ Ἀνεμόμυλοι οἱ ὅποιοι εἶνε καὶ οἱ κοινότεροι ὄλων, κινουῦνται δὲ διὰ τοῦ ἀνέμου ὁ ὅποιος ἀναγκάζει νὰ περιστρέφεται μεγάλη ρόδα ἀπὸ πτερὰ μὲ πανὶ κατεσκευασμένα καὶ διὰ τῆς δυνάμεως τῆς ὁποίας στρέφονται αἱ ἀλετικάι μυλόπετραι

Ἄνεμόμυλος

ΜΥΘΟΝΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος. Πρωτεύουσα Ἁγία Εὐθυμία, χωρία 3, κάτοικοι 3150.

ΜΥΡΜΗΚΕΣ (Μερμήγκια). — Οἱ μύρμηκες διαιροῦνται, ὅπως αἱ μέλισσαι εἰς τρεῖς κατηγορίας, τοὺς ἄρρενας, τὰς θηλείας, αἱ ὅποια χρησιμεύουν πρὸς διαιωνισιν τοῦ εἶδους, καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας, οἱ ὅποιοι ὀφείλουν νὰ προβλέπουν διὰ τὰς ἀνάγκας ὅλης τῆς κοινωνίας, δηλ. νὰ συναθροίζουσι τὰς ὕλας τῆς μυρμηκίας, νὰ φροντίζουσι περὶ τῆς κατασκευῆς τῆς καὶ νὰ συλλέγουσι τὰ ἀναγκαῖα τρόφιμα διὰ τὴν διατροφήν τῶν καμπῶν καὶ τῶν τελείων ἐντόμων. Εὐρίσκονται ἀδιακόπως εἰς κινήσιν, βαδιζοῦν ὅ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου καὶ μεταβαίνουν πρὸς προμήθειαν τροφῶν καὶ πάντοτε εἰς δύο γραμμὰς, ἐξ ἑνὸς μὲν μέρους ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἀναχωροῦν ἐκ τῆς μυρμηκίας, καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐπιστρέφουσι. Ἄλλοι μὲν κυλίουσι μετὰ κόπου κόκκους πολλάκις μεγαλειτέρους τοῦ σώματός των, ἄλλοι δὲ πάλιν συνενδύονται ὁμοῦ διὰ νὰ σύρουσι ἕν ἄχυρον, μίαν σχίζαν ξύλου, ἕν τεμάχιον χόρτου κλπ. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο οἱ μείναντες εἰς τὴν κοινοτικίαν ἐξακολουθοῦν νὰ σκάπτουσι διαδρόμους, νὰ τὰς ὑποστηρίζουσι καὶ νὰ κατασκευάζουσι δωμάτια καὶ ἀποθήκας ἕνθα αἱ κάμπαι των θὰ εὗρουσι τὰς ἀναγκαίας προμηθείας. Οἱ μύρμηκες τρέ-

φονται κυρίως μὲ ὕλας ζαχαρώδεις, διὰ τοῦτο βλέπομεν αὐτοὺς συχνὰ νὰ εἰσορμοῦν κατ' ἀπειράριθμα στίφη εἰς τὰ ἐρμάρια ἐντὸς τῶν ὁποίων ἔχομεν μέλι, ζάχαριν, κλπ. Καταδιώκουσι διὰ τρόπου περιεργοτάτου ἔντομα τινὰ λεγόμενα ψύλλας, τὰ ὅποια εὐρίσκονται ἐπὶ τῶν ροδῶν, τῶν ροδακινεῶν, τῶν ἀμυγδαλεῶν, τῶν πλατάνων κτλ., δὲν τρώγουσι δὲ τὰ ζώφια ταῦτα, ἀλλ' ἀρκοῦνται νὰ ἐκμυζοῦν ὕλην τινὰ ζαχαρώδη καὶ κομμιώδη, δι' ἧς ἐπαλείφεται τὸ σῶμα των καὶ δύνανται νὰ ἐκμυζοῦν τὰ ἔντομα ταῦτα μὲ μεγάλην ἀνεσιν, διότι ταῦτα μένουσι σχεδὸν ἀκίνητα ἐπὶ τοῦ κλάδου ἢ τοῦ φύλλου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξεκολάφησαν. Οἱ μύρμηκες ἐπιφέρουσι μεγάλας βλάβας εἰς τὴν καλλιέργειαν, διότι ναὶ μὲν δὲν τρώγουσι ποσῶς τὰ φύλλα τῶν δένδρων, ἀπεναντίας δὲ καταδιώκουσι τὰ ἔντομα τὰ ὅποια ἀπογυμνῶνουν αὐτὰ, δὲ προσβάλλουσι ποτὲ τοὺς καρποὺς καὶ δὲν τοὺς ἐγγίζουσι, εἰμὴ ἀπ' οὗ προηγουμένως τοὺς προσβάλλουσι ἄλλα ἔντομα, οἷον αἱ σφήκες κτλ., ἀλλ' ἐπειδὴ κατασκευάζουσι τὰς μυρμηκίας των εἰς τοὺς πόδας τῶν δένδρων, τρυποῦν τὸ ἔδαφος, ἀπογυμνῶνουν τὰς ρίζας τοῦ χώματός των καὶ πολλάκις ἀκόμη τὰς κόπτουσι διὰ νὰ κατασκευάσουσι τοὺς διαδρόμους. Οἱ μύρμηκες, μόλις προσεγγίσῃ ὁ χειμὼν, κλείονται εἰς τὴν μυρμηκίαν των καὶ μένουσι ἐκεῖ βυθισμένοι εἰς ληθαργικὸν ὕπνον, τὸν ὅποιον συμμερίζονται καὶ αἱ παρ' αὐτοῖς ἐν αἰχμαλωσίᾳ διαμένουσαι ψύλλαι. Εἰς τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀμερικὴν εὐρίσκεται εἶδος μεγάλων ἄσπρων μυρμηκῶν οἱ ὅποιοι ὁμοιάζουσι μὲ γαρίδες καὶ τρώγουσι ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους, ὁμολογοῦσι δὲ καὶ οἱ περιηγηταὶ ὅτι τὸ κρέας των εἶνε πολὺ νόστιμον. Οἱ δὲ Τερμίται λεγόμενοι τῆς Αὐστραλίας εἶνε ἐπίσης μεγάλοι καὶ κατασκευάζουσι κτιστὰς καλύβας ἀρκετὰ περιέργους καὶ ὁμοίας μὲ κυψέλας μελισσῶν.

ΜΥΡΣΙΝΗ (Μυρτιά). — Ἡ μυρσίνη εἶνε θάμνος ἀειφύλλος καὶ εὐώδης, χρησιμεύων πρὸς στολισμὸν τοῦ κήπου. Ὅταν εἶνε ἀνθισμένη ἔχει ἀνάγκη μεγάλης ὑγρασίας· πολλαπλασιάζεται δὲ διὰ παραφυάδων, τὰς ὁποίας συχνοποτίζουν. Ἡ βλάστησις καὶ ἐπι-

τυχία εἶνε βεβαιότερα, πλὴν βραδεῖα, ἂν τρίψωμεν τὸν σπόρον αὐτῆς εἰς σχοινίον καὶ τὸν φυτεύσωμεν.

Λέγουσιν ἐπίσης ὅτι ἐγκεντρίζεται εἰς μέσπιλον καὶ ἀχράδα.

Τὴν δάφνην, τὴν μυρσίνην καὶ τὴν κυπάρισσον ὠνόμαζον οἱ ἀρχαῖοι στεφανωτικά, διότι διὰ τῶν φύλλων ἔστεφον τοὺς νικητὰς καὶ ὄσους ἄλλους ἤθελον νὰ τιμήσουν.

ΜΥΡΤΟΥΝΤΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἡλείας. Πρωτεύουσα *Λεχαινά* ἀκμάζουσα κωμόπολις μὲ ὑποταμεῖον, τηλεγρ. Εἰρηνοδ., Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 2500 κατ. χωρία 19, μοναὶ 3, κάτοικοι 11000.

ΜΥΣΣΕ Ἀλγρέδος. — Διάσημος ποιητὴς καὶ δραματικὸς συγγραφεὺς τῆς Γαλλίας (1810—1857).

ΜΩΔΑΜΕΘ. — Ἄραφ νομοθέτης ἰδρυτὴς τῆς μουσουλμανικῆς θρησκείας. Γεννηθεὶς ἐν Μέκκᾳ τῷ 570. Ἐξεδιώχθη ἐκ τῆς πόλεως ταύτης τῷ 622 (ἐποχὴν ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀρχίζει ἡ χρονολογία τῶν Ὀθωμανῶν), ἐπανῆλθεν ὅμως ἀφ' οὗ ἐθριάμβευσε κατὰ τῶν ἀντιπάλων του, καὶ, τῷ 632, ἀπέθανεν ἐν Μεδίνα. — *Μωάμεθ* ὁ Β' ἦτο σουλτᾶνος τῶν Τούρκων, πολιορκήσας δέ, ἐκυρίευσεν τὴν Κωνσταντινούπολιν τῷ 1453.

ΜΩΡΟΣ Θωμάς. — Περίφημος καγκελάριος τῆς Ἀγγλίας, καταδικασθεὶς εἰς θάνατον ὑπὸ Ἑρρίκου τοῦ 8ου, διότι ἠρνεῖτο νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς ἀρχηγὸν τῆς ἀγγλικανικῆς ἐκκλησίας (1480—1535).

N

NABET. — Λαμβάνομεν 50 δράμια προζύμι, τὸ ὅποιον ζυμώνομεν μὲ 300 δραμ. ἀλεύρου, 50 δρ. βουτύρου, 50 δρ. ζακχά-

ρως, 8 αὐγά καὶ ὀλίγον ὕδωρ. Ἀφ' οὗ ζυμωθοῦν καλῶς, τὰ πλάθομεν, τρίβομεν καλὰ τὴν πάσταν εἰς τὸ τραπέζιον καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ ἀναβῇ εἰς τὴν ζέστην. Ἀφ' οὗ τὰ χαράζωμεν μὲ μαχαίρι εἰς τὸ μέσον, τὰ ἀλείφομεν καὶ τὰ στέλλομεν εἰς τὸν φούρνον.

ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟΣΩΡ. — Βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας (606—562 πρὸ Χρ.) ἐκυρίευσεν τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ ἔκαυσε τὸν περίφημον ναὸν τοῦ Σολομῶντος. Παρεφρόνησε δὲ τέλος νομίσας ἑαυτὸν θεὸν καὶ ἐζήτησε νὰ λατρευθῇ ὡς τοιοῦτος.

ΝΑΓΓΑΣΑΚΗ. — Ἐμπορικώτατος λιμὴν τῆς Ἰαπωνίας εἰς τὴν νῆσον Κιου Σιου, ἔνθα διαμένουν πολλοὶ Εὐρωπαῖοι ἔμποροι. Κάτ. 45,000.

ΝΑΖΑΡΕΤ. — Πόλις τῆς Παλαιστίνης ὅπου διέμενον οἱ γονεῖς τοῦ Ἰησοῦ, ὅστις ἔζησεν ἐν αὐτῇ ἐπὶ 30 ἔτη.

ΝΑΝΤΗ. — Πόλις τῆς Γαλλίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Λείγηρος μὲ βιομηχανικὰ καταστήματα λαμπρά, βαμβακουργεῖα, ὑφαντουργεῖα, μέγα ἔμπόριον καπνῶν, ἀποικιακῶν κτλ., λαμπροὺς περιπάτους, εὐρὺν λιμένα, ὠραίας γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ καὶ 125,000 κατ.

ΝΑΞΟΣ. — Ἡ μεγαλειτέρα ἐκ τῶν Κυκλάδων νήσων πρὸς Ν. τῆς Μυκόνου. Ἔχει σχῆμα αὐγοῦ ἕνεκα τοῦ ὁποίου καὶ *Στρογγύλη* εἶχεν ὀνομασθῆ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους. Διατέμεται ἀπὸ Β. πρὸς Ν. ὑπὸ βουνοσειρᾶς ὀνομαζομένης Δρῖος εἰς τὰ Β, Φανάρι εἰς τὸ μέσον καὶ Κορωνὸ πρὸς Ν. Ἡ παραλία τῆς εἶνε ἀπότομος καὶ δὲν σχηματίζει μῆτε λιμένας μῆτε ὄρμους ἀσφαλεῖς. Εἶνε νῆσος γενικῶς πετρώδης ἀλλὰ ὠραισιτάτη καὶ λίαν εὐφρορος εἰς λαμπρὰ κρασιὰ, ἔλαιον, πορτοκάλια, λεμόνια, κίτρα, βαμβάκια, μετὰξια, τυρία καὶ ἄφθονον σμύριδα. Ἐκτασις περὶπου 440,551 στρεμμάτων, κάτοικοι 15,500 διανεμημένοι εἰς 3 κωμοπόλεις, 3 μονὰς καὶ 30 χωρία. Πρωτεύουσα *Νάξος* εἰς τὴν ΒΔ παραλίαν εἰς τὰ πλάγια λόφου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποίου εὐρίσκονται ἑρείπια τῆς ἀρχαίας Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Βενετικῆ φρουρίου τῆς ἐποχῆς τῶν Φράγκων μὲ δύο μοναστήρια καὶ ἐκκλησίαν. Ἔχει δὲ ἡ κωμόπολις ἐφορίαν, ταμεῖον, Ἑλλήν. scho-

λιτον, προξενεῖα, εἰρηνοδ. καὶ 2,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 300 εἶνε καθολικοί.—Ὁ ΔΗΜΟΣ Νάξου ἔχει 1 χωρίον, 2 μοναστήρια καὶ 2,200 κατ.

ΝΑΟΥΣΗΣ δῆμος.—Εἰς τὴν νῆσον Πάρον. Πρωτεύουσα Νάουσα μὲ Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 4, μονὴ 1, κάτοικοι 1800.

ΝΑΟΥΣΤΑ (Νέα Αὐγούστα).—Μικρὰ πόλις τῆς Μακεδονίας μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀλιάκμωνος καὶ Λουδίου ἐπὶ τῶν ἑρειπίων τοῦ ἀρχαίου Κιτίου. ἔχει βιομηχανίαν λαμπρῶν μαλλίνων ὑφασμάτων, παράγει ωραίους οἴνους καὶ ἀριθμεῖ 6,500 κατ. τοὺς πλείστους Ἑλληνας διατηροῦντας ἀξιόλογα σχολεῖα.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ὁ Μέγας (Α΄). — Ὁ Ναπολέων Βοναπάρτης, αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων, ἐγεννήθη εἰς τὸ Ἀγιάτσιο τῆς Κορσικῆς τῇ 15 Αὐγούστου 1769. Ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ διεκρίθη εἰς πλείστας περιστάσεις καὶ ἰδίως εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Τουλῶν (1794). Μετὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκστρατείαν τῆς Ἰταλίας (1796), ἐστάλη μετὰ δύο ἔτη εἰς τὴν Αἴγυπτον· ἐγκαταλείψας δὲ ἐκεῖ τὸν στρατὸν του εἰς τὸν Κλέβερ, ἐπέστρεψεν εἰς Γαλλίαν καὶ διὰ τοῦ κινήματος τῆς 18 Ὁμιχλώδους διέλυσε τὴν Κυβέρνησιν, τῷ 1799, καὶ ἔλαβε τὸν τίτλον πρώτου Συμβούλου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας διὰ 10 ἔτη, κατόπιν δὲ Συμβούλου ἰσοβίου. Ὑπὸ τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἐπεχείρησε τὴν δευτέραν ἐκστρατείαν τῆς Ἰταλίας καὶ μετ' αὐτὴν συνωμολόγησεν εἰρήνην πρὸς τὰ ἐχθρὰ κράτη. — Τῷ 1804 ἀνεκηρύχθη αὐτοκράτωρ καὶ τότε ἔλαβε τὸ ὄνομα Ναπολέον. Ἡ βασιλεία του ἐλαμπρύνθη ἐκ τῶν νικῶν ας ἤρατο κατὰ τῶν Αὐστριακῶν, τῶν Ρώσων, τῶν Πρώσων, τῶν Ἰσπανῶν. Τῷ 1812 ἐπανελάβε τὴν κατὰ τῆς Ρωσίας ἐκστρατείαν καὶ κατέλαβε τὴν Μόσχαν, ἀποχωρῶν ὅμως κατόπιν ἐκτυπήθη παρὰ τῶν Ρώσων καὶ ὁ στρατὸς του ἔπαθε δεινὰς καταστροφάς. Ὁλόκληρος τότε ἡ Εὐρώπη ἠνώθη καὶ οἱ σύμμαχοι εἰσῆλθον εἰς τὸ Γαλλικὸν ἔδαφος, ὁ δὲ Ναπολέων ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ τοῦ θρόνου καὶ ν' ἀποσυρθῆ εἰς Φονταίνεβλὸ τῇ 11 Ἀπριλίου 1814. Ὀνομασθεὶς κατόπιν βασιλεὺς τῆς Ἑλβας, διέμεινεν εἰς τὴν νῆσον ταύτην ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος, μεθ' ἐπέστρεψεν

εἰς Γαλλίαν αἰφνιδίως, καὶ, ἀναλαβὼν τὸ ἀξίωμα του τῇ βοηθείᾳ τοῦ στρατοῦ, ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῶν συμμάχων, ἀλλ' ἐνίκηθη εἰς τὸ Βατερλώ ὑπὸ τῶν Ἀγγλο-Πρώσων τῇ 18 Ἰουνίου 1815 καὶ παρεδόθη εἰς τοὺς Ἀγγλους, οἵτινες τὸν ἐξώρισαν εἰς τὴν Ἀφρικανικὴν νῆσον Ἀγίαν Ἑλένην ὅπου καὶ ἀπέθανε τὸν Μάϊον τοῦ 1821.—Ὁ Μέγας οὗτος αὐτοκράτωρ θὰ ἠδύνατο ἀριστα νὰ ὀνομασθῆ Μέγας Ἀλέξανδρος τῶν νεωτέρων χρόνων.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ Γ΄.—Υἱὸς τοῦ Λουδοβίκου Ναπολέοντος βασιλέως τῆς Ὀλλανδίας γεννηθεὶς τῷ 1808. Μετὰ τυχοδιωκτικὸν βίον ἐξελέχθη τῷ 1848 ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ καὶ τὸ ἐπιόν ἔτος πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας. Ἀλλὰ τῷ 1851 διωργάνωσε στάσιν καὶ μετὰ ἓν ἔτος ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ. Συμμαχῶν μετὰ τῶν Ἀγγλων καὶ Τούρκων ἐκήρυξε τῷ 1854 τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ρωσίας καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Σεβαστούπολιν τῆς Κριμαίας. Τῷ 1854 ἐπεχείρησε νέον πόλεμον ἵνα ἐκδιώξῃ τοὺς Αὐστριακοὺς ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, καὶ ἄλλους πρὸς τούτοις κατὰ τῆς Κίνας, Κοχινγκίνας καὶ Μεξικῶ ὅστις ὅμως ὑπῆρξε καταστρεπτικὸς παρὰ τὰς νίκας τοῦ στρατοῦ του. Ἐξηντηλημένος δὲ ἤδη ἐντελῶς πορευθεὶς νὰ κηρύξῃ τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Πρωσίας μὲ 250,000 ἄνδρας ἐν ᾧ ὁ ἐχθρὸς εἶχε τριπλασίαν δύναμιν· ὁ πόλεμος ἐκεῖνος ὑπῆρξεν ὀλέθριος διὰ τὴν Γαλλίαν. Ὁ Ναπολέων συνελήφθη ἐν Σεδὰν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1870, ἐκθρονισθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Πρώσων ἀπεσύρθη εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1873.

ΝΑΣΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρωτεύουσα Δάρα, χωρία 3, κάτοικοι 1950.

ΝΑΤΑΛ.—Ἀγγλικὴ ἀποικία τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς κατοικουμένη ἀπὸ τοὺς Κάφρους Ζουλοῦ. Πρωτεύουσα Πετρομαριτισβούργον. Κάτοικοι 350,000 κατὰ τὸ πλεῖστον Μωαμεθανοὶ καὶ τινες εἰδωλολάτραι καὶ ἀνθρωποφάγοι.

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ.—Ἀρχαία πόλις τῆς Αἰτωλίας πρωτ. τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. Σήμερον ὀνομάζεται Ἐπαχτος ἔχει δὲ ἀρχαῖον βενετικὸν φρούριον, ἀνοικτὸν λιμένα παρὰ τὸν ὁποῖον τῷ 1571 ὁ Δὸν Ἰωάννης

ὁ Αὐστριακὸς ἐνίκησε τοὺς Τούρκους, ταμεῖον, ἐφορίαν, εἰρηνοδ., Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 2,350 κατοίκους, εἶνε δὲ κτισμένη ἐπάνω εἰς ἀνωφέρειαν τῆς παραλίας ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς παλαιᾶς πόλεως. Ὁ ΔΗΜΟΣ Ναυπάκτου ἔχει 20 χωρία καὶ 7,100 κατ.

ΝΑΥΠΛΙΟΝ. — Πόλις τῆς Ἀργολίδος εἰς τὸ βᾶθος τοῦ Ἀργολικοῦ Κόλπου, πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας καὶ τῆς ἐπαρχίας Ναυπλίας. Κοινῶς ὀνομάζεται *Ἀνάπλι*, ἔχει δὲ ἰσχυρὰ φρούρια, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, ὠραίαν θέαν, κάλλιστα περὶχωρα, εὐθείας ὁδοὺς εἰς τὸ νεώτερον τμήμα τῆς πόλεως, οἰκίας κομψᾶς ἀλλὰ μικρᾶς, γυμνάσιον, νοσοκομεῖον, θέατρον, ὠχυρωμένας φυλακὰς ἐπὶ μακροῦ λόφου ὑπερκειμένου τῆς πόλεως (τοῦ καλουμένου Ἰτζ-Καλὲ ἢ Ἀκροναυπλίας), στρατώνα, παλάτιον εἰς ὃ ἔμεινεν ὁ Καποδίστριας, ταμεῖον καλὸν λιμένα, ὀπλοστάσιον, Ἐφετεῖον, Πρωτοδικεῖον, προξενεῖα, κομψὰς πλατείας, καὶ 5600 κατοίκους. Τὸ Ναύπλιον εἶνε κτισμένον ἐπὶ λόφου τὸν ὁποῖον περικυκλῶνει βενετικὸν τεῖχος παχύτατον, καὶ τοῦ ὑποῦ ὑπερέχει ὁ ἀπόκρημνος καὶ 216 μέτρα ὑψηλὸς λόφος *Παλαμῆδι*, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῦ εὐρίσκεται τὸ φερόνυμον φρούριον, χρησιμεῖον ἤδη ἀντὶ φυλακῶν εἰς τὰς ὁποίας φθάνει τις διὰ σκάλας μὲ 1880 βαθμίδας. Φρούριον ἐπίσης μικρὸν εὐρίσκεται καὶ ἔμπροσθεν τοῦ λιμένος ἐπὶ μικροῦ βραχῶδους νησιού, τὸ λεγόμενον *Μποῦριτζι*, ὅπου ἤδη διαμένουν οἱ δῆμιοι. Ὠραῖον δὲ εἶνε τὸ προάστειον τοῦ Ναυπλίου *Πρότοια*. Ἀλλὰ κυρίως ἡ πόλις εἶνε στρατιωτικὴ καὶ ἔχει μίαν ἀπὸ τὰς μᾶλλον ἀνεπτυγμένας κοινωνίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1829 μέχρι τοῦ 1834 ἦτο πρωτεύουσα τοῦ Κράτους. — Ὁ ΔΗΜΟΣ *Ναυπλιῶν* παρέχει 16 χωρία, 3 μοναστήρια καὶ 11,000 κατοίκους.

ΝΑΥΤΙΑΣΙΣ. — Φοβερὰ ἀσθένεια ἐπερχομένη εἰς τὰ ταξείδια. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων αὐτῆς φαρμάκων, τὸ προχειρότερον εἶνε ἡ *λεμονάδα*, καὶ ἡ ὀρίζοντία θέσις τοῦ σώματος, ὅταν ὅμως οὔτε ταῦτα ὠφελήσωσι, τότε συμβουλευόμεν νὰ λάβῃ ὁ ἀσθενὴς ποτήριον ὕδατος καὶ νὰ χύσῃ ἐν αὐτῷ 10 σταγόνας χλωροφορμίου καὶ νὰ τὸ πῖν

Ἄρκει αὐτὸ ὅπως ἀναστείλῃ καὶ καταπαύσῃ τὸν ἀρχίσαντα ἔμετόν.

Ἀγγλικὴ συνταγὴ πρὸς πρόληψιν τῆς ναυτιάσεως. — Ἀναμιγνύομεν :

Οἶνοπνεύματος	γρ.	150
Χλωριδρικοῦ ὀξέος	»	10

καὶ ἀποστάζομεν.

Προσθέτομεν εἰς τὸ ἑναπομείναν ἐκ τῆς ἀποστάξεως ὑγρὸν :

Ὑδατος σακχαρώμενου	λίτρ.	1
Ἀρώματος μῆνθης (essencedementhe)	σταγ.	10

Λαμβάνεται μόλις εἰσελθῆς εἰς τὸ ἀτμόπλοιο. Ἄλλ' ἂν δὲν προλάβῃ τὸν ἔμετον, τότε, μετὰ τὸν πρῶτον, λαμβάνεις ἀκόμη δύο κοχλιάρια.

Ἄλλη συνταγὴ ἀγγλική.

Ἀναμιγνύομεν :

Ἀνύδρου χλωριούχου ἀσβέστου	γρ.	80
Οἶνοπνεύματος	»	320
Ὑδατος	»	250

καὶ ἀποστάζομεν.

Εἶτα προσθέτομεν :

Ὑδατος σακχαρώμενου	λίτρ.	1
Ἀρώματος μῆνθης (essence de menthe)	σταγ.	50

καὶ ταράσσομεν τὴν φιάλην ἐκάστοτε.

ΝΑΥΤΙΚΗ ΠΥΞΙΣ ἢ Μπούσσουλας. — Ναυτικὸν μηχανήμα συγκείμενον ἀπὸ στρογγυλὴν θήκην ξυλίνην μὲ ὑάλινον σκέπασμα. Τὸ βᾶθος του εἶνε διηρημένον εἰς μοίρας 360, εἰς δὲ τὸ κέντρον αὐτοῦ ἴσταται ἐπὶ ὀρθίας ἀκίδος ἡ λεγομένη *μαγνητικὴ βελόνη*, δηλαδὴ μικρὸς καὶ ἑκατέρωθεν μυτερὸς μαγνήτης ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ στρέφεται πάντοτε πρὸς βορρᾶν καὶ οὕτω πῶς νὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς ναυτικούς εἰς ποῖον μέρος εὐρίσκονται καὶ ποῖαν διεύθυνσιν πρέπει νὰ λάβουν.

ΝΑΥΤΙΚΟΝ. — τὸν *Πολεμικόν* : Ὡς πρὸς αὐτὸ πρώτη δύναμις τοῦ Κόσμου εἶνε ἡ Μεγάλη Βρετανία, δευτέρα ἡ Γαλλία, **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΕΗ** «**ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ**» 46

καὶ ἔπειτα αἱ Ἠνωμ. Πολιτεῖαι, ἡ Ρωσσία, ἡ Γερμανία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Αὐστρία, ἡ Ἰσπανία κτλ. — 2ον Ἐμπορικόν: Καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ πρώτη εἶνε ἡ Μεγ. Βρεττανία, μετὰ τὴν ὁποίαν ἔρχονται αἱ Ἠνωμ. Πολιτεῖαι, ἡ Νορβηγία, ἡ Ἰταλία, ἡ Γερμανία, ἡ Γαλλία, ἡ Αὐστρία, ἡ Ἰσπανία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Ρωσσία κτλ.

ΝΑΦΘΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον. Πρωτεύουσα Καλιωμένον, χωρία 6, κάτοικοι 2700.

ΝΕΑ ΑΜΨΧΙΡΗ (Νιου-Ἀμφερ). — Μία ἐκ τῶν ΒΑ Ἠνωμ. Πολιτ. Ἐκτασις 24,099 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 350,000. Ὑποδιαίρεται εἰς 10 κομητείας. — ἔχει παράλια ἀμμόδη καὶ κλίμα τραχὺ, ἀλλ' ἔδαφος εὐφορον εἰς σιτηρὰ, καπνία, ξύλα, βούτυρον, τυρία κτλ. Ζῶα, ἄρκτοι, λύκοι κτλ. Βιομηχανία πολὺ ἀνεπτυγμένη, 3500 ἐργοστάσια μὲ 50,000 ἐργάτας. Παιδεία ὑποχρεωτική, βιβλιοθήκαι 2000. — Προῦπολ. 3 ἑκατ. φρ. Χρέος 20 ἑκ. — Πρωτεύουσα Κογκόρδια.

ΝΕΑ ΓΟΥΪΝΕΑ ἢ Παπουασία (=χώρα τῶν Παπούων). — Μεγίστη νῆσος ἢ μάλλον σύμπλεγμα νήσων πρὸς βορρᾶν τῆς Αὐστραλίας, ὅχι ἐντελῶς γνωστῶν. Ἐδῶ οἱ Ὀλλανδοὶ ἔχουν μερικὰς ἀποικίας, οἱ δὲ ἐγγύωριοι ἄγριοι ζοῦν ἀνεξάρτητοι διηρημένοι εἰς πολλὰς φυλάς. Τὰ παράλια αὐτῆς εἶνε μαγευτικά, τὸ δὲ ἐσωτερικὸν σκεπάζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἀπέραντα δάση πλήρη ζῶων καὶ λαμπρῶν πτηνῶν, παραδεισίων κ.τ.λ. Προϊόντα ἄφθονα· μοσχοκάρφα, φοίνικες, σιδηρόξυλα κλ. Οἱ κάτοικοι ὑπολογίζονται εἰς 200,000.

ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ. — Μεγάλη διπλῆ νῆσος τῆς Ὠκεανίας πρὸς τὰ ΝΑ τῆς Αὐστραλίας ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἄγγλους. Εἶνε χώρα βουνώδης καὶ ἠφαιστειώδης ἀλλὰ πλουσιωτάτη εἰς σιτηρὰ, ἀρωματικὰ φυτὰ, βανάνια, ἱγναμον, μέταλλα κτλ.—Πρωτεύουσα Ἀουκλάνδη. Κάτοικοι 600,000 ὧν ἐλάχιστοι ἐντόπιοι ἄγριοι. Ἐμπόριον μέγα μετὰ τῆς Εὐρώπης.

ΝΕΑ ΪΕΡΣΕΗ (Νιου-Τζέρσι). — Μία ἐκ τῶν ἀνατολ. Ἠνωμ. Πολ. εἰς τὸν Ἀτλαντ. Ὠκεανόν.—Ἐκτασις 20,240 τετρ.

χιλιόμε. Κάτοικοι 1,250,000. Διαίρεται εἰς 21 κομητείας. — Χώρα πεδινὴ σκεπασμένη ἀπὸ μεγάλα δάση καὶ ἔχουσα μεταλλεῖα σιδήρου, τζιγκου, ἀργύρου κλ. μεγάλην ἀλιεῖαν ἀποφέρουσαν προτὸν ἀξίας 20 ἑκ. φρ. ἀκμαῖον ἐμπόριον, κλίμα θερμὸν ἀλλὰ πολλὰ βάλτα νοσώδη, βιομηχανίαν ἐκτεταμένην μὲ 7000 ἐργοστάσια καὶ 80,000 ἐργάτας. Διώρυχες 200 χιλιόμε.—Προῦπολογ. 18 ἑκ. φρ. Χρέος 12 ἑκ. φρ. Σχολεῖα 1600 μὲ 325.000 μαθητὰς. Βιβλιοθήκαι 2500. Περιήγημον εἶνε τὸ τσάι τῆς Ίερσέης. — Πρωτεύουσα Τρέντον.

ΝΕΑ ὙΟΡΚΗ (Νιὸν Γζόρκ). — Μία ἐκ τῶν ἀνατολ. Ἠνωμ. Πολιτ. — Ἐκτασις 127,345 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 5,250,000. Κομητεῖαι 60. Εὐρίσκονται ἐνταῦθα καὶ 5,000 Ἰνδοὶ Ἡχώρα ἀρχίζει ἀπὸ τὴν παραλίαν τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ φθάνει ἕως τὰς λίμνας Ὀντάριο καὶ Ἐρη καὶ ἔχει τὸν περιήγημον καταρροάτην τοῦ Νιαγάρα, περιέχει δὲ πολλὰ χαμηλὰ βουνὰ καὶ πεδιάδας καταφύτους ἀπὸ παντὸς εἶδους φυτὰ τὰ ὅποια δίδουν μαγευτικὴν ὄσφιν εἰς αὐτήν. Περιέχει πλείστας μεταλλικὰς πηγὰς καὶ μέταλλα, ἰδίως σίδηρον, πετρέλαιον κτλ. Κλίμα θερμὸν κατὰ τὸ θέρος ἀλλὰ ψυχρὸν τὸν χειμῶνα. — Βιομηχανία μεγίστη: 37,000 ἐργοστάσια μὲ 370,000 ἐργάτας. Διώρυχες καὶ σιδηρόδρομοι ἄπειροι. — Προῦπολογ. 100 ἑκ. φρ. Χρέος 125 ἑκ. Παιδεία ὑποχρεωτικὴ μὲ 12 χιλ. σχολεῖα, 2 ἑκατ. μαθητὰς καὶ 21 χιλ. βιβλιοθήκας. — Πρωτεύουσα Ἀλβάνυ εἰς τὰ μεσόγεια ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Οὐδσωνος. ἐπισημοτέρα δὲ πόλις ἡ Νέα Ὑόρκη.

ΝΕΑ ὙΟΡΚΗ. — Μεγίστη καὶ ὠραιότατη πόλις τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν, ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἀμερικῆς καὶ μία ἐκ τῶν πρώτων τοῦ κόσμου ὄλου. Εἶνε κτισμένη εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Οὐδσωνος ἐπὶ μαγευτικῆς χερσονήσου σχηματιζούσης λιμένας λαμπροὺς καὶ ἔχει παμμέγιστον ἐμπόριον μεθ' ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου, λαμπρὰς οἰκοδομὰς, περίχωρα, κήπους, πλατείας θαυμαστάς κτλ. Ἀπέραντα βιομηχ. ἐργοστάσια 8,000 μὲ 140 χιλ. ἐργάτας καὶ 76 τραπέζας πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἀκαδημίας καὶ σχολὰς παντὸς εἶδους,

βιβλιοθήκας ἀριθμουμένης κατὰ χιλιάδας, συγκοινωνίαν θαυμαστήν διὰ ἠλεκτρικῶν καὶ μὴ σιδηροδρόμων καὶ ἑναερίων γραμμῶν καὶ 1, 500,000 κατοίκους. Τὸ προάστειον Βροῦκλιν ἔχει 1 ἑκατομ. κατ.

ΝΕΑΠΟΛΙΣ. — Ἡ μεγαλειτέρα πόλις τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τῆς Δ παραλίας καὶ πλησίον τοῦ ἠφαιστείου Βεζούβιος, ἄλλοτε πρωτεύουσα τοῦ Βασιλείου τῶν *Λύο Σικελιῶν*. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ θέσεως μαγευτικῆς καὶ ἔχει λαμπρὸν λιμένα, ἐκτεταμένον ἐμπορίου, μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς, πανεπιστήμιον, μουσεῖα περίφημα, μεταξουργεῖα, χαρτοποιεῖα, χρυσοχοεῖα καὶ πλείστα ἄλλα βιομ. ἐργοστάσια μὲ πλείονας τῶν 25,000 ἐργατῶν καὶ 520,000 κατοίκους.

ΝΕΑΡΧΟΣ. — Ἕλλην θαλασσοπόρος τοῦ 15ου αἰῶνος πρὸ Χρ. ἀνακαλύψας τὰ παράλια τῆς θαλάσσης τῶν Ἰνδιῶν.

ΝΕΑΣ ΜΙΤΖΕΛΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος Πρωτεύουσα Νέα Μιτζέλα ἢ Ἀμαλιάπολις μὲ Ἕλλην. σχολεῖον καὶ 850 κατοίκους ἢ ὅποια σχηματίζει τὸν Δῆμον.

ΝΕΑΣ ΠΕΛΛΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λοκρίδος. Πρωτεύουσα Κάτω Πέλλα, χωρίον 1, κάτοικοι 800.

ΝΕΒΑΔΑ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας διαιρουμένη εἰς 14 κομητείας. — Ἐκτασις 269,672 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 70,000. Πρωτεύουσα *Κάρσων-Σίτυ*. Τὸ ἥμισυ τῆς χώρας σκεπάζεται ἀπὸ τὰ Βραχώδη βουνὰ ὅπου διαμένουν πολλοὶ ἐλεύθεροι Ἰνδοί. Μεταλλεῖα μολύβδου, χρυσοῦ, χαλκοῦ, ἀργύρου, μαγνησίου κλπ. Κλίμα γλυκὺ, δάση ἐλάχιστα καὶ γεωργία μικρά. — Προῦπολ. 2 1)2 ἑκατομ. φρ. Χρέος 3 ἑκατ. φρ. Σχολεῖα παντὸς εἴδους, βιβλιοθήκαι 500.

ΝΕΒΡΑΣΚΑ. — Μία ἐκ τῶν Ἠνωμ. Πολ. Ἐκτ. 199,046 τετρ. χιλ. Κάτοικοι 465,000, καὶ ἄγριοι Ἰνδοὶ 4000. Κομητεῖαι 65. — Πρωτεύουσα *Λίνκολν*. Ποταμοὶ Μισσουρής, Κάνζας κτλ. Χώρα πεδινὴ μὲ πολλὰ ποίμνια καὶ προϊόντα, πατάταις λινάρια, λάχανα κλπ. — Προῦπολ. 8 ἑκατ. φρ. Μαθηταὶ 150,000. Βιβλιοθήκαι 600.

ΝΕΙΛΟΣ. — Ὁ μέγιστος ποταμὸς τοῦ κόσμου. Εὐρίσκεται

εἰς τὴν Ἀφρικὴν, πηγάζει ἀπὸ πολλὰς λίμνας τῶν κεντρικῶν χωρῶν αὐτῆς, διαρρέει τὴν Νουβίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ χύνεται εἰς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν διὰ πολλῶν στομάτων σχηματίζων μέγιστον *Δέλτα*. Ὀλικὸν μᾶκρος 5200 χιλιομ. περίπου. — Ὁ Νεῖλος πλημμυρεῖ κατ' ἔτος ἐκ τῶν περιοδικῶν βροχῶν, αἱ ὁποῖαι πίπτουν εἰς τὰ μέρη ταῦτα, καὶ καθιστᾷ διὰ τῶν ὑδάτων του εὐφορώτατον τὸ ἔδαφος τῆς μεγάλης Αἰγυπτιακῆς πεδιάδος.

ΝΕΛΣΩΝ. — Περίφημος Ἄγγλος ναύαρχος (1758—1805) ἀποθανὼν εἰς τὸ Τραφαλγὰρ τῆς Ἰσπανίας ἐν ᾧ ἐνίκα καὶ κατέστρεψε τὸν Γαλλικὸν στόλον.

ΝΕΜΕΑΣ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτ. Ἅγιος Γεώργιος, μὲ Ἕλλην. σχολεῖον, χωρία 11, μονὴ 1, κάτ. 4400.

ΝΕΟΝ ΜΕΞΙΚΟΝ. — Μία ἀπὸ τὰς τοπαρχίας τῶν Ἠνωμ. Πολιτ. σκεπαζομένη ἀπὸ τρεῖς σειρὰς τῶν Βραχωδῶν βουνῶν. Ἐκτασις 317,469 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 60,000 καὶ 26000 Ἰνδοί. Κομητεῖαι 13. Πολλοὶ ποταμοὶ καὶ λίμναι. Ζῶα ἄγρια ἄρκτοι, λύκοι, λύγκες, κουγουάραι, κάστορες κλπ. Δάση μεγάλα. Πρωτεύουσα *Σάντα Φέ* ἐπὶ τοῦ Βορείου ποταμοῦ.

ΝΕΠΩΛ ἢ ΝΕΠΑΛΗ. — Ἀνεξάρτητον Ἰνδικὸν κράτος ἐπὶ τῶν βορειοδυτικῶν Ἰμαλαίων κατέχον ἑκτασιν 146,963 τετρ. χιλιομ. καὶ ὑψηλὸν 4 ἕως 10 χιλ. πόδ. Κλίμα μέτριον καὶ ὑγιεινόν. Μεταλλεῖα σιδήρου, μολύβδου, χαλκοῦ. Προϊόντα: ρύζια, καρποὶ κλπ. καὶ πολλὰ ποίμνια. Ζῶα: ἐλέφαντες, τίγρεις, ἄρκτοι, πίθηκοι κτλ. Κάτ. 2 1)2 ἑκατομ. βουδδιστὰι κατὰ τὸ πλεῖστον. Πρωτ. *Κατμανδοῦ* ὅπου ἐδρεύει ὁ βασιλεὺς ὅστις εἶνε ἀπόλυτος κύριος τοῦ λαοῦ του. Ἐπειδὴ δὲ τὸ κράτος τοῦτο ἀποφεύγει τὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ ξένων, μόλις οἱ Ἄγγλοι, μετὰ πολλὰς δυσχερείας, κατάρθωσαν νὰ ἔχουν ἓνα ἀντιπρόσωπον εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

ΝΕΠΩΣ Κορινθίος. — Ρωμαῖος ἱστορικὸς γράψας «Βίους ἐν δόξων στρατηγῶν» ἀκμάσας δὲ τὸν 1ου αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ.

ΝΕΡΑΝΤΖΕΑ. — Ὁ καρπὸς τοῦ δένδρου τούτου εἶνε πολὺ

ὀλίγον χρήσιμος, διότι ἔχει γεῦσιν ὑπόπικρον. Ἐπειδὴ ὅμως εἶνε δένδρον ρωμαλαῖον, ἢ καλλιέργειά του πρέπει νὰ ἐλύσῃ τὴν προσοχὴν μας, διότι εἰς πολλὰ μέρη ἔνθα αἱ πορτοκαλλεῖαι δὲν εὐδοκίμοῦν ἢ νεραντζεῖα ἐπιτυγχάνει κάλλιστα καὶ στολιζει τοὺς κήπους μὲ τὴν ὠραιότητα τῶν φύλλων καὶ τοῦ καρποῦ τῆς. Τὴν μεταχειρίζονται δὲ διὰ νὰ ἐμβολιάζουσι εἰς αὐτὴν πολλὰ ὁμοιογενῆ μὲ αὐτὴν δένδρα. Οἱ δενδροκόμοι σπείρουν τοὺς σπόρους τῆς εἰς πρασιάς καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς ἡλικίαν δύο ἐτῶν, ἐμβολιάζουσι τὰ δενδρόλλια. Σπείρεται, ἐμβολιάζεται καὶ καλλιεργεῖται ὅπως ἡ πορτοκαλλεῖα. Ἐκ τῆς φλοῦδας τοῦ νεραντζίου κατασκευάζεται ἐξαιρετικὸν γλυκὸν χωνευτικόν.

ΝΕΡΩΝ. — Περίφημος διὰ τὴν σκληρότητα καὶ τὰ ἐγκλήματα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρώμης (54—68). Ἐφόνευσε τὴν γυναῖκα του, τὴν μητέρα του καὶ τὸν ἀδελφόν του Βρεττανικόν, ἔκαστε δὲ τὴν Ρώμην καὶ ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος διώκτης τῶν χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του εἶχον κλεισθῆ εἰς τὰς ὑπογείους κατακόμβας τῆς Ρώμης. Ὁ Νέρων ἐξεθρονίσθη τέλος δι' ἐπαναστάσεως καὶ συλληφθεὶς, ἐν ᾧ ἔφευγεν, ἐθανατώθη παρ' ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἐθεώρει φίλους του πιστοῦς.

ΝΕΣΣΩΝΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λαρίσσης. Πρωτεύουσα Μέγα Κεσερλή, χωρία 9, κάτοικοι 4450.

ΝΕΥΡΙΚΑ. — Ἡ λεγομένη Νευρικὴ κατάστασις, εἶνε ἄθροισμα διαφορῶν φαινομένων, τὰ ὅποια παρατηροῦνται συχνότερον εἰς πρόσωπα ἀναιμικά. Οἱ τοιοῦτοι πάσχοντες, γυναῖκες αἱ περισσότεραι, εἶνε εὐμετάβλητοι, ἰδιότροποι, δυσκόλου χαρακτήρος, διὰ τὴν παραμικρὰν αἰτίαν, αἰσθάνονται πολλάκις μίαν ἀόριστον θλίψιν καὶ στενοχωρίαν ἢ ὅποια τοὺς καταταυραννεῖ. Ἄλλοτε ἀρέσκονται καὶ ἐπιζητοῦσι τὰς μᾶλλον ἀλλοκότους συγκινήσεις. Παραπονοῦνται συνήθως ἀπὸ πονοκεφάλους, παλαμούς, ἀϋπνίαν, ἔχουσι δὲ δύσκολον πάντοτε τὴν χώνευσιν καὶ ἐνοχλοῦνται ἀπὸ ἀέρια. Ἡ τοιαύτη κατάστασις ἐξακολουθεῖ συνήθως ἐπὶ ὅλην τὴν ζωὴν μεταπίπτουσα πολλάκις καὶ εἰς ἄλλην σπουδαιότεραν νευρικὴν ἀσθενείαν.

Θεραπεία. Ἡ βᾶσις τῆς θεραπείας τῶν τοιούτων νευρικῶν ἀτόμων εἶνε ἢ εἰς καθαρὸν ἀέρα καὶ ἐν ἐξοχῇ διαμονῇ καὶ πρὸ πάντων ἢ σωματικῇ ἐργασίᾳ. Οἱ εὐποροὶ ἄς μὴ ἐξέρχωνται ἐφ' ἀμάξης εἰς περίπατον ἀλλὰ πάντοτε πεζῇ· τὸ κολύμβημα εἶνε ἐπίσης ὠφέλιμον ἄς κάμνωσι θαλάσσια λουτρά καὶ μάλιστα ψυχρολουσίαν, ἄς ἐρωτᾶται ὅμως πάντοτε περὶ τούτων ὁ ἰατρός. Καί, τέλος ἀνάγκη νὰ μὴ ἀναγινώσκουν συγκινητικὰ συγγράμματα κτλ.

ΝΕΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσης. Πρωτεύουσα Μεσενικόλας, χωρία 9, μοναὶ 2, κάτοικοι 5700.

ΝΕΥΤΩΝ. — Σπουδαιότατος Ἄγγλος ἐπιστήμων ὅστις ἀνεκάλυψε καὶ ἀπέδειξεν ἐπιστημονικῶς τὸν νόμον τῆς παγκοσμίου ἔλξεως, λόγῳ τῆς ὁποίας οἱ κόσμοι συγκρατοῦνται καὶ κινῶνται εἰς ὀρισμένας ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, (1642—1727).

ΝΕΦΗ ἢ *Σύννεφα*. — Τὰ νέφη εἶνε σωρεῖαι ἀτμῶν ὑδάτων συμπυκνωμένων εἰς κατάστασιν μικροσκοπικῶν σχεδὸν σταγόνων εὐρισκομένων εἰς ὕψος τι μέγα ἢ μικρὸν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ.

Προέρχονται ἀπὸ τὰς ἀναθυμιάσεις τὰς ὁποίας ἀναδίδουν οἱ ποταμοί, αἱ θάλασσαί, αἱ ὑγραὶ γαῖαι, αἱ λίμναι κλπ. — Τὰ σύννεφα εἶνε 4 εἰδῶν: 1ον) Τὰ μεγάλα στακτερὰ ἢ μελανωπὰ τὰ ὅποια ἀναγγέλλουν βροχὴν 2) Τὰ στενόμακρα καὶ πολλάκις κόκκινα τὰ ὅποια ἐμφανίζονται κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου. 3ον) Τὰ ἄσπρα καὶ παχέα, ὅμοια μὲ λόφους, τὰ ὅποια διαλύονται συνήθως κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ 4ον) τὰ ὅμοια μὲ τολύπας μαλλίων ἢ βάμβακος, τὰ ὅποια προαγγέλλουν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ.

ΝΕΩΝ ΨΑΡΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλκίδος. Πρωτεύουσα Νέα Ψαρὰ ἢ Ἐρέτρια, μὲ Εἰρηνοδ., ἑλλην. σχολεῖον καὶ 450 κατοίκους, ἧτις καὶ σχηματίζει τὸν Δῆμον.

ΝΗΛΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βόλου. Πρωτεύουσα Ἄνω Λεχώνια, χωρία 8, μονὴ 1, κάτοικοι 9000.

ΝΗΛΕΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Χαλκίδος. Πρωτεύου-

ουσα Ἁγία Ἄννα μὲ ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 13, κάτοικοι 4600.

ΝΗΡΙΤΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην. Πρωτεύουσα Κίονι, χωρίον 1, μονὴ 1, κάτοικοι 1600.

ΝΗΣΙΟΝ. — Μικρὰ πόλις τῆς Μεσσηνίας πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Μεσσηνίας καὶ τοῦ δήμου Παμίσου. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ ποταμοῦ Παμίσου, ἀπέχει 2 ὥρας ἀπὸ τὰς Καλάμας, παράγει ὠραῖα μαῦρα κρασιὰ καὶ ἔχει ἐφορίαν, ταμεῖον, Εἰρηνοδ. ἑλλην. σχολεῖον καὶ 6450 κατοίκους, ὀνομάζεται δὲ καὶ *Μεσσήνη*.

ΝΙΑΓΑΡΑΣ. — Ποταμὸς τῆς Β. Ἀμερικῆς μεταξὺ τῶν λιμνῶν Ἐρης καὶ Ὀντάριο, περίφημος διὰ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς καταρράκτας του ἔχοντας ὕψος 50 μέτρων.

ΝΙΓΗΡ. — Μέγας ποταμὸς τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς πηγάζων ἀπὸ τὰ βουνὰ τῆς Γουινέας, διαρρέων τὸ Σουδάν καὶ τὴν Γουινέαν καὶ χυνόμενος εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν. Μᾶκρος 3600 χιλιομ.

ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ. — Μικρὰ δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς μὲ ἑκτασίαν 133.800 τετρ. χιλιομ. καὶ 350 χιλ. κατοίκων. Ἔδαφος εὐφορώτατον εἰς ζαχαροκάλαμον, βαμβάκια, λουλάκι, κακάον, πολύτιμα ξύλα κλ., ἀλλὰ ὑποφέρει ἀπὸ φοβεροὺς σεισμούς. Πρωτεύουσα *Μανάγουα* ἐπὶ τῆς λίμνης Νικαραγούας μὲ 12,000 κατ.

ΝΙΟΥ-ΚΑΣΤΑ (*Νεοκαστέλη*). — Πόλις τῆς Ἀγγλίας παράλιος μὲ πελώρια ἀνθρακωρυχεῖα, μέγα ἐμπόριον καὶ 140,000 κατοίκους.

ΝΟΜΙΜΟΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ. — Νόμιμος ἀπαγόρευσις λέγεται ἡ νομικὴ κατάστασις προσώπου τινος καθ' ἣν στερεῖται ὅλων τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἰκανότητος τοῦ νὰ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν του. Ὁ ὑπὸ ἀπαγόρευσιν διατελῶν θεωρεῖται ἐν γένει ὡς νεκρός, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις του, ἢ δὲ περιουσία αὐτοῦ μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους του. Ἡ νόμιμος ἀπαγόρευσις ἐπέρχεται

συνεπείᾳ βαρείας ποινῆς, οἷον ἰσοθίων δεσμῶν, εἰρκτῆς κτλ. Ὁ ἀπηγορευμένος δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ παρίσταται ὡς μάρτυς ἐπὶ δικαστηρίου, νὰ εἶνε ἐκλόγευς ἢ ἐκλέξιμος, ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος κλπ. Θεωρεῖται ὡς μὴ ὑπάρχων ἐν τῷ κράτει. Παρεμφερὲς πρὸς τὴν νόμιμον ἀπαγόρευσιν εἶνε ἡ στρατιωτικὴ καθαιρέσις ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τῶν στρατοδικείων εἰς τοὺς στρατιωτικούς τοὺς καταδικασθέντας ἐπὶ ἐγκλήματι.

ΝΟΜΟΣ. — Πᾶσα ἀπόφασις τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, δηλ. τῆς Βουλῆς, ἀφ' οὗ ψηφισθῆ ὑπ' αὐτῆς, κυρωθῆ δὲ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήτειος (καὶ τότε μόνον) καθίσταται *Νόμος τοῦ Κράτους*, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἀντιβαίνει εἰς καμμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος. — Καταργεῖται δὲ ὁ τοιοῦτος νόμος ἢ δι' ἀνακλήσεως αὐτοῦ ἢ δι' ἀντικαταστάσεως δι' ἄλλου νόμου. Ὡστε ὁ νόμος ἰσχύει ἐφ' ὅσον δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ἄλλος νόμος εἴτε ρητῶς εἴτε σιωπηρῶς, οὐδέποτε ὅμως καταργεῖται λόγῳ ἀχρηστίας.

ΝΟΡΒΗΓΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ Σκανδιναυικὰ λεγόμενα κράτη τῆς Βορ. Εὐρώπης. Ἐκτασίς 325422 τετρ. χιλιομ. Ὑποδία ρεῖται εἰς 20 νομαρχίας καὶ ἔχει 1,900,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε Λάπωνες 18000 καὶ τοιοῦτοι νομάδες 1500. Τὸ ἔδαφος αὐτῆς εἶνε ξηρὸν καὶ διασχίζεται ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ βουνὰ Σκανδιναυικὰ Ἄλπεις μὲ κορυφὰς Ὑμες-Φιελδ (8540 πόδ.) καὶ Τίνδ (8061 πόδ.) καὶ ἀπείρους διακλαδώσεις πρὸς ὅλα τὰ μέρη τῆς χώρας. Τὰ παράλια αὐτῆς εἶνε ἀπότομα σχηματίζοντα βαθυτάτους καὶ στενοὺς κόλπους πολυαριθμούς *Φιόρδ* ὀνομαζομένους μὲ βράχους ἀποτόμους καὶ ὑψηλοὺς μέχρι 3 καὶ 4 χιλιάδων ποδῶν. Ἐκ τοῦ ἔδαφους μόλις τὸ 1)12 καλλιεργεῖται καὶ αὐτοῦ δὲ τὸ πλεῖστον σκεπάζεται ἀπὸ λειβάδια ὅπου τρέφονται μεγάλα ποιμνία. Προϊόντα ὀλίγα, λινάρι, πατάταις, καπνά, καρποὶ κλπ. κλίμα δὲ ψυχρὸν καὶ ὀμίχλῳδες καὶ λίμναι ἀρκεταί. Δάση μικρὰ εἰς τὰ ὅποια εὐρίσκονται πολύτιμα ξύλα καὶ ζῶα ἄγρια, λύκοι, ἄρκτοι κλπ. — Ἡ παιδεία εἶνε ὑποχρεωτικὴ ὑπάρχουν δὲ 6520 σχολεῖα. Τὸ ἐμπόριον ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένον. Εἰσαγωγὴ καὶ ἔξα-

γωγή άξίας 400—415 εκατομ. φρ. Το έμπορ. ναυτικόν άριθμει 7670 πλοία — Η Νορβηγία άπετέλει μέχρι του 1814 ανεξάρτητον κράτος, άλλ' έκτοτε ήνώθη με την Σουηδικήν διατηρήσασα όμως διοίκησιν ιδιαιτέραν, συνταγματικήν. Προύπολ. 40 έκ. φρ. Χρέος 65 έκ. Δημόσιος θησαυρός 72 εκατ. — Στρατός 12—18 χιλ. άνδρες. — Στόλος 32 μεγάλα πλοία, 56 κανονιοφόροι με κουπιά και 30 μικρότερα με 300 κανόνια. Είς τὰ ΒΔ παράλια εύρίσκονται αί βραχώδες νήσοι Δοφόδοι, ή δέ βορειοτάτη άκρα τής χώρας είνε τόν Βόρειον άκρωτήριον, τὸ μάλλον προσεγγίζον εἰς τὸν Πόλον σημεῖον τής Εύρώπης. — Πρωτεύουσα Χριστιανία.

ΝΥΚΤΕΡΙΔΕΣ. — Η νυκτερίς ἐπὶ μακρὸν ἦτο πρόβλημα διὰ τοὺς φυσιολόγους, ἀγνοοῦντας εἰς ποίαν οἰκογένειαν ἀνήκει. Ἐπὶ τέλους ἐπανόησαν ιδιαιτέραν οἰκογένειαν μετέχουσαν τοῦ πτηνοῦ καὶ τοῦ μαστοφόρου. Κατὰ τὴν ταξινομήσιν ταύτην, ἡ νυκτερίς ἀποτελεῖ τὴν οἰκογένειαν τῶν χειροπτέρων, ἡ ὁποία ὑποδιαιρεῖται εἰς τέσσαρας ἄλλας. Αἱ εἰς τὴν ὑποδιαιρέσιν τῶν πτεροπόδων ἀνήκουσαι, αἱ ὁποῖαι εἶνε χειρόπτερα καρποβόρα, ἔχουσι μυλόδοντας ἀνωμάλους, ἀπλοῦς ἢ μετὰ ἐξοχῶν κατὰ τὴν στεφάνην, δύο σκυλόδοντας εἰς ἐκάστην σιαγόνα, δύο ζεύγη τομέων συνήθως ἀνω ἢ κάτω κτλ. αἱ δὲ μεγάλαι, τρέφονται ἐν γένει διὰ καρπῶν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἐπίφοβοι. Εύρίσκονται ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ, ἐν ταῖς Ἰνδικαῖς νήσοις, ἐν ταῖς πολικαῖς νήσοις τοῦ Εἰρ. Ὤκεανοῦ, ἐν Μαγαδασκάρῃ καὶ Ν. Ὀλλανδίᾳ.

Εἶδος τι τής οἰκογενείας Νυκτερίς τὸ Φάσμα (Βάμπιρος) ταύτης, ζῶσιν εἰς τὰ ὑγρά δάση, εἰς τὰ σπήλαια καὶ τὰ ἐρείπια, ὅθεν τὴν νύκτα ὀρμώμεναι καταστρέφουν τὰς φυτείας. Αὐταί, ὅταν κουρασθοῦν ἀναρτῶνται ἀπὸ τοὺς κλάδους τῶν δένδρων

διὰ τῶν ὀπισθίων ποδῶν των καὶ μένουσιν οὕτω κρεμασμένοι. Οἱ ἰθαγενεῖς κυνηγοῦν αὐτὰς δραστηρίως, ὅχι μόνον ἕνεκα τῶν καταστροφῶν τὰς ὁποίας ἐπιφέρουσιν, ἀλλὰ καὶ χάριν τοῦ κρέατός των, τὸ ὅποιον αὐτοὶ μὲν εὑρίσκουσι πολὺ νόστιμον, εἰ δὲ ἐκεῖ οἰκοῦντες Εύρωπαῖοι πολὺ μέτριον — Περιέργον εἶνε ἐν εἶδος νυκτερίδος ὀνομαζομένης ΦΑΣΜΑ ἢ Βάμπιρος. Αἱ παρ' ἡμῖν ἀπαντῶσαι εἶνε μικρόσωμοι. Τινὲς αὐτῶν ἐξέρχονται πρὸ τής δύσεως τοῦ ἡλίου, πετῶσαι κατ' ἀρχὰς ὑψηλὰ καὶ πλησιάζουσαι εἰς τὸ ἔδαφος καθ' ὅσον ἡ νύξ προσεγγίζῃ.

Τὴν ἡμέραν ζῶσιν εἰς τὰ κωδωνοστάσια, εἰς τὰ ἐγκαταλελειμμένα κτίρια καὶ εἰς τὰς τρύπας τῶν δένδρων. Ἄλλαι προτιμῶσι τοὺς καταφυκμένους τόπους καὶ καταφεύγουσιν εἰς τοὺς σιτοβολῶνας καὶ τὰς ρωγμὰς τῶν τοίχων.

Ὅταν πλησιάζῃ τις εἰς τὸ μέρος ὅπου εἶνε νυκτερίδες αἰσθάνεται βαρεῖαν ὀσμὴν μόσχου, ἀναδιδομένην ἐκ τής κόπρου των. Ἡ κόπρος αὕτη εἶνε ἰσχυρότατον λίπασμα, καὶ ὁ γεωργὸς δὲν πρέπει νὰ τὴν περιφρονῇ.

Αἱ παρ' ἡμῖν νυκτερίδες εἶνε ὠφέλιμοι, διότι καταστρέφουσι πολλὰ ἔντομα βλαβερὰ εἰς τὰς φυτείας.

ΝΥΚΤΙΚΑΛΛΕΣ. — Τὸ νυκτικαλλῆς σπείρεται κατὰ Μάιον μῆνα· δυνάμεθα ὅμως νὰ διατηρήσωμεν καὶ τὰς ρίζας του καὶ νὰ τὰς ἀναφυτεύσωμεν. Τὸ φυτὸν τοῦτο ἔχει ἀνάγκην βαθείας γῆς, οἱ δὲ σπόροι του πρέπει νὰ συλλέγωνται εὐθὺς ὡς ὀριμάζουσι, διότι πίπτουν μόνον των καὶ χάνονται.

ΝΥΜΦΑΣΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας. Πρωτ. Βυτίνα με Ἑλλήν. σχολεῖον, χωρία 5, μονὴ 1, κάτ. 1,800.

ΝΥΦΙΤΣΑ (Ἰκτίς). — Ἡ νυφίτσα εἶνε μικρὸν ζῷον με ρύγχος ὀξύ, λίαν δὲ ἐπιβλαβές, διότι ἐνεδρεύει καὶ ἐπιτίθεται συχνάκις κατὰ τῶν ὀρνιθῶνων καὶ περιστερέωνων, ὅτε κλωσσόπουλα, περιστεράκια καὶ αὐγά γίνονται βορὰ τοῦ τύσφου πανούργου ὕσφου καὶ παρατόλμου τοῦτου ζῷου.

Εὐθὺς ὡς ἐννοήσωμεν τὴν παρουσίαν τοιοῦτου ἐπιβλαβοῦς ζῷου, πρέπει νὰ προσπαθήσωμεν διὰ παντοίων μέσων νὰ ἀπαλ-

λαχθῶμεν αὐτοῦ. Καί πρῶτον μὲν τὸ παραφυλάττομεν ἵνα γνωρίσωμεν τὰ μέρη εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ προτίμησιν συχνάζει, καὶ στήνομεν ἐκεῖ παγίδας δελεασμένας μετ' αὐγά. Δυναμέθα προσέτι νὰ λάβωμεν ἕν μῆλον πολὺ ὄριμον, τὸ ὁποῖον χωρίζομεν εἰς δύο ἰσα τεμάχια, τὸ ἐπιπάσσομεν μετ' λειοτριμένον κάρυον στρίχνου, καὶ προσαρμόζομεν ἐκ νέου τὰ δύο τεμάχια ἐπικολλῶντες αὐτὰ ἀκριβῶς. Τέλος δὲ αἱ νυφίτσαι σολλαμβάνονται καὶ κατασπαράσσονται τῇ βοηθείᾳ κυνῶν.

Νυφίτσα κινῆ (ἰκτίς).

ΝΩΝΑΚΡΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Περιστερά, χωρία 7, μονὴ 1, κάτοικοι 650.

Ξ

ΞΑΝΘΙΠΠΟΣ. — Ἀθηναῖος στρατηγὸς πατὴρ τοῦ Περικλέους νικήσας τοὺς Πέρσας εἰς τὴν Μυκάλην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τῷ 479 πρὸ Χρ. κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν.

ΞΕΓΔΑΡΜΑΤΑ. — Πλύνομεν τὸ ξεγδάσμα μετ' ὕδωρ ἢ, ἐὰν ἡ ἐκδορὰ ἐπῆλθεν ἀπὸ ἀκάθαρτον τι πρᾶγμα, προσθέτομεν εἰς αὐτὸ καὶ ὀλίγον σπέρτον τῆς κάμφορας, καὶ ἀκολούθως ἐπιθέτο-

μεν μικρὸν πανίον μετ' ὀλίγον βούτυρον φρέσκον ἢ κηραλοιφήν ἢ ἀλλάζομεν αὐτὸ δις τῆς ἡμέρας μετ' τὴν ἀκόλουθον ἀλοιφήν.

Λυκοποδίου	3	γραμμάρια
Ἄνθους ψευδαργύρου	4	»
Πάχους	15	»

ΞΕΝΟΦΩΝ. — Στρατηγός, ιστοριογράφος καὶ φιλόσοφος Ἕλληνας, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους (445—355 πρὸ Χρ.). Ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῶν Μυρίων εἰς Περσίαν καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των, τὸ ὁποῖον καὶ ἔγραψεν εἰς ἕν τῶν ἔργων του.

ΞΕΠΑΓΙΑΣΜΑΤΑ. — Εἰς τὸν τόπον μας ὅπου τὸ ψῦχος εἶνε μέτριον, σπανίως συμβαίνουν θάνατοι ἀλλὰ μόνον ἀπλὰ ξεπαγιάσματα εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος.

Τοπικὰ ξεπαγιάσματα. Τὰ μέρη τοῦ σώματος τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται μακρύτερον τῆς καρδίας εἶνε πλέον ἐκτεθειμένα εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ψύχους· τοιαῦτα δὲ εἶνε ἡ μύτη, τὰ ὦτα, οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Καθὼς εἰς τὰ καψίματα, αἱ ἐπερχόμεναι βλάβαι εἶνε διαφόρων βαθμῶν, ἀπὸ τῆς ἀπλῆς ἐξογκώσεως τοῦ μέρους (χιονίστραις), μέχρι τῆς γάγγραινας, ἢ τῆς γενικῆς ψύξεως.

Γενικὴ ψύξις τοῦ σώματος. Αὕτη ἐνίοτε συμβαίνει τόσῳ ταχέως, ὥστε εὐρέθησαν νεκροὶ ἐν τελείᾳ ἀκίνησίᾳ, ὡσὰν τὸ ψῦχος νὰ ἐπέδρασεν ἐπ' αὐτῶν ὡς κεραυνός. Συχνότερον ὅμως ὁ θάνατος ἐπέρχεται βραδέως· προηγούνται δὲ τοῦ θανάτου νάρκωσις τῶν μελῶν, ὠχρότης τοῦ προσώπου, ἀδυναμία ἢ ἀπώλεια τῆς ὄρασεως, καὶ πρὸ πάντων τάσις πρὸς ὕπνον.

Θεραπεία. Δὲν ὑπάρχει ἄλλο ἐπικινδυνώδεςτερον μέσον ἀπὸ τὴν χρῆσιν τῆς θερμότητος εἰς τὰς περιστάσεις ταύτας. Τὸ ἐναντίον λοιπὸν πράττομεν· τοποθετοῦμεν τὸν παθόντα ἐντὸς δωματίου μᾶλλον ψυχροῦ καὶ τῷ τρίβωμεν τὰ παγωμένα μέρη, ἢ ὀλόκληρον τὸ σῶμα, ἐν ἀρχῇ μὲν μετ' ἀγόν, ἢ, ἐν ἐλλείψει τούτου, μετ' ὀλίγον ψυχρὸν ὕδωρ· βαθμηδὸν δὲ, μεταχειριζόμεθα ὀλιγώτερον ψυχρὸν καὶ ἐν τέλει μόλις χλιαρὸν ὕδωρ· εἰς τὸ τέλος δυναμέθα

νά μεταχειρισθῶμεν καὶ ὀλίγον σπέρτο τοῦ καμινέτου. Συγχρόνως δίδομεν εἰς τὸν παθόντα ὕδωρ ζεστὸν μὲ ὀλίγην ζάχαριν, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου προσθέτομεν μικρὸν κοχλιάριον αἵνου δυνατοῦ, ἢ ὀλίγον κονιάκ, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν τῷ δίδομεν προσέτι καὶ τσάϊ, καφέ, ἔγχυμα μελίσης κτ. ὅμ.

ΞΕΡΕΣ ἢ ΧΕΡΕΣ. — Πόλις τῆς Ἰσπανίας εἰς τὴν Ἀνδαλουσίαν ὁπόθεν ἐξάγονται τὰ περίφημα κρασιὰ Ξερές. Κάτοικοι 55,000.

ΞΕΡΕΗΣ. — Βασιλεὺς τῆς Περσίας (485—472 πρὸ Χρ.). Ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἑλλάδος τῷ 479 μὲ 2 καὶ πλέον ἑκατομμύρια στρατοῦ, ἀλλὰ νικηθεὶς ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἔφυγε κρυφίως καὶ τῷ 472 ἐδολοφονήθη ἐν Περσίᾳ.

ΞΗΡΟΧΩΡΙ. — Κομόπολις τῆς Εὐβοίας πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Ξηροχωρίου καὶ τοῦ δήμου Ἰστιαιῶν. Εἶνε κτισμένη εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Τελεθρίου εἰς τὴν βόρειον πλευρὰν τῆς νήσου μὲ ἐφορίαν, ταμεῖον, εἰρηνοδ., Ἑλλήν. σχολεῖον, περίχωρα κατάφυτα καὶ 3,100 κατ.

ΞΙΦΙΑΣ. — Οἱ Ξιφίαι εἶνε γένος ἰχθύων τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικὸν εἶνε ἡ ἄνω σιαγών, ἔχουσα σχῆμα Ξίφους. Ὁ ἰχθύς οὗτος εὐρίσκεται εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας, ἰδίως εἰς τὴν Μεσόγειον, καὶ εἶνε εἰς τῶν μεγαλειτέρων ἀπὸ τοὺς ἐν Εὐρώπῃ. Εἶνε δ' ὀπλισμένος διὰ φοβεροῦ ὄπλου διὰ τοῦ ὁποῖου δύναται νὰ ὑπερασπισθῇ ἐναντίον τῶν ἰσχυροτέρων ἔχθρῶν του. Τὸ σῶμα του εἶνε ἐπίμηκες, στρογγύλον, λεῖον καὶ κεκαλυμμένον διὰ λεπτοῦ δέρματος. Ἡ κεφαλὴ του εἶνε ἀρκούντως μεγάλη, τὸ στόμα του μέγα φέρον μέγαν ἀριθμὸν μικρῶν ὀδόντων, αἱ δὲ σιαγόνες του μακροὺ καὶ Ἡ ράχη τοῦ Ξιφίου εἶνε γαλαζωπῆ, ἢ δὲ κοιλία λευκῆ· τὸ δὲ ἐπὶ τῶν νώτων πτερύγιον στακτερὸν καὶ καλύπτει σχεδὸν ὅλον τὸ μῆκος τῆς ράχους. Τὸ δῆμα τοῦ στήθους, τῶν ὀπισθίων καθὼς καὶ τῆς οὐρᾶς εἶνε ἰσχυρὰ. Ὁ Ξιφίας κολυμβᾷ μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος, διὰ τοῦτο διατρυπᾷ ὡς βέλος τὰ κήτη, τὰ σκυλόψαρα καὶ ἄλλους ἔχθρους τοὺς ὁποίους προσβάλλει. Οἱ Ξιφίαι ζοῦν συνήθως κατὰ ζεύγη, τὸ θῆλυ μετὰ

τοῦ ἄρρενος, ὅπερ θὰ προξενήσῃ ἐκπληξιν διότι ὁ ἰχθύς οὗτος, ὡν ὠτόκοι, δὲν ζευγνύεται. Κατὰ τὸ θέρος ἑναποθέτει τὰ ὠὰ αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκτὰς, ὅτε, καὶ ἀλιεύονται ἐξ αὐτῶν μεγάλαι ποσότητες.

ΞΥΔΙ (Ὁξος).—Τὸ ἀπλούστατον καὶ οἰκονομικώτατον μέσον νὰ ἔχωμεν καλὸν ὄξος, πρὸ πάντων εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἶνε νὰ ἀγοράσωμεν ἐν βαρέλιον καλοῦ Ξυδίου καὶ νὰ ἐξαγάγωμεν ἐξ αὐτοῦ κατ' ἀρχάς, λίτρας τινὰς τὰς ὁποίας νὰ ἀντικαταστήσωμεν μὲ ἴσην ποσότητα λευκοῦ ἢ ἐρυθροῦ οἴνου καθαρωτάτου. Θέτομεν κατόπιν τὸ βαρέλιον εἰς μέρος τοῦ ὁποῖου ἡ θερμοκρασία νὰ εἶνε 180 μέχρι 200 φροντίζοντες νὰ διατηρῶμεν αὐτὸ σκεπασμένον μὲ χάρτην ἢ λιπὸν ἑλαφρῶς ἐπιτεθειμένον ἐπὶ τοῦ στομίου του. Ἀντικαθιστῶντες δὲ ἐκάστοτε δι' ἴσης ποσότητος οἴνου, τὴν ποσότητα τοῦ ὄξους ὅπερ ἐξάγομεν πρὸς κατανάλωσιν, δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν ὄξος ἐπὶ μακρὸν χρόνον.

Ξύδι μὲ φύλλα δρακοντίου. Δυνάμεθα εἰς τὸ ὄξος νὰ προσθέσωμεν φύλλα ἀρωματικοῦ δρακοντίου. Πρὸς τοῦτο μωσχεύομεν εἰς καλὸν ὄξος φύλλα δρακοντίου καθαρισμένα καὶ ἡλιασμένα, ἵνα ἐξατμισθῇ ἡ ὕγρασία των, μετὰ 15 δὲ ἡμέρας τὸ μεταγγίζομεν, τὸ σουρώνομεν κατόπιν διὰ χάρτου ἢ βαμβάκερου ὑφάσματος καὶ τὸ θέτομεν εἰς φιάλας.

Ξύδι μὲ σμέουρα. Γεμίζομεν πήλινον ἄγγειον μὲ σμέουρα προσφάτως συλλεγέντα, ὠριμώτατα καὶ καλῶς καθαρισμένα τὰ ὁποῖα σκεπάζομεν ἐξ ὀλοκλήρου διὰ λευκοῦ ὄξους χωρὶς νὰ τὰ ἐκθλίψωμεν. Ὅταν δὲ, μετὰ παρέλευτον 10 ἢ 12 ἡμερῶν, ἴδωμεν νὰ σχηματισθῇ ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας μία πέτσα καὶ τὸ ὑγρὸν νὰ ἦνε διαυγὲς ὑποκάτω, ἀφαιροῦμεν τὴν πέτσαν ταύτην καὶ διυλίζομεν τὸν χυμὸν, πρῶτον μὲν διὰ κρησάρας κατόπιν δὲ διὰ σακκούλας (ἢ σακκούλα αὕτη εἰς τὸ κάτω μέρος λήγει εἰς ὄξυ εἰς τὸ στόμιον δὲ φέρει στεφάνιον ἵνα διατηρῇ αὐτὸ ἀνοικτόν).—Ἄν θέλωμεν μὲ τὸ Ξύδι τοῦτο νὰ κάμωμεν σιρόπιον, ζυγίζομεν ποσότητά τινα τοῦ χυμοῦ τούτου καὶ προσθέτομεν διπλάσιαν κατὰ τὸ βάρος ποσότητα χονδροκοπανισμένης ζακχάρεως καλῆς ποιότητος. Θέτομεν κατόπιν τὸ μίγμα εἰς τὸ πῦρ καὶ ἀφαιροῦμεν

τὸν ἀφρόν τοῦ σιροπίου, πρὶν ἢ ἀρχίσῃ νὰ κοχλάζῃ· ἔπειτα ἀφ' οὗ γυρίσῃ δύο ἢ τρεῖς φορές εἰς τὸ πῦρ, τὸ ἀποσύρομεν καὶ τὸ θέτομεν ἐντὸς πηλίνου ἀγγείου ὅπου τὸ ἀφίνομεν μέχρις ὅτου κρώσῃ, μεθ' ὃ τὸ θέτομεν εἰς φιάλας ἡμισείας λίτρας τὰς ὁποίας τοποθετοῦμεν ὀρθὰς εἰς τὸ ὑπώγειον.

Ξῦδι τῶν τεσσάρων ληστῶν. Τοῦτο παρασκευάζεται μετὰ τὰς ἐπομένους οὐσίας. 8 ξηρὰς κορυφὰς ἀψίνθου, τσαούτας δενδρολιθίου, μήνηθς, ἀλιφασιῆς, 8 γρ. ξηρῶν ἀνθέων λαβάντας, 90 ὑφεκατόγρ. σκοροδίου, ἴσην ποσότητα λευκῆς καννέλλας, μοσχοκαρφίων καὶ μοσχοκαρῶν, 500 γρ. ἐρυθροῦ ὄξους, 16 γρ. ὄξιку ὀξέως καὶ 2 γρ. καφουράς διαλελυμένης ἐντὸς οἰνοπνεύματος. Κοπανίζομεν ὅλας τὰς ξηρὰς οὐσίας καὶ τὰς θέτομεν εἰς μίαν φιάλην μετὰ τοῦ ὄξους, καὶ τὰς ἀφίνομεν νὰ μοσχέουσιν εἰς τὸν ἥλιον ἐπὶ 15 ἡμέρας. Κατόπιν ἐκθλίβομεν τὸν χυμὸν τοῦ μίγματος τούτου, τὸν διυλίζομεν καὶ προσθέτομεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐντὸς τοῦ οἰνοπνεύματος διαλυθεῖσαν καφουράν.

Ξῦδι ἀρωματικῶν (Τριανταφυλλόξυδο κτλ.). Γεμίζομεν μίαν μποτίλλιαν ἢ ἓνα βαρελάκι μετὰ καλὸν ξῦδι καὶ ρίπτομεν ἐντὸς αὐτοῦ ξηρὰ τριαντάφυλλα εὐώδη ἢ ἄλλα ἄνθη τῆς ἀρεσκείας μας μετὰ ὀλίγας φλούδας μανταρινίου, θέτομεν δὲ τὸ ἀγγεῖον εἰς μέρος θερμὸν ἢ καὶ εἰς τὸν ἥλιον ὅπου τὸ ἀφίνομεν 10—15 ἡμέρας.

ΕΥΛΟΚΕΡΑΤΕΑ.—Τὸ δένδρον τοῦτο, τὸ καὶ ἄλλως χαρουπιὰ καὶ κουτσουπιὰ καλούμενον, φέεται εἰς θερμὰ κλίματα. Εἶνε ἀειθαλὲς καὶ εὐδοκιμεῖ εἰς τὰ μετρίως γόνιμα ἐδάφη, μεταφυτευομένη δυσκόλως ἐπιτυγχάνει, ἐνῶ διὰ τῶν σπόρων της πολλαπλασιάζεται εὐκόλως. Τὸ ξύλον της εἶνε δυνατὸν καὶ δὲν σήπεται, ὃ δὲν καρπὸς του εἶνε λίαν σακχαρώδης καὶ χρησιμοποιεῖται κατὰ τῶν ἀσθενειῶν τοῦ στήθους. Προκαλεῖ εὐκοιλιότητα, ὅθεν δὲν πρέπει νὰ γίνεται κατάχρησις αὐτοῦ. Οἱ ἵπποι, οἱ βόες καὶ οἱ χοῖροι τρώγουσιν αὐτὸν μετὰ μεγάλης ὀρέξεως. Ἡ Κύπρος καὶ ἡ Κρήτη παράγουσιν ἄφθονα χαρουπιὰ.

ΞΥΝΗΘΡΑ.—Τὸ φυτὸν τοῦτο δὲν καλλιεργεῖται ἐν Ἑλλάδι, διότι καὶ ὀλίγη χρῆσις γίνεται αὐτοῦ, καὶ ἀρκοῦνται εἰς

τὰς Ξυνήθρας, αἱ ὁποῖαι φύονται αὐτομάτως εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἡ χρῆσις του εἶνε γενικὴ ἐν Εὐρώπῃ διότι δὲν τὸ μεταχειρίζονται μόνον πρὸς καρύκευσιν τῶν ζυμῶν ἀλλὰ καὶ τὸ βράζουσι καθὼς τὰ σπανάκια μετὰ βούτυρον ἢ μετὰ κρέας. Σπείρουσι αὐτὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς τὰ ἄκρα τῶν πρασιῶν ἢ τῶν διαδρόμων τοῦ κήπου, ἵνα μὴ διαθέσῃ χωριστὴν γῆν. Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀπαξ σπαρὲν διαρκεῖ πέντε μέχρις 10 ἐτῶν. Πρέπει ὅμως νὰ ἀφαιρῶνται αἱ παραφυάδες καὶ νὰ κόπτονται αἱ στραβαὶ ρίζαι, αἱ ὁποῖαι ἀναφαίνονται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Τὰς σπείρουσι τὴν ἀνοιξίαν εἰς καλὴν καλλιεργημένην γῆν. Ἀφ' οὗ μεγαλώσῃ τὰ φυτὰ περὶ τὸ φθινόπωρον, τὰ ἀραιώνουσι καὶ μεταφυτεύουσι τὰ λοιπὰ ἀλλαχοῦ. Διὰ νὰ ἔχῃ τις πάντοτε Ξυνήθρας πρέπει νὰ τὰς σκαλίζῃ καὶ νὰ τὰς δροσίζῃ, ρίπτων καὶ ὀλίγην κοπρίαν περὶ τὸν Ὀκτώβριον εἰς τὴν ρίζαν· διὰ νὰ ἐμποδίζουσι δὲ τὴν σπειρομοφυίαν, ἣτις σκληρύνει τὰ φύλλα τὰ κόπτουσι πρὶν αὐξηθῆναι καὶ δὲν ἀφίνοσι τὸν καυλὸν τοῦ φυτοῦ νὰ αὐξήσῃ, εἰμὴ ὅταν θέλουσι νὰ συλλέξουσι τὸν σπόρον.

(**Μαγειρικὴ**). Κόπτομεν τὴν Ξυνήθραν ψηλὰ ὅπως τὸ σέλινον καὶ τὸ μαρούλι, τὴν θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μετὰ ζεστὸν ὕδωρ καὶ ἄλας, ἀφ' οὗ δὲ ψηθῇ ἡ Ξυνήθρα, τὴν σουρώνομεν καλῶς καὶ τὴν θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μετὰ βούτυρον, τὴν κοκκινίζομεν μετὰ ἄλευρον καὶ τὴν ἀνακατῶνομεν, βρέχοντες αὐτὴν μετὰ κονοσμέ. Ἀφ' οὗ βράσῃ καλῶς τὴν σερβίρομεν μετὰ ψωμάκια εἰς τὸ βούτυρον κοκκινισμένα ἢ καὶ μετὰ ἀγὰ βραστά.

Ξυνήθρα μετὰ γάλα. Ἀφ' οὗ βράσωμεν τὴν Ξυνήθραν, τὴν θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μετὰ ὀλίγον βούτυρον διὰ νὰ ψηθῇ, λαμβάνομεν καὶ κρόκους δύο ἀγῶν καὶ κάμνομεν μετὰ αὐτὰ ὕλην μετὰ ὀλίγον ἄλευρον καὶ τὰ λυώνομεν μιγνύοντες αὐτὰ μετὰ γάλα, τὰ δένομεν εἰς τὴν φωτιὰν καὶ ἀφ' οὗ ψηθῇ ἡ Ξυνήθρα, περιχύνομεν μετὰ αὐτὴν τὴν σάλτσαν.

Σημ.—Τὴν Ξυνήθραν πρέπει νὰ ἀποφεύγουσι οἱ πάσχοντες ἀπὸ ψαμμίας ἢ νεφρίτιδα. Ἀπ' ἐναντίας δὲ εἶνε διουρητικὴ, καθαρ-

τική και ὠφελιμωτάτη εἰς τὰς ἐξάψεις και τὰ δερματικά νοσήματα.

ΕΥΝΙΑΔΟΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δομοκοῦ και Φαρσάλων. Πρωτεύουσα Ὀμβριακή, χωρία 6, κάτοικοι 1,700.

ΕΥΝΙΑ (τοῦ στομάχου). — Αἱ ξυνίλαι εἶνε σημεῖον κακῆς χωνεύσεως· και ἄλλοτε μὲν εἶνε πρόσκαιροι, ἄλλοτε δὲ εἶνε σύνθητες σύμπτωμα παρατηρούμενον εἰς πολλοὺς πάσχοντας ἐκ δυσπεψίας.

Αὐξάνουσι δὲ ἔτι περισσότερον αἱ ξυνίλαι, ὅταν εἰς τὸν στόμαχον εἰσάγωνται ποτὰ ἢ τροφαὶ αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ὀξυναὶ, ἢ γινόμεναι τοιαῦται ἔνεκα τῆς ζυμώσεως τὴν ὁποίαν ὑφίστανται διαμένουσαι ἐπὶ πολὺ ἐντὸς τοῦ στομάχου, διὰ τοῦτο ἀπὸ τοιαῦτα ποτὰ ἢ φαγητά, ὅποια εἶνε λ. χ. ὁ ἄκρατος οἶνος (χωρὶς νερὸν) ὁ ζύθος, τὰ λάχανα, τὰ ἀγγούρια, κτλ. κτλ. πρέπει νὰ ἀπέχωνται ὅσοι ὑποφέρουσιν ἀπὸ ξυνίλας.

Τὸ καλῆτερον φάρμακον πρὸς κατάπαυσιν τῆς ξυνίλας εἶνε ἡ σόδα, ἢ ὁποία λαμβάνεται πρὸ, ἢ καλῆτερον μετὰ τὸ φαγητόν, εἰς δόσιν 1—4 γραμμαρίων (ἐν κοχλιαρίῳ τοῦ καφέ εἶνε ἄρκυτόν), διότι ἡ κατάχρησις αὐτῆς εἴμπορεῖ νὰ βλάψῃ πολὺ.

Ἐκτὸς τῆς σόδας ὑπάρχουσι και ἄλλα μέσα, π. χ. τὸ ἀσβεστόνερον, εἰς δόσιν ἑνὸς ἢ και δύο κοχλιαρίων τῆς σούπας, και τὰ μεταλλικὰ ὕδατα τοῦ Βισσῆ. Τέλος δὲ και ἡ κατάποσις ἑνὸς μόνου κοχλιαρίου τῆς σούπας κοινου ἑλαίου καθ' ἣν στιγμὴν ἀρχίζουσιν αἱ ξυνίλαι· ἐνίοτε ἀμέσως μετὰ τὴν λήψιν αὐτοῦ παρετηρήθη ὅτι αἱ ἐνοχλήσεις κατέπαυσαν ἐντελῶς.

O

ΟΒΙΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς Ἀσίας, ἐν Σιθρίᾳ, χυνόμενος εἰς τὸν Β. Παγ. Ὀκεανὸν μετὰ δρόμον 2800 χιλιομέτρων.

ΟΓΧΗΣΤΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λαρίσσης. Πρωτεύουσα Μαῖμουλι, χωρία 6, κάτοικοι 2000.

ΟΔΕΡ. — Ποταμὸς τῆς Γερμανίας πηγάζων ἀπὸ τὰ βουνὰ Σουδητία τῶν συνόρων τῆς Αὐστρίας και χυνόμενος εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν· μᾶκρος 900 χιλίῳ.

ΟΔΗΣΣΕΥΣ. — Βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, σύζυγος τῆς Πηνελόπης και πατὴρ τοῦ Τηλεμάχου. Ἀφ' οὗ ἐπολέμησεν ἡρωϊκῶς εἰς τὴν Τρωάδα, ἐπλανήθη κατόπιν ἐπὶ 10 ἔτη εἰς τὴν θάλασσαν ἕως οὗ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ βασιλεῖόν του, ὅπου εὔρε τὴν σύζυγόν του πολιορκουμένην ἀπὸ πολυαριθμοὺς μνηστῆρας τοὺς ὁποίους και ἐφόνευσε.

ΟΔΗΣΣΟΣ. — Μέγας ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Ρωσσίας ἐπὶ μικρᾶς χερσονήσου τῆς Μαύρης θαλάσσης. Ἡ Ὀδησσὸς εἶνε νέα πόλις κτισθεῖσα τῷ 1793, ἔχει δὲ μέγαν λιμένα, ὠραίας οἰκοδομὰς και ἐκκλησίας, κλίμα θερμότατον κατὰ τὸ θέρος, 500 δὲ σιτοπωλεῖα, και πλείονας τῶν 300,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ εἶνε Ἕλληνες ἔμποροι.

ΟΔΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΑΙ. — Τὴν κατασκευὴν τῶν ἀγροτικῶν ὁδῶν ἀποφασίζει ὁ νομάρχης, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐν τῷ ἐκλογικῷ καταλόγῳ ἐγγεγραμμένων κατοίκων τοῦ ἐνδιαφερομένου χωρίου, τὸ ὅποιον ἐπιβαρύνει πᾶσα ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς. Τὸ δὲ ἀρμόδιον δημοτικὸν συμβούλιον προσδιορίζει τὴν εἰς ἕκαστον τῶν κατοίκων ἀναλογουσαν καταβολήν, εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν.

ΟΘΩΝ Α΄. (Φρειδερίκος-Λουδοβίκος) Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος. — Ὁ Ὄθων ἦτο δευτερότοκος υἱὸς Λουδοβίκου τοῦ Α΄ βασιλέως τῆς Βαυαρίας, ἐγεννήθη δὲ τῷ 1815 και ἀπέθανε τῷ 1867. Τῇ

προτάσει τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ρωσσίας ἐδέχθη τὸν Ἑλλήν. θρόνον τῷ 1832, ἦλθε δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα τῷ 1833 καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῶν κοινῶν τῷ 1835, ἐνυμφεύθη δὲ τῷ 1836. — Τὸ αὐτὸ ὅμως ἔτος ὁ λαὸς ἐξηγέρθη κατὰ τῆς αὐτῆς μὴ ἀνεχόμενος τὴν Βαυαροκρατίαν, καὶ, τῷ 1837, ὁ βασιλεὺς ἠναγκάσθη ν' ἀποπέμψῃ τοὺς σπουδαιότερους τῶν μετ' αὐτοῦ Γερμανῶν, ν' ἀντικαταστήσῃ δὲ αὐτοὺς δι' Ἑλλήνων, καὶ τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων διὰ τῆς ἐλληνικῆς. Καὶ μετὰ τοῦτο ὅμως, ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις ἐξηκολούθει νὰ ἦνε δεσποτικὴ, ὁ λαὸς περιεκύκλωσεν αἰφνης τὰ ἀνάκτορα κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1843 καὶ ἠνάγκασε τὸν Ὅθωνα νὰ καθιερώσῃ τὸ σύνταγμα καὶ νὰ διώξῃ ὅλους τοὺς βαυαρὸς ὑπουργοὺς του. Ἐν τούτοις ἡ βασιλεία προσεπάθησε καὶ πάλιν νὰ ἐπανακτισθῆται τὴν πρῶτην ἰσχύν της, καὶ ἐγενήθησαν ἐκ τούτου διαρκεῖς καὶ ἰσχυραὶ ἀντιδράσεις καὶ ἔχθραι ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ. Εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου ἐξερράγη ἡ δημοσία ἀγανάκτησις, ὁ Ὅθων ἐκνήρυσθη ἐκπτωτος τοῦ θρόνου καὶ ἐσηματίσθη προσωρινὴ λαϊκὴ Κυβέρνησις. Ὁ Ὅθων τότε ἐγκατέλειψε τὴν Ἑλλάδα (15 Αὐγούστου 1862) καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Βαυαρίαν.

ΟΙΑ. — Κωμόπολις τῆς νήσου Θήρας εἰς τὰ βόρεια αὐτῆς παράλια μὲ ταχυδρ., τηλεγρ., Ἑλλήν. Σχολεῖον καὶ 1900 κατοικοὺς ναύτας καὶ γεωργούς. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Οἶας ἔχει 4 χωρία καὶ 2750 κατοίκους.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ. Υἱὸς τοῦ Λαίου καὶ τῆς Ἰοκάστης. Ἐφόνευσε τὸν πατέρα του κατὰ λάθος καὶ ἔγεινε χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ σύζυγος τῆς ἰδίας του μητρός, ἀφ' οὗ ἔβλυσε τὰ αἰνίγματα τῆς περιφήμου Σφιγγὸς τῶν Θηβῶν. Καταβληθεὶς ὅμως ἐπὶ τέλους ἐκ τῶν πικριῶν καὶ τῶν ἐγκλημάτων του, ἐξώρυξε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ περιεπλανᾶτο ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ὀδηγούμενος ἀπὸ τὰς δύο του θυγατέρας Ἀντιγόνης καὶ Ἰσμήνης.

ΟΙΝΙΑΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βονίτσης καὶ Σηρομέρου. Πρωτεύουσα Κατοχὴ μὲ Ἑλλήν. Σχολεῖον, Εἰρηνοδικεῖον καὶ 1400 κατ. Χωρία 4, μονῆ 1, κάτοικοι 3600.

ΟΙΝΟΣ—ΟΙΝΟΠΟΪΙΑ (Σταφυλὴ).—Ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ ἀμπελοργὸς ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς τὸν τρυγητόν, τῷ ὑποδεικνύετ' ἀρκούντως ὑπὸ τῆς σταφυλῆς καὶ τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς.

Σημειωτέον ὅτι ἡ σταφυλὴ διέρχεται διὰ τριῶν λίαν διακεκριμένων περιόδων: α') ἀπὸ τῆς γοιμοποιήσεως μέχρι τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἀγουρίδας· β') ἀπὸ τῆς ἀγουρίδας μέχρι τῆς ὀριμάνσεως· γ') ἀπὸ τῆς ὀριμάνσεως μέχρι τῆς μαλακύνσεως.

Ὅταν ἴδωμεν ὅτι τὸ κουκούτσι ἀνεπτύχθη, ὅτι τὸ κοτσάρι τοῦ τσαμπροῦ εἶναι μελαγχροινόν, ὅτι ἡ ρῶγες εὐκόλως ἀποσπῶνται, καὶ ἀφίνου ἐπὶ τοῦ βότρου μικρόν τι νημάτιον—τότε ἡ σταφυλὴ ἔφθασεν εἰς τὸ σημεῖον τῆς ὀριμάνσεως.

Ζύμωσις. Αἱ σταφυλαί, ἀφοῦ, δι' οἰουδήποτε τρόπου, πατηθῶσι καὶ τεθῶσιν ἐν τῷ κάδῳ, δὲν βραδύνουσι νὰ βράσωσι, ἢ νὰ ζυμωθῶσι μᾶλλον.

Ἡ θερμοκρασία ἀνυψοῦται, ὁ ὄγκος αὐξάνει καὶ φυσαλλίδες, περικλείουσαι ἀέριον, διέρχονται διὰ τοῦ ὑγροῦ θραυόμεναι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

Μετὰ παρέλευσιν χρόνου κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μακροῦ, ἡ ἀνάβρασις αὕτη λαμβάνει τέλος, καὶ ἡ θερμοκρασία ταπεινοῦται, παύει δ' ἡ ἐξάτμισις ἀερίου καὶ ἡ στεφάνη βυθίζεται. Ταῦτα πάντα εἶν' ἐνδείξεις ὅτι ἡ ζύμωσις συνετελέσθη, καὶ ὅτι τὸ γλεύκος μετεβλήθ' εἰς οἶνον.

Ἡ ζύμωσις ἐκτὸς τούτου ἐπιφέρει τὸν μετασχηματισμὸν τοῦ σακχάρου εἰς οἰνόπνευμα, αὕτη δ' εἶνε ἡ μεγάλη διαφορὰ ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ γλεύκους καὶ τοῦ οἴνου.

Καὶ εἰς τοὺς λευκοὺς μὲν οἶνους, ἡ διαφορὰ αὕτη εἶναι σχεδὸν ἡ μόνη παραγομένη μεταβολή. Εἰς τοὺς μέλανας ὅμως, καὶ ἄλλαι τοιαῦται μεταβολαὶ λαμβάνουσι χώραν, συνεπεία τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ στερεοῦ μέρους τῆς σταφυλῆς ἐν τῇ ζυμώσει, καὶ στερεαὶ ὕλαι εἶνε τὰ κουκούτσια, οἱ βόστριχοι κτλ.

Οὕτως ἡ χρωματιστικὴ ὕλη τοῦ φλοιοῦ διαλύεται, ὁ βόστριχος παραχωρεῖ τῷ οἴνῳ τὴν δριμύτητά του καὶ τὰ ὀξέα του, ἀφαιρεῖ τὸ οἰνόπνευμα ἀπὸ τὸν οἶνον (καθὼς καὶ ὀλίγον χρῶμα),

ἐνῶ τὰ κουκούτσια δίδουσιν εἰς αὐτὸν *ταρνίνην* καὶ λιπαρὰς οὐσίας.

Ἡ σταφυλὴ φέρει ἐν ἑαυτῇ ὅλα τ' ἀπαιτούμενα στοιχεῖα διὰ τὴν ζύμωσιν· ἤτοι, τὴν ζύμην, τὸ σάκχαρον, καὶ ἄλλα τοιαῦτα χρήσιμα στοιχεῖα.

Ὅσάκις ἐν τῇ σταφυλῇ ὑπάρχει πολὺ σάκχαρον, τότε ἡ ζύμωσις γίνεται ἀτελής. Ὁ οἴνοποιὸς ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του μόνον εἰς τὴν ποσότητα τοῦ σακχάρου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ γλεύκους, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἀερισμὸν αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο εἰς ὅσα μέρη ἡ θερμοκρασία εἶνε λίαν ὑψηλὴ πρέπει ὁ οἴνοποιὸς νὰ προσπαθῇ δι' οἰωνδήποτε τρόπων νὰ καταστῆ αὐτὴν.

Ἡ οἴναποθήκη πρέπει νὰ εἶνε διατεθειμένη οὕτω πῶς, ὥστε νὰ ἐπικρατῇ ἐν αὐτῇ ταπεινοτάτη θερμοκρασία· πρέπει νὰ εἶν' ἐστραμμένη πρὸς βορρᾶν, νὰ εἶνε κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπόγειος· πρέπει ἡ μισημβρινὴ πλευρὰ αὐτῆς νὰ στηρίζετ' ἐπὶ γηλόφου, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, νὰ καλύπτεται διὰ προχώματος, τὸ ὅποιον, προφυλάττον τὴν ἀποθήκην ἀπὸ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου νὰ ἐπιτρέπη συγχρόνως τὴν ἐκ τῶν ἄνωθεν εὐκόλον εἰσαγωγὴν τῶν βαρελίων. Πρέπει ἐκτὸς τούτων, νὰ προστατεύεται ἀπὸ τοῦ ἡλίου διὰ δένδροστοιχιῶν κ. τ.λ.

Διαρκούσης τῆς ζύμωσης, πρέπει ὁ οἴνων συνεχῶς νὰ καταβρέχεται καὶ νὰ μένωσιν ἀνοικτὰ τὰ παράθυρά του κατὰ τὴν νύκτα.

Εἰς τὰς κτιστὰς κἀδδὰς ἡ θερμοκρασία ἀνυψοῦται περισσότερο ἢ εἰς τὰς ξυλίνας.

Ἐπειδὴ τὰ μεγάλα βυτία εἶναι τὰ μόνα τὰ ὅποια δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι τόσῳ πρὸς συντήρησιν, ὅσῳ καὶ πρὸς βελτίωσιν τοῦ οἴνου, δι' αὐτό, (λόγῳ δ' οἰκονομίας ἄλλως τε) εἶναι τὰ μόνα δοχεῖα τὰ ὅποια γενικῶς ἐγένοντο δεκτὰ πρὸς οἴνοποιαν.

Πρέπ' ἡ κἀδδὴ νὰ ψυχραίνεται, ἢ δι' ὕδατος τὸ ὅποιον νὰ τὴν περιβρέχῃ, ἢ δι' ὀφιοειδοῦς σωλῆνος δι' οὗ νὰ κυκλοφορῇ ὁ

δωρ ψυχρὸν καὶ ὅστις νὰ διατρέχῃ, διὰ τῶν ἐλιγμῶν του, τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κἀδδης.

— *Μόσχευσις*.— Ἡ μόσχευσις εἶναι τὸ φαινόμενον διὰ τοῦ ὁποίου, τὸ διὰ τῆς ζυμώσεως παραγόμενον οἴνοπνευμα, ἀπορροφᾷ τὰς εἰς τὰ *στέμφυλα* (τσιπούρα κτλ.) περιεχομένας οὐσίας, καὶ ὁ οἶνος, καθόσον γίνεται, πλουτίζεται διὰ χρώματος, ὀξέων καὶ ἄρωμάτων.

Κατὰ τὴν κατασκευὴν τῶν μαύρων οἴνων, παρὰ τοῖς ὁποίοις τὸ χρῶμα ἐξασκεῖ σπουδαίαν ἐνέργειαν, ἡ μόσχευσις πρέπει νὰ ᾔνε ὅσῳ τὸ δυνατόν τελεία.

— Ἐὰν δι' οἰωνδήποτε λόγον, ἀναγκασθῶμεν νὰ ππρατείνωμεν τὴν ἐν τῇ κἀδδῃ διαμονήν, πρέπει νὰ φροντίζωμεν ὥστε, ἡ κἀδδὴ, νὰ καλύπτετ' ἐπιμελῶς, διὰ νὰ διατηρηθῇ ἀνθρακικὸν ὄξυ ἄνωθεν τοῦ ὑγροῦ τῆς στεφάνης, διὰ νὰ ἐμποδίζεται ἡ μετὰ τοῦ ἀέρος συνάφεια τούτων.

Θείωσις (θειάφισμα) τῶν οἴνων. Ἡ θείωσις τῶν οἴνων σκόπεῖ νὰ προλάβῃ τὴν ὀξείαν ζύμωσιν τῶν οἴνων, συνίσταται δὲ ἡ ἐργασία αὕτη εἰς τὴν μίξιν τῶν οἴνων μετὰ θειωδῶν ἀτμῶν, τοὺς ὁποίους παράγομεν καίοντες θειωμένας θρυαλλίδας (φυτῆλια) ἐντὸς τοῦ βυτίου. Ὡς θρυαλλίδες δὲ δύνανται νὰ χρησιμεύσουν λεπταὶ ταινίαι καννάβειος ἢ βάμβακος πλατεῖαι 3 μέχρι 4 ὕψους. καὶ πλάτους 15 μέχρι 20, τὰς ὁποίας ἐμβάπτομεν ἐντὸς ἀναλελυμένου θείου, τὸ ὅποιον νὰ μὴ εἶνε πολὺ θερμόν. Δυναμέθα πρὸς τούτοις νὰ μεταχειρισθῶμεν διὰ τὴν θείωσιν τοῦ οἴνου λειοτριμμένην θειικὴν τίτανον ἐκ τῆς ὁποίας ἀρκεῖ νὰ ρίψωμεν ἐντὸς τοῦ βαρελίου ποσότητά τινα ἀνακινούντες κατόπιν τὸν οἶνον διὰ ράβδου.

Σημ. : Συγκεφαλαιούντες τώρα ὅσα ἐγράψαμεν περὶ οἴνου καὶ οἴνοποιας, παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸν εὐφῶς *Δεκάλογον* τοῦ Φονσέκα :

Δεκάλογος τοῦ οἴνοποιου.

• *Πρῶτον* ὀφείλεις νὰ τρυγᾷς πάντοτε ἐνωρῆς.

• *Δεύτερον* ἀπ' τὰ τσάμπουρα ὀλίγα ν' ἀφαιρῆς.

• *Τρίτον* τὸ πάτημα γερὸ τῶν σταφυλιῶν νὰ γίνῃ.

Τέταρτον μὴ ὁ μούστος σου χωρὶς ἀέρα μείνη.
 Πέμπτον μὴ παραγέμιζε τὰς κάδδας ἐντελῶς.
 Ἑκτον τὴν πέτρα βύθιζε ἔς τὴν ζύμωσιν καλῶς.
 Ἑβδομον ὅσω βράζουνη ἢ κάδδαις, τῆς σκεπάζεις.
 Ὄγδοον τὴν θερμότητα τοῦ μούστου μὴν ἀλλάζεις.
 Ἐννατον ὅταν τελεσθῇ ἡ ζύμωσις του πλέον,
 μεταγγίσει τὸν οἶνον σου εἰς κάδδον ἄλλον, νέον.
 Δέκατον νὰ διατηρῆς, μὲ προσοχὴν τελείαν,
 τὴν ἣν ἡ ἀποθήκη σου εἶχε θερμοκρασίαν·
 πρόσεχε δὲ μὴ ὑψωθῇ ἢ μὴ ταπεινωθῇ,
 ὅσω νὰ ἰδῆς τὴν ζύμωσιν ν' ἀποπερατωθῇ.»

ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρωτεύουσα Βρέσθαινα μὲ Ἑλλην. σχολεῖον, εἰρηνοδ. καὶ 1300 κατ. Χωρία 7, μονὴ 1, κάτοικοι 6,000.

ΟΙΤΥΛΟΣ. — Ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Λακωνίας εἰς τὰ δυτικὰ τοῦ Ταυγέτου καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου. Σήμερον εἶνε μικρὰ κωμόπολις πλησίον τοῦ λιμένος Διμένι (Πόρτο Βέτουλο) καὶ ἔχει 1250 κατ — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Οἰτύλου ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Ἀρεόπολιν ἢ Τσίμοβα, χωρία 40, μονὰς 10 καὶ κατοίκους 8,100.

ΟΙΧΑΛΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνίας. Πρωτεύουσα Μεγαλὰ μὲ Ἑλλην. σχολεῖον, εἰρηνοδ. καὶ 1300 κατ. Χωρία 22, κάτοικοι 9,350.

ΟΚΤΑΠΟΔΙ *στυγάδο*. — Λαμβάνομεν ὀλίγα κρομμύδια, τὰ καθαρίζομεν καὶ τὰ κοκκινίζομεν εἰς τὸ λάδι, προσθέτομεν δὲ καὶ τὸ ὀκταπόδι καὶ τὸ καθουρδίζομεν ὀλίγον κατόπιν προσθέτομεν εἰς τὸ ὄλον ὀλίγα τριμμένα σκόρδα, ὀλίγον δενδrolίθανον, φύλλα δάφνης, οἶνον, ἄλας, ζύδι, πιπέρι καὶ ἀνάλογον ποσότητα ὕδατος, τὰ ἀφίνομεν εἰς τὴν φωτιὰν ἕως ὅτου βράσουν καλὰ καὶ κατόπιν τὰ σερβίρομεν.

Ὀκταπόδι *πιλάφι*. Λαμβάνομεν 2 ἢ 3 κρομμύδια, τὰ κόπτομεν εἰς λεπτὰ τεμάχια καὶ τὰ θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτομεν ὀλίγον λάδι, καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν

νὰ κοκκινίσουν, προσθέτομεν κατόπιν τὸ ὀκταπόδι μὲ ὀλίγην τομάταν καὶ ἀνάλογον ὕδωρ, ἀφ' οὗ δὲ βράση, ρίπτομεν τὸ ἱρύζιον καὶ ὀλίγον πιπέρι. Τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν καλῶς καὶ τὰ σερβίρομεν.

Ὀκταπόδι *φραισκο* μὲ *σάλτσαν*. Λαμβάνομεν πρόσφατον ὀκταπόδι καὶ ἀφ' οὗ ἀφαιρέσωμεν τὰ ἐντόσθιά του, τὸ κτυπῶμεν καὶ τὸ τρίβομεν διὰ νὰ μαλακώσῃ, τὸ θέτομεν κατόπιν εἰς κατσαρόλαν σκεπασμένην, ἀνευ ὕδατος εἰς σιγανὴν φωτιὰν καὶ ἀφ' οὗ κοκκινίσῃ ἐντελῶς τὸ κόπτομεν εἰς ἀνάλογα τεμάχια, προσθέτομεν ὀλίγην σάλτσαν καὶ τομάταν, ἔλαιον καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ βράση.

Ὀκταπόδι *ξηρὸ ψητό*. Λαμβάνομεν τεμάχιον ὀκταποδίου, τὸ μοσχεύομεν ἐντὸς ὄξους καὶ τὸ περιτυλίσομεν εἰς χάρτην τὸν ὁποῖον βρέχομεν ἐπίσης μὲ ὄξος καὶ τὸ θέτομεν ἐπὶ τῆς ἐσχάρας εἰς μέτριον πῦρ, ἀφ' οὗ δὲ ψηθῇ, τὸ σερβίρομεν μὲ ἔλαιον καὶ ὄξος.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μικρὰ κράτη τῆς Β. Ἑυρώπης κατέχον τὴν ΒΔ αὐτῆς γωνίαν πρὸς Β τοῦ Βελγίου, πρὸς Δ τῆς Γερμανίας καὶ ἀντικρὸ τῆς Ἀγγλίας. Εἶνε χώρα ἐντελῶς πεδινὴ καὶ κάπου χαμηλοτέρα τῆς θαλάσσης ἀπὸ τὴν ὁποίαν προφυλάσσεται διὰ τεχνητῶν προχωμάτων, διὰ τοῦτο δὲ ὠνομάσθη καὶ Κάτω Χῶραι· λόφοι μόνον τινὲς διακόπτουσιν ἐδῶ ἐκεῖ τὸ ἐπίπεδον τοῦ ἐδάφους. — Ἐκτασις 32,999,92 τετρ. χιλιομ. (τὸ ἡμισυ σχεδὸν τῆς Ἑλλάδος). Κάτοικοι 4 1)2 ἑκατομ. — Κλίμα ὑγρὸν καὶ ὀμίχλωδες ἀλλ' ὑγιεινόν· μέση θερμοκρασία —20—† 3ῆ βαθμῶν. Ἡ γεωργία, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ βιομηχανία εἶνε τὰ μέγιστα ἀνεπτυγμένα. Προϊόντα· λινάρι, βάμβαξ, καπνὰ, πατάταις κτλ. — Κτηνοτροφία λαμπρά, παράγουσα θαυμασία τυριά, βούτυρον κ. ἄλ. Σημαντικὴ ἀλιεῖα ρέγγας ἡ ὁποία ἐξάγεται εἰς ὄλον τὸν κόσμον. Ἐμπορικὸν ναυτικὸν 702 ἰστιοφόρα καὶ 100 ἀτμόπλοια. Ἡ ἔτησις ἐμπορικὴ κίνησις ἀνέρχεται εἰς 1650—1700 ἑκατομ. φλωρίνια. Παιδεία πολὺ ἀνεπτυγμένη, 4 πανεπιστήμια, 4200 σχολεῖα καὶ 575,000 μαθηταί. Συγκοινωνία ἀρίστη· ἄπειροι διώρυχες, σιδηρόδρ. 2150 χιλιομ. Τηλέγρ. 16,000

Ποταμοὶ πλωτοὶ, ἡ Μώσα καὶ ὁ Ρήνος. Ἐλη καὶ λιμνοθάλασσαὶ πολλαί.—Προὔπολ. 140 ἐκ φλωρ. Χρέος 1000 ἐκ. φλ.—Στρατὸς μετὰ τῆς πολιτοφυλακῆς 135000 Στόλος 187 πλοῖα μὲ 12, 600 ἄνδρας. — Ἡ Ὀλλανδία εἶνε ἡ δευτέρα ἀποικιακὴ δύναμις τοῦ κόσμου μὲ ἀποικίας ἐκτάσεως 1,980,184 τετρ. χιλιομ. καὶ πληθυσμοῦ 32 ἑκατομ. διὰ τὰς ὁποίας δαπανᾷ κατ' ἔτος 150 ἐκ. φρ. καὶ εἰσπράττει 160 ἑκατ. Διατηρεῖ δὲ ἐν αὐταῖς στρατὸν ἐκ 33,000 ἀνδρῶν ὧν οἱ 16000 εἶνε ἰθαγενεῖς. Εἰς τὴν Ὀλλανδίαν δὲν ὑπάρχουν ἐπαῖται διότι ἡ ἐπαίτεια εἶνε διὰ νόμου ἀπηγορευμένη. Ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς 2,800,000 εἶνε Διαμαρτυρόμενοι καὶ 1,600,000 Καθολικοί.—Πολίτευμα: Συνταγματικὴ μοναρχία.—Πρωτεύουσα ἡ Ἄγη. Μεγίστη πόλις τὸ Ἄμστερδαμ.

ΟΛΥΜΠΙΑ. — Χώρα τῆς Ἡλείας ἐκτεινομένη εἰς τὰ ΝΑ αὐτῆς πλησίον τῶν ποταμῶν Ἄλφειοῦ καὶ Ἐρυμάνθου. Τόπος ἱερὸς εἰς τὴν ἀρχαιότητα διὰ τὸν θαυμάσιον ναὸν τοῦ Διὸς καὶ διὰ τοὺς λαμπροὺς ἀγῶνας τοὺς ὁποίους ἐτέλουν ἐκεῖ οἱ ἀρχαῖοι κατὰ Ὀλυμπιάδας, δηλ. τετραετίας. Σήμερον εὐρίσκονται μόνον ὀλίγα εἰρεπία τοῦ ναοῦ καὶ μουσεῖον ἐν ᾧ φυλάττονται τὰ σπουδαιότερα λείψανα καὶ τὸ θαυμαστὸν ἀγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ, ἔργον τοῦ Πραξιτέλους. Ἐνοῦται δὲ τὸρα ἡ Ὀλυμπία μὲ τὸν Πύργον διὰ σιδηροδρόμου καὶ ἔχει κάλλιστα ξενοδοχεῖα.—ΟΛΥΜΠΙΑ ὀνομάζεται καὶ ἡ βορειοτάτη τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Μεσσηνίας, ἔχουσα πρωτεύουσαν τὴν Ἀνδρίτσαιαν, 33,200 κατοίκους καὶ διαίρουμένη εἰς 6 δήμους.

ΟΛΥΜΠΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἡλείας (εἰς τὴν ἀρχαίαν Ὀλυμπίαν). Πρωτεύουσα Λάλα, χωρία 28, κάτοικοι 10,200.

ΟΛΥΜΠΟΣ. — Ὑψηλότετον βουνὸν μεταξὺ Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας. ἔχει ὕψος 3,000 μέτρων, οἱ δὲ πρόποδες αὐτοῦ βρέχονται ἀπὸ τὴν θάλασσαν (Θερμαϊκὸς κόλπος). Ἡ κορυφή του εἶνε πάντοτε σχεδὸν σκεπασμένη ἀπὸ χιόνας καὶ ἔχει φοβερὰς

τρικυμίας καὶ κεραυνοὺς διαρκῶς. Οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον τὸν Ὀλυμπόν ὡς κατοικίαν τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν.

ΟΛΥΜΠΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τυρνάβου. Πρωτεύουσα Ραψάρη μὲ Εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον, καλὰς φυτείας, κλίμα ψυχρὸν ἀλλ' ὑγιεινὸν ἐπὶ τῶν προπόδων τοῦ Ὀλύμπου καὶ 1900 κατ. Χωρία 7, μοναὶ 2, κάτοικοι 5,600.

ΟΜΑΛΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν (ἐπαρχία Κραναιάς). Πρωτεύουσα Βαλσαμάτα, χωρία 7, μοναὶ 2, κάτοικοι 3,550.

OMAN. — Ἀνεξάρτητον σουλτανάτον τῆς Ἀραβίας, κατέχον τὴν ΝΑ αὐτῆς γωνίαν. Ἐκτασίς 440,000 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 2 ἑκατμ. Πρὸς τὰ μεσόγεια ὄρια του ἔχει τὴν Ἀραβικὴν ἔρημον. Μεταλλεῖα χαλκοῦ, μολύβδου καὶ χρυσοῦ. Προϊόντα, σιτηρὰ, ζαχαροκάλαμον, καπνὰ, λουλάκι, καφές, λαμπροὶ οἶνοι, μέγιστα ποίμνια προβάτων καὶ αἰγῶν κτλ. Σειρὰ βουνῶν καλύπτει τὰ μεσόγεια, ἀνήκουν δὲ εἰς τὸ Ὀμὰν ἢ νῆσος Σοκότρα καὶ τινὰ μέρη τῆς Ζανζιβάρης ἐν Ἀφρικῇ. Προὔπολογισμὸς 1 ἑκατομ. φρ. Στόλος 40 πλοῖα. Πρωτεύουσα Μασκάτη μὲ 20, 000 κατ. τοὺς μᾶλλον πολιτισμένους τῆς Ἀραβίας.

ΟΜΕΛΕΤΤΑ—ἀπ.λῆ. Σπάζομεν αὐγὰ, τὰ ὅποια κτυπῶμεν ἐπὶ μίαν ὄραν, προσθέτομεν ὀλίγον ἄλας καὶ πιπέρι, μεθ' ὃ τὰ κτυπῶμεν πάλιν ὀλίγον. Καίομεν εἰς τὸ τηγάνιον βούτυρον καλῶς καὶ ρίπτομεν εἰς αὐτὴ τὰ κτυπημένα αὐγὰ, ἀποσύροντες ὀλίγον τὸ τηγάνιον καὶ σείοντες αὐτὸ διὰ νὰ μὴ κολλήσουν. Ἄφ' οὗ ψηθῶν καὶ κοκκινήσουν ὀλίγον, ρίπτομεν ὀλίγον βούτυρον εἰς τὴν ὀμελέτταν καὶ τὴν διπλῶνομεν εἰς δύο ἐντὸς πιάτου.

Ὀμελέττα μὲ ψύχαν ἄρτου. Σπάζομεν τὰ αὐγὰ εἰς ἓν βαθὺ πιάτον, προσθέτομεν ἄλας καὶ πιπέρι καὶ ὀλίγην ψύχαν ἄρτου καὶ τὰ κτυπῶμεν ὅλα ὁμοῦ ἐπ' ἀρκετὴν ὄραν, κατόπιν καίομεν βούτυρον εἰς τὸ τηγάνιον, ρίπτομεν τὰ αὐγὰ ἐντὸς καὶ τὰ τηγανίζομεν προσέχοντες νὰ μὴ κολλήσουν.

Σημ. Ἡ ὀμελέττα μὲ διάφορα χόρτα γίνεται ὅπως καὶ ἡ ἀνωτέρω μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ ψύχας ἄρτου θέτομεν διά-

φορα φιλοκομμένα χόρτα, μαϊδανόν κα' μαρούλι τρυφερόν. Ἐπίσης καὶ ἡ ὀμελέττα μὲ ντομάταις.

Ὀμελέττα μὲ νεφρὰ μωσαρίσια. Ψήνομεν εἰς τὴν σουθλαν νεφρὰ μωσαρίσια, τὰ ὁποῖα κόπτομεν εἰς λεπτότατα τεμάχια ἐντὸς πιάτου, κατόπιν προσθέτομεν αὐτὰ καὶ πιπέρι, ἄλας καὶ ὀλίγον μωσακαρύδον. Τὰ κτυπῶμεν καλὰ καὶ τὰ θέτομεν εἰς τηγάνιον μὲ πυρωμένον βούτυρον διὰ νὰ ψηθῶν, ἀνασηκῶνομεν δὲ τὸ τηγάνιον διὰ νὰ μὴ κολλήσῃ καὶ διπλώνομεν τὴν ὀμελέτταν εἰς ἓν πιάτον.

ΟΜΗΡΟΣ. — Περὶφημος ποιητὴς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, θεωρούμενος ὡς ὁ πατὴρ τῆς ποιήσεως, συγγραφεὺς δὲ τῆς *Ἰλιάδος* καὶ *Ὀδυσσεΐας*, ζήσας πιθανῶς κατὰ τὸν 10ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ. Ἄγνωστον εἶνε ποῦ ἐγεννήθη ὁ Ὅμηρος, καθόσον οἱ ἀρχαῖοι ἐπέτ' ἀφορῶν πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν Νήσων καὶ τῆς Ἀττικῆς ἔλεγον πατρίδας του. Ἀπὸ πολλοῦ ἀμφισβητεῖται καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ὑπαρξίς του καὶ λέγεται ὅτι τὰ ἀθάνατα αὐτοῦ ἔργα εἶνε πολλῶν ποιητῶν, ἐνωθέντα εἰς ἓν ὅλον κειμήλιον.

ΟΜΙΑΛΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύουσα *Γαρδίκι* μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 1321 κατ. Χωρία 7, μονὴ 1, κάτοικοι 4,000.

ΟΝΔΟΥΡΑΣ. — Μικρὰ δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸν κόλπον τοῦ Μεξικῶ. Ἐκτασίς 120,480 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 410,000. Χώρα χαμηλὴ καὶ βαλτώδης ἔχουσα πρὸς Δ. βουνοσειρὰν ἣς ἰψίστη κορυφὴ τὸ Σελὰκ (3,333 μέτρα). Μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ, σιδήρου, μολύβδου, γεανθράκων, μαρμάρων κτλ. Ἐκ τῶν κατοίκων τῆς 180,000 εἶνε Ἰνδοὶ καὶ 5,000 Νέγροι. Παιδεία μικρά. Χρέος 200 ἑκατ. φρ. Πρωτεύουσα *Τεγουσιγάλπα* μὲ 15,000 κατ. Μετ' αὐτῆς συνορεύει ἡ *Βρετανικὴ ΟΝΔΟΥΡΑΣ* (Ἐκτασίς 21,475 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 30,000) μὲ πρωτεύουσαν τὴν *Βαλλίσην* (7,000 κατ.).

ΟΝΕΓΑ. — Μεγάλῃ λίμνη τῆς Ρωσσίας καὶ ἡ δευτέρα τῆς

Εὐρώπης, σπουδαιότατον μέσον συγκοινωνίας μεταξὺ Βαλτικῆς καὶ Λευκῆς θαλάσσης. Ἐκτασίς 9,751 τετρ. χιλιομ.

ΟΝΕΙΡΑ. — Τὰ ὄνειρα δὲν θεωροῦνται πλέον, ὅπως ἄλλοτε, ὡς φαινόμενα ὑπερφυσικά, ὡς καλοὶ ἢ ἀπαίσιτοι οἰωνοί· προκαλοῦνται δὲ ἀπλῶς διότι μικρόν τι μόνον μέρος τοῦ τμήματος τοῦ ἐγκεφάλου τὸ ὁποῖον διευθύνει τὰς ἰδέας εἶνε ἀκόμη ἀγρυπνον, ἐνῶ τὰ λοιπὰ μέρη κοιμῶνται.

Ἐκ τούτου δὲ ἐξηγεῖται τὸ ἀτακτον καὶ τὸ συχνάκις ἀλλόκοτον τῶν ὁνείρων· διότι ἡ ἀσυναρτησία τῶν ἰδεῶν μόνον διὰ τῆς συνεργασίας ὅλων τῶν τμημάτων τοῦ ἐγκεφάλου δύναται νὰ διορθωθῇ. Ἡ διάρκειά τῶν ὁνείρων εἶνε ἐλαχίστη.

Ἐν συνόλῳ τὰ ὄνειρα εἶνε πάντοτε σημεῖα μερικοῦ, ἀτελοῦς ὕπνου. Ἐπόσον δὲ εἶνε περιορισμένα, δὲν φέρουσι καμμίαν διατάραξιν εἰς τὴν ὑγείαν. Πολλάκις δὲ εἶνε καὶ νευρικά.

ΟΝΟΣ. — Ὁ ὄνος εἶνε φύσει ταπεινός, πρῶτος, μελίχιος καὶ ἐγκρατέστατος. Ἀρκεῖται νὰ φάγῃ ὀλίγας ἀκάνθας. Εἰς ἓν μόνον πρᾶγμα εἶνε ἀπαιτητικός· εἰς τὸ ὕδωρ. Ἐννοεῖ νὰ εἶνε διαυγέστατον, καὶ δὲν βυθίζει εἰς αὐτὸ ποτὲ τὸ ρύγχος του, πίνων διὰ τῆς ἀκρας μόνον τῶν χειλέων. Γηράσκων δὲ καθίσταται πείσμων καὶ ὀκνηρός.

Ἐπειδὴ ὁ εὐρωπαϊκὸς ὄνος εἶνε ἐκπεφυλισμένος, ἐν Γαλλίᾳ ἐπενόησαν νέον εἶδος ἐπιμιξίας. Ἀντὶ ὄνου ἐκλεκτοῦ, κτηνοτρόφος τις ἐσκέφθη νὰ μεταχειρισθῇ *Ζέβραν* ὡς ἐπιβήτορα. Ἐκ τῆς ἐπιμιξίας ταύτης προήλθεν ὠραιότατος ἡμίονος, συνενῶν ὄλην τὴν κομψότητα τοῦ Ζέβρα καὶ ὄλην τὴν ἀντοχὴν καὶ τὴν ὀλιγάρκειαν τοῦ ὄνου.

Ὁ ὄνος, ὅταν δὲν ὑφίσταται πολλὰς κακουχίας, δύναται νὰ ζήσῃ ἕως τριάκοντα ἔτη, ὅφ' ἃς συνθήκας ὅμως διατελεῖ ἐν Εὐρώπῃ, ἡ ζωὴ του δὲν παρατείνεται ἐπέκεινα τῶν 15—20 ἐτῶν. Ἡ θήλειά ζῆ πλέον τοῦ ἀρρενος.

— *Ἐγγυμοσύνη*. Ἡ ἐγγυμοσύνη παρὰ τοῖς ὄνοις διαρκεῖ ἀπὸ 11—12 μῆνας. Μόλις συμπληρωθῶν λοιπὸν ἐξ μῆνες ἀπὸ τῆς ὀχείας, αἱ ἐγγεῖοι ὄνοι πρέπει νὰ παύσωσιν ἐργαζόμεναι. Τὴν

πρωίαν δὲν πρέπει νὰ πίνουν ὕδωρ, καὶ προπάντων νήστεις, διότι τὸ τοιοῦτον ἀρκεῖ ὅπως ἀποβάλλου. Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ τὰς ὀδηγοῦμεν εἰς τὴν βοσκὴν, ὅταν τὰ χόρτα ἔχουν δρόσον ἢ πάχνην.

— **Τοκετός.** Καταλαμβάνομεν ὅτι ἡ στιγμή τοῦ τοκετοῦ ἐφθασεν, ὅταν ἴδωμεν γάλα εἰς τοὺς μαστοὺς. Τότε ἀμέσως παρασκευάζομεν μὲ ἄχυρα μαλακά, μίαν στρωμνὴν παχειάν, ὥστε νὰ μὴ πληρωθῇ τὸ νεογνὸν κατὰ τὴν πτώσιν του, διότι ἡ μήτηρ του γεννᾷ ὄρθια. Εἶναι ἀνάγκη νὰ βοηθήσωμεν κάπως τὴν ὄνον πρὸς ταχυτέραν ἀπελευθέρωσίν της, καὶ πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ ὑστέρου.

Μόλις ἡ μήτηρ ἐλευθερωθῇ, τῆς δίδομεν ἀμέσως εἶδος ζεστοῦ συγκειμένου ἀπὸ ἄλευρον κριθῆς καὶ χλιαρὸν ὕδωρ δυνάμεθα νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὴν κριθὴν καὶ διὰ σίτου.

ΟΝΤΑΡΙΟ. — Μία ἀπὸ τὰς 5 μεγάλας Καναδικὰς λίμνας, εἰς τὴν ὁποίαν χύνεται ὁ ποταμὸς Νιαγάρας. Ἐκτασις 19.823 τετρ. χιλιομ. βάθος δὲ 500 πόδες.

ΟΕΥΝΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας. Πρωτεύουσα Μαρίτσα, χωρία 8, μοναὶ 2, κάτοικοι 2350.

ΟΕΦΟΡΔΗ. — Πόλις τῆς Ἀγγλίας διάσημος διὰ τὸ λαμπρὸν της πανεπιστήμιον, τὸ ὁποῖον ἐκτίσθη πρὸ τοῦ ἔτους 800. Κάτοικοι 35,000. Οἰκοδομαὶ λαμπραὶ.

ΟΠΙΟΝ ἢ *Ἀφίον*. — Τὸ πολύτιμον τοῦτο φάρμακον εἶνε χυμὸς τὸν ὁποῖον ἀπολαμβάνομεν ἐνεργοῦντες τομὰς ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τοῦ μήκωνος, (παπαροίνης) Ὁ γαλακτώδης οὗτος χυμὸς ἀποξηραίνεται καὶ ἀποτελεῖ οὐσίαν στερεὰν τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται ὡς φάρμακον. Ἀπὸ τῶν παναρχαίων χρόνων ἠτογνωστὴ ἢ ἰδιότης τοῦ ὀπίου ὡς φαρμάκου ὑπνωτικοῦ, οἱ δὲ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐφαντάζοντο τὸν θεὸν Ἴπνον μὲ ἄνθη μήκωνος στεφανωμένον.

Ὅσον ὅμως εὐεργετικὸν εἶνε τὸ ὀπιον καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα φάρμακα, ὡς τὸ λαύδανον, ἢ μορφίνη, τόσο ἐπικίνδυνον δύναται νὰ ἀποβῇ ἂν τυχὸν χορηγηθῆται ἀπὸ πρακτικούς Ἱατρούς, ἢ ὅπως δήποτε λαμβάνεται ἄνευ Ἱατρικῆς παραγγελίας.

Τὸ ὀπιον εἰς ὀλίγην μὲν δόσιν ἐνεργεῖ ὡς καθησυχαστικὸν τοῦ νευρικοῦ συστήματος, κατευνάζει τοὺς πόνους, καθησυχάζει

τὴν διέγερσιν τοῦ σώματος καὶ φέρει εἰς ὕπνον· εἰς δόσεις δὲ μεγαλύτερας, μετὰ προηγουμένην διέγερσιν, προκαλεῖ βαθύτατον ὕπνον· εἰς πολὺ μεγάλην δὲ δόσιν εἶνε θανατηφόρον.

Ἡ πρώτη βοήθεια τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τὸν δηλητηριασθέντα εἶνε ἡ πρόκλησις ἐμετοῦ. Κατόπιν δίδομεν καφέ, ἀφέψιμα κικῆδων, ἐπιθέτομεν δυνατοὺς συναπισμούς εἰς τοὺς πόδας, ψυχρὰ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κλύσματα μὲ ὄξος ἢ μὲ καφέ.

ΟΠΙΤΑΪΔΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον. Πρωτεύουσα Μαχαιράδο μὲ Ἕλλην. σχολεῖον, χωρία 3, κάτοικοι 2,500

ΟΠΟΡΤΟ ἢ *Πόρτο*. — Ἡ δευτέρα πόλις τῆς Πορτογαλίας ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ. ἔχει μέγιστον ἐμπόριον οἴνων κτλ. ἀξίας 45—50 ἑκατ. φρ., νομισματοκοπεῖον, ἱατρικὴν Ἀκαδημίαν, βιβλιοθήκην μὲ 80,000 τόμους καὶ 115,000 κατ.

ΟΡΑΓΓΗΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς μεσημβρινῆς Ἀφρικῆς σχηματίζων πολλὰς λίμνας, καταρράκτας καὶ νήσους καὶ ἔχων μᾶκρος 1800 χιλιομ. Χύνεται εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν.

ΟΡΑΤΙΟΣ — Περιφέρμος Λατίνος ποιητῆς (65 ἕως 8 πρὸ Χρ). Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ γνωστόταται εἶνε αἱ Ὠδαί, ἀλλ' ἐπίσης σπουδαία ἡ *Ποιητικὴ Τέχνη*, αἱ *Σάτυραι* κτλ.

ΟΡΕΓΩΝ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας εἰς τὸν Εἰρην. Ὠκ., διαρροεμένη ἀπὸ τὸν ὁμώνυμον μέγαν ποταμὸν (1,800 χιλιομ.), καὶ ἔχουσα μεταλλεῖα χρυσοῦ, χαλκοῦ, σιδήρου, ἔτι δὲ γαιάνθρακας, μάρμαρα κτλ. Ἐκτασις 248,707 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 180,000. Κλίμα ὑγρὸν, ἀλλὰ δάση ἀπέραντα μὲ δένδρα γιγαντιαία καὶ ζῖα, ἀρκτοὺς, πάνθηρας, λύκους κτλ. Ἄλιεῖα ἐκτεταμένη. Προῦπολ. 2 ἑκατομ. φρ. Χρέος 500 ἑκ. φρ. Μαθηταὶ 30,000. Πρωτεύουσα *Σάλεμ*.

ΟΡΗΝΟΚΟΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς, εἰς τὴν Βενεζουέλαν, συγκοινωνῶν μετὰ τοῦ Ἀμαζονίου καὶ ἔχων μᾶκρος 2,400 χιλιομ. Χύνεται εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν μὲ πλεῖστα καὶ πλατύτατα στόματα.

ΟΡΜΕΝΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτεύουσα *Πορταριά*, ἀκμᾶζουσα ἐπὶ τοῦ Πηλίου κωμόπολις μὲ Ἕλλην., σχο-

λετον. λαμπρὰς φυτείας, μικρὸν ἐμπόριον καὶ 2,600 κατ. καὶ χω-
ρίον ἐν τῷ Κατοχώρι μὲ 1,450 κατ.

ΟΡΝΙΘΕΣ ἢ ΚΟΤΤΑΙΣ. — Τὸ χρησιμώτατον τοῦτο διὰ τὰ
αὐγά του καὶ τὸ κρέας του οἰκιακὸν πτηνὸν εἶνε πασίγνωστον εἰς
ὅλον τὸν κόσμον σχεδόν. Ζῆ καὶ ἐν ἀγρία καταστάσει καὶ εἰς τὰς
οἰκίας, δὲν ἀπαιτεῖ δὲ καὶ μεγάλας περιποιήσεις. Τὸ ἄρρεν, δηλα-
δὴ ὁ Ἄλέκτωρ ἢ Πετεινός, εἶνε
ὡραιότερος καὶ μεγαλείτερος τῆς
θηλείας τῆς ὁποίας διαφέρει κα-
τὰ τὸ ὄρατον πτέρωμα τῆς οὐ-
ρᾶς, τὸν λόφον τῆς κεφαλῆς καὶ
τὰ μεγάλα λειρία τοῦ τραχή-
λου, τὰ ὅποια ὅμως δὲν παρα-
τηροῦνται εἰς ὅλα τὰ εἶδη. Οἱ
Ἄλέκτορες τῆς Ἰάβας καὶ τῆς
Σουμάτρας εἶνε πολὺ μεγάλοι
καὶ ὡραιότεροι ὄλων, ὁ δὲ λεγό-
μενος πολεμικὸς ἢ μάχιμος ἀλέ-
κτωρ εἶνε ἰσχυρότατος καὶ μέ-
γας τὸ ἀνάστημα κοινότατος δὲ

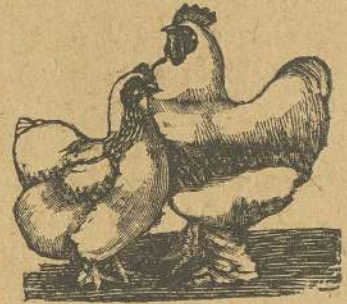
Πολεμικὸς Ἄλέκτωρ

*Ορνίθες Ἰσπανικαί

ἐν Ἀγγλίᾳ ὅπου αἱ ἀλεκτορομαχίαι θεωροῦνται ἐν ἀπὸ τὰ δια-
σκεδαστικώτερα παιγνίδια, ὅπως ἐν Ἰσπανίᾳ αἱ ταυρομαχίαι. Αἱ
Ἰσπανικαὶ ὄρνιθες εἶνε μικραὶ ἀλλὰ ἔχουν λαμπρὸν πτέρωμα, αἱ
δὲ τῆς Κοχιγίνας εἶνε παχύταται, λευ-
καὶ καὶ ἀγριώταται. — Ἡ ὠτοκία τῶν
ὄρνιθων ἐλαττοῦται ἢ καὶ παύει ἐντελῶς
κατὰ τὸν χειμῶνα, ἰδίως δὲ εἰς τὰ ψυ-
χρὰ κλίματα, ἂν δὲν διατηροῦνται μέσα
εἰς θερμὰ κλουβιά ἐπίτηδες κατασκευα-
ζόμενα. Ἡ κόττα γενᾶ 18 ἕως 20 αὐ-
γά κατὰ μῆνα, σπανίως δὲ καὶ ἐν καθ'
ἐκάστην ἄμα γεννήσῃ τὸ 20ὸν δεικνύει
ἐπιθυμίαν νὰ κλωσῆσῃ, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ

τὴν βυθίσωμεν τότε εἰς ψυχρὸν ὕδωρ καὶ νὰ τὴν κρεμάσωμεν ἐπὶ
τινας ὥρας ἀπὸ τὰ πόδια διὰ νὰ τῆς φύγῃ ἡ τοιαύτη ἐπιμονή.
Ὁ ὄρνιθὸν (κοττέτσι) πρέπει νὰ εἶνε θερμὸς καὶ νὰ μὴ διατηρῆ
καθόλου ὑγρασίαν. Αἱ ὄρνιθες τρέ-
φονται μὲ παντὸς εἶδους ἕσπρια, μὲ
πατάταις κτλ. ἀλλ' ἔχουν ἀνάγκην
καὶ χόρτων διὰ τοῦτο δὲ πρέπει νὰ
ταῖς διδομεν τοιοῦτον ὅταν δὲν εἶνε
δυνατὸν νὰ τὰς ἀπολύσωμεν εἰς τοὺς
ἀγρούς καὶ τὰς φυτείας ἅτε εὕρισκό-
μενοι ἐντὸς πόλεων. Ἐπίσης τρώ-
γουν μὲ μεγάλην ὄρεξιν σκώληκας
παντὸς εἶδους, τοὺς ὁποίους οἱ ὄρνι-
θοτρόφοι εἰμποροῦν ν' ἀφήνουν καὶ ἐπίτηδες ν' αὐξάνωνται μέσα
εἰς τὰ ὄρνιθοτροφεία, τὰς αὐλάς κτλ. Τὸ κλώσσημα τῶν αὐγῶν
ἀρκεῖ συνήθως 19 ἕως 21 ἡμέρας, ἀλλὰ τὰ φρέσκα αὐγά ἔκκο-
λεῖτονται προτῆτερα ἀπὸ τὰ παλαιά. — Οἱ ἀλέκτορες παχύνον-
ται ὑπερβολικὰ καὶ γίνονται νοστιμότατοι ἂν μεταβληθῶν εἰς
σαπόλια, δηλ. ἐν τοὺς ἀφαιρέσωμεν τὰ γεννητικὰ ὄργανα, τὸ
ὅποion ὅμως ἀπαιτεῖ ἰδιαιτέραν ἐμπειρίαν καὶ μεγάλην προσοχὴν,
διότι εἶνε φόβος νὰ ψοφήσουν. Αἱ ὄρνιθες δὲν ἦσαν γνωσταὶ εἰς
τὴν ἀρχαιότητα, μόλις δὲ κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα, φαίνεται ὅτι εἰ-
σῆχθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

*Ορνίθες Κοχιγίνας

(Μαγειρικὴ.) *Ορνίθα παραγεμιστή. Καθαρίζομεν ὄρνιθα πα-
χέαν, τῆς ὁποίας κόπτομεν τὸ σηκίτι εἰς φιλά κομμάτια καὶ τὸ
γαχνίζομεν μὲ κρομμύδιον ψιλοκομμένον, κατόπιν προσθέτομεν κά-
στανα καθαρισμένα καὶ τὰ τσιγαρίζομεν ὅλα ὁμοῦ ὀλίγον, κατόπιν
δὲ τὰ σβύνομεν μὲ ζωμόν, προσθέτομεν μικρὸν τεμάχιον ζαχα-
ρῆς καὶ διάφορα μυρωδικὰ μὲ τὰ ὅποια γεμίζομεν τὴν ὄρνιθα τὴν
ραπτομεν καὶ τὴν ψήνομεν εἰς τὴν κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυ-
ρον σβύνοντες αὐτὴν κατόπιν μὲ ὀλίγον ζωμόν.

*Ορνίθα μὲ μπάμιας. Ἄφ' οὗ κοκκινίσωμεν εἰς κατσαρό-
λαν τὴν ὄρνιθα μὲ βούτυρον καὶ ψιλοκομμένον κρομμύδιον, προσ-
*ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΣΗ *ΛΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ 48

θέτομεν τομάταις καὶ κατόπιν μπάμνιαις, τὰς ὁποίας ἔχομεν προετοιμάσῃ εἰς τὸ ξύδι καὶ τὸ ἄλας καὶ ἔχομεν μαράνει εἰς τὸ τηγάνιον μὲ βούτυρον, ἀνάλογον ὕδωρ καὶ μὲ τὸ ξύδι αὐτῶν. Τέλος ἀφίνομεν αὐτὴν νὰ βράσῃ.

Ὀρπιθα μὲ κυδώνια. Κοκκινίζομεν μίαν ὄρνιθα ἐντὸς κατσαρόλας μὲ βούτυρον καὶ ψιλοκομμένον κρομμύδι, προσθέτομεν κατόπιν κυδώνια κομμένα εἰς μικρὰς φέτας καὶ κοκκινισμένα μὲ βούτυρον εἰς τὸ τηγάνι, ἀνάλογον ποσότητα ζωμοῦ ἢ ὕδατος, ἄλας, πιπέρι, ὀλίγην ζάκχαριν καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ βράσῃ.

ΟΡΤΥΚΙΑ. — Τὰ μικρὰ ταῦτα πτηνὰ ἔχουν κρέας τρυφερόν, νόστιμον καὶ περιζήτητον. Πρέπει δὲ νὰ τρώγομεν τὸ ὀρτύκι περὶ τὰ τέλη τοῦ θέρους καὶ νὰ προτιμῶμεν τὸ ὀρτύκι τῆς ἀμπέλου, τοῦ ὁποίου τὸ κρέας εἶνε παχὺ καὶ εὐχυμον Ὅσφ δὲ φρεσκότερον τρώγομεν αὐτό, τόσφ καλλίτερον εἶνε, πάντοτε ὁμως δύσπεπτον ἕνεκα τοῦ πάχους, τὸ ὁποῖον ἔχει.

Ὀρτύκια μὲ σπανάκια. Κοκκινίζομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρον τὰ ὀρτύκια, προσθέτομεν ὀλίγον λευκὸν οἶνον, ὀλίγον ζωμὸν κρέατος καὶ ἀφ' οὗ βράσουν, τὰ σερβίρομεν μὲ σπανάκια πουρέ.

Ὀρτύκια γεμιστά. Λαμβάνομεν τεμάχιον ψαχνοῦ κρέατος ἀπὸ βιδέλον, τὸ ὁποῖον κοπανίζομεν μὲ ὀλίγας τρούφ καὶ ὀλίγον χοιρινὸν κρέας ψαχνὸν καὶ, ἀφ' οὗ κοπανισθοῦν καλῶς, γεμίζομεν μὲ τὴν φάρσαν αὐτὴν τὰ ὀρτύκια καὶ τὰ ψήνομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ βούτυρον. Κατόπιν τὰ σερβίρομεν μὲ σάλτσαν ἢ μὲ ὀλίγον κρεσσόν.

Ὀρτύκια μὲ Μαδέρας. Κοκκινίζομεν αὐτὰ ὅπως τὰ ὀρτύκια μὲ σπανάκια, ρίπτομεν ἐντὸς ἐν ποτήριον οἴνου Μαδέρας, ὀλίγον ἄλευρον καὶ τὰ βράζομεν ὀλίγον.

Ὀρτύκια εἰς τὴν σοῦβλαν. Ἀφ' οὗ μαδῆσωμεν καὶ καθαρῶς ἔχομεν καλῶς τὰ ὀρτύκια, ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθια τῶν, τὰ σκεπάζομεν μὲ λαρδί κομμένον εἰς λεπτὰς φέτας, ρίπτομεν ἄλας, πιπέρι καὶ τὰ τυλίσομεν μὲ κληματόφυλλα, ἀφ' οὗ δὲ τὰ ψήσωμεν εἰς τὴν σοῦβλαν, περιχύνομεν αὐτὰ μὲ ὀλίγον κρεσσόν.

ΟΡΦΕΥΣ. — Πρόσωπον τῆς μυθολογίας, μουσικὸς περίφημος, ὅστις ψάλλον μὲ συνῳδίαν λύρας ἠνάγκαζε τὰ δένδρα καὶ

τοὺς βράχους νὰ στεναζοῦν. Ὄταν ἠθέλησε νὰ κλέψῃ ἀπὸ τὸν Ἄδην τὴν σύζυγόν του Εὐρυδίκην, τοῦ ἐπεβλήθη ὁ ὄρος νὰ μὴ γυρίσῃ νὰ τὴν ἰδῇ προτοῦ φθάσῃ εἰς τὴν Γῆν· ἀλλ' ἐκεῖνος ἐστράφη, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὴν ἔχασε διὰ παντός.

ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λεβαδείας. Πρωτεύουσα Πετρομαγοῦλα, χωρία 6, μονὴ 1, κάτοικοι 2,550.

ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρωτεύουσα Λεβίδιον, ἀκμαζούσα κωμόπολις μὲ ὑποταμεῖον, τηλεγρ., εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 2050 κατ. Χωρία 8, μοναὶ 2, κάτοικοι 5,100.

ΟΣΑΚΑ. — Ἡ ἐμπορικωτάτη τῶν πόλεων τῆς Ἰαπωνίας συνισταμένη ἀπὸ 3 χωριστοὺς συνοικισμούς. Ἐχει δρόμους στενοὺς, ἀλλὰ πολλὰς διώρυχας μὲ 100 γεφύρας, 1380 βουδδικοὺς ναοὺς καὶ πλείστους ἄλλους καὶ 480,000 κατοίκους.

ΟΣΤΡΑΚΙΑ (Σκαρλατίνα). — Ἡ ὄστρακιά εἶνε ἀσθένεια ἢ ὁποία ἔρχεται ἐπιδημικῶς μὲ πυρετὸν καὶ ἐξάνθημα συνιστάμενον εἰς μικρὰ ἐρυθρὰ σημεῖα συνηωμένα μεταξὺ τῶν, ὥστε νὰ ἀποτελῶσι πλατείας ἐρυθρὰς πλάκας ὑπὸ τῶν ὁποίων σκεπάζεται ὀλόκληρον τὸ σῶμα. Εἶνε δὲ λίαν κολλητικὴ.

Συνήθως δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὶν ἐμφανισθῇ ἡ ἀσθένεια προαναγγέλλεται ὑπὸ γενικῆς κοπώσεως (κομάρας) τοῦ σώματος, ρίγους, κεφαλαλγίας καὶ ἐν γένει ἀδιαθεσίας. Μετὰ ταῦτα παρουσιάζεται πυρετὸς πολὺ δυνατός, τὸ δέρμα καίει, ὁ ὕπνος εἶνε ἀνήσυχος καὶ πολλάκις ὁ πάσχων παραμιλεῖ. Συγχρόνως σχεδὸν μὲ τὸν πυρετὸν ὁ ἀσθενὴς αἰσθάνεται πόνον εἰς τὸν λαιμὸν ἕνεκα τοῦ ὁποίου δυσκολεύεται εἰς τὴν κατάποσιν.

Κατὰ μέσον ὄρον ἡ ὄστρακιά διαρκεῖ μίαν περίπου ἐβδομάδα. Ἀλλὰ τότε μόνον ἡ ἀσθένεια δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὡς ἰατρευθεῖσα, ὅταν τὸ δέρμα καθαρισθῇ ἐντελῶς καὶ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προτέραν του κατάστασιν.

Ἡ ὄστρακιά εἶνε, καθὼς εἶπομεν, ἀσθένεια κολλητικὴ, ἔρχεται δέ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, κατ' ἐπιδημίας. Εἶνε πολὺ συχνότερα εἰς τὰ παιδιά παρὰ εἰς τοὺς μεγάλους, εἰς τοὺς ὁποίους

παρουσιάζεται μὲν σπανίως, ἀλλὰ μὲ βαρύτερα συμπτώματα.

Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ λαμβάνωνται μεγάλαι προφυλάξεις ὅπως ἐμποδισθῆ ἢ εἰς ἄλλους μεταδόσιν τῆς ἀσθενείας. Πρέπει ὁ ἀσθενὴς νὰ ἀπομονωθῆ ἐντελῶς· τὰ παιδία νὰ μὴ εἰσέρχωνται καθόλου εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθενοῦς, καὶ ἂν εἶνε δυνατόν, νὰ μεταφερθῶσιν εἰς ἄλλην κατοικίαν. Καὶ οἱ μεγάλοι δὲ ἀκόμη τὴν ἡλικίαν, πρέπει νὰ ἀποφεύγωσι νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ· διότι αὐτοὶ μὲν πιθανὸν νὰ διαμείνωσιν ὑγιεῖς, μεταφέρουσιν ὅμως εἰς ὑγιᾶ παιδία τὰ σπέρματα τῆς ἀσθενείας. Εἶνε δὲ κολλητικὴ ὄχι μόνον εἰς τὰς πρώτας ἡμέρας, ἀλλὰ περισσότερο ἀκόμη ὅταν τὸ ἐξάνθημα πλησιάζῃ νὰ σβύσῃ.

Ἡ δὲ θεραπεία τῆς ὀστρακίως συνίσταται κυρίως εἰς τὴν δίαιταν καὶ τὴν προφύλαξιν, ἐκτὸς ὅταν παρουσιασθῶσι βαρῆα φαινόμενα, ὅτε καθίσταται ἀπαραίτητος ἡ παρουσία τοῦ Ἰατροῦ. Ἡ τροφή τοῦ ἀσθενοῦς θὰ ἦνε γάλα, ζυμὸς καὶ ὠά. Ὡς ποτὰ θὰ λαμβάνῃ ὁ ἀσθενὴς βρασμένην μολόχαν, ἢ ἀλταϊαν, ἢ κριθαρόνερρον ἐντὸς τοῦ ὁποίου προστίθεται καὶ ὀλίγον μέλι, ἐπιτρέπεται δέ, ὅταν ὑπάρχῃ δυνατὸς πυρετός, καὶ λεμονάδα ἢ βουσσινάδα, ὀλίγη κάθε φορὰν καὶ ὄχι ψυχρά. Ὅταν δὲ τὸ ἐξάνθημα βραδύνῃ νὰ παρουσιασθῆ δίδομεν ζεστὸν ποτόν, ὡς τίλιον, ἢ τσαΐ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ ὀλίγον ρούμιον (1]2 — 1 κοχλιάριον τοῦ καφέ διὰ τὰ παιδία).

Διὰ τὸν πονόλαιμον ὁ ἀσθενὴς κάμνει συχνὰς γαργάρας στυπτικᾶς. Ἄν δὲ τὸ παιδίον δὲν δύναται νὰ τὰς κάμῃ, ἐπαλείφομεν τότε τὸν λαιμὸν καὶ τὰς ἀμυγδαλάς διὰ πινέλου μὲ ἀμυγδαλόλαδον ἢ γλυκερίνην. Ἐὰν ἐκ τοῦ στόματος ἐξέρχεται μεγάλη ἀποφορά, πρέπει νὰ εἰδοποιηθῆ ὁ Ἰατρός διότι θὰ ἦνε ἀνάγκη ὁ λαιμὸς νὰ καυτηριασθῆ. Τέλος ἐὰν ὁ πάσχων εἶνε δυσκόλιος τῷ δίδομεν καθάρσιον ἀπὸ ρετσινόλαδον.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ βασιλεία τὰ ὅποια σχηματίζουν τὴν Αὐτοκρατορίαν τῆς Αὐστρίας, κατέχον τὸ κέντρον τῆς χώρας. Ἐκτασίς 322,250 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 17,000,000. Ἡ Ούγγαρία περιλαμβάνει ὀλόκληρον τὴν μεγάλην κεντρικὴν πεδιάδα

τὴν ὁποίαν διαρρέει ὁ Δούναβις μὲ πλείστους μεγάλους παραποτάμους, περικλείεται δὲ καὶ χωρίζεται ἀπὸ τὰ ἄλλα Αὐστριακὰ κράτη διὰ βουνοσειρῶν, ὧν σπουδαιότερα τὰ Καρπάθια. Εἰς τὴν Ούγγαρίαν περιλαμβάνονται καὶ ἡ Κροατία καὶ Σλαυονία. Περιέχει δὲ ἡ χώρα δύο λίμνας, 3,000 θερμάς πηγὰς καὶ εἶνε εὐφορωτάτη εἰς προϊόντα καὶ μέταλλα. Προῦπολ. 225 ἑκατομ. φρ. Πρωτεύουσα Βουδαπέστη ἢ Πέστη.

ΟΥΓΚΩ Βίκτωρ. — Ὁ διασημότετος τῶν Γάλλων ποιητῶν καὶ λογογράφων τῆς ἐποχῆς μας, ἀρχηγὸς δὲ καὶ ἰδρυτὴς τῆς λεγομένης Ρομαντικῆς σχολῆς, γεννηθεὶς τῷ 1802. — Παγκόσμια κατέστησαν τὰ θαυμάσια ἔργα τοῦ Ούγκω «Ἀθλοῖο» καὶ «Παναγία τῶν Παρισίων», ἐκ δὲ τῶν ποιημάτων του ἀθάνατα εἶνε τὰ «Ἀνατολικά», ἢ «Παράδοσις τῶν Αἰώνων», ὁ «Θεὸς» καὶ πλεῖστα ἄλλα. Ὁ μέγας οὗτος τῶν γραμμάτων ἐργάτης ἀπέθανε τῷ 1885.

ΟΥΡΑΓΓΟΥΤΑΓΓΟΣ. — Ὁ ούραγγουτάγγος εἶνε ζῶον θηλαστικὸν ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν τῶν τετραχειρίων. Τετράχειρα δὲ ὄνομαζονται τὰ θηλαστικά, τὰ ὅποια ὁμοιάζουν περισσότερο τὸν ἄνθρωπον ἕνεκα τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς κατασκευῆς τοῦ σώματός των, ἰδίως ἕνεκα τῆς διαθέσεως τῶν ποδῶν των, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀντίχειρα ὡς αἱ χεῖρες τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁμοιάζουσι μᾶλλον πρὸς χεῖρας ἢ πρὸς πόδας, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν τετράχειρα. Εἰς τινὰ εἶδη αὐτῶν μόνον οἱ ὀπίσθιοι πόδες εἶναι οὕτω κατεσκευασμένοι. Ὁ ούραγγουτάγγος εἶνε πίθηκος τοῦ ἀρχαίου κόσμου, οὐδόλως ἀπαντᾶται εἰς τὸν ἰόν· πατρὶς δ' αὐτοῦ εἶναι ἡ νῆσος Βόρνεο, ἢ Κίνα καὶ ἡ Ἀφρική. Στερεῖται οὐρᾶς, ὡς ὅλοι οἱ πίθηκοι τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ὅταν εἶνε μικρὸς, ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα μὲ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἡ ὁμοιότης αὕτη ἐλαττώνεται καθ' ὅσον ὁ ούραγγουτάγγος αὐξάνει. Ἐχει τὴν ρίνα πολὺ πλατεῖαν καὶ τὸ στόμα μέγιστον, τοὺς ὀφθαλμοὺς πλησίον ἀλλήλων, τὸ ἄνω χεῖλος πολὺ ὑψηλόν, τὰς σιαγόνας πολὺ ἐξεχούσας. Ἡ κοιλία του λαμβάνει ἀνάπτυξιν ὑπερβολικὴν. Οἱ πόδες του εἶνε ἰσχυροὶ καὶ μακροὶ, ἰδίως οἱ ἐμπρόσθιοι, οἱ ὁποῖοι, ὅταν ἴσταται ἔρθιος, φθάνουν εἰς τὴν γῆν. Τὸ ἀνάστημά του δύναται νὰ φθάσῃ

εἰς δύο μέτρα. Ἡ δύναμις τῶν μυῶνων του εἶνε πολὺ μεγάλη καὶ δύναται νὰ καταρρίψῃ χαμαὶ τὸν ἰσχυρότερον ἄνθρωπον. Ἡ τροφή του συνίσταται ἐκ καρπῶν, ριζῶν, μαλακίων καὶ ἰχθύων, τοὺς ὁποίους ἀλιεῦει ἐπιτηδειότατα. Εἶνε ἐπιδεκτικὸς ἐξημερώσεως καὶ χάρις εἰς τὸ μιμητικὸν ἔνστικτον, τὸ ὅποσον χαρακτηρίζει ἅπαντα τὰ ζῷα τῆς τάξεώς του, καθίσταται χρήσιμος εἰς πολλὰς οἰκιακὰς καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας. Οὕτω πολλάκις οὐραγγοῦτάγκοι εἰσήχθησαν νὰ ὑπηρετοῦν εἰς τὴν τράπεζαν κλπ.

Τὰ ζῷα ταῦτα δυσκόλως ζοῦν ἐν Εὐρώπῃ, ἰδίως εἰς τὰς βορείους αὐτῆς χώρας. Συνήθως δὲ ἀποθνήσκουν προῶρως ἐκ στηθικῶν νοσημάτων.

ΟΥΡΑΛΗΣ.—Μέγας ποταμὸς τῆς Ρωσσίας μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, χυνόμενος εἰς τὴν Κασπίαν μετὰ δρόμον 1440 χιλιομ.

ΟΥΡΑΛΙΑ.—Μακροτάτη ἀλλὰ χαμηλὴ σειρὰ βουνῶν χωρίζουσα τὴν Ρωσίαν ἀπὸ τῆς Ἀσίας καὶ περιέχουσα πολλὰ μεταλλεῖα χρυσοῦ, πλατίνης, σιδήρου καὶ χαλκοῦ. Ὑψος 500 μέτρων ἕως 1632 μέτρων.

ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΤΟΞΟΝ ἢ Ἴρις. — Τὸ ὥραϊον αὐτὸ οὐράνιον φαινόμενον, τὸ ὅποσον ἡ Ἀγία Γραφή ἀποδίδει εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ κατακλισμοῦ, σχηματίζεται ἐπὶ τῶν νεφῶν τὰ ὅποια εὐρίσκονται ἀπέναντι τοῦ Ἡλίου ὅταν διαλύωνται εἰς βροχὴν. Σύγκειται δὲ ἀπὸ 7 τόξα 7 διαφόρων χρωμάτων, δηλαδὴ ἀπὸ τὰ ὅποια ἀποτελεῖται τὸ ἡλιακὸν φῶς. Καὶ ἄλλοτε μὲν παρουσιάζεται

ἐν τόξον ἄλλοτε ὅμως καὶ δύο. Πιθανότατον εἶνε ὅτι τὸ Οὐράν. τόξον σχηματίζεται διὰ τῆς ἀναλύσεως τοῦ ἡλια-

Σχηματισμὸς τῆς Ἴριδος

κοῦ φωτὸς ὑπὸ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς τῶν σχηματιζομένων

εἰς τὰ νέφη, ἀντανακλάται δὲ τὸ φῶς τοῦτο εἰς τὸν ὀφθαλμὸν μας μόνον ὅταν ἔχωμεν ἐστραμμένην τὴν ράχην πρὸς τὸν Ἡλίον, διότι οὐδέποτε σχηματίζεται Ἴρις πρὸς τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκεται ὁ Ἡλίος.

ΟΥΡΑΝΟΣ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς πλανήτας, 80 φορὰς μεγαλιότερος τῆς γῆς. Ἡ ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπόστασις του εἶνε 19 φορὰς μεγαλιότερα ἢ ἡ τῆς γῆς καὶ ἐκτελεῖ τὴν περὶ τὸν ἡλίον περιστροφὴν εἰς 84 ἔτη, ἀνεκαλύφθη δὲ ὑπὸ τοῦ Ἑρσχελ, δι' ὃ φέρει ἐνίοτε τὸ ὄνομα τοῦ ἀστρονόμου τούτου. Ἐχει 6 δορυφόρους (σελήνας).

ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΪ. — Μικρὰ δημοκρατία τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς μεταξὺ Λαπλάτας καὶ Βραζιλίας, εἰς τὰ παράλια. Ἐκτασις 180,865 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 750,000. Εἶνε χώρα χαμηλὴ διακοπτομένη μόνον ἀπὸ λόφους καὶ τὰς ἐκτεταμένας πεδιάδας παμπάς. Ποταμοὶ Οὐρούγουαῆς (1700 χιλιομ.) καὶ Ρίο Νέγρο παραπόταμος αὐτοῦ. Κλῆμα γλυκὺ καὶ ὑγιεινόν. Προϊόντα: ζαχαροκάλαμοι, λαχανικά, λαμπρὰ φρούτα, βάμβαξ, χρυσοί, ἄργυρος, μόλυβδος, σίδηρος, χαλκός, μάρμαρα, πολύτ. λίθοι, λαμπρὰ λειβάδια, μεγάλα ποίμνια κτλ. Ὑποδιαίρεται δὲ εἰς 15 ἐπαρχίας καὶ ἔχει 430 χιλιομ. σιδηροδρ., 1,100 χιλιομ. τηλεγρ., 250 σχολεῖα μὲ 17,000 μαθητάς, 4 1/2—5 ἑκατομ. φρ. προϋπολογ., 220 ἑκατ. χρέος καὶ πρωτεύουσαν τὸ Μοντεβίδεο. Ὁ πρόεδρος ἐκλέγεται κατὰ τετραετίαν.

ΟΥΤΑΧ. — Μία ἀπὸ τὰς τοπαρχίας τῶν Ἠνωμ. Πολιτ. Ἐκτασις 120,000 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 160,000. Σκεπάζεται κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τὰ βουνὰ Βραχώδη καὶ ἔχει εἰς τὰ ΒΔ τὴν μεγάλην Λίμνην τοῦ Ἄλατος. Πρωτεύουσα ἡ Πόλις τῆς Ἀλατολίμνης. Ἐνταῦθα πρὸ πάντων κατοικοῦσιν οἱ Μορμόνοι.

ΟΥΤΡΕΧΤΗ. — Πλουσία, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ πόλις τῆς Ὀλλανδίας ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ Ρήνου, μὲ ὥραϊας οἰκοδομὰς καὶ 90,000 κατ.

ΟΡΙΟΝΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπακτίας. Πρωτεύουσα Σελίτσα, χωρὶα 7, κάτοικοι 6,000.

ΟΦΦΜΑΝ.—Γερμανὸς λογογράφος, συγγραφεὺς περιφήμων «Φανταστικῶν Διηγημάτων». Ἐγεννήθη τῷ 1776, ἀπέθανε τῷ 1822.

ΟΧΑΪΟ. — Μία ἐκ τῶν Ἠνωμ. Πολ. βρεχομένη βορείως ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς λίμνης Ἐρης. Ἐκτασίς 106,341 τετρ. χιλιοῖρα. Κάτοικοι 3,350,000. Κομητεία 88.— Χώρα πεδινή καὶ εὐφορος γενικῶς, δάση ὅμως ἔχει ὀλίγα. Προϊόντα· γεάνθρακες, σίδηρος, πετρέλαιον, γύψος κτλ. Κλίμα ὑγιεινόν. Ἐμπόριον ἐκτεταμένον, βιομηχανία ἀκμάζουσα μὲ 2500 ἐργοστάσια καὶ 180,000 ἐργάτας. — Προϋπολογ. 35 ἐκ. φρ. Χρέος 40 ἐκ. Πρωτεύουσα Κολόμβος.—Ὁ δὲ ποταμὸς Ὀχάϊο, ὁ μέγιστος τῶν παραποτάμων τοῦ Μισισσιπιπῆ, ἔχει μᾶκρος 1500 χιλιομέτρων.

Π

ΠΑΓΑΣΣΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτεύουσα Βῶλος, χωρίον 1, κάτοικοι 12,000.

ΠΑΓΟΥΡΟΣ. — Εἶδος περιέργων μαλακοστράκων ὁμοίων κατὰ τι μὲ κάβουραν ἀλλὰ μὲ ἀπαλώτερον ὄστρεον, μακροτέρους πόδας, μεγάλας δὲ καὶ ἰσχυροτάτας χηλὰς. Ἐν εἶδος αὐτοῦ εἶνε ὁ λεγόμενος Βερνάρδος ὁ ἐρημίτης ὁ ὁποῖος εἶνε κοινότατος εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Εὐρώπης καὶ καταφεύγει ἵνα σωθῆ ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις ἰσχυροτέρων ζῶων μέσα εἰς τὸ ὄστρακον.

Βερνάρδος ὁ ἐρημίτης

ἄλλων ζῶων. Ἐπὶ τῶν ὀστράκων τούτων προσκολλῶνται ἐνίοτε αἱ βραδυκίνητοι ἀνεμῶναι διὰ νὰ μεταβαίνουν οὕτω πῶς ἀκόπως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, τότε δὲ ὁ Πάγουρος παρουσιάζει περιέργον ὄψιν, ὅπως φαίνεται καὶ εἰς τὴν εἰκόνα μας.

ΠΑΓΩΝΙ ἢ Ταῶς. — Τὸ παγωνί εἶνε πτηνὸν ἀνήκον εἰς μίαν οἰκογένειαν τῆς τάξεως τῶν ἀλεκτοροειδῶν. Καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τὸ παγωνί ἰθεωρήθη ὡς τὸ ὠραιότατον τῶν πτηνῶν τοῦ κόσμου. Ἡ ἐξημέρωσις τοῦ πτηνοῦ τούτου χρονολογεῖται ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Οἱ Φοίνικες ἐνήργουν μέγα ἔμπόριον αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου, κατόπιν δὲ εἰσήχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, Ἰταλίαν καὶ οὕτω ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐνεκλιματίσθη καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Εὐρώπην. Κατάγεται δὲ τὸ πτηνὸν τοῦτο ἐξ Ἰνδιῶν. Ἡ σὰρξ τοῦ παγωνίου ἰθεωρεῖτο ἄλλοτε ὡς ἐξαιρετος τροφή, πολλοὶ δὲ, ἰδίως οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες, ἐπέδιδοντο εἰς τὴν πάχυνσιν αὐτοῦ. Καὶ κατὰ τὸν μεσαῖον αἰῶνα τὸ παγωνί διετήρησε τὴν γαστρονομικὴν του φήμην, παρετίθετο δὲ τότε εἰς τὰ βασιλικὰ γεύματα, στολισμένον μὲ τὸ ὠραῖόν του χρῶμα καθὼς παρατίθενται σήμερον οἱ φασιανοὶ ἐν Εὐρώπῃ. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ὅμως ἀπόλεσεν ὄλως τὴν φήμην ταύτην Τρέφεται δὲ μόνον πρὸς στολισμὸν τῶν κήπων καὶ τῶν ὀρνιθῶνων.

Τὰ παγωνάκια ἀπαιτοῦσιν ὡσαύτως τὰς αὐτὰς φροντίδας τὰς ὁποίας καὶ τὰ γαλλόπουλα, ὑπόκεινται δὲ εἰς ἀσθενείας καθ' ὃν χρόνον ἀναφύεται ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των λόφος· ἕνεκα τούτου πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης δὲν πρέπει νὰ τὰ πλησιάζωμεν πρὸς τὰ ἄρρενα, διότι τὰ κακοποιοῦσι.

Τὸ κρέας τοῦ πτηνοῦ τούτου εἶνε ἐξαιρετον κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὅταν ὅμως ὑπερβῆ τοῦτο γίνεται σκληρὸν, τραχὺ καὶ δυσκολοχώνευτον· προσφέρεται δὲ εἰς τὰς πολυτελεῖς τραπέζας στολισμένον μὲ τὰ πτερὰ τῆς οὐρᾶς καὶ τῶν πτερύγων καὶ μὲ τὸν λόφον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

ΠΑΓΩΤΑ. — Παγωτὸν κρέμα. Θέτομεν εἰς καζάνιον 1 ὀκτὸν γάλακτος, κτυπῶμεν τοὺς κρόκους 8 αὐγῶν μὲ 150 δράμια ζακχάρως ψιλῆς, ῥίπτομεν αὐτὰ εἰς τὸ γάλα, θέτομεν τὸ καζάνιον εἰς

τὴν φωτιὰν καὶ ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου δέσουν, ὅποτε τὰ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ, χύνομεν κατόπιν τὴν κρέμαν εἰς γλασιέραν τὴν ὁποῖαν θέτομεν εἰς τὸ χιόνι ἐντὸς τοῦ ὁποίου ρίπτομεν ἄλας καὶ γυρίζομεν τὴν γλασιέραν ταχέως διὰ νὰ πῆξῃ ἢ κρέμα, φροντίζοντες νὰ ξεκολλῶμεν ἀπὸ τὰ περίξ τῆς γλασιέρας τὴν κολλημένην κρέμαν μὲ σπάτουλαν διὰ νὰ πῆξῃ καλὰ ἐξ ἴσου καὶ τὴν σκεπάζομεν προσθέτοντες ἐπάνω εἰς τὸ καπάκι χιόνι, προσέχοντες δὲ νὰ ἀντικαθιστῶμεν τὸ λυωμένον εἰς ὕδωρ χιόνι μὲ πηγμένον τοιοῦτον.

Παγωτὸν βαρίλλιας. Θέτομεν εἰς γανωμένην κατσαρόλαν 150 δράμια ζακχάρεως καὶ τοὺς κρόκους 10 αὐγῶν, τὰ ὁποῖα δουλεύομεν καλῶς, ρίπτομεν κατόπιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον 1 ὄκλαν γάλακτος καὶ τὰ ἀνακατώνομεν προσθέτοντες καὶ ὀλίγην βανίλλιαν τὴν ὁποῖαν σχίζομεν καὶ τὰ δουλεύομεν εἰς τὴν φωτιὰν ἕως ὅτου ἀρχίσουν νὰ πάρουν βράσιν, ὅτε τὴν καταβιβάζομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ τὴν θέτομεν εἰς λεκάνην, ρίπτομεν δὲ ἐκ νέου αὐτὴν εἰς τὸ καζάνιον μὲ ὄρμην καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ. Θέτομεν κατόπιν αὐτὴν εἰς γλασιέραν, τὴν ὁποῖαν σκεπάζομεν. Τοποθετοῦμεν τὴν γλασιέραν εἰς τὸ χιόνι, τὸ ὁποῖον ἀλατίζομεν καὶ τὴν πῆζομεν ὅπως τὴν ἀνωτέρω.

Παγωτὸν λεμόνι. Θέτομεν εἰς καζάνιον 1)2 ὄκλαν ζακχάρεως μὲ 150 δράμ. ὕδατος, τὴν ὁποῖαν βράζομεν, ἐξαφρίζομεν καὶ ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ. Κενώνομεν κατόπιν αὐτὴν εἰς λεκάνην, ζύομεν δὲ 2 λεμόνια καὶ προσθέτομεν τὸν ζωμὸν ἄλλων 3 τοιούτων. Τὸ σιρόπιον τοῦτο μετροῦμεν μὲ τὸ ἀραιόμετρον διὰ νὰ εἶνε 23 βαθμῶν. Πῆζομεν τέλος αὐτὸ ὅπως καὶ τὰ ἄλλα παγωτά.

ΠΑΔΟΥΑ.—Πόλις τῆς Βορ. Ἰταλίας μὲ περίφημον καὶ ἀρχαιότατον πανεπιστήμιον καὶ 85,000.

ΠΑΪΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα Σπρεζοβα μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον, χωρία 5, κάτοικοι 3,250.

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ.—Ἡ ἱερὰ γῆ παντὸς χριστιανοῦ. Μῆρος τῆς Συρίας διαρρεόμενον ἀπὸ τὸν ποταμὸν Ἰορδάνην. Ἡ χώρα αὕτη ὀνομάζεται καὶ Χαναάν, Ἰουδαία, Ἀγία Γῆ, Γῆ τῆς ἐπαγγελίας.

ΠΑΛΕΡΜΟΝ ἢ ΠΑΝΟΡΜΟΣ.—Ἡ μεγίστη πόλις τῆς Σικελίας εἰς τὰ Βόρ. παράλια καὶ ἐπὶ θέσεως θαυμασίας. Εἶνε ἔδρα τοῦ διοικητοῦ τῆς νήσου ἔχει δὲ λαμπρὸν λιμένα, ἐκτεταμένον ἐμπόριον, πανεπιστήμιον, ωραίας οἰκοδομὰς καὶ 270,000 κατ.

ΠΑΛΜΕΡΣΤΩΝ.—Εἰς ἐκ τῶν διασῆμων πολιτικῶν τῆς Ἀγγλίας. 1784—1865.

ΠΑΜΙΣΟΥ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσσήνης. Πρωτεύουσα Νησί, χωρία 5, κάτοικοι 8,250.

ΠΑΜΦΕΙΑΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριγωνίας. Πρωτεύουσα Κεφαλόβρυσον, χωρία 16, μονὴ 1, κάτοικοι 6050.

ΠΑΝΑΜΑΣ.—Μία ἐκ τῶν Πολιτειῶν αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν τὴν Κολομβίαν τῆς Ν. Ἀμερικῆς. Ἐκτασίς 81,780 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 250,000.—Ἡ πολιτεία αὕτη περιλαμβάνει ὀλόκληρον τὸν *Paraμάρ*, τοῦτέστι τὴν στενὴν στερεὰν γέφυραν ἢ ὁποῖα ἐνώνει τὴν Βόρειον μὲ τὴν Νότιον Ἀμερικὴν. Πλάτος 50 ἕως 190 χιλιομ. Ὁ ἰσθμὸς ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου τῷ 1502 εἶχον δὲ ἀρχίσει πρό τινων ἐτῶν αἱ ἐργασίαι τῆς τομῆς αὐτοῦ ἵνα τὰ πλοῖα περῶσιν ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ Ἀτλαντικοῦ εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν χωρὶς ν' ἀναγκάζονται νὰ κάμνουν τὸν γύρον τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἀλλ' ἀτυχῶς μεγάλαι καταχρήσεις χρημάτων ἀνακαλυφθεῖσαι ἐν τῇ Ἐταιρίᾳ τῆς τομῆς, διέλυσαν αὐτὴν καὶ διέκοψε τὰς σπουδαιότητας ἐργασίας τῆς.

ΠΑΝΔΩΡΑ.—Ἡ πρώτη γυνὴ τοῦ κόσμου, ἢ Εὐα τῆς Μυθολογίας, ἢ ὁποῖα ἐπλάσθη μὲν ἀπὸ τὸν Ἥφαιστον ἐνεψυχώθη δὲ ἀπὸ τὸν Δία, ὅστις τῆς ἔδωκεν ἐν κιβώτιον ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξῆλθον ὅλα τὰ κακὰ, ἀλλ' ἔμεινε εἰς τὸ βάθος ἢ...ἐλπὶς.

ΠΑΝΘΗΡ.—Σαρκοβόρον τετράποδον ἐκ τοῦ γένους τῆς γάτας. Εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν Ἀμερικὴν εἶνε δὲ ἀγριώτατον καὶ προσβάλλει ἀδιακρίτως ὅλα τὰ ζῶα ὅσα εἰμπορεῖ νὰ καταβάλλῃ. Ἐχει μέγεθος μεγάλου σκύλου ἢ προβάτου καὶ δέρμα στακτοκίτρινον πολύτιμον μὲ μαῦρα σημάδια, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ κυνηγᾶται πανταχοῦ.

ΠΑΝΟΡΜΟΥ δήμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τήνου. Πρωτεύουσα Πύργος μὲ Ἑλληνας σχολεῖτον, χωρία 3, μοναὶ 4, κάτ. 2900.

ΠΑΝΤΕΣΠΑΝΗ. — Λαμβάνομεν 125 δράμια ζακχάρεως, τὴν ὁποίαν θέτομεν εἰς μίαν λεκάνην, καὶ 13 — 15 αὐγά, τῶν ὁποίων τὰ μὲν ἀσπράδια θέτομεν εἰς ἰδιαίτερον μέρος, τοὺς δὲ κρόκους θέτομεν εἰς τὴν λεκάνην ἀνὰ ἓνα δουλεύοντες συγχρόνως αὐτοὺς μὲ τὴν ζάχαριν ἕως ὅτου τὸ μίγμα ἀσπρίσει, ταῦτοχρόνως δὲ ζύομεν ὀλίγην φλοῦδαν λεμονίου, κατόπιν κτυπῶμεν τὰ ἀσπράδια καλῶς, προσθέτομεν 4 — 5 σταγόνας ζωμοῦ λεμονίου καὶ ἅμα φουσκώσουν καὶ πηξοῦν καλῶς, ρίπτομεν τὰ ἡμίση ἀσπράδια εἰς τὴν λεκάνην, τὰ ἀνακατώνομεν καὶ προσθέτομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον 130 δραμ. καλῶς κοσκινισμένου ἀλεύρου, ὅταν δὲ τελειώσῃ ὅλον τὸ ἄλευρον, προσθέτομεν καὶ τὰ ὑπόλοιπα δουλευμένα ἀσπράδια καὶ ἀνακατώνομεν τὸ ὅλον μὲ προσοχὴν ἕως ὅτου γίνῃ ἓν μίγμα, τὸ ὅποιον θέτομεν εἰς μίαν ἢ καὶ δύο θήκας ἀπὸ χαρτί ἀλειμμένας μὲ βούτυρον καλὸν ἢ καὶ εἰς ἄλλο κατάλληλον μέρος καὶ τὸ ψήνομεν εἰς ὄχι πολὺ δυνατὸν φούρνον. Ὅταν θέλωμεν νὰ δοκιμάσωμεν ἂν τὸ παντεσπάνιον εἶνε ψημένον, τρυπῶμεν αὐτὸ μὲ τὸ μαχαῖρι καὶ ὅταν δὲν κολληθῇ ἢ πᾶστα εἰς αὐτό, τότε εἶνε καλῶς ψημένον.

— Παντεσπάνιον ἀπὸ ἀμύγδαλον. Τοῦτο γίνεται κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ὅταν θέσωμεν τὸ ἄλευρον, προσθέτομεν ἀντ' αὐτοῦ ἀμύγδαλα, τὰ ὁποῖα ἀσπρίζομεν προηγουμένως καὶ κοπανίζομεν, κατόπιν δὲ τὰ δουλεύομεν ὁμοῦ μὲ τοὺς κρόκους.

ΠΑΞΟΙ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἰονίους νήσους μεταξὺ Κερκύρας καὶ Λευκάδος ἀντικρὺ τῶν παραλίων τῆς Ἠπείρου, πετρώδης καὶ ἀνυδρὸς. Ἐκτασις 19 τετρ. χιλιομέτρων, κάτοικοι 3900. Ἡ νῆσος αὕτη εἶνε κατάφυτος ἀπὸ ἐλαιῶνας παράγοντας ἐκλεκτὸν ἔλαιον ἀποτελεῖ δὲ μετὰ τῶν Ἀντιπάξων (3 τετρ. χιλίωμ. καὶ 70 κατ.) καὶ τινῶν ἄλλων ξηρονήσων τὴν Ἐπαρχίαν Παξῶν καὶ διαίρεται εἰς 2 δήμους, περιέχοντας τὴν πρωτεύουσαν Γάϊον

μὲ τηλεγρ ταμεῖον, Βίρηνον. Ἐπισκοπὴν, ἑλληνας σχολεῖτον καὶ 360 κατ. ἔτι δὲ 24 χωρία.

ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο, ὅπερ εἶνε ἡ μᾶστιξ τῶν ἄγρων καὶ καταδιώκεται ἀμειλίκτως ὑπὸ τῶν καλλιεργητῶν, παράγει κατὰ τὸν-μῆνα Ἰούνιον ἢ Ἰούλιον ὠραῖα ἄνθη ἐρυθροῦ χρώματος κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ζωροῦ, τῶν ὁποίων τὰ πέταλα, σχεδὸν στρογγύλα χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν ἰατρικὴν ἐν εἴδει ἐγχύματος ὡς στηθικόν, μαλακτικόν καὶ καταπραῦντικόν ποτόν. Ἡ παπαρούνα ἔχει ἐπίσης τινὰς τῶν ἰδιοτήτων τοῦ ὀπίου ἀλλὰ δὲν εἶνε τόσον δραστηρία ὅσον ἐκεῖνο. Εἶνε, ἕνεκα τούτου, καταλληλοτέρα τοῦ ὀπίου διὰ τὰ ἀσθενῆ καὶ εὐαίσθητα ἄτομα καὶ τὸ μεταχειρίζονται ἐπιτυχῶς ἀνὰ δόσεις ἐκ 4 ἢ 5 γρ. δι' ἐκάστην λίτραν ὕδατος κατὰ τοῦ κρυολογήματος, τοῦ κατάρρου τῶν πνευμόνων, τῶν ἐξαιθηματικῶν πυρετῶν, τῆς σκαρλατίνης κλπ., διότι τὸ ἐγγυμα τοῦτο ἐπιταχύνει τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἐξανθημάτων, αὐξάνει τὴν ἐφίδρωσιν καὶ καταπραῦνει τοὺς πόνους.

Φύμα παπαρούνας. Λαμβάνομεν 125 γρ. ἀνθῶν παπαρούνας καὶ τὰ μουσχεύομεν ἐντὸς 4 ποτηρίων ὕδατος. Διαλύομεν ἀφ' ἐτέρου 1 χιλιογρ. ἀραβικοῦ κόμμεος καὶ μιγνύομεν τὴν διάλυσιν μὲ τὸ ἐγγυμα, προσθέτομεν δὲ εἰς τὸ ὅλον 1 χιλιογρ. κομμωδους ἀποστάγματος ὀπίου καὶ 1 χιλιογρ. ζακχάρεως. Τὸ μαλακτικόν καὶ καταπραῦντικόν τοῦτο φύμα ψήνεται καὶ διατηρεῖται ἐπὶ πολὺ. Εἶνε δὲ ἐξαιρετὸν κατὰ τῶν χρονίων βηχῶν. Καταπραῦνει τὰ νεῦρα καὶ φέρει ὕπνον.

Σιρόπιον παπαρούνας. Πρὸς παρασκευὴν τοῦ παρόντος σιροπίου λαμβάνομεν 100 γρ. ξηρῶν πετάλων παπαρούνας ἐπὶ τῶν ὁποίων χύνομεν 1 λίτραν ζέοντος ὕδατος καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ μουσχεύσουν ἐπὶ 6 ὥρας, μεθ' ἃ διύλιζομεν καὶ προσθέτομεν 1 καὶ 1)2 χιλιογρ. σακχάρεως.

ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΙ. — Σπουδαία Ἑλληνικὴ οἰκογένεια ἐκ Κωνσταντινουπόλεως διαπρέψασα εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας. Ὁ Κωνσταντῖνος, πρὸ διετίας ἀποθανών, ἦτο ἀπὸ τοῦ 1851 καθηγητὴς ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ ἀνεδείχθη

εἰς τῶν σπουδαιότερων ἱστορικῶν συγγραφέων τῆς ἐποχῆς μας, ἀφῆσας μεταξύ ἄλλων τὴν ἐξάτομον *Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*. Ἐγενήθη τῷ 1815 καὶ ἐφυγεν ἐκ Κωνσταντινέως εἰς Ὀδησσὸν ὅταν ἐγένοντο ἐκεῖ αἱ σφαγαὶ τῶν Ἑλλήνων μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ πατήρ του.—Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Πέτρος διετέλεσεν ἐπίσης ἐπὶ μακρὰ ἔτη καθηγητῆς ἐν τῷ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ἀφῆσας σπουδαιότατον σύγγραμμα *Ρωμαϊκοῦ Δικαίου* καὶ πλεῖστα ἄλλα ἀναδείξαντα αὐτὸν ἕνα ἐκ τῶν ἀρίστων νομομαθῶν.—Ὁ δὲ *Δημήτριος* ἦτο υἱὸς τοῦ Κωνσταντίνου ἐγενήθη δὲ ἐν Ἀθήναις τῷ 1843 καὶ ἐσπούδασε Νομικὰ, ἀλλὰ φύσις ποιητικὴ καὶ φιλόσοφος ὢν, ἐπέδθη εἰς τὰ γράμματα· ἂν καὶ ἀπέθανε δὲ νεώτατος τῷ 1873, μὰς ἀφήκεν ἄριστα ποιητικὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζει βαθύτης κρίσεως καὶ ποιητικῆ χάρις. Οἱ *Χαρακτῆρες* του εἶνε πρότυπα διαλογικῶν σκηνῶν, ἡ *Ἀγορὰ λαμπρὸν κοινωνικὸν κάτοπτρον* καὶ ἡ *Συζύγου Ἐκλογή*, ἧτις μετεφράσθη καὶ εἰς πολλὰς ξένας γλώσσας, μία ἀπὸ τὰς ἀρίστας τοῦ συμβολικοῦ εἶδους κωμῆδίας.

ΠΑΠΙΑΣ. (Μαγειρ.) *Πάπια με ἑλθαίς*. Καθαρίζομεν τὴν πάπιαν, χώνομεν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς πεπυρακτωμένον σίδηρον διὰ νὰ ἀφαιρηθῇ ἡ ἀποφορὰ τῆς, τὴν τρίβομεν με ἄλας καὶ πιπέρι προσθέτομεν ὀλίγην κανέλλαν, τομάταν καὶ πρασίνας ἐλαίας καθαρισμένας ἀπὸ τὰ κουκούτσια των, ἀνάλογον ὕδωρ ἢ ζωμὸν καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ ψηθοῦν.

Πάπια με κάστανα. Καθαρίζομεν τὴν πάπιαν καὶ χώνομεν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς πυρωμένον σίδηρον, διὰ νὰ ἀποβάλῃ τὴν ἀποφορὰν τῆς, κατόπιν τὴν ἀλατίζομεν προσθέτοντες πιπέρι, κανέλλαν, κάστανα ψημένα καὶ καθαρισμένα, ἀνάλογον ὕδωρ καὶ τὴν ψήνομεν.

Πάπια ἂ λ' Ἑσπανιδί. Καθαρίζομεν καὶ κόπτομεν τὴν πάπιαν εἰς τεμάχια, τὴν καθουρδίζομεν με βούτυρον, προσθέτομεν ὀλίγην σάλτσαν ἰσπανικὴν, τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ βράσῃ.

ΠΑΡΑΓΟΥΑΗ (*Παραγκέ*). — Δημοκρατία τῆς Νοτίου Ἀ-

μερικῆς μεταξύ Βραζιλίας καὶ Λαπλάτας. Ἐκτασις 238,290 τετραγ. χιλίωμ. Κάτοικοι 400,000 ἰνδοευρωπαῖοι, 60,000 ἡμιεπολιτισμένοι Ἴνδοι καὶ 70 ἕως 80 χιλ. ἄγριοι. Βουνὰ ὑψηλὰ μέχρι 3500 μ. σκεπασμένα ἀπὸ μέγιστα δάση. Πλεῖστα φαρμακευτικὰ βότανα, χρωματιστικὰ ξύλα, λουλάκι κτλ. Ἐμπόριον ἀξίας 13 ἐκ. φρ. Σιδηρόδρ. 45 χιλίωμ. καὶ ἰση τηλεγρ. γραμμὴ ἀκολουθοῦσα αὐτόν. Προῦπολ. 2 ἐκ. φρ. Χρέος 102 ἑκατ. Παιδεία μικρά. — Ἡ Παραγουάη ἀνεκαλύφθη τῷ 1515 ἦτο δὲ ἠνωμένη τότε μετὰ τὴν Λαπλάταν. Μέρος αὐτῆς ἐκυβερνήθη μέχρι τοῦ 1767 ἀπὸ τοὺς Ἰησουῖτας. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1840 ἐπαναστατήσασα ἐσχημάτισεν ἀνεξάρτητον δημοκρατίαν με πρωτεύουσαν τὴν *Ἀράληψιν* (Ἀσσομφίων) ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Παραγουάη (1600 χιλίωμ.) με ἔκτεταμένον ἐμπόριον δερμάτων, καπνοῦ κλπ. καὶ 40,000 κατ.

ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΟΝ ΠΤΗΝΩΝ. — Τὸ παραδείσιον πτηνῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν στρουθοειδῶν, ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον πρὶν γνωσθῆ ἔτι ἐν Εὐρώπῃ, ἔνθα μόνον τὸ δέρμα του ἐγνωρίζετο, ὁ βίος καὶ αἱ ἔξεις αὐτοῦ ἦσαν τὸ ἀντικείμενον γελοίων μύθων καὶ παραδόξων διαδόσεων· ἐλέγετο π. χ. περὶ αὐτοῦ, ὅτι δὲν εἶχε πόδας, ὅτι πάντοτε ἐκρατεῖτο εἰς τὸν ἀέρα, ὅτι ἡ θήλεια αὐτοῦ ἐγέννα τὰ ὠὰ πετῶσα καὶ διὰ νὰ κοιμηθῇ ἐκρεμάτο ἐκ τῶν δένδρων διὰ τῶν δύο μακρῶν πτερῶν τῆς οὐράς τῆς. Τὸ πτηνὸν τοῦτο ζῆ εἰς τὰς Μολούκας νήσους, κατὰ μεγάλα στίφη. Τὸ παραδείσιον πτηνὸν εἶνε πολὺ μικρὸν, ἡ δὲ κεφαλὴ του στολιζέται μετὰ τὰ ζωηρότερα χρώματα, ἐκ τῶν πτερυγῶν του φύονται μακρὰ πτερὰ κίτρινα καὶ καστανά, τὰ ὁποῖα ἀνοιγόμενα καὶ ἐξογκούμενα αὐξάνουν πολὺ τὸν πραγματικὸν ὄγκον τοῦ σώματος του. Ἡ οὐρά του ἔχει δύο λεπτά, στενά, ἄνευ πτίλου καὶ πολὺ μακρὰ πτερὰ.

ΠΑΡΑΚΑΜΠΥΓΛΙΩΝ *δῆμος*. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας. Πρωτεύουσα Ἅγιος Βλάσης, χωρία 10, κάτοικοι 3450.

ΠΑΡΑΛΗΘΑΙΩΝ *δῆμος*. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τρικκαίων. Πρωτεύουσα Ζαμπλάνια, χωρία 16, μονὴ 1, κάτοικοι 5650.

ΠΑΡΑΣΗΜΑ. — Τὰ παράσημα ἀπονέμονται εἰς ἔνδειξιν τιμῆς εἰς πρόσωπα διακρινόμενα ἐπὶ ἐξόχῳ διανοητικῇ ἱκανότητι, ἢ εἰσαγαγόντα εἰς τὸ κράτος ἀξιόλογον βιομηχανίαν κλπ. Τὰ ἑλληνικὰ παράσημα εἶνε 5, ὁ Μεγαλόσταυρος, ὁ σταυρὸς τῶν ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν, ὁ σταυρὸς τῶν Ταξιαρχῶν, ὁ χρυσοῦς σταυρὸς τῶν Ἱπποτῶν καὶ ὁ ἀργυροῦς σταυρὸς τῶν Ἱπποτῶν. Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα νὰ φέρῃ παράσημον, ὅπερ δὲν τῷ ἀνήκει, ἐπὶ ποινῇ φυλακίσεως.

ΠΑΡΑΧΕΛΩΪΤΙΔΟΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσολογγίου. Πρωτεύουσα Νεοχώρι μετ' Εἰρηνοδ., Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 1,610 κατ. Χωρία 3, κάτοικοι 3,000.

ΠΑΡΑΧΕΛΩΪΤΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύουσα Διανοκλάδι, χωρία 5, κάτοικοι 2,200.

ΠΑΡΓΑ.—Παράλιος κωμόπολις τῆς Τουρκικῆς Ἠπείρου περιφέρημος διὰ τὴν ἀνδρείαν τῶν κατοίκων της, οἱ ὅποιοι, ὅταν ἡ πόλις ἐπωλήθη (τῷ 1819) ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους εἰς τὸν Ἀλῆ Πασσάν, ἐξέθαψαν τὰ κόκκαλα τῶν προγόνων των, τὰ ἔκαυσαν καὶ συμπαραλαβόντες τὴν κόνιν αὐτῶν ἀπῆλθον εἰς τὰς Ἰονίους νήσους καὶ ἰδίως εἰς τοὺς Παξούς.—Σήμερον παράγει ὠραῖα κίτρα καὶ ἔχει 2,500 κατ. τοὺς πλείστους Ἑλληνας.

ΠΑΡΕΛΕΙΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μέσσης (Κεφαλληνία). Πρωτεύουσα Γιαννάδες, χωρία 8, κάτοικοι 2,900.

ΠΑΡΕΥΗΝΙΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπακτίας. Πρωτεύουσα Κόνισκα, χωρίον 1, κάτοικοι 1,300.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ. — Πρωτεύουσα τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας εἰς τὰ βόρεια αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σηκουάνα ἐφ' οὗ ὑπάρχουν 28 λαμπραὶ γέφυραι. Οἱ Παρίσιοι εἶνε ἡ πρώτη πόλις τοῦ κόσμου ὡς πρὸς τὰ γράμματα, τὸν πολιτισμόν, τὴν κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ὠραιότητα τῶν οἰκοδομῶν, περιβάλλεται δὲ ἀπὸ διπλοῦν ἰσχυρότατον φρούριον, τοῦ ὁποῦ ἡ δευτέρα γραμμὴ εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 20 καὶ 24 χιλιομ. ἀπὸ τὴν πόλιν. Οἱ Παρίσιοι εἶνε ἡ τετάρτη πόλις τοῦ κόσμου κατὰ τὴν ἔκτασιν ἔχουσα περιφέρειαν 33—34 χιλιομέτρων, ὑποδιαιρουμένη δὲ εἰς

20 δημορχίας καὶ περιέχουσα 69,000 οἰκίας ἐκ τῶν ὁποίων αἰ 33,000 ἔχουν περισσότερα ἀπὸ 4 πατώματα, ἐκτισμένη δὲ ἐπὶ 3 νήσων τοῦ Σηκουάνα καὶ ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων αὐτοῦ. Θαυμάσια εἶνε τὰ κατάφυτα περὶχωρα καὶ οἱ περίπατοι τῆς πόλεως, τὰ Ἡλύσια, τὸ δάσος τῆς Βουλώνης κτλ. Ἔχει πλατείας λαμπράς, μέγαρα καὶ ἀνάκτορα μεγαλοπρεπῆ, ἐκκλησίας θαυμασίας τέχνης τὴν Παναγίαν κτλ., τὸ περικαλλέστατον Πάνθειον εἰς τὸ ὅποιον θάπτονται οἱ διαπρέποντες ἄνδρες, ἄπειρα φιλανθρωπικὰ καταστήματα, μεγίστας βιβλιοθήκας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Ἑθνικὴ ἔχει 2 ἑκατομ. τόμους καὶ 150 000 χειρόγραφα, τὸν λαμπρὸν στρατῶνα τῶν ἀπομάχων, 30 μεγάλα καὶ πολυτελέστατα θεάτρα, 1500 σχολεῖα παντὸς εἴδους μετ' 260—270 χιλ. μαθητῶν, πολλὰ πανεπιστήμια, σχολὰς ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν, βιομηχανικῶν, μουσικῶν, καλλιτεχνικῶν, ἐμπορικῶν, ἐκκλησιαστικῶν κτλ., τὸν περίφημον πύργον τοῦ Ἄιφφελ, πλεῖστα μουσεῖα ἐν οἷς τὸ θαυμάσιον Λουβρον (ἀρχαῖον μέγαρον), ἄπειρα βιομηχ. ἐργοστάσια καὶ 2,500,000 κατοίκους. — Ἡ ἔτησίαι μέση θερμοκρασία τῆς πόλεως εἶνε 11 βαθμῶν, ἐκδίδονται δὲ ἐν Παρίσιος 1260 ἑφημερ. καὶ περιοδικά.

ΠΑΡΝΑΣΣΙΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Παρνασσίδος. Πρωτεύουσα Τοπόλια, χωρίον 1, μονὴ 1, κάτοικοι 1,500.

ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ.—Τὸ ὑψηλότερον ὄρος τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὸν Ὀλυμπον, μετὰξὺ Βοιωτίας, Παρνασσίδος καὶ Λοκρίδος. Ἔχει ὑψηλοτέραν κορυφὴν τὴν Λυκώρειαν (Λυάκουρα 2,460 μ.) ἣτις εἶνε διαρκῶς σκεπασμένη ἀπὸ χιόνος. Ὁ Παρνασσὸς εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὰς Μούσας, σήμερον δὲ τρέφει λαμπρὰ ποίμνια παράγοντα περίφημα τυριά.

ΠΑΡΝΩΝΟΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κυνουρίας. Πρωτεύουσα Ἅγιος Πέτρος, ἀκμάζουσα κωμόπολις μετ' τηλεγρ., εἰρηνοδ., Ἑλλήν. σχολεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον, πλουσίαν γεωργίαν καὶ 3,400 κατ. Χωρίον 1, μονὴ 1, κάτοικοι 4,130.

ΠΑΡΟΣ.—Μία ἀπὸ τὰς Κυκλάδας νήσους πλησίον (πρὸς Δ.)
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΒΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 49

της Νάξου. Ἐκτασίς 203 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 6,800. Ἡ νήσος αὕτη διασχίζεται ὑπὸ τοῦ βουνοῦ *Μαρπήσσης* κοινῶς καλουμένου *Λυχνιὸ* καὶ *Λάκοι* ὁπόθεν ἐξάγονται λαμπρὰ μάρμαρα, ἔχει δὲ ἔδαφος εὐφορώτατον εἰς λάδια, βάμβυκα, κρασιά, σίτον, καρπούς, λαχανικά κτλ. Ὑψηλότερα κορυφὴ αὐτῆς εἶνε ὁ Ἅγιος Ἡλίας (2,530 πόδ). — Ἡ Πάρος ὑπῆρξε κατ' ἀρχὰς ἀποικία τῶν Ἴωνων καὶ ἔγεινε κατόπιν κτῆμα τῶν Ἀθηναίων. Ἐπειτα (τὸν 13ον αἰῶνα) τὴν κατέλαβον οἱ Βενετοί, τὸν δὲ 16ον ὁ περίφημος πειρατὴς Βαρβερός. Σήμερον σχηματίζει μετὰ τῆς Ἀρτιπάρου 4 δήμους τῆς ἐπαρχ. Νάξου καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν *Παροικίαν* εἰς τὰ Δ παράλια μὲ καλὸν λιμένα, μεγαλοπρεπῆ ναὸν τῆς Παναγίας, Βίρηνοδ., Ἑλλην. σχολεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον, προξενεῖα καὶ 2,400 κ. ἔτι δὲ 8 χωρία καὶ 3 μοναστήρια. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Πάρου ἔχει 3 χωρία, 1 μονήν, 3,200 κατ. καὶ τὴν νήσον Ἀντίπαρον ἢ Ὀλλαρὸν (95 τετρ. χιλίωμ.—700 κατ.) ἣτις εἶνε περίφημος διὰ τὸ μέγα καὶ λαμπρὸν τῆς σπήλαιον ἐκ σταλακτιτῶν, ὕψους 80 πήχεων.

ΠΑΣΚΑΛ (*Βλάσιος*). — Διάσημος συγγραφεὺς καὶ γεωμέτρης Γάλλος γεννηθεὶς τῷ 1623 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1662, ἐφευρέτης τοῦ ὑδραυλικοῦ πιεστηρίου καὶ πλείστον ἄλλων.

ΠΑΤΑΓΟΝΙΑ. — Μεγάλῃ καὶ ὀλίγον γνωστῇ χώρᾳ τῆς Ν. Ἀμερικῆς κατέχουσα τὰ μεσημβρινώτατα αὐτῆς μέρη μέχρι τῆς Γῆς τοῦ Πυρός. Ἐκτασίς 893,480 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 5 ἕως 10 χιλ.—Κατὰ τὸ ἥμισυ σκεπάζεται ἀπὸ τὰ βουνὰ Κορδιλλιέρας ὅπου ὑπάρχουν πολλὰ δάση, ἐν ᾧ τὰ ἀνατολικά εἶνε ἀμμώδεις καὶ γυμναὶ ἔρημοι, οἱ δὲ κάτοικοι ἄγριοι κυβερνώμενοι ὑπὸ ἀνεξαρτήτων φυλάρχων οἵτινες ἀναγνωρίζουν, κατὰ τὸ πλεῖστον, τὴν ἐπικυριαρχίαν τῆς Λαπλάτας. Εἶνε χώρα ψυχρὰ καὶ ἀνεμώδης. Ποταμὸς ὁ Ρίο Νέγρος.—Οἱ Παταγῶνες θεωροῦνται ὡς οἱ ὑψηλότεροι τῶν ἀνθρώπων.

Παταγὼν

ΠΑΤΜΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς νήσους τῶν παραλίων τῆς Μ. Ἀσίας, ἀπέχουσα 55 χιλίωμ. ἀπὸ τὴν ἀκτὴν. Εἶνε βραχὺδης καὶ ἄγονος καὶ ἔχει περιφέρειαν 50 χιλιομέτρων, κατοίκους δὲ 6000 ὅλους Ἑλλήνας ζῶντας κυρίως ἐκ τῆς ἀλιείας καὶ τὴν περίφημον μονὴν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὅπου, ὡς λέγουν, ὁ ἐπὶ Δομιτιανοῦ (95 μ. Χρ.) ἐξόριστος Ἰωάννης ἔγραψε τὴν Ἀποκάλυψιν. ὑπάρχουν δὲ καὶ σήμερον ἐν αὐτῇ πολλὰ σπουδαῖα χειρόγραφα.

ΠΑΤΝΑ. — Πόλις τοῦ Ἀγγλικοῦ Ἰνδοστάν ἐπὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ, ἔχουσα ἀκμαιότατον ἐμπόριον ὀπίου, πολλοὺς ἰνδικοὺς ναοὺς καὶ 175,000 κατ.

ΠΑΤΡΑΙ. — Ἡ δευτέρα πόλις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ ΒΔ παράλια τῆς Πελοποννήσου, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὸν σπουδαιότερον ἐμπορικὸν λιμένα ἐν τῷ Πατραϊκῷ κόλπῳ, πρωτεύουσα δὲ τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος, τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν καὶ τοῦ δήμου Πατρέων. Ἡ πόλις διαιρεῖται εἰς τὴν *Παλαιάν* (Ἐπάνω Χώραν) ἢ ὁποία εἶνε κτισμένη ἐπὶ κατοφεροῦς λόφου συνδεομένου μὲ τὸ βουνὸν Βαϊδίας καὶ τὴν *Νέαν* ἢ Κάτω χωρὰν ἢ ὁποία εἶνε ὠραιότερα τῆς πρώτης, ἔχει δὲ σχεδὸν κανονικώτατον, εὐρείας ὁδοῦς, μεγάλας πλατείας, μικρὰς ἀλλὰ κομψὰς οἰκοδομὰς, φωτισμὸν δι' ἀερίοφωτος, ὠραῖα νερά, μέγαν καὶ ἀσφαλῆ λιμένα ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐξάγεται τὸ πλεῖστον τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος καὶ ἐνεργεῖται μέγα ἐμπόριον μετὰ τῆς Εὐρώπης, 2 γυμνάσια, θέατρον, κάλλιστα βιομηχανικά καὶ ἐμπορικά καταστήματα, θελκτικὰ περιχώρα, ὠραίους κήπους καὶ φυτείας, δύο ἀριστα νεκροταφεῖα, ταμεῖον, Ἐφετεῖον, Πρωτοδικεῖον, Πταισιματοδικεῖον, Ἀρχιεπισκοπήν, Προξενεῖα, πλεῖστα δημόσια καὶ ἰδιωτικά ἐκπαιδευτήρια καὶ συλλόγους, λέσχας καλλίστας, καφενεῖα ὠραῖα, κομψοὺς ναοὺς, κοινωνίαν δὲ κυρίως ἐμπορικὴν ἀλλ' ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένην, παλαιὰν Ἀκρόπολιν καὶ 35,000 κατ. — Αἱ Πάτραι ἀπέχουν τῶν Ἀθηνῶν 40 ὥρας, καὶ 45' συνδέονται δὲ μετ' αὐτῶν καὶ τοῦ Πύργου διὰ σιδηροδρόμων. — Ἡ ἀρχαία πόλις εἶχεν ἰδρυθῆ ἀπὸ τοὺς Ἴωνας καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸν

οικιστήν αὐτῆς Πατρία. Κατὰ τὸν Πελοπον. πόλεμον μόνη αὐτὴ ἐκ τῶν πόλεων τῆς Πελοποννήσου ἐγένετο σύμμαχος τῶν Ἀθηναίων, κατόπιν δὲ ἀπέτελεσεν ἐν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων μελῶν τῆς Ἀρχαίᾳ Συμπολιτείας. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο δουκᾶτον, ἐπωλήθη δὲ τῷ 1408 εἰς τοὺς Βενετούς καὶ κατελήθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους τῷ 1716. Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ὕψωσε πρώτη τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐκάη ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανοὺς τῷ 1821 ἀλλ' ἀνεκτίσθη κατόπιν ὠραιότερα. — Ὁ ΔΗΜΟΣ Πατρῶν ἔχει 37 χωρία, 2 μονὰς καὶ 50,000 κατοίκους.

ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ.—Περίφημος Σπαρτιάτης στρατηγὸς νικήσας τοὺς Πέρσας εἰς τὰς Πλαταιάς. Ἀλλά, κατηγορηθεὶς κατόπιν ὡς προδότης τῆς Πατρίδος, διότι ἀπεδείχθη ἔχων μυστικὰς συνεννοήσεις μετὰ τῶν Περσῶν, κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐλιθοβολήθη τῷ 468 πρὸ Χρ. ἐνῶ κατέφυγεν εἰς τινὰ ναὸν διὰ νὰ σωθῆ. Λέγουν μάλιστα ὅτι ἡ μήτηρ του ἔθεσε τὸν πρῶτον λίθον, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κτίσουν τὴν θύραν τοῦ ναοῦ.—Ἄλλος ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ εἶνε ὁ κατὰ τὸν 2ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ ἀκμάσας διάσημος περιηγητῆς καὶ γεωγράφος, ὅστις ἀφῆκε σπουδαιότατον Ὀδοιπορικὸν περὶ Ἑλλάδος.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ.—Μία ἐκ τῶν μεγαλειτέρων καὶ ἀκμαιοτέρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος λιμὴν δὲ τῶν Ἀθηνῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπέχει 9 χιλίωμ. (2 ὥρας δι' ἀμαξῆς). Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο ἐπίσημος πόλις συνδεομένη μετὰ τὰς Ἀθήνας διὰ τῶν λεγομένων Μακρῶν τειχῶν καὶ ἔχουσα τρεῖς λιμένας, τὸν Πειραιεῖον, τὴν Ζεᾶν καὶ τὴν Μουνιχίαν. Ἐπὶ Βενετῶν εἶχεν ὀνομασθῆ Πόρτο-Λεόνε καὶ συνίστατο μόνον ἀπὸ ὀλίγας καλύβας ψαράδων καὶ ἐκ τινῶν ἀρχαίων λειψάνων καὶ ἰδίως θαυμασίων λεόντων, τοὺς ὁποίους ἤρπασαν τότε οἱ Βενετοὶ καὶ τοὺς μετέφεραν εἰς Βενετίαν. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἀσλὰν Λιμὰν καὶ εἶχεν ἐντελῶς παρακμάσει, μόλις δὲ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἤρχισε πάλιν νὰ προοδεύη καὶ σήμερον εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας μας πόλεις, ἔχουσα λαμπρὰ βιομηχαν. καταστήματα, ὑφαντουργεῖα, καθεκλοποιεῖα,

σιδηρουργεῖα, μηχανουργεῖα, ναυπηγεῖα κτλ., μέγιστον ἐμπόριον μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὠραίας οἰκοδομὰς, πλατεῖς δρόμους, κομφὰς πλατείας, θέατρα, τὴν Στρατ. σχολὴν τῶν Ἑυελπίδων, σχολὴν τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων, κάλλιστα φιλανθρ. καταστήματα, ἀριστον λιμένα πάντοτε γεμάτον ἀπὸ πλοῖα, χρηματιστήριον μὲ καλλίστην βιβλιοθήκην, ἐφορίαν, Εἰρηνοδικεῖον, πταισματοδικεῖον, γυμνάσιον καὶ πλεῖστα ἄλλα σχολεῖα, προξενεῖα κλ., κλ., 32,000 κατοίκους μονίμους καὶ 5 ἕως 6 χιλιάδας κινητῶν ναυτικῶν καὶ ἐμπορικῶν πληθυσμόν. Ὁ Πειραιεὺς συνδέεται μετὰ τὰς Ἀθήνας διὰ διπλῆς σιδηροδρομ. γραμμῆς καὶ δι' ἀμαξητῆς ὁδοῦ φωτίζεται δὲ δι' ἀερίφωτος.—Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Πειραιεὺς ἔχει 2 προσέτι οἰκισμοὺς καὶ 36,000 κατοίκους.

ΠΕΙΣΙΣΤΡΑΤΟΣ.—Τύραννος τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸν 6ον αἰῶνα πρὸ Χρ. Ἐκδιωχθεὶς ἀπαξ ἀπὸ τοὺς δημοκρατικούς, ἐπέστρεψεν ἰσχυρότερος, ὑπέταξε δὲ τότε καὶ τὴν Νάξον.

ΠΕΚΙΝΟΝ.—Πρωτεύουσα τῆς Κίνας καὶ ἡ μεγαλειτέρα αὐτῆς πόλις ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πεί-Χὸ πρὸς Δ. τῶν παραλίω τῆς Κιτρίνης θαλάσσης. Τὸ Πεκίνον ἔχει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἰκίας ξυλίνας καὶ χαμηλάς, ἀλλὰ δρόμους πλατεῖς, θέαν μεγαλοπρεπῆ, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, ἰσχυρὰ ὀχυρώματα, ἀπείρους ναοὺς, μέγιστα ἀνάκτορα καὶ 1,600,000 κατοίκους. Τὸ Πεκίνον ἔχει ὡς λιμένα ἐπὶ τῆς Κιτρίνης θαλάσσης τὴν μεγάλην πόλιν Τιέν-Τσιν ἀριθμοῦσαν κατοίκους πλείονας τοῦ ἑκατομμυρίου.

ΠΕΛΕΚΑΝ.—Ὁ πελεκᾶν εἶνε πτηνὸν ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν τῶν στεγανόποδων, στεγανόποδα δὲ λέγονται ἐκεῖνα τὰ πτηνὰ τῶν ὁποίων εἰ δάκτυλοι τῶν ποδῶν ἐνοῦνται πρὸς ἀλλήλας διὰ μεμβρανῶν καὶ σχηματίζουν οὔτω εἶδος κόπης, ὅπερ τοῖς ἐπιτρέπει νὰ κολυμβοῦν μετ' εὐκολίας. Ὁ πελεκᾶν ὁμοιάζει μετὰ τὴν νῆσσαν (πάπιαν) κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ σώματός του, ἀλλ' ἔχει ράμφος πολὺ μακρὸν, τοῦ ὁποίου ἡ κάτω σιαγὼν φέρει εἶδος μεγάλου σάκκου μεμβρανώδους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θέτει προμηθείας, ἵνα τὰς φέρῃ εἰς τὴν φωλεάν του.

ΠΕΛΛΑΝΗΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχ. Λακεδαιμόνος. Πρωτ.

Γεωργίται με ἑλλην. σχολεῖον, Εἰρηνοδ. καὶ 2000 κατ. Χωρία 8 κατ. 3600.

ΠΕΛΛΗΝΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτεύουσα Κλιμέντι, χωρία 5, κάτοικοι 3800.

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ. — Περίφημος Θηβαῖος στρατηγός, βοηθίσας τὸν Ἐπαμεινώνδαν νὰ διώξῃ τοὺς Σπαρτιάτας ἐκ τῶν Θηβῶν καὶ φονευθεὶς τέλος εἰς τὴν περίφημον μάχην τῶν Κυνός Κεφαλῶν, ἀφ' οὗ ἤρατο θαυμαστὴν νίκην (364 πρὸ Χρ.)

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ. — Μεγάλῃ Χερσονήσος τῆς Ἑλλάδος ἔχουσα σχῆμα φύλλου πλατάνου ἢ ἀμπέλου καὶ πλάτος σχεδὸν ἴσον μὲ τὸ μᾶκρος τῆς. Ἐκτασις 21,763 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 810,000. Ἡ χώρα αὕτη ὠνομάσθη Πελοπόννησος διότι ἐπιστεύετο παρὰ τῶν ἀρχαίων ὅτι ἀπφρίσθη ὑπὸ τοῦ Πέλοπος, ἀπὸ δὲ τοῦ μεσαιωνοῦ ἔλαβε τὸ ὄνομα *Μωρέας* ἢ *Μωρηῆς* ἕνεκα τῶν πολλῶν τῆς μορεῶν. Σήμερον εἶνε ἡ πλουσιωτέρα χώρα τῆς Ἑλλάδος καὶ σχηματίζει μετὰ τῶν πέριξ αὐτῆς νήσων (438 τετρ. χιλ. 28,000 κατ.) πέντε Νομούς, ὑποδιαιρουμένη εἰς 23 ἐπαρχίας καὶ 155 δήμους, περιέχουσα δὲ ἐν ὅλῳ 16 πόλεις, 50 κωμοπόλεις, 2070 χωρία καὶ 103 μοναστήρια.

ΠΕΝΣΥΛΑΝΙΑ. — Μία ἐκ τῶν ΒΑ Ἠνωμ. Πολιτειῶν σκεπαζομένη κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπὸ τὰς βορείας διακλαδώσεις τῶν Αἰλλιγενείων βουνῶν. Ἐκτασις 117,102 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 4,500,000. Κομητεία 66. Ἄφθονα νερά, δάση καὶ προϊόντα, βάμβαξ, ζαχαροκάλαμον, καπνά, βενάναι, καφές κτλ. Μεγάλαια πλούσια. Προῦπολ. 31 ἐκ. φρ. Χρέος 120 ἐκ. φρ. Παιδεία λίαν ἀνεπτυγμένη· μαθηταὶ 900 χιλ. Βιβλιοθήκαι 15000. Ἐμπόριον καὶ βιομηχανία μέγιστα. Πρωτεύουσα *Χαρρυσούργον* ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σουσκεχάν.

ΠΕΠΟΝΙΟΝ. — Τὸ πεπόνιον εἶνε μὲν δροσερὸν ὄπωρικόν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν καυσῶνων, ἀλλὰ δυσκολοχώνευτον. Διὰ νὰ γίνῃ εὐπεπτότερον καλὸν εἶνε νὰ προσθέτουν καθ' ἣν ὥραν τὸ τρώγουσι, ζάχαριν, ἄλας ἢ πιπέρι, νὰ πίνουν δὲ κατόπιν ὀλίγον καθαρὸν ὕδωρ. Εἰς ὄσους δὲ ἔχουν δύσκολον τὴν χώνευσιν, ὑπάρ-

χει δὲ μάλιστα τάσις πρὸς διάρροιαν, εἶνε φρονιμώτερον νὰ λείπῃ ἐντελῶς ἀπὸ τὴν τράπεζαν των.

Τὰ πεπόνια σπείρονται εἰς λαχανοκήπους καλοσκαμμένους, ἀπαιτοῦν δὲ ἄφθονα νερά καὶ γῆν μαλακὴν καὶ, εἰ δυνατόν, παχέαν ἢ φουσισιμένην. Ἐν εἶδος εἶνε καὶ τὰ λεγόμενα «χειμωνιάτικα», τὰ ὅποια, κρεμάμενα εἰς καθαρὸν ἀέρα, εἰμποροῦν νὰ διατηρηθοῦν καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα.

Ἡ σὰρξ τοῦ πεπονίου ἢ καὶ τοῦ καρπουζίου (ἐπειδὴ καὶ τὸ καρπούζι ἔχει τὰς αὐτὰς ιδιότητες), δύναται προχείρως καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐπίθεμα εἰς καψίματα. Οἱ δὲ σπόροι καθαριζόμενοι καὶ τριβόμενοι μετὰ ὕδατος παρασκευάζουσι σουμάδας ὠφελίμους εἰς τὰς ἀσθενείας τῶν νεφρῶν καὶ τῆς κύστεως.

ΠΕΡΑΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τήνου, πρωτεύουσα Κώμη, χωρία 16, μονὴ 1, κάτοικοι 2400.

ΠΕΡΑΧΩΡΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτεύουσα Περαχώρα μὲ 1400 κατ. χωρία 7, μονὴ 1, κατ. 4100.

ΠΕΡΔΙΚΕΣ. — Τὰ ὠραῖα αὐτὰ πτηνά, τὰ κοινότατα εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ἀνήκουν εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ὄρνιθων, ἔχουν δὲ μέγεθος περιστερῶς καὶ κρέας νοστιμώτατον. Ἄπειροι πέρδικες εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἀνάφην.

Πέρδικες παραγεμισταί. Καθαρίζομεν τὰς πέρδικας, ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά των, τὰ δὲ σηκωτάκια των κόπτομεν εἰς ψελά τεμάχια μὲ ἀνάλογα κρομμύδια, προσθέτομεν ἄλας, πιπέρι καὶ διάφορα μυρωδικὰ τὰ ὅποια μαραίνομεν εἰς τὸ βούτυρον μὲ ὀλίγην ψύχαν ἄρτου. Μετὰ τὴν γέμισιν αὐτὴν παραγεμίζομεν τὰς πέρδικας, τὰς βράπτομεν καὶ ἀφ' οὗ τὰς κοκκινίσωμεν ὀλίγον εἰς τὸ βούτυρον, τὰς θέτομεν εἰς τὴν σοῦβλαν, τὰς σκεπάζομεν μὲ λευκὸν χαρτί ἀλειμμένον μὲ βούτυρον καὶ τὰς θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν διὰ νὰ ψηθοῦν. Τὰς σερβίρομεν δὲ μὲ κρεσσὸν καὶ ὀλίγον λεμόνι.

Πέρδικες παρέ. Καθαρίζομεν καλῶς τὰς πέρδικας, τὰς κόπτομεν εἰς τεμάχια, προσθέτομεν ἄλας, πιπέρι, διάφορα μυρωδικὰ, κατόπιν τὰς μωσχεύομεν εἰς βούτυρον, τὰς πανάρομεν εἰς ψύχαν ἄρτου καὶ τὰς ψήνομεν ἐπὶ τῆς ἐσχάρας εἰς χωνευμένην φωτιάν.

Πέρδικες εἰς τὴν σοῦβλαν. Λαμβάνομεν πέρδικας τὰς ὁποίας μαδοῦμεν καὶ καθαρίζομεν καλῶς. ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά των, τὰς σκεπάζομεν μὲ ψύχαν λεμονίου κομμένην εἰς φέτας καὶ μὲ λαρδί, τὰς τυλίσομεν εἰς λευκὸν χάρτην ἀλειμμένον μὲ βούτυρον, τὰς περνῶμεν εἰς τὴν σοῦβλαν καὶ ἀφ' οὗ ψηθοῦν, σερβίρομεν αὐτὰς μὲ κρεσσόν καὶ μὲ λεμόνια κομμένα εἰς δύο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. — Μέγας στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων γεννηθεὶς τῷ 494 πρὸ Χρ. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ αἱ Ἀθηναὶ ἐφθασαν εἰς τὸ ὕψιστον σημεῖον τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς δόξης ἔχουσαι συμμάχους τὰς πλείστας τῶν Ἑλλην. πόλεων καὶ νήσων καὶ κτήσεις πανταχοῦ τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου· πρὸς τούτοις δὲ ἐπλουτίσθησαν παρ' αὐτοῦ καὶ ἐκοσμήθησαν διὰ μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν. Ἀτυχῶς ὅμως κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐκηρύχθη ὁ ὀλέθριος *Πελοποννησιακὸς πόλεμος* κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν, ὅστις κατέληξεν εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς πρώτης πόλεως τοῦ κόσμου· ἀπέθανε δὲ τότε καὶ ὁ Περικλῆς πιστὸς εἰς τὸ καθῆκον του ἐκ τῆς φοβερᾶς πανώλους ἢ ὁποία ἠρήμωσε τὰς Ἀθήνας τῷ 429 πρὸ Χρ. καὶ ὀλίγον πρὸ τῆς περατώσεως τοῦ πολέμου. Ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ ἔδειχθη προστάτης τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, κατορθώσας νὰ δώσῃ τὸ ὄνομα του εἰς τὸν αἰῶνα καθ' ὃν ἔζη καὶ νὰ ὀνομασθῇ συνάμα οὗτος *Χρυσὸς αἰὼν* διὰ τὰς Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ. — Τὰ χαριέστατα αὐτὰ πτηνὰ εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐθεωροῦντο ὡς ἀντιπροσωπεύοντα τὴν ἀθωότητα, εἶνε δὲ τόσον ἡμερᾶ καὶ πιστά, ὥστε καὶ ἂν ἀφεθοῦν ἐλεύθερα ἐπιστρέφουν μόνα των εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ κυρίου των. Ἐπειδὴ ἡ ἀκαθαρσία τῶν περιστερῶν εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγίαν, φρόνιμον εἶνε νὰ μὴ ἀνατρέφονται μέσα εἰς τὰς πόλεις ἀλλὰ μόνον εἰς ἔξοχάς, ὅπως γίνεται εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ὁ περιστερῶν πρέπει νὰ φωτίζεται καὶ νὰ ἀερίζεται καλῶς, νὰ ἔχῃ δὲ πολυαριθμούς φωλεάς, ἵνα ἕκαστον ζεῦγος ἔχῃ καὶ μίαν τριαύτην εἰς τὴν διάθεσίν του. Εἰς μὲν τὰς βορείας χώρας πρέπει νὰ κατασκευάζονται οἱ περιστερεῶνες πρὸς μεσημβρίαν, εἰς

δὲ τὰς μεσημβρινὰς μᾶλλον πρὸς ἀνατολάς, νὰ καθαρίζονται δὲ ἐπιμελῶς.

ΠΕΡΛΕΠΕΣ. — Πόλις τῆς Β. Μακεδονίας εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Βάβουνα καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας *Πριλάπου* τῆς ὁποίας σώζονται ἀρκετὰ εἰρεπία. Ἔχει 20,000 κατοίκους ὧν τὸ 1)4 Ἕλληνες καὶ τὸ 1)3 Βούλγαροι καὶ ἐνεργεῖ ἀξιόλογον ἐμπόριον, ἐτησίως δὲ μεγίστην ἐμπορικὴν πανήγυριν.

ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ. — Μόλις ἀρχίσῃ ἡ ὥριμασις τῆς σταφυλῆς, ἡ ἀμπελος χάνει τὸ ὄραϊον τῆς χρωμα· τὰ φύλλα τῆς, πλήρη στιγμάτων, (χρώματος ἀργιλώδους εἰς τὸ ἄνω μέρος καὶ στακτεριοῦ εἰς τὸ κάτω), κρέμονται κατὰ τὸ ἡμισυ ἐξηραμμένα, ἢ παρασύρονται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου.

Τὰ συμπτώματα αὐτὰ ἐμφαίνουσι τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς νόσου.

Αἱ κηλίδες κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον, εἶνε ὡχραὶ καὶ μόλις διαφαίνονται, παρουσιάζονται δ' ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῶν φύλλων, εἰς δὲ τὸ ὀπισθεν μέρος, παρατηροῦμεν ὅτι ὑπάρχει λευκὴ τις νηματοειδὴς ἐπικρυστάλλωσις, δίκην πάχνης.

Τὸ παράσιτον τὸ ὁποῖον προξενεῖ τὴν νόσον αὐτὴν, εἶνε μικρομήκης τοῦ εἶδους τῶν κρυπτογάμων καὶ ἀνήκει εἰς τὸ γένος τῶν περονόσπορων—γένος ὀλέθριον, διότι ὅλα αὐτοῦ τὰ εἶδη λίαν ἐπιζήμια ἀποβαίνουν εἰς τοὺς καλλιεργητάς, ἀνθῆσι δὲ τῶν τοιούτων *ἐνδοφύτων* παρασίτων δὲν λαμβάνει χώραν ἐσωτερικῶς ἀλλ' ἐξωτερικῶς, εἶνε δηλαδὴ αὐτὴ ἡ παχνοειδὴς ἐπικρυστάλλωσις τῆς κάτω ἐπιφανείας τῶν φύλλων.

Θεραπευτικὰ μέσα. Εἰς Μεδὸν τῆς Γαλλίας μετεχειρίσθησαν τὴν ἐξῆς μέθοδον: Ἐντὸς 78 ὀκ. ὕδατος, διέλυσαν 6 ὀκ. 100 δρ. θεϊκοῦ χαλκοῦ, προσέθεσαν δ' εἰς τὸ ὅλον 11 1)2 ὀκ. ἀσβέστου ἐν καταστάσει γαλακτώματος. Εἶτα, διὰ θάμνων βυθιζομένων εἰς τὴν ἄνω διάλυσιν, ἐράντισαν τὰς ἀμπέλους, προσέχοντες ὥστε αἱ σταφυλαὶ νὰ μὴ ραντισθῶσιν. Ἡ θεραπεία ἤρξατο μόλις ἐμφανισθέντος τοῦ νοσήματος.

Ἄλλος, ἀντὶ νὰ ραντίσῃ τὰς ἀμπέλους του δι' ὕγρου σκευά-

σματος, ἐσκέφθη νάποξηραίνῃ αὐτό, νὰ τὸ μεταβάλλῃ εἰς κόνιν καί, μὲ φουσερόν, νὰ ἐπιπάσῃ δι' αὐτῆς τὰ προσβληθέντα κλίματά του. Λαμβάνει 20 μέρη θεικοῦ χαλκοῦ, καὶ διαλύει αὐτὸν εἰς 50 μέρη θερμοῦ ὕδατος. Ὅταν ἡ διάλυσις προσλάβῃ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἀέρος, τότε ἔξαπλώνει κατὰ γῆς 100 μέρη ἀσβέστου τριμμένης καὶ χύνει ἐπ' αὐτῆς τὴν διάλυσιν. Πρὶν τὴν χύσῃ ὁμως, περιτριγυρίζει τὴν ἀσβεστον μὲ μικρὸν ὕψωμα ἐκ 15 μερῶν στάκτης—διὰ νὰ μὴ διαρρεύσῃ τὸ ὑγρὸν. Μετὰ 24—30 ὥρας, ὅτε ξηρανθῇ πλέον τὸ ὄλον, τότε προσθέτει 10 μέρη λειοτριμμένου θείου καὶ κοσκινίζει. Εἶτα, διὰ φουσεροῦ ἐπιπάσσει τὰς νοσοῦσας ἀμπέλους του.

ΠΕΡΟΥ. — Μεγάλη δημοκρατία τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς μεταξὺ Ἰσημερινοῦ, Βραζιλίας, Βολιβίας καὶ Εἰρην. Ὠκεανοῦ Ἐκτασις 1132,943 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 3,000,000. Διαίρειται εἰς 18 ἐπαρχίας ἐν αἷς κατοικοῦν καὶ 350,000 βάρβαροι Ἴνδοί. Εἰς μὲν τὰ παράλια ἔχει ἔδαφος ξηρὸν καὶ ἀμμώδες, κόλπους δὲ καὶ λιμένας πολλούς, πρὸς τὰ μεσόγεια δὲ ἡ βλάστησις εἶνε μεγίστη καὶ ποικιλοτάτη. Σειρὰ ἠφαιστείων ὧν ὑψηλότερον τὸ Μίστι φθάνει ἀπὸ 500 ἕως 6700 μέτρα ὕψους. Ποταμοί, ὁ Ἀμαζόνιος καὶ ἄλλοι. Λίμνη ἡ Τιτικάκα. Προϊόντα· ρύζι, βάμβαξ, ζακαροκάλαμον, κακάο, λουλάκι, δάση ἀπέραντα ἐκ πελωρίων κέδρων, ἐβένου, ἀκακιῶν κτλ. καὶ μέταλλα, ἄργυρος, χαλκός, σίδηρος, μόλυβδος, θεῖον κτλ. Ἐτήσιον ἐμπόριον 375—380 ἐκ. φρ. — Προῦπολ. 250 ἐκ. φρ. Χρέος 1000 ἐκ. — Παιδεῖα μετρία (100.000 μαθηταί). Στρατὸς 30,000. Στόλος 4 θωρηκτὰ καὶ πολλὰ ἰστιοφόρα ὧν τὰ πλείστα κατεστράφησαν εἰς τὸν τελευταῖον πόλεμον κατὰ τῆς Χιλῆς ὅτε ἀπώλεσεν ἡ δημοκρατία καὶ πολλὰς τῆς ἐπαρχίας. Σιδηρόδρ. 2,500 χιλιομ. Τὸ Περου ἀνεκαλύφθη καὶ κατεκτήθη ἀπὸ τὸν Ἰσπανὸν Φραγκίσκον Πιζάρρον τῷ 1526, ἀλλ' ἐπαναστατήσαν τὸ 1821 ἐκηρύχθη ἀνεξάρτητος δημοκρατία (1824). Πρωτοῦ κατακτηθῆ ἀπὸ τοὺς Ἰσπανοὺς ἐσχημάτιζε κράτος πλουσιώτατον καὶ ἰσχυρὸν διοικούμενον ἀπὸ τοὺς ἡγεμόνας Ἴνκας οἵτινες ἐθεωροῦντο ὡς *Υἱοὶ τοῦ*

Ἠλλου καὶ εἶχον πλουτίσει τὴν χώραν μὲ λαμπρὰ οἰκοδομήματα καὶ ναοὺς κατεσκευασμένους ἐκ χρυσοῦ! — Περιέργον εἶνε σήμερον τὸ ἐν χρήσει ζῶον διὰ φορτώματα καὶ ταξειδία ἡ λεγομένη *Λάμα* τῆς ὁποίας τὸ μαλλί εἶνε λεπτὸν καὶ πολύτιμον. Πρωτεύουσα *Λίμα*. σπουδαιότεραι πόλεις Κοῦζκο καὶ Κάλλαο.

ΠΕΡΡΑΙΒΟΣ Χριστόφορος. — Ἕλληνα λόγιος γεννηθεὶς ἐν Θεσσαλίᾳ τῷ 1773. Τῷ 1793 ἐγνωρίσθη μὲ τὸν Φεραῖον συνελήφθη δὲ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς Αὐστριακοὺς, ἀλλὰ ἠλευθερώθη προσποιηθεὶς ὅτι ἦτο πολίτης Γάλλος. Τῷ 1815 ἐξέδωκεν ἐν Βενετίᾳ τὴν *Ἱστορίαν Σουλίου καὶ Πάρργας*. Τῷ 1817 μετέβη εἰς Ρωσίαν καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας. Ἐπολέμησεν εἶτα εἰς τὸ Σούλι μέχρι τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ καὶ κατόπιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τῷ 1836 ἐδημοσίευσεν τὰ *Πολεμικά* του *Ἀπομνημονεύματα*, καὶ τῷ 1860 *Βιογραφίαν τοῦ Ρήγα*. Ἀπέθανεν δὲ τῷ 1863.

ΠΕΡΣΙΑ. — Κράτος τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας μεταξὺ Ἀσιατικῆς Τουρκίας, Τουρκιστάν καὶ Ἀφγανιστάν, βρεχόμενον ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς Κασπίας (πρὸς Β) καὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου (πρὸς Ν). Ἐκτασις 1,647,070 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι μετὰ τὸν φοβερὸν λιμὸν τοῦ 1871, 8 1)2 ἑκατομ. ὧν τὸ 1 1)2 νομάδες. — Θρησκεία Μωαμεθανικὴ πλὴν 7000 *Παρσῶν* ἀκολουθούντων τὴν παλαιὰν θρησκείαν τοῦ Ζωροάστρου. — Εἶνε χώρα ὑψηλὴ μὲ βουνὰ ξηρὰ ὕψους 4 ἕως 5 1)2 χιλ. μ. (τὸ Ἐλβρούς 5650 μ.) καὶ πολλὰς ἀμμώδεις ἐρήμους, ἀλλ' ἔχει καὶ λίμνας μεγάλας καὶ πεδιάδας εὐφύρους μὲ πολλοὺς ποταμοὺς, παραγούσας δὲ σιτηρὰ, ρύζια, κρασιά, λινάρι, βάμβακα, καπνὰ κτλ., ἔτι δὲ μεγάλα ποίμνια, μεταλλεῖα σιδήρου, χαλκοῦ, μόλυβδου, μαρμάρων, ἄλατος καὶ ἀφθόνους πηγὰς πετρελαίου. — Ἐμπόριον 55—60 ἐκ. φρ. Βιομηχανία μεταξωτῶν ὑφασμάτων, ὄπλων κτλ. ἀνεπτυγμένη. Παιδεῖα μικρά, ἀλλ' ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν γνωρίζουν σχεδὸν ὅλοι. Προῦπολ. 50 ἐκ. φρ. Χρέος διόλου. Στρατὸς 80 ἕως 100 χιλ. ἄνδρες. Ὁ Σουλτᾶνος ἡ *Σάχης* εἶνε ἀπόλυτος κύριος τοῦ κράτους του. Πολιτισμὸς καὶ ἐπιστῆμαι ἄγνωστα. — Ἡ Περσία εἰς τὴν ἀρχαιότητα εἶχε

καταστή τὸ ἰσχυρότατον καὶ μέγιστον κράτος τῆς Ἀσίας πολεμήσασα καὶ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἄλλ' οἰκτρῶς ἠττηθεῖσα. Τῷ 331 πρὸ Χρ. ὁ Μ. Ἀλέξανδρος τὴν ἐκυρίευσεν ὀλόκληρον, ἐπὶ δὲ τῶν διαδόχων τοῦ ἐσχηματίσθη ἐδῶ τὸ Παρθικὸν λεγόμενον κράτος μὲ τὸ ὁποῖον διαρκῶς ἐπολέμουν οἱ Ῥωμαῖοι. Μόλις δὲ τῷ 226 μετὰ Χρ. ἰδρύθη τὸ νέον Περσικὸν κράτος ἀπὸ τοῦ Σασανίδα, ὅπερ εὑρίσκετο εἰς διαρκεῖς πολέμους μὲ τοὺς Βυζαντινοὺς. Τῷ 634 ὑπετάχθη ἡ χώρα εἰς τοὺς Ἀραβας ἀπὸ τοῦ ὁποῖου διεδόθη ἡ Μωαμεθανικὴ θρησκεία, κατόπιν ἀπὸ τοῦ Μογγόλου, τέλος δὲ τὸν 16ον αἰῶνα ἰδρύθη τὸ σημερινὸν Κράτος ἀπὸ τὸν μέγαν Ἀβᾶ. —Διαιρεῖται νῦν εἰς 11 ἐπαρχίας καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Τεχεράν, κυριωτέρας δὲ πόλεις Ταυρίδα, Ἰσπαχάν, Μεσχεῖδ κτλ.

ΠΕΣΤ ἢ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤ ἢ *Ofenpest*. — Διπλῆ πόλις Πέστ καὶ Βούδα ἢ *Ofen* ἑκατέρωθεν τοῦ Δουνάβειος εἰς τὸ κέντρον τῆς Οὐγγαρίας καὶ πρωτεύουσα αὐτῆς. Ἐχει μεγαλοπρεπῆ γέφυραν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ μᾶκρους 600 μέτρων διὰ τῆς ὁποίας συνδέονται αἱ δύο πόλεις, λαμπρὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, μέγιστον ἐμπόριον, ὠραίους κήπους καὶ οἰκοδομὰς, πανεπιστήμιον, θέατρα, μουσεῖα κλπ. καὶ 320,000 κατοίκους (Μόνη ἢ Πέστ ἔχει 240 χιλ.).

ΠΕΣΤΡΟΦΑ. — Ἡ πέστροφα εἶνε ἰχθὺς ἀνήκων εἰς τὸ αὐτὸ γένος εἰς ὃ καὶ ὁ σαλομός. Ἡ κεφαλὴ της ὄμως εἶνε μεγαλειτέρα. Ζῆ ἐπίσης εἰς τὰς θαλάσσας καὶ εἰς τὰ γλυκῆ ὕδατα· εὑρίσκεται δὲ ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τινὰς ποταμοὺς καὶ λίμνας τῆς Εὐρώπης. Ἡ κοινὴ πέστροφα κατοικεῖ εἰς τὰς ὑψηλὰς λίμνας καὶ εἰς τὰ ἰσχυρὰ ρεύματα τῶν ἀπὸ τῶν ὄρέων κατερχομένων ὑδάτων. Ἡ κοινὴ πέστροφα εἶνε μικροτέρα πάντων τῶν ἄλλων εἰδῶν, διακρίνεται δὲ ἐκ τοῦ στακτεροῦ της χρώματος μετ' ἀργυροειδῶν παραλλαγῶν. Ἐχει κρέας νοστιμώτατον.

ΠΕΤΑ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀρτης. Πρωτεύουσα Πέτα μὲ 1400 κατ. χωρία 4, μονὴ 1, κάτ. 3,750.

ΠΕΤΡΑΡΧΗΣ. — Ἰταλὸς ποιητὴς ἐκ τῶν διασήμων, γεν-

νηεὶς τῷ 1304, γράψας ἰδίως θαυμάσια *sonnets* καὶ ἀποθανῶν τῷ 1374.

ΠΕΤΡΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λεβαδείας. Πρωτεύουσα Κουτουμουλᾶ, χωρία 13, μονὴ 1, κάτοικοι 4,500.

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΝ. — Τὸ πετρέλαιον εὑρίσκεται εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Εὐρώπης (Κασπία θάλασσα, Γερμανία κλ.) πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου ἀναβρῦει ἀπὸ τὰς ρωγμὰς τῆς γῆς καὶ τῶν πετρῶν. Εἶνε δὲ ὑγρὸν ἀσφαλτώδες κίτρινον ἢ ἐρυθρωπὸν, διαφανές, πτητικώτατον, εὐφλεκτον ἔχει δὲ δυσάρεστον ἀσφαλτώδη ὀσμὴν, γεῦσιν δριμεῖαν καὶ εἰδικὸν βᾶρος 0,840,—0,850.

Ἄλλα τὰ ἀσφαλτώδη σώματα εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον δριμεῖα, θερμά, ἐρεθιστικὰ ἐπενεργοῦντα ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος ὡς τονικὰ καὶ πραϋντικὰ συγχρόνως. Ἡ νάφθα καὶ τὸ πετρέλαιον εἶνε τὰ εὐχρηστότερα, χρησιμοποιοῦνται δὲ ἐν γένει ὡς τονικὰ, ἀντισπασμωδικὰ, ἀνθελμινθικὰ καὶ ταινιοκτόνα ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς. Ἐπαινοῦνται ὡσαύτως δι' ἔλκη, τὰ χεῖμετλα, τὸ πάγωμα τῶν μελῶν, τὴν τερηδόνα καὶ τὴν φθίσιν. Οἱ κτηνίατροι κάμνουν μέγιστην χρῆσιν αὐτοῦ κατὰ τῆς ψωριάσεως τῶν ζώων. Εἰς δὲ τὰς τέχνας καὶ τὴν βιομηχανίαν χρησιμεῖ πρὸς κατασκευὴν διαφόρων βερνικίων, πηλῶν καὶ ἐπαλοιφῶν.

Ἐσχάτως ἐξήγαγον ἐκ τῶν ὑπολειμμάτων τῆς καθάρσεως αὐτοῦ ὕλην τινὰ στεατώδη, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται τῶρα ἀντὶ τῆς ὑπίας πιμελῆς, ἐπειδὴ ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ μὴ ταγγίζη καὶ τὴν ὠνόμασαν βωσολετίνην.

ΠΕΤΡΟΣ ὁ Μέγας. — Περίφημος Τζάρος τῆς Ρωσίας (1682—1725). Ἐνίκησε τὸν βασιλέα τῆς Σουηδίας Κάρολον τὸν ΙΒ' ἐν Πουλτάνῃ τῷ 1709, ἐθεμελίωσε τὴν Πετρούπολιν τῷ 1703, ἐδόξεσε δὲ καὶ ἐμεγάλωσε τὴν Ρωσίαν, καταστήσας αὐτὴν ἐν ἀπὸ τὰ πρῶτα εὐρωπαϊκὰ κράτη.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ (*Αγία*). — Πρωτεύουσα τῆς Ρωσίας ἐπὶ πολλῶν νήσων καὶ μιᾶς χερσονήσου τοῦ ποταμοῦ Νέβα ὅχι μακρὰν τῆς ἐκβολῆς του. Ἡ Πετρούπολις ἐκτίσθη τῷ 1703 ἀπὸ

τὸν Μέγαν Πέτρον, ἔχει δὲ ναοὺς μεγαλοπρεπεῖς π. χ. τοὺς τοῦ Ἰσαάκ, Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, θαυμασίους τάφους αὐτοκρατόρων, λαμπρὰς διώρυχας καὶ γεφύρας, ἀνάκτορα παρμέγιστα σχηματίζοντα δλόκληρον συνοικίαν, δρόμους πλατεῖς, ὥραιας πλατείας, πολυτελεῖς οἰκοδομὰς, θέατρα, μουσεῖα, λαμπρὰ βιομηχαν. καὶ ἔμπορ. καταστήματα, ἐπίσημον πανεπιστήμιον, πλείστας ἄλλας σχολὰς, ᾠδεῖα, πολυαριθμούς βιβλιοθήκας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ αὐτοκρατορικὴ περιέχει 1 1)2 ἑκατομ. τόμους καὶ 35 χιλ. χειρόγραφα, ἐξάισια δὲ προάστεια, λαμπρὸν λιμένα καὶ πληθυσμὸν πλέον τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου.

ΠΕΤΣΧΟΡΑΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς Ρωσσίας πηγάζων ἀπὸ τὰ Οὐράλια καὶ χυνόμενος εἰς τὸν Βόρειον Παγ. Ὁκεανὸν μετὰ δρόμον 1500 χιλιομ.

ΠΗΝΕΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἡλείας. Πρωτεύουσα Δελήμπαλη, χωρία 41, κάτοικοι 6,800.

ΠΑΛΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τρικκάλων. Πρωτεύουσα Βαριμπόπι καὶ Πρόδρομος, χωρία 21, κάτοικοι 8,000.

ΠΙΛΑΦΙ. — Καθαρίζομεν καὶ πλύνομεν καλῶς ὀρύζιον, τὸ βράζομεν ἐπὶ 20 λεπτὰ τῆς ὥρας, κατόπιν τὸ σουρώνομεν, τὸ ζεματίζομεν μὲ βούτυρον καυμένον καὶ τὸ περιχύνομεν μὲ σάλτσαν ροσμπίφ ἢ ψητοῦ.

Πιλάφι μὲ κυνήγι. Λαμβάνομεν κυνήγια τὰ ὁποῖα κοκκινίζομεν μὲ βούτυρον, ἄλας καὶ πιπέρι, τὰ σβύνομεν μὲ ἕν ποτήριον λευκοῦ οἴνου καὶ τομάταν, ἀφ' οὗ δὲ βράσουν ἐτοιμάζομεν πιλάφι, τὸ ὁποῖον θέτομεν εἰς μίαν πιάταν καὶ εἰς τὸ μέσον θέτομεν τὰ κυνήγια μὲ τὴν σάλτσαν.

Πιλάφι γαλλικόν. Ἀφ' οὗ ζεματίσωμεν ὀρύζιον μὲ ἄλας καὶ ὕδωρ, τὸ σουρώνομεν, κόπτομεν δὲ ψιλὰ κρομμύδια, παστὸν λαρδί, τὰ γιανίζομεν ἰδιαιτέρως εἰς κατσαρόλαν, προσθέτομεν ὀλίγα κανελόνια, ὀλίγα ζεματισμένα μυαλά, γερμανικὴν σάλτσαν καὶ ὀλίγον κρητικὸν τυρόν.

Πιλάφι μὲ ἐντόσθια πουλιῶν. Λαμβάνομεν σηκοτάκια, ὀρχίδια πετεινοῦ καὶ κρίστας τὰς ὁποίας ζεματίζομεν καὶ ξεφλουδί-

ζομεν, κόπτομεν αὐτὰ εἰς μικρὰ τεμάχια, καθουρδίζομεν κρομμύδια μὲ βούτυρον, προσθέτομεν τὰ ἀνωτέρω, τὰ γιανίζομεν ὀλίγον, τὰ σβύνομεν μὲ οἶνον, τομάταν καὶ μίαν κουταλιὰν ζωμοῦ, ἀφ' οὗ δὲ βράσουν περιχύνομεν μὲ αὐτὰ τὸ πιλάφι καὶ τὸ ἀνακατώνομεν.

Πιλάφι ἂ λὰ Μιλανὰζ. Βράζομεν τὸ ὀρύζιον μὲ ἄλας καὶ ὕδωρ, τὸ σουρώνομεν καὶ τὸ ζεματίζομεν μὲ βούτυρον, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἔχομεν προετοιμάσει ψημένον κοτόπουλον, ζαμπόν, κρίσταις καὶ νεφρὰ τοῦ πετεινοῦ βρασμένα ὡς καὶ μυαλά, τρούφ, καὶ μανιτάρια τὰ ὁποῖα ζεσταίνομεν μὲ ὀλίγον βελουτὲ καὶ τὰ μιγνύομεν μὲ τὸ ὀρύζιον.

ΠΙΝΑΙΣ (μαγειρ.) — Πίλαις μὲ λεμόρι. Καθαρίζομεν καλῶς τὰς πίνας, ἀφαιροῦμεν μὲ προσοχὴν τὸ κάρβουνον, τὸ ὁποῖον ἔχουν ἐντὸς αὐτῶν ὡς καὶ τὰ νεῦρα, τὰς πλύνομεν κατόπιν καλῶς καὶ τὰς θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας μὲ ὀλίγον ἔλαιον, ὀλίγον τριμμένον ἄρτον, πιπέρι καὶ ζωμόν.

Πίλαις τηγαριταῖς. Ἀφ' οὗ καθαρῖσωμεν ὡς ἀνωτέρω τὰς πίνας, τὰς ὁποίας βουτῶμεν εἰς τὸ ἄλευρον καὶ τὰς τηγανίζομεν μὲ ἔλαιον.

ΠΙΝΔΑΡΟΣ. — Μέγας λυρικὸς ποιητὴς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος τοῦ ὁποίου αἱ ᾠδαὶ εἶνε ἀπαράμιλλοι εἰς τὸ κάλλος, ἰδίως τῆς ἐκφράσεως (520—440 πρὸ Χρ.).

ΠΙΠΕΡΙΑ. — Ὁραῖον δένδρον τῶν Ἰνδιῶν ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξάγεται τὸ κοινὸν πιπέρι (δηλ. οἱ σπόροι του), τὸ ὁποῖον εἶνε χωνευτικὸν εἰς μετρίαν δόσιν, ἐνῶ εἰς μεγάλην φέρει φλογώσεις τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων καὶ πολλάκις υπεραιμίαν εἰς τὸ στομάχι ἢ ὁποία γίνεται ἀφορμὴ πολλῶν ἀσθενειῶν.

ΠΙΤΤ (ἄρδος Χάταμ Οὐίλλιαμ). — Περιφήμος Ἄγγλος πολιτευτὴς, διάσημος γενόμενος διὰ τὸ σταθερὸν τῶν ἀρχῶν του καὶ τὸν δεινὸν πόλεμον ὃν διεξήγαγε κατὰ τῶν Γάλλων (1708-1778), ὡς καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ (1759—1806).

ΠΙΤΤΑΚΟΣ ὁ Μιτυληναῖος. — Περιφήμος τύραννος τῆς Λέσθου καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς 7 σοφοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος (655—569 πρὸ Χρ.).

ΠΙΤΥΡΑ. — Οί γεωργοί μεταχειρίζονται τὰ πίτυρα εἰς παντοίας χρείας· τὰ δίδουν πρὸς τροφήν εἰς τὰ κτήνη, τὰ ὅποια τρώγουσιν αὐτὰ ἀπλήστως καὶ τὰ μίγνυουσιν μὲ ὀλίγην ποσότητα ὕδατος ὅπως παρασκευάσουν ποτὸν ἀναφυκτικόν. Ὀλίγα πίτυρα μεμιγμένα εἰς τὸ ὕδωρ τὸ ὁποῖον παραθέτομεν ἐκ τῆς ἀγελάδος, συντελοῦσι εἰς τὴν αὐξησιν τοῦ γάλακτος αὐτῶν περισσοτέραν πόσιν, ὄρεξιν ἢ καὶ ἕνεκα τῶν ἰδιοτήτων τὰς ὁποίας ἔχουν. Ἐβεβαιώθη ὅτι εἰς 100 μέρη πιτύρων τὰ 75 εἶνε γενικῶς θρεπτικὰ καὶ οὐσίαι, ὥστε ἂν τὰ πλύνωμεν εἰς ψυχρὸν ὕδωρ δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ἐξ αὐτοῦ 50 μέρη ἀλεύρου, σεμιγδαλίου καὶ ἄλλων θρεπτικῶν οὐσιῶν. Ὡστε οἱ μὴ ἔχοντες κέκνη δύνανται νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ πίτυρα εἰς παραγωγὴν ἄρτου· πρέπει ὅμως τὸ ἐξ αὐτῶν ἐξαγόμενον ἄλευρον νὰ ζυμώνωμεν μὲ γαλάκτισμα πιτύρων. Πρέπει δὲ τὸ πίτυρον νὰ καταναλίσκεται ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον διότι ἄλλως ζυμώνεται καὶ χάνει τὴν προτέραν του ἀξίαν, πρὸ πάντων τὸ θέρος ὅτε ἀποξηραίνόμενον ἀλλοιοῦται σημαντικῶς.

ΠΙΤΥΡΙΑΣΙΣ (*πιτυρίδα*). — Εἶνε κόκκις λευκὴ ἢ ὁποία ἀποσπᾶται ἐν εἴδει λεπτῶν λεπίων ἀπὸ τῆς ἐπιδερμίδος τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ πώγωνος καὶ ἀναμιγνύεται μετὰ τῶν τριχῶν, πάθησις δὲ συνήθως ἐπίμονος καὶ πολὺ διαδεδομένη. Πρὸς ἀφαίρεσιν τῆς πιτυρίδας πρέπει νὰ μεταχειρίζομεθα βούρτσαν τραχεῖαν. Διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν δὲ αὐτὴν νὰ σχηματισθῇ ἐκ νέου κάμνομεν ἅπαξ τῆς ἡμέρας πλύνειν τῆς κεφαλῆς διὰ τοῦ ἐξῆς ὕγρου.

Ρουμίου	100 δράμια
Χλωριάλης	8 δράμια
Ἡ μεταχειριζόμεθα τὴν ἐξῆς ἀλοιφήν.	
Ἄνθέων θείου	2 γραμμάρια
Βαζελίνης	60 —

ΠΛΑΤΑΙΑΙ. — Ἐπίσημος πόλις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἀποστείλασα 1000 ἄνδρας βοήθειαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην. Εἰς τὴν πεδιάδα αὐτῆς ἐπίσης ἐνικήθη κατόπιν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας ὁ Μαρδόνιος τῷ 479 πρὸ Χρ. — Σή-

μερον εὐρίσκονται μόνον ὀλίγα εἰρείπια τῶν Πλαταίων πλησίον τοῦ χωρίου Κόκλα. Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Πλαταίων ἔχει πρωτεύουσαν τὸ Καπαρέλι, χωρία 7, μονὴν 1 καὶ κατοίκους 2500.

ΠΛΑΤΑΜΩΔΟΥΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας. Πρωτεύουσα Γαργαλιάνοι, χωρία 7, κάτοικοι 3000.

ΠΛΑΤΑΝΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀλμυροῦ. Πρωτεύουσα Πλάτανος, χωρία 9, μονὴ 1, κάτοικοι 8150.

ΠΛΑΤΙΝΑ. — Πολύτιμον μέταλλον ἀργυροειδοῦς χρώματος, τὸ βαρύτερον ὅλων τῶν σωμάτων. Δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὰ ὀξέα καὶ λυώνει δυσκολώτατα. Ἡ πλατίνα εἶνε σπανιωτάτη, εὐρισκόμενη μόνον ἐν Ἀμερικῇ καὶ εἰς τὰ ὄρη Οὐράλια τῆς Ρωσίας, ἐξ αὐτῆς δὲ κατασκευάζονται αἱ ἀκίδες τῶν ἀλεξικεραυνῶν.

ΠΛΑΤΩΝ. — Διάσημος Ἕλλην φιλόσοφος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους καὶ διδάσκαλος τοῦ Ἀριστοτέλους. Ἐγεννήθη τῷ 430 πρὸ Χρ., ἐσύστησε δὲ τὴν περίφημον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀκαδημία σχολήν, ἔγραψε πλεῖστα ἔργα διακρινόμενα διὰ τὸ φιλοσοφικόν των βάθος καὶ τὴν γλαφυρότητα τῆς φράσεως καὶ ἀπέθανε τῷ 347 πρὸ Χ.

ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ. — Ἐπὶ ἐνυποθήκων δανειῶν, ὅταν ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται ἢ ἀρνεῖται νὰ πληρώσῃ, ὁ δανειστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκποίησην (νὰ πλειστηριάσῃ) τὰ ἐνυπόθηκα ἀκίνητα αὐτοῦ. Ὁ πλειστηριασμός γίνεται ἐνώπιον συμβολαιογράφου, τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα διανέμεται εἰς τοὺς δανειστὰς κατὰ τὴν σειράν των ὑποθηκῶν των.

Ἀναγγελία δανειστῶν. Ὅταν δανεισταί, μὴ κατασχόντες περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου, εἰδοποιοῦσι τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριαμοῦ ὑπάλληλον, ὅτι ἔχουσι καὶ αὐτοὶ ἀπαιτήσεις, δυνάμει τῶν ὁποίων δικαιοῦνται νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸ διὰ τοῦ πλειστηριαμοῦ εἰσπραχθησόμενον ἀντίτιμον, ἢ τοιαύτη πρᾶξις καλεῖται ἀναγγελία. Γίνεται δὲ δι' ἰδιαίτερου ἐγγράφου, τοῦ ἀναγγεληρίου, περιέχοντος τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ποιούντος τὴν ἀναγγελίαν, τὰ ὀνόματα τοῦ τε κατασχόντος δανειστοῦ, τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριαμοῦ ὑπάλλου, καὶ πᾶσαν ἄλλην λεπτο-

μέρειαν περί τῶν προνομίων, πρὸς δὲ καὶ αἰτήσιν κατατάξεως εἰς τὴν διανομὴν τοῦ πλειστηριάσματος. Ἡ τοιαύτη ἀναγγελία εἶνε καλὸν νὰ γίνεταί πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, καίπερ ἐν τῷ νόμῳ οὐδεμία προθεσμία πρὸς τοῦτο ὀρίζεται.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ, ὁ ἐπ' αὐτοῦ ὑπάλληλος συντάσσει τὸν πίνακα τῆς κατατάξεως διὰ τοῦ ὁποίου ἐγγράφονται οἱ διάφοροι δανεισταὶ διὰ τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς ποσὰ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τούτου οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς λοιπῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου, ὅπως γίνεταί διὰ τοὺς πτωχεύσαντας ἐμπόρους.

ΠΛΕΥΝΑ.—Πόλις τῆς κεντρικῆς Βουλγαρίας μὲ ἰσχυρὰ φρούρια καὶ 15000 κατ. Κατὰ τὸν Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον ἡ πόλις αὕτη ἀντίστη ἥρωϊκῶς εἰς τοὺς Ρώσους ἐπὶ 3 ὀλοκλήρους μῆνας, ἀλλὰ τέλος ἐκυριεύθη, τῷ 1877.

ΠΑΙΝΙΟΣ ὁ πρεσβύτερος. — Εἰς ἐκ τῶν διασημοτέρων Λατίνων φυσιολόγων γεννηθεὶς τῷ 23 μετὰ Χρ., συγγράψας δὲ λαμπρὰ φυσιολογικὰ ἔργα καὶ ἀποθανὼν τῷ 79.

ΠΑΥΜΟΥΘ. — Ἀγγλικὴ πόλις ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Μάγχης ἀντικρὺ τῶν Γαλλικῶν παραλίων, μὲ ἰσχυρότατα φρούρια, λαμπρὸν πολεμικὸν λιμένα, τὸν δεύτερον κατὰ τὴν σπουδαιότητα ναύσταθμον τῆς Ἀγγλίας καὶ 110,000 κατοίκους.

ΠΟΔΑΓΡΑ. — Ἡ ποδάγρα εἶνε πάθησις τοῦ μεγάλου δακτύλου τοῦ ποδός, ἡ ὁποία ὅμως δὲν εἶνε, ὅπως παρουσιάζεται, τοπικὴ ἀσθένεια τοῦ μέρους τούτου τοῦ σώματος, ἀλλ' ἀποτελεσματικὴ γενικῆς τοῦ ὀργανισμοῦ ὀλοκλήρου βλάβης τὴν ὁποίαν ὀνομάζουσιν ἀρθρίτιδα.

Ἡ πρώτη προσβολὴ παρουσιάζεται ἀποτόμως κατὰ τὴν νύκτα ὁ πάσχων αἰσθάνεται κατὰ τὸν μεγάλον δάκτυλον τοῦ ποδός πόνον σφοδρότατον ὁ ὁποῖος ὁμοιάζει μὲ καύσιμον ἢ δάγκασμα, συγχρόνως δὲ ἡ κλείδωσις αὐτοῦ πρήσκειται καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς δέρμα κοκκινίζει. Τὴν πρωτὴν ὁ πόνος μετριάζεται καὶ ἐπανέρχεται τὴν ἐσπέραν μὲ τὴν αὐτὴν σφοδρότητα τοιουτοτρόπως

δὲ ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, προσβάλλον ἢ τὴν ἰδίαν πάντοτε κλείδωσιν, ἢ διαδοχικῶς πολλὰς ἄλλας κλείδωσεις.

Θεραπεία. Κατὰ τῆς κυρίως ἀρθριτικῆς προσβολῆς (ποδάγρας) δὲν ὑπάρχει καμμία δραστήριος θεραπεία ἢ ὁποία νὰ κόπη τὸν παροξυσμὸν, ἢ νὰ συντέμνη τὴν διάρκειαν αὐτοῦ Συμβουλευόμεν τοὺς οὕτω πάσχοντας νὰ διαμένωσιν εἰς τὴν κλίνην, νὰ περιτυλίσωσι τὸ πάσχων μέρος μὲ τεμάχιον φανέλλας τὸ ὁποῖον ἐμβρέχουμιν μὲ σταγόνας λαυδάνου, ἢ μὲ καμφοροῦχον χαμομηλόλαδον. Μὲ τὰ ἴδια δὲ φάρμακα κάμνομεν καὶ ἐλαφρὰς ἐντρίψεις πέντε ἢ ἕξ φορές τὴν ἡμέραν ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους. Ὁφελούσιν ἐπίσης καὶ οἱ καπνισμοὶ διὰ φύλλων καπνοῦ, καὶ τὰ καταπλάσματα ἀπὸ λιναρόσπορον, ἐπὶ τῶν ὁποίων στάζομεν 20—30 σταγόνας λαυδάνου. Ἀνάγκη πρὸς τούτοις προφυλάξεως ἀπὸ τὰς ἀτμοσφαιρικὰς μεταβολὰς καὶ διαίτης εἰς τὴν τροφήν, ἢ ὁποία πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἐλαφρά.

ΠΟΔΑΡΑΚΙΑ. Ποδαράκια ἀρνίσια πασιὰ. — Θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μὲ ψυχρὸν ὕδωρ ποδαράκια ἀρνίσια καὶ τὰ ἀνακατώνομεν εἰς τὴν φωτιὰν διὰ νὰ ἀποσπάσωμεν εὐκόλως τὰς τρίχας, προσέχοντες ὅμως μὴ πάρη βράσιν τὸ ὕδωρ διότι τότε ζεματίζονται καὶ δὲν ἀφαιροῦνται αἱ τρίχες. Κατόπιν τὰ καθαρίζομεν, τὰ πλύνομεν, ἀφαιροῦμεν τοὺς ὀνυχὰς των, τὰ σχίζομεν εἰς τὴν μέσην καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὴν κατσαρόλαν μὲ ὕδωρ ὅσον ἀρκεῖ νὰ τὰ σκεπάσῃ. Τὰ ἀφίνομεν οὕτω νὰ βράσουν εἰς σιγανὴν φωτιὰν καὶ τὰ περιχύνομεν μὲ αὐγολέμονον.

Ποδαράκια ἀρνίσια πηκτῆ. Καθαρίζομεν καὶ βράζομεν ποδαράκια ἀρνίσια, τὰ σουρώνομεν, ἀφαιροῦμεν τὰ κόκκαλά των, θέτομεν εἰς κατσαρόλαν ὀλίγον βούτυρον, προσθέτομεν τὰ ποδαράκια, τὰ τοιγαρίζομεν ὀλίγον, προσθέτομεν τὸν ζωμόν των καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ πάρουν βράσιν, ρίπτομεν μέσα μίαν σκελίδα σκόρδου κοπανισμένου καὶ ὀλίγον ἄλας καὶ ξύδι. Κτυπῶμεν τοὺς κρόκους 5 αὐγῶν καὶ τὰ ἀνακατώνομεν χύνοντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν ζωμόν. Τὰ θέτομεν κατόπιν εἰς σουπιέραν καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ κρυώσουν.

Ποδάρια βιδελίσια βραστά. Θέτομεν εἰς καταρόλαν ποδάρια βιδελίσια μὲ ψυχρὸν ὕδωρ καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιάν, τ' ἀνακατώνομεν μὲ ξύλινον κουτάλι διὰ νὰ ἀρχίσουν νὰ πίπτουν αἱ τρίχες, τὰ καθαρίζομεν καλῶς, τὰ σχίζομεν εἰς τὴν μέσην καὶ τὰ χαράσσωμεν εἰς τὴν κλειδωσιν, τὰ θέτομεν εἰς τὴν καταρόλαν μὲ ὕδωρ ἀρκετὸν καὶ ἀφ' οὗ βράσουν, τὰ ἐξαφρίζομεν καὶ προσθέτομεν δύο γαρούφαλα, δύο κρομμύδια, ρίζαν σελίνου, καρότα καὶ ὀλίγον πιπέρι. Τὰ ἀφίνομεν νὰ βράσουν ἀρκετὴν ὥραν εἰς σιγανὴν φωτιάν καὶ τὰ στραγγίζομεν κατόπιν, ἀφαιροῦμεν τὰ κόκκαλά των τὰ κόπτομεν εἰς τεμάχια, θέτομεν αὐτὰ εἰς τὸν ζωμόν των, διαλύομεν κοπανισμένον χόρτον μὲ ὀλίγον ξύδι καὶ προσθέτομεν αὐτὸ ἐντὸς τῆς καταρόλας.

Πόδια χοιρινά. Λαμβάνομεν χοιρινὰ πόδια καθαρά, τὰ βράζομεν, τὰ σουρώνομεν καὶ τὰ σκουπίζομεν μὲ πετσέταν, κατόπιν δὲ τὰ ἀλατίζομεν καὶ τὰ πιπερώνομεν· διαλύομεν βούτυρον εἰς καταρόλαν καὶ τὰ βουτῶμεν, πανάρομεν αὐτὰ εἰς τριμμένον ἄρτον καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὴν ἐσχάραν προσέχοντες νὰ κοκκινίσουν.

ΠΟΕ 'Εδγάρδος. — Περίφημος Ἀμερικανὸς συγγραφεύς, γεννηθεὶς τῷ 1809, γράψας δὲ θαυμάσια Φανταστικὰ διηγήματα καὶ ἀποθανὼν τῷ 1849.

ΠΟΛΟΙ. — Πόλοι ὀνομάζονται τὰ δύο ἄκρα τῆς γῆς τὰ ὁποῖα μένουσιν ἀκίνητα κατὰ τὴν ἡμερησίαν περιστροφικὴν αὐτῆς κίνησιν. Ἐπὶ καὶ θάλασσα τῶν μερῶν τούτων εἶνε παγωσκεπῆ διαρκῶς, φοβεραὶ δὲ τρικυμίαι ἐμποδίζουσι τὰ πλοῖα νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτὰ. Ἡ νύξ διαρκεῖ ἐδῶ ἐπὶ 6 ὀλοκλήρους μῆνας, διότι αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου δὲν εἰμποροῦν νὰ φθάσουν εἰς τὰ μέρη ταῦτα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ διάστημα τοῦ σκότους φωτίζονται ἀπὸ τὸ θαυμάσιον μετέωρον Βόρειον ἢ Νότιον Σέλας, τὸ ὁποῖον εἶνε φωτεινὸς θόλος, ἄλλοτε παρουσιαζόμενον ὡς φωτεινὴ βροχὴ, ἄλλοτε ὡς διπλωμένη σινδόνη καὶ ἄλλοτε διαφορετικὰ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σκοτεινοῦ οὐρανοῦ καὶ φωτίζει μὲ κοκκινωπὸν καὶ μελαγχολικὸν φῶς τὴν παγωμένην ἐρημίαν τῶν ἀθλίων τούτων χωρῶν, εἰς τὰς ὁποίας οὐδὲν ἐμψυχον ὃν εἰμπορεῖ νὰ ζήσῃ.

ΠΟΛΥΚΤΟΡΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην. Πρωτεύουσα Σταυρὸς μὲ Ἑλην. σχολεῖον, χωρία 9, κάτ. 2700.

ΠΟΛΙΤΡΙΧΙ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο εἶναι κοινότατον παρ' ἡμῖν, ἔχει δὲ φύλλωμα μικρὸν καὶ ἀνοικτοπράσινον. Ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζεται σιρόπιον, ὠφελοῦν εἰς τὰς ἐλαφρὰς παθήσεις τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων. Ὑπὸ τῶν βοτανικῶν λέγεται *ἀδλιαντον* τὸ κοινόν.

ΠΟΛΩΝΙΑ. — Ἀρχαῖον καὶ ἡρωϊκώτατον κράτος τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον διεμοιράσθη τῷ 1772 ἐναντίον ὄλων τῶν ἀνθρωπίνων καὶ φυσικῶν δικαίων μεταξὺ Πρωσσίας, Ρωσσίας καὶ Αὐστρίας, αἱ ὁποῖαι κατέπνιξαν πάσας τὰς ἐπαναστάσεις καὶ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ ἀτυχοῦς καὶ ἡρωϊκοῦ τούτου λαοῦ. Σήμερον *Πολωνία* ὀνομάζεται μία ἐπαρχία τῆς Ρωσσίας.

ΠΟΜΠΗΪΟΣ. — Περίφημος Ρωμαῖος στρατηγὸς κερδήσας πολλὰς νίκας καὶ συμμερισθεὶς τὴν ἐξουσίαν μετὰ τοῦ Καίσαρος. Ἀλλὰ κατόπιν ἦλθεν εἰς ἔριδας μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπαναστατήσας ἐνίκηθη πλησίον εἰς τὰ Φάρσαλα τῆς Θεσσαλίας. Ἐγεννήθη τῷ 106 πρὸ Χρ. Ἀπέθανε δὲ δολοφονηθεὶς ἐν Αἰγύπτῳ ὅπου κατέφυγε τῷ 48 πρὸ Χρ.

ΠΟΝΔΙΣΕΡΥ. — Γαλλικὴ πόλις καὶ ἀποικία εἰς τὸ Ἰνδοστάν, ἔχουσα ἔκτασιν 300 τετρ. χιλιομ. καὶ 55000 κάτ., ἐνεργούσα δὲ μέγα ἐμπόριον.

ΠΟΝΟΔΟΝΤΟΣ. Συνιστῶμεν τὰ ἀκόλουθα φάρμακα κατὰ τοῦ πονοδόπου :

1) Ἐλαίου καρυφύλλων (γαρουφαλόλαδον)	2	γραμ.
Βαλσάμου τοῦ κομαντέρ	2	—
Βάμματος Περουβιανοῦ βαλσάμου	2	—
Λαυδάνου τοῦ Συνδενχάμ	1)2	—
Αἰθέρος θειικοῦ	10	σταγ.
2) Χλωροφορμίου	2	γραμ.
Λαυδάνου τοῦ Συνδενχάμ	1)2	—
Βάμματος βενζόης	4	—

ΠΟΝΤΙΚΟΣ. — Τὸ μικρὸν τοῦτο ζῷον, εὐρίσκεται διασκορ-

πισμένον εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ἐγκαθίσταται δὲ εἰς τὰς κατοικίας καὶ φαίνεται ὅτι ὀλίγην διάκρισιν κάμνει τῆς τροφῆς του καθ' ὅτι κατατρώγει ἐξ ἴσου τὸν ἄρτον, τὸ λίπος, τὰ ἀλειμματοκῆρια, τὰ ἐνδύματα, τὸν χάρτην κλπ. Ἡ θήλεια γεννᾷ τοῦλάχιστον ἑπτὰ φορὰς τὸ ἔτος ἀπὸ 6 μέχρις 8 μικρῶν ἐκάστην φορᾶν.

Ἄριστον μέσον πρὸς καταστροφὴν τῶν ποντικῶν εἶνε τὸ ἐξῆς :

Κλείομεν στεγανῶς θύρας καὶ παράθυρα τοῦ δωματίου ἢ τῆς ἀποθήκης ἐνθα τὰ καταστρεπτικὰ ταῦτα ζωάρια ἔχουν στήσει λιμέρι, ἀροῦ πρῶτον ἀνάψωμεν πυρὰν ξυλανθράκων ἐντὸς μαγγανίου τὸ ὁποῖον ἀφίνομεν ἐν τῷ δωματίῳ. Ἐκ τῆς καύσεως τῶν ξυλανθράκων θ' ἀναπτυχθῆ ἀνθρακικὸν ὀξύ. Τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, εἶνε, ὡς γνωστὸν, βαρύτερον τοῦ ἀέρος. Θὰ καταλάβῃ λοιπόν, ἐν πρώτοις, τὰ κατώτερα μέρη τοῦ δωματίου, θὰ εἰσδύσῃ ἐντὸς τῶν ὀπῶν τῶν ποντικῶν, οἱ ὁποῖοι, καταπολιορκούμενοι ὑπὸ τοῦ μεμολυσμένου ἀέρος, θὰ ἐξέλθωσι τῆς κρύπτῆς των, καὶ μετ' οὐ πολὺ, προσβληθέντες ὅλοι ἐξ ἀσφυξίας, θὰ ἐκπνεύσωσιν. Ἡδὴ ἐὰν 10—15 ὥρας κατόπιν, ἀνοιξωμεν τὸ δωματίον ἢ τὴν ἀποθήκην, θὰ ἴδωμεν ἐκτάδην, (ἢ κ' ἐπὶ τῶν ἐπίπλων), τὰ πτώματα τῶν ποντικῶν ὄλων, οὐδενὸς ἐξαίρουμένου.

Ἡ δι' ἀρσενικοῦ ἢ φωσφόρου δηλητηριάσις πολλὰ τὰ ἄτοπα παρουσιάζει : Πρῶτον ὁ φαγὼν ποντικὸς εἶν' ἐλεύθερος ν' ἀποσυρθῆ εἰς τὴν ὀπὴν του καὶ νὰ ἐκπνεύσῃ ἐκεῖ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶνε λίαν ἐπιβλαβὲς διὰ τοὺς ἐν τῷ δωματίῳ κατοικοῦντας, ἔνεκα τῶν μολυσμάτων ἅτιν' ἀναδίδουν σηπόμενα τὰ πτώματά των.

Δεύτερον, δυνάμεθα ὀριστικῶς νὰ διαβεβαιώσωμεν ὅτι οὐχὶ ἅπαντες πίπτουσιν εἰς τὴν παγίδα. Ὁ ποντικὸς δὲν εἶνε τόσῳ ζῶν ὅσῳ κοινῶς πιστεύεται.

ΠΟΡΟΣ. — Μικρὰ νῆσος ἀνήκουσα εἰς τὸν Νομὸν Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας πλησίον δὲ τῶν ΝΑ παραλίων τῆς Τροιζηνίας καὶ τῆς χερσονήσου τῶν Μεθάνων ἐντὸς τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου. Ἐκτασις 22 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 4,600. Σκεπάζεται ἀπὸ βουνὰ χαμηλὰ 300—378 μ. Προϊόντα ρητίνη, λεμόνια, πορτο-

κάλια καὶ μυλόπετραις. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὁ Πόρος ὠνομάζετο *Kalauria* καὶ ἦτο ἐπίσημος διὰ τὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος ὅπου ὁ Δημοσθένης καταδικώμενος ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου κατέφυγε καὶ ἔπιε τὸ κώνειον. Τοῦ ναοῦ τούτου σώζονται σήμερον ὀλίγα εἰρεΐπια ἐντὸς δάσους. Ἡ νῆσος ἀνήκει εἰς τὸν δῆμον Τροιζήνης καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὸν Πόρον μὲ Ἐφορίαν, Τηλεγραφ., Εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον, μέγαν καὶ ἀσφαλῆ λιμένα καὶ 4,750 κατοίκους ἀσχολουμένους εἰς τὸ ἐμπόριον, τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ναυτιλίαν.

ΠΟΡΣΕΛΑΝΗ. — Ἡ πορσελάνη κατασκευάζεται ἐξ εἶδους λευκοτάτης ἀργίλλου καλουμένης *καολίνου*, ὅπερ προέρχεται ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως ἐνὸς εἶδους ὀρυκτοῦ ὀνομαζομένου ἀστρίου. Ἀναμιγνύουν τὸ καολίνον μὲ μικρὰν ἀναλογίαν ἀστρίου εἰς τὸ ὁποῖον προσθέτουν πολλὰκις φυσικὸν κρύσταλλον εἰς κόνιν. Κοσκινίζουν κατόπιν τὸ μίγμα, τὸ ζυμώνουν μὲ ὕδωρ καὶ κατασκευάζουν οὕτω μάζαν τὴν ὁποίαν ἀφίνουν νὰ σαπῆ ἐπὶ 6 μῆνας ἢ καὶ ἐν ἔτος εἰς ὑγρὰ ὑπόγεια. Διὰ νὰ μεταχειρισθοῦν τὴν μάζαν ταύτην, τὴν τρίβουν καὶ τὴν κτυποῦν ὥστε νὰ ἐκδιώξουν τὰς φυσαλίδας τοῦ ἀέρος, κατόπιν δὲ τῆς δίδουν διάφορα σχήματα διὰ τοῦ τέρνου τοῦ κεραμέως. Ἐπυρρῶνται τὰ ἀγγεῖα ταῦτα εἰς τὸν ἥλιον καὶ τὰ ψήνουν πρῶτην φορὰν εἰς κλίβανον ὁ ὁποῖος θερμαίνεται μὲ ξύλα, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἀποκτάται ἡ πορώδης πορσελάνη, τὴν ὁποίαν καθιστοῦν ἀδιάβροχον σκεπάζοντες αὐτὴν μὲ στρώμα ἀστρίου διαλελυμένου εἰς ὕδωρ καὶ τὴν εἰσάγουν ἐκ νέου εἰς φούρνον.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ μικρὰ κράτη τῆς Μεσημβρινῆς Εὐρώπης, κατέχον στενὴν λωρίδα γῆς δυτικῶς τῆς Ἰσπανίας πρὸς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν. Ἐκτασις 89,143 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 4,700,000. Ὑποδιαιρεῖται εἰς 17 ἐπαρχίας μὲ 268 κοινότητες. Κλίμα μέτριον καὶ ἔδαφος μᾶλλον χαμηλὸν σκεπάζομενον κατὰ τὸ 1)2 ἀπὸ τὰς διακλαδώσεις τῶν Ἰσπανικῶν Ἀνδαλουσιῶν καὶ Καστιλιανῶν βουνῶν καὶ διαρροέμενον ἀπὸ πολυαριθμοὺς ποταμούς. ὦν ἐπίσημοι ὁ Τάγος, ὁ Γουαδιάνας καὶ ὁ Δούριος, εὐφορώτατον δὲ εἰς λαμπρὰ κρασιά, λεμόνια, πορτοκάκια, σύκα,

αμύγδαλα κτλ. ἀλλ' ἐλάχιστα (μόνον τὸ 1)⁴ καλλιεργημένον). Κτηνοτροφία καλή, ἀλιεία ἀνεπτυγμένη καὶ μεταλλεία χαλκοῦ. Ἐμπόριον ἀξίας 320—330 ἑκ. φρ. Ἐμπορ. ναυτικὸν 475 πλοῖα. Σιδηρόδρ. 1,550 χιλιόμε.—Τηλέγρ. 4,700 χιλιόμε.—Οἰκονομικὰ ἀθλία· προῦπολ. 135 ἑκ. φρ. Χρέος 1,890 ἑκ. φρ. ὅπερ ἐπέφερεν ἐξευτελιστικὴν χρεωκοπίαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη — Εἰς τὴν Πορτογαλίαν περιλαμβάνονται καὶ αἱ νῆσοι *Μαδέρα* καὶ *Πόρτο Σάντο* (815 τετρ. χιλιόμε.—140,000 κάτ.). Ἔχει δὲ τὸ κράτος καὶ μεγάλας ἀποικίας εἰς Ἀσίαν, Ἀφρικὴν καὶ Ὠκεανίαν ἐκτάσιως 1,825,251 τετρ. χιλιόμε. καὶ πληθυσμοῦ 4,600,000 κάτ.—Πολίτευμα Συνταγματικόν.—Στρατὸς 40,000 ἄνδρες (ἀποικιωδῶν 8,000). Στόλος 44 πλοῖα μὲ 138 κανόνια.—Παιδεία μετρία 2,370 σχολεῖα μὲ 135,000 μαθητάς.—Πρωτεύουσα *Λισσαβών*, κυριώτεραι πόλεις Ὀπόρτο καὶ Κοῦμβρα.

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ. — Τὸ δένδρον τοῦτο καταγόμενον ἐκ τῆς Κίνας καὶ τῶν Ἰνδιῶν, θερμῶν χωρῶν, δὲν δύναται νὰ εὐδοκιμήσῃ εἰμὴ εἰς ἀνάλογα κλίματα, εἰς δὲ τὰ ψυχρὰ μέρη φυλάττεται τὸν χειμῶνα εἰς θερμοκήπια. Εἰς τὰς νήσους καὶ τὰ παραθαλάσσια μέρη τῆς Ἑλλάδος ἢ προφύλαξις αὕτη εἶνε περιττὴ διότι τὸ κλίμα εἰς ταῦτα τὰ μέρη εἶνε γλυκὺ. Εἰς τὰ ἐνδότερα ὅμως αὐτῆς καὶ ἰδίως εἰς τὰς ὄρεινὰς ἐπαρχίας διὰ νὰ ἀνθῆξουν αἱ πορτοκαλεοφυτεῖαι εἰς τὰς κακοκαιρίας τοῦ χειμῶνος πρέπει νὰ εὐρίσκονται ὅπισθεν μεγάλων ὄρεων ἢ νὰ περιστοιχίζονται ὑπὸ ὑψηλῶν τοίχων. Ἀπαιτεῖ γῆν γόνιμον καὶ ἐλαφρὰν διότι τότε ἀπλώνει τὰς ρίζας εὐκολώτερον καὶ ἐπιτυγχάνει ἀσφαλέστερον. Δὲν πρέπει νὰ φυτεύεται βαθέως, πολλαπλασιάζεται δὲ μὲ σπόρους, καταβολάδας, παραγνάδας καὶ παρασπάδας, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ποτίζονται. Ἡ προτιμότερα ὅμως καὶ συνθησετέρα εἰς τὴν Ἑλλάδα μέθοδος εἶνε τὸ καταβόλγασμα εἰς γλάστρας. Διὰ τῶν σπόρων τὰ δένδρα βραδύνουσι νὰ αὐξήσουν, διὰ μωσχευμάτων δὲν ἐπιτυγχάνουν πάντοτε, ἐν ᾧ διὰ τοῦτο τὸ νέον ἔρριζον δένδρον καρποφορεῖ μετὰ δύο ἢ τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκκοπῆς ἐκ τοῦ δένδρου.

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ. — Τὸ ποτὸν τοῦτο κατασκευάζεται, ἂν κόψωμεν εἰς δύο τὰ πορτοκάλια, ἀφ' οὗ προηγουμένως τὰ μαλακώσωμεν ὀλίγον πιέζοντες αὐτὰ μετξὺ τῶν χειρῶν, τὰ στίβομεν καὶ ἐξάγομεν τοὺς σπόρους, εἰς δὲ τὸν χυμὸν προσθέτομεν ἀρκετὸν ὕδωρ καὶ ζάχαριν, κατασκευάζομεν οὕτως ἐν ποτὸν ἀναψυκτικὸν καὶ εὐάρεστον.

Πορτοκαλία βραστή. Βράζομεν τεμάχια πορτοκαλίων ἐντὸς ὕδατος ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, τὸ δὲ μίγμα τοῦτο διυλίζομεν καὶ τὸ χύνομεν ἐτι θερμὸν, ἐπὶ τῆς φλούδας τῶν πορτοκαλίων, τέλος τὸ ἀφίνομεν νὰ ψυχρανθῇ καὶ τὸ ζαχαρώνομεν.

Οὐσία φλοιῶν πορτοκαλίου. Δυνάμεθα κάλλιστα νὰ χρησιμοποιήσωμεν τοὺς φλοιοὺς τῶν πορτοκαλίων τοὺς ὁποίους θεωροῦμεν ὡς περιττοὺς. Τοὺς θέτομεν εἰς οἰνόπνευμα καὶ μετὰ ἓνα μῆνα ἀνανεώνομεν τοὺς φλοιοὺς δι' ἄλλων. Ἡ οὐσία αὕτη μεμιγμένη εἰς δόσιν 5 ἢ 6 σταγόνων μὲ ποτήριον ὕδατος σακχαρωμένου εἶνε ἐξαιρετὸν ποτὸν δι' ἐσπερίδας.

Πορτοκάλια κομπόστα. Λαμβάνομεν φραῖσκα πορτοκάλια μὲ χονδρὰ φλούδα καὶ τὰ κόπτομεν εἰς τεμάχια ὄχι πολὺ μικρά. Ἀφ' οὗ τὰ βράσωμεν, θέτομεν αὐτὰ εἰς λεκάνην μὲ ψυχρὸν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ἀλάσσομεν 3 φορές, διὰ νὰ φύγῃ ἡ πικράδα των. Θέτομεν αὐτὰ εἰς σιρόπιον 4ου βαθμοῦ, τὰ βράζομεν καὶ τὰ τοποθετοῦμεν ἀπαράλλακτα ὅπως τὰ καΐσια. Σημ. Τὰ πορτοκάλια, ἂν θέλωμεν, τὰ ἀφίνομεν ἀκέραια, ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ εἶνε μικροῦ μεγέθους.

Πορτοκάλια γκλασέ. Θέτομεν μερικὰ πορτοκάλια ἐντὸς βράζοντος ὕδατος ἕως ὅτου μαλακώσουν. Κατόπιν τὰ στραγγίζομεν, τὰ κοπανίζομεν ἐντὸς γουδίου καὶ τὰ περνῶμεν ἀπὸ λεπτὸν κόσκινον, ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἐν μαρμελάτῳ, τὸ ὁποῖον ζυγίζομεν καὶ λαμβάνομεν ἴσον βάρος ζαχαρέως λευκῆς εἰς βώλους. Καθαρίζομεν τὴν ζάχαριν καὶ τὴν βράζομεν μέχρι τοῦ πέμπτου βαθμοῦ. Ρίπτομεν ἐντὸς αὐτῆς τὸ μαρμελάτῳ καὶ ἀνακατώνομεν καλῶς τὸ ὅλον μὲ ξύλινον κουτάλι. Γεμίζομεν κατόπιν μὲ αὐτὸ τὸ μίγμα σορμπετιέραν καὶ τὸ παγώνομεν. Ἐ-

πειτα τὸ μοιράζομεν εἰς καλούπια, τὰ ὅποια νὰ ἔχουν σχῆμα πορτοκαλλίου καὶ τὰ θέτομεν ὡς ἀνωτέρω ἐπὶ τρυπητῆς λαμαρίνας.

ΠΟΡΤΟ ΡΙΚΟ (Πλούσιος *Λιμήν*). — Μία ἀπὸ τὰς μεγάλας Ἀντίλλας νήσους ἀνήκουσα εἰς τοὺς Ἰσπανοὺς Ἐκτασίς 9,315 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 800,000. Ἔχει βουνὰ ὑψηλὰ καὶ ἔδαφος εὐφορώτατον εἰς βανάνας, πατάτας, Ἴγναμον, καφέ κτλ. Πρωτεύουσα Ἅγιος Ἰωάννης μὲ 35,000 κατ.

ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ. — Ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Αἰγύπτου εἰς τὸ στόμιον τῆς διώρυχος τοῦ Σουέζ πρὸς τὴν Μεσόγειον θάλασσαν καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀρχαίου Πηλουσίου ἔχουσα 25,000 κατ. ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ εἶνε Ἕλληνες ἐμπορευόμενοι ἐνταῦθα.

ΠΟΡΤΣΜΟΥΘ. — Πόλις τῆς Ἀγγλίας ἀντικρὺ τῶν Γαλλικῶν παραλίων ἔχουσα λαμπροὺς λιμένας, μέγιστα φρούρια, τὸν πρῶτον ναύσταθμον τοῦ Ἀγγλικοῦ ναυτικοῦ καὶ 155,000 κατ.

ΠΟΡΦΥΡΑ. — Ἡ πορφύρα εἶνε εἶδος τι μαλακίων. Ἡ κεφαλὴ τῆς εἶνε πλατεῖα καὶ φέρει μικρὰν προβοσκίδα, τὸ δὲ στόμα τῆς εἶνε σχεδὸν σκεπασμένον ἀπὸ τὸν πόδα, ὁ ὅποτος εἶνε μέγας ἐλλειπτικός καὶ δίλοβος εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος. Τὰ μαλάκια ταῦτα εἶνε κοινότατα εἰς τὰς ἀκτὰς ὄλων σχεδὸν τῶν θαλασσῶν καὶ πρὸ πάντων ἐπὶ τῶν βράχων οἱ ὅποιοι εἶνε σκεπασμένοι ἀπὸ βρύα καὶ φύκη. Ὑπάρχουν δὲ πλεον τῶν διακοσίων εἰδῶν πορφυρῶν.

Εἰς τινὰ μέρη, καὶ πρὸ πάντων εἰς Σκωτίαν μεταχειρίζονται τὸ πορφυροῦν χρῶμα τῶν ὀστρακοδέρμων τούτων διὰ τὴν βαφήν. Αἱ πορφύραι ἔχουν τὴν ιδιότητα νὰ ἐκκρίνουν ἐν ἐρυθρὸν ὑγρὸν τὸ ὅποτον πολλοὶ ἐξέλαβον διὰ τὴν πορφύραν τῶν ἀρχαίων.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Ὁ πλανήτης Ποσειδῶν ἀνεκαλύφθη τῷ 1846 ὑπὸ τοῦ Γάλλου ἀστρονόμου Λεβερριέ καὶ εἶνε 111 φορὰς μικρότερος τῆς γῆς. Ἐκτελεῖ μίαν περίοδον περὶ τὸν ἥλιον εἰς 165 ἔτη καὶ ἡ ἀπόστασις του ἀπὸ τοῦ ἡλίου εἶνε 30πλασίαι τῆς ἀποστάσεως τῆς γῆς. Μέχρι τοῦδε δὲν ἀνεκαλύφθη εἰμὴ εἰς ἕνα μόνον αὐτοῦ δορυφόρος.

ΠΟΣΕΙΔΩΝ. — Εἰς ἀπὸ τοὺς μεγάλους θεοὺς τῶν ἀρχαίων,

υἶος τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας, ἔχων δὲ ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν ὁποίαν φέρει τὰς τρικυμίας ἀνακινῶν αὐτὴν διὰ τῆς τριαίτης του.

ΠΟΤΑΜΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κύθηρα. Πρωτ. Ποταμὸς μὲ Εἰρηνοδ. Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1360 κατ. Χωρία 51, μονὴ 1, κάτοικοι 5,100.

ΠΟΤΑΜΟΓΕΙΤΟΝΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κέρκυραν (ἐπαρχ. Μέσσης). Πρωτεύουσα Ποταμὸς μὲ 1700 κατ. Χωρία 13 μονὴ 1, κατ. 5,100.

ΠΟΤΑΣΣΑ. — Ἄν τὴν στάκτην τοῦ καέντος ξύλου πλύνωμεν μὲ ὕδωρ, τὸ ὅποτον κατόπιν διύλιζομεν, ἀποκτῶμεν ὑγρὸν, τὸ ὅποτον ἐξατμιζόμενον ἀφήνει ὑπόλειμμα, ὅπερ εἶνε ἡ πότασσα τοῦ ἐμπορίου. Ἡ οὐσία αὕτη πραγματικῶς περιέχει, ἐν ἀναλογίᾳ 48—70 τοῖς 100 τοῦ βάρους τῆς, ὕλην ἢ ὁποία διαλύεται εὐκόλως εἰς τὸ ὕδωρ, καθιστᾷ ἐκ νέου κυανοῦν τὸ ἠλιοτρόπιον, ὅπερ εἶχε κοκκινίσει διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὀξέων, ἐξουδετεροῦ δὲ καὶ τὰ δυνατώτερα ὀξέα. Ἡ πότασσα εἶνε τὸ ὀξύδιον ἐνὸς μετάλλου, ὀνομαζομένου ποτάσσιον καὶ μὴ χρησιμοποιουμένου παντελῶς εἰς τὰς τέχνας.

Ἡ πότασσα εὐρίσκεται ἐπίσης εἰς τὸ ἀφθονον καταστάλλαγμα, τὸ ὅποτον ἀφίνουν οἱ οἶνοι εἰς τὸν πυθμένα τῶν περιεχόντων αὐτοὺς πίθων ἢ ἄλλων δοχείων καὶ τὸ ὅποτον ὀνομάζεται τρυγικὸν κάλι. Ἄν θερμάνωμεν τὸ κάλι τοῦτο εἰς τὸν ἀέρα, τὸ μεταμορφοῦμεν εἰς σύνθεσιν τινὰ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος καὶ τῆς ποτάσσης· ἀρκεῖ δὲ κατόπιν νὰ ἀφήσωμεν ἐπὶ τινὰς ὄρας τὴν ἀνθρακοῦχον ταύτην πότασσαν διαλελυμένην ἐντὸς ὕδατος, ἐν ἐπαφῇ μετὰ τῆς ἀσβέστου, ἵνα γείνη ἀνθρακοῦχος ἀσβεστος ἀδιάλυτος (*κιμωλία*). Ἡ πότασσα τότε εὐρίσκεται μεμονωμένη εἰς τὸ ὕδωρ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου μένει διαλελυμένη. Ἡ πότασσα ξηρανθεῖσα διὰ τῆς ἐξατμίσεως γίνεται οὐσία στερεά, λευκή, πολὺ δηλητηριώδης προσβάλλουσα δριμύτατα τὸ δέρμα. Ἡ πότασσα σχηματίζει ἐκεῖνο τὸ ὅποτον καλοῦμεν πέτραν τῆς κολάσεως, μὲ τὴν ὁποίαν γίνον-

ται αἱ καυτηριάσεις. Ἡ πότασσα ὡσαύτως εἶνε μία τῶν κυριωτέρων ὑλῶν, ἐξ ὧν κατασκευάζεται ἡ ὑελος καὶ ὁ σάπων.

ΠΟΤΙΔΑΝΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωρίδος, πρωτ. Ἄνω Παλαιοζάρι με εἰρηνοδ. Χωρία 5, κάτοικοι 2,200.

ΠΟΥΔΡΑ ὄρυζλον. — Διὰ νὰ κατασκευάσωμεν τὴν ποῦδραν ταύτην, ξεφλουδίζομεν καὶ πλύνομεν καλῶς 156 δραμ. ὄρυζίου ἐπὶ τοῦ ὁποίου χύνομεν ἐξαπλασίαν τοῦ ὄγκου αὐτοῦ ποσότητα ὕδατος, ταὶ ἀφίνομεν νὰ μουσχεύσῃ ἐπὶ 24 ὥρας. Ἐπαναλαμβάνομεν δὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην τρεῖς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν, ἀλλάσσοτες ἐκάστοτε τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποθέτομεν κατόπιν τὸ ὄρυζιον ἐντὸς κρησάρας, τὸ ἐκθλίβομεν καλῶς διὰ τῆς χειρὸς ἵνα ἐξαγάγωμεν τὸ ὕδωρ καὶ τὸ ἐκθέτομεν εἰς τὸν ἀέρα ἐπὶ τεμαχίου λινοῦ ὑφάσματος ὅπου τὸ ἀφίνομεν μέχρις ὅτου ἀποξηρανθῇ τελείως. Κατόπιν τὸ κοπανίζομεν ἐντὸς ἰγδίου ἕως ὅτου καταστῇ ὅσα τὸ δυνατόν λεπτοτάτη κόνις Κοσκινίζομεν κατόπιν αὐτὴν διὰ λεπτοτάτου κοσκίνου. Ἡ τοιαύτη ποῦδρα καθιστᾷ τὸ δέριμα τοῦ προσώπου μαλακόν.

ΠΟΥΡΕΔΕΣ. — Πουρές γάλακτος. Θέτομεν εἰς κατσαρόλαν μίαν ὀκτὼν γάλακτος καὶ ὀλίγον βούτυρον, τοὺς κρόκους 6 αὐγῶν δουλευμένους με ἄλευρον (120 δράμια) καὶ ὀλίγην ψιλὴν κανέλλαν, τὰ θέτομεν δὲ εἰς τὴν φωτιὰν καὶ τ' ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου δέσουν.

— Πουρές σπανάκια. Ἄφ' οὗ καθαρίσωμεν καλῶς σπανάκια τὰ πλύνομεν τὰ ζεματίζομεν καὶ τὰ στραγγίζομεν, τὰ κοπανίζομεν δὲ κατόπιν καὶ τὰ θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας με ὀλίγον βούτυρον. Τὰ καθουρδίζομεν ὀλίγον, προσθέτομεν ἰσπανικὴν σάλτσαν καὶ τ' ἀφίνομεν νὰ βράσουν.

— Πατάταις πουρέ. Καθαρίζομεν πατάτας καὶ τὰς κόπτομεν εἰς φέτας, τὰς θέτομεν εἰς κατσαρόλαν με ζωμὸν νὰ βράσουν, τὰς περνῶμεν ἀπὸ τρυπητόν, τὰς σουρώνομεν, τὰς κτυποῦμεν με κουτάλι, ἕως ὅτου λυώσουν καὶ τὰς περνῶμεν ἀπὸ κόσκινον. Θέτομεν κατόπιν αὐτὰς εἰς κατσαρόλαν με ὀλίγον ἄλας καὶ ὀλίγον νωπὸν βούτυρον καὶ προσθέτομεν καλὸν γάλα, τὰ ἀφίνομεν

δὲ οὕτω εἰς τὴν φωτιὰν καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου δέσουν.

ΠΡΑΓΑ. — Πόλις τῆς Αὐστρίας, πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τῆς Βοημίας με λαμπρὰν τοποθεσίαν, μεγάλα φρούρια, ἀκμαίαν βιομηχανίαν, περίφημον πανεπιστήμιον τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα εἶχεν 20,000 φοιτητάς, ὠραία προάστεια καί, μετ' αὐτῶν 335,000 κατ.

ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τσουμέρκων. Πρωτεύουσα Πράμαντα με εἰρηνοδ. Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 1700 κατ. 17 ὥρας μακρὰν (Βορείως) τῆς Ἄρτης. Χωρία 2, Μονὴ 1, κάτοικοι 2,000.

ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ. — Περίφημος Ἑλλήν γλύπτῃς ζήσας ἀπὸ τοῦ 361 μέχρι τοῦ 280 πρὸ Χρ. Τὸ ἀριστούργημα τῆς δαιμονίας του τέχνης εἶνε τὸ σωζώμενον καὶ σήμερον ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ, ὅπερ εὑρίσκεται εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ὀλυμπίας.

ΠΡΑΣΑ. — Τὰ πράσα ἀπαιτοῦν ἕδαφος ἐλαφρὸν μὲν ἀλλὰ παχύ, τὰ σπέρνου δὲ τὸν Ἀπρίλιον καὶ τὰ μεταφυτεύου τὸν Ἰούλιον ἢ τὸν Αὐγούστον. Εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα τὰ ἐκριζώνουν καὶ τὰ διατηροῦν εἰς ὑπόγεια καὶ εἰς ἄμμον, παρ' ἡμῖν ὅμως ἔνθα τὸ κλίμα εἶνε γλυκύ, τὰ ἀφίνομεν εἰς τὸν τόπον των καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα καὶ τὰ ἐκριζώνουν ὅταν παραστῇ ἀνάγκη.

Ἐπάρχει ἐντομὸν τι πρασοκουρίς λεγόμενον, τὸ ὁποῖον προξενεῖ μεγάλην βλάβην εἰς τὰ πράσα. Ἐπειδὴ τὸ ἐντομον τοῦτο ἀγαπᾷ τὴν κόπρον οἱ παλαιοὶ εἶχον κόπρον εἰς ἕν μέρος τοῦ κήπου, ἐκεῖ δὲ συνηθοῦντο αἱ πρασοκουρίδες καὶ ἐφονεύοντο διὰ σπόρου ἐκλέγομεν τὰ καλλίτερα καὶ τὰ μεταφυτεύομεν τὸν χειμῶνα διὰ νὰ σπερματογεννήσουν. Εἶνε ὡσαύτως ἀνάγκη νὰ τὰ ποτίζωμεν, νὰ κοπρίζωμεν καὶ νὰ σκαλίζωμεν τὰ πράσα.

ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ Νῆσοι. — Σύμπλεγμα πολλῶν νήσων εὐρισκομένων ἔμπροσθεν τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς Ἀφρικῆς, πλησίον δὲ τοῦ Πρασίνου Ἀκρωτηρίου καὶ ἀνήκουσαι εἰς τοὺς Πορτογάλους. Ἐκτασίς 3851 τετρ. χιλίῳ. Κάτοικοι 120,000 εἶνε νῆσοι ἄκαρποι καὶ ἠφαιστειώδεις ἐξάγουσαι μόνον ἄφθονον ἄλας. Μεγίστη ὄλων εἶνε ὁ Ἅγιος Ἰάκωβος.

ΠΡΕΒΕΖΑ. — Πόλις παράλιος τῆς Τουρκικῆς Ἡπείρου ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων. Παραλίω τῆς Ἀκαρνανίας, λιμὴν δὲ τῶν Ἰωαννίνων καὶ ὀλοκλήρου τῆς Ἡπείρου, μὲ ἰσχυρὰ φρούρια, κάλλιστον λιμένα, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 7,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 6 1)2 χιλ. εἶνε Ἕλληνες. Ὀλίγον βορείως αὐτῆς ἐπὶ στενοῦ ἰσθμοῦ εὐρίσκονται τὰ εἰρεῖπια τῆς ἀρχαίας Νικοπόλεως (εἰς τὴν θέσιν Παληοπρέβεζα) ἢ ὁποῖα ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Ἀυτοκράτορα τῆς Ρώμης Ὀκταβιανὸν εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης του εἰς τὸ Ἄκτιον (Πούντα) τῷ 31 πρὸ Χρ.

ΠΡΕΒΟ (*Abbas*). — Γάλλος φιλόλογος ἀκμάσας κατὰ τὸ 1697—1763, συγγραφεὺς δὲ μεταξὺ ἄλλων, τοῦ γνωστοτάτου ἔργου *Manoir Lescau*, ἐξ οὗ ἔλαβεν ὁ Δουμάς τὴν ιδέαν τῆς Κυρίας μὲ τὰς Καμελίας.

ΠΡΕΜΕΤΙ. — Μικρὰ πόλις τῆς Τουρκικῆς Ἡπείρου ὑπεράνω τῶν Ἰωαννίνων ἔχουσα 6,000 κατ. τὸ ἥμισυ Ἕλληνας.

ΠΡΙΑΜΟΣ. — Ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Τρωάδος, πατήρ δὲ τοῦ Ἑκτορος καὶ τοῦ Πάριδος. Ὁ Πριάμος ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Πύρρου κατὰ τὴν λεηλασίαν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΙΑ. — 9 θαυμασίαι νῆσοι τῆς θαλάσσης τοῦ Μαρμαρᾶ (Προποντιδος) ἀπέναντι τῆς Κων)πόλεως καὶ πλησίον τῶν Ἀσιατικῶν παραλίων, ἐκ τῶν ὁποίων 4 εἶνε κατοικημένα, ἡ *Πρώτη*, ἡ *Χάλλη*, μὲ διάσημον θεολογικὴν καὶ ἐμπορικὴν σχολὴν καὶ λαμπροὺς κήπους καὶ φυτείας, ἡ *Ἀρτιγόρη* καὶ ἡ μεγαλειτέρα καὶ ὠραιότερα ὄλων *Πρίγκηπος* μὲ λαμπρὰς ἐπαύλεις τῶν πλουσίων τῆς Κων)πόλεως κατοίκων εἰς τὰς ὁποίας διέρχονται τὸ θέρος. — Οἱ κάτοικοι τῶν Πριγκιποννήσων εἶνε κατὰ τὰ 9)10 Ἕλληνες.

ΠΡΟΒΑΤΟΝ. — Ζῶον τετράπουν τῆς ὁμοταξίας τῶν μαστοφόρων τῆς τάξεως τῶν μηρυκαστικῶν.

Ἀναπαραγωγή. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ πρὸς παραγωγὴν καταλλήλου ζώου ἀποτελεῖ τὸ σπουδαιότερον μέσον τῆς βελτιώσεως τῆς φυλῆς. Πρέπει τοῦτο νὰ εἶνε νεαρόν, καλῆς διαπλάσεως, πλήρες σφρίγγου καὶ ὑγείας.

Τὰ σημεῖα τῆς ἀκμῆς ὑγείας τοῦ κριοῦ εἶνε τὰ ἐξῆς: οἱ ζῶνοι καὶ λαμπόντες ὀφθαλμοί, ἡ στιλπνότης τοῦ μαλλίου τὸ ὅποτον συγχρόνως εἶνε στερεὸν καὶ πυκνόν, τὸ ὑπερήφανον βᾶδισμα τοῦ ζώου μὲ τὴν κεφαλὴν ὑψηλὰ, ἡ διαρκὴς αὐτοῦ ὄρεξις, ἡ εὐκινησία, καὶ, τέλος, ἡ δύναμις μὲ τὴν ὁποῖαν ἀνθίσταται καὶ παλαίει ὅταν θελήσῃ νὰ τὸ συλλάβωσιν ἀπὸ τὸν μηρόν.

Ὁ κριὸς ἀπὸ τοῦ τρίτου μέχρι τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς ἡλικίας του εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν γεννητικῶν του δυνάμεων, διατηρεῖ δὲ αὐτὴν μέχρι τοῦ ἔκτου ἔτους.

Αἱ προβατῖναι ἀρχίζουσι νὰ βατεῦνται ἀπὸ τοῦ 18ου μηνός: εἶνε δὲ κατάλληλοι πρὸς σύλληψιν ὅταν ἔχωσιν ἀνεπτυγμένον τὸ στήθος, πλατεῖαν τὴν λακάνην καὶ δυνατοὺς τοὺς νεφροὺς. Καὶ εἰς αὐτὰς σημεῖα ὑγείας θεωροῦνται ἡ ζωρότης τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἡ ὀξύτης τῆς ἀκοῆς καὶ ὁ πολὺ ζῶνός ἐρυθρὸς χρωματισμὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν βλεφάρων.

Τεσσαράκοντα ἕως πενήκοντα προβατῖναι εἶνε ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ δίδεται εἰς ἕνα κριόν. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο πρέπει νὰ προπαρασκευάζεται ὁ κριὸς διὰ τροφῆς δυναμωτικῆς εἰς τὴν ὁποῖαν προστίθεται καὶ μερὶς βρώμης ἢ πιζελίων. Μετὰ τὸ βᾶτευμα πρέπει νὰ χωρίζεται τοῦ ποιμνίου.

Ἐγκυμοσύνη. Ἡ ἐγκυμοσύνη διαρκεῖ 150 ἡμέρας. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ προβατῖνα πρέπει νὰ διευθύνεται μὲ τὸν ἡπιώτερον τρόπον καὶ νὰ τρέφεται μὲ μεγίστην ἐπιμέλειαν.

Τοκετός. Ἡ διατάραξις τοῦ τοκετοῦ ἐπέρχεται ἕνεκα καταχρήσεώς τινος ὁποιασδήποτε ἢ ἕνεκα ἐλλείψεως ἐπαρκῶν δυνάμεων. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ ζῶον ἔχει τὸ στόμα καὶ τὰ χεῖλη ξηρά, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς, τὰ ὦτα κατάζεστα, εἶνε ἀνήσυχον, ἡ δὲ ταχύτης τοῦ σφυγμοῦ του φανερώνει τὴν ὑπάρχουσαν μεγάλην διέγερσιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος ἢ ὁποῖα πρέπει ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον νὰ κατευασθῇ καὶ τοῦτο ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς φλεβοτομίας. Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἀπεναντίας ἡ προβατῖνα ἐξηντλημένη οὔσα, δὲν ἔχει πλέον τὴν δύναμιν νὰ ἐξωθήσῃ τὸ ἔμβρυον: πρέπει τότε νὰ τῇ ἀποδοθῶσιν

αί ἑλλείπουναι δυνάμεις, τοῦτο δὲ κατορθοῦται διὰ τροφῆς θερμαντικῆς καὶ τονικῶν ποτῶν.

Δύσκολος τοκετός. Ὅσακις τὸ ἀρνίον παρουσιάζεται εἰς κακὴν θέσιν, δοκιμάζομεν νὰ τὸ στρέψωμεν ὡς ἑξῆς:

Ὅποταν εἰς τὸ ἀνοιγμα τῆς μήτρας ἀντιληφθῆ τις ἀντὶ τοῦ ρύγχους τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀμνοῦ, θὰ προσπαθῆσῃ νὰ ἀπωθήσῃ πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν καὶ νὰ σύρῃ τὸ ἄκρον τοῦ προσώπου πρὸς τὸ ἀνοιγμα τῆς μήτρας· ἐπαλείφει δὲ προηγουμένως μὲ ἔλαιον τοὺς δακτύλους του διὰ νὰ μὴ πληγῶσῃ κατὰ τὴν ἐγχειρήσιν ταύτην τὴν μητέρα καὶ τὸ ἀρνίον. Ἄν οἱ ἐμπροσθινοὶ πόδες διευθύνωνται πρὸς τὰ ὀπίσω, ὁ ποιμὴν θὰ ἐξαγάγῃ πρῶτον τὴν κεφαλὴν ἀκολουθῶς θὰ σύρῃ πρὸς τὰ ἔξω τοὺς δύο ἐμπροσθινοὺς πόδας, ἢ ἔστω καὶ τὸν ἓνα μόνον, διὰ νὰ γίνῃ οὕτω εὐκολωτέρα ἡ ἔξοδος τοῦ ὄμου καὶ τοῦ ἐπιλοιπίου τοῦ ἐμβρύου. Ἄν οἱ πρόσθιοι πόδες ἐξακολουθοῦν νὰ ἐκτείνωνται πρὸς τὰ ὀπίσω, θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ ἐλκυσθῆ τὸ ἀρνίον διὰ νὰ ἐξέλθωσιν οἱ ὄμοι μὲ δύναμιν τσαχύτην ὥστε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἀποθάνῃ. Ὅποταν ὁ ποιμὴν ἀντιληφθῆ ὅτι ὁ λῶρος παρουσιάζεται ἐμπροσθεν ἑνὸς ποδὸς πρέπει νὰ τὸν σπᾶσῃ χωρὶς ὅμως νὰ τραβῆξῃ τὸ ὕστερον. Ἄμα τὸ ἀρνίον ἐξέλθῃ ὁ λῶρος διαρρηγνύεται ἀφ' ἑαυτοῦ.

Θηλασμός. Ἡ προβατίνα φέρει συνήθως ἓνα ἀμνόν. Ὅταν οὗτος γεννηθῆ ἡ μήτηρ τὸν γλύφει διὰ νὰ τὸν στεγνώσῃ ἂν ὅμως δὲν συμβῆ τοῦτο, ἐπιπάσσομεν τὸ ἀρνίον μὲ ὀλίγον ἄλας ἢ πικτυρον διὰ νὰ ἀναγκασθῆ ἡ μήτηρ νὰ τὸ γλύφῃ. Ἀποφράττομεν τὰς ρώγας πιέζοντες τὸ ἄκρον αὐτῶν ἕως οὗ τρέξῃ ὀλίγον γάλα. Ἀκολουθῶς, πρὶν τὸ ἀφήσωμεν νὰ θηλάσῃ, φροντίζομεν νὰ κόψωμεν τὸ τυχὸν ἐπὶ τοῦ μαστοῦ εὐρισκόμενον μαλλίον· ἀνευ τῆς προσφύλαξεως ταύτης τὸ ἀρνίον δύναται νὰ καταπίῃ αὐτὰ καὶ νὰ πάθῃ ἔμφλεξι τῶν ἐντέρων.

Ἄν ἡ προβατίνα δὲν ἔχῃ καλὴν υγιάν, ἂν τὸ γάλα τῆς δὲν ἔχῃ τὴν λευκότητα καὶ τὴν σύστασιν τοῦ καλοῦ γάλακτος, ἂν ἦνε διαφανὲς ἢ κιτρινωπόν, ἢ ἀκόμη ἂν τὸ μικρὸν ἀρνῆται νὰ

θηλάσῃ, εὐρισκόμεν ἄλλην τροφόν, εἴτε αἶγα, εἴτε προβατίαν ἢ ὁποῖα ἔχασε τὸ νεογνόν τῆς. Διὰ νὰ κάμωμεν δὲ τὴν προβατίαν νὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ ἀρνίον εἶνε ἰδικόν τῆς, τοποθετοῦμεν τοῦτο τὴν νύκτα μεταξὺ τῶν ποδῶν τῆς μητρός ἢ ὁποῖα τὴν ἐπιούσαν θὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸ μικρὸν εἶνε ἰδικόν τῆς.

Ἀπογαλακτισμὸς τῶν ἀρνίων. Ἀποκόπτουσι τὸ ἀρνὶ τὸν τρίτον ἢ τὸν τέταρτον μῆνα ὅταν ἀρχίσῃ πλέον νὰ ὀλιγοστεύῃ τὸ γάλα τῶν προβατίνων ἢ νὰ γεννᾶται ὁ ὄργανισμὸς πρὸς συνουσίαν. Τοῦτο συμβαίνει συνήθως τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ἰουνίου ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως κατὰ τὴν ὁποῖαν τὰ ἀρνία ἐγεννήθησαν πρὸ τοῦ Φεβρουαρίου· βραδύνεται τότε ὁ ἀπογαλακτισμὸς ἕως ὅτου σχηματισθῆ καλὴ χλόη.

Διὰ νὰ ἀπογαλακτισθῶσι δὲ τὰ ἀρνία χωρίζονται ἀπὸ τὰς μητέρας των διὰ νὰ μὴ ἀκούωσι τοὺς βελασμοὺς τῆς μητρός των οὔτε ἐκείνη τοὺς ἰδικούς των. Ὅσα ἀποκόπτονται συναζονται εἰς χωριστὴν ποιμνὴν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν γηραιῶν τινῶν προβατίνων αἱ ὁποῖαι τὰ ἐμποδίζουσι νὰ ἀπομακρύνωνται. Φέρονται δὲ πρὸς βοσκὴν εἰς μέρη ὅπου ὑπάρχει δροσερὰ αὔρα, τριφύλλιον κλπ. ἀποφεύγονται δὲ τὰ ὑγρὰ λειβάδια.

Πάχυνσις τῶν ἀρνίων. Μένουσι ταῦτα πάντοτε ἐντὸς τῆς μᾶνδρας, ὅπου, κατὰ τὴν ἡμέραν, ὅτε αἱ μητέρες των λείπουν εἰς τοὺς ἀγρούς, θηλάζονται ἀπὸ προβατίνας αἱ ὁποῖαι ἔχασαν τὰ ἰδικὰ των.

Τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν εὐνουχίζονται τὰ πρὸς πάχυνσιν προωρισμένα ἀρσενικὰ ἀρνία· διὰ τῆς ἐγχειρήσεως ταύτης ἡ σὰρξ των γίνεται λεπτὴ καὶ εἰς τὴν γεῦσιν εὐχάριστος.

Τὴν τρίτην ἐβδομάδα τὰ ἀρνία ἀρχίζουν νὰ τρώγουν εἰς τὸ φατνίον, μετ' ὀλίγον δὲ καὶ νὰ βόσκωσι. Ἡ τροφή των ἀποτελεῖται ἐν ἀρχῇ ἀπὸ κόκκους βρώμης βρασμένους ἢ καὶ οἱ ὅποιοι, ἔσκασαν ἐμβραχέντες εἰς ζεστὸν ὕδωρ· οὗτοι ἀναμιγνύονται μὲ γάλα· βραδύτερον, ἐφόσον ἀναλαμβάνουσι δυνάμεις, χορηγοῦνται εἰς αὐτὰ ἀπλὴ βρώμη, κριθὴ εἰς κόκκους, καὶ ἐπὶ τέλους χόρτος λεπτότατος, ξηρὸν τριφύλλιον, ἀχυροδέσμη βρώμης, κοπανισμένον

ἄχυρον, ξηρὸν φύλλον ἀρακά, κομμένον σέσελι, ρίζαι καὶ ἰδίως κοκκιογούλια τῶν ἀγρῶν τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ συντελεστικά εἰς τὴν ταχεῖαν πάχυνσιν.

Εἰς τὰ πρὸς πάχυνσιν ἀρνία χρειάζεται ὑπόστρωμα ξηρὸν τὸ ὅποτον νὰ ἀλλάζεται τοῦλάχιστον κατὰ 24 ὥρας· ἐπειδὴ δὲ ὑπόκεινται εἰς διάρροϊαν προλαμβάνομεν ἢ πολεμοῦμεν τὴν ἀσθένειαν θέτοντες πλησίον τεμάχιον κιμωλίας διὰ νὰ τὸ γλείψωσι.

Τὸ ἀρνίον τοῦ γάλακτος ἔχει τὴν σάρκα λευκὴν, χάνει δὲ αὐτὴν ἅμα ἀρχίσῃ νὰ βοσκίζη. Διὰ νὰ εἶνε δὲ εὐγευστον πρέπει νὰ εἶνε παχύ.

Βοσκότοπος. Τὰ καλλήτερα πρὸς βοσκὴν μέρη εἶνε αἱ γεωργήσιμοι γαῖαι, τὰ χερτοκομμένα λειβάδια, οἱ τεχνητοὶ λειμῶνες, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ πρόβατα λαμβάνουσι τροφὴν ἐπαρκῶς καὶ σχεδὸν διαρκῶς.

Διὰ τὰ κοινοῦ εἶδους πρόβατα τὰ προωρισμένα διὰ τὰ σφαγεῖα εἶνε ἐπαρκεῖς αἱ ἄσπαρτοι γαῖαι, τὰ μέρη ὅπου φύονται ἐρεῖκαι καὶ οἱ δρόμοι· τὸ ἐξ αὐτῶν χόρτον δίδει ἐξαιρετον γεῦσιν εἰς τὸ κρέας των.

Ἡ ἐντὸς τῶν δασῶν βόσκησις παρουσιάζει πολλὰ ἄτοπα. Τὰ πρόβατα ἐμπλέκονται κατὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς κλάδους καὶ βᾶτους καὶ σχίζεται οὕτω τὸ ἔριόν των· πλὴν δὲ τούτου εἰς αὐτὰ εὐρίσκουσιν ἀδύνατον χόρτον καὶ συνήθως ἐστερημένον θρεπτικῶν οὐσιῶν, καί, τέλος, ἡ βόσκησις εἰς τὰ πέριξ τῶν λιμνῶν καὶ εἰς ἐλώδεις τόπους εἶνε ἀκόμη ἐπιβλαβεσττέρα εἰς τὰ πρόβατα.

Ἄν οἱ συνήθεις βοσκότοποι εἶνε ὀλίγοι καὶ οὐχὶ ἐκτεταμένοι, δύνανται νὰ σχηματισθοῦν εἰς γαίας μετρίας ποιότητος λειβάδια μόνιμα ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ ἀπολαμβάνηται ἄλλοτε μὲν πρῶτος χόρτος, εἰς τὰς θερμὰς λ. χ. καὶ λεπτογαίους γαίας· ἄλλοτε δὲ τροφὴ χειμερινή, π. χ. εἰς τὰς δυνατὰς γαίας.

Συμβαίνει ἐνίοτε ὥστε τὰ πρόβατα σπρώχονται τὸ ἐν μὲ τὸ ἄλλο, ἕλαστον δὲ ἐξ αὐτῶν χαμηλῶνει τὸν λαιμὸν καὶ θέτει τὴν κεφαλὴν του κάτωθεν τῆς κοιλίας τοῦ γείτονός του. Τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀκόμη περισσότερον ἐπικίνδυνον ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ

ἡλίου· διότι ἡ οὕτω κεχωσμένη τοῦ προβάτου κεφαλὴ περιβάλλεται ἀπὸ ἀέρα θερμὸν πλήρη κονιορτοῦ καὶ μεμολυσμένον ἀπὸ διαπνοὴν τοῦ σώματος τῶν προβάτων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τάσις αὕτη τῶν προβάτων προέρχεται διότι θέλουσι νὰ προφυλάξωσι τοὺς ρῶθωνάς των ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τῶν μυιῶν αἱ ὁποῖαι ἐκλέγουν αὐτοὺς διὰ νὰ ἐναποθέσωσι τὰ ὠὰ των πρέπει πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπιβλαβοῦς ταύτης συνηθείας νὰ ὀδηγῶνται τὰ πρόβατα εἰς μέρη δροσερά.

Ἡ καταλληλοτέρα ὥρα πρὸς βοσκὴν τῶν προβάτων εἶνε ἡ κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ὥρα· δὲν ὑπάρχει δροσος ἢ ὄμιχλη, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει πιριμένομεν νὰ διαλυθῇ.

Ὅταν ὁ καύσων ἀρχίσῃ νὰ γίνεται κοπιαστικὸς εἰς τὰ πρόβατα παύουσι πλέον νὰ βόσκωσι, στενοχωροῦνται, ὑποφέρουσι δὲ καὶ ἀπὸ τὰς μυῖας. Ὄδηγοῦνται τότε εἰς σκιὰν εἰς μέρος δροσερὸν καὶ εὐάερον.

Ὄδηγοῦνται δὲ πάλιν πρὸς βοσκὴν ὅταν ὁ ἥλιος ἀρχίζη νὰ κλίνῃ καὶ ἡ μεγάλη ζέστη ἔχει παρέλθῃ καὶ ἀφίνονται νὰ βόσκωσι μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Τροφὴ τοῦ χειμῶτος. Τὸν χειμῶνα τὰ ἐρισφόρα ζῶα τρέφονται καθ' ὅλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει εἰς τὴν στάνην. Τὴν πρωΐαν καὶ τὴν ἐσπέραν τρώγουσι, τὴν δὲ μεσημβρίαν ἀπέρχονται εἰς τοὺς ἀγρούς, ἔστω καὶ διὰ νὰ πάρωσι ἀπλῶς ἀέρα καὶ νὰ δώσωσι εἰς τὸ σῶμα ὠφέλιμον κίνησιν. Ἄλλ' ἂν καὶ ἐκ τοῦ κακοῦ καιροῦ εἶνε ἀνάγκη νὰ περιορισθῶσι εἰς τὴν στάνην, τοῖς δίδονται μετὰ μεσημβρίαν φύλλα φυτῶν, ἢ ρίζαι ὑδαρεῖς· διότι ἡ τροφὴ ἡ ἀποκλειστικῶς ἐξ ξηροῦ χόρτου συγκειμένη εἶνε θερμαντικὴ, ὀλίγον θρεπτικὴ καὶ εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν αὐξήσιν καθὼς καὶ εἰς τὴν καλὴν ποιότητα τοῦ μαλλίου. Ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν εἶνε καλὸν νὰ προστίθενται εἰς αὐτὰ καὶ χλωρὰ χόρτα, λάχανα, κάρττα, δαυκιά, γογγύλια, ράπανα, γαιόμηλα κλπ. πλυμένα, καθαρισμένα καὶ κομμένα εἰς τεμάχια.

Ὅταν δίδωμεν ἄχυρον εἰς τὸ ζῶον, ἐκλέγομεν τὸ τρυφερώτερον, π. χ. τῆς βρώμης ἢ τῆς σικάλως ἢ τοῦ σίτου· οὐδέποτε

ὅμως ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸ ἄχυρον τῆς βρώμης. Ἐν πρόβατον μετρίου μεγέθους καταναλίσκει 1 καὶ 1)2 χιλιόγραμμα ἀχύρου βρώμης καθ' ἡμέραν καὶ 1 χιλιόγραμμα χόρτου καλῆς ποιότητος. Τρώγει δὲ ἐντὸς τῆς ἡμέρας 4 χιλιόγραμμα πρασίνων χορταρίων.

Περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ἁλατος. Τὸ ἅλας κεντᾶ τὴν ὄρεξιν, προλαμβάνει τὸν μαρασμὸν καὶ τὴν πρὸς τροφήν ἀποστροφὴν καὶ ἐμποδίζει τὰς ἐμφράξεις καὶ τὴν σήψιν. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἤμεθα φειδωλοὶ εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ, διὰ τὰ πρόβατα μάλιστα τὰ ὁποῖα ζῶσιν εἰς τόπους ἄγρους καὶ νοσώδεις, ἢ τὰ ὁποῖα τὸν χειμῶνα ἐνοχλοῦνται ἀπὸ οὐμίχλην, χιόνι καὶ ψυχὸς ὑπερβολικὸν καὶ ζῶσι μὲ τροφήν ξηράν. 150 δράμια ἁλατος ἀρκοῦσι καθ' ἑβδομάδα δι' ὀκτώ πρόβατα. Πρὸς χρῆσιν διαλύεται εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δι' αὐτοῦ ἐμβρέχεται ὁ χόρτος.

Ποτὸν τῶν προβάτων. Τὸ ρέον ὕδωρ εἶνε τὸ καλλίτερον δι' αὐτὰ ποτόν. Ἐν ἐλλείψει ποταμοῦ ἢ ρυακίου εἰς τὰ πέριξ τῆς μάνδρας, ποτίζονται εἰς λίμνας τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ εἶνε ἐν μέρει τρεχούμενον. Τὸ λιμνάζον ὕδωρ τῶν ἐλῶν, τὸ ἀκίνητον ὕδωρ τῶν τελμάτων καὶ τῶν λάκκων εἶνε πάντοτε ἐπικίνδυνον συχνότατα δὲ καὶ θανατηφόρον. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὕδωρ τῆς βροχῆς ἢ τῆς δεξαμενῆς, διὰ νὰ γίνῃ χρῆσις αὐτοῦ πρέπει προηγουμένως νὰ ἐκτίθεται ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὸν ἀέρα.

Μάνδρα. Ἡ κακὴ κατοικία τοῦ προβάτου δὲν δύναται παρὰ νὰ φέρῃ τὸν ὄλεθρόν του. Ἄς μὴ ὑπάρχωσιν αὐλαὶ κλεισταί. ἐντὸς αὐτῶν τὰ ἐριοφόρα ζῶα ὑποφέρουσι πολὺ ἀπὸ ζέστην καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἀποφορὰν τῆς κόπρου, ἀποκτῶσι δὲ ἀσθενείας τῶν ὁποίων εἶνε ἀδύνατον πολλάκις νὰ σταματήσωμεν τὴν πρόοδον. Διὰ νὰ εἶνε ἡ μάνδρα ὑγιεινὴ πρέπει ὁ ἀήρ καὶ τὸ φῶς νὰ εἰσέρχωνται ἐλευθέρως ἐν αὐτῇ, νὰ εἶνε δὲ εὐρύχωρος, οὐχὶ ὑγρὰ, νὰ ἔχῃ παράθυρον ὑελοφρακτὸν ἢ μὲ παραθυρόφυλλον. πρὸς τούτοις νὰ ἀερίζεται δι' ὀπῶν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους κειμένων, πλατυτέρων δὲ ἔσωθεν παρὰ ἔξωθεν, καὶ νὰ ἔχῃ παχὺ ὑπόστρωμα ἀπὸ ἐρείκην ἢ πτέριν, ἢ ὁποῖα νὰ ἀνανεώνεται συχνά.

Αἱ φάτναι εἶνε μοναὶ ἢ διπλαί, κινηταὶ ἢ στερεῶς προσηρμοσμένοι. Αἱ τελευταῖαι εἶνε ἀπλούστεραι. Τοποθετοῦνται κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου· ἡ σάνις τοῦ πατώματος ἔχει τὰ ἄκρα ὀλίγον κεκλιμένα πρὸς τὰ ἐμπρὸς, τὰ δὲ ὑποβαστάζοντα τὸν ὀρθοστάτην ζυγώματα προσκροῦνται ἀπὸ μὲν τὸ ἐν μέρος εἰς τὸν τοῖχον, διὰ δὲ τοῦ ἄλλου ἀρθροῦνται πρὸς τὸν ὀρθοστάτην· τὰ ὑπόβαθρα τὰ ὁποῖα κρατοῦσι τὸ πάτωμα τῆς φάτνης εἶνε κομμένα λοξοειδῶς.

Κουρά. Ἡ κουρά τῶν κοινῆς ποιότητος τῶν προβάτων πρέπει νὰ γίνεται περὶ τὰ μέσα τοῦ Ἀπριλίου, τῶν δὲ μερινῶν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου. Ἡ ἐποχὴ αὕτη εἶνε τὸ φυσικὸν τέμα τῆς ἀναπτύξεως τοῦ μαλλίου· πέρα δὲ ταύτης τὸ πρόβατον χάνει τὸ μαλλίον του, ὅταν δὲ τοῦτο πίπτῃ ἀφ' ἑαυτοῦ δὲν ἔχει πλέον ἀξίαν. Εἶνε καλὸν νὰ κόπτεται κατ' ἔτος, διότι ἐξέρχεται ἀφρονώτερον.

Ὅταν μετὰ τὴν κουράν τὰ πρόβατα ὀδηγῶνται πρὸς βοσκήν, λαμβάνομεν φροντίδα ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα νὰ διαμένωσιν ὑπὸ σκιὰν ὅπως μὴ ἐρεθίζεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου τὸ γυμνὸν δέρμα των. Ἄν δὲ ὁ καιρὸς εἶνε ψυχρὸς καὶ βροχερὸς καὶ εἶνε φόβος νὰ πάθωσιν ἀπὸ κρουλόγημα, κρατοῦνται ὑπὸ στεγασμένου μέρους καὶ δὲν ὀδηγοῦνται εἰς τὸν ἀνοικτὸν ἀέρα.

Εὐνουχισμός. Γίνεται οὗτος πρὸς διαφόρους σκοπούς· διὰ νὰ γίνῃ τὸ ζῶον καταλληλότερον πρὸς πάχυνσιν, διὰ νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ κρέας του ἡ ἀγρία καὶ ἀνυπόφορος γεῦσις τοῦ ἀρνίου καὶ νὰ γίνῃ τοῦτο τρυφερώτερον, καὶ τέλος διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἀφρονώτερον καὶ λεπτότερον μαλλίον.

Ὁ εὐνουχισμὸς τῶν ἀρνίων γίνεται εἰς πᾶσαν ἡλικίαν, καλήτερον ὅμως εἶνε νὰ ἐνεργῆται ὅταν εὐρίσκωνται εἰς μικρὰν ἡλικίαν, καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς δευτέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεως των ἑβδομάδος· διότι ὅσον ἐνωρίτερον γίνεται τόσο ὀλιγώτερος κίνδυνος ὑφίσταται νὰ χάσωμεν τὸ ζῶα. Ἐκτελεῖται δὲ ὡς ἐξῆς· τέμνονται τὰ θυλάκια καὶ ἀφαιροῦνται ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον οἱ ὄρχεις, συστρέφεται δὲ ἀκολούθως ὁ λῶρος· τινὲς μετὰ τὴν ἐγχείρησιν

ἀλείφουσι τὰ θυλάκια μὲ ἀναλιπτόν χοιρινόν λίπος, ἄλλοι ὅμως θεωροῦντες τοῦτο περιττόν ἀρκοῦνται μόνον νὰ προσεγγίσωσι τὰ χεῖλη τοῦ τραύματος τὸ ὁποῖον δὲν βραδύνει νὰ ἐπουλωθῆ. Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ εὐνουχισμοῦ δὲν ἀρμόζει εἰς τὰ μεγάλα ἀρνία, ἡλικίας 3 ἢ 4 ἐτῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζεται ἡ μέθοδος τοῦ στρήψιματος ἢ ἡ τοῦ ἀποβροχισμοῦ.

Διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν τὸ στρήψιμον, συλλαμβάνομεν τοὺς ὄρχεις καὶ τοὺς στρέφωμεν δις μετὰ δυνάμειος ἐντὸς τοῦ θύλακος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ στρέψωμεν πρὸς τὰ ἄνω τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ὄρχεως καὶ τὸ ἀνάπαλιν πρὸς τὰ κάτω τὸ ἀνώτερον αὐτοῦ μέρος· δένομεν ἀκολούθως τοὺς θύλακας ἄνωθεν τῶν ὄρχεων διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ κατέλθωσι καὶ ἀναλάβωσι τὴν φυσικὴν των θέσιν. Ἡ μέθοδος αὕτη εἶνε ὀδυνηρὰ καὶ οὐχὶ τόσο ἀκίνδυνος διὰ τὸ ζῶον.

Χωρὶς νὰ ἔχη τὰ ἐλαττώματα ταῦτα εἶνε προσέτι καὶ εὐκολωτέρα ἡ μέθοδος τοῦ ἀποβροχισμοῦ ἐκτελουμένη ὡς ἐξῆς.

Συλλαμβάνομεν τὸ ζῶον, τοῦ δένομεν τοὺς τέσσαρας πόδας οὕτως ὥστε οἱ δύο ὀπίσθιοι νὰ πλησιάζωσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο τοὺς δύο ἐμπροσθινούς χωρὶς ὅμως τὸ ζῶον νὰ στενοχωρηθῆ πολὺ· τὸ πλαγιάζωμεν ἐπὶ τῆς ράχews, ἐπὶ τοῦ ὑποστρώματος, ἐντὸς τῆς μάνδρας. Ἀποσπῶμεν ἀκολούθως διὰ τῶν δακτύλων τὸ ἄνωθεν τῶν ὄρχεων μαλλίον τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται κάτωθεν τῆς θηλειᾶς τοῦ ἐφαρμοσθησομένου σπάγγου.

Ὁ σπάγγος πρέπει νὰ ἦνε δυνατὸς καὶ διπλοῦς κατὰ τὸ πᾶχος ἀπὸ τὸν συνήθως ἐν χρήσει. Λαμβάνομεν ἐκ τούτου ὅσον δύο ποδῶν τὸ μήκος καὶ εἰς ἕκαστον αὐτοῦ ἄκρον προσδένομεν τεμάχιον ξύλου (5 ἢ 6 δακτύλων μήκους καὶ ἐνὸς σχεδὸν πάχους). Εἰς τὸ μέσον τοῦ σπάγγου τούτου κάμνομεν μίαν θηλειᾶν ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσάγομεν τοὺς δύο ὄρχεις σκεπασμένους ἀπὸ τὸ σακκούλιον αὐτῶν. Τότε δύο ἄνθρωποι τοποθετημένοι εἰς ἕξ ἑκάστου μέρους—ἐνῶ τρίτος κρατεῖ τὸ ζῶον ἐν ἀκινήσει—τραβοῦν ταῦτα χρόνως τὸν σπάγγον ἕκαστος ἀπὸ κάθε ἄκρον κρατοῦντες δι' ὅλης τῆς χειρὸς τὸ τεμάχιον τοῦ ξύλου· σφίγγουσι δὲ οὐχὶ μὲν μὲ τὸ-

σιν δυνάμειν καὶ βίαν ὥστε νὰ ἀποκοπῶσι τὰ ἐντὸς τοῦ βρόχου περιλαμβανόμενα μέρη, ἀλλ' ἀρκετὰ ὥστε νὰ διακοπῆ ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος κάτωθεν τοῦ δεσίματος. Ἀκολούθως πρὸς ἕξασφάλισιν τῆς πρώτης θηλειᾶς κάμνομεν καὶ δευτέραν ἀπλὴν καὶ ἴσην τὴν ὁποῖαν σφίγγομεν ἐπίσης καλῶς, κόπτομεν δὲ τὸν σπάγγον εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς καὶ ἡμίσεος περίπου δακτύλου ἀπὸ τῆς θηλειᾶς. Μετὰ τοῦτο λύνομεν τὸ ζῶον καὶ τὸ ἀφίνομεν νὰ βαδίσῃ. Συμβαίνει ἐνίοτε νὰ σπάσῃ ὁ βρόχος· ἔχομεν τότε ἄλλον ἔτοιμον τὸν ὁποῖον ἐφαρμόζομεν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον χωρὶς νὰ ἀφαιρέσωμεν τὸν πρῶτον. Ὅταν ἴδωμεν τὸ ζῶον νὰ κινήται μετὰ τὴν ἐγχείρησιν σημειοῖ ὅτι καλῶς ἐξετελέσθη. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας δυνάμεθα νὰ κόψωμεν τοὺς ὄρχεις ἕνα δάκτυλον κάτωθεν τῆς θηλειᾶς.

Ἡ ἐγχείρησις αὕτη ἐκτελεῖται πάντοτε τὴν πρωΐαν πρὶν τὰ ζῶα φάγωσιν· ἡ καταλληλοτέρα δὲ πρὸς τοῦτο τοῦ ἔτους ἐποχὴ εἶνε ὁ Μάρτιος καὶ ὁ Ὀκτώβριος μῆν.

Περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ προβάτου. Τὰ ἐριοφόρα ζῶα ἔχουσι τομείς ὀδόντας μόνον εἰς τὴν κατωτέρω σιαγόνα. Εἶνε οὗτοι ὀκτώ, οἱ ἐμπροσθιοί, καὶ ἀναφαίνονται ὅλοι εἰς τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὀνομάζονται δὲ ὀδόντες τοῦ γάλακτος.

Εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 15—18 μηνῶν οἱ δύο μεσαῖοι ὀδόντες ἀντικαθίστανται ἀπὸ δύο ἄλλους πολὺ πλατυτέρους τῶν λοιπῶν ἕξ.

Κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀπὸ 18—27 μηνῶν, ἡ σιαγὼν φέρει εἰς τὸ μέσον τέσσαρας πλατεῖς ὀδόντας, μεταξύ δύο μητέρων τοιοῦτων.

Εἰς ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν ὑπάρχουσιν ἕξ πλατεῖς ὀδόντες· μένουσι δὲ μόνον δύο μυτεροὶ ὀδόντες, εἰς εἰς ἕκαστον ἄκρον τῆς σειρᾶς.

Τὸ πέμπτον ἔτος καὶ οἱ δύο οὗτοι μυτεροὶ ὀδόντες ἀντικαθίστανται ἀπὸ πλατεῖς.

Κατὰ τὴν ἀπὸ ἕξ μέχρις ἐννέα ἐτῶν ἡλικίαν παρατηρεῖται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὐξησις 1ον) τῶν κεντρικῶν ὀδόντων, 2ον)

τῶν πρώτων μεσαιῶν, 3ον) τῶν δευτέρων μεσαιῶν καὶ 4ον) τῶν γωνιαίων. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἀποτελοῦσι τὸ ἀσφαλέστερον γινώρισμα· μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν πέντε ἐτῶν εἶνε μικροί, τὸ ἔκτον δὲ λαμβάνουσι τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μεσαιῶν ὀδόντων.

Ἀσθένειαι τῶν προβάτων. 1ον) Ἀσθένειαι τῆς ρώγας τοῦ μαστοῦ. Αὕτη προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσίαν τοῦ ὑποστρώματος ἢ ἀπὸ τὰ κτυπήματα τὰ ὁποῖα διὰ τῆς κεφαλῆς δίδουσι τὰ ἄρνια εἰς τὴν μητέρα των ὅταν θέλωσι νὰ θηλάσωσι. Τὸ πάθος τοῦτο θεραπεύεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ φλόγωσις τῶν μαστῶν τῆς ἀγελάδος, ἥτοι διὰ δροισιστικῶν καταπλασμάτων.

2ον) Ἐλκος διαβρωτικόν. Τὸ πάθος τοῦτο ἀρχίζει ἀπὸ ἑνὸς ἐξόγκωμα τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τοῦ κατωτέρου οὐλοῦ, τὸ ὁποῖον ταχέως μεγαλώνει, φλογίζεται ὀλονέν πρὸς τὴν κορυφήν, ἀκολούθως δὲ ἀνοίγει καὶ σχηματίζεται βαθεῖα πληγὴ. Τὸ ἔλκος ἐξαπλώνεται τότε εἰς ὅλον τὸ κατώτερον οὐλον, ἐπεκτείνεται δὲ καὶ πρὸς τὸ ἀνώτερον οὐλον πρὸς τὸν οὐρανίσκον, ἐνίοτε μάλιστα ἐξέρχεται τοῦ στόματος καὶ καταλαμβάνει τὰ χεῖλη καὶ τὸ ρύγχος τοῦ ζώου. Ἡ ἀσθένεια αὕτη εἶνε κολλητική. Ἐπιτυχῶς δὲ καθ' αὐτῆς ἐνεργοῦμεν καυτηριάζοντες διὰ νιτρικοῦ ὀξέος. Τὸ καυτηριασθὲν ἔλκος σκεπάζεται ἀπὸ μίαν κόνδραν ἢ ὁποῖα κατόπιν πίπτει καὶ παρουσιάζεται πληγὴ ροδοκόκκινος τὸ χρῶμα ἢ ὁποῖα βαθμηδὸν κλείει. Ἐν ἐξακολουθῆ νὰ ἐξέρχεται πῦον, τὸ καυτηριάζομεν ἐκ νέου.

3ον) Ψώρα τοῦ ρύγχους. Ἡ ἀσθένεια αὕτη γνωστὴ κοινῶς καὶ ὑπὸ διάφορα ἄλλα ὀνόματα, εἶνε εἶδος ψώρας ἢ ὁποῖα ἀπὸ τοῦ ρύγχους τοῦ ζώου ἐξαπλοῦται μέχρι τῶν κροτάφων καὶ ἄνωθεν τῶν ὠτων. Εἰς τὴν ἀρχὴν θεραπεύεται διὰ καθημερινῆς ἀλοιφῆς ἢ ὁποῖα κατασκευάζεται ἀπὸ ἴσα μέρη κοπανισμένου καναβουρίου, θείου, εὐφορβίου καὶ μαύρου ἔλλεβόρου. Πρὸς θεραπείαν κάμνομεν ἐντρίψεις εἰς τὸ ρύγχος αὐτῶν μὲ μῖγμα ὑσώπου καὶ ἄλατος καὶ πλύνομεν ἀκολούθως μὲ ὄξος.

Καὶ ἡ ψώρα εἶνε ὁμοίως κολλητική. Ὅταν δὲ ἐπιμένῃ φλεβοτομοῦμεν τὸ ζῶον μὲ μαχαιρίδιον εἰς τὴν λεγομένην σφαγιτί-

δα φλέβαν εἰς τὰ πλάγια τοῦ λαιμοῦ, προσέχοντες τὸ ἐξεληθὸν αἷμα νὰ μὴ ὑπερβαῖν τὰ 30 δράμια.

4ον) Εὐλογία. (Θεραπεία). Ὅταν ἡ εὐλογία παρουσιασθῆ ἑλαφρῶς καὶ κανονικῆ πάσα θεραπεία εἶνε ἀνωφελής. Χρειάζεται μόνον ὀλίγη ἐπιμέλεια καὶ προσοχὴ εἰς τὴν δίαιταν. Ὁ ἐμβολιασμός πρέπει νὰ γίνεταί εἰς κατάλληλον καιρὸν· τὰ πρόβατα νὰ ἐνδαιπῶνται ἀναπαυτικῶς, νὰ ἀναπνέωσιν ἀέρα καθαρὸν, νὰ διατηρῶνται ἐν μεγάλῃ καθαριότητι, νὰ μὴ ἐξέρχωνται ὅταν ὁ καιρὸς ᾖ ψυχρὸς καὶ βροχερός, νὰ δίδεται εἰς αὐτὰ πρὸς τροφήν, καὶ πάντοτε κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας καλὸν ἄχυρον σίτου καὶ ὀλίγον μῖγμα (κουκκίων, βρώμης κ. τ. λ.) καθὼς καὶ καλῆς ποιότητος τριφύλλιον· καὶ τέλος, νὰ προστίθεται ἄλας εἰς τὰ λαμβανόμενα ποτά. Τὰ μέσα ταῦτα ἀρκοῦσι πρὸς θεραπείαν, τὰ δὲ καθαρτικά, αἱ φλεβοτομίαι, τὰ ἐνδόρια εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων εἶνε περιττά, ἐνίοτε δὲ καὶ βλαβερὰ.

Μόνον δὲ ὅταν ἡ εὐλογία εἶνε βαρεῖα καὶ ἡ πορεία αὐτῆς ἀνώμαλος εἶνε ἀναγκαῖα ἡ χρῆσις διαφόρων θεραπευτικῶν μέσων. Ὅταν λ. χ. ὁ πυρετὸς εἶνε πολὺ σφοδρὸς ἀπαιτοῦνται ἀντιφλογιστικά, ἀκόμη δὲ καὶ φλεβοτομία, ἀρκεῖ τὸ ἐξαγόμενον αἷμα νὰ ᾖ ὀλίγον τὴν ποσότητα. Ὅταν παρατηρῆται ἀτονία καὶ τὸ ἐξάνθημα διαρκῆ πολὺ χρειάζονται ἰδρωτικά π.χ. σαμποῦκος καὶ τσωντικά λ. χ. χλιαρὸς οἶνος μετὰ μέλιτος κομμένος μεθ' ὕδατος. Ἐν περιπτώσει τετάνου καὶ σπασμῶν χρειάζονται ἀντισπασμωδικὰ καὶ καθησυχαστικά κτλ. Ἐν οἱ μυκτῆρες εἶνε φραγμένοι γίνονται μετὰ μεγάλης προφυλάξεως κλύσματα διὰ χλιαροῦ ὕδατος ἢ κριθαρνέρου μετὰ μέλιτος. Αἱ φλύκταιναι τέλος πλύνονται πολυλάκις τῆς ἡμέρας μὲ βρασμένην μολόχαν· ἂν δὲ πολλαὶ ἐξ αὐτῶν ἠνωμένα σχηματίσωσι μέγα ἔλκος τοῦ ὁποῖου τὸ βάθος καὶ τὰ χεῖλη φαίνονται μελανὰ, ἀποσπᾶται μετὰ προσοχῆς ἡ μελακὴ αὕτη πέτσα καὶ πλύνεται ἀκολούθως τὸ μέρος μὲ βρασμένα καρυδόφυλλα.

5ον) Ἐξανθήματα. Τὰ ἐξανθήματα τοῦ δέρματος εἰς τὰ πρόβατα προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσίαν καὶ τὴν χρῆσιν κακῆς

ποιότητας τροφῶν. Θεραπεύονται δὲ διὰ καταπλασμάτων ἀπὸ λιναρόσπορον βρασμένον ἐντὸς γάλακτος, καὶ δι' ἐντριβῶν διὰ μίγματος συγκειμένου ἀπὸ δαρνόλαδον καὶ ἀπὸ ὑδραργυρικὴν ἄλοιφην.

Τὰ δὲ παλαιὰ ἐξάνθηματα πλύνονται πολλάκις τῆς ἡμέρας μὲ γάλα κομμένον μὲ ὕδωρ, τὴν δὲ ἐσπέραν δι' ἐντριβῶν τῆς ἀλοιφῆς τῆς λεγομένης ποπούλευμ, τὴν ὁποίαν ἀφαιροῦμεν τὴν πρωΐαν πλύνοντες τὸ μέρος ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν.

8ον) *Ἐπιληψία*. Ἡ ἀσθένεια αὕτη ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ ὁ ἵππος καθὼς καὶ ὅλα τὰ ζῶα τοῦ γένους τῶν βοῶν προσβάλλονται παρουσιάζεται μὲ τὰ αὐτὰ συμπτώματα καὶ εἰς τὰ πρόβατα. Θεωρεῖται δὲ ὡς ἀνίατος.

7ον) *Ἐρυσίπελας*. Τὸ πρόβατον κατὰ προτίμησιν προσβάλλεται ἀπὸ τὰς φλογιστικὰς ἀσθενείας τοῦ δέρματος. Ὁ τρόπος τῆς θεραπείας εἶνε ὁ αὐτὸς καθὼς καὶ εἰς τὸν βόυν καὶ τὸν ἵππον· ἡ δόσις μόνον τῶν φαρμάκων εἶνε μικροτέρα.

8ον) *Τυμπανίτις*. Προέρχεται ἐκ δυσπεψίας μετὰ συλλογῆς αἰσθῶν ἐκ τῆς ὁποίας προσβάλλονται πρὸ πάντων τὰ πρόβατα τὰ ὁποῖα ἐδόσκησαν εἰς τριφύλλιον βρεγμένον ἀπὸ βροχὴν ἢ δρόσον. Ἡ κοιλία πρήσκειται εἰς τοιοῦτον πολλὰκις βαθμὸν ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ὥρων ἐπέρχεται πνιγμονὴ καὶ ἀσφυξία. Ἐν τούτοις διὰ τῆς χρήσεως 20-25 σταγόνων ὑγρᾶς ἀμμωνίας ἐντὸς ὀλίγου ὕδατος χορηγουμένων, ἢ ἐνὸς ποτηρίου ἐγγύματος ἀρκεύθου ἐντὸς τοῦ ὁποίου προστίθεται 1)2 δράμιον θεικοῦ αἰθέρος, διαλύεται τὸ πρήξιμον καὶ ἀπομακρύνεται πᾶς κίνδυνος ἀσφυξίας. Ἀναγκάζομεν τὸ ζῶον νὰ κινήται ἕως ὅτου κοπρίσῃ.

9ον) *Φλογιστικὸς πυρετός*. Εἶνε ὀλιγώτερον βαρεῖα ἢ ἀσθένεια αὕτη ἀπὸ τὸν συνεχῆ πυρετόν, παρουσιάζεται δὲ συχνάκις μὲ φαινόμενον γαστρικά. Δὲν γίνεται χρῆσις φλεβοτομίας, ἀλλὰ μόνον ὀξυνῶν ποτῶν, ψυχρῶν κλυσμάτων καὶ καθαρτικῶν.

Τὸ ὀξυνὸν ποτὸν κατασκευάζεται ὡς ἐξῆς·

Ἀφέψημα ἀγριάδας

1 λίτρα

Νίτρον

1 δράμιον

Τὸ κλύσμα ὡς ἐξῆς·

Ἀφέψημα μολόχας

1)4 τῆς λίτρας

Νίτρον

5 γραμμάρια

Τὸ δὲ καθαρτικὸν ποτὸν ὡς ἐξῆς·

Ἐκ 10 γραμμάρων φύλλων συναμικῆς παρασκευάζομεν θερμὸν ἔγχυμα ἐνὸς ποτηρίου ὕδατος, ἀφοῦ δὲ περάσωμεν αὐτὸ ἀπὸ πανίον προσθέτομεν 5 δράμια θεικῆς μαγνησίας (ἄλατος Ἀγγλικοῦ).

10ον) *Σπάσιμον τῶν κεράτων*. Τὰ θραυσθέντα κέρατα κόπτονται εἰς τὸ μέρος τῆς ρήξεως διὰ κοπτεροῦ σιδήρου ἐρυθρῶς πεπυρακτωμένου· ἢ πριονίζονται μέχρι τοῦ ὅστου τὸ ὁποῖον σχηματίζει τὸ δεῦτερον κέρατον.

11ον) *Ψώρα*. Εἰς τὸ πρόβατον τὸ ἐξάνθημα τῆς ψώρας παρουσιάζεται κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν ράχιν, τὰ ὀπίσθια τοῦ ζώου καὶ τοὺς λαγῶνας, βραδύτερον δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπίλοιπον σῶμα.

Ἡ θεραπεία τῆς ψώρας συνίσταται εἰς ἐντριβὰς καὶ εἰς λουτρά.

Αἱ ἐντριβαὶ διὰ διαφόρων ἀλοιφῶν ἢ ὑγρῶν ἔχουσι τὸ ἐλάχιστον ἢ νὰ βλάπτωσι καὶ φθείρωσι τὸ μαλλίον τοῦ ζώου, ἢ νὰ ὄσιν ἀνεπαρκεῖς πρὸς ριζικὴν θεραπείαν τῆς ψώρας. Μόνον τὰ λουτρά ἐνεργοῦσιν ἀσφαλῶς καὶ ταχέως καταστρέφοντα τὸ μόλυσμα τῆς ψώρας ἐντὸς τῆς μάνδρας. Τὸ λουτρὸν τοῦ Βάλλζ, προτιμώμενον παρὰ πολλῶν, ὡς ἀσφαλέστερον ἄλλων ἐνεργῶν, συντίθεται ἐκ τῶν ἐξῆς οὐσιῶν.

Ἀσβέστου μὴ σβεσμένης

1,000 γραμμάρια

Ποτάσσης

1,000 —

Ἐμπυρευματικοῦ ἐλαίου

1,500 —

Πίσσης

750 —

Οὔρου ἀγελάδος

50 λίτραι

Ὑδατος

100 —

Τὸ ζῶον ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ λουτροῦ τρίβεται μὲ σκληρὰν βούρτσαν ἢ ὁποία ἐμβρέχεται ἐντὸς τοῦ ἰδίου λουτροῦ. Ἀφαιροῦνται δὲ ὄλαι αἱ κόνδραι. Μετὰ παρέλευσιν ὀκτῶ ἡμερῶν τὸ λουτρὸν ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἡ θεραπεία εἶνε τελεία.

12ον) Ὑδροραχίτις. Μόνον τὰ ἀρνιά κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τῆς ζωῆς των προσβάλλονται ἐξ αὐτῆς. Συνίσταται δὲ ἡ ἀσθένεια αὕτη ἀπὸ μίαν ἀδυναμίαν τῶν προσθίων ἄκρων ἢ ὁποῖα ὀλίγον κατ' ὀλίγον προσβάλλει καὶ τὰ ὀπίσθια· τὰ συμπτώματα δὲ αὐτῆς εἶνε, ἀδυναμία τοῦ ζώου νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του, κεφαλή βαρεῖα, βλέμμα ἀγριωπὸν καὶ σπασμωδικόν.

Πρὸς θεραπείαν μεταχειρίζονται δύο κόκκους ὁπίου τοὺς ὁποίους ἀναμιγνύομεν ἐντὸς ποτηρίου ζεστοῦ οἴνου καὶ ἐφαρμόζομεν εἰς ἐπιθέματα ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης (ραχοκόκκαλον)· ὁμοίως ξηρὰς ἐντριβὰς καὶ ὡς μόνον ποτὸν σιδηροῦχον ὕδωρ. Πρὸς δὲ, ἐκάστην πρωίαν δίδεται εἰς τὸ ζῶον ἡμισυ κόκκος αὐγοῦ ἀναμειγμένος μὲ 6—8 κόκκους θειικοῦ αἰθέρος· μετὰ μίαν δὲ ὥραν ὡς ποτὸν ἓν ποτήριον σιδηροῦχου ὕδατος μετὰ δύο δραμιῶν ἐμμουρευματικοῦ ἐλαίου ἀρκεύθου.

13ον) Ἀποπληξία. Προέρχεται ἀπὸ τὴν πληθώραν τοῦ αἵματος, ἀπὸ τὴν χρῆσιν τροφῆς πολὺ θρεπτικῆς, ἀπὸ κοπιαστικούς καὶ μακροὺς δρόμους ἀπὸ τὴν ἐκθεσιν τοῦ ζώου εἰς μεγάλην ἡλιακὴν θερμότητα κτλ. Τὸ πρόβατον ροχαλίζει, ἀφίνει τὸ στόμα ἀνοικτὸν διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ, κτυπᾷ τοὺς λαγῶνας του, ἔχει αἱμορραγίαν τῆς ρινός, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς. Ἄμα τὰ συμπτώματα ταῦτα παρουσιασθῶσιν ἐκτελοῦμεν φλεβοτομήν εἰς τὴν φλέβαν τῆς γωνίας τοῦ προσώπου μεθ' ἧ ὑποβάλλεται τὸ ζῶον εἰς δίαιταν.

14ον) Φλόγωσις τοῦ στομάχου, ἢ ἄλλως καλουμένη βαρεῖα ἀσθένεια τοῦ Σαμπέρ, δυναμένη ἐντὸς 48 ὥρῶν, νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον. Ἡ εὐαίσθησις τοῦ στομάχου εἶνε τοιαύτη κατὰ τὴν ἐνδεκάτην πλευρὰν πρὸς τὰ ἀριστερά, ὥστε τὸ ζῶον τρέμει καὶ στενάζει καὶ εἰς τὴν ἐλαχίστην τῆς χειρὸς ἐπαφήν. Τὰ λοιπὰ τῆς νόσου συμπτώματα εἶνε σφυγμὸς σκληρὸς καὶ συχνός, ἀπώλεια τῆς ὀρέξεως, διακοπὴ τοῦ ἀναμνηρκασμοῦ, σπασμοί, δίψα ἀσβεστος. Προέρχεται δὲ ἄλλοτε μὲν ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸν στομάχον δριμειῶν καὶ καυστικῶν οὐσιῶν, ἄλλοτε δὲ ἀπὸ κατὰχρησιν βρώμης, ἀπὸ βιαίους δρόμους ἢ αἰφνίδιον κρυολόγημα.

Θεραπεία. Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀσθενείας δίδονται πρὸς πόσιν ψυχρὰ ἀφεψήματα λιναροσπόρου, ἢ ἄλταιας, γάλα ἢ ρεταινόλαδον. Περιτυλίσεται τὸ ζῶον μὲ πανίον βρεγμένον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ καὶ χορηγοῦνται εἰς αὐτὸ βλενώδη κλύσματα (δύο φούκται μολόχας βρασμένης ἐντὸς λίτρας ὕδατος). Ἀκολούθως ἄμα ἀρχίση ἢ ἐμπύησις χορηγοῦνται ἄλευρον κριθῆς, θρεπτικὰ κλύσματα συγκείμενα ἀπὸ τρεῖς κόκκους ὠῶν τοὺς ὁποίους κτυπῶμεν ἐντὸς μιᾶς λίτρας γάλακτος. Ἄμα ὁ σφυγμὸς γίνῃ ἀσθενέστερος, δίδεται ὡς ποτὸν δυναμωτικὸν 2 δράμια θειριακῆς διαλυμένης ἐντὸς ποτηρίου ζεστοῦ οἴνου.

15ον) Μύκης. Εἶδος ἔλκουσ τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται εἰς τὸ στόμα τῶν μικρῶν ἀρνίων, καὶ ἐμποδίζει αὐτὰ νὰ θηλάζωσι. Πρὸς θεραπείαν τοῦ μύκητος καυτηριάζουσι τὸ στόμα μὲ πινέλον διὰ μίγματος ἐξ ἄλατος, ὄξους καὶ πιπέρεως· ἢ ἀπλούστερον ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ πάσχοντος μέρους πανία βρεγμένα ἐντὸς ἐγγύματος ἀλφρασικῆς ἐντὸς τοῦ ὁποίου προστίθεται μέλι καὶ στύψις. Μέχρι δὲ τῆς ἐντελοῦς θεραπείας τὰ μικρὰ ἀρνία πρέπει νὰ τρέφονται ἀποκλειστικῶς διὰ γάλακτος.

16ον) Οἴστρος τῆς ρινός. Ἐν εἶδος ἐκ τῶν μυῶν αἰ ὁποῖαι τόσφ συχνὰ ἀπαντῶνται κατὰ τὸ θέρος εἰς τὰ λειβάδια, ἢ καλουμένη οἴστρος, ἐναποθετεῖ τὰ ὠά της ἐντὸς τῆς ρινός τῶν ἐριοφόρων ζῶων, ταῦτα δὲ ἐκκολαπτόμενα, εἰσέρχονται εἰς τὸ βάθος τῆς ρινός καὶ μεγάλως ἀνησυχοῦσι τὸ πρόβατον τὸ ὁποῖον καταβάλλει μυρίας προσπάθειας ὅπως ἀπαλλαγθῇ ἐξ αὐτῶν.

Συχνάκις διὰ τοῦ πτερνίσματος ἀπαλάσσονται αὐτῶν· ἀλλ' ὅταν δὲν ἐξέλθωσιν, ὑποβάλλονται τὰ ζῶα εἰς ὑποκαπνισμόν παλαιῶν δερμάτων τὰ ὁποῖα καίονται εἰς κεκλεισμένον μέρος. Ἐνίοτε αἱ κάμψαι ἀποθνήσκουσιν ἐντὸς τοῦ βάθους τῆς ρινός καὶ ἐπακολουθεῖ φλόγωσις αὐτῆς πρὸς θεραπείαν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται νὰ γίνωσι διὰ τρυπάνου ὅπαι ἐπὶ τῶν ὀστέων τῆς ρινός.

Ποδαλγία. Ἀσθένεια τοῦ ποδὸς κολλητικὴ ἢ ὁποῖα ἀρχίζει ἀπὸ φλόγωσιν τὴν ὁποῖαν μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐπακολουθεῖ ἀποκόλλησις τοῦ ὄνυχος πρὸς τὸ μέρος τῆς πτέρνας.

Τὸ ζῶον χωλαῖνον ἐν ἀρχῇ, καταντᾷ μετ' οὐ πολὺ νὰ μὴ δύναται νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του, σύρεται δ' ἐπὶ τῶν γονάτων ὅταν θελήσῃ νὰ κινηθῇ. Ἡ ποδαλγία ἂν παραμεληθῇ κάμνει ταχέως προόδους καὶ καταντᾷ θανατηφόρος.

Θραπεύεται δὲ ὡς ἐξῆς· ἀφαιρεῖται ὅλον τὸ ἀποκολληθὲν μέρος καὶ αἱ πληγαὶ ἐπιπάσσονται διὰ θεικοῦ χαλκοῦ, ἢ καυτηριάζονται διὰ νιτρικοῦ ὀξέως, ἀκολούθως δὲ τὰ καυτηριασθέντα μέρη ἐπαλείφονται δι' ἐμπυρευματικοῦ ἐλαίου. Δὲν πρέπει νὰ παραμεληθῇ ἡ ἀπολύμανσις τῆς μάνδρας, ἀποφεύγεται καὶ ἡ ὑγρασία.

17ον) *Γάγγραινα ἢ καχεξία τῶν προβάτων*. Εἶνε ἡ κοινότερον ἀπαντωμένη ἀσθένεια τοῦ προβάτου. Εὐκόλως δὲ ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τῆς ὠχρότητος τοῦ ὀφθαλμοῦ, τῶν μελανᾶδων τοῦ στόματος, ἀπὸ τὸν μαρασμὸν τῶν πασχόντων ζῶων, ἀπὸ τὸ ἐξόγκωμα τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται, ἰδίως τὸ ἐσπέρας, εἰς τὴν κάτω σιαγόνα, καὶ τὸ ὁποῖον διαλύεται ὅταν τὸ ζῶον ἀναπαύεται. Τὸ ἐξόγκωμα τοῦτο βραδέως ἐν ἀρχῇ σχηματιζόμενον, ἐπὶ τέλους ἐπεκτείνεται εἰς τὰς παρεῖδς καὶ τὰ ὦτα.

Ἡ ἀσθένεια διαρκεῖ ἔτη πολλά. Προέρχεται δὲ ἀπὸ τὴν κακὴν ποιότητα τοῦ χόρτου τὸ ὁποῖον τὸ ζῶον βόσκει εἴτε εἰς πολὺ ὑγρὰ λειβάδια, εἴτε ἀκόμη ὑπαρχούσης δρόσου ἢ ὀμίχλης· ἄλλη αἰτία συντελοῦσα εἰς τὴν γέννησιν τῆς νόσου εἶνε ἡ πόσις λιμνάζοντος ὕδατος.

Ἄμα ληφθῆ ἔγκαιρος φροντίς ἡ ἀσθένεια ταχέως θεραπεύεται. Εἰς τὰ βαρύτερον δὲ προσβεβλημένα ζῶα δίδεται πρὸς τροφήν ξηρὸν χόρτον καὶ μία μερὶς βρώμης, καθ' ἑκάστην δὲ πρωΐαν ὡς ποτὸν ἀφέψημα ἀρωματικῶν φυτῶν, ὡς θυμαρίου, ἀλφασκίθης, λεβάντας, δι' οἴνου παρεσκευασμένον, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται καὶ ὀλίγος ὑπανθρακικὸς σίδηρος· ἐκ τούτου τὸ ζῶον λαμβάνει ἐκάστοτε τρία ἢ τέσσαρα κοχλιάρια τῆς σούπας. Ἄμα ἡ καχεξία παραταθῆ ἐπὶ πολὺν χρόνον καταντᾷ θανατηφόρος.

18ον) *Υδατίδες*. Εἶνε ἀσθένεια ἀνιάτος, ἀλλ' οὐχὶ κολλητικὴ ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου παρουσίαν ἐνός

ἢ περισσοτέρων σκωλήκων ὑπὸ μορφήν φυσαλίδων. Συχνότερον προσβάλλονται ἐξ αὐτῆς τὰ ἀρνία καὶ τὰ νεαρὰ ζῶα.

Τὸ ἐξ ὑδατίδων πάσχον ζῶον δύναται ἀκινδύνως νὰ παραδοθῇ πρὸς σφαγὴν ἂν φονευθῇ εὐθὺς ἅμα παρουσιασθῶσι τὰ πρῶτα τῆς νόσου συμπτώματα.

Ἐξ ὅλων τῶν δοκιμασθεισῶν θεραπειῶν ἡ μόνη ἡ ὁποία ἐπέφερε καλὰ ἀποτελέσματα εἶνε ἡ διὰ τρυπήλου ἐξαγωγή τοῦ σκωλήκος.

ΠΡΟΓΡΑΦΗ ἢ ΕΠΙΚΗΡΥΞΙΣ. — Ποινὴ ἐπιβαλλομένη εἰς μεγάλους ἐγκληματίας, εἰς ἀποστάτας κατὰ τῶν κεβερνήσεών των, εἰς προδότας τῆς πατρίδος κτλ. Ἡ ποινὴ αὕτη ἡ ὁποία εἶνε θάνατος, ἐπιβάλλεται κατὰ τῶν τοιούτων προσώπων χωρὶς νὰ δικασθῶν, ἔχει δὲ ὁ καθείς τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς συλλαμβάνῃ ἢ νὰ τοὺς φονεύῃ. Πολλάκις μάλιστα δίδεται καὶ ἀμοιβὴ χρηματικὴ διὰ τὰς κεφαλὰς τῶν προγεγραμμένων, ὅπως ἐπὶ ληστῶν.

ΠΡΟΚΟΝΝΗΣΟΙ. — Τουρκικαὶ νῆσοι 10 τὸ ὅλον ἐντὸς τῆς Προποντίδος ἐκ τῶν ὁποίων μεγαλειτέρα εἶνε ἡ Προκόννησος (κοινῶς Μαρμαρᾶς) ὁπόθεν ἐξάγονται λαμπρὰ μάρμαρα. Οἱ κάτοικοι κατὰ τὸ πλεῖστον εἶνε Ἕλληνες.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ. — Πρόσωπον μυθολογικόν. Ἐπλασεν ἄνθρωπον ἐξ ἀργίλου καὶ ἔκλεψε τὸν πῦρ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ ἐμψυχώσῃ αὐτόν. Ὀργισθεὶς ἔνεκα τούτου ὁ Ζεὺς τὸν ἐκάρφωσεν ἐπάνω εἰς τὸ βουνὸν Καύκασος, ὅπου ἤρχετο καθ' ἑκάστην ἐν ὄρνειον καὶ τοῦ ἔτρωγεν τὸ σηκότι. Ἀπὸ τὴν τιμωρίαν αὐτὴν ἠλευθέρωσε τὸν Προμηθεῖα ὁ Ἡρακλῆς, ἐδίδαξε δὲ τότε οὗτος εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅλας τὰς τέχνας.

ΠΡΟΝΝΙΟΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν (ἐπαρχ. Κραναιᾶς). Πρωτεύουσα Πάστρα, χωρία 32, μονὴ 1, κάτοικοι 4,000.

ΠΡΟΣΥΜΝΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄργους. Πρωτεύουσα Μπερμπάτι, χωρία 4, κάτοικοι 2500.

ΠΡΟΣΧΙΟΥ δῆμος. — Εἰς ἐπαρχίαν Ναυπακτίας. Πρωτ. Πλάτανος μὲ Εἰρηνοδ. καὶ Ἕλλην. σχολ., χωρία 7, κάτ. 8,300.

ΠΡΟΥΣΑ.—Πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας (Μικρᾶς Ἀσίας) ΝΔ τοῦ Σκουτάρεως ἐπὶ ὠραίας θέσεως πλησίον τοῦ βουνοῦ Ὀλυμπος, πρωτεύουσα τῶν βασιλείων τῆς Βιθυνίας καὶ κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα ἔδρα τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους, ἔχουσα ἀξιόλογα θερμοῦ ὕδατα, ἀκμαίαν βιομηχανίαν ταπήτων καὶ μεταξίνων ὑφασμάτων, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 70,000 κατ. ὦν πολλοὶ Ἕλληνες.

ΠΡΩΣΣΙΑ.—Τὸ σπουδαιότερον τῶν 25 Γερμανικῶν Κρατῶν. Ἐκτασίς 348,258 τετρ. χιλ. Ἐπαρχίαι 14. Κάτοικοι 29 ἑκατ. Χώρα ὁλόκληρος σχεδὸν πεδινὴ σκεπασμένη ἀπὸ μεγάλα δάση καὶ παχύτατα λειβάδια κατὰ τὰ 3)4 ὅπου τρέφονται μεγάλα ποίμνια. Μεταλλεῖα πολυάριθμα. Ἐμπόριον καὶ βιομηχανία πολὺ ἀνεπτυγμένη. Ἐμπορ. ναυτικὸν 3,210 πλοῖα. Σιδηρόδρ. 22,300 χιλιομ. Παιδεία μεγίστη· τὰ ἀριστεὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια τοῦ κόσμου καὶ ἄλλα σχολεῖα ἐν ὄλφ. 36,000 μὲ 3,800,000 μαθητάς. Προῦπολογ. 1,140 ἑκ. μάρκα.—Χρέος 3,265 ἑκ. μάρκα.— Πρωτεύουσα Βερολίνον.

Πρὸ τοῦ 1740 ἡ Πρωσσία ἦτο ἀσήμαντον βασιλεῖον μὲ 2 1)2 ἢ 3 ἑκατ. κατ. Τῷ 1740—1781, βασιλεύοντος Φρειδερίκου τοῦ Γ', κατέκτησε τὴν Σιλεσίαν καὶ μέρος τῆς Πολωνίας. Κατόπιν ἐνίκηθη πολλάκις ὑπὸ τῶν Γάλλων, ἡ συνθήκη ὅμως τοῦ 1815, ὅταν κατεστράφη ὁ Μέγας Ναπολέων, παρέδωκεν εἰς τοὺς Πρωσσοὺς τὰς Ρηνικὰς ἐπαρχίας. Τῷ 1866, νικήσασα τὴν Αὐστρίαν, κατέλαβε τὸ Ὀλοστάιν, τὸ Σλέσβιγ, τὸ Ἀνόβερον κτλ. καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας ἐγένετο Πρόεδρος τῆς Βορειογερμανικῆς Ὁμοσπονδίας. Τέλος κατὰ τὸν Γαλλο-γερμανικὸν πόλεμον (1870—71), νικήσασα τοὺς Γάλλους, κατέλαβε τὴν Ἀλσατίαν καὶ Λωρραίνην, ὁ δὲ βασιλεὺς ὠνομάσθη Γουλιέλμος Α'.

ΠΤΕΛΕΒΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύουσαι Σούρπη μὲ Εἰρηνοδ. καὶ Ἕλλην. Σχολεῖον, καὶ Πτελεδόν. Χωρία 6, κάτοικοι 2,900.

ΠΥΓΜΑΛΙΩΝ. — Περίφημος γλύπτῃς Ἕλληνας, ὅστις, κατὰ τὴν μυθολογίαν, κατεσκεύασεν ἄγαλμα τῆς Γαλατείας τὸ ὅποιον ἐνεψύχωσαν οἱ θεοὶ καὶ τοῦ τὸ ἔδωκαν ὡς σύζυγον. Κατ' ἄλ

λους μύθους ὁ Πυγμαλίων ἦτο βασιλεὺς καὶ ἔζη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀργοναυτῶν.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ. — Διάσημος φιλόσοφος καὶ ἰδίως μαθηματικὸς Ἕλληνας ἀκμάσας κατὰ τὸν 6ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ. Εἰς τὸν Πυθαγόραν ἀποδίδεται ἡ θεωρία τῆς μετεμψυχώσεως τῶν ὄντων μετὰ θάνατον.

ΠΥΛΑΡΕΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν (ἐπαρχία Σάμης), πρωτεύουσα Ἁγία Εὐφημία, χωρία 21, μονὴ 1, κάτοικοι 4,900.

ΠΥΛΛΗΝΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ναυπακτίας. Πρωτεύουσα Σίμου, χωρία 8, κάτοικοι 3,000.

ΠΥΛΟΣ, *Νεόκαστρον ἢ Ναυαρίνον.* — Ἀρχαιοτάτη καὶ ἐπίσημος πόλις τῆς Μεσσηνίας κειμένη ἀντικρὺ τῆς νήσου Σφακτηρίας ἢ ὅποια κλείει τὸν λιμένα τῆς. Εἶνε πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Πυλίας καὶ ἔχει φρούρια ἰσχυρά, λιμένα λαμπρὸν καὶ μέγιστον, δυνάμενον νὰ περιλάβῃ πλεῖον τῶν 1000 πλοίων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τῷ 1827 κατεστράφη ὁ Τουρκοαιγυπτιακὸς στόλος ὑπὸ τῶν ἠνωμένων δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας, Ἐφορίαν, Ταμεῖον, Εἰρηνοδ., Ἕλληνας σχολεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 2, 200 κατ. Ἡ ἀρχαία πόλις ἔκειτο ἀντικρὺ τῆς σημερινῆς εἰς τὴν θέσιν Παληόκαστρο. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Πυλίων ἔχει 19 χωρία καὶ 6,200 κατοίκους.

ΠΥΡΑΛΙΣ. — Ἡ πυραλῖς εἶνε πτηνὸν ἴσον κατὰ τὸ μέγεθος μὲ ὑπολαίδα, ἔλαβε δὲ τὸ ὄνομά τῆς ἐκ μιᾶς πλατείας ἐρυθρᾶς κηλίδος τὴν ὁποίαν φέρει ὑπὸ τὸν λαιμόν. Κατοικεῖ πάντοτε εἰς τὰ δάση καὶ τὰ δροσερὰ μέρη, καὶ ζῆ συνήθως μόνη, διότι τὸ ἄρρεν εἶνε πολὺ ζηλότυπον καὶ δὲν ἀνέχεται ἄλλο πλησίον. Τὴν ἀνοιξὴν τὸ πτηνὸν τοῦτο εἶνε κοινότατον, τρέφεται δὲ ἐξ ἐνιόμων, καρπῶν, κόκκων κλπ καὶ συλλαμβάνεται εὐκόλως μὲ διαφόρους παγίδας ἢ ἰξοὺς, διότι δὲν εἶνε διόλου δύσπιστον. Δυνάμεθα δὲ νὰ ἀναθρέψωμεν αὐτὸ ἐν κλωθῆ ὅπως τὴν ἀηδόνα.

ΠΥΡΑΛΙΣ τῆς ἀμπέλου. — Ἡ πυραλῖς τῆς ἀμπέλου εἶνε μικρολεπιδόπτερον τοῦ γένους τῶν *Olivetipar* (*œnecetra pilleria* ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 52

πα), και προξενει μεγίστας ζημίας εις τους ἀμπελώνας. Ἐμφανίζεται ὑπὸ μορφήν πεταλούδας, περι τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου, κ' ἐναποθέτει τὰ ὠάρια της (πρασίνου χρώματος) ἐπὶ τῆς ἀνω ἐπιφανείας τῶν φύλλων τῆς ἀμπέλου, ἢ κ' ἐπὶ τῶν παρ' αὐτὴν χόρτων. Τὰ ὠάρια ταῦτα ἐκκολλάπτονται περι τὰ τέλ' Ἰουλίου, ἢ περι τὰς ἀρχὰς Αὐγούστου, ἐξέρχονται δ' ἐξ αὐτῶν μικροὶ σκώληκες, οἱ ὅποιοι, ἀντὶ νὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῆς ἀμπέλου, σπεύδουσι πρὸς ἀνεύρεσιν τόπου καταλλήλου πρὸς διαχείμανσιν. Πᾶσα ὀπὴ ἢ σχίσμα ἢ γωνία τοῦ κορμοῦ, χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτῶν ὡς καταφύγιον διὰ τὸν χειμῶνα. Ἄμα ὁ σκώληξ ἐκλέξῃ τὴν κρύπτην του, πλέκει περι ἑαυτὸν κουκούλιον 5—6 ὑποχιλ. μήκους, χρώματος δὲ στακτεροῦ ἐντὸς τοῦ ὁποίου μένει ἀκίνητος, μέχρι τῆς ἐπομένης ἀνοιξέως.

Περὶ τὰ μέσα ἢ τὰ τέλη Ἀπριλίου, τὰ κουκούλι' αὐτὰ βαθμηδὸν ἀνοίγουσιν, οἱ δ' ἐν αὐτοῖς σκώληκες, ἐξερχόμενοι, ἀνέρχοντ' εἰς τοὺς βλαστοὺς τῆς ἀμπέλου, καί, διὰ πολλῶν νημάτων, συγκατοῦσι τὰ μικρὰ εἰσέτι φυλλάρια της, ἐμποδίζοντες αὐτὰ, τοιουτοτρόπως, νάνοιξωσι καὶ νάναπτυχθῶσιν ἐλευθέρως. Κατὰ Μάιον, οἱ σκώληκες, οἵτινες πλέον, ἀρκούντως ἀνεπτύχθησαν, ἐγκαταλείπουν τὰ κρα τῶν βλαστῶν, καὶ κατέρχονται εἰς τὰ φύλλα καὶ τὰς ἤδη σχηματιζομένας σταφυλάς, περιβάλλοντες δ' αὐτὰς διὰ πολλῶν νημάτων, κ' ἐμποδίζοντες τὴν ἀνάπτυξίν των, συστρέφουσι τὰ φύλλα καὶ κατασκευάζουσι ἐξ αὐτῶν κρύπτην, ἐξ ἧς ὀρμῶνται ὅπως προσβάλλωσι τὰς σταφυλάς ὅσαι διέφυγον τὸν ὀδόντα των.

Περὶ τὰ μέσα Ἰουνίου, ὁ σκώληξ, ὅστις ἔχει χρῶμα πρασινωπὸν, φθάν' εἰς τὸ μέγιστον αὐτοῦ μέγεθος, (2 — 3 ὄφκατ.), ἀποχωρῶν δ' εἰς τὴν κρύπτην του, μεταμορφοῦται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς νύμφην ἢ ὁποῖα, μετὰ 15 ἡμέρας περίπου μεταμορφοῦται εἰς πεταλοῦδαν, ἔχουσαν, τὰ μὲν ἀνω πτερυγία κίτρινωπά, τὰ δὲ κάτω στακτερά.

Θεραπευτικὰ μέσα. Εἶδομεν ὅτι τὸ ἔντομον αὐτὸ περιστρέφει τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου καὶ ἀποσύρετ' ἐντὸς τῆς τοιουτοτρόπως

κατασκευασθείσης κρύπτης, ἔνθ' ἀπὸ σκώληκος μεταβάλλεται εἰς χρυσαλλίδα. — Δοιπὸν, κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δύναται ὁ ἀμπελοργός, εὐκόλως, καὶ μὲ ὀλίγας, σχετικῶς, δαπάνας, νὰ καταστρέψῃ ἀπειρίαν τοιούτων ἐντόμων.

Δυνάμεθα νὰ καταστρέψωμεν τοὺς διαχειμάζοντας σκώληκας τῆς πυραλίδος καὶ διὰ τοῦ καπνίσματος. Ὡς εὐθηνότερον καὶ εὐχερέστερον στοιχεῖον πρὸς παραγωγὴν τοιαύτης ἀτμοσφαιρας, θεωρεῖται τὸ θειῶδες ἀέριον, τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται, καιομένου θείου.

Προμηθεύομεθα 20 κώδωνας ἐκ ζίγκου, ὧν ἕκαστος νὰ ἔχῃ ὕψος 80 ὄφκατομέτων καὶ διάμετρον ἀρκετὴν ὅπως περιλάβῃ τὴν ἀμπελον ἀνενοχλήτως. Τοιούτων διαστάσεων κώδων δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ στοιχίζῃ πλέον τῶν 15 δραχμῶν.

Τοποθετοῦμεν τοὺς εἴκοσι κώδωνας ἀπέναντι εἴκοσι κλημάτων. Εἶτα λαμβάνομεν ἰσάριθμα μικρὰ ἀγγεῖα καὶ θέτομεν ἐν αὐτοῖς θειάφι. Ἀνάπτομεν αὐτὸ κατόπιν, τοποθετοῦμεν τὸ ἀγγεῖον παρὰ τὸ στέλεχος τῆς ἀμπέλου, καὶ καλύπτομεν τὸ ὄλον διὰ τοῦ ἀπέναντι κώδωνος.

Οἱ ἀναπτυσσόμενοι θειῶδεις ἀτμοί, ἐντὸς δέκα λεπτῶν, καταστρέφουσι τοὺς ἐπὶ τῆς ἀμπέλου διαχειμάζοντας σκώληκας. Ἄλλὰ τὸ κάπνισμα δὲν πρέπει νὰ γίνεται μετὰ τὴν βροχὴν. Ὅταν ἡ ἀμπελος ἀρχίζῃ νὰ δακρύζῃ πρέπει νὰ τὸ παύωμεν.

Ἡ δὲ δαπάνη αὐτοῦ κατὰ στρέμμα 500 κλημάτων ἀνέρχεται εἰς 4—5 δραχμάς.

ΠΥΡΓΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας καὶ μᾶλλον προουδενούσας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Ἡλείας πλησίον τοῦ ποταμοῦ Ἀλφειοῦ, μὲ λαμπρὰς σταφιδοφυτείας καὶ ἀμπελοφυτείας, κομφᾶς οἰκοδομάς, μίαν ἀξίαν λόγου πλατεῖαν, Εὐφορείαν, Ταμεῖον, Πρωτοδικεῖον, Πταισματοδικεῖον, Γυμνάσιον, Ἑλλην. σχολεῖον, ὠραῖα περίχωρα καὶ περιπάτους, δρόμους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στενοῦς, ἀλλὰ θεῖαν λαμπράν, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ ἰδίως σταφίδων καὶ οἴνων, λιμένα τὸ Κατάκωλον, μεθ' οὗ, ὡς καὶ μετὰ τῶν Πατρῶν (ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπέχει 21

ὄρ. 25'), συνδέεται διὰ σιδηροδρόμων, καὶ 13,500 κατοίκους.— Ὁ Πύργος κατ' ἀρχὰς ἦτο μικρὸν φρούριον ἐξ οὗ ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα, κατόπιν ὅμως καὶ μέχρι τοῦ 1825 ἤρχισε ν' ἀναπτύσσεται, ἀλλ' ἐκάη τότε ὑπὸ τοῦ Ἰμπραήμ, καί, ἀνοικοδομηθεὶς μετὰ τὴν ἐπανάστασιν, κατέστη σήμερον μία ἀπὸ τὰς μᾶλλον εὐέλπιδας πόλεις τοῦ Κράτους.

ΠΥΡΗΝΑΙΑ.—Βουνοσειρὰ μᾶκρους 480 χιλιομ. καὶ ὕψους 2,000 ἕως 3,574 μέτρων (Νεθοῦ), χωρίζουσα τὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν.

ΠΥΡΙΤΙΣ.—Ἡ πυρίτις εἶνε μίγμα καθαρῦ νίτρου, λειοτριμμένου ἀνθρακος καὶ θείου. Λαμβάνομεν ἀνθρακκα κατασκευασμένον ἐξ ἐλαφρῶν ξύλων, ὅσον βεργῶν σταφιδοκλημάτων, βλαστῶν θάμνων, λεύκης κλπ. καὶ τὸν κοπανίζομεν. Χύνομεν τὸ θεῖον ἐν τὸς κυλίνδρου καὶ τὸ κοπανίζομεν ἵνα τὸ μεταβάλωμεν ἐπίσης εἰς κόνιν, μιγνύομεν τὸ θεῖον μετὰ τοῦ ἀνθρακος, βρέχοντες αὐτὰ ἐντὸς γουδίου διὰ νὰ ἔχωμεν πυρίτιδα λεπτοτέραν καὶ καλλίτερον μεμιγμένην. Τέλος προσθέτομεν τριμμένον νίτρον, καὶ ἀνακατώνομεν τὸ μίγμα μὲ ὀλίγον ὕδωρ. Ὅλαι αἱ ἐργασίαι αὗται ἀπαιτοῦν ἀκραν προφύλαξιν, μὴ τυχὸν θερμανθῆ ἢ ὕλη ἐκ τῆς τριβῆς καὶ ἀνάψῃ. Οὕτω κατασκευάζομεν μάζαν ξηράν, τὴν ὁποίαν περνοῦμεν εἰς κόσκινά ἵνα μεταβληθῆ εἰς κόκκους.

Διακρίνομεν τρία εἶδη πυρίτιδος, τοῦ πολέμου, τοῦ κυνηγίου καὶ τῶν ὑπονόμων τὰ ὁποῖα διαφέρουν ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὰς σχετικὰς ἀναλογίας τῶν τριῶν οὐσιῶν, ἐξ ὧν συνίστανται. Ὅταν πλησιάζωμεν εἰς τὴν πυρίτιδα σῶμα πεπυρακτωμένον ἀναφλέγεται ἀμέσως παράγουσα ἀερώδης καὶ ἐλαστικὰς συνθέσεις. Πότε καὶ ὑπὸ ποίου ἐφευρέθη ἡ πυρίτις δὲν εἶνε γνωστὸν. Ἄλλοι ἀποδίδουν τὴν ἐφευρέσιν τῆς εἰς τοὺς Κινέζους, ἄλλοι εἰς τὸν μοναχὸν Ρογῆρον Βάκωνα καὶ ἄλλοι τέλος εἰς τὸν Γερμανὸν Σβάρτζ.

Ἴδου καὶ αἱ ἀναλογίαι τῆς κατασκευῆς :

	Νίτρον	Ἀνθρακος	θεῖον
Διὰ κυνηγετικὴν πυρίτιδα μέρη	78	12	10
» πυρίτιδα πολέμου	75	12 1(2)	12 1(2)
» ὑπονόμων	65	15	20
» ἀγγλικὴν	76	15	9

Πῶ ἢ ΠΑΔΟΣ.—Ὁ μεγαλιέτερος ποταμὸς τῆς Ἰταλίας καταλαμβάνει μὲ τοὺς παραποτάμους του ὅλα τὰ βόρεια αὐτῆς καὶ χύνεται εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν μὲ πολλὰ στόματα. Μᾶκρος 520 χιλιομ.

P

ΡΑΓΚΑΒΗΣ Ἀλέξανδρος P.).—Εἰς τῶν πολυγραφωτέρων καὶ σπουδαιότερων λογογράφων τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος. Κατ' ἀρχὰς ἦτο ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ ἐπὶ Καποδιστρίου, κατόπιν ἐγένετο τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἑσωτερικῶν. Μετὰ ταῦτα καθηγητῆς τῆς ἀρχαιολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἔπειτα βουλευτῆς, ὑπουργός, δημοσιογράφος, πρύτανις τοῦ πανεπιστημίου καὶ πρεσβευτῆς ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Τὰ ἱστορικά, ἀρχαιολογικά, φιλοσοφικά καὶ προπάντων φιλολογικά του καὶ ποιητικὰ ἔργα ἀνέρχονται εἰς 60 καὶ πλέον ἐκ τῶν ὁποίων 52 ἔγραψεν ἢ μετέφρασεν Ἑλληνιστί, 6 γαλλιστί καὶ 2 γερμανιστί. Τὰ ἐκδοθέντα Φιλολογικά του Ἄπαντα ἀπαρτίζουν 10 μεγάλους τόμους. Ἀπέθανε τῷ 1892.

ΡΑΒΑΝΗ—Θέτομεν εἰς λεκάνην 1)2 ὄκων ζαχαρώως κατόπιν δὲ ρίπτομεν ἀνὰ ἓνα τοὺς κρόκους 17—18 αὐγῶν, τῶν ὁποίων τὰ ἀσπράδια θέτομεν εἰς ἰδιαίτερον μέρος καὶ τὰ δουλεύο-

μεν με σύρμα ἕως ὅτου φουσκώσουν καὶ πῆξουν καλῶς. Κτυπῶμεν κατόπιν τοὺς κρόκους εἰς τὴν λεκάνην με τὴν ζάκχαριν ἕως ὅτου ἀσπρίσουν, ὅτε ρίπτομεν τὰ ἡμίση δουλευμένα ἀσπράδια εἰς τὴν λεκάνην ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔχομεν τοὺς δουλευμένους κρόκους καὶ ἀνακατώνομεν με προσοχὴν τὴν πάσταν ταύτην με σπάτουλαν, ἅμα δὲ ἐνωθοῦν ρίπτομεν κατὰ διαλείμματα 170—175 δράμια ἀλεύρου καλῶς κοσκινισμένον καὶ ὅταν ἀποτελεσθῇ ἐν μίγμα, προσθέτομεν καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἀσπράδια ὡς καὶ 25 δράμια καθαροῦ βουτύρου, τὸ ὁποῖον ἀναλύομεν προηγουμένως εἰς τὴν φωτιά, τὰ ἀνακατώνομεν ὅλα ὁμοῦ, κατόπιν προσθέτομεν (ἂν θέλωμεν) καὶ ὀλίγας σταφίδας ἢ φρούτα ἀπὸ κομπούσταν ὡς π. χ. ἀχλάδια, καϊσί, κίτρον, ἀφ' οὗ δ' ἐνωθοῦν ὅλα ὁμοῦ καὶ γίνουν ἐν μίγμα, ἀλείφομεν ἐν ταψίον με ὀλίγον βούτυρον καὶ ἄλευρον καὶ θέτομεν περίξ αὐτοῦ λευκὸν χάρτην, τέλος δὲ κενώνομεν τὴν μάζαν εἰς τὸ ταψίον καὶ τὴν ψήνομεν εἰς τὸν φούρνον. Ἄν ἡ ραβανὴ εἶνε ψημένη, κάμνομεν τὴν δοκιμὴν τοῦ παντεσπανίου, διότι καὶ ἡ ραβανὴ ψήνεται εἰς ἀδύνατον φούρνον ὅπως καὶ ἐκεῖνο. Ἄμα ψηθῇ τὸ ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ, κατόπιν δὲ κοπανίζομεν ὀλίγην ζάκχαριν ἐπ' αὐτοῦ ἢ κάμνομεν σιρόπιον ὡς ἐξῆς. θέτομεν ἐντὸς λεκάνης ὀλίγον ὕδωρ ἢ σιρόπιον, προσθέτομεν καλῶς κοσκινισμένην ζάκχαριν, καὶ τὸ ἀνακατώνομεν ἕως ὅτου γείνει οὔτε πολὺ σφικτὸν οὔτε πολὺ μαλακόν. Τὸ σιρόπιον τοῦτο ἀλείφομεν ἐπάνω εἰς τὸ ταψίον με ἐν μαχαίριον καὶ κόπτομεν τὴν ραβανὴν εἰς τὸ σχῆμα εἰς τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ τὴν σερβίρωμεν.

Ραβανὴ ἀπὸ ἀμύγδαλον. Θέτομεν εἰς κατσαρόλαν 100 δράμια ριζαλεύρου, 75 δρ. βουτύρου, 300 δρ. ζακχάρως, 25 δρ. ἀσπρισμένου ἀμυγδαλοῦ, 75 κοπανισμένου καὶ κοσκινισμένου, 12 αὐγά, 1 ποτηράκι ρωμίου, λυώνομεν τὸ βούτυρον καὶ τὸ δουλεύομεν ἕως ὅτου ἀσπρίσῃ, ρίπτομεν τοὺς κρόκους τῶν αὐγῶν, τοὺς ὁποίους κτυπῶμεν προηγουμένως με ζάκχαριν, τὰ ἀμύγδαλα, τὰ δὲ ἀσπράδια κτυπῶμεν καλῶς ὅπως τὴν μαρέγγαν, τὰ ἀνακατώνομεν ὅλα ὁμοῦ καὶ ρίπτομεν ὡσαύτως ρῶμι. Ἀλείφο-

μεν κατόπιν μίαν φόρμαν με βούτυρον καὶ τὴν κοκκινίζομεν με ἄλευρον, χύνομεν κατόπιν μέσα εἰς τὴν φόρμαν τὴν ὕλην καὶ τὸ ψήνομεν εἰς μέτριον φούρνον.

ΡΑΔΙΚΙΑ με κρέας. — Καθαρίζομεν καλῶς τὰ ραδίκια, τὰ ζεματίζομεν καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς τὸ γλαχνὶ κρέας. Ἄφ' οὗ δὲ βράσουν τὰ περιχύνομεν με αὐγολέμονον, ὅπως καὶ εἰς τὸ σέλινο με κρέας.

Ραδίκια σαλάτα. Καθαρίζομεν ραδίκια ἄγρια καλῶς, τὰ πλύνομεν καὶ τὰ βράζομεν εἰς δυνατὴν φωτιά, τὰ δροσίζομεν κατόπιν με ψυχρὸν ὕδωρ καὶ ἀφ' οὗ κρυώσουν, χύνομεν εἰς αὐτὰ σάλτσαν ἀπὸ ἔλαιον, ἄλας καὶ λεμόνι.

Ὁ ζωμός τῶν ραδικίων, ὁ ὁποῖος ἀπολαμβάνεται διὰ τῆς βράσεως αὐτῶν, εἶνε ποτὸν ὠφελιμώτατον, διότι αὐξάνει τὴν ὄρεξιν, διευκολύνει τὴν χώνευσιν, τονώνει ἐν γενεὶ τὸν πεπτικὸν σωλῆνα, καὶ δίδεται ὡς φάρμακον ὠφέλιμον εἰς τοὺς πύσχοντάς ἀπὸ θερμῆς, ἀπὸ ἐμφραξίης τοῦ σηκοτίου καὶ χρυσῆν καθῶς καὶ ἀπὸ ἐξανθήματα τοῦ δέρματος.

ΡΑΙΔΕΙΓ Οὐάλιερ. — Περίφημος Ἄγγλος πολιτευτὴς εὐνοούμενος τῆς βασιλίσσης Ἐλισάβετ. Ἐγεννήθη τῷ 1552. Τῷ 1584 ἀνεκάλυψε καὶ ἀπέκτισε τὴν Βιργινίαν τῆς Βορ. Ἀμερικῆς, ἀλλ' ἀπωλέσας κατόπιν τὴν εὐνοίαν ἐπὶ Ἰακώβου τοῦ Α' ἀπεκεφαλίσθη τῷ 1618.

ΡΑΚΙΝΑΣ Ἰωάννης. — Γάλλος τραγικὸς ποιητὴς ἐκ τῶν διασήμων, γεννηθεὶς τῷ 1635 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1699. Εἶνε συγγραφεὺς τῆς «Ἀνδρομάχης», τῆς «Ἰριγενείας», τῆς «Φαίδρας» κτλ.

ΡΑΠΑΝΙΑ ἢ Ραπαρίδες. — Φυτὸν κοινότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα καλλιεργούμενον εἰς ὅλους τοὺς κήπους. Ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν ραπάνια· κόκκινα, ἄσπρα, στρογγυλά, μακρόστενα κτλ. καὶ εἶνε σαλάτα νοστιμοτάτη καὶ στομαχική.

ΡΑΠΑΝΟΣΕΛΙΝΟΝ. — Τὸ ἀξιόλογον τοῦτο φυτὸν ἀξίζει νὰ διαδοθῇ περισσότερον. Ἡ ρίζα του εἶνε λίαν τρυφερά, ἀβρὰ καὶ εὐχυσμος. Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀπαιτεῖ πολλὰς φροντίδας, ὅπως εὐδοκιμήσῃ,

πρὸ πάντων δὲ γῆν βαθυτάτην καὶ καλῶς ἀρδευομένην. Εἰς τινὰ μέρη σχηματίζουσι περὶ αὐτὰ εἶδος προσχώματος, τὸ ὁποῖον κρατεῖ τὰ ὕδατα, ἢ μικροὺς λάγκους, τοὺς ὁποίους ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πληροῦσιν ὕδατος. Τὰ σπορόφυτα μεταφυτεύονται ὡς καὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν τοῦ σελίνου, εἰς ἀπόστασιν 40 ἢ 50 ὑφεκατομ. ἀπ' ἀλλήλων, ἀφοῦ ἀποκοπῶσι τὰ μεγάλα φύλλα καὶ τὰ παραρρίζια.

ΡΑΦΑΗΛ (Ραφαέλλο-Σάντζιο). — Διάσημος ζωγράφος, ἀρχιτέκτων καὶ γλύπτης Ἰταλός, γεννηθεὶς εἰς τὸ Οὐρβίνο τῷ 1483 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1520 μὲν 36 ἐτῶν.

ΡΑΧΙΤΙΣ ἢ Καμπούρα. — Ὁ ραχίτις εἶνε ἀσθένεια τῶν ὀστέων ἀρχίζουσα ἀπὸ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Γεννᾶται, δέ, διότι τὸ αἷμα τῶν τοιούτων παιδίων δὲν περιέχει εἰς ἀρκετὴν ποσότητα τινὰ ἐκ τῶν στοιχείων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσιν εἰς τὴν στερεοποίησιν τῶν ὀστέων καὶ ἐπομένως ταῦτα μαλακύνονται, χάνουσι τὴν στερεότητά των καὶ κάμπτονται, ἰδίως δὲ τὰ ὀστᾶ τῶν κατωτέρων ἄκρων καὶ ἡ σπονδυλικὴ στήλη, τὸ ραχοκόκκαλον, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἀσθένεια ὠνομάσθη ραχίτις. Προέρχεται δὲ ἐκ κακῆς διαίτης ἀποκόμματος τοῦ μικροῦ, προτοῦ παρέλθῃ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος κτλ. — Μόλις φανοῦν συμπτώματα τοιαύτης ἀσθενείας εἰς μικρὰ παιδιά, ἂν ἔχουν ἀπογαλακτισθῆ, πρέπει νὰ ἐπαναληφθῇ ὁ θυλασμός των. Ζωμὸν δὲν πρέπει νὰ πέρνουσιν προτοῦ περάσουν 8 ἢ 10 μῆνες, κρέας δὲ μόνον μετὰ 20 ἢ 24 μῆνας. Ἀνάγκη ἐπίσης νὰ ἐκτίθενται ἐπὶ ὥρας εἰς τὸν ἥλιον.

PEBENTI (Ρῆον ἢ Ὄξυλάπαθον). — Τὸ ἔξυλάπαθον εἶνε φυτὸν ποῶδες τοῦ ὁποίου αἱ ὀγκώδεις καὶ πολυκλαδοὶ ρίζαι εἶνε μελαγχριναὶ ἐξωτερικῶς καὶ κίτριναὶ ἀποκλίνουσαι πρὸς τὸ ὑπέρυθρον ἐσωτερικῶς. Αἱ θεραπευτικαὶ ιδιότητες τοῦ φυτοῦ τούτου εὐρίσκονται ἐν τῇ ρίζῃ ἣτις ἀναδίδει πολὺ δυνατὴν ὀσμὴν καὶ ἔχει γεῦσιν πικρὰν, ἀηδῆ καὶ στυφὴν, ὅταν δὲ μασηθῇ κίτρινίζει τὸν σιέλον. Εἶνε τέλος τὸ ρεβέντι φυτὸν χρησιμώτατον εἰς τὴν ἰατρικὴν φυόμενον εἰς τὴν Βόρειον Ἀσίαν, ἐγκλιματισθὲν δὲ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου καλλιεργοῦνται πολλὰ εἶδη ἐξ αὐτοῦ· πάντα ὅμως

θέλουσιν γῆν παχεῖαν καὶ δροσερὰν καὶ φύονται ὑπὸ τὴν σκιὰν μεγάλων δένδρων. Κατάλληλος δι' αὐτὰ εἶνε ἡ βόρειος ἔκθεσις. Πολλαπλασιάζονται δὲ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, οὗς ἀποσπῶμεν ἐκ τῶν ριζῶν καὶ ἄν, οὔτε ὁ καιρὸς εἶνε ὑγρὸς, οὔτε ἡ γῆ, τὰ ποτιζόμενα συχνὰ ἵνα διευκολύνωμεν τὴν ριζοβόλησιν τῶν ὀφθαλμῶν. Ὅταν μετὰ τὸ 4ον ἢ τὸ 5ον ἀπὸ τῆς φυτεύσεως ἔτος ἀποσπῶμεν τὸ ὀξυλάπαθον, ἀφ' οὗ μαρνανθοῦν τὰ φύλλα, ἐκφλουδίζομεν τὰς ρίζας, τὰς κόπτομεν εἰς τεμάχια ἴσα κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς κυδῶνια, καὶ τὰ ἀποξηραίνομεν. Μετὰ 5 ἢ 6 ἡμέρας ὀρμαθάζομεν ὅλα τὰ τεμάχια μὲ σπάγον, καὶ τὰ κρεμῶμεν εἰς τὸν ἀέρα μακρὰν τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, μετὰ δύο δὲ μῆνας, δύνανται νὰ τεθοῦν εἰς χρῆσιν. Τὸ ἐν Εὐρώπῃ καλλιεργούμενον ὀξυλάπαθον, καίπερ ἐξ Ἰσου καλὸν ὅπως καὶ τὸ φυόμενον εἰς τὴν ἐξ ἡς κατὰγεταὶ χώραν, λαμβάνεται εἰς μεγαλητέραν δόσιν. Μεταχειρίζονται δὲ αὐτὸ ἐπιτυχῶς, (εἰς ἀφέψημα ἢ εἰς κόνιν), κατὰ τῆς ἀδυναμίας τοῦ στομάχου, τῆς ἀνορεξίας, τῆς διαρροίας, καὶ γενικῶς ὡς ἀσθενὲς καθαρτικόν. Τὸ ὀξυλάπαθον ἀρμόζει κυρίως εἰς τὰ παιδιά.

PEBYTHIA. — Τὰ ρεβύθια εἶνε προῖον τῶν θερμῶν κλιμάτων, ἀπαιτοῦν δὲ γῆν καλῶς καλλιεργημένην ὀλίγον ἐλαφρὰν, καὶ σπειρόνται κατὰ Μάρτιον. Ἐν Ἑλλάδι ἔνθα ἡ καλλιέργειά των εἶνε κοινοτάτη, μεταχειρίζονται 12 περίπου ὀκάδας κατὰ στρέμμα καὶ καλύπτουν τὸν σπόρον, εἴτε διὰ τοῦ ἀρότρου, εἴτε διὰ σβάρνας, ἂν ὁ ἀγρὸς ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει εἶνε καλῶς ὀργωμένος. Ἀνάγκη ὅμως νὰ βοτανίζωνται καὶ νὰ σκαλίζωνται ἀπαξ τοῦλάχιστον τὰ ρεβύθια καὶ ἀφ' οὗ μεστώσουν ἐκρίζωνται καθὼς τὰ λοιπὰ ὁμοιογενῆ των ὄσπρια, καὶ ἀλωνίζονται ἢ ραβδίζονται. Ἀπ' ὅλα τὰ ρεβύθια τὰ χονδρὰ εἶνε πολυκαρπύστερα, εὐκολόβραστα καὶ γευστικώτερα. Μετὰ τὰ ρεβύθια ὁ σίτος εὐδοκιμεῖ κάλλιστα.

Τὸ ὄσπριον τοῦτο προσβαλλεται ὑπὸ τῆς κάμπης, ὅταν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὀριμάνσεως του ἐπέλθουν βροχαί, ἐπειδὴ αὐταὶ

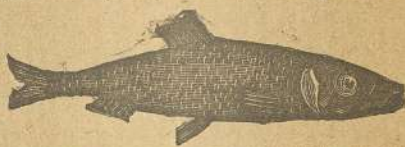
πλύνουν τὴν ἄλμυρην (ἀλμύραν) τῶν λοβῶν, ἣτις εἶνε ἀναγκαία πρὸς προφύλαξιν καὶ διατήρησιν τοῦ καρποῦ.

Ρεθύθια ξηρὰ μὲ κρέας. Ἀφ' οὗ βράσωμεν τὰ ρεθύθια μὲ ὕδωρ, τὰ καθαρίζομεν ἀφαιροῦντες τὴν φλοῦδάν των καὶ τὰ ρίπτομεν κατόπιν εἰς τὸ γιαχνί κρέας.

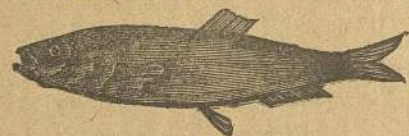
Σημ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γίνονται καὶ τὰ φασόλια μὲ κρέας ἀλλὰ δὲν ἀφαιροῦμεν τὴν φλοῦδάν των καὶ τὰ ρίπτομεν μισοβρασμένα εἰς τὸ γιαχνί.

Ρεθύθια χλωρὰ μὲ κρέας. Καθαρίζομεν τὰ ρεθύθια, τὰ ρίπτομεν εἰς τὸ γιαχνί κρέας, προσθέτομεν δὲ ὀλίγην τομάταν καὶ ὀλίγον μαϊδανὸν ψιλοκομμένον καὶ τὰ ψήνομεν εἰς τὴν φωτίαν.

ΡΕΓΓΑ.— Τὸ γνωστότατον αὐτὸ ψάρι, τὸ λεγόμενον ἐπιστημονικῶς Ἀρίγγη, εὐρίσκεται εἰς τὰς βορείους θαλάσσας τῆς Εὐρώπης καὶ ἀλιεῦται κατὰ ἑκατομμύρια γινομένη ἀφορμῇ σπουδαιοτάτης ἐμπορικῆς κινήσεως. Εἰς τὴν ἀλίευσιν αὐτῆς ἀσχολοῦνται ἀπὸ μόνῃν τὴν

Ρέγγα ἡ κοινὴ

Ρέγγα ἡ ἄσπρη

Ἀγγλίαν περισσότερο τῶν τρισεχιλλῶν πλοίων, διὰ τὸ ἀποδεχθῆ δὲ πόσον ἀφθονον εἶνε τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ψαρίων ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν ὅτι ἑκάστη θηλικὴ ρέγγα εἰμπορεῖ νὰ γεννήσῃ 20 ἕως 30 χιλιάδας αὐγά. Ὅταν τὸ ψάρευμα γίνεται πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὰ παράλια, αἱ ρέγγαι ἀλατίζονται καὶ κατόπιν καπνίζονται ὅταν τὰ πλοῖα ἐπιστρέψουν εἰς τοὺς λιμένας. Εἶνε κυρίως γνωστὰ δύο εἶδη : ἡ κοινὴ καὶ ἡ ἄσπρη.

ΡΕΘΥΜΝΟΣ.— Πόλις τῆς Κρήτης ἐπὶ τῶν βορείων αὐτῆς παραλίων καὶ ἐπάνω εἰς μικρὰν χερσόνησον, ἔχουσα καλὸν λιμένα, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, ἰσχυρὰ φρούρια καὶ 10,000 κατ. ΝΑ αὐτῆς κεῖται τὸ μοναστήριον Ἀρκαδὶ τὸ περίφημον διὰ τὴν

ἀνατύναξιν ὄλων τῶν ἐν αὐτῷ χριστιανῶν τῷ 1866 ἐνῶ ἐπολιορκεῖτο ἀπὸ τοὺς Τούρκους.

PEMBRAND.— Διάσημος Ὁλλανδὸς ζωγράφος, γεννηθεὶς τῷ 1608 ἐν Λεῦδῃ καὶ ἀφῆσας θαμάσια ἔργα. Ἀπέθανε τῷ 1669.

PENAN Ἐρνέστος.— Εἷς ἐκ τῶν διασημοτέρων Γάλλων φιλολόγων καὶ φιλοσόφων τοῦ αἰῶνος μας. Σπουδαιότερον ἔργον αὐτοῦ εἶνε ὁ «*Βίος τοῦ Ἰησοῦ*», ἔργον γραφέν μετὰ πολυετέως ἐπιτοπίους μελέτας ἐν Παλαιστίνῃ καὶ διεγείραν θόρυβον εἰς ὅλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον.

ΡΕΟΥΝΙΩΝ ἡ Βουρβῶν. (Νῆσος τῆς Ἑνώσεως).— Εὐρίσκειται εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν ἔμπροσθεν τῶν Ἀ παραλίων τῆς Ἀφρ κῆς καὶ ἔχει ἔκτασιν 1350 τετρ. χιλίωμ. κατοίκους 175,000 ἀφθονίαν καὶ ποικιλίαν μεγάλην φυτικῶν προϊόντων καὶ πρωτεύουσαν τὸν Ἅγιον Διονύσιον. Ἀνήκει εἰς τοὺς Γάλλους.

ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΙ.— Οἱ ρευματισμοὶ εἶνε φλόγωσις τῶν ἀρθρώσεων (κλειδώσεων) ἢ τῶν μυῶν συνοδευομένη μὲ πόνον· εἰς τὴν πρώτην περίστασιν ἔχομεν τὸν ἀρθρικὸν ρευματισμὸν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν τὸν μυϊκὸν ρευματισμὸν.

Ὁ ρευματισμὸς τῶν κλειδώσεων εἶνε πολὺ συχνότερος ἀπὸ τὸν μυϊκόν. Τὸ κρυολόγημα καὶ ἡ ὑγρασία εἶνε αἱ συχνότεραι αὐτοῦ αἰτίαι· ἀλλὰ διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἡ ἀσθένεια ἀπαιτεῖται νὰ προῦπάρχῃ καὶ ἡ λεγομένη προδιάθεσις τοῦ σώματος ἢ ὁποία πολλάκις μεταδίδεται κληρονομικῶς ἐκ τῶν γονέων εἰς τὰ τέκνα. Ὁ ἀρθρικὸς ρευματισμὸς λέγεται ὀξὺς ἢ χρόνιος· εἰς τὴν πρώτην περίστασιν οἱ πόνοι ἐν διαστήματι ὀλίγου χρόνου γίνονται σφοδρότατοι, ἀλλ' ἡ ἀσθένεια προχωρεῖ ταχέως πρὸς τὴν θεραπείαν· ἐνῶ εἰς τὸν χρόνιον λεγόμενον ρευματισμὸν εἶνε μὲν οἱ πόνοι ἐλαφρότεροι, ἀλλὰ διαρκοῦσιν ἐπὶ μῆνας καὶ ἔτη πολλάκις.

Εἰς τὸν ὀξὺν ρευματισμὸν, ὁ ὁποῖος ἀκολουθεῖται πάντοτε ἀπὸ πυρετόν, προσβάλλονται ἀλληλοδιαδόχως πολλαὶ κλειδώσεις τοῦ σώματος, ἰδίως δὲ τοῦ ὤμου, τῆς χειρὸς, τοῦ γόνατος καὶ τοῦ ποδός. Ὅλη δὲ ἡ προσβολὴ διαρκεῖ ἀπὸ 1—4 ἑβδομάδας.

Πρόχειρος θεραπεία τῆς ἀσθενείας ταύτης εἶνε ἡ ἀκόλουθος.

Διατηροῦμεν τὸν πάσχοντα εἰς ἀπόλυτον ἀκίνησιαν ἐν τῇ κλίνῃ καὶ περιτυλίσσομεν τὰς πασχούσας αὐτοῦ κλειδώσεις μὲ βάτταν ἢ φανέλλαν τὴν ὁποῖαν βρέχομεν μὲ χαμομηλόλαδον, ἢ χλωροφόρμιον, ἢ λαύδανον. Ὑποβάλλομεν τὸν ἀσθενῆ εἰς διαίταν ἀποφεύγομεν νὰ τῷ δίδωμεν κρέας καὶ τρέφομεν αὐτὸν μόνον διὰ γάλακτος, ἐλαφροῦ ζωμοῦ κτλ. Ἐσωτερικῶς τοῦ δίδομεν νὰ πίνῃ ἀγγριάδαν, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ μίαν δόσιν κινίνης.

ΡΗΜΟΙ. — Ἐπίσημος πόλις τῆς ΒΑ Γαλλίας ἔχουσα μεγαλοπρεπέστατον μητροπολιτικὸν ναόν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγίνοντο ἄλλοτε αἱ στέψεις τῶν βασιλέων καὶ 100,000 κατ.

ΡΗΝΟΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης· πηγάζει ἀπὸ τὸ βουνὸν Ἅγιος Γοθάρδος τῆς Ἑλβετίας, διαρρέει τὴν λίμνην Κωνσταντίαν, περνᾷ ἀπὸ τὰς πόλεις Βασιλείαν, Μαϊάνσαν, Κομβλεντίαν, Κολωνίαν κτλ. καὶ διατρέχων ὀλόκληρον τὴν Δ. Γερμανίαν καὶ τὴν Ὀλλανδίαν χύνεται εἰς τὴν Βόρειον θάλασσαν μὲ 3 στόματα κατόπιν δρόμου 1350 χιλιομέτρων.

ΡΗΤΙΝΗ (Ρεσίνα). — Ρητίνη καλεῖται εὐφλεκτός τις οὐσία καὶ γλοιώδης ἢ ὁποῖα ἐκρέει ἀπὸ τοῦ κορμοῦ δένδρων τινῶν, κυρίως δὲ τῆς πεύκης καὶ τῆς ἐλάτης. Διὰ νὰ συλλέξωμεν τὴν ρητίνην ἐκλέγομεν τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ὑπάρχει μεγάλη συρροὴ χυμοῦ ἐν τοῖς δένδροις καὶ χαράσσομεν κατὰ μῆκος τὸν τε φλοιὸν καὶ τὸ ξύλον τῶν ρητινωδῶν δένδρων, εἰς δὲ τὴν ρίζαν αὐτῶν τοποθετοῦμεν ἀγγεῖον, τὸ ὁποῖον δέχεται τὴν ρητίνην ἢ ὁποῖα ἐκρέει ἀπὸ τῶν ἔντομῶν. Ἀνανεώνομεν δὲ κατ' ἔτος τὰς ἔντομὰς τὰς ὁποίας χαράσσομεν τὰς μὲν παραπλευρῶς τῶν δέ.

ΡΙΓΑ. — Ἡ δευτέρα κατὰ τὴν ἐμπορικὴν σπουδαιότητα πόλις τῆς Ρωσσίας μὲ λαμπρὸν λιμένα εἰς τὸν φερώνυμον κόλπον, σπουδαίαν βιομηχανίαν καὶ 110,000 κατ.

ΡΙΓΑΝΗ. — Ἡ ρίγανη εἶνε ἀρωματικὸν φυτὸν, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς τὸ ἄρτυμα πολλῶν ψητῶν καὶ ἄλλων φαγητῶν. Πολυλαπλασιάζεται διὰ παρασπᾶδων καὶ διὰ τοῦ σπόρου καὶ ἀπαιτεῖ γῆν ξηράν.

ΡΙΖΑΡΙ (Ἐρυθρόδαρον). — Τὸ σπουδαιότατον αὐτὸ διὰ τὴν

βιομηχανίαν φυτὸν βλαστάνει ἀκαλλιέργητον εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν Μεσημβρινὴν Εὐρώπην, καλλιεργείται δὲ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀποτελεῖ μέγαν ἐμπορικὸν πλοῦτον. Τὸ ριζάρι ἦτο γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους οἱ ὁποῖοι τὸ ἐχρησιμοποιοῦν μάλιστὰ πολὺ καὶ εἰς τὴν ἰατρικὴν. Τὸ σήμερον ἐν χρήσει διὰ τὴν βαφικὴν κτλ. εἶνε αἱ μακρὰ καὶ κόκκιναι ρίζαι τοῦ φυτοῦ.

ΡΙΖΙ ἢ ΡΥΖΙ (Ὀρυζα). — Σπουδαιότατον φυτὸν τῆς Ἀσίας ἰδίως, τῶρα ὁμῶς καλλιεργούμενον καὶ εἰς πλείστα ἄλλα μέρη καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν Θεσσαλίαν. Ἀπαιτεῖ κλίμα θερμὸν καὶ γῆν πολὺ ὑγρὰν, ἐπειδὴ δὲ διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἐντελῶς τὸ ρίζι πρέπει πολὺ συχὰ νὰ πλημμυροῦνται αἱ ριζοφυτεῖαι ἀπὸ νερὰ τὰ ὁποῖα μένουں στάσιμα ἐντὸς αὐτῶν, ἢ καλλιέργεια τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ φυτοῦ κατανατᾷ πολλάκις λίαν ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγείαν. Ὁ καρπὸς τοῦ ὀριζίου εἶνε τροφὴ νοστιμωτάτη καὶ θρεπτικωτάτη περιέχων ἄφθονον ἄμυλον. Οἱ Κινεζοὶ τρέφονται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς μὲ ρίζι οἱ δὲ Ἴνδοι τὸ θεωροῦν ὡς τὸ πρῶτον καλλιεργήσιμον εἶδος. Καλλιεργείται ἐπίσης εἰς τὰ ὑγρά μέρη τῆς Ἀφρικῆς κτλ. καὶ ἀποτελεῖ θαυμασίαν τροφὴν ὄχι μόνον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ζῶα καὶ ἰδίως τὸν ἐλέφαντα.

ΡΙΝΟΚΕΡΩΣ. — Ὁ ρινόκερος ἀνήκει εἰς τὴν ὁμοταξίαν τῶν παχυδέρμων καὶ εἶνε μετὰ τὸν ἐλέφαντα τὸ ἰσχυρώτερον καὶ ὀγκωδέστερον τετράποδον. Ἐχει 3 μέχρι 4 μέτρων μῆκος καὶ πλέον τῶν 2 μέτρ. ὕψος. Τὸ σῶμά του εἶνε ἄμορφον καὶ ὀγκῶδες τὸ δὲ δέρμα του σχεδὸν ἄτριχον, ἀναίσθητον καὶ φέρει πτυχὰς περὶ τὸν αὐχένα καὶ ἐπὶ τῶν νώτων. Ὡς ὄργανον ἀφῆς τῷ χρησιμεύει μόνον τὸ εὐκίνητον χεῖλός του. Ἡ κεφαλὴ του εἶνε βραχεῖα καὶ τριγωνική, τὰ δὲ ὄτα ἐν σχήματι κέρατος εἶνε ὀξεία καὶ εὐκίνητα. Ὁ λαιμὸς εἶνε βραχύς, ἡ κοιλία μεγάλη ἢ ράχης στρογγύλη καὶ ἡ οὐρὰ μικρὰ καὶ λεπτή· οἱ πόδες του φέρουσι τρεῖς δακτύλους οἱ ὁποῖοι λήγουν εἰς ὄνυχας στρογγύλους, αἱ δὲ ὀδόντες του εἶνε 30 μέχρι 34 τὸν ἀριθμὸν.

Ὅτι ὁμῶς τὸν διακρίνει ἀπὸ τῶν ἄλλων ζῶων εἶνε τὸ σκληρότατον κέρας, ὅπερ φέρει ἐπὶ τῆς ρινὸς καὶ τὸ ὁποῖον μεταχει-

ρίζεται ὡς φοβερὸν ἀμυντικὸν ὄπλον. Μερικὰ μάλιστα εἶδη ἔχουν καὶ δεύτερον κέρασ μικρότερον κείμενον ὀπισθεν τοῦ πρώτου.

Καὶ εἰς τινὰ μὲν εἶδη τὸ κέρασ τοῦτο λαμβάνει μεγάλας διαστάσεις αὐξάνον μέχρις 1μ. 30 εἰς ἄλλα δὲ μένει ἀτελὲς καὶ σχηματίζει μόνον ἐξόγκωμα. Ἡ ρώμη τοῦ ρινοκέρου εἶνε ἀξιοσημείωτος, προσβάλλει συχνὰ τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν νικᾷ, δὲν διστάζει δὲ μάλιστα νὰ συμπλακῆ μετὰ τῶν τίγρεων τῶν ὁποίων οἱ ὄνυχες δὲν δύνανται νὰ καταξοσχίσουν τὸ δέρμα του τὸ ὅποσον μόνον αἱ ὀρηκτικαὶ κωνικαὶ σφαῖραι κατορθοῦν μετὰ δυσκολίας νὰ τὸ δριατρυπήσουν. Εὐρίσκεται ἐν Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ καὶ ζῆ 60—70 ἔτη, τρέφεται δὲ μὲ φυτά.

ΡΙΟΝ καὶ **ΑΝΤΙΡΡΙΟΝ**. — Δύο ἰσχυρὰ βενετικὰ φρούρια εἰς τὴν στενὴν εἴσοδον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου (Στενὸ τοῦ Ρίου), τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται κοινῶς *Καστέλλια* καὶ χρησιμεύουν σήμερον διὰ φυλακῆς καὶ τὸ μὲν *Ρίον* εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς Πελοποννησιακῆς παραλίας, τὸ δὲ *Ἀντίρριον* ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Στερεᾶς.

ΡΙΟΝ ΙΑΝΕΪΡΟΝ. — Μεγάλη πόλις τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, πρωτεύουσα δὲ τῆς Βραζιλίας. Εἶνε κτισμένη ἐπὶ λαμπρᾶς τοποθεσίας καὶ ἔχει θεῶν μαγευτικὴν, ὠραίας οἰκοδομᾶς, λαμπρὸν καὶ μέγιστον λιμένα, ἀκμαϊότατον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν, ὠραῖα δημόσια κτίρια παντὸς εἶδους, μαγευτικὰ περὶχωρα, κήπους, πλατείας κτλ. Πανεπιστήμιον, βιβλιοθήκην μὲ 100,000 τόμους, πλέον τῶν 40 ἡμερησίων καὶ περιοδικῶν καὶ 400,000 κατοίκους, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ εἶνε Ἰνδοί.

ΡΙΣΕΛΙΕ (*Ἀρμάνδος Δουβλίσσι δέ*). — Περίφημος καρδιναλίος καὶ πολιτικὸς τῆς Γαλλίας γεννηθεὶς τῷ 1585. Ὡς Ὑπουργὸς Δουδοβίκου τοῦ ΙΓ' ἐπὶ 20 ἔτη ἐπέμεινε ἐναντίον ὄλων τῶν ἐμποδίων, νὰ ὑποτάξῃ τοὺς προτεστάντας καὶ τοὺς εὐπατριδας· εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπεδάλυσε τὴν πτώσιν τοῦ Αὐστριακοῦ οἴκου καὶ τῷ 1635 ἴδρυσεν τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, ἀπέθανεν δὲ τῷ 1642.

ΡΙΧΤΕΡ (*Ἰωάννης Παῦλος*). — Διάσημος συγγραφεὺς καὶ φιλόσοφος Γερμανὸς (1763—1825).

ΡΟΒΕΣΠΙΕΡΟΣ (*Μαξιμιλιανός*). — Διάσημος Γάλλος πο-

λιτικὸς γεννηθεὶς ἐν Ἀρρᾶς τῷ 1759. Ὡς ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστατικῆς συνελεύσεως ἐγένετο ἀληθῆς δεσπότης καὶ ἀνεκέρυξε τῷ 1793—1794 τὴν *τρομοκρατίαν* ἐν Γαλλίᾳ. Ἄλλ' οἱ ὄπαδοί του τὸν ἐγκατέλειψαν τέλος, καὶ ἀπέθανεν τῷ 1794 ἐπὶ τῆς λαιμητόμου εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀναβιβάσει τὸν Δαντᾶν, τὴν Μαρίαν Ἀντωνέτταν, τὸν Λαβοαζιέ, τὸν Ἀνδρέαν Σενιέ καὶ τόσους ἄλλους ἀθώους.

ΡΟΔΑΚΙΝΕΑ. — Ἡ ροδακινέα ἀρέσκειται εἰς γῆν βαθεῖαν, ἀργιλλοαμμώδη καὶ μετρίως παχεῖαν. εὐδοκίμετ ὅμως καὶ εἰς τὰς ὑγρὰς γαίας, ἀλλ' ὁ καρπὸς τῆς γίνεται ἀνούσιος καὶ ὠριμάζει ὀψίμως. Εἰς τὰ ἐλαφρόγεια ἐδάφη παράγονται εὐωδέστερα ροδάκινα, ἂν καὶ ὀλιγώτερον εὐχυμα. Τὸ δένδρον τοῦτο πολλαπλασιάζεται διὰ σπασίμου εὐκολώτατα, ὡς καὶ δι' ἐμβολιασμοῦ.

Οἱ πυρῆνες πρέπει νὰ φυτεύωνται τὸ ρθινόπωρον ἢ νὰ *κουκουλώνονται*, ἐπειδὴ ἂν φυτευθοῦν τὴν ἀνοιξιν σκληροὶ δὲν φητρώνουν εἰμὴ τὸ ἐπόμενον ἔτος. Ἐπειδὴ ἡ ροδακινέα γηράσκει ταχέως, τὴν ἐμβολιάζουν κατὰ προτίμησιν ἐκ δαμασκηνέας καὶ ἀμυγδαλέας εἰς ἃς γίνεται μακροβιωτέρα καὶ τὰς μὲν πρώτας μεταχειρίζονται διὰ τὰ δροσερὰ καὶ πολύγεια ἐδάφη, τὰς δὲ δευτέρας διὰ τὰ ξηρὰ καὶ ἀμμώδη. Τὰ ροδάκινα ἐνοφθαλμίζονται κατ' Ἰούνιον καὶ ἐγκεντρίζονται κατὰ Μάρτιον ἀφ' οὗ τὸ δένδρον ἀποκτήσῃ χόνδρος ἐνὸς δακτύλου.

Ροδάκινα Κομπόστα. Τὰ ροδάκινα εἶνε πολλῶν εἰδῶν, διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχή, ὅταν ζεματῶμεν τὰ διάφορα εἶδη, διότι ἄλλα εἶδη ἀπαιτοῦν περισσότερον ζεμάτισμα, ἄλλα δὲ ὀλιγώτερον. Πρὸς τοῦτο ἐξάγομεν ὅλα τὰ ροδάκινα ἀνὰ ἐν μὲ τὸ κουτάλι καὶ τὰ παρατηροῦμεν. Κατὰ τὰ ἄλλα γίνονται ὅπως τὰ καϊσιά.

ΡΟΔΑΝΟΣ. — Μέγας ποταμὸς τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης. Πηγάζων ἐκ τῶν Ἄλπεων, διαρρέει τὴν λίμνην τῆς Γενεύης, περνᾷ ἀπὸ τὰς πόλεις Λυών, Βιέν, Βαλεντίας καὶ Ἀθινῶν καὶ χύνεται εἰς τὴν Μεσόγειον μετὰ δρόμον 800 χιλιομ.

ΡΟΔΙΑ. — Ἡ ροδιά ἢ ροιά, εἶνε δένδρον τῶν θερμῶν κλιμά-

των καὶ ἀγαπᾶ τοὺς εὐηλίους τόπους. Ἐν Εὐρώπῃ ἔνθα ἀνθεὶ μόνον, ἐκτείνεται ὡς δένδρον μᾶλλον στολισμοῦ. Πολλαπλασιάζεται διὰ ναμαφιάδων, ἢ καταβολάδων εἰς γλάστραν ἢ καὶ διὰ σπέρματος· ἀλλὰ ὁ τρόπος οὗτος εἶνε βραδύτερος. Ἀρίσκειται εἰς γῆν μετρίας ποιότητος καὶ ἀντέχει εἰς τὴν ξηρασίαν. Ἡ ροδέα ἐγκεντρίζεται εἰς τὸν κορμὸν ὡς ἀκολουθῶς: ἐκλέγουν νέας καὶ καὶ εὐλυγίστους κορμούς, τοὺς ὁποίους ἀφ' οὗ ἐγκεντρῶσιν τὴν ἀνοιξιν, κλίνουν εἰς τὴν γῆν καὶ τὰς καλύπτουν μὲ χῶμα ἀφίνοντες ἀσκεπὲς τὸ ἐγκεντρισθὲν μέρος. Ἴνα κρατήσουν δὲ τὸν κορμὸν πλαγιασμένον ἐμπήγουν ἐπ' αὐτοῦ δίκρανου ξύλον καὶ δὲν τὸν ἀφίνον νὰ ὑψωθῇ εἰμὶ ἀφ' οὗ φυτρώσῃ τὸ ἔνθεμα. Δύναται τις ὅμως νὰ μεταχειριθῇ καὶ τὸν συνήθη τρόπον ἐγκεντρίσεως· τότε δὲ πρέπει νὰ ποτίζῃ συχνὰ καὶ προχωματῶν τὸ στέλεχος ἐπειδὴ καὶ τὸ δένδρον τοῦτο εἶνε φύσει ἀσθενὲς καὶ ἔχει ὀλίγον χυμὸν. Ἡ ροδιὰ ἐγκεντρίζεται εἰς τὸ εἶδος τῆς μόνον καὶ εἰς μυρσίνην, καὶ τότε τὰ ρόδια γίνονται μεγαλείτερα. Ταῦτα εἶνε δύο εἰδῶν: τὰ ξυνὰ καὶ γλυκὰ. Πολλοὶ ἀγαποῦν τὰ πρῶτα· ἀλλ' οἱ περισσότεροι τὰ δεύτερα. Τὰ κοπρίσματα καθιστοῦν καρποφόρας τὰς παλαιὰς καὶ ἀκάρπους ροδιάς. Τὰ ρόδια διατηροῦνται χλωρὰ μέχρι τῆς ἀνοιξείως, ἂν στρίψωμεν τοὺς κλώνους τοῦ δένδρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὰ ἀφίνομεν, καὶ σκεπάσωμεν ἕκαστον ρόδιον μὲ κολοκύνθην.

ΡΟΔ-ΙΣΛΑΝΔΗ (*Portálland*). — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας. Ἐκτασίς 3237 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 300,000. Κομητεία 5. Κλίμα γλυκὺ. Προϊόντα, σιτηρὰ, πατάταις κτλ. μέταλλα: σίδηρος, χαλκὸς καὶ πολλὰ μάρμαρα. — 2000 βιομηχ. καταστήματα μὲ 60 χιλ. ἐργάτας. Παιδεία πολὺ ἀνεπτυγμένη. 500 σχολεῖα, 800 βιβλιοθῆκαι, 45,000 μαθηταί. Προϋπολογ. 5 ἐκατ. φρ. Χρέος 12 ἐκ. φρ.

ΡΟΔΟΜΕΛΙ. — Κατασκευάζεται ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν ρόδων καὶ χρησιμεύει πρὸ πάντων εἰς γαργαρισμούς ἐπὶ πονολαίμων. Τὸ μεταχειριζόμεθα δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἴτε μόνον μεθ' ὕδατος (1 κοχλιάριον τῆς σούπας ἐντὸς ποτηρίου ὕδατος), ἢ ἐντός

βρασμένης ἀλταίας ἢ ἄλλων μαλακτικῶν ἢ στυπτικῶν φαρμάκων.

ΡΟΔΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας καὶ ὠραιότερας νήσους τοῦ Αἰγαίου πλησίον τῶν ΝΔ παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. — Ἐκτασίς 1424 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 45,000 οἱ πλεῖστοι Ἕλληνες. Ἡ νῆσος διασχίζεται ἀπὸ βουνοσειρὰν ὕψους 1,000 ἕως 2,000 μέτρων· εἶνε δὲ εὐφωρωτάτη εἰς κρασία, ἔλαιον, πορτοκάλια, λεμόνια, ὀπωρικὰ κτλ. καὶ ἔχει κλίμα λαμπρὸν ἀλλ' ὑποφέρει ἀπὸ συχνῶν σεισμούς. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς Ρόδος ὅπου ἐδρεύει ὁ Κυβερνήτης (ισόβιος Πασσᾶς) ἔχει ἰσχυρὰ φρούρια, Ἕλληνο-σχολεῖα, ἐκτεταμένον ἐμπόριον, ἄριστον λιμένα καὶ 22,000 κατοίκους. Ἐνταῦθα εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρχεν ὁ περίφημος ἑβδομηκοντάπηχυς χάλκινος ἀνδρὶς τοῦ Ἡλίου ὁ λεγόμενος *Κολοσσός* τῆς Ρόδου. Ἡ πόλις αὕτη ἐκτίσθη τῷ 408 πρὸ Χρ., μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἔγεινεν ἰσχυροτάτη καὶ κατέκτησε πολλὰς ἐκ τῶν γύρω χωρῶν. Κατόπιν ἔγεινε ρωμαϊκῆ, βυζαντινῆ, κτλ. Τὴν κατέλαβον ἔπειτα οἱ Καλίφαι, οἱ Σταυροφόροι, οἱ Γενουήνσιοι, καί, τῷ 1522, μετὰ ἐνὸς θέρους πολιορκίαν περίφημον τὴν ἐκυρίευσαν οἱ Τούρκοι.

ΡΟΖΕΔΕΣ *σαρακοσιανοί*. — Κοπανίζομεν 100 δράμια ἀμυγδάλου μαύρου μὲ 60 δραμ. ζακχάρως, τὰ ὅποια κοσκινίζομεν, τὰ θέτομεν εἰς λεκάνην, προσθέτομεν 25 δραμ. ἀνθονέρου καὶ τὰ ζυμώνομεν. Ἀφ' οὗ κατασκευάσωμεν οὕτω μίαν πάσταν σφικτὴν, πλάθομεν τοὺς ροζέδες, δίδοντες εἰς αὐτοὺς σχῆμα ἀχλαδίου, τοὺς θέτομεν εἰς λαμαρίναν στρωμένην μὲ φύλλα κρούστας καὶ τοὺς ψήνομεν εἰς ἀδύνατον φούρνον. Κοσκινίζομεν κατόπιν ἐπ' αὐτῶν ὀλίγην ψιλὴν ζάκχαριν.

ΡΟΚΑ. — Ἡ ρόκα ἀνήκει εἰς τὸ αὐτὸ γένος εἰς δ καὶ τὸ κάρδαμον, σπείρεται δὲ τὴν ἀνοιξιν καὶ μεταφυτεύεται ἐπανειλημμένως, διὰ νὰ ἔχωμεν πάντοτε τρυφερὰ φύλλα, ἐκ τῶν ὁποίων γίνεται νόστιμος σαλάτα· ὅσον ἀφορᾷ τὸ κάρδαμον, τοῦτο φύεται αὐτομάτως εἰς τοὺς ἀγρούς, οὐχ ἦττον ὅμως φυτεύεται καὶ εἰς τοὺς κήπους διὰ νὰ τὸ ἔχουν πρόχειρον.

ΡΟΜΙ. — Τὸ ρόμι ἢ ροῦμι, εἶναι εἶδος πνευματώδους ποτοῦ τὸ **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΒΗ** «**ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ**» 53

ὅποιον παράγεται διὰ τῆς ἀποστάξεως τοῦ ζαχαροκαλάμου, καὶ ὅταν δὲν περιέχει ὕδωρ δεικνύει 26 βαθμούς. Τὸ ρόμι διευκολύνει τὴν χώνευσιν ὅταν τὸ λαμβάνομεν εἰς μετρίαν δόσιν, οἷον μίαν κουταλιὰν ἐντὸς ποτηρίου τειοῦ ἢ ὕδατος. Ἡ συχνὴ ὅμως αὐτοῦ χρῆσις ἐρεθίζει τὸν στόμαχον καὶ προξενεῖ φλογώσεις αἰτινες ἔχουν κακὰς συνεπείας. Κακῶς ὅμως πιστεύεται ὅτι τὸ ποτὸν τοῦτο ἐπαναφέρει τὰς δυνάμεις, τούναντίον τὰς καταστρέφει καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ κάμνωμεν μετρίαν χρῆσιν αὐτοῦ. Ἄν ἀποστάξωμεν εἰς λουτρόβρασμα (μπαίν-μαρι) ποσότητά τινα καλοῦ ρουμίου καὶ προσθέσωμεν ζάχαρον καὶ διυλισμένον ὕδωρ, (εἰς 3 λίτρας ρουμίου, 2 λίτρας ὕδατος καὶ 1 χιλογρ. ζαχάρεως) ἐπιτυχάνομεν ἓν ἐξαιρετὸν ποτὸν ὀνομαζόμενον *κρέμαν ρομίου*.

ΡΟΣΕΤΗ. — Ἐμπορικὴ πόλις τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τοῦ δυτικωτάτου στόματος τοῦ Νείλου ὅπου ἐμπορεύονται πολλοὶ Ἕλληνες, μὲ 17000 κατ.

ΡΟΣΜΠΗΦ à *l' ayy.lalç.* — Κόπτομεν ἓν φιλέτον, καθαρίζομεν τὰς ἀκρας ἀπὸ τὰ κόκκαλά των καὶ τὰ χονδρὰ νεῦρα, τὸ λαρόδωνομεν, τὸ περνῶμεν εἰς μίαν σοῦβλαν, τὸ δένομεν κανονικῶς καὶ τὸ ψήνομεν εἰς δυνατὴν φωτιάν, προσέχοντες νὰ μὴ ψήσωμεν πολὺ τὸ κρέας.

Ροσμπήφ à *l' Athinaia.* Θέτομεν εἰς κατσαρόλαν κρέας βωδινόν, 3 κρομμύδια χαραγμένα σταυροειδῶς, 3 σκελίδας σκόρδου, 2 κάρωτα, 1 μπουκέτον γαρνί, 2 πράσα, 1 ρίζαν σελίνου, καὶ διάφορα μυρωδικά, τὰ ὅποια κοκκινίζομεν μὲ τὸ κρέας, προσθέτομεν ὀλίγον ἄλευρον καὶ τὰ κοκκινίζομεν ἐκ νέου ὀλίγον, ρίπτομεν κατόπιν τομάταν, οἶνον, κανέλλαν καὶ ζωμόν, τὰ ψήνομεν εἰς τὴν φωτιάν καὶ ὅταν τὸ σερβίρωμεν τὸ γαρνίρομεν μὲ πατάταις ἢ ἄλλην γαρνιτούραν.

ΡΟΣΟΛΙΑ (Ζαχ.) *Ροσόλι μέντας.* — Θέτομεν εἰς καζάνιον 2 ὀκάδας ζαχάρεως καὶ 1 1)2 ὀκῶν ὕδατος καὶ ἀφ' οὗ πάρη βράσιν, τὴν ἀψύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιάν καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ ἀφ' οὗ τὴν ἐξαφρίσωμεν προηγουμένως. Κατόπιν προσθέτομεν εἰς αὐτὸ 250 δράμια δυνατεῦ οἰνοπνεύματος (σπίρτον) καὶ 1 δραμ. ἔ-

λαιον μέντας. Λαμβάνομεν δύο κόλλας στουποχάρτου, τὰς ὁποίας κοπανίζομεν, ἀφ' οὗ τὰς βρέξωμεν, καὶ τὰς διαλύομεν μὲ τέλι εἰς τὸ σιρόπιον, τὸ ὅποτον σουρώνομεν 2 φορὰς διὰ νὰ καθαρισθῇ καὶ γίνῃ διαφανές. Θέτομεν κατόπιν τὴν μένταν εἰς φιάλας, τὰς ὁποίας σφραγίζομεν καλῶς μὲ φελλὸν διὰ νὰ μὴ ἐξατμισθῇ τὸ ἐμπεριεχόμενον οἰνόπνευμα.

Ροσόλι πικραμυγδάλου. Ἄφ' οὗ ἐτοιμάσωμεν σιρόπιον ὡς ἄνωτέρω, προσθέτομεν 1 δράμιον ἐλαίου πικραμυγδάλου ἀντὶ μέντας.

Ροσόλι γαρούφαλον. Ἄφ' οὗ ἐτοιμάσωμεν ὡς τὸ τῆς μέντας ρίπτομεν ἀντὶ μέντας 1 δραμ. ἐλαίου γαρουφαλοῦ, καὶ χρωματίζομεν τὸ σιρόπιον μὲ κόκκινον χρῶμα καὶ τὸ θέτομεν εἰς φιάλας ὡς ἄνωτέρω.

Σημ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν διάφορα ροσόλια δίδοντες εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν τὴν ὀνομασίαν τῆς οὐσίας τὴν ὁποίαν θὰ μεταχειρισθῶμεν.

Ροσόλι κανέλλας. Γίνεται ὅπως καὶ τὸ σιρόπιον μέντας προστιθεμένου ἀντὶ 1 δραμ. ἐλαίου μέντας, 1 δραμ. κανελλολάδου, κατόπιν δὲ τὸ χρωματίζομεν μὲ κόκκινον χρῶμα καὶ τὸ θέτομεν εἰς βοτίλιας ὅπως καὶ τὸ ἄνωτέρω.

Ροσόλι τριανταφύλλου. Κατασκευάζομεν τὸ ροσόλι τοῦτο ὅπως καὶ τὸ τῆς μέντας ρίπτοντες ἀντὶ μέντας τριανταφυλλόνερο. Τὸ σιρόπιον τοῦτο χρωματίζομεν μὲ κόκκινον χρῶμα διὰ νὰ λάβῃ τὸ χρῶμα τοῦ τριανταφύλλου καὶ τὸ θέτομεν κατόπιν εἰς φιάλας.

ΡΟΣΣΙΝΗ. — Μέγας Ἰταλὸς μουσουργὸς γεννηθεὶς τῷ 1792, συνθέτης τῶν γνωστοτάτων ἔργων *Γουλλιέλμος Τέλλος*, *Κουρεῦς τῆς Σεβίλλης* καὶ πλείστων ἄλλων. Ἀπέθανε τῷ 1868 καὶ ὑπῆρξεν εἰς ἓκ τῶν πρώτων νεωτεριστῶν τῆς συγχρόνου μουσικῆς.

ΡΟΤΤΕΡΔΑΜ. — Πόλις τῆς Ὁλλανδίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μώσας, ὁ δεῦτερος ἐμπορικὸς λιμὴν τοῦ βασιλείου, μὲ 200,000 κατοίκους.

ΡΟΥΒΕΝΣ. — Διάσημος Φλαμανδὸς ζωγράφος γεννηθεὶς ἐν Ἀμβέρσῃ τοῦ Βελγίου τῷ 1577 καὶ ἀφήσας ἔργα θαυμαστῆς τέχνης, τὴν Ἀποκαθίλωσιν καὶ ἄλλα. Ἀπέθανε τῷ 1640.

ΡΟΥΕΝ. — Πόλις τῆς Γαλλίας ΒΑ τῶν Παρισίων εἰς τὸ στόμιον τοῦ Σηκουάνα μετὰ λαμπροὺς Γοτθικοὺς ναοὺς, ἀρίστα βιομηχ. ἐργοστάσια, μέγαν λιμένα ἐνεργοῦντα ἐκτεταμένον ἐμπόριον καὶ 115,000 κατ.

ΡΟΥΜΠΑΙ. — Πόλις τῆς ΒΑ Γαλλίας μετὰ λαμπρὰ βαμβακουργεῖα, ὑφαντουργεῖα καὶ 100 χιλ. κατ.

ΡΟΥΣΣΩ Ἰωάννης Ἰάνωδος. — Εἰς ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων Γάλλων φιλοσόφων καὶ συγγραφέων γεννηθεὶς τῷ 1712 ἐν Γενεύῃ, ἀποθανὼν δὲ τῷ 1778. Μεταξὺ τῶν θαυμαστῶν του ἔργων παγκόσμιον εἶνε τὸ *Κοινωνικὸν συμβόλαιον* κτλ.

ΡΩΜΗ. — Πρωτεύουσα τῆς Ἰταλίας, καὶ ἔδρα τοῦ Πάπα εἰς τὸ μέσον σχεδὸν τῆς Ἰταλ. Χερσονήσου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Τιβέρεως, ἔχουσα λαμπρὰ ἀρχαῖα μνημεῖα· τὸ μέγα ἀμφιθέατρον, τὸ Πάνθειον, τὴν στήλην τοῦ Ἀντωνίου καὶ τοῦ Τραϊανοῦ, τὸν πύργον τοῦ Ἀγγέλου κτλ. θαυμάσια νεώτερα κτίρια, τὸ Βατικανόν, τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πάπα μετὰ ὀνομαστὸν μουσεῖον καὶ πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην, τὸν μεγαλοπρεπῆ ναὸν τοῦ Ἁγίου Πέτρου ὅστις εἶνε ὁ μέγιστος χριστιανικὸς ναὸς τοῦ κόσμου, πανεπιστήμιον, ἀπειρα σχολεῖα, ἰσχυρὰ φρούρια, μετὰ 300 πύργους καὶ 13 πύλας, θέατρα κτλ. καὶ 350,000 κατοίκων. Αἱ δὲ *Κατακόμβαι* τῆς Ρώμης, δηλαδὴ ἀπέραντα ὑπόγεια κατέχοντα μεγίστας ἐκτάσεις κάτωθεν τῆς πόλεως, ὅπου συνήρχοντο καὶ ἐτέλουν τὰ τῆς θρησκείας τῶν οἱ πρῶτοι χριστιανοί, εἶνε αἱ σπουδαιόταται τοῦ κόσμου ὄλου.— Ἡ Ρώμη ἐκτίσθη ἀπὸ τὸν Ρωμύλον τῷ 754 πρὸ Χρ. καὶ ὑπῆρξε μέχρι τοῦ 476 μετὰ Χρ. πρωτεύουσα τοῦ πρώτου τότε κράτους τῆς γῆς. Κατόπιν ἐγένετο πρωτεύουσα τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου καὶ ἐπὶ χίλια ἔτη οἱ Πάπαι ὑπῆρξαν βασιλεῖς αὐτῆς, ἀπὸ δὲ τοῦ 1870, ἡ *«αἰωνία πόλις»*, ὡς εἶχεν ὀνομασθῆ, κατέστη πρωτεύουσα τοῦ νέου Ἰταλικοῦ βασιλείου.

ΡΩΜΟΥΝΙΑ ἢ ΡΟΥΜΑΝΙΑ. — Τὸ ΒΑτατον κράτος τῆς Ἑλληνικῆς Χερσονήσου, μεταξὺ Αὐστρίας, Ρωσσίας, Μαύρης θαλάσσης, Βουλγαρίας καὶ Σερβίας. Ἐκτασις 129,947 τετρ. χιλ. Κάτοικοι 5,650,000 ἐν οἷς πολυάριθμοι Ἕλληνας. Σὺγκρι-

ται ἐκ τῆς Βλαχίας, ὑποδιαιρουμένης εἰς *Μεγάλην* καὶ *Μικράν*, τῆς Μολδαυίας καὶ τῆς Δοβρούτσας. Χώρα γενικῶς πεδινὴ βρεχομένη ἀπὸ τὸν ποταμὸν Δούναβιν καὶ τοὺς πολυαριθμοὺς του παραποτάμους καὶ παράγουσα ἀφθονα σιτηρὰ, κρασιά, καρποὺς κτλ. Ἀπὸ τὴν Αὐστρίαν μόνον τὴν χωρίζει ἡ βουνοσειρὰ τῶν Καρπαθίων. Ἔχει πολλὰς πηγὰς πετρελαίου καὶ μεγάλα δάση. Κλίμα λίαν θερμὸν τὸ θέρος καὶ λίαν ψυχρὸν τὸν χειμῶνα ἀλλ' ὑγιεινὸν ἐκτὸς τῶν μερῶν ὅπου λιμνάζουν νερὰ καὶ ἰδίως τῶν ΝΑ.— Ἐμπόριον λίαν ἀνεπτυγμένον. Βιομηχανία μικρά. — Προῦπολ. 200 ἑκατ. φρ. Χρέος 750 ἑκατ. φρ. Παιδεία μετρίως ἀνεπτυγμένη μετὰ 3000 σχολεῖα καὶ 2 Πανεπιστήμια. Στρατὸς ἐν εἰρήνῃ 20,000 ἐν πολέμῳ 120 ἕως 130 χιλ. Ἡ Ρουμανία ἦτο μέχρι τοῦ 1878 ἡγεμονία πληρώνουσα φόρον ὑποτελείας εἰς τὸν Σουλτᾶνον, ἀλλ' ἐκτοτε ἐκηρύχθη κράτος ἀνεξάρτητον. Θρησκεία: Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος. — Πρωτεύουσα *Βουκουρέστιον*.

ΡΩΣΣΙΑ. — Τὸ μέγιστον κατὰ τὴν ἑκτασιν κράτος τοῦ Κόσμου συγκείμενον ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν καὶ Ἀσιατικὴν Ρωσσίαν. Ἐκτασις ἐν ὅλῳ 22,397,460 τετρ. χιλ. (δηλαδὴ 350-πλασία τῆς Ἑλλάδος). Κάτοικοι 120 ἑκατομμύρια. Μὲν ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ρωσσία ἤτις κατέχει ὅλον τὸ Α μέρος τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ Β. Παγ. Ὠκεανοῦ μέχρι τῆς Μαύρης θαλάσσης καὶ ἀπὸ τῆς Γερμανίας καὶ Αὐστρίας μέχρι τῆς Ἀσίας, ἔχει ἑκτασιν 5,389,993 τετρ. χιλ. καὶ 98,000,000 κατοίκους, διαίρεται δὲ εἰς τὴν Κυρίως Ρωσσίαν μετὰ 87 ἑκατ. κατ., τὴν Πολωνίαν μετὰ 8,700,000 κατ. καὶ τὴν αὐτοδιοίκητον ἡγεμονίαν τῆς Φιννίας μετὰ 2,300,000 κατ. καὶ σύγκριται ἐξ 60 κυβερτειῶν. Εἶνε χώρα πεδινὴ γενικῶς διακοπτομένη μόνον ἀπὸ σειρὰς χαμηλῶν βουνῶν καὶ λόφων, ὅρη δὲ ἔχουσα μόνον εἰς τὰ Ἀσιατικὰ σύνορα (τὰ Οὐράλια), καὶ πρὸς μεσημβρίαν τὸν Καύκασον. Ἡ Ρωσσία ἔχει τοὺς μεγαλειτέρους ποταμοὺς τῆς Εὐρώπης· Βόλγαν, Οὐράλην, Δνεϊστερον, Δνείπερον, Τάναϊν ἢ Δών, Πετσχόραν, Δούβαν, Νεύαν, Δύναν, Βιστούλαν, Δούναβιν κτλ. καὶ τὰς μεγίστας λίμνας Λεδόγαν, Ὀνέγαν, Πέιπον, Ἰλμεν, Κα-

σπίαν κτλ. Τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος αὐτῆς παρουσιάζουν ἀπείρους ποικιλίας ἕνεκα τῆς μεγάλης τῆς ἐκτάσεως· προϊόντα σπουδαιότερα : Δημητριακὰ, ξυλεία, ζῆα, τυριά, βούτυρον, χαβιάρι, νήματα, δασικὰ προϊόντα ἐκ τῶν ἀπεράντων δασῶν τῆς καὶ μέταλλα, χρυσός, ἄργυρος, μόλυβδος, χαλκός, καὶ ἰδίως πλατίνα. Ἐτησίᾳ ἐμπορικὴ κίνησις 4,600 ἑκατ. φρ. Ἐμπορικὸν Ναυτικὸν 4,300 πλοῖα. Βιομηχ. καταστήματα 90,000 μὲ 1,200,000 ἐργάτας. Σιδηρόδρομοι 25,000 χιλιομ. Τηλεγρ. γράμμαι 106 χιλ. χιλιόμετρα.

Δὲν ὑπάρχει Κράτος εἰς τὸ ὅποιον ν' ἀπαντᾷ τις μεγαλειτέραν ποικιλίαν λαῶν· οἱ πλείστοι εἶνε Σλαῦοι, Ρῶσοι (66 ἑκατ.) Πολωνοὶ (6 1)2 ἑκατ.) εἰς τὰ Δ κατοικοῦντες τὴν ἀρχαίαν Πολωνίαν καὶ λαμβανόμενοι συνήθως ὡς ὁ τύπος τῆς *Καυκασίας Φυλῆς*, Λιθουανοὶ (3 ἑκατ.), Τάταροι (3 ἑκατ.), Ἑβραῖοι (2 1)2 ἑκατ.), Φίννιοι (2 ἑκατ.), Ρωμοῦνοι (1 ἑκατ.), Ἕλληνες (350,000) ἰδίως εἰς τὰ μεσημβρινὰ καὶ πλείστοι ἄλλοι (Σαμογέται, Κιρκάσιοι, Τουρκομάνοι κτλ.), ὥστε ἀπαντᾷ κανεὶς ἐν Ρωσίᾳ 40 διαφόρους γλώσσας καὶ παντὸς εἶδους ἤθη καὶ ἔθιμα. Ὡς πρὸς τὴν θρησκίαν οἱ πλείστοι εἶνε Ὀρθόδοξοι (68 ἑκατομ.) οἱ δὲ λοιποὶ Καθολικοὶ, Διαμαρτυρόμενοι, Μωαμεθανοὶ, Ἰουδαῖοι κτλ.,

Πολωνός

διατηρεῖ δὲ τὸ Κράτος 4 ἐκκλησιαστικὰς ἀκαδημίας καὶ 60 σεμινάρια μὲ 16,000 μαθητάς. — Ἡ παιδεία δεικνύει τάσιν πρὸς ἀνάπτυξιν ἀριθμοῦσα 8 πανεπιστήμια καὶ 23,600 σχολεῖα μὲ 1,300,000 μαθητάς. — Προϋπολογισμὸς 800 — 805 ἑκατ. ρούβλια (3,120 — 3,140 ἑκατ. φρ.) Χρέος 7 δυσεκατομύρια φρ. — Πολεμικαὶ δυνάμεις ἄπειροι· ὁ στρατὸς ἐν εἰρήνῃ ἀριθμεῖ 750,000 ἄνδρας, ἐν πολέμῳ δὲ 3 1|2 ἑκατομμύρια καὶ 300,000 ἵππους, ὁ στόλος σύγκειται ἀπὸ 390 πλοῖα μὲ 900 κανόνια καὶ 35,000 ναύτας, εἰς δὲ τὰ σύνορα ὑπάρχουν χιλιάδες ὀλόκληροι ἰσχυροτάτων φρουρίων καὶ ὀχυρωμάτων. — Ἡ με-

γίστη αὕτη χώρα κυβερνᾶται ἀπὸ ἀπόλυτον μονάρχην *Τζάρον* καλούμενον καὶ ἐπονομαζόμενον «*Αὐτοκράτορα πασῶν τῶν Ρωσιῶν*», ὄντα δὲ συνάμα ἀνώτατον ἀρχηγὸν τῆς Ρωσικ. Ἐκκλησίας. — Πρωτεύουσα *Πετρούπολις*.

Σ

ΣΑΙΓΓ—ΧΑΪΣ.—πουδαιοτάτη ἐμπορικὴ πόλις τῆς Κίνας ἀνοικτὴ εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς, εἰς τὸ στόμιον τοῦ ποταμοῦ Κιάγγ μὲ 380,000 κατ.

ΣΑΙΞΠΗΡ.—Περιφανὴς Ἄγγλος δραματικός, ἐν ἐκ τῶν πρώτων πνευμάτων τοῦ κόσμου. Γεννηθεὶς τῷ 1564 ἔγραψε θαυμάσια ἔργα, τὸν *Ἀμλετ*, τὸν *Μάκβεθ*, τὸν *Οθέλον* κτλ. καὶ ἀπέθανε τῷ 1616.

ΣΑΛΑΜΙΣ.—Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου ἀντικρὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Μεγαρίδος σχηματίζουσα ἓνα δῆμον τῆς δευτέρας. Ἐκτασις 100 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 6500. Πρωτεύουσα *Σαλαμίς* μὲ *Εἰρηνοδ.*, Ἑλλην. σχολεῖον, ὠραίας φυτείας καὶ 3,850 κατ. Ἡ ἀρχαία πόλις εὕρισκετο εἰς τὴν θέσιν τοῦ σημερινοῦ Ἀμπελακίου, πλησίον τοῦ ὁποίου εἶνε σήμερον ὁ Ναύσταθμος μὲ λαμπρὰ δημόσια καταστήματα, πλωτῆν δεξαμενὴν κτλ. καὶ 4 ἕως 5 χιλιάδας κινητὸν ναυτικὸν πληθυσμόν. Ἄλλα χωρία ἢ νῆσος ἔχει 8, ἐν λοιμοκαθαρτήριον (Ἅγιος Γεώργιος), 1 μονὴν καὶ τὸ ὄλον 6,500 κατ.

ΣΑΛΒΑΔΩΡ. — Μικρὰ δημοκρατία τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς. Ἐκτασις : 21070 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 650.000. Ἐμπορίον ἀμυγῶν, ἰδίως καφέ, καπνοῦ καὶ λουλακίου, Βιομηχανία ἀρίστη. Παιδεία ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη Πρωτεύουσα Ἁγιος Σωτήρ (Σὰν Σαλβάτωρ) μὲ 15,000 κ. Σπουδαιότερα πόλις ἡ Ἁγία Ἄννα (30,000 κατ.) — Στρατὸς 5,000 ἄνδρες. Προῦπ 7 1)2 ἑκατ. φρ.

ΣΑΛΕΠΙ. — Ὡς πρῶτον ποτὸν τὸν χειμῶνα τὸ ζεστὸ σαλέπι εἶνε θρεπτικὸν συνάμα καὶ μαλακτικόν, ὠφέλιμον δὲ κατὰ τοῦ βηχός, τῆς διαρροίας καὶ δυσεντερίας, κατὰ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζεται καὶ ὡς κλύσμα.

ΣΑΛΙΑΓΚΟΙ (Σαλιγκάρια). — Πρέπει νὰ εἴμεθα λίαν προσεκτικοὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν σαλιγάκων, πρὸ πάντων δὲ νὰ τρώωμεν ἐκείνους ὀλιγὰς ζοῦν εἰς τὰς ἀμπέλους ἢ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τρέφονται ἐξ ἀρωματικῶν φυτῶν. Ἀποτελοῦν τροφήν μαλακτικὴν καὶ καταπραϋντικὴν, ἡ ἐποχὴ δὲ αὐτῶν εἶνε ἡ ἀνοιξίς καὶ τὸ φθινόπωρον. Πρὶν μαγειρεύσωμεν τοὺς σαλιγάκους, πρέπει νὰ ἀφήσωμεν αὐτοὺς νήστευσι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐντὸς σκεπασμένου κοφινίου ρίπτοντες εἰς αὐτοὺς καὶ ὀλίγα πίτυρα. Οἱ σαλιγάκοι τρώγουν πολλὰς δηλητηριώδεις οὐσίας, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσέχωμεν αὐτοὺς πολὺ, διότι ἂν δὲν δηλητηριασθῶμεν ἐκ τῆς τροφῆς τῶν τοιούτων σαλιγάκων, θὰ προσβληθῶμεν ὅμως ὑπὸ κοιλιακῶν ἐνοχλήσεων.

ΣΑΜΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν (ἐπαρχ. Σάμης). Πρωτεύουσαν Σάμη ἢ Αἰγιαλός. μὲ Εἰρηνοδ. καὶ Ἑλλ. σχολετον, χωρία 22, μονὴ 1, κάτοικοι 5600.

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ. — Τουρκικὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου. Ἐκτασις 177 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 10,000 Ἑλληνες. Πρωτεύουσα Κάστρα μὲ 8,000 κατ. καὶ ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ γεωργίαν.

ΣΑΜΟΣ. — Μία ἐκ τῶν νήσων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ὀνομαζομένη ἀπὸ τοὺς Τούρκους Σουσάμ Ἀδασσί. Ἐκτασις 550 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 38,000 ὅλοι σχεδὸν Ἑλληνες. Ἐχει λιμένας ἀρίστους, προϊόντα δὲ ἔλαιον, οἶνον, βαμβάκι, μάρμαρα καὶ πε-

ριεχει σίδηρον, μόλυβδον, ἄργυρον κτλ. — Ἡ Σάμος τὸν θον αἰῶνα πρὸ Χρ. εἶχε τὸ ἰσχυρότατον ναυτικὸν τῶν Ἑλλήνων χωρῶν, ἐδοξάσθη δὲ πολὺ ἐπὶ τοῦ περιφήμου τυράννου Πολυκράτους (522—479), μετὰ τὸν ὁποῖον ἔγεινε Περσικὴ. Κατόπιν δὲ ἀπέτελεσε μέρος τῆς Ἀθηναϊκῆς συμμαχίας. Σήμερον εἶνε ἡγεμονία μὲ κυβερνήτην Ἑλλήνα πληρώνοντα εἰς τὸν Σουλτᾶνον ἐτήσιον φόρον 90,000 δρ. διαιρεῖται δὲ εἰς 4 ἐπαρχίας καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Διμένα Βαθέος μὲ Ἑλλήν, Γυμνάσιον, καλὸν ἐμπόριον καὶ 3,500 κατ. — Ἡ Σάμος εἶνε πατρίς τοῦ Πυθαγόρα.

ΣΑΜΠΑΝΙΑ τεχνητή. — Ἴνα παρασκευάσωμεν τοιαύτην λαμβάνομεν λευκὸν οἶνον, τὸν ὁποῖον πληροῦμεν μὲ ἀνθρακικὸν ὀξὺ δι' ἰσχυρᾶς πιέσεως ὡς γίνεται εἰς τὰ τεχνητὰ ὕδατα τοῦ Σέλτσ. Κατόπιν προσθέτομεν 8 γρ. κρυσταλλωμένης σακχάρους (καντίου) λειοτριμμένης εἰς ἐκάστην φιάλην.

Σαμπάνια Κοακτέλ. Τὸ ποτὸν τοῦτο εἶνε ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἀμερικανοῖς, κατασκευάζεται δὲ μιγνυόμενον ἐντὸς δοχείου 1)3 ποτηρίου χυμοῦ ροδιῶν, 2)3 ποτηρίου καμπανίτου καὶ ἐνὸς λεμονίου ἢ ἐνὸς πορτοκαλίου κεκομμένου εἰς τεμάχια. Τὰ δύο ὑγρά μεταγγίζονται ἀπὸ δοχείου εἰς δοχεῖον ἐπανειλημμένως μέχρις οὗ ἀναμιχθῶσι καλῶς, κατόπιν δὲ χύνονται εἰς ποτήριον, τοῦ ὁποῖου αἱ ἐσωτερικαὶ παρειαὶ τρίβονται διὰ φλοιοῦ λεμονίου ἢ πορτοκαλίου. Τὸ ποτὸν τοῦτο πίνεται δι' ἀχυρίνου σωλήνος, οἱ δὲ θέλοντες αὐτὸ ψυχρὸν ρίπτουσιν ἐντὸς τεμάχιον πάγου.

ΣΑΝΔ Γεωργία. — Ψευδώνυμον μὲ τὸ ὁποῖον ἔγραψε θαυμασία μυθιστορήματα ἡ Γαλλίς λογία βαρὼνη Δουδεδάν. (1804—1876).

ΣΑΝΔΒΙΧ Νῆσοι. — Εὐρίσκονται εἰς τὸ ΒΑ τῆς Ὠκεανίας καὶ ἀποτελοῦσιν ἀνεξάρτητον βασιλείον ἀρκετὰ πολιτισμένον. Ἐκτασις 16,946 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 90,000. Σπουδαιότερα εἶνε ἡ Χαβάτα μὲ δύο φοβερὰ ἡφαίστεια. Πρωτεύουσα Ὀρολουλοῦ (30,000 κατ.) ἐπὶ τῆς νήσου Οὐαχούης.

ΣΑΝΤΙΑΓΟ. — Πόλις τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς. Πρωτεύουσα

τῆς Χιλῆς με ὠραίας οἰκοδομὰς, λαμπρὸν κλίμα, θαυμάσια πε-
ρίχωρα, πανεπιστήμιον, ἀκμαῖον ἐμπόριον καὶ 210,000 κατ.

ΣΑΞΩΝΙΑ. — Ἐν ἀπὸ τὰ Γερμανικὰ βασιλεία. Ἐκτασις
14,892 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 3,300,000. Παιδεία λίαν ἀνε-
πτυγμένη, ἐμπόριον μέγιστον, βιομηχανία δὲ ἀκμαιοτάτη ἀπασ-
χολοῦσα πλέον τοῦ 1 ἑκατομμυρίου ἐργατῶν. Προῦπολ. 55 ἑκ.
φρ. Χρέος 405 ἑκ. φρ. Πρωτεύουσα *Δρέσδη*.

ΣΑΠΦΩ. — Περίφημος Ἑλληνὶς ποιήτρια ἀπὸ τὴν Λέσβου
ζήσασα κατὰ τὸν βον αἰῶνα πρὸ Χρ., πνιγεῖσα δὲ κατὰ τὸν μῦ-
θον, εἰς τὰ νερὰ τῆς Λευκάδος διότι τὴν ἐγκατέλειπεν ὁ ἑρα-
στής της Φάων.

ΣΑΠΩΝ ἢ ΣΑΠΟΥΝΙ. — Οἱ σάπωνες κατασκευάζονται ἀνα-
μιγνυομένων παχέων ἐλαίων μετὰ πάχους ζῶων, διὰ σόδας ἢ καὶ
ποτάσσης. Ὁ σάπων ὅστις κατασκευάζεται ἐκ σόδας καὶ καθαροῦ
ἢ μεμιγμένου ἐλαιολάδου ἔχει χρῶμα λευκὸν ἢ μαρμαροειδές. Ὁ
δὲ λευκὸς σάπων περιέχει 45 μερ. ὕδατος, πεντήκοντα μ. παχείας
οὐσίας καὶ 5 μ. σόδας. Οὗτος εἶνε καταλληλότερος τοῦ μαρμα-
ροειδοῦς εἰς τὴν πλύσιν πρὸ πάντων τῶν λεπτῶν ὑφασμάτων.

Σάπων διὰ τὴν λεύκανσιν τοῦ δέρματος. Διὰ νὰ λευκαινῶμεν
τὸ δῆμα, λαμβάνομεν 125 γρ. λευκοῦ σάπωνος Μασσαλίας, 125
μέλιτος κοινοῦ, 30 γρ. μοσχολιθάνου καὶ 15 γρ. στόρακος (εἶδος
ρητίνης). Μιγνύομεν τὸ ὅλον ἐντὸς μαρμαρίνου ἰγδίου, καὶ τὸ κό-
πτομεν εἰς μικρὰς πλάκας.

ΣΑΡΑΓΟΣΣΑ. — Πόλις τῆς Ἰσπανίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἐ-
βρου με ὠραίας οἰκοδομὰς, πανεπιστήμιον καὶ 100,000 κατ.

ΣΑΡΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. — Βασιλεὺς τῆς Νινευῆ περίφημος διὰ
τὴν μαλθακότητα καὶ τὴν δειλίαν του. Λέγουσιν ὅτι τόσοσ ἦτο
θηλιπρεπὴς ὥστε ἐνεδύετο φορέματα γυναικεῖα.

ΣΑΡΔΕΛΛΑΙΣ. — Αἱ σαρδέλαι πλέον κατ' ἀγέλας ὡς αἱ
ρέγγαι καὶ εἶνε κοινόταται εἰς τὰ παράλια τῆς Σαρδηνίας ἐξ ἧς
ἐλαβον τὸ ὄνομά των. Ἀλιεύονται δὲ εἰς τὰ βόρεια μέρη τοῦ
Ἀτλαντικοῦ, ἐν τῇ Βαλτικῇ καὶ ἐν τῇ Μεσογείῳ τὸ φθινόπωρον,
ὅποτε γεννοῦν, διότι τότε μόνον πλησιάζουν τὰς ἀκτὰς ἐν ᾧ τὸ

ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους ἐνδιαίτωνται εἰς τὰ βόθη τῆς θαλάσσης.

Τρώγεται δὲ ἡ σαρδέλα πρόσφατος, τεταριχευμένη ἢ καπνισ-
μένη, καὶ ἐνεργεῖται σημαντικὸν ἐμπόριον αὐτῶν.

Τὰς σαρδέλλας τοῦ κουτιοῦ παρασκευάζουν οὕτω : κατ' ἀρχὰς
τηγανίζουν ὀλίγον αὐτὰς με ἔλαιον καὶ κατόπιν τὰς θέτουν κατὰ
τάξιν ἐντὸς κυτίων ἐκ λευκοσιδήρου τὰ ὅποια πληροῦν με ἔλαιον
καὶ ὦν συγκολλοῦν εἶτα τὸ κάλυμμα. Χάρις δὲ εἰς τὴν παρα-
σκευὴν ταύτην αἱ σαρδέλαι διατηροῦν τὴν γεῦσιν των καὶ δύ-
νανται νὰ ἀποσταλλῶσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Ὅταν
τὰς ἐξάγομεν ἐκ τῶν κυτίων πρὸς χρῆσιν, πρέπει νὰ τὰς στραγ-
γίσωμεν καλῶς, νὰ τὰς καθαρίσωμεν εἰς τὰ δύο ἄκρα καὶ νὰ τὰς
σπογγίσωμεν χωρὶς νὰ τὰς καταστρέψωμεν, κατόπιν δὲ νὰ τὰς
θέσωμεν ἐντὸς πινακίου καὶ νὰ χύσωμεν ἐπ' αὐτῶν ὀλίγον ἐλαιό-
λαδον.

ΣΑΡΔΩ ἢ ΣΑΡΔΗΝΙΑ. — Μεγάλη νῆσος τῆς Ἰταλίας.
Ἐκτασις 24342 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 750,000. Ἐχει πα-
ράλια ἀπόκρημα καὶ βουνὰ πολλὰ ὕψους μέχρις 6200 ποδῶν.
Προϊόντα : καπνὰ, βάμβαξ, λινάρι, δέρματα, ἄφθονα τυριά,
πρόβατα, βούτυρα κτλ. — Πρωτεύουσα *Καλλιὰρι*. Εἰς τὴν νῆσον
αὐτὴν ἀπεκατέστησαν κατ' ἀρχὰς οἱ Φοίνικες ἔπειτα δὲ (τὸν βον
αἰῶνα) οἱ Ἕλληνες.

ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ κόλπος. — Εὐρίσκειται μεταξύ Ἀργολίδος,
Κορινθίας, Μεγαρίδος καὶ Ἀττικῆς, ἔχει δὲ σχεδὸν τετράγωνον
σχῆμα καὶ περιέχει τὰς νήσους Σαλαμίνα, Αἴγινα κτλ.

ΣΑΤΩΒΡΙΑΝ. — Διάσημος Γάλλος φιλόλογος καὶ φιλόσο-
φος γεννηθεὶς τῷ 1768 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1848. Μεταξὺ τῶν ἔρ-
γων του διακρίνονται τὸ «Πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ» καὶ οἱ
«Μάρτυρες».

ΣΑΧΑΡΑ. — Ἡ μεγίστη ἔρημος τῆς Γῆς κατέχουσα τὸ 1)5
τῆς Ἀφρικῆς. Ἐκτασις 6178700 τετρ. χιλ. ἀρχομένη ἀπὸ τὴν
Αἴγυπτον καὶ καταλήγουσα εἰς τὰ παράλια τοῦ Ἀτλαντικοῦ.
Οἱ Ἴσπανοὶ καὶ οἱ Γάλλοι κατέχουν ὀλόκληρα τὰ παράλια αὐ-
τῆς, τὰ δὲ μεσόγεια εἶνε γενικῶς σκεπασμένα ἀπὸ ἄμμον κα

θερμότερα, ἐκτὸς τῶν λεγομένων *δάσεων*, τόπων δηλαδὴ καλλιεργημένων εἰς τοὺς ὁποίους εὐρίσκονται καὶ πόλεις ἀρκετὰ μεγάλαι κατοικούμεναι ἀπὸ 2 ἕως 2 1)2 ἑκατ. Βαρβέρους, Νιγρίτας καὶ Ἀραβας.

ΣΕΒΑΣΤΕΙΑ. — Πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας παρὰ τὸν ποταμὸν Ἄλυν μὲ ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 35,000 κατ., ὧν ἀρκετοὶ Ἕλληνες.

ΣΕΒΙΛΛΗ. — Πόλις τῆς Ἰσπανικῆς Ἀνδαλουσίας ἐπὶ θαυμασίας θέσεως πλησίον τοῦ ποταμοῦ Γουαδαλκουίβηρ, μὲ λαμπρὰ περίχωρα, ὠραίας οἰκοδομὰς, μέγιστον ἀμφιθέατρον ταυρομαχιῶν, μεγαλοπρεπὲς ἀραβικὸν μέγαρον (τὸ Ἀλκαζάρ) καὶ 150,000 κατ.

ΣΕΒΡΕΪΓ. — Περίφημος χημικὸς Γάλλος γεννηθεὶς τῷ 1786 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1892.

ΣΕΙΣΜΟΙ καὶ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ. — Ἐξ ὄλων τῶν φαινομένων τὰ ὅποια συμβαίνουν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τὸ φοβερώτερον ἅμα καὶ μεγαλοπρεπέστερον εἶνε ἡ ἔκρηξις τῶν ἠφαιστειῶν. Ἡφαιστεια δὲ λέγονται τὰ ὄρη ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἔχουν εἰς τὴν κορυφὴν των ὀπὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μεγάλην ὀνομαζομένην κρατῆρα, ἐκ τῆς ὁποίας ἐκπέμπουν φλόγας, νέφη καπνοῦ καὶ στάκτην· ἐκσφενδονίζουσι δὲ πεπυρακτωμένους λίθους καὶ βράχους εἰς μεγάλας ἀποστάσεις, ἐν μέσῳ ὑπογείων κρότων, βροντῶν καὶ ραγδαίων βροχῶν, καιόμενα μέχρι τῶν προπόδων των, μὲ τὰς πλευρὰς ἀνοικτάς· εἰς ἐπίμετρον δὲ τούτων ρεῖσι πανταχόθεν ὑγρὰ πεπυρακτωμένη ὕλη, καλουμένη λάβα, ἡ ὁποία κατκστρέφει πᾶν ὅ,τι συναντᾷ.

Ἡ ἔκρηξις τῆς Θήρας τῷ 865.

Ἐκ τῶν ἠφαιστειῶν πολλὰ ἐνεργούν εἰς παλαιότερους χρόνους, τῶρα δὲ εἶνε ἐ.

σβεσμένα, ἐν ᾧ ἄλλα ἐξακολουθοῦν ἐνεργοῦντα ἀκόμη καὶ σήμερον, ἄλλα δὲ σβεννύμενα ἐπὶ τινα χρόνον ἀναφαίνονται πάλιν ἐν ἐνεργείᾳ, παράγοντα εἰς τὸ μέσον νέας νήσους ἢ καταβυθίζοντα ἄλλας ὑπαρχούσας. Εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀνάγεται καὶ τὸ ἐν Σαντορίνῃ (Θήρᾳ) ἠφαιστειον, τὸ ὁποῖον εἰς πρόγενεστέραις ἐποχὰς ἐσχημάτισε τὰς νήσους Παλαιάν, Νέαν καὶ Μικρὰν Καυμένην· τῷ δὲ 1866, τὰς νήσους Γεώργιον, Ἀφρόεσσαν καὶ Ρέκαν.

Πολλάκις τὸ ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαδίζομεν, κινεῖται, τρέμει καὶ σχίζεται· ὄρη κατακρημνίζονται, μεγάλαι δὲ ἐκτάσεις τοῦ ἐδάφους ὑψώνονται ἢ χαμηλώνονται, ποταμοὶ ἐξέρχονται τῆς κοίτης των, ἢ θάλασσα εἰσορμᾷ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς γῆς, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὄλων τούτων αἱ οἰκίαι κατακρημνίζονται, θάπτουσαι ὑπὸ τὰ ἐρείπιά των τοὺς κατοίκους. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶνε ὁ σεισμός. Συνήθως ὅμως αἱ κινήσεις αὗται, δὲν εἶνε τόσοσ βίαιαι καὶ γενικαί, ἀλλὰ μερικαὶ καὶ διασκοῦν ὀλίγα λεπτά, μέγα δὲ μέρος τοῦ τόπου ὅστις πάσχει ἐκ σεισμοῦ, κινεῖται ὡς λέμβος ἐντὸς ὕδατος· οἱ τοῖχοι τῶν οἰκιῶν σχίζονται καὶ τὰ ἐπιπλα μετατοπίζονται.

ΣΕΛΑΝΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσας. Πρωτεύουσα Παραπράστανη. Χωρία 9, κάτοικοι 7,400.

ΣΕΛΗΝΗ. — Ἡ σελήνη εἶνε 49 φορές μικροτέρα τῆς γῆς καὶ ἀπέχει ἀπ' αὐτῆς 33,218 μυριάμετρα· φαίνεται ὅμως ὅτι οὔτε ἀτμόσφαιραν ἔχει (ἢ ἂν ἔχη τοιαύτην, θὰ εἶνε λίαν ἀραιὰ) οὔτε γλυκέα ὕδατα, ἐξ οὗ δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν ὅτι δὲν κατοικεῖται. Ἡ σελήνη δὲν εἶνε ἀπ' ἑαυτῆς φωτεινὴ ἀλλὰ μᾶς πέμπει δι' ἀντανεκλάσεως τὸ φῶς ὅπερ δέχεται παρὰ τοῦ ἡλίου. Ἡ σελήνη μᾶς παρουσιάζει πάντοτε τὴν αὐτὴν ὄψιν μὲ τὰς αὐτὰς κηλίδας, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐκτελεῖ τὴν περὶ ἑαυτὴν καὶ τὴν περὶ τὸν ἥλιον περιστροφὴν της. Ὅταν ἡ σελήνη εὐρίσκειται μεταξὺ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς γῆς, εἶνε ἀόρατος εἰς ἡμᾶς, διότι εἰς τὴν ὄψιν τὴν ὁποίαν μᾶς παρουσιάζει, δὲν πίπτουν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου· τοῦτο ὀνομάζεται *νέα σελήνη*. Κατόπιν ὅμως ἀπομακρύνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῆς θέσεως ταύ-

της καὶ ἀρχίζομεν πάλιν νὰ τὴν βλέπομεν. Σρέφεται περὶ τὴν Γῆν εἰς 27 ἡμέρας καὶ 8 ὥρας. Μὲ τὸ τηλεσκόπιον δὲ βλέπομένη παρυσιάζει πολλὰς κορυφὰς στρογγύλων βουνῶν ὁμοίων μὲ ἐμβεσμένα ἠφαίστεια.

ΣΕΛΗΝΙΑΣΜΟΣ. — Ἡ ἐπιληψία ἢ σεληνιασμός εἶνε ἀσθένεια νευρική ἐκ τῶν σοβαρωτέρων, ἢ ὁποῖα φανερώνεται διὰ παροξυσμῶν ἐπερχομένων κατὰ ἀκανόνιστα χρονικὰ διαστήματα. Εἶνε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κληρονομική.

Ὁ παροξυσμός ἐπέρχεται συνηθέστερον τὴν νύκτα, προαναγγέλλεται δὲ ἐνίοτε εἰς τὸν ἀσθενῆ ἀπὸ μίαν αἰσθησιν ψυχροῦ ἀέρος εἰς τὴν κεφαλὴν.

Ὅταν εὐρεθῶμεν ἐνώπιον ἐνὸς πάσχοντος ἐκ παροξυσμοῦ ἐπιληψίας, ἐν πρώτοις μεταφέρομεν αὐτὸν ἐπὶ κλίνης μακρὰν εἰ δυνατόν τοῦ τοίχου κειμένης διὰ νὰ μὴ τυχὸν πληγωθῆ ἢ κτυπήσῃ, ἀνοίγομεν δὲ τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ ἀέρα καθαρὸν καὶ ξεσφίγγομεν τὰ φορέματά του. Μία ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων ἡμῶν φροντίδων πρέπει νὰ ᾔνε νὰ ἐμποδίσωμεν ὥστε νὰ δηχθῆ ἡ γλῶσσα καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πάσχων σφίγγει δυνατὰ τὰς σιαγόνας· πρὸς τοῦτο μὲ ἔν κλειδίον μικρὸν, κοχλιάριον, ἢ ἄλλο τοιοῦτον μέσον ἀποθοῦμεν αὐτὴν ὅταν βλέπωμεν ὅτι παρυσιάζεται μεταξὺ τῶν ὀδόντων. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς θέτομεν πανίον βρεγμένον εἰς ψυχρὸν ὕδωρ, καὶ εἰς τοὺς πόδας καὶ τὰς κνήμας σιναπισμούς. Τὴν δὲ τακτικὴν διαίταν καὶ τὴν λοιπὴν θεραπείαν πρέπει πάντοτε νὰ ὀρίζῃ ἰατρός.

ΣΕΛΙΝΟΝ. — Τὸ σέλινον ἀπαιτεῖ γῆν βαθεῖαν καλῶς κοπρισμένην καὶ οὐχὶ λίαν ἐκτεθειμένην εἰς τὸν ἥλιον· ὅπως συγκομιζέται κατὰ πάσας τὰς ἐποχάς, τὸ κηπευτὸν τοῦτο φυτὸν, σπείρεται καθ' ἕκαστον μῆνα ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου ἄχρι τοῦ Ἰουνίου. Ὁ σπόρος δέον νὰ καλύπτεται ἐλαφρῶς ἢ διὰ κοπροχώματος, ἢ διὰ λεπτοῦ στρώματος κόπρου. Ἄν ὁ καιρὸς εἶνε λίαν ξηρὸς, πρέπει νὰ ἐλαφροποτιζέται συχνάκις. Ὅταν δὲ τὰ φυτὰ εἶνε λίαν πυκνά, πρέπει νὰ ἀραιώνωνται ἐγκαίρως.

Ὅταν τὸ φυτὸν φθάσῃ εἰς ὕψος 12 ὑφεκατομέτρων, τὸ με-

ταφυτεύουσιν εἰς τὸ ὡς ἄνωθι παρασκευασθὲν ἔδαφος, κατὰ παραλλήλους γραμμὰς καὶ εἰς ἀπόστασιν 33 ὑφεκατομέτρων. Καθ' ὅσον δὲ αὐξάνει συννεοῦσι τὰ φύλλα του, δένοντες αὐτὰ δι' ἀχύρου, ἢ βρόβου. Ἴδὲ δὲ καὶ ἀπλούστερος τρόπος τῆς προσχώσεως τῶν σελίνων. Λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ στομίου τῶν γραμμῶν τὸ ἀναγκαῖον χῶμα καὶ τὸ χώνουσι, μὴ ἀφίνοντες ἔξω ἢ μόνον τὰς κορυφὰς τῶν φύλλων. Καθ' ὅσον δὲ τὰ φύλλα ταῦτα αὐξάνουσι τὰ δένουσι, ἄχρις οὗ τὸ φυτὸν ἀναπτυχθῆ ἔντελως. Δέον δὲ νὰ ποτίζεται ἀφειδῶς καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τῆς αὐξήσεως. Διὰ τῆς προσχώσεως, τὸ φυτὸν γίνεται τρυφερώτερον καὶ λαμβάνει ὀξύτερον γευστικὸν ἄρωμα.

(Μαγειρική). Ἄφ' οὗ καθαρίσωμεν καὶ πλύνωμεν καλῶς σέλινον, τὰ ζεματοῦμεν εἰς βρασμένον ὕδωρ μὲ ἄλας, τὰ κόπτομεν, τὰ δροσίζομεν εἰς ψυχρὸν ὕδωρ καὶ τὰ σουρώνομεν· τὰ θέτομεν κατόπιν εἰς κατσαρόλαν, κτυπῶμεν μὲ ζωμὸν λεμονίου δύο αὐγά καὶ μὲ ἄλευρον καὶ ἀφίνομεν νὰ ψηθῶν μὲ ὀλίγον ζωμὸν σελίνου. *Σέλινον μὲ κρέας.* Κόπτομεν τὸ κρέας εἰς τεμάχια καὶ τὸ γιανχίζομεν, κατόπιν τὰ σέλινον, τὰ κόπτομεν, τὰ ζεματοῦμεν ὀλίγον καὶ τὰ προσθέτομεν εἰς τὸ γιανχί. Ἄφ' οὗ βράσουν, κτυπῶμεν αὐγολέμονον ἀπὸ αὐγά, λεμόνι, ἄλευρον καὶ ζωμὸν τοῦ γιανχίου.

ΣΕΛΙΝΟΥΝΤΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κυνουρίας. Πρωτεύουσαι Κοσμὰς καὶ Πούληθρα, χωρία 10, μονὴ 1, κάτοικοι 3600.

ΣΕΛΛΑΣΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρωτεύουσα Βρουλιὰ μὲ Εἰρην. καὶ Ἑλλην. σχολ. Χωρία 6, κάτοικοι 3,100.

ΣΕΝΕΓΑΜΒΙΑ. — Χώρα τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς. ἔχουσα ἔκτασιν 758,748 τετρ. χιλιομ. καὶ κατ. 12 ἑκατομ. καὶ κατεχομένη ὀλόκληρος σχεδὸν ἀπὸ τοὺς Γάλλους (πρωτεύουσα Ἅγιος Λουδοβίκος). Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Πορτογαλία ἔχουν ἐπίσης ἐδῶ μικρὰς τινὰς κτήσεις (248 τετρ. χιλιομ. 25 χιλ. κατ.)

ΣΕΝΙΕ Ἀνδρέας. — Διάσημος Γάλλος ποιητὴς γεννηθεὶς ἐν Κων)πόλει τῷ 1762 ἀποκεφαλίσθεις δὲ ἐν Παρισίοις κατὰ τὴν Τρομοκρατίαν τοῦ 1794.

ΣΕΡΒΙΑ. — Μικρὸν βασίλειον τῆς Ἑλλην. Χερσονήσου με-

ταξὺ Αὐστρίας, Ρωμουνίας, Βουλγαρίας καὶ Τουρκίας. Ἐκτασίς 48582 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 2,000,000. Κατὰ τὸ ἡμισυ εἶνε πεδινὴ κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ μέρη σκεπάζεται ἀπὸ τὰς διακλαδώσεις τοῦ Αἴμου. Ποταμὸς ὁ Δούναβις μὲ πολλοὺς παραποτάμους. Κλίμα ὑγιεινόν. Προϊόντα, ζῶα, ἰδίως δὲ χοῖροι, κρασιὰ, δέρματα κτλ. Ἐμπόριον καὶ βιομηχανία μικρά. Στρατὸς τακτικὸς 20,000, ἐν πολέμῳ 150—200 χιλ. Προὔπολ. 45 ἑκατ. φρ. Χρέος 255 ἑκ. φρ. Σιδηρόδρ. 300 χιλίωμ. Τηλέγρ. 2300 χιλίωμ. Πρωτεύουσα Βελιγράδιον.

ΣΕΡΙΦΟΣ. — Μία ἐκ τῶν Κυκλάδων νήσων ΝΔ τῆς Σύρου. Ἐκτασίς 66 τετρ. χιλίωμ. τὸ πλεῖστον πετρώδης. Κάτοικοι 2, 800. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο περίφημος διὰ τὰ μεταλλεῖα τῆς, σήμερον ἐξάγει σιδηρίτην, ἀποτελεῖ δὲ ἓνα ΔΗΜΟΝ τῆς Ἐπαρχίας Κέας καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Σέριφον εἰς τὰ ΝΔ ἐπὶ ἀποκρήνου βράχου μὲ τηλεγρ. Εἰρηνοδ. Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 2, 350 κατ. χωρία 3 καὶ μονὴν 1.

ΣΕΡΡΑΙ. — Μεγάλῃ πόλις τῆς Α. Μακεδονίας πλησίον τοῦ ποταμοῦ Στρυμόνος, ἐν τῇ μέσῳ μεγάλῃ καὶ εὐφορωτάτῃ πεδιάδῳ, μὲ ἐκτεταμένον ἐμπόριον, Ἑλλήν. σχολεῖα ἀριστα, ἀξιόλογον βιομηχανίαν καὶ 35,000 κατοίκων ὧν τὸ 1)3 Ἑλληνες.

ΣΗΚΟΥΑΝΑΣ. — Ποταμὸς τῆς Γαλλίας, διερχόμενος ἀπὸ τοὺς Παρισίους καὶ τὸ Ρουέν καὶ χυνόμενος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Μάγχης μετὰ 800 χιλίωμ. δρόμον.

ΣΙΑΜ. — Ἀνεξάρτητον βασιλεῖον τῆς Ἰνδοκίνας (Ἀσία). Ἐκτασίς 800,339 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 6,500,000. Ἐδαφος ποικιλότατον καὶ λίαν εὐφορον ἂν καὶ κακῶς καλλιεργημένον. Ἐμπόριον ἀξίας 75 ἑκ. φρ. Παιδεία ἀρκετὰ διαδεδομένη, ἀνάγνωσιν γνωρίζοντα τὰ 8)10 τῶν κατοίκων. Ἡ γλῶσσα τῶν ἔχει 64 γράμματα Στόλος 14 ἀτμόπλοια μὲ 51 κανόνια. — Πρωτεύουσα Βανγκόκ, μεγίστη πόλις μὲ 600,000 κατ.

Σιαμαῖος

ΣΙΒΗΡΙΑ. — Μεγίστη ρωσικὴ ἀποικία ἐν Ἀσίᾳ. Ἐκτασίς μεγαλειτέρα ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης: 12,495,110. Κάτοικοι 4,500,000 οἱ πλεῖστοι Ἀσιανοὶ Κιρκάσιοι, Σαμογέται κτλ. Τὸ μεγαλιέτερον μέρος τῆς χώρας εἶνε ἀκατοίκητον ἕνεκα τῶν παγοσκεπῶν πεδιάδων καὶ τῶν ἀπεράντων δασῶν. Γεωργία ἐλαχίστη. Μεταλλεῖα χρυσοῦ, ἀργύρου, χαλκοῦ καὶ πλατίνης. Ζῶα πάμπολλα. Ἡ Σιβηρία χρησιμεῖ ὡς τόπος ἐξορίας τῶν πολιτικῶν ἐγκληματιῶν τῆς Ρωσσίας. Ἀπεράντοι σειραὶ ὑψηλοτάτων βουνῶν τὴν διασχίζουν καὶ ποταμοὶ παμμέγιστοι ποτίζουν τὰς ἀπεράντους πεδιάδας τῆς. — Πρωτεύουσα Τοβόλσκ. Κυριώτεραι πόλεις Τόμσκη, Ἰρκούτσκη, Ἰακούτσκη, κτλ.

Κιρκάσιος

ΣΙΚΑΓΟ. — Μεγίστη πόλις τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν εἰς τὴν Ἰλλινόϊς. Τὸ Σικάγο εἶνε μία τῶν πλουσιωτέρων πόλεων τῆς Ἀμερικῆς ἔχουσα τὸ μέγιστον ἐν τῇ κόσμῳ ἐμπόριον σιτηρῶν, ἀκμαϊότατον ἐμπόριον ζῶων καὶ ξυλείας, μεγάλην βιομηχανίαν ἀπασχολοῦσαν πλέον τῶν 300,000 ἀνθρώπων, λαμπρὰς οἰκοδομὰς, ναοὺς, σχολεῖα ἄπειρα καὶ 1,200,000 κατ. ἐν οἷς καὶ τινες Ἑλληνες.

ΣΙΚΕΛΙΑ. — Ἡ μεγαλιέτερα νῆσος τῆς Ἰταλίας. Ἐκτασίς 25,798 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 3,350,000. Περιέχει βουνὰ χαμηλὰ καὶ τὸ ἠραιότερον Αἴτνη, ποταμοὺς δὲ πολλοὺς καὶ πεδιάδας εὐφορωτάτας. Πρωτεύουσα Παλέρμον.

ΣΙΚΙΝΟΣ. — Μία ἐκ τῶν μικρῶν Κυκλάδων νήσων ἀποτελοῦσα ἓνα δῆμον τῆς ἐπαρχίας Μήλου μὲ πρωτεύουσαν τὴν μόνην κώμην Σικυῶν ἔχουσαν Εἰρηνοδικεῖον καὶ 700 κατ. Ἐκτασίς 42 τετρ. χιλίωμ. Παράλια ἀπόκρημνα.

ΣΙΚΥΩΝΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτεύουσα Κιάτιο μὲ Εἰρηνοδ. καὶ Ἑλλήν. σχολ. Χωρία 15, μονὴ 1, κάτοικοι 7,100.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

«ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ»

ΣΙΛΛΕΡ.—Διάσημος ποιητής και ιστορικός Γερμανός, συγγραφεὺς τοῦ *Γουλιέλμου Τέλλου*, τῆς *Μαρίας Στούαρτ*, τῆς *Ἱστορίας τοῦ Τριακοταετοῦς πολέμου* κτλ. (1759—1805).

ΣΙΝΑ.—Ἱερὸν βουνὸν τῆς Ἀραβίας ἐπὶ τῆς *Σιναιτικῆς* χερσονήσου ἥτις ἀνάκει εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἔχει διάσημον Μονὴν τῶν Ὀρθοδόξων καὶ δύο κορυφάς, τὴν τοῦ Μωϋσέως ὅπου ἔλαβεν οὗτος παρὰ τοῦ Θεοῦ τὰς δέκα ἐντολάς, ὡς λέγει ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, καὶ τὸ Χωρήθ. Ὑψος 9,000 πόδ.

ΣΙΝΑΠΗ.—Τὸ φυτὸν τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ γένος τῆς κράμβης καὶ καλλιεργεῖται ἐν Εὐρώπῃ διὰ τοὺς κόκκους τοῦ ἐξ ὧν κατασκευάζεται ἡ μουστάρδα. Ἀφ' οὗ ὠριμάση καλῶς ὁ σπόρος τὸν συνάζουν, τὸν ἀλέθουν καὶ τὸν ζυμώνουν μὲ ξύδι ἢ μὲ μύστον κατόπιν δὲ τὸν θέτουν εἰς φιάλας καλῶς βουλωμένας. Ἐν Ἑλλάδι δὲ δύναται νὰ σπαρῆ διὰ χόρτου τὸν Ὀκτώβριον, καὶ τὴν ἀνοιξιν διὰ τοῦ σπόρου του. Ἀπὸ τὰ τρυφερὰ φύλλα του κατασκευάζουν ἐξαίρετον σαλάταν.

ΣΙΝΩΠΗ.—Πόλις τῆς Μ. Ἀσίας εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν πατρὶς τοῦ Διογένηος τοῦ Κυνικοῦ μὲ ὠραῖον λιμένα, καλὸν ἐμπόριον, ἀξιόλογα ναυπηγεῖα καὶ 20,000 κατοίκους ὧν πολλοὶ Ἕλληνες.

ΣΙΤΟΣ.—Τὸ πολῦτιμον τοῦτο προϊόν εἶνε ἐν ἑκ τῶν εὐρωστοτέρων φυτῶν.—Ἀντέχει ἐξ ἴσου εἰς τοὺς δρυμυτάτους χειμῶνας τῶν βορείων χωρῶν καὶ εἰς τοὺς ὑπερβολικοὺς καύσωνας τῶν μεσημβρινῶν τοιούτων.—Ὑπάρχουν διάφορα ἤδη σίτου, ἐξ ὧν, ἄλλα ἔχουν στηχὰς μὲ ριζίδια (γένεια) καὶ ἄλλα εἶνε ἀγένεια.—ἄλλα εἶνε γυμνόκοκκα, ὡς ὁ κοινὸς σίτος, καὶ ἄλλα περιτυλιγμένα μὲ φλοῦδα ἐπικεκολλημένην εἰς τὸν κόκκον ὡς ἡ κριθή, ἄλλα δὲ διαφέρουν κατὰ τὸ χρῶμα καὶ ἄλλα τέλος κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ κόκκου. Ἐν Ἑλλάδι δύο εἶνε τὰ κυριώτερα εἶδη σίτου, τὸ *κοκκινόσιταρον* ἢ *χοιδροσίταρον*, τὸ ὅποιον ἄλλαχού λέγεται *μαυρογένι*, ἀλλοῦ δὲ *μαυραγάρι* καὶ ἄλλαχού ἄλλως, καὶ τὸ ὅποιον σπείρεται εἰς τὰ πεδινὰ μέρη, καὶ τὸ *ἀσπροσίταρον* ἢ *ψιλοσίταρον*, τὸ ὅποιον σπείρεται εἰς τὰ ὄρεινὰ καὶ ὑψηλὰ μέρη.

Τὸ πρῶτον εἶνε καρποφορώτερον, βαρύτερον, δέχεται πολὺ ὕδωρ εἰς τὴν ζύμωσιν καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ ἄρτος εἶνε γευστικώτερος ἀπὸ τὸν ἄρτον τοῦ ὄρεινου σίτου, τοῦ ὁποίου ὅμως ὁ ἄρτος εἶνε λευκότερος. Εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους ἔχουν, διὰ τὰς ὑψηλὰς θέσεις, τὸ *κροκοδειλοσίταρον*, τὸ ὅποιον, ὡς ἐμφαίνει τὸ ὄνομά του, πιθανὸν νὰ κατάγεται ἐκ τῆς Αἰγύπτου, καὶ τὸ *φραγκόσιταρον* διὰ τὰ χαμηλὰ μέρη. Ἐν Θεσσαλίᾳ, σπείρεται ἐν εἶδος σίτου *ριθέτι* καλούμενον τὸ ὅποιον εἶνε χοιτρόκοκκον καὶ πολὺκαρπον, ὁ δὲ στάχυς του μέγας. Ὁ σίτος εὐδοκιμεῖ κυρίως εἰς στερεὸν καὶ σωματώδες ἔδαφος ὡς τὸ ἀργιλλώδες, ἢ εἰς ἐλαφρὰν, ἀμμώδη ἢ περιτετριμμένην γῆν. Δύο ὄργωματα ἀρκοῦν διὰ τὰς γαίας, αἱ ὁποῖαι παρήγαγον καὶ προηγουμένως καρπὸν, καὶ τρία ἂν ἡ γῆ εἶνε χέρσος. Ὁ σπόρος τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἶνε ὁ καλλίτερος διὰ σπορὰν, δύναται ὅμως νὰ φυτρώσῃ καὶ ὅταν εἶνε δύο ἢ τριῶν ἐτῶν, ἀρκεῖ νὰ εἶνε καλῶς φυλαγμένος καὶ στεγνός.

(*Ἀσθένεια*). Ἡ ἐρυσίθη εἶνε ἡ συχνοτέρα ἀσθένεια τῶν δημοτικῶν καρπῶν. Ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν γεωργῶν *μας καψούρα* ἢ *καπρῆ*. Τὰ σπαρτὰ ἐρυσιθοῦνται συνήθως εἰς τὰ χαμηλὰ μέρη, ὅταν μετὰ τὴν βροχὴν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος καὶ δὲν ὑπάρχει ἄνεμος. Ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει πρέπει νὰ τινάζωμεν τοὺς στάχυς διὰ ράβδων ἵνα πύση τὸ ἐπ' αὐτῶν ὄμβρον ὕδωρ, τὸ μέσον ὅμως τοῦτο εἶνε ἀτελὲς καὶ δυσκολοκατόρθωτον εἰς τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις. Οἱ Εὐρωπαῖοι μεταχειρίζονται τακτικῶς τὸ ἀσβέστωμα: βρέχουν δηλ. τὸν πρὸς σπορὰν σίτον εἰς ἀσβεστόνερον, ὅπως καταστρέφουν τὸ παλαιὸν σπέρμα τῆς ἐρυσίθης, ἂν ὑπάρχῃ, οὕτω δὲ προφυλάττουν τὰ σπαρτὰ ἀπὸ τῆς καψούρας. Ἡ ποσότης τῆς ἀσβέστου δὲν πρέπει νὰ ᾖ μεγάλη, συνήθως διὰ 1,200 ὀκάδας σίτου μεταχειρίζονται 100 ὀκάδας ἀσβέστου, τὴν ὁποίαν διαλύουν εἰς 200 ὀκάδ. ὕδατος, ἀφ' οὗ δὲ κατασταλάξῃ καὶ κρῦσῃ, ρίπτουν ἐντὸς αὐτοῦ τὸν σίτον, τὸν ὅποιον μετὰ 1)2 ὥραν ἐξάγουν, στεγνώνουν καὶ σπείρουν.

(*Θέρισμα*). Οἱ εἰδήμονες γεωργοὶ θερίζουν τὴν πρωτὰν καὶ τὸ ἐσπέρας ἐν ἡ περιπτώσει ὁ σίτος ὑπερωριμάσῃ, διότι τὴν μεσημ-

βρίαν ξηραίνονται υπό τοῦ ἡλίου οἱ στάχεις καὶ τινάζονται εὐκόλως. Ὄταν ὁ σίτος κοπῆ ὀλίγον χλωρός, τὰ δεμάτια πρέπει νὰ μείνουν ἡμέρας τινὰς εἰς τὸν ἀγρὸν ἵνα στεγνώσουν.

Ὁ σίτος εἶνε ἡ κυριωτέρα καὶ ὑγιειντέρα τροφή τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκτὸς δὲ τοῦ ἄρτου καὶ τῶν πλακούντων κατασκευάζεται ἐξ αὐτοῦ τὸ κοινῶς λεγόμενον *μπλουγοῦρι* ἢ χονδροαλεσμένος σίτος, ὅστις εἶνε θρεπτικὴ τροφή, *τραχανᾶς* ἐκ ζύμης ἀλεύρου καὶ γάλακτος, *μακαρόνια*, *φιδέδες* κλπ. Ἀπὸ τοῦ σίτου κατασκευάζεται ὡσαύτως *ρακί* εἰς τὰ μέρη, ἔνθα παράγεται ἄφθονος κτλ.

ΣΙΦΝΟΣ. — Μία ἐκ τῶν Κυκλάδων νήσων ΒΑ τῆς Μήλου ἀποτελοῦσα ἓνα δῆμον αὐτῆς, μὲ πρωτεύουσαν τὴν *Ἀπολλωνίαν* (Σίφνον) ἐπὶ λόφου τῆς Α παραλίας μὲ κάλλιστα ἀγγειοπλαστεῖα, ἀξιόλογον ἐμπόριον, Εἰρηνοδ. Ἑλλην. σχολ. καὶ 900 κατ. ἔτι δὲ χωρία 5, μονὰς 2 καὶ 4000 κατοίκους. Ἐκτασις 74 τετρ. χιλίωμ. Ὑδατα ἄφθονα καὶ ἔδαφος εὐφορώτατον εἰς κρᾶσιά, λάδια, βαμβάκια, κτλ. — Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο ἐπίσημος διὰ τὰ μεταλλεῖα τῆς καὶ τὸν πλοῦτον τῆς πρωτεύουσας αὐτῆς, τῆς ὁποίας μόνον ὀλίγα εἰρείπια σώζονται σήμερον.

ΣΚΙΑΘΟΣ. — Μία ἐκ τῶν Σποράδων νήσων ἀποτελοῦσα ἓνα δῆμον καὶ ὑπαγομένη εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σκοπέλου. Ἐκτασις 42 τετρ. χιλ. Κάτοικοι 2,900. Ἔχει μίαν κωμόπολιν τὴν *Σκιάθον* μὲ τηλεγρ. Εἰρηνοδ. Ἑλλην. σχολεῖον καὶ μέγαν λιμένα καὶ 1 μονήν.

ΣΚΟΔΡΑ ἢ ΣΚΟΥΤΑΡΙ. — Πρωτεύουσα τῆς Τουρκικῆς Ἀλβανίας κτισμένη ἐπάνω εἰς ἀποκρήμους βράχους πλησίον τῆς φερωνύμου λίμνης, μὲ φρούρια, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν καὶ 25,000 κατοίκους τοὺς πλείστους Τούρκους.

ΣΚΟΠΑΣ. — Διάσημος Ἑλλην γλύπτης, ὁ κατασκευάσας τὴν «Ἀφροδίτην τῆς Μήλου». Ἔζη τὸν 5ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ.

ΣΚΟΠΕΛΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς Βορείους Σποράδας νήσους. Ἐκτασις 85 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 5,600. Περίφημα εἶνε τὰ Σκοπελίτικα ἀχλάδια ὡς καὶ τὰ κρᾶσιά. Διασχίζεται ἀπὸ δύο χαμηλὰς βουνοσειρὰς καὶ ἔχει πρωτεύουσαν τὴν *Σκοπέλον* πρωτ.

καὶ τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας μὲ Ἐφορίαν, ταμεῖον, Εἰρηνοδ. Ἑλ. Σχολεῖον, κάλλιστον λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 4,100 κατ. — Ἄλλοτε εἶχεν ἡ νῆσος αὕτη 3 πόλεις· σήμερον διαιρεῖται εἰς δύο Δήμους καὶ περιέχει 8 συνοικισμοὺς καὶ 8 μοναστήρια. Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ *Σκοπέλου* ἔχει οἰκισμοὺς 5 καὶ 7 μονὰς.

ΣΚΟΠΙΑ. — Πόλις τῆς Β. Μακεδονίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀξιοῦ ὁ ὁποῖος τὴν χωρίζει εἰς δύο, μὲ ἰσχυρὰ φρούρια, ἀξιόλογον ἐμπόριον, ὡραῖα περίχωρα, κάλλιστα ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ 20,000 κατ.

ΣΚΟΡΔΟΝ. — Ἡ ὄσμη τοῦ σκόρδου δὲν εἶνε τόσο εὐάρεστος ὅσον ἡ γεῦσις του, ἀποτελεῖ δὲ κοινοτάτην τροφήν τῶν πτωχῶν τάξεων ἰδίως κατὰ τὰς νηστησίμους ἡμέρας καὶ γευστικὸν ἄρτυμα πολλῶν φαγητῶν.

Χρησιμοποιεῖται ἐπίσης κατὰ τῆς πανώλους, καταπαύει τὰς ὀδονταλγίας κρατούμενον εἰς τὸ στόμα, εἶνε ἀνθελμινθικόν, προφυλακτικόν κατὰ τῶν δαγκαμάτων τῶν ἐχιδνῶν, θεραπεύει τὰ ἐξανθήματα μεμιγμένον μὲ ἄλας καὶ ἔλαιον, καθιστᾷ δ' εὐκόλο-χώνευτα καὶ ἀβλαβῆ τὰ κακὰ ὕδατα καὶ τὰ βαρῆα φαγήτᾳ.

Τὰ σκόρδα φυτεύονται μὲ τὰς σκελλίδας ἐξ ὧν σύγκειται ἐκάστη κεφαλὴ σκόρδου, ἐκάστη δηλ. σκελὴ σπείρεται χωριστὰ καθὼς τὰ κρομμύδια, τὴν ἀνοιξιν ἢ τὸν χειμῶνα. Δὲν πρέπει δὲ νὰ φυτεύωνται βαθέως διὰ νὰ χονδραίνουν, καὶ ἀπαιτοῦν ποτίσματα καὶ σκαλίσματα. Ἀφ' οὗ συλλέξωμεν τὰ σκόρδα, τὰ στεγνώνομεν καὶ τὰ διατηρῶμεν ὡς τὰ κρομμύδια. Τὸ σκόρδον ἀγαπᾷ γῆν ξηρὰν μᾶλλον παρὰ ὑγρὰν καὶ γίνεταί γλυκύτερον κοπριζόμενον μὲ ἀμόργην (μοῦργαν).

ΣΚΟΤ Οὐάιτερ. — Περίφημος Σκῶτος μυθιστοριογράφος γεννηθεὶς τῷ 1771 εἰς τὸ Ἐδιμβούργον καὶ ἀποθ. τῷ 1822.

ΣΚΟΤΟΥΣΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων. Πρωτ. Δουβλατάν, χωρία 20, μονὴ 1, κατ. 3,000.

ΣΚΟΥΤΑΡΙ ἢ Χρυσόπολις. — Πόλις τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας ἀντικρὺ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μὲ 50,000 κατ. ὦν πολλοὶ Ἕλληνες.

ΣΚΥΛΟΣ. — Ὁ πιστός αὐτός σύντροφος ὁ παρακολουθῶν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεώς του εἰς τὴν γῆν, ἀνήκει εἰς ἕν τᾶξιν καὶ τὰ τσακάλια καὶ οἱ λύκοι καὶ αἱ ἀλώπεκες, εἶνε ὅμως τὸ μόνον γένος τὸ ὁποῖον δὲν εὐρίσκεται πουθενὰ ἄγριον, ὅπως ἐννοοῦμεν ἡμεῖς τὸ ζῶον. Τόσον πολυάριθμα εἶνε τὰ εἶδη τοῦ σκύλου, ὥστε διὰ νὰ καταγραφοῦν καὶ μιᾶς ἔστω πόλεως μόνον θ' ἀπῆρτοῦντο πολλαὶ σελίδες. — Περιφημότεροι ἐν τῷ κόσμῳ εἶνε οἱ τῆς Νεογείου, τοῦ Ἀγίου Βερνάρδου, οἱ Ἀγγλικοί, τὰ λαγωνικά τὰ ὁποῖα εἶνε λεπτὰ καὶ ταχύτατα ἄριστα δὲ διὰ τὸ κυνήγι, οἱ ποιμενικοὶ (τσοπανόσκυλα) οἱ ἀπαραίτητοι αὐτοὶ σύντροφοι τῶν προβάτων καὶ ὁ πολυειδῆς οἰκιακὸς σκύλος, ὅστις εἶνε τὸ νοημονέστερον ὄλων τῶν τετραπόδων. Ὁ σκύλος τρέφεται ἰδίως μὲ κρέατα, ἀλλὰ τρώγει ἐπίσης εὐχαρίστως πᾶν ὅ,τι τρώγει καὶ ὁ ἄνθρωπος. Ἡ δὲ φοβερωτέρα ἐκ τῶν ἀσθενειῶν αἱ ὁποῖαι προσβάλλουν τὸ ζῶον τοῦτο εἶνε ἡ λύσσα, διὰ τὴν ὁποῖαν οὐδεμία ὑπάρχει θεραπεία καὶ ὁ σκύλος πρέπει νὰ φονεύεται.

ΣΚΥΛΟΥΝΤΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας. Πρωτεύουσα Κρέσταινα μὲ Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1400 κατ. Χωρία 13, κάτοικοι 6,750.

ΣΚΥΡΟΣ. — Πετρῶδης νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ἀποτελοῦσα ἕνα δῆμον τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας. Ἐκτασίς 204 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 3300. Πρωτεύουσα Σκύρος μὲ Εἰρηνοδ. Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 3200 κατ. συνοικισμοὶ 10 καὶ μονὴ 1. Ἐξάγει λαμπρὰ μάρμαρα.

ΣΚΩΤΙΑ. — Ἡ βορειοτάτη ἐκ τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν τὴν Μεγ. Βρετανίαν. Ἐκτασίς 78895 τετρ. χιλιομ. βουνῶδης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ψυχρά, περιέχουσα παμμέγιστα γαιανθρακωρυχεῖα. Κάτοικοι 4,000,000. Κομητεῖαι 33. Ἐμπόριον καὶ βιομηχανία ἀκμαιότατα. Ἀλιεῖα μεγίστη εἰς ἕν ἀπασχολοῦνται 100 χιλ. ἄνθρωποι, 4 πανεπιστήμια καὶ 2,700 σχολεῖα μὲ 250,000 μαθητάς. — Πρωτ. Ἐδιμβούργον.

ΣΜΥΡΝΗ. — Μεγάλη πόλις τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας καὶ ὁ πρῶτος ἐμπορικὸς λιμὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. ἔχει ὠραίας οἰκο-

δομάς, μεγάλον λιμένα, ἄριστα Ἑλλην. σχολεῖα, ναοὺς, πλατείας, βιομηχανίαν ἀνεπτυγμένην. φιλανθρωπικὰ καταστήματα λαμπρὰ, ἀρχιεπισκοπὴν, θέατρον, ὠραία καὶ μεγάλα προάστεια καὶ 185,000 κατοίκους, ὧν 100,000 Ἕλληνες, 45,000 Τούρκοι, 16,000 Ἑβραῖοι 6,000 Ἀρμένιοι κτλ.

ΣΟΚΟΛΑΤΑ. — Οὐσία λίαν θρεπτικὴ ἕνεκα τοῦ λεγομένου βουτύρου τοῦ κακάου τὸ ὁποῖον περιέχει. διὰ τοῦτο ὅμως φέρει καὶ βάρος τοῦ στομάχου εἰς πολλοὺς· πρέπει λοιπὸν νὰ γίνεται μετρία χρῆσις αὐτῆς.

Ὁ καλῆτερος τρόπος τῆς παρασκευῆς τῆς σοκολάτας εἶνε ὁ μεθ' ἀπλοῦ ὕδατος· μετὰ γάλακτος βραζομένη καθίσταται ὀλιγώτερον εὐπεπτος. Ἐπίσης ἀναμιγνύεται καὶ μὲ αὐγά.

ΣΟΛΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βονίτσης καὶ Ἐπρωμέρου. Πρωτ. Μύτικα μὲ Εἰρηνοδ. καὶ Ἑλλην. σχολ. Χωρία 5, μονὴ 1, κάτ. 2700.

ΣΟΛΩΜΟΣ à là Bercsièr. — Ἐτοιμάζομεν φιλέτα σολομοῦ, τὰ θέτομεν εἰς τηγάνιον μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ ἀνάλογον ἄλας, βουτῶμεν ἕνα τεμάχιον χάρτου εἰς τὸ βούτυρον καὶ τὰ σκεπάζομεν, τὰ γιανθίζομεν καὶ ἀφ' οὗ ψηθοῦν, τὰ περιχύνομεν μὲ σάλτσαν.

Σολωμός μὲ Ὀλλανδικὴν σάλτσαν. Λαμβάνομεν δύο καρότα, πράσα, ρίζαν σελίνου, 3 κρομμύδια μὲ γαρούφαλα κεντημένα, 3 κόκκους πιπέρεως, ρίζαν μαϊδανοῦ, ἕν ποτήριον κονιάκ, τὸν ζωμὸν ἡμίσειως λεμονίου, ἀνάλογον ὕδωρ καὶ τὰ θέτομεν εἰς κατσαρόλαν. Ἀφ' οὗ βράσῃ τὸ ὕδωρ προσθέτομεν τὸ ψάρι καὶ ὀλίγον ἔλαιον, σερβίρομεν κατόπιν αὐτὸν μὲ πετσέταν καὶ τὸν γαρνίρομεν μὲ μαϊδανὸν εἰς τὸν γύρον.

ΣΟΛΥΓΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτ. Σοφικὸν μὲ Εἰρηνοδ., Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1,600 κατ. Χωρία 9, μοναὶ 2, κάτοικοι 3,000.

ΣΟΛΩΜΟΣ Διοῦσιος. — Εἰς ἐκ τῶν ποιητῶν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος γεννηθεὶς ἐν Ζακύνθῳ καὶ γνωστὸς ἰδίως διὰ τὸ μέγα του ποίημα Ἔρωτος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν, ὅπερ κατέστη ἔθνικὸς

Ἑλληνικός ὕμνος τὰ ἔργα του διακρίνονται διὰ τὸ εὐγενές καὶ τρυφερόν του αἰσθήματος ἀλλὰ τὰ ὑποβιάζει ἡ ἰδιοτροπία τῆς γλώσσης καὶ τοῦ στίχου.

ΣΟΛΩΝ. — Περίφημος νομοθέτης τῶν Ἀθηνῶν γεννηθεὶς τῷ 638 πρὸ Χρ. καὶ συγκαταριθμούμενος μεταξὺ τῶν 7 σοφῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἀπέθανε τῷ 559.

ΣΟΥΔΑΝ ἢ ΝΙΓΡΙΤΙΑ. — Μεγίστη χώρα τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, περιέχουσα μεγάλας λίμνας καὶ ποταμούς, κατοικουμένη δὲ ἀπὸ 60,000,000 κατ. Νιγρίτας καὶ Ἀραβας καὶ ὑποδιαιρουμένη εἰς 6 ἀνεξάρτητα κράτη καὶ κτήσεις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γερμανίας. Ἐκτασις 3,738,000 τετρ. χιλίωμ. Μεγαλειτέρα πόλις ἡ Κοῦβα μὲ 70,000 κατ.

ΣΟΥΔΕΝΩΝ ἄθμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρότων. Πρωτεύουσα. Ἅγιος Βασίλειος ἢ Σουδερά μὲ Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 5, κατ. 1,550.

ΣΟΥΕΖ. — Πόλις τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐμπορικώτατος λιμὴν εἰς τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὅπου τελειώνει ἡ Διώρυξ μὲ 25,000 κατ. ὧν πολλοὶ Ἕλληνες. — Ἡ Διώρυξ τοῦ Σουεζ κατασκευάσθη ἀπὸ τὸν Γάλλον Λεσσέψ τῷ 1859—1869 καὶ ἔχει μᾶκρος 160 χιλίωμετρα, πλάτος 100 μέτρων καὶ βάθος 8.

ΣΟΥΗΔΙΑ. — Βασίλειον τῆς Β. Εὐρώπης σχηματίζον ἐν κράτος μετὰ τῆς Νορβηγίας. Ἐκτασις 450,574 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 4,850,000, ἐξ ὧν 6,700 Λάπωνες. Διαιρεῖται εἰς 24 ἐπαρχίας. Μία μακρὰ βουνοσειρά, αἱ Σκανδυναυϊκαὶ Ἄλπεις, τὴν χωρίζουν ἀπὸ τὴν Νορβηγίαν. Ποταμοὶ ἄπειροι, λίμναι πολλαὶ ὧν μέγισται ἡ Βένερ (5,000 τετρ. χιλίωμ.) καὶ ἡ Βέττερ (1800 τετρ. χιλίωμ.). Κλίμα ψυχρὸν ἀλλ' ἡγιεινόν. Ἐδαφος ἄγονον κατὰ τὸ πλεῖστον. Προτόντα, ξυλεία, ζῶα, δημητριακά, ἄφθονος σίδηρος κτλ. Παιδεία μεγίστη, 2 πανεπιστήμια, 100 ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια καὶ ἄπειρα κατώτερα. Ἐμπόριον ἀκμαῖον, βιομηχανία μεγάλη, συγκοινωνία ἐπίσης μὲ διώρυχας 475 χιλίωμ. σιδηρ. 6500 χιλ. καὶ τηλεγρ. 8700 χιλίωμ. — Ἐμπορ. ναυτικὸν

4370 πλοῖα. Στρατὸς 150,000. Στόλος 44 ἀτμόπλοια καὶ 97 ἄλλα πλοῖα μὲ 383 κανόνια. Πρωτεύουσα *Στοκχόλμη*.

ΣΟΥΛΙ. — Περίφημον διὰ τὸν ἠρωισμόν τῶν κατοίκων του χωρίον τῆς Τουρκικῆς Ἠπείρου πατρίς δὲ τῶν Μποτσαραίων, Τζαβελλαίων κτλ., κτισμένη ἐπὶ ἀγρίου βράχου ἐν τῷ μέσῳ τῆς πεδιάδος.

ΣΟΥΜΑΤΡΑ. — Μεγίστη νῆσος τῆς Β. Ὠκεανίας, μία ἐκ τῶν Μαλαϊκῶν νήσων τῆς Σούνδας. Ἐκτασις 442,430 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 6,500,000 περίπου, ὧς ἐπὶ τὸ πλεῖστον Μαλαῖοι. Βουνὰ πολλὰ 2,500—5,000 ποδ. ὕψους, ὧν αἱ κορυφαὶ Ὀφίρ, Βεράπι, Ἰνδραπούρα καὶ Ἀδόγγ-Ἀδόγγ φθάνουν ἄνω τῶν 10 χιλ. ποδ. Ἄφθονος παραγωγή ὄρυζιου, καφέ, πιπερίου, καπνοῦ, μέγιστα δάση καὶ ἄπειρα ζῶα. Τὰ 4)5 αὐτῆς τὰ κατέχουν οἱ Ὀλλανδοί. Σπουδαιότερα πόλις ἡ Παλεμβάγγη μὲ 35,000 κ.

Μαλαῖος τῆς Σου. μάτρας.

ΣΟΥΜΠΕΡΤ. — Διάσημος Γερμανὸς μουσικός, συνθέτης λαμπρῶν ἔργων, τῆς «Μαγευμένης Ἀρπας» κτλ. (1797—1828).

ΣΟΥΠΙΑ ἢ ΣΗΠΙΑ. — Ἡ σουπιὰ εἶνε θαλάσσιον ζῶον καὶ ἀποτελεῖ ἐν γένος τῶν κεφαλοπόδων μαλακίων. Τὸ μαλάκιον τοῦτο ἐκκρίνει μέλαν ὑγρὸν τὸ ὅποτον ἐμπεριέχεται ἐντὸς κύστεως εὐρισκομένης πλησίον τῆς καρδίας· μεταχειρίζεται δὲ ἡ σηπία τὸ ὑγρὸν τοῦτο διὰ νὰ θολώη τὸ ὕδωρ καὶ τοιουτοτρόπως νὰ διαφεύγῃ τοὺς ἐχθρούς, ἢ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν λείαν τῆς νὰ τῆς ἐκφεύγῃ. Μεταχειρίζονται δὲ αὐτὸ εἰς τὴν ἰχνογραφίαν.

Σουπιαις παραγεμισταῖς. Ἀφαιροῦμεν τὸ κόκκαλον ἀπὸ τὰς σουπιὰς τὰς ὁποίας καθαρίζομεν καλῶς, κόπτομεν κατόπιν ὀλίγα φραῖσκα κρομμύδια, τὰ ὁποία τηγανίζομεν μὲ ὀλίγον ἔλαιον, προσθέτομεν ὀλίγον ψιλοκομμένον ἄνηθον ἢ μαϊδανὸν ὧς καὶ τὰ ποδάρια τῶν σουπιῶν ψιλοκομμένα, τὰ ὁποία γιανίζομεν ὅλα ὁμοῦ, ρίπτομεν ὀλίγον κουκουάρι, σταφίδα, τριμμένον ἄρτον,

καὶ οἶνον. Παραγεμίζομεν μὲ τὰ ἀνωτέρω τὰς σουπιάς, τὰς ράπτομεν καὶ τὰς βράζομεν μὲ ὀλίγον ὕδωρ καὶ ζωμόν λεμονιοῦ.

ΣΟΥΣΑΜΙ ἢ *Σύσαμον*. — Τὸ σύσαμον εἶνε φυτὸν ποῦδες, καὶ φύεται πρὸ πάντων εἰς τὰς Ἰνδίας, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰταλίαν.

Οἱ σπόροι τοῦ παράγου ἀφθονοὺ καὶ παχὺ ἔλαιον, τὸ ὁποῖον δὲν πῆζει ποτὲ μήτε ταγγόνει. Μὲ τὸ ἄλευρον δὲ τὸ ὁποῖον γίνεται ἐκ τῶν σπόρων τοῦ σουσάμου κάμνομεν ὠραίας γαλέττας.

ΣΟΥΤΣΟΙ (*Ἀλέξανδρος καὶ Παραγιώτης*). — Ἀδελφοὶ ποιηταὶ ἀκμάσαντες κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος (1803—1868).

ΣΟΦΟΚΛΗΣ. — Διάσημος τραγικὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καὶ εἰς τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τοῦ κόσμου, γεννηθεὶς τῷ 495 πρὸ Χρ. Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ σώζονται 7 θαυμάσιαι τραγωδίαί, ὁ «Οἰδίπους καὶ Ἀντιγόνη» κλ.

ΣΠΑΛΑΘΡΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτ. Ἀργαλαστὴ μὲ Εἰρηνοδ. Ἑλλήν. σχολ. καὶ 2,360 κατ. Χωρία 5, κατ. 4,000.

ΣΠΑΝΑΚΙΑ μὲ κρέας. Καθαρίζομεν σπανάκια, τὰ πλύνομεν καλῶς καὶ τὰ ρίπτομεν εἰς τὸ γιαχνὶ κρέας, προσθέτομεν ὅμως ὀλίγον ὕδωρ διότι τὰ σπανάκια ὅταν βράζου βγάζου πολὺ νερόν.

Σπανάκια μὲ αὐγὰ μάτια. Ἐτοιμάζομεν πουρὲ ἀπὸ σπανάκια, βράζομεν ὕδωρ εἰς τὸ τηγάνιον, σπάζομεν μερικὰ αὐγὰ, μὲ προσοχὴν διὰ νὰ μὴ διαλυθῇ ὁ κρόκος, προσθέτομεν ἀλάτι καὶ πιπέρι καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ σιγοβράσου, ἀφ' οὗ δὲ βράσου, τὰ ἀφαιροῦμεν μὲ τρυπητὴν κουτάλαν καὶ τὰ θέτομεν ἐπὶ τοῦ πουρέ. Ζεματίζομεν κατόπιν αὐτὰ μὲ ὀλίγον βούτυρον καὶ τὰ σερβίρομεν μὲ ψωμάκια τηγανιτὰ εἰς τὸν γῦρον.

ΣΠΑΡΤΗ. — Ἀρχαιοτάτη καὶ ἐνδοξωτάτη πόλις τῆς Πελοποννήσου ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Λακωνικῆς πεδιάδος καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Εὐρώτα. Ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἡ Σπάρτη ὑπῆρξεν ἡγεμονίς τῆς Ἑλλάδος νικήσασα καὶ κυριεύσασα καὶ τὰς Ἀθήνας

μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Περικλέους, ἀλλὰ νικηθεῖσα κατόπιν ἀπὸ τοὺς Θηβαίους. Ἡ Σπάρτη παρεδόθη τελευταία εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Ἡ σημερινὴ Σπάρτη ἐκτίσθη τῷ 1834 καὶ εἶνε μικρὰ ἀλλ' ὠραία πόλις μὲ λαμπροὺς κήπους, γλυκύτατον κλίμα, μικρὰς ἀλλὰ κομψὰς οἰκοδομὰς, κανονικοὺς δρόμους, εὐρυχώρους πλατείας, πολλὰ ἀρχαῖα λείψανα, μουσεῖον, κάλλιστα μεταξοκλωστήρια, ἀξιόλογον ἐμπόριον, ἐφορίαν, ταμεῖον, Πρωτοδικεῖον, Ἀρχιεπισκοπὴν, γυμνάσιον καὶ 4,000 κατ. Εἶνε δὲ πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Λακωνίας καὶ ἔχει λιμένα τὸ *Γύθειον*. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Σπάρτης ἔχει 40 χωρία καὶ 14,500 κατ.

ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύουσα Ἀγᾶ μὲ Ἑλλήν. Σχολ. Χωρία 9, κάτοικοι 5,000.

ΣΠΕΤΣΑΙ. — Νῆσος τοῦ Αἰγαίου ἠρωϊκῶς πολεμήσασα κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ἀνήκουσα δὲ ἤδη εἰς τὸν Νομὸν Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας καὶ ἀποτελοῦσα ἓνα *ἄημον* αὐτοῦ. Ἐκτασις 23 τετρ. χιλιομ. Κάτοικοι 5250 ναυτικοί, ἀλιεῖς καὶ ἔμποροι. Νῆσος τερπινοτάτη κατὰ τὸ θέρος. Πρωτεύουσα *Σπέτσαι* μικρὰ πόλις εἰς τὰ ΒΔ. μὲ καλὸν λιμένα, ἐφορίαν, ταμεῖον, τηλεγραφ. εἰρηνοδ. ἐπισκοπὴν, ἑλλήν. σχολεῖον ἀξιόλογον ἐμπόριον, ἀκμαῖον ἔμπορ. ναυτικόν, (280 πλοῖα), ἀρχαιοτάτας ἐκκλησίας καὶ 5,200 κατ. Περιλαμβάνει δὲ ὁ ΔΗΜΟΣ καὶ τινὰ ἄλλα μικρὰ νησίδια καὶ 1 μονήν.

ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΟΣ, ΣΤΑΦΙΔΑ. — Ἡ σταφιδάμπελος ἢ Κορινθιακὴ σταφίς εἶνε εἶδος ἀμπέλου ἢ ὁποῖα ἰδίως φύεται ἐν Ἑλλάδι (Πελοποννήσῳ κυρίως), εὐρίσκειται ὅμως καὶ εἰς ἄλλα τινὰ μέρη καὶ εἰς τὴν Βόρ. Ἀμερικὴν, ἀλλὰ πολὺ κατωτέρας ποιότητος. — Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔδαφος τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ καὶ τὴν καλλιέργειαν αὐτῆς, παραπέμπομεν εἰς τὸ ἄρθρον μας ἈΜΠΕΛΟΣ, προσθέτοντες μόνον ὅτι, λόγῳ διαφορῶν ἀσθηνειῶν, ἐπεινοήθη διὰ τὴν σταφίδα καὶ τὸ *χαράκωμα*, δηλαδὴ ἡ διὰ κοπτεροῦ ἐργαλείου ἀφαιρέσεις μιᾶς λωρίδος φλούδας ἀπὸ τὸν κορμὸν τῶν κλιμάτων. Τὸ χαράκωμα κάμνει τὰ σταφύλια παχύτερα καὶ δυναμώνει τὰ τσαμπιά. Ἡ σταφίδα διὰ νὰ ξηρανθῇ καλῶς ἀπαι-

τετ 8 ἕως 15 ἡμέρας ἀναλόγως τοῦ πάχους αὐτῆς καὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος καιροῦ, πρέπει δὲ νὰ ἀπλώνεται ἀραιὰ ἐπὶ ἀλωνίων γυρτῶν πρὸς Β. τὰ ὁποῖα ἔχουν ὅλην τὴν ἡμέραν ἄφθονον ἥλιον. — Ἡ σταφίδα εἶνε τὸ κυριώτερον προϊόν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἀτυχῶς ἡ μεγάλη αὐτῆς ἐξάπλωσις ἐπέφερε τὴν κατὰπτωσιν τῶν τιμῶν τῆς, διότι ἐν ᾧ πρὸ 15ετίας ἐπωλεῖτο 300 καὶ 350 δραχ. κατὰ χιλιόλιτρον, κατήντησε σήμερον νὰ μὴ ἀγοράζεται μῆτε πρὸς 80 ἢ 100 δραχμάς, τὸ ὁποῖον εἶνε καταστρεπτικὸν διότι αἱ δαπάναι τῆς καλλιέργειας τῆς καὶ οἱ κίνδυνοι οὓς διατρέχει, ἀπὸ τὰς βροχάς, τὰς ξηρασίας, τὰς ἀσθενείας κτλ., εἶνε μέγιστοι. Διὰ τοῦτο θὰ νυχόμεθα ὅπως κατανοήσουν ἐπὶ τέλους οἱ κτηματῖαι καὶ οἱ γεωργοὶ μας ὅτι καρὸς εἶνε νὰ περιορισθῇ ἡ καλλιέργεια τῆς σταφίδος καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιμένουν θεραπείαν τοῦ κακοῦ δι' ἄλλου μέσου.

ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ. — Πρωτεύουσα τῆς Σουηδίας, κτισμένη ἐπάνω εἰς 7 μεγάλας καὶ 33 μικρὰς νήσους τῆς λίμνης Μαίλαρ καὶ ὀνομαζομένη ἐκ τούτου *Βενετία τοῦ Βορρά*. Ἐχει τοποθεσίαν μαγευτικὴν, ὠραῖα περὶχωρα, μεγαλοπρεπῆ ἀνάκτορα, κομψὰς οἰκοδομάς, μέγιστον ἐμπόριον, ἀκμαίαν βιομηχανίαν, πανεπιστήμιον καὶ 230,000 κατ.

ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗ. — Γερμανικὴ πόλις, πρωτεύουσα τῆς Βυρτεμβέργης ἐπὶ λαμπρᾶς τοποθεσίας μὲ μεγάλα βιβλιοπορικὰ καταστήματα καὶ 135,000 κατ.

ΣΤΡΑΒΩΝ. — Διάσημος Ἕλλην γεωγράφος ζήσας κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ.

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟΝ. — Πόλις τῆς Γερμανίας πρωτεύουσα τῆς Γαλλικῆς Ἀλσατίας μὲ ἰσχυρὰ φρούρια, λαμπρὰν μητρόπολιν, πανεπιστήμιον καὶ 125,000 κατ.

ΣΤΡΑΤΟΥ δῆμος — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βάλτου. Πρωτεύουσα Δεπενοῦ μὲ Ἕλλην. σχολεῖον, χωρία 7, μονὴ 1, κατ. 3100.

ΣΤΡΕΙΔΙΑ (μαγειρ.). Ἡ ἐποχὴ τῶν καλλιτέρων στρείδιων εἶνε ἀπὸ τοῦ Μαρτίου ἄχρι τοῦ Μαΐου· τὰ στρείδια τρώγονται συνήθως ὠμὰ μὲ λεμόνι.

— *Στρείδια ψημένα μὲ τριμμένον ἄρτον.* Πλύνομεν καὶ ἀνοίγομεν τὰ στρείδια μὲ προσοχὴν· χωρὶς νὰ χυθῇ τὸ νερόν των, τὰ σκεπάζομεν μὲ ψιλοκομμένον ἄρτον, εἰς τὸν ὁποῖον προσθέτομεν καὶ πιπέρι, θέτομεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας καὶ ἄφ' οὗ ἀρχίσουν νὰ ἐκβάλλουν ἀτμὸν καὶ φαίνονται ὅτι ἐψήθησαν, τὰ ἀποσύρομεν ἀπὸ τοῦ πυρὸς καὶ ρίπτομεν ἔλαιον καὶ λεμόνι.

— *Στρείδια εἰς τὴν ἐσχάραν.* Πλύνομεν καλῶς πρόσφατα στρείδια, τὰ ἀνοίγομεν καὶ τὰ θέτομεν ἐπὶ τῆς ἐσχάρας μὲ τὰ κόκκαλά των καὶ ἄφ' οὗ ψηθοῦν καλῶς τὰ σκεπάζομεν μὲ μαϊδανόν, τριμμένον ἄρτον, ἄλας, πιπέρι, ρίγανη καὶ τὸν ζωμὸν ἑνὸς λεμονίου τὸν ὁποῖον διαμοιράζομεν εἰς τὰ στρείδια καὶ προσθέτομεν εἰς ἕκαστον στρεῖδι καλὸν ἔλαιον, ἐν τέταρτον δὲ πρὶν τὰ σερβίρωμεν, τὰ θέτομεν εἰς τὸ πῦρ διὰ νὰ ψηθοῦν ὀλίγον.

ΣΤΡΟΥΘΟΚΑΜΗΛΟΣ. — Ἡ στρουθοκάμηλος εἶνε τὸ μεγαλύτερον ἀπὸ ὅλα τὰ πτηνὰ καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ φθάνει ἐνίοτε εἰς 7 ἢ 8 πόδας. Τὰ πτερά του εἶνε μεγαλοπρεπέστατα καὶ χρησιμεύουσι πρὸς στολισμόν. Ματαίως προσεπάθησαν νὰ τὸ συνεθίσουν εἰς τὸ κλίμα τῆς Εὐρώπης, διότι τὰ ὠὰ του δὲν ἐκκολάπτονται. Τὰ ὠὰ αὐτοῦ εἶνε τόσον μεγάλα καὶ σκληρά, ὥστε εἰς πολλὰ μέρη τὰ μεταχειρίζονται ὡς ἀγγεῖα.

ΣΤΥΜΦΑΛΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτεύουσα Καλλιανή, χωρία 8, κάτοικοι 5,100.

ΣΤΥΡΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Εὐβοίαν (ἐπαρχ. Καρυστίας). Πρωτ. Στύρα μὲ Εἰρην. καὶ Ἕλλην. σχολ. Χωρία 13, κατ. 3,550.

ΣΤΥΨΙΣ. — Ἡ στύψις (στυπτηρία) εἶνε διαλυτόν, στυπτικὸν καὶ στυφόν σῶμα, σχηματιζόμενον ἐκ τῆς ἐνώσεως τῆς θεικῆς στυπτηρίας καὶ τῆς θεικῆς ποτάσσης, σόδας ἢ ἀμμωνίας. Ἡ καλλιτέρα εἶνε ἐκείνη, ἣτις προέρχεται ἐκ τῆς ἐνώσεως τῆς θεικῆς στυπτηρίας μετὰ τῆς θεικῆς ποτάσσης, τὴν ὁποῖαν ὀνομάζουσι καὶ ἀγοραῖαν στύψιν.

Ζαχαρωμένη στύψις. Ἡ ζαχαρωμένη στύψις εἶνε εἶδος ψημμι-

θίου, τὸ ὁποῖον κατασκευάζεται τοιοῦτοτρόπως. Μεταβάλλομεν εἰς κόνιν 5 γρ. στύψεως, καὶ τὴν δέρνομεν εἰς ἕν ἀσπράδι αὐγοῦ, κατόπιν προσθέτομεν 10 γρ. τριανταφυλλόνερον καὶ δέρνομεν πάλιν τὸ ὅλον. Βράζομεν ἔπειτα τὸ μίγμα τοῦτο εἰς μέτριον πῦρ, τὴν δὲ στυφὴν ιδιότητα τῆς στύψεως μετριάζομεν μὲ τὸ ἀσπράδι τοῦ αὐγοῦ καὶ μὲ τὸ ροδόσταγμα.

ΣΥΚΗ — Ἡ συκὴ εἶνε δένδρον τῶν θερμῶν κλιμάτων, διὰ τοῦτο, εἰς ὅσα μέρη αὐταὶ δὲν δύνανται νὰ ἀνθέξουν τὸν χειμῶνα, ἕνεκα τοῦ ψύχους, πρέπει νὰ τὰς προφυλάττωμεν ἀπὸ τῶν βορείων ἀνέμων φυτεύοντες αὐτὰς ὀπισθεν τοίχων ἢ τιλύσσοντες μὲ ψιᾶ-θαν ἢ κλαδεύοντες αὐτὰς χαμηλά, ὅτε οἱ κλάδοι λυγίζουσι εὐκόλως καὶ καλύπτονται ὑπὸ τοῦ χώματος. Ἡ συκὴ πολλαπλασιάζεται μὲ παραφυάδας καὶ κλώνους, ἀλλ' αἱ ξημασχαλίαι εἶνε προτιμότεραι. Ἄν καὶ ἡ συκὴ φυτεύεται συνήθως τὸν χειμῶνα, ἐπιτυγχάνει ὅμως καλῆτερον τὴν ἀνοιξιν.

Ἐν Ἑλλάδι μεταχειρίζονται, ὅπως καὶ οἱ ἀρχαῖοι, τὸν ἐρι-νιασμόν, δηλαδὴ κρεμοῦν ρινιάς (ἀγριόσυκα) ἐπὶ τῶν ἡμέρων συ-κῶν, ἵνα ἐμποδίσουν τὴν πτώσιν τῶν καρπῶν καὶ ἐπιταχύνουν τὴν ὀρίμανσίν των. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ ἄγρια σύκα εὐρίσκειται ἕν εἶδος μυιῶν, τὰς ὁποίας ὀνομάζουσι ψήνας, αὐταὶ μεταβαίνουν εἰς τὰ παρακείμενα ἡμερὰ σύκα, τὰ τρυποῦν, εἰσέρχονται ἐντὸς αὐ-τῶν, καὶ τρώγουσι μέρος τῆς υἰγρότητος ταύτης ἢ ὁποία ἄλλως, ἐξατμίζεται εὐκόλως διὰ τῶν ἀνοιχθειῶν ὀπῶν.

Πρὸς ὀρίμανσιν τῶν σύκων, μεταχειρίζονται εἰς πολλὰ μέρη, ἐλαιόλαδον, μὲ τὸ ὁποῖον ἀλείφουσι τὰς κορυφὰς των, ἢ τὰς τρυ-ποῦν μὲ λαδωμένην καρφοβελόνην καὶ οὕτω ὀριμάζουσι 10 ἢ 15 ἡμέρας ἐνωρίτερον.

ΣΥΚΟΥΡΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λαρίσσης. Πρω-τεύουσα Τοπουζλάρ, χωρία 8 κάτοικοι 2800.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ. — Λέγεται τὸ ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁ-ποίου συνήθωςπραγματοποιεῖται τὸ συνάλλαγμα τῆς συναλλα-γῆς. Συνάλλαγμα δὲ συναλλαγῆς λέγεται ἢ συμφωνία διὰ τῆς ὁ-ποίας ὁ εἰς ἕκ τῶν συμβαλλομένων δίδει ἢ ὑπόσχεται νὰ δώσῃ

μίαν ὁποιαυδήπτε ἀξίαν (χρήματα κτλ.) εἰς ἕνα τόπον ἀντὶ ὁ-ρισμένης χρηματικῆς ποσότητος, ἢ ὁποία ἐδόθη παρὰ τοῦ ἄλλου εἰς ἄλλον τόπον.

Λοιπὸν οὐσιῶδες στοιχεῖον τοῦ συναλλάγματος τούτου εἶνε ἡ προμήθεια χρημάτων εἰς ἄλλον τόπον. Δὲν πρέπει νὰ συγχίζωμεν τὸ συνάλλαγμα τῆς συναλλαγῆς μὲ τὴν συναλλαγματικὴν, ἢ ὁ-ποία εἶνε τὸ ἔγγραφον τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει τὸ συνάλλαγμα (τὴν συμφωνίαν) τῆς συναλλαγῆς. Συνλλαγματικὴ λοιπὸν ὀρίζεται ἀκριβέστερον τὸ δικαιόγραφον διὰ τοῦ ὁποίου παραγγέλλομεν εἰς ἄλλο πρόσωπον νὰ πληρώσῃ εἰς ἄλλον τόπον εἰς τὴν διαταγὴν μας ἢ εἰς τὴν διαταγὴν ἐνὸς ἄλλου χρηματικόν τι ποσόν, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἔχει λάβει ἄλλοτε παρ' ἡμῶν ἢ παρ' ἄλλου εἰς χρή-ματα ἢ εἰς ἐμπορεύματα κτλ. Ἡ συναλλαγματικὴ εὐκολύνει πολὺ τὸ ἐμπόριον, διότι ἀντὶ νὰ στέλλωνται χρήματα ἀπὸ ἕνα τόπον εἰς ἄλλον στέλλεται τὸ ἔγγραφον τοῦτο, δυνάμει τοῦ ὁ-ποίου γίνεται ἡ πληρωμὴ. Π. χ. ὁ Α, ὁ ὁποῖος μένει εἰς Ἀθήνας ὀφείλει εἰς τὸν Β ὁ ὁποῖος μένει εἰς Τρίπολιν δραχμὰς 1000 συ-νάμα ὅμως ὁ Γ μένων ἐπίσης εἰς Τρίπολιν ὀφείλει εἰς τὸν Α δρ. χιλιάς. Ἀντὶ ὁ Α νὰ ζητήσῃ τὰς 1000 αὐτὰς δραχμὰς ἐκδίδει μίαν συναλλαγματικὴν καὶ παραγγέλλει εἰς τὸν Γ νὰ πληρώσῃ τὸν ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν Β ἐν Τρίπολει. Τὸ ἔγγραφον εἶνε οὐσιῶ-δης ὅρος τῆς συναλλαγματικῆς, ἢ δὲ ὑπαρξίς αὐτῆς δὲν εἰμπο-ρεῖ νὰ ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων ἐκτὸς μόνον ἐὰν ἀπωλεσθῇ τὸ ἐπὶ τούτῳ συνταχθὲν ἔγγραφον. Συνήθως τὸ ἔγγραφον αὐτὸ εἶνε ἰδι-ωτικὸν εἰμπορεῖ ὅμως νὰ ἐκδοθῇ καὶ ὡς δημόσιον ἔγγραφον, (ἐ-νώπιον τοῦ συμβολαιογράφου) κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· δύναται τότε νὰ ἐκδώσῃ συναλλαγματικὴν καὶ ὁ ἀγράμματος καὶ ὁ θέλων νὰ παραχωρήσῃ ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρωμῆς τῆς συναλλαγματικῆς. — Ἡ συναλλαγματικὴ πρέπει ἐξ ἀνάγκης νὰ ἐκδοθῇ εἰς ἕνα τόπον διὰ νὰ πληρωθῇ εἰς ἄλλον, πρέπει νὰ εἶνε χρονολογημένη νὰ ἐκφράζῃ πόσον ποσὸν πρέπει νὰ πληρωθῇ, νὰ ὀρίξῃ τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον θὰ πληρώσῃ, τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς πληρωμῆς τὸ εἶδος τοῦ δοθέντος ἀντιτίμου (ἐμ-

πορεύματα, χρήματα κτλ.) και τέλος τὸ πρόσωπον εἰς τοῦ ὁποίου τὴν διαταγὴν θὰ γείνη ἢ πληρωμή. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐκδίδει τὴν συναλλαγματικὴν λέγεται ἐκδότης, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὑπογράφει τὴν συναλλαγματικὴν ὡς πληρωτὴς λέγεται ἀποδέκτης και ἐκεῖνος εἰς τοῦ ὁποίου τὴν διαταγὴν ἐκδίδεται λέγεται κοιμιστής. Ἄν δὲν ὑπάρχουν και τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα, δὲν ὑπάρχει συναλλαγματικὴ. Ἐὰν δὲν πληρωθῇ ἡ συναλλαγματικὴ κατὰ τὴν λήξιν τῆς πρέπει ὁ κοιμιστής νὰ συμβουλευεταί ἀμέσως δικηγόρον, ὅπως τὸν συμβουλεύσῃ ἐὰν πρέπει νὰ συντάξῃ διαμαρτύρησιν κτλ. Ἀνήλικοι οἱ ὁποῖοι δὲν εἶνε ἔμποροι δὲν εἰμποροῦν νὰ υπογράψουν συναλλαγματικὴν, τοιαύτη δὲ συναλλαγματικὴ εἶνε ἄκυρος. Συναλλαγματικὴ ὑπογεγραμμένη παρὰ γυναικὸς δὲν ἔχει προσωπικὴν κρᾶτησιν, ἐὰν ἡ γυνὴ δὲν ἦνε ἐξ ἐπαγγέλματος ἔμπορος. Ἡ συναλλαγματικὴ δύναται νὰ ἐκχωρηθῇ δι' ὀπισθογραφήσεως δηλ. διὰ παραγγελίας γραφομένης ὀπισθεν τοῦ ἐγγράφου Ἡ συναλλαγματικὴ διὰ νὰ εἶνε ἔγκυρος πρέπει νὰ γραφῇ ἐπὶ τοῦ νομίμου χαρτοσήμου.

Ἴδου και τύπος συναλλαγματικῆς μετὰ τοῦ σχεδίου τοῦ χαρτοσήμου και τῆς θέσεως τῆς σφραγίδος.

(Σφραγίς).

Ἐν Πειραιεῖ, τῆ . . . 1894.

Συναλλαγματικὴ διὰ δραχ. 100.

Μετὰ μῆνας τρεῖς ἀπὸ σήμερον πληρώσατε τὸ ἄνω ποσὸν τῶν δραχμῶν ἑκατὸν (100) εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Β. (ἢ εἰς τὴν ἰδίαν μου διαταγὴν) και εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις κατὰστημα τοῦ κ. Γ. ἀνθ' ὧσων ἐλάβετε παρ' ἐμοῦ εἰς μετρητὰ (ἢ εἰς ἐμπορεύματα) πρὸς χρῆσιν σας.

Πρὸς τὸν Κύριον Ο. . . . εἰς Ἀθήνας

Δέχομαι, αὐθημερὸν

Ο.

Ἡ ὀπισθογραφῆσις γίνεται ὀπισθεν τοῦ ἐγγράφου κατ' αὐτὸν τὸν τύπον: «Και ἀντ' ἐμοῦ πληρώσατε τὸ ὀπισθεν ποσὸν τῶν δραχμῶν 100 εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ Ψ. ἀνθ' ὧσων ἐλάβον παρ' αὐτοῦ τοῖς μετρητοῖς (ἢ εἰς ἐμπορεύματα) πρὸς χρῆσιν μου».

Ἐν Πειραιεῖ τῆ . . . 1894.

Δ.

Ἐὰν ἡ συναλλαγματικὴ ἔχει ἐκδοθῇ εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ ἰδίου ἐκδότης τότε ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ γείνη ἢ μεταβίβασις δι' ὀπισθογραφήσεως εἰς τρίτον πρόσωπον διὰ νὰ εἶνε ἔγκυρος, διότι ἄλλως δὲν ὑπάρχουν τὰ τρία ἀναγκαῖα πρόσωπα τοῦ ἐκδότης τοῦ ἀποδέκτου και τοῦ κοιμιστοῦ (τοῦ δικαιούχου). Ἡ δὲ μεταβίβασις αὕτη πρέπει νὰ φέρῃ τὸν αὐτὸν τύπον μετὰ τῆς ἐκδόσεως.

Τὴν σήμερον ἡ συναλλαγματικὴ γίνεται συνήθως οὐχὶ πρὸς μεταφορὰν χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἀλλ' ἀπλῶς πρὸς περισσοτέραν ἐξασφάλισιν τοῦ δανειστοῦ, διότι ἡ συναλλαγματικὴ ἐπιφέρει προσωπικὴν κρᾶτησιν, δὲν ἐπιτρέπει πολλὰς ἐνστάσεις κλ.

ΣΥΡΑΚΟΥΣΑΙ.—Περίφημος και μεγίστη πόλις τῆς Σικελίας εἰς τὴν ἀρχαιότητα, πατρὶς δὲ τοῦ Ἀρχιμήδους. Σήμερον εἶνε εἰς τῶν ἐμπορικῶν λιμένων τῆς νήσου και ἔχει 25,000.

ΣΥΡΟΣ.—Ἡ σπουδαιότερα ἐκ τῶν Κυκλάδων νήσων. Ἐκτασις 80 τετρ. χιλίωμ. βουνώδης και τραχεῖα. Κάτοικοι 33,700. Προϊόντα ἔλαιον, οἶνοι και ὀλίγα ποίμνια. Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἦτο ἀσήμαντος. Ἐχει πρωτεύουσαν τὴν Ἐρμούπολιν και διαιρεῖται εἰς δύο Δήμους, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ΔΗΜΟΣ Σύρου ἔχει πρωτεύουσαν τὴν Ἄρω Σύρον ἀκμάζουσαν κωμόπολιν ἐπὶ βραχέωδος λόφου μετὰ Καθολικὴν ἐπισκοπὴν, ἀξιόλογον ἐμπόριον και 8,300 κατ. τοὺς πλείστους δυτικούς τὸ θρήσκευμα, χωρὶα δὲ 7 και κατοίκους 9,700.

ΣΦΑΚΙΑ.—Κωμόπολις τῆς Κρήτης εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια, περίφημος διὰ τὸν ἠρωϊσμὸν τῶν κατοίκων τῆς, οἱ ὁποῖοι σχεδὸν διαρκῶς κατῴρθωσαν νὰ ζήσουν ἐλεύθεροι, μετὰ 1,500 κατ.

ΣΦΑΚΙΩΤΩΝ δῆμος.—Εἰς τὴν νήσον Λευκάδα. Πρωτεύουσα Λαψαράτα, χωρὶα 5, και τοῖκοι 2,400.

ΣΦΟΥΡΓΓΑΡΙ ἢ ΣΠΟΡΓΟΣ.—Ὁ σπόγγος εἶνε πολύπουρον θαλάσσιον γλοιῶδες και προσκεκολλημένον εἰς τοὺς βράχους ὅπου οἱ σπογγαλιεῖς τὸν ἀλιεύουν διὰ δικτύων ἢ διὰ τῆς χειρὸς.

ΣΧΕΦΕΙΛΛΗ.—Μεγάλη πόλις τῆς Ἀγγλίας, μετὰ περίφημα χαλυβουργεῖα, μέγα ἐμπόριον και 320,000 κατ.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ.—Περίφημος Ἀθηναῖος φιλόσοφος γεννηθεὶς ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 55

τῷ 470 πρὸ Χρ. Ὁ Σωκράτης θεωρεῖται ὡς ὁ πρῶτος σοφὸς τοῦ κόσμου καὶ ὡς προπαρασκευαστὴς τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, κατηγορηθεὶς δὲ ὅτι ἐπολέμει τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τοῦ λαοῦ, κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἐπιε τὸ κώνειον τῷ 400.

ΣΩΣΘΕΝΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τήνου. Πρωτεύουσα Στενή μετ' Ἑλλην. Σχολεῖον. Χωρία 9, μονὴ 1, κάτ. 1800.

T

ΤΑΛΛΕΥΡΑΝΔΟΣ Περιγὸρ. — Περιφημος Γάλλος διπλωμάτης γεννηθεὶς τῷ 1754. Ἦτο κατ' ἀρχὰς ἐπίσκοπος, κατόπιν ἐγένετο ὑπουργὸς καὶ ἔγραψε λαμπρὰ ἔργα μεταξὺ τῶν ὁποίων σύγγραμμα περὶ Ναπολέοντος. Ἀπέθανε τῷ 1838.

ΤΑΜΑΣΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσας. Πρωτεύουσα Δρανίτσα, χωρία 9, κάτοικοι 3,000

ΤΑΜΕΡΛΑΝΟΣ. — Διάσημος ἀρχηγὸς καὶ κατακτητὴς Τάρταρος, κατορθώσας νὰ ἰδρῦσῃ μέγα κράτος ἐν τῇ κεντρικῇ Ἀσίᾳ (1336—1405).

ΤΑΝΑΓΡΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Θηβῶν. Πρωτεύουσα Χλεμβοτσάρι, χωρία 11, κάτοικοι 4,100.

ΤΑΝΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κυνουρίας. Πρωτεύουσα Καστρί ἢ Ἅγιος Νικόλαος μετ' Βιρηνοδικεῖον, Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1900 κατοίκους. Χωρία 8, μονὴ 1, κάτοικοι 5,700.

ΤΑΝΤΑΛΟΣ. — Μυθολογικὸν πρόσωπον. Ἐπειδὴ ἐφόνευσε τὸν υἱὸν τοῦ Πέλοπα κατεδικάσθη εἰς τὸν Ἄδην νὰ εὐρίσκειται μέσα εἰς λίμνην ἕως τὸ λαιμὸν, νὰ κρέμονται δὲ ἕως εἰς τὸ στόμα τοῦ σταφύλια καὶ ὀπωρικὰ διάφορα καὶ μόλις τὰ πλησιάζῃ νὰ φεύγουν.

ΤΑΡΑΣ. — Περιφημος ἄλλοτε καὶ μεγάλη πόλις τῆς Ἰταλίας ἀποικία τῶν Ἑλλήνων. Σήμερον λέγεται Ταρέντε καὶ ἔχει λαμπρὸν λιμένα, ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον καὶ 25 000 κάτ.

ΤΑΣΣΟΣ Τορκουάτος. — Διάσημος Ἰταλὸς ποιητὴς (1544 1595) γράφας μεταξὺ ἄλλων τὴν «Ἐλευθερωθεῖσαν Ἱερουσαλήμ».

ΤΑΥΡΙΣ. — Μεγάλη καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Περείας πλησίον τῆς Κασπίας Θαλάσσης καὶ τῶν Ρωσικῶν συνόρων μετ' 300,000 κατοίκους.

ΤΑΦΟΣ. — Μικρὰ νῆσος πρὸς Ν. τῆς Λευκάδος ἀποτελοῦσα ἓνα δῆμον μετ' τὰ γύρω ξηρὰ νησίδια. Πρωτεύουσα Μεγανῆσι ἢ Βαθὸν, χωρία 2, κάτοικοι 1150 ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄλιεῖς.

ΤΕΓΕΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρωτεύουσα Πιαλί, χωρία 23, κάτοικοι 8.300.

ΤΕΛΕΘΡΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Εὐβοίαν (Ἐπαρ. Ἐνηροχωρίου). Πρωτεύουσα Καμάρια, χωρία 15, κάτοικοι 4,100.

ΤΕΝΕΣΣΕΗ. — Μία ἀπὸ τὰς Ἠνωμ. Πολιτείας ὑποδιαίρουμένη εἰς 94 κομητείας. Ἐκτασίς 108,905 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 1,600,000 κάτ. ἐξ ὧν 400,000 μαῦροι. Κλίμα γλυκὺ καὶ δάση μεγάλα. — Ἐμπόριον ἀκμαῖον. Βιομηχ. Καταστήματα 6,000 μετ' 20 χιλ. ἐργάτας. Παιδεία ἀνεπτυγμένη μετ' 4,000 σχολεῖα καὶ 200,000 μαθητὰς καὶ 3,700 βιβλιοθήκας. Προῦπολ. 26 ἐκ. φρ. Χρέος 210 ἐκατ. φρ. Πρωτεύουσα Νασβίλλη.

ΤΕΞΑΣ. — Μία ἐκ τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν ἢ ΝΔωτῶν ὄλων, ὑποδιαίρουμένη εἰς 224 κομητείας. Ἐκτασίς 688,343 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 1,650,000. Ἐδαφος κακῶς καλλιεργη-

μένον ἄλλ' εὐφορώτατον. 400,000 Νέγροι. Ἐμπόριον καὶ βιομηχανία ἀξιόλογα. Παιδεία ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένη, 3,200 σχολεῖα μὲ 330,000 μαθητάς. Προϋπολογ. 15 ἑκατ. φρ. Χρέος 30 ἑκατ. φρ. Πρωτεύουσα *Αὐστρία*.

ΤΕΠΕΛΕΝΗ. — Κομόπολις τῆς Ἡπείρου περίφημος διότι εἰς αὐτὴν ἐγεννήθη ὁ Ἄλῃ Πασσᾶς. Κάτοικοι 2,000.

ΤΕΡΓΕΣΤΗ. — Πόλις τῆς Αὐστρίας, ἐλεύθερος λιμὴν εἰς τὸ βάθος τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, μὲ ἐμπόριον ἀκμαϊότατον, ὡραίας οἰκοδομάς, λαμπρὸν λιμένα, βιομηχανίαν μεγάλην καὶ 160,000 κατ., ὧν πολλοὶ Ἕλληνες διατηροῦντες ἀρίστα σχολεῖα.

ΤΕΤΡΑΦΥΛΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἄρτης. Πρωτεύουσα Βρεστανίτσα, χωρία 7, μονὴ 1, κάτοικοι 3,150.

ΤΕΧΕΡΑΝ. — Πρωτεύουσα τῆς Περσίας εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς χώρας, μὲ νοσῶδες κλίμα, λαμπρὰ ἀνάκτορα καὶ 200,000 κ.

ΤΗΝΟΣ. — Μία ἀπὸ τὰς νήσους Κυκλάδας ἀποτελοῦσα μίαν ἐπαρχίαν πρὸς Ν. τῆς Ἄνδρου. Ἐκτασίς 204 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 11,000. Σκεπάζεται ἀπὸ βουνοσειρὰν χαμηλὴν ὀνομαζομένην Τοικινιάς καὶ ἔχει πεδιάδας εὐφορώτατας εἰς λεμόνια, πορτοκάλια, κρασιά, μέλι κτλ. Πρωτεύουσα *Τήνος* εἰς τὴν νότιον πλευρὰν μὲ ἀνοικτὸν λιμένα, ἀξιόλογον ἐμπόριον, ἐφορίαν, καλὰς οἰκοδομάς, Ταμεῖον, Εἰρηνοδικεῖον, Ἕλλην. σχολεῖον, 2,500 κατόικους καὶ τὸν περίφημον ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Ἡ νῆσος διαιρεῖται εἰς 4 δῆμους καὶ περιέχει 2 κωμοπόλεις, 40 χωρία καὶ 9 μοναστήρια. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ *Τήνου* ἔχει 10 χωρία, 3 μονὰς καὶ 4,700 κατ.

TIBET ἢ *Θιβέτ*. — Μεγάλῃ ἐπαρχία τῆς ΝΔ Κίνας πρὸς τὰ σύνορα τοῦ Ἰνδοστάν. Ἐκτασίς 1,687,898 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 7,000,000. Χώρα βουνώδης μὲ πολλὰς λίμνας καὶ ποταμούς, θεωρουμένη ὡς ἡ πρώτη χώρα τὴν ὅποιαν κατώκησεν ὁ ἄνθρωπος. Πρωτεύουσα *Λάσσα* ἡ ἱερὰ πόλις τῶν Βουδδιστῶν ὅπου εὐρίσκεται τὸ περίφημον ἀνάκτορον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς θρησκείας τοῦ Βουδδα *Δαλαϊλάμα*, μὲ 30,000 κατοίκους.

ΤΙΓΡΙΣ. — Ἡ Τίγρις εἶνε ζῶον *σαρκόβορον* ἀνήκον εἰς τὸ

γένος τῶν *αἰλουροειδῶν*. Εἶνε τὸ μεγαλοπρεπέστερον καὶ ὡραιότερον τῶν ζῶων ἀλλὰ καὶ τὸ θηριωδέστερον. Ὁ πατὴρ τῆς φυσικῆς ἱστορίας Βυφφὼν λέγει ὅτι ὁ λέων εἶνε τὸ πρῶτον τῶν σαρκόβορων ζῶων, ἡ δὲ τίγρις τὸ δεύτερον, ἀλλὰ τὸ ἀγριώτατον πάντων. Ἄν εἰς τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ῥώμην, ὁ λέων συνενῶσ τὴν εὐγένειαν, τὴν πραότητα, καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν, ἡ τίγρις, τοῦναντίον, εἶνε ἀγρία καὶ ἀνευ ἀνάγκης σκληρὰ. Πεινασμένη ἢ χορτασμένη προσβάλλει καὶ συλλαμβάνει τὴν λείαν τῆς μετὰ τῆς αὐτῆς ὠμότητος καὶ λύσσης.

ΤΙΡΟΘΕΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λοκρίδος. Πρωτεύουσα *Βελίτσα* μὲ ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1500 κατοίκους. Χωρία 3, μονὴ 1, κάτοικοι 2800.

ΤΙΜΩΡ. — Μία ἐκ τῶν Μαλαϊκῶν νήσων τῆς Β. Ὠκεανίας ἀνήκουσα ἐξ ἡμισείας εἰς τοὺς Πορτογάλους καὶ τοὺς Ὁλλανδούς. Κάτοικοι 550,000.

ΤΙΤΑΝΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσας. Πρωτεύουσα *Παλαμας* μὲ Εἰρηνοδικεῖον, Ἕλλην. σχολεῖον καὶ 3400 κατ., Χωρία 10 κατ. 7250.

ΤΥΦΛΙΣ. — Πρωτεύουσα τῆς Καυκασίου Ρωσσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κύρου μὲ ἀκμαῖον ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν, θερμὰ λουτρά καὶ 110,000 κατ.

ΤΟΓΚΙΝΟΝ. — Μεγάλῃ χώρα τῆς Ἰνδοκίνας κατακτηθεῖσα τῷ 1885 ὑπὸ τῶν Γάλλων. Ἐκτασίς 59800 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 2,000,000. Χώρα πλουσία ἰδίως εἰς ρίζι. Πρωτ. *Ανοῆ*.

ΤΟΚΑΤΙ. — Μεγάλῃ πόλις τῆς Ἀσιατ. Τουρκίας ἐν τῇ Μικρῇ Ἀσίᾳ καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἰριδὸς μὲ πλοῦσια μεταλλεῖα, χαλκοῦ, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 70,000 κατ.

ΤΟΚΙΟ ἢ *ΥΕΔΩ*. — Πρωτεύουσα τῆς Ἰαπωνίας κατέχουσα ἑκτασιν 150 τετρ. χιλιόμε. Ἐχει λαμπροὺς καὶ μεγίστους κήπους, πολυαριθμοὺς δώρυγας, μεγάλα φρούρια, τάφρους κτλ., πανεπιστήμιον, πλεῖτα σχολεῖα μὲ 60,000 μαθητάς καὶ 900,000. Ἐκτίσθη τῷ 1591.

ΤΟΛΟΦΩΝΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωρίδος. Πρωτεύ-

ουσα *Βιτριλίτσα* με Ειρηνοδικετον και Ἑλλην. σχολεϊον. Χωρία 11, κάτοικοι 4,200.

ΤΟΜΑΤΑΙΣ. — Ἡ τομάτα εἶνε φυτὸν ἐνιαύσιον με καυλὸν τριχῶδη. Ὁ καρπὸς τῆς ὁ ὁποῖος καλεῖται ὠσαύτως τομάτα ἔχει ὄρατον ἐρυθροῦν χροῶμα, γεῦσιν ὑπόζυνον και εἶνε πολὺ εὐχυμος. Ἡ τομάτα φέεται κυρίως εἰς τὰ θερμὰ μέρη· ἀπαιτεῖ δὲ πολὺ ὕδωρ καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς βλαστήσεώς τῆς. Εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη τὴν καλλιεργοῦν εἰς ἐδάφη ποτιζόμενα ἀφθόνως δύο ἢ τρεῖς φορές τὴν ἐβδομάδα. Ἡ τομάτα ἔχει λαμπρὰν ἀνθησιν και δυναμέθα νὰ διατηρήσωμεν τὴν βλάστησίν τῆς διὰ βλαστολογίας. Ἄν ἐπέλθῃ τὸ ψῦχος τοῦ φθινοπώρου πρὶν ἢ αἱ τομάται ὠριμάσουν, τὰς συλλέγομεν ἀκόμη ἡμιπρασίνας ὅταν ἀρχίζουν νὰ κοκκινίζουν. Ὁριμάζουν δὲ, ἂν τὰς θέσωμεν ἐπὶ τινος τραπέζης ἐντὸς δωματίου ἀρκετὰ θερμοῦ. Δυναμέθα ἐπίσης νὰ διατηρήσωμεν τὰς τομάτας εἰς ἄλμην, και τὰς μὲν ὠρίμους θέτομεν ὀλοκλήρους χωρὶς νὰ τὰς πιέσωμεν ἐντὸς ἀγγεῖων ἐξ ἀμμολίθου τὰ ὁποῖα πληροῦμεν με ἄλμυραν, ἄχρις οὐ αἱ τομάται σκεπασθοῦν ἐντελῶς· κλειόμεν δὲ καλῶς τὰ δοχεῖα διὰ πλακῶν φελλοῦ, τὰς δὲ ἄωρους κόπτομεν εἰς τεμάχια.

Τομάταις γεμισταὶς με κρέας. Ἐκλέγομεν στρογγύλας και ὠρίμους τομάτας, κόπτομεν τὸ τρίτον αὐτῶν πρὸς τὸ κάτω μέρος και τὰς ἀλατίζομεν. Ἄφ' οὗ στραγγίσουν λαμβάνομεν κιγμάν, τὸν ὁποῖον τσιγαρίζομεν με ἐν ψιλοκομμένον κρομμύδιον, με τὴν ὕλην τὴν ὁποῖαν ἀφηρέσαμεν ἀπὸ τὰς τομάτας και με ὀλίγον μαϊδανόν. Τὰ ἀποσύρομεν κατόπιν ἀπὸ τὴν φωτιά, προσθέτομεν δὲ πολλὰ ὀλίγον ὀρούζιον, ἐν αὐγόν, πιπέρι και ἄλας· ἀπὸ τὴν ὕλην ταύτην γεμίζομεν τὰς τομάτας και τὰς ἀραδειαίζομεν εἰς καρβάναν εἰς ταψίον, ρίπτομεν ἐπ' αὐτῶν βούτυρον και ζωμόν και τὰς θέτομεν εἰς τὸν φούρνον.

ΤΟΜΠΑΖΗΣ Ἰάκωβος. — Διάσημος πολεμιστὴς και ναύαρχος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, περίφημος διὰ τὴν ἀκαταμάχητον ἀνδρείαν του, διὰ τῆς ὁποίας ἐνέπνεε τὸν τρόπον εἰς τοὺς Τούρκους.

ΤΟΥΛΟΥΣΑ. — Πόλις τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Γαρούνα με Ἀκαδημίαν, μεγάλα κανονοχυτήρια, ἐκτεταμένον ἐμπόριον και 150,000 κατ.

ΤΟΥΛΩΝ. — Πόλις τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Μεσόγειον ἔχουσα λαμπρὸν λιμένα, μέγιστα φρούρια, πελώριον ναύσταθμον και 80,000 κατοίκους.

ΤΟΥΡΙΝΟΝ. — Μεγάλη πόλις τῆς βορείου Ἰταλίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Παδου, με περίφημον Πανεπιστήμιον, λαμπρὸν μουσεϊον, ἀριστα βιομηχανικὰ καταστήματα, ἀκμαῖον ἐμπόριον, ὄραιας οἰκοδομὰς και 240,000 κατ. ἄλλοτε πρωτεύουσα τῆς Ἰταλίας.

ΤΟΥΡΚΕΣΤΑΝ. — Μεγάλη χώρα τῆς κεντρικῆς Ἀσίας ἀνήκουσα ἐξ ἡμισείας εἰς τὴν Ρωσσίαν και εἰς τὴν Κίναν (Ἀνατολικὸν Τουρκεστάν). Ἐκτασις 4,555,000 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 6,100,000, Τουρκομάνοι, Κινέζοι, Κιρκάσιοι κτλ. Ἡ Ρωσσία κατέχει τὰ 3/4 τοῦ ὅλου με 5,500,000 κατ. Πλεῖστα βουνά. Μεγάλοι δὲ ποταμοὶ και λίμναι. — Πρωτεύουσα τοῦ Ρωσικοῦ ἢ Τασκένδη με 130,000 κατ., τοῦ Κινεζικοῦ ἢ Οὐρούμτση με 40,000 κατ. — Κυριώτεραι πόλεις Κασγάρη, Σαμαρκάνδη και Χοκάνδη.

ΤΟΥΡΚΙΑ. — Κράτος Εὐρωπαϊκὸν και Ἀσιατικόν, ἔχον δὲ και μεγάλας κτήσεις εἰς τὴν Ἀφρικὴν. Ἐκτασις ἐν ὅλῳ 5,271,000 τετρ. χ. Κάτοικοι 35 ἑκατομ. ἐκ τῶν ὁποίων 5 1/2 ἑκατομ. εἶνε Ἕλληνες χριστιανοὶ διατηροῦντες τὰ ἀριστα τῶν σχολείων. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ἔχει ἐκτασιν 322,679 τετρ. χιλιόμε. και 9,000,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων 3 ἑκατ. εἶνε Ἕλληνες. — Εἰς τὴν Ἀσίαν κατέχει τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, Ἀρμενίαν, Μεσοποταμίαν, Συρίαν και δυτικὴν Ἀραβίαν, εἰς δὲ τὴν Ἀφρικὴν τὴν Αἴγυπτον κτλ. και τὴν Τριπολίτιδα. Οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων αὐτῆς εἶνε Ὀθωμανοί. Βιομηχανία και ἐμπόριον μικρὰ ἐνεργούμενα πρὸ πάντων ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Παιδεία εἰς τὰ σπάργανα ἀκόμη. Γεωργία και κτηνοτροφία λίαν ἀνεπτυγμένη και ἔδαφος εὐφορώτατον. Μέταλλα ἀπειρα ἀλλ' ἐντελῶς ἀνεκμε-

τάλλευτα. — Προϋπολογ. 450 εκ φρ Χρῆος 6 δυσεκατομμύρια. Σιδηρόδρομοι 2500 χιλίωμ Τηλέγρ. 25.000 χιλίωμ. — Στρατός ἐν πολέμῳ 700 000. Στόλος μετὰ τὸν Ρωσοτουρκικὸν πόλεμον 15 καταδρομικὰ καὶ τινὰ ἄλλα ἀσήμαντὰ πλοῖα. Πολίτευμα ἀπόλυτος μοναρχία. — Πρωτεύουσα *Κωνσταντινούπολις*.

ΤΟΥΡΤΑΙΣ (Ζαχ.) *Τούρται ἀμυγδάλου*. Θέτομεν εἰς λεκάνην 100 δράμια ζακχάρεως, χωρίζομεν 12 αὐγὰ τὰ ὅποια δουλεύομεν ὅπως τὸ παντεσπάνιον. Ὅταν δὲ πλησιάσῃ νὰ γίνῃ ἡ πάστα, ρίπτομεν εἰς τὴν ἀνωτέρω λεκάνην κομμένου ἀμυγδάλου 30 περίπου δράμια καὶ ἴσην ποσότητα ψιλοκομμένων φρούτων, τὰ ὅποια ἀνακατώνομεν καὶ ρίπτομεν κατόπιν τὸ ἥμισυ τῆς μαρέγγας καὶ 70 δράμια ἀλεύρου, τὰ δουλεύομεν καὶ ρίπτομεν ἔπειτα καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ τῆς μαρέγγας καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ἕω ὅτου ἀποτελέσωμεν μίαν πᾶσταν, τὴν ὁποίαν κενώνομεν εἰς φόρμας στρογγυλὰς περιτυλιγμένας μὲ λευκὸν χαρτί, ψήνομεν δὲ αὐτὰς ὅπως τὸ παντεσπάνιον καὶ τὰς ἀλείφομεν κατόπιν μὲ μαρμελάτον καΐσι, γλασάρομεν αὐτὰς μὲ λεπτὸν φοντάν, τὰς κεντῶμεν μὲ διάφορα κοσμήματα καὶ χύνομεν ἐπ' αὐτῶν χυτὰ φοντάνια, φρούτα καὶ μπομπόνια.

Τούρτα μαρμελάτη. Κατασκευάζομεν πᾶσταν φλώραν ἀλείφομεν τὴν φόρμαν μὲ βούτυρον, τὴν ἀκουμβῶμεν εἰς χαρτί, τὸ ὁποῖον ἀλείφομεν μὲ βούτυρον καὶ ἄλευρον, ἀπλώνομεν τὴν πᾶσταν εἰς ὅλα τὰ μέρη, θέτομεν μαρμελάτα, τὴν στρώνομεν μὲ ἕν κουτάλι, προσθέτομεν λωρίδας ὡς καφάσιον ἐπάνω, τὴν ἀλείφομεν μὲ ὀλίγον κτυπημένον αὐγὸν καὶ τὴν στέλλομεν εἰς τὸν φούρνον.

Τούρτα μῆλα. Κατασκευάζομεν ταύτην ὡς ἀνωτέρω θέτοντες μῆλα καθαρισμένα καὶ κομμένα εἰς φέτας, ἀντὶ λωρίδων καὶ μαρμελάτων τὰ ὅποια θέτομεν κατὰ σειρὰν εἰς τὴν τούρταν καὶ ρίπτομεν ἐπάνω ὀλίγην λεπτὴν ζάκχαριν, ἀφ' οὗ δὲ ψηθῇ τὴν περιχύνομεν μὲ ὀλίγον πηκτὸν σιρόπιον.

Τούρτα σοκολάτα. Λαμβάνομεν τοὺς κρόκους 10 αὐγῶν, τοὺς ὁποίους κτυπῶμεν μὲ 300 δράμια ζακχάρεως Κοπανίζομεν ἔπιτα 80 δράμια ἀμυγδάλων, 80 δραμ. γαλέττας, 75 δρ. σοκολάτας,

ὀλίγην κανέλλαν καὶ γαρούφαλα, τὰ ὅποια ρίπτομεν εἰς τοὺς κτυπημένους κρόκους, κάρνομεν μαρέγγαν μὲ τὰ ἀσπράδια, τὴν ὁποίαν ρίπτομεν καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ὅλα ὁμοῦ.

ΤΡΑΓΑΙΑΣ *δήμος*. — Εἰς τὴν νῆσον Νάξον. Πρωτεύουσα *Χαλκὶ* μὲ *Εἶρην*. καὶ *Ἑλλην*. σχολεῖον. Χωρία 12, κάτ. 4,250.

ΤΡΑΠΕΖΟΥΣ. — Ἀρχαία καὶ μεγάλη πόλις τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας εἰς τὰ παράλια τῆς Μαύρης θαλάσσης, χρηματίσασα ἀπὸ τοῦ 1204 μέχρι τοῦ 61 πρωτεύουσα τῆς Ἑλλην. Ἀνοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου. Σήμερον ἔχει μεγάλον λιμένα, ἐκτεταμένον ἐμπόριον καὶ 50.000 κατοίκους.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΑ. — Αἱ τριανταφυλλεαὶ δύνανται νὰ καλλιεργηθοῦν εἰς οἰονδήποτε ἔδαφος, πάντοτε ὅμως προτιμᾶται ἡ ἐλαφρὰ γῆ. Τὰ ἀρχικὰ εἶδη μεταφυτεύονται ἀπλῶς διὰ σχιζῶν, ὅταν τὸ στέλεχος φέρῃ μέρος τῆς ρίζης ἣτις ριζοβολεῖ ἄμα ἢ φύτευσις γίνεται ἀμέσως μετὰ τὸν ἀποχωρισμὸν, τὸ εἶδος ὅμως τῆς Βεγγάλης μεταφυτεύεται διὰ μοσχευμάτων, ἄλλαι δὲ δι' ἐμβολιασμάτων. Ὅπωςδήποτε ὅμως πρέπει νὰ περιποιώμεθα τὰς τριανταφυλλεάς, διότι ὅταν δὲν κλαδεύωμεν αὐτάς, τὰ ἄνθη δὲν εἶνε τόσοσ ὠραῖα, τὰ δὲ στελέχη εἶνε ἰσχνὰ.

Τριαντάφυλλα γλυκὰ. Λαμβάνομεν 100 δραμ. τριανταφύλλων, τὰ ὅποια καθαρίζομεν καλῶς, κοκκινίζομεν, καὶ τὰ τρίβομεν μὲ τὴν χεῖρα, κατόπιν προσθέτομεν εἰς αὐτὰ μίαν ὀκτὴν ζακχάρεως, ἕως ὅτου γίνουν μία μάζα μαλακὴ ἄνευ ὕδατος. Τὴν μάζαν ταύτην θέτομεν εἰς καζάνιον μὲ 150 δράμια ὕδατος καὶ 1 περίπου δραμ. ξυνοῦ, ἀφ' οὗ δὲ βράσῃ καὶ δέσῃ ὡς τὰ ἀνωτέρω γλυκὰ, προσθέτομεν ὀλίγον χρῶμα κόκκινον.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ. — Πόλις τῆς Θεσσαλίας πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Τρικκάλων εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Χάσια διαρροεμένης ἀπὸ τὸν παραπόταμον τοῦ Πηνειοῦ Ληθαῖον ἢ Τρικκαλίτικον. Εἶνε πόλις ἀρχαία καὶ ἔχει ὠραίας οἰκοδομάς, περὶχωρα κατὰφυτα, κήπους μεγάλους, ἀξιόλογον ἐμπόριον, Ἐφορίαν, Πρωτοδικεῖον, Ἀρχιεπισκοπὴν, Γυμνάσιον, Ταμεῖον καὶ 16,000 κατοίκους. — Ὁ ΝΟΜΟΣ Τρικκάλων ἔχει 3 ἐπαρχίας, Τρι κἀ-

λων, Καλαμπάκας και Καρδίτσας, υποδιαιρουμένας εἰς 27 δήμους και περιεχούσας 2 πόλεις, 10 κωμοπόλεις, 38 μοναστήρια, 336 χωρία και 145,000 κατοίκους.—Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Τρικάλων ἔχει 24 χωρία και 23,000 κατοίκους.

ΤΡΙΚΚΑΛΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτεύουσα Τρίκκαλα, χωρία 30, κάτοικοι 6,400.

ΤΡΙΚΟΛΩΝΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας. Πρωτεύουσα Στεμνίτσα μετ' Εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλ. σχολεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον και 2,800 κατοίκους. Χωρία 6, μονὴ 1, κάτοικοι 5,000.

ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ Σπυρίδων. — Εἰς ἐκ τῶν διασημοτέρων ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐγεννήθη τῷ 1788 ἐν Μεσολογγίῳ και ἐνήργησε πολὺ διὰ τὴν Ἱδρυσιν τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας, ἀντεπροσώπευσε τὸ Μεσολόγγιον εἰς τὰς ἐθνοσυνελεύσεις, ἔγεινεν ὑπουργὸς ἐπὶ Καποδιστρίου και Ὁθωνος και πρέσβυς κατόπιν εἰς Λονδίνον ὅπου ἐξέδωκε τὴν «Ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως». Τελευταίως ἐγένετο Γερουσιαστῆς. Ἀπέθανε δὲ τῷ 1873 καταλιπὼν μόνον υἱὸν τὸν ζῶντα διαπρεπῆ πολιτευτὴν κ. Χαρίλαον Τρικούπην.

ΤΡΙΝΑΣΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρωτεύουσα Σκάλα, χωρία 3, κάτοικοι 1850.

ΤΡΙΠΟΛΙΣ ἢ Τριπολιτσά. — Πόλις τῆς Πελοποννήσου σχεδὸν εἰς τὸ κέντρον αὐτῆς, πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ Ἀρκαδίας και ἐπὶ Τουρκοκρατίας ὀλοκλήρου τῆς χερσονήσου, κτισθεῖσα δὲ κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα και κυριευθεῖσα ἀπὸ τὸν Κολοκοτρώνην τὴν 23 Σεπτεμβρίου 1821, ὅτε ἐγένετο ἰδὼ μεγάλη σφαγὴ τῶν Ὁθωμανῶν. Σήμερον ἔχει γυμνάσιον, σιδηρόδρομον μέχρις Ἀθηνῶν διὰ Ναυπλίου, ἀξιόλογα σιδηρουργεῖα, ταπητουργεῖα και χαλκουργεῖα, ἀκμάζον ἐμπόριον, Ταμεῖον, Πρωτοδικεῖον, κομψὰς οἰκοδομὰς και πλατείας, 2 Εἰρηνοδικεῖα, Πταισματοδικεῖον, Ἀρχιεπισκοπὴν, 2 Ἑλλ. σχολεῖα, ὠραία προάστεια, διδασκαλεῖον, ἱερατικὴν σχολὴν και 11,500 κατοίκους. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Τριπόλεως ἔχει 15 χωρία, 1 μονὴν και 17,000 κατοίκους.

ΤΡΙΠΟΛΙΤΙΣ ἢ ΤΡΙΠΟΛΙΣ. — Τουρκικὴ ἡγεμονία τῆς Βορείου Ἀφρικῆς ἀποτελοῦσα ἐν Βιλαέτι. Ἐκτασις 892,050 τετρ. χιλίῳμ. Κάτοικοι 1 ἑκατομμύριον. Ἐχει βουνὰ χαμηλὰ και πολλὰς Ὀάσεις ἐν αἷς τὸ περίφημον Φεζάν. — Πρωτεύουσα Τρίπολις μετ' 30,000 κατ.

ΤΡΙΠΥΛΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας. Πρωτεύουσα Ραφτόπουλον, χωρία 11, κατ. 2,550.

ΤΡΙΤΑΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πατρῶν. Πρωτεύουσα Προστοβίτσα, χωρία 22, μοναὶ 2, κάτοικοι 4,450.

ΤΡΙΦΥΛΛΙΟΝ. — Τὸ φυτὸν τοῦτο φύεται αὐτομάτως καθ' ἑώρασαν τὴν Ἑλλάδα εἰς ὀλίγα ὅμως μέρη τὸ σπεῖρουν, ἐν ᾧ ἐν Εὐρώπῃ ἢ καλλιέργεια αὐτῆς ἐγενικεύθη. Διαρκεῖ δύο ἢ τρία ἔτη τὸ καλλιεργούμενον εἶνε μεγαλανθέστερον τοῦ φυομένου αὐτομάτως εἰς τοὺς λειμῶνας. Σπείρεται μόνον, και ὁμοῦ μετ' τοὺς δημητριακοὺς καρπούς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ διάρκειά του δὲν εἶνε μακρά, ἐπιτυγχάνει δὲ ἐξ Ἰσου εἰς τὰ ἀμμώδη και ἀργιλώδη μέρη καθὼς και εἰς τὰς δροσερὰς γαίας, ἀλλ' οὐχὶ εἰς τὰς ἐλώδεις, ἐξηντλημένας ἢ πετρώδεις τοιαύτας.

Τὸ πρῶτον ἔτος συνήθως δὲν θερίζεται τὸ τριφύλλιον, εἶτε διότι δὲν ηὔξησεν ἀρκούντως εἶτε διότι ἀδυνατίζει. Ὅταν ὅμως συμβῆ νὰ αὐξήσῃ μετ' ὀρμὴν, θερίζουν πρῶτον ὑψηλὰ τὰ δημητριακά και κατόπιν δρεπανίζουν σύρριζα τὴν καλὰμην μετὰ τοῦ τριφυλλίου, τὰ ξηραίνουν ὁμοῦ και τὰ δύο, τὰ θημονιάζουν, ἢ τὰ δίδουν χλωρὰ εἰς τὰ ζῶα. Τὸ δεύτερον ἔτος τὸ τριφύλλιον μένει μόνον και αὐξάνει μετ' ὀρμῆς. τότε κόπτεται μίαν φοράν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον, μίαν κατὰ τὸν Ἰούνιον και τρίτην φοράν, ἐνίοτε, κατὰ τὸν Αὐγούστον.

ΤΡΟΙΖΗΝΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὑδρας και Τροιζηνίας. Πρωτεύουσα Πόρος, χωρία 7, κάτοικοι 6,200.

ΤΡΟΠΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Γορτυνίας. Πρωτεύουσα Βερβίτσα μετ' Εἰρηνοδικεῖον. Χωρία 12, μονὴ 1, κάτοικοι 5,000.

ΤΡΙΤΩΝΙ — Τὸ τριγῶνι εἶνε πτηνὸν ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν

των ἀλεκτοροειδῶν καὶ εἰς τὸ γένος τῶν περιστερῶν πρὸς τὰς ὀπίσθας ὁμοιάζει ἀλλ' εἶνε μικρότερον. Τὰ πτηνὰ ταῦτα ζοῦν κατὰ ζεύγη, λέγεται δὲ ὅτι ἡ ἀφοσίωσις των πρὸς ἀλλήλα εἶνε τοιαύτη ὥστε, ἂν τυχὸν τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν ἀπολεσθῇ, τὸ ἑναπομείναν θρηνεῖ ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ ζῆ μονῆρες. Εἶνε πτηνὸν διαβατικὸν ἐρχόμενον εἰς τὰ μέρη μας κατ' Ἀπρίλιον μῆνα.

ΤΡΩΑΣ ἢ ΤΡΟΙΑ. — Περίφημος καὶ μεγίστη πόλις τῆς ἀρχαιότητος εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν τὴν ὁποίαν ἐκυρίευσαν οἱ Ἕλληνες μετὰ δεκαετῆ πολιορκίαν. Σήμερον εἶνε εἰς τὴν θέσιν τῆς μικροῦ χωρίου μόνον καὶ ὀλίγα εἰρείπια.

ΤΣΑΙ. — Τὸ τσαῖ ἢ τέτον εἶνε φυτὸν θαμνώδες, ἀειθαλές, φυόμενον ἐν Κίνα καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ. ἔχει φύλλα μικρὰ 3 μέχρι 6 ὀφθαλμοῦ, ὁμοιάζοντα πρὸς τὰς νέας καμελίνας. ἔχει ἀνθη λευκὰ κείμενα ἐπὶ τοῦ μίσχου τῶν φύλλων καὶ παράγει καρπὸν μικρὸν ἐλαιώδη καὶ γεύσεως πικρᾶς καὶ ἀηδοῦς, φέεται δὲ εἰς παραλίους χώρας, ἐπὶ λόφων καὶ ἐπὶ μὴ ψυχρῶν ὄρεων. Κατὰ 7 ἔτη κλαδεύεται ὁ θάμνος πρὸς παραγωγὴν περισσοτέρων φύλλων, τὰ ὁποῖα συλλέγονται τρις τοῦ ἔτους, κατὰ τὰ τέλη Φεβρουαρίου, περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου καὶ περὶ τὰ τέλη Μαΐου, ἡ πρώτη ὅμως συγκομιδὴ εἶνε ἀρίστη. Πρὸς ἀποξήρανσιν καὶ διατήρησιν τῶν φύλλων, ἀπαιτεῖται ἰδιαιτέρα τέχνη. Τὸ πολύτιμον τοῦτο φυτὸν, δι' οὗ ἡ Κίνα καὶ ἡ Ἰαπωνία ἐνεργεῖ ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ εἰσπράττουν ἀρκετὰ ἑκατομμύρια φράγκων, ἔδοξίμασαν οἱ Εὐρωπαῖοι νὰ μεταφυτεύσουν καὶ καλλιεργήσουν εἰς ἄλλας χώρας, ἰδίως ὅμως ἐν Εὐρώπῃ, ἐνθα μετεφέρθη, καὶ τῷ ὄντι ἠὲδοκίμησεν εἰς τὰ θερμὰ αὐτῆς κλίματα. ἐνεβολισθῆ ἐπὶ καμελίνας καὶ ἐπέτυχεν ἐξαιρετὰ ὑπὸ θερμοκρασίαν 18°

ΤΣΑΚΑΛΙ ἢ Θῶς. — Ζῶον ἀγριὸν ὅμοιον μὲ λύκον ἢ καὶ ἀλεπούν κοινότατον δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπου φωλιάζει πλησίον εἰς ποταμούς μέσα εἰς ὑπογίους τρύπας ἢ καὶ θάμνους.

Τσακάλι

ΤΣΑΜΑΔΟΣ. — Περίφημος Ναύαρχος τῆς ἐπαναστάσεως πολλάκις νικήσας τοὺς Τούρκους καὶ ἀναδειχθεὶς εἰς τῶν πρώτων ἡρώων τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἀγῶνος.

ΤΣΙΜΕΝΤΟ (λιθόκολλα). — Τὸ τσιμέντο εἶνε οὐσία τις ἡ ὁποία χρησιμεύει διὰ τὴν ἐπίστρωσιν τῶν ὁδῶν καὶ τὴν συγκόλλησιν τῶν λίθων, πλίνθων, τούβλων κλπ.

— *Τσιμέντο κοινόν.* Μιγνύομεν κατ' ἴσα μέρη προσφάτως ἐσβεσμένην ἀοβεστον, κοσκινισμένην στάκτην καὶ λειοτριμμένας πλίνθους. Ἀνακατεύομεν τὸ ὅλον μὲ ὕδωρ ἕως ὅτου σχηματισθῇ κοττάμα. Τὸ τσιμέντο τοῦτο χρησιμεύει διὰ νὰ ἀλείφομεν τὸ ἔδαφος τῶν ταρατσῶν, τῶν κελλαρίων, ἰσογειῶν κλπ.

— *Τσιμέντο ρωμαϊκόν.* Τοῦτο ἀντέχει πολὺ εἰς τὴν ὑγρασίαν, κατασκευάζεται δὲ διὰ τῆς ἀναμίξεως ὕδατος, ἐσβεσμένης ἀσβέστου, διαλελυμένου θεικοῦ σιδήρου καὶ λεπτῆς ἄμμου.

ΤΣΙΡΟΙ. — Λαμβάνομεν τσίρους, τοὺς ὁποίους κτυπῶμεν εἰς τὴν ράχιν καὶ τοὺς μουσχεύομεν εἰς τὸ ὕδωρ. Τοὺς σχίζομεν, ἀφαιροῦμεν τὰ κόκκαλά των, τοὺς βουτῶμεν εἰς χυλὸν ἐξ ὕδατος καὶ ἀλεύρου καὶ τοὺς τηγανίζομεν μὲ ἔλαιον.

ΤΣΙΧΛΑ ἢ Κίχλα. — Τὸ γνωστότατον αὐτὸ πτηνὸν ἔχει χροῶμα ἐλαιόχρουν καὶ κιτρινωπὸν εἰς τὸ στήθος, κτίζει δὲ τὴν φωλιάν του ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ γεννᾷ 4 ἢ 5 αὔγα. Τὸ κρέας τῆς Τσίχλας εἶνε νοστιμώτατον καὶ γίνεται ὀραιότερον εἰς τὴν σούβλαν μὲ ὀλίγον λεμόνι, λάδι, ρίγανην καὶ πιπέρι.

ΤΥΜΦΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας. Πρωτεύουσα Κονισκός μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον, χωρία 17, κάτοικοι 3, 500.

ΤΥΜΦΡΙΣΤΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύουσα Μαυρίλλο, χωρία 14, μονὴ 1, κάτοικοι 5,300.

ΤΥΝΙΣ. — Γαλλικὴ κτῆσις εἰς τὰ βόρεια τῆς Ἀφρικῆς. Ἐκτασις 116,348 τετρ. χιλίωμ. Κάτοικοι 2,150,000 ἐκ τῶν ὁποίων 2,050,000 μωαμεθανοὶ καὶ 500 Ἑλληνας. Εἰς τὰ ΒΔ εἶνε βουνώδης μὲ ὄρη 1000 ἕως 1800 μέτρων ὕψους, ἡ λοιπὴ εἶνε πεδινὴ καὶ λιμνώδης. Προϊόντα ἄφθονα, ρίζι, σιτηρά, βαμ-

βάκια, καπνά, κρασιά κτλ. Ἐμπόριον ἀξίας 45 ἐκ φρ. — Προῦ-
πολ. 15 ἐκ. φρ. Χρέος 180 ἐκ. φρ. Σιδηρ. 410 χιλιόμ. Τηλεγ.
2,000 χιλιόμ. Κλίμα θερμόν.—Πρωτεύουσα Τύρις πλησίον εἰς
τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας Καρχηδόνος, ἀποικίας τῶν Φοινίκων, μὲ
ἄριστον λιμένα, ἀκμαῖον ἐμπόριον καὶ 130,000 κατ.

ΤΥΡΝΑΒΟΣ. — Μικρὰ πόλις τῆς Θεσσαλίας πρωτεύουσα
τῆς ἐπαρχίας Τυρράβου ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἐλασσονίτικου (παρα-
ποτάμου τοῦ Πηνειοῦ), ἔχουσα Εἰρηνοδικεῖον, Ἑλλην. Σχο-
λεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 6,000 κατ. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ
Τυρράβου ἔχει 16 χωρία καὶ 14,000 κατ.

Υ

ΥΑΙΑΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Δωρίδος. Πρωτεύουσα Γρα-
νίτσα μὲ Ἑλλην. σχολ. Χωρία 6, κάτοικοι 3,000.

ΥΑΙΝΑ.—Ἡ ὕαινα ἔχει ἀξιοπεριέργον κατασκευὴν. Τὰ ὀπίσθια
μέλη της τὰ πολὺ βραχύτερα τῶν ἐμπροσθίων καὶ ἡ βραχεῖα
καὶ πλατεῖα κεφαλὴ της προσδίδουν εἰς αὐτὴν μορφὴν ἀσχημον
καὶ ἀγρία. Ζῆ μόνη εἰς τὰς κοιλότητας τῶν βράχων, ἢ ἐντὸς
φωλεῶν, τὰς ὁποίας σκάπτει ἐντὸς τῆς γῆς, καὶ εἶνε κοινὴ εἰς τὴν
Ἀφρικὴν, ἀπαντᾷ δὲ καὶ ἐν Ἀσίᾳ. Ὅταν δὲν εὐρίσκει ζῶσαν λεῖαν,
σκάπτει τὴν γῆν διὰ τῶν ποδῶν της καὶ ἐκβάπτει τὰ πτώματα
τῶν ζῴων καὶ τῶν ἀνθρώπων.

ΥΑΛΟΣ (Γυαλί).—Ἡ ὕαλος ἢ ὕελος κατασκευάζεται ἐκ μίγ-
ματος ἄμμου, ποτάσης ἢ σόδας καὶ ἀσβέστου. Αἱ ὕλαι αὗται τί-
θενται εἰς χωνευτήριον ἐπὶ 30 ὥρας εἰς δυνατὸν πῦρ. Ἄν δὲ προσθέ-
σωμεν καὶ ὀξειδιον τοῦ μολύβδου (λιθάργυρον) ἀποκτῶμεν κρύ-
σταλλον. Αἱ κοιναὶ ὕελοι, ὡς π. χ. τὰ τζάμια τῶν παραθύρων
γίνονται κατὰ προτίμησιν μὲ σόδαν.

Διὰ τὰς κοινὰς φιάλας τοῦ οἴνου, μεταχειρίζονται ἄμμον
κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σιδηροῦχον, κιμωλίαν καὶ ἄλας τῆς σό-
δας ἢ κοινὴν σόδαν. Ἡ παρουσία τοῦ σιδήρου δίδει εἰς τὰς ὑέ-
λους ταύτας βαθὺ μελανωτὸν χροῶμα.

ΥΔΡΑ. — Νῆσος τοῦ Αἰγαίου περίφημος διὰ τὸν ἠρωτισμὸν
τῶν κατοίκων της κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν γεννήσασα πλείστους
καὶ σπουδαίους ναυάρχους. Ἀνήκει εἰς τὸν Νομὸν Ἀργολίδος καὶ
Κορινθίας καὶ ἀποτελεῖ τὸν Δῆμον Ὑδραίων. Ἐκτασις 55,8
τετρ. χιλιόμ. μακρὰ καὶ στενὴ, ξηρὰ δὲ καὶ πετρώδης, ἀνδρὸς
καὶ ἀδενδρὸς μὲ ὑψηλοτέραν κορυφὴν τὸ Ἐρε (652 μέτρα). Διὰ
τοῦτο ἡ καλλιέργεια εἶνε μικρὰ καὶ τὰ προϊόντα ὀλίγα, σῦκα, ἔ-
λαιον, ἀμύγδαλα, ρυτίνη, τυρὶ κτλ. Κλίμα ὑγιεινόν, ἀνεπτυγμέ-
νον δὲ ἐμπορικὸν ναυτικὸν μὲ 660 πλοῖα ὧν τὰ πλεῖστα ἀσχο-
λοῦνται εἰς τὴν σπογγαλιεῖαν. Ἡ πρωτεύουσα Ὑδρα εὐρίσκεται
εἰς τὴν Β παραλίαν ἐπάνω εἰς βραχώδη ὑψώματα καὶ ἔχει μικρὸν
λιμένα, κομφᾶς οἰκοδομὰς, ὠραίας καὶ παλαιὰς Ἐκκλησίας, ἀλ-
λὰ δρόμους στενοὺς, Ἐφορίαν, Ἐπισκοπὴν, Εἰρηνοδ., Ἑλληνικ.
σχολεῖον, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ 6600 κατ. Ὁ δὲ Δῆμος πε-
ριέχει προσέτι 8 μονὰς καὶ κατ. 6680.

ΥΔΡΑΡΓΥΡΟΣ. — Εἶνε μέταλλον λευκόν, ἀργυροειδές, ρευ-
στὸν, πηγνύμενον εἰς θερμοκρασίαν 40ο ἐπὶ τὸ μηδενικόν. Εἶνε
14 φορὰς σχεδὸν βαρύτερον τοῦ ὕδατος, ὀξειδοῦται εὐκόλως καὶ
ἀναδίδει ἀναθυμιάσεις ὑπὸ τὴν συνήθη θερμοκρασίαν.

Εἶνε δηλητηριαδέστατος, διὸ καὶ ἡ χρῆσις του ἐν τῇ βιομη-
χανίᾳ καθίσταται αἰτία πλείστων νοσημάτων.

ΥΔΡΟΓΟΝΟΝ. — Τὸ ὑδρογόνον εἶνε σῶμα ἀπλοῦν, μεταλ-
λοειδές, ἀερίωδες, ἄχρουν, ἀγευστον, ἄοσμον, ἀδιάλυτον ἐν τῷ

ύδατι, ελαφρότερον τοῦ ἀέρος κατὰ 13 1)2 φορές, διὸ καὶ χρησιμοποιεῖται διὰ τ' ἀερόστατα, ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἀναπνοὴν καθὼς καὶ διὰ τὴν καύσιν. Συνενοῦμενον ὅμως μετὰ τοῦ ὀξυγόνου, αναπλέγεται καὶ ἀποφέρει τὴν ὑψηλότεραν γνωστὴν θερμότητα, δι' ἧς τήκονται καὶ αὐτὰ τὰ σκληρότερα σώματα.

Τὸ ὑδρογόνον ἐν τῇ φύσει οὐδέποτε εὐρίσκεται μόνον, ἀλλὰ πάντοτε ἐν συμμίξει μετ' ἄλλων σωμάτων, προπάντων δὲ μετὰ τοῦ ἀζώτου, τοῦ ἀνθρακος καὶ τοῦ ὀξυγόνου.

Ἐνούμενον,

Μετὰ τοῦ ἀζώτου, παράγει τὴν ἀμμωνίαν.

Μετὰ τοῦ ὀξυγόνου, παράγει τὸ ὕδωρ.

Μετὰ τῶν δύο, ἀποτελεῖ τὰς πλείστας φυτικὰς οὐσίας.

Μετὰ τοῦ ἀζώτου, τοῦ ὀξυγόνου καὶ τοῦ ἀνθρακος, ἀποτελεῖ τὰς πλείστας ζωικὰς οὐσίας.

Ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ διαλύῃ τὸν ἀνθρακα, τὸν φώσφορον, τὸ ἰόδιον, τὸ θεῖον κτλ.

ΥΠΑΤΗ. — Κομόπολις τῆς Φθιώτιδος 5 ὥρ καὶ 1)4 κάτω τῆς Λαμίας εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ Οἶτη μὲ Εἰρηνοδικ., Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 1900 κατ. κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τῶν λουτρῶν πλέον τῶν 2,500.—Τὰ λουτρά τῆς Υπάτης εἶνε θειοῦχα καὶ ἔχουν θερμοκρασίαν ἀπὸ 26 ἕως 33 βαθμῶν, ὠφελοῦν δὲ θαυμασίως τοὺς πάσχοντας ἀπὸ σύφιλι, δερματικά, ἀρθρίτιδα, χοιράδας κτλ. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Υπάτης ἔχει 19 χωρία, 1 μὲν καὶ 6,600 κατοίκους.

ΥΠΝΟΒΑΣΙΑ. — Ἡ ὑπνοβασία εἶνε κατάστασις κατὰ τὴν ὁποίαν ἐνίοτε, ὅλαι αἱ αἰσθήσεις ἢ ἀφή, ἢ γεῦσις, ἢ ὄσφρησις ἢ ἀκοή, εἶνε βυθισμέναι εἰς ὕπνον, ἐν ᾧ τὰ μέρη τοῦ ἐγκεφάλου τὰ ὅποια διέπουν τὰς κινήσεις, διατελοῦν ἐν ἐνεργείᾳ. Ἡ ἀκοή, ἢ ὄρασις καὶ μέρη τῶν ὀργάνων τὰ ὅποια παράγουν τὰς ἐντυπώσεις, διατηροῦν ἐξ ἴσου βαθμὸν τινα ἐνεργείας.

Ἡ ὑπνοβασία παρουσιάζει διαφόρους βαθμούς. Πολλάκις εἰδομεν ὑπνοβάτας νὰ ἐκφωνοῦν λόγους, ἄλλους δὲ νὰ ἐγείρωνται μόνον τῆς κλίνης. Υπάρχουν ἐπίσης παραδείγματα προσώπων, τὰ

ὅποια εἰς τὸν ὕπνον τῶν, βλέπουν, ἀκούουν, βαδίζουν, γράφουν, ζωγραφίζουν, κάμνουν στίχους, παίζουν μουσικὴν, ὀμιλοῦν καὶ ἀποκρίνονται εὐστόχως εἰς τὰς ἐρωτήσεις, αἱ ὅποια ἀποτεῖνονται εἰς αὐτούς. Ὅταν ὅμως αἱ πράξεις τὰς ὁποίας ἐνεργεῖ ὁ ὑπνοβάτης συνοδεύονται καὶ μὲ κίνδυνον, δὲν ἔχει συνειδήσιν αὐτοῦ.

ΥΠΝΟΣ. — Ἡ καταλληλοτέρα ὥρα πρὸς ὕπνον εἶνε διὰ τοὺς ἀκμαίους τὴν ἡλικίαν ἢ 10 ὥρα τῆς ἑσπέρας, πάντοτε δὲ ἢ πρὸ τοῦ μεσονυκτίου. Εἶνε κακὴ καὶ ἀνθυγιεινὴ ἢ συνήθεια νὰ κοιμώμεθα ἀμέσως σχεδὸν μετὰ τὸ φαγητόν· τὸ τοιοῦτον παραβλάπτει τὴν χώνευσιν καὶ διὰ τοῦτο πρέπει ν' ἀφίνωμεν νὰ παρέρχωνται τρεῖς τοῦλάχιστον ὥραι.

Διάρκεια τοῦ ὕπνου. Εἶνε διάφορος αὕτη ἀναλόγως τῆς ἡλικίας. Οὕτω λ. χ. εἰς τοὺς ἀκμαίους τὴν ἡλικίαν ἀρκοῦσιν 7 ὥραι ὕπνου, εἰς τὰς γυναῖκας ἐπιτρέπονται καὶ 8, εἰς τὰ παιδιά 8—10 ὥραι καὶ εἰς τοὺς γέροντας οὐχὶ πλέον τῶν 6.

ΥΠΟΘΗΚΗ. — Εἶνε τὸ πραγματικὸν δικαίωμα, τὸ ὅποτον ἔχει τις ἐπὶ ξένου ἀκινήτου κτήματος πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεως, τὸ ἀποκτᾷ δὲ τὸ δικαίωμα τοῦτο μόνον διὰ τῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ εἰς βιβλία, ἐπιτηδες διὰ τοῦτο ὀρισμένα παρὰ τοῦ νόμου, τὰ ὅποια φυλάσσονται εἰς εἰδικὸν γραφεῖον (ὑποθηκοφυλακεῖον) παρὰ τοῦ εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο ὑπαλλήλου (ὑποθηκοφύλακος). Ὅταν ὑποθηκευθῇ ἐν κτήμα θεωρεῖται ὑποθηκευμένη καὶ ἡ ἐπικαρπία αὐτοῦ καθὼς καὶ τὰ παρακολουθήματά του. Ἄν ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ κακὴν θέλησιν (δύλον) τοῦ ὀφειλέτου ἀφανισθῇ τὸ ἐνυπόθηκον κτήμα ἢ ἐλαττωθῇ ἢ ἀξία του, δύναται ὁ πιστωτὴς (ὁ δικαιοῦχος) νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους καὶ πρὸ τῆς προθεσμίας ἢ νὰ ζητήσῃ δικαστικῶς νὰ παύσῃ ὁ χρεώστης τὰς ἐπιζημίους πράξεις του, εἴτε ἐπὶ τέλους νὰ ζητήσῃ ἐπὶ ἄλλων κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου ἀνάλογον ὑπόθηκον. Πρὸς ἐγγραφὴν ὑπόθηκῆς ἀπαιτοῦνται δύο ὄροι: 1) Τίτλος, ὁ ὅποτος νὰ χορηγῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ 2) Ἐγγραφὴ εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν. Τίτλοι, χορηγοῦντες τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶνε ἡ τελεσιδικος καὶ ὀριστικὴ ἀπόφασις δικαστικὴ κλπ., ἢ ἰδιωτικὴ θέλησις τοῦ ὀφειλέτου· ὑπάρ-
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ «ΛΑΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ» 56

χει όμως και τίτλος εκ του νόμου δηλ. υπάρχουν περιπτώσεις, κατὰ τὰς οποίας διὰ τὴν ἐγγράφην τις ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ κτήματος ἐνὸς ἄλλου δὲν ἔχει ἀνάγκην οὔτε ἀποφάσεως, οὔτε τῆς θελήσεως τοῦ ὀφειλέτου του, ἀλλὰ δυνάμει ἀπλῶς τοῦ νόμου εἰμπορεῖ τὴν ἐγγράφην τὴν ὑποθήκην ταύτην. Π. χ. Ἡ Ἐπικράτεια ἐπὶ τῶν κτημάτων τῶν φορολογουμένων διὰ καθυστερουμένους φόρους, ἡ σύζυγος ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρός της διὰ τὴν προικὰ της ἢ καὶ διὰ τὴν λοιπὴν περιουσίαν της, ἐὰν εἶχε παραχωρήσει τὴν διαχείρισιν ταύτης εἰς τὸν σύζυγόν της κλπ. οἱ ἀρχιτέκτονες, οἱ ἐργολάβοι καὶ οἱ ἐργάται διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ὅσαι προέλθουν ἀπὸ τὴν οἰκοδόμησιν, ἐπισκευὴν κλπ. κτιρίων, καθὼς καὶ ὅσοι ἐχρηγήσαν ὑλικά δι' αὐτὰ, ἐπὶ τῶν ἰδίων τούτων κτιρίων, οἱ κληροδόχοι καὶ οἱ πιστωταὶ τῆς κληρονομίας ἐπὶ τῶν κληρονομικῶν ἀκινήτων κτλ. κτλ. Εἰς πολλοὺς ἐπέρχεται σύγχυσις μετὰ τὴν προσημειώσεως καὶ ὑποθήκης ἐνῶ τὰ δύο ταῦτα δὲν εἶνε τὸ αὐτό. Ἡ προσημεῖωσις χορηγεῖ ἀπλῶς δικαίωμα προτιμῆσεως πρὸς ἀποκτησιν ὑποθήκης εἶνε δηλ. τρόπον τινὰ μέτρον συντηρητικόν, γίνεταί δὲ ὅταν 1) ἡ ὑπαρξίς ἐμπροθέσμου ἀπαιτήσεως ἦνε βεβαιωμένη δι' ἐγγράφων, καὶ συνάμα ὑπάρχη ἐπίσημος ἀπόδειξις, ὅτι ἠγέρθη ἀγωγὴ πρὸς ἐξόφλησίν της· καὶ 2) ὅταν ἡ ἀπαιτήσις (καὶ ἄνευ ἐγγράφου) ἐπιδικάσθη πρωτοκλήτως. Ἄν συμπληρωθῶν τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης, τότε ἡ προσημεῖωσις μετατρέπεται εἰς ὑποθήκην, ἡ ὁποία λογίζεται ὡς τὴν ἡμερᾶν ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς προσημειώσεως.

ΥΡΙΑΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ζιάκυνθον. Πρωτεύουσα Μέγα Καταστάρι μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον. Χωρὶα 2, μονὴ 1, κάτοικοι 2100.

ΥΡΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Νάξου. Πρωτεύουσα Λεύκαις μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 2000 κατ.

ΥΡΩΝ ἢ *Γιουραίν*. — Μία ἀπὸ τὰς 5 μεγάλας Καναδικὰς λίμνας τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν ἔχουσα περίπου ἑκτασιν 58,000 τετρ. χιλιόμετ.

ΥΣΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ἀργούς. Πρωτεύουσα Ἀχλαδόκαμπος, χωρὶα 5, κάτοικοι 2500.

ΥΦΑΝΤΗΣ — Εὐμορφον πτηνὸν τῆς Βορ. Ἀμερικῆς μὲ ὠραῖον πτέρωμα καὶ μελωδικωτάτην φωνήν. Ἐχει τὴν περιέργων συνήθειαν τὴν κρεμᾶ τὴν φωλεάν του ἢ ὁποία ὁμοιάζει μὲ σακκούλαν, ἀπὸ τοὺς κλάδους τῶν δένδρων.

ΥΨΗΛΑΝΤΑΙ. — Διάσημος πριγκηπικὴ Ἑλληνικὴ Οἰκογένεια τῆς ὁποίας ἐν μέλος διωργάνωσε τὴν ἐπανάστασιν τῆς Βλαχίας πρὸ τῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐπολέμησε μὲ τοὺς Ἱερολοχίτας εἰς τὸ Δραγατσάνι, ἀλλ' ἀπέτυχεν ἐλλείψει ἐπαρκῶν δυνάμεων. Καὶ ὡς πολιτικοὶ ἐπίσης διεκρίθησαν οἱ Ὑψηλάνται καὶ ἰδίως ὁ Δημήτριος.

Φ

ΦΑΓΟΥΡΑ. Ἄν ἡ φαγοῦρα ἐπεκτείνεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα ἢ εἰς μέγα μέρος αὐτοῦ, ὠφελοῦσι τὰ πιτυροῦχα ζεστά λουτρὰ γινόμενα καθ' ἑκάστην ἢ καθ' ἑκάστην δύο ἡμέρας· καὶ τὰ ζεστά λουτρὰ μὲ σόδα (40 δράμια σόδας δι' ἑκάστον λουτρόν). Μετὰ τὸ λου-

τρὸν τρίβεται ὁ πάσχων μὲ ἀμυγδαλόλαδον εἰς ὅλα τὰ μέρη δ-
που αἰσθάνεται φαγοῦραν.

Ὅταν δὲ ἡ φαγοῦρα παρουσιάζεται εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ
σώματος ὠφελιμώτεροι εἶνε αἱ τοπικαὶ πλύσεις μὲ μολυβδόνηρον
ἢ μὲ ξύδι ἀραιωμένον εἰς ὕδωρ κτλ., ἢ μὲ σπέρτον τῆς κάμφορας
ἀραιωμένον ἐντὸς ὕδατος, εἰς ἀναλογίαν ἐνὸς μέρους σπέρτου εἰς
τέσσαρα μέρη ὕδατος, ἢ, τέλος, μὲ γαλάκτωμα γλυκῶν ἀμυγδά-
λων. Ταῦτα ὅμως ὅταν ἡ φαγοῦρα δὲν εἶνε σύμπτωμα ἐπίδερ-
μικοῦ νοσήματος, ἐξανθήματος κτλ., ὅτε ἀπόλυτος ἀνάγκη ἰατροῦ.

ΦΑΚΗ. — Ἡ φακή εἶνε μὲν κατωτέρα κατὰ τὴν γεῦσιν τῶν
φασολίων καὶ ἄλλων ὀσπρίων, ἀλλ' εὐθηνοτέρα, καὶ ὀλιγώτερον
δύσπεπτος. Ὑπάρχει ἐν εἶδος φακῆς μεγαλόκοκκος καὶ γευστι-
κωτέρα τῆς κοινῆς, τὴν ὁποίαν οἱ Εὐρωπαῖοι μαγειροῦν μὲ τὸ
κρέας. Ἡ φακή αὕτη δὲν εἶνε κοινὴ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ φακή
ἀρέσκειται εἰς γῆν ἑλαφρὰν, καλῶς καλλιεργημένην, σπείρεται δὲ
κατὰ Μάιον ἀνὰ 8 ὀκάδας κατὰ στρέμμα καὶ σκαλίζεται ὅπως
καὶ τὰ ἄλλα ὀσπρία.

ΦΑΚΙΔΕΣ τοῦ δέρματος.—Θεραπεία. Πρὸς τοῦτο συνιστῶ-
μεν τὰς ἀκολούθους συνταγὰς.

1ον)	Βόρακος	5 δράμια
	Τριανταφυλλονέρου	50 „
	Ἄνθονέρου	50 „

Διὰ τοῦ ὕγρου τούτου πλύνονται αἱ φακίδες 4ις ἢ 5κις τῆς
ἡμέρας.

2ον)	Βορικοῦ ὀξέος]	ἀνὰ 2 δράμια
	Κηροῦ λευκοῦ]	
	Παραφίνης	4 „
	Ἀμυγδαλολάδου	12 „

Ἐπαλείφομεν διὰ ταύτης λεπτὸν πανίον καὶ ἐπιθέτομεν ὅ-
που εἶνε ἀνάγκη, ἀφίνοντες καθ' ὅλην τὴν νύκτα.

ΦΑΚΙΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λαρίσσης. Πρωτεύουσα
Νεμπεγλέρ, χωρία 8, κάτοικοι 2,400.

ΦΑΛΑΙΝΑ.—Ἡ φάλαινα εἶνε τὸ μέγιστον τῶν γνωστῶν ζῴ-

ων, εἶνε κῆτος μαστοφόρον καὶ ἐνδιαίτηται εἰς τὰς ἀνοικτὰς θα-
λάσσης· ἀντὶ ὀδόντων, ἔχει σκληρὰ ἰνώδη πέταλα πλαισιούντα τὴν
ἄνω αὐτῆς σιαγόνα. Τὰ πέταλα ταῦτα, τὰ ὁποῖα λέγονται κοι-
νῶς *μπαλαίνας*, χρησιμεύουσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν στηθοδέ-
σμων, τῶν ἀλεξιβρόχων κτλ. Ἐκ δὲ τοῦ λίπους τῆς κατασκευά-
ζονται κηρία, παχύμυρα καὶ τινὰ φαρμακευτικὰ προϊόντα. Ἔχει
πολλάκις μᾶκρος 20 καὶ 25 μέτρων καὶ ὁμοιάζει βράχον πλέοντα.

ΦΑΛΑΙΣΙΑΣ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεγαλοπόλεως. Πρωτ.
Λεοτάρειον μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ Εἰρηνοδ. Χωρία 27, μονὴ 1,
κάτοικοι 8,100.

ΦΑΛΑΝΘΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μαντινείας. Πρω-
τεύουσα Πιάνα, χωρία 12, κάτοικοι 3,500.

ΦΑΛΑΡΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Φθιώτιδος. Πρωτεύ-
ουσα *Στυλῖς* λιμὴν τῆς Λαμίας μὲ ἀνεπτυγμένον ἐμπόριον, καλὸν
λιμένα, Εἰρηνοδ., Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 1,900 κατ. Χωρία δὲ 8
καὶ κάτοικοι 4,500.

ΦΑΛΗΡΟΝ.—Εἰς ἐκ τῶν 3 λιμένων τῶν Ἀθηνῶν εἰς
τὴν ἀρχαιότητα. Σήμερον εἶνε τὸ ὠραιότερον προάστειον αὐτῶν
ἐπὶ τῆς παραλίας τοῦ Σαρωνικοῦ (Φαλήρεως), συνδέεται δὲ μετὰ
τῆς πρωτεύουσας καὶ τοῦ Πειραιῶς διὰ σιδηροδρόμου καὶ τρο-
χιδοδρόμου, φωτίζεται μὲ ἀερίφως καὶ ἠλεκτρικὸν καὶ ἔχει ὠραίας
ἐπαύλεις, ἀνοικτὸν λιμένα, λουτρῶνας, ξενοδοχεῖα ἀριστα, κή-
πους πολλούς, ὠραίας λεωφόρους, μέγα ὑφαντουργεῖον κτλ.
Σύγκειται δὲ ἐκ τοῦ Νέου καὶ τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου καὶ ἔχει
τὸν μὲν χειμῶνα 250 κατ. τὸ δὲ θέρος τριπλασίους καὶ πλέον. Τὸ
Νέον Φάληρον ὑπάγεται διοικητικῶς εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς.

ΦΑΡΑΚΛΑΤΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν
(ἐπαρχία Κραναιῶς). Πρωτ. Φαρακλάτα, χωρία 2, κάτ. 1800.

ΦΑΡΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρω-
τεύουσα Ξερόκαμπος μὲ Ἑλλήν. σχολεῖον. Χωρία 17, μονὴ 1,
κάτ. 4,600.

ΦΑΡΚΑΔΟΝΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τρικκάλων.

Πρωτεύουσα *Μεγάλο Τσιότι* με Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 11, μοναὶ 3, κάτ. 8,500.

ΦΑΡΣΑΛΑ. — Κωμόπολις τῆς Θεσσαλίας, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων, με Ἐφορίαν, Ταμεῖον, Εἰρην. Ἀρχιεπισκοπὴν, Ἑλλην. σχολεῖον καὶ 2000 κατ. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ ἔχει 19 χωρία καὶ 5,150 κατ.

ΦΑΡΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πατρῶν. Πρωτεύουσα Χαλανδρίτσα με Εἰρηνοδ. καὶ ἑλλην. σχολεῖον. Χωρία 32, μονα 3 κάτ. 7,700.

ΦΑΣΙΑΝΟΣ. — Εἶνε ὠραιότατον πτηνόν, τῆς Ὠκεανίας ἰδίως με μακρὰν οὐρὰν καὶ πτέρωμα φέρον τὰ λαμπρότερα τῶν χρωμάτων. Ἀποτελεῖ δ' ἐπίσης ὁ φασιανὸς καὶ ἐν τῶν νοστιμωτέρων καὶ πολυτελεστέρων συνάμα φαγητῶν τῶν πλουσίων τραπεζῶν.

Φασιανὸς ψητός. — Λαμβάνομεν φασιανόν, τὸν ὁποῖον κεντῶμεν με λαρδί, τὸν τυλίσομεν με λευκὸν χαρτί ἀλειμμένον με βούτυρον καὶ ἀφ' οὗ τὸν ψήσωμεν εἰς τὴν σούβλαν, λαμβάνομεν ὀλίγον κρεσσόν καὶ τὸν περιχύνομεν.

ΦΑΣΟΛΙΑ. — Ταῦτα ἔχουν ἀνάγκην δροσεροῦ καὶ παχέος ἔδαφους καὶ γῆς καλῶς καλλιεργημένης. Παρ' ἡμῶν σπεύρονται τὸν Ἀπρίλιον, εἰς δὲ τὰ βορειότερα μέρη τὸν Μάιον. Ὁ καλλίτερος τρόπος τῆς σπορᾶς εἶνε εἰς λάκκους ἢ εἰς σειράς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἀπέχουν ἀλλήλων 1 1)2 πόδα. Εἰς ἕκαστον λάκκον ρίπτομεν τρία φασόλια, τὰ ὁποῖα σκαλίζομεν ἅπαξ ἢ δις κατὰ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀγροῦ.

Φασόλια γραῖσκα à là βρετόν. Ζεματίζομεν φασόλια εἰς ὕδωρ καὶ ἄλας καὶ τὰ σουρώνομεν, θέτομεν αὐτὰ κατόπιν ἐντὸς κατσαρόλας με πουρέ καὶ κρομμύδια καὶ ἰσπανικὴν σάλτσαν, ἄλας, πιπέρι, τὰ γιαννίζομεν ὀλίγον, προσθέτομεν βούτυρον καὶ πάλιν τὰ γιαννίζομεν.

ΦΕΙΔΙΑΣ. — Περίφημος Ἑλλην γλύπτης (498—438 πρὸ Χρ.) οὗ ἔργα ἦσαν ὁ Ζεὺς τῆς Ὀλυμπίας, ἡ Ἀθηνᾶ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ πλεῖστα ἄλλα.

ΦΕΛΛΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λακεδαιμόνος. Πρωτεύουσα Γοράνοι, χωρία 6, μονὴ 1, κάτοικοι 2700.

ΦΕΛΛΟΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα *Σελίνα* με Ἑλλην. σχολεῖον, χωρία 6, μονὴ 1, κάτοικοι 2,500.

ΦΕΝΕΛΩΝ. — Διάσημος Γάλλος Ἀβζς, συγγραφεὺς πολυαριθμῶν διδακτικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ἔργων, τοῦ «Τηλεμάχου», τοῦ «Περὶ ἀνατροφῆς τῶν κορασίων» κτλ. 1651—1715.

ΦΕΝΕΟΥ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας. Πρωτεύουσα Γκούρα με Εἰρην. καὶ Ἑλλην. σχολ. Χωρία 9, μονὴ 1, κάτοικοι 3,600.

ΦΕΡΑΙΟΣ Ρήγας. — Εἰς ἀπὸ τοὺς μᾶλλον συντελέσαντας εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἄνδρας. Ἐγεννήθη εἰς τὰς Φεράς (Βελεστίνον) τῆς Θεσσαλίας τῷ 1751. Μετέβη μετὰ τοῦ Περραιβοῦ εἰς Βιέννην ὅπου ἐξέδωκεν Ἑλλην. ἐφημερίδα καὶ πλεῖστα ἔργα καὶ ποιήματα ἰδικὰ του διὰ τῶν ὁποίων ἀνεζωογόνη τὴν φιλοπατριάν τῶν πατριωτῶν του καὶ τὸν χάριν δὲ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας. Τῷ 1797 ἀπέστειλεν ὑπόμνημα περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Μέγαν Ναπολέοντα, οὗτος δὲ ἐδέχθη καὶ τὸν ἐκάλεσεν εἰς Βενετίαν. Ἀπερχόμενος ὁμως ἐκεῖ, ἐπροδόθη καὶ συνελήφθη ἀπὸ τὴν ἐχθρὰν Αὐστριακὴν Κυβέρνησιν μετὰ τοῦ Περραιβοῦ, παραδοθεὶς δὲ εἰς τοὺς Τούρκους ἐφονεύθη τῷ 1798.

ΦΕΡΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βώλου. Πρωτεύουσα Βελεστίνος, χωρία 9, κάτοικοι 4,700.

ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ καὶ **ΦΩΚΙΔΟΣ** Νομός. — Ὁ κεντρικὸς νομὸς τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος μεταξὺ Αἰτωλίας, Θεσσαλίας, Βοιωτίας καὶ Κορινθιακοῦ κόλπου. Χώρα βουνώδης διασχιζομένη ἀπὸ τὰς σειρὰς τῆς Ὀθρυος, τῆς Οἰτης, τοῦ Καλλιδρομίου, τοῦ Παρνασσοῦ κτλ., ἔχει ὁμως καὶ πεδιάδας εὐφορωτάτας παραγοῦσας, λαμπρὸν σίτον (Ἀταλάντη), ἐλαίας (Ἀμφισσα), καπνὰ (Λαμία), κρασιὰ, κτηνοτροφικὰ προϊόντα, τυρόν, βούτυρον κτλ. Κλίμα ὑγιεινόν, ἀλλὰ βαρυχειμῶνον καὶ ἔδαφος ὑποκείμενον εἰς συχνούς σεισμούς. Διαίρεται εἰς 4 ἐπαρχίας, Φθιώτιδα, Παρνασσίδα, Λο-

κρίδα και Δωριδα, περιεχούσας 36 δήμους με 3 πόλεις, 18 κομότητες, 265 χωρία, 7 μοναστήρια και 140,000 κατοίκους.

ΦΙΓΑΛΙΑΣ δήμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας. Πρωτεύουσα Ζυφρτζα, χωρία 18, κάτοικοι 5,450.

ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ. — Μεγάλη πόλις τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν εἰς τὰ παράλια τῆς Πενσυλβανίας, με εὐρύτατον λιμένα, ἀκραιότερον ἐμπόριον, λαμπρὰ βιομηχανικὰ καταστήματα, πανεπιστήμιον, μουσεῖα, βιβλιοθήκας, ἀκαδημία, οἰκοδομὰς λαμπράς, ὤραιας ὁδοῦς, μέγιστα βιβλιεμπορεῖα καὶ 1 ἑκατομ. κατοίκους.

ΦΙΛΙΠΠΙΝΑΙ νῆσοι. — Μέγα νησιωτικὸν σύμπλεγμα, τῆς Βορ. Ὠκεανίας, ἀνήκον κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Ἐκτασις 295,585 τετρ. χιλίον. Κάτοικοι 7 ἑκατομ. Αἱ Φιλιππῖναι εἶνε 9 μεγάλαι καὶ πλέον τῶν 1200 μικρῶν, βουνῶδεις δὲ καὶ ἀπόκρημοι σκεπασμένοι ἀπὸ ἀπέραντα δάση, παράγουσαι ἄφθονον λουλάκι, ρίζι, καφέδες, καπνὰ κτλ. καὶ περιέχουσαι μεταλλεῖα χρυσοῦ, σιδήρου, χαλκοῦ, θείου κτλ. Κλίμα θερμόν.

Σπουδαιότεραι ἐξ αὐτῶν εἶνε ἡ *Λουσῶν* με πρωτεύουσαν τὴν Μανίλλαν (185,000 κατ.), ἡ *Μινδάνος*, ἡ *Μίνδορος* καὶ ἡ *Σαμάρ*. Αἱ νῆσοι αὗται ἀνεκαλύφθησαν ἀπὸ τὸν Μαγγελὰν τῷ 1521.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ὁ Β'. — Εἰς ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας ἀυξήσας καὶ δοξάσας τὸ κράτος του, καθυποτάξας δὲ πλείστας χώρας τῆς ἰδίας Ἑλλάδος (360—336 πρὸ Χρ.). Ὁ Φίλιππος εἶνε πατὴρ τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου.

ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΙΣ. — Πρωτεύουσα τῆς βουλγαρικῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας, κτισθεῖσα ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου Φίλιππον πλησίον τοῦ ποταμοῦ Μαρίτσα καὶ ἐντὸς ὠρειοτάτης καὶ καταρύτου πεδιάδος. Ἔχει σπουδαῖον ἐμπόριον, μικρὰν βιομηχανίαν καὶ 35,000 κατοίκους ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ Ἕλληνες διατηροῦντες ἀριστα Ἑλλήν. σχολεῖα.

ΦΛΕΣΙΑΔΟΣ δήμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας. Πρωτεύουσα *Λυγούδιστα* με ἀξιόλογον ἐμπόριον, Εἰρηνοδ., Ἑλλήν. σχολεῖον καὶ 2700 κατ. Χωρία 7, κάτοικοι 4100.

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ. — Ἀρχαία καὶ ἔνδοξος πόλις τῆς μέσης Ἰταλίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἄρνου, ἄλλοτε πρωτεύουσα τοῦ κράτους πατρίς δὲ τοῦ Δάντου καὶ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου. Ἡ Φλωρεντία ἔχει σήμερον παλάτια μεγαλοπρεπῆ, θαυμάσια περίχωρα καὶ κήπους, λαμπρὰ μουσεῖα, περικαλεῖς ναοὺς, μαγευτικοὺς περιπάτους, πολυτελεῖς οἰκοδομὰς, ὤδεια, λαμπρὰ σχολεῖα, θέατρα καὶ 180,000 κατοίκους.

ΦΛΩΡΙΣ. — Ἡ Νάκωτάτη ἐκ τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν κατέχουσα τὴν ὁμώνυμον χερσόνησον καὶ μέρος τῆς στερεᾶς. Ἐκτασις 151,975 τετρ. χιλίον. εὐφορωτάτη καὶ πλήρης δασῶν καὶ λιμνῶν με κλίμα λαμπρόν. Κομητεῖται 39. Κάτοικοι 250,000. Προῦπολ : 2 ἑκατ. φρ. — Χρέος 6 ἑκ. φρ. — 280 βιβλιοθήκαι. — Πρωτεύουσα : *Ταλλαχασσέη*.

ΦΟΙΝΙΚΟΠΤΕΡΟΣ. — Πτηνὸν διαβατικὸν τῆς τάξεως τῶν *κυνηγετικῶν* με μακροὺς καὶ ἰσχυροὺς πόδας καὶ λαιμὸν στενόμακρον, με χρῶμα δὲ συνήθως κοκκινωπὸν καὶ ὕψος 1 ἕως 1 1/2 μέτρον.

ΦΟΙΝΙΕ ἢ **ΧΟΥΡΜΑΔΙΑ** (Κουρμαδιά). — Ἡ χουρμαδιά ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν φοινικοειδῶν, φύεται εἰς τὰ λίαν θερμὰ μέρη ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, (καθὼς καὶ ἐν Ἑλλάδι), καλλιεργεῖται ἢ κοινῇ χουρμαδιά, περιζήτητος διὰ τὸ ὠραῖον σχῆμα της καὶ τὸ λαμπρὸν φύλλωμά της. — Σημειωτέον ὅμως ὅτι καρποφορεῖ μὲν, καὶ ἀλλοχοῦ φυτευσμένη, ἀλλ' οἱ καρποὶ της δὲν ὠριμάζουσι, εἰμὴ μόνον εἰς τὰς παρὰ τὸν ἰσημερινὸν χώρας, ὅθεν κ' ἔλκει τὸ γένος, ἐνεκα τῆς σχετικῆς μικρᾶς θερμοκρασίας ἥτις ἐπικρατεῖ εἰς τὰς ἄλλας, ἐκτὸς τῶν ρηθειῶν, χώρας.

Οἱ καρποὶ κατ' ἀρχὰς μὲν εἶνε ὑποπράσινοι, ἀλλὰ κατόπιν λαμβάνουσι κίτρινον χρῶμα τὸ ὅποσον ἐπαυξάνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Μένουσι ἐπὶ τῶν δένδρων μέχρι τοῦ μηνὸς Αὐγούστου ἢ Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους ὅπερ ἐπηκολούθησε τὴν ἀνθησίν των, τοῦτέστι δὲν ὠριμάζουσι εἰμὴ μετὰ 15 ἢ 16 μῆνας. Ἡ χουρμαδιά πολλαπλασιάζεται διὰ φυτωρίων, τῶν πυρήνων τῶν χουρμαδιῶν

ἢ καὶ δι' ἀναβλαστημάτων τὰ ὁποῖα φύονται περίξ τῶν παλαιῶν ριζῶν, καὶ ἅτινα πρέπει νὰ φέρουν πολλὰς ρίζας.

ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ. — Μικρὰ νῆσοσ τῶν Κυκλάδων ΝΑ τῆσ Θήρας ἀποτελοῦσα ἓνα δῆμον τῆσ ἐπαρχίασ Μήλου με ὁμώνυμον πρωτεύουσαν, ἔχουσα Εἰρηνοδ., ἑλλην. σχολεῖτον, τηλεγραφεῖτον καὶ 900 κατοίκουσ. Ἐκτασισ 32 τετρ. χιλίῳ. Παράλια ἀπόκηρυμα.

ΦΟΝΤΑΝ. — Θέτομεν εἰσ καζάνιον 2 ὀκάδασ ζαχαρώουσ με 300 δράμια ὕδατοσ καὶ τὴν βράζομεν εἰσ δυνατὴν φωτιάν, τὴν ἐξαφρίζομεν, προσθέτομεν 3 σταγόνασ ὀξικοῦ ὀξέοσ καὶ τὴν ἀφίνομεν νὰ βράσῃ, ἕωσ ὅτου δέσῃ, τὴν κενώνομεν κατόπιν εἰσ μάρμαρον καὶ ὅταν κρυώσῃ, τὴν μαζεύομεν εἰσ τὸ μέσον καὶ τὴν δουλεύομεν ἀπὸ τοῦ ἐνὸσ μέρουσ τοῦ μαρμάρου εἰσ τὸ ἄλλο, ἀφ' οὗ δὲ τὸ φοντὰν γίνῃ σφικτόν, ρίπτομεν εἰσ αὐτὸ ὀλίγον ζεστόν ὕδωρ καὶ ἀφ' οὗ ἀσπίρη καὶ πλησιάζῃ νὰ κοπῇ, τὸ μαζεύομεν πάλιν εἰσ τὸ μέσον τοῦ μαρμάρου καὶ τὸ σκεπάζομεν κατόπιν με λεκένην, τέλος δὲ τὸ θέτομεν εἰσ δοχεῖα.

ΦΟΡΜΟΖΑ. — Μεγάλῃ νῆσοσ τῆσ Κίνασ. Ἐκτασισ 38.803 τετρ. χιλίῳ. Κάτοικοι 2,500,000. Τὰ δυτικὰ κατοικοῦνται ἀπὸ Κινέζουσ καὶ ἔχει κλίμα λαμπρόν καὶ ἀφθονίαν προϊόντων, τὰ δὲ ἀνατολικὰ κατοικοῦνται ἀπὸ λαοὺσ ἀγρίουσ καὶ ἀνεξαρτήτουσ. Πρωτεύουσα Ταϊβὰν με 250,000 κατ. καὶ ἀκμαῖον ἐμπόριον.

ΦΟΥ-ΤΣΕΟΥ. — Μεγάλῃ πόλισ τῆσ Κίνασ ἀντικρὺ τῆσ νήσου Φορμόζασ, με λιμένα μέγιστον καὶ ἀνοικτόν εἰσ τοὺσ Εὐρωπαίουσ, λίαν ἐκτεταμένον ἐμπόριον καὶ 600,000 κατοίκουσ.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ Ἅγιος. — Μεγάλῃ πόλισ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν (Καλιφορνία) καὶ ὁ σπουδαιότεροσ ἐμπορικὸσ λιμὴν ἐπὶ τοῦ Εἰρην. Ὁκεανοῦ, με παμμέγιστα ἐμπορ. καταστήματα, εὐρύτατον λιμένα, ὠραίασ οἰκοδομάσ, ἀκμαίαν βιομηχανίαν καὶ 350,000 κατοίκουσ.

ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΣ Βεριαμν. — Διάσημοσ πολιτικὸσ καὶ ἐπιστήμων Ἀμερικανόσ, τὰ μέγιστα ἐργασθεῖσ διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν. Ἐγεννήθη τῷ 1706, ἐφεῦρε δὲ τὸ ἀλεξι-κέρανον καὶ ἀπέθανε τῷ 1790.

ΦΥΚΗ. — Τὰ φυτὰ ταῦτα ἔχουν κατασκευὴν ἀπλουστάτην, τὰ δὲ ἄνθη τῶν δὲν φαίνονται, δι' ὃ καὶ ὀνομάζονται κρυπτό-γαμα. Ἐχουν δὲ συνήθωσ τὸ σχῆμα λεπίδων ἢ λωρίδων συνεστραμμένων καὶ διαμελισμένων κατὰ τρόπον ἐπίοτε παράδοξον, φθάνουν δὲ πολλάκισ εἰσ μάκροσ 80 ἢ 100 μέτρων.

ΦΥΛΗΣ δῆμοσ. — Εἰσ τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆσ. Πρωτεύουσα Καλύβια Χασιῶσ, χωρία 2, μονὴ 1, κάτοικοι 2,300.

ΦΥΛΛΟΞΗΡΑ. — Ἡ φυλλοξήρα εἶνε ἔντομον λίαν μακρόν, ἄπτερον συνήθωσ, σπανιώτερον πτερωτόν, γονιμώτατον, καὶ, κατὰ τὸ πλεῖστον, παρθενογόνον. Τὸ ἔντομον αὐτὸ δὲν ζῆ πλέον τοῦ μηνόσ, ἕκαστον ὅμωσ γεννᾷ μέχρισ 600 ὠῶν.

Τὰ φύλλα τῆσ προσβεβλημένησ ἀμπέλου, δὲν ἔχουν τὸ φυσικόν των χρῶμα, εἶνε συνήθωσ ὠχρά, αἰ ράγεσ τῶν σταφυλῶν τῆσ, ὅταν τὸ νόσημα εἶνε προχωρημένον, μένουν μικραὶ καὶ ἄωροι, συνήθωσ δ' ἐρρυτιδωμέναι. Ἡ καθόλου βλάστισισ αὐτῆσ εἶνε τόσον ἀδύνατοσ, ὥστε, τὸ φθινόπωρον, τὸ πάχος καὶ τὸ μήκοσ τῶν βεργῶν εἶνε πολὺ ὑποδεέστερον τοῦ πάχουσ καὶ τοῦ μήκουσ τῶν βεργῶν ὑγιουσ ἀμπέλου, καὶ ἡ ἐξασθένησισ αὐτῆ τῆσ βλαστῆσεισ τοῦ φυτοῦ, γίνεταὶ καταφανεστέρα καθ' ἕκαστον ἔτοσ. Οὕτω, συγκρίνοντεσ δύο ἔτων βέργασ, προσβεβλημένησ ἀμπέλου, παρατηροῦμεν ὅτι : αἰ τοῦ δευτέρου ἔτουσ εἶνε μικρότεραι καὶ ἰσχυρότεραι ἢ αἰ τοῦ πρώτου, ὅπερ εἶνε ἀπόδειξισ τῆσ βαθμιαίασ ἐξαντλήσεισ τοῦ φυτοῦ.

Καταφαίνεται ὅμωσ καὶ τὸ ἐξῆσ σύμπτωμα, μετὰ προσβολὴν τριῶν ἢ τεσσάρων ἔτων, καὶ τὸ σύμπτωμα αὐτὸ χαρακτηρίζει τὴν φυλλοξηρίασιν ἀρκούντωσ παρατηροῦνται τρεῖσ ἢ τέσσαρεσ ἢ καὶ πλείοτεραι ἀμπелоι, ἀπεξηραμέναι ἢ θνήσκουσαι, εἰσ τι σημεῖον τοῦ ἀμπελῶνοσ. — αἰ περίξ αὐτῶν 8 10, καρπὸν μὲν δὲν ἔχουσιν, φέρουν ὅμωσ βλαστοὺσ ἰσχυροὺσ, φύλλα δ' ἀραιὰ καὶ ὠχρά· αἰ περὶ τὰσ τελευταίασ ταῦτασ 20—25, φέρουσι βλαστοὺσ καχεκτικοὺσ καὶ ὠχρῶντασ. Αἰ τελευταῖαι αὐταὶ παράγουσι μὲν καρποὺσ, πλὴν ὀλίγουσ, μικροὺσ, ἐρρυτιδωμένοσ καὶ σπανίωσ καλῶσ ὀριμάζοντασ.

Τὸ σύμπλεγμα τούτων τῶν κατ' ἄλληπαλλήλους ζώνας εὐρισκομένων ἀμπέλων, ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην *φυλλοξηριακὴν κηλίδα* ἥτις, πράγματι, μακρόθεν, διακρίνεται ὡς κηλὶς ἐπὶ τοῦ πρασίνου τάπητος τοῦ ὄλου ἀμπελώνος.

Θεραπευτικὰ μέσα.—Α') ὁ ΔΙΘΕΙΟΥΧΟΣ ΑΝΘΡΑΞ.

Ὁ διθειούχος ἀνθραξ χρησιμοποιεῖται πρὸς καταστροφὴν τῆς φυλλοξήρας ἐγγεόμενος ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ προσβεβλημένου ἀμπελώνος δι' εἰδικοῦ ἐγχειήρος.

Σημειωτέον δ' ὅτι, ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν δυνάμεθα νὰ κάμνωμεν χρῆσιν τοῦ διθειούχου ἀνθρακος, εἶνε ἡ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τρυγητοῦ, μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνοίξεως, καὶ ὅτι, ἡ δόσις καθ' ἣν διανεμηθῆσεται οὗτος, ἔσται 20—30 γραμμαρίων κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον.

Β') Τὸ ΘΕΙΑΝΘΡΑΚΙΚΟΝ ΚΑΛΙΟΝ. Ἐπειδὴ ἡ μέθοδος αὕτη, καθὸ πολυδάπανος δὲν ἐγενικεύθη, ὡς ἠλπίζετο, δι' αὐτὸ θεωροῦμεν, ὑπὸ πρακτικὴν ἔποψιν, περιττὸν ὅπως νὰ προσῶμεν εἰς περιγραφὴν αὐτῆς. Ἀρκεῖ νὰ εἰπῶμεν ὅτι δι' ἐν σιρέμμ' ἀμπελώνος, ἀπαιτοῦνται 30 — 40 ὀκάδες θειανθρακικοῦ καλίου, ἀναλελυμένου ἐντὸς 10—15,000 ὀκάδων ὕδατος.

Γ') Η ΔΙ' ὙΔΑΤΟΣ ΚΑΤΑΚΛΥΣΙΣ. Ὅταν ὁ ἀμπελὼν εἶνε προσβεβλημένος ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας, δύναται κάλλιστα νὰ διασωθῆ, ὅταν δυνάμεθα νὰ προμηθευθῶμεν ὕδωρ τοσοῦτον, ὥστε νὰ πλημμυρῆσῃ ὁ ἀμπελὼν, ἐπὶ 30 — 40 ἡμέρας κατὰ τὸ φθινόπωρον, κ' ἐπὶ 45—50 κατὰ τὸν χειμῶνα, δι' ὕδατος ἐξικνουμένου εἰς ὕψος 25 τοῦλάχιστον ὕψεκατομέτρων.

Δ') Η ΔΙ' ΕΠΙΧΡΙΣΕΩΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΑΥΓΩΝ. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἰουλίου, παρουσιάζεται ἡ παρθενογόνος πτερωτὴ φυλλοξήρα, ἥτις ἔχει μορφήν μικροτάτης μυίας, μόλις διακρινομένης διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἄμα αὕτη ἐναποτεθῆ ἐπὶ τινος ἀμπέλου, γεννᾷ, ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας τῶν φύλλων τῆς, 3—4 ψευδᾶ ἐξ ὧν, τὰ μὲν εἶνε μικρότερα, τὰ δὲ μεγαλύτερα, καὶ μετὰ τὴν ὡτοκίαν ταύτην, ἀποθνήσκει. Μετὰ ὀκτῶ ἢ δέκα ἡμέρας, ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ ὡὰ ταῦτα, αἱ ἔμφυλοι φυλλοξήραι αἰτινὲς εἶναι ἄπτεροι καὶ στεροῦνται τῶν ὀργάνων τῆς θρέψεως, κα-

ὅτι σκοπὸς τῶν δὲν εἶνε νὰ ζήσωσιν, ἀλλὰ νὰ διαιωίσωσι τὸ εἶδος τῶν. Μόλις ἐξέλθωσι τοῦ ὡοῦ, εὐθὺς τελοῦσι τοὺς γάμους τῶν, μεθ' οὗς ὁ μὲν ἄρρην ἀποθνήσκει, ἡ δὲ θήλεια, ἐκλέγουσα τὸν κατάλληλον τόπον πρὸς ἐναπόθεσιν τοῦ ἐνὸς καὶ μόνοῦ ὡοῦ, ὅπερ φέρει, γεννᾷ αὐτό· ἀκολούθως δ' ἀποθνήσκει καὶ αὐτὴ. Τὸ ὡὸν τοῦτο τὸ ὅποιον εἶναι μικρότατον καὶ φέρ' εἰς τὸ ἄκρον αὐτοῦ *μισχον* δι' οὗ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τινος μέρους οἰοδηποτε εἶνε τὸ καλούμενον *χειμέριον ὡόν*, καὶ τοῦτο διότι, εἰς τὰ εὐκρατα τοῦλάχιστον κλίματα, διαχειμάζει ὑπὸ τὸν φλοιὸν τῆς ἀμπέλου, καὶ ἐκκολλάπτεται τὴν ἐπομένην ἀνοιξιν, (Μάρτιον—Ἀπρίλιον). Ἀπὸ τοῦ ὡοῦ τούτου ἐξέρχεται ἡ ἄπτερος παρθενογόνος φυλλοξήρα, ἥτις καθίσταται πρόγονος πολλῶν δεκάδων γενεῶν, διαδεχομένων ἀλλήλας μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος καὶ ἀνευ τῆς παρουσίας ἄρρενος ἐντόμου.

Τὸ χειμέριον ὡὸν ἐναποτίθεται ὑπὸ τὸν φλοιὸν, συνήθως, καθὼς καὶ εἰς τὰς ρωγμὰς τῶν διετῶν κλάδων καὶ τοῦ κορμοῦ τῆς ἀμπέλου, ὥστε ἀρκεῖ νὰ ξεφλουδίζωνται μετὰ προσοχῆς τὰ μέρη ταῦτα, καὶ νὰ ἐπιχρίωνται κατόπιν μὲ τὸ ἐξῆς ὕγρον:

Ἐλαίου τῆς πίστεως τῶν λιθανθράκων	μέρη	1	ἢ	11	2
Ναφθαλίνης		3	»	11	2
Ἀσβέστου		6	»	5	
Ὑδατος		20	»	22	

(Τὸ ὄλον θερμαίνεται ἐπὶ μετρίας πυρᾶς).

Ε') ΕΜΦΥΤΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΑΜΜΩΔΕΙΣ ΓΑΙΑΣ.

Παρατηρήθη (ἐν Γαλλίᾳ) ὅτι ὅσον ἀμμοδέστερον εἶναι τὸ ἔδαφος, τόσῳ περισσότερον ἀντέχουσιν εἰς τὰς προσβολὰς τῆς φυλλοξήρας αἱ ἐν αὐτῷ ἀμπελοὶ, καὶ ὅτι αὐταὶ διατηροῦντ' ἐντελῶς ἀπρόσβλητοι εἰς τὰς λίαν ἀμμώδεις γαίας.

Τοῦτο προέτρεψε τινὰς νὰ προτείνωσιν ὡς μέσον προληπτικόν, τὴν *ψαμμοχώραν*, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ἐπίστρωσιν τοῦ μὴ προσβληθέντος ἀκόμη ἀμπελώνος δι' ἄμμου, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ φυλλοξήρα δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ κατέλθῃ εἰς τὰς ρίζας. Πλὴν τὸ μέσον τοῦτο, καίτοι θεωρητικῶς ὀρθόν, ἀποτυγχάνει ὅμως κατὰ

τὴν ἐφαρμογὴν· διότι καὶ ἡ μεταφορὰ τῆς ἀμμου πρὸς ἐπίστρωσιν τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἡ συντήρησις τοῦ ἀμμώδους τούτου στρώματος, εἰν' ἐργασίαι λίαν δαπανηραί.

ΦΥΛΟΥ δῆμος.—Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καρδίτσης. Πρωτεύουσα Κοτσιερῆ, χωρία 15, κάτοικοι 4,350.

ΦΩΚΑΙ. — Δι φῶκαι εἶνε ἀρπακτικὰ ἀμφίβια, τούτέστι ζῶα τὰ ὅποια ζῶσι καὶ εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὸ ὕδωρ· διέρχονται δὲ τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς ζωῆς των εἰς τὸ ὕδωρ, ἀπὸ καιροῦ δ' εἰς καιρὸν ἐξέρχονται εἰς τὴν γῆν, ἔνθα βαδίζουν μετὰ κόπου, διὰ νὰ ἀναπαυθοῦν εἰς τὸν ἥλιον καὶ νὰ θηλάσουν τὰ μικρὰ των. Τὰ ζῶα ταῦτα προωρισμένα νὰ ζοῦν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ νὰ κολυμβοῦν μᾶλλον ἢ νὰ βαδίζουν, ἔχουν πόδας ἐσχηματισμένους κατὰ τρόπον ὅπως ἴδιον· οἱ ἐμπρόσθιοι εἶνε χωμένοι ὑπὸ τὸ δέρμα μέχρι τοῦ γόνατος, τὸ κάτω μέρος μόνον εἶνε ἐλεύθερον, καὶ ὁ ποῦς τοῦ ὁποίου οἱ δάκτυλοι ἐνούμενοι πρὸς ἀλλήλους διὰ μεμβρανῶν σχηματίζουν κώπην. Οἱ ὀπίσθιοι πόδες ἐκτείνονται ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ σώματος καὶ ἐνῶνται διὰ τοῦ δέρματος, τὸ ὅποιον ἀφίνει ἐλευθέρους μόνον τοὺς πόδας. Ὡστε ἔχουν ἐξωτερικὴν μορφήν ἰχθύων, ὑφ' ὅλας ὅμως τὰς ἄλλας ἐπόψεις ὁ ὄργανισμός των εἶνε καθ' ὅλα ὅμοιος μετὰ τῶν ἄλλων θηλαστικῶν. Ἡ κεφαλὴ τῆς φώκης ὁμοιάζει πολὺ μὲ κεφαλὴν κυνός, ἐκτὸς τῶν ὀφθαλμῶν, οἱ ὅποιοι εἶνε μικρότεροι.

ΦΩΚΙΩΝ. — Διάσημος Ἀθηναῖος στρατηγός, κατηγορηθεὶς ἀδίκως καὶ καταδικασθεὶς εἰς τὸν διὰ κωνείου θάνατον τῷ 317 πρὸ Χρ.

X

XABIAPH. — Τὸ χαβιάρι εἶνε τεταριχευμένον αὐγὸν θαλασσίου τινοῦ ἰχθύος καλουμένου σιλούρου, τρώγεται δὲ μόνον ἢ κερυκευμένον· εἶνε ὅμως δυσκολοχώνευτον, βαρὺ καὶ διεγερτικόν. Τὸ ἀριστον χαβιάρι ἔρχεται ἐκ Ρωσσίας. Ἐν τούτοις ἂν τύχη νὰ προμηθευθῶμεν ἕνα τοιοῦτον ἰχθὺν προσφάτως ἀλιευθέντα καὶ πλήρη αὐγῶν, ἰδοὺ πῶς θὰ δυνηθῶμεν νὰ παρασκευάσωμεν ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸ χαβιάρι. Θέτομεν κατ' ἀρχὰς τὰ ὡὰ ἐντὸς ἀγγείου πλήρους ὕδατος καὶ τὰ δέρομεν δυνατὰ ὅπως ἀποχωρίσωμεν τὰς ἴσας· τὰ στάζομεν κατόπιν ἐντὸς κρησάρας λεπτῆς καὶ τὰ κτυπῶμεν πάλιν 4 ἢ 5 φορὰς ἀλλάσσοντες τὸ ὕδωρ ἐκάστην φορὰν, μέχρις ὅτου δὲν ἐναπομείνουν πλέον ἴσες. Τὰ στάζομεν ἐκ νέου, τὰ ἀλατίζομεν, ρίπτομεν πιπέρι, καὶ μυγνύομεν τὸ ὄλον· τὰ ἐναποθέτομεν ἔπειτα ἐντὸς ὑφάσματος τὸ ὅποιον δένομεν, καὶ τὰ ἀφίνομεν νὰ στραγγίσουν ἐπὶ 24 ὥρας. Τὸ τοιοῦτοτρόπως παρασκευαζόμενον χαβιάρι προσφέρεται μὲ τεμάχια πεφρυγμένου ἄρτου.

XAIPIΩNEIAS δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Λεβαδείας. Πρωτεύουσα *Δαύλια* μὲ *Εἰρην.* καὶ *Πταισματ.* Χωρία 4, μονὴ 1 κατ. 3,000.

XALBAS. — Λαμβάνομεν 100 δραμ. βουτύρου τὸ ὅποιον θέτομεν εἰς κατσαρόλαν καὶ καίομεν εἰς τὴν φωτιάν, προσθέτομεν 150 δρᾶμ. σιμυγδαλίου καὶ τὰ ἀνακατώνομεν ἀδιακόπως προσθέτοντες καὶ ὅσα ἀμύγδαλα θέλομεν ἕως ὅτου τὸ σιμυγδάλι καὶ τὰ ἀμύγδαλα κοκκινίσουν. Θέτομεν εἰς ἄλλην κατσαρόλαν 1½ ὀκῶν ζακχάρεως ἢ καὶ μέλιτος, καὶ 250 δραμ. ὕδατος καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιάν διὰ νὰ βράσῃ καὶ ἐνωθῇ ἢ ζάκχαρις μὲ τὸ ὕδωρ, τὸ σιρόπιον δὲ τοῦτο χύνομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὴν κατσαρόλαν ὅπου ἔχομεν τὸ σιμυγδάλι ἀνακατώνοντες. Ὅταν

πήξη, τὸ ἀποσύρομεν ἀπὸ τὴν φωτιὰν καὶ προσθέτομεν 150 δραμ. γαλακτος ἐκεπάζοντες ἔξω ἀπὸ τὴν φωτιὰν τὴν κατσαρόλαν. Ὅταν τραβήξῃ τὸ γάλα, ρίπτομεν ὀλίγον ἀνθόνερο καὶ ψιλὴν κανέλλαν καὶ ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ. Δίδομεν δὲ εἰς τὸν χαλβᾶν οἰονδήποτε σχῆμα καὶ τὸν κοκκινίζομεν μὲ ψιλὴν κανέλλαν, συνήθως ὅμως θέτομεν τὸν χαλβᾶν εἰς φόρμας διὰ νὰ λάβῃ τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

ΧΑΛΚΙΔΟΣ παρ' Ἀσπροποτάμῳ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαμπάκας. Πρωτεύουσα Κλεινοβός καὶ Κρανιά, χωρία 8, μοναὶ 2, κάτοικοι 1800.

ΧΑΛΚΙΣ. — Πρωτεύουσα τῆς Εὐβοίας εἰς τὸ μέσον τῆς Δ παραλίας καὶ ἐπὶ τοῦ στενωτέρου μέρους τοῦ Πορθμοῦ τοῦ Εὐρίπου, πόλις ἀρχαιοτάτη, ἐνουμένη μὲ τὴν Στερεὰν διὰ κινήτης σιδηρᾶς γεφύρας καὶ ἔχουσα δύο βενετικὰ φρούρια, δρόμους στενοὺς, οἰκοδομὰς μεγάλας, ἀξιόλογον ἐμπόριον καὶ γεωργίαν, καλὸν λιμένα, νηματοποιεῖα, ἱερατικὴν σχολὴν, Γυμνάσιον, Ταμεῖον, Πρωτοδικεῖον, προξενεῖα καὶ 10,000 κατοίκους. — Ὁ δὲ ΔΗΜΟΣ Χαλκιδέων ἔχει 12 χωρία, 1 μονὴν καὶ 16,000 κατοίκων.

ΧΑΛΚΟΣ — **ΧΑΛΚΩΜΑΤΑ**. — Τὸ μέταλλον τοῦτο παίζει σπουδαιότατον μέρος εἰς τὴν καθόλου βιομηχανίαν. Εὐρίσκεται, ἐν ταῖς Ἠνωμέναις πολιτείαις εἰς φυσικὴν κατάστασιν, σπανίως ὅμως εἶνε ἐνωμένον μὲ ἄλλα μέταλλα: μὲ θεῖον, σίδηρον, ζῖγκον, ἀντιμόνιον, ἀρσενικόν, ἄργυρον κτλ. Τὸ εἰδικόν του βᾶρος εἶνε 8, 95.

Ὁ χαλκὸς ὀξειδοῦται μόνον εἰς τὸν ὑγρὸν ἀέρα ὁ ὁποῖος καλύπτει τὴν ἐπιφάνειαν του μὲ ὀξυδιον χαλκοῦ τὸ ὁποῖον εἶνε δηλητηριῶδες. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ γανώνωμεν τακτικὰ ὅλα τὰ χαλκίνα μαγειρικά μας σκεύη, ἄλλως, προτιμώτερον νὰ ἔχωμεν τοιαῦτα ἀπὸ χυτοσίδηρον μᾶλλον. Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἀφίνομεν ἐν φαγητὸν νὰ κρυώνῃ ἐντὸς κατσαρόλας ἢ καζανίου τῶν ὁποίων τὸ γάνωμα νὰ ἔχῃ τριφθῇ. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν κάρουλαις ἐκ χαλκοῦ διὰ τὸν οἶνον ἢ διὰ τὸ ὄξος.

ΧΑΝΙΑ ἢ *Κυθάρια*. — Πρωτεύουσα τῆς Κρήτης εἰς τὴν

ΒΔ παραλίαν μὲ ἀσφαλῆ λιμένα, ἀκμάζον ἐμπόριον, ἰσχυρὰ φρούρια, πολλὰ Ἑλλήν. σχολεῖα καὶ μετὰ τῆς Χαλέπας (προαστείου) 17,000 κατ.

ΧΑΡΤΟΝΙ. — Χαρτόνι καλεῖται συνήθως εἶδος χονδρῶ χάρτου, κατασκευαζομένου ἐκ μάζης χάρτου. Καὶ ἄλλα μὲν χαρτόνια σύγκεινται ἐκ πολλῶν φύλλων ἐπικεκολλημένων ἀλλεπαλλήλως, εἰς ἄλλα δὲ ἀναμιγνύονται καὶ ἄλλαι οὐσίαι. Οὕτω τὸ χαρτόνι, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς ἐκτύπωσιν τῶν σχημάτων διαφόρων κοσμημάτων, σύγκειται ἐκ μάζης χάρτου πηκτῆς, κλωθίας καὶ ἀργίλλου, εἰς ἀναλόγους ποσότητας, κατὰ τὴν στερεότητα, τὴν ὁποίαν θέλομεν νὰ δώσωμεν εἰς αὐτό. Τὸ ὑδραυλικὸν χαρτόνι παράγεται ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν οὐσιῶν μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντικαθιστῶμεν τὴν πηκτὴν διὰ λινελαίου· τὸ χαρτόνι τοῦτο ἀντέχει εἰς τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ. Ἄλλο εἶδος χαρτονίου κατασκευάζεται ἐκ περιτριμμάτων δέρματος, τὰ ὁποῖα λειοτριβοῦμεν εἰς μάζαν μὲ κόλλαν, ἢ ἄλλας γλοιώδεις οὐσίας καὶ τὰ ὁποῖα χύνομεν εἰς καλούπια. Τέλος δὲ, τὸ ἀσφαλτωμένον χαρτόνι σύγκειται ἐκ μάζης περιεχοῦσης ἀσφαλτον καὶ χονδρὴν ἄμμον.

ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑ. — Ὁ χάρτης κατασκευάζεται ἐκ πεπαλαιωμένων βαρμβακερῶν ὑφασμάτων καὶ παλαιῶν χαρτῶν. Τὰ ράκη (παλαιόπανα) ταῦτα χωρίζονται κατ' ἀρχὰς εἰς διαφόρους κατηγορίας, ἀναλόγως τῆς φύσεώς των, τοῦ βαθμοῦ τῆς λεπτότητος, τῆς καλῆς διατηρήσεως καὶ τῆς καθαρότητος. Τὰ ἀφήνουν εἰς τὸ καθαριστήριον ἀρκετὸν χρόνον, ἔπειτα τὰ διαιροῦν εἰς τὰς σκάφας, τῇ βοηθείᾳ κυλίνδρων ὀπλισμένων μὲ κοπτερὰς λεπίδας, καὶ κινουμένων κυκλοτερῶς. Ἀποκτάται τότε φαιὰ ζύμη, τὴν ὁποίαν λευκαίνουν διὰ τοῦ χλωρίου. Ἐκ τῆς ζύμης ταύτης κατασκευάζεται ὁ χάρτης. Οἱ χάρται τοῦ γραφίσματος ἀλείφονται πάντοτε μὲ οὐσίαν τινα, ἢ ὁποῖα καθιστᾷ αὐτοὺς λείους καὶ στιλπνοὺς καὶ ἐμποδίζει τὴν ἀπορρόφησιν τῆς μελάνης πέραν τῆς γραμμῆς, τὴν ὁποίαν χαράσσει ἡ γραφίς. Οἱ κατασκευαζόμενοι ἐκ λινῶν ἢ κανναβίνων ὑφασμάτων χάρται ἀντέχουν πολὺ περισσότερον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι κατασκευάζονται ἐκ βαρμβακερῶν. Τὸ μαλλίον, ἢ **ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΒΗ** **«ΛΑΪΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ»** 57

μέταξα και αί ζωϊκαί ἐν γένει οὐσίαι εἶνε ἀκατάλληλοι πρὸς κατασκευὴν χάρτου. Δυναμέθα ὅμως νὰ εἰσαγάγωμεν μικρὰν ποσότητα ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν ζύμην ἄνευ βλάβης.

Ἡ μάζα τῶν χονδρῶν χαρτῶν ἐξ ὧν κατασκευάζουν σακκούλια ἢ χρησιμοποιοῦν εἰς περιτύλιξιν ἐμπορευμάτων και τῶν τοιούτων, περιέχει μεγίστην ποσότητα λεπτοκομμένου ἀχύρου και στυππείου, τὰ ὅποια δίδουν εἰς τὸν χάρτην μεγάλην στερεότητα. Τὸ χαρτόνι κατασκευάζεται ἐκ παλαιῶν χαρτῶν, τοὺς ὁποίους μεταβάλλουν πάλιν εἰς μάζαν, τὴν ὁποίαν χύνουν εἰς πλάκας ὀλίγον χονδράς· τὰς πλάκας δὲ ταύτας κολλοῦν τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης και τὰς ὑποβάλλουν εἰς πίεσιν.

Μεγάλη κατανάλωσις λινῶν και βαμβακερῶν παλαιοπάνων γίνεται κατ' ἔτος πρὸς κατασκευὴν χάρτου, διὰ τοῦτο ἐγένοντο πολλαὶ δοκιμαίαι, αἱ ὁποῖαι ἐν μέρει ἐπέτυχον, ἂν εἶνε δυνατὸν νὰ κατασκευασθῇ χάρτης και ἐξ ἄλλων ὑλῶν, οἷον παλαιῶν σχοινίων και δικτύων και ξύλων ἀκόμη.

Διὰ χάρτου, ὑποβληθέντος εἰς ἰσχυροτάτην μηχανικὴν πίεσιν, κατωρθώθη νὰ κατασκευασθῶσι στερεώτατα ἀντικείμενα, οἷον τροχοὶ ἀμαξῶν κτλ. ἔχοντας μεγίστην ἀντοχὴν και τὸ πλεονέκτημα νὰ ἴηαι ἐλαφρότατοι. Διὰ δὲ χαρτονίου χονδροῦ, ἐμβαπτισθέντος εἰς ἐλαιώδεις τινὰς οὐσίας και πισσάσφαλτον και κοκκισμένου διὰ λεπτῆς ἀμμου, κατασκευάζεται τὸ λεγόμενον χαρτόνιον δέρμα, καθιστάμενον οὕτω ἀδιάβροχον και χρησιμεῖον εἰς στεγασμὸν παραπεγμάτων και οἰκίσκων, ἐλαφρότατον δὲ ὄν και διαρκοῦν ἐπὶ μακρὸν ἄνευ συχῶν ἐπιδιορθώσεων, ὅπερ εἶναι προτιμητέον τοῦ ζιγκου και τῶν κεράμων. Πολλαχοῦ τῆς Εὐρώπης τὸ μεταχειρίζονται και ἀντὶ μουσαμάδων, καλύπτοντες δι' αὐτοῦ τὰς θημωνίας και προφυλάττοντες αὐτὰς ἀπὸ τῶν βροχῶν. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι εὐθυστάτον δύναται ἐπιφελεῖς νὰ χρησιμοποιηθῇ και ὑπὸ τῶν ἡμετέρων σταφιδοπαραγωγῶν. Τοῦλάχιστον δὲν θὰ ἦτο κακόν, νομίζομεν, νὰ γίνῃ τὸ πείραμα.

ΧΑΣΙΣ. — Ἡ οὐσία αὕτη παρασκευάζεται ἐκ διαφόρων ναρκωτικῶν και ἄλλων οὐσιῶν τῶν ὁποίων βάσις εἶνε ἡ Ἰνδική

κάνναβις. Εἶνε δὲ ἐν χρήσει μεγάλη τὸ χασίς παρὰ τοῖς Ἀνατολικοῖς λαοῖς, ἰδίως παρὰ τοῖς Μωαμεθανοῖς, ὡς μέσον μεθυστικὸν ἀναπληροῦν τὸν οἶνον και τὰ οἶνοπνευματώδη ποτά. Τὸ χασίς φέρει λήθαργον και εὐφρόσυνα ὄνειρα, ἀλλ' ἢ κατάχρησις ἀφανίζει τὸν ὀργανισμόν, ἐξαντλεῖ τὰς πνευματικὰς δυνάμεις, και οὐχὶ σπανίως, θανατώνει.

ΧΕΛΙΔΟΝΟΨΑΡΟΝ. — Περιέργον εἶδος ψαρίων τὰ ὅποια ἔχουν τόσον ἀνεπτυγμένα τὰ πτερύγια ὥστε εἰμποροῦν νὰ πετοῦν μὲ αὐτὰ ἐκτὸς τοῦ ὕδατος.

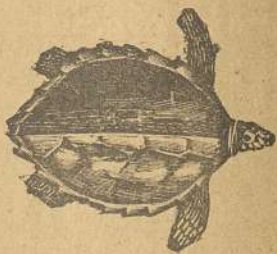
ΧΕΛΙΔΩΝ. — Τὸ πασίγνωστον τοῦτο πτηνὸν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν στρουθοειδῶν. Ὑπάρχουν πολλὰ εἶδη αὐτῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον γνωστά, διακρινόμενα ἀπ' ἀλλήλων ἐκ τοῦ χρώματος τῶν πτερῶν, τὸ ὅποῖον εἶνε μὲν πάντοτε μέλαν, ἀλλὰ ἔχει διάφορα εἰς ἕκαστον εἶδος στίγματα. Ἡ χελιδὼν πετᾷ μετὰ μεγάλης ταχύτητος, ὅτε μὲν κατ' εὐθείαν ὡς βέλος, ὅτε δὲ ἐκτελοῦσά μυρίας ἐλικοειδεῖς κινήσεις και κύκλους, τοὺς ὁποίους μόλις δύναται νὰ παρακολουθήσῃ τὸ βλέμμα.

Πετώσα ἀρπάζει τὰ ἔντομα, ἅτινα ἔρπου εἰς τὴν γῆν, και πίνει εἰς χαράδρας ὕδωρ, χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν πτήσιν της.

Αἱ χελιδόνες ἐπισκέπτονται ἡμᾶς τὸ ἔαρ, πηγνύουσαι τὰς φωλεὰς των και κατοικοῦσαι ἐν αὐταῖς ἀκόμη ταῖς οἰκίαις. Κατὰ δὲ τὰ πρῶτα φύχη τοῦ φθινοπώρου ἐγκαταλείπου ἡμᾶς και μεταβαίνουν εἰς θερμότερα μέρη, ἐπανέρχονται ὅμως τὸ ἐπόμενον ἔαρ και συνήθως ἐγκαθίστανται εἰς τὰς αὐτὰς φωλεὰς τοῦ προηγουμένου ἔαρος. Τὸ τελευταῖον τοῦτο παρατηρεῖται εἰς τὸ εἶδος τῆς χελιδόνος, ἣτις εἶνε κοινὴ παρ' ἡμῖν.

ΧΕΛΩΝΗ. — Ἡ χελώνη εἶνε ἔρπετόν ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν τῶν χελωνοειδῶν. Ἐχει τὴν κεφαλὴν μικράν, τὸ σῶμά της βραχὺ ὠσειδὲς και κυρτὸν και τὴν σιαγόνα ὠπλισμένην μὲ κερατώδη και κοπτερὰ οὐλα. Ὁ στόμαχός της εἶνε ὀγκώδης καθὼς και τὸ τυφλὸν ἔντερον, διακρίνεται δὲ ἡ χελώνη τῶν ἄλλων ζῶων διότι στερεῖται παντάπασιν ὀδόντων. Τὸ ἀμφίβιον τοῦτον ζῷον συσπειροῦται ὀλόκληρον ὑπὸ τὴν ἀδιάβροχον στέγην της ὑπὸ

τὴν ὁποῖαν ἀσφαλίζεται καὶ ἀψηφεῖ τοὺς ὄνυχας τῶν ἀρπακτικῶν πτηνῶν καὶ τοὺς ὀδόντας τῶν σαρκοφάγων μαστοφόρων· τὸ ζῶον εἶνε πολὺ βραδυκίνητον καὶ διὰ τοῦτο οὐδέποτε προσβάλλει ἄλλα ζῶα. Τὰ ὠὰ τῆς τρώγονται, τὸ δὲ κρέας τῆς, ὅταν εἶνε πρόσφατον εἶνε ὠφελιμώτατον εἰς τοὺς ὑπὸ σκορβούτου προσβληθέντες ναυτικούς. Εἶδος μεγίστης θαλασσίας χελώνης εἶνε ἡ λεγομένη *Καουάνη* τῆς Ἀλγερίας τῆς ὁποίας τὸ μέγεθος εἶνε 3 ἕως 3 1)2 μέτρων καὶ τὰ αὐγὰ νοστιμώτατα.

Καουάνη

ΧΗΝΑ παραγεμιστή μὲ κάστανα. — Καθαρίζομεν τὴν χήναν, τῆς ὁποίας ἀφαιροῦμεν τὰς πτέρυγας καὶ τὰ ἐντόσθια, κόπτομεν δὲ καὶ τὸ κάτω μέρος τῶν ποδῶν. Κόπτομεν τὰ σηκοτάκια τῆς εἰς ψιλὰ τεμάχια καὶ κρομμύδια καὶ τὰ θέτομεν ἐντὸς κατσαρόλας προσθέτοντες συγχρόνως κάστανα καλῶς καθαρισμένα. Ἀφ' οὗ τσιγαρισθῶν μὲ ὀλίγον βούτυρον, προσθέτομεν ὀλίγην ζάχαριν, ἄλας καὶ διάφορα μυρωδικά, παραγεμίζομεν δὲ μὲ αὐτὰ τὴν χήνα τὴν ὁποῖαν ἔχομεν ἀλατίσει, τὴν ράπτομεν καὶ τὴν περνῶμεν εἰς τὴν σουβλαν διὰ νὰ ψηθῇ.

ΧΙΛΗ. — Δημοκρατία τῆς Νοτ. Ἀμερικῆς κατέχουσα πρὸς τὰ Δ. στενόμακρον λωρίδα γῆς ἀπὸ τοῦ Περού μέχρι τῶν νοτιωτάτων τῆς Παταγονίας. Ἐκτασις 776,000 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 3,200,000 Ἰνδοευρωπαῖοι, Ἰνδοί, Ἀραυκανοί, Παταγῶνες κτλ. Ἐπαρχίαι 19. Τὰ ἀνατολικά σύνορα τῆς χώρας σχηματίζονται ἀπὸ τὴν βουνασειρὰν τῶν Κορδιλλιεράων. Ποταμοὶ καὶ λίμναι πολλαί, λιμένες ὀλίγοι. Προϊόντα, ἰνδικόν, καφές, καπνὰ, ζαχαροκάλαμοι, οἶνοι κτλ. ἂν καὶ ἡ γεωργία εἶνε πολὺ ὀπίσω, ἔτι δὲ χρυσός, ἄργυρος, χαλκός, μόλυθος, σίδηρος, τζιγκος, νίκελ κτλ. Ἐμπόριον ἀξίας 75 ἐκ. φρ. Βιομηχ. μικρά. Σιδηροδ. 1700 χιλιόμε. Τηλέγρ 7,200 χιλιόμε.—Προϋπολογισμὸς 100 ἐκ. φρ. Χρέος 36 ἐκ πέσος (=170 ἐκ.φρ.). Παιδεία ἀρκετὰ ἀνεπτυγ-

μένη, 2,200 σχολεῖα μὲ 90,000 μαθητὰς Στρατὸς 50,000. Στόλος 23 πλοῖα μὲ 55 κανόνια καὶ 13,500 ναύτας. Ἐμπορ. ναυτικὸν 170 πλοῖα.—Πρωτεύουσα *Σαντιάγος*.

ΧΙΟΝΙΣΤΡΑΙΣ. — Δοκιμάσατε τὰς ἀκολούθους συνταγὰς :

1ον) Μολυβδονέρου	20 δράμια
Σπέρτου τῆς κάμφορας	20 —

Πρὸς πλύσεις τῶν πασχόντων μερῶν κατὰ πάσαν πρωτὴν καὶ ἑσπέραν. — Τὸ αὐτὸ φάρμακον μεταχειρίζομεθα καὶ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῶν χειμέθλων, ὡς μέσον προληπτικόν.

2ον) Στυπτηρίας (στύψης)	2 δράμια
Ἵδατος	15 —

Διάλυσον καὶ μεταχειρίζου πρὸς πλύσεις τῶν πασχόντων μερῶν, τρις τῆς ἡμέρας.

3ον) Καμφορούχου ἀλοιφῆς	5 δράμια
Λίπους χοιρείου	5 —
Ἵδροχλωρικοῦ ὀξέος	1)2 δράμιον

Μεταχειρίζου εἰς ἐντριβὰς κατὰ πάσαν πρωτὴν, καὶ τὴν ἑσπέραν πρὸ τοῦ ὕπνου. — Τὸ ἐπόμενον φάρμακον ἐφαρμόζεται ἐπιτυχῶς εἰς πᾶν εἶδος χειμέθλων.

4ον) Γλυκερίνης καθαρᾶς	50 γραμμάρια
Κόνεως ἀμύλου (κόλλας)	5 —
Ταννίνης	1 γραμμάριον

Ἄλλὰ προπάντων κάμνετε χλιαρὰ ποδόλουτρα καὶ φορέσατε εὐρύχωρα ὑποδήματα.

ΧΙΟΣ. — Μεγάλῃ νήσος τῶν παραλίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας συγκαίς ὑποφέρουσα ἀπὸ φοβεροῦς σεισμούς. Ἐκτασις 832 τετρ. χιλιόμε. Κάτοικοι 65,000 ὧν οἱ ἡμίσεις Τοῦρκοι. Ἡ Χίος εἶνε ἡ ὠραιότερα τῶν νήσων τῆς Ἀσ. Τουρκίας καὶ ἔχει τοπεῖα μαγευτικά, θαυμαστὸν πλοῦτον προϊόντων, μαστίχας, ἐλαίου, κρασιῶν κτλ., πρωτεύουσαν τὴν *Χίον* ἢ Κάστρο μὲ ὠραῖον λιμένα, ἀκρόπολιν, ἐμπόριον ἀνεπτυγμένον, ἑλλην. γυμνάσιον καὶ ἄλλα σχολεῖα καὶ 22,000 κατοίκους, δευτέραν δὲ πόλιν τὸν Βροντάδον μὲ 7000 κατ. — Ἡ Χίος κατελήφθη διαδοχικῶς ἀπὸ τοὺς Πέρσας,

Μακεδόνας, Βενετούς και Τούρκους, τῷ δὲ 1822 ἐγένετο ἐν αὐτῇ φοβερὰ σφαγὴ 25,000 Χριστιανῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων, ὅτε και ὁ Κανάρης ἔκαυσε τὰ τουρκ. πλοῖα εἰς τὸν λιμένα αὐτῆς.

ΧΛΩΡΟΦΟΡΜΙΟΝ. — Εἶναι εἶδος αἰθέρος περιέχοντος χλωρίου, ἀλλὰ τοῦ αἰθέρος αὐτοῦ ἡ ἐνέργεια εἶναι πολλῶ ταχύτερα κ' ἐπικινδυνωδέστερα τῆς τοῦ κοινοῦ. Τὸ χλωροφόρμιον εἶναι ρευστὸν λίαν βρῦ, διαυγὲς και διαφανές. Εἶναι ἀντισπασμωδικόν. Σφαιρίδιον βάμβακος βραχὲν διὰ χλωροφορμίου και τεθὲν εἰς τὸ οὖς, καταπαύει πολλάκις ὠταλγίας και ὀδονταλγίας.

Τὸ χλωροφόρμιον δυνάμεθα κάλλιστα νὰ κατατάξωμεν μεταξὺ τῶν δηλητηρίων, και διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἦναι τῷ τυχόντι προσιτόν. Πρέπει, προπάντων νὰποφεύγωμεν τὴν εἰσπορὴν τῶν ἀναθυμιάσεων τὰς ὁποίας ἀναδίδει.

Χρησιμεύει, παρὰ τῇ χειρουργικῇ, ὡς ὑπνωτικόν.

ΧΛΩΡΩΣΙΣ τῆς ἀμπέλου. — Θεραπεύοντ' αἱ χλωρωτικαὶ ἀμπελοὶ ἐὰν μεταχειρισθῶμεν θεικὸν σίδηρον, τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ ἐφαρμόσωμεν εἴτε ὡς λίπασμα ἐν κονιώδει καταστάσει (εἰς δόσιν 8—10 ὀκάδων κατὰ στρέμμα κ' ἐνίοτε εἰς πολὺ μεγαλύτεραν), εἴτε εἰς διάλυσιν 5—20 δραμίων ἀνὰ μίαν ὀκάδα ὕδατος και νὰ βρέχομεν δι' αὐτῆς τὸ ἔδαφος, εἴτε και εἰς διάλυσιν (1—5 δραμ. ἀνὰ 1 ὀκ. ὕδατος), ἀλλὰ δι' ἧς νὰ ραντίζωμεν τὰ χλωρωτικὰ κίτρινα φύλλα. — Ἐπίσης πολὺ συντελεστικὴ εἶνε ἡ τοιαύτη θεραπεία και διὰ τὰς δύο ἄλλας ἀσθενείας τῆς ἀμπέλου *Φῶμα* και *Ἰδίον*.

ΧΟΙΡΟΜΕΡΙΟΝ ἢ *λὰ Ρῶσσα*. — Λαμβάνομεν πρόσφατον χοιρομέριον, τὸ ὁποῖον θέτομεν εἰς κατσαρόλαν ὁμοῦ μὲ ἐν μπουκέτον γαρνί, μίαν φιάλην οἴνου, καρότα, κρομμύδια, πράσα, ναβέ, γαρούφαλα, σέλινα, σκεπάζομεν μὲ ὕδωρ τὸ χοιρομέριον, τὸ βράζομεν και τὸ ἀφίνομεν νὰ κρυώσῃ.

ΧΟΛΕΡΑ. — Ἡ πρώτη και σπουδαιότερα ἐκάστου φροντίς ἦν νὰ διαιτᾶται ἐντὸς καθαρᾶς ἀτμοσφαιρας. Πρὸ πάντων νὰ ἀποφεύγεται ἡ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ δωματίου κατάκλισις πολλῶν προσώπων. Ὁ ἀήρ τῶν δωματίων νὰ ἀνανεώνεται πολλάκις τῆς

ἡμέρας. Τὰ δοχεῖα τοῦ ὕδατος καθ' ἐκάστην πρέπει νὰ καθαρίζονται δι' ἀφθόνου ὕδατος. Ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκίας, νὰ διατηρῶνται ἐν μεγάλῃ καθαριότητι. ἐντὸς δὲ τῆς αὐλῆς, καθὼς και περίξ τῆς οἰκίας, ἀν ὑπάρχωσιν ὄχετοὶ πρέπει νὰ καθαρίζονται καθ' ἐκάστην ὥστε νὰ μὴ λιμνάζωσιν ἐντὸς αὐτῶν ἀκάθαρτα και μεμολυσμένα ὕδατα.

Τὸ κρουολόγημα παρατηρήθη ὅτι διευκολύνει τὴν ἐκ χολέρας προσβολὴν προσώπου τινός. Τούτου ἕνεκα ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἐνδύεται θερμὰ φορέματα· μάλιστα δὲ τὴν κοιλίαν και τοὺς πόδας πρέπει νὰ διατηρῇ ζεστούς, πρὸς τοῦτο δὲ συνιστᾶται ἡ χρῆσις μαλλίνης ζώνης περὶ τὴν μέσην και μαλλίνων περικνημίδων (καλτσῶν).

Πᾶς τις θὰ ἀποφεύγῃ τὴν χρῆσιν τῶν δυσπέπτων τροφῶν. Ἐκ τῶν τροφῶν ἰδίως ἀπαγορεύονται τὰ παστά, τὰ πολὺ παχέα κρέατα, τὰ ζυμαρικά, οἱ ξυνοὶ καρποὶ κ.τ.λ. Ὡς ποτὸν ἐπιτρέπεται ὀλίγος οἶνος ἀναμεμιγμένος μεθ' ὕδατος, ὁμοίως ὁ καφές· ἀπαγορεύεται ὅμως αὐστηρῶς πᾶσα κατάχρησις οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν. Θὰ ἀποφεύγῃ δὲ πᾶς τις νὰ πίνῃ ψυχρὰ ποτὰ κατόπιν ἐργασίας σωματικῆς ἢ περιλάτου, ὁπότεν τὸ σῶμά του διατελῇ θερμὸν ἢ ἐφιδρωμένον.

ΧΟΛΕΡΙΝΗ. — Ἡ ἀσθένεια αὕτη ἔρχεται ἐπιδημικῶς καθὼς ἡ χολέρα, και εἶναι ἐπίσης κολλητικὴ, ἀλλ' εἶνε πολὺ ἐλαφροτέρα ἐκείνης, ἀναφαίνεται δὲ πάντοτε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν μεγάλων καυσῶνων. Ὡς πρόχειρα θεραπευτικὰ μέσα συνιστῶμεν τὴν νηστείαν, τὴν κατάποσιν νεροῦ μὲ γόμμαν, κλύσματα μὲ κόλλαν και ἄλταϊαν, ἐντριβὰς ἐπὶ τῆς κοιλίας και 5—6 σταγόνας λαυδάνου ὅταν οἱ πόνοι τῆς κοιλίας ἐπιμένουν.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΑ. — Πρωτεύουσα τῆς Νορβηγίας εἰς τὸ βάθος τοῦ μεσημβρινοῦ κόλπου αὐτῆς, ἔχουσα ἐκτεταμένον ἐμπόριον σιδήρου και ξυλείας, λαμπρὸν πανεπιστήμιον και 140,000 κατ.

ΧΡΥΣΗ. — Εἰς τὰς ἐλαφρὰς περιστάσεις καλὸν εἶνε νὰ λαμβάνῃ ὁ πάσχων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐν καθαρικόν, νὰ πίνῃ λεμονάδας και πικρὰ ποτὰ, προσθήτῃ δὲ ἐντὸς αὐτῶν και ἡμισυ

έως ἐν δράμιον σόδας καθ' ἡμέραν. Ἡ δίαιτα πρέπει νὰ ἦνε ἀπλή (ζωμός ἐλαφρὸς καὶ μάλιστα ἀπὸ χόρτα, γάλα κτ ὅμ.)

ΧΡΥΣΟΣ. — Μέταλλον πολύτιμον, κιτρινωπὸν καὶ λάμπον. Εὐρίσκεται καθαρὸς εἰς βώλους ἐν Ἀμερικῇ ἰδίως καὶ Αὐστραλίᾳ καὶ εἰς κόνιν μέσα εἰς τὴν ἄμμον πολλῶν ποταμῶν. Δὲν ἄλλοι οὔται εἰς τὸν ἀέρα καὶ δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὰ ὀξέα ἐκτὸς τοῦ βασιλικοῦ λεγομένου νεροῦ. Ἡ ἄξια του εἶνε 15 1) 2) φορὰς μεγαλειτέρα τοῦ ἀργύρου διαλύεται δὲ μόνον εἰς θερμοκρασίαν 1900 βαθμῶν.

Τρεῖς διάφοροι τρόποι ὑπάρχουσι δι' ὧν νὰ καταλαμβάνωμεν ἂν ἀντικείμενόν τι εἶναι ἐκ χρυσοῦ ἢ ὄχι. Ὁ πρῶτος συνίσταται εἰς τὴν γνωστὴν λυδίαν λίθον καὶ εἰς ὄξύ τι συγκείμενον ἐξ 125 μερῶν νιτρικοῦ ὀξέος (310 Μπωμέ καὶ 21 μερ. Χλωρυδρικοῦ ὀξέος 200 Μπωμέ.)

Ὁ δεύτερος εἶναι ὁ ἐξῆς : Λαμβάνομεν μικρὰν ὑαλίνην ράβδον καὶ βρέχομεν τὸ ἄκρον αὐτῆς μὲ ὀλίγον νιτρικὸν ὄξύ. Κατόπιν διὰ τοῦ βρεγμένου ἄκρου, ἐγγίζομεν τὸ πρὸς ἀναγνώρισιν ἀντικείμενον. Ἦδη ἐὰν εἶνε χρυσὸς καθαρὸς, τὸ νιτρικὸν ὄξύ οὐδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ δύναται νὰ ἐξασκήσῃ ἐπίρροισιν, ἐνῶ, ἂν περιέχῃ καὶ χαλκόν, ἔστω καὶ εἰς ἐλαχίστην ποσότητα, τὸ ἐγγισθὲν μέρος προσλαμβάνει χροιάν γαλανὴν ἢ πρασίνην.

Ὁ τρίτος συνίσταται εἰς τὸ νὰ λάβωμεν πυρίτην λίθον καὶ νὰ τρίψωμεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἐν λόγῳ ἀντικείμενον εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀφήσῃ ἴχνη χρυσοῦ ἐπ' αὐτοῦ. Κατόπιν ἀνάπτομεν φώσφορον ἐκ θείου καὶ τὸ πλησιάζομεν πρὸς τὰ ἴχνη αὐτοῦ. Ἐὰν τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶν' ἐκ χρυσοῦ τὰ ἴχνη σβύνονται. Ἐὰν τούναντίον, παραμένουν ἀνεξάλειπτα.

Χρυσὴ μελάνη. Λαμβάνομεν φύλλα χρυσοῦ καὶ τὰ ἀναλύομεν ἐντὸς μέλιτος καλῆς ποιότητος τρίβοντες τὸ ὅλον ἐντὸς ὑαλίνου ἰγδίου. Εἶτα χύνομεν τὸ κρᾶμα αὐτὸ ἐντὸς ὕδατος καὶ στραγγίζομεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ μείνῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀγγείου μόνη ἡ χρυσὴ κόνις, τὴν ὁποίαν ὑποβάλλομεν εἰς νέας πλύσεις, καὶ ὅταν πλέον χάσῃ πᾶσιν γεῦσιν, προερχομένην ἐκ τῆς μετὰ τοῦ

μέλιτος συμμίξεώς της, τὴν στεγνώνομεν. Δὲν μένει πλέον ἄλλο τι εἰμὴ, προκειμένου νὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτῆς, νὰ τὴν ἀναλύσωμεν ἐντὸς ὀλίγης γόμμας.

Ἐπάρχει ὁμῶς καὶ ἄλλος τρόπος κατὰ πολὺ ἀπλούστερος καὶ τούτου ἀκόμη.

Γράφομεν διὰ κοινῆς μελάνης, περιεχοῦσης γόμμαν. Ὅταν ἡ γραφὴ στεγνώσῃ, φυσῶμεν ἐπ' αὐτῆς διὰ νὰ τὴν ὑγράνωμεν πῶς καὶ ἐφαρμόζομεν ἐπ' αὐτῆς φύλλον χρυσοῦ τὸ ὅποτον καὶ πιέζομεν ὅπως κολλήσῃ καλῶς ἐπὶ τῶν γραφέντων χαρακτῆρων. Ἐννοεῖται ὅτι θὰ κολλήσῃ καὶ ὅτι θὰ κολλήσῃ μόνον ἐπὶ τῶν γραμμῶν. Κατόπιν λαμβάνομεν βροῦτσαν λεπτήν καὶ ἀφαιροῦμεν τὸ περιττὸν μέρος.

ΧΡΩΜΑΤΑ. — 1ον) *Χρῶμα βιολέτ καὶ μελιτζανί.* Κατασκευάζομεν χρῶμα μελιτζανί, ἂν λάβωμεν 4 κόκκους σκόνεως χρώματος μελιτζανοῦ καὶ ἀναλύσωμεν αὐτὴν μὲ οἰνόπνευμα (ρακὴν). Βιολέτ δὲ χρῶμα κατασκευάζομεν ἂν λάβωμεν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω χρώματος μικρὰν δόσιν τὴν ὁποίαν ἀναλύομεν μὲ ὕδωρ.

Σημ. Τὰ χρῶματα ταῦτα εἶνε τὰ κυριώτερα, ἐξ αὐτῶν δὲ κατασκευάζονται τὰ λοιπὰ χρῶματα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, διότι χρωματισμοί, ὡς γνωρίζομεν, ὑπάρχουν πολλοί.

2ον) *Χρῶμα τσοκολάτας.* Λαμβάνομεν 4 δράμια καρμινίου διὰ νὰ χρωματίσωμεν μίαν κομφετιέραν περιέχουσαν 20 ὀκάδας κομφετών. Ἀναλύομεν τὸ καρμίνιον μὲ ὀλίγας σταγόνας ἀμμωνίας καὶ μὲ ζεστὸν ὕδωρ, προσθέτομεν 8 δράμια ὄμπραν σκόνιν καὶ δουλεύομεν ταῦτα ὁμοῦ ἐπὶ πολλὴν ὥραν διὰ νὰ σχηματισθῇ ἐν μίγμα ὁμοιον πρὸς τὸ χρῶμα τῆς τσοκολάτας. Ἀπὸ τὸ χρῶμα τοῦτο ρίπτομεν εἰς τὸ σιρόπιον καὶ τὸ ἀναμιγνύομεν. Κατασκευάζομεν τὸ σιρόπιον καὶ χρωματίζομεν τὰ κομφέτα ὡς ἐξῆς. Θέτομεν εἰς καζάνιον 3 ὀκάδας ζακχάρεως εἰς σβώλους καὶ 1 1) 2) ὀκᾶν ὕδατος καὶ τὰ θέτομεν εἰς τὴν φωτιὰν νὰ πάρουν μίαν βράσιν, σουρώνομεν δὲ κατόπιν αὐτὰ ἀπὸ σίταν. Θέτομεν δὲ κομφέτα εἰς τὴν κομφετιέραν καὶ ταύτην εἰς πολὺ ἀδύνατον φωτιὰν καὶ τὰ δουλεύομεν ρίπτοντες ὀλίγον σιρόπιον. Χρωματίζομεν δὲ τὸ σιρό-

πιον μὲ οἰονδήποτε χρώμα καὶ χύνομεν εἰς τὴν κομφετιέραν ἀνὰ 1(2 κουταλιάν : οὕτω ὅταν ρίψωμεν ἐπ' αὐτῶν τὸ ἥμισυ χρωματισμένον σιρόπιον, προσθέτομεν ὀλίγον χρώμα εἰς τὸ ὑπόλοιπον ἥμισυ καὶ ἐξακολουθοῦμεν χύνοντες σιρόπιον εἰς αὐτὰ κατὰ τὸ χρώμα τὸ ὁποῖον θέλομεν νὰ δώσωμεν.

3ον) *Χρῶμα κράνιον*. Τὸ χρώμα τοῦτο κατασκευάζομεν λαμβάνοντες 4 δράμια καρμινίου, τὸ ὁποῖον ἀναλύομεν ὡς τὸ τῆς τσοκολάτας, προσθέτομεν καὶ 4 δράμια κιτρίνης βαφῆς καὶ τὰ ἐνώνομεν ἐντὸς ὑαλίνου ἰγδίου. Τὸ κατασκευασθὲν τοῦτο χρώμα χύνομεν εἰς τὸ σιρόπιον ὅπως καὶ εἰς τὸ τῆς τσοκολάτας.

4ον) *Χρῶμα ρεβιθὸ καὶ πορτοκαλλί*. Λαμβάνομεν 3 δράμια κόνεως ζαφουράς, τὴν ὁποίαν διαλύομεν ἐντὸς ὑαλίνου γουδίου μὲ ρακὴν ρίπτοντες περισσοτέραν κόνιν, ἂν θέλωμεν νὰ γίνῃ βαθύ, ὀλιγωτέραν δέ, ἂν θέλωμεν νὰ γίνῃ ἀνοικτώτερον.

Τὸ δὲ χρώμα ρεβιθὸ γίνεται, ἂν διαλύσωμεν 4 κόκκους ζαφουράς μὲ ρακὴν.

Ψ

ΨΑΡΑ. — Μικρὰ ἀλλ' ἠρωτικωτάτη νῆσος τοῦ Αἰγαίου ΒΔ. τῆς Χίου, πατρὶς τοῦ ἐνδόξου ναυάρχου Κανάρη, καεῖσα ἐντελῶς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν (1824). Εἶνε νῆσος πετρώδης ἔχουσα ὀμῶνυμον κωμόπολιν καὶ 1500 κατοίκους ἀσχολουμένους προπάντων εἰς τὴν σπογγαλιάν. Ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως εἶχε 15—20 χιλ. κατ. καὶ μέγα ναυτικόν, καταστραφὲν κατόπιν.

ΨΑΡΙΑ ἢ ΙΧΘΥΣ. — Οἱ ἰχθῦς τῶν λιμνῶν καὶ τῶν ἄλλων βαλτωδῶν μερῶν εἶνε ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν ὑγείαν καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ τρώγονται, ἐν ᾧ τούναντίον οἱ ἰχθῦς τῶν ποταμῶν προπάντων τῶν βαθέων, καὶ τῶν θαλασσῶν εἶνε ὑγιεινοὶ καὶ νόστιμοι.

Βούλωσσορ ἢ γλωσσα. — Εἶνε ἰχθῦς λίαν περιζήτητος. Ἐχει δὲ σάρκα στερεὰν καὶ τρυφεράν.

Μπαρμπούνια. Καὶ ταῦτα εἶνε εἰς ἓκ τῶν καλλιτέρων ἰχθύων. Τὰ μπαρμπούνια τῆς Μεσογείου θεωροῦνται καλλίτερα τῶν τοῦ Ὠκεανοῦ.

Χέλια. Καὶ τὰ χέλια πρέπει νὰ εἶνε θαλάσσια ἢ ποτάμια καὶ οὐχὶ ἀπὸ λιμνάζοντα ὕδατα. Τὰ τελευταῖα ταῦτα ἀναγωρίζονται ἐκ τῆς λευκῆς κοιτίας των καὶ τῆς ράχεώς των, τὰ ὁποῖα εἶνε χλωροκίτρινα.

Ἰχθυοτροφεῖον. — Τὰ ἰχθυοτροφεῖα εἶνε εἶδος λιμνῶν τεχνητῶν ἢ δεξαμενῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων διατηροῦν τοὺς ἰχθῦς ζῶντας. Πρέπει δὲ νὰ κατασκευάζωνται πάντοτε πλησίον πηγῆς ἢ ρυάκος τῶν ὁποίων μέρος παροχετεύεται, διὰ νὰ τρέφονται οἱ ἰχθῦς καὶ ἀνανεοῦται τὸ ὕδωρ. Ἐν ἰλλείψει ὅμως πηγῆς ἢ ρυάκος, χρησιμοποιοῦμεν ὕδωρ βροχῆς τὸ ὁποῖον ρεεῖ ἀπὸ ὑψηλὰ μέρη. Πρέπει ὅμως τὰ ὕδατα ταῦτα νὰ ἦνε καθαρὰ καὶ νὰ μὴ ἀναμιγνύονται μὲ τὰ ὕδατα, τὰ ὁποῖα διέρχονται δι' ἀποπάτων καὶ σταύλων. Τὸ ὕδωρ τοῦ ἰχθυοτροφεῖου δὲν πρέπει νὰ ρεῖ δυνατὰ ἐκτὸς διὰ τὴν πίστροφαν ἢ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἀνευ ρέοντος ὕδατος. Ὅμοίως τὸ ἰχθυοτροφεῖον πρέπει νὰ ἦνε ἀερισμένον καὶ ἐκτεθειμένον εἰς τὸν ἥλιον.

ΨΑΡΟΚΟΛΛΑ. — Ἡ κόλλα αὕτη ἀποτελεῖται ἀπλούστατα ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τῆς νηκτικῆς κύστεως εἶδους τινος ὀξυρύγχων. Εὐρίσκεται δὲ ἐν τῷ ἐμπορίῳ ὑπὸ διάφορα σχήματα εἰς ταινίας, ἢ εἰς φύλλα. Ὅπως διαλίσωσιν αὐτήν, τὴν ἀφίνωσι νὰ διαμείνῃ ἐν τῷ ὕδατι ἐπὶ 12 ὥρας, μεθ' ὃ κόπτουσιν αὐτήν εἰς λωρία διὰ ψαλλίδος καὶ τὴν διαλύουσι, βράζοντες αὐτὴν ἐντὸς ὕδατος.

ΨΩΦΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν νῆσον Ζάκυνθον. Πρωτεύουσα Βανᾶτο, χωρία 7, μονὴ 1, κάτοικοι 4,000.

ΨΩΦΙΔΟΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Καλαβρύτων. Πρωτεύουσα *Ασιθάρτζι* μὲ Ἑλλην. σχολεῖον. Χωρία 9, μοναὶ 2, κάτοικοι 3,000.

Ω

ὈΚΕΑΝΙΑ. — Μία ἀπὸ τὰς 5 ἡπείρους τῆς Γῆς συνιστάμενης ἀπὸ τὰς ἀναριθμήτους νήσους αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται μετὰξὺ Ἀσίας καὶ Ἀμερικῆς, ἐντὸς τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὀκεανοῦ, καὶ μεγίστη τῶν ὁποίων εἶνε ἡ *Αὐστράλια*. Ἐκτασίς 8,953,112 τετρ. χιλιάμ. Κάτοικοι 5 ἕως 6 ἑκατομμύρια ἐκ τῶν ὁποίων τὰς μικρὰς νήσους κατοικοῦν 2 ἕως 2 1)2 ἑκατομ. οἱ πλεῖστοι ἰθαγενεῖς Μαλαῖοι. Κλίμα ὑγιεινόν, ἔδαφος εὐφορώτατον εἰς παντὸς εἶδους ἰδιότροπα προϊόντα, ἀλλὰ πολλαχοῦ ἡφαιστειῶδες. Ζῶα ἄφθονα καὶ μεταλλεῖα πλουσιώτατα, ἰδίως χρυσοῦ. Ἐκ τῶν νήσων αὐτῆς ἀνεξάρτητα μὲν κράτη ἀποτελοῦν αἱ *Σάνδвич*, αἱ *Σαμόαι* καὶ αἱ *Τόγγαι* (τὸ ὅλον ἔκτασις 58,734 τετρ. χιλιάμ. Κάτοικοι 550,000), αἱ δὲ λοιπαὶ εἶνε Εὐρωπαϊκαὶ κτήσεις, ἤτοι: Τῶν Ἑγγύων, ἐντὸς τῆς Αὐστραλίας, ἡ *Τασμανία* ἴση μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἡ Νέα Ζηλανδία, αἱ *Φίτζιαι* καὶ μέρος τῆς Νέας Γουινέας. — Τῶν Ὀλλανδῶν, πλὴν τῶν *Μελαϊκῶν* τῆς ΝΑ Ἀσίας, μέρος τῆς Ν. Γουινέας. — Τῶν Γερμανῶν, μέρος τῆς Ν. Γουινέας, αἱ Βισμάρκειοι, μερικαὶ ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα τοῦ

Σολομῶντος καὶ αἱ Μασιάλαι. — Τῶν *Γάλλων*, ἡ Νέα Καληδονία, αἱ *Ταχιτι* καὶ αἱ *Τουαμοτοῦ*. — Τῶν Ἰσπανῶν, αἱ *Μαριζαί*, αἱ *Λαδρώναι*, αἱ *Παλζο* καὶ αἱ *Καρολίται*.

ὈΛΕΝΕΙΑΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μεσολογγίου. Πρωτεύουσα *Σταμνᾶ*, χωρία 9, μονὴ 1, κάτοικοι 4,000.

ὈΛΕΝΗΣ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἠλείας. Πρωτεύουσα *Λαντζόι* μὲ Ἑλλην. σχολεῖον. Χωρία 16, μοναὶ 3, κάτοικοι 5,100.

ὈΡΩΠΙΩΝ δῆμος. — Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆς. Πρωτεύουσα *Σκάλα Ὀρωποῦ*. Χωρία 10, κάτοικοι 2,800.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΦΕΞΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Πλατεία Λουδοβίκου, ἔναντι τοῦ νέου δημ. Θεάτρου.

	Δρ. Λ.
Η ΑΘΗΝΑ ΜΑΣ μυθιστορία πρωτότυπος γραφέισα ὑπὸ Νικ. Σπανδωνῆ. Τόμοι 3, σελ. 1200	8.—
Ο ΡΑΚΟΣΥΛΛΕΚΤΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ, μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ, μυθιστορία ἠθικῆς διδακτικωτάτη	5.—
Η ΦΑΥΣΤΑ, μυθιστορία πρωτότυπος ὑπὸ Νεοκλέους	2.50
ΙΑΤΡΙΚΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ, γραφέισα ὑπὸ Τιμ. Καρδαρά. Ἀπαραίτητος διὰ τὰς οἰκογένειαν. Τόμοι 2, σελ. 1000	6.—
Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ Βίκτωρος Οὐγκώ. Εἰκό- νες 40. Τόμοι 2, σελ. 70	4.—
ΤΡΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΥ Ἀλεξ. Δουμά. Ἐκδοσις 1893 εἰκονογραφημένη. Τόμοι 5, εἰκόνες 55, σε- λίδες 880	4.50
ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΣΙΝ ἔτη, συνέχεια τῶν Τριῶν Σωματοφυ- λάκων. Τόμοι 6, εἰκόνες 60, σελ. 1136	5.50
Ο ΥΠΟΚΟΜΗΣ ΤΗΣ ΒΕΖΕΛΟΝΗΣ συνέχεια τῶν μυ- θιστορημ. Τρεῖς Σωματοφύλακες καὶ Μετὰ Εἰκοσιν ἔτη. Τόμοι 12, εἰκόνες 50, σελ. 2,500	13.—
ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ ὑπὸ Leo Taxil, μετάφρασις Βεβή, εἰκόνες 70, σελίδες 1120.	7.—
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ὑπὸ Ζαμπελίου καὶ Κριτοβουλίδου, συμπληρωθεῖσα δὲ ὑπὸ Ἰω. Κονδικῆ, σελ. 800, εἰκόνες 30.	6.—
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΑΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ὑπὸ Φ. Α. Μινιέ. Τόμοι 2, σελίδες 600.	3.50
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ 1881—1882 ὑπὸ Ἀλ. Μπότο, εἰκόνες 10, σελ. 224.	2.—
ΛΑΤΙΚΗ ΕΓΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ συγγραφεῖσα ἐπὶ τῇ βιά- σει εἰδικῶν συγγραμμάτων, ὑπὸ πολλῶν λογίων, σχῆμα 8, μετὰ εἰκόνων.	5.—

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - Π.Τ.Δ.Ε.
 ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟΥ
 ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (Δ.Ε.Σ.Μ.Υ.)
 ΑΡΧΕΙΟ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΙΟΥ &
 ΠΛΗΔ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΡΑΚΤΕΙΟΥ (Δ.-Θ.Α.Κ.Η.)
 ΑΡΙΘΜ. ΕΙΣΑΓ. 3936
 ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓ. 26-3-2011
 ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘ. ΔΕΥ. 030 ΦΕΞ

